הַקְדָּמָה

מֵאֵת הוֹד מַעֲלָתוֹ שֵׁיח׳ ד״ר עַבְּד אַל-לַטִיף בֶּן עַבְּד אַל-עַזִיז בֶּן עַבְּד אַר-רַחְמָן אאל אַשְׁ-שֵׁיח׳ הַשַּׂר לְעִנְיְנֵי הָאִסְלָאם וְהָאַוְקָאף (הַהֶקְדֵּשִׁים) וְהַהַסְבָּרָה וְהַהֶכְוֵן המשגיח על מֶרְכַּז הַמֶּלֶךְ פַהְד

הַשֶּׁבַח לְאַלְלָה רִבּוֹן הָעוֹלָמִים, שֶׁאוֹמֵר בְּסִפְרוֹ (הַקּוּרְאָן): «הִנֵּה בָּא אֲלֵיכֶם אוֹר מֵעִם אַלְלָה סֵפֶר בָּרוּר (הַקּוּרְאָן)».

תְּפִלַּת אַלְלָה וּשְׁלוֹמוֹ עַל נִכְבַּד הַנְּבִיאִים וּשְׁלִיחֵי אַלְלָה (הַנָּבִיא מוּחַמַּד), שֶׁאָמַר: «הַנַּעֲלִים בֵּינֵיכֶם הֵם אֵלֶּה שֶׁלָּמְדוּ אֶת הַקּוּרְאָן וְלִמְּדוּהוּ».

וּלְגוּף הָעִנְיָן:

אָנוּ נַעֲנִים לְהַנְחָיוֹת שָׁרַת שְׁנֵי הַמִּסְגָּדִים הַקְּדוֹשִׁים (הַכַּעְבָּה וּמִסְגַּד הַנָּבִיא), הוֹד מַלְכוּתוֹ הַמֶּלֶךְ סַלְמָאן בֶּן עַבְּד אַל-עַזִיז אאל סוּעוּד (יִשְׁמְרֵהוּ אַלְלָה וְיַאֲרִיךְ יָמָיו). מְבַקֵּשׁ הוֹד מַלְכוּתוֹ בְּהַנְחָיוֹתָיו לְתַרְגֵּם אֶת מוּבָנֵי הַקּוּרְאָן הַמְּפֹאָר לְכָל שְׂפוֹת תֵּבֵל כְּדֵי לְהָבִיא אֶת תָּכְנוֹ בִּפְנֵי הָעַמִּים הַמֻּסְלְמִים וְהַלֹּא מֻסְלְמִים שֶׁאֵינָם דּוֹבְרֵי עֲרָבִית.

הַמִּשְׂרָד לְעִנְיְנֵי הָאִסְלָאם וְהָאַוְקָאף וְהַהַסְבָּרָה וְהֶכְוֵן בַּמַּמְלָכָה הַסָּעוּדִית, מַאֲמִין בַּחֲשִׁיבוּת תִּרְגּוּם מוּבָנֵי הַקּוּרְאָן הַמְּפֹאָר לְשְׂפוֹת תֵּבֵל וְזֹאת כְּדֵי לַעֲשׂוֹת כְּמִצְוָתוֹ שֶׁל הַנָּבִיא מוּחַמַּד שֶׁצִּוָּה עַל הַמֻּסְלְמִים בְּאוֹמְרוֹ: «מִסְרוּ מִפִּי לָאֲנָשִׁים וְלוּ פָּסוּק אֶחָד».

וּבְכֵן כְּשֵׁרוּת לְדוֹבְרֵי הַשָּׂפָה הָעִבְרִית, מֶרְכַּז הַמֶּלֶךְ פַהְד לְהַדְפָּסַת הַקּוּרְאָן הַמְּפֹאָר בְּאַל-מָדִינָה אַל-מוּנַוָּרָה שָׂמֵחַ לְהַצִּיג בִּפְנֵי דּוֹבְרֵי הָעִבְרִית הַנִּכְבָּדִים הַתִּרְגּוּם הָעִבְרִי לְמוּבָנֵי הַקּוּרְאָן הַמְּפֹאָר פְּרִי עֲמָלוֹ שֶׁל ד״ר אַסְעַד נִמֶר בּוּסוּל, תִּרְגּוּם שֶׁעָבַר הַגָּהָה שֶׁל ד״ר תַּיְסִיר חָסַן מוּחַמַּד עַזָּאם מטעם מֶרְכַּז הַמֶּלֶךְ פַהְד.

הַשֶּׁבַח כֻּלּוֹ לְאַלְלָה יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ שֶׁהִכְתִּיר אֶת פָּעֳלֵנוּ הַנִּשְׂגָּב הַזֶּה בְּהַצְלָחָה. וְכֻלָּנוּ תִּקְוָה שֶׁפֹּעַל זֶה יָבִיא תּוֹעֶלֶת וּבְרָכָה לִבְנֵי אֱנוֹשׁ.

הַקְדָּמָה

מֵאֵת הוֹד מַעֲלָתוֹ שֵׁיח׳ ד״ר עַבְד אֶל-לָטִיף בֶּן עַבְד אַל-עָזִיז בֶּן עַבְד אַר-רַחְמָן אַאל אַשְׁ-שֵׁיח׳ הַשַּׂר לְעִנְיָנֵי הָאִסְלָאם וְהָאַוְקָאף (הַהֶקְדֵּשִׁים) וְהַהַסְבָּרָה הַהֶכֵּן המשגיח על מֶרְכַּז הַמֶּלֶךְ פַּהְד

הַשֶּׁבַח לְאַלְלָה רִבּוֹן הָעוֹלָמִים, שֶׁאוֹמֵר בְּסִפְרוֹ (הַקּוּרְאָן): «הִנֵּה בָּא אֲלֵיכֶם אוֹר מֵעִם אַלְלָה סֵפֶר בָּרוּר (הַקּוּרְאָן)».

תְּפִלַּת אַלְלָה וּשְׁלוֹמוֹ עַל נִכְבַּד הַנְּבִיאִים וּשְׁלִיחֵי אַלְלָה (הַנָּבִיא מוּחַמַּד), שֶׁאָמַר: «הַנַּעֲלִים בֵּינֵיכֶם הֵם אֵלֶּה שֶׁלָּמְדוּ אֶת הַקּוּרְאָן וְלִמְּדוּהוּ».

וּלְגוּף הָעִנְיָן:

אָנוּ נַעֲנִים לְהַנְחָיוֹת שָׁרֵת שְׁנֵי הַמִּסְגָּדִים הַקְּדוֹשִׁים (הַכַּעְבָּה וּמִסְגַּד הַנָּבִיא), הוֹד מַלְכוּתוֹ הַמֶּלֶךְ סַלְמָאן בֶּן עַבְד אַל-עָזִיז אַאל סוּעוּד (יִשְׁמְרֵהוּ אַלְלָה וְיַאֲרִיךְ יָמָיו). מְבַקֵּשׁ הוֹד מַלְכוּתוֹ בְּהַנְחָיוֹתָיו לְתַרְגֵּם אֶת מוּבָנֵי הַקּוּרְאָן הַמְּפֹאָר לְכָל שְׂפוֹת תֵּבֵל כְּדֵי לְהָבִיא אֶת תָּכְנוֹ בִּפְנֵי הָעַמִּים הַמֻּסְלְמִים וְהַלֹּא מֻסְלְמִים שֶׁאֵינָם דּוֹבְרֵי עֲרָבִית.

הַמִּשְׂרָד לְעִנְיְנֵי הָאִסְלָאם וְהָאַוְקָאף וְהַהַסְבָּרָה וְהֶכֵּן בַּמַּמְלָכָה הַסָּעוּדִית, מַאֲמִין בַּחֲשִׁיבוּת תִּרְגּוּם מוּבָנֵי הַקּוּרְאָן הַמְּפֹאָר לְשְׂפוֹת תֵּבֵל וְזֹאת כְּדֵי לַעֲשׂוֹת כְּמִצְוָתוֹ שֶׁל הַנָּבִיא מוּחַמַּד שֶׁצִּוָּה עַל הַמֻּסְלְמִים בְּאוֹמְרוֹ: «מִסְרוּ מִפִּי לָאֲנָשִׁים וְלוּ פָּסוּק אֶחָד».

וּבְכֵן כְּשֵׁרוּת לְדוֹבְרֵי הַשָּׂפָה הָעִבְרִית, מֶרְכַּז הַמֶּלֶךְ פַּהְד לְהַדְפָּסַת הַקּוּרְאָן הַמְּפֹאָר בְּאַל-מְדִינָה אַל-מוּנַוָּרָה שָׂמֵחַ לְהַצִּיג בִּפְנֵי דּוֹבְרֵי הָעִבְרִית הַנִּכְבָּדִים הַתִּרְגּוּם הָעִבְרִי לְמוּבָנֵי הַקּוּרְאָן הַמְּפֹאָר פְּרִי עֲמָלוֹ שֶׁל ד״ר אַסְעַד נִמֶר בּוּסוּל, תִּרְגּוּם שֶׁעָבַר הַגָּהָה שֶׁל ד״ר תַּיְסִיר חָסַן מוּחַמַּד עַזָּאם מטעם מֶרְכַּז הַמֶּלֶךְ פַּהְד.

הַשֶּׁבַח כֻּלּוֹ לְאַלְלָה יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ שֶׁהִכְתִּיר אֶת פָּעֳלֵנוּ הַנִּשְׂגָּב הַזֶּה בְּהַצְלָחָה. וְכֻלָּנוּ תִּקְוָה שֶׁפֹּעַל זֶה יָבִיא תּוֹעֶלֶת וּבְרָכָה לִבְנֵי אֱנוֹשׁ.

אַךְ חָשׁוּב לְצַיֵּן שֶׁכְּכָל שֶׁהַצְלָחָתֵנוּ כַּבִּירָה תִּהְיֶה בַּתִּרְגּוּם, אֵין אָנוּ מְצַפִּים שֶׁנַּצְלִיחַ לְהַעֲבִיר אֶת תָּכְנוֹ וּמוּבָנוֹ שֶׁל הַקּוּרְאָן הַמְּפֹאָר, הַתֹּכֶן הֶעָצוּם וְהַכַּבִּיר בְּנוֹסָף לְנִסּוּחֵי פְּסוּקָיו הַנִּפְלָאִים וְהַמְּדֻיָּקִים שֶׁל הַקּוּרְאָן מֵהָעֲרָבִית לְכָל שָׂפָה אַחֶרֶת אֲשֶׁר תִּהְיֶה.

וּבְנוֹסָף לְכָךְ נֹאמַר שֶׁהַתִּרְגּוּם הַזֶּה מַבִּיעַ אֶת הֲבָנָתוֹ הָאִישִׁית שֶׁל הַמְּתַרְגֵּם לַנֻּסָּח הַקּוֹרְאָנִי בַּעֲרָבִית, וְלֹא מִן הַנִּמְנָע שֶׁמָּה שֶּׁקּוֹרֶה לְכָל מַעֲשֶׂה אֱנוֹשׁ שֶׁיִּפְּלוּ טָעֻיּוֹת בַּתִּרְגּוּם אוֹ חֶסְרוֹנוֹת, כִּי הַשְּׁלֵמוּת הִיא אַךְ וְרַק לְאַלְלָה (יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ).

אִי לְכָךְ בַּקָּשָׁתֵנוּ מִקּוֹרְאֵי הַתִּרְגּוּם הָעִבְרִי הַזֶּה שֶׁיּוֹדִיעוּ לְאַנְשֵׁי מֶרְכַּז הַמֶּלֶךְ פַּהְד בְּאַל-מָדִינָה אַל-מוּנַוָּרָה אִם לָהֶם יֵשׁ הֶעָרוֹת עַל הַתִּרְגּוּם, דָּבָר שֶׁיָּבִיא לְיָדֵינוּ לְתַקֵּן הַתִּרְגּוּם בַּהוֹצָאוֹת הָעֲתִידוֹת שֶׁל הַתִּרְגּוּם.

וּלְבַסּוֹף, אַלְלָה הוּא מַנְחֵנוּ לְדֶרֶךְ הַהַצְלָחָה וּלְמַעֲשֵׂי הַחֶסֶד.

אֱלֹהֵנוּ! קַבֵּל נָא אֶת עֲמָלֵנוּ זֶה.

הֲרֵי אַתָּה הַשּׁוֹמֵעַ הַנַּעֲנֶה וְהַכֹּל יוֹדֵעַ.

הקדמת המתרגם
בשם אללה הרחמן והרחום

השבח לְאַלְלָה אשר בחסדו נִשְׁלָם כל טוב ותפילת אַלְלָה ושלומו על נביאנו מוחמד ועל בני משפחתו וחבריו. לאחר קבלת ההזמנה מטעם מרכז המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר באל-מדינה אל-מונורה על מנת לתרגם את מובני הקוראן לשפה העברית, שמחתי הייתה גדולה על הכבוד הזה שניתן לי. אולם היה לי הרבה היסוס לקבל על עצמי את המשימה הזו בגלל העובדה שתרגום מובני הקוראן טומן בחובו אחריות גדולה. ובכל זאת מה שדחף אותי לקבל על אחריותי את המשימה הזו, שלא קיים תרגום נכון וראוי למובני הקוראן המפואר לשפה העברית. שהרי התרגומים הנמצאים בידי קוראי העברית, כולם תרגומים של מתרגמים יהודים:

1) הרמן (צבי חיים) רקנדורף - אלקוראן או המקרא, 1857.[1]
2) יוֹסֵף יוֹאֵל רִבְלִין – אַלְקוּרְאָן, הַדְּפָּסָה שְׁנִיָּה: תשכ"ג\ 1963.
3) אַהֲרֹן בֶּן שֶׁמֶשׁ – הַקּוּרְאָן, מַהֲדוּרָה שְׁנִיָּה, 1978.
4) אוּרִי רוּבִּין – הַקּוּרְאָן, 2005.

תרגומים אלה אינם מבטאים את מובני ספרו של אללה בצורה נכונה אצל קוראי העברית, כי לא יתקבל על הדעת שהמתרגם את מובני הקוראן תרגום נכון אלא אם כי חייב להיות אדם מאמין שספר זה הנו השראה אלוהית. ומה שעזר לי לקבלת ההחלטה היה התרגום שלי לקוראן המפואר לאנגלית שפורסם בשנת 2011.

מה שמאפיין תרגום זה מתרגומים אחרים, המאמץ המיוחד שהשקעתי בהבהרת והבלטת מסר הקוראן המוסרי, האינדיבידואלי, החברתי, ויחס האסלאם שוחר השלום בקרב המוסלמים והלא מוסלמים, ובעיקר היהודים והנוצרים.

תרגום זה שונה מקודמיו באופן דרסטי בהיותו תרגום אסלאמי, שערך אותו מוסלם מאמין באללה, בשליחיו ובספריו שהורדו על ידי אַלְלָה העזוז והחכם.

תרגום זה מכיל הקדמה אודות הקוראן ומדעי הקוראן שהוגשו על ידי מכון המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר, הקדמה שתרגמנו אותה תחת הכותרת: "הקדמה לתרגום מובני הקוראן המפואר". הקדמה החושפת בפני הקורא את מובני הקוראן ומדעיו והתפתחות המדע הזה במהלך הדורות.

---

1. התרגום הזה אינו ידוע לקורא העברי המודרני.

לגבי שיטת התרגום הריהי מפורטת בפסקות הבאות:

א. הקפדתי על נכונות ודייקנות בתרגום מובני הטקסט הקוראני הקפדה מלאה. במידה והלשון העברית לא עמדה בהקפת המובן של הטקסט הערבי, הוספתי ביטויים מבהירים בין סוגריים ( ) או הערתי בשוליים מספר של הוספות להבהרת המשמעות, ומספר הערות השוליים הגיע ל-1800.

ב. הסתמכתי בתרגום על «את-תפסיר אל-מויסר, הפרשנות הנוחה», שיצא לאור על ידי מכון המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר באל-מדינה אל-מונורה שחובר על ידי אנשי דעת מובחרים (עולמא).

ג. נעזרתי בשני מילונים חדישים להסברת מובני מלים בערבית ותרגמתי אותן לעברית:

1) פרופ׳ דוד איילון, ופרופ׳ פסח שנער, מלון ערבי-עברי ללשון הערבית החדשה قاموس عربي-عبري للغة العربية المعاصرة.

2) ד״ר דוד שגיב, מילון שגיב, ערבי – עברי, עברי – ערבי. נדפס 2008. قاموس سجيف، عربي-عبري، عبري-عربي. 2008.

ד. חיברתי בין הפסוקים המדברים על נושא אחד בפרקים שונים וציינתי את שם הפרק ומספרו וגם מספר הפסוק, למשל: (ראה סורת אל-בקרה 2 :210).

ה. חילקתי את התרגום לשלושים חלקים, כפי שזה מתבטא בחלוקת הקוראן, חילקתי את הפרק (הסורה) לפסקים ופסקאות עם מספרים סידוריים להקל על הקורא לאתר את הפסוקים שבהם הוא עצר במהלך קריאת הקוראן.

ו. השתמשתי במבטא הכבוד ״אללה״ הערבי במקום כל שם עברי אחר, על-מנת לבטא את שם אללה יתברך ויתעלה שמו. אבל שמות הכבוד האחרים של אללה תרגמתי לעברית, למשל: «בשם אללה הרחמן והרחום».

ז. שמרתי על השמות הערביים של הנביאים והדמויות החשובות בנוסף לשם המקביל לו בעברית (אם קיים) בין סוגריים, כגון: מוסא (משה). וצירפתי נספח של שמות הנביאים בסוף התרגום, גם שמרתי על מספר מונחים בערבית שהיה קשה לתרגמם לעברית כמו: זכאת, חניף, ג׳יהאד.

ח. ערכתי תוכן עניינים בסוף התרגום לשמות ולנושאים החשובים והעיקריים.

ט. השתמשתי בתעתיק השמות הערביים , באותיות ערביות, בעיקר האותיות הערביות שאין להן מקביל בעברית כגון:

ث = ת׳ ، ج =ג׳ ، ذ =ד׳ ، ض= צ׳ ، ظ = ט׳ ، غ = ע׳ וכו׳

וצירפתי רשימה לאותיות אלה (נספח) בסוף התרגום.

י. ניקדתי את התרגום במלואו, ניקוד מלא על-מנת למנוע חוסר הבנה בקריאת מילה או מונח קוראני. בארבעת התרגומים של המתרגמים היהודיים, למשל: בן שמש לא ניקד את תרגומו, ואורי רובין ניקד ניקוד חלקי, אבל ריבלין ניקד את התרגום ניקוד מלא, כי הוא השתמש בשפה תלמודית קשה שקוראי העברית התקשו לקרוא או להבין. גם צבי חיים לא ניקד את התרגום שלו.

י״א. הסברתי את שמות הפרקים, וציינתי מדוע נקרא הפרק בשם זה, וגם ציינתי את המקומות שנזכר בהם השם הזה בפרקים אחרים, ציון שם הפרק, מספרו ומספר הפסוק.

גם נתתי שמות עבריים חדשים למספר פרקים המתאים לרוח השם בתוך הפרק, למשל: אל-מאא׳דה- תרגמתי לעברית: הסעודה מן השמים במקום השולחן הערוך או השולחן כפי שתרגמו ארבעת המתרגמים היהודיים. ויש דוגמת השם הזה שמות רבים. כלומר, החזרתי את הרוח האסלאמית לשמות של הפרקים.

י״ב. ציינתי אם הפרק ירד במכה או במדינה.

י״ג. קראתי לתרגום שלי (הקוראן המפואר), תפארת לספר אללה ישתבח ויתעלה שמו. ולהבדיל מתרגומים קודמים שלא התייחסו לזה. למשל:

1) צבי חיים – הקוראן או המקרא.

2) יוֹסֵף יוֹאֶל רִבְלִין – אַלְקוּרְאָן (القرآن) השתמש בה׳ היידוע הערבית.

3) אַהֲרֹן בֶּן שֶׁמֶשׁ – הַקּוּרְאָן (القرآن) השתמש בה׳ היידוע העברית.

4) אוּרִי רוּבִּין – הַקּוּרְאָן (القرآن) השתמש בה׳ היידוע העברית.

נקודת המחלוקת העיקרית ביני לבין המתרגמים היהודיים שהם סבורים כי הנביא מוחמד עליו תפילת אללה ושלומו, חיבר את הקוראן ולא הורד על ידי אללה ישתבח ויתעלה שמו. ולכן, כולם התייחסו לקוראן כטקסט ספרותי.

אני מודה לאללה יתעלה וישתבח שמו, אחר שהשלמתי את מלאכת התרגום של מובני הקוראן המפואר לשפה העברית, ובכן הצלחתי להיות המתרגם היחיד לקוראן המפואר לשתי שפות: האנגלית והעברית. כמו-כן, התרגום העברי הזה הנו התרגום הראשון שיוזם אותו מוסלם. אני מקווה שנתתי לקוראן המפואר את כבודו וחלקו בהעברת מובניו לקוראי השפה העברית בצורה אמינה כדת וכדין ולפי רצונו של אללה.

הקדמת תרגומי מובני הקוראן המפואר
פתח דבר

הקוראן המפואר הוא דבר אללה (יתעלה שמו) הוריד פסוקיו והמובנים שלו אל שליחו מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו) כרחמנות לכל בני אנוש, מבשר ומזהיר, ולקרוא אל אללה, ברצונו, ולהיות אור מאיר.

והנה הגדרה קצרה לקוראן המפואר ושליחותו.

1. הגדרה כללית לקוראן המפואר:

הקוראן המפואר הוא דבר אללה (יתעלה שמו) אשר הורד על שליחו מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו), אשר הושרה אליו בכתבו ובלשונו, הכתוב בספר (הקוראן), אשר עבר מפה לאוזן, הבא בזה אחר זה, אשר עובדים הבורא בקריאתו.

אללה (יתעלה שמו) הוא אשר קרא להשראה שהוריד על שליחו מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו) «הקוראן». אללה (יתעלה שמו) אומר: «הן אנחנו הורדנו אליך את הקוראן בהמשך» (הקוראן 76: 23), משום שהוא נקרא בהתמדה ולא יוזנח.

ואללה (יתעלה שמו) קרא לו גם «אל-כתאב, הספר». אללה (יתעלה שמו) אומר: «הורדנו לך (מוחמד) את הספר (הקוראן) עם האמת». משום שהוא עשוי להכתב בהתמדה ולא יוזנח.

ואללה (יתעלה שמו) תאר את הקוראן המפואר שהוא: «פוּרְקָאן, מבדיל בין האמת לשקר», והוא: «דִ'כְּר, הזכרה», והוא: «הוּדָא, הדרכה, הנחיה», והוא: «נוּר, אור», והוא: «שִׁפַּא', רפוי», והוא: «חַכִּים, חכם», והוא «מַוְּעִטַ'ה, דרשה, עצה», ועוד מהתיאורים המראים את עצמת הקוראן המפואר ושלימות שליחותו.

הביטוי «מוּצְחַף, ספר, כרך» נלקח מן «הַצוּחוּף, הדפים» אשר הקוראן המפואר נכתב עליהם. וזה כינוי אשר חברי הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) השתמשו להורות על הספר אשר הקוראן המפואר נכתב על הדפים שלו.

הקוראן המפואר הוא השראה מאללה (יתעלה שמו) הוריד אותו המלאך ג'ִבְּרִיל (עליו השלום) מן השמים לתוך הלב של הנביא מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו). אללה (יתעלה שמו) אומר: «ואכן הוא (הקוראן) הורד מאת ריבון העולמים. ירד בו (מן השמים) הרוח הנאמן (ג'ִבְּרִיל, גבריאל), על לבך למען תהייה מן המזהירים,[1] בלשון ערבית ברורה». (הקוראן 26: 192 - 195)

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 97.

הנביא מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו) אינו מיוחד בין השליחים בענין זה. אומנם כל אחיו השליחים (עליהם ברכת אללה ושלומו) גִ׳בְּרִיל (עליו השלום) היה יורד עליהם בהשראה מאללה (יתעלה שמו).

ואללה (יתעלה שמו) יבחר לנאמנות עצומה זו מי שהוא ירצה. אללה (יתעלה שמו) אומר: «אללה בוחר שליחים מקרב המלאכים ומקרב האנשים. אללה שומע ורואה». (הקוראן 22 : 75)

והוא יודע היטב מי מסוגל לקבל אותה ומי שאינו מסוגל, משום שהבריות הם בריאתו. אללה (יתעלה שמו) אומר: «וריבונך יברא את אשר ירצה ויבחר...» (הקוראן 28 : 68)

2. ירידת הקוראן המפואר מן השמים:

ירידת ההשראה על שליח אללה (עליו ברכת אללה ושלומו) היתה ביום שני, השבעה-עשר ברמצ׳אן, שנת 610 לספירת הנוצרים במערת חִרַאא׳ — אחד מהרי מכה המכובדת – אשר המלאך גִ׳בְּרִיל (עליו השלום) ירד עליו מן השמים בפסוקים האלה:

1. קרא בשם ריבונך אשר ברא!
2. ברא את האדם מטיפת דם קרוש.
3. קרא! וריבונך הוא הנדיב מכל.
4. אשר לימד (את האדם) לכתוב בעט.
5. לימד את האדם את אשר מעולם לא ידע. (הקוראן 96 : 1 - 5)

הפסוקים האלה היו הראשונים שהורדו לשליח אללה (עליו ברכת אללה ושלומו).

והנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) חזר אל ביתו במכה כשלבו רועד מהמורא והפחד אשר חווה. הוא סיפר את הספור לרעיתו, אם המאמינים, ח׳דיג׳ה בִּנְת חֻוַיְלִד (ירצה אותה אללה), ואמר לה: «אני ירא לנפשי». היא ענתה לו: «לא ולא! בשורה טובה לך. אללה לא יביש אותך. אתה עושה חסד עם הקרובים, ואתה דובר אמת, ואתה נושא בנטל של היגע, ומקבל את האורח, ועוזר לנפגעי האסונות». אחר, לקחה אותו אל בן דוד שלה, «וָרָקָה בֶּן נַוְּפַל», והוא היה איש חכם, ואמרה לו: «הוי בן דוד! שמע לבן אחיך!»

וכאשר שליח אללה (עליו ברכת אללה ושלומו) סיפר לו את סיפורו. ורקה בן נופל אמר: «זה המלאך שירד על מוסא (משה). הלוואי והייתי צעיר, הלוואי והייתי חי בזמן שבני עמך יוציאו אותך». שליח אללה שאל: «הם מוציאים אותי?!» ורקה אמר: «כן, כל איש אשר בא במה שבאת בו בני עמו התנגדו לו. ואם יבוא יומך ואני עוד חי אעזור לך בכל כוחי». אך ורקה נפטר זמן קצר אחרי הפגישה הזו.

הקוראן לא ירד שלם בבת אחת על שליח אללה (עליו ברכת אללה ושלומו) כמו שירדו ספרים של נביאים קודמים (עליהם שלום), אומנם הוא ירד מחולק במשך עשרים ושלוש שנים. לפעמים ירדה סורה שלמה, או מספר פסוקים מסורה.

החכמה מירידת הקוראן מחולק[1] כדי לייצב ולחזק את לב הנביא מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו) בחידוש ירידת ג'בריל (עליו השלום) בהשראה, כדי שיהיה יותר חזק לעמוד בפני התעקשות הפגניים והתנגדותם למה שנשלח בו בהתחלת השליחות. אללה (יתעלה שמו) אומר: «אמרו הכופרים, 'למה לא הורד אליו הקוראן בבת אחת?' הורדנו אותו כך בהדרגה למען נחזק את לבך. ועשינו אותו ברור וקל להבין».[2]

כמו כן, בהורדת הקוראן מחולק יש חוכמה תרבותית גדולה נוספת, והיא ההדרגה במאמינים בהודעה והמעשה בסעיפי הדת, בכדי שיהייה יותר קל ללמדו ולהבינו, והיציאה מחשכת הבערות והכפירה והשותפות אל אור האימונה והייחוד והידע.

3. העלאת הקוראן המפואר על הכתב:

מבין האמצעים החשובים ביותר לשמירת הטכססטים הוא העלאתם בכתב, והחומר שלא מעלים בכתב עלול להשכח. ומשום שהקוראן המפואר הורד כהדרכה לבני העולם עד יום הדין, היה צריך להעלותו בכתב.

העלאת הקוראן המפואר בכתב זכתה בהתענינותו של הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) ותשומת לבו. הוא הנחה אחדים מבין חבריו היודעים בכתיבת הקוראן המפואר ועשה מהם כותבים להעלאת הקוראן בכתב. המפורסם ביותר מביניהם היה: זייד בן ת'אבת אל-אנצארי (יְרַצֵּהוּ אללה).[3]

כל הזמן ההשראה ירדה על השליח של אללה (עליו ברכת אללה ושלומו), שמר אותה בזכרונו, אחר הכתיב מה שירד אליו לאחד מכותבי ההשראה לכתוב אותה, ויאמר: «שימו הפסוקים האלה בסורה שנזכר בה כך וכך», ויזכיר להם את שם הסורה, ויצווה עליהם לכתוב את הפסוקים בה. אחר הוא יצווה על חבריו ללמוד מה שירד מן הקוראן המפואר ולשמור אותו בזכרונם. לכן כל הקוראן המפואר נכתב בזמנו (עליו ברכת אללה ושלומו) על הטבלאות.[4]

---

1. ע' תפסיר אט-טברי 19 : 10 ; ואל-מורשד אל-וג'יז, אבו שאמה אל-מקדסי, ע' 28.
2. ר' סורת אל-אסראי' 17 : 106. ; וסורת אל-פורקאן 25 : 32
3. תפסיר אט-טברי 1 : 28.
4. צחיח אל-בוח'ארי ; חדית' 4592 ו 4593.

ג׳בריל (עליו השלום) היה מעדכן את הקוראן המפואר פעם אחת בכל שנה, אמנם בשנה אשר בה הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) נפטר, הוא עדכן אותו פעמיים לפי סדר פסוקיו וסורותיו כפי שהוא בספר שנמצא בין ידי המוסלמים כיום כהגשמה למה שאללה (יתעלה שמו) אומר: «אכן עלינו אסיפתו וקריאתו, אך בקוראנו אותו, עקוב אחר קריאתו (מאתנו)». (הקוראן 75: 17 - 18)

וכפי שאללה (יתעלה שמו) אומר: «אנחנו נקריא אותך ולא תשכח». (הקוראן 87: 6)

4. איסוף הקוראן המפואר בטבלאות:

אחרי מות השליח של אללה (עליו ברכת אללה ושלומו), החיליפה הראשד, «אבו בכר אצ-צדיק» (ירצהו אללה), ציווה לאסוף את הקוראן בטבלאות באופן מאורגן כדי שלא ילך חלק מן הקוראן לאיבוד בגלל מות יודעי הקוראן בעל פה (קורראʼ אל-קוראן), או בגלל לקוי הדפים שנכתב הקוראן עליהם.

התפקיד הזה נמסר לוועדה מורכבת מארבעה אנשים בראשותו של כותב ההשראה, זייד בן ת׳אבת (ירצהו אללה). ואחרי בדיקתה בדיקה קפדנית והשוואתה למה שהיה כתוב בדפים ומה שנשמר על ידי יודעי הקוראן בעל פה. החומר נשמר בביתו של «אבו בכר אצ-צדיק» (ירצהו אללה) עד יום מותו. אחר הועבר החומר לשמירת החיליפה השני, «עומר בן אל-ח׳טאב» (ירצהו אללה), ואחרי מותו של עומר, החומר הקוראני נשמר בביתה של אשתו של הנביא, אם המאמינים, «חפצה בת עומר» (ירצה אללה את שניהם).[1]

וכאשר האסלאם התפשט בעולם, נזקקו המוסלמים לספרי קוראן לקרוא. אחדים מחברי הנביא יעצו לחיליפה הראשד, «עות׳מאן בן עפאן» (ירצהו אללה) בצורך ליחוד המוסלמים לקוראן «אמאם מנהיג, דוגמא» אשר כל המוסלמים יקחו לדוגמה בקריאתם. לכן הוא ציווה על קבוצה מבין אלה הלומדים את הקוראן המפואר בעל פה למלא את התפקיד הזה, ועל ראשם «זייד בן ת׳אבת» (ירצהו אללה) מסתמכים על הדפים אשר הקוראן נכתב עליהם בימי «אבו בכר אצ-צדיק» (ירצהו אללה). והם אספו הדפים האלה בכרך אחד, והעתיקו ממנו כמה עותקים, ושלח «עות׳מאן» (ירצהו אללה) עותק לכל עיר בירה במדינה האסלאמית. וציווה על המוסלמים להעתיק עותקים פרטיים רק ממנו.

וכל הקוראנים הידועים בעולם היום, אם הם בכתב יד או בדפוס, מקורם מהעותקים שהועתקו ונשלחו לערי הבירה של המוסלמים, ואינם שונים מהם במאומה מכל הבחינות.

---

1. ר׳ צחיח אל-בוח׳ארי; חדית׳ 4986; סונן את-תרמד׳י, חדית׳ 3103; מוסנד אל-אמאם אחמד, חדית׳ 76.

ועד היום הזה המוסלמים מטפלים בהדפסת הקוראן המפואר שקדו על השמוש במכונות הדפוס המשוכללות ביותר להגשים דרגה עליונה ביותר בהוצאת הקוראן לפי הנוסח אשר נכתב בו הקוראן בתקופת הח׳ליפות של «עות׳מאן בן עפאן» (ירצהו אללה) הידוע בכתיב העות׳מאני.

5. ארגון הקוראן המפואר וחלוקתו לסורות ופרקים:

הקוראן המפואר מתחיל ב «סורת אל-פאתחה, הפותחת 1», ומסיים «בסורת אנ-נאס, בני אנוש 114», והוא כולל 114 סורות (פרקים), ארגון הסורות מבוסס על המסורת של הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו), ואינו מבוסס על סדר ההורדה הכרונולוגי מן השמים. הסורה הראשונה שהורדה מן השמים היא «סורת אל-עלק» והסדר שלה הוא (96). חברי הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) ידעו סדר הפסוקים והסורות מקריאתו של הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) לקוראן המפואר.[1]

הקוראן המפואר מחולק לשלושים חלקים, וכל חלק מחולק לשני חִזְב (פרשה) וכל חזב (פרשה) מחולק לארבעה רובעים. חלוקה זו היא המעשה של המלומדים, כדי להקל על המוסלמים קריאת הקוראן המפואר.

6. לימוד הקוראן המפואר:

המוסלמים דאגו מאוד ללמוד הקוראן המפואר ושיננו קריאתו כפי שהורד מן השמים על השליח של אללה (עליו ברכת אללה ושלומו). הבקיאים בקוראן מבין חברי הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) לימדו אותו לדור השני עד ששלטו בנוסח שלו, והבהירו להם כל פסוק עד שהבינו את פירושו. וככה הם למדו את ההלכה והמעשה. יודעי הקוראן בעל פה מן הדור השני הקימו בתי ספר ללמד קוראן לפי מה שלמדו מדור החברים של הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) מבחינת קריאתו ושליטה בטכסט שלו ומספר אותיותיו ומילותיו, וסדר הסורות והפסוקים, וקריאתו באופן מדויק ומתוקן ושיטות זמירתו. לכן, הקוראן המפואר המשיך להיות נושא ללימוד ושמירה לזכרון וקריאה. התלמיד מקבל אותו מהמורה המלומד באופן מלולי בשפה הערבית הקלאסית כפי שירד מן השמים על הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) עד ימינו.

והקוראן נקרא לפי מספר קריאות והן איך לקרוא ולבטא אותיותיו אשר הדור השני למד מקוראי הקוראן מבין חברי הנביא שלמדו אותו בעל פה מן הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) אשר הרשה להם ללמד את הקריאות השונות. הידוע

---

1. אד-דאני, צטט אותו באל-מוקנע (ע 8) מן האמאם מאלכ בן אנס.

ביותר בין הקריאות בימינו : קריאת «עאצם» מן המסורת של תלמידו «חפצ בן סולימאן». וקריאת «נאפע» מן המסורת של תלמידו «עות׳מאן בן סעיד» הידוע ב«וורש». גם המסורת של «אד-דורי» מ «אבו עמר אל-בצרי». גם המסורת של «קאלון» מ «נאפע».

7. פירוש הקוראן המפואר :

פירוש הקוראן הוא הבהרת המובנים שלו. אללה (יתעלה שמו) אמר : «זהו ספר (הקוראן) אשר הורדנו מן השמים אליך, מבורך, למען יתבוננו באותותיו אנשי תבונה ויוזהרו». (הקוראן 38 : 29)

שליח אללה (עליו ברכת אללה ושלומו) היה מבהיר לחבריו מה שלא הבינו מבטויי הקוראן המפואר.[1] אומנם השתלטותם הטובה בשפה בזמן ההוא, חסך מהם להרבות בשאלות על מובן הפסוקים של הקוראן המפואר. אבל בבוא השנים הצורך לפירוש הקוראן הלך וגדל.

וממה שנלמד והועבר מהשליח של אללה (עליו ברכת אללה ושלומו) וחבריו ותלמידיהם מן הדור השני מפירוש הקוראן המפואר נמצא ובוסס גרעין למדע הפרשנות, נקרא, מדע הפרשנות הנמסר במסורת, הנחשב לאמצעי החשוב ביותר להבנת הקוראן המפואר. משום שהוא מבהיר לנו איך הדור הראשון הבין פסוקי הקוראן המפואר מתוך ידיעת הדור הראשון לשפה הערבית, והחיים שלו בתוך המאורעות שהתרחשו בזמן הורדת הקוראן המפואר מן השמים אל הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו).

א. סוגי הפירוש :

מגמות מומחי התפסיר גדלו במספר לפי התענינותם המדעית. לכן, הופיעו תפאסיר, פירושים המעוניינים בצד הלשוני של הקוראן המפואר, תפאסיר אחרים התענינו בצד הפקהי, ההלכתי, והחוקתי, אחרים התעניינו בצד ההסטורי, או המחשבתי, או הפסיכולוגי וכו׳.

חכמי התפסיר חילקו אותו לשני חלקים :

1. התפסיר המסורתי, והוא מה שנמסר מן הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) והחברים שלו והדור השני.
2. התפסיר הרציונלי או האג׳תהאד המבוסס על יסודות מדעיים נכונים.

---

1. תפסיר אט-טברי 1 : 37 ; ואבן תימייה, מוקדמה פי אוצול את-תפסיר, 35.

ב. שיטות התפסיר הטובות ביותר והחוקים שלהן:

התפסיר המסורתי הוא העומד בראש תפסיר הקוראן המפואר. משום שהוא מועבר מן הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו). או מחבריו ותלמידיהם מן הדור השני. אלה הם הבקיאים ביותר בכך.

8. נפלאות הקוראן המפואר:

הנפלאות מבחינה תרמנולוגית: תיאור מעשה או מחשבה שעובר היכולת הנורמלית לעשות. הנס או המופת, תיאור מקרה להראות נסים והוכחות של הנביאים והשליחים (עליהם שלום). הביטוי הזה לא נזכר בקוראן המפואר. אומנם הנס וההוכחה באו להוכיח את המעשים ואותות הנביאים והשליחים (עליהם השלום). הביטוי הזה לא נזכר בקוראן. אומנם האות (אל-איה) וההוכחה (אל-בורהאן) וכו' נזכרו בו.

הקוראן המפואר הוא הדיבור של אללה (יתעלה שמו), ויש בו מן השלימות במובניו והיופי באותותיו והמלים שלו מה שבני אדם אינם יכולים להביא אפילו מה שהוא קרוב לו. אללה (יתעלה שמו) אומר: «א. ל. ר.[1] זהו ספר (הקוראן) אותותיו תוקנו ופורשו מאת החכם והבקיא (אללה)». (הקוראן 11 : 1)

הפגניים ניסו להעלות ספק במקור הקוראן המפואר ולהרחיק את האנשים ממנו על ידי המצאת שקרים והעלאת הספק מסביבו.[2] לכן אללה (יתעלה שמו) הוריד אותות התגרה בהם להביא קוראן כמו הקוראן המפואר, או עשר סורות, או סורה אחת, אם באמת הם צודקים.[3] אומנם הם נכשלו, וצייתו לו שהקוראן המפואר על אף שהוא בשפה הערבית, אבל אי אפשר לחקות אותו או להביא ספר כמותו. אללה (יתעלה שמו) אומר: «ואם יאמרו, 'הוא (מוחמד) המציא אותו (הקוראן)'». אמור, «הביאו סורה אחת דומה לו, והזמינו (לעזרתכם) כל מי שאתם יכולים מלבד אללה אם באמת אתם צודקים».[4] (הקוראן 10 : 38)

הקוראן הכריז בפומבי ובכל כוח על חולשת כל בני האנוש והג'ן עוזרים להם מלהביא במה שהוא דומה לקוראן המפואר, אפילו אם תומכים האחד בשני: «אמור, 'אם בני האנוש והג'ן הסכימו ביניהם להביא ספר דומה לקוראן, לא יוכלו להביא כמוהו, ולו גם יסייעו זה לזה'». (הקוראן 17 : 88)

---

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.
2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 7, ופ' 25; סורת אל-אנביאי' 21 : 5; סורת סבאי' 34 : 43; סורת יא.סין 36 : 69; סורת אצ-צאפאת 37 : 36; סורת צ 38 : 1; וסורת אט-טור 52 : 30.
3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 23; סורת יונוס 10 : 38; סורת הוד 11 : 13; וסורת אט-טור 52 : 34.
4. ר' סורת אל-בקרה 2 : 24; סורת אל-אסראי' 17 : 88; וסורת הוד 11 : 13.

9. תרגום מובני הקוראן המפואר:

התרגום הוא העברת הדיבור משפה לשפה אחרת. התרגום אינו בלי קשיים. משום שהתבנית הלשונית מיצגת אחד מהרכבי הטכסט. קשה מאוד לשמור על המשמעות הלשונית להרכב זה כשמתרגמים את הנוסח לשפה אחרת. אם כך המצב עם תרגום החומר אשר בני האדם מחברים, הקושי בתרגום החומר הקוראני יהייה עוד יותר גדול, משום שהוא הדיבור של אללה שהורד מאללה בשפה הערבית. אין ביכולת איזה שהוא בן אדם לטעון שהוא הבין את כל החומר הקוראני, או שהוא יכול לכתוב אותו מחדש כפי שהוא הורד מן השמים בסגנונו הערבי.

על אף הקושי בתרגום הקוראן המפואר, העולמא המוסלמים מדגישים את הצורך במסירת הקוראן המפואר ושליחותו לכל עמי תבל בכל לשונותיהם. ומימוש זה לא יתגשם אלא באמצעות התרגום.

תרגום הקוראן המפואר אל השפות השונות יקרה:

1. או תרגום למובני הקוראן המפואר, והוא התרגום בלי תפסיר (פירוש), ומצטמצם במובני המונחים של הטקסט הקוראני.
2. או תרגום פרשני עם הבהרה, תרגום זה הוא תפסיר (פירוש) הקוראן המפואר לשפה זרה.

לא משנה כמה שהתרגום למובני הקוראן המפואר יהייה מדויק, והמתרגם שולט בשתי השפות, בקיא במובני הפסוקים, התרגום הזה לא נחשב לקוראן משתי סבות:

א. הקוראן המפואר הוא הדיבור של אללה (יתעלה שמו) הורד מן השמים בשפה הערבית, והוא עומד בשיא של אמנות הדיבור והדיוק, לכן חזרה על כתיבת פסוקיו בשפה אחרת תבטל קריאתו קוראן.

ב. מביע את הבנת המתרגם למובני הקוראן המפואר, מבחינה זו הוא דומה לתפסיר (פירוש). כפי שהתפסיר לא נקרא קוראן, לכן אי אפשר לקרוא לאיזה שהוא תרגום קוראן.

בכדי שתרגום מובני הקוראן המפואר יהייה מקובל, צריך לאמת בו מה שהעולמא הניחו מהכללים לביאור מובני הקוראן המפואר, עם הזהירות שהמתרגם לא יעשה מתרגומו כסוי להפצת מובנים מסולפים למובני הקוראן המפואר, או פוגע בטקסי ומקדשי האסלאם, וזה מה שפגם במספר תרגומים אשר עשו אחדים מן המזרחנים ואלה שטוענים בשקר שהם שייכים לאסלאם בזמן שהם מאמינים בדוגמה מושחתת החותרת להרוס את ערכי דת האסלאם המעולים.

סוּרַת אַל-פַאתִחָה 1

1. בְּשֵׁם אַלְלָה[1] הָרַחְמָן וְהָרַחוּם,[2]
2. הַשֶּׁבַח לְאַלְלָה רִבּוֹן הָעוֹלָמִים,
3. הָרַחְמָן וְהָרַחוּם,
4. שׁוֹלֵט בְּיוֹם הַדִּין,
5. רַק אוֹתְךָ נַעֲבֹד, וְרַק מִמְּךָ נַשִּׂיג עֶזְרָה,
6. הַנְחֵה אוֹתָנוּ בְּאֹרַח מְיֻשָּׁרִים,
7. אֹרַח אֵלֶּה אֲשֶׁר הֶעֱנַקְתָּ לָהֶם חֶסֶד, לֹא אָרְחָם שֶׁל אֵלֶּה אֲשֶׁר קִלְלַת אַלְלָה רוֹבֶצֶת עֲלֵיהֶם (בִּגְלַל שֶׁיָּדְעוּ אֶת הָאֱמֶת וְלֹא הִתְנַהֲגוּ לְפִיהָ), וְלֹא (הָאֹרַח) שֶׁל הַתּוֹעִים (אֲשֶׁר לֹא רָצוּ לָלֶכֶת בְּאֹרַח מְיֻשָּׁרִים).

---

1. לפי דעתי יותר טוב להשתמש בשם הערבי «אַלְלָה» במקום השמות העבריים «אלוהים», או «ה׳», או איזה שם עברי אחר.
2. «بسم الله الرحمن الرحيم = בסם אללאה אר-רחמאן אר-רחים», נחשבת לפסוק מן הסורה הזו. הנסחה הזו נקראת בערבית: «תסמיה» או «בסמלה». היא מופיעה בראש כל הסורות בקוראן מלבד «סורת בראא׳ה» או «את-תובה 9». והיא מעין ברכה או תפילה שהמוסלם אומר לפני התחלת כל מעשה שהוא עומד לעשות. וכותב אותה גם בראש ספר או אגרת. גם אומר אותה לפני שהוא נכנס לכל מקום שהוא.

2

סוּרַת אַלְ-בָּקָרָה

הַפָּרָה

סורה זו קיבלה את שמה «אַלְ-בָּקָרָה, הַפָּרָה» מהפסוקים 67 - 73. השם «אַלְ-בָּקָרָה» נזכר בסורה זו בפעם ראשונה, ואינו מופיע בסורה אחרת. אולם הוא נזכר בריבוי בשלוש סורות אחרות. סורת אל-בקרה 2 : 70 ; סורת אל-אנעאם 6 : 144, 146 ; וסורת יוסף 12 : 43, 46.

הסורה הורדה במדינה. ופסוקיה מאתים ושמונים וששה. קיבלה את שמה «הַפָּרָה» מפסוק ששים ושבעה.

סוּרַת אַל-בָּקָרָה 2

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. א. ל. מ.[1]

2. סֵפֶר זֶה (הַקֻּרְאָן), אֵין סָפֵק בּוֹ (שֶׁהוּא מֵאַלְלָה).[2] הוּא מַדְרִיךְ לְיִרְאֵי שָׁמַיִם,[3]

3. הַמַּאֲמִינִים בַּנִּסְתָּר, וְהַמְקַיְּמִים אֶת הַתְּפִלָּה, וְהַמּוֹצִיאִים (כִּצְדָקָה) מִמַּה שֶּׁהֶעֱנַקְנוּ לָהֶם.

4. וְהַמַּאֲמִינִים בְּמַה שֶּׁהוּרַד מִן הַשָּׁמַיִם אֵלֶיךָ (מוּחַמַּד), וּבְמַה שֶּׁהוּרַד (לַנְּבִיאִים) אֲשֶׁר קָדְמוּ לְךָ,[4] וְהֵם מַאֲמִינִים בְּקִיּוּם הָעוֹלָם הַבָּא.

5. כָּל אֵלֶּה רִבּוֹנָם מַדְרִיךְ אוֹתָם בַּדֶּרֶךְ הַיָּשָׁר, וְאֵלֶּה הֵם הַמַּצְלִיחִים.

6. אָכֵן אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ, הַיְנוּ הָךְ אִם תַּזְהִירָם וְאִם לֹא תַּזְהִירָם, לֹא יַאֲמִינוּ.[5]

7. אַלְלָה חָתַם עַל לִבּוֹתֵיהֶם, וְאָטַם אֶת אָזְנֵיהֶם, וְשָׂם עַל עֵינֵיהֶם כְּסוּת, וְצָפוּי לָהֶם עֹנֶשׁ עָצוּם.

8. וּבִבְנֵי אָדָם יֵשׁ אֵלֶּה אֲשֶׁר יֹאמְרוּ, אֲנַחְנוּ מַאֲמִינִים בְּאַלְלָה וּבַיּוֹם הָאַחֲרוֹן, וּבְעֶצֶם הֵם לֹא מַאֲמִינִים.

9. הֵם חוֹשְׁבִים שֶׁהֵם מְרַמִּים אֶת אַלְלָה וְאֶת הַמַּאֲמִינִים, וְאוּלָם אֶת עַצְמָם הֵם מְרַמִּים, בְּלִי שֶׁיַּרְגִּישׁוּ בָּזֶה.[6]

קֶטַע 2

10. יֶשְׁנָהּ מַחֲלָה בְּלִבְבוֹתֵיהֶם, אַלְלָה יוֹסִיף לָהֶם עוֹד מַחֲלָה,[7] וְצָפוּי לָהֶם עֹנֶשׁ מַכְאִיב לָמָּה הֵם הָיוּ מְשַׁקְּרִים.

---

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים. אלו אחדות מן האותיות המסתוריות המופיעות בראש 18 סורות מסורות הקוראן. ונקראות «פואתח אס-סור, פותחות הסורות, או מפתחות הסורות». רוב פרשני הקוראן המוסלמים אומרים, שאינם יודעים המובן שלהן. רק אללה יודע מה פשרן ומה הכוונה מפתיחת כמה סורות בהן.
2. ר' סורת אס-סג'דה 32: 1.
3. ר' סורת יונוס 10: 57; וסורת אל-אסרא' 17: 82.
4. ר' סורת אנ-נסא' 4: 136.
5. ר' סורת אל-בקרה 2: 145; וסורת יונוס 10: 96.
6. ר' סורת אנ-נסא' 4: 142; וסורת אל-מוג'אדלה 58: 18.
7. ר' סורת את-תובה 9: 124 - 125.

11. וּכְשֶׁמִּישֶׁהוּ אוֹמֵר לָהֶם, אַל תַּשְׁחִיתוּ בָּאָרֶץ! הֵם עוֹנִים, אֲנַחְנוּ רַק מְתַקְּנִים.

12. אַךְ רַק הֵם הַמַּשְׁחִיתִים, וְאוּלָם אֵינָם מַרְגִּישִׁים בָּזֶה.

13. וּכְשֶׁמִּישֶׁהוּ אוֹמֵר לָהֶם, הַאֲמִינוּ כְּשֵׁם שֶׁהֶאֱמִינוּ בְּנֵי הָאָדָם, הֵם עוֹנִים, «הֲנַאֲמִין כְּפִי שֶׁהֶאֱמִינוּ הָאֱוִילִים?» אֶלָּא הֵם עַצְמָם הָאֱוִילִים, אַךְ אֵינָם יוֹדְעִים.

14. וְכִי יִפְגְּשׁוּ אֶת הַמַּאֲמִינִים, יֹאמְרוּ, «מַאֲמִינִים אָנוּ», וּבְפִרְדָּם עִם הַשְּׂטָנִים שֶׁלָּהֶם, יֹאמְרוּ, «עִמָּכֶם אֲנַחְנוּ, וְאַךְ אֲנַחְנוּ מְהַתְּלִים».

15. אַלְלָה יְהַתֵּל בָּהֶם, וְיַשְׁאִיר אוֹתָם בְּמִרְיָם יִתְעוּ.[1]

16. אֵלֶּה אֲשֶׁר בָּחֲרוּ בִּסְטִיָּה בִּמְקוֹם הַהַדְרָכָה, עִסְקָתָם לֹא הֵבִיאָה לָהֶם כָּל רֶוַח, וְלֹא הָיוּ מֻדְרָכִים.

17. מְשָׁלָם כְּמִשְׁלוֹ שֶׁל הָאִישׁ שֶׁהִדְלִיק אֵשׁ, וּכְשֶׁהָאֵשׁ הֵאִירָה עַל סְבִיבָתוֹ, נָטַל אַלְלָה אֶת אוֹרָם וְהִשְׁאִירָם בַּאֲפֵלָה וְלֹא רוֹאִים.

18. הֵם חֵרְשִׁים, וְאִלְּמִים, וְעִוְרִים, לָכֵן אֵינָם יְכוֹלִים לַחֲזֹר לָאֱמוּנָה שֶׁנָּטְשׁוּ.

19. אוֹ כְּמוֹ עֲנָנָה כְּבֵדָה, מְלֵאָה אֲפֵלָה, רַעַם וּבָרָק, וְהֵם יָשִׂימוּ אֶצְבְּעוֹתֵיהֶם בְּאָזְנֵיהֶם מִן הָרַעַשׁ הָאַדִּיר שֶׁל הָרַעַם וּמִפַּחַד הַמָּוֶת.[2] אַלְלָה מַקִּיף אֶת הַכּוֹפְרִים.

20. כִּמְעַט וְהַבָּרָק הֶעֱוִיר אוֹתָם, וְכַאֲשֶׁר יָאִיר לָהֶם, יֵלְכוּ בְּאוֹרוֹ, וְכַאֲשֶׁר יַחְשִׁיךְ לָהֶם, יַעַצְרוּ מִלֶּכֶת. לוּ רָצָה אַלְלָה יִקַּח אֶת שְׁמִיעָתָם וְאֶת רְאִיָּתָם, כִּי אַלְלָה הַכֹּל-יָכֹל.

קֶטַע 3

21. הוֹי בְּנֵי אָדָם! עִבְדוּ אֶת רִבּוֹנְכֶם אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם וְאֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר קָדְמוּ לָכֶם, אוּלַי תִּירְאוּ (אֶת אַלְלָה).

22. הוּא אֲשֶׁר שָׁטַח לָכֶם אֶת הָאָרֶץ, וּבָנָה אֶת הַשָּׁמַיִם (כְּתִקְרָה),[3] וְהוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם מַיִם אֲשֶׁר בָּהֶם הִצְמִיחַ כָּל מִינֵי פֵּרוֹת וּצְמָחִים כְּפַרְנָסָה לָכֶם (וּלְבַהֲמוֹתֵיכֶם),[4] לָכֵן אַל תַּעֲשׂוּ שָׁוִים לְאַלְלָה בְּיוֹדְעִין.[5]

---

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 178; סורת אל-אנעאם 6 : 110; וסורת אל-חדיד 57 : 13.
2. ר' סורת את-תובה 9 : 57; וסורת אל-מונאפקון 63 : 4.
3. ר' סורת אל-אנביאי' 21 : 32.
4. ר' סורת ע'אפר 40 : 64.
5. ר' סורת אר-רום 30 : 40.

23. אוּלָם אִם יֵשׁ לָכֶם סָפֵק בַּקֻּרְאָן אֲשֶׁר הוֹרַדְנוּ מִן הַשָּׁמַיִם עַל עַבְדֵּנוּ (מוּחַמַּד), הָבִיאוּ וְלוּ סוּרָה[1] אַחַת דּוֹמָה לוֹ וְקִרְאוּ אֶת עוֹזְרֵיכֶם מִבִּלְעֲדֵי אַלְלָה, אִם בֶּאֱמֶת אַתֶּם צוֹדְקִים.[2]

24. וְאִם לֹא תַעֲשׂוּ כֵּן, וְאָכֵן לֹא תַעֲשׂוּ, הִשָּׁמְרוּ לָכֶם מִפְּנֵי אֵשׁ אֲשֶׁר חֹמֶר הַדֶּלֶק שֶׁלָּהּ הוּא בְּנֵי אָדָם[3] וַאֲבָנִים, הוּכְנָה לַכּוֹפְרִים.[4]

25. בַּשֵּׂר לָאֵלֶּה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וְעָשׂוּ הַטּוֹב כִּי (בְּיוֹם הַדִּין) מְיֻעָדִים לָהֶם גַּנִּים אֲשֶׁר נְהָרוֹת זוֹרְמִים מִתַּחְתָּם, כָּל זְמַן שֶׁתֻּגַּשׁ לָהֶם בְּרָכָה מִפְּרִי הַגָּן, יַגִּידוּ, «הֲלֹא זֶה מַה שֶּׁהֻגַּשׁ לָנוּ לְפָנִים?» וְיֻגְּשׁוּ לָהֶם סוּגִים אֲחֵרִים שֶׁל פֵּרוֹת דּוֹמִים, נוֹסָף לְכָל זֶה יֵשׁ לָהֶם שָׁם בְּנוֹת זוּג טְהוֹרוֹת, וְיִחְיוּ שָׁם לָנֶצַח.

26. אַלְלָה אֵינוֹ מִתְבַּיֵּשׁ בִּמְשׁוֹלוֹ מָשָׁל כָּלְשֶׁהוּ, יַתּוּשׁ אוֹ לְנַעֲלֶה עָלָיו. אֲשֶׁר לַמַּאֲמִינִים, הֵם יוֹדְעִים כִּי הוּא הָאֱמֶת מֵרִבּוֹנָם. אַךְ הַכּוֹפְרִים אוֹמְרִים, «מָה רָצָה אַלְלָה בַּמָּשָׁל זֶה?» בְּזֹאת יַתְעֶה רַבִּים, וּמַדְרִיךְ בְּזֹאת רַבִּים. וְאוּלָם רַק אֶת הַמֻּשְׁחָתִים יַתְעֶה.

27. אֵלֶּה אֲשֶׁר יָפֵרוּ אֶת הַבְּרִית שֶׁל אַלְלָה לְאַחַר שֶׁנֶּחְתְּמָה כִּבְרִית, וִינַתְּקוּ כָּל קֶשֶׁר אֲשֶׁר צִוָּה אַלְלָה לְחַבֵּר וּמַרְבִּים שְׁחִיתוּת בָּאָרֶץ, רַק אֵלֶּה הֵם הַמַּפְסִידִים (בְּיוֹם הַדִּין).[5]

28. אֵיךְ תִּכְפְּרוּ בְּאַלְלָה? וְאַתֶּם הֱיִיתֶם מֵתִים וְהֶחְיָה אֶתְכֶם? וְשׁוּב יְמִיתְכֶם, וְשׁוּב יַחְיֶה אֶתְכֶם, וְאֵלָיו תּוּשְׁבוּ (בְּיוֹם הַדִּין).

29. הוּא אֲשֶׁר בָּרָא לָכֶם אֶת כָּל מַה שֶּׁבָּאָרֶץ, וְאַחַר כָּךְ פָּנָה אֶל הַשָּׁמַיִם וְסִדֵּר אוֹתָם לְשִׁבְעָה רְקִיעִים. וְהוּא יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.[6]

30. וּכְשֶׁאָמַר רִבּוֹנְךָ לַמַּלְאָכִים, «הִנְנִי עוֹמֵד לָשִׂים מְמֻנֶּה בָּאָרֶץ». וְהֵם אָמְרוּ, «הֲתָשִׂים בָּהּ אֶת אֲשֶׁר יְמַלֵּא אוֹתָהּ חֻרְבָּן, וְיִשְׁפֹּךְ דָּם, וַאֲנַחְנוּ נְשַׁבֵּחַ אוֹתְךָ וּנְקַדֶּשְׁךָ?» אָמַר, «יוֹדֵעַ אֲנִי מַה שֶּׁאֵינְכֶם יוֹדְעִים».

31. וְהוּא לִמֵּד לָאָדָם אֶת הַשֵּׁמוֹת (שֶׁל הַבְּרוּאִים) כֻּלָּם, וְאַחַר כָּךְ הִצִּיגָם לִפְנֵי הַמַּלְאָכִים, וְאָמַר, «הוֹדִיעוּנִי אֶת שְׁמוֹתֵיהֶם אִם אַתֶּם צוֹדְקִים».

---

1. סורה: פרשה בקוראן.
2. ר' סורת יונוס 10: 37 - 38; סורת הוד 11: 13; וסורת אל-אסראי' 17: 88.
3. בני-אדם: הכופרים מבני-אדם.
4. ר' סורת אל-אנביאי' 21: 98; וסורת אל-ג'ין 72: 15.
5. ר' סורת אר-רעד 13: 19 - 25.
6. ר' סורת פוצלת; או חא. מים אס-סג'דה 41: 10 - 12.

קֶטַע 4

32. אָמְרוּ, «הַשֶּׁבַח לְךָ! אֵין אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים דָּבָר מִלְּבַד אֲשֶׁר לִמַּדְתָּנוּ אַתָּה הַיּוֹדֵעַ וְהֶחָכָם».

33. אַלְלָה אָמַר, «אָדָם! גַּלֵּה לָהֶם אֶת שְׁמוֹתֵיהֶם». וְכַאֲשֶׁר גִּלָּה (אָדָם) לָהֶם אֶת שְׁמוֹתֵיהֶם. (אַלְלָה) אָמַר, «הַאִם לֹא אָמַרְתִּי לָכֶם, כִּי יוֹדֵעַ אֲנִי אֶת נִסְתָּרוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְיוֹדֵעַ אֲנִי אֲשֶׁר תְּגַלּוּ וְתַעֲלִימוּ».

34. וְכַאֲשֶׁר אָמַרְנוּ לַמַּלְאָכִים, «סִגְדוּ לְאָדָם!»[1] וְהֵם סָגְדוּ, רַק אֶבְּלִיס (הַשָּׂטָן)[2] סֵרֵב וְהָיָה שַׁחְצָן וְכוֹפֵר.

35. וְאָמַרְנוּ ,«אָדָם! שְׁכֹן אַתָּה וְזוּגָתְךָ בַּגַּן, וְאִכְלוּ מִפֵּרוֹתָיו, וִחְיוּ חַיֵּי נֹעַם וּרְוָחָה, אַךְ אַל תִּקְרְבוּ אֶל הָעֵץ הַזֶּה[3] פֶּן תִּגְרְמוּ עָוֶל לְעַצְמְכֶם».

36. אוּלָם הַשָּׂטָן הִתְעָה אֶת שְׁנֵיהֶם וְגָרַם לְגֵרוּשָׁם מִכֹּל אֲשֶׁר הָיוּ בּוֹ (מֵחַיֵּי הַנֹּעַם). וְאָמַרְנוּ, «רְדוּ (מִן הַגַּן לָאָרֶץ) וֶהֱיוּ אוֹיְבִים זֶה לָזֶה, וּבָאָרֶץ תֵּשְׁבוּ רַק לִזְמַן מֻגְבָּל וּמִמֶּנָּה תִּתְפַּרְנְסוּ».

37. אַחַר כָּךְ אָדָם קִבֵּל מִלִּים (תְּפִלּוֹת)[4] מֵרִבּוֹנוֹ (וְחָזַר בִּתְשׁוּבָה), (אַלְלָה) קִבֵּל אֶת תְּשׁוּבָתוֹ, כִּי הוּא הַמְקַבֵּל שָׁבִים וְרַחוּם.

38. אָמַרְנוּ, «רְדוּ כֻּלְּכֶם מִמֶּנּוּ (הַגַּן), וְאוּלָם אִם אַתֶּם מְקַבְּלִים מִמֶּנִּי הַדְרָכָה אֶל הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה, הֵן כָּל הַהוֹלֵךְ בְּדַרְכֵי הַיְשָׁרָה, לֹא עֲלֵיהֶם הַפַּחַד וְלֹא עֲלֵיהֶם הַיָּגוֹן.

39. אַךְ אֵלֶּה שֶׁכָּפְרוּ וְהִכְחִישׁוּ אוֹתוֹתֵינוּ (פְּסוּקֵי הַקֻּרְאָן), בַּעֲלֵי הָאֵשׁ הֵם, לְעוֹלָמִים יִהְיוּ בָּהּ».

קֶטַע 5

40. הוֹי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! זִכְרוּ אֶת הַחֶסֶד שֶׁהֶעֱנַקְתִּי לָכֶם, וְקַיְּמוּ אֶת בְּרִיתִי לְמַעַן אָקִים אֲנִי אֶת בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְרַק אוֹתִי הֱיוּ יְרֵאִים.

41. וְהַאֲמִינוּ בְּמַה שֶּׁהוֹרַדְתִּי (הַקּוּרְאָן) הוּא מְאַשֵּׁר אֶת מַה שֶּׁעִמָּכֶם (הַתּוֹרָה), וְאַל תִּהְיוּ הָרִאשׁוֹנִים לִכְפּוֹר בּוֹ, וְאַל תִּמְכְּרוּ אֶת אוֹתוֹתַי בִּמְחִיר מְאֹד זוֹל, וְיִרְאוּ רַק אוֹתִי.

42. וְאַל תְּעַרְבְּבוּ אֶת הָאֱמֶת בְּהֶבֶל, וְאַל תַּעֲלִימוּ אֶת הָאֱמֶת בְּיוֹדְעִים.

---

1. הסוג'וד בשביל אדם הוא סוג'וד תעט'ים, סגידה של כבוד ולא סוג'וד עבאדה, סגידה של פולחן.
2. אבליס : השטן.
3. העץ אינו מוגדר באיסלאם.
4. המלים (התפילות) נמצאות בסורת אל-אעראף 7 : 23.

43. וְקַיְּמוּ אֶת הַתְּפִלָּה, וּתְנוּ אֶת הַזָּכָּאת,[1] וְכִרְעוּ עִם הַכּוֹרְעִים.

44. הַתְצַוּוּ עַל בְּנֵי הָאָדָם לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים טוֹבִים, וְאֶת עַצְמְכֶם שְׁכַחְתֶּם, אַף עַל פִּי שֶׁאַתֶּם קוֹרְאִים בְּסֵפֶר (הַתּוֹרָה)? הַאִם לֹא תַשְׂכִּילוּ?!

45. הִתְאַזְּרוּ בְּסַבְלָנוּת וּבִתְפִלָּה (נֶגֶד כָּל רָעָה),[2] אָמְנָם עֲצוּמָה הִיא (הֲקָמַת הַתְּפִלָּה), אַךְ לֹא לַצְּנוּעִים,

46. אֵלֶּה הַחוֹשְׁבִים כִּי יִפָּגְשׁוּ עִם רִבּוֹנָם וְאֵלָיו יָשׁוּבוּ.

קֶטַע 6

47. הוֹי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! זִכְרוּ אֶת הַחֶסֶד שֶׁהֶעֱנַקְתִּי לָכֶם אֲשֶׁר בָּחַרְתִּי בָּכֶם מִכָּל הָעַמִּים (לְהָפִיץ אֶת הַדָּת שֶׁלִּי בֵּין שְׁאָר הָעַמִּים).

48. הִשָּׁמְרוּ מִפְּנֵי יוֹם אֲשֶׁר בּוֹ לֹא תִּפְדֶּה נֶפֶשׁ אֶת רְעוּתָהּ,[3] וְלֹא תִּתְקַבֵּל הִשְׁתַּדְּלוּתָהּ, וּדְמֵי כֹּפֶר לֹא יִתְקַבְּלוּ מִמֶּנָּה,[4] וְלֹא תִּנָּתֵן לָהֶם עֶזְרָה.[5]

49. וּכְשֶׁהִצַּלְנוּ אֶתְכֶם מֵאַנְשֵׁי פַּרְעֹה אֲשֶׁר עִנּוּ אֶתְכֶם בְּעִנּוּיִים רָעִים, וְשָׁחֲטוּ אֶת בְּנֵיכֶם וְהִשְׁאִירוּ בַּחַיִּים אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם.[6] וּבְהַצִּילְכֶם מֵהָעֹל שֶׁל פַּרְעֹה, רִבּוֹנְכֶם עָשָׂה לָכֶם חֶסֶד גָּדוֹל.

50. וּכְשֶׁקָּרַעְנוּ אֶת הַיָּם לִפְנֵיכֶם וְהִצַּלְנוּ אֶתְכֶם, וְהִטְבַּעְנוּ אֶת אַנְשֵׁי פַּרְעֹה וְעֵינֵיכֶם רוֹאוֹת.

51. וּכְשֶׁנּוֹעַדְנוּ עִם מוּסָא (מֹשֶׁה) אַרְבָּעִים לֵילוֹת,[7] וַעֲשִׂיתֶם לָכֶם אֶת הָעֵגֶל בְּהֶעְדְּרוֹ, וִהְיִיתֶם לְחוֹטְאִים.[8]

52. אַךְ אֲנַחְנוּ סָלַחְנוּ לָכֶם אוּלַי תַּכִּירוּ טוֹבָה.

53. וְנָתַנּוּ לְמוּסָא אֶת הַסֵּפֶר וְאֶת הַפֻּרְקָאן[9] אוּלַי תִּהְיוּ מֻדְרָכִים.

54. וְכַאֲשֶׁר מוּסָא אָמַר לִבְנֵי עַמּוֹ, «בְּנֵי עַמִּי! אַתֶּם גְּרַמְתֶּם לְעַצְמְכֶם עָוֶל בַּעֲשׂוֹתְכֶם אֶת הָעֵגֶל, לָכֵן חִזְרוּ בִּתְשׁוּבָה אֶל בּוֹרַאֲכֶם, וְהִרְגוּ אֶת עַצְמְכֶם,

---

1. טהר, זכאת, מס שנתי היא באחוז של 2.5% מערך הרכוש שהמוסלם מחזיק במשך השנה. זכאת, אחד מחמשת עקרי האסלאם : שתי העדויות «אין אלוה זולת אללה, ומוחמד הוא השליח של אללה» ; תפילה ; זכאת ; צום ; וחג׳, העליה לרגל למכה.
2. ר׳ סורת אל-ענכבות 29 : 45.
3. ר׳ סורת אל-אנעאם 6 : 164 ; וסורת לוקמאן 31 : 33.
4. ר׳ סורת אל-חדיד 57 : 15.
5. ר׳ סורת אצ-צאפאת 37 : 25.
6. השאירו את הנשים בחיים לשעבד אותן.
7. ר׳ סורת אל-אעראף 7 : 142.
8. ר׳ סורת אל-אעראף 7 : 148.
9. הפורקאן למען שיהייה מסוגל להבחין בין אמת ובין שקר.

וְזֶה יוֹתֵר טוֹב לָכֶם אֵצֶל בּוֹרַאֲכֶם, וַיְקַבֵּל אֶת תְּשׁוּבַתְכֶם, כִּי הוּא מְקַבֵּל הַחוֹזְרִים בִּתְשׁוּבָה וְרַחוּם».

55. וְכַאֲשֶׁר אֲמַרְתֶּם, «מוּסָא! לֹא נַאֲמִין לְךָ עַד אִם נִרְאֶה אַלְלָּה בְּגָלוּי», אָז הִכָּה בָּכֶם הָרַעַם וְעֵינֵיכֶם רוֹאוֹת (וְהָרַג אֶתְכֶם).

56. וְהֶחְיֵינוּ אֶתְכֶם אַחֲרֵי מוֹתְכֶם לְמַעַן תּוֹדוּ.

57. וְנָצַל עֲלֵיכֶם בֶּעָנָן, וְנוֹעַד לָכֶם אֶת הַמָּן וְאֶת הַשְּׂלָו (הַסַּלְוָא),[1] לְמַעַן שֶׁתֹּאכְלוּ מֵהַטּוֹב אֲשֶׁר פִּרְנַסְנוּ אֶתְכֶם. וְלֹא גָרְמוּ לָנוּ כָּל נֶזֶק, אָמְנָם הֵם הִזִּיקוּ לְעַצְמָם.

58. וְכַאֲשֶׁר אָמַרְנוּ, «הִכָּנְסוּ אֶל הָעֲיָרָה הַזֹּאת, וְאִכְלוּ מֵהַתּוֹצֶרֶת שֶׁלָּהּ לְעֶנְגָּה מִכָּל אֲשֶׁר תִּרְצוּ, אַךְ הִכָּנְסוּ מִשְׁתַּחֲוִים בְּשַׁעַר וְאִמְרוּ, ‹חִטָּה›,[2] וְנִסְלַח לָכֶם עַל חֶטְאֵיכֶם וְנוֹסִיף עוֹד טוֹבָה לְעוֹשֵׂי הַטּוֹב».

59. וְאוּלָם הָרְשָׁעִים הֵמִירוּ, וְאָמְרוּ אַחֶרֶת מֵאֲשֶׁר נֶאֱמַר אֲלֵיהֶם, עַל כֵּן הוֹרַדְנוּ עַל הָרְשָׁעִים עֹנֶשׁ מִן הַשָּׁמַיִם בִּגְלַל סְטִיָּתָם.

קֶטַע 7

60. וְכַאֲשֶׁר מוּסָא בִּקֵּשׁ לְהַשְׁקוֹת אֶת בְּנֵי עַמּוֹ מַיִם. אָמַרְנוּ, «הַכֵּה בְּמַטְּךָ אֶת הַסֶּלַע!» וְאָז הִתְבַּקְּעוּ מִמֶּנּוּ שְׁנֵים-עָשָׂר מַעְיָנוֹת, וְכָל שֵׁבֶט יָדַע אֶת מְקוֹם שְׁתִיָּתוֹ. אִכְלוּ וּשְׁתוּ מִטּוּב אַלְלָּה. וְאַל תְּמַלְאוּ אֶת הָאָרֶץ שְׁחִיתוּת.

61. כַּאֲשֶׁר אֲמַרְתֶּם, «מוּסָא! לֹא נִסְבֹּל יוֹתֵר לֶאֱכֹל מִמַּאֲכָל אֶחָד. הִתְפַּלֵּל בִּשְׁבִילֵנוּ לְרִבּוֹנְךָ שֶׁתּוֹצִיא לָנוּ הָאָרֶץ, מִירְקוֹתֶיהָ, קִשּׁוּאֶיהָ, שׁוּמֶיהָ, עֲדָשֶׁיהָ, וּבְצָלֶיהָ». אָמַר, «הֲמַחְלִיפִים אַתֶּם אֶת הַטּוֹב בַּגָּרוּעַ? לְכוּ לָכֶם וְהִשְׁתַּקְּעוּ בְּאֵיזוֹ שֶׁהִיא אֶרֶץ אֲשֶׁר תִּמְצְאוּ אֶת מַה שֶּׁאַתֶּם מְבַקְשִׁים». הַשִּׁפְלוּת וְהַדַּלּוּת נִכְפּוּ עֲלֵיהֶם, וְנָחֲלוּ אֶת זַעְמוֹ שֶׁל אַלְלָּה עַל שֶׁכָּפְרוּ בְּאוֹתוֹת אַלְלָּה, וְעַל שֶׁהָרְגוּ אֶת הַנְּבִיאִים בְּלֹא צֶדֶק.[3] וְעַל הֱיוֹתָם מוֹרְדִים וְעָבְרוּ אֶת הַחֹק.

קֶטַע 8

62. הַמַּאֲמִינִים (הַמֻּסְלְמִים), וְהַיְּהוּדִים, וְהַנּוֹצְרִים וְהַצַּאבְּאִים,[4] מִי מֵהֶם שֶׁהֶאֱמִין בְּאַלְלָּה וּבַיּוֹם הָאַחֲרוֹן וְעָשָׂה אֶת הַטּוֹב, שְׂכָרָם אֵצֶל רִבּוֹנָם, וְאֵין עֲלֵיהֶם פַּחַד וְלֹא יִצְטַעֲרוּ.[5]

---

1. המן, מין מאכל מתוק כדבש. סלוא, השליו, מין עוף אפור קצת קטן מן היונה.
2. באמרם חטה, הם מבקשים סליחה מאללה על מעשי הרע שעשו.
3. התורה והאנגיל מעידים למעשה זה על ידי בני ישראל.
4. הצאבאים: כתות קרובות לנצרות שהטבילה היתה להם יסוד חשוב בדתם. אלה מביניהם אשר האמינו ועבדו את אללה.
5. ר׳ סורת אל-מאאידה 5 : 69 ; וסורת אל-חג׳ 22 : 17.

63. (בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! זִכְרוּ) כַּאֲשֶׁר כָּרַתְנוּ עִמָּכֶם אֶת הַבְּרִית, וְהֵרַמְנוּ אֶת הַר הַטּוּר[1] מֵעֲלֵיכֶם.[2] קַבְּלוּ הֵיטֵב אֶת אֲשֶׁר נָתַנּוּ לָכֶם, וְזִכְרוּ אֶת כָּל אֲשֶׁר בּוֹ, לְמַעַן תִּירְאוּ (אוֹתִי).

64. לְאַחַר מִכֵּן פְּנִיתֶם עֹרֶף, וְלוּלֵא חַסְדֵי אַלְלָה וְרַחֲמָיו עֲלֵיכֶם הֱיִיתֶם בֵּין הַמַּפְסִידִים.

65. אַתֶּם כְּבָר יוֹדְעִים עַל אֵלֶּה מִבֵּינֵיכֶם אֲשֶׁר חִלְּלוּ אֶת הַשַּׁבָּת, אָמַרְנוּ לָהֶם, «הֱיוּ קוֹפִים בְּזוּיִים».[3]

66. זֹאת עָשִׂינוּ כְּעֹנֶשׁ לְדֻגְמָא לְדוֹרָם וּלְבָאִים אַחֲרֵיהֶם וְלֶקַח לַיְּרֵאִים.

67. וְכַאֲשֶׁר אָמַר מוּסָא לְעַמּוֹ, «אַלְלָה מְצַוֶּה עֲלֵיכֶם לִזְבֹּחַ פָּרָה». אָמְרוּ, «הַאִם אַתָּה מְהַתֵּל בָּנוּ?» אָמַר, «יִשְׁמְרֵנִי אַלְלָה לִהְיוֹת כְּאֶחָד הַבּוּרִים».

68. אָמְרוּ, «הִתְפַּלֵּל אֶל רִבּוֹנְךָ יְבָאֵר לָנוּ מַה הִיא?» אָמַר (מוּסָא), «הוּא אוֹמֵר, ‹כִּי הִיא פָּרָה בְּגִיל מְמֻצָּע, לֹא זְקֵנָה וְלֹא צְעִירָה, עֲשׂוּ כַּאֲשֶׁר צֻוֵּיתֶם›».

69. אָמְרוּ, «הִתְפַּלֵּל אֶל רִבּוֹנְךָ לְצַיֵּן לָנוּ אֶת צִבְעָהּ». אָמַר (מוּסָא), «הוּא אוֹמֵר, כִּי הִיא פָּרָה צְהֻבָּה, זוֹהֶרֶת בְּצִבְעָהּ מְשַׂמַּחַת אֶת הָרוֹאִים».

70. אָמְרוּ, «הִתְפַּלֵּל אֶל רִבּוֹנְךָ לְמַעַן יְבָאֵר לָנוּ יוֹתֵר מַה הִיא, כִּי כָּל הַפָּרוֹת דּוֹמוֹת בְּעֵינֵינוּ. לְמַעַן נִהְיֶה מֻדְרָכִים אִם יִרְצֶה אַלְלָה».

71. אָמַר (מוּסָא), «הוּא אוֹמֵר, כִּי הִיא פָּרָה אֲשֶׁר לֹא עָלָה עָלֶיהָ עוֹל לְצָרְכֵי חֲרִישָׁה אוֹ הַשְׁקָאָה, תְּמִימָה אֲשֶׁר אֵין בָּהּ כֶּתֶם (צֶבַע שׁוֹנֶה מִצִּבְעָהּ)». אָמְרוּ, «עַתָּה בָּאתָ בִּדְבַר הָאֱמֶת». אָז זָבְחוּ אוֹתָהּ, וְכִמְעַט וְלֹא עָשׂוּ זֹאת (מִתּוֹךְ עַקְשָׁנוּת).

קֶטַע 9

72. וְכִי תִּרְצְחוּ נֶפֶשׁ וְתַאֲשִׁימוּ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ בַּהֲרִיגָתָהּ, אַלְלָה יְגַלֶּה אֶת אֲשֶׁר תַּעֲלִימוּ.

73. וְאָמַרְנוּ, הַכּוּ אֶת הַנִּרְצָח בְּחֵלֶק מִמֶּנָּה (וְיַחֲזֹר לַחַיִּים), כָּכָה יְחַיֶּה אַלְלָה אֶת הַמֵּתִים (בְּיוֹם הַדִּין) וְיַרְאֶה לָכֶם אֶת אוֹתוֹתָיו לְמַעַן תַּשְׂכִּילוּ.

74. אַחַר כָּךְ נִתְקַשּׁוּ לְבוֹתֵיכֶם כָּאֶבֶן וְאַף יוֹתֵר קָשֶׁה מִמֶּנָּה, הֲרֵי יֵשׁ גַּם מִבֵּין הָאֲבָנִים פּוֹרְצִים נְהָרוֹת, וּמִבְּקִיעֵיהֶן זוֹרְמִים מַיִם, וְיֵשׁ גַּם אֲבָנִים מִתְפּוֹרְרוֹת מִתּוֹךְ יִרְאַת אַלְלָה. וְאַלְלָה אֵינוֹ רַשְׁלָן לַאֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ.

---

1. הטור הוא הר בסיני.
2. ר׳ סורת אל-אעראף 7 : 171.
3. ר׳ סורת אל-אעראף 7 : 166.

75. הַמְקֻוִּים אַתֶּם (הַמֻּסְלְמִים, שֶׁהַיְּהוּדִים) יַאֲמִינוּ לָכֶם? הֲלֹא חֵלֶק מֵהֶם הָיוּ שׁוֹמְעִים אֶת דִּבְרֵי אַלְלָה (הַתּוֹרָה), וְאַחֲרֵי שֶׁהֵבִינוּ אוֹתָם הָיוּ מְסַלְּפִים אוֹתָם בְּיוֹדְעִים?

76. בְּפָגְשָׁם אֶת הַמַּאֲמִינִים (הַמֻּסְלְמִים), הָיוּ אוֹמְרִים, «מַאֲמִינִים אֲנַחְנוּ». אַךְ בְּהִפָּרְדָם אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, אוֹמְרִים אִישׁ לְרֵעֵהוּ, «הַתְסַפְּרוּ לָהֶם מַה שֶּׁאַלְלָה גִּלָּה לָכֶם לְמַעַן יִתְוַכְּחוּ עִמָּכֶם בִּפְנֵי רִבּוֹנְכֶם? הַאִם לֹא תַשְׂכִּילוּ».[1]

77. הַאֵינָם יוֹדְעִים, כִּי אַלְלָה יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר יַסְתִּירוּ וְאֶת אֲשֶׁר יְגַלּוּ?

78. יֵשׁ בָּהֶם בּוּרִים אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה), רַק הִרְהוּרֵי לֵב, וְהֵם רַק מְשַׁעֲרִים.

79. אָכֵן אוֹי לָאֵלֶּה שֶׁיִּכְתְּבוּ אֶת הַסֵּפֶר[2] בִּידֵיהֶם, וְאַחַר אוֹמְרִים, «מֵאֵת אַלְלָה הוּא». בַּעֲבוּר מְחִיר קָטָן מְאֹד, וְאוֹי לָהֶם מֵאֲשֶׁר כָּתְבוּ יְדֵיהֶם, וְאוֹי לָהֶם בַּעֲבוּר מַה שֶּׁהִרְוִיחוּ.

80. וְאָמְרוּ, «לֹא תִּגַּע בָּנוּ אֵשׁ (הַגֵּיהִנּוֹם) אֶלָּא לְמִסְפַּר יָמִים». אֱמֹר, «הֲקִבַּלְתֶּם עַל כָּךְ הַבְטָחָה מֵאַלְלָה? הֵן אַלְלָה לֹא יָפֵר הַבְטָחָה. אוֹ שֶׁאַתֶּם מְדַבְּרִים עַל אַלְלָה מַה שֶּׁאֵינְכֶם יוֹדְעִים?»

81. אָכֵן, כָּל הָעוֹשֶׂה רָע, וּכְפִירָתוֹ הִקִּיפָה אוֹתוֹ, כָּל אֵלֶּה יוֹרְדֵי הָאֵשׁ וְלָנֶצַח יִחְיוּ בָּהּ.

82. אוּלָם הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב, כָּל אֵלֶּה מֵאַנְשֵׁי הַגַּן וְלָנֶצַח יִחְיוּ בּוֹ.

קֶטַע 10

83. וְכִי שֶׁכָּרַתְנוּ בְּרִית עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל (אָמַרְנוּ), «אַל תַּעַבְדוּ אֶלָּא אֶת אַלְלָה, וּלְהוֹרִים תֵּיטִיבוּ, וְלִקְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה, וְלִיתוֹמִים, וְלַמִּסְכֵּנִים,[3] וְאִמְרוּ דְּבָרִים טוֹבִים לִבְנֵי אָדָם, וְקַיְּמוּ אֶת הַתְּפִלָּה, וְשַׁלְּמוּ זַכָּאת. אַךְ אַתֶּם, מִלְּבַד מְעַטִּים מִכֶּם פְּנִיתֶם עֹרֶף, וַהֲפַכְתֶּם לְמִתְנַגְּדֶיהָ (הַבְּרִית)».

84. וְכִי שֶׁכָּרַתְנוּ בְּרִית עִמָּכֶם (אָמַרְנוּ), «אַל תִּשְׁפְּכוּ דְּמֵיכֶם, וְאַל יְגָרֵשׁ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ מִבֵּיתוֹ». וְאַתֶּם הִסְכַּמְתֶּם וְהֵעַדְתֶּם עַל כָּךְ.

85. וְכָעֵת אַתֶּם הוֹרְגִים אֶחָד אֶת הַשֵּׁנִי וּמְגָרְשִׁים חֵלֶק מִכֶּם מִבָּתֵּיהֶם, מִשְׁתַּלְּטִים עֲלֵיהֶם בְּפֶשַׁע וּבְמִלְחָמוֹת, וְכַאֲשֶׁר הֵם נוֹפְלִים בִּידֵיכֶם כִּשְׁבוּיִים אַתֶּם דּוֹרְשִׁים פִּדְיוֹן מֵהֶם, בְּעֵת שֶׁנֶּאֱסַר עֲלֵיכֶם לְגָרְשָׁם

1. ר׳ סורת אאל עמראן 3 : 72.
2. במעשיהם זה, הם מסלפים את התורה.
3. ר׳ סורת אנ-נסאי׳ 4 : 36.

מִבָּתֵּיהֶם. הַאִם תַּאֲמִינוּ בְּחֵלֶק מִן הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) וְתִכְפְּרוּ בְּחֵלֶק? וְאֵין עָנְשׁוֹ שֶׁל מִי שֶׁיַּעֲשֶׂה זֶה מִכֶּם בָּעוֹלָם הַזֶּה אֶלָּא קָלוֹן, וְעֹנֶשׁ מְאֹד קָשֶׁה בְּיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים. אַךְ אֵין מַעֲשֵׂיכֶם בִּלְתִּי יְדוּעִים לְאַלְלָה.

86. הַמַּעֲדִיפִים אֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה עַל חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, עָנְשָׁם לֹא יוּקַל וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם עוֹזֵר.

קֶטַע 11

87. וּכְבָר נָתַנּוּ לְמוּסָא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה), וְשָׁלַחְנוּ לְאַחַר מִכֵּן עוֹד שְׁלִיחִים, וְנָתַנּוּ לְעִיסָא בֶּן מַרְיָם (יְהוֹשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ) הַהוֹכָחוֹת וְחִזַּקְנוּ אוֹתוֹ בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ[1] אָכֵן כָּל זְמַן שֶׁיָּבִיא לָכֶם שָׁלִיחַ שְׁלִיחוּת שֶׁלֹּא לְפִי חֶשְׁקְכֶם, תִּמָּלְאוּ יְהִירוּת, וְחֵלֶק מֵהֶם תַּכְחִישׁוּ, וְחֵלֶק תַּהַרְגוּ?

88. וְהֵם אָמְרוּ, «לִבּוֹתֵינוּ סְתוּמִים (לְכָל שְׁלִיחוּת חֲדָשָׁה)».[2] לֹא כֵּן הוּא, אַלְלָה קִלְּלָם עַל כְּפִירָתָם, כִּי מְמֻעָטִים הֵם לְהַאֲמִין.

89. כַּאֲשֶׁר בָּא אֲלֵיהֶם סֵפֶר מֵאֵת אַלְלָה[3] מְקַיֵּם אֶת אֲשֶׁר בְּיָדָם,[4] וְלִפְנֵי בּוֹאוֹ הָיוּ מְקַוִּים כִּי יוּכְלוּ בְּאֶמְצָעוּתוֹ לְנַצֵּחַ אֶת הַכּוֹפְרִים. וְכַאֲשֶׁר הֻצַּג לָהֶם הַסֵּפֶר אֲשֶׁר הִכִּירוּ, כָּפְרוּ בּוֹ. קִלְלַת אַלְלָה עַל הַכּוֹפְרִים.

90. מַה גָּרוּעַ הַמְּחִיר שֶׁבּוֹ מָכְרוּ אֶת רוּחָם, בְּכָפְרָם בְּמַה שֶּׁהוֹרִיד אַלְלָה מִן הַשָּׁמַיִם (הַקּוּרְאָן) מִקִּנְאָה בְּמַה שֶּׁגִּלָּה בְּחַסְדּוֹ לְמִי שֶׁבָּחַר מֵעֲבָדָיו. עַל כָּךְ הוֹסִיפוּ רֹגֶז עַל רֹגֶז (מֵאַלְלָה). וְלַכּוֹפְרִים עֹנֶשׁ מַשְׁפִּיל.[5]

91. וְאִם אוֹמְרִים לָהֶם, «הַאֲמִינוּ בְּמַה שֶּׁהוֹרִיד אַלְלָה מִן הַשָּׁמַיִם (הַקּוּרְאָן)», יֹאמְרוּ, «נַאֲמִין בְּמַה שֶּׁהוּרַד אֵלֵינוּ (הַתּוֹרָה)», אָמְנָם הֵם כּוֹפְרִים בַּאֲשֶׁר מֵעֵבֶר לְזֹאת, וְאוּלָם הוּא הָאֱמֶת, וּמְאַשֵּׁר אֶת אֲשֶׁר עִמָּם (הַתּוֹרָה).[6] אֱמֹר, «מַדּוּעַ הֲרַגְתֶּם אֶת נְבִיאֵי אַלְלָה מִקֹּדֶם, אִם אַתֶּם מַאֲמִינִים?»[7]

92. וּמוּסָא (מֹשֶׁה) כְּבָר הֵבִיא לָכֶם אוֹתוֹת בְּרוּרִים, וּבְכָל זֹאת עֲשִׂיתֶם אֶת הָעֵגֶל (כֶּאֱלוֹהַּ) בְּהֶעְדְּרוֹ, וּבְמַעֲשֵׂיכֶם אֵלֶּה הֱיִיתֶם חוֹטְאִים.[8]

---

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 253 ; וסורת אל-מאאידה 5 : 110.
2. ר' סורת פוצלת 41 : 5 ; וסורת אנ-נסאׁ 4 : 155.
3. הקוראן.
4. התורה,
5. ר' סורת ע'אפר 40 : 60.
6. ר' סורת אל-בקרה 2 : 146 ; וסורת אל-אנעאם 6 : 20.
7. ר' סורת אל-בקרה 2 : 87 ; וסורת אל-מאאידה 5 : 70.
8. ר' סורת אל-אעראף 7 : 148 - 149.

93. וְכַאֲשֶׁר כָּרַתְנוּ אִתְּכֶם אֶת הַבְּרִית, וְהֵרַמְנוּ אֶת הַר הַטּוּר מֵעֲלֵיכֶם. (וְאָמַרְנוּ), «קַבְּלוּ בְּעֹז אֲשֶׁר נָתַנּוּ לָכֶם וְצַיְּתוּ». אֲמַרְתֶּם, «שָׁמַעְנוּ אַךְ לֹא נְצַיֵּת», כִּי בִּכְפִירַתְכֶם סְפַגְתֶּם אֶת הָעֵגֶל בִּלְבוֹתֵיכֶם, אֱמֹר, «מָה רָע אֲשֶׁר אֱמוּנַתְכֶם מְצַוָּה עֲלֵיכֶם, אִם בֶּאֱמֶת מַאֲמִינִים אַתֶּם (בְּאַלְלָה)».

94. אֱמֹר, «הַאִם רַק לָכֶם בִּלְבַד, וְלֹא לְכָל בְּנֵי אָדָם, מְיֹעָד הָעוֹלָם הַבָּא אֵצֶל אַלְלָה, אִם אַתֶּם צוֹדְקִים עֲלֵיכֶם לִשְׁאֹף לָמוּת?»[1]

95. אַךְ הֵם לְעוֹלָם לֹא יִשְׁאֲפוּ לָמוּת, בְּשֶׁל כָּל שֶׁהִקְדִּימוּ מִן הַחֲטָאִים, כִּי אַלְלָה מַכִּיר אֶת הַחוֹטְאִים.

96. (אַדְּרַבָּה), תִּמְצָאֵם מִשְׁתּוֹקְקִים לַחַיִּים יוֹתֵר מִכָּל אָדָם אַחֵר, וּמִכָּל עוֹבְדֵי אֱלִילִים, וְכָל אֶחָד מֵהֶם מְקַוֶּה לִחְיוֹת אֶלֶף שָׁנָה, וְאוּלָם אִם יִחְיֶה, זֶה לֹא יַרְחִיק אוֹתוֹ מִן הָעֹנֶשׁ כִּי אַלְלָה רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.

קֶטַע 12

97. אֱמֹר (מוּחַמַּד), «כָּל מִי שֶׁהָיָה אוֹיֵב לְג׳ִבְּרִיל (גַּבְרִיאֵל), אֲשֶׁר הוֹרִיד אוֹתוֹ (הַקּוּרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם אֶל לִבְּךָ בִּרְצוֹן אַלְלָה, לְמַעַן יְאַשֵּׁר אֶת אֲשֶׁר הוּרַד לְפָנָיו,[2] וְהַדְרָכָה וּבְשׂוֹרָה טוֹבָה לַמַּאֲמִינִים».

98. כָּל מִי שֶׁהָיָה אוֹיֵב לְאַלְלָה וּלְמַלְאָכָיו וּשְׁלִיחָיו וּלְג׳ִבְּרִיל וּלְמִיכָּאִיל, אָכֵן אַלְלָה הוּא אוֹיֵב לַכּוֹפְרִים.

99. וּכְבָר הוֹרַדְנוּ אֵלֶיךָ (מוּחַמַּד) מִן הַשָּׁמַיִם אוֹתוֹת בְּרוּרִים, רַק הַמַּשְׁחִיתִים יִכְפְּרוּ בָּהֶם.

100. וְכָל שֶׁכָּרְתוּ בְּרִית, חֵלֶק מֵהֶם יָפֵרוּ אוֹתוֹ. אָמְנָם מַרְבִּיתָם לֹא יַאֲמִינוּ.

101. וּכְשֶׁבָּא אֲלֵיהֶם שָׁלִיחַ (מוּחַמַּד) מֵאֵת אַלְלָה לְאַשֵּׁר אֶת מַה שֶּׁבִּידֵיהֶם (הַתּוֹרָה), הִשְׁלִיךְ חֵלֶק מֵאֵלֶּה שֶׁקִּבְּלוּ אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) אֶת סֵפֶר אַלְלָה (הַקּוּרְאָן) מֵאֲחוֹרֵי גַּבָּם, כְּאִלּוּ שֶׁלֹּא יָדְעוּ.

102. וְיֵלְכוּ אַחֲרֵי הַדְּבָרִים שֶׁלִּמְּדוּ הַשְּׂטָנִים (אֶת הַמִּשְׁתַּתְּפִים) בִּימֵי מַלְכוּת סוּלַיְמָאן (שְׁלֹמֹה), סוּלַיְמָאן לֹא כָּפַר וְלֹא לָמַד כְּשָׁפִים, וְרַק הַשְּׂטָנִים הֵם שֶׁכָּפְרוּ. הֵם (הַשְּׂטָנִים) לִמְּדוּ אֶת הָאֲנָשִׁים כְּשָׁפִים וְכָל מַה שֶּׁהוּרַד לִשְׁנֵי הַמַּלְאָכִים בְּבָבֶל, הַארוּת וּמַארוּת.[3] אוּלָם הֵם לֹא הָיוּ מְלַמְּדִים

---

1. ר׳ סורת אל-ג׳ומועה 62 : 6.
2. התורה והאנג׳יל.
3. הַארוּת וּמַארוּת, שני מלאכים שמרדו בשמים, לכן גורשו לארץ, ונפלו בבבל בעיראק של ימינו, והתחילו ללמד את בני האדם כשפים.

אִישׁ לִפְנֵי שֶׁהָיוּ מַזְהִירִים אוֹתוֹ: «אֲנַחְנוּ רַק מַעֲמִידִים אֶתְכֶם בְּנִסָּיוֹן אַךְ אַל תִּכְפְּרוּ!» כָּךְ לָמְדוּ מִשְּׁנֵיהֶם כֵּיצַד לְהַפְרִיד בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ, וְאוּלָם לֹא יָכְלוּ לְהַזִּיק לְמִי שֶׁהוּא אֶלָּא בִּרְשׁוּתוֹ שֶׁל אַלְלָה. אֵלֶּה שֶׁהֵם לָמְדוּ מֵהֶם, לָמְדוּ אֶת אֲשֶׁר יַזִּיק לָהֶם וְלֹא יוֹעִיל, וְהֵם יָדְעוּ כִּי כָּל הַלּוֹמֵד זֹאת אֵין לוֹ חֵלֶק בָּעוֹלָם הַבָּא. מַה גָּרוּעַ הַמְּחִיר שֶׁבּוֹ מָכְרוּ אֶת עַצְמָם לוּ רַק יָדְעוּ.

103. אִלּוּ הֶאֱמִינוּ וְהָיוּ יְרֵאִים הָיָה גְּמוּלָם טוֹב מֵאֵת אַלְלָה. לוּ רַק יָדְעוּ.

קֶטַע 13

104. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! אַל תַּגִּידוּ «רָאעִנָא»,[1] הַגִּידוּ, «אוּנְט'וּרְנָא», וְשִׁמְעוּ (לַנָּבִיא כְּשֶׁהוּא קוֹרֵא אֶת הַקּוּרְאָן לִפְנֵיכֶם). וְלַכּוֹפְרִים יֵשׁ עֹנֶשׁ מַכְאִיב.[2]

105. הַכּוֹפְרִים מִבֵּין בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר אוֹ הַפַּגָּנִיִּים, אֵינָם רוֹצִים כִּי תּוּרַד אֲלֵיכֶם כָּל טוֹבָה מֵעִם רִבּוֹנְכֶם, אַךְ אַלְלָה מַקְצִיב רַחֲמָיו לְמִי שֶׁיִּרְצֶה. כִּי אַלְלָה בַּעַל חֶסֶד עָצוּם.

106. כָּל פָּסוּק (בַּקּוּרְאָן) אֲשֶׁר נְבַטֵּל אוֹ נַשְׁכִּיחַ, נָבִיא פָּסוּק טוֹב מִמֶּנּוּ אוֹ דּוֹמֶה לוֹ.[3] הַאֵינְךָ יוֹדֵעַ כִּי אַלְלָה כֹּל-יָכוֹל!

107. הַאִם לֹא תֵּדַע כִּי לְאַלְלָה מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֵין לָכֶם עוֹזֵר וּמָגֵן מִלְּבַדּוֹ.

108. הַאִם תִּרְצוּ לִשְׁאוֹל הַשָּׁלִיחַ שֶׁלָּכֶם (מוּחַמַּד) אֲשֶׁר נִשְׁאַל מוּסָא (מֹשֶׁה) לְפָנָיו? וּמִי שֶׁמַּחֲלִיף אֱמוּנָה בִּכְפִירָה הוּא תּוֹעֶה מִן הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.

109. רַבִּים מִבֵּין בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים) רוֹצִים לְהַחֲזִירְכֶם לִהְיוֹת כּוֹפְרִים לְאַחַר שֶׁכְּבָר הֶאֱמַנְתֶּם, מִתּוֹךְ קִנְאָה, אַחֲרֵי שֶׁנִּגְלְתָה לָהֶם הָאֱמֶת. מַחֲלוּ וְסִלְחוּ[4] עַד אֲשֶׁר יַחְלִיט אַלְלָה, כִּי אַלְלָה הַכֹּל-יָכוֹל.[5]

110. קַיְּמוּ אֶת הַתְּפִלָּה וְשַׁלְּמוּ זָכַּאת, כִּי כָּל טוֹבָה שֶׁתַּקְדִּימוּ לְמַעַן עַצְמְכֶם הִיא, תִּמְצְאוּ אוֹתָהּ אֵצֶל אַלְלָה (בְּיוֹם הַדִּין).[6] אַלְלָה רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.

---

1. אללה צווה על המאמינים, כי כאשר הם פונים בדבריהם אל הנביא, לא לאמר, «رَاعِنَا רָאעִנָא, הקשב אלינו» משום שהיהודים סילפו את הביטוי מערבית לעברית וביטאו אותו «רעינו, הרע שלנו».
2. ר' סורת אנ-נסאי 4: 46.
3. ר' סורת אנ-נחל 16: 101.
4. ר' סורת אל-פורקאן 25: 63.
5. ר' סורת אל-חג' 22: 40.
6. ר' סורת אז-זלזלה 99: 7.

111. הֵם (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים) טוֹעֲנִים, שֶׁלַּגַּן יִכָּנְסוּ רַק יְהוּדִים אוֹ נוֹצְרִים, זֹאת הִיא שְׁאִיפָתָם. אֱמֹר, «הַצִּיגוּ אֶת הוֹכָחַתְכֶם אִם בֶּאֱמֶת אַתֶּם צוֹדְקִים».

112. אַדְּרַבָּה! כָּל מִי שֶׁמִּתְמַסֵּר בְּכָל לִבּוֹ לְאַלְלָה[1] וְעוֹשֶׂה אֶת הַטּוֹב, יָבוֹא עַל שְׂכָרוֹ אֵצֶל רִבּוֹנוֹ,[2] וְלֹא יִהְיֶה עֲלֵיהֶם פַּחַד וְלֹא יִצְטַעֲרוּ.[3]

קֶטַע 14

113. הַיְּהוּדִים אוֹמְרִים, אֱמוּנַת הַנּוֹצְרִים אֵין לָהּ כָּל יְסוֹד, וְהַנּוֹצְרִים אוֹמְרִים, אֱמוּנַת הַיְּהוּדִים אֵין לָהּ כָּל יְסוֹד, אַף עַל פִּי שֶׁשְּׁנֵי הַצְּדָדִים קוֹרְאִים אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה וְהָאֶנְגְ'יל). כְּמוֹ כֵן יַגִּידוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר אֵינָם יוֹדְעִים דָּבָר. אַלְלָה יִשְׁפֹּט בֵּינֵיהֶם בְּיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים בְּכָל אֲשֶׁר נֶחְלְקוּ.

114. וּמִי רָשָׁע יוֹתֵר מִן הָאָדָם אֲשֶׁר חוֹסֵם אֶת מִסְגְּדֵי אַלְלָה וּמוֹנֵעַ אֶת הַזְכָּרַת שְׁמוֹ בָּהֶם, וְטֹרַח לְמַעַן חָרְבָּנָם? אֲנָשִׁים כָּאֵלֶּה לֹא יוּרְשֶׁה לָהֶם לְהִכָּנֵס אֲלֵיהֶם (לַמִּסְגָּדִים) בְּלֹא יִרְאָה וּפַחַד. יְקַבְּלוּ חֶרְפָּה וּבוּשָׁה בָּעוֹלָם הַזֶּה, וְעֹנֶשׁ עָצוּם בָּעוֹלָם הַבָּא.

115. לְאַלְלָה שַׁיָּךְ הַמִּזְרָח וְהַמַּעֲרָב, וּלְכָל צַד אֲשֶׁר תִּפְנוּ, שָׁם פְּנֵי אַלְלָה. אַלְלָה הַכֹּל-מַקִּיף וְיוֹדֵעַ הַכֹּל.

116. הֵם (הַנּוֹצְרִים) אוֹמְרִים, אַלְלָה הוֹלִיד בֵּן. יִתְעַלֶּה שְׁמוֹ! כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ שֶׁלּוֹ הֵם, וְהַכֹּל מִתְמַסְּרִים לַעֲבוֹדָתוֹ.[4]

117. (אַלְלָה) הַבּוֹרֵא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וּבְהַחְלִיטוֹ לִבְרֹא דָּבָר רַק יֹאמַר לוֹ, «הֱיֵה», וְהִנֵּה הוּא.[5]

118. הַבּוּרִים אוֹמְרִים, «לָמָּה לֹא יְדַבֵּר אֵלֵינוּ אַלְלָה, אוֹ יִתֵּן לָנוּ אוֹת?» כָּךְ דִּבְּרוּ גַּם אֵלֶּה אֲשֶׁר קָדְמוּ לָהֶם, לִבּוֹתֵיהֶם דּוֹמִים. כְּבָר הִבְהַרְנוּ אֶת הָאוֹתוֹת לַאֲנָשִׁים הַבְּטוּחִים בֶּאֱמוּנָתָם.

119. וְאוֹתְךָ (מוּחַמַּד) שָׁלַחְנוּ עִם הָאֱמֶת כִּמְבַשֵּׂר וּמַזְהִיר וְלֹא תִּשָּׁאֵל עַל אַנְשֵׁי גֵּיהִנּוֹם.[6]

---

1. ר' סורת אל-פאתחה 1 : 5 ; וסורת אל-אנעאם 6 : 79.
2. ר' סורת אנ-נסאי 4 : 123 - 124 ; וסורת אל-אנביאי 21 : 94.
3. ר' סורת אר-רעד 13 : 28.
4. ר' סורת מרים 19 : 93.
5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 101.
6. ר' סורת אר-רעד 13 : 40 ; סורת אנ-נחל 16 : 82 ; וסורת קאף 50 : 45.

120. הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים לֹא יִהְיוּ מְרֻצִּים מִמְּךָ אֶלָּא אִם תִּשְׁתַּיֵּךְ לְדָתָם. אֱמֹר, «רַק הַדְרָכַת אַלְלָה (דַּת הָאִסְלָאם) הִיא הַהַדְרָכָה הָאֲמִתִּית». וְאִם תַּטֶּה אֹזֶן לְהֶבְלֵיהֶם לְאַחַר מַה שֶּׁבָּא אֵלֶיךָ מִן הַדַּעַת (הַקֻּרְאָן), לֹא יִהְיֶה לְךָ אֵצֶל אַלְלָה לֹא עוֹזֵר וְלֹא מוֹשִׁיעַ.

121. אֵלֶּה אֲשֶׁר נָתַנּוּ לָהֶם אֶת הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים), וַאֲשֶׁר קוֹרְאִים בּוֹ קְרִיאָה אֲמִתִּית, אֵלֶּה מַאֲמִינִים בּוֹ, וְהַכּוֹפְרִים בּוֹ הֵם הַמַּפְסִידִים.

קֶטַע 15

122. הוֹי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! זִכְרוּ אֶת הַחֶסֶד שֶׁהֶעֱנַקְתִּי לָכֶם וְשֶׁבָּחַרְתִּי בָּכֶם מִכָּל הָעַמִּים (בְּנֵי זְמַנְּכֶם).[1]

123. הִשָּׁמְרוּ מִפְּנֵי יוֹם (יוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר בּוֹ לֹא תִּפְדֶּה נֶפֶשׁ אֶת רְעוּתָהּ, דְּמֵי כֹּפֶר לֹא יִתְקַבְּלוּ מִמֶּנָּה, וְלֹא תִּתְקַבֵּל הִשְׁתַּדְּלוּתָהּ, וְלֹא תִּנָּתֵן לָהֶם עֶזְרָה.

124. כַּאֲשֶׁר רִבּוֹנוֹ שֶׁל אֶבְּרָאהִים (אַבְרָהָם) נִסּוּהוּ בְּכַמָּה מִצְווֹת שֶׁעָמַד בָּהֶן.[2] אָמַר (רִבּוֹנוֹ), «הִנְנִי מְמַנֶּה אוֹתְךָ אִמָאם, מַנְהִיג, לִבְנֵי הָאָדָם». אָמַר (אֶבְּרָאהִים), «וּמִזַּרְעִי אַחֲרַי?» אָמַר (אַלְלָה), «בְּרִיתִי לֹא תַּגִּיעַ לַחוֹטְאִים (שֶׁלֹּא מְקַיְּמִים אֶת מִצְווֹת אַלְלָה)».[3]

125. וּכְשֶׁעָשִׂינוּ מֵהַבַּיִת (הַכַּעְבָּה) כִּמְקוֹם עֲלִיָּה[4] וּמִבְטָח לָאֲנוֹשׁוּת.[5] וְצִוִּינוּ, «עֲשׂוּ מִ'מָקאם אֶבְּרָאהִים'[6] מָקוֹם לַתְּפִלָּה». וְהִטַּלְנוּ עַל אֶבְּרָאהִים וְעַל אִסְמַאעִיל (יִשְׁמָעֵאל) לְטַהֵר אֶת בֵּיתִי לְמַעַן הַמַּקִּיפִים אוֹתוֹ וּלְמַעַן הַמִּתְיַחֲדִים לַעֲבוֹדַת אַלְלָה וּלְמַעַן הַכּוֹרְעִים וְהַסּוֹגְדִים (לְאַלְלָה).

126. וְכַאֲשֶׁר אָמַר אֶבְּרָאהִים ,«רִבּוֹנִי! עֲשֵׂה אֶת הָעִיר הַזֹּאת (מַכָּה) כְּעִיר מִבְטַחִים, וּפַרְנֵס אֶת תּוֹשָׁבֶיהָ מִכָּל הַפְּרִי,[7] לָאֵלֶּה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ בְּאַלְלָה וּבַיּוֹם הָאַחֲרוֹן». אָמַר (אַלְלָה), «גַּם הַכּוֹפֵר, אֶתֵּן לוֹ לְהִתְעַנֵּג זְמַנִּית בִּמְעַט, וְאַחַר אָבִיא אוֹתוֹ בְּכֹחַ אֶל עֹנֶשׁ הָאֵשׁ. וְכַמָּה רַע סוֹפוֹ!»[8]

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 47.
2. ר' סורת אאל עמראן 3: 68; סורת אנ-נחל 16: 120 - 123; וסורת אנ-נג׳ם 53: 37. יש כאלה מבין מפרשי הקוראן הקלסיים האומרים, כי אברהים מילא כשלושים פקודות מאללה: עשר בסורת אל-מואמנון 23: 1 - 11, ועשר בסורת אל-מעארג׳ 70: 22 - 35; ועשר בסורת אל-אחזאב 33: 35.
3. ר' סורת אל-מאאידה 5: 45.
4. מרכז של חג׳ ועומרה.
5. ר' סורת אל-ענכבות 29: 67.
6. מקאם אבראהים: לפי רוב המפרשים, הוא אבן קדושה המצויה קרוב לכעבה, והיא שימשה את אבראהים כשעמד עליה לצורך בנית הכעבה.
7. ר' סורת אל-קצץ 28: 57.
8. ר' סורת אל-אסרא׳ 17: 20.

127. וְכַאֲשֶׁר הֵקִים אֶבְּרַאהִים וְאִסְמַאעִיל אֶת יְסוֹדוֹת הַבַּיִת, (הִתְפַּלְּלוּ), «רִבּוֹנֵנוּ! קַבֵּל מֵאִתָּנוּ (אֶת מַעֲשֵׂינוּ), כִּי אַתָּה הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ,

128. וַעֲשֵׂה אוֹתָנוּ מְסוּרִים לְךָ וּמִזַּרְעֵנוּ אֻמָּה מְסוּרָה לְךָ, וְהַרְאֵה לָנוּ אֶת טִקְסֵי הָעֲלִיָּה לָרֶגֶל, וְקַבֵּל אֶת תְּשׁוּבָתֵינוּ,[1] כִּי אַתָּה הַמְקַבֵּל שָׁבִים בִּתְשׁוּבָה וְהָרַחוּם.

129. רִבּוֹנֵנוּ! הָקֵם בְּתוֹכָם (בְּנֵי אִסְמַאעִיל) שָׁלִיחַ מִקִּרְבָּם אֲשֶׁר יִקְרָא לִפְנֵיהֶם אֶת אוֹתוֹתֶיךָ וִילַמְּדֵם אֶת הַסֵּפֶר (הַקֻּרְאָן) וְאֶת הַחָכְמָה וִיטַהֲרֵם,[2] כִּי אַתָּה הָעִזּוּז וְהֶחָכָם».

קֶטַע 16

130. וּמִי שֶׁלֹּא יִבְחַר בְּדַת אֶבְּרַאהִים[3] מִלְּבַד אִישׁ נִבְעַר מִדַּעַת? וּכְבָר בָּחַרְנוּ בּוֹ (אֶבְּרַאהִים) בָּעוֹלָם הַזֶּה,[4] וּבָעוֹלָם הַבָּא מְקוֹמוֹ בֵּין הַצַּדִּיקִים.

131. וּכְשֶׁרִבּוֹנוֹ אָמַר לוֹ, «אַסְלֶם, הִתְמַסֵּר!» אָמַר, «אֲנִי מָסוּר לְךָ רִבּוֹן הָעוֹלָמִים».

132. וְכָךְ צִוָּה אֶבְּרַאהִים לְבָנָיו, וְגַם יַעְקוּבּ, «בָּנַי! אַלְלָה בָּחַר לָכֶם אֶת הַדָּת וְאַל תָּמוּתוּ אֶלָּא כִּמְסַלְּמִים, מִתְמַסְּרִים».

133. הַאִם הֱיִיתֶם נוֹכְחִים כְּשֶׁאָמַר יַעְקוּבּ לִפְנֵי מוֹתוֹ לְבָנָיו, «מָה תַּעַבְדוּ לְאַחַר מוֹתִי?» אָמְרוּ, «נַעֲבֹד אֱלֹהֶיךָ וֶאֱלֹהֵי אֲבוֹתֶיךָ, אֶבְּרַאהִים, וְאִסְמַאעִיל, וְאִסְחַאק (יִצְחָק), הוּא הָאֱלוֹהַּ הָאֶחָד לוֹ אֲנַחְנוּ מְסוּרִים».

134. זֹאת אֻמָּה שֶׁכְּבָר חָלְפָה, שֶׁתְּקַבֵּל אֶת גְּמוּלָהּ עַל הֶשֵּׂגֶיהָ, וְאַתֶּם תְּקַבְּלוּ אֶת גְּמוּלְכֶם עַל הֶשֵּׂגֵיכֶם. וְאַתֶּם אֵינְכֶם אַחֲרָאִים לְמַה שֶּׁעָשׂוּ.

135. הֵם[5] אָמְרוּ, «הֱיוּ יְהוּדִים אוֹ נוֹצְרִים לְמַעַן תִּהְיוּ מֻדְרָכִים». אֱמֹר, «לְהֶפֶךְ, נַאֲמִין בְּדַת אֶבְּרַאהִים הֶחָנִיף,[6] וְלֹא עֶבֶד אֱלִילִים».

136. אָמְרוּ, «אֲנַחְנוּ מַאֲמִינִים בְּאַלְלָה, וּבְמַה שֶּׁהוּרַד אֵלֵינוּ מִן הַשָּׁמַיִם (הַקּוּרְאָן), וּבְמַה שֶּׁהוּרַד מִן הַשָּׁמַיִם אֶל אֶבְּרַאהִים, וְאִסְמַאעִיל, וְאִסְחַאק, וְיַעְקוּבּ, וְהַשְּׁבָטִים, וּבַאֲשֶׁר נִתַּן לְמוּסַא (מֹשֶׁה), וּלְעִיסַא

1. ר' סורת את-תובה 9 : 118.
2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 269.
3. הדת של אבראהים מוגדרת בסורת אל-אנעאם 6 : 79 ; וסורת אז-זוח'רוף 43 : 27 ; וסורת אנ-נחל 16 : 120 - 121.
4. ר' פסוק 124 בסורה זו, אף אללה בחר באבראהים כאמאם, מנהיג רוחני לאנושות כלה.
5. היהודים והנוצרים.
6. חניף = מוסלמי נאמן, תמים דרך.

(יְהוֹשֻׁעַ הַמָּשִׁיחַ), וּבַאֲשֶׁר נִתַּן לַנְּבִיאִים מֵרִבּוֹנָם. אֵין אֲנַחְנוּ מַבְדִּילִים בֵּינֵיהֶם. וּמִתְמַסְּרִים אֲנַחְנוּ לְאַלְלָה».

137. אִם יַאֲמִינוּ בַּאֲשֶׁר תַּאֲמִינוּ אַתֶּם, הֲרֵיהֶם מֻדְרָכִים, אַךְ אִם יִפְנוּ עֹרֶף הֲרֵי מִשּׁוּם שֶׁהֵם מִתְנַגְּדִים לָכֶם, וְאַלְלָה יַעֲזֹר לְךָ נֶגְדָּם, כִּי הוּא הַשּׁוֹמֵעַ, הַיּוֹדֵעַ.

138. (הַדָּת שֶׁלָּנוּ) הִיא הַדָּת הָאֲמִתִּית שֶׁל אַלְלָה,[1] וְאֵין טוֹב מִדָּתוֹ שֶׁל אַלְלָה שֶׁאוֹתוֹ אֲנַחְנוּ עוֹבְדִים.

139. אֱמֹר: לָמָּה תִּתְוַכְּחוּ אִתָּנוּ עַל אַלְלָה, בִּזְמַן שֶׁהוּא רִבּוֹנֵנוּ וְרִבּוֹנְכֶם, וְלָנוּ מַעֲשֵׂינוּ וְלָכֶם מַעֲשֵׂיכֶם, וַאֲנַחְנוּ רַק לוֹ בִּלְבַד מְסוּרִים.

140. אוֹ אוּלַי תַּגִּידוּ שֶׁאֶבְּרַאהִים, וְאֶסְמַאעִיל, וְאֶסְחַאק, וְיַעְקוּב, וְהַשְּׁבָטִים הָיוּ יְהוּדִים אוֹ נוֹצְרִים?» אֱמֹר, «הֲיוֹדְעִים אַתֶּם טוֹב יוֹתֵר מֵאַלְלָה? חוֹטְאִים מִכֹּל הֵם הַמַּסְתִּירִים אֶת הָעֵדוּת אֲשֶׁר קִבְּלוּ מֵאֵת אַלְלָה. אַלְלָה שָׂם לֵב לְמַעֲשֵׂיכֶם».

141. זֹאת אֻמָּה שֶׁכְּבָר חָלְפָה, שֶׁתְּקַבֵּל אֶת גְּמוּלָהּ עַל מַעֲשֶׂיהָ, וְאַתֶּם תְּקַבְּלוּ אֶת גְּמוּלְכֶם עַל מַעֲשֵׂיכֶם. וְאַתֶּם אֵינְכֶם אַחֲרָאִים לְמַה שֶּׁעָשׂוּ.

חלק 2

קֶטַע 17

142. הַכְּסִילִים יֹאמְרוּ, «מָה גָּרַם לָהֶם לְשַׁנּוֹת בְּכִוּוּן הַקִּבְלָה, הַתְּפִלָּה,[2] שֶׁהָיוּ נוֹהֲגִים לִפְנוֹת אֵלָיו?» אֱמֹר, «לְאַלְלָה הַמִּזְרָח וְהַמַּעֲרָב,[3] וְהוּא מַדְרִיךְ אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה אֶל הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה».

143. וְכָךְ עֲשִׂינוּ אֶתְכֶם אֻמַּת יֹשֶׁר, לְמַעַן תִּהְיוּ עֵדִים עַל מַעֲשֵׂי בְּנֵי הָאָדָם,[4] וְהַשָּׁלִיחַ (מוּחַמַּד) יִהְיֶה עֵד לְמַעֲשֵׂיכֶם. וְקָבַעְנוּ אֶת כִּוּוּן הַתְּפִלָּה אֲשֶׁר פָּנִיתָ אֵלָיו לְפָנִים לְמַעַן נֵדַע מִי הוֹלֵךְ אַחֲרֵי הַשָּׁלִיחַ וּמִי יַחֲזֹר עַל עֲקֵבָיו.[5] וְאָמְנָם קָשֶׁה הָיָה הַדָּבָר, אַךְ לֹא לָאֵלֶּה אֲשֶׁר אַלְלָה הִדְרִיךְ. כִּי אַלְלָה לֹא יִגְרַע (מִשְּׂכַר) אֱמוּנַתְכֶם, כִּי אַלְלָה רַב-חֶסֶד וְרַחוּם לִבְנֵי הָאָדָם.

---

1. ר' סורת אר-רום 30: 30.
2. קִבְּלָה, הכיוון שאליו פונים המתפללים המוסלמים. הנביא והמוסלמים במשך שלוש-עשרה שנים במכה פנו בזמן התפילה לכיוון בית אל-מקדס, ירושלים, והמשיכו לששה-עשר חודשים במדינה, אחרי כן אללה ציווה על המוסלמים לפנות לכיוון הכעבה במכה.
3. ר' פ' 115 בסורה זו.
4. ר' סורת אאל עמראן 3: 110; סורת אנ-נסאׂ 4: 135; וסורת את-תובה 9: 71.
5. ר' סורת את-תובה 9: 124 - 125; וסורת אל-ענכבות 29: 2 - 4.

144. אֲנַחְנוּ רוֹאִים כֵּיצַד אַתָּה מַפְנֶה פָּנֶיךָ כֹּה וָכֹה הַשָּׁמַיְמָה, וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ נוֹתְנִים לְךָ כִּוּוּן תְּפִלָּה שֶׁתִּהְיֶה מְרֻצָּה מִמֶּנּוּ. וּלְכָךְ הַפְנוּ פְּנֵיכֶם (בַּתְּפִלָּה) לְעֵבֶר הַמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ (הַכַּעְבָּה), וּבְכָל מָקוֹם שֶׁתִּהְיוּ בּוֹ הַפְנוּ פְּנֵיכֶם (בַּתְּפִלָּה) לְעֶבְרוֹ. אֵלֶּה אֲשֶׁר נִתַּן לָהֶם הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים) יוֹדְעִים שֶׁזּוֹהִי הָאֱמֶת מֵרִבּוֹנָם. וְאַלְלָה לֹא יַעֲלִים עַיִן מֵאֲשֶׁר יַעֲשׂוּ.

145. אַךְ גַּם אִם תָּבִיא לָאֵלֶּה אֲשֶׁר נִתַּן לָהֶם הַסֵּפֶר אֶת כָּל הָאוֹתוֹת, לֹא יַסְכִּימוּ לְכִוּוּן הַתְּפִלָּה שֶׁלְּךָ, וְאַף אַתָּה לֹא תַּסְכִּים לְכִוּוּן תְּפִלָּתָם. וְאַף הֵם (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים) לֹא יְקַבְּלוּ עֲלֵיהֶם זֶה אֶת כִּוּוּן תְּפִלָּתוֹ שֶׁל זֶה. לָכֵן אִם לְאַחַר כָּל מַה שֶּׁהָעֱנַק לְךָ מִן הַדַּעַת תֵּלֵךְ אַחֲרֵי נְטִיּוֹתֵיהֶם, תִּהְיֶה מִן הַחוֹטְאִים.

146. אֵלֶּה אֲשֶׁר לָהֶם נָתַנּוּ אֶת הַסֵּפֶר מַכִּירִים אוֹתוֹ (הַנָּבִיא מוּחַמַּד) כְּמוֹ שֶׁהֵם מַכִּירִים אֶת בְּנֵיהֶם, אַךְ חֵלֶק מֵהֶם מַסְתִּיר אֶת הָאֱמֶת בְּיוֹדְעִין.

147. (מַה שֶּׁנִּתַּן לְךָ) הוּא הָאֱמֶת מֵרִבּוֹנְךָ וְלָכֵן אַל תִּהְיֶה מִן הַסַּפְקָנִים.

קֶטַע 18

148. לְכָל אֶחָד יֵשׁ כִּוּוּן תְּפִלָּה אֲשֶׁר אֵלָיו יִפְנֶה. לָכֵן הִתְחָרוּ בְּמַעֲשִׂים טוֹבִים. בְּכָל מָקוֹם אֲשֶׁר תִּהְיוּ, מִשָּׁם יְבִיאֲכֶם אַלְלָה. אַלְלָה הוּא הַכֹּל-יָכוֹל.

149. מִכָּל מָקוֹם (עַל פְּנֵי הָאָרֶץ) שֶׁתֵּצֵא מִמֶּנּוּ הַפְנֵה פָּנֶיךָ (בִּתְפִלָּה) לְעֵבֶר הַמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ. וְאָכֵן זֹאת הִיא הָאֱמֶת מֵרִבּוֹנְךָ. וְלֹא נֶעֶלְמוּ מֵאַלְלָה מַעֲשֵׂיכֶם.[1]

150. וּמִכָּל מָקוֹם (עַל פְּנֵי הָאָרֶץ) שֶׁתֵּצֵא מִמֶּנּוּ הַפְנֵה פָּנֶיךָ (בִּתְפִלָּה) לְעֵבֶר הַמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ. וּבְכָל אֲשֶׁר תִּהְיוּ הַפְנוּ פְּנֵיכֶם (בִּתְפִלָּה) לְעֶבְרוֹ. לְמַעַן שֶׁלֹּא תִּהְיֶה לַאֲנָשִׁים טַעֲנָה נֶגְדְּכֶם. מִלְּבַד הָעוֹשְׁקִים מֵהֶם. אַךְ אַל תִּירְאוּ מֵהֶם, רַק אוֹתִי תִּירְאוּ, לְמַעַן אַשְׁלִים חַסְדִּי עִמָּכֶם וּלְמַעַן שֶׁתֻּדְרְכוּ.

151. כְּמוֹ שֶׁשָּׁלַחְנוּ אֲלֵיכֶם שָׁלִיחַ מִכֶּם אֲשֶׁר יִקְרָא לִפְנֵיכֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, וִיטַהֶרְכֶם, וִילַמְּדְכֶם אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוּרְאָן) וְאֶת הַחָכְמָה (הַמָּסֹרֶת שֶׁל הַנָּבִיא), וִילַמֶּדְכֶם אֶת אֲשֶׁר לֹא יְדַעְתֶּם.[2]

152. לָכֵן זִכְרוּ אוֹתִי לְמַעַן אֶזְכֹּר אֶתְכֶם, וְהוֹדוּ לִי וְאַל תִּכְפְּרוּ בִּי.[3]

1. ר' סורת אנ-נור 24 : 63.
2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 164.
3. ר' סורת אבראהים 14 : 7.

קֶטַע 19

153. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! הִתְאַזְּרוּ בְּסַבְלָנוּת וּבִתְפִלָּה. כִּי אַלְלָה הוּא עִם רַבֵּי סַבְלָנוּת.[1]

154. וְלֹא תֹּאמְרוּ לַנֶּהֱרָגִים בִּשְׁבִיל אַלְלָה, «מֵתִים». אַדְּרַבָּה, הֵם «חַיִּים». אַךְ אֵין אַתֶּם מַרְגִּישִׁים בָּזֶה.[2]

155. אָנוּ נַעֲמִיד אֶתְכֶם בְּנִסָּיוֹן עַל יְדֵי פַּחַד, וְרָעָב, וּמַחְסוֹר בָּרְכוּשׁ וּבַנֶּפֶשׁ וּבִיבוּלִים.[3] בַּשֵּׂר טוֹב לְרַבֵּי סַבְלָנוּת,

156. כַּאֲשֶׁר יִפְגַּע בָּהֶם אָסוֹן יֹאמְרוּ, «לְאַלְלָה אָנוּ שַׁיָּכִים וְאֵלָיו אָנוּ חוֹזְרִים».

157. כָּל אֵלֶּה עֲלֵיהֶם תָּחוֹלְנָה תְּפִלּוֹת מֵרִבּוֹנָם וְרַחֲמִים, וְאֵלֶּה הֵם הַמֻּדְרָכִים.

158. אַצְ-צָפָא וְאַל-מַרְוָה[4] הֵן מִטִּקְסֵי הַפֻּלְחָן שֶׁל אַלְלָה, עַל כֵּן כָּל הָעוֹלֶה לָרֶגֶל אֶל הַבַּיִת בַּחַג' אוֹ בָּעוּמְרָה, מְבַקֵּר בּוֹ (הַבַּיִת), מֻתָּר לוֹ לַעֲשׂוֹת הַקָּפוֹת סְבִיבָן. וְכָל הַמִּתְנַדֵּב לַעֲשׂוֹת טוֹב, אַלְלָה מַכִּיר טוֹבָה וְיוֹדֵעַ.[5]

159. כָּל אֵלֶּה הַמַּסְתִּירִים אֶת הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים וְהַהַדְרָכָה אֲשֶׁר הוֹרַדְנוּ מִן הַשָּׁמַיִם לְאַחַר שֶׁהִבְהַרְנוּ אוֹתָם לִבְנֵי אָדָם בַּסֵּפֶר (הַקּוּרְאָן). אוֹתָם יְקַלֵּל אַלְלָה וִיקַלְּלוּ אוֹתָם כָּל הַבְּרִיּוֹת,

160. לֹא כֵן אֵלֶּה הַחוֹזְרִים בִּתְשׁוּבָה וְהַמֵּטִיבִים אֶת מַעֲשֵׂיהֶם וְהַמַּבְהִירִים אֶת אֲשֶׁר הוֹרַדְנוּ מֵהָאוֹתוֹת, כָּל אֵלֶּה אֲקַבֵּל אֶת תְּשׁוּבָתָם, כִּי אֲנִי מְקַבֵּל שָׁבִים בִּתְשׁוּבָה וְרַחוּם.

161. אוּלָם הַכּוֹפְרִים אֲשֶׁר מֵתוּ בְּעוֹדָם כּוֹפְרִים, תָּחוּל עֲלֵיהֶם קִלְלַת אַלְלָה, וְהַמַּלְאָכִים, וְכָל בְּנֵי הָאָדָם.

162. וְיִשָּׁאֲרוּ מְקֻלָּלִים לָנֶצַח וְלֹא יוּקַל מֵעֲלֵיהֶם הָעֹנֶשׁ וְלֹא יִדָּחֶה.

163. הָאֱלֹהַּ שֶׁלָּכֶם (אַלְלָה) אֱלֹהַּ אֶחָד הוּא, וְאֵין אֱלֹהַּ זוּלָתוֹ, וְהוּא הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם.

---

1. ר' סורת אז-זומר 39 : 10.
2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 169.
3. ר' סורת מוחמד 47 : 31.
4. אצ-צפא ואל-מרוה, שתי גבעות על-יד הכעבה במכה. לפי המסורת, הגר, אמו של אסמאעיל רצה בין שתי הגבעות על מנת למצוא עזרה בשבילה ובשביל בנה התינוק, אסמאעיל.
5. ר' סורת אנ-נסאי 4 : 40.

קֶטַע 20

164. אָכֵן, בִּבְרִיאַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וּבַחֲלוּפֵי לַיְלָה וְיוֹם,[1] וּבָאֳנִיּוֹת הַשָּׁטוֹת עַל פְּנֵי הַיָּם, הַמּוֹבִילוֹת אֶת כָּל הַמּוֹעִיל לִבְנֵי אָדָם,[2] וּבַמַּיִם שֶׁאַלְלָה מוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם לְהַחֲיוֹת אֶת הָאֲדָמָה אַחֲרֵי הֱיוֹתָהּ כְּמֵתָה,[3] וְהֵפִיץ בָּהּ מִכָּל סוּגֵי בַּעֲלֵי חַיִּים,[4] וּבְכִוּוּן תְּנוּעוֹת הָרוּחוֹת וְהָעֲנָנִים הַכְּפוּפִים לִפְקֻדָּתוֹ בֵּין שָׁמַיִם וָאָרֶץ, בְּכָל אֵלֶּה הוֹכָחוֹת בְּרוּרוֹת לִבְנֵי אָדָם נְבוֹנִים.[5]

165. וְלַמְרוֹת כָּל זֶה, יֵשׁ אֲנָשִׁים שֶׁעוֹשִׂים לָהֶם אֱלִילִים שָׁוִים לְאַלְלָה, וְאוֹתָם אוֹהֲבִים כְּאַהֲבַת אַלְלָה. אוּלָם אַהֲבַת הַמַּאֲמִינִים לְאַלְלָה גְּדוֹלָה יוֹתֵר. וְלוּ הָיוּ הַכּוֹפְרִים רוֹאִים אֶת הָעֹנֶשׁ, הָיוּ בְּטוּחִים מָה רַב כֹּחוֹ שֶׁל אַלְלָה וּמָה כָּבֵד עָנְשׁוֹ.

166. אָז יִתְנַכְּרוּ הַמַּנְהִיגִים לַמֻּנְהָגִים,[6] כְּשֶׁיִּרְאוּ אֶת הָעֹנֶשׁ, וְנִקְטְעוּ בֵּינֵיהֶם הַקְּשָׁרִים.

167. וְיֹאמְרוּ הַמֻּנְהָגִים, «לוּ נִתַּן לָנוּ לַחֲזוֹר לָעוֹלָם הָיִינוּ מִתְנַכְּרִים לָהֶם כְּשֵׁם שֶׁהֵם הִתְנַכְּרוּ לָנוּ». כָּכָה יַרְאֶה לָהֶם אַלְלָה אֶת מַעֲשֵׂיהֶם לְמַעַן יִצְטַעֲרוּ, וּלְעוֹלָם לֹא יֵצְאוּ מִן הָאֵשׁ.

קֶטַע 21

168. בְּנֵי אָדָם! אִכְלוּ מִן הֶחָלָאל, הַמֻּתָּר, וְהַטּוֹב אֲשֶׁר בָּאָרֶץ, וְאַל תֵּלְכוּ בְּעִקְבוֹת הַשָּׂטָן, כִּי הוּא אוֹיֵב גָּלוּי לָכֶם,

169. הוּא מֵסִית אֶתְכֶם לַעֲשׂוֹת אֶת מַעֲשֵׂה הָרַע וְהַתּוֹעֵבָה, וּלְהַגִּיד עַל אַלְלָה מַה שֶּׁאֵינְכֶם יוֹדְעִים.

170. אִם אוֹמְרִים לָהֶם (לַכּוֹפְרִים), «הִתְנַהֲגוּ לְפִי מַה שֶּׁאַלְלָה הוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם», יַגִּידוּ, «לֹא! נֵלֵךְ בְּעִקְבוֹת מַה שֶּׁמָּצָאנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ עוֹשִׂים». אַף עַל פִּי שֶׁאֲבוֹתֵיהֶם לֹא הֵבִינוּ דָּבָר וְלֹא הָיוּ מֻדְרָכִים.

171. הַכּוֹפְרִים נִמְשְׁלוּ (לִבְהֵמוֹת) אֲשֶׁר הוֹלְכוֹת אַחֲרֵי הַקּוֹל שֶׁל (הָרוֹעֶה) מִבְּלִי שֶׁיָּבִינוּ מַה הוּא אוֹמֵר. הֵם חֵרְשִׁים, אִלְּמִים, וְעִוְּרִים, וְלֹא יָבִינוּ.

---

1. ר' סורת יא. סין 36 : 40 ; וסורת פוצלת 41 : 37.
2. ר' סורת אבראהים 14 : 32 ; וסורת לוקמאן 31 : 31.
3. ר' סורת יא. סין 36 : 33 ; וסורת אל-חג' 22 : 5.
4. ר' סורת הוד 11 : 6.
5. ר' סורת אאל עמראן 3 : 191.
6. ר' סורת אל-קצצ 28 : 63 ; סורת סבא' 34 : 33 - 31, ופ' 41 ; וסורת אל-אחקאף 46 : 5.

172. הוי הַמַּאֲמִינִים! אִכְלוּ מִן הַחָלַאל, הַמֻּתָּר, הַדְּבָרִים הַטּוֹבִים אֲשֶׁר הֶעֱנַקְנוּ לְפַרְנָסַתְכֶם, וְהוֹדוּ לְאַלְלָה אִם אוֹתוֹ אַתֶּם עוֹבְדִים.

173. הוּא אָסַר עֲלֵיכֶם לֶאֱכוֹל אֶת הַנְּבֵלָה, וְאֶת הַדָּם, וְאֶת בְּשַׂר הַחֲזִיר, וְאֶת אֲשֶׁר הֻקְרַב לָאֵל זוּלַת אַלְלָה. אַךְ מִי שֶׁאוֹכֵל זֹאת מִצָּרָה וְלֹא מִתַּאֲוָה אוֹ הֶרְגֵּל אֵין בּוֹ חֵטְא, כִּי אַלְלָה סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

174. אֵלֶּה אֲשֶׁר בִּתְמוּרָה זוֹלָה מַסְתִּירִים חֵלֶק מִמָּה שֶׁהוֹרִיד אַלְלָה בְּסֵפֶר (הַתּוֹרָה), אֵינָם מְמַלְּאִים בִּטְנָם אֶלָּא בָּאֵשׁ, וּבְיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים, לֹא יְדַבֵּר אֲלֵיהֶם אַלְלָה וְלֹא יְזַכֶּה אוֹתָם, עֹנֶשׁ מַכְאִיב מְחַכֶּה לָהֶם

175. הֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר בָּחֲרוּ בַּתְּעִיָּה בִּמְקוֹם הַדְרָכָה, וּבָעֹנֶשׁ בִּמְקוֹם סְלִיחָה. כַּמָּה הֵם יְכוֹלִים לִסְבּוֹל אֶת (הָעֹנֶשׁ) שֶׁל הָאֵשׁ (בְּיוֹם הַדִּין),

176. זֹאת כִּי אַלְלָה הוֹרִיד אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוּרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם עִם הָאֱמֶת. כָּל אֵלֶּה הַמְחֻלָּקִים בִּדְבַר הַסֵּפֶר נְתוּנִים בְּפִלּוּג מַרְחִיק לֶכֶת מִן הָאֱמֶת.

קֶטַע 22

177. אֵין זֶה מַעֲשֵׂה חֶסֶד, אִם רַק תַּטּוּ אֶת פְּנֵיכֶם לְעֵבֶר הַמִּזְרָח וְהַמַּעֲרָב. מַעֲשֵׂה הַחֶסֶד הָאֲמִתִּי הוּא, הָאֱמוּנָה בְּאַלְלָה, וּבַיּוֹם הָאַחֲרוֹן, וּבַמַּלְאָכִים, וּבַסְּפָרִים הַקְּדוֹשִׁים,[1] וּבַנְּבִיאִים, וְלָתֵת אֶת הַהוֹן עַל אַף הֱיוֹתוֹ אָהוּב, לִקְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה, וִיתוֹמִים, וּמִסְכֵּנִים, וְעוֹבְרֵי אֹרַח, וְקַבְּצָנִים, וְשִׁחְרוּר עֲבָדִים ; וְכֵן בְּקִיּוּם הַתְּפִלָּה וּבְתַשְׁלוּם זַכָּאת ; וְהַמְקַיְּמִים הִתְחַיְּבוּיוֹת,[2] וְהַמַּחֲזִיקִים מַעֲמָד בְּסַבְלָנוּת בָּאָסוֹן וּבַצָּרָה וּלְעֵת מִלְחָמָה. כָּל אֵלֶּה הֵם הַצּוֹדְקִים וְאֵלֶּה הֵם הַיְּרֵאִים.

178. הוי הַמַּאֲמִינִים! מְצֻוֶּה עֲלֵיכֶם לִנְקוֹם אֶת דַּם הַנִּרְצָחִים : בֶּן חוֹרִין תַּחַת בֶּן חוֹרִין, וְעֶבֶד תַּחַת עֶבֶד, וּנְקֵבָה תַּחַת נְקֵבָה. אַךְ מִי שֶׁקְּרוֹבֵי הַנִּרְצָח סָלְחוּ לוֹ (שֶׁלֹּא יוּצָא לְהוֹרֵג), עָלָיו לִנְהוֹג לְפִי הַחֶסֶד וּלְשַׁלֵּם כֹּפֶר בְּעַיִן יָפָה. זוֹהִי הֲקַלָּה הַנִּתֶּנֶת לָכֶם מֵאֵת רִבּוֹנְכֶם וְרַחֲמִים. אַךְ מִי שֶׁחוֹזֵר וְהוֹרֵג (אֶת הָרוֹצֵחַ) לְאַחַר תַּשְׁלוּם כֹּפֶר, צָפוּי לוֹ עֹנֶשׁ מַכְאִיב.

179. הוי בַּעֲלֵי הַבִּינָה! עֹנֶשׁ הוּא הַבָּסִיס הָעִקָּרִי לַהֲגָנָה וּבִטָּחוֹן בַּחַיִּים, אִם אַתֶּם רוֹצִים לִשְׁמוֹר עַל עַצְמְכֶם מֵעָוֶל.

180. בְּהַגִּיעַ שְׁעָתוֹ שֶׁל אֶחָד מִכֶּם לָמוּת, וּמַנִּיחַ נְכָסִים אַחֲרָיו, מִצְוָה עָלָיו לְצַוּוֹת (חֵלֶק מִן) הַנֶּכֶס לַהוֹרִים וְלִקְרוֹבֵי הַמִּשְׁפָּחָה לְפִי הַחֶסֶד. זוֹהִי חוֹבָה עַל הַיְּרֵאִים.

---

1. הספרים הקדושים שאללה הוריד הם : התורה, והאנגי'ל, והקוראן.
2. ר' סורת אר-רעד 13 : 20.

181. כָּל הַמְשַׁנֶּה צַוָּאָה לְאַחַר שֶׁהָיָה עֵד שְׁמִיעָה לָהּ, תָּחוּל הָאַשְׁמָה עַל הַמְשַׁנִּים. כִּי אַלְלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.

182. אוּלָם מִי שֶׁחוֹשֵׁשׁ כִּי נָהַג הַמְצַוֶּה בְּעָוֶל אוֹ חֵטְא, וְהִשְׁכִּין שָׁלוֹם בֵּין הַיּוֹרְשִׁים, אֵין עָלָיו אַשְׁמָה, כִּי אַלְלָה סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

קֶטַע 23

183. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! נְצַוֶּה עֲלֵיכֶם הַצּוֹם כְּשֵׁם שֶׁנִּצַוָּה עַל אֵלֶּה שֶׁקָּדְמוּ לָכֶם, לְמַעַן שֶׁתִּהְיוּ יְרֵאִים,

184. יָמִים סְפוּרִים, אַךְ אִם אֶחָד מִכֶּם חוֹלֶה אוֹ נוֹסֵעַ (רָחוֹק) מִבֵּיתוֹ, עָלָיו לָצוּם אוֹתָם (הַיָּמִים שֶׁהִפְסִיד) בְּיָמִים אֲחֵרִים (בְּמֶשֶׁךְ הַשָּׁנָה). אוּלָם מֻתָּר לְאֵלֶּה שֶׁלֹּא יְכוֹלִים לָצוּם, לִפְדּוֹת אֶת עַצְמָם עַל יְדֵי הָאֲכָלַת מִסְכֵּן (לְכָל יוֹם שֶׁיַּפְסִידוּ). וְאוּלָם כְּכָל שֶׁיִּתְנַדֵּב הָאָדָם לַעֲשׂוֹת טוֹב, כֵּן יוּטַב לוֹ. אָמְנָם אִם תָּצוּמוּ יֵיטַב לָכֶם, לוּ רַק יְדַעְתֶּם.

185. חֹדֶשׁ רָמַצַ׳אן[1] הוּא הַחֹדֶשׁ שֶׁבּוֹ הוּרַד הַקֻּרְאָן מִן הַשָּׁמַיִם לְמַעַן יָבִיא לִבְנֵי הָאָדָם הַדְרָכָה וְאוֹתוֹת בְּהִירִים (אַל-פוּרְקַאן). מִי שֶׁנִּמְצָא (בְּבֵיתוֹ) בַּחֹדֶשׁ זֶה עָלָיו לָצוּם בּוֹ, אַךְ הַחוֹלֶה אוֹ הַנּוֹסֵעַ (רָחוֹק מִן הַבַּיִת), יָצוּם מִסְפַּר יָמִים אֲחֵרִים. אַלְלָה רוֹצֶה לְהָקֵל, וְלֹא לְהַכְבִּיד עֲלֵיכֶם, לְמַעַן שֶׁתּוּכְלוּ לְהַשְׁלִים אֶת הַמִּסְפָּר, וּלְמַעַן תְּשַׁבְּחוּ אֶת אַלְלָה עַל הַדְרָכָתוֹ לָכֶם,[2] וּלְהוֹדוֹת לוֹ (עַל חַסְדּוֹ).

186. (הוֹי הַנָּבִיא!) אִם יִשְׁאָלוּךָ עוֹבְדַי עָלַי, הִנֵּה קָרוֹב אֲנִי, וְאֶעֱנֶה לִקְרִיאַת הַקּוֹרֵא אֵלַי. וַעֲלֵיהֶם לְצַיֵּת לִי וּלְהַאֲמִין בִּי, לְמַעַן יֵלְכוּ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.

187. הֻתַּר לָכֶם בְּלֵילוֹת הַצּוֹם לְהִזְדַּוֵּג עִם נְשׁוֹתֵיכֶם, כִּי הֵן כְּסוּת לָכֶם וְאַתֶּם כְּסוּת לָהֶן. אַלְלָה יָדַע שֶׁהֱיִיתֶם מַזִּיקִים לְעַצְמְכֶם בְּמִנּוּעַ עַצְמְכֶם מֵהֶן, וְחָזַר וְהֵקֵל עֲלֵיכֶם. מֵעַתָּה הִזְדַּוְּגוּ עִמָּן וְהִתְנַהֲגוּ לְפִי מַה שֶׁמְּצַוֶּה אַלְלָה לָכֶם, וְאִכְלוּ וּשְׁתוּ בְּמֶשֶׁךְ הַלַּיְלָה, עַד אֲשֶׁר תּוּכְלוּ לְהַבְחִין בֵּין חוּט לָבָן (אוֹר הַשַּׁחַר) וְחוּט שָׁחוֹר (חֶשְׁכַת הַלַּיְלָה) לְעֵת שַׁחֲרִית, וְאַחַר כָּךְ הַמְשִׁיכוּ בְּצוֹם עַד הַלַּיְלָה הַבָּא. וְאַל תִּזְדַּוְּגוּ עִמָּן בְּלֵילוֹת הִתְיַחֲדוּתְכֶם בַּמִּסְגָּדִים (לְמַטְּרַת פֻּלְחָן). אֵלֶּה חֻקּוֹת אַלְלָה אַל תִּקְרְבוּ אֲלֵיהֶן. כָּךְ מַבְהִיר אַלְלָה אוֹתוֹתָיו לִבְנֵי הָאָדָם לְמַעַן יִהְיוּ יְרֵאִים.

188. אַל תֹּאכְלוּ אִישׁ אֶת הוֹן רֵעֵהוּ בְּלֹא צֶדֶק, וְאַל תִּשְׁתַּמְּשׁוּ בּוֹ (בְּהוֹן) לְשַׁחֵד שׁוֹפְטִים כְּדֵי לִבְלוֹעַ מֵהוֹן הָאֲחֵרִים בְּזָדוֹן וּבְיוֹדְעִין.

---

1. חודש רמצ׳אן, הוא החודש התשיעי לפי לוח השנה ההג׳רית (המוסלמית).
2. ר׳ סורת אל-בקרה 2 : 200 ; סורת קאף 50 : 39 - 40 ; וסורת אל-ג׳ומועה 62 : 10 .

דַּרְכְּכֶם בִּזְמַן שֶׁל שָׁלוֹם אַתֶּם יְכוֹלִים לְקַיֵּם אֶת הַחַג׳ וְהָעוּמְרָה בְּיַחַד, יָבִיא מֵהַקָּרְבָּן לְפִי יְכָלְתּוֹ. אַךְ מִי שֶׁלֹּא יָכוֹל לְהַקְרִיב קָרְבָּן, עָלָיו לָצוּם שְׁלוֹשָׁה יָמִים בְּחַג׳, וְשִׁבְעָה כְּשֶׁתַּחְזְרוּ הַבַּיְתָה. עֲשָׂרָה תְּמִימִים יִהְיוּ. כָּךְ יִנְהֲגוּ אֵלֶּה שֶׁבְּנֵי בֵּיתָם אֵינָם מִתְגּוֹרְרִים לְיַד הַמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ, יִרְאוּ אֶת אַלְלָה וּדְעוּ כִּי אַלְלָה מַעֲנִישׁ קָשׁוֹת.

קֶטַע 25

197. מוֹעֵד הַחַג׳ הוּא בָּחֳדָשִׁים יְדוּעִים,[1] וּמִי שֶׁלּוֹקֵחַ עַל עַצְמוֹ לְקַיֵּם בָּהֶם אֶת הַחַג׳, חַיָּב לְהִמָּנַע מִיַּחֲסֵי מִין, מִשְׁחִיתוּת, וּמִמְּרִיבוֹת בִּתְקוּפַת הַחַג׳.[2] כָּל מַעֲשֶׂה טוֹב שֶׁתַּעֲשׂוּ, אַלְלָה יֵדַע אוֹתוֹ. הָכִינוּ צֵידָה לַדֶּרֶךְ, דְּעוּ כִּי הַצֵּידָה הַטּוֹבָה בְּיוֹתֵר הִיא יִרְאַת אַלְלָה,[3] וְלָכֵן יִרְאוּנִי אַתֶּם בַּעֲלֵי תְּבוּנָה.

198. אֵין כָּל רַע בְּהַשָּׂגַת פַּרְנָסָה מֵעִם רִבּוֹנְכֶם בַּחַג׳.[4] בְּצֵאתְכֶם מֵעָרָפַאת (חֲזָרָה לְמַכָּה). הַזְכִּירוּ אֶת שֵׁם אַלְלָה עַל יַד הַמָּקוֹם הַקָּדוֹשׁ,[5] הַזְכִּירוּ אֶת שְׁמוֹ כְּפִי שֶׁהִדְרִיךְ אֶתְכֶם, וְכִי הֱיִיתֶם לִפְנֵי כֵן מִן הַתּוֹעִים,

199. אַחַר כָּךְ, צְאוּ מֵהַמָּקוֹם שֶׁמִּמֶּנּוּ יוֹצְאִים כָּל הָעוֹלִים לָרֶגֶל, וּבַקְּשׁוּ אֶת סְלִיחַת אַלְלָה, כִּי אַלְלָה סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

200. בְּהַשְׁלִימְכֶם אֶת טִקְסֵיכֶם, הַזְכִּירוּ אֶת שֵׁם אַלְלָה כְּשֵׁם שֶׁנְּהַגְתֶּם לְהַזְכִּיר אֶת אֲבוֹתֵיכֶם וְעוֹד יוֹתֵר מִכָּךְ. יֵשׁ אֲנָשִׁים הָאוֹמְרִים, «רִבּוֹנֵנוּ! תֵּן לָנוּ (בְּרִיאוּת, הוֹן, וּבָנִים) בָּעוֹלָם הַזֶּה», לְאֵלֶּה לֹא יִהְיֶה חֵלֶק בָּעוֹלָם הַבָּא,[6]

201. וְיֵשׁ בָּהֶם מַאֲמִינִים הַמִּתְפַּלְּלִים, «רִבּוֹנֵנוּ! תֵּן לָנוּ טוֹבָה בָּעוֹלָם הַזֶּה וְטוֹבָה בָּעוֹלָם הַבָּא, וּשְׁמֹר אוֹתָנוּ מֵעֹנֶשׁ הָאֵשׁ»,[7]

202. אֵלֶּה (הַמִּתְפַּלְּלִים בִּתְפִלָּה זוֹ), יְקַבְּלוּ אֶת תַּגְמוּלָם לְפִי הֶשֵּׂגֵיהֶם, וְאַלְלָה הוּא מְהִיר-חֶשְׁבּוֹן.

---

1. חודשי החג׳ הם: ד׳ו אל-קעדה, ד׳ו אל-חג׳ה, ואל-מוחרם.
2. ר׳ סורת את-תובה 9: 36; וסורת אל-חג׳ 22: 25.
3. ר׳ סורת אל-אעראף 7: 26.
4. עבד-אללה בן עבאס אמר: השווקים החשובים מחוץ למכה בתקופת הג׳אהליה הם, עוכאט׳, מג׳נה, וד׳ו אל-מג׳אז. העולים לרגל הגיעו לשווקים חודש לפני מועד החג׳ עם כל מיני סחורות לעשות כסף. בבוא האסלאם המוסלמים חשבו שזה אסור לעשות מסחר בזמן החג׳, אבל אללה התיר להם לעשות מסחר ולהרוויח כסף בימי החג׳.
5. אל-משער אל-חראם, אל-מוזדלפה.
6. ר׳ סורת אל-אסראי׳ 17: 18 - 19.
7. ר׳ סורת אש-שורא 42: 20.

203. הַזְכִּירוּ אֶת אַלְלָה בְּמִסְפַּר יָמִים מְסֻיָּמִים,[1] אַךְ מִי שֶׁמַּקְדִּים אוֹ מְאַחֵר בִּשְׁנֵי יָמִים לֹא יֶאְשַׁם, אִם יְרֵא אַלְלָה הוּא. יִרְאוּ אֶת אַלְלָה וּדְעוּ כִּי אֵלָיו תֵּאָסְפוּ.[2]

204. יֵשׁ אֲנָשִׁים אֲשֶׁר דִּבּוּרֵיהֶם עַל הָעוֹלָם הַזֶּה מוֹצְאִים חֵן בְּעֵינֶיךָ, וְהֵם מַזְכִּירִים אֶת אַלְלָה כְּעֵד עַל אֲשֶׁר בְּלִבָּם.[3] אוּלָם הֵם הָאוֹיְבִים הַגְּדוֹלִים בְּיוֹתֵר,

205. וְכַאֲשֶׁר הוּא פּוֹנֶה עֹרֶף רָץ בְּרַחֲבֵי הָאָרֶץ לְהַשְׁחִית אֶת הָאֲדָמָה וְאֶת פִּרְיָהּ, וְאַלְלָה אֵינוֹ אוֹהֵב שְׁחִיתוּת,

206. וְאִם נֶאֱמַר לוֹ, יְרָא אֶת אַלְלָה! הוּא מִתְגָּאֶה בַּפֶּשַׁע.[4] לָכֵן דַּיּוֹ גֵּיהִנֹּם, וְכַמָּה נוֹרָא הַיָּצוּעַ.

207. אַךְ יֵשׁ אֲשֶׁר הַמּוֹסֵר אֶת נַפְשׁוֹ כְּדֵי לְקַבֵּל בִּרְכַּת אַלְלָה.[5] אַלְלָה הוּא מְלֵא חֶמְלָה אֶל עֲבָדָיו.

208. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! קַבְּלוּ כֻּלְּכֶם עַל עַצְמְכֶם אֶת הָאִסְלָאם כֻּלּוֹ וְאַל תֵּלְכוּ בְּדַרְכֵי הַשָּׂטָן, כִּי הוּא אוֹיִבְכֶם הַגָּלוּי.

209. וְאִם שְׁגִיתֶם לְאַחַר שֶׁקִּבַּלְתֶּם אֶת הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, דְּעוּ כִּי אַלְלָה הוּא עִזּוּז וְחָכָם.

210. הַאִם הֵם (הַכּוֹפְרִים) מְצַפִּים (לְיוֹם הַדִּין) שֶׁיָּבוֹא אַלְלָה עֲלֵיהֶם בְּשִׁכְבוֹת עֲנָנִים עִם הַמַּלְאָכִים? וְהַדִּין נֶחְרָץ, וְאֶל אַלְלָה יוּחְזְרוּ כָּל הָעִנְיָנִים.[6]

קֶטַע 26

211. שְׁאַל אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כַּמָּה אוֹתוֹת בְּרוּרִים הֵבֵאנוּ לָהֶם. כָּל הַמְּסַלֵּף אֶת חֶסֶד (דָּת) אַלְלָה אַחֲרֵי שֶׁהָעֳנַק לוֹ, (עָלָיו לְהָבִין) שֶׁאַלְלָה מַעֲנִישׁ קָשׁוֹת.[7]

212. הַכּוֹפְרִים מֻקְסָמִים מֵחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה,[8] לָכֵן הֵם בָּזִים לַמַּאֲמִינִים (הַמְחַכִּים לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא), וְאוּלָם בְּיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים יִהְיוּ הַמַּאֲמִינִים הַיִּרְאִים בְּדַרְגָּה יוֹתֵר גְּבוֹהָה מֵהֶם; (וְגַם בָּעוֹלָם הַזֶּה) אַלְלָה שׁוֹלֵחַ פַּרְנָסָה לְמִי שֶׁהוּא רוֹצֶה בְּלִי הַגְבָּלָה.[9]

---

1. הימים הם: 11, 12, 13 מחודש ד'י אל-חג'ה.
2. ר' סורת אל-מואמנון 23: 79; וסורת אל-מולכ 67: 24.
3. ר' סורת אל-מונאפקון 63: 1; וסורת אנ-נסאי' 4: 108.
4. ר' סורת אל-חג' 22: 72.
5. ר' סורת את-תובה 9: 111.
6. ר' סורת אל-פורקאן 25: 25.
7. ר' סורת אבראהים 14: 28.
8. ר' סורת אל-כהף 18: 7.
9. ר' סורת אל-אסראי' 17: 18 - 21.

213. בְּנֵי אָדָם הָיוּ אֻמָּה אַחַת (בְּלִי אֱמוּנָה),[1] וְאָז שָׁלַח אַלְלָה אֶת הַנְּבִיאִים כִּמְבַשְּׂרִים וּמַזְהִירִים, וְשָׁלַח אִתָּם אֶת הַסֵּפֶר[2] עִם הָאֱמֶת כְּדֵי לִשְׁפֹּט בֵּין בְּנֵי אָדָם בְּצֶדֶק בְּכָל אֲשֶׁר נֶחְלְקוּ בּוֹ.[3] וְלֹא נֶחְלְקוּ בּוֹ אֶלָּא לְאַחַר שֶׁנִּתְּנוּ לָהֶם הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, וְזֹאת מִתּוֹךְ קִנְאָה בֵּינֵיהֶם. וְאָז הִדְרִיךְ אַלְלָה אֶת הַמַּאֲמִינִים אֶל הָאֱמֶת אֲשֶׁר נֶחְלְקוּ בָּהּ, כִּי אַלְלָה מַדְרִיךְ אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.

214. הַאֻמְנָם חֲשַׁבְתֶּם כִּי תִּכָּנְסוּ לַגַּן וְלֹא יִקְרֶה לָכֶם מַה שֶּׁקָּרָה לְאֵלֶּה שֶׁקָּדְמוּ לָכֶם? פָּגְעוּ בָּהֶם יִסּוּרִים וְצָרוֹת וְזֻעְזְעוּ, עַד אֲשֶׁר אָמַר הַשָּׁלִיחַ (מוּחַמַּד) וְהַמַּאֲמִינִים אִתּוֹ, «מָתַי יָבוֹא נִצְחוֹנוֹ שֶׁל אַלְלָה?» וְאָמְנָם נִצְחוֹנוֹ שֶׁל אַלְלָה קָרוֹב.[4]

215. הֵם (הַמַּאֲמִינִים) שׁוֹאֲלִים אוֹתְךָ (מוּחַמַּד), «כַּמָּה לְהוֹצִיא (מֵרְכוּשָׁם) כִּצְדָקָה, וְאֵיךְ?» אֱמֹר, «כָּל הַטּוֹב אֲשֶׁר תּוֹצִיאוּ, יִנָּתֵן לַהוֹרִים, וְלִקְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה, וְלִיתוֹמִים, וּלְמִסְכֵּנִים, וְעוֹבְרֵי אֹרַח. וְכָל טוֹב אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ, יֵדַע בּוֹ אַלְלָה».

216. צֻוָּה עֲלֵיכֶם הַקְּרָב,[5] אַף עַל פִּי שֶׁהוּא שָׂנוּא עֲלֵיכֶם, אַךְ יֵשׁ שֶׁתִּשְׂנְאוּ דְּבַר מָה, אַף כִּי טוֹב הוּא לָכֶם, וְיֵשׁ שֶׁתֹּאהֲבוּ דְּבַר מָה, אַף כִּי רַע הוּא לָכֶם. אַלְלָה יוֹדֵעַ וְאַתֶּם אֵינְכֶם יוֹדְעִים.

קֶטַע 27

217. יֵשׁ כָּאֵלֶּה שֶׁשּׁוֹאֲלִים אוֹתְךָ (מוּחַמַּד) עַל אוֹדוֹת הַחֹדֶשׁ הַקָּדוֹשׁ, עַל הַמִּלְחָמָה בּוֹ. אֱמֹר, «מִלְחָמָה בַּחֹדֶשׁ הַקָּדוֹשׁ הִיא פֶּשַׁע גָּדוֹל, אַךְ לִמְנֹעַ אֲנָשִׁים מִלָּלֶכֶת בִּשְׁבִיל שֶׁל אַלְלָה וְאִי אֱמוּנָה (שֶׁלָּכֶם) בּוֹ, וְגַם לִמְנֹעַ אֲנָשִׁים מִלְּהִכָּנֵס לַמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ, וּלְהוֹצִיא אֶת יוֹשְׁבָיו (הַנָּבִיא וְהַמֻּסְלְמִים) מִמֶּנּוּ, כָּל אֵלֶּה פֶּשַׁע יוֹתֵר גָּדוֹל אֵצֶל אַלְלָה. לַחַץ וְעֹנֶשׁ עַל אֲנָשִׁים לְהָמִיר אֶת דָּתָם קָשִׁים מֵהֲרִיגָתָם. הֵם (הַכּוֹפְרִים) לֹא יַפְסִיקוּ לְהִלָּחֵם בָּכֶם עַד אֲשֶׁר יוֹצִיאוּ אֶתְכֶם מִדַּתְכֶם, אִם יַצְלִיחוּ בְּכָךְ. אֵלֶּה מִכֶּם שֶׁיִּנְטְשׁוּ אֶת דָּתָם וְיָמוּתוּ כּוֹפְרִים, יַפְסִידוּ אֶת הַגְּמוּל שֶׁל מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים בָּעוֹלָם הַזֶּה וּבָעוֹלָם הַבָּא. אֵלֶּה יִהְיוּ מִשּׁוֹכְנֵי הָאֵשׁ, וּלְעוֹלָם יִחְיוּ בָּהּ.

218. אֵלֶּה שֶׁהֶאֱמִינוּ וְהִגְּרוּ[6] וּבִצְּעוּ גִ'הַאד (מַאֲבָק) בִּשְׁבִיל שֶׁל אַלְלָה, הֵם מְקַוִּים לְרַחֲמֵי אַלְלָה. כִּי אַלְלָה סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

---

1. ר' סורת יונוס 10 : 19.
2. הספר : כינוי קיבוצי לכלל כתבי הקודש שניתנו לכל נביא ונביא.
3. ר' סורת אל-גיאת'יה 45 : 29 ; וסורת אל-אסראי' 17 : 9.
4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 12 ; סורת אל-ענכבות 29 : 2 - 3 ; סורת אל-אחזאב 33 : 9 - 11 ; וסורת אז-זוח'רוף 43 : 7 - 8.
5. ר' סורת אל-חג' 22 : 39.
6. המהגרים, אלה הם המוסלמים שהגרו ממכה לאל-מדינה.

219. יֵשׁ כָּאֵלֶּה שֶׁשּׁוֹאֲלִים אוֹתְךָ (מוּחַמַּד) עַל אוֹדוֹת הַיַּיִן וְהַמַּיְסִר, מִשְׂחַק גּוֹרָל, אֱמֹר, «יֵשׁ בָּהֶם חֵטְא גָּדוֹל, וְיֵשׁ בָּהֶם תּוֹעֶלֶת לִבְנֵי אָדָם (מִבְּחִינָה כַּלְכָּלִית), וְאוּלָם הַחֵטְא יוֹתֵר גָּדוֹל מֵהַתּוֹעֶלֶת».[1] וְיִשְׁאָלוּךָ מִמָּה יוֹצִיאוּ (לַצְּדָקָה), אֱמֹר, «מַה שֶּׁאַתֶּם יְכוֹלִים מֵהָעֹדֶף שֶׁל הָעֹשֶׁר שֶׁלָּכֶם. כָּךְ יַבְהִיר אַלְלָה לָכֶם אֶת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תַּחְשְׁבוּ (עַל מַה שֶּׁיּוֹעִיל לָכֶם),

220. בָּעוֹלָם הַזֶּה וּבָעוֹלָם הַבָּא». וְיִשְׁאָלוּךָ כֵּיצַד לִנְהֹג עִם הַיְתוֹמִים? אֱמֹר, «אִם תְּנַהֲלוּ אֶת עִנְיְנֵיהֶם בְּצוּרָה נִפְרֶדֶת וְטוֹבָה, זֶה יוֹתֵר טוֹב לָכֶם, וְאִם תְּעַרְבְּבוּ אֶת רְכוּשָׁם לִרְכוּשְׁכֶם, כְּאַחִים שֶׁלָּכֶם יִהְיוּ». אַלְלָה מַבְחִין בֵּין הַמַּשְׁחִית לְבֵין הַיָּשָׁר, אִלּוּ רָצָה אַלְלָה הָיָה מַקְשֶׁה עֲלֵיכֶם (שֶׁלֹּא לְעַרְבֵּב אֶת רְכוּשָׁם לִרְכוּשְׁכֶם). אַלְלָה עִזּוּז וְחָכָם.

221. אַל תִּתְחַתְּנוּ עִם פָּגָנִיּוֹת עַד אִם תַּאֲמֵנָּה, כִּי אִשָּׁה מַאֲמִינָה טוֹבָה הִיא מִפָּגָנִית, גַּם אִם הַפָּגָנִית מָצְאָה חֵן בְּעֵינֵיכֶם. וְאַל תַּשִּׂיאוּ (נָשִׁים מַאֲמִינוֹת) לַאֲנָשִׁים פָּגָנִיִּים עַד אִם יַאֲמִינוּ, וְאִישׁ מַאֲמִין טוֹב מִפָּגָנִי גַּם אִם הוּא מָצָא חֵן בְּעֵינֵיכֶם. אֵלֶּה (הַפָּגָנִיִּים) מַזְמִינִים אֶל הָאֵשׁ, וְאִלּוּ אַלְלָה מַזְמִין אֶל הַגַּן וְלִזְכּוֹת בַּחֲנִינָה בִּרְשׁוּתוֹ. כָּךְ מַבְהִיר אַלְלָה אֶת הָאוֹתוֹת לִבְנֵי אָדָם לְמַעַן יִזְכְּרוּ.

קֶטַע 28

222. וְיִשְׁאָלוּךָ עַל אוֹדוֹת הַוֶּסֶת. אֱמֹר, «זְהוּמָה הִיא, לָכֵן הִתְרַחֲקוּ מִן הַנָּשִׁים בִּתְקוּפַת הַוֶּסֶת וְאַל תִּזְדַּוְּגוּ עִמָּהֶן עַד אֲשֶׁר יִטַּהֲרוּ, וְאַחֲרֵי שֶׁיִּטַּהֲרוּ בּוֹאוּ אֲלֵיהֶן כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֶתְכֶם אַלְלָה. אַלְלָה אוֹהֵב אֶת הַחוֹזְרִים בִּתְשׁוּבָה, וְאוֹהֵב אֶת הַמִּטַּהֲרִים».

223. נְשׁוֹתֵיכֶם הֵן אַדְמַת חָרִישׁ לָכֶם, וּבוֹאוּ אֶל חֲרִישְׁכֶם מֵאֵיזֶה צַד שֶׁתִּרְצוּ. הַקְדִּימוּ לַעֲשׂוֹת לְנַפְשׁוֹתֵיכֶם, וְיִרְאוּ אֶת אַלְלָה, וּדְעוּ כִּי עֲתִידִים אַתֶּם לִפְגֹּשׁ אוֹתוֹ. וּבַשֵּׂר לַמַּאֲמִינִים.

224. אַל תַּעֲשׂוּ מֵאַלְלָה מַטָּרָה לִשְׁבוּעוֹתֵיכֶם, לְמַעַן שֶׁלֹּא תִּהְיוּ נְדִיבִים, וְיִרְאִים, וְעוֹשֵׂי שָׁלוֹם בֵּין בְּנֵי הָאָדָם,[2] כִּי אַלְלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.

225. אַלְלָה לֹא יַעֲנִישׁ אֶתְכֶם בִּגְלַל פְּלִיטַת פֶּה בִּשְׁבוּעוֹתֵיכֶם, אַךְ הוּא יַעֲנִישׁ אֶתְכֶם בִּגְלַל כַּוָּנַת לִבּוֹתֵיכֶם,[3] וְאַלְלָה סוֹלֵחַ וּמָתוּן.

1. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 90 - 91 ; וסורת אנ-נסאא' 4 : 43. יש ביין ובמיסר חטא גדול מאשר תועלת : זה השלב הראשון והכנה לאיסור שתית יין באסלאם.
2. ר' סורת אנ-נור 24 : 22.
3. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 89.

226. לְאֵלֶּה שֶׁנִּשְׁבְּעוּ לֹא לְקַיֵּם יַחֲסֵי מִין עִם נְשׁוֹתֵיהֶם, נִתֶּנֶת שְׁהוּת שֶׁל אַרְבָּעָה חֳדָשִׁים, לַחֲזֹר בָּהֶם מִשְּׁבוּעָתָם, וְאוּלָם אִם יַחַזְרוּ בָּהֶם מִשְּׁבוּעָתָם, הִנֵּה אַלְלָה סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

227. וְאוּלָם אִם יַחְלִיטוּ עַל גֵּרוּשִׁין, הִנֵּה אַלְלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.

228. הַגְּרוּשׁוֹת תַּמְתֵּנָּה שְׁלוֹשָׁה מַחְזוֹרֵי נִדָּה, וְאָסוּר לָהֶן לְהַסְתִּיר אֶת אֲשֶׁר אַלְלָה בָּרָא בְּרַחֲמֵיהֶן, אִם מַאֲמִינוֹת הֵן בְּאַלְלָה וּבְיוֹם הָאַחֲרוֹן. לְבַעֲלֵיהֶן שְׁמוּרָה הַזְּכוּת לְהָשִׁיבָן בְּמֶשֶׁךְ תְּקוּפַת הַזְּמַן הַזֶּה, אִם יִרְצוּ לַעֲשׂוֹת שָׁלוֹם. הֵן זַכָּאִיּוֹת לִזְכֻיּוֹת דּוֹמוֹת לַחוֹבוֹת וּלְיַחַס הוֹגֵן, וְאוּלָם לַגְּבָרִים יִתְרוֹן עֲלֵיהֶן. וְאַלְלָה הוּא עִזּוּז וְחָכָם.

קֶטַע 29

229. מֻתָּר לְבַצֵּעַ גֵּרוּשִׁין (זְמַנִּיִּים) פַּעֲמַיִם, אַךְ בַּפַּעַם הַשְּׁלִישִׁית יֻחְלַט (סוֹפִית) אִם לְהַחְזִיק בָּאִשָּׁה בְּחֶסֶד, אוֹ לְשַׁלְּחָהּ (סוֹפִית) בְּנַדְבָנוּת. בַּגֵּרוּשִׁין סוֹפִיִּים אָסוּר לַבַּעַל לְקַבֵּל חֲזָרָה אֵיזֶה שֶׁהוּא דָּבָר מִמָּה שֶׁנָּתַן לָהּ (כְּמֹהַר),[1] אֶלָּא אִם כֵּן יַחְשְׁשׁוּ הַשְּׁנַיִם כִּי לֹא יוּכְלוּ לְהָקִים אֶת חֻקּוֹת אַלְלָה. וְאִם אַתֶּם יְרֵאִים שֶׁלֹּא יוּכְלוּ הַשְּׁנַיִם לְהָקִים אֶת חֻקּוֹת אַלְלָה (לִחְיוֹת בְּשָׁלוֹם כְּזוּג כַּדָּת וְכַדִּין), לֹא יֵחָשֵׁב לָהֶם לַחֵטְא אִם תִּפְדֶּה הָאִשָּׁה אֶת עַצְמָהּ (מֵהַנִּשּׂוּאִין עַל יְדֵי הַחְזָרַת חֵלֶק מִמָּה שֶׁנָּתַן לָהּ). אֵלֶּה הֵם הַחֻקִּים שֶׁקָּבַע אַלְלָה, וְאַל תַּעַבְרוּ עֲלֵיהֶם, כִּי כָּל הָעוֹבְרִים עַל חֻקֵּי אַלְלָה הֵם חוֹטְאִים.

230. וְאִם יְגָרְשֶׁהָ (בַּפַּעַם הַשְּׁלִישִׁית), לֹא תִּהְיֶה עוֹד מֻתֶּרֶת לוֹ, עַד אֲשֶׁר תִּנָּשֵׂא לְבַעַל אַחֵר. וְאִם (הַבַּעַל הֶחָדָשׁ) יְגָרְשֶׁהָ, לֹא יִהְיֶה חֵטְא עַל הַשְּׁנַיִם אִם יִנָּשְׂאוּ שׁוּב, אִם חוֹשְׁבִים הֵם כִּי יְקַיְּמוּ אֶת חֻקֵּי אַלְלָה. אֵלֶּה הֵם הַחֻקִּים אֲשֶׁר קָבַע אַלְלָה וַאֲשֶׁר הוּא מַבְהִיר לְבַעֲלֵי דַּעַת.

231. וְאִם אַתֶּם מְגָרְשִׁים אֶת הַנָּשִׁים, וְהֵן כְּבָר מִלְּאוּ אֶת תְּקוּפַת הַהַמְתָּנָה שֶׁלָּהֶן, הַחְלִיטוּ הַאִם לְהַחְזִיק בָּהֶן בְּחֶסֶד אוֹ לְשַׁלְּחָן בְּחֶסֶד, וְאוּלָם אַל לָכֶם לְהוֹסִיף וּלְהַחְזִיק בָּהֶן רַק כְּדֵי לְהָצִיק לָהֶן. כָּל הָעוֹשֶׂה זֹאת חוֹטֵא לְנַפְשׁוֹ. אַל תַּעֲשׂוּ חֻקֵּי אַלְלָה לְלַעַג. וְזִכְרוּ אֶת הַחֶסֶד שֶׁנָּטָה לָכֶם אַלְלָה[2] וְאֶת הַסֵּפֶר (הַקּוּרְאָן) וְהַחָכְמָה (הַמָּסֹרֶת שֶׁל הַנָּבִיא מוּחַמַּד) אֲשֶׁר הוֹרִיד אֲלֵיכֶם מִן הַשָּׁמַיִם לְהַזְהִירְכֶם. וְיִרְאוּ אֶת אַלְלָה וּדְעוּ לָכֶם כִּי אַלְלָה יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

---

1. ר' סורת אנ-נסאי' 4 : 19 - 20 ; סורת אל-אחזאב 33 : 28 ; וסורת את-טלאק 65 : 6.
2. החסד הוא שאללה ברא לאנשים בנות זוג. ר' סורת אר-רום 30 : 21.

קֶטַע 30

232. וְאִם אַתֶּם מְגָרְשִׁים אֶת הַנָּשִׁים, וְהֵן כְּבָר מִלְּאוּ אֶת תְּקוּפַת הַהַמְתָּנָה שֶׁלָּהֶן, אַל תִּמְנְעוּ מֵהֶן לַחֲזֹר לְבַעֲלֵיהֶן. אִם הִסְכִּימוּ בֵּינֵיהֶם כַּמְּקֻבָּל. כָּךְ נִדְרַשׁ לִנְהֹג מִכָּל אֶחָד מִכֶּם הַמַּאֲמִין בְּאַלְלָה וְהַיּוֹם הָאַחֲרוֹן. וְזֶה מַרְבֶּה אֶת טָהֳרַתְכֶם, כִּי אַלְלָה יוֹדֵעַ אַךְ אַתֶּם אֵינְכֶם יוֹדְעִים.

233. אִמָּהוֹת (מְגֹרָשׁוֹת) יָנִיקוּ אֶת יַלְדֵיהֶן שְׁנָתַיִם שְׁלֵמוֹת לְמִי שֶׁיִּרְצֶה לְקַיֵּם בִּמְלוֹאָהּ אֶת תְּקוּפַת הַהֲנָקָה.[1] עַל הָאָב שֶׁל הַתִּינוֹק לְפַרְנֵס אוֹתָן וּלְהַלְבִּישָׁן כַּמְּקֻבָּל. אַךְ אֵין לְחַיֵּב נֶפֶשׁ יוֹתֵר מִכְּפִי יְכָלְתָּהּ.[2] אֵין לְהָצִיק לָאֵם בְּשֶׁל יַלְדָּהּ, וְאֵין לְהָצִיק לָאָב בְּשֶׁל יַלְדּוֹ. וְעַל הַיּוֹרֵשׁ לְמַלֵּא אוֹתָם תַּפְקִידִים. וְאִם יִרְצוּ שְׁנֵיהֶם גְּמִילָה בְּהַסְכָּמָה בֵּינֵיהֶם וְהִתְיַעֲצוּת לֹא יִהְיֶה חֵטְא עֲלֵיהֶם. אִם תִּרְצוּ לִשְׂכֹּר מֵינִיקָה לְיַלְדֵיכֶם. לֹא יִהְיֶה חֵטְא עֲלֵיכֶם אִם תְּשַׁלְּמוּ אֶת שְׂכָרָהּ כַּמְּקֻבָּל. וְיִרְאוּ אֶת אַלְלָה, וּדְעוּ כִּי אַלְלָה רוֹאֶה מַעֲשֵׂיכֶם.

234. אִם אֲנָשִׁים נִפְטָרִים וּמַשְׁאִירִים נָשִׁים, עֲלֵיהֶן לְהַמְתִּין (לֹא לְהִתְחַתֵּן) אַרְבָּעָה חֳדָשִׁים וַעֲשָׂרָה יָמִים. עִם תֹּם תְּקוּפַת הַהַמְתָּנָה, אַתֶּם לֹא אַחְרָאִים לְמַה שֶּׁתַּעֲשֶׂינָה בְּעַצְמָן בְּצוּרָה הוֹגֶנֶת וּמְקֻבֶּלֶת.[3] אַלְלָה בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

235. לֹא יֵחָשֵׁב לָכֶם לַחֵטְא אִם תִּרְמְזוּ שֶׁאַתֶּם מְעֻנְיָנִים לָשֵׂאת אִשָּׁה מְסֻיֶּמֶת, אוֹ אִם תַּחְשְׁבוּ עַל כָּךְ בִּלְבַבְכֶם. אַלְלָה יוֹדֵעַ כִּי תַּחְשְׁבוּ עֲלֵיהֶן. אוּלָם אָסוּר לְהִפָּגֵשׁ עִמָּהֶן בְּסֵתֶר, וַעֲלֵיכֶם לְהִתְקַשֵּׁר אִתָּן אַךְ וְרַק בְּצוּרוֹת הַמְקֻבָּלוֹת, וְאַל תַּחְלִיטוּ לְבַצֵּעַ אֶת קֶשֶׁר הַנִּשּׂוּאִין אֶלָּא כַּעֲבֹר הַזְּמַן הַקָּבוּעַ לַהַמְתָּנָה. דְּעוּ, כִּי אַלְלָה יוֹדֵעַ מַה שֶּׁבִּלְבַבְכֶם וְהִזָּהֲרוּ מִמֶּנּוּ, וּדְעוּ כִּי אַלְלָה סוֹלֵחַ וּמָתוּן.

קֶטַע 31

236. לֹא יֵחָשֵׁב לָכֶם לְחֵטְא אִם תְּגָרְשׁוּ נָשִׁים לִפְנֵי שֶׁבְּעַלְתֶּם אוֹתָן, וְלִפְנֵי שֶׁקְּבַעְתֶּם לָהֶן מֹהַר, אַךְ תְּנוּ לָהֶן פִּצּוּי כַּמְּקֻבָּל, הֶעָשִׁיר לְפִי יְכָלְתּוֹ, וְהֶעָנִי לְפִי יְכָלְתּוֹ, כִּי זוֹהִי חוֹבַת הַנַּדְבָנִים.

237. אִם תְּגָרְשׁוּ אוֹתָן לִפְנֵי שֶׁבְּעַלְתֶּם אוֹתָן אוּלָם לְאַחַר שֶׁקְּבַעְתֶּם לָהֶן מֹהַר, שַׁלְּמוּ לָהֶן מַחֲצִית מֵאֲשֶׁר קְבַעְתֶּם לָהֶן, אֶלָּא אִם יְוַתֵּרְנָה עַל הַמַּגִּיעַ לָהֶן, אוֹ יְוַתֵּר הַמְּמֻנֶּה עַל עִנְיְנֵי הָאִשָּׁה (אִם הִיא קְטִינָה), וְאִם תְּוַתְּרוּ תִּהְיוּ

---

1. ר' סורת אל-אחקאף 46 : 15.
2. ר' סורת אט-טלאק 65 : 7.
3. הכוונה פה, הן חופשיות להתחתן עם מי שהן רוצות מבלי התערבות בני משפחתן.

קְרוֹבִים יוֹתֵר לְיִרְאַת אַלְלָה, וְאַל תִּשְׁכְּחוּ אֶת הַנְּדִיבוּת בֵּינֵיכֶם, כִּי אַלְלָה רוֹאֶה מַעֲשֵׂיכֶם.

238. שִׁמְרוּ עַל (זְמַנֵּי) הַתְּפִלּוֹת, וּבְעִקָּר עַל הַתְּפִלָּה הָאֶמְצָעִית (תְּפִלַּת אַחַר הַצָּהֳרַיִם), וְקוּמוּ לְהִתְפַּלֵּל אֶל אַלְלָה בְּהִתְמַסְּרוּת.

239. וּבִשְׁעַת סַכָּנָה הִתְפַּלְּלוּ בַּהֲלִיכָה עַל רַגְלֵיכֶם אוֹ בָּרְכִיבָה (עַל אֶמְצְעֵי נְסִיעָה). אַךְ בִּהְיוֹתְכֶם בְּמָקוֹם בָּטוּחַ הִתְפַּלְּלוּ אֶל אַלְלָה כְּדֶרֶךְ שֶׁלִּמַּדְכֶם מַה שֶּׁמִּקֹּדֶם לֹא הֱיִיתֶם יוֹדְעִים.

240. אֵלֶּה אֲשֶׁר עוֹמְדִים לָמוּת וְיַשְׁאִירוּ נָשִׁים (אַלְמָנוֹת) אַחֲרֵיהֶם, יֵשׁ לְצַוּוֹת לַנָּשִׁים פַּרְנָסָה לְמֶשֶׁךְ שָׁנָה שְׁלֵמָה, וּלְהִשָּׁאֵר בְּמֶשֶׁךְ שָׁנָה בַּבַּיִת שֶׁגָּרוּ בּוֹ. אוּלָם אִם תַּעֲזֹבְנָה הַבַּיִת מֵרְצוֹנָן, אַתֶּם לֹא אַחְרָאִים לְמַה שֶּׁתַּעֲשֶׂינָה בְּעַצְמָן[1] מַה שֶּׁהוּא מְקֻבָּל. אַלְלָה הוּא עִזּוּז וְחָכָם.

241. חוֹבָה הִיא עַל הַיְרֵאִים לְהַבְטִיחַ לַנָּשִׁים הַמְּגֹרָשׁוֹת אֶמְצְעֵי מִחְיָה כַּמְּקֻבָּל.

242. כָּךְ יַבְהִיר אַלְלָה לָכֶם אֶת אוֹתוֹתָיו לְמַעַן תָּבִינוּ.

קֶטַע 32

243. הַאִם לֹא שָׁמַעְתָּ עַל אֵלֶּה אֲשֶׁר בָּרְחוּ בְּאַלְפֵיהֶם מִבָּתֵּיהֶם לְמַעַן יִנָּצְלוּ מִמָּוֶת, אָמְנָם אַלְלָה אָמַר לָהֶם, «מוּתוּ!» וְאַחַר הֶחֱיָה אוֹתָם. הֵן אַלְלָה רַב-חֶסֶד עַל בְּנֵי הָאָדָם, אַךְ רֹב בְּנֵי הָאָדָם אֵינָם מַכִּירִים תּוֹדָה.[2]

244. הִלָּחֲמוּ בִּשְׁבִיל אַלְלָה,[3] וּדְעוּ כִּי אַלְלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.

245. כָּל מִי שֶׁגָּמַל לְאַלְלָה גְּמוּל חֶסֶד,[4] אַלְלָה יַכְפִּיל לוֹ כֶּפֶל כִּפְלַיִם.[5] וְאַלְלָה נוֹתֵן פַּעַם בְּצִמְצוּם וּפַעַם נוֹתֵן בְּיָד נְדִיבָה, וְאֵלָיו תּוּשְׁבוּ

246. הַאִם לֹא שָׁמַעְתָּ עַל מַנְהִיגֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְאַחַר מוּסָא (מֹשֶׁה), אֲשֶׁר אָמְרוּ לַנָּבִיא שֶׁלָּהֶם, «בְּחַר לָנוּ מֶלֶךְ לְמַעַן נִלָּחֵם בִּשְׁבִיל אַלְלָה!» אָמַר לָהֶם, «הַאִם לְאַחַר שֶׁיְּצֻוֶּה עֲלֵיכֶם לְהִלָּחֵם לֹא תִּלָּחֲמוּ!» אָמְרוּ, «וְלָמָּה לֹא נִלָּחֵם בִּשְׁבִיל אַלְלָה לְאַחַר שֶׁגֹּרַשְׁנוּ מִבָּתֵּינוּ וְאִבַּדְנוּ אֶת בָּנֵינוּ!» אוּלָם כַּאֲשֶׁר נִצְטַוּוּ לְהִלָּחֵם, פָּנוּ עֹרֶף, פְּרָט לַמְעַטִּים מֵהֶם, וְאַלְלָה יוֹדֵעַ מִי הֵם הַחוֹטְאִים.

---

1. זאת אומרת להתחתן. במקרה כזה לא מותר לאנשי המשפחה להתערב ולמנוע מהן להתחתן.
2. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 24 ; סורת אל-אנעאם 6 : 123 ; וסורת אד-דוח'אן 44 : 56.
3. שביל אללה, בערבית «في سبيل الله למען אללה, או בשביל אללה», מונח כולל כל מיני מעשים טובים במיוחד מלחמה נגד אויבי אללה והחברה מחוץ לחברה ומתוכה (למען אללה).
4. בערבית «قرض حسن הלוואת חסד, גמול חסד».
5. ר' סורת סבאי 34 : 39 ; וסורת את-תע'אבון 64 : 17.

247. וְהַנָּבִיא שֶׁלָּהֶם אָמַר לָהֶם, «אַלְלָה בָּחַר לָכֶם טָאלוּת כְּמֶלֶךְ עֲלֵיכֶם». אָמְרוּ, «אֵיךְ יִמְלֹךְ הוּא עָלֵינוּ וַאֲנַחְנוּ רְאוּיִים יוֹתֵר מִמֶּנּוּ לַמְּלוּכָה? וְגַם עֹשֶׁר רַב אֵין לוֹ». אָמַר, «אַלְלָה בָּחַר בּוֹ לִמְלֹךְ עֲלֵיכֶם, וְהִרְבָּה לוֹ דַּעַת וְקוֹמָה». אַלְלָה נוֹתֵן מַלְכוּת לְמִי שֶׁיִּרְצֶה, וְאַלְלָה רַב-אֶמְצָעִים וְרַב-דַּעַת.

248. וְאָמַר לָהֶם נְבִיאָם, «הָאוֹת לְאִשּׁוּר מַלְכוּתוֹ יִנָּתֵן לָכֶם בְּבוֹא אֲרוֹן הַבְּרִית אֲלֵיכֶם עִם הַשְּׁכִינָה בְּתוֹכוֹ מֵרִבּוֹנְכֶם וּשְׂרִידִים שֶׁהִשְׁאִירוּ בְּנֵי בֵּיתוֹ שֶׁל מוּסַא וּבְנֵי בֵּיתוֹ שֶׁל הַארוּן (אַהֲרֹן) כַּאֲשֶׁר הוּא נִשָּׂא עַל יְדֵי הַמַּלְאָכִים. בָּזֹאת יֵשׁ לָכֶם אוֹת, אִם מַאֲמִינִים אַתֶּם».

קֶטַע 33

249. כַּאֲשֶׁר יָצָא טָאלוּת עִם הַחַיָּלִים שֶׁלּוֹ, אָמַר, «הִנֵּה אַלְלָה מְנַסֶּה אֶתְכֶם בַּנָּהָר. מִי שֶׁיִּשְׁתֶּה מִמֶּנּוּ לֹא לִי הוּא, אַךְ מִי שֶׁלֹּא יִטְעַם מִמֶּנּוּ לִי הוּא, וְגַם כָּל הַשּׁוֹתֶה רַק בִּמְלוֹא יָדוֹ». (וְכַאֲשֶׁר הִגִּיעוּ אֶל הַנָּהָר) רֻבָּם שָׁתוּ עַד לִרְוָיָה מִמֶּנּוּ, פְּרָט לַמְּעַטִּים, וּבַחֲצִיָּתוֹ אֶת הַנָּהָר יַחַד עִם נֶאֱמָנָיו, אָמְרוּ, «אֵין בְּכֹחֵנוּ לְהִלָּחֵם הַיּוֹם בְּגַ'אלוּת (בְּגָלְיָת) וְחַיָּלָיו». וְרַק אֵלֶּה שֶׁיָּדְעוּ שֶׁהֵם עוֹמְדִים לִפְגֹּשׁ אֶת אַלְלָה, אָמְרוּ, «כַּמָּה פְּעָמִים הַקְּבוּצָה הַקְּטַנָּה נִצְּחָה בְּעֶזְרַת אַלְלָה קְבוּצָה גְּדוֹלָה מִמֶּנָּה. אַלְלָה הוּא עִם הַסַּבְלָנִים».

250. וּכְשֶׁעָמְדוּ פָּנִים אֶל פָּנִים מוּל גַ'אלוּת (גָּלְיָת) וְחַיָּלָיו, אָמְרוּ, «רִבּוֹנֵנוּ! הַשְׁרֵה סַבְלָנוּת עָלֵינוּ, חַזֵּק אֶת מַעֲמָדֵנוּ, וַעֲזֹר לָנוּ לִגְבּוֹר עַל הַכּוֹפְרִים».

251. וּבְעֶזְרַת אַלְלָה הֵם הֵבִיסוּ אוֹתָם, וְדַאווּד (דָּוִד) הָרַג אֶת גַ'אלוּת, וְאַלְלָה נָתַן לוֹ אֶת הַמְּלוּכָה וְאֶת הַחָכְמָה וְלִמְּדֵהוּ מִכֹּל מַה שֶּׁרָצָה. וְלוּלֵא הֵדַף אַלְלָה בְּנֵי הָאָדָם, אֵלֶּה בִּידֵי אֵלֶּה, נִשְׁחֲתָה הָאָרֶץ. אַלְלָה הוּא רַב-חֶסֶד לְכָל הַבְּרוּאִים.

252. אֵלֶּה אוֹתוֹת אַלְלָה נִקְרָא אוֹתָם לְפָנֶיךָ (מוּחַמַּד) בֶּאֱמֶת,[1] וְאַתָּה הִנְּךָ אֶחָד מִן הַשְּׁלִיחִים.

1. ר' סורת אל-קצצ 28: 44 - 45.

חלק 3

253. אֵלֶּה הַשְּׁלִיחִים, הֶעֱדַפְנוּ אֲחָדִים מֵהֶם עַל פְּנֵי אֲחָדִים. יֵשׁ בָּהֶם אֲחָדִים אֲשֶׁר דִּבֵּר אַלְלָה אִתָּם, וַאֲחָדִים מֵהֶם כָּאֵלֶּה שֶׁהֶעֱלָה בַּדְּרָגוֹת. וּלְעִיסָא בֶּן מַרְיָם נָתַנּוּ אוֹתוֹת בְּהִירִים, וְחִזַּקְנוּ אוֹתוֹ בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ, לוּ רָצָה אַלְלָה לֹא הָיוּ אֵלֶּה שֶׁבָּאוּ אַחֲרֵיהֶם מְחֻלָּקִים בֵּינֵיהֶם לְאַחַר שֶׁנִּתְּנוּ לָהֶם הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, וְאוּלָם הֵם נֶחְלְקוּ בֵּינֵיהֶם: כִּי חֵלֶק מֵהֶם הֶאֱמִינוּ וְחֵלֶק כָּפְרוּ. אִלּוּ רָצָה אַלְלָה, לֹא הָיוּ נִלְחָמִים בֵּינֵיהֶם. וְאַלְלָה פּוֹעֵל כִּרְצוֹנוֹ.

קֶטַע 34

254. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! הוֹצִיאוּ מִן הַמָּמוֹן שֶׁהֶעֱנַקְנוּ לָכֶם, לִפְנֵי שֶׁיָּבוֹא יוֹם שֶׁאֵין בּוֹ מִקָּח וּמִמְכָּר, וְלֹא קִשְׁרֵי יְדִידוּת, וְלֹא תִּתְקַבֵּל כָּל הִתְעָרְבוּת, וְהַכּוֹפְרִים הֵם הַחוֹטְאִים.[1]

255. אַלְלָה, אֵין אֱלֹהַּ זוּלָתוֹ, הַחַי וְהַנִּצְחִי, לֹא תֹּאחֵז אוֹתוֹ תְּנוּמָה וְלֹא שֵׁנָה. לוֹ כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ. וּמִי זֶה אֲשֶׁר יָבוֹא בַּהַמְלָצָה לְפָנָיו אֶלָּא בִּרְשׁוּתוֹ? הוּא יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר לִפְנֵיהֶם וְאֶת אֲשֶׁר אַחֲרֵיהֶם, וְהֵם לֹא יוּכְלוּ לְהַשִּׂיג מְאוּמָה מִידִיעָתוֹ אֶלָּא בִּרְשׁוּתוֹ. הַכּוּרְסִי שֶׁלּוֹ (כִּסְאוֹ)[2] מֵכִיל שָׁמַיִם וָאָרֶץ, וְלֹא תִּכְבַּד עָלָיו שְׁמִירָתָם. וְהוּא הָעֶלְיוֹן וְהֶעָצוּם.

256. אֵין לִכְפּוֹת דָּת בַּכֹּחַ,[3] כִּי כְּבָר הֻבְרַר הַיָּשָׁר מִן הַתְּעִיָּה. כָּל הַכּוֹפֵר בָּטַאע'וּת (אֱלִילִים) וּמַאֲמִין בְּאַלְלָה מַחֲזִיק בַּקֶּשֶׁר הָאַמִּיץ הַבִּלְתִּי מְנֻתָּק,[4] כִּי אַלְלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.

257. אַלְלָה הוּא מָגֵן עַל הַמַּאֲמִינִים וּמַעֲבִירָם מִן הַחֲשֵׁכָה אֶל הָאוֹר, אוּלָם הַכּוֹפְרִים, הַטָאע'וּת (הָאֱלִילִים) מְגִנִּים עֲלֵיהֶם, וְיַעֲבִירוּ אוֹתָם מִן הָאוֹר אֶל הַחֲשֵׁכָה.[5] אֵלֶּה מִשּׁוֹכְנֵי הָאֵשׁ וְלָנֶצַח יִהְיוּ בָּהּ.

קֶטַע 35

258. הַאִם לֹא רָאִיתָ אֶת הָאִישׁ אֲשֶׁר הִתְוַכֵּחַ עִם אֶבְּרַאהִים בִּדְבַר רִבּוֹנוֹ בִּגְלַל שֶׁאַלְלָה נָתַן לוֹ אֶת הַמְּלוּכָה? כְּשֶׁאֶבְּרַאהִים אָמַר לוֹ, רִבּוֹנִי הוּא אֲשֶׁר

---

1. ר' סורת אל-מואמנון 23: 101.
2. כסאו: מונח זה העניק לפסוק זה את הכינוי «אאית אל-כורסי, פסוק הכסא». המוסלמים נותנים חשיבות מיוחדת לפסוק זה, והם קוראים אותו כל הזמן מבקשים ברכתו של אללה.
3. אללה מצווה על המוסלמים לא לכפות אסלאם על איזה שהוא בן אדם משום שאסלאם הוא מתנה שאללה מעניק למי שהוא ירצה. ר' סורת אל-אנעאם 6: 125; וסורת אז-זומר 39: 22.
4. הקשר האמיץ הוא דת האסלאם.
5. ר' סורת אל-אנעאם 6: 122, ופ' 153.

יַחֲיֶה וְיָמִית. אָמַר, גַּם אֲנִי אַחְיֶה וְאָמִית. אָז אָמַר אֶבְּרַאהִים, אַלְלָה יָבִיא אֶת הַשֶּׁמֶשׁ מִן הַמִּזְרָח, תָּבִיא אַתָּה אוֹתָהּ מִן הַמַּעֲרָב. אָז נִדְהַם הַכּוֹפֵר. אַלְלָה לֹא יַדְרִיךְ אֶת הָרְשָׁעִים.

259. אוֹ מָה אַתָּה חוֹשֵׁב עַל הָאִישׁ, אֲשֶׁר עָבַר בָּעִיר שֶׁחָרְבָה עַל כָּל בִּנְיָנֶיהָ, אָמַר, «אֵיךְ יוּכַל אַלְלָה לְהַחֲיוֹתָהּ לְאַחַר מוֹתָהּ?» אָז הֵמִיתוֹ אַלְלָה מֵאָה שָׁנִים, וְאָז הֶחְיָה אוֹתוֹ וְאָמַר לוֹ, «כַּמָּה זְמַן שָׁהִיתָ בֵּין הַמֵּתִים?» אָמַר, «שָׁהִיתִי יוֹם אוֹ חֵלֶק מִיּוֹם». וְאָז אָמַר לוֹ אַלְלָה, «לֹא, כִּי מֵאָה שָׁנִים שָׁהִיתָ. הַבֵּט אֶל מַאֲכָלְךָ וּמַשְׁקְךָ לֹא הִשְׁתַּנּוּ, וְהַבֵּט אֶל חֲמוֹרְךָ. כָּךְ נַעֲשֶׂה מִמְּךָ אוֹת לִבְנֵי הָאָדָם. וְהַבֵּט אֶל הָעֲצָמוֹת, אֵיךְ נָקִים אוֹתָן וְאַחַר כָּךְ נְכַסֶּה אוֹתָן בָּשָׂר». לְאַחַר שֶׁנִּתְבָּרֵר לוֹ הַדָּבָר, אָמַר, «מַכִּיר אֲנִי כִּי אַלְלָה הַכֹּל-יָכֹל».

260. וְכַאֲשֶׁר אֶבְּרַאהִים אָמַר, «רִבּוֹנִי! הַרְאֵה לִי אֵיךְ תְּחַיֶּה אֶת הַמֵּתִים». אָמַר (אַלְלָה), «הַאִם לֹא תַּאֲמִין?» אָמַר (אֶבְּרַאהִים), «בְּוַדַּאי, כֵּן. אֲבָל לְמַעַן יֵרָגַע לִבִּי». אָמַר אַלְלָה, «קַח אַרְבָּעָה מִינֵי צִפּוֹרִים וְצָרֵף אוֹתָם אֵלֶיךָ (וַחֲתֹךְ אוֹתָן לַחֲתִיכוֹת), וְשִׂים כָּל חֲתִיכָה עַל הַר, אַחַר קְרָא אֲלֵיהֶן, וּבִמְהִירוּת יָבוֹאוּ אֵלֶיךָ עָפִים. דַּע כִּי אַלְלָה עִזּוּז וְחָכָם».

קֶטַע 36

261. מְשָׁלָם שֶׁל אֵלֶּה הַמּוֹצִיאִים מִכַּסְפָּם לְמַעַן אַלְלָה כְּגַרְעִין שֶׁהִצְמִיחַ שֶׁבַע שִׁבּוֹלִים, וּבְכָל שִׁבֹּלֶת מֵאָה גַּרְעִינִים. אַלְלָה יַכְפִּיל לְמִי שֶׁיִּרְצֶה, וְאַלְלָה רַב-חֶסֶד וְיוֹדֵעַ.

262. הַמּוֹצִיאִים מִכַּסְפָּם בִּשְׁבִיל אַלְלָה, וְאֵינָם מְלַוִּים אֶת תְּרוּמָתָם בְּדִבְרֵי הִתְרַבְרְבוּת וּפְגִיעָה, הִנֵּה שְׂכָרָם אֵצֶל רִבּוֹנָם, וְלֹא עֲלֵיהֶם הַפַּחַד וְלֹא עֲלֵיהֶם הַיָּגוֹן.

263. אֲמִירַת דְּבָרִים יָפִים (לִמְבַקֵּשׁ עֶזְרַתְכֶם) וּסְלִיחָה יוֹתֵר טוֹב מִצְּדָקָה אֲשֶׁר תָּבוֹא אַחֲרֶיהָ פְּגִיעָה. וְאַלְלָה בִּלְתִּי-זָקוּק לְדָבָר וּמָתוּן.

264. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! אַל תְּבַטְּלוּ אֶת הַצְּדָקָה שֶׁלָּכֶם עַל יְדֵי הִתְרַבְרְבוּת וּפְגִיעָה, כְּאוֹתוֹ אָדָם הַמּוֹצִיא מִכַּסְפּוֹ כְּדֵי לְהֵרָאוֹת לִבְנֵי הָאָדָם, וְאֵינוֹ מַאֲמִין בְּאַלְלָה וּבַיּוֹם הָאַחֲרוֹן. דּוֹמֶה הוּא לְסֶלַע מְכֻסֶּה עָפָר; שֶׁגֶּשֶׁם שׁוֹטֵף פָּגַע בּוֹ, וְהִשְׁאִירוֹ צָחִיחַ. כָּךְ גַּם הֵם לֹא יָפִיקוּ דָּבָר מִמָּה שֶׁעָשׂוּ. וְאַלְלָה לֹא יַדְרִיךְ אֶת הַכּוֹפְרִים.

265. הַמּוֹצִיאִים מִכַּסְפָּם בְּבַקְּשָׁם אֶת רְצוֹן אַלְלָה, וּמִתּוֹךְ רְצוֹנָם הַטּוֹב, נִמְשְׁלוּ לַגַּן עַל רָמָה שֶׁיָּרַד עָלָיו גֶּשֶׁם שׁוֹטֵף, לָכֵן הִכְפִּיל אֶת יְבוּלוֹ, וּבְאֵין גֶּשֶׁם, יַסְפִּיק לוֹ הַטַּל. וְאַלְלָה רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.

266. הֲיִרְצֶה הָאֶחָד מִכֶּם שֶׁיִּהְיֶה לוֹ גַּן תְּמָרִים וַעֲנָבִים וּמִכָּל הַפֵּרוֹת, אֲשֶׁר נְהָרוֹת זוֹרְמִים תַּחְתָּיו, אַךְ לְעֵת זִקְנָתוֹ יִהְיוּ לוֹ יְלָדִים חַלָּשִׁים, וְהַגַּן יִפָּגַע בִּסְעָרָה הָרַת אֵשׁ שֶׁתִּשְׂרֹף אוֹתוֹ? כָּךְ יַבְהִיר לָכֶם אַלְלָה אֶת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תַּחְשְׁבוּ עֲלֵיהֶם.

קֶטַע 37

267. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! הוֹצִיאוּ (בִּשְׁבִיל אַלְלָה) מִן הַמֻּבְחָר שֶׁאֲסַפְתֶּם, וּמִמַּה שֶּׁהוֹצֵאנוּ לָכֶם מִן הָאֲדָמָה, וְאַל תִּבְחֲרוּ אֶת הַפְּחוּתוֹת שֶׁבּוֹ לָתֵת (בִּשְׁבִיל אַלְלָה), אֲשֶׁר לֹא הֱיִיתֶם לוֹקְחִים לְעַצְמְכֶם אֶלָּא אִם תַּעֲלִימוּ עַיִן. דְּעוּ כִּי אַלְלָה בִּלְתִּי-זָקוּק לְדָבָר וּמְשֻׁבָּח.

268. הַשָּׂטָן יַפְחִיד אֶתְכֶם בָּעֹנִי, וּמְצַוֶּה עֲלֵיכֶם לִהְיוֹת מֻשְׁחָתִים, וְאִלּוּ אַלְלָה מַבְטִיחַ לָכֶם סְלִיחָה מִמֶּנּוּ וְחֶסֶד, אַלְלָה רַב-אֶמְצָעִים וְיוֹדֵעַ.

269. הוּא (אַלְלָה) יִתֵּן אֶת הַחָכְמָה לַאֲשֶׁר יִרְצֶה. וּמִי שֶׁמְּקַבֵּל הַחָכְמָה (מֵאַלְלָה) יִזְכֶּה בְּרֹב טוֹבָה. רַק בַּעֲלֵי בִּינָה יִזְכְּרוּ.

270. כָּל תְּרוּמָה שֶׁתִּתְרְמוּ וְכָל נֶדֶר שֶׁתִּדְּרוּ, אַלְלָה יֵדַע אוֹתָם. וְלַכּוֹפְרִים אֵין עוֹזְרִים.

271. אִם תִּתְּנוּ צְדָקָה בְּגָלוּי טוֹב הוּא, אַךְ אִם תַּסְתִּירוּ אוֹתָהּ וְתִתְּנוּהָ לָעֲנִיִּים יוֹתֵר טוֹב לָכֶם, וְאַלְלָה יְכַפֵּר לָכֶם מֵרָעוֹתֵיכֶם. אַלְלָה בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

272. אֵין אַתָּה (מוּחַמַּד) אַחְרַאי לְהַדְרָכָתָם, כִּי אַלְלָה מַדְרִיךְ אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה. וְכָל טוֹב אֲשֶׁר תּוֹצִיאוּ, לְנַפְשְׁכֶם הוּא, וְלֹא תּוֹצִיאוּהוּ אֶלָּא לִרְצוֹת פְּנֵי אַלְלָה. כָּל הַטּוֹב שֶׁתּוֹצִיאוּ יוּחְזַר וְיוּכְפַּל לָכֶם (בְּיוֹם הַדִּין) וְלֹא תֵּעָשְׁקוּ,

273. (הַצְּדָקָה שֶׁתּוֹצִיאוּ) הִיא מְיֹעֶדֶת לָעֲנִיִּים אֲשֶׁר אֵינָם יְכוֹלִים לָנוּעַ בָּאָרֶץ לְצָרְכֵי פַּרְנָסָתָם בִּגְלַל אֱמוּנָתָם בְּאַלְלָה. וּמִי שֶׁלֹּא מַכִּיר אוֹתָם וְאֶת הַמַּצָּב שֶׁלָּהֶם יַחְשְׁבֵם לַעֲשִׁירִים, כִּי נִמְנָעִים הֵם מִלְּבַקֵּשׁ צְדָקָה, אוּלָם תַּכִּירֵם בְּסִימָנָם, אֵין הֵם שׁוֹאֲלִים טוֹבָה מֵאֲנָשִׁים בְּהַפְצָרָה. כָּל הַטּוֹב אֲשֶׁר תּוֹצִיאוּ, אַלְלָה יוֹדֵעַ אוֹתוֹ.

קֶטַע 38

274. כָּל אֵלֶּה שֶׁמּוֹצִיאִים כַּסְפָּם (בִּצְדָקָה) לַיְלָה וְיוֹם בַּסֵּתֶר וּבַגָּלוּי, לָהֶם שְׂכָרָם אֵצֶל רִבּוֹנָם, וְלֹא עֲלֵיהֶם מוֹרָא וְלֹא יָגוֹן.

275. הָאוֹכְלִים רִבִּית לֹא יָקוּמוּ לִתְחִיָּה (בְּיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים) אֶלָּא כְּפִי שֶׁיָּקוּם מִי שֶׁיֵּשׁ בּוֹ שֶׁמֶץ שֶׁל שִׁגָּעוֹן, קָם וְנוֹפֵל. זֹאת בִּגְלַל שֶׁאָמְרוּ, «מִקָּח וּמִמְכָּר כְּמוֹ רִבִּית». וְאוּלָם אַלְלָה הִתִּיר אֶת הַמִּקָּח וְהַמִּמְכָּר וְאֶת הָרִבִּית אָסַר.

לָכֵן, כָּל מִי שֶׁהִגִּיעָה אֵלָיו אַזְהָרָה זוֹ מֵרִבּוֹנוֹ, וְהִפְסִיק לֶאֱכֹל רִבִּית, יַחְזִיק בַּאֲשֶׁר כְּבָר קִבֵּל, וְאַלְלָה יְטַפֵּל בְּעִנְיָנוֹ. אַךְ אֲשֶׁר יָשׁוּב (לָקַחַת רִבִּית), אֵלֶּה מִשּׁוֹכְנֵי הָאֵשׁ וְלָנֶצַח יִהְיוּ בָּהּ.

276. אַלְלָה יִמְחַק אֶת הָרִבִּית וְיַרְבֶּה אֶת הַצְּדָקָה. אַלְלָה אֵינוֹ אוֹהֵב כָּל כּוֹפֵר וְחוֹטֵא.

277. אַךְ אֵלֶּה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וְעָשׂוּ אֶת הַטּוֹב, וְהֵקִימוּ אֶת הַתְּפִלָּה וְנָתְנוּ אֶת הַזָּכָּאת, לָהֶם שְׂכָרָם אֵצֶל רִבּוֹנָם, וְלֹא עֲלֵיהֶם הַפַּחַד וְלֹא עֲלֵיהֶם הַיָּגוֹן.

278. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! יִרְאוּ אֶת אַלְלָה, וְהַנִּיחוּ מַה שֶּׁנּוֹתַר לָכֶם מִן הָרִבִּית אִם בֶּאֱמֶת מַאֲמִינִים אַתֶּם,

279. וְאִם לֹא תַּעֲשׂוּ כֵּן, הָכִינוּ אֶת עַצְמְכֶם לַמִּלְחָמָה בְּאַלְלָה וּשְׁלִיחוֹ, וְאוּלָם אִם תַּחְזְרוּ בִּתְשׁוּבָה, תְּקַבְּלוּ בַּחֲזָרָה אֶת הַקֶּרֶן שֶׁל הוֹנְכֶם, לֹא תַּעַשְׁקוּ וְלֹא תֵּעָשְׁקוּ.

280. וְאִם בִּמְצוּקָה הוּא (הַחַיָּב), תִּנָּתֵן לוֹ אַרְכָּה (עַד אֲשֶׁר יִרְחַב לוֹ), וְאִם תַּעֲשׂוּ עִמּוֹ צְדָקָה (שֶׁלֹּא לִגְבּוֹת אֶת הַחוֹב), טוֹב לָכֶם, לוּ יְדַעְתֶּם.

281. יִרְאוּ אֶת הַיּוֹם בּוֹ תֻּחְזְרוּ אֶל אַלְלָה, וְאָז תְּקַבֵּל כָּל נֶפֶשׁ אֶת הַמַּגִּיעַ לָהּ, וְהֵם לֹא יֵעָשְׁקוּ.

קֶטַע 39

282. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! כַּאֲשֶׁר אַתֶּם נוֹתְנִים חוֹב בֵּינֵיכֶם לִזְמַן קָבוּעַ, עֲשׂוּ זֹאת בִּכְתָב, וְצָרִיךְ לִכְתֹּב לָכֶם כּוֹתֵב בְּצֶדֶק. אָסוּר לַכּוֹתֵב לְסָרֵב מִלִּכְתֹּב כַּאֲשֶׁר לִמְּדֵהוּ אַלְלָה. עָלָיו לִכְתֹּב, וְהַחַיָּב יַכְתִּיב לוֹ, וְיִירָא אֶת אַלְלָה רִבּוֹנוֹ, וְלֹא יַפְחִית מֵחוֹבוֹ מְאוּמָה. אִם הַחַיָּב הָיָה בִּלְתִּי שָׁפוּי אוֹ חָלוּשׁ בְּדַעְתּוֹ שֶׁאֵינוֹ מְסֻגָּל לְהַכְתִּיב, יַכְתִּיב הַמְּמֻנֶּה עָלָיו בִּשְׁמוֹ בְּצֶדֶק. הָקִימוּ שְׁנֵי עֵדִים מִקֶּרֶב אַנְשֵׁיכֶם. אִם לֹא יִמָּצְאוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים, כִּי אָז אִישׁ אֶחָד וּשְׁתֵּי נָשִׁים אֲשֶׁר אַתֶּם מְרֻצִּים מֵהֶן כְּעֵדוֹת, שֶׁאִם תִּשְׁגֶּה הָאַחַת, תַּזְכִּיר לָהּ הָאַחֶרֶת. וְאָסוּר לָעֵדִים לְסָרֵב מִלְּהָעִיד בְּכָל זְמַן שֶׁיִּתְבַּקְּשׁוּ לְהָעִיד. וְאַל תִּתְרַשְּׁלוּ בִּכְתִיבַת הַחוֹב בֵּין אִם קָטָן הוּא אוֹ גָּדוֹל, וְאֶת מוֹעֵד פִּרְעוֹנוֹ. דֶּרֶךְ זוֹ כְּשֵׁרָה יוֹתֵר בְּעֵינֵי אַלְלָה וְטוֹבָה יוֹתֵר לִשְׁמִירַת הָעֵדוּת וּלְמְנִיעַת סְפֵקוֹת. וְאוּלָם אִם סְחוֹרָה זְמִינָה הִיא אֲשֶׁר תִּמְסְרוּהָ מִיָּד לְיָד בֵּינֵיכֶם, אֵין בְּעָיָה אִם לֹא תִּכְתְּבוּהָ. הָקִימוּ עֵדִים לְכָל עִסְקָה שֶׁתַּעֲשׂוּ, מִבְּלִי שֶׁתִּשְׁתַּמְּשׁוּ בְּלַחַץ נֶגֶד כּוֹתֵב אוֹ עֵד, כִּי אִם כֹּה תַּעֲשׂוּ, יִהְיֶה זֶה חֵטְא מִצִּדְּכֶם. לָכֵן יִרְאוּ אֶת אַלְלָה, וְאַלְלָה יְלַמֶּדְכֶם, וְאַלְלָה יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

283. וְאִם נוֹסְעִים אַתֶּם, וְלֹא תִּמְצְאוּ כּוֹתֵב, הַפְקִידוּ פִּקָּדוֹן. אִם מוֹסֵר אָדָם פִּקָּדוֹן לְרֵעֵהוּ, חַיָּב מְקַבֵּל הַפִּקָּדוֹן לְהַחְזִירוֹ כְּמִצְוַת אַלְלָה רִבּוֹנוֹ. וְלֹא תַּעֲלִימוּ אֶת הָעֵדוּת, וַאֲשֶׁר יַעֲלִים אוֹתָהּ בְּלִבּוֹ אָשֵׁם הוּא, כִּי אַלְלָה יוֹדֵעַ אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.

קֶטַע 40

284. לְאַלְלָה כָּל מַה שֶּׁבַּשָּׁמַיִם וּמַה שֶּׁבָּאָרֶץ, וּבֵין אִם תְּגַלּוּ אוֹ תַּסְתִּירוּ אֶת מַה שֶּׁבְּנַפְשְׁכֶם, אַלְלָה יִשְׁפֹּט אֶתְכֶם עָלָיו, וְאַחַר יִסְלַח לְמִי שֶׁיִּרְצֶה וְיַעֲנִישׁ אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה, כִּי אַלְלָה הַכֹּל-יָכֹל.

285. הַשָּׁלִיחַ (מוּחַמַּד) הֶאֱמִין בְּמַה שֶּׁהוּרַד אֵלָיו מֵרִבּוֹנוֹ, וְגַם כֵּן הַמַּאֲמִינִים. כָּל אֶחָד הֶאֱמִין בְּאַלְלָה וּבְמַלְאָכָיו, וּבִסְפָרָיו[1] וּבִשְׁלִיחָיו, מִבְּלִי לְהַפְלוֹת בֵּין אֶחָד מִשְּׁלִיחָיו, וְאוֹמְרִים, שָׁמַעְנוּ וְצִיַּתְנוּ, סְלַח לָנוּ רִבּוֹנֵנוּ, וְסוֹף כֻּלָּם לַחֲזֹר אֵלֶיךָ.

286. אַלְלָה, אֵינוֹ מֵטִיל עַל נֶפֶשׁ לָשֵׂאת יוֹתֵר מִכְּפִי יְכָלְתָּהּ, וּתְקַבֵּל אֶת שְׂכָרָהּ לְפִי מַעֲשֶׂיהָ הַטּוֹבִים, וּתְקַבֵּל אֶת עָנְשָׁהּ לְפִי חֲטָאֶיהָ. רִבּוֹנֵנוּ! אַל תִּכְעַס עָלֵינוּ אִם נִשְׁכַּח אוֹ נִשְׁגֶּה, רִבּוֹנֵנוּ! אַל תָּטִיל עָלֵינוּ נֵטֶל כְּפִי שֶׁהֵטַלְתָּ עַל אֵלֶּה שֶׁקָּדְמוּ לָנוּ. וְאַל תָּטִיל עָלֵינוּ בְּמַה שֶּׁאֵין בְּכֹחֵנוּ לָשֵׂאת, וּסְלַח לָנוּ, וּמְחַל לָנוּ, וְרַחֵם עָלֵינוּ, כִּי אַתָּה הַשּׁוֹלֵט בָּנוּ, וְהַעֲנֵק לָנוּ נִצָּחוֹן עַל הָאֲנָשִׁים הַכּוֹפְרִים.

---

1. ספרי אללה הם: התורה, האנג'יל, והקוראן.

3

סוּרַת אַאל עִמְרַאן

מִשְׁפַּחַת עַמְרָם

סורה זו קיבלה את שמה מן השם «אאל עִמְרַאן, מִשְׁפַּחַת עַמְרָם» הנזכר בפסוקים 33 - 37. משפחת עמראן היא משפחת «מרים» אמו של הנביא «עיסא בן מרים», ולא משפחת מוסא והארון. השם «אאל עִמְרַאן» הופיע בסורה זו בפעם ראשונה. סורה זו הורדה במדינה אחרי סורת אל-אנפאל 8, ופסוקיה מאתים. קיבלה את שמה «מִשְׁפַּחַת עַמְרָם » מפסוק שלושים ושלושה.

סוּרַת אַאל עִמְרַאן 3

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. א.ל.מ.[1]

2. אַלְלָה, אֵין אֱלֹהַּ אֶלָּא הוּא, הַחַי וְהַקַּיָּם,

3. הוּא הוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם אֵלֶיךָ (מוּחַמַּד) הַסֵּפֶר (הַקּוּרְאָן) בֶּאֱמֶת מְאַשֵּׁר אֶת (סִפְרֵי הַקֹּדֶשׁ) שֶׁהוּרְדוּ לְפָנָיו, וְגַם הוּא אֲשֶׁר הוֹרִיד אֶת הַתּוֹרָה וְהָאִנְגִ'יל (הָאֶוַנְגֶּלְיוֹן),

4. מִקֹּדֶם כְּהַדְרָכָה לִבְנֵי אָדָם, וְהוֹרִיד אֶת הַפוּרְקַאן.[2] הַכּוֹפְרִים בְּאוֹתוֹת אַלְלָה, לָהֶם עֹנֶשׁ קָשֶׁה (בְּיוֹם הַדִּין), כִּי אַלְלָה עִזּוּז וּבַעַל עֳנָשִׁין.

5. אַלְלָה, אֵין דָּבָר בָּאָרֶץ אוֹ בַּשָּׁמַיִם שֶׁנִּסְתָּר מִמֶּנּוּ.

6. הוּא שֶׁעִצֵּב דְּמוּתְכֶם בָּרֶחֶם כִּרְצוֹנוֹ, וְאֵין אֱלֹהַּ מִבַּלְעָדָיו, וְהוּא הָעִזּוּז וְהֶחָכָם.

7. הוּא שֶׁהוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם אֵלֶיךָ (מוּחַמַּד) אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוּרְאָן). יֶשְׁנָם בּוֹ אוֹתוֹת מְדֻיָּקִים, וְהֵם יְסוֹד הַסֵּפֶר,[3] וַאֲחֵרִים הַמִּשְׁתַּמְּעִים לְכַמָּה פָּנִים. אֵלֶּה אֲשֶׁר תְּעִיָּה בְּלִבָּם בּוֹחֲרִים אֶת הָאוֹתוֹת הַמִּשְׁתַּמְּעִים לְכַמָּה פָּנִים כְּדֵי לְעוֹרֵר סְפֵקוֹת, וּכְדֵי לְפָרְשׁוֹ כְּחֵפֶץ לִבָּם, וְאוּלָם רַק אַלְלָה יָדַע אֶת פִּשְׁרוֹ. הַמּשְׁרָשִׁים בַּחָכְמָה וּבַיֶּדַע אוֹמְרִים, אֲנַחְנוּ מַאֲמִינִים בּוֹ, הַכֹּל מֵעִם רִבּוֹנֵנוּ. רַק בַּעֲלֵי הַבִּינָה יִזָּכְרוּ.

8. רִבּוֹנֵנוּ! אַל תַּתְעֶה אֶת לִבּוֹתֵינוּ לְאַחַר שֶׁהִדְרַכְתָּנוּ, וְתֵן לָנוּ רַחֲמִים מֵאִתְּךָ, כִּי אַתָּה הוּא הַנּוֹתֵן בְּשֶׁפַע.

9. רִבּוֹנֵנוּ! אַתָּה תְּאֱסֹף אֶת כָּל בְּנֵי הָאָדָם בְּיוֹם אֲשֶׁר אֵין סָפֵק בְּבוֹאוֹ (יוֹם הַדִּין). אַלְלָה לֹא יָפֵר הַבְטָחָה.

קֶטַע 2

10. הַכּוֹפְרִים, לֹא יַעֲזֹר לָהֶם רְכוּשָׁם וְלֹא בְּנֵיהֶם בִּמְאוּמָה אֵצֶל אַלְלָה, אֵלֶּה יִהְיוּ דֶּלֶק הָאֵשׁ.

---

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים.
2. הפורקאן, אחד מכינויי הקוראן, המבדיל בין אמת ושקר.
3. בערבית, «אום אל-כתאב, אם הספר», או «הלוח השמימי».

11. כְּמִנְהַג אַנְשֵׁי פַּרְעֹה וַאֲשֶׁר לִפְנֵיהֶם, כִּחֲשׁוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, וְאַלְלָה הֶעֱנִישׁ אוֹתָם בִּגְלַל חֶטְאֵיהֶם. וְהָעֹנֶשׁ שֶׁל אַלְלָה קָשֶׁה מְאֹד.[1]

12. אֱמֹר לַכּוֹפְרִים: תְּנֻצְּחוּ וְתֵאָסְפוּ אֶל גֵּיהִנֹּם. כַּמָּה רַע מְקוֹם הַמְּנוּחָה!

13. כְּבָר הָיָה לָכֶם אוֹת בִּשְׁנֵי מַחֲנוֹת אֲשֶׁר נִפְגְּשׁוּ (בְּבַּדְר);[2] מַחֲנֶה אֶחָד לָחַם לְמַעַן אַלְלָה,[3] וְהַשֵּׁנִי כָּפַר.[4] הַמַּאֲמִינִים רָאוּ בְּעֵינֵיהֶם אֶת מַחֲנֵה הַכּוֹפְרִים כְּאִלּוּ הָיָה כִּפְלַיִם מִמִּסְפָּרָם הֵם.[5] כָּךְ מַנְחִיל אַלְלָה נִצָּחוֹן לְמִי שֶׁיִּרְצֶה. וּבַזֶּה יֵשׁ לֶקַח לְבַעֲלֵי בִּינָה.

14. הָאֲנָשִׁים מֻקְסָמִים בְּאַהֲבַת הַחֵשֶׁק לְנָשִׁים וּלְבָנִים וּלְאוֹצְרוֹת זָהָב וָכֶסֶף, וְסוּסִים מְצֻיָּנִים, וּמִקְנֶה, וָזֶרַע. כָּל זֶה תַּעֲנוּג זְמַנִּי שֶׁל חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, אָמְנָם הַתַּעֲנוּג הַנִּצְחִי הוּא אֵצֶל אַלְלָה.

15. אֱמֹר: הַאָגִיד לָכֶם מַה טּוֹב לָכֶם יוֹתֵר מִכֹּל זֶה? לַיְּרֵאִים יֵשׁ אֵצֶל רִבּוֹנָם גַּנִּים אֲשֶׁר נְהָרוֹת זוֹרְמִים מִתַּחְתָּם לָנֶצַח יִחְיוּ בָּהֶם, וּבְנוֹת זוּג מְטֹהָרוֹת, נוֹסָף לְכָל זֶה יְקַבְּלוּ הָרָצוֹן שֶׁל אַלְלָה. וְאַלְלָה מַשְׁגִּיחַ עַל עֲבָדָיו.

16. הָאוֹמְרִים, רִבּוֹנֵנוּ! אָנוּ מַאֲמִינִים בְּךָ, סְלַח לָנוּ עַל חֲטָאֵינוּ, וּשְׁמֹר עָלֵינוּ מֵעֹנֶשׁ הָאֵשׁ.

17. בַּעֲלֵי הַסַּבְלָנוּת, וְאַנְשֵׁי הָאֱמֶת, וְהָאֲדוּקִים, הַמּוֹצִיאִים מָמוֹן (כִּצְדָקָה), וְהַמִּתְפַּלְּלִים לִסְלִיחָה עִם שַׁחַר.

18. אַלְלָה הֵעִיד כִּי אֵין אֱלֹהַּ זוּלָתוֹ, וְכֵן (הֵעִידוּ) הַמַּלְאָכִים, וּבַעֲלֵי הַדֵּעַת, עוֹמֵד בְּצֶדֶק. אֵין אֱלֹהַּ זוּלָתוֹ, הָעִזּוּז וְהֶחָכָם.

19. הַדָּת הָאֲמִתִּית אֵצֶל אַלְלָה הִיא דַּת הָאִסְלָאם. אֵלֶּה שֶׁנִּתַּן לָהֶם הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים), לֹא נֶחְלְקוּ בֵּינֵיהֶם אֶלָּא מִתּוֹךְ קִנְאָה מִצִּדָּם (לְדַת הָאִסְלָאם) לְאַחַר שֶׁהִגִּיעָה אֲלֵיהֶם הַדֵּעַת. וּמִי שֶׁכּוֹפֵר בְּאוֹתוֹת אַלְלָה, הִנֵּה אַלְלָה מְהִיר-חֶשְׁבּוֹן.

20. אִם יִתְוַכְּחוּ אִתְּךָ (מוּחַמַּד), אֱמֹר, «הִתְמַסַּרְתִּי לְאַלְלָה אֲנִי וְהַחֲסִידִים שֶׁלִּי. וֶאֱמֹר לְאֵלֶּה אֲשֶׁר נִתַּן לָהֶם הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים) וּלְאֵלֶּה שֶׁלֹּא

---

1. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 52.
2. בדר : מקום בין מכה ואל-מדינה שבו המאמינים ניצחו את הכופרים של מכה בשנה השנית להגירה בפעם הראשונה מאז קום האסלאם במכה.
3. המחנה שלחם למען אללה, הוא המחנה של המוסלמים של מדינה.
4. המחנה הכופר הוא המחנה של קוריש. הכופרים של מכה.
5. בעצם מספר הכופרים היה פי שלושה או ארבעה יותר מהמוסלמים, ולראות אותם פי שניים יותר מהם הקל עליהם ונתן להם בטחון עצמי. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 44.

נִתַּן לָהֶם סֵפֶר, הַאִם הִתְמַסַּרְתֶּם לְאַלְלָה? וְאִם הֵם הִתְמַסְּרוּ, הֵם כְּבָר הֻדְרְכוּ. וְאִם יִפְנוּ עֹרֶף, (אֵין אַתָּה אַחְרַאי לָהֶם), כִּי עָלֶיךָ רַק לְהוֹדִיעַ לָהֶם. וְאַלְלָה מַשְׁגִּיחַ עַל עֲבָדָיו».

קֶטַע 3

21. הַכּוֹפְרִים בְּאוֹתוֹת אַלְלָה, וְהַהוֹרְגִים אֶת הַנְּבִיאִים בְּלִי צֶדֶק, וְגַם הֵם הוֹרְגִים אֶת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר יְצַוּוּ אוֹתָם עַל צֶדֶק. אֵלֶּה בַּשֵּׂר לָהֶם כִּי עָנְשָׁם מַכְאִיב.

22. וְכָל מַעֲשֵׂיהֶם בָּעוֹלָם הַזֶּה יֹאבְדוּ לָהֶם, וּבָעוֹלָם הַבָּא לֹא יִהְיֶה לָהֶם עוֹזֵר.

23. הֲלֹא רָאִיתָ אֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר יָדְעוּ מָנָה מִן הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) מְזֻמָּנִים לָבוֹא אֶל סֵפֶר אַלְלָה (הַקּוּרְאָן) לְמַעַן יִשְׁפֹּט בֵּינֵיהֶם, וְהִנֵּה חֲבוּרָה מֵהֶם הִתְרַחֲקָה וְסֵרְבָה.

24. זֹאת כִּי אָמְרוּ, «לֹא תִּגַּע בָּנוּ הָאֵשׁ אֶלָּא לְיָמִים סְפוּרִים». הִשְׁלָה אוֹתָם מַה שֶּׁבָּדוּ בַּדָּת שֶׁלָּהֶם.

25. וּמַה יַּעֲשׂוּ כַּאֲשֶׁר נֶאֱסְפֵם בְּיוֹם (יוֹם הַדִּין) שֶׁאֵין סָפֵק בּוֹ, כְּשֶׁכָּל נֶפֶשׁ תְּקַבֵּל אֶת גְּמוּלָהּ, וְהֵם לֹא יְקֻפְּחוּ.

26. הִתְפַּלֵּל! «אַלְלָה! מוֹלֵךְ הַמַּלְכוּת, הִנְּךָ מַעֲנִיק מְלוּכָה לְמִי שֶׁתִּרְצֶה, וְתַפְקִיעַ אֶת הַמְּלוּכָה מִמִּי שֶׁתִּרְצֶה, אַתָּה נוֹתֵן עֹז לְמִי שֶׁתִּרְצֶה, וּמַשְׁפִּיל אֶת מִי שֶׁתִּרְצֶה, בְּיָדְךָ כָּל הַטּוֹב, וְאַתָּה הַכֹּל-יָכֹל.

27. אַתָּה מַחְדִּיר הַלַּיְלָה לְתוֹךְ הַיּוֹם, וּמַחְדִּיר אֶת הַיּוֹם לְתוֹךְ הַלַּיְלָה, וּמוֹצִיא אֶת הַחַי מִן הַמֵּת וְאֶת הַמֵּת מִן הַחַי, וְתִשְׁלַח פַּרְנָסָה לַאֲשֶׁר תִּרְצֶה בְּלִי הַגְבָּלָה».

28. אַל יִקְחוּ הַמַּאֲמִינִים אֶת הַכּוֹפְרִים לְמָגִנִּים בִּמְקוֹם הַמַּאֲמִינִים. וְכָל הָעוֹשֶׂה זֹאת, אֵין לוֹ מַה לְּקַוּוֹת מֵאַלְלָה, אֶלָּא אִם תַּעֲשׂוּ זֹאת לְהָגֵן עַל עַצְמְכֶם מִפְּנֵי סַכָּנָה. אַלְלָה יַזְהִירְכֶם מִמֶּנּוּ, כִּי אֶל אַלְלָה הַכֹּל חוֹזְרִים.

29. אֱמֹר! אִם תַּסְתִּירוּ אֲשֶׁר בִּלְבּוֹתֵיכֶם (מִן הַיְּדִידוּת לַכּוֹפְרִים) אוֹ תְּגַלּוּהוּ, אַלְלָה יֵדַע אוֹתוֹ, כִּי הוּא יוֹדֵעַ אֶת כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וַאֲשֶׁר בָּאָרֶץ, וְאַלְלָה הַכֹּל-יָכֹל ,

30. בְּיוֹם אֲשֶׁר בּוֹ תִּמְצָא כָּל נֶפֶשׁ אֶת כָּל מַעֲשֶׂיהָ הַטּוֹבִים וְהָרָעִים נִצָּבִים לְפָנֶיהָ, אָז תִּרְצֶה כָּל נֶפֶשׁ שֶׁיִּהְיֶה בֵּינָהּ לְבֵין מַעֲשֶׂיהָ הָרָעִים מֶרְחָק מְאוֹד גָּדוֹל. אַלְלָה מַזְהִירְכֶם מִמֶּנּוּ, אַךְ הוּא רַחוּם בְּעוֹבְדָיו.

קֶטַע 4

31. (הוי מוּחַמַּד!) אֱמֹר: «אִם אוֹהֲבִים אַתֶּם אֶת אַלְלָה, תַּאֲמִינוּ בִּי וְנַהֲגוּ כְּפִי שֶׁאֲנִי נוֹהֵג, אָז יֹאהַבְכֶם אַלְלָה וְיִסְלַח לָכֶם עַל חֲטָאֵיכֶם. אַלְלָה סוֹלֵחַ וְרַחוּם».

32. אֱמֹר: «צַיְּתוּ לְאַלְלָה וְלַשָּׁלִיחַ (מוּחַמַּד)», וְאִם יִפְנוּ עֹרֶף, הִנֵּה אַלְלָה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַכּוֹפְרִים.

33. אַלְלָה בָּחַר אֶת אָדָם (הָרִאשׁוֹן), וְאֶת נוּחְ (נֹחַ), וְאֶת מִשְׁפַּחַת אֶבְּרַאהִים, וְאֶת מִשְׁפַּחַת עִמְרַאן מִכָּל בְּנֵי הָאָדָם.

34. כֻּלָּם בְּנֵי שׁוֹשֶׁלֶת אַחַת. וְאַלְלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.

35. כַּאֲשֶׁר אִשְׁתּוֹ שֶׁל עִמְרַאן[1] אָמְרָה, «רִבּוֹנִי! הִנֵּה נָדַרְתִּי לְךָ אֶת אֲשֶׁר בְּבִטְנִי. אָנָּא קַבֵּל מִמֶּנִּי! אַתָּה הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ».

36. כַּאֲשֶׁר יָלְדָה אוֹתָהּ, אָמְרָה, «רִבּוֹנִי! יָלַדְתִּי נְקֵבָה - וּוַדַּאי, אַלְלָה יוֹדֵעַ מַה שֶּׁיָּלְדָה - וְאֵין הַזָּכָר כִּנְקֵבָה, וְקָרָאתִי אֶת שְׁמָהּ מַרְיָם, אָנָּא שְׁמֹר עָלֶיהָ וְעַל צֶאֱצָאֶיהָ מִפְּנֵי הַשָּׂטָן הָאָרוּר».

37. רִבּוֹנָהּ קִבֵּל אוֹתָהּ (הַבַּת) קַבָּלָה טוֹבָה, וְהִצְמִיחַ אוֹתָהּ כְּצֶמַח טוֹב, וְיִמַנֶּה לָהּ אֶת זָכָּרִיָּא (זְכַרְיָה) לְאָמָּן. בְּכָל פַּעַם שֶׁבִּקֵּר אֶצְלָהּ זָכָּרִיָּא בִּמְקוֹם עֲבוֹדָתָהּ אֶת אַלְלָה, מָצָא אֶצְלָהּ מָזוֹן. אָמַר, «מַרְיָם מֵאַיִן לָךְ זֶה?» אָמְרָה, «מֵאֵת אַלְלָה הוּא». אַלְלָה מְפַרְנֵס אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה בְּלֹא חֶשְׁבּוֹן.

38. שָׁם זָכָּרִיָּא הִתְפַּלֵּל אֶל רִבּוֹנוֹ, «רִבּוֹנִי! הַעֲנֵק לִי צֶאֱצָאִים טוֹבִים מֵאִתְּךָ, כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ הַתְּפִלָּה».

39. וְהַמַּלְאָכִים קָרְאוּ אֵלָיו בְּעוֹדוֹ עוֹמֵד בַּתְּפִלָּה בַּמִּסְגָּד, אַלְלָה מְבַשֵּׂר לְךָ עַל (בֵּן וּשְׁמוֹ) יַחְיָא (יוֹחָנָן) מַאֲמִין בַּמִּלָּה אֲשֶׁר תָּבוֹא מֵאַלְלָה, וְיִהְיֶה רִבּוֹן, וְטָהוֹר, וְנָבִיא מִן הַיְשָׁרִים.

40. אָמַר (זָכָּרִיָּא), «רִבּוֹנִי! כֵּיצַד יִהְיֶה לִי בֵּן וַאֲנִי מְאוֹד זָקֵן וְאִשְׁתִּי עֲקָרָה?» וְהוּא נַעֲנָה, «כָּךְ יִהְיֶה. אַלְלָה יַעֲשֶׂה כָּל מַה שֶּׁיִּרְצֶה».

41. אָמַר (זָכָּרִיָּא), «רִבּוֹנִי! עֲשֵׂה לִי אוֹת». וְהוּא נַעֲנָה, «הָאוֹת שֶׁלְּךָ הוּא: אַל תְּדַבֵּר עִם בְּנֵי הָאָדָם שְׁלוֹשָׁה יָמִים אֶלָּא בְּרֶמֶז. וְהַרְבֵּה לְהַזְכִּיר אֶת רִבּוֹנְךָ וְהִתְפַּלֵּל אֵלָיו עֶרֶב וּבֹקֶר».

1. עמראן, האב של מרים אמו של הנביא עיסא אל-מסיח (המשיח).

קֶטַע 5

42. וּזְכֹר כַּאֲשֶׁר הַמַּלְאָכִים אָמְרוּ, «מַרְיָם! אַלְלָה בָּחַר בָּךְ, וְטִהֵר אוֹתָךְ, וּבָחַר בָּךְ לִהְיוֹת מֵעַל נְשׁוֹת הָעוֹלָם,

43. מַרְיָם! צַיְּתִי לְרִבּוֹנֵךְ, וְסִגְדִי, וְכִרְעִי עִם הַכּוֹרְעִים».

44. זֶהוּ אֶחָד מִן הַמְּאֹרָעוֹת הַנִּסְתָּרִים אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ מְגַלִּים אוֹתוֹ לְךָ (הַנָּבִיא), כִּי לֹא הָיִיתָ עִמָּהֶם כַּאֲשֶׁר (הִפִּילוּ גּוֹרָל) בְּהַשְׁלִיכָם אֶת עֵטֵיהֶם לְמַעַן יֵדְעוּ מִי מֵהֶם יִהְיֶה אָמֵן אֶת מַרְיָם, וְלֹא הָיִיתָ עִמָּהֶם בְּרִיבָם בֵּינֵיהֶם.

45. וְהַמַּלְאָכִים אָמְרוּ, «מַרְיָם! אַלְלָה מְבַשְּׂרֵךְ עַל (הֻלֶּדֶת בֵּן לָךְ) עַל פִּי מִלָּה מֵאִתּוֹ, שְׁמוֹ הַמָּסִיח (הַמָּשִׁיחַ) עִיסָא בֶּן מַרְיָם, נִכְבָּד בָּעוֹלָם הַזֶּה וּבָעוֹלָם הַבָּא, וּמִן הַמְּקֹרָבִים (לְאַלְלָה).

46. וִידַבֵּר אֶל בְּנֵי אָדָם בִּהְיוֹתוֹ בָּעֲרִיסָה וּבְגִיל הָעֲמִידָה, וְיִהְיֶה מִן הַיְשָׁרִים».

47. אָמְרָה, «רִבּוֹנִי! כֵּיצַד יִהְיֶה לִי בֵּן וְאִישׁ לֹא בָּא אֵלַי?» נֶעֶנְתָה, «כָּךְ יִבְרָא אַלְלָה אֶת מַה שֶׁיִּרְצֶה, וְאִם הֶחְלִיט עַל דָּבָר, הוּא יֹאמַר לוֹ, 'הֱיֵה!' וְהָיָה».

48. הוּא (אַלְלָה) יְלַמְּדֵהוּ הַכְּתָב, וְהַחָכְמָה, וְהַתּוֹרָה, וְהָאִנְגְ'יל.

49. וְיִשְׁלַח אוֹתוֹ אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, (וְיֹאמַר לָהֶם), «הִנֵּה בָּאתִי אֲלֵיכֶם עִם אוֹת מֵרִבּוֹנְכֶם: אֶבְרָא לָכֶם מִטִּין דְּמוּת עוֹף, וְאֶפַּח בּוֹ (רוּחַ), וְהָיָה לְעוֹף בִּרְצוֹן אַלְלָה. וַאֲנִי אֲרַפֵּא אֶת הָעִוֵּר מִלֵּדָה, וְאֶת הַמְּצֹרָע, וַאֲחַיֶּה אֶת הַמֵּתִים בִּרְצוֹן אַלְלָה. נוֹסָף לְכָל זֶה, אֲנִי אוּכַל לְהוֹדִיעֲכֶם אֶת אֲשֶׁר תֹּאכְלוּ וּמָה אַתֶּם אוֹגְרִים בְּבָתֵּיכֶם. בְּזֹאת יִהְיֶה לָכֶם אוֹת (שֶׁאֲנִי נָבִיא) אִם מַאֲמִינִים אַתֶּם,

50. וַאֲנִי מַאֲמִין בַּתּוֹרָה שֶׁבֵּין יָדַי, וּלְהַתִּיר לָכֶם חֵלֶק מִמָּה (הָאֹכֶל) שֶׁנֶּאֱסַר עֲלֵיכֶם. וְהֵבֵאתִי לָכֶם אוֹת מֵעִם רִבּוֹנְכֶם, לָכֵן יִרְאוּ אֶת אַלְלָה וְשִׁמְעוּ בְּקוֹלִי.

51. כִּי אַלְלָה הוּא רִבּוֹנִי וְרִבּוֹנְכֶם, עַל כֵּן עִבְדוּהוּ, וְזֶהוּ דֶּרֶךְ הַיָּשָׁר».

52. אַךְ כַּאֲשֶׁר הִרְגִּישׁ עִיסָא (הַמָּשִׁיחַ) בִּכְפִירָתָם, אָמַר, «מִי יִהְיוּ עוֹזְרַי לְאַלְלָה?» אָמְרוּ חֲסִידָיו, «אֲנַחְנוּ נַעֲזֹר לְךָ לְמַעַן אַלְלָה. אֲנַחְנוּ מַאֲמִינִים וֶהֱיֵה לָנוּ עֵד כִּי מֻסְלְמִים (מִתְמַסְּרִים) אֲנַחְנוּ.

53. רִבּוֹנֵנוּ! אֲנַחְנוּ מַאֲמִינִים בַּאֲשֶׁר הוֹרַדְתָּ (מִן הָאִנְגְ'יל), וְנֵלֵךְ אַחֲרֵי הַשָּׁלִיחַ (עִיסָא), עַל כֵּן כְּתֹב אוֹתָנוּ עִם הָעֵדִים».

54. הֵם (הַלֹּא מַאֲמִינִים בְּעִיסָא) זָמְמוּ נֶגְדּוֹ, וְאַלְלָה זָמַם, וְאַלְלָה הוּא הַטּוֹב שֶׁבַּזּוֹמְמִים.

קֶטַע 6

.55 אַלְלָה אָמַר, «עִיסָא! אֲנִי עוֹמֵד לְהוֹצִיאֲךָ מִן הָעוֹלָם הַזֶּה וְאַעֲלֶה אוֹתְךָ אֵלַי, וְאַצִּיל אוֹתְךָ מִן הַכּוֹפְרִים, וְאָשִׂים אֶת הַמַּאֲמִינִים בְּךָ מֵעַל הַכּוֹפְרִים עַד יוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים, וְאָז תַּחְזְרוּ אֵלַי, וְאֶשְׁפֹּט בֵּינֵיכֶם בַּאֲשֶׁר נֶחְלַקְתֶּם בּוֹ .

.56 אַךְ אֶת אֲשֶׁר כָּפְרוּ, אַעֲנִישׁ אוֹתָם עֹנֶשׁ קָשֶׁה בָּעוֹלָם הַזֶּה וּבָעוֹלָם הַבָּא, וְאֵין לָהֶם כָּל עוֹזֵר».

.57 אוּלָם אֵלֶּה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וְעָשׂוּ אֶת הַטּוֹב, (אַלְלָה) יִתֵּן לָהֶם אֶת שְׂכָרָם. אַלְלָה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הָרְשָׁעִים.

.58 זֶה מַה שֶּׁאֲנַחְנוּ מוֹסְרִים לְךָ (מוּחַמַּד) הוּא מִן הָאוֹתוֹת וְהַסֵּפֶר הַמַּחְכִּים הַמַּפְרִיד בֵּין הָאֱמֶת וְהַשֶּׁקֶר.

.59 הִנֵּה מְשַׁל עִיסָא אֵצֶל אַלְלָה כִּמְשַׁל אָדָם, אֲשֶׁר בָּרָא אוֹתוֹ מֵעָפָר, וְאָז אָמַר לוֹ, «הֱיֵה!» וְהָיָה.

.60 זוֹ הָאֱמֶת מֵרִבּוֹנְךָ, וְלָכֵן אַל תְּהִיֶה מִן הַסַּפְקָנִים.

.61 אִם יִתְוַכְּחוּ אִתְּךָ (מוּחַמַּד) עַל אוֹדוֹתָיו (עִיסָא הַמָּשִׁיחַ) לְאַחַר כָּל הַדַּעַת אֲשֶׁר בָּאָה אֵלֶיךָ, אֱמֹר, «בּוֹאוּ וְנִקְרָא לְבָנֵינוּ וְלִבְנֵיכֶם, וּלְנָשֵׁינוּ וְלִנְשֵׁיכֶם, וְכֻלָּנוּ יַחַד אֲנַחְנוּ וְאַתֶּם, וְנִתְפַּלֵּל כִּי קִלְלַת אַלְלָה תָּחוּל עַל הַמְשַׁקְּרִים».

.62 זֶהוּ הַסִּפּוּר הָאֲמִתִּי. וְאֵין אֱלֹהַּ זוּלַת אַלְלָה וְהוּא הָעִזּוּז וְהֶחָכָם .

.63 אִם יִפְנוּ עֹרֶף, הֲרֵי אַלְלָה יוֹדֵעַ אֶת הַמַּשְׁחִיתִים.

קֶטַע 7

.64 אֱמֹר, «בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר! בּוֹאוּ אֶל דָּבָר נִשְׁוֶה בּוֹ אֲנַחְנוּ וְאַתֶּם; (וְהוּא) שֶׁנַּעֲבֹד רַק אֶת אַלְלָה, וְלֹא נְשַׁתֵּף בּוֹ דָּבָר, וְלֹא יִקַּח אִישׁ מֵאִתָּנוּ אִישׁ מֵהַצַּד הָאַחֵר כְּאָדוֹן זוּלַת אַלְלָה. וְאִם יִפְנוּ עֹרֶף, אִמְרוּ, הָעִידוּ כִּי מֻסְלְמִים אָנוּ».

.65 בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר! לָמָּה תִּתְוַכְּחוּ בִּדְבַר אֶבְּרַאהִים? הֵן רַק אַחֲרָיו הוּרְדוּ הַתּוֹרָה וְהָאִנְגִ'יל. הַאִם לֹא תַּשְׂכִּילוּ?

.66 הֲלֹא אַתֶּם תָּמִיד מִתְוַכְּחִים (אִתָּנוּ) עַל מַה שֶּׁיָּדוּעַ לָכֶם? וְלָמָּה תִּתְוַכְּחוּ עַל מַה שֶּׁאֵינוֹ יָדוּעַ לָכֶם? אָכֵן אַלְלָה יוֹדֵעַ וְאַתֶּם לֹא תֵּדְעוּ.

.67 אֶבְּרַאהִים לֹא הָיָה יְהוּדִי וְלֹא נוֹצְרִי, אַךְ הָיָה חָנִיף וּמֻסְלָם, וְלֹא הָיָה עוֹבֵד אֱלִילִים.

.68 הָרְאוּיִים יוֹתֵר לִהְיוֹת קְרוֹבִים לְאֶבְּרַאהִים הֵם הַהוֹלְכִים בְּדַרְכּוֹ, וְהַנָּבִיא הַזֶּה (מוּחַמַּד), וְהַמַּאֲמִינִים (הַמֻּסְלְמִים). אַלְלָה הוּא מָגֵן הַמַּאֲמִינִים.

69. קְבוּצָה מִבַּעֲלֵי הַסֵּפֶר רָצוּ לְהַתְעוֹתְכֶם, אַךְ אֵין הֵם מַתְעִים אֶלָּא אֶת עַצְמָם בְּלֹא שֶׁיָּחוּשׁוּ (שֶׁהֵם מַתְעִים אֶת עַצְמָם).

70. הוֹי בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר! מַדּוּעַ תִּכְפְּרוּ בְּאוֹתוֹת אַלְלָה עַל אַף שֶׁאַתֶּם מַכִּירִים אוֹתָם?

71. הוֹי בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר! לָמָּה זֶה תַּלְבִּישׁוּ אֶת הָאֱמֶת בַּשֶּׁקֶר, וְתַעֲלִימוּ אֶת הָאֱמֶת וְאַתֶּם יוֹדְעִים?

קֶטַע 8

72. קְבוּצָה מִבַּעֲלֵי הַסֵּפֶר אָמְרוּ (לִבְנֵי דָּתָם), «הַאֲמִינוּ בְּרֵאשִׁית הַיּוֹם בְּמַה שֶׁהוּרַד אֶל הַמַּאֲמִינִים (הַקּוּרְאָן), וְכִפְרוּ בּוֹ בְּסוֹף הַיּוֹם, לְמַעַן יַחְזְרוּ בָּהֶם.

73. וְאַל תִּתְּנוּ אֵמוּן אֶלָּא בְּמִי שֶׁהוּא בֶּן דַּתְכֶם». אֱמֹר (מוּחַמַּד), «הַהַדְרָכָה הָאֲמִתִּית הִיא הַדְרָכַת אַלְלָה, אֲבָל אַתֶּם (בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר) אֵינְכֶם רוֹצִים כִּי יִנָּתֵן לַאֲחֵרִים כַּאֲשֶׁר נִתַּן לָכֶם». אַךְ אִם יוֹסִיפוּ לְהִתְוַכֵּחַ עִמָּכֶם בִּפְנֵי רִבּוֹנְכֶם. אֱמֹר לָהֶם, «הַחֶסֶד הוּא בִּידֵי אַלְלָה הַמַּעֲנִיק אוֹתוֹ לְמִי שֶׁיִּרְצֶה, וְאַלְלָה רַב-אֶמְצָעִים וְיוֹדֵעַ .

74. הוּא בּוֹחֵר לְרַחֲמָיו אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה, וְאַלְלָה הוּא בַּעַל הַחֶסֶד הֶעָצוּם».

75. יֵשׁ בֵּין בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר אֲנָשִׁים אֲשֶׁר אִם תַּפְקִיד בִּידֵיהֶם קִנְטָאר,[1] יַחְזִירוּהוּ לְךָ, אַךְ יֵשׁ בֵּינֵיהֶם כָּאֵלֶּה, אֲשֶׁר אִם תַּפְקִיד בְּיָדָיו דִּינָאר[2] אֶחָד, לֹא יַחְזִירוּהוּ, אֶלָּא אִם תַּמְשִׁיךְ לְתוֹבְעוֹ וְלֹא תַּרְפֶּה מִמֶּנּוּ. זֹאת כִּי אָמְרוּ, «שֶׁאֵין הֵם אַחְרָאִים כְּלַפֵּי הָאוּמִּיִּין».[3] זֶהוּ שֶׁקֶר שֶׁהֵם מְפִיצִים בְּשֵׁם אַלְלָה וְהֵם יוֹדְעִים.

76. בְּוַדַּאי, אַלְלָה אוֹהֵב רַק אֶת אֵלֶּה הַמְקַיְּמִים אֶת הִתְחַיְּבֻיּוֹתֵיהֶם וְנוֹהֲגִים בְּיִרְאַת אַלְלָה.

77. אַךְ אֵלֶּה הַמּוֹכְרִים אֶת בְּרִית אַלְלָה וְאֶת שְׁבוּעוֹתֵיהֶם בִּמְחִיר מְעַט, אֵלֶּה לֹא יִהְיֶה לָהֶם חֵלֶק בָּעוֹלָם הַבָּא, וְלֹא יְדַבֵּר אֲלֵיהֶם אַלְלָה, וְלֹא יַבִּיט אֲלֵיהֶם בְּיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים, וְלֹא יְזַכֶּה אוֹתָם, וְעָנְשָׁם יִהְיֶה מְאוֹד מַכְאִיב.

78. וְיֵשׁ בָּהֶם (בַּעֲלֵי-הַסֵּפֶר) אֲנָשִׁים הַהוֹפְכִים בִּלְשׁוֹנָם אֶת מִלּוֹת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) לְמַעַן תַּחְשְׁבוּ כִּי הוּא מִן הַסֵּפֶר, וְאוּלָם אֵין הוּא מִן הַסֵּפֶר. וְיֹאמְרוּ, זֶהוּ מֵאַלְלָה. וְאוּלָם אֵין הוּא מֵאַלְלָה, וְכָךְ הֵם מְכַזְּבִים בְּשֵׁם אַלְלָה בְּיוֹדְעִין.

1. משקל מאה רוטל.
2. דינאר, מטבע של זהב.
3. האומיין בערבית מקביל לגויים בעברית, הלא יהודים.

79. אָסוּר לָאָדָם, אֲשֶׁר אַלְלָה נָתַן לוֹ אֶת הַסֵּפֶר, וְאֶת הַחָכְמָה, וְאֶת הַנְּבוּאָה, לֵאמֹר לִבְנֵי אָדָם, הֱיוּ עֲבָדִים לִי בִּמְקוֹם לְאַלְלָה. אֶלָּא הוּא יֹאמַר, הֱיוּ רַבָּנִים עַל סְמַךְ כָּל אֲשֶׁר תִּלְמְדוּ מִן הַסֵּפֶר וְאֶת כָּל אֲשֶׁר תִּדְרְשׁוּ.

80. וְאָסוּר לוֹ לְצַוּוֹת עֲלֵיכֶם לְקַבֵּל אֶת הַמַּלְאָכִים וְאֶת הַנְּבִיאִים כַּאֲדוֹנִים. הֲיְצַוֶּה עֲלֵיכֶם לִכְפֹּר אַחֲרֵי הֱיוֹתְכֶם מֻסְלְמִים (מִתְמַסְּרִים לְאַלְלָה).

קֶטַע 9

81. (וּזְכֹר הוֹי הַנָּבִיא) כַּאֲשֶׁר כָּרַת אַלְלָה בְּרִית עִם (כָּל) הַנְּבִיאִים אָמַר, «אֲנִי עוֹמֵד לָתֵת לָכֶם אֶת הַסֵּפֶר וְהַחָכְמָה בִּתְנַאי, כְּשֶׁיָּבוֹא אֲלֵיכֶם שָׁלִיחַ הַמְּאַשֵּׁר אֶת אֲשֶׁר עִמָּכֶם (מֵהַסֵּפֶר וְהַחָכְמָה), עֲלֵיכֶם לְהַאֲמִין בּוֹ וְלַעֲזֹר לוֹ», וְשָׁאַל (אַלְלָה), «הַמְאַשְּׁרִים וּמְקַבְּלִים אַתֶּם עֲלֵיכֶם אֶת אֲשֶׁר הֵטַלְתִּי עֲלֵיכֶם?» אָמְרוּ, «מְאַשְּׁרִים אֲנַחְנוּ». אָמַר (אַלְלָה), «אִם כֵּן הָעִידוּ, וַאֲנִי אִתְּכֶם מִן הָעֵדִים»,

82. וְאָכֵן, מִי שֶׁפּוֹנֶה עֹרֶף לְאַחַר כָּל זֹאת, אֵלֶּה מֻשְׁחָתִים הֵם.

83. הַאִם יְבַקְשׁוּ דָּת מִבִּלְעֲדֵי הַדָּת שֶׁל אַלְלָה? הֵן וְלוֹ נִכְנְעוּ כָּל מִי שֶׁבַּשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, אִם מֵרָצוֹן אוֹ שֶׁלֹּא מֵרָצוֹן, וְאֵלָיו יוּשְׁבוּ.

84. אֱמֹר, «מַאֲמִינִים אֲנַחְנוּ בְּאַלְלָה וּבַאֲשֶׁר הוּרַד אֵלֵינוּ (הַקּוּרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם, וּבְמָה שֶׁהוּרַד לְאֶבְּרַאהִים וְאֶסְמַאעִיל וְאֶסְחַאק וְיַעְקוּבּ וְהַשְּׁבָטִים, וּבַאֲשֶׁר נִתַּן לְמוּסַא וְעִיסַא וְלַנְּבִיאִים מֵרִבּוֹנָם. לֹא מַבְחִינִים בֵּינֵיהֶם, וּתְמִימִים אֲנַחְנוּ עִמּוֹ».

85. מִי שֶׁמַּאֲמִין בְּדָת אַחֶרֶת מִלְּבַד הָאִסְלָאם לֹא תִּתְקַבֵּל מִמֶּנּוּ, וּבָעוֹלָם הַבָּא יִהְיֶה מִן הָאוֹבְדִים.

86. אֵיךְ יַדְרִיךְ אַלְלָה אֲנָשִׁים אֲשֶׁר כָּפְרוּ אַחֲרֵי שֶׁהֶאֱמִינוּ, וְיָעִידוּ כִּי הַשָּׁלִיחַ (מוּחַמַּד) אֱמֶת הוּא, וּלְאַחַר שֶׁנִּתְּנוּ לָהֶם הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים? אַלְלָה לֹא יַדְרִיךְ אֶת הַכּוֹפְרִים,

87. עָנְשָׁם שֶׁל אֵלֶּה יִהְיֶה, שֶׁתָּחוּל עֲלֵיהֶם קִלְלַת אַלְלָה וְהַמַּלְאָכִים וְכָל בְּנֵי הָאָדָם.

88. לָנֶצַח יִהְיוּ בְּתוֹכָהּ (הָאֵשׁ), וְעָנְשָׁם לֹא יוּקַל, וְלֹא תִּנָּתֵן לָהֶם אַרְכָּה,

89. פְּרָט לְאֵלֶּה אֲשֶׁר יַחַזְרוּ בִּתְשׁוּבָה לְאַחַר מִכֵּן וְיַעֲשׂוּ מַעֲשִׂים טוֹבִים, כִּי אַלְלָה סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

90. אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ לְאַחַר שֶׁהֶאֱמִינוּ, וְהוֹסִיפוּ לְהַמְשִׁיךְ בִּכְפִירָתָם, לֹא תִּתְקַבֵּל תְּשׁוּבָתָם, וְאֵלֶּה הֵם הַתּוֹעִים.

91. אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וְיָמוּתוּ בְּעוֹדָם כּוֹפְרִים, לֹא יִתְקַבְּלוּ מֵהֶם דְּמֵי פִּדְיוֹן, אֲפִלּוּ כִּמְלוֹא הָאָרֶץ זָהָב. לְכָל אֵלֶּה צָפוּי עֹנֶשׁ מַכְאִיב, וְלֹא יִהְיוּ לָהֶם עוֹזְרִים.

חלק 4

קֶטַע 10

92. לֹא תְּקַבְּלוּ אֶת הַחֶסֶד שֶׁל אַלְלָה, אִם לֹא תּוֹצִיאוּ מִכָּל מַה שֶּׁאָהוּב עֲלֵיכֶם. כָּל אֲשֶׁר תּוֹצִיאוּ, יִהְיֶה יָדוּעַ לְאַלְלָה.

93. כָּל הַמַּאֲכָלִים הָיוּ מֻתָּרִים לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל, מִלְּבַד מַה שֶּׁאָסַר יִשְׂרָאֵל עַל עַצְמוֹ לִפְנֵי הוֹרָדַת הַתּוֹרָה. אֱמֹר (מוּחַמַּד), «הָבִיאוּ אֶת הַתּוֹרָה וְקִרְאוּהָ אִם אַתֶּם צוֹדְקִים».

94. אַךְ אֵלֶּה הַבּוֹדִים שְׁקָרִים עַל אַלְלָה אַחֲרֵי זֶה, אֵלֶּה הֵם הַחוֹטְאִים.

95. אֱמֹר, «אַלְלָה מְדַבֵּר אֱמֶת, עַל כֵּן הִתְנַהֲגוּ לְפִי דַּת אֶבְּרַאהִים הֶחָנִיף, שֶׁלֹּא הָיָה בַּפָּגָנִיִּים».

96. הַבַּיִת (הַקָּדוֹשׁ) הָרִאשׁוֹן שֶׁהוּקַם לִבְנֵי הָאָדָם הוּא זֶה אֲשֶׁר בְּבַכָּה,[1] וּבוֹ בְּרָכָה וְהַדְרָכָה לִבְנֵי הָעוֹלָם.

97. בּוֹ צִיּוּנִים בְּרוּרִים, מָקַאם אֶבְּרַאהִים.[2] כָּל הַבָּא אֵלָיו יִהְיֶה בָּטוּחַ. וְאַלְלָה צִוָּה עַל בְּנֵי הָאָדָם לַעֲלוֹת לְרֶגֶל אֶל הַבַּיִת, כָּל הַיָּכוֹל לְהַגִּיעַ אֵלָיו. וְאוּלָם כָּל אֲשֶׁר יִכְפֹּר, הִנֵּה אַלְלָה אֵינוֹ זָקוּק לִבְנֵי אָדָם.

98. אֱמֹר, «הוֹי בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר! לָמָּה תְּכַחֲשׁוּ בְּאוֹתוֹת אַלְלָה? וְאַלְלָה עֵד לְמַעֲשֵׂיכֶם?»

99. אֱמֹר, «הוֹי בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר! מַדּוּעַ אַתֶּם עוֹסְקִים לְהַרְחִיק אֶת אֲשֶׁר יַאֲמִין (בָּאִסְלָאם) מֵעַל הַשְּׁבִיל שֶׁל אַלְלָה, וּתְסַלְּפוּ אֶת מַה שֶּׁאַתֶּם עֵדִים לַאֲמִתּוּתוֹ? אָכֵן לֹא נֶעֶלְמוּ מֵאַלְלָה מַעֲשֵׂיכֶם».

100. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! אִם תְּצַיְּתוּ לִקְבוּצָה מִבַּעֲלֵי הַסֵּפֶר, יַחְזִירוּכֶם לְאַחַר אֱמוּנַתְכֶם לְכוֹפְרִים.

101. וְכֵיצַד תּוּכְלוּ לִכְפֹּר בְּעוֹד אוֹתוֹת אַלְלָה נִקְרָאִים בִּפְנֵיכֶם, וּשְׁלִיחוֹ עוֹדֶנּוּ חַי בֵּינֵיכֶם? וּמִי שֶׁסּוֹמֵךְ עַל אַלְלָה יֻדְרַךְ אֶל הַדֶּרֶךְ הַיְּשָׁרָה.

---

1. כינוי לעיר מכה.
2. ר' סורת אל-בקרה 2: 125.

קֶטַע 11

102. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! יִרְאוּ אֶת אַלְלָה כְּרָאוּי לוֹ, וְאַל תָּמוּתוּ אֶלָּא כְּמֻסְלְמִים,

103. וְהַחְזִיקוּ בְּחֶבֶל שֶׁל אַלְלָה (הַקּוּרְאָן) וְאַל תִּתְפַּלְּגוּ, וְזִכְרוּ אֶת חֶסֶד אַלְלָה אֲשֶׁר נָטָה לָכֶם כַּאֲשֶׁר הֱיִיתֶם אוֹיְבִים, וְהִשְׁכִּין שָׁלוֹם וְרֵעוּת בֵּינֵיכֶם, וֶהֱיִיתֶם אַחִים בְּחַסְדּוֹ, וֶהֱיִיתֶם עַל שְׂפַת תְּהוֹם, וְהִצִּיל אֶתְכֶם מִמֶּנָּה. כָּךְ יַבְהִיר לָכֶם אַלְלָה אֶת אוֹתוֹתָיו לְמַעַן תֻּדְרְכוּ,

104. צְרִיכָה לָקוּם מִבֵּינֵיכֶם חֲבוּרָה הַמַּזְמִינָה אֲחֵרִים אֶל הַטּוֹב, וְהַמְצַוָּה עֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה, וְאֵלֶּה הֵם הַזּוֹכִים (בְּגַן עֵדֶן בְּיוֹם הַדִּין),

105. וְלֹא תִּהְיוּ כָּאֵלֶּה אֲשֶׁר נִפְרְדוּ וְחָלְקוּ אֵלֶּה עַל אֵלֶּה לְאַחַר שֶׁבָּאוּ אֲלֵיהֶם הַהוֹכָחוֹת הַבְּהִירוֹת, כִּי לָהֶם צָפוּי עֹנֶשׁ עָצוּם,

106. בְּיוֹם (יוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר בּוֹ יָאִירוּ פָּנִים וְיַחְשִׁיכוּ פָּנִים. וּלְבַעֲלֵי הַפָּנִים הַחֲשׁוּכוֹת יֵאָמֵר, הַאִם כְּפַרְתֶּם לְאַחַר שֶׁהֶאֱמַנְתֶּם? טַעֲמוּ אֵפוֹא אֶת הָעֹנֶשׁ שֶׁבּוֹ כְּפַרְתֶּם.

107. אַךְ אֵלֶּה אֲשֶׁר הֵאִירוּ פְּנֵיהֶם יִשָּׁאֲרוּ בְּרַחֲמֵי אַלְלָה (בְּגַן עֵדֶן) לְעוֹלָם.

108. אֵלֶּה אוֹתוֹת אַלְלָה (פְּסוּקֵי הַקּוּרְאָן) אֲשֶׁר נִקְרָא לְךָ (הַנָּבִיא) בֶּאֱמֶת, כִּי אַלְלָה אֵינוֹ רוֹצֶה לִגְרֹם עָוֶל לַבְּרִיּוֹת.

109. לְאַלְלָה כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וַאֲשֶׁר בָּאָרֶץ וּלְאַלְלָה יוּחְזְרוּ כָּל הַדְּבָרִים.

קֶטַע 12

110. אַתֶּם (הַמֻּסְלְמִים) הָאֻמָּה הַטּוֹבָה בְּיוֹתֵר שֶׁנִּתְּנָה לִבְנֵי הָאָדָם מֵעוֹלָם, הַמְצַוִּים עֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה, וּמַאֲמִינִים בְּאַלְלָה. לוּ הֶאֱמִינוּ בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר (בְּמוּחַמַּד וּבִשְׁלִיחוּתוֹ), טוֹב הָיָה לָהֶם. יֵשׁ מַאֲמִינִים בֵּינֵיהֶם, וְאוּלָם מַרְבִּיתָם מֻשְׁחָתִים.

111. אֵינָם יְכוֹלִים לִפְגֹּעַ בָּכֶם אֶלָּא בִּפְגִיעוֹת קְטַנּוֹת (בְּמִלִּים גַּסּוֹת), וְאִם יִלָּחֲמוּ בָּכֶם יִפְנוּ לָכֶם עֹרֶף וְלֹא יְנַצְּחוּ.

112. הַהַשְׁפָּלָה נִכְפְּתָה עֲלֵיהֶם בַּאֲשֶׁר יִמָּצְאוּ, אֶלָּא בְּחָסוּתוֹ שֶׁל אַלְלָה אוֹ בְּחָסוּתָם שֶׁל בְּנֵי הָאָדָם, וְנָחֲלוּ הַכַּעַס שֶׁל אַלְלָה, וְדַלּוּת נִכְפְּתָה עֲלֵיהֶם, עַל אֲשֶׁר כָּפְרוּ בְּאוֹתוֹת אַלְלָה, וְהָרְגוּ אֶת הַנְּבִיאִים בְּלִי צֶדֶק. (זֶה עָנְשָׁם) עַל כִּי מָרְדוּ וְעָבְרוּ אֶת חֹק אַלְלָה.

113. אוּלָם לֹא כֻּלָּם דּוֹמִים. יֵשׁ בֵּין בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר חֲבוּרָה שֶׁל אַנְשֵׁי יֹשֶׁר הַקּוֹרְאִים אֶת אוֹתוֹת אַלְלָה בַּלַּיְלָה וְסוֹגְדִים לוֹ,

114. הֵם מַאֲמִינִים בְּאַלְלָה וּבַיּוֹם הָאַחֲרוֹן וּמְצַוִּים עֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה, וּמְמַהֲרִים לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים טוֹבִים. אֵלּוּ הֵם הַיְשָׁרִים,

115. כָּל טוֹב שֶׁיַּעֲשׂוּ, אַלְלָה יַכִּיר בּוֹ. וְאַלְלָה יוֹדֵעַ מִי הֵם הַיְּרֵאִים.

116. אוּלָם לַכּוֹפְרִים לֹא יוֹעִילוּ נִכְסֵיהֶם וּבְנֵיהֶם בִּמְאוּמָה בִּפְנֵי אַלְלָה. הֵם בַּעֲלֵי הָאֵשׁ, וְיִחְיוּ בָּהּ לְעוֹלָם.

117. מַה שֶּׁהֵם מוֹצִיאִים עַל חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה מָשׁוּל לְרוּחַ רַעֲשָׁנִית עַזָּה קָרָה אֲשֶׁר פָּגְעָה בַּזֶּרַע שֶׁל אֲנָשִׁים אֲשֶׁר חָטְאוּ וְהִשְׁחִיתָה אוֹתוֹ. אַלְלָה לֹא קִפֵּחַ אוֹתָם, כִּי הֵם אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם קִפְּחוּ.

118. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! אַל תִּקְחוּ לָכֶם כְּאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְכֶם אֶת אֵלֶּה שֶׁלֹּא מִבֵּינֵיכֶם, כִּי לֹא יַחְסְכוּ מַאֲמָץ לִגְרֹם לָכֶם צָרוֹת מְמֻשָּׁכוֹת. הֵם תָּמִיד מְקַוִּים שֶׁתִּסְבְּלוּ, תָּמִיד הֵם מַבִּיעִים שִׂנְאָה כְּלַפֵּיכֶם, אַךְ אֲשֶׁר לִבּוֹתֵיהֶם יַסְתִּירוּ רַב מִזֶּה. כְּבָר הִבְהַרְנוּ לָכֶם אֶת הָאוֹתוֹת אִם אַתֶּם מְבִינִים.

119. הִנֵּה אַתֶּם אוֹהֲבִים אוֹתָם (בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר), וְאִלּוּ הֵם אֵינָם אוֹהֲבִים אֶתְכֶם, וְאַתֶּם מַאֲמִינִים בַּסְּפָרִים כֻּלָּם[1] (בִּזְמַן שֶׁהֵם לֹא מַאֲמִינִים בַּקּוּרְאָן). וְהֵם בְּפָגְשָׁם אֶתְכֶם יֹאמְרוּ, מַאֲמִינִים אֲנַחְנוּ. וְאוּלָם כַּאֲשֶׁר לֹא תִּהְיוּ אִתָּם, הֵם יִשְׁכוּ אֶצְבְּעוֹתֵיהֶם מִזַּעַם עֲלֵיכֶם. אֱמֹר, מוּתוּ בְּזַעַמְכֶם, אַלְלָה יוֹדֵעַ מַה שֶּׁבַּלְּבָבוֹת.

120. כָּל טוֹבָה אֲשֶׁר תָּבוֹא עֲלֵיכֶם תַּפְרִיעַ לָהֶם. וְכָל צָרָה שֶׁתָּבוֹא עֲלֵיכֶם יִשְׂמְחוּ בָּהּ. וְאִם תִּסְבְּלוּ וְתִירְאוּ אֶת אַלְלָה לֹא תַּזִּיק לָכֶם תַּחְבּוּלָתָם בִּמְאוּמָה. אַלְלָה מַקִּיף אֶת מַה שֶּׁהֵם עוֹשִׂים.

קֶטַע 13

121. (הוֹי הַנָּבִיא!) זְכֹר כַּאֲשֶׁר הִשְׁכַּמְתָּ לָצֵאת מִבֵּיתְךָ כְּדֵי לִקְבּוֹעַ לַמַּאֲמִינִים עֶמְדּוֹת לַקְּרָב (בִּקְרַב אוּחוּד). וְאַלְלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ,

122. כִּי אָז נִפְלָה רוּחָם שֶׁל שְׁנֵי שְׁבָטִים[2] מִבֵּינֵיכֶם, אַךְ אַלְלָה הֵגֵן עֲלֵיהֶם, כִּי עַל אַלְלָה סוֹמְכִים הַמַּאֲמִינִים.

---

1. הכוונה היא לספרים הקדושים: התורה, והאנגייל, והקוראן.
2. שני השבטים הם: בנו סלמה ובנו חארת'ה, אשר חשבו לחזור אל מדינה באמצע הדרך לאוחוד עם המפקד שלהם עבד אללה אבן אבי אובי, ראש הצבועים. בסוף הם החליטו להמשיך בדרכם ולהצטרף לנביא. וכך עשו.

123. אַלְלָה נָתַן לָכֶם נִצָּחוֹן בְּקְרָב בַּדְר[1] כַּאֲשֶׁר הֱיִיתֶם חַלָּשִׁים (מִבְּחִינָה צְבָאִית), וְלָכֵן יִרְאוּ אֶת אַלְלָה, לְמַעַן שֶׁתַּכִּירוּ לוֹ טוֹבָה.

124. בֶּאֱמֹר לַמַּאֲמִינִים, הַאִם לֹא דַּי בְּכָךְ שֶׁרִבּוֹנְכֶם הֵכִין לְעֶזְרַתְכֶם שְׁלֹשֶׁת אַלְפֵי מַלְאָכִים?

125. בְּוַדַּאי! אִם תִּהְיוּ בַּעֲלֵי סַבְלָנוּת, וְתִהְיֶה בָּכֶם יִרְאָה, וְלוּ יַתְקִיפוּ אֶתְכֶם הַתְקָפַת פֶּתַע, יִשְׁלַח רִבּוֹנְכֶם לְעֶזְרַתְכֶם חֲמֵשֶׁת אֲלָפִים מַלְאָכִים מְסֻמָּנִים.

126. אַלְלָה עָשָׂה זֹאת כִּבְשׂוֹרָה בִּשְׁבִילְכֶם וּלְמַעַן יִבְטַח לִבְּכֶם בּוֹ. וְהַנִּצָּחוֹן הוּא רַק מֵאַלְלָה, הָעִזּוּז וְהֶחָכָם,

127. (הַנִּצָּחוֹן בְּבַּדְר) הָיָה כְּדֵי שֶׁאַלְלָה יַכְחִיד אֲחָדִים מֵאֵלֶּה שֶׁכָּפְרוּ, אוֹ לְהַפִּיל אֶת רוּחָם וְיָשׁוּבוּ מְאֻכְזָבִים (רְאוּיִים הֵם לַחֶרְפָּה וְלַבּוּשָׁה).

128. עִנְיַן (בְּנֵי הָאָדָם) אֵינוֹ בְּיָדֶיךָ. אַלְלָה יִסְלַח לְמִי שֶׁיִּרְצֶה, אוֹ יַעֲנִישׁ אוֹתָם מִשּׁוּם שֶׁהֵם חוֹטְאִים.

129. וּלְאַלְלָה כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וַאֲשֶׁר בָּאָרֶץ, וְהוּא סוֹלֵחַ לְמִי שֶׁיִּרְצֶה, וּמַעֲנִישׁ אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה, וְאַלְלָה סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

קֶטַע 14

130. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! אַל תִּקְחוּ רִבִּית כְּפוּלָה וּמְכֻפֶּלֶת, וְיִרְאוּ אֶת אַלְלָה לְמַעַן תַּצְלִיחוּ.

131. וְשִׁמְרוּ עַל עַצְמְכֶם מֵהָאֵשׁ שֶׁהוּכְנָה לַכּוֹפְרִים,

132. וְצַיְּתוּ לְאַלְלָה וְלַשָּׁלִיחַ לְמַעַן תְּרוּחֲמוּ.

133. מַהֲרוּ אֶל סְלִיחָה מֵרִבּוֹנְכֶם וְלַגַּן שֶׁרָחְבּוֹ כְּרֹחַב הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ הַמּוּעָד לַיְּרֵאִים,

134. הַמּוֹצִיאִים (בִּצְדָקָה) מִכַּסְפָּם בְּעֵת שֶׁפַע וּבְעֵת מְצוּקָה, וּלְאֵלֶּה הַכּוֹבְשִׁים אֶת כַּעֲסָם, וְהַסּוֹלְחִים לִבְנֵי הָאָדָם, כִּי אַלְלָה אוֹהֵב אֶת עוֹשֵׂי הַטּוֹב,

135. וַאֲשֶׁר בַּעֲשׂוֹתָם מַעֲשֶׂה מְגֻנֶּה, אוֹ חָטְאוּ לְעַצְמָם, יִזָּכְרוּ בְּאַלְלָה, וִיבַקְשׁוּ אֶת סְלִיחָתוֹ עַל חֲטָאֵיהֶם. כִּי מִי יִסְלַח עַל חֲטָאִים מִבַּלְעֲדֵי אַלְלָה. וְלֹא יַמְשִׁיכוּ בְּמַעֲשֵׂיהֶם (הָרָעִים) בְּיוֹדְעִים.

---

1. קרב בדר (באר בדרך שבין מכה ומדינה רחוק כמאתיים קילומטרים ממדינה), התרחש בחודש מרס 624, בין צבאות המוסלמים וקורייש, ויד המוסלמים היתה על העליונה. היה זה הנצחון המשמעותי הראשון של המוסלמים על בני קורייש הכופרים.

136. אֵלֶּה גְּמוּלָם סְלִיחָה מֵרִבּוֹנָם, וְגַנִּים אֲשֶׁר נְהָרוֹת זוֹרְמִים מִתַּחְתָּם, שֶׁבָּהֶם יִחְיוּ לָנֶצַח. אָכֵן מַה טּוֹב שְׂכַר הָעֲמֵלִים.

137. דּוֹרוֹת וְעַמִּים רַבִּים חָלְפוּ לִפְנֵיכֶם. וְלָכֵן קוּמוּ וְעִבְרוּ בָּאָרֶץ וּרְאוּ מֶה הָיְתָה אַחֲרִית הַמַּכְחִישִׁים,

138. זוֹהִי הַבְהָרָה לִבְנֵי הָאָדָם וְהַדְרָכָה וְלֶקַח לַיְּרֵאִים.

139. אַל תִּהְיוּ חַלָּשִׁים וְאַל תֵּעָצְבוּ (לַאֲשֶׁר פָּגַע בָּכֶם בְּאוּחוּד), כִּי עֶלְיוֹנִים תִּהְיוּ אִם מַאֲמִינִים אַתֶּם.

140. וְאִם נִפְצַעְתֶּם (בִּקְרַב אוּחוּד), גַּם הֵם (הַכּוֹפְרִים) נִפְצְעוּ כְּמוֹתְכֶם (בִּקְרַב בַּדְר). וְהִנֵּנוּ מַעֲבִירִים אֶת יְמֵי הַנִּצָּחוֹן בֵּין בְּנֵי הָאָדָם מִצַּד לְצַד, לְמַעַן יַבְחִין אַלְלָה בַּמַּאֲמִינִים וְיִבְחַר מִבֵּינֵיכֶם חֲלָלִים קְדוֹשִׁים. וְאַלְלָה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הָרְשָׁעִים,

141. וּלְמַעַן יִבְחַן אֶת הַמַּאֲמִינִים וְיִמְחַץ אֶת הַכּוֹפְרִים.

142. הַחֲשַׁבְתֶּם כִּי תִּכָּנְסוּ לַגַּן מִבְּלִי שֶׁאַלְלָה יַבְחִין מִי הֵם הַמּוּגַ'אהֶדִין (הַנֶּאֱבָקִים) בֵּינֵיכֶם וּמִי הֵם הַסּוֹבְלִים?

143. הֲלֹא הֱיִיתֶם שׁוֹאֲפִים תָּמִיד לָמוּת (בַּקְּרָב) עוֹד לִפְנֵי שֶׁפְּגַשְׁתֶּם בּוֹ (בִּקְרַב אוּחוּד), וְאָמְנָם אַתֶּם רְאִיתֶם אֶת הַמָּוֶת לְנֶגֶד עֵינֵיכֶם.

קֶטַע 15

144. אֵין מוּחַמַּד אֶלָּא שָׁלִיחַ אֲשֶׁר הַשְּׁלִיחִים חָלְפוּ לְפָנָיו, וְאִם יָמוּת אוֹ יֵהָרֵג תַּחַזְרוּ בָּכֶם (מִן הָאִסְלָאם)? וְכָל הַחוֹזֵר בּוֹ, לֹא יַזִּיק לְאַלְלָה בִּמְאוּמָה, וְאַלְלָה יִגְמֹל לְאֵלֶּה שֶׁמּוֹדִים לוֹ.

145. לֹא תָּמוּת נֶפֶשׁ אֶלָּא בִּרְשׁוּתוֹ שֶׁל אַלְלָה בַּמּוֹעֵד הַנִּקְבָּע (עַל יְדֵי אַלְלָה);[1] מִי שֶׁרוֹצֶה בַּתַּגְמוּל שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה נִתֵּן לוֹ מִמֶּנּוּ, אַךְ מִי שֶׁרוֹצֶה בַּתַּגְמוּל שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא נִתֵּן לוֹ מִמֶּנּוּ. וְנִגְמֹל לַמּוֹדִים.

146. נְבִיאִים רַבִּים אֲשֶׁר רִבְבוֹת נִלְחֲמוּ לְצִדָּם, וְלֹא נָפַל לִבָּם כְּתוֹצָאָה מִכָּל אֲשֶׁר פָּגַע בָּהֶם בְּמִלְחַמְתָּם לְמַעַן אַלְלָה, וְלֹא נֶחְלְשׁוּ וְלֹא נִכְנְעוּ. אַלְלָה אוֹהֵב אֶת הַסּוֹבְלִים,

147. הֵם לֹא (הִתְלוֹנְנוּ) וְלֹא אָמְרוּ דָּבָר אֶלָּא, «רִבּוֹנֵנוּ! סְלַח לָנוּ לַחֲטָאֵינוּ וּמַה שֶּׁלֹּא מִלֵּאנוּ מֵחוֹבָתֵנוּ לְךָ, וְהַצֵּב אֵיתָן אֶת רַגְלֵינוּ, וְתֵן לָנוּ נִצָּחוֹן עַל הָאֲנָשִׁים הַכּוֹפְרִים».

---

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 2 ; וסורת פאטר 35 : 11.

148. אַלְלָה נָתַן לָהֶם אֶת שְׂכַר הָעוֹלָם הַזֶּה (הַנִּצָּחוֹן עַל אוֹיְבֵיהֶם), וְהַשָּׂכָר הַמְּעֻלֶּה שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא (גַּן עֵדֶן), וְאַלְלָה אוֹהֵב אֶת עוֹשֵׂי הַטּוֹב.

קֶטַע 16

149. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! אִם תְּצַיְּתוּ לַכּוֹפְרִים, יַחְזִירוּ אֶתְכֶם אָחוֹרָה לַכְּפִירָה, וְתֵהָפְכוּ לְמַפְסִידִים,

150. לֹא כִּי אַלְלָה מָגִנְּכֶם וְהוּא הַטּוֹב בַּמּוֹשִׁיעִים.

151. נָטִיל אֵימָה בְּלֵב הַכּוֹפְרִים, עַל מַה שֶּׁיִּחֲסוּ לְאַלְלָה שֻׁתָּפִים לְלֹא כָּל הוֹכָחָה מִמֶּנּוּ. הָאֵשׁ תִּהְיֶה הַמָּעוֹן שֶׁלָּהֶם, וּמַה נּוֹרָא יִהְיֶה מְעוֹן הַחוֹטְאִים.

152. אַלְלָה קִיֵּם אֶת הַבְטָחָתוֹ לָכֶם כְּשֶׁהִשְׁמַדְתֶּם אוֹתָם (הָאוֹיְבִים שֶׁלָּכֶם) בִּרְשׁוּתוֹ, עַד אֲשֶׁר נִכְשַׁלְתֶּם וְנָפַל הַסִּכְסוּךְ בֵּינֵיכֶם, וְלֹא פְּעַלְתֶּם לְפִי הוֹרָאוֹת הַנָּבִיא, וְאוּלָם לְאַחַר שֶׁהֶרְאָה לָכֶם אֶת אֲשֶׁר אֲהַבְתֶּם (אֶת הַשָּׁלָל מֵרְכוּשׁ הָעוֹלָם הַזֶּה), מִשּׁוּם שֶׁהָיוּ בֵּינֵיכֶם כָּאֵלֶּה שֶׁרָצוּ בִּרְכוּשׁ הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָיוּ כָּאֵלֶּה שֶׁרָצוּ בַּשָּׂכָר בָּעוֹלָם הַבָּא. לָכֵן הִטָּה אֶת פְּנֵיכֶם מֵעֲלֵיהֶם כְּדֵי לְנַסּוֹתְכֶם. וּבַסּוֹף סָלַח לָכֶם. כִּי אַלְלָה רַב-חֶסֶד לַמַּאֲמִינִים.

153. וּ(זְכֹר) כַּאֲשֶׁר נַסְתֶּם אֶל הָהָר (הַר אוּחוּד) וְלֹא שַׂמְתֶּם לֵב לְאַף אֶחָד, עַל אַף שֶׁהַשָּׁלִיחַ (מוּחַמַּד) קוֹרֵא לָכֶם מֵאָחוֹר. עַל כֵּן גָּמַל לָכֶם (אַלְלָה) בְּצַעַר תַּחַת צַעַר, לְמַעַן תִּשְׁכְּחוּ אֶת הַנִּצָּחוֹן וְהַשָּׁלָל שֶׁאִבַּדְתֶּם וְאֶת הַכִּשָּׁלוֹן שֶׁפָּגַע בָּכֶם. אַלְלָה בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

154. לְאַחַר הַצַּעַר הוֹרִיד עֲלֵיכֶם שַׁלְוָה עַל יְדֵי תְּנוּמָה שֶׁאָחֲזָה בְּשְׁמוּרוֹת עֵינֵי קְבוּצָה מִכֶּם, וְאִלּוּ קְבוּצָה אַחֶרֶת דָּאֲגָה רַק לִשְׁלוֹם עַצְמָהּ, לָכֵן חָשְׁבָה עַל אַלְלָה מַחְשָׁבוֹת שֶׁלֹּא הָיְתָה בָּהֶן אֱמֶת, מַחְשָׁבוֹת שֶׁל (אַנְשֵׁי) גַ'אהִלִייה,[1] אוֹמְרִים, הַאִם אֲנַחְנוּ אַחְרָאִים לְמַה שֶּׁקָּרָה? אֱמֹר, הָעִנְיָן כֻּלּוֹ בִּידֵי אַלְלָה. הֵם מַסְתִּירִים בְּנַפְשׁוֹתֵיהֶם אֶת אֲשֶׁר לֹא יְגַלּוּ לְךָ. הֵם אוֹמְרִים, לוּ רַק הָיָה הַדָּבָר בְּיָדֵינוּ, לֹא נֶהֱרַגְנוּ פֹּה. אֱמֹר, לוּ גַּם הֱיִיתֶם בְּבָתֵּיכֶם, הָיוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר נִגְזַר עֲלֵיהֶם לָמוּת יוֹצְאִים מֵרְצוֹנָם לִמְקוֹם הֲרִיגָתָם. כָּךְ אַלְלָה רָצָה לְהַעֲמִידְכֶם בְּנִסָּיוֹן, וְלִבְחֹן אֶת אֲשֶׁר בְּנַפְשְׁכֶם, כִּי אַלְלָה יוֹדֵעַ מָה אַתֶּם מַסְתִּירִים בִּלְבוֹתֵיכֶם.

155. אֵלֶּה בָּכֶם אֲשֶׁר נִמְלְטוּ עַל נַפְשָׁם בְּיוֹם (אוּחוּד) שֶׁנִּפְגְּשׁוּ שְׁנֵי הַמַּחֲנוֹת (הַמֻּסְלְמִים וְהַכּוֹפְרִים), רַק הַשָּׂטָן פִּתָּה אוֹתָם לַעֲשׂוֹת אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ בִּגְלַל חֲטָאֵיהֶם, אַלְלָה סָלַח לָהֶם, כִּי אַלְלָה סוֹלֵחַ וּמָתוּן.

---

1. הג'אהליה: מונח ערבי המתאר את מצב העדר המעצור המוסרי והדתי אצל ערביי חצי-האי ערב הטרום אסלאמיים.

קֶטַע 17

156. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! אַל תִּהְיוּ כָּאֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ הָאוֹמְרִים עַל אֲחֵיהֶם אֲשֶׁר הָלְכוּ רָחוֹק בָּאָרֶץ, אוֹ לָחֲמוּ בַּקְּרָבוֹת, אִלּוּ נִשְׁאֲרוּ עִמָּנוּ לֹא מֵתוּ, וְלֹא נֶהֶרְגוּ. אַלְלָה יַעֲשֶׂה דְּבָרִם זֶה כְּיָגוֹן בִּלְבוֹתֵיהֶם. אַלְלָה יְחַיֶּה וְיָמִית. וְאַלְלָה רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.

157. אִם תֵּהָרְגוּ בִּשְׁבִיל אַלְלָה, אוֹ תָּמוּתוּ , הִנֵּה סְלִיחַת אַלְלָה וְרַחֲמָיו טוֹבִים מִכָּל אֲשֶׁר יַאַגְרוּ.

158. וְכִי תָּמוּתוּ אוֹ תֵּהָרְגוּ, הִנֵּה אֶל אַלְלָה תֵּאָסְפוּ.

159. מִתּוֹךְ רַחֲמֵי רִבּוֹנְךָ (הוֹי מוּחַמַּד) הִתְיַחַסְתָּ בַּעֲדִינוּת לָהֶם (לַמֻּסְלְמִים), כִּי לוּ הָיִיתָ תַּקִּיף וּקְשׁוּחַ לֵב, הָיוּ מִתְפַּזְּרִים מִסְּבִיבְךָ. לָכֵן סְלַח לָהֶם וּשְׁאַל סְלִיחַת אַלְלָה לָהֶם, וְתַמְשִׁיךְ לְהִתְיַעֵץ בָּהֶם, וְכַאֲשֶׁר תַּגִּיעַ לְהַחְלָטָה סְמֹךְ עַל אַלְלָה וְהַחְלֵט, כִּי אַלְלָה אוֹהֵב אֶת הַסּוֹמְכִים רַק עָלָיו.

160. אִם אַלְלָה יַעֲזֹר לָכֶם, אֵין מִי שֶׁיְּנַצְּחֲכֶם. אַךְ אִם הוּא יַכְשִׁיל אֶתְכֶם, מִי יַעֲזֹר לָכֶם זוּלָתוֹ? רַק עַל אַלְלָה יִסָּמְכוּ הַמַּאֲמִינִים.

161. הַנָּבִיא בְּשׁוּם אֹפֶן לֹא יִגְנֹב (מִן הַשָּׁלָל), וְכָל מִי שֶׁיִּגְנֹב, יָבוֹא וּגְנֵבָתוֹ בְּיָדוֹ בְּיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים, וְאָז יְשֻׁלַּם לְכָל נֶפֶשׁ מַה שֶּׁרָכְשָׁה (בָּעוֹלָם הַזֶּה), וְהֵם (בְּנֵי הָאָדָם) לֹא יַעָשְׁקוּ.

162. הַאִם מִי שֶׁנּוֹהֵג לְפִי רְצוֹן אַלְלָה כְּמוֹ מִי שֶׁנָּפַל עָלָיו זַעַם אַלְלָה? (בֶּן אָדָם כָּזֶה) מְעוֹנוֹ הַגֵּיהִנֹּם, וּמָה רַע סוֹפָם שֶׁל בְּנֵי אָדָם כָּאֵלֶּה.

163. הֵם מְדֹרָגִים אֵצֶל אַלְלָה. אַלְלָה רוֹאֶה מַה שֶּׁהֵם עוֹשִׂים.

164. אַלְלָה גָּמַל חֶסֶד עִם הַמַּאֲמִינִים, בְּשׁוֹלְחוֹ אֲלֵיהֶם שָׁלִיחַ מִקִּרְבָּם, לְמַעַן יִקְרָא בִּפְנֵיהֶם אֶת אוֹתוֹתָיו, לְזַכּוֹתָם, וּלְלַמְּדָם אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוּרְאָן) וְאֶת הַחָכְמָה (הַמָּסֹרֶת שֶׁל הַנָּבִיא), שֶׁהֲרֵי הָיוּ מִקֹּדֶם בִּתְעִיָּה גְּמוּרָה.

165. וְכַאֲשֶׁר פָּגַע בָּכֶם אָסוֹן (בִּקְרַב אוּחוּד), וּכְבָר פְּגַעְתֶּם (בָּאוֹיֵב) כִּפְלַיִם כְּמוֹתוֹ (בִּקְרַב בַּדְר), אֲמַרְתֶּם, מֵאַיִן זֶה? אֱמֹר, הוּא מֵאִתְּכֶם אַתֶּם גְּרַמְתֶּם לוֹ. אַלְלָה הוּא הַכֹּל-יָכֹל.

166. וּמַה שֶּׁפָּגַע בָּכֶם בְּיוֹם (אוּחוּד) שֶׁנִּפְגְּשׁוּ שְׁנֵי הַמַּחֲנוֹת (הַמַּאֲמִינִים וְהַכּוֹפְרִים), קָרָה בִּרְשׁוּת אַלְלָה, לְמַעַן יֵדַע מִי הֵם הַמַּאֲמִינִים,

167. וּלְמַעַן יֵדַע מִי הֵם הַצְּבוּעִים, אֲשֶׁר בְּהֵאָמֵר לָהֶם, בּוֹאוּ וְהִלָּחֲמוּ בִּשְׁבִיל אַלְלָה, אוֹ הִדְפוּ אֶת הָאוֹיֵב. אָמְרוּ, לוּ יָדַעְנוּ כִּי תִּהְיֶה מִלְחָמָה הָיִינוּ בָּאִים אִתְּכֶם. קְרוֹבִים הֵם בַּיּוֹם הַהוּא לַכְּפִירָה מֵאֲשֶׁר לָאֱמוּנָה, מִשּׁוּם שֶׁאוֹמְרִים בְּפִיּוֹתֵיהֶם אֶת אֲשֶׁר אֵין בִּלְבוֹתֵיהֶם, אַךְ אַלְלָה יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר יַעֲלִימוּ.

168. אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יָצְאוּ לַמִּלְחָמָה, אָמְרוּ עַל אֲחֵיהֶם (שֶׁנָּפְלוּ בַּמִּלְחָמָה), לוּ שָׁמְעוּ לָנוּ, לֹא הָיוּ נֶהֱרָגִים, אֱמֹר, «סַלְּקוּ אֶת הַמָּוֶת מֵעַצְמְכֶם, אִם אַתֶּם צוֹדְקִים».

169. אַל תַּחְשֹׁב אֶת הַנּוֹפְלִים בִּשְׁבִיל אַלְלָה לְמֵתִים, כִּי חַיִּים הֵם. אֵצֶל רִבּוֹנָם מִחְיָתָם,

170. הֵם שְׂמֵחִים בְּמַה שֶּׁאַלְלָה מֵחַסְדּוֹ מַעֲנִיק לָהֶם, וּמִתְבַּשְּׂרִים לְאֵלֶּה שֶׁנִּשְׁאֲרוּ בַּחַיִּים וְעוֹד לֹא הִצְטָרְפוּ אֲלֵיהֶם, לֹא יִהְיֶה מִמַּה לְפַחֵד וְלֹא עַל מַה לְהִתְעַצֵּב.

171. וּמִתְבַּשְּׂרִים בִּנְדִיבוּת מֵאַלְלָה וְחֶסֶד, כִּי אַלְלָה לֹא יְקַפֵּחַ אֶת שְׂכַר הַמַּאֲמִינִים,

קֶטַע 18

172. אֲשֶׁר נַעֲנוּ לְאַלְלָה וְהַשָּׁלִיחַ (מוּחַמַּד), לְאַחַר שֶׁפָּגַע בָּהֶם הַפֶּצַע (בִּקְרַב אוּחוּד), לְעוֹשֵׂי הַטּוֹב וְהַיְרֵאִים שָׁמוּר שָׂכָר עָצוּם,

173. וְכֵן לְאֵלֶּה אֲשֶׁר אָמְרוּ לָהֶם הָאֲנָשִׁים, הִנֵּה הָאוֹיְבִים (אַנְשֵׁי מַכָּה) הֵכִינוּ לָכֶם כּוֹחַ רַב לְהִלָּחֵם בָּכֶם, לָכֵן יִרְאוּ מִפְּנֵיהֶם. אַךְ אֱמוּנָתָם גָּבְרָה. וְאָמְרוּ, דַּיֵּנוּ בְּאַלְלָה שֶׁהוּא הַטּוֹב בַּמְּגִנִּים.

174. (הַמַּאֲמִינִים סָמְכוּ עַל אַלְלָה וְיָצְאוּ לְהִתְנַקֵּשׁ בָּאוֹיֵב), אֲבָל הֵם חָזְרוּ הַבַּיְתָה בִּנְדִיבוּת שֶׁל אַלְלָה וּבְחַסְדּוֹ, וְלֹא פָּגַע בָּהֶם כָּל רַע. וְנָהֲגוּ לְפִי רְצוֹן אַלְלָה, וְאַלְלָה בַּעַל הַחֶסֶד הֶעָצוּם.

175. הַשָּׂטָן הוּא שֶׁמֵּטִיל עֲלֵיכֶם פַּחַד עַל יְדֵי נֶאֱמָנָיו, אַךְ אַל תְּפַחֲדוּ מֵהֶם, וְיִרְאוּ רַק אוֹתִי, אִם אַתֶּם מַאֲמִינִים.

176. (הוֹי הַנָּבִיא!) אַל יְצַעֲרוּךָ אֵלֶּה הָחָשִׁים לַכְּפִירָה, הֵם לֹא יַזִּיקוּ לְאַלְלָה בִּמְאוּמָה. אַלְלָה לֹא יִתֵּן לָהֶם חֵלֶק בָּעוֹלָם הַבָּא, וְעָנְשָׁם עָצוּם.

177. אֵלֶּה שֶׁבָּחֲרוּ בַּכְּפִירָה בִּמְקוֹם אֱמוּנָה לֹא יַזִּיקוּ לְאַלְלָה בִּמְאוּמָה, וְעָנְשָׁם מַכְאִיב.

178. אַל יַחְשְׁבוּ הַכּוֹפְרִים אִם נַאֲרִיךְ אֶת יְמֵיהֶם, כִּי זֶה טוֹב לְנַפְשׁוֹתֵיהֶם. אֲנַחְנוּ נַאֲרִיךְ אֶת יְמֵיהֶם רַק לְמַעַן יוֹסִיפוּ חֵטְא. וְעָנְשָׁם בַּסּוֹף מַשְׁפִּיל.

179. אַלְלָה לֹא יַשְׁאִיר אֶת הַמַּאֲמִינִים בַּמַּצָּב שֶׁבּוֹ אַתֶּם נִמְצָאִים, אֶלָּא עַד אֲשֶׁר יַבְדִּיל בֵּין הָרַע וּבֵין הַטּוֹב. אַלְלָה לֹא יְגַלֶּה לָכֶם אֶת הַנִּסְתָּר, אֲבָל אַלְלָה יִבְחַר לוֹ שְׁלִיחִים כְּפִי שֶׁיִּרְצֶה. עַל כֵּן הַאֲמִינוּ בְּאַלְלָה וּבִשְׁלִיחָיו, וְאִם תַּאֲמִינוּ וְתִהְיֶה בָּכֶם יִרְאָה יִהְיֶה שְׂכַרְכֶם עָצוּם.

180. אַל יַחְשְׁבוּ הַמְקַמְּצִים לָתֵת מִן הַחֶסֶד שֶׁאַלְלָה הֶעֱנִיק לָהֶם, כִּי הוּא לְטוֹבָתָם. לַהֵפֶךְ, לְרָעָתָם הוּא, וְאֶת כָּל מַה שֶּׁיְּקַמְּצוּ יִשְׂאוּ כְּסוֹגֵר עַל צַוָּארָם בְּיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים, כִּי לְאַלְלָה יְרֻשַּׁת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאַלְלָה בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

קֶטַע 19

181. אַלְלָה שָׁמַע אֶת דִּבְרֵי אֵלֶּה אֲשֶׁר אָמְרוּ, «אַלְלָה עָנִי וַאֲנַחְנוּ עֲשִׁירִים». נִכְתֹּב אֶת אֲשֶׁר אָמְרוּ, וְאֶת הֲרִיגָתָם אֶת הַנְּבִיאִים בְּלֹא צֶדֶק. (וּבְיוֹם הַדִּין) נֹאמַר, טַעֲמוּ אֶת עֹנֶשׁ הַבְּעֵרָה,

182. כְּעֹנֶשׁ עַל אֲשֶׁר קִדְּמוּ יְדֵיכֶם, בֶּאֱמֶת, אַלְלָה אֵינוֹ עוֹשֵׁק אֶת עֲבָדָיו.

183. הָאוֹמְרִים, אַלְלָה הֵטִיל עָלֵינוּ שֶׁלֹּא נַאֲמִין לְכָל שָׁלִיחַ אִם לֹא יָבִיא לָנוּ קָרְבָּן שֶׁהָאֵשׁ תֹּאכַל אוֹתוֹ, אֱמֹר (מוּחַמַּד), «שְׁלִיחִים אֲשֶׁר הָיוּ לְפָנַי כְּבָר הֵבִיאוּ לָכֶם אוֹתוֹת בְּהִירִים, וְאֶת (הַקָּרְבָּן) אֲשֶׁר אֲמַרְתֶּם, וְלָמָּה הֲרַגְתֶּם אוֹתָם אִם בֶּאֱמֶת אַתֶּם צוֹדְקִים?»

184. אָכֵן אִם הֵם יַכְחִישׁוּ אֶת דְּבָרֶיךָ, הִנֵּה כְּבָר לְפָנֶיךָ הִכְחִשׁוּ דִּבְרֵי שְׁלִיחִים אֲשֶׁר בָּאוּ בְּאוֹתוֹת בְּהִירִים וְהַזּוּבּוּר (מְגִלּוֹת שֶׁנִּתְּנוּ לַשְּׁלִיחִים לִפְנֵי הַנָּבִיא מוּחַמַּד), וּסְפָרִים קְדוֹשִׁים מְאִירִים אֶת הַדֶּרֶךְ.

185. עַל כָּל נֶפֶשׁ לִטְעֹם אֶת הַמָּוֶת, וּבְיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים תְּקַבְּלוּ אֶת גְּמוּלְכֶם, וַאֲשֶׁר יֻרְחַק מִן הָאֵשׁ וְיִכָּנֵס לַגַּן יִזְכֶּה, וְכִי חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה אֵינָם אֶלָּא תַּעֲנוּג רְמִיָּה.

186. (הוֹי הַמַּאֲמִינִים!) עוֹד תִּתְנַסּוּ בְּאָבְדַן רְכוּשְׁכֶם וְנַפְשׁוֹתֵיכֶם, וְתִשְׁמְעוּ מֵאֵלֶּה אֲשֶׁר נִתַּן לָהֶם הַסֵּפֶר לִפְנֵיכֶם וְהַפָּגָנִיִּים דִּבּוּרִים שֶׁיִּפְגְּעוּ בָּכֶם הַרְבֵּה, אַךְ אִם תִּסְבְּלוּ וְתִירְאוּ, זֶה סִימָן שֶׁל רָצוֹן אֵיתָן.

187. (וּזְכֹר הוֹי הַנָּבִיא אָז) אַלְלָה כָּרַת בְּרִית עִם אֵלֶּה אֲשֶׁר נִתַּן לָהֶם הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים), (לֵאמֹר), עֲלֵיכֶם לְבָאֵר אוֹתוֹ לִבְנֵי הָאָדָם וְלֹא תַּעֲלִימוּהוּ. וְאוּלָם הֵם הִשְׁלִיכוּהוּ (הַבְּרִית) מֵאֲחוֹרֵי גַּבֵּיהֶם עֲבוּר תְּמוּרָה זוֹלָה. מַה גְּרוּעָה הָעִסְקָה שֶׁעָשׂוּ.

188. אַל תַּחְשֹׁב כִּי אֵלֶּה הַשְּׂמֵחִים בְּמַעֲשֵׂיהֶם וְאוֹהֲבִים שֶׁיְּשֻׁבְּחוּ עַל מַה שֶּׁלֹּא עָשׂוּ, וְאַל תַּחְשֹׁב אוֹתָם יִנָּצְלוּ מִן הָעֹנֶשׁ הַמַּכְאִיב הַצָּפוּי לָהֶם.

189. לְאַלְלָה מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאַלְלָה הַכֹּל-יָכֹל.

קֶטַע 20

190. הִנֵּה בִּבְרִיאַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וּבְחִלּוּף הַלַּיְלָה וְהַיּוֹם אוֹתוֹת לַנְּבוֹנִים.

191. אֵלֶּה הַמַּזְכִּירִים אֶת אַלְלָה בָּעֲמִידָה, בִּישִׁיבָה, וּבְשָׁכְבָם עַל צִדָּם, וְחוֹשְׁבִים עַל בְּרִיאַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, (וּמִתְפַּלְלִים), רִבּוֹנֵנוּ! לֹא בָּרָאתָ כָּל זֶה לַתֹּהוּ; לְךָ הַשֶּׁבַח! וּשְׁמֹר עָלֵינוּ מֵעֹנֶשׁ הָאֵשׁ.

192. רִבּוֹנֵנוּ! כָּל מִי שֶׁתַּכְנִיס אֶל הָאֵשׁ, אַתָּה מַשְׁפִּיל אוֹתוֹ, וְלַחוֹטְאִים אֵין עוֹזֵר.

193. רִבּוֹנֵנוּ! אֲנַחְנוּ שָׁמַעְנוּ קוֹרֵא (הַנָּבִיא מוּחַמַּד) הַקּוֹרֵא לָאֱמוּנָה, וְאוֹמֵר, הַאֲמִינוּ בְּרִבּוֹנְכֶם! וְהֶאֱמַנּוּ. רִבּוֹנֵנוּ! סְלַח לָנוּ עַל חֲטָאֵינוּ וְכַפֵּר לָנוּ מֵרָעוֹתֵינוּ, וְאֶסְפֵנוּ עִם הַיְּשָׁרִים.

194. רִבּוֹנֵנוּ! תֵּן לָנוּ אֶת אֲשֶׁר הִבְטַחְתָּ לָנוּ עַל יְדֵי שְׁלִיחֶיךָ, וְאַל תַּשְׁפִּילֵנוּ בְּיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים, כִּי אַתָּה לֹא תָּפֵר הַהַבְטָחָה.

195. רִבּוֹנָם נַעֲנָה לָהֶם, אֲנִי לֹא מְבַטֵּל אֶת עֲמָלוֹ שֶׁל עָמֵל מִכֶּם, זָכָר אוֹ נְקֵבָה, מִשּׁוּם שֶׁכֻּלְּכֶם שָׁוִים אֶצְלִי. אֵלֶּה אֲשֶׁר הִגְרוּ וְגֹרְשׁוּ מִבָּתֵּיהֶם, וְנִפְגְּעוּ בִּגְלָלִי, וְנִלְחֲמוּ וְנָפְלוּ (בַּמִּלְחָמָה לְמַעֲנִי), אֲכַפֵּר לָהֶם מֵרָעוֹתֵיהֶם, וְאַכְנִיסֵם אֶל גַּנִּים אֲשֶׁר נְהָרוֹת זוֹרְמִים מִתַּחְתָּם, כִּגְמוּל הַמַּגִּיעַ לָהֶם מֵאַלְלָה, כִּי הַגְּמוּל הַיָּפֶה שָׁמוּר אֵצֶל אַלְלָה.

196. אַל תַּשְׁלֶה אוֹתְךָ (מוּחַמַּד) הַשְּׁלִיטָה שֶׁל הַכּוֹפְרִים בִּמְקוֹמוֹת שׁוֹנִים בָּעוֹלָם (וְחַיֵּי הָרְוָחָה שֶׁהֵם חַיִּים),

197. זוֹהִי הֲנָאָה קְטַנָּה, וְאַחֲרֶיהָ יִהְיֶה מְעוֹנָם בְּגֵיהִנֹּם, וּמָה רַע שָׁם הַיָּצוּעַ.

198. אַךְ הַיְּרֵאִים אֶת רִבּוֹנָם, לָהֶם גַּנִּים אֲשֶׁר נְהָרוֹת זוֹרְמִים מִתַּחְתָּם, לְעוֹלָמִים יִשְׁכְּנוּ בְּתוֹכָם, מַתְּנַת אַלְלָה. כָּל אֲשֶׁר אֶת אַלְלָה, טוֹב הוּא לַיְּשָׁרִים.

199. בֵּין בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר יֵשׁ אֲשֶׁר יַאֲמִין בְּאַלְלָה, וּבַאֲשֶׁר הוּרַד אֲלֵיכֶם (הַקּוּרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם, וּבַאֲשֶׁר הוּרַד אֲלֵיהֶם, נִכְנָעִים לִפְנֵי אַלְלָה. הֵם אֵינָם מַחְלִיפִים אֶת אוֹתוֹת אַלְלָה בִּתְמוּרָה זוֹלָה. אֵלֶּה לָהֶם שְׂכָרָם אֵצֶל רִבּוֹנָם, וְאַלְלָה מְהִיר חֶשְׁבּוֹן.

200. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! חַכּוּ בְּסַבְלָנוּת, וְהִתְחָרוּ עִם אוֹיְבֵיכֶם וְהַחְזִיקוּ מַעֲמָד בְּסַבְלָנוּת, וְאַל תַּפְסִיקוּ הַמַּאֲבָק נֶגֶד אוֹיְבַי וְאוֹיְבֵיכֶם, וֶהְיוּ יְרֵאִים אֶת אַלְלָה לְמַעַן תַּצְלִיחוּ.

4

סוּרַת אַנְ-נִסָאʻ
הַנָּשִׁים

סורה זו קיבלה את שמה «אַנְ-נִסָאʻ, הַנָּשִׁים» מפ׳ 3 וכו׳. הנושא המרכזי בסורה זו הוא הנשים והיחסים בין בני הזוג, וזכויות וחובות של כל אחד מבני הזוג.
הורדה במדינה אחרי סורת אל-מומתחנה 60, ופסוקיה מאה ושבעים וששה. קיבלה את שמה «הַנָּשִׁים» מפסוק שלושה.

סוּרַת אַנְ-נִסָאʻ 4

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. הוֹי בְּנֵי אָדָם! יִרְאוּ אֶת רִבּוֹנְכֶם אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם מִנֶּפֶשׁ אַחַת,[1] וּבָרָא מִמֶּנָּה אֶת בַּת זוּגָהּ, וּמִשְּׁנֵיהֶם הֵפִיץ אֲנָשִׁים וְנָשִׁים בְּמִדָּה מְרֻבָּה. וְיִרְאוּ אֶת אַלְלָה אֲשֶׁר בִּשְׁמוֹ תִּתְיַחֲסוּ זֶה לְזֶה, וְאַל תִּתְנַכְּרוּ לִשְׁאֵרֵי בְּשַׂרְכֶם, כִּי אַלְלָה מַשְׁגִּיחַ עֲלֵיכֶם.

2. עֲלֵיכֶם לִמְסֹר לִיתוֹמִים אֶת רְכוּשָׁם (כְּשֶׁיִּתְבַּגְּרוּ), מִבְּלִי לְהַחְלִיף אֶת הַטּוֹב מִמֶּנּוּ בְּרַע, וְאַל תְּעַרְבְּבוּ בֵּין רְכוּשָׁם לְבֵין רְכוּשְׁכֶם, כִּי זֶהוּ חֵטְא גָּדוֹל.

3. וְאִם תִּרְאוּ כִּי לֹא תּוּכְלוּ לִנְהֹג בְּצֶדֶק עִם הַיְתוֹמוֹת, הִנָּשְׂאוּ לַנָּשִׁים הַמּוֹצְאוֹת חֵן בְּעֵינֵיכֶם, לִשְׁתַּיִם, לְשָׁלוֹשׁ, אוֹ לְאַרְבַּע. אַךְ כִּי תִּרְאוּ שֶׁלֹּא תּוּכְלוּ לִנְהֹג בָּהֶן בְּצֶדֶק, הִנָּשְׂאוּ לְאַחַת, אוֹ מִן (הַשְּׁפָחוֹת) אֲשֶׁר בְּבַעֲלוּתְכֶם. הוּא קָרוֹב יוֹתֵר אֲשֶׁר לֹא תַּעֲשׂוּ עָוֶל.

4. תְּנוּ לַנָּשִׁים מָהֳרָן מֵרָצוֹן טוֹב, אַךְ אִם תְּוַתֵּרְנָה לָכֶם עַל חֵלֶק מִמֶּנּוּ כְּטוּב לִבָּן,[2] אִכְלוּ אוֹתוֹ לִבְרִיאוּת.

5. אַל תַּפְקִידוּ בִּידֵי חֲלוּשֵׁי דַּעַת אֶת רְכוּשְׁכֶם אֲשֶׁר אַלְלָה מִנָּה אֶתְכֶם לְנַהֵל. וְאוּלָם פַּרְנְסוּ אוֹתָם וְהַלְבִּישׁוּם, וְדַבְּרוּ עִמָּם בְּדִבּוּר יָפֶה.

6. וּתְבַחֲנוּ אֶת הַיְתוֹמִים (אֲשֶׁר תַּחַת הַשְׁגָּחַתְכֶם), בְּהַגִּיעָם לְגִיל הַנִּשּׂוּאִין; וְאָז אִם תַּבְחִינוּ בָּהֶם בַּגְרוּת, הַחְזִירוּ לָהֶם אֶת רְכוּשָׁם, וְאַל תִּזְדָּרְזוּ בְּאָכְלוֹ לִפְנֵי שֶׁיִּתְבַּגְּרוּ. עַל (הַמַּשְׁגִּיחַ) הֶעָשִׁיר לְהִמָּנַע מִלֶּאֱכֹל מֵרְכוּשׁ הַיָּתוֹם, אַךְ הֶעָנִי רַשַּׁאי לֶאֱכֹל כַּמְקֻבָּל. וּבְתִתְּכֶם לָהֶם אֶת הוֹנָם, הָעִידוּ עֲלֵיהֶם עֵדִים. דַּיֵּנוּ בְּאַלְלָה לְבַדּוֹ לַעֲשִׂיַּת חֶשְׁבּוֹן.[3]

7. לַזְּכָרִים חֵלֶק מֵאֲשֶׁר עָזְבוּ הַהוֹרִים וְהַקְּרוֹבִים, וְלַנָּשִׁים חֵלֶק מֵאֲשֶׁר עָזְבוּ הַהוֹרִים וְהַקְּרוֹבִים, אִם מְעַט הוּא וְאִם רַב, חֵלֶק קָצוּב.

8. וְכִי יִמָּצְאוּ בִּמְקוֹם חֲלֻקַּת (הַיְרֻשָּׁה) קְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה, וִיתוֹמִים, וּמִסְכֵּנִים, יֵשׁ לְהַעֲנִיק לָהֶם חֵלֶק (מִן הָעִזָּבוֹן) וְדַבְּרוּ עִמָּם בַּעֲדִינוּת.

---

1. הנפש של אדם הראשון.
2. האשה רשאית לוותר לבעלה על חלק ממהרה.
3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 152 ; וסורת אל-אסראʼ 17 : 34.

9. (מֻרְשִׁים) הַחוֹשְׁשִׁים לַעֲתִיד צֶאֱצָאִים חֲלוּשִׁים, עֲלֵיהֶם לַחֲשׁשׁ (לִיתוֹמִים אֲשֶׁר תַּחַת הַנְהָלָתָם) כְּשֵׁם שֶׁהָיוּ חוֹשְׁשִׁים אִלּוּ הֵנִיחוּ גַּם הֵם שְׁאֵרִים חַסְרֵי יֶשַׁע, עַל כֵּן יִהְיוּ יְרֵאִים אֶת אַלְלָה, וִידַבְּרוּ דְּבָרִים יְשָׁרִים.

10. וְאָמְנָם אֵלֶּה אֲשֶׁר יֹאכְלוּ אֶת הוֹן הַיְתוֹמִים בְּעֹשֶׁק, יְמַלְּאוּ בִּטְנֵיהֶם אֵשׁ, וּבְאֵשׁ יוֹקֶדֶת יִצָּלוּ.

קֶטַע 2

11. אַלְלָה מְצַוֶּה לָכֶם בְּיַחַס לִילָדִים שֶׁלָּכֶם (בִּירֻשָּׁה): לַזָּכָר יִהְיֶה כְּחֵלֶק שְׁתֵּי נְקֵבוֹת. וְאִם רַק בָּנוֹת הֵן (וּבָנִים אֵין לוֹ), וְהֵן יוֹתֵר מִשְּׁתַּיִם, לָהֶן שְׁתֵּי שְׁלִישִׁיּוֹת מֵאֲשֶׁר עָזַב (הָאָב). וְאִם תִּהְיֶה יְחִידָה (וּבָנִים אֵין לוֹ), יִהְיֶה לָהּ הַחֵצִי. אֲשֶׁר לַהוֹרִים, לְכָל אֶחָד מֵהֶם הַשִּׁשִּׁית מֵאֲשֶׁר עָזַב אִם יֵשׁ לוֹ יְלָדִים (אֶחָד אוֹ יוֹתֵר, זָכָר אוֹ נְקֵבָה). אַךְ כְּשֶׁאֵין יְלָדִים, וְהוֹרָיו הֵם הַיּוֹרְשִׁים הַיְחִידִים, מְקַבֶּלֶת אִמּוֹ שְׁלִישׁ אֶחָד. אַךְ אִם הָיוּ לוֹ אַחִים וַאֲחָיוֹת, מְקַבֶּלֶת אִמּוֹ שִׁשִּׁית. כָּךְ תְּחַלְּקוּ לְאַחַר קִיּוּם צַוָּאָתוֹ וְתַשְׁלוּם חוֹבוֹתָיו. הוֹרֵיכֶם אוֹ יַלְדֵיכֶם לֹא תֵּדְעוּ מִי מֵהֶם הַקָּרוֹב לָכֶם יוֹתֵר לְהוֹעִיל. זֹאת הַמִּצְוָה מֵאֵת אַלְלָה. אַלְלָה יוֹדֵעַ וְחָכָם.

12. לָכֶם מַחֲצִית עִזְבוֹנָן שֶׁל בְּנוֹת זוּגְכֶם, אִם אֵין לָהֶן יֶלֶד. אַךְ אִם יֵשׁ לָהֶן יֶלֶד, לָכֶם רֶבַע עִזְבוֹנָן, לְאַחַר קִיּוּם צַוָּאוֹתֵיהֶן וְתַשְׁלוּם חוֹבוֹתֵיהֶן. כְּמוֹ כֵן מַגִּיעַ לָהֶן הָרֶבַע מֵעִזְבוֹנְכֶם אִם לֹא יִהְיֶה לָכֶם יֶלֶד. וְאִם יֵשׁ לָכֶם יֶלֶד, לָהֶן שְׁמִינִית עִזְבוֹנְכֶם, לְאַחַר קִיּוּם צַוָּאַתְכֶם וְתַשְׁלוּם חוֹבוֹתֵיכֶם. כְּשֶׁאֵין הוֹרִים אוֹ יְלָדִים לַגֶּבֶר אוֹ לָאִשָּׁה, אַךְ יֵשׁ אָח אוֹ אָחוֹת, יִהְיֶה חֵלֶק כָּל אֶחָד מֵהֶם שִׁשִּׁית; אַךְ אִם רַבִּים הֵם מִזֶּה, הֵם שֻׁתָּפִים בַּשְּׁלִישׁ, לְאַחַר קִיּוּם צַוָּאָתוֹ וְתַשְׁלוּם חוֹבוֹתָיו, לְלֹא גְּרִימַת נֶזֶק (לַיּוֹרְשִׁים), זֹאת הַמִּצְוָה מֵאַלְלָה, וְאַלְלָה יוֹדֵעַ וּמָתוּן.

13. וְאֵלֶּה חֻקּוֹת אַלְלָה, וְכָל מִי שֶׁמְּצַיֵּת לְאַלְלָה וְלִשְׁלִיחוֹ (מוּחַמַּד), הוּא יַכְנִיסוֹ אֶל גַּנִּים אֲשֶׁר נְהָרוֹת זוֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם, לְעוֹלָמִים יִחְיוּ בְּתוֹכָם. זוֹהִי הַזְּכִיָּה הָעֲצוּמָה.

14. אוּלָם מִי שֶׁמִּתְנַגֵּד לְאַלְלָה וְלִשְׁלִיחוֹ, וְעוֹבֵר עַל חֻקָּיו, יַכְנִיסוֹ אֶל הָאֵשׁ לְהִשָּׁאֵר בְּתוֹכָהּ לָנֶצַח, וְעָנְשׁוֹ יִהְיֶה מַשְׁפִּיל.

קֶטַע 3

15. נְשׁוֹתֵיכֶם הַמָּאֳשָׁמוֹת בִּזְנוּת, וְהָעִידוּ בָּהֶן אַרְבָּעָה עֵדִים (נֶאֱמָנִים) מִכֶּם. אִם יָעִידוּ, עִצְרוּ אוֹתָן בַּבָּתִּים עַד יוֹם מוֹתָן. אוֹ עַד אֲשֶׁר אַלְלָה יַעֲשֶׂה לָהֶן דֶּרֶךְ.

16. וַאֲשֶׁר יַעֲשׂוּהָ שְׁנַיִם מִכֶּם,[1] הַעֲנִישׁוּ אוֹתָם (שְׁנֵיהֶם), וְאִם יַחְזְרוּ בִּתְשׁוּבָה וְיִתְנַהֲגוּ כַּמְּקֻבָּל, הַפְסִיקוּ לְהַזִּיק לָהֶם. אַלְלָה מְקַבֵּל אֶת תְּשׁוּבַת עֲבָדָיו וְרַחוּם.

17. אַלְלָה יְקַבֵּל אֶת תְּשׁוּבָתָם שֶׁל אֵלֶּה הָעוֹשִׂים רָעָה בִּשְׁגָגָה, וְהַמְּמַהֲרִים לַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה, אַלְלָה יְקַבֵּל אֶת חֲזָרָתָם בִּתְשׁוּבָה. אַלְלָה יוֹדֵעַ וְחָכָם.

18. אַךְ לֹא תִּתְקַבֵּל הַחֲזָרָה בִּתְשׁוּבָה לַחוֹטְאִים, אֲשֶׁר בְּהַגִּיעַ שְׁעָתָם לָמוּת הֵם אוֹמְרִים, אֲנִי חוֹזֵר בִּתְשׁוּבָה , וְלֹא לְמֵתִים כְּכוֹפְרִים, כִּי לָהֶם הֵכַנּוּ עֹנֶשׁ מַכְאִיב.

19. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! אָסוּר לָכֶם לָרֶשֶׁת (אוֹ לָשֵׂאת) אֶת הַנָּשִׁים (אַלְמְנוֹת אֲבוֹתֵיכֶם) נֶגֶד רְצוֹנָן. וְלֹא תִּמְנְעוּ אוֹתָן מִלְּהִנָּשֵׂא (לְאִישׁ אַחֵר). וְאַל תָּצִיקוּ לִנְשׁוֹתֵיכֶם כְּדֵי לְקַבֵּל מֵהֶן בַּחֲזָרָה חֵלֶק מֵאֲשֶׁר נְתַתֶּם לָהֶן (הַמֹּהַר), פְּרָט לַמִּקְרֶה שֶׁל זְנוּת שֶׁהוּכְחָה. נַהֲגוּ בָּהֶן בַּהֲגִינוּת, וְאִם תִּשְׂנְאוּ אוֹתָן, כִּי יִתָּכֵן שֶׁתִּשְׂנְאוּ אֵיזֶה שֶׁהוּא דָּבָר, וְאַלְלָה יַעֲשֶׂה בּוֹ טוֹבָה רַבָּה.

20. אִם תִּרְצוּ לָשֵׂאת אִשָּׁה אַחֶרֶת בִּמְקוֹם הָאִשָּׁה שֶׁאַתֶּם נְשׂוּאִים לָהּ, וּכְבָר נְתַתֶּם לָרִאשׁוֹנָה קִינְטָר,[2] אַל לָכֶם לָקַחַת בַּחֲזָרָה חֵלֶק מִמֶּנּוּ. הֲתִרְצוּ לְקַחְתּוֹ עַל יְדֵי עֲלִילוֹת וְהַאֲשָׁמוֹת כּוֹזְבוֹת?

21. כִּי אֵיךְ תִּקְחוּהוּ לְאַחַר יַחֲסֵי הָאִישׁוּת שֶׁקִּיַּמְתֶּם בֵּינֵיכֶם, וּלְאַחַר בְּרִית הַנִּשּׂוּאִין?

22. אָסוּר לָכֶם לָשֵׂאת אֶת הַנָּשִׁים אֲשֶׁר נָשְׂאוּ אֲבוֹתֵיכֶם,[3] אֶלָּא אִם כְּבָר קָרָה מִקֹּדֶם (לִפְנֵי אִסְלָאם), כִּי זֶה מַעֲשֶׂה תּוֹעֵבָה בִּלְתִּי מוּסָרִי וּמִנְהָג מֵבִישׁ.

קֶטַע 4

23. וְהַנָּשִׁים הָאֵלֶּה אֲסוּרוֹת עֲלֵיכֶם לְנִשּׂוּאִין וּלְיַחֲסֵי מִין: אִמּוֹתֵיכֶם, וּבְנוֹתֵיכֶם, וְאַחְיוֹתֵיכֶם, וְדוֹדוֹתֵיכֶם אַחְיוֹת אֲבִיכֶם, וְדוֹדוֹתֵיכֶם אַחְיוֹת אִמְּכֶם, וּבְנוֹת הָאָח, וּבְנוֹת הָאָחוֹת, וְאִמּוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר הֵינִיקוּ אֶתְכֶם, וְאַחְיוֹתֵיכֶם לִינִיקָה, וְאִמּוֹת נְשֵׁיכֶם, וּבְנוֹתֵיכֶם הַחוֹרְגוֹת מִנָּשִׁים אֲשֶׁר נְשָׂאתֶם אוֹתָן, אַךְ אִם לֹא נְשָׂאתֶם אוֹתָן אֵין חֵטְא עֲלֵיכֶם לָשֵׂאת אוֹתָן (בְּנוֹתֵיהֶן), וּנְשׁוֹת בְּנֵיכֶם יוֹצְאֵי חֲלָצֵיכֶם, וְאַל תִּנָּשְׂאוּ לִשְׁתֵּי אֲחָיוֹת יַחְדָּו, מִלְּבַד אֲשֶׁר נַעֲשָׂה לִפְנֵי כֵן (לִפְנֵי אִסְלָאם). אַלְלָה סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

---

1. איש ואשה. פסוק זה מעדכן את הצו של הפסוק הקודם, אשר העונש הוא לאיש וההחזקה בבית לאשה עד שתמות. פסוק זה קובע כי העונש לשניהם. ר' סורת אנ-נור 24: 1 - 3.
2. ר' סורת אאל עמראן 3: 75.
3. ר' לעיל, פ' 19.

חלק 5

24. (כֵּן אֲסוּרוֹת לָכֶם) נָשִׁים נְשׂוּאוֹת, חוּץ מֵאֵלֶּה אֲשֶׁר שְׁבוּיוֹת מִלְחָמָה, זֶה חֹק אַלְלָה אֲשֶׁר הוֹרִיד לָכֶם. אַךְ חוּץ מֵאֵלֶּה מֻתָּרוֹת לָכֶם לְנִשּׂוּאִין, אַךְ מִבִּלְעֲדֵי אֵלֶּה מֻתָּר לָכֶם לִמְצֹא נָשִׁים אֲשֶׁר תְּשַׁלְּמוּ לָהֶן אֶת מָהֳרָן מֵהוֹנְכֶם לְמַטְּרַת נִשּׂוּאִים, אַךְ לֹא לְשֵׁם זְנוּת. חוֹבָה עֲלֵיכֶם לְשַׁלֵּם אֶת הַמֹּהַר שֶׁקְּבַעְתֶּם לַנָּשִׁים אֲשֶׁר נֶהֱנֵיתֶם בְּיַחֲסִים מִינִיִּים אִתָּן בְּצוּרָה חֻקִּית (נִשּׂוּאִין), וְלֹא יִהְיֶה חֵטְא אִם תָּבוֹאוּ לִידֵי הֶסְכֵּם מְיֻחָד בְּיַחַס לְגוֹרַל הַמֹּהַר, כִּי אַלְלָה יוֹדֵעַ וְחָכָם.

25. וּמִי שֶׁקָּצְרָה יָדוֹ מִלָּשֵׂאת אֶת הַצְּנוּעוֹת מִבְּנוֹת הַחוֹרִין הַמַּאֲמִינוֹת, כִּי אָז אֶת הַשְּׁפָחוֹת הַמַּאֲמִינוֹת אֲשֶׁר בְּבַעֲלוּתְכֶם. אַלְלָה יוֹדֵעַ טוֹב מִי מִכֶּם מַאֲמִין. הַמַּאֲמִינִים שַׁיָּכִים הָאֶחָד לְרֵעֵהוּ. עֲלֵיכֶם לָשֵׂאת אוֹתָן בִּרְשׁוּת מִשְׁפְּחוֹתֵיהֶן, וְשַׁלְּמוּ לָהֶן אֶת הַמֹּהַר הַמַּגִּיעַ לָהֶן כַּמְּקֻבָּל, וּבְתֹקֶף קִדּוּשֵׁי נִשּׂוּאִין וְלֹא לְשֵׁם זְנוּת. אוּלָם אִם תִּזְנֶה (אַחֲרֵי הַנִּשּׂוּאִין), יָחוּל עָלֶיהָ רַק מַחֲצִית הָעֹנֶשׁ שֶׁחָל עַל אִשָּׁה נְשׂוּאָה בַּת חוֹרִין. זוֹ הַדֶּרֶךְ לְכָל אֶחָד מִכֶּם שֶׁיִּצְרוֹ גּוֹבֵר עָלָיו. אַךְ מוּטָב לָכֶם שֶׁתִּשְׁלְטוּ בְּיִצְרְכֶם. וְאַלְלָה סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

קֶטַע 5

26. אַלְלָה רוֹצֶה לְהַדְרִיכְכֶם בְּדַרְכֵיהֶם שֶׁל אֵלֶּה שֶׁקָּדְמוּ לָכֶם, וִיקַבֵּל אֶת חֲזָרַתְכֶם בִּתְשׁוּבָה, כִּי אַלְלָה יוֹדֵעַ וְחָכָם.

27. אַלְלָה רוֹצֶה לְקַבֵּל אֶת חֲזָרַתְכֶם בִּתְשׁוּבָה, אַךְ אֵלֶּה הַמְּשֻׁעְבָּדִים לַתַּאֲווֹת רוֹצִים כִּי תַּרְחִיקוּ לִסְטוֹת (מִן הַדָּת).

28. אַלְלָה רוֹצֶה לְהָקֵל עֲלֵיכֶם, כִּי הוּא יוֹדֵעַ מַה חַלָּשִׁים נִבְרְאוּ בְּנֵי הָאָדָם.

29. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! אַל תֹּאכְלוּ אֶת הוֹנְכֶם בֵּינֵיכֶם בְּלֹא צֶדֶק, אֶלָּא אִם תִּהְיֶה זוֹ עִסְקָה מִתּוֹךְ הֶסְכֵּם הֲדָדִי, וְאַל תָּבִיאוּ כְּלָיָה עַל עַצְמְכֶם, כִּי אַלְלָה מְרַחֵם עֲלֵיכֶם.

30. וַאֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֶת כָּל אֵלֶּה (גְּזֵלַת רְכוּשׁ וְהֶרֶג שֶׁל אֲחֵרִים) בְּאֵיבָה וּבְחֹסֶר צֶדֶק, נִצְלֶה אוֹתוֹ בָּאֵשׁ (גֵּיהִנֹּם), וְזֶה מְאֹד קַל לְאַלְלָה.

31. אִם תִּרְחֲקוּ מִן הַחֲטָאִים הַגְּדוֹלִים אֲשֶׁר נֶאֱסַר עֲלֵיכֶם לַעֲשׂוֹת, נְכַפֵּר לָכֶם עַל מַעֲשֵׂיכֶם הָרָעִים, וְנַכְנִיס אֶתְכֶם לְמָקוֹם נִכְבָּד (גַּן עֵדֶן).

32. אַל תַּחְפְּצוּ לְקַבֵּל אֶת מַה שֶּׁאַלְלָה הֶעֱדִיף אֲחָדִים מִכֶּם עַל אֲחָדִים. וְכָל אִישׁ יְקַבֵּל גְּמוּל לְפִי מַעֲשָׂיו, וְכָל אִשָּׁה תְּקַבֵּל גְּמוּל לְפִי מַעֲשֶׂיהָ, וּבַקְּשׁוּ אֶת חַסְדּוֹ שֶׁל אַלְלָה. אַלְלָה יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

33. לְכָל אֶחָד עָשִׂינוּ יוֹרְשִׁים שֶׁיְּקַבְּלוּ חֵלֶק מִמַּה שֶּׁהוֹרִים וּקְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה עָזְבוּ. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר כְּרַתֶּם אִתָּם בְּרִית , תְּנוּ לָהֶם אֶת הַמַּגִּיעַ לָהֶם, כִּי אַלְלָה עֵד לְכָל דָּבָר.

קֶטַע 6

34. הַגְּבָרִים מְנַהֲלִים אֶת עִנְיְנֵי הַנָּשִׁים בִּגְלַל שֶׁהֶעֱדִיף אַלְלָה אֲחָדִים מֵהֶם עַל אֲחָדִים מֵהֶן, וְכִי הֵם מוֹצִיאִים מֵרְכוּשָׁם לְפַרְנָסָתָן. הַיְשָׁרוֹת הֵן הָאֲדוּקוֹת הַשּׁוֹמְרוֹת עַל הַנִּסְתָּר כְּדֶרֶךְ שֶׁיִּשְׁמֹר אַלְלָה. אַךְ אֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר אַתֶּם חוֹשְׁשִׁים שֶׁתִּתְמָרֵדְנָה, הַטִּיפוּ לָהֶן מוּסָר, וְהִתְנַכְּרוּ לָהֶן בַּמִּשְׁכָּב, וְהַכּוּ אוֹתָן (בַּעֲדִינוּת), וְאִם תְּצַיֵּתְנָה לָכֶם, אַל תַּזִּיקוּ לָהֶן, וְאַלְלָה עֶלְיוֹן וְכַבִּיר.

35. וְאִם תַּחְשְׁשׁוּ לְפִלּוּג בֵּין הַשְּׁנַיִם, שִׁלְחוּ שׁוֹפֵט מִמִּשְׁפַּחְתּוֹ וְשׁוֹפֵט מִמִּשְׁפַּחְתָּהּ, וְאִם יִרְצוּ שְׁנֵיהֶם לְהִתְפַּיֵּס, יָבִיא אַלְלָה לִידֵי הֶסְכֵּם בֵּינֵיהֶם. אַלְלָה יוֹדֵעַ וּבָקִיא.

36. עִבְדוּ אֶת אַלְלָה וְלֹא תְּשַׁתְּפוּ בּוֹ דָּבָר, וְהָטִיבוּ לַהוֹרִים, וְלִקְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה, וְלִיתוֹמִים, וּלְמִסְכֵּנִים, וּלְשָׁכֵן קְרוֹב הַמִּשְׁפָּחָה, וְלַשָּׁכֵן הַזָּר, וּלְבֶן לְוָיָה בַּבַּיִת אוֹ בַּדֶּרֶךְ, וּלְעוֹבְרֵי אֹרַח, וְלַעֲבָדִים. אַלְלָה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַיָּהִיר וּמִתְהַלֵּל.

37. הַמְּקַמְּצִים וְהַמְּצַוִּים אֶת בְּנֵי הָאָדָם לִהְיוֹת קַמְצָנִים, וְהַמַּסְתִּירִים אֶת מַה שֶּׁאַלְלָה נָתַן לָהֶם מֵחַסְדּוֹ. וְהֵכַנּוּ לַכּוֹפְרִים עֹנֶשׁ מַחְפִּיר.

38. (הָעֹנֶשׁ הַמַּחְפִּיר מוּכָן) לְאֵלֶּה הַמּוֹצִיאִים אֶת כַּסְפָּם מִתּוֹךְ צְבִיעוּת, וְאֵינָם מַאֲמִינִים בְּאַלְלָה וּבְיוֹם הַדִּין. וּמִי שֶׁלּוֹקֵחַ אֶת הַשָּׂטָן כְּיָדִיד, הַיָּדִיד הַזֶּה רַע מְאוֹד.

39. וּמַה יַּפְרִיעַ לָהֶם לוּ הֶאֱמִינוּ בְּאַלְלָה וּבַיּוֹם הָאַחֲרוֹן, וְהוֹצִיאוּ מֵהַחֶסֶד שֶׁאַלְלָה הֶעֱנִיק לָהֶם?[1] וְאַלְלָה יוֹדֵעַ אוֹתָם טוֹב.

40. אַלְלָה לֹא יַעֲשֹׁק וְלוּ כְּמִשְׁקַל גַּרְעִין, וְאִם תִּהְיֶה טוֹבָה, הוּא יַכְפִּיל אוֹתָהּ, וְיַעֲנִיק שָׂכָר עָצוּם מֵאִתּוֹ.

41. מָה אַתָּה (מוּחַמַּד) חוֹשֵׁב, אִם (בְּיוֹם הַדִּין) כַּאֲשֶׁר נָבִיא מִכָּל אֻמָּה עֵד, וְנָבִיא אוֹתְךָ לְעֵד בְּאֵלֶּה (הַמֻּסְלְמִים),

42. בַּיּוֹם הַהוּא יְקַוּוּ הַכּוֹפְרִים שֶׁלֹּא שָׁמְעוּ לַשָּׁלִיחַ (מוּחַמַּד) כִּי תְּכַסֶּה אוֹתָם הָאֲדָמָה (יָמוּתוּ), וְהֵם לֹא יוּכְלוּ לְהַסְתִּיר מִלָּה מֵאַלְלָה.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 195.

קֶטַע 7

43. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! אַל תִּתְפַּלְּלוּ כְּשֶׁאַתֶּם שִׁכּוֹרִים,[1] עַד אֲשֶׁר תֵּדְעוּ מָה אַתֶּם אוֹמְרִים, וְלֹא כְּשֶׁאַתֶּם טְמֵאִים, (וְאַל תִּכָּנְסוּ אֶל הַמִּסְגָּדִים) אֶלָּא אִם אַתֶּם עוֹבְרֵי אֹרַח, עַד אֲשֶׁר תִּתְרַחֲצוּ. וְאִם חוֹלִים אַתֶּם, אוֹ בִּנְסִיעָה, אוֹ אַחֲרֵי עֲשִׂיַּת צְרָכִים, אוֹ בָּאתֶם בְּמַגָּע מִינִי עִם נָשִׁים, וְלֹא תִּמְצְאוּ מַיִם, בַּקְּשׁוּ לָכֶם עָפָר נָקִי, וְהַכּוּ אֶת הֶעָפָר בִּידֵיכֶם, נַקּוּ אֶת יְדֵיכֶם מִן הֶעָפָר, וּמִשְׁחוּ אֶת הַפָּנִים בְּכַפֵּיכֶם פַּעַם אַחַת, וְהַכּוּ הֶעָפָר בְּכַפֵּיכֶם, וּמִשְׁחוּ אֶת יְדֵיכֶם.[2] אַלְלָה חוֹנֵן וְסוֹלֵחַ.

44. הֲלֹא רָאִיתָ אֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר יָדְעוּ חֵלֶק מִן הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) רָכְשׁוּ לְעַצְמָם תְּעִיָּה, וְרוֹצִים שֶׁגַּם אַתֶּם תִּתְעוּ מִן הַשְּׁבִיל שֶׁל אַלְלָה.

45. אַלְלָה יוֹדֵעַ יוֹתֵר טוֹב מִכֶּם אֶת אוֹיְבֵיכֶם, וְדַי בְּאַלְלָה כְּמָגֵן, וְדַי בְּאַלְלָה כְּעוֹזֵר.

46. יֵשׁ מֵאֵלֶּה שֶׁהִתְיַהֲדוּ הַמְּשַׁנִּים אֶת הַמּוּבָן שֶׁל פְּסוּקֵי הַתּוֹרָה, וְאוֹמְרִים (לַנָּבִיא), שָׁמַעְנוּ וּמָרַדְנוּ, וּשְׁמַע, וּנְקַוֶּה שֶׁלֹּא תִּשְׁמַע, וְ«רָאעִנָא»,[3] בְּעִוּוּת לְשׁוֹנָם, לְהַשְׁמִיץ אֶת הַדָּת (הָאִסְלָאם). אִלּוּ הָיוּ אוֹמְרִים, נִשְׁמַע וּנְצַיֵּת; שְׁמַע; וְהַבֵּט אֵלֵינוּ,[4] כִּי אָז הָיָה זֶה טוֹב יוֹתֵר לָהֶם וְנָכוֹן יוֹתֵר. אַךְ אַלְלָה קִלְּלָם עַל כְּפִירָתָם, וְרַק מְעַטִּים מְאוֹד מֵהֶם יַאֲמִינוּ.

47. הוֹי אַתֶּם אֲשֶׁר נִתַּן לָכֶם הַסֵּפֶר! הַאֲמִינוּ בַּאֲשֶׁר הוֹרַדְנוּ מִן הַשָּׁמַיִם (הַקּוּרְאָן) הַמְּאַשֵּׁר אֶת אֲשֶׁר עִמָּכֶם (הַתּוֹרָה), לִפְנֵי שֶׁנְּטַשְׁטֵשׁ אֶת צוּרַת פְּנֵיכֶם וְנַהֲפֹךְ אוֹתָם לְאָחוֹר, אוֹ נְקַלֵּל אוֹתָם כְּשֵׁם שֶׁקִּלַּלְנוּ אֶת מְחַלְּלֵי הַשַּׁבָּת.[5] צַו אַלְלָה תָּמִיד מִתְקַיֵּם.

48. אַלְלָה לֹא יִסְלַח לְאֵלֶּה שֶׁעוֹשִׂים לוֹ שֻׁתָּפִים, אַךְ יִסְלַח כָּל אֲשֶׁר פָּחוֹת מִזֶּה לְמִי שֶׁיִּרְצֶה. כָּל הַמְּצָרֵף שֻׁתָּף לְאַלְלָה, הוּא בְּעֶצֶם בָּדָה חֵטְא עָצוּם.

49. הַאִם לֹא רָאִיתָ אֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר יְזַכּוּ נַפְשָׁם? וְאוּלָם אַלְלָה יְזַכֶּה רַק אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה, וְהֵם לֹא יֵעָשְׁקוּ כִּקְרוּם גַּרְעִין הַתָּמָר.

50. רְאֵה! אֵיךְ הֵם בּוֹדִים עַל אַלְלָה שְׁקָרִים. וּמַסְפִּיק בָּזֶה חֵטְא בָּהִיר.

---

1. בעודכם שיכורים: זה השלב השני לאסור שתית יין. בשביל שלב ראשון ר' סורת אל-בקרה 2: 219. בנוגע לשלב השלישי והרביעי ר' סורת אל-מאאידה 5: 90 - 91.
2. פעולה זו נקראת «תימום». ר' סורת אל-מאאידה 5: 6.
3. ר' סורת אל-בקרה 2: 104. כל זה מכוון נגד הנביא מוחמד.
4. בערבית, «أُنْظُرْنَا אונט'ורנא: הבט אלינו».
5. ר' סורת אל-בקרה 2: 61.

קֶטַע 8

51. הֲלֹא רָאִיתָ אֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר נִתַּן לָהֶם חֵלֶק מִן הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה), מַאֲמִינִים בָּאֱלִילִים «גִ'בְּתְ» וְ«טָאעוּ'ת»,[1] אוֹמְרִים עַל הַכּוֹפְרִים,[2] «אֵלֶּה מֻדְרָכִים יוֹתֵר מִן הַמַּאֲמִינִים (הַמֻּסְלְמִים)».

52. אֵלֶּה הֵם אֲשֶׁר קִלֵּל אַלְלָה, וּמִי שֶׁאַלְלָה מְקַלֵּל, לֹא תִּמְצָא לוֹ עוֹזֵר.

53. אִם הָיָה לָהֶם חֵלֶק בְּמַלְכוּת הַשָּׁמַיִם, לֹא הָיוּ נוֹתְנִים לָאֲנָשִׁים וְלֹא כְּלוּם.

54. הֲרֵי הֵם מְקַנְּאִים בָּאֲנָשִׁים (הַמֻּסְלְמִים) עַל מַה שֶּׁהֶעֱנִיק לָהֶם אַלְלָה מֵחַסְדּוֹ. כְּבָר הֶעֱנַקְנוּ לְמִשְׁפַּחַת אֶבְּרַאהִים אֶת הַסֵּפֶר וְאֶת הַחָכְמָה, וְנָתַנּוּ לָהֶם מַלְכוּת עֲצוּמָה.

55. אֲחָדִים מֵהֶם הֶאֱמִינוּ בּוֹ (בַּקּוּרְאָן), וַאֲחָדִים מֵהֶם מָנְעוּ אֲנָשִׁים מִלְּהַאֲמִין בּוֹ. וְיֵשׁ בִּשְׁבִילָם בְּגֵיהִנֹּם מַסְפִּיק אֵשׁ יוֹקֶדֶת.

56. אָכֵן אֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, נִצְלֶה בָּאֵשׁ (גֵּיהִנֹּם), וּכְשֶׁעוֹרוֹתֵיהֶם נִשְׂרְפוּ, נַחְלִיפֵם בְּעוֹרוֹת חֲדָשִׁים, לְמַעַן יִטְעֲמוּ אֶת הָעֹנֶשׁ. אַלְלָה הוּא עִזּוּז וְחָכָם.

57. אָמְנָם אֵלֶּה שֶׁהֶאֱמִינוּ וְעָשׂוּ טוֹב, אוֹתָם נַכְנִיס לַגַּנִּים שֶׁנְּהָרוֹת זוֹרְמִים מִתַּחְתָּם, וּבָהֶם יִהְיוּ לְעוֹלָם. שָׁם יֵשׁ לָהֶם בְּנוֹת זוּג טְהוֹרוֹת. וְגַם נַכְנִיס אוֹתָם תַּחַת צִלְלֵי צְלָלִים.

58. אַלְלָה מְצַוֶּה לָכֶם, הַחְזִירוּ אֶת הַפִּקְדוֹנוֹת שֶׁבִּידֵיכֶם לְבַעֲלֵיהֶם, וְשִׁפְטוּ אֶת בְּנֵי הָאָדָם מִשְׁפַּט צֶדֶק. כַּמָּה הוּא יָפֶה הַמּוּסָר שֶׁאַלְלָה מַטִּיף לָכֶם. וְאַלְלָה שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה.

59. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! צַיְּתוּ לְאַלְלָה וְלַשָּׁלִיחַ וְלָאַחְרָאִים בֵּינֵיכֶם. וְאִם תָּרִיבוּ בֵּינֵיכֶם[3] עַל דְּבַר מָה, תִּשְׁפְּטוּ אוֹתוֹ לְפִי (הַסֵּפֶר שֶׁל) אַלְלָה, וּלְפִי (הַמָּסֹרֶת שֶׁל) הַנָּבִיא, אִם מַאֲמִינִים אַתֶּם בְּאַלְלָה וּבְיוֹם הַדִּין, כִּי זֶהוּ הַנֹּהַג הַטּוֹב וְהֶהָגוּן בְּיוֹתֵר.

---

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 256.
2. הכופרים של מכה אשר היהודים של מדינה ניסו להסיתם נגד הנביא מוחמד באומרם להם, «שאתם הולכים בדרך הישרה יותר ממוחמד, ודתכם טובה יותר מדתו».
3. ביניכם : אתם העם והאחראים ביניכם. התנהגו ביניכם בצורה הוגנת ודמוקרטית, ולא על ידי מהפכות צבאיות.

קֶטַע 9

60. הֲלֹא רָאִיתָ אֶת אֵלֶּה הָאוֹמְרִים, כִּי מַאֲמִינִים הֵם בַּאֲשֶׁר הוּרַד אֵלֶיךָ מִן הַשָּׁמַיִם (הַקּוּרְאָן) וּבַאֲשֶׁר הוּרַד לְפָנֶיךָ? כֵּיצַד הֵם רוֹצִים לְהִשָּׁפֵט לְפִי הַמָּסֹרֶת שֶׁל הַטָּאעּ'וּת,[1] אַף עַל פִּי שֶׁנִּצְטַוּוּ לִכְפֹּר בּוֹ? הַשָּׂטָן רוֹצֶה לְהַתְעוֹתָם רָחוֹק מְאוֹד מִן הַקַּו הַיָּשָׁר.

61. וְכִי יֵאָמֵר לָהֶם, בּוֹאוּ אֶל אֲשֶׁר הוֹרִיד אַלְלָה מִן הַשָּׁמַיִם (הַקּוּרְאָן), וְאֶל הַשָּׁלִיחַ (מוּחַמַּד), תִּרְאֶה אֶת הַצְּבוּעִים מִתְרַחֲקִים מִמְּךָ.

62. אֵיךְ הַצְּבוּעִים הָאֵלֶּה יִתְנַהֲגוּ כַּאֲשֶׁר יִפְגַּע בָּהֶם אָסוֹן, שֶׁבְּעֶצֶם יְדֵיהֶם גָּרְמוּ לוֹ, הֵם בָּאִים אֵלֶיךָ וְנִשְׁבָּעִים בְּאַלְלָה, הִתְכַּוַּנּוּ רַק לַעֲשׂוֹת טוֹב וְהַשְׁלָמָה בֵּין הָאֲנָשִׁים .

63. אֵלֶּה אֲשֶׁר אַלְלָה יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר בְּלִבָּם, עַל כֵּן הִתְרַחֵק מֵהֶם וּדְרֹשׁ לָהֶם דְּרָשָׁה טוֹבָה, וֶאֱמֹר לָהֶם דְּבָרִים חֲזָקִים מְאוֹד שֶׁיַּשְׁפִּיעוּ עֲלֵיהֶם.

64. אֲנַחְנוּ שׁוֹלְחִים כָּל שָׁלִיחַ כְּדֵי שֶׁאֲנָשִׁים יְצַיְּתוּ לוֹ בִּרְשׁוּת אַלְלָה. וְלוּ בָּאוּ אֵלֶיךָ אַחֲרֵי הַחֲטָאִים שֶׁגָּרְמוּ לְעַצְמָם וּמְבַקְשִׁים אֶת סְלִיחַת אַלְלָה, וְהַשָּׁלִיחַ הָיָה מְבַקֵּשׁ אֶת סְלִיחַת אַלְלָה לְמַעֲנָם. כִּי אָז מָצְאוּ אֶת אַלְלָה מְקַבֵּל שָׁבִים וְרַחוּם.

65. בְּחַיֵּי רִבּוֹנְךָ! הֵם לֹא יִהְיוּ מַאֲמִינִים עַד אֲשֶׁר יִרְצוּ בְּךָ כְּשׁוֹפֵט לִשְׁפֹּט בֵּינֵיהֶם בְּרִיבָם, וְלֹא יִמְצְאוּ בְּנַפְשׁוֹתֵיהֶם כָּל הִסְתַּיְּגוּת מִפְּסַק דִּינְךָ וִיקַבְּלוּהוּ בִּשְׁלֵמוּת.

66. אִלּוּ הָיִינוּ מְצַוִּים אוֹתָם, הִרְגוּ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ, אוֹ צְאוּ מִבָּתֵּיכֶם, רַק מְעַטִּים מֵהֶם הָיוּ עוֹשִׂים כָּךְ. אָמְנָם, לוּ הָיוּ עוֹשִׂים מַה שֶּׁנִּדְרָשׁ מֵהֶם, הָיָה טוֹב לָהֶם וְגַם מְחַזֵּק אֶת אֱמוּנָתָם יוֹתֵר.

67. וְאָז הֵן נָתַנּוּ לָהֶם שָׂכָר עָצוּם מֵאִתָּנוּ.

68. וְהָיִינוּ מַדְרִיכִים אוֹתָם בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.

69. וּמִי שֶׁיְּצַיֵּת לְאַלְלָה וְלַשָּׁלִיחַ (מוּחַמַּד), כָּל אֵלֶּה יִהְיוּ (בָּעוֹלָם הַבָּא) עִם הַנְּבִיאִים, וְהַצַּדִּיקִים, וְהַקְּדוֹשִׁים,[2] וְהַיְשָׁרִים שֶׁאַלְלָה הֵיטִיב לָהֶם, וּמַה טּוֹבָה וּנְעִימָה חֶבְרָתָם שֶׁל אֵלֶּה (בְּגַן עֵדֶן).

70. זֶה הוּא הַחֶסֶד שֶׁל אַלְלָה, וְאֵין יוֹדֵעַ כְּאַלְלָה (אֶת מַה שֶּׁאַתֶּם עוֹשִׂים).

---

1. לא לפי החוק של אללה והנביא. ר' סורת אל-בקרה 2 : 256.
2. אלה שמתו למען קדוש השם.

קֶטַע 10

71. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! בְּצֵאתְכֶם לַקְּרָב, הִתְנַהֲגוּ בִּזְהִירוּת, הִתְקַדְּמוּ בִּקְבוּצוֹת אוֹ כֻּלְּכֶם יַחַד,

72. יֵשׁ בֵּינֵיכֶם מִי שֶׁמִּתְעַכֵּב לָצֵאת לַמִּלְחָמָה, וְאִם יִפְגַּע בָּכֶם אָסוֹן יֹאמַר, אַלְלָה נָטָה לִי חֶסֶד כִּי לֹא הָיִיתִי עִמָּהֶם,

73. וְאִם תְּקַבְּלוּ חֶסֶד מֵאַלְלָה, יֹאמַר, כְּאִלּוּ לֹא הָיְתָה בֵּינֵיכֶם יְדִידוּת, הַלְוַאי אָז וְהָיִיתִי אִתָּם! וְהָיִיתִי זוֹכֶה זְכִיָּה עֲצוּמָה.

74. עַל אֵלֶּה הַמּוֹכְרִים אֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה תְּמוּרַת הָעוֹלָם הַבָּא לְהִלָּחֵם בִּשְׁבִיל אַלְלָה, וּמִי שֶׁנִּלְחַם בִּשְׁבִיל אַלְלָה, וְיֵהָרֵג אוֹ יְנַצֵּחַ, נִתֵּן לוֹ גְּמוּל עָצוּם.

75. מַה לָּכֶם כִּי לֹא תִּלָּחֲמוּ בִּשְׁבִיל אַלְלָה, וְלַעֲזֹר לַאֲנָשִׁים וְנָשִׁים וִילָדִים הַחַלָּשִׁים (בְּמַכָּה), הָאוֹמְרִים, רִבּוֹנֵנוּ! הוֹצִיאֵנוּ מִן הָעִיר הַזֹּאת (מַכָּה) אֲשֶׁר שׁוֹכְנֶיהָ חוֹטְאִים, וְתֵן לָנוּ מִלְּפָנֶיךָ מָגֵן, וְהָקֵם לָנוּ מִלְּפָנֶיךָ מוֹשִׁיעַ.

76. הַמַּאֲמִינִים נִלְחָמִים בַּשְּׁבִיל שֶׁל אַלְלָה, וְאִלּוּ הַכּוֹפְרִים נִלְחָמִים בִּשְׁבִיל הַטָּאע'וּת, הַשָּׂטָן, עַל כֵּן הִלָּחֲמוּ בְּחַבְרֵי הַשָּׂטָן, כִּי מְזִמַּת הַשָּׂטָן הִיא חַלָּשָׁה.

קֶטַע 11

77. הֲלֹא רָאִיתָ אֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר נֶאֱמַר לָהֶם, אַל תִּלָּחֲמוּ, אַךְ קַיְּמוּ אֶת הַתְּפִלָּה וְשַׁלְּמוּ אֶת הַזָּכָּאת. וְאוּלָם כְּשֶׁנִּצְטַוּוּ לְהִלָּחֵם, הִנֵּה חֲבוּרָה מֵהֶם מְפַחֶדֶת מִבְּנֵי אָדָם, כְּפִי שֶׁהִיא מְפַחֶדֶת מֵאַלְלָה, אֲפִלּוּ יוֹתֵר מִכָּךְ, וְאָמְרוּ, רִבּוֹנֵנוּ! לָמָּה גָּזַרְתָּ עָלֵינוּ מִלְחָמָה? לוּלֵא נָתַתָּ לָנוּ שְׁהוּת לִזְמַן מָה? אֱמֹר, הַתַּעֲנוּג שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה מְאוֹד קָטָן, וְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא טוֹבִים יוֹתֵר לְיִרְאֵי אַלְלָה, וְאַתֶּם לֹא תְּקֻפְּחוּ מְאוּמָה.

78. אֵיפֹה שֶׁתִּהְיוּ, הַמָּוֶת יַשִּׂיגְכֶם, אֲפִלּוּ אִם תִּהְיוּ בְּמִגְדָּלִים גְּבוֹהִים. אֵלֶּה הֵם, אִם תַּשִּׂיגֵם טוֹבָה יֹאמְרוּ, זֶה מֵאַלְלָה, וְאִם תַּשִּׂיגֵם צָרָה, יֹאמְרוּ, זֶה מִמְּךָ (מוּחַמַּד). אֱמֹר, הַכֹּל מֵאַלְלָה. וּמַה לַּקָּהָל הַזֶּה שֶׁאֵינוֹ מֵבִין דָּבָר.

79. (הוֹי בֶּן אָדָם!) כָּל טוֹבָה אֲשֶׁר נוֹפֶלֶת בְּחֶלְקְךָ מֵאֵת אַלְלָה הִיא, וְכָל רָעָה אֲשֶׁר תִּפְגַּע בְּךָ, מֵעַצְמְךָ הִיא. אֲנַחְנוּ שָׁלַחְנוּ אוֹתְךָ (מוּחַמַּד) כְּשָׁלִיחַ אֶל בְּנֵי הָאָדָם, וְאֵין עֵד כְּמוֹ אַלְלָה.

80. כָּל מִי שֶׁמְּצַיֵּת לַשָּׁלִיחַ, הוּא בְּעֶצֶם מְצַיֵּת לְאַלְלָה, וַאֲשֶׁר לִמְסָרְבִים, הֲרֵי לֹא שָׁלַחְנוּ אוֹתְךָ שׁוֹמֵר עֲלֵיהֶם,

81. וְהֵם אוֹמְרִים, מְצַיְּתִים אֲנַחְנוּ, אֲבָל בְּצֵאתָם מֵעַל פָּנֶיךָ, קְבוּצָה מֵהֶם זָמְמָה בְּחֹשֶׁךְ הַלַּיְלָה דְּבָרִים שׁוֹנִים מֵאֲשֶׁר אָמְרָה לְךָ, וְאוּלָם אַלְלָה רוֹשֵׁם אֶת אֲשֶׁר יְזַמְּמוּ. אַתָּה, אַל תָּשִׂים לָהֶם לֵב, וְהִשָּׁעֵן עַל אַלְלָה, כִּי הוּא דַּיּוֹ כְּמָגֵן עָלֶיךָ.

82. הַאִם לֹא יִתְבּוֹנְנוּ בַּקּוּרְאָן? הֵן לוּ לֹא מֵאַלְלָה הָיָה, כִּי אָז מָצְאוּ בּוֹ נִגּוּדִים רַבִּים.[1]

83. אִם יַגִּיעַ אֲלֵיהֶם דָּבָר הַנּוֹגֵעַ לְבִטָּחוֹן אוֹ לְאֵימָה, הֵם מְמַהֲרִים לְהָפִיצוֹ, אַךְ אִלּוּ הָיוּ מְבִיאִים אוֹתוֹ לַשָּׁלִיחַ וְלָאַחְרָאִים מִבֵּינֵיהֶם, הָיוּ מְבִינִים אוֹתוֹ וְיוֹדְעִים אֶת פִּשְׁרוֹ. לוּלֵא הַחֶסֶד שֶׁל אַלְלָה וְרַחֲמָיו עֲלֵיכֶם הֱיִיתֶם הוֹלְכִים בְּעִקְּבוֹת הַשָּׂטָן, מִלְּבַד מְעַטִּים מִכֶּם.

84. (וְאַתָּה הַנָּבִיא) הִלָּחֵם בִּשְׁבִיל אַלְלָה, וְאֵין אַתָּה אַחְרַאי אֶלָּא לְעַצְמְךָ, הֲרֵי עָלֶיךָ לְהָאִיץ בַּמַּאֲמִינִים (לְהִלָּחֵם), (בְּךָ וּבַמַּאֲמִינִים) אַלְלָה יִשְׁבֹּר אֶת כּוֹחַ הַכּוֹפְרִים, כִּי אַלְלָה חָזָק מֵהֶם וְהָעֹנֶשׁ שֶׁלּוֹ יוֹתֵר קָשֶׁה.

85. הַמַּמְלִיץ הַמְלָצָה טוֹבָה יִהְיֶה לוֹ חֵלֶק בָּהּ, אָמְנָם, הַמַּמְלִיץ הַמְלָצָה רָעָה, יְקַבֵּל עֹנֶשׁ שָׁוֶה לָהּ, כִּי אַלְלָה מַשְׁגִּיחַ עַל כָּל דָּבָר.

86. וְאִם מִי שֶׁהוּא מְבָרֵךְ אֶתְכֶם לְשָׁלוֹם, בָּרְכוּ בִּבְרָכָה יוֹתֵר טוֹבָה מִמֶּנָּה, אוֹ הַחְזִירוּ בְּרָכָה דּוֹמָה. כִּי אַלְלָה מַעֲנִיק חֶסֶד עַל כָּל מַעֲשֶׂה שֶׁתַּעֲשׂוּ.

87. אַלְלָה, אֵין אֱלֹהַּ זוּלָתוֹ, אֵין סָפֵק, הוּא יֶאֱסֹף אֶתְכֶם בְּיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים, וּמִי צוֹדֵק מֵאַלְלָה בְּמַאֲמָרוֹ?

קֶטַע 12

88. וּמָה לָכֶם כִּי נֶחֱלַקְתֶּם לִשְׁתֵּי קְבוּצוֹת בְּנוֹגֵעַ לַצְּבוּעִים? וְאַלְלָה הֶעֱנִישׁ אוֹתָם בִּגְלַל מַעֲשֵׂיהֶם, הֲתִרְצוּ לְהַדְרִיךְ אֶת אֲשֶׁר אַלְלָה הִתְעָהוּ? וּמִי שֶׁאַלְלָה מַתְעֶה, אֵין דֶּרֶךְ כָּל שֶׁהִיא לְהַדְרִיכוֹ.

89. הֵם (הַצְּבוּעִים) רָצוּ שֶׁתִּכְפְּרוּ כְּפִי שֶׁכָּפְרוּ וְתִהְיוּ דּוֹמִים לָהֶם. וְאַל תִּקְחוּ מִבֵּינֵיהֶם יְדִידִים נֶאֱמָנִים עַד אֲשֶׁר יְהַגְּרוּ בִּשְׁבִיל אַלְלָה. אוּלָם אִם יְסָרְבוּ תִּפְסוּ אוֹתָם וְהִרְגוּ אוֹתָם בַּאֲשֶׁר תִּמְצְאוּ אוֹתָם, וְאַל תִּקְחוּ מֵהֶם יָדִיד נֶאֱמָן אוֹ עוֹזֵר.

90. מִלְּבַד אֵלֶּה אֲשֶׁר יֵשׁ יַחַס בֵּינָם לְבֵין אֲנָשִׁים שֶׁיֵּשׁ בְּרִית בֵּינְכֶם לְבֵינָם, אוֹ אֵלֶּה שֶׁיָּבוֹאוּ אֲלֵיכֶם וְאֵין לָהֶם הָאֹמֶץ וְהָרָצוֹן לְהִלָּחֵם נֶגְדְּכֶם וְנֶגֶד בְּנֵי

1. כלומר, דברים המכחישים זה את זה.

עִמָּם. אִלּוּ רָצָה אַלְלָה, הָיָה מַשְׁלִיטָם עֲלֵיכֶם וְהָיוּ נִלְחָמִים בָּכֶם. לָכֵן, אִם הֵם נִמְנָעִים מִלְּהִלָּחֵם נֶגְדְּכֶם וּמַצִּיעִים לָכֶם שָׁלוֹם, הֲרֵי שֶׁאַלְלָה אֵינוֹ רוֹצֶה שֶׁתִּלָּחֲמוּ בָּהֶם.

91. כְּמוֹ כֵן תִּמְצְאוּ אֲחֵרִים (צְבוּעִים) שֶׁרוֹצִים לְהַבְטִיחַ אֶת עַצְמָם מִצִּדְּכֶם וְגַם מִצַּד בְּנֵי שִׁבְטָם. כָּל עוֹד שֶׁחָזְרוּ לַכְּפִירָה לְפַתּוֹת אֶתְכֶם לִהְיוֹת כּוֹפְרִים, הֵם עַצְמָם חָזְרוּ וְהִסְתַּבְּכוּ בָּהּ. אִם לֹא יַפְסִיקוּ אֶת הַמְּזִמּוֹת שֶׁלָּהֶם נֶגְדְּכֶם, וְלֹא יְבַקְשׁוּ לְהַשְׁלִים עִמָּכֶם וְאֵינָם מַפְסִיקִים לְהִתְגָּרוֹת בָּכֶם, כִּי אָז תִּתְפְּסוּ אוֹתָם וְתַהַרְגוּ אוֹתָם בַּאֲשֶׁר תִּמְצְאוּ אוֹתָם, כִּי עֲלֵיהֶם נָתַנּוּ לָכֶם שִׁלְטוֹן מֻחְלָט.

קֶטַע 13

92. אָסוּר לְמַאֲמִין לַהֲרוֹג מַאֲמִין אֶלָּא בִּשְׁגָגָה. וַאֲשֶׁר יַהֲרֹג מַאֲמִין בִּשְׁגָגָה, יְשַׁחְרֵר עֶבֶד מַאֲמִין וִישַׁלֵּם כֹּפֶר נֶפֶשׁ לְמִשְׁפַּחְתּוֹ (שֶׁל הַנִּרְצָח), אֶלָּא אִם (מִשְׁפַּחַת הַנִּרְצָח) תַּעֲשֶׂה צְדָקָה אִתּוֹ. וְאִם הַנִּרְצָח הוּא מִקֶּרֶב אוֹיְבֵיכֶם וְהוּא עַצְמוֹ מַאֲמִין, (כָּפְרוֹ) שִׁחְרוּר עֶבֶד מַאֲמִין. אַךְ אִם הַנִּרְצָח מִשֵּׁבֶט אֲשֶׁר בְּרִית בֵּינֵיכֶם לְבֵינָם, יְשֻׁלַּם הַכֹּפֶר לְמִשְׁפַּחְתּוֹ, וְשִׁחְרוּר עֶבֶד מַאֲמִין. וּמִי שֶׁאֵין בִּיכָלְתּוֹ לְשַׁחְרֵר עֶבֶד, יָצוּם שְׁנֵי חֳדָשִׁים רְצוּפִים, כְּדֵי שֶׁאַלְלָה יְקַבֵּל אֶת תְּשׁוּבָתוֹ. אַלְלָה יוֹדֵעַ וְחָכָם.

93. וּמִי שֶׁהוֹרֵג מַאֲמִין בְּכַוָּנָה תְּחִלָּה (בְּלִי צֶדֶק), עָנְשׁוֹ גֵּיהִנֹּם לָנֶצַח, וְאַלְלָה יִשְׁפֹּךְ אֶת זַעְמוֹ עָלָיו וִיקַלְּלוֹ וְהֵכִין לוֹ עֹנֶשׁ עָצוּם.

94. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! בְּצֵאתְכֶם לַדֶּרֶךְ בִּשְׁבִיל אַלְלָה, וֶהֱיִיתֶם בְּטוּחִים בְּמָה שֶׁתַּעֲשׂוּ, וְאַל תֹּאמְרוּ לְמִי שֶׁיְּבָרֵךְ אֶתְכֶם לְשָׁלוֹם, אֵין אַתָּה מַאֲמִין, בְּבַקֶּשְׁכֶם לְהַשִּׂיג אֶת צָרְכֵי הָעוֹלָם הַזֶּה. כִּי אֵצֶל אַלְלָה שָׁמוּר לָכֶם חֶסֶד רַב. כֵּן הֱיִיתֶם לְפָנִים (מַסְתִּירִים אֶת הַדָּת שֶׁלָּכֶם), וְאַלְלָה נָטָה לָכֶם חַסְדּוֹ (בַּעֲשׂוֹתְכֶם חֲזָקִים), עַל כֵּן הֱיוּ בְּטוּחִים בְּמָה שֶׁתַּעֲשׂוּ, כִּי אַלְלָה בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

95. הַמַּאֲמִינִים הַנִּשְׁאָרִים בְּבָתֵּיהֶם (וְלֹא יוֹצְאִים לְמִלְחָמָה בִּשְׁבִיל אַלְלָה), פְּרָט לְאֵלֶּה יֵשׁ בָּהֶם נָכוּת, אֵינָם שָׁוִים לְאֵלֶּה הַיּוֹצְאִים לְמִלְחָמָה בִּשְׁבִיל אַלְלָה בִּרְכוּשָׁם וּבְנַפְשׁוֹתֵיהֶם. אַלְלָה הֶעֱדִיף אֶת הַנִּלְחָמִים בִּשְׁבִילוֹ בִּרְכוּשָׁם וּבְנַפְשׁוֹתֵיהֶם עַל אֵלֶּה הַנִּשְׁאָרִים בְּבָתֵּיהֶם בַּדַּרְגָּה. אָמְנָם אַלְלָה הִבְטִיחַ לִשְׁנֵי הַצְּדָדִים טוֹבוֹת. אַךְ אַלְלָה הֶעֱדִיף אֶת הַנִּלְחָמִים בִּשְׁבִילוֹ בְּשָׂכָר עָצוּם,

96. דְּרָגוֹת גְּבוֹהוֹת מֵאִתּוֹ וּסְלִיחָה וְרַחֲמִים, כִּי אַלְלָה סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

קֶטַע 14

.97 וְאֵלֶּה (הַמַּאֲמִינִים) אֲשֶׁר נָטְלוּ הַמַּלְאָכִים אֶת נִשְׁמוֹתֵיהֶם שֶׁעָשְׁקוּ אֶת עַצְמָם (בִּחְיוֹתָם בֵּין הַכּוֹפְרִים לָכֵן לֹא יָכְלוּ לְבַצֵּעַ אֶת דָּתָם כָּרָאוּי), שָׁאֲלוּ (הַמַּלְאָכִים) אוֹתָם, מָה עֲשִׂיתֶם בְּיַחַס לְדָתְכֶם? אָמְרוּ, הָיִינוּ חֲלוּשִׁים בְּאַדְמָתֵנוּ. הַמַּלְאָכִים אָמְרוּ, הַאִם לֹא הָיְתָה אַדְמַת אַלְלָה מַסְפִּיק רְחָבָה לְמַעַן שֶׁתְּהַגְּרוּ בָּהּ? אֲנָשִׁים אֵלֶּה, מְעוֹנָם הוּא גֵּיהִנֹּם, וּמָה נוֹרָא הַמָּעוֹן.

.98 פְּרָט לַחֲלוּשִׁים בֵּין הַגְּבָרִים, וְהַנָּשִׁים, וְהַיְלָדִים, שֶׁלֹּא יָכְלוּ לַעֲזֹר לְעַצְמָם, וְלֹא יָכְלוּ לִמְצֹא מוֹצָא אַחֵר מֵאֲשֶׁר לְהִשָּׁאֵר בְּבָתֵּיהֶם,

.99 כָּל אֵלֶּה, יִתָּכֵן שֶׁאַלְלָה יִסְלַח לָהֶם, כִּי הוּא סוֹלֵחַ וּמְכַפֵּר.

.100 כָּל הַמְּהַגֵּר בִּשְׁבִיל אַלְלָה, יִמְצָא בָּאָרֶץ מְקוֹמוֹת מַחֲסֶה רַבִּים וּרְוָחָה, וְכָל הַיּוֹצֵא כְּדֵי לְהַגֵּר אֶל אַלְלָה וּשְׁלִיחוֹ, אֲבָל הוּא נִפְטַר בַּדֶּרֶךְ, יִהְיֶה שְׂכָרוֹ עַל אַלְלָה, כִּי אַלְלָה סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

קֶטַע 15

.101 וּכְשֶׁאַתֶּם נוֹסְעִים רָחוֹק מִבָּתֵּיכֶם, מֻתָּר לָכֶם לְקַצֵּר בַּתְּפִלָּה,[1] מֵחֲשָׁשׁ שֶׁיַּתְקִיפוּ אֶתְכֶם הַכּוֹפְרִים בִּזְמַן תְּפִלַּתְכֶם. הַכּוֹפְרִים הֵם אוֹיִבְכֶם הַגָּלוּי.

.102 (הוֹי הַנָּבִיא!) אִם תִּהְיֶה (בַּמַּעֲרָכָה) עִם הָאֲנָשִׁים שֶׁלְּךָ, וּכְשֶׁתְּקַיֵּם אֶת הַתְּפִלָּה, תֵּן לַקְּבוּצָה מֵהֶם לְהִתְפַּלֵּל אִתְּךָ כְּשֶׁנִּשְׁקָם עִמָּהֶם, וּכְשֶׁיִּסְגְּדוּ תִּהְיֶה הַקְּבוּצָה הָאַחֶרֶת מֵאֲחוֹרֵיכֶם (פָּנִים מוּעָדוֹת לִקְרַאת הָאוֹיֵב), וּכְשֶׁהַקְּבוּצָה הָרִאשׁוֹנָה תִּגְמֹר אֶת הַסְּגִידָה תָּקוּם, וְיַחְלִיפוּ מַעֲמָד, וַעֲלֵיהֶם לְהִזָּהֵר וְלָקַחַת אֶת נִשְׁקָם אִתָּם.[2] הַכּוֹפְרִים הָיוּ רוֹצִים שֶׁתַּעַזְבוּ אֶת נִשְׁקְכֶם וְאֶת כְּלֵיכֶם, וְאָז יַתְקִיפוּ אֶתְכֶם וְיַשְׁמִידוּכֶם. אֵין כָּל רַע אִם פָּגַע בָּכֶם הַמָּטָר, אוֹ הֱיִיתֶם חוֹלִים בַּהֲנָחַת נִשְׁקְכֶם, אַךְ הִשָּׁמְרוּ לָכֶם. וְאַלְלָה הֵכִין לַכּוֹפְרִים עֹנֶשׁ מַשְׁפִּיל,

.103 וּכְשֶׁתִּגְמְרוּ אֶת הַתְּפִלָּה (בִּתְנָאִים כָּאֵלֶּה), הַזְכִּירוּ אֶת אַלְלָה בְּעָמְדְכֶם, וּבְשִׁבְתְּכֶם, וּבְשָׁכְבְּכֶם, וּכְשֶׁתִּהְיוּ בְּמָקוֹם מֻבְטָחִים, קַיְּמוּ אֶת הַתְּפִלָּה כָּרָגִיל. הַתְּפִלָּה נִקְבְּעוּ זְמַנֶּיהָ לַמַּאֲמִינִים.

.1 אללה צווה על המוסלמים להתפלל חמש פעמים ביום. אחדים מן התפילות האלה כמו, צהרים, בין הערבים, ותפילת הלילה הן ארבע השתחוויות. הנה בפסוק הזה אללה הרשה למוסלמים הנוסעים רחוק מן הבית לקצר את התפילה של ארבע השתחוויות רק לשתיים. תפילה זו נקראת בערבית: صلاة السفر، צלאת אס-ספר = תפילת הנסיעה.

.2 התפילה הזו נקראת בערבית: صلاة الخوف، צלאת אל-ח'וף = תפילת הפחד. המוסלמים מתפללים רק השתחויה אחת בזמן המלחמה כשחלק מהם עומד מול האויב בשדה הקרב.

104. אַל תִּהְיוּ חַלָּשִׁים מִלַּעֲקֹב אַחֲרֵי הָאוֹיֵב, כִּי אִם אַתֶּם מִתְיַסְּרִים הֲרֵי הֵם מִתְיַסְּרִים כְּמוֹכֶם, וְאוּלָם לָכֶם תִּקְוָה (לְתַגְמוּל טוֹב) מֵאַלְלָה, וְלָהֶם אֵין תִּקְוָה. אַלְלָה יוֹדֵעַ וְחָכָם.

קֶטַע 16

105. הוֹרַדְנוּ לְךָ (מוּחַמַּד) מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוּרְאָן) עִם הָאֱמֶת, לְמַעַן תִּשְׁפֹּט בֵּין בְּנֵי אָדָם כְּפִי שֶׁאַלְלָה הִשְׁרָה אֵלֶיךָ, וְאַל תִּהְיֶה מָגֵן עַל הַבּוֹגְדִים,

106. וּשְׁאַל אֶת אַלְלָה אֶת סְלִיחָתוֹ, כִּי הוּא סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

107. וְאַל תָּגֵן עַל אֵלֶּה שֶׁבָּגְדוּ בְּעַצְמָם (בְּאִי קִיּוּם מִצְוַת הַדָּת). אַלְלָה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַבּוֹגֵד וְהַפּוֹשֵׁעַ.

108. הֵם (הַכּוֹפְרִים) מְנַסִּים לְהִסָּתֵר מִן הָאֲנָשִׁים, אַךְ לֹא יַצְלִיחוּ לְהִסָּתֵר מֵאַלְלָה, כִּי הוּא כָּל הַזְּמַן אִתָּם, כִּי הֵם זוֹמְמִים בְּחֶשְׁכַת הַלַּיְלָה דְּבָרִים שֶׁהוּא אֵינוֹ אוֹהֵב. וְאַלְלָה מַקִּיף אֶת כָּל מַעֲשֵׂיהֶם.

109. הִנֵּה אַתֶּם (הַמַּאֲמִינִים) הֲגַנְתֶּם עֲלֵיהֶם (אֵלֶּה שֶׁבָּגְדוּ בְּעַצְמָם) בָּעוֹלָם הַזֶּה, אַךְ בְּיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים מִי יָגֵן עֲלֵיהֶם לִפְנֵי אַלְלָה, אוֹ מִי יִהְיֶה הַמֵּגֵן עֲלֵיהֶם?

110. אוּלָם הָעוֹשֶׂה רָעָה וְחוֹטֵא לְעַצְמוֹ וְאַחַר כָּךְ חוֹזֵר בִּתְשׁוּבָה, יִמְצָא אֶת אַלְלָה סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

111. הָעוֹבֵר עֲבֵרָה, חוֹטֵא רַק נֶגֶד עַצְמוֹ, וְאַלְלָה יוֹדֵעַ וְחָכָם.

112. וּמִי שֶׁעוֹשֶׂה חֵטְא אוֹ עֲבֵרָה, וְיָטִיל אוֹתָם עַל אַחֵר זַכַּאי, הוּא מְחַיֵּב אֶת עַצְמוֹ כָּזָב וּפֶשַׁע בָּרוּר.

קֶטַע 17

113. לוּלֵא חֶסֶד אַלְלָה וְרַחֲמָיו עָלֶיךָ, הָיְתָה קְבוּצָה מֵהֶם יוֹזֶמֶת לְהַתְעוֹתְךָ. וְאוּלָם אֶת עַצְמָם הֵם מַתְעִים, וְלֹא יִפְגְּעוּ בְּךָ בִּמְאוּמָה. אַלְלָה הוֹרִיד לְךָ מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוּרְאָן) וְאֶת הַחָכְמָה וְלִמֶּדְךָ אֶת אֲשֶׁר לֹא יָדַעְתָּ, וְכִי חֶסֶד אַלְלָה עָצוּם עָלֶיךָ.

114. עַל פִּי רֹב לֹא תֵּצֵא טוֹבָה מִשִּׂיחוֹתֵיהֶם הַסּוֹדִיּוֹת, אֶלָּא אִם יָחֳלַט עַל צְדָקָה, אוֹ חֶסֶד, אוֹ הַשְׁכָּנַת שָׁלוֹם בֵּין בְּנֵי הָאָדָם, כָּל הָעוֹשֶׂה זֹאת בְּמַטָּרָה לִרְצוֹת פְּנֵי אַלְלָה, נַעֲנִיק לוֹ שָׂכָר עָצוּם.

115. כָּל מִי שֶׁרָב עִם הַשָּׁלִיחַ לְאַחַר שֶׁהִתְבָּרְרָה לוֹ הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה, וְיִבְחַר בְּדֶרֶךְ אַחֶרֶת מִזּוֹ שֶׁל הַמַּאֲמִינִים, אוֹתוֹ נוֹבִיל בַּדֶּרֶךְ שֶׁבָּחַר לְעַצְמוֹ, נַצְלֵהוּ בַּגֵּיהִנֹּם, וְסוֹפוֹ יִהְיֶה הַגָּרוּעַ בְּיוֹתֵר.

קֶטַע 18

116. אַלְלָה לֹא יִסְלַח כָּל שִׁתּוּף עִמּוֹ, אַךְ הוּא יִסְלַח כָּל חֵטְא חוּץ מִזֶּה לְמִי שֶׁהוּא רוֹצֶה. מִי שֶׁמְּשַׁתֵּף לְאַלְלָה מַה שֶּׁהוּא מַרְחִיק לְתְעוּת.

117. אֵלֶּה (הַכּוֹפְרִים) עוֹבְדִים אֱלִילוֹת נְקֵבוֹת מִבִּלְעֲדֵי אַלְלָה, וְכֵן עוֹבְדִים שָׂטָן מוֹרֵד,

118. שֶׁאַלְלָה קִלֵּל אוֹתוֹ, כְּשֶׁאָמַר (הַשָּׂטָן), אֶקַּח לְעַצְמִי חֵלֶק מְסֻיָּם מֵעֲבָדֶיךָ,

119. וְאַתְעֶה אוֹתָם, וַאֲעוֹרֵר תִּקְוָה בְּלִבּוֹתֵיהֶם, וַאֲצַוֶּה אוֹתָם לִכְרוֹת אֶת אָזְנֵי הַבְּהֵמוֹת, וַאֲצַוֵּם לְשַׁנּוֹת אֶת בְּרִיאַת אַלְלָה. מִי שֶׁלּוֹקֵחַ לוֹ אֶת הַשָּׂטָן כְּאָדוֹן בִּמְקוֹם אַלְלָה, סוֹפוֹ אָבְדָן מֻחְלָט.

120. הַשָּׂטָן מַבְטִיחַ וּמְעוֹרֵר תִּקְווֹת בְּלִבּוֹתֵיהֶם, אַךְ הַבְטָחוֹתָיו הֵן רַק רְמִיָּה,

121. וּמְעוֹנָם שֶׁל אֵלֶּה הוּא הַגֵּיהִנֹּם, שֶׁמִּמֶּנּוּ לֹא יוּכְלוּ לְהִמָּלֵט.

122. אֵלֶּה שֶׁהֶאֱמִינוּ וְעָשׂוּ הַטּוֹב, אוֹתָם נַכְנִיס לַגַּנִּים שֶׁנְּהָרוֹת זוֹרְמִים מִתַּחְתָּם, לְעוֹלָמִים יִשָּׁאֲרוּ בְּתוֹכָם. זוֹהִי הַבְטָחַת אֱמֶת שֶׁל אַלְלָה, וּמִי נֶאֱמָן מֵאַלְלָה בִּדְבָרוֹ?

123. אֵין זֶה (הַחֶסֶד לְהִכָּנֵס לַגַּן) לְפִי שְׁאִיפַתְכֶם (הַמֻּסְלְמִים) אוֹ שְׁאִיפַת בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר, מִי שֶׁעוֹשֶׂה רַע יֵעָנֵשׁ, וְלֹא יִמְצָא לוֹ מָגֵן וְלֹא עוֹזֵר נֶגֶד אַלְלָה.

124. עוֹשֶׂה הַטּוֹב, זָכָר אוֹ נְקֵבָה, וְהוּא מַאֲמִין, אֵלֶּה יִכָּנְסוּ אֶל הַגַּן, וְלֹא יֵעָשְׁקוּ מְאוּמָה.

125. אֵין בַּעַל דָּת טוֹבָה יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר לְזֶה שֶׁמָּסַר עַצְמוֹ לְאַלְלָה[1] וְהוּא מֵיטִיב, וְנָהַג לְפִי דַּת אַבְּרַאהִים הֶחָנִיף,[2] אֲשֶׁר בָּחַר בּוֹ אַלְלָה כְּיָדִיד?

126. לְאַלְלָה כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ, וְאַלְלָה מַקִּיף כָּל דָּבָר.

קֶטַע 19

127. הֵם מְבַקְשִׁים חַוַּת דַּעְתְּךָ (מוּחַמַּד) בְּעִנְיַן הַנָּשִׁים,[3] אֱמֹר, אַלְלָה יַבְהִיר לָכֶם אֶת עִנְיָנָן, וְכֵן מַה שֶּׁאַתֶּם קוֹרְאִים בַּסֵּפֶר (הַקּוּרְאָן), בְּעִנְיַן הַנָּשִׁים הַיְתוֹמוֹת אֲשֶׁר בִּרְצוֹנְכֶם לְשֵׂאתָן וְאֵינְכֶם מְשַׁלְּמִים לָהֶן מַה שֶּׁנִּפְסַק לָהֶן (הַמֹּהַר). וּבְעִנְיַן הַיְתוֹמִים הַקְּטִינִים חַסְרֵי הַמָּגֵן, עֲלֵיכֶם לִנְהֹג עִם הַיְתוֹמִים בְּצֶדֶק. וְכָל טוֹב שֶׁתַּעֲשׂוּ בְּעִנְיָנָם, אַלְלָה יָדַע אוֹתוֹ .

---

1. ר׳ סורת אל-בקרה 2 : 112.
2. חניף : ר׳ סורת אל-בקרה 2 : 135.
3. הקֶטַע הזה, מפסוק 127 - 130 הוא השלמה למה שנאמר בפתיחת הסורה בנוגע לנשים מפסוק 1 - 4.

128. וְאִם תַּרְגִּישׁ אִשָּׁה סְלִידָה מִצַּד בַּעֲלָהּ, אוֹ מִתְרַחֵק מִמֶּנָּה, אֵין כָּל רַע עַל שְׁנֵיהֶם אִם יַשְׁלִימוּ בֵּינֵיהֶם, כִּי טוֹב הַשָּׁלוֹם (בִּשְׁבִיל שְׁנֵיהֶם), אֲבָל הַנְּפָשׁוֹת הַצָּרוֹת עַיִן פָּעֳלוּ (בִּמְיֻחָד הַבַּעַל שֶׁהוּא נוֹטֶה לֹא לְשַׁלֵּם אֶת הַמֹּהַר הַמֻּבְטָח). וְאוּלָם אִם תֵּיטִיבוּ וְתִהְיוּ יְרֵאִים, כִּי אַלְלָה בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם (וְהוּא יָטִיב לָכֶם).

129. אֵין בִּיכָלְתְּכֶם לְנַהֵל צֶדֶק בֵּין נְשׁוֹתֵיכֶם גַּם אִם תִּשְׁקְדוּ עַל כָּךְ. וְאוּלָם אַל תַּרְחִיקוּ לֶכֶת בִּנְטִיַּתְכֶם (אֶל הָאַחַת), וְתַשְׁאִירוּ (אֶת הָאַחֶרֶת) כִּתְלוּיָה בָּאֲוִיר. אִם תַּשְׁלִימוּ וְתִהְיוּ יְרֵאִים, הִנֵּה אַלְלָה סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

130. אִם יִפָּרְדוּ (הַזּוּג) יַעֲנִיק אַלְלָה לְכָל אֶחָד מִבְּנֵי הַזּוּג מֵהַשֶּׁפַע שֶׁלּוֹ, כִּי אַלְלָה רַב-שֶׁפַע וְחָכָם.

131. לְאַלְלָה כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וַאֲשֶׁר בָּאָרֶץ. כְּבָר צִוִּינוּ אֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר נִתַּן לָהֶם הַסֵּפֶר לִפְנֵיכֶם, וְאֶתְכֶם, יִרְאוּ אֶת אַלְלָה. וְכִי תִּכְפְּרוּ, הִנֵּה לְאַלְלָה כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ, כִּי אַלְלָה אֵינוֹ זָקוּק לְדָבָר וּמְשֻׁבָּח.

132. לְאַלְלָה כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. וְהוּא לְבַדּוֹ דַּיּוֹ כְּמָגֵן,

133. אִם רַק יִרְצֶה יַשְׁמִיד אֶתְכֶם וְיָבִיא אֲחֵרִים בִּמְקוֹמְכֶם. וְאַלְלָה יָכֹל לַעֲשׂוֹת זֹאת.

134. כָּל הָרוֹצֶה תַּגְמוּל בָּעוֹלָם הַזֶּה, אֵצֶל אַלְלָה שָׁמוּר תַּגְמוּל הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא. אַלְלָה שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה.

קֶטַע 20

135. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! בַּצְּעוּ אֶת הַצֶּדֶק כָּרָאוּי, וְהָעִידוּ עֵדוּת אֱמֶת בְּשֵׁם אַלְלָה, אֲפִלּוּ נֶגֶד עַצְמְכֶם אוֹ נֶגֶד הַהוֹרִים וּקְרוֹבֵי הַמִּשְׁפָּחָה, אִם הוּא עָשִׁיר אוֹ עָנִי, אַלְלָה יוֹדֵעַ מַה טּוֹב לָהֶם יוֹתֵר מִכֶּם, וְאַל תֵּלְכוּ אַחֲרֵי יִצְרֵיכֶם לְסַלֵּף עֵדוּת אֱמֶת וְלִסְטוֹת אוֹ לְהִתְרַחֵק מִמֶּנָּה. כִּי אַלְלָה בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

136. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! הַאֲמִינוּ בְּאַלְלָה וּבִשְׁלִיחוֹ (מוּחַמַּד), וּבַסֵּפֶר (הַקּוּרְאָן) אֲשֶׁר הוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם לִשְׁלִיחוֹ, וּבַסְּפָרִים שֶׁהוֹרִיד לְפָנַי (הַקּוּרְאָן). כָּל הַכּוֹפֵר בְּאַלְלָה, וּבְמַלְאָכָיו, וּבִסְפָרָיו, וּבִשְׁלִיחָיו, וּבַיּוֹם הָאַחֲרוֹן, תּוֹעֶה תְּעִיָּה מַרְחִיקַת לֶכֶת.

137. אֵלֶּה שֶׁהֶאֱמִינוּ וְאַחַר כָּךְ כָּפְרוּ, וְשׁוּב הֶאֱמִינוּ וְשׁוּב כָּפְרוּ, וְדָבְקוּ בַּכְּפִירָה, אַלְלָה לֹא יִסְלַח לָהֶם, וְלֹא יַדְרִיכֵם אֶל הַנָּתִיב הַיָּשָׁר.

138. בַּשֵּׂר לַצְּבוּעִים כִּי צָפוּי לָהֶם עֹנֶשׁ מַכְאִיב,

139. אֲשֶׁר לוֹקְחִים אֶת הַכּוֹפְרִים לְמְגִנִּים מִבִּלְעֲדֵי הַמַּאֲמִינִים. הַאִם הֵם מְבַקְשִׁים אֶצְלָם עֹז? הֲלֹא הָעֹז אֵצֶל אַלְלָה?

140. אַלְלָה הוֹרִיד לָכֶם בַּסֵּפֶר (הַקּוּרְאָן), אִם תִּשְׁמְעוּ אֲנָשִׁים כּוֹפְרִים בְּאוֹתוֹת אַלְלָה וְלוֹעֲגִים לָהֶם, אַל תֵּשְׁבוּ אֵפוֹא אִתָּם עַד אִם יָשִׂיחוּ בִּדְבָרִים אֲחֵרִים. כִּי אָז תִּהְיוּ כְּמוֹתָם. אָכֵן אַלְלָה מְאַסֵּף אֶת הַצְּבוּעִים וְאֶת הַכּוֹפְרִים יַחְדָּו אֶל גֵּיהִנֹּם,

141. כִּי אֵלֶּה (הַצְּבוּעִים) הַמְּצַפִּים לְמַה שֶּׁיִּקְרֶה לָכֶם. אִם אַלְלָה נוֹתֵן לָכֶם נִצָּחוֹן יֹאמְרוּ, הַאִם לֹא הָיִינוּ עִמָּכֶם? אַךְ כְּשֶׁיֵּשׁ לִפְעָמִים מַזָּל לַכּוֹפְרִים, הֵם יֹאמְרוּ (לָהֶם), הַאִם לֹא עָזַרְנוּ לָכֶם וּמָנַעְנוּ הַתְקָפָה עַל יְדֵי הַמַּאֲמִינִים עֲלֵיכֶם? אַלְלָה יִשְׁפֹּט בֵּינֵיכֶם בְּיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים, וְאַלְלָה לְעוֹלָם לֹא יִתֵּן לַכּוֹפְרִים שִׁלְטוֹן (עֶלְיוֹנוּת) עַל הַמַּאֲמִינִים.

קֶטַע 21

142. הַצְּבוּעִים מְנַסִּים לְרַמּוֹת אֶת אַלְלָה, וְאוּלָם הוּא זֶה אֲשֶׁר מְרַמֶּה אוֹתָם. בְּקוּמָם לַתְּפִלָּה, יָקוּמוּ עֲצֵלִים, וְזֹאת רַק כְּדֵי שֶׁהָאֲנָשִׁים יִרְאוּ אוֹתָם. אַךְ אֵין הֵם מַזְכִּירִים אֶת שֵׁם אַלְלָה אֶלָּא מְעַט,

143. בְּתוֹךְ כָּךְ הֵם פּוֹסְחִים עַל שְׁתֵּי הַסְּעִפִּים, וְאֵינָם מִשְׁתַּיְּכִים לְאֵלֶּה (הַמַּאֲמִינִים) אוֹ לְאֵלֶּה (הַכּוֹפְרִים). וְכָל מִי שֶׁאַלְלָה מַתְעֶה, לֹא תִּמְצָא לוֹ שְׁבִיל (לֶאֱמוּנָה וְהַדְרָכָה).

144. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! אַל תִּקְחוּ אֶת הַכּוֹפְרִים לְבַעֲלֵי בְּרִית בִּמְקוֹם הַמַּאֲמִינִים, הֲתִרְצוּ לָתֵת לְאַלְלָה הוֹכָחוֹת בְּרוּרוֹת נֶגְדְּכֶם (שֶׁאַתֶּם לֹא צוֹדְקִים בֶּאֱמוּנַתְכֶם)?

145. הַצְּבוּעִים יִהְיוּ בְּשֵׁפֶל הַמַּדְרֵגָה שֶׁל הָאֵשׁ, וְלֹא תִּמְצָא לָהֶם עוֹזֵר,

146. וְאוּלָם לֹא כֵן אֵלֶּה שֶׁחָזְרוּ בִּתְשׁוּבָה וְהֵיטִיבוּ מַעֲשֵׂיהֶם, וְדָבְקוּ בַּדָּת שֶׁל אַלְלָה, וְהִתְמַסְּרוּ בְּלֵב שָׁלֵם לֶאֱמוּנָתָם בְּאַלְלָה, אֵלֶּה יִהְיוּ עִם הַמַּאֲמִינִים (בָּעוֹלָם הַזֶּה וּבָעוֹלָם הַבָּא). אַלְלָה יַעֲנִיק לַמַּאֲמִינִים שָׂכָר עָצוּם.

147. מַה יַּעֲשֶׂה אַלְלָה בַּעֲנִישַׁתְכֶם, אִם תַּכִּירוּ טוֹבָה וְתַאֲמִינוּ? אַלְלָה מַכִּיר טוֹבָה וְיוֹדֵעַ.

חלק 6

148. אַלְלָה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַמְּדַבְּרִים בְּקוֹל רָם בְּרַבִּים בִּגְנוּת אֲחֵרִים, אֶלָּא אֲשֶׁר נֶעֱשַׁק. אַלְלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.

149. בֵּין אִם תְּגַלּוּ מַעֲשֶׂה טוֹב אוֹ תַּסְתִּירוּהוּ אוֹ תִּסְלְחוּ לְרָעָה, כִּי אַלְלָה סוֹלֵחַ וְכָל-יָכוֹל.

150. אָכֵן הַכּוֹפְרִים בְּאַלְלָה וּבִשְׁלִיחָיו וְהָרוֹצִים לְהַבְדִּיל בֵּין אַלְלָה וּבֵין שְׁלִיחָיו, וְהָאוֹמְרִים, נַאֲמִין בַּאֲחָדִים מֵהֶם וְנִכְפֹּר בַּאֲחָדִים, וְהֵם רוֹצִים לָקַחַת לָהֶם דֶּרֶךְ בֵּינַיִם (בֵּין הָאֱמוּנָה וְהַכְּפִירָה),

151. אֵלֶּה הֵם הַכּוֹפְרִים הָאֲמִתִּיִּים, וְלַכּוֹפְרִים הוּעַדְנוּ עֹנֶשׁ מַחְפִּיר,

152. וְאֵלֶּה הַמַּאֲמִינִים בְּאַלְלָה וּבִשְׁלִיחָיו, מִבְּלִי לְהַפְלוֹת בֵּינֵיהֶם, הוּא יִתֵּן לָהֶם אֶת שְׂכָרָם, כִּי אַלְלָה הוּא סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

קֶטַע 22

153. בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים) שׁוֹאֲלִים מִמְּךָ (מוּחַמַּד) כִּי תּוֹרִיד אֲלֵיהֶם סֵפֶר מִן הַשָּׁמַיִם. הֵם שָׁאֲלוּ מִמּוּסָא דָּבָר גָּדוֹל מִזֶּה, הֵם אָמְרוּ, הַרְאֵה לָנוּ אֶת אַלְלָה בְּגָלוּי. וְאָז פָּגַע בָּהֶם הָרַעַם עַל חֶטְאָם זֶה, וְעַל חֶטְאָם בַּעֲשִׂיַּת הָעֵגֶל לְאַחַר שֶׁנִּתְּנוּ לָהֶם הַהוֹכָחוֹת הַבְּהִירוֹת. וְסָלַחְנוּ לָהֶם עַל כָּךְ, וְנָתַנּוּ לְמוּסָא שִׁלְטוֹן מֻחְלָט עֲלֵיהֶם.

154. וַהֲרַמְנוּ אֶת הַר הַטּוּר מֵעֲלֵיהֶם כְּשֶׁלֹּא קִיְּמוּ אֶת בְּרִיתָם (שֶׁכָּרַתְנוּ אִתָּם). וְאָמַרְנוּ לָהֶם, הִכָּנְסוּ בְּהִשְׁתַּחֲוָיָה בַּשַּׁעַר, וְגַם אָמַרְנוּ לָהֶם, אַל תְּחַלְּלוּ אֶת הַשַּׁבָּת, וְקִבַּלְנוּ מֵהֶם עַל כָּךְ הִתְחַיְּבוּת מֻדְגֶּשֶׁת.

155. מִשּׁוּם שֶׁהֵפֵרוּ אֶת בְּרִיתָם, וְכָפְרוּ בְּאוֹתוֹת אַלְלָה, וְהָרְגוּ אֶת הַנְּבִיאִים בְּלֹא צֶדֶק, וְאָמְרוּ, כִּי לִבּוֹתֵינוּ אֲטוּמִים. אַדְרַבָּה, אַלְלָה חָתַם אֶת לִבּוֹתֵיהֶם בִּכְפִירָתָם, וְרַק מְעַט מֵהֶם מַאֲמִינִים.

156. וּבִגְלַל כְּפִירָתָם, וְהוֹצִיאָם עַל מַרְיָם (מִרְיָם)[1] עֲלִילַת שָׁוְא חֲמוּרָה,

157. וּבִגְלַל אוֹמְרָם, אֲנַחְנוּ הָרַגְנוּ אֶת הַמָּשִׁיחַ, עִיסָא בֶּן מַרְיָם, שְׁלִיחַ אַלְלָה. וְאָכֵן לֹא הָרְגוּ אוֹתוֹ וְלֹא צָלְבוּ אוֹתוֹ, וְרַק נִדְמָה לָהֶם. אֵלֶּה אֲשֶׁר נֶחְלְקוּ עַל אוֹדוֹתָיו הֵם בְּסָפֵק בִּדְבַר מוֹתוֹ, אֵינָם יוֹדְעִים מְאוּמָה בְּעִנְיָן זֶה, וְרַק אַחַר דִּמְיוֹן שָׁוְא יֵלְכוּ. וְאָמְנָם לֹא הֲרָגוּהוּ בֶּאֱמֶת.

158. מִשּׁוּם שֶׁאַלְלָה הֶעֱלָה אוֹתוֹ אֵלָיו, כִּי אַלְלָה עִזּוּז וְחָכָם.

---

1. מרים: אמו של עיסא המשיח.

159. וְאֵין בְּבַעֲלֵי הַסֵּפֶר אֶחָד אֲשֶׁר לֹא יַאֲמִין בּוֹ לִפְנֵי מוֹתוֹ (שֶׁל עִיסַא בֶּן מַרְיַם), וּבְיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים יָקוּם לְעֵד בָּהֶם.

160. אוּלָם אֶת אֵלֶּה שֶׁהִתְיַהֲדוּ בִּגְלַל הַחֲטָאִים שֶׁעָשׂוּ, אָסַרְנוּ עֲלֵיהֶם הַרְבֵּה מַאֲכָלִים טוֹבִים אֲשֶׁר הָיוּ מֻתָּרִים לָהֶם, וְכֵיוָן שֶׁהִרְחִיקוּ רַבִּים מֵעַל שְׁבִיל אַלְלָה,

161. וְכֵן הֶעֱנַשְׁנוּ אוֹתָם עַל אֲשֶׁר לָקְחוּ רִבִּית אַף עַל פִּי שֶׁנֶּאֶסְרָה עֲלֵיהֶם, וְעַל אָכְלָם הוֹן הָאֲנָשִׁים בְּלֹא צֶדֶק. לַכּוֹפְרִים אֲשֶׁר בָּהֶם הֵכַנּוּ עֹנֶשׁ מַכְאִיב.

162. וְאוּלַם הַמְּשֹׁרָשִׁים וּמְבֻסָּסִים בַּמַּדָּע אֲשֶׁר בָּהֶם, וְהַמַּאֲמִינִים בְּמַה שֶּׁהוּרַד אֵלֶיךָ (מִן הַשָּׁמַיִם) וּבְמַה שֶּׁהוּרַד לְפָנֶיךָ, הַמְּקַיְּמִים אֶת הַתְּפִלָּה, וְהַנּוֹתְנִים אֶת הַזַּכָּאת, וְהַמַּאֲמִינִים בְּאַלְלָה וּבַיּוֹם הָאַחֲרוֹן, לְכָל אֵלֶּה נִתֵּן שָׂכָר עָצוּם.

קֶטַע 23

163. הִשְׁרֵינוּ אֵלֶיךָ (מוּחַמַּד), כְּפִי שֶׁהִשְׁרֵינוּ אֶל נוּח (נֹחַ) וְהַנְּבִיאִים שֶׁלְּאַחֲרָיו, וְאֶל אֶבְּרַאהִים, וְאֶסְמַאעִיל, וְאֶסְחַאק, וְיַעְקוּבּ, וְהַשְּׁבָטִים, וְעִיסַא, וְאַיּוּבּ, וְיוּנוּס, וְהָארוּן, וְסוּלַיְמַאן, לְדָאווּד נָתַנּוּ אֶת הַזָּבּוּר.[1]

164. וּשְׁלִיחִים אֲחֵרִים שֶׁסִּפַּרְנוּ לְךָ עֲלֵיהֶם מִקֹּדֶם, וּשְׁלִיחִים אֲשֶׁר לֹא סִפַּרְנוּ לְךָ עֲלֵיהֶם. וְעִם מוּסַא אַלְלָה דִּבֵּר יְשִׁירוֹת.

165. כָּל אֵלֶּה הָיוּ שְׁלִיחִים מְבַשְּׂרִים וּמַזְהִירִים, לְמַעַן לֹא תִּהְיֶה לִבְנֵי אָדָם טַעֲנָה אֶל אַלְלָה לְאַחַר בּוֹא הַשְּׁלִיחִים, וְאַלְלָה הוּא עִזּוּז וְחָכָם.

166. וְאוּלַם אַלְלָה מֵעִיד עַל אֲשֶׁר הוֹרִיד אֵלֶיךָ מִן הַשָּׁמַיִם, הוּא הוֹרִיד אוֹתוֹ בִּידִיעָתוֹ, וְכֵן הַמַּלְאָכִים יָעִידוּ עַל כָּךְ, וְדַיּוֹ בְּאַלְלָה כְּעֵד.

167. הַכּוֹפְרִים וְהַמַּרְחִיקִים אֲנָשִׁים מֵעַל הַשְּׁבִיל שֶׁל אַלְלָה הִרְחִיקוּ מְאֹד לְתְעוֹת,

168. וְגַם אֵלֶּה שֶׁכָּפְרוּ וְעָשְׁקוּ אֲחֵרִים, אַלְלָה לֹא יִסְלַח לָהֶם וְלֹא יַדְרִיכֵם אֶל דֶּרֶךְ (צְלֵחָה)

169. אֶלָּא בַּדֶּרֶךְ לְגֵיהִנֹּם שֶׁבּוֹ (גֵּיהִנֹּם) יִשָּׁאֲרוּ לָנֶצַח, וְזֶה קַל מְאֹד לְאַלְלָה.

170. הוֹי בְּנֵי אָדָם! הַשָּׁלִיחַ (מוּחַמַּד) בָּא אֲלֵיכֶם עִם הָאוֹת (הָאֱמֶת) מֵרִבּוֹנְכֶם, וּמוּטָב לָכֶם לְהַאֲמִין בּוֹ, כִּי אִם תִּכְפְּרוּ, הִנֵּה לְאַלְלָה כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ. אַלְלָה יוֹדֵעַ וְחָכָם.

---

1. הזבור: מזמורי תהילים של דוד.

171. הוֹי בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר (הַנּוֹצְרִים)! אַל תִּהְיוּ קִיצוֹנִיִּים בַּדָּת שֶׁלָּכֶם, וְאַל תְּדַבְּרוּ עַל אַלְלָה אֶלָּא אֶת הָאֱמֶת. הַמָּסִיח, עִיסָא בֶּן מַרְיָם, הוּא שְׁלִיחַ אַלְלָה, וּמִלָּתוֹ אֲשֶׁר אוֹתָהּ הֵטִיל אֶל מַרְיָם, וְרוּחַ מִלְּפָנָיו לָכֵן הַאֲמִינוּ בְּאַלְלָה וּבִשְׁלִיחָיו, וְאַל תַּגִּידוּ, שְׁלוֹשָׁה הֵם. מוּטָב לָכֶם לְהִמָּנַע מִזֶּה, כִּי אַלְלָה הוּא רַק אֱלֹהַּ אֶחָד. לוֹ הַשֶּׁבַח מִהְיוֹת לוֹ בֵּן, כִּי לוֹ כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ, וְדַיּוֹ לְאַלְלָה כְּמָגֵן.

קֶטַע 24

172. הַמָּסִיח (הַמָּשִׁיחַ) לֹא נִמְנַע לִהְיוֹת כְּעֶבֶד לְאַלְלָה, וְאַף לֹא הַמַּלְאָכִים הַמְּקֹרָבִים לְאַלְלָה, כָּל הַנִּמְנָע לַעֲבֹד אוֹתוֹ, וְיִהְיֶה יָהִיר, אֶת כֻּלָּם הוּא יֶאֱסֹף אֵלָיו (בְּיוֹם הַדִּין),

173. אֲשֶׁר לְאֵלֶּה שֶׁהֶאֱמִינוּ וְעָשׂוּ אֶת הַטּוֹב, לָהֶם הוּא מְשַׁלֵּם אֶת שְׂכָרָם וּמוֹסִיף לָהֶם מֵחַסְדּוֹ, אֲשֶׁר לְאֵלֶּה שֶׁנִּמְנְעוּ לִהְיוֹת עֲבָדִים לְאַלְלָה וְהִתְיַהֲרוּ, הוּא הֶעֱנִישׁ אוֹתָם בְּעֹנֶשׁ מַכְאִיב, וְלֹא יִמְצְאוּ לָהֶם מֵגֵן אוֹ עוֹזֵר נֶגֶד אַלְלָה.

174. הוֹי בְּנֵי אָדָם! נִתְּנָה לָכֶם הוֹכָחָה מֵרִבּוֹנְכֶם, וְהוֹרַדְנוּ אֲלֵיכֶם מִן הַשָּׁמַיִם אוֹר מַבְהִיר (הַקּוּרְאָן).

175. לָכֵן. כָּל אֵלֶּה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ בְּאַלְלָה וְסָמְכוּ עָלָיו, הוּא יַכְנִיס אוֹתָם בְּרַחֲמָיו וּבְחַסְדּוֹ וְיַדְרִיכֵם אֵלָיו בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.

176. הֵם מְבַקְשִׁים חַוַּת דַּעְתְּךָ (מוּחַמַּד).[1] אֱמֹר, «אַלְלָה יַבְהִיר לָכֶם בְּעִנְיַן הַמּוֹרִישׁ שֶׁאֵין לוֹ יְלָדִים אוֹ הוֹרִים לָרֶשֶׁת אוֹתוֹ. אִם יֵשׁ לוֹ אָחוֹת אַחַת, תְּקַבֵּל חֲצִי עִזְבוֹנוֹ, וְהוּא יִירַשׁ אוֹתָהּ אִם אֵין לָהּ יֶלֶד. אִם יַשְׁאִיר שְׁתֵּי אֲחָיוֹת, הֵן תְּקַבֵּלְנָה שְׁנֵי שְׁלִישִׁים מֵהָעִזָּבוֹן. וְאִם הִשְׁאִיר אַחִים וַאֲחָיוֹת, לַגֶּבֶר חֵלֶק כְּחֶלְקָן שֶׁל שְׁתֵּי נָשִׁים. אַלְלָה מַבְהִיר לָכֶם זֹאת לְבַל תִּתְעוּ, כִּי אַלְלָה יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר».

1. על אל-כלאלה=בעניין המוריש שאין לו ילדים או הורים לרשת אותו.

5

סוּרַת אַלְ-מָאאִידָה
הַסְּעוּדָה מִן הַשָּׁמַיִם

סורה זו קיבלה את שמה מפסוק 112, אשר בו מתחיל ספור «אַלְ-מָאאִידָה, הַסְּעוּדָה מִן הַשָּׁמַיִם» שתלמידיו של עיסא בן מרים בקשו ממנו לשאול את ריבונו להוריד להם סעודה מן השמים שיאכלו ממנה, ותהייה להם סימן של כבוד לדורות הבאים. וזו הפעם הראשונה והיחידה שהשם «אַלְ-מָאאִידָה» נזכר בקוראן.

הסורה הורדה במדינה אחרי סורת אל-פתח 48, ופסוקיה מאה ועשרים. קיבלה את שמה «הַסְּעוּדָה מִן הַשָּׁמַיִם» מפסוק מאה ושנים-עשר.

סוּרַת אַלְ-מָאאִידָה 5

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! מַלְּאוּ אֶת חוֹבוֹתֵיכֶם. בַּהֲמוֹת הַמִּקְנֶה[1] הֻתְּרוּ לָכֶם לְמַאֲכָל, מִלְּבַד מַה שֶּׁנֶּאֱסַר עֲלֵיכֶם בַּסֵּפֶר (הַקּוּרְאָן), וּמַה שֶּׁנִּצּוֹד בִּתְקוּפַת הָעֲלִיָּה לָרֶגֶל. אַלְלָה יְצַוֶּה אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה.

2. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! אַל תְּחַלְּלוּ אֶת הַמְּקוֹמוֹת הַקְּדוֹשִׁים, פֻּלְחָנֵי אַלְלָה, וְלֹא אֶת הַחֹדֶשׁ הַקָּדוֹשׁ, וְלֹא אֶת הַקָּרְבָּנוֹת וְקִשּׁוּטֵיהֶם, וְלֹא אֶת הָעוֹלִים לָרֶגֶל הַבָּאִים לְבַקֵּשׁ חֶסֶד וְרָצוֹן מֵרִבּוֹנָם, וּכְשֶׁתִּגְמְרוּ אֶת הַחַג', יֵשׁ לָכֶם הָרְשׁוּת לָצוּד צַיִד. לֹא תִּגְרֹם שִׂנְאַתְכֶם לְאֵלֶּה שֶׁמָּנְעוּ מִכֶּם אֶת הַגִּישָׁה לַמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ לְהִתְקִיפָם, וַעֲזַרְתֶּם אִישׁ לְרֵעֵהוּ לְחֶסֶד וּלְיִרְאַת אַלְלָה, וְלֹא תְּשַׁתְּפוּ פְּעֻלָּה אִתָּם לַעֲשׂוֹת מַעֲשֵׂי פֶּשַׁע וְתוֹקְפָנוּת, וְיִרְאוּ אֶת אַלְלָה, כִּי עֹנֶשׁ אַלְלָה קָשֶׁה מְאוֹד.

3. נֶאֱסַר עֲלֵיכֶם לַאֲכִילָה, הַנְּבֵלָה וְהַדָּם וּבְשַׂר הַחֲזִיר, וַאֲשֶׁר נִקְרָא עָלָיו שֵׁם אַחֵר זוּלַת אַלְלָה,[2] אֶת בְּשַׂר הַבְּהֵמָה הַחֲנוּקָה, וְהַמֻּכָּה, הַהֲרוּגָה עַל יְדֵי נְפִילָה, הַנְּגוּחָה, וּבְהֵמָה שֶׁנֶּהֶרְגָה עַל יְדֵי חַיָּה טוֹרֶפֶת, אַךְ לֹא אֲשֶׁר שְׁחַטְתֶּם. בְּנוֹסָף לְכָל זֶה, אָסוּר לָכֶם לֶאֱכֹל כָּל אֲשֶׁר נִשְׁחַט עַל מִזְבַּח אֱלִילִים, וְאָסַר עֲלֵיכֶם הֲטָלַת חִצִּים, בְּמִשְׂחֲקֵי גוֹרָלוֹת, כִּי זוֹהִי תּוֹעֵבָה. הַיּוֹם נוֹאֲשׁוּ הַכּוֹפְרִים מִדָּתְכֶם, עַל כֵּן אַל תִּירְאוּ מִפְּנֵיהֶם, כִּי אוֹתִי תִּירְאוּ. הַיּוֹם הִשְׁלַמְתִּי לָכֶם אֶת דַּתְכֶם וְתִמַּמְתִּי אֶת חַסְדִּי עֲלֵיכֶם, וְרָצִיתִי אֶת הָאִסְלָאם לְדָת בִּשְׁבִילְכֶם.[3] וְכָל הַנֶּאֱלָץ מֵחֲמַת רָעָב,[4] וְלֹא מִתּוֹךְ נְטִיָּה לַחֵטְא, הִנֵּה אַלְלָה סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

4. יִשְׁאָלוּךָ, מָה עוֹד מֻתָּר לָהֶם לֶאֱכֹל? אֱמֹר, הֻתְּרוּ לָכֶם כָּל הַדְּבָרִים הַטּוֹבִים, וְכֵן כָּל הַחַיּוֹת וְהַדּוֹרְסִים אֲשֶׁר אִלַּפְתֶּם וַאֲשֶׁר לִמַּדְתֶּם אוֹתָן אֶת אֲשֶׁר לִמֵּד אֶתְכֶם אַלְלָה. אִכְלוּ מִמָּה שֶׁצָּדוּ לְמַעַנְכֶם, וְהַזְכִּירוּ אֶת שֵׁם אַלְלָה עָלָיו, וְיִרְאוּ אֶת אַלְלָה. כִּי אַלְלָה מְהִיר-חֶשְׁבּוֹן.

---

1. בהמות המקנה הן: צאן, ועז, ובקר, וגמלים.
2. ר' סורת אל-בקרה 2: 173.
3. היום השלמתי...: הדובר הוא אללה. הצהרה זו ניתנה בסוף העליה לרגל הסופית של הנביא מוחמד למכה, שהתקיימה זמן קצר לפני מותו של הנביא (שנת 632\10).
4. הנאלץ מחמת רעב: לאכול מאכלים אסורים.

5. הַיּוֹם הֻתְּרוּ לָכֶם הַמַּטְעַמִּים, וּמַאֲכַל[1] אֵלֶּה אֲשֶׁר נִתַּן לָהֶם הַסֵּפֶר לִפְנֵיכֶם (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים), וּמַאֲכַלְכֶם מֻתָּר לָהֶם. כְּמוֹ כֵן מֻתָּר לָכֶם לָשֵׂאת נָשִׁים צְנוּעוֹת מַאֲמִינוֹת (מֻסְלְמִיּוֹת), וְגַם נָשִׁים צְנוּעוֹת מִקֶּרֶב אֵלֶּה אֲשֶׁר נִתַּן לָהֶם הַסֵּפֶר לִפְנֵיכֶם, בִּתְנַאי שֶׁתְּשַׁלְּמוּ לָהֶן מָהֳרָן, בְּתֹקֶף קִדּוּשֵׁי נִשּׂוּאִין וְלֹא כִּפְרוּצוֹת אוֹ פִּילַגְשִׁים. כָּל הַכּוֹפֵר בָּאֱמוּנָה, עֲמָלוֹ בָּעוֹלָם הַזֶּה לַשָּׁוְא, וּבָעוֹלָם הַבָּא יִהְיֶה מִן הָאוֹבְדִים.[2]

קֶטַע 2

6. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! בְּקוּמְכֶם לַתְּפִלָּה רַחֲצוּ פְּנֵיכֶם וִידֵיכֶם עַד הַמַּרְפְּקִים, וּמִשְׁחוּ אֶת רָאשֵׁיכֶם (בַּמַּיִם), וְרַחֲצוּ אֶת רַגְלֵיכֶם עִם הַקַּרְסֻלַּיִם. וְכִי תִּהְיוּ טְמֵאִים (מִיַּחֲסֵי מִין) הִטַּהֲרוּ (בִּרְחִיצַת הַגּוּף). וְאַף כִּי תִּהְיוּ חוֹלִים, אוֹ בִּנְסִיעָה, אוֹ אַחֲרֵי עֲשִׂיַּת צְרָכִים, אוֹ בָּאתֶם בְּמַגָּע מִינִי עִם נָשִׁים, וְלֹא תִּמְצְאוּ מַיִם, בַּקְּשׁוּ לָכֶם עָפָר נָקִי, וְהַכּוּ אֶת הֶעָפָר בִּידֵיכֶם, נַקּוּ אֶת יְדֵיכֶם מִן הֶעָפָר, וּמִשְׁחוּ אֶת הַפָּנִים בְּכַפֵּיכֶם פַּעַם אַחַת, וְהַכּוּ הֶעָפָר בְּכַפֵּיכֶם, וְשַׁפְשְׁפוּ אֶת הַכַּפַּיִם. אֵין אַלְלָה רוֹצֶה לְהַכְבִּיד עֲלֵיכֶם, אֶלָּא לְטַהֶרְכֶם וּלְהַשְׁלִים חַסְדּוֹ עֲלֵיכֶם, לְמַעַן תּוֹדוּ לוֹ.

7. זִכְרוּ אֶת הַחֶסֶד שֶׁהֶעֱנִיק לָכֶם אַלְלָה, וְאֶת בְּרִיתוֹ אֲשֶׁר כָּרַת עִמָּכֶם, כַּאֲשֶׁר אֲמַרְתֶּם, שָׁמַעְנוּ וְעָשִׂינוּ. וְיִרְאוּ אֶת אַלְלָה, כִּי אַלְלָה יוֹדֵעַ מַה שֶּׁנִּסְתָּר בַּלְּבָבוֹת.

8. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! בַּצְּעוּ אֶת הַצֶּדֶק כָּרָאוּי (לְמַעַן פְּנֵי אַלְלָה), וְהָעִידוּ עֵדוּת אֱמֶת בְּשֵׁם אַלְלָה, וְלֹא תִּגְרֹם שִׂנְאַתְכֶם לְמִישֶׁהוּ לִנְהֹג (וְלִשְׁפֹּט) בְּאִי צֶדֶק. נַהֲגוּ בְּצֶדֶק, זֶה קָרוֹב יוֹתֵר לְיִרְאַת אַלְלָה. וְיִרְאוּ אֶת אַלְלָה. כִּי אַלְלָה בָּקִיא בְּכָל מַה שֶּׁתַּעֲשׂוּ.

9. אַלְלָה הִבְטִיחַ לְאֵלֶּה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וְעָשׂוּ אֶת הַטּוֹב סְלִיחָה וְשָׂכָר עָצוּם (בְּיוֹם הַדִּין).

10. אַךְ לְאֵלֶּה שֶׁכָּפְרוּ וְהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הֵם בַּעֲלֵי הַשְּׁאוֹל (אֵשׁ הַגֵּיהִנֹּם).

11. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! זִכְרוּ אֶת חֶסֶד אַלְלָה עִמָּכֶם כַּאֲשֶׁר יָזְמוּ אֲנָשִׁים לְהַתְקִיף אֶתְכֶם וְהוּא מְנָעָם, וְלָכֵן יִרְאוּהוּ, כִּי רַק עַל אַלְלָה יִסְמְכוּ הַמַּאֲמִינִים.

---

1. הכוונה פה היא לבשר של בהמות מאכל שנשחטו על ידי אנשים שניתן להם הספר (הנוצרים והיהודים).
2. בפסוק זה: אללה מנחה למוסלמים לקיים יחסים משפחתיים וחברתיים הגונים עם הנוצרים והיהודים.

קֶטַע 3

12. אַלְלָה כָּרַת בְּרִית עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וּמִנִּינוּ עֲלֵיהֶם מִבֵּינֵיהֶם שְׁנֵים-עָשָׂר נְגִידִים. אַלְלָה אָמַר (לָהֶם), אֲנִי אֶהְיֶה עִמָּכֶם אִם תְּקַיְּמוּ אֶת הַתְּפִלָּה, וְתִתְּנוּ זָכָּאת, וְתַאֲמִינוּ לִשְׁלִיחַי וְתַעַזְרוּ לָהֶם, וְתִגְמְלוּ לְאַלְלָה גְּמוּל חֶסֶד, אָז אֲכַפֵּר לָכֶם עַל מַעֲשֵׂיכֶם הָרָעִים וְאַכְנִיסְכֶם לַגַּנִּים אֲשֶׁר הַנְּהָרוֹת זוֹרְמִים מִתַּחְתָּם. אַךְ מִי שֶׁיִּכְפֹּר מִכֶּם לְאַחַר כָּל זֹאת תּוֹעֶה הוּא מִן הַדֶּרֶךְ הַיְּשָׁרָה.

13. וּבַאֲשֶׁר הֵפֵרוּ אֶת בְּרִיתָם, קִלַּלְנוּ אוֹתָם וְהִקְשֵׁינוּ אֶת לִבּוֹתֵיהֶם, מְעַוְּתִים אֶת הַמּוּבָן שֶׁל פְּסוּקֵי הַתּוֹרָה, וְשָׁכְחוּ חֵלֶק מִמַּה שֶּׁהֻזְכַּר לָהֶם, וְלֹא תֶּחְדַּל מִלִּרְאוֹת שֶׁהֵם בּוֹגְדִים, חוּץ מִמְּעַטִּים מֵהֶם, וּסְלַח לָהֶם וְחָנֵן אוֹתָם. כִּי אַלְלָה אוֹהֵב אֶת עוֹשֵׂי הַטּוֹב.

14. וְאֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר טָעֲנוּ שֶׁהֵם נוֹצְרִים, כָּרַתְנוּ בְּרִית, וְשָׁכְחוּ חֵלֶק מִמַּה שֶּׁהֻזְכְּרוּ בּוֹ, לָכֵן עוֹרַרְנוּ בֵּינֵיהֶם אֵיבָה וְשִׂנְאָה שֶׁתִּתְקַיֵּם עַד יוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים. אָז יוֹדִיעַ לָהֶם אַלְלָה אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.

15. הוֹי בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר! שְׁלִיחֵנוּ (מוּחַמַּד) בָּא אֲלֵיכֶם כְּדֵי שֶׁיְּבָאֵר לָכֶם הַרְבֵּה מִמַּה שֶּׁהֱיִיתֶם מַסְתִּירִים מִן הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה וְהָאֶנְגִ'יל), וְלִסְלֹחַ לְרַבִּים. הִנֵּה בָּא אֲלֵיכֶם אוֹר מֵאַלְלָה וְסֵפֶר בָּהִיר (הַקּוּרְאָן),

16. אֲשֶׁר בּוֹ יַדְרִיךְ אַלְלָה אֶל שְׁבִילֵי הַשָּׁלוֹם אֶת כָּל הַמְבַקֵּשׁ אֶת רְצוֹנוֹ שֶׁל אַלְלָה, וְיַעֲבִירֵם מִן הַחֹשֶׁךְ לָאוֹר בִּרְשׁוּת אַלְלָה, וְיַדְרִיךְ אוֹתָם אֶל הַדֶּרֶךְ הַיְּשָׁרָה.

17. כּוֹפְרִים הֵם אֵלֶּה הָאוֹמְרִים כִּי אַלְלָה הוּא הַמָּסִיח (הַמָּשִׁיחַ) בֶּן מַרְיָם. אֱמֹר, לְמִי יֵשׁ שִׁלְטוֹן עִם אַלְלָה, אִם יִרְצֶה לְהָמִית אֶת הַמָּסִיח בֶּן מַרְיָם וְאֶת אִמּוֹ וְאֶת כָּל בְּנֵי אָדָם שֶׁבָּעוֹלָם? לְאַלְלָה מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם. הוּא בּוֹרֵא מַה שֶּׁיִּרְצֶה, וְאַלְלָה הוּא הַכֹּל-יָכֹל.

18. הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים אוֹמְרִים, אֲנַחְנוּ בְּנֵי אַלְלָה וַאֲהוּבָיו. אֱמֹר, וְלָמָּה יַעֲנִישְׁכֶם בַּעֲווֹנוֹתֵיכֶם? אֵינְכֶם אֶלָּא בְּנֵי אָדָם מִמַּה שֶּׁבָּרָא. הוּא סוֹלֵחַ לְמִי שֶׁיִּרְצֶה וּמַעֲנִישׁ אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה. וּלְאַלְלָה מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם, וְסוֹף כָּל הַבְּרִיּוֹת לַחֲזֹר אֵלָיו .

19. הוֹי בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר! שְׁלִיחֵנוּ (מוּחַמַּד) בָּא אֲלֵיכֶם כְּדֵי שֶׁיְּבָאֵר לָכֶם, בִּתְקוּפַת הַהַמְתָּנָה בְּהוֹפָעַת הַשְּׁלִיחִים, לְבַל תַּגִּידוּ, שֶׁלֹּא בָּא אֵלֵינוּ מְבַשֵּׂר אוֹ מַזְהִיר. הִנֵּה בָּא אֲלֵיכֶם מְבַשֵּׂר וּמַזְהִיר (הַנָּבִיא מוּחַמַּד). וְאַלְלָה הַכֹּל-יָכֹל.

קֶטַע 4

20. וּזְכֹר כַּאֲשֶׁר מוּסַא (מֹשֶׁה) אָמַר לִבְנֵי עַמּוֹ, בְּנֵי עַמִּי! זִכְרוּ אֶת הַטּוֹב אֲשֶׁר עָשָׂה אֶתְכֶם אַלְלָה, בַּהֲקִימוֹ בְּקִרְבְּכֶם נְבִיאִים, וּבַעֲשׂוֹתוֹ אֶתְכֶם לַמְּלָכִים (שִׁחְרֵר אֶתְכֶם מִן הַשִּׁעְבּוּד שֶׁל פַּרְעֹה), וּבְנוֹתְנוֹ לָכֶם אֶת אֲשֶׁר לֹא נָתַן לְאֶחָד מִבְּנֵי עוֹלָם (זְמַנְּכֶם).

21. בְּנֵי עַמִּי! הִכָּנְסוּ אֶל הָאָרֶץ הַקְּדוֹשָׁה אֲשֶׁר הוֹעִיד לָכֶם אַלְלָה, וְאַל תִּפְנוּ עֹרֶף לְמַעַן לֹא תַּפְסִידוּ אֶת הַטּוֹב שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה וְשֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא.

22. אָמְרוּ, מוּסַא! בָּאָרֶץ שׁוֹכֵן עַם שֶׁל גִּבּוֹרִים, וּלְעוֹלָם לֹא נִכָּנֵס אֵלֶיהָ עַד אִם יֵצְאוּ מִתּוֹכָהּ. וְרַק אִם יֵצְאוּ מִתּוֹכָהּ, נִכָּנֵס אֵלֶיהָ.

23. רַק שְׁנֵי אֲנָשִׁים מִיִּרְאֵי אַלְלָה אֲשֶׁר עָשָׂה אִתָּם חֶסֶד, אָמְרוּ, הִכָּנְסוּ אֲלֵיהֶם מִן הַשַּׁעַר, וְכַאֲשֶׁר תִּכָּנְסוּ בּוֹ, תִּגְבְּרוּ (עֲלֵיהֶם), וְסִמְכוּ עַל אַלְלָה אִם מַאֲמִינִים אַתֶּם.

24. (בְּנֵי יִשְׂרָאֵל) אָמְרוּ, לֹא נִכָּנֵס אֵלֶיהָ לְעוֹלָם, כָּל עוֹד הֵם (בְּנֵי הָעֲמָלֵקִים) בְּתוֹכָהּ. לֵךְ אֵפוֹא אַתָּה וְרִבּוֹנְךָ וְהִלָּחֲמוּ, כִּי אֲנַחְנוּ כָּאן יוֹשְׁבִים.

25. אָמַר (מוּסַא), רִבּוֹנִי! אֵינִי שַׁלִּיט אֶלָּא עַל עַצְמִי וְעַל אָחִי. פְּסֹק נָא בֵּינֵינוּ לְבֵין הָעֵדָה הַמֻּשְׁחֶתֶת הַזֹּאת.

26. אָמַר (אַלְלָה), (אֶרֶץ כְּנַעַן) תִּהְיֶה אֲסוּרָה עֲלֵיהֶם אַרְבָּעִים שָׁנָה, שֶׁבָּהֶן יִתְעוּ בָּאָרֶץ (הַמִּדְבָּר), אַל תִּצְטַעֵר עַל עֲדַת הַמֻּשְׁחָתִים.

קֶטַע 5

27. (הוֹי הַנָּבִיא!) קְרָא לָהֶם אֶת הַסִּפּוּר הָאֲמִתִּי שֶׁל שְׁנֵי בָּנָיו שֶׁל אָדָם, בְּהַקְרִיבָם שְׁנֵיהֶם קָרְבָּן, וְהוּא (אַלְלָה) קִבֵּל מִן הָאֶחָד, וְאוּלָם מִן הָאַחֵר לֹא קִבֵּל. אָמַר (הָאַחֵר לְאָחִיו), אֲנִי הוֹרֵג אוֹתְךָ. אָמְנָם אָחִיו אָמַר, אַלְלָה מְקַבֵּל קָרְבָּנוֹת רַק מִן הַיְּרֵאִים בִּלְבַד,

28. גַּם אִם תִּשְׁלַח יָדְךָ לַהֲרֹג אוֹתִי, לֹא אֶשְׁלַח יָדִי לַהֲרֹג אוֹתְךָ, כִּי יָרֵא אֲנִי מֵאַלְלָה רִבּוֹן הָעוֹלָמִים,

29. אֲנִי רוֹצֶה שֶׁתִּשָּׂא בַּחֵטְא לַהֲרִיגָתִי יַחַד עִם שְׁאַר חֲטָאֶיךָ, וְתִהְיֶה מִשּׁוֹכְנֵי הָאֵשׁ, וְזֶה הָעֹנֶשׁ שֶׁל הָרְשָׁעִים.

30. אָמְנָם, נַפְשׁוֹ הִרְשְׁתָה לוֹ לַהֲרֹג אֶת אָחִיו, וְהָיָה מִן הָאוֹבְדִים.

31. אָז אַלְלָה שָׁלַח עוֹרֵב שֶׁחָפַשׂ בָּאֲדָמָה לְהַרְאוֹת לוֹ (לָרוֹצֵחַ) כֵּיצַד יְכַסֶּה גוּפַת אָחִיו. הוּא (הָרוֹצֵחַ) אָמַר, אוֹי לִי! אֵיךְ לֹא יָכֹלְתִּי לִהְיוֹת כְּמוֹ הָעוֹרֵב הַזֶּה, וַאֲכַסֶּה גוּפַת אָחִי! וְהוּא הִתְחָרֵט מְאוֹד (עַל כָּל מַה שֶּׁעָשָׂה).

32. בְּגלַל זֶה צִוִּינוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, שֶׁכָּל הַהוֹרֵג נֶפֶשׁ אַחַת, בְּלֹא שֶׁהָרְגָה נֶפֶשׁ, אוֹ פָּעֲלָה לְמַלֵּא אֶת הָאָרֶץ שְׁחִיתוּת, כְּאִלּוּ הָרַג אֶת כָּל בְּנֵי אָדָם, וְכָל הַמְּחַיֶּה נֶפֶשׁ אַחַת, כְּאִלּוּ הֶחֱיָה אֶת כָּל בְּנֵי הָאָדָם. (לְאַחַר מִכֵּן) שְׁלִיחֵינוּ הֵבִיאוּ לָהֶם (לִבְנֵי אָדָם) אֶת הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים. אוּלָם אַף עַל פִּי כֵן הָיוּ רַבִּים מֵהֶם מִן הַמִּתְפָּרְצִים.

33. הָעֹנֶשׁ שֶׁל אֵלֶּה הַלּוֹחֲמִים בְּאַלְלָה וּשְׁלִיחוֹ וּפוֹעֲלִים לְהָפִיץ שְׁחִיתוּת בָּאָרֶץ, שֶׁהֵם, יֵהָרְגוּ אוֹ יִצָּלְבוּ, אוֹ יִכָּרְתוּ יַד יְמִינָם וְרֶגֶל שְׂמֹאלָם, אוֹ שֶׁיְּגֻלּוּ מֵאֶרֶץ מְגוּרָם אֶל מָקוֹם אַחֵר, בְּנוֹסָף לְזֶה, חֶרְפָּה תִּהְיֶה לָהֶם בָּעוֹלָם הַזֶּה, וּבָעוֹלָם הַבָּא לָהֶם עֹנֶשׁ עָצוּם,

34. חוּץ מֵאֵלֶּה אֲשֶׁר יַחַזְרוּ בִּתְשׁוּבָה לִפְנֵי שֶׁיִּפְּלוּ בִּידֵיכֶם, כִּי אַלְלָה הוּא סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

קֶטַע 6

35. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! יִרְאוּ אֶת אַלְלָה, בַּקְּשׁוּ אֶמְצָעֵי חֶסֶד עַל מְנַת לְהַשִּׂיג אֶת חַסְדּוֹ שֶׁל אַלְלָה, וְהֵאָבְקוּ בִּשְׁבִילוֹ, לְמַעַן תַּצְלִיחוּ.

36. אִם יִהְיֶה לַכּוֹפְרִים מְלוֹא הָאָרֶץ רְכוּשׁ וְאַף כִּפְלַיִם לְמַעַן יִפְדּוּ עַצְמָם מִן הָעֹנֶשׁ בְּיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים לֹא יִתְקַבֵּל מֵהֶם, וְרַק עֹנֶשׁ מַכְאִיב צָפוּי לָהֶם.

37. הֵם רוֹצִים לָצֵאת מִן הָאֵשׁ, אַךְ בְּשׁוּם אֹפֶן לֹא יֵצְאוּ מִמֶּנָּה, וְלָהֶם עֹנֶשׁ נִצְחִי.

38. הַגַּנָּב וְהַגַּנֶּבֶת, קִטְעוּ יְדֵיהֶם כְּעֹנֶשׁ לְמַה שֶּׁעָשׂוּ, עֹנֶשׁ לְדֻגְמָה מֵאַלְלָה. וְאַלְלָה עִזּוּז וְחָכָם.

39. אַךְ הַחוֹזֵר בִּתְשׁוּבָה לְאַחַר שֶׁחָטָא וְהַמְּתַקֵּן אֶת הִתְנַהֲגוּתוֹ, אַלְלָה יְקַבֵּל אֶת חֲזָרָתוֹ בִּתְשׁוּבָה. אַלְלָה סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

40. אֵינְךָ יוֹדֵעַ כִּי אַלְלָה לוֹ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, יַעֲנִשׁ אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה וְיִסְלַח לַאֲשֶׁר יִרְצֶה, וְאַלְלָה הַכֹּל-יָכֹל.

41. הוֹי הַשָּׁלִיחַ! אַל תִּתְעַצֵּב בִּגְלַל הַמְּמַהֲרִים לִכְפֹּר מֵאֵלֶּה (הַצְּבוּעִים) שֶׁאָמְרוּ בְּפִיהֶם, הֶאֱמַנּוּ, אַךְ לְבוֹתֵיהֶם לֹא יַאֲמִינוּ. וְגַם לֹא עַל אֵלֶּה שֶׁהִתְיַהֲדוּ, שׁוֹמְעִים לַשֶּׁקֶר, וְשׁוֹמְעִים לַאֲנָשִׁים אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא יָבוֹאוּ אֵלֶיךָ, הַמְּעַוְּתִים אֶת הַמּוּבָן שֶׁל פְּסוּקֵי הַתּוֹרָה, וְאוֹמְרִים, אִם מוּבָן כָּזֶה יוּבָא אֲלֵיכֶם קַבְּלוּ אוֹתוֹ, וְאִם לֹא הִזָּהֲרוּ. אִם אַלְלָה רוֹצֶה לְהַעֲמִיד מִישֶׁהוּ בְּנִסָּיוֹן, לֹא תּוּכַל לַעֲזֹר לוֹ עִם אַלְלָה. הֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר אַלְלָה אֵינוֹ רוֹצֶה לְטַהֵר אֶת לְבוֹתֵיהֶם, חֶרְפָּה תִּהְיֶה לָהֶם בָּעוֹלָם הַזֶּה, וּבָעוֹלָם הַבָּא לָהֶם עֹנֶשׁ עָצוּם.

42. הֵם (הַיְּהוּדִים) מַקְשִׁיבִים לְדִבְרֵי כָּזָב, וְלוֹקְחִים רִבִּית אֲסוּרָה. אַךְ אִם יִפְנוּ אֵלֶיךָ (הַנָּבִיא), שְׁפֹט בֵּינֵיהֶם (אִם תִּרְצֶה), אוֹ תִּתְרַחֵק מֵהֶם. אִם תִּתְרַחֵק מֵהֶם, לֹא יַזִּיקוּ לְךָ בִּמְאוּמָה, וְאִם תִּשְׁפֹּט, שְׁפֹט בֵּינֵיהֶם בְּצֶדֶק. אַלְלָּה אוֹהֵב אֶת עוֹשֵׂי הַצֶּדֶק.

43. אַךְ לָמָּה יִבְחֲרוּ בְּךָ כְּשׁוֹפֵט בֵּינֵיהֶם, וְאִתָּם הַתּוֹרָה, וּבָהּ מִשְׁפַּט אַלְלָּה, וְאַחַר מִשְׁפָּטְךָ הֵם פּוֹנִים עֹרֶף? אֵלֶּה אֵינָם מַאֲמִינִים.

קֶטַע 7

44. אָכֵן הוֹרַדְנוּ אֶת הַתּוֹרָה, תּוֹכָהּ הַדְרָכָה וְאוֹר, וְעַל פִּיהָ שָׁפְטוּ הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר הִתְמַסְּרוּ לְאַלְלָּה אֶת הַיְּהוּדִים, וְגַם הָרַבָּנִים וְהַחֲכָמִים, בְּהֶתְאֵם לְסֵפֶר אַלְלָּה שֶׁהֻפְקַד בִּידֵיהֶם וְהָיוּ עֵדִים עָלָיו, לָכֵן אַל תִּירְאוּ מִפְּנֵי הָאֲנָשִׁים, וְיִרְאוּ רַק אוֹתִי, וְאַל תִּמְכְּרוּ אֶת אוֹתוֹתַי בִּמְחִיר זוֹל מְאוֹד. כָּל מִי שֶׁאֵינוֹ שׁוֹפֵט לְפִי מַה שֶּׁהוֹרִיד אַלְלָּה, אֵלֶּה הֵם הַכּוֹפְרִים.

45. וְצִוִּינוּ בָּהּ (הַתּוֹרָה) עֲלֵיהֶם, כִּי נֶפֶשׁ תַּחַת נֶפֶשׁ, וְעַיִן תַּחַת עַיִן, וְאַף תַּחַת אַף, וְאֹזֶן תַּחַת אֹזֶן, וְשֵׁן תַּחַת שֵׁן, וְכִי גַּם עַל הַפְּצָעִים יֵשׁ גְּמוּל. וְאוּלָם כָּל הָעוֹשֶׂה צְדָקָה,[1] יְכֻפַּר לוֹ.[2] כָּל מִי שֶׁאֵינוֹ שׁוֹפֵט עַל פִּי הַדָּבָר אֲשֶׁר הוֹרִיד אַלְלָּה, אֵלֶּה הֵם הַפּוֹשְׁעִים.

46. וּבְעִקְבוֹתֵיהֶם (הַנְּבִיאִים) שָׁלַחְנוּ עִיסַא בֶּן מַרְיָם מְאַשֵּׁר אֶת הַתּוֹרָה שֶׁקָּדְמָה לוֹ, וְנָתַנּוּ לוֹ אֶת הָאֶנְגִ'יל, וּבוֹ הַדְרָכָה וְאוֹר, וּמְאַשֵּׁר אֶת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר הָיְתָה לְפָנָיו עִם הַדְרָכָה וְאַזְהָרָה לִירֵאִים,

47. עַל בַּעֲלֵי הָאֶנְגִ'יל לִשְׁפֹּט עַל פִּי שֶׁהוֹרִיד בּוֹ אַלְלָּה, כָּל מִי שֶׁאֵינוֹ שׁוֹפֵט לְפִי מַה שֶּׁאַלְלָּה הוֹרִיד, אֵלֶּה הֵם הַמַּשְׁחִיתִים.

48. וְהוֹרַדְנוּ אֵלֶיךָ (מוּחַמַּד) מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוּרְאָן) עִם הָאֱמֶת, וּמְאַשֵּׁר אֶת הַסְּפָרִים שֶׁהוּרְדוּ לְפָנָיו וְשׁוֹלֵט עֲלֵיהֶם. עַל כֵּן שְׁפֹט בֵּינֵיהֶם עַל פִּי שֶׁהוֹרִיד אַלְלָּה מִן הַשָּׁמַיִם, וְאַל תֵּלֵךְ אַחֲרֵי יִצְרֵיהֶם הַסּוֹטִים מִן הָאֱמֶת שֶׁנִּתְּנָה לְךָ. לְכָל אֶחָד מִכֶּם נָתַנּוּ חֹק וּמִנְהָג. וְאִלּוּ רָצָה אַלְלָּה הָיָה עוֹשֶׂה אֶת כֻּלְּכֶם אֻמָּה אַחַת, אַךְ הוּא רָצָה לְנַסּוֹתְכֶם בְּמַה שֶּׁנָּתַן לָכֶם, לָכֵן הִתְחָרוּ בֵּינֵיכֶם בְּמַעֲשִׂים טוֹבִים, כִּי כֻּלְּכֶם אֶל אַלְלָּה תָּשׁוּבוּ, וְאָז יוֹדִיעֲכֶם אֶת הַדָּבָר אֲשֶׁר נֶחְלַקְתֶּם בּוֹ.

---

1. מוותר לאשר פגע בו.
2. לנפגע, ויזכה לגמול מאת אללה ביום הדין.

.49 שְׁפֹט בֵּינֵיהֶם עַל פִּי שֶׁהוֹרִיד אַלְלָה, וְאַל תֵּלֵךְ אַחֲרֵי יִצְרֵיהֶם הַסּוֹטִים מִן הָאֱמֶת (שֶׁנִּתְּנָה לְךָ), וְלָכֵן הִזָּהֵר אוֹתָם לְבַל יְפַתּוּךָ לִסְטוֹת מֵחֵלֶק מִן הַחֻקִּים. וְאִם יִפְנוּ עֹרֶף, דַּע כִּי אַלְלָה רוֹצֶה לִפְגֹּעַ בָּהֶם עַל חֲטָאֵיהֶם. וְכִי מַרְבִּית בְּנֵי אָדָם פּוֹרְקֵי עֹל שָׁמַיִם.

.50 הַאִם (הַיְּהוּדִים הָאֵלֶּה) רוֹצִים כִּי תִּשְׁפֹּט בֵּינֵיהֶם לְפִי חֹק הַגָ'אהִלִיָּה?[1] הֲלֹא אֵין טוֹב מֵאַלְלָה כְּשׁוֹפֵט בֵּין בְּנֵי אָדָם הַבּוֹטְחִים בּוֹ.

קֶטַע 8

.51 הוֹי הַמַּאֲמִינִים! אַל תִּקְחוּ לָכֶם אֶת הַיְּהוּדִים וְאֶת הַנּוֹצְרִים לִבְנֵי בְּרִית. הֵם בְּנֵי בְּרִית זֶה לָזֶה. וַאֲשֶׁר יִקַּח אוֹתָם לִבְנֵי בְּרִית, מֵהֶם הוּא. אַלְלָה לֹא יַדְרִיךְ אֶת הַחוֹטְאִים (אֲשֶׁר מְצַדְּדִים עִם הַכּוֹפְרִים).

.52 הֵן רוֹאֶה אַתָּה כִּי אֵלֶּה (הַצְּבוּעִים) שֶׁיֵּשׁ מַחֲלָה בִּלְבּוֹתֵיהֶם חָשִׁים אֲלֵיהֶם (הַיְּהוּדִים) וְאוֹמְרִים, יְרֵאִים אֲנַחְנוּ (שֶׁהַיְּהוּדִים יְנַצְּחוּ אֶת הַמֻּסְלְמִים) וְיִפְגַּע בָּנוּ אָסוֹן. אַךְ יִתָּכֵן שֶׁאַלְלָה יָבִיא נִצָּחוֹן, אוֹ יַעֲשֶׂה מַשֶּׁהוּ לְחַזֵּק אֶת הַכֹּחַ שֶׁל הַמֻּסְלְמִים. וְאָז יִתְחָרְטוּ (הַצְּבוּעִים) עַל אֲשֶׁר הִסְתִּירוּ בְּנַפְשׁוֹתֵיהֶם.

.53 וְהַמַּאֲמִינִים יֹאמְרוּ, הַאִם אֵלֶּה הֵם אֲשֶׁר נִשְׁבְּעוּ בְּאַלְלָה בִּשְׁבוּעָה נֶאֱמָנָה שֶׁהֵם אִתְּכֶם? מַעֲשֵׂיהֶם יִכָּשְׁלוּ וְהֵם יִהְיוּ מִן הָאוֹבְדִים.

.54 הוֹי הַמַּאֲמִינִים! מִי שֶׁיִּנְטֹשׁ אֶת דָּתוֹ מִבֵּינֵיכֶם, אָז יָבִיא אַלְלָה אֲנָשִׁים אֲשֶׁר יֹאהַב אוֹתָם וְיֹאהֲבוּ אוֹתוֹ, נוֹחִים לַמַּאֲמִינִים וְקָשִׁים לַכּוֹפְרִים, וִיבַצְּעוּ גִ'הַאד (מַאֲבָק) בִּשְׁבִיל שֶׁל אַלְלָה, לֹא יֶרְאוּ מִפְּנֵי גִּנּוּי וְתוֹכֵחָה. זֶה הַחֶסֶד שֶׁל אַלְלָה שֶׁהוּא מַעֲנִיק לְכָל מִי שֶׁיִּרְצֶה, כִּי הוּא מַקִּיף וְיוֹדֵעַ.

.55 הַמְּגִנִּים שֶׁלָּכֶם הֵם, אַלְלָה, וּשְׁלִיחוֹ (מוּחַמַּד), וְהַמַּאֲמִינִים הַמְּקַיְּמִים אֶת הַתְּפִלָּה, וְהַמְשַׁלְּמִים אֶת הַזָּכָּאת כְּשֶׁהֵם כּוֹרְעִים לְאַלְלָה.

.56 וּמִי שֶׁלּוֹקֵחַ לוֹ לִמְגִנִּים אֶת אַלְלָה, וְאֶת שְׁלִיחוֹ, וְאֶת הַמַּאֲמִינִים, הֵם שַׁיָּכִים לַמַּחֲנֶה שֶׁל אַלְלָה, וְהֵם הַמְנַצְּחִים.

קֶטַע 9

.57 הוֹי הַמַּאֲמִינִים! אַל תִּקְחוּ לָכֶם לִבְנֵי בְּרִית מֵאֵלֶּה אֲשֶׁר נִתַּן לָהֶם הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים) וּמִן הַכּוֹפְרִים, אֲשֶׁר שָׂמוּ אֶת דַּתְכֶם לְלַעַג וְלִשְׂחוֹק. וְיִרְאוּ אֶת אַלְלָה, אִם מַאֲמִינִים אַתֶּם.

---

1. ר' סורת אאל עמראן 3: 154.

58. וּכְשֶׁאַתֶּם קוֹרְאִים לַתְּפִלָּה הֵם שָׂמִים אוֹתָהּ לַלַּעַג וּשְׂחוֹק, כִּי הֵם אֲנָשִׁים חַסְרֵי דַּעַת.

59. אֱמֹר, הוֹי בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר! הַאִם אַתֶּם מִתְנַקְּמִים בָּנוּ מִשּׁוּם שֶׁאֲנַחְנוּ מַאֲמִינִים בְּאַלְלָה וּבְמַה שֶּׁהוּרַד לָנוּ (הַקּוּרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם, וּבְמַה שֶּׁהוּרַד מִקֹּדֶם, וּבַאֲשֶׁר מַרְבִּיתְכֶם מֻשְׁחָתִים?

60. אֱמֹר, הַאַגִּיד לָכֶם, רָעָה מִזֹּאת, לְמִי הָעֹנֶשׁ הָרַע בְּיוֹתֵר מִכָּל אֵצֶל אַלְלָה? לְאֵלֶּה אֲשֶׁר קִלְּלָם אַלְלָה, וְכָעַס עֲלֵיהֶם, וְהָפַךְ מֵהֶם לְקוֹפִים וְלַחֲזִירִים, וַאֲשֶׁר עָבְדוּ אֶת הָאֱלִיל טַאע'וּת. מָקוֹם אֵלֶּה הוּא הָרַע בְּיוֹתֵר (בְּיוֹם הַדִּין), וּגְדוֹלָה מִכֹּל, תְּעִיָּתָם מִן הַדֶּרֶךְ הַיְּשָׁרָה.

61. אִם יָבוֹאוּ אֲלֵיכֶם (הַצְּבוּעִים מִבֵּין הַיְּהוּדִים) יֹאמְרוּ, אֲנַחְנוּ מַאֲמִינִים, הֲרֵי הֵם נִכְנָסִים אֲלֵיכֶם כְּכוֹפְרִים וְיוֹצְאִים כְּכוֹפְרִים, אַךְ אַלְלָה יוֹדֵעַ אֶת מַה שֶּׁהֵם מַסְתִּירִים.

62. תִּרְאֶה רַבִּים מֵהֶם חָשִׁים לַחֵטְא וּלְתוֹקְפָנוּת וְקַבָּלַת רִבִּית אֲסוּרָה. מַה נּוֹרָא אֲשֶׁר הֵם עוֹשִׂים.

63. וְלָמָּה אֵין הָרַבָּנִים וְהַחֲכָמִים שֶׁלָּהֶם מוֹנְעִים אוֹתָם מִלַּחְטֹא בְּדִבְרֵיהֶם וּמִקַּבָּלַת רִבִּית אֲסוּרָה? כַּמָּה רָעִים מַעֲשֵׂיהֶם.

64. הַיְּהוּדִים אוֹמְרִים, אַלְלָה כְּבוּל יָד,[1] יְדֵיהֶם כְּבוּלוֹת, וַאֲרוּרִים הֵם עַל אֲשֶׁר אָמְרוּ. כִּי יְדֵי אַלְלָה פְּשׁוּטוֹת לְהַעֲנִיק כַּאֲשֶׁר יִרְצֶה. מַה שֶּׁהוּרַד אֵלֶיךָ מֵרִבּוֹנְךָ מוֹסִיף לְרַבִּים מֵהֶם מְרִידָה וּכְפִירָה. וְלָכֵן זָרַעְנוּ אֵיבָה וְשִׂנְאָה בֵּינֵיהֶם עַד יוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים. בְּכָל עֵת שֶׁהֵם יַבְעִירוּ אֶת אֵשׁ הַמִּלְחָמָה, מְכַבֶּה אוֹתָהּ אַלְלָה, לָכֵן הֵם מְנַסִּים לְמַלֵּא אֶת הָאָרֶץ שְׁחִיתוּת, וְאַלְלָה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַמַּשְׁחִיתִים.

65. לוּ הֶאֱמִינוּ בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר (בִּשְׁלִיחוּתוֹ שֶׁל מוּחַמַּד) וְיָרְאוּ אֶת אַלְלָה הָיִינוּ מְכַפְּרִים לָהֶם עַל מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים, וּמַכְנִיסִים אוֹתָם לְגַנּוֹת הַנְּעִימִים,

66. וְלוּ קִיְּמוּ אֶת הַתּוֹרָה וְאֶת הָאֶנְג'יל וּמַה שֶּׁהוּרַד אֲלֵיהֶם מֵרִבּוֹנָם (הַקּוּרְאָן), הָיוּ אוֹכְלִים בְּשֶׁפַע מִטּוּב הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. אָמְנָם יֵשׁ בֵּינֵיהֶם קְבוּצָה הֲגוּנָה, אַךְ מַרְבִּיתָם רָעִים מַעֲשֵׂיהֶם.

---

1. כלומר: לא יוכל עוד להשפיע טובה. היד פה כינוי על כוחו ונדיבותו של אללה, ולא יד אמיתית.

קֶטַע 10

67. הוֹי הַשָּׁלִיחַ! הוֹדַע אֶת אֲשֶׁר הוֹרִיד אֵלֶיךָ רִבּוֹנְךָ מִן הַשָּׁמַיִם, וְכִי אִם לֹא כֵּן תַּעֲשֶׂה, אָז לֹא הוֹדַעְתָּ אֶת שְׁלִיחוּתוֹ (שֶׁל אַלְלָה). הֵן אַלְלָה יִשְׁמֹר אוֹתְךָ מִן הָאֲנָשִׁים. אַלְלָה אֵינוֹ מַדְרִיךְ אֶת הַכּוֹפְרִים.

68. אֱמֹר, הוֹי בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר! הָאֱמוּנָה שֶׁלָּכֶם אֵינָהּ אֲמִתִּית כָּל עוֹד שֶׁלֹּא תְּקַיְּמוּ אֶת הַתּוֹרָה וְאֶת הָאֶנְגִּ׳יל וְאֶת מַה שֶּׁהוּרַד אֲלֵיכֶם מֵרִבּוֹנְכֶם (הַקּוּרְאָן). מַה שֶּׁהוּרַד אֵלֶיךָ (מוּחַמַּד) מֵרִבּוֹנְךָ, מוֹסִיף לָרַבִּים מֵהֶם (בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר) שַׁחְצָנוּת וּכְפִירָה, אַךְ לֹא תִּצְטַעֵר עַל מַה שֶּׁעוֹשֶׂה עִם הַכּוֹפְרִים.

69. הַמַּאֲמִינִים (הַמֻּסְלְמִים), וְהַיְּהוּדִים, וְהַצַּאבְּאִים, וְהַנּוֹצְרִים,[1] מִי שֶׁהֶאֱמִין מֵהֶם בְּאַלְלָה וּבְיוֹם הָאַחֲרוֹן וְעָשָׂה אֶת הַטּוֹב, עֲלֵיהֶם לֹא יִהְיֶה פַּחַד וְלֹא יִצְטַעֲרוּ.

70. אֲנַחְנוּ כָּרַתְנוּ בְּרִית עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְשָׁלַחְנוּ אֲלֵיהֶם שְׁלִיחִים, אַךְ בְּכָל פַּעַם שֶׁהֵבִיא אֲלֵיהֶם שָׁלִיחַ שֶׁלֹּא לְפִי תַּאֲוַת נַפְשָׁם, הִכְחִישׁוּ אֶת דִּבְרֵי אֲחָדִים, וַאֲחָדִים מֵהֶם הָרְגוּ.

71. הֵם חָשְׁבוּ שֶׁלֹּא יֵעָנְשׁוּ, לָכֵן הֵם הִתְעַוְּרוּ וְאָטְמוּ אֶת אָזְנֵיהֶם. אֲבָל הָעֳנְשׁוּ, לְאַחַר מִכֵּן קִבֵּל אַלְלָה אֶת תְּשׁוּבָתָם, אוּלָם שׁוּב הִתְנַהֲגוּ רַבִּים כְּעִוְרִים וּכְחֵרְשִׁים. וְאַלְלָה רוֹאֶה אֶת אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ.

72. אָכֵן כָּפְרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר אָמְרוּ, כִּי אַלְלָה הוּא הַמָּסִיח (הַמָּשִׁיחַ) בֶּן מַרְיָם. הַמָּסִיח אָמַר, הוֹי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! עִבְדוּ אֶת אַלְלָה, רִבּוֹנִי וְרִבּוֹנְכֶם. כָּל הַמְּצָרֵף שֻׁתָּפִים לְאַלְלָה, יַחְרִים אוֹתוֹ אַלְלָה מִן הַגַּן, וּמְעוֹנוֹ יִהְיֶה הָאֵשׁ. וְלַחוֹטְאִים אֵין עוֹזְרִים.

73. אָכֵן כָּפְרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר אָמְרוּ, אַלְלָה הוּא שלישי בשלושה, אֵין כָּל אֱלֹהַּ אֶלָּא אֱלֹהַּ אֶחָד (אַלְלָה). וְאִם לֹא יֶחְדְּלוּ מִדִּבְרֵיהֶם, יָבוֹא עַל הַכּוֹפְרִים עֹנֶשׁ מַכְאִיב.

74. הֲלֹא יַחַזְרוּ בִּתְשׁוּבָה אֶל אַלְלָה, וִיבַקְשׁוּ אֶת סְלִיחָתוֹ? הֵן אַלְלָה סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

75. הַמָּסִיח בֶּן מַרְיָם אֵינוֹ אֶלָּא שָׁלִיחַ כְּמוֹ הַשְּׁלִיחִים שֶׁקָּדְמוּ לוֹ, וְאִמּוֹ הָיְתָה צַדִּיקָה, וּשְׁנֵיהֶם (הָיוּ בְּנֵי אָדָם) אֲשֶׁר אָכְלוּ מָזוֹן. רְאֵה אֵיךְ אֲנַחְנוּ מַבְהִירִים לָהֶם אֶת הָאוֹתוֹת, וְהִסְתַּכֵּל אֵיךְ הֵם סוֹטִים מִן הָאֱמֶת.

---

1. ר׳ סורת אל-בקרה 2: 62.

76. אֱמֹר, הֲתַעַבְדוּ זוּלַת אַלְלָה מִישֶׁהוּ שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לְהַזִּיק אוֹ לְהֵיטִיב לָכֶם? אַלְלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.

77. אֱמֹר, הוֹי בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר (הַנּוֹצְרִים)! אַל תַּגְזִימוּ וְתִסְטוּ מִן הָאֱמֶת בְּעִנְיַן דָּתְכֶם, וְלֹא תֵּלְכוּ אַחֲרֵי נְטִיּוֹת אֲנָשִׁים שֶׁתָּעוּ מִקֹּדֶם וְהִתְעוּ רַבִּים וְתָעוּ מֵעַל הַשְּׁבִיל הַיָּשָׁר.

קֶטַע 11

78. הַכּוֹפְרִים מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל קֻלְּלוּ עַל יְדֵי דַאווּד (דָּוִד) וְעִיסָא בֶּן מַרְיָם מִשּׁוּם שֶׁמָּרְדוּ וְהָיוּ עוֹבְרֵי חֹק,

79. וְלֹא מָנְעוּ זֶה אֶת זֶה מִמַּעֲשֵׂיהֶם הַמְגֻנִּים. מַה נּוֹרָא אֲשֶׁר עָשׂוּ.

80. תִּרְאֶה רַבִּים מִבֵּינֵיהֶם (הַיְּהוּדִים) לוֹקְחִים אֶת הַכּוֹפְרִים לְמָגִנִּים, מַה נּוֹרָא הוּא הַמַּעֲשֶׂה שֶׁהִקְדִּימוּ לְעַצְמָם אֲשֶׁר גָּרַם כִּי אַלְלָה כָּעַס עֲלֵיהֶם, וְלָנֶצַח הֵם בְּעֹנֶשׁ שׁוֹכְנִים.

81. אִלּוּ הֶאֱמִינוּ בְּאַלְלָה וּבְנָבִיא (מוּחַמַּד) וּבְמַה שֶּׁהוּרַד אֵלָיו (הַקּוּרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם, לֹא הָיוּ לוֹקְחִים אוֹתָם (הַכּוֹפְרִים) לְמָגִנִּים, וְאוּלָם רַבִּים מֵהֶם מֻשְׁחָתִים.

חלק 7

82. אַתָּה תִּמְצָא כִּי הַיְּהוּדִים וְהַפָּגָנִיִּים, אֵיבָתָם לַמַּאֲמִינִים (הַמֻּסְלְמִים) חֲזָקָה בְּיוֹתֵר, אַךְ תִּמְצָא כִּי אֵלֶּה הַטּוֹעֲנִים, «נוֹצְרִים אֲנַחְנוּ», יְדִידוּתָם לַמַּאֲמִינִים חֲזָקָה בְּיוֹתֵר, מִשּׁוּם שֶׁיֵּשׁ בֵּינֵיהֶם כְּמָרִים וּנְזִירִים, וְאֵינָם שַׁחְצָנִים,

83. וְכַאֲשֶׁר הֵם שׁוֹמְעִים אֶת מַה שֶּׁהוּרַד אֶל הַשָּׁלִיחַ (מוּחַמַּד) מִן הַשָּׁמַיִם, אַתָּה רוֹאֶה אֶת עֵינֵיהֶם מַזִּילוֹת דְּמָעוֹת, בִּגְלַל שֶׁהִכִּירוּ אֶת הָאֱמֶת (שֶׁל הַקּוּרְאָן). הֵם אוֹמְרִים, «רִבּוֹנֵנוּ! מַאֲמִינִים אֲנַחְנוּ, עַל כָּךְ כְּתֹב אוֹתָנוּ עִם הָעֵדִים (לַאֲמִתּוּת הַקּוּרְאָן),

84. וּמַה לָּנוּ כִּי לֹא נַאֲמִין בְּאַלְלָה וּבָאֱמֶת שֶׁבָּאָה אֵלֵינוּ (עַל יְדֵי מוּחַמַּד), וַאֲנַחְנוּ מְקַוִּים כִּי יַכְנִיסֵנוּ רִבּוֹנֵנוּ בְּתוֹךְ הָאֲנָשִׁים הַיְשָׁרִים (בְּיוֹם הַדִּין)».

85. אַלְלָה יִגְמֹל לָהֶם (בְּיוֹם הַדִּין) בְּגַנִּים אֲשֶׁר נְהָרוֹת זוֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם, לָנֶצַח יִשְׁכְּנוּ בָּהֶם, וְזֶהוּ גְּמוּל עוֹשֵׂי הַטּוֹב.

86. אַךְ אֵלֶּה שֶׁכָּפְרוּ וְהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, אֵלֶּה הֵם בַּעֲלֵי הַשְּׁאוֹל (אֵשׁ הַגֵּיהִנֹּם).

קֶטַע 12

87. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! אַל תֶּאֶסְרוּ (עַל עַצְמְכֶם) אֶת הַמַּאֲכָלִים הַטּוֹבִים אֲשֶׁר הִתִּיר אַלְלָה לָכֶם, וְאַל תַּעַבְרוּ חֹק, כִּי אַלְלָה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הָעוֹבְרִים חֹק.

88. אִכְלוּ מִמַּה שֶּׁאַלְלָה פִּרְנֵס אֶתְכֶם, מִן הַמֻּתָּר וְהַטּוֹב, וְיִרְאוּ אֶת אַלְלָה אֲשֶׁר בּוֹ אַתֶּם מַאֲמִינִים.

89. לֹא יַעֲנִישׁ אֶתְכֶם אַלְלָה לִפְלִיטַת פֶּה בִּשְׁבוּעוֹתֵיכֶם, אֲבָל יַעֲנִישׁ אֶתְכֶם אִם תִּשָּׁבְעוּ בְּכַוָּנָה תְּחִלָּה. לְמַעַן יְכֻפַּר לְנִשְׁבָּע (אִם לֹא יְקַיֵּם אֶת שְׁבוּעָתוֹ), עָלָיו לְהַאֲכִיל עֲשָׂרָה עֲנִיִּים מִן הַמָּזוֹן שֶׁהוּא מַאֲכִיל בּוֹ אֶת בְּנֵי בֵּיתוֹ יוֹם יוֹם, אוֹ לְהַלְבִּישׁ אוֹתָם, אוֹ לְשַׁחְרֵר עֶבֶד. אַךְ כָּל מִי שֶׁאֵין לוֹ הָאֶמְצָעִים, יָצוּם שְׁלוֹשָׁה יָמִים. זֶהוּ הַכּוֹפֶר בְּעַד אִי קִיּוּם שְׁבוּעָה, עַל כֵּן הִזָּהֲרוּ בִּשְׁבוּעוֹתֵיכֶם. כָּכָה יַבְהִיר לָכֶם אַלְלָה אוֹתוֹתָיו לְמַעַן תּוֹדוּ לוֹ.

90. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! הַיַּיִן וּמִשְׂחֲקֵי הַמַּזָּל, מַיְסֶר,[1] וְזֶבַח עַל מַצֵּבוֹת (לְמַעַן הָאֱלִילִים), וְהַחִצִּים לַמִּגְרָלָה, תּוֹעֵבָה הֵם מִמַּעֲשֵׂה הַשָּׂטָן, עַל כֵּן הִתְרַחֲקוּ מֵהֶם לְמַעַן תַּצְלִיחוּ.[2]

91. הַשָּׂטָן רוֹצֶה לְהָטִיל בֵּינֵיכֶם אֵיבָה וְשִׂנְאָה בַּיַּיִן וּבַמַּיְסֶר וּלְהָסִירְכֶם מִזֵּכֶר אַלְלָה וּמֵהַתְּפִלָּה. הַאִם אַתֶּם מְצַיְּתִים לָאִסּוּר?[3]

92. צַיְּתוּ לְאַלְלָה וְצַיְּתוּ לַשָּׁלִיחַ (מוּחַמַּד) וְהִזָּהֲרוּ, כִּי אִם תִּפְנוּ עֹרֶף, דְּעוּ כִּי עַל שְׁלִיחֵנוּ רַק לִמְסֹר הוֹדָעָה בְּרוּרָה.

93. אֵין חֵטְא עַל הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב בִּגְלַל מַה שֶּׁאָכְלוּ וְשָׁתוּ מִן הָאָסוּר לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת (לִפְנֵי הָאִסּוּר) אִם יָרְאוּ אֶת אַלְלָה וְהֶאֱמִינוּ וְעָשׂוּ אֶת הַטּוֹב, וְאַחַר יָרְאוּ וְהֶאֱמִינוּ, וְעוֹד יָרְאוּ וְעָשׂוּ אֶת הַטּוֹב, כִּי אַלְלָה אוֹהֵב אֶת עוֹשֵׂי הַטּוֹב.

קֶטַע 13

94. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! אַלְלָה יַעֲמִידְכֶם בְּנִסָּיוֹן עַל יְדֵי הַצַּיִד שֶׁתּוּכְלוּ לָצוּד בִּידֵיכֶם וּבְרָמְחֵיכֶם (בְּעוֹנַת הָעֲלִיָּה לָרֶגֶל), וְזֹאת לְמַעַן יְבָרֵר אַלְלָה מִי יִירָא אוֹתוֹ בַּסֵּתֶר. וּמִי שֶׁיֶּחֱטָא אַחֲרֵי כֵן צָפוּי לוֹ עֹנֶשׁ מַכְאִיב.

---

1. ר׳ סורת אל-בקרה 2 : 219.
2. התרחקו מעליהם למען תצליחו : השלב השלישי לאסור שתית יין. בשביל שלב ראשון, ר׳ אל-בקרה 2 : 219, ובשביל שלב שני, ר׳ אנ-נסאי׳ 4 : 43.
3. האם אתם נשמעים לאסור? : זה השלב הרביעי והסופי לאסור שתית יין באסלאם.

95. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! אַל תַּהַרְגוּ (בְּהֵמוֹת) צַיִד כְּשֶׁאַתֶּם עוֹלִים לְרֶגֶל, וְכָל הַהוֹרֵג בֶּהֱמַת צַיִד בְּכַוָּנָה תְּחִלָּה, הָעֹנֶשׁ שֶׁלּוֹ הוּא שְׁחִיטַת בְּהֵמָה דּוֹמָה לְמַה שֶׁהָרַג, לְפִי הַחְלָטַת שְׁנֵי אֲנָשִׁים יְשָׁרִים מִבֵּינֵיכֶם, כְּקָרְבָּן שֶׁיִּזָּבַח עַל יַד הַכַּעְבָּה, אוֹ בַּכֹּפֶר, הַאֲכָלַת מִסְכֵּנִים, אוֹ לָצוּם מִסְפַּר יָמִים שָׁוִים לְכַמּוּת הָאֹכֶל שֶׁיִּתֵּן לְמִסְכֵּנִים, לְמַעַן יִסְבֹּל הָעֹנֶשׁ עַל מַעֲשֵׂהוּ. אַלְלָה יִסְלַח עַל מַה שֶּׁנַּעֲשָׂה בֶּעָבָר, אַךְ מִי שֶׁיָּשׁוּב לַעֲשׂוֹת זֹאת יִנָּקֵם בּוֹ אַלְלָה, כִּי אַלְלָה עִזּוּז וּבַעַל נְקָמוֹת.

96. הֻתַּר לָכֶם לָדוּג בַּיָּם לַאֲכִילָה וּלְטוֹבַת הֲנָאַתְכֶם בַּבַּיִת וּכְצֵידָה לַדֶּרֶךְ. אַךְ נֶאֱסַר עֲלֵיכֶם לָצוּד בַּיַּבָּשָׁה בִּתְקוּפַת הָעֲלִיָּה לְרֶגֶל. וְיִרְאוּ אֶת אַלְלָה אֲשֶׁר אֵלָיו תֵּאָסְפוּ (בְּיוֹם הַדִּין).

97. אַלְלָה עָשָׂה אֶת הַכַּעְבָּה, הַבַּיִת הַקָּדוֹשׁ מָקוֹם לְקִיּוּם מִצְווֹת וּבִטָּחוֹן לִבְנֵי אָדָם, גַּם הֶחֳדָשִׁים הַקְּדוֹשִׁים,[1] וְאָסַר לְהַתְקִיף אֶת בַּהֲמוֹת הַזֶּבַח עַל קִשּׁוּטֵיהֶם שֶׁיֻּקְרְבוּ לַכַּעְבָּה, לְמַעַן תֵּדְעוּ כִּי אַלְלָה יוֹדֵעַ עַל מַה שֶּׁבַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְכִי אַלְלָה יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

98. דְּעוּ כִּי אַלְלָה מַעֲנִישׁ קָשׁוֹת, וּבְאוֹתָהּ מִדָּה הוּא סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

99. עַל הַשָּׁלִיחַ רַק לְהַזְהִיר וּלְהַדְרִיךְ, וְאַלְלָה יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר תְּגַלּוּ וְאֶת אֲשֶׁר תַּעֲלִימוּ.

100. אֱמֹר, הָרַע וְהַטּוֹב אֵינָם שָׁוִים זֶה לָזֶה, וְלוּ גַּם אִם הָרַע יִמְצָא חֵן בְּעֵינֶיךָ, עַל כֵּן יִרְאוּ אֶת אַלְלָה אַתֶּם בַּעֲלֵי הַבִּינָה לְמַעַן תַּצְלִיחוּ.

קֶטַע 14

101. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! אַל תִּשְׁאֲלוּ עַל עִנְיָנִים אֲשֶׁר אִם יִתְגַּלּוּ לָכֶם יִהְיוּ קָשִׁים עֲלֵיכֶם, וְאוּלָם אִם תִּשְׁאֲלוּ עֲלֵיהֶם בִּזְמַן יְרִידַת אוֹתוֹת הַקּוּרְאָן מִן הַשָּׁמַיִם יִתְגַּלּוּ לָכֶם. אַלְלָה סָלַח לָכֶם מִלְּבַצֵּעַ אוֹתָם, כִּי אַלְלָה סוֹלֵחַ וּמָתוּן.

102. יֵשׁ אֲנָשִׁים שֶׁשָּׁאֲלוּ עַל עִנְיָנִים אֵלֶּה לִפְנֵיכֶם, וּכְשֶׁנִּתְגַּלּוּ לָהֶם כָּפְרוּ בָּהֶם.

103. אַלְלָה לֹא חוֹקֵק אֶת «הַבָּחִירָה»[2] אוֹ «סַאאִיבָּה»[3] אוֹ «וָצִילָה»[4] אוֹ «חַאמִי»,[5] וְאוּלָם הַכּוֹפְרִים מַעֲלִילִים זֹאת עַל אַלְלָה בְּשֶׁקֶר, כִּי מַרְבִּיתָם חַסְרֵי בִּינָה.

---

1. החודשים הקדושים ארבעה: רג׳ב, ד׳ו אל-קיעדה, ד׳ו אל-חיג׳ה, אל-מוחרם.
2. בָּחִירָה= קטיעת אזני הנאקה. אחרי שתוליד מספר מסויים. נאקה כזו יוקדש החלב שלה לאלילים.
3. סַאאִיבָּה= רעייה חופשית של נאקה והיא מוקדשת לאלילים.
4. וָצִילָה= נאקה היולדת נקבה בפעם הראשונה וממשיכה להוליד נקבות בלי זכר ביניהן. והיא גם מוקדשת לאלילים.
5. חַאמִי= גמל זכר מיועד לצורכי הפריה, ואחרי שיפרה מספר מסוים של נקבות הוא יוקדש לאלילים.

104. וּכְשֶׁנֶּאֱמַר לָהֶם (הַכּוֹפְרִים הָעוֹשִׂים כָּל הַשְּׁקָרִים הָאֵלֶּה), בּוֹאוּ אֶל אֲשֶׁר הוֹרִיד אַלְלָה מִן הַשָּׁמַיִם, וְאֶל הַשָּׁלִיחַ (מוּחַמַּד), הֵם אוֹמְרִים, דַּיֵּנוּ בְּמַה שֶּׁמָּצָאנוּ אֲבוֹתֵינוּ עוֹשִׂים. אַף כִּי לֹא יָדְעוּ אֲבוֹתֵיהֶם דָּבָר וְלֹא הָיוּ מֻדְרָכִים?

105. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! דַּאֲגוּ לְנַפְשׁוֹתֵיכֶם, וְאִם תִּהְיוּ מֻדְרָכִים לֹא יַזִּיק לָכֶם אֵיזֶה שֶׁהוּא תּוֹעֶה. כִּי אֶל אַלְלָה תַּחַזְרוּ כֻּלְּכֶם, וְאָז יוֹדִיעַ לָכֶם עַל מַעֲשֵׂיכֶם.

106. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! מִי מִכֶּם אֲשֶׁר עוֹמֵד לָמוּת עָלָיו לְהַעֲמִיד שְׁנֵי אֲנָשִׁים יְשָׁרִים מִקִּרְבְּכֶם עַל צַוָּאָתוֹ לִפְנֵי מוֹתוֹ, אוֹ אִם יִקְרֶה וְאֶחָד מִכֶּם עָמַד לָמוּת בְּנוֹסַעֲכֶם בַּדֶּרֶךְ, הַעֲמִידוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים זָרִים (אִם לֹא תִּמְצְאוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים מִבֵּינֵיכֶם). וְאִם אֵינְכֶם בּוֹטְחִים בָּהֶם, תְּעַכְּבוּ אוֹתָם לְאַחַר הַתְּפִלָּה, וְתִדְרְשׁוּ מֵהֶם שֶׁיִּשָּׁבְעוּ בְּאַלְלָה, לֹא נְשַׁנֶּה עֵדוּתֵנוּ זוֹ בְּעַד כָּל מְחִיר, גַּם אִם זֶה יִהְיֶה לְמַעַן קָרוֹב מִשְׁפָּחָה שֶׁלָּנוּ, וְלֹא נַעֲלִים דָּבָר מֵעֵדוּתֵנוּ שֶׁהִתְחַיַּבְנוּ בִּפְנֵי אַלְלָה לִשְׁמֹר, וְאִם כָּךְ נַעֲשֶׂה, נִהְיֶה חוֹטְאִים,

107. אַךְ אִם יִתְגַּלֶּה אַחַר כָּךְ שֶׁהֵם אֲשֵׁמִים (בְּשִׁנּוּי עֵדוּתָם), אָז יִשָּׁבְעוּ בְּאַלְלָה שְׁנֵי יוֹרְשִׁים, עֵדוּתֵנוּ אֲמִתִּית יוֹתֵר מֵעֵדוּתָם שֶׁל שְׁנֵי הָעֵדִים (בִּשְׁעַת הַמָּוֶת), וְלֹא קִפַּחְנוּ אַף אֶחָד מִשְּׁאַר הַיּוֹרְשִׁים, וְאִם עָשִׂינוּ זֹאת, נִהְיֶה חוֹטְאִים.

108. שְׁבוּעָה כָּזוֹ תַּבְטִיחַ מְסִירַת עֵדוּת אֱמֶת, עַל יְדֵי הַחֲשָׁשׁ שֶׁעֵדוּת כּוֹזֶבֶת תְּבֻטַּל עַל יְדֵי שְׁבוּעָתָם שֶׁל הַיּוֹרְשִׁים. יִרְאוּ אֶת אַלְלָה וְשִׁמְעוּ לוֹ, כִּי אַלְלָה לֹא יַדְרִיךְ אֶת הַמֻּשְׁחָתִים.

קֶטַע 15

109. בַּיּוֹם (יוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר אַלְלָה יֶאֱסֹף אֶת הַשְּׁלִיחִים, וְיֹאמַר, מֶה הָיְתָה תְּשׁוּבָתָם שֶׁל אֵלֶּה שֶׁאֲלֵיהֶם נִשְׁלַחְתֶּם? הֵם יֹאמְרוּ, אֵין אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים, אַתָּה הוּא הַיּוֹדֵעַ אֶת הַתַּעֲלוּמוֹת.

110. כַּאֲשֶׁר אַלְלָה יֹאמַר (בְּיוֹם הַדִּין), הוֹי עִיסַא בֶּן מַרְיָם! זְכֹר אֶת חַסְדִּי לְךָ וּלְאִמְּךָ, כַּאֲשֶׁר סִיַּעְתִּי לְךָ בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ, וְעָזַרְתִּי לְךָ לְדַבֵּר אֶל הָאֲנָשִׁים בִּהְיוֹתְךָ בָּעֲרִיסָה, וְכַאֲשֶׁר גָּדַלְתָּ, וְלִמַּדְתִּיךָ אֶת הַכְּתָב, וְאֶת הַחָכְמָה, וְאֶת הַתּוֹרָה, וְהָאֶנְגִ'יל, וְכַאֲשֶׁר יָצַרְתָּ בִּרְשׁוּתִי דְּמוּת עוֹף מִטִּין, וְנָפַחְתָּ בּוֹ רוּחַ וְהָיָה לְעוֹף אֲמִתִּי בִּרְשׁוּתִי, וּבִרְשׁוּתִי רִפֵּאתָ אֶת הָעִוֵּר מִלֵּדָה, וְאֶת הַמְּצֹרָע, וְהֶחֱיֵיתָ אֶת הַמֵּתִים. וּזְכֹר כַּאֲשֶׁר הֲגִינוֹתִי עָלֶיךָ מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כְּשֶׁבָּאתָ אֲלֵיהֶם בְּאוֹתוֹת בְּהִירִים, אָמְנָם הַכּוֹפְרִים מִבֵּינֵיהֶם אָמְרוּ, "שֶׁאֵין הֵם אֶלָּא כִּשּׁוּף בָּרוּר».

111. וְכַאֲשֶׁר הִשְׁרֵיתִי לְתַלְמִידֶיךָ, הַאֲמִינוּ בִּי וּבִשְׁלִיחִי (הַמָּשִׁיחַ עִיסַא). אָמְרוּ, מַאֲמִינִים אֲנַחְנוּ, וְהָעֵד עָלֵינוּ כִּי אֲנַחְנוּ מְסוּרִים לְךָ (מֻסְלְמִים) .

112. וְכַאֲשֶׁר אָמְרוּ הַתַּלְמִידִים, הוֹי עִיסַא בֶּן מַרְיָם! הֲיָכוֹל רִבּוֹנְךָ לְהוֹרִיד אֵלֵינוּ סְעוּדָה מִן הַשָּׁמַיִם? אָמַר (עִיסַא), יִרְאוּ אֶת אַלְלָה, אִם מַאֲמִינִים אַתֶּם.

113. אָמְרוּ, רוֹצִים אֲנַחְנוּ לֶאֱכֹל מִמֶּנָּה וְיֵרָגְעוּ לִבּוֹתֵינוּ, וְנֵדַע כִּי אֱמֶת דִּבַּרְתָּ אֵלֵינוּ, וְנִהְיֶה עֵדִים עָלֶיהָ.

114. אָמַר עִיסַא בֶּן מַרְיָם, הוֹי אַלְלָה רִבּוֹנֵנוּ! הוֹרֵד אֵלֵינוּ סְעוּדָה מִן הַשָּׁמַיִם, אֲשֶׁר יִהְיֶה לָנוּ חַג לְרִאשׁוֹן בָּנוּ וְאַחֲרוֹן בָּנוּ, וְאוֹת מֵאִתְּךָ, וּפַרְנְסֵנוּ כִּי אַתָּה הַטּוֹב בַּמְּפַרְנְסִים.

115. אָמַר אַלְלָה, הִנְנִי מוֹרִיד אוֹתָהּ אֲלֵיכֶם, וְאִם אַחֲרֵי זֶה יִכְפֹּר מִישֶׁהוּ מִכֶּם, אַעֲנִישׁ אוֹתוֹ בְּעֹנֶשׁ שֶׁלֹּא הֶעֱנַשְׁתִּי בּוֹ אִישׁ מִבְּנֵי הָאָדָם.

קֶטַע 16

116. כַּאֲשֶׁר יֹאמַר אַלְלָה (בְּיוֹם הַדִּין), הוֹי עִיסַא בֶּן מַרְיָם! הַאִם אַתָּה אָמַרְתָּ לָאֲנָשִׁים, קְחוּ אוֹתִי וְאֶת אִמִּי כִּשְׁנֵי אֵלִים מִבַּלְעֲדֵי אַלְלָה? יֹאמַר (עִיסַא), לְךָ הַשֶּׁבַח! אֵין לִי סַמְכוּת לֵאמֹר מַה שֶּׁאֵינִי זַכַּאי לֵאמֹר, הֵן לוּ אָמַרְתִּי אוֹתוֹ, יָדַעְתָּ אוֹתוֹ. אַתָּה יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר בְּנַפְשִׁי, וְאֵינֶנִּי יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר בְּנַפְשְׁךָ, וְאַתָּה הוּא הַיּוֹדֵעַ אֶת הַתַּעֲלוּמוֹת,

117. אֲנִי לֹא אָמַרְתִּי לָהֶם אֶלָּא מַה שֶּׁצִּוִּיתָ עָלַי לֵאמֹר, עִבְדוּ אֶת אַלְלָה רִבּוֹנִי וְרִבּוֹנְכֶם. כָּל עוֹד הָיִיתִי בֵּינֵיהֶם הָיִיתִי עֵד לְמַעֲשֵׂיהֶם, וּכְשֶׁהֶחְזַרְתָּ אוֹתִי אֵלֶיךָ, הָיִיתָ אַתָּה הַמַּשְׁגִּיחַ עֲלֵיהֶם, וְאַתָּה עֵד לְכָל דָּבָר.

118. אִם תַּעֲנִישׁ אוֹתָם, הֲרֵי הֵם עוֹבְדֶיךָ, וְאִם תִּסְלַח לָהֶם, הִנֵּה אַתָּה הָעִזּוּז וְהֶחָכָם.

119. יֹאמַר אַלְלָה, זֶה הוּא יוֹם אֲשֶׁר בּוֹ תּוֹעִיל לְאַנְשֵׁי הָאֱמֶת, הָאֱמֶת אֲשֶׁר הִצְהִירוּ, לָהֶם גַּנִּים אֲשֶׁר נְהָרוֹת זוֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם, הֵם יִשָּׁאֲרוּ בָּהֶם לָנֶצַח, כְּשֶׁאַלְלָה מְרֻצֶּה מֵהֶם, וְהֵם מְרֻצִּים מִמֶּנּוּ, וְזוֹהִי הַזְּכִיָּה הָעֲצוּמָה.

120. לְאַלְלָה מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בָּהֶם, וְהוּא הַכֹּל-יָכֹל.

6

סוּרַת אַל-אַנְעָאם
הַמִּקְנֶה

סורה זו קיבלה את שמה «אַל-אַנְעָאם, הַמִּקְנֶה», מן הפסוקים 136 - 139, בפסוקים אלה אללה מנחה למאמינים איך להתיחס לחיות בית מה מהם למאכל ומה מהם לרכיבה. וגם אללה בטל כמה ממנהגי הג'אהליה בנוגע לבהימות.
הורדה במכה אחרי סורת אל-חג'ר 15, ופסוקיה מאה ששים וחמשה. קיבלה את שמה «הַמִּקְנֶה» מפסוק מאה שלושים וששה.

סוּרַת אַל-אַנְעָאם 6

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. הַשֶּׁבַח לְאַלְלָה שֶׁבָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וְעָשָׂה אֶת הָאֲפֵלָה וְאֶת הָאוֹר, וּבְכָל אֵלֶּה הַכּוֹפְרִים בּוֹדִים (שֻׁתָּפִים) שָׁוִים לְרִבּוֹנָם (אַלְלָה).

2. הוּא אֲשֶׁר יָצַר אֶתְכֶם מִטִּין, וְקָצַב עֵת (לְחַיֵּי כָּל בֶּן אָדָם), וְקָבַע מוֹעֵד אַחֵר (יוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים) הַיָּדוּעַ רַק לוֹ, וּבְכָל זֹאת אַתֶּם מְטִילִים סָפֵק בִּיכָלְתּוֹ שֶׁל אַלְלָה לְהַחְיָאַת הַמֵּתִים בְּיוֹם הַדִּין.

3. הוּא אַלְלָה בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ, הַיּוֹדֵעַ מַה שֶּׁתַּעֲלִימוּ וּמַה שֶּׁתְּגַלּוּ, וְהוּא יוֹדֵעַ אֶת כָּל מַה שֶּׁאַתֶּם מַשִּׂיגִים.

4. וְאָכֵן לֹא בָּא אֲלֵיהֶם אוֹת מֵאוֹתוֹת רִבּוֹנָם, אֲשֶׁר לֹא יַפְנוּ (הַכּוֹפְרִים) לוֹ עֹרֶף,

5. הַכּוֹפְרִים מַכְחִישִׁים לָאֱמֶת שֶׁבָּאָה אֲלֵיהֶם, אוּלָם סוֹפָם שֶׁיָּבוֹא אֲלֵיהֶם (הָעֹנֶשׁ) שֶׁהֵם לוֹעֲגִים לוֹ,

6. הַאִם אֵינָם רוֹאִים מָה רַבִּים הַדּוֹרוֹת אֲשֶׁר הִשְׁמַדְנוּ לִפְנֵיהֶם? דּוֹרוֹת שֶׁבִּסַּסְנוּ אוֹתָם בָּאָרֶץ כְּפִי שֶׁלֹּא בִּסַּסְנוּ אֶתְכֶם. מִמְטַר הַשָּׁמַיִם הוֹרַדְנוּ לָהֶם בְּשֶׁפַע, וְאֶת הַנְּהָרוֹת הִזְרַמְנוּ מִתַּחַת לְאַדְמוֹתֵיהֶם, וְאַף עַל פִּי כֵן הִשְׁמַדְנוּ אוֹתָם עַל חֲטָאֵיהֶם, וְהֵקַמְנוּ בִּמְקוֹמָם דּוֹרוֹת אֲחֵרִים.

7. אִלּוּ הָיִינוּ מוֹרִידִים לְךָ מִן הַשָּׁמַיִם סֵפֶר כָּתוּב עַל מְגִלַּת נְיָר, וּמִשְּׁשׁוּ אוֹתוֹ בִּידֵיהֶם, אָמְרוּ הַכּוֹפְרִים, שֶׁאֵין זֶה אֶלָּא כִּשּׁוּף גָּלוּי .

8. וְגַם הֵם אָמְרוּ, לוּ הוּרַד אֵלָיו מַלְאָךְ מִן הַשָּׁמַיִם? הֵן לוּ הוֹרַדְנוּ מַלְאָךְ, נֶחְרַץ הַדָּבָר (בְּהַשְׁמָדָתָם), וְלֹא הָיְתָה נִתֶּנֶת לָהֶם אַרְכָּה לְרֶגַע.

9. גַּם אִם הָיִינוּ שׁוֹלְחִים מַלְאָךְ, הָיִינוּ שׁוֹלְחִים אוֹתוֹ בְּצוּרַת אָדָם, וְאַף הָיוּ חוֹשְׁדִים בּוֹ כְּפִי שֶׁחָשְׁדוּ (בַּנָּבִיא מוּחַמַּד).

10. כְּבָר לָעֲגוּ לַשְּׁלִיחִים לְפָנֶיךָ, וְאָז הִקִּיף בַּלּוֹעֲגִים כָּל אֲשֶׁר לָעֲגוּ לוֹ.

קֶטַע 2

11. אֱמֹר (לַכּוֹפְרִים), שֶׁיְּסַיְּרוּ בָּאָרֶץ וְיִרְאוּ אֵיךְ הָיְתָה אַחֲרִית הַמַּכְחִישִׁים.

12. אֱמֹר, לְמִי כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ? אֱמֹר, לְאַלְלָה. הוּא כָּתַב עַל עַצְמוֹ רַחֲמִים (כְּלַפֵּי בְּנֵי אָדָם וְכָל הַבְּרִיּוֹת), אַךְ הוּא יֶאֱסֹף אֶתְכֶם בְּיוֹם תְּחִיַּת

הַמֵּתִים, שֶׁאֵין סָפֵק בּוֹ. וְאוּלָם כָּל אֵלֶּה שֶׁאִבְּדוּ אֶת עַצְמָם (בִּכְפִירָתָם בְּאַלְלָה וּבִשְׁלִיחוֹ) לְעוֹלָם לֹא יַאֲמִינוּ.

13. לוֹ כָּל אֲשֶׁר שָׁכַן בַּלַּיְלָה וּבַיּוֹם, וְהוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.

14. אֱמֹר, הֲבִלְעֲדֵי אַלְלָה אֶקַּח לִי מָגֵן? בּוֹרֵא הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְהוּא הַמְּפַרְנֵס, וְאֵינוֹ זָקוּק לְפַרְנָסָה. אֱמֹר, צֻוֵּיתִי לִהְיוֹת רִאשׁוֹן הַמֻּסְלְמִים (הַמִּתְמַסְּרִים לוֹ) וְלֹא לִהְיוֹת מִן הַפַּגָּנִיִּים.

15. אֱמֹר, אֲנִי יָרֵא אִם אֶמְרֹד בְּרִבּוֹנִי יָבוֹא עָלַי עֹנֶשׁ שֶׁל יוֹם עָצוּם,

16. מִי שֶׁיֻּרְחַק הָעֹנֶשׁ מִמֶּנּוּ בַּיּוֹם הַהוּא (יוֹם הַדִּין), רִחֵם עָלָיו אַלְלָה, וְזוֹ הִיא הַזְּכִיָּה הַמֻּבְהֶקֶת.

17. אִם צָרָה מֵעִם אַלְלָה תִּפְגַּע בְּךָ, לֹא יָכֹל אַף אֶחָד מִלְּבַדּוֹ לַהֲסִירָהּ, וְאִם יָבִיא עָלֶיךָ כָּל טוּב, הִנֵּה הוּא כֹּל-יָכוֹל.

18. וְהוּא הַמַּכְנִיעַ אֶת עֲבָדָיו, וְהוּא הֶחָכָם הַבָּקִיא.

19. אֱמֹר, מַה הִיא הָעֵדוּת הַגְּדוֹלָה בְּיוֹתֵר (בֵּינִי לְבֵינְכֶם שֶׁאֲנִי צוֹדֵק בִּשְׁלִיחוּתִי?) אֱמֹר, אַלְלָה עֵד בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם. הֵן הָשְׁרָה לִי הַקּוּרְאָן הַזֶּה לְהַזְהִירְכֶם בּוֹ וְאֶת כָּל אֲשֶׁר יַגִּיעַ אֵלָיו. אַתֶּם מְעִידִים כִּי יֵשׁ אֵלִים אֲחֵרִים זוּלַת אַלְלָה. אֱמֹר, אֲנִי לֹא אָעִיד. אֱמֹר, אַלְלָה הוּא הָאֵל הַיָּחִיד, וַאֲנִי מִתְנַעֵר מִכָּל אֲשֶׁר תְּשַׁתְּפוּ בּוֹ. אֵין לִי מַה לַעֲשׂוֹת עִם כָּל שֻׁתָּף שֶׁאַתֶּם מְשַׁתְּפִים בּוֹ (אַלְלָה).

20. אֵלֶּה אֲשֶׁר נָתַנּוּ לָהֶם אֶת הַסֵּפֶר הִכִּירוּ אוֹתוֹ (הַנָּבִיא מוּחַמַּד) כְּפִי שֶׁהִכִּירוּ אֶת בְּנֵיהֶם, וְרַק אֵלֶּה אֲשֶׁר אָבְדוּ נַפְשׁוֹתֵיהֶם לֹא יַאֲמִינוּ בּוֹ.

קֶטַע 3

21. וּמִי חוֹטֵא יוֹתֵר מִזֶּה הַבּוֹדֶה שֶׁקֶר עַל אַלְלָה אוֹ הַמִּתְכַּחֵשׁ לְאוֹתוֹתָיו? אָכֵן, הַחוֹטְאִים לֹא יַצְלִיחוּ.

22. בַּיּוֹם (יוֹם הַדִּין) כַּאֲשֶׁר נֶאֱסֹף אֶת כֻּלָּם יַחַד, וְנֹאמַר לְעוֹבְדֵי הָאֱלִילִים, הֵיכָן הֵם הַשֻּׁתָּפִים אֲשֶׁר טְעַנְתֶּם כִּי שֻׁתָּפִים הֵם לְאַלְלָה?

23. אָז מִבְחָנָם יִהְיֶה בְּאָמְרָם, נִשְׁבָּעִים אֲנַחְנוּ בְּאַלְלָה רִבּוֹנֵנוּ, כִּי לֹא הָיִינוּ עוֹבְדֵי אֱלִילִים.

24. רְאֵה כֵּיצַד יְשַׁקְּרוּ בַּאֲשֶׁר לְעַצְמָם, וְכֵיצַד יַחְלֹף כָּל מַה שֶּׁהָיוּ בּוֹדִים.

25. יֵשׁ בָּהֶם שׁוֹמְעִים אוֹתְךָ (קוֹרֵא אֶת הַקּוּרְאָן), אוּלָם אֲנַחְנוּ אָטַמְנוּ אֶת לִבּוֹתֵיהֶם לְמַעַן לֹא יָבִינוּ אוֹתוֹ, וְהִכְבַּדְנוּ אֶת אָזְנֵיהֶם (מִלִּשְׁמֹעַ אוֹתוֹ).

גַּם אִם יִרְאוּ כָּל אוֹת (מִן הַקּוּרְאָן) לֹא יַאֲמִינוּ בּוֹ, וְהֵם בָּאִים אֵלֶיךָ רַק לְהִתְוַכֵּחַ אִתְּךָ. הַכּוֹפְרִים אוֹמְרִים, אֵלֶּה הֵם אַגָּדוֹת הַקַּדְמוֹנִים.

26. וְהֵם אוֹסְרִים עַל הָאֲנָשִׁים לְהַקְשִׁיב לוֹ, וּמַרְחִיקִים עַצְמָם מֵעָלָיו. וּמְבִיאִים כְּלָיָה רַק עַל עַצְמָם מִבְּלִי שֶׁיַּרְגִּישׁוּ זֹאת.

27. אִם תִּרְאֶה אוֹתָם (הַכּוֹפְרִים) כְּשֶׁיָּעָמְדוּ מוּל הָאֵשׁ וְיֹאמְרוּ, לוּ רַק יַחְזִירוּנוּ (אֶל חַיֵּי הָעוֹלָם) לֹא הָיִינוּ מִתְכַּחֲשִׁים לְאוֹתוֹת רִבּוֹנֵנוּ, וְהָיִינוּ מַאֲמִינִים.

28. (הָעִנְיָן הוּא לֹא כָּךְ), אֶלָּא מִשּׁוּם שֶׁנִּגְלָה לָהֶם כָּל אֲשֶׁר הִסְתִּירוּ לְפָנִים, וְאִלּוּ הָיוּ מֻחְזָרִים, הָיוּ שָׁבִים וְעוֹשִׂים אֶת אֲשֶׁר נֶאֱסַר עֲלֵיהֶם, כִּי כּוֹזְבִים הֵם.

29. וְהֵם אָמְרוּ, אֵין חַיִּים אֲחֵרִים מִלְּבַד חַיֵּינוּ בָּעוֹלָם הַזֶּה כִּי לֹא נָקוּם לִתְחִיָּה.

30. אִם תִּרְאֶה אוֹתָם עוֹמְדִים (בְּיוֹם הַדִּין) לִפְנֵי רִבּוֹנָם, כְּשֶׁהוּא אוֹמֵר לָהֶם, הַאִם אֵין זֹאת הָאֱמֶת? וְהֵם אוֹמְרִים, כֵּן, בְּרִבּוֹנֵנוּ! אָז אַלְלָה אוֹמֵר, טַעֲמוּ אֵפוֹא מִן הָעֹנֶשׁ אֲשֶׁר בּוֹ כְּפַרְתֶּם.

קֶטַע 4

31. אֲבוּדִים יִהְיוּ הַכּוֹפְרִים בִּפְגִישָׁתָם עִם אַלְלָה, וְכַאֲשֶׁר תָּבוֹא עֲלֵיהֶם שְׁעַת הַדִּין לְפֶתַע, יֹאמְרוּ, חֲבָל לָנוּ עַל כָּל אֲשֶׁר הִזְנַחְנוּ, וְיִשְׂאוּ אֶת חֲטָאֵיהֶם עַל גַּבֵּיהֶם, וּמָה רַע הוּא הַמַּשָּׂא.

32. וְאֵין חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה אֶלָּא מִשְׂחָק וְשַׁעֲשׁוּעַ, וְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא טוֹבִים יוֹתֵר לַיְרֵאִים. הַאִם לֹא תָּבִינוּ?

33. אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים כִּי יַעֲצִיבוּךָ דִּבְרֵיהֶם, בֵּינָם לְבֵין עַצְמָם הֵם אֵינָם חוֹשְׁבִים שֶׁאַתָּה מְשַׁקֵּר, אוּלָם לְאוֹתוֹת אַלְלָה יִתְכַּחֲשׁוּ הַכּוֹפְרִים.

34. כְּבָר הֻכְחֲשׁוּ שְׁלִיחִים שֶׁקָּדְמוּ לְךָ, אֲשֶׁר קִבְּלוּ בְּסַבְלָנוּת אֶת הַהַכְחָשׁוֹת וְהַפְּגִיעוֹת, עַד אֲשֶׁר בָּאָה אֲלֵיהֶם עֶזְרָתֵנוּ. כִּי אֵין לְהַחְלִיף אֶת דִּבְרֵי אַלְלָה, וּכְבָר בָּאוּ אֵלֶיךָ מְקוֹרוֹת הַשְּׁלִיחִים (שֶׁקָּדְמוּ לְךָ).

35. וְאִם הִתְרַחֲקוּתָם קָשָׁה עָלֶיךָ, הַאִם תּוּכַל לִמְצֹא לְךָ מִנְהָרָה בָּאֲדָמָה, אוֹ סֻלָּם לַעֲלוֹת לַשָּׁמַיִם וְתָבִיא לָהֶם אוֹת (שֶׁאַתָּה צוֹדֵק, עֲשֵׂה זֹאת). לוּ רָצָה אַלְלָה הָיָה מְכַנֵּס אוֹתָם לְהַדְרָכָתוֹ, לָכֵן אַל תִּהְיֶה מֵחַסְרֵי הַסַּבְלָנוּת.

36. רַק אֵלֶּה שֶׁמּוּכָנִים לִשְׁמֹעַ מְסֻגָּלִים לַעֲנוֹת לְךָ, וְאִלּוּ הַמֵּתִים (הַכּוֹפְרִים) אַלְלָה יְחַיֶּה אוֹתָם (בְּיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים), וְאֵלָיו יוּחְזְרוּ.

37. וְאָמְרוּ, לָמָּה לֹא הוּרַד אֵלָיו מִן הַשָּׁמַיִם אוֹת מֵרִבּוֹנוֹ (שֶׁהוּא צוֹדֵק בִּנְבוּאָתוֹ)? אֱמֹר, אַלְלָה יָכֹל לְהוֹרִיד אוֹת, אוּלָם מַרְבִּיתָם לֹא יָדְעוּ.

38. כָּל רֶמֶשׂ עֲלֵי אֲדָמוֹת וְכָל עוֹף הַמְּעוֹפֵף בִּכְנָפָיו אֵינָם אֶלָּא אֻמּוֹת כְּמוֹתְכֶם. דָּבָר לֹא הִשְׁמַטְנוּ מִן הַלּוּחַ הַשָּׁמוּר.[1] אַחֲרֵי כֵן יֵאָסְפוּ אֶל רִבּוֹנָם.

39. אֵלֶּה אֲשֶׁר הִכְחִישׁוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ הֵם חֵרְשִׁים וְאִלְּמִים וּבַחֲשֵׁכָה תְּמֵהִים. אַלְלָה יַתְעֶה אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה, וְאֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה יַדְרִיךְ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.

40. אֱמֹר, נַנִּיחַ, אִם יָבוֹא עֲלֵיכֶם עֹנֶשׁ מֵאַלְלָה אוֹ תָּבוֹא שְׁעַת הַדִּין, הַאִם תִּפְנוּ אָז אֶל מִי שֶׁהוּא אַחֵר זוּלַת אַלְלָה, אִם אַתֶּם צוֹדְקִים?

41. אַדְרַבָּא, כִּי רַק אֵלָיו תִּפְנוּ בִּקְרִיאַת עֶזְרָה, וְהוּא, אִם יִרְצֶה יָסִיר מֵעֲלֵיכֶם אֶת אֲשֶׁר אַתֶּם קוֹרְאִים אֵלָיו לְהָסִיר, וְתִשְׁכְּחוּ אֶת אֲשֶׁר שִׁתַּפְתֶּם בּוֹ.

קֶטַע 5

42. וּכְבָר שָׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים אֶל אֻמּוֹת שֶׁקָּדְמוּ לְךָ (וְהֵם הִכְחִישׁוּ אוֹתָם), לָכֵן נָהַגְנוּ בָּהֶם בִּתְלָאוֹת וּבְצָרוֹת לְמַעַן יִתְחַנְּנוּ אֶל אַלְלָה.

43. אוּלָם עִם בּוֹא הַתְּלָאָה שֶׁלָּנוּ עֲלֵיהֶם, הָיוּ חַיָּבִים לְהִתְחַנֵּן אֶל אַלְלָה. אַךְ לְבוֹתֵיהֶם הִתְקַשּׁוּ, כִּי הַשָּׂטָן הֶרְאָה לָהֶם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם בְּאוֹר יָפֶה.

44. כַּאֲשֶׁר שָׁכְחוּ אֶת אֲשֶׁר הֻזְכְּרוּ בּוֹ, פָּתַחְנוּ לָהֶם שַׁעֲרֵי כָּל דָּבָר (טוֹב), וְאוּלָם כַּאֲשֶׁר שָׂמְחוּ בַּאֲשֶׁר נִתַּן לָהֶם, הִפְתַּעְנוּ אוֹתָם בְּמַכָּה שֶׁהֵבִיאָה אוֹתָם לִידֵי יֵאוּשׁ.

45. כָּךְ נִגְדַּע שָׁרְשָׁם שֶׁל הַכּוֹפְרִים, הַשֶּׁבַח לְאַלְלָה רִבּוֹן הָעוֹלָמִים.

46. אֱמֹר, מָה אַתֶּם חוֹשְׁבִים, אִם יִטֹּל אַלְלָה מִכֶּם אֶת חוּשׁ שְׁמִיעַתְכֶם וּרְאִיָּתְכֶם וְיֶאֱטֹם אֶת לְבוֹתֵיכֶם, מִי הוּא אֱלֹהַּ מִבִּלְעֲדֵי אַלְלָה אֲשֶׁר יַחְזִירֵם לָכֶם? רְאֵה כֵּיצַד אֲנַחְנוּ מְגַוְּנִים אֶת הָאַזְהָרוֹת, אַךְ הֵם פּוֹנִים עֹרֶף.

47. אֱמֹר, הַחְשַׁבְתֶּם עַל כָּךְ שֶׁאִם לְפֶתַע, אוֹ בְּגָלוּי כְּשֶׁאַתֶּם מִסְתַּכְּלִים, יָבוֹא עָנְשׁוֹ שֶׁל אַלְלָה, הֲיֻשְׁמַד מִישֶׁהוּ מִלְּבַד קְהַל הַכּוֹפְרִים?

48. לֹא נִשְׁלַח אֶת הַשְּׁלִיחִים אֶלָּא כִּמְבַשְּׂרִים וּמַזְהִירִים, וְלָכֵן כָּל אֵלֶּה שֶׁהֶאֱמִינוּ וְעָשׂוּ אֶת הַטּוֹב לֹא עֲלֵיהֶם הַפַּחַד וְלֹא יִצְטַעֲרוּ.

49. אַךְ אֵלֶּה אֲשֶׁר כִּחֲשׁוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, יִגַּע בָּהֶם הָעֹנֶשׁ, כִּי הָיוּ מַשְׁחִתִים.

---

1. הכוונה פה לאל-לוח אל-מחפוט', הלוח השמימי הכולל כל מה שגלוי וידוע לפני אללה.

50. אֱמֹר, אֵינִי טוֹעֵן, כִּי אֲנִי שׁוֹלֵט עַל אוֹצְרוֹת אַלְלָּה, וְאֵין אֲנִי יוֹדֵעַ אֶת הַתַּעֲלוּמָה, וְאֵינִי טוֹעֵן כִּי מַלְאָךְ אֲנִי. אֲנִי רַק נוֹהֵג לְפִי מַה שֶּׁהֻשְׁרָה אֵלַי. אֱמֹר, הֲיִשְׁווּ הָעִוֵּר וְהַפִּקֵּחַ? הַאִם לֹא תַּחְשְׁבוּ עַל כָּךְ?

קֶטַע 6

51. הַזְהֵר בּוֹ (בַּקּוּרְאָן) אֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר יִירְאוּ כִּי יֵאָסְפוּ אֶל רִבּוֹנָם, שֶׁאֵין לָהֶם מִבִּלְעָדָיו לֹא מָגֵן וְלֹא מֵלִיץ, לְמַעַן יוֹסִיפוּ יִרְאָה.

52. אַל תְּגָרֵשׁ אֶת (עֲנִיֵּי הַמַּאֲמִינִים) הַקּוֹרְאִים אֶל רִבּוֹנָם בֹּקֶר וָעֶרֶב בְּתִקְוָה שֶׁהוּא יִפְנֶה אֲלֵיהֶם בְּרַחֲמִים. לֹא עָלֶיךָ לָדוּן אוֹתָם, וְלֹא עֲלֵיהֶם לָדוּן אוֹתְךָ. אִם תְּגָרְשֵׁם אָז תִּהְיֶה מִן הַמְקַפְּחִים.

53. כָּךְ נִסִּינוּ אֶת הָאֲנָשִׁים חֵלֶק מֵהֶם בְּחֵלֶק מֵהֶם (הָעֲנִיִּים וְהָעֲשִׁירִים). (הָעֲשִׁירִים) יֹאמְרוּ, הַאֵלֶּה הֵם אֲשֶׁר נָטָה לָהֶם אַלְלָּה חַסְדּוֹ מִתּוֹכֵנוּ? אַךְ הַאֵין אַלְלָּה יוֹדֵעַ יוֹתֵר מִי הֵם הַמּוֹדִים לוֹ?

54. כַּאֲשֶׁר הַמַּאֲמִינִים בְּאוֹתוֹתֵינוּ יָבוֹאוּ אֵלֶיךָ, אֱמֹר, שָׁלוֹם עֲלֵיכֶם! רִבּוֹנְכֶם כָּתַב עַל עַצְמוֹ הָרַחֲמִים. לָכֵן אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מִכֶּם רָעָה בְּשֶׁל חֹסֶר יְדִיעָה, וְאַחֲרֵי כֵן יָשׁוּב וְיַעֲשֶׂה טוֹב, הִנֵּה הוּא (אַלְלָּה) סוֹלֵחַ וְרַחוּם .

55. כָּךְ אֲנַחְנוּ מְבָאֲרִים אֶת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תִּתְגַּלֶּה דַּרְכָּם שֶׁל הַחוֹטְאִים.

קֶטַע 7

56. אֱמֹר (לַכּוֹפְרִים), נֶאֱסַר עָלַי לַעֲבֹד אֶת אֵלֶּה (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֲלֵיהֶם מִבִּלְעֲדֵי אַלְלָּה. אֱמֹר, לֹא אֵלֵךְ אַחֲרֵי יִצְרֵיכֶם, כִּי אָז הֵן אֶתְעֶה, וְלֹא אֶהְיֶה מִן הַמֻּדְרָכִים.

57. אֱמֹר, אֲנִי נוֹהֵג לְפִי רְאָיָה בְּרוּרָה מֵעִם רִבּוֹנִי, וְאוּלָם אַתֶּם הִתְכַּחַשְׁתֶּם לָזֶה. לֹא בְּיָדַי הַדָּבָר (הָעֹנֶשׁ) אֲשֶׁר תְּבַקְשׁוּ לְהָחִישׁוֹ, וְהַמִּשְׁפָּט הוּא בִּידֵי אַלְלָּה לְבַדּוֹ, הַפּוֹסֵק בְּצֶדֶק, וְהוּא הַטּוֹב שֶׁבַּפּוֹסְקִים.

58. אֱמֹר, לוּ הָיָה בְּיָדַי הַדָּבָר (הָעֹנֶשׁ) שֶׁאַתֶּם דּוֹרְשִׁים לְהָחִישׁוֹ, הָיָה נִגְמָר הָעִנְיָן בֵּינִי לְבֵינֵיכֶם. אַלְלָּה יוֹדֵעַ טוֹב מִי הֵם הַכּוֹפְרִים.

59. וְאִתּוֹ מַפְתְּחוֹת הַתַּעֲלוּמוֹת, לֹא יְדָעֻנָּה זוּלָתוֹ, וְיֵדַע אֶת כָּל אֲשֶׁר בַּיַּבָּשָׁה וַאֲשֶׁר בַּיָּם, וְאֵין עָלֶה נוֹפֵל מִבְּלִי דַּעְתּוֹ, וְכָל גַּרְעִין בְּמַחְשַׁכֵּי הָאֲדָמָה, וְכָל דָּבָר, בֵּין אִם לַח וּבֵין אִם יָבֵשׁ, רָשׁוּם בַּלּוּחַ הַשָּׁמוּר בַּשָּׁמַיִם.

60. וְהוּא אֲשֶׁר יֶאֱסֹף אֶתְכֶם בִּשְׁנַת הַלַּיְלָה, וְיֵדַע אֶת אֲשֶׁר פְּעַלְתֶּם בַּיּוֹם, וּלְאַחַר מִכֵּן יָקִים אֶתְכֶם בּוֹ (בַּיּוֹם), עַד הִמָּלֵא זְמַן מֻגְבָּל, וְאַחֲרֵי כֵן אֵלָיו תְּשׁוּבַתְכֶם, אָז יוֹדִיעֲכֶם אֶת אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם.

קֶטַע 8

61. וְהוּא הַמַּכְנִיעַ אֶת עוֹבְדָיו, וְהוּא שׁוֹלֵחַ שׁוֹמְרִים (מַלְאָכִים) עֲלֵיכֶם (לִשְׁמֹר אֶת צַעֲדֵיכֶם וּמַעֲשֵׂיכֶם), וּבְבוֹא הַמָּוֶת אֶל אֶחָד מִכֶּם, יוֹצִיאוּ שְׁלִיחֵינוּ אֶת נִשְׁמָתוֹ, וְהֵם לֹא יַזְנִיחוּ אֶת הַתַּפְקִיד שֶׁלָּהֶם.

62. וְאָז יוּחְזְרוּ אֶל אַלְלָה אֲדוֹנָם הָאֲמִתִּי, שֶׁרַק לוֹ הַשִּׁפּוּט, וְהוּא הַמָּהִיר בַּמַּחְשְׁבִים.

63. אֱמֹר, מִי יַצִּילְכֶם מֵחֶשְׁכַת הַיַּבָּשָׁה וְהַיָּם בְּקָרְאֲכֶם אֵלָיו נִכְנָעִים בְּגָלוּי וּבְסֵתֶר? אִם יַצִּילֵנוּ מִזֹּאת נִהְיֶה מַכִּירֵי תּוֹדָה.

64. אֱמֹר, אַלְלָה יַצִּילְכֶם מֵהֶם וּמִכָּל צַעַר, אֲבָל לְאַחַר מִכֵּן תְּשַׁתְּפוּ עִמּוֹ אֱלִילִים.

65. אֱמֹר, הוּא הַיָּכוֹל לִשְׁלֹחַ עֲלֵיכֶם עֹנֶשׁ מֵעֲלֵיכֶם אוֹ מִתַּחַת לְרַגְלֵיכֶם, אוֹ לְהַכְנִיס פֵּרוּד בֵּינֵיכֶם וְלָתֵת לְחֵלֶק מִכֶּם לְהַשְׁפִּיל אֶת הַחֵלֶק הָאַחֵר, רְאֵה כֵּיצַד אֲנַחְנוּ מְגַוְּנִים אֶת הָאַזְהָרוֹת, לְמַעַן יָבִינוּ.

66. בְּנֵי עַמְּךָ כִּחֲשׁוּ בּוֹ (הַקּוּרְאָן), וְהוּא הָאֱמֶת. אֱמֹר, אֵין אֲנִי אַחְרַאי לָכֶם.

67. לְכָל מְאֹרָע מוֹעֲדוֹ, וּלְבַסּוֹף תֵּדְעוּ (מַה יִּקְרֶה לָכֶם).

68. וְאִם תִּרְאֶה אֶת אֵלֶּה הַמְּדַבְּרִים עַל אוֹתוֹתֵינוּ בְּלַעַג, הִתְרַחֵק מֵהֶם עַד אֲשֶׁר יְדַבְּרוּ עַל עִנְיָן אַחֵר. וְכִי יַשְׁכִּיחַ אוֹתְךָ הַשָּׂטָן (וְלֹא תִּתְרַחֵק), אַל תֵּשֵׁב אַחֲרֵי הַהַזְהָרָה עִם הַחוֹטְאִים.

69. אֵין עַל הַיְרֵאִים כָּל אַחְרָיוּת לְמַה שֶּׁהַחוֹטְאִים עוֹשִׂים, אֶלָּא לְהַזְהִירָם לְמַעַן יִירְאוּ.

70. הַזְנַח אֶת אֵלֶּה הָעוֹשִׂים אֶת הַדָּת לִשְׂחוֹק וְשַׁעֲשׁוּעִים, וְשֶׁחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה הִתְעוּ אוֹתָם, וְהַזְהֵר אוֹתָם (הַכּוֹפְרִים) בּוֹ (הַקּוּרְאָן), כִּי כָּל נֶפֶשׁ אַחְרָאִית לְמַעֲשֶׂיהָ. וְאֵין לָהּ זוּלַת אַלְלָה לֹא מֵגֵן וְלֹא מֵלִיץ, וְכָל פִּדְיוֹן לֹא יִתְקַבֵּל מִמֶּנָּה. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר הִפְקִידוּ אֶת עַצְמָם לְמַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים יְקַבְּלוּ מַשְׁקֶה שֶׁל רוֹתְחִים וְעֹנֶשׁ מַכְאִיב כִּי כָּפְרוּ (בְּיוֹם הַדִּין).

קֶטַע 9

71. אֱמֹר, הֲנִפְנֶה לְאַחֵר מֵאַלְלָה, אֶל מִי שֶׁלֹּא יוֹעִיל וְלֹא יַזִּיק לָנוּ וְנַחְזֹר אֶל הַכְּפִירָה לְאַחַר שֶׁאַלְלָה הִדְרִיכָנוּ וְאָז נִהְיֶה כְּאוֹתוֹ אָדָם שֶׁהַשְּׂטָנִים הֵבִיאוּ אוֹתוֹ בִּמְבוּכָה וְהִתְעוּהוּ אַף עַל פִּי שֶׁחֲבֵרָיו קָרְאוּ לוֹ אֶל הַהַדְרָכָה, בּוֹא אֵלֵינוּ. אֱמֹר, רַק הַדְרָכַת אַלְלָה הִיא הַהַדְרָכָה הַנְּכוֹנָה, וְצֻוֵּינוּ לְהִתְמַסֵּר לְרִבּוֹן הָעוֹלָמִים.

72. וְגַם צֻוֵּינוּ, קַיְּמוּ אֶת הַתְּפִלָּה וְיִרְאוּהוּ, כִּי אֵלָיו תֵּאָסְפוּ.

73. וְהוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בֶּאֱמֶת. בְּיוֹם (הַדִּין) אֲשֶׁר בּוֹ הוּא יֹאמַר, «הֱיֵה», וְהָיָה, וְכָל דְּבָרָיו אֱמֶת. וְלוֹ הַמְּלוּכָה בְּיוֹם אֲשֶׁר יִתָּקַע בַּשּׁוֹפָר. הוּא יוֹדֵעַ הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנִּגְלוֹת, וְהוּא הֶחָכָם וְהַבָּקִיא.

74. וְכַאֲשֶׁר אָמַר אֶבְּרַאהִים לְאָבִיו אַזַר, הֲתִקַּח לְךָ אֶת הַפְּסִילִים לֵאלֹהִים? רוֹאֶה אֲנִי כִּי אַתָּה וּבְנֵי עַמְּךָ בִּתְעִיָּה בְּרוּרָה.

75. וְכָכָה הֶרְאֵינוּ לְאֶבְּרַאהִים אֶת מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, לְמַעַן יִהְיֶה מִן הַבּוֹטְחִים בֶּאֱמוּנָתָם.

76. וְכַאֲשֶׁר הֶחְשִׁיךְ הַלַּיְלָה, רָאָה כּוֹכָב, וְאָמַר, זֶה רִבּוֹנִי. אֲבָל כַּאֲשֶׁר שָׁקַע, אָמַר, אֵינֶנִּי אוֹהֵב אֶת הַשּׁוֹקְעִים.

77. וְכַאֲשֶׁר רָאָה אֶת הַיָּרֵחַ עוֹלֶה, אָמַר, זֶה רִבּוֹנִי. וְאוּלָם כַּאֲשֶׁר שָׁקַע, אָמַר, אִם רִבּוֹנִי לֹא יַדְרִיכֵנִי אֶהְיֶה מִן הַתּוֹעִים.

78. וְכַאֲשֶׁר רָאָה אֶת הַשֶּׁמֶשׁ עוֹלָה, אָמַר, זֶה רִבּוֹנִי, זֶה יוֹתֵר גָּדוֹל מִכֻּלָּם. וְאוּלָם כַּאֲשֶׁר שָׁקְעָה, אָמַר, הוֹי בְּנֵי עַמִּי! אֲנִי מִתְנַעֵר מִמַּה שֶּׁאַתֶּם מְשַׁתְּפִים עִם אַלְלָה.

79. אֲנִי נוֹשֵׂא אֶת פָּנַי כְּחָנִיף[1] אֶל מִי שֶׁבָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וְאֵין אֲנִי מִן הַפַּגָּנִיִּים.

80. וּכְשֶׁבְּנֵי עַמּוֹ הִתְוַכְּחוּ אִתּוֹ (עַל עֲבוֹדַת אַלְלָה), אָמַר, הֲתִתְוַכְּחוּ אִתִּי עַל אַלְלָה, אֲשֶׁר הִדְרִיךְ אוֹתִי (לַעֲבוֹדָתוֹ)? אֵין אֲנִי מְפַחֵד מִמַּה שֶּׁאַתֶּם מְשַׁתְּפִים בּוֹ, וְדָבָר לֹא יִקְרֶה אֶלָּא אִם יִרְצֶה רִבּוֹנִי. וְרִבּוֹנִי מַקִּיף בִּידִיעָתוֹ כָּל דָּבָר. הַאִם לֹא תִּזָּכְרוּ?

81. וְאֵיךְ אֲנִי אֲפַחֵד מִמַּה שֶּׁאַתֶּם מְשַׁתְּפִים בְּאַלְלָה, וְאַתֶּם לֹא מְפַחֲדִים לְשַׁתֵּף בְּאַלְלָה שֻׁתָּפִים אֲשֶׁר הוּא לֹא הוֹרִיד אֲלֵיכֶם כָּל אַסְמַכְתָּא. לָכֵן, אֵיזֶה מִשְּׁנֵי הַצְּדָדִים (הַמַּאֲמִינִים אוֹ הַכּוֹפְרִים) זַכַּאי לַבִּטָּחוֹן, אִם יוֹדְעִים אַתֶּם?

82. אֵלֶּה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וְלֹא עִרְבְּבוּ אֶת אֱמוּנָתָם בִּכְפִירָה, לָהֶם הַבִּטָּחוֹן וְהֵם הַמֻּדְרָכִים.

---

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 135.

קֶטַע 10

83. וְזֹאת הוֹכָחָתֵנוּ, נָתַנּוּ אוֹתָהּ לְאֶבְּרַאהִים לְהוֹכִיחַ אֶת בְּנֵי עַמּוֹ. נָרִים בַּמַּעֲלוֹת אֶת אֲשֶׁר נִרְצֶה. כִּי רִבּוֹנְךָ חָכָם וְיוֹדֵעַ.

84. וְנָתַנּוּ לוֹ (לְאֶבְּרַאהִים) אֶת אִסְחַאק (יִצְחָק) וְיַעְקוּב וּכְבָר הִדְרַכְנוּ כָּל אֶחָד מֵהֶם, וְאֶת נוּח הִדְרַכְנוּ לִפְנֵי כֵן. וּמִצֶּאֱצָאָיו (שֶׁל אֶבְּרַאהִים) דַּאווּד וְסוּלַיְמַאן (שְׁלֹמֹה) וְאַיּוּב וְיוּסֵף וּמוּסַא וְהַארוּן, כָּךְ נִגְמֹל לְעוֹשֵׂי הַטּוֹב.

85. וּכְמוֹ כֵן אֶת זַכָּרִיָּא וְיַחְיָא (יוֹחָנָן) וְעִיסַא וְאֶלְיַאס (אֵלִיָּהוּ), שֶׁכֻּלָּם מִן הַיְשָׁרִים.

86. וְאֶת אִסְמַאעִיל (יִשְׁמָעֵאל) וְאֶלְיַסַע (אֱלִישָׁע) וְיוּנוּס (יוֹנָה) וְלוּט. אֶת כָּל אֶחָד מֵהֶם רוֹמַמְנוּ מִכָּל בְּנֵי הָעוֹלָם.

87. בְּיַחַד עִם כַּמָּה מֵאֲבוֹתֵיהֶם וְצֶאֱצָאֵיהֶם וַאֲחֵיהֶם שֶׁבָּחַרְנוּ בָּהֶם, וְהִדְרַכְנוּ אוֹתָם לְדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.

88. זוֹ הַהַדְרָכָה שֶׁל אַלְלָה, אֲשֶׁר בָּהּ יַדְרִיךְ אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה מִבֵּין עֲבָדָיו. אִם יְצָרְפוּ לוֹ שֻׁתָּפִים, לַשָּׁוְא הָיוּ כָּל מַעֲשֵׂיהֶם.

89. לְכָל אֵלֶּה נָתַנּוּ אֶת הַסֵּפֶר,[1] וְאֶת הַחָכְמָה, וְהַנְּבוּאָה, אִם אֵלֶּה (אַנְשֵׁי קוּרַיְשׁ) יִכְפְּרוּ בָּהּ (הַנְּבוּאָה שֶׁל מוּחַמַּד), הִנֵּה הִפְקַדְנוּ עָלֶיהָ אֲנָשִׁים אֲשֶׁר לֹא יִכְפְּרוּ בָּהּ.

90. הֵם (הַנְּבִיאִים) אֲשֶׁר הִדְרִיךְ אַלְלָה, וְהָלַכְתָּ בְּדַרְכָּם הַיְּשָׁרָה. אֱמֹר, אֵין אֲנִי דּוֹרֵשׁ מִכֶּם שָׂכָר עַל שְׁלִיחוּתִי שֶׁהִיא אַזְהָרָה לִבְנֵי עוֹלָם.

קֶטַע 11

91. הֵם (הַכּוֹפְרִים) לֹא הֶעֱרִיכוּ אֶת אַלְלָה כָּרָאוּי לוֹ, כַּאֲשֶׁר אָמְרוּ, לֹא הוֹרִיד אַלְלָה דָּבָר מִן הַשָּׁמַיִם אֶל בֶּן אָדָם. אֱמֹר, מִי הוֹרִיד לְמוּסַא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) כְּמָאוֹר וְהַדְרָכָה לִבְנֵי אָדָם? אָמְנָם, אַתֶּם (הַיְּהוּדִים) עוֹשִׂים אוֹתוֹ מְגִלּוֹת מְגִלּוֹת שֶׁחֵלֶק מֵהֶן אַתֶּם מְגַלִּים אַךְ הַרְבֵּה מֵהֶן אַתֶּם מַסְתִּירִים. וְאַתֶּם (אַנְשֵׁי מַכָּה) לְמַדְתֶּם (מִן הַקּוּרְאָן) מַה שֶּׁלֹּא יְדַעְתֶּם וְלֹא יָדְעוּ אֲבוֹתֵיכֶם. אֱמֹר, אַלְלָה (אֲשֶׁר הוֹרִיד אֶת הַסֵּפֶר). אַחַר כָּךְ עֲזֹב אוֹתָם לְנַפְשָׁם לְהִשְׁתַּעֲשֵׁעַ בְּהַבְלֵיהֶם.

---

1. הספר: כינוי קיבוצי לכתבי הקודש שניתנו לכל נביא ונביא.

92. זֶהוּ סֵפֶר (הַקּוּרְאָן) אֲשֶׁר הוֹרַדְנוּ אוֹתוֹ מִן הַשָּׁמַיִם מְבֹרָךְ וּמְאַשֵּׁר אֶת אֲשֶׁר הוּרַד לְפָנָיו (הַתּוֹרָה וְהָאֶנְגִ'יל), וּלְמַעַן תַּזְהִיר בּוֹ אֶת אֵם הֶעָרִים (מַכָּה) וּסְבִיבוֹתֶיהָ. הַמַּאֲמִינִים בָּאַחֲרִית הַיָּמִים יַאֲמִינוּ בּוֹ (הַקּוּרְאָן) וְשָׁמְרוּ עַל תְּפִלּוֹתֵיהֶם.

93. וּמִי כּוֹפֵר יוֹתֵר מִזֶּה הַבּוֹדֶה שֶׁקֶר עַל אַלְלָה, אוֹ אוֹמֵר, הָשְׁרָה לִי, וְלֹא הָשְׁרָה לוֹ דָּבָר? אוֹ מִזֶּה הָאוֹמֵר, גַּם אֲנִי יָכוֹל לְהוֹרִיד לָכֶם אֶת מַה שֶּׁאַלְלָה הוֹרִיד? לוּ הָיִיתָ יָכוֹל לִרְאוֹת אֶת הַכּוֹפְרִים הָאֵלֶּה בְּחִרְחוּרֵי הַגְּסִיסָה כַּאֲשֶׁר הַמַּלְאָכִים שׁוֹלְחִים יְדֵיהֶם וְאוֹמְרִים, הוֹצִיאוּ נַפְשׁוֹתֵיכֶם! הַיּוֹם תֵּעָנְשׁוּ בְּעֹנֶשׁ מַשְׁפִּיל עַל אֲשֶׁר הֱיִיתֶם מְדַבְּרִים כָּזָב עַל אַלְלָה וְדוֹחִים בְּיָהִירוּת אֶת אוֹתוֹתָיו.

94. הִנֵּה בָּאתֶם אֵלֵינוּ, בּוֹדְדִים כַּאֲשֶׁר בְּרָאנוּ אֶתְכֶם בַּפַּעַם הָרִאשׁוֹנָה, וּנְטַשְׁתֶּם אֶת מַה שֶּׁהֶעֱנַקְנוּ לָכֶם. וְלֹא נִרְאֶה אֶתְכֶם הַמְּלִיצִים, אֲשֶׁר טְעַנְתֶּם כִּי הֵם שֻׁתָּפִים לְאַלְלָה. נִכְרַת הַקֶּשֶׁר בֵּינֵיכֶם, וּמַה שֶּׁהֱיִיתֶם סוֹמְכִים עָלָיו חָלַף וְעָבַר.

קֶטַע 12

95. אַלְלָה הַפּוֹלֵחַ אֶת הַזֶּרַע שֶׁל הַגַּן, וְאֶת הַגַּלְעִין שֶׁל הַדֶּקֶל, וְיוֹצִיא אֶת הַחַי מִן הַמֵּת וְיוֹצִיא אֶת הַמֵּת מִן הַחַי. זֶהוּ אַלְלָה, וְכֵיצַד אֵפוֹא תּוּסְרוּ מִן הָאֱמֶת?

96. הוּא מַבְקִיעַ אֶת אוֹר הַבֹּקֶר מֵחֶשְׁכַת הַלַּיְלָה, וְהוּא עָשָׂה אֶת הַלַּיְלָה לִמְנוּחָה, וְאֶת הַשֶּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ לַמּוֹעֲדִים וְחִשּׁוּבִים. זֶהוּ הַתִּכְנוּן שֶׁל הָעִזּוּז וְהַיּוֹדֵעַ.

97. הוּא אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם אֶת הַכּוֹכָבִים לְמַעַן תֻּדְרְכוּ עַל פִּיהֶם בַּחֲשֵׁכָה בַּיַּבָּשָׁה וּבַיָּם. כָּךְ נַבְהִיר אֶת הָאוֹתוֹת לְאַנְשֵׁי דַּעַת.

98. הוּא אֲשֶׁר יָצַר אֶתְכֶם מִנֶּפֶשׁ אַחַת, וְאָז תִּשְׁכְּנוּ וְאַחַר תֻּפְקְדוּ (בְּרֶחֶם אִמְּהוֹתֵיכֶם). כָּךְ נַבְהִיר אֶת הָאוֹתוֹת לְאַנְשֵׁי בִּינָה.

99. וְהוּא אֲשֶׁר הוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם מַיִם, וּבָהֶם הוֹצֵאנוּ מִן הָאֲדָמָה צְמָחִים מִכָּל מִין וְיֶרֶק עִם גַּרְעִינִים עֲרוּכִים וַעֲצֵי תְּמָרִים שֶׁמֵּהֶם הוֹצֵאנוּ אֶשְׁכּוֹלוֹת תְּמָרִים נְמוּכִים וּקְרוֹבִים לַיָּד, וְכֵן כַּרְמֵי עֲנָבִים וְזֵיתִים וְרִמּוֹנִים, מְסוּגִים דּוֹמִים וְשׁוֹנִים, הִסְתַּכְּלוּ כֵּיצַד יִצְמַח וְיַבְשִׁיל הַפְּרִי שֶׁלָּהֶם. הַאִם אֵין בּוֹ אוֹתוֹת לַאֲנָשִׁים מַאֲמִינִים?

100. הֵם (הַכּוֹפְרִים) עָשׂוּ שֻׁתָּפִים לְאַלְלָה אֶת הַגִ'ן (הַשֵּׁדִים), אַף עַל פִּי שֶׁהוּא בָּרָא אוֹתָם. הֵם בָּדוּ לוֹ בָּנִים וּבָנוֹת מִבְּלִי דַּעַת. יִשְׁתַּבַּח וְיִתְעַלֶּה מֵעַל הַשְּׁקָרִים אֲשֶׁר בָּהֶם יְתָאֲרוּ אוֹתוֹ.

קֶטַע 13

101. בּוֹרֵא הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, כֵּיצַד יִהְיֶה לוֹ בֵּן, וְאֵין לוֹ בַּת זוּג? הוּא אֲשֶׁר יָצַר כָּל דָּבָר, וְהוּא יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

102. זֶהוּ אַלְלָה רִבּוֹנְכֶם, אֵין אֱלֹהַּ מִבַּלְעָדָיו, בּוֹרֵא כָּל דָּבָר. עִבְדוּ אוֹתוֹ אֵפוֹא. עַל כָּל דָּבָר הוּא מֵגֵן,

103. לֹא תַּשִּׂיג אוֹתוֹ כָּל עַיִן, אַךְ הוּא יַשִּׂיג כָּל עַיִן, וְהוּא הַמֻּמְחֶה וְהַבָּקִיא.

104. כְּבָר נִתְּנוּ לָכֶם הוֹכָחוֹת בְּהִירוֹת מֵרִבּוֹנְכֶם, הַמַּבְחִין בָּהֶן לְטוֹבָתוֹ הוּא הַדָּבָר, וְהַמַּעֲלִים עַיִן מֵהֶן, לְרָעָתוֹ יִהְיֶה, וְאֵין אֲנִי שׁוֹמֵר עֲלֵיכֶם.

105. כָּךְ נַבְהִיר אֶת הָאוֹתוֹת. וְאוּלָם הֵם יֹאמְרוּ, לָמַדְתָּ זֹאת מִבְּנֵי אָדָם. וַאֲנַחְנוּ נְבָאֵר אוֹתוֹ (הַקּוּרְאָן) לְאַנְשֵׁי דַּעַת (הַמַּאֲמִינִים).

106. נְהַג לְפִי מַה שֶּׁהָשְׁרָה לְךָ מֵרִבּוֹנְךָ, שֶׁאֵין אֱלֹהַּ אֶלָּא הוּא, וְהִתְרַחֵק מִן הַפַּגָּנִיִּים.

107. לוּ רָצָה אַלְלָה לֹא הָיוּ מְשַׁתְּפִים (לוֹ שֻׁתָּפִים), וְאוֹתְךָ לֹא עָשִׂינוּ כְּשׁוֹמֵר עֲלֵיהֶם, וְלֹא חוֹבָתְךָ לְהַשְׁגִּיחַ עֲלֵיהֶם.

108. אַל תְּגַדְּפוּ אֶת אֵלֶּה (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר יִקְרְאוּ אֲלֵיהֶם (הַכּוֹפְרִים) מִבַּלְעֲדֵי אַלְלָה, לְמַעַן שֶׁלֹּא יְגַדְּפוּ אֶת אַלְלָה מִתּוֹךְ אֵיבָה וּבְלִי דַּעַת. כָּךְ אֲנַחְנוּ קִשַּׁטְנוּ לְכָל אֻמָּה אֶת מַעֲשֶׂיהָ, וּבַסּוֹף יַחַזְרוּ אֶל רִבּוֹנָם, וְיוֹדִיעַ לָהֶם אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ (בָּעוֹלָם הַזֶּה).

109. הֵם (הַכּוֹפְרִים) נִשְׁבְּעוּ בְּאַלְלָה וְהִדְגִּישׁוּ אֶת שְׁבוּעָתָם כִּי אִם יָבוֹא אֲלֵיהֶם מוֹפֵת יַאֲמִינוּ בּוֹ. אֱמֹר, הַמּוֹפְתִים בָּאִים מֵאַלְלָה. אַתֶּם (הַמַּאֲמִינִים) אֵינְכֶם יוֹדְעִים כְּשֶׁיָּבוֹא הַמּוֹפֵת אֲלֵיהֶם, לֹא יַאֲמִינוּ.

110. אֲנַחְנוּ נְאַטֵּם אֶת לִבּוֹתֵיהֶם וְאֶת עֵינֵיהֶם, וּכְשֵׁם שֶׁלֹּא הֶאֱמִינוּ בַּפַּעַם הָרִאשׁוֹנָה (בְּאוֹתוֹת הַקּוּרְאָן), כֵּן נַשְׁאִירֵם לִתְעוֹת בִּכְפִירָתָם.

חלק 8

קֶטַע 14

111. לוּ גַּם הוֹרַדְנוּ אֲלֵיהֶם אֶת הַמַּלְאָכִים מִן הַשָּׁמַיִם, וְהַמֵּתִים הָיוּ מְדַבְּרִים אֲלֵיהֶם, וְנַצִּיג כָּל דָּבָר שֶׁהֵם שׁוֹאֲלִים לְנֶגֶד עֵינֵיהֶם, לֹא יַאֲמִינוּ אִם אַלְלָה לֹא יִרְצֶה כָּךְ, כִּי מַרְבִּיתָם נִבְעָרִים מִדַּעַת.

112. וְכָךְ הֵקַמְנוּ אוֹיֵב לְכָל נָבִיא מִשְּׂטְנֵי הָאֱנוֹשׁ וְהַגִ'ן (הַשֵּׁדִים), הֵם מְלַחֲשִׁים זֶה לְזֶה הִתְפָּאֲרוּת שָׁוְא כְּהַתְעָיָה. לוּ רָצָה אַלְלָה לֹא הָיוּ עוֹשִׂים זֹאת, לָכֵן עֲזֹב אוֹתָם עִם כָּל מַה שֶּׁהֵם בּוֹדִים,

113. הֵם עוֹשִׂים זֹאת לְמַעַן שֶׁלִּבּוֹת אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יַאֲמִינוּ בָּעוֹלָם הַבָּא יַקְשִׁיבוּ לָהֶם, וְיִשְׂבְּעוּ רָצוֹן מֵהֶם, וִיבַצְּעוּ מַה שֶּׁהֵם רוֹצִים מֵהַפֶּשַׁע.

114. הַאֲבַקֵּשׁ לִי שׁוֹפֵט מִבִּלְעֲדֵי אַלְלָה? הֵן הוּא אֲשֶׁר הוֹרִיד אֲלֵיכֶם הַסֵּפֶר (הַקּוּרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם מְפֹרָשׁ וּמְבֹאָר, וְאֵלֶּה אֲשֶׁר נָתַנּוּ לָהֶם אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) יוֹדְעִים שֶׁהוּא הוּרַד מֵרִבּוֹנְךָ בֶּאֱמֶת. לָכֵן אַל תָּטִיל סָפֵק בְּמַה שֶּׁהוֹרַדְנוּ אֵלֶיךָ.

115. וְכָךְ נִשְׁלְמוּ דִּבְרֵי רִבּוֹנְךָ (הַקּוּרְאָן) וְהוּא יִתְקַיֵּם בִּשְׁלֵמוּתוֹ בָּאֱמֶת וּבַצֶּדֶק, וְאֵין אֲשֶׁר יַחְלִיף אֶת דְּבָרָיו, וְהוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.

116. אִם תְּצַיֵּת לְרֹב אֵלֶּה שֶׁבָּאָרֶץ, הֵם יַתְעוּךָ מִן הַשְּׁבִיל שֶׁל אַלְלָה, כִּי הֵם הוֹלְכִים אַחֲרֵי דִּמְיוֹן שָׁוְא, וְאֵין הֵם אֶלָּא מְשַׁקְּרִים.

117. רִבּוֹנְךָ יוֹדֵעַ טוֹב מִי תּוֹעֶה מִן הַשְּׁבִיל שֶׁלּוֹ, וְהוּא מַכִּיר טוֹב אֶת הַמֻּדְרָכִים.

118. אִכְלוּ מִן (הַזֶּבַח) אֲשֶׁר נִזְכַּר שֵׁם אַלְלָה עָלָיו, אִם מַאֲמִינִים אַתֶּם בְּאוֹתוֹתָיו.

119. וּמַה לָּכֶם שֶׁלֹּא תֹאכְלוּ מֵאֲשֶׁר הֻזְכַּר עָלָיו שֵׁם אַלְלָה? כִּי כְּבָר הִבְהִיר (אַלְלָה) לָכֶם מַה שֶּׁאָסוּר לָכֶם, חוּץ מֵאֲשֶׁר תֵּאָלְצוּ לְאָכְלוֹ. אָמְנָם רַבִּים יִתְעוּ אַחֲרֵי יִצְרֵיהֶם מֵחֹסֶר דַּעַת, רִבּוֹנְךָ יוֹדֵעַ טוֹב מִי הֵם הָעוֹבְרִים (חֹק).

120. אַל תֶּחֶטְאוּ בְּגָלוּי אוֹ בְּסֵתֶר. כִּי הַחוֹטְאִים יֵעָנְשׁוּ בִּגְלַל הַחֵטְא שֶׁעָשׂוּ.

121. אַל תֹּאכְלוּ מֵאֲשֶׁר לֹא הֻזְכַּר עָלָיו שֵׁם אַלְלָה (בִּשְׁעַת שְׁחִיטָתוֹ), כִּי זֶה פֶּשַׁע. הַשְּׂטָנִים רוֹמְזִים לִידִידֵיהֶם לְהִתְוַכֵּחַ אִתְּכֶם. אַךְ אִם תִּשְׁמְעוּ לְקוֹלָם, תִּהְיוּ פַּגָּנִיִּים.

קֶטַע 15

122. הַאִם זֶה שֶׁהָיָה כְּמֵת (בִּגְלַל כְּפִירָתוֹ) וְהֶחֱיֵינוּ אוֹתוֹ (בֶּאֱמוּנָה) וְנָתַנּוּ לוֹ אוֹר (הַקּוּרְאָן), לְהָאִיר דַּרְכּוֹ בֵּין הָאֲנָשִׁים, דּוֹמֶה לְזֶה שֶׁנִּשְׁאַר בַּחֹשֶׁךְ (הַכְּפִירָה) שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לָצֵאת מִמֶּנּוּ? הַכּוֹפְרִים מְקֻסָּמִים בְּמַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים.

123. וְכָךְ גָּרַמְנוּ לִמְנַהִיגֵי הַחוֹטְאִים בְּכָל עִיר, לִזְמֹם לִמְנֹעַ מֵאֲנָשֶׁיהָ לָלֶכֶת בְּדֶרֶךְ אַלְלָה, אוּלָם הֵם זוֹמְמִים נֶגֶד עַצְמָם מִבְּלִי שֶׁיַּרְגִּישׁוּ שֶׁהֵם זוֹמְמִים נֶגֶד עַצְמָם.

124. אֵלֶּה הֵם הַכּוֹפְרִים כַּאֲשֶׁר יֻצַּג לָהֶם אוֹת, יֹאמְרוּ, לֹא נַאֲמִין עַד אִם נְקַבֵּל אֶת אֲשֶׁר קִבְּלוּ שְׁלִיחֵי אַלְלָה (הַקּוֹדְמִים), וְאוּלָם אַלְלָה יוֹדֵעַ הֵיכָן יָשִׂים אֶת שְׁלִיחוּתוֹ. וְעַל הַחוֹטְאִים יָחוּלוּ הַשְׁפָּלָה וְעֹנֶשׁ קָשִׁים מֵאֵת אַלְלָה עַל חֲרִישָׁתָם מִזִּמּוֹת.

125. מִי שֶׁאַלְלָה רוֹצֶה לְהַדְרִיכוֹ, יַרְחִיב לִבּוֹ לָאִסְלָאם, אַךְ אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה לְהַשְׁאִיר בַּתְּעִיָּה, יַעֲשֶׂה אֶת לִבּוֹ צַר וְלָחוּץ כְּאִלּוּ הָיָה מְנַסֶּה לְטַפֵּס הַשָּׁמַיְמָה. כָּךְ יִשְׁפֹּךְ אַלְלָה אֶת הָעֹנֶשׁ מִן הַשָּׁמַיִם עַל אֵלֶּה שֶׁלֹּא יַאֲמִינוּ.

126. זֶהוּ הַשְּׁבִיל הַיָּשָׁר שֶׁל רִבּוֹנְךָ, וְכָךְ אֲנַחְנוּ מַבְהִירִים אֶת הָאוֹתוֹת לָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר יִזְכְּרוּ.

127. לָהֶם מִשְׁכַּן הַשָּׁלוֹם אֵצֶל רִבּוֹנָם וְהוּא הַמֵּגֵן שֶׁלָּהֶם בִּזְכוּת מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים.

128. בְּיוֹם (יוֹם הַדִּין) שֶׁאַלְלָה יֶאֱסְפֵם יַחַד, יֹאמַר אַלְלָה, הוֹי עֲדַת הַגִּ'ן! הִרְבֵּיתֶם לְהַתְעוֹת בְּנֵי אָדָם, אָז יַגִּידוּ יְדִידֵיהֶם מִבְּנֵי הָאֱנוֹשׁ, רִבּוֹנֵנוּ! נִצַּלְנוּ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ וְהִגִּיעָה שְׁעָתֵנוּ שֶׁקָּבַעְתָּ לָנוּ. וְאָז יֹאמַר (אַלְלָה) לָהֶם, הָאֵשׁ תִּהְיֶה מְגוּרֵיכֶם לְהִשָּׁאֵר בָּהּ לָנֶצַח, אֶלָּא אִם יִרְצֶה אַלְלָה אַחֶרֶת. כִּי רִבּוֹנְךָ חָכָם וְיוֹדֵעַ.

129. כָּךְ עוֹשִׂים אֲנַחְנוּ אֶת הַכּוֹפְרִים מִבְּנֵי אָדָם בַּעֲלֵי בְּרִית זֶה לְזֶה בְּשֶׁל הַפֶּשַׁע שֶׁעָשׂוּ.

קֶטַע 16

130. הוֹי קְהַל הַגִּ'ן (הַשֵּׁדִים) וּקְהַל בְּנֵי הָאֱנוֹשׁ! הַאִם לֹא בָּאוּ אֲלֵיכֶם שְׁלִיחִים מִקִּרְבְּכֶם לִמְסֹר לָכֶם אֶת אוֹתוֹתַי וְיַזְהִירוּ אֶתְכֶם כִּי תִּפָּגְשׁוּ אֶת יוֹמְכֶם זֶה? הֵם יֹאמְרוּ, אֲנַחְנוּ מְעִידִים נֶגֶד עַצְמֵנוּ. חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה הוֹלִיכוּ אוֹתָם שׁוֹלָל, וְהֵם יָעִידוּ עַל עַצְמָם שֶׁהָיוּ כּוֹפְרִים.

131. אוּלָם רִבּוֹנְךָ לֹא הָיָה מַשְׁמִיד עָרִים בְּגוֹרְמוֹ לָהֶן עָוֶל, מִבְּלִי שֶׁיִּשְׁלַח לָהֶם שָׁלִיחַ שֶׁיַּזְהִיר אוֹתָן קֹדֶם.

132. לְכָל אֶחָד (מַאֲמִין אוֹ לֹא מַאֲמִין) דְּרָגוֹת עַל פִּי מַעֲשָׂיו, כִּי רִבּוֹנְךָ מְפַקֵּחַ עַל מַעֲשֵׂיהֶם.

133. אָמְנָם רִבּוֹנְךָ בַּעַל הָאֶמְצָעִים הָאַדִּירִים, וּבַעַל הָרַחֲמִים, אַךְ אִם יִרְצֶה יַשְׁמִיד אֶתְכֶם, וְיַחְלִיפְכֶם בַּאֲחֵרִים שֶׁיִּבְרָא כְּפִי שֶׁבָּרָא אֶתְכֶם מִזֶּרַע אֲנָשִׁים אֲחֵרִים שֶׁקָּדְמוּ לָכֶם.

134. מַה שֶּׁהֻבְטַח לָכֶם (הַכּוֹפְרִים מִן הָעֹנֶשׁ) בּוֹא יָבוֹא, וְאַתֶּם לֹא תּוּכְלוּ לִבְרֹחַ מֵאַלְלָה.

135. אֱמֹר, בְּנֵי עַמִּי! עֲשׂוּ כְּפִי שֶׁמִּתְחַשֵּׁק לָכֶם, אָמְנָם אֲנִי אֶעֱשֶׂה כְּפִי שֶׁאַלְלָה רוֹצֶה אוֹתִי לַעֲשׂוֹת, וּלְבַסּוֹף תֵּדְעוּ מִי יְקַבֵּל אֶת הַגַּן? כִּי הַכּוֹפְרִים לֹא יַצְלִיחוּ (בָּעוֹלָם הַבָּא) .

136. הֵם (הַכּוֹפְרִים) הִקְדִּישׁוּ לְאַלְלָה חֵלֶק מִמַּה שֶּׁבָּרָא מִיבוּל הַשָּׂדֶה וּמִן הַמִּקְנֶה, וְאָמְרוּ, הַחֵלֶק הַזֶּה לְאַלְלָה, וְהַחֵלֶק הַזֶּה לַשֻּׁתָּפִים אֲשֶׁר צֵרַפְנוּ לוֹ מִן הָאֱלִילִים , עַל פִּי טַעֲנָתָם. אַךְ מַה שֶּׁהֻקְדַּשׁ לְשֻׁתְּפֵיהֶם לֹא יַגִּיעַ אֶל אַלְלָה, וַאֲשֶׁר הִקְדִּישׁוּ אֶל אַלְלָה הוּא אֶל שֻׁתְּפֵיהֶם יַגִּיעַ. וּמָה רַע הוּא מִשְׁפָּטָם.

137. כָּךְ (הַשָּׂטָן) קִשֵּׁט לְרַבִּים מִן הַפָּגָנִיִּים אֶת הֲרִיגַת יַלְדֵיהֶם, בְּאוֹר יָפֶה, לְמַעַן יָבִיא כְּלָיָה עֲלֵיהֶם וִיבַלְבֵּל לָהֶם אֶת דָּתָם. אִלּוּ רָצָה אַלְלָה, לֹא הָיוּ עוֹשִׂים זֹאת. וְלָכֵן עֲזֹב אוֹתָם לְנַפְשָׁם עִם מַה שֶּׁבָּדוּ.

138. וְהֵם אוֹמְרִים, הַמִּקְנֶה וִיבוּל הַשָּׂדֶה אֵלֶּה חֵרֶם הֵם. לְדַעְתָּם אָסוּר לִטְעֹם מֵהֶם בְּלֹא רְשׁוּתָם אֶלָּא מִי שֶׁיִּרְצוּ. וְכֵן גְּמַלִּים אֲשֶׁר גַּבָּם נֶאֱסַר לַמִּטְעָן וְלָרְכִיבָה, וְסוּג מִקְנֶה אֲשֶׁר לֹא יַזְכִּירוּ אֶת שֵׁם אַלְלָה (בְּשָׁחְטָם אוֹתוֹ), עַל כָּל הַשְּׁקָרִים הָאֵלֶּה שֶׁהֵם יִחֲסוּ לְאַלְלָה, יְקַבְּלוּ אֶת עָנְשָׁם.

139. הֵם גַּם אוֹמְרִים, מַה בְּבֶטֶן הַמִּקְנֶה הַזֶּה מְיֹעָד אַךְ וְרַק לָאֲנָשִׁים מִבֵּינֵינוּ, אָמְנָם הוּא אָסוּר לַנָּשִׁים שֶׁלָּנוּ. וְאִם הָעֻבָּר נוֹלַד מֵת יִהְיֶה מְשֻׁתָּף בֵּין הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים. אַלְלָה יַעֲנִישֵׁם עַל מִנְהֲגֵיהֶם אֵלֶּה, כִּי הוּא חָכָם וְיוֹדֵעַ.

140. אֵלֶּה שֶׁהָרְגוּ אֶת יַלְדֵיהֶם מִתּוֹךְ בַּעֲרוּת וְחֹסֶר דַּעַת, וְאָסְרוּ אֶת אֲשֶׁר אַלְלָה סִפֵּק לָהֶם, מִתּוֹךְ שֶׁקֶר שֶׁהֵם יִחֲסוּ לְאַלְלָה. הֵם הָאוֹבְדִים שֶׁתָּעוּ וְלֹא הָיוּ מֻדְרָכִים.

קֶטַע 17

141. הוּא אֲשֶׁר הִצְמִיחַ גַּנִּים, מְשׂוֹרָגוֹת וּבִלְתִּי מְשׂוֹרָגוֹת, וְהַדְּקָלִים, וְזַרְעֵי מַאֲכָל שׁוֹנִים, וְזֵיתִים, וְרִמּוֹנִים, לְעִתִּים דּוֹמִים וּלְעִתִּים לֹא דּוֹמִים. אִכְלוּ מִפֵּרוֹתֵיהֶם כְּשֶׁיַּבְשִׁילוּ, וּבְיוֹם הַקָּצִיר שַׁלְּמוּ אֶת הַזָּכַּאת שֶׁלּוֹ, וְאַל תְּבַזְבְּזוּ, מִשּׁוּם שֶׁאַלְלָה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַמְבַזְבְּזִים.

142. הוּא גַּם יָצַר לָכֶם אֶת הַמִּקְנֶה, בְּהֵמוֹת לִרְכִיבָה וּמַשָּׂא, וּבְהֵמוֹת לַאֲכִילָה. אִכְלוּ מִמָּה שֶׁאַלְלָה יָצַר לְפַרְנָסַתְכֶם, וְאַל תֵּלְכוּ בְּעִקְּבוֹת הַשָּׂטָן, מִשּׁוּם שֶׁהוּא אוֹיֵב גָּלוּי לָכֶם.

143. (וְאַלְלָה) יָצַר שְׁמוֹנָה בְּנֵי זוּג (שֶׁל בְּהֵמוֹת), מִן הַכְּבָשִׂים אֶת שְׁנֵי הַמִּינִים, וּמִן הָעִזִּים אֶת שְׁנֵי הַמִּינִים. אֱמֹר, הַאִם אֲסוּרִים עֲלֵיכֶם לַאֲכִילָה, הַזְּכָרִים, הַנְּקֵבוֹת, אוֹ מַה שֶּׁבְּרֶחֶם הַנְּקֵבוֹת? הוֹדִיעוּ לִי לְפִי מֵיטַב יְדִיעַתְכֶם, אִם אַנְשֵׁי אֱמֶת אַתֶּם.

144. וְיָצַר מִן הַגְּמַלִּים אֶת שְׁנֵי הַמִּינִים, וּמִן הַבָּקָר אֶת שְׁנֵי הַמִּינִים. אֱמֹר, הַאִם אֲסוּרִים עֲלֵיכֶם לַאֲכִילָה, הַזְּכָרִים, הַנְּקֵבוֹת, אוֹ מַה שֶּׁבְּרֶחֶם הַנְּקֵבוֹת? הַאִם הֱיִיתֶם נוֹכְחִים כַּאֲשֶׁר אַלְלָה צִוָּה עַל כָּךְ? וּמִי כּוֹפֵר יוֹתֵר מִן הַבּוֹדֶה שְׁקָרִים עַל אַלְלָה לְהַתְעוֹת בָּהֶם אֲנָשִׁים בְּלִי דַּעַת? אַלְלָה לֹא יַדְרִיךְ אֶת הַכּוֹפְרִים .

קֶטַע 18

145. אֱמֹר, לֹא אֶמְצָא בְּכָל אֲשֶׁר הֻשְׁרָה אֵלַי דָּבָר הָאָסוּר לָאֹכֶל לֶאֱכֹל אוֹתוֹ, אֶלָּא אִם נְבֵלָה, אוֹ דָּם שָׁפוּךְ, אוֹ בְּשַׂר חֲזִיר כִּי תּוֹעֵבָה הוּא, אוֹ בָּשָׂר שֶׁלֹּא נִזְבַּח בְּשֵׁם אַלְלָה. אוּלָם הַנֶּאֱלָץ, הָאוֹכֵל בְּלֹא מִתְאָוֶה וּבְלֹא זָדוֹן, הִנֵּה רִבּוֹנְךָ סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

146. וְעַל אֵלֶּה שֶׁהִתְיַהֲדוּ אָסַרְנוּ כָּל בַּעַל צִפָּרְנַיִם, וּמִן הַבָּקָר וְהַצֹּאן אָסַרְנוּ עֲלֵיהֶם אֶת הַשֻּׁמָּן, חוּץ מִן הַנִּשָּׂא עַל גַּבָּם, אוֹ עַל הַמֵּעַיִם, אוֹ הַדָּבֵק בָּעֶצֶם. אִסּוּר זֶה הוּא עֹנֶשׁ עַל חֲטָאֵיהֶם, וַאֲנַחְנוּ דּוֹבְרֵי הָאֱמֶת.

147. וְאִם יַכְחִישׁוּ אֶת דְּבָרֶיךָ, אֱמֹר, רִבּוֹנְכֶם אָמְנָם רַב-רַחֲמִים, אַךְ לֹא יַחְסֹךְ עָנְשׁוֹ מֵהַפּוֹשְׁעִים.

148. הַפָּגָנִיִּים יֹאמְרוּ, לוּ רָצָה אַלְלָה, לֹא הָיִינוּ אֲנַחְנוּ וַאֲבוֹתֵינוּ מְצָרְפִים לוֹ שֻׁתָּפִים, וְלֹא אָסַרְנוּ מְאוּמָה. כָּכָה הִכְחִישׁוּ גַּם אֵלֶּה שֶׁהָיוּ לִפְנֵיהֶם, עַד אֲשֶׁר טָעֲמוּ אֶת עָנְשֵׁנוּ. אֱמֹר, הַאִם יֵשׁ דַּעַת כָּלְשֶׁהִי בִּיְדֵיכֶם אֲשֶׁר תּוֹצִיאוּ אוֹתָהּ אֵלֵינוּ? אוֹ שֶׁאַתֶּם הוֹלְכִים אַחֲרֵי דִּמְיוֹנְכֶם, אֵין אַתֶּם אֶלָּא מְשַׁקְּרִים.

149. אֱמֹר, בִּידֵי אַלְלָה הַהוֹכָחָה הַבְּרוּרָה, וְלוּ רָצָה הָיָה מַדְרִיךְ אֶת כֻּלְּכֶם.

150. אֱמֹר (לַפָּגָנִיִּים), הָבִיאוּ אֶת עֵדֵיכֶם שֶׁיָּעִידוּ אִם בֶּאֱמֶת אַלְלָה הוּא אֲשֶׁר אָסַר מַה שֶּׁאַתֶּם אוֹסְרִים (מִן הַזֶּרַע וְהַמִּקְנֶה). וְאִם יָעִידוּ, אַל תְּקַבֵּל אֶת עֵדוּתָם, וְאַל תֵּלֵךְ בְּעִקְּבוֹת הַנְּטִיּוֹת הַקַּפְּרִיזִיּוֹת שֶׁל אֵלֶּה אֲשֶׁר הִתְכַּחֲשׁוּ לְאוֹתוֹתֵינוּ, וְאֵינָם מַאֲמִינִים בַּיּוֹם הָאַחֲרוֹן, וּבוֹדִים שָׁוִים לְרִבּוֹנָם.

151. אֱמֹר, בּוֹאוּ אוֹדִיעַ לָכֶם אֶת אֲשֶׁר אָסַר עֲלֵיכֶם רִבּוֹנְכֶם! אַל תְּשַׁתְּפוּ אִתּוֹ כָּל שֻׁתָּף, וְהֵטִיבוּ לְהוֹרֵיכֶם, וְאַל תַּהַרְגוּ אֶת יַלְדֵיכֶם מֵעֹנִי, אֲנַחְנוּ נְפַרְנֵס אֶתְכֶם וְאוֹתָם, וְאַל תִּקְרְבוּ אֶל הַתּוֹעֵבוֹת, הַגְּלוּיוֹת מֵהֶן וְהַנִּסְתָּרוֹת, וְאַל תַּהַרְגוּ אֶת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר אָסַר אַלְלָה, אֶלָּא בְּצֶדֶק. זֶהוּ אֲשֶׁר אַלְלָה צִוָּה אֶתְכֶם לְמַעַן תַּשְׂכִּילוּ.

152. וְלֹא תִקְרְבוּ אֶל הוֹן הַיָּתוֹם אֶלָּא בַּהֲגִינוּת עַד שֶׁיִּתְבַּגֵּר, וּלְהַקְפִּיד עַל הַצֶּדֶק בְּמִדָּה וּבְמִשְׁקָל, לֹא נַכְבִּיד עַל נֶפֶשׁ לָשֵׂאת יוֹתֵר מִכְּפִי יְכָלְתָּהּ. בְּדַבֶּרְכֶם, הֱיוּ צוֹדְקִים, וְאִם גַּם נֶגֶד קְרוֹבִים. וְהָקִימוּ בְּרִית אַלְלָה. זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה אֶתְכֶם אַלְלָה לְמַעַן תִּזָּכְרוּ.

153. (אַלְלָה אוֹמֵר), זֶהוּ הַשְּׁבִיל הַיָּשָׁר אֲשֶׁר לִי (אִסְלָאם), עַל כֵּן לְכוּ בּוֹ, וְאַל תֵּלְכוּ בַּשְּׁבִילִים שֶׁיַּפְרִידוּ אֶתְכֶם מִשְּׁבִיל אַלְלָה. זֶה מַה שֶּׁצִּוָּה אֶתְכֶם לְמַעַן תִּירְאוּ.

154. וּלְמוּסָא נָתַנּוּ אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) שָׁלֵם וּבַצּוּרָה הַטּוֹבָה בְּיוֹתֵר, וּבֵאוּר לְכָל דָּבָר, וְהַדְרָכָה וְרַחֲמִים לְמַעַן יַאֲמִינוּ בִּפְגִישָׁה עִם רִבּוֹנָם.

155. וְזֶה סֵפֶר (הַקּוּרְאָן) אֲשֶׁר הוֹרַדְנוּ מִן הַשָּׁמַיִם, מְבֹרָךְ. לָכֵן נַהֲגוּ עַל פִּיו וְיִרְאוּ אֶת אַלְלָה לְמַעַן תְּרוּחֲמוּ,

156. כְּדֵי שֶׁלֹּא תֹאמְרוּ, הַסֵּפֶר[1] הוּרַד אֶל שְׁתֵּי עֵדוֹת[2] לְפָנֵינוּ, וְלֹא הִסְפַּקְנוּ לִלְמֹד אוֹתָם.[3]

157. אוֹ שֶׁתֹּאמְרוּ, אִלּוּ הוּרַד הַסֵּפֶר אֵלֵינוּ, הָיִינוּ מֻדְרָכִים יוֹתֵר מֵהֶם (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים), כָּעֵת בָּא גַּם אֲלֵיכֶם סֵפֶר (הַקּוּרְאָן) מֵרִבּוֹנְכֶם, כְּהוֹכָחָה בְּרוּרָה, וְהַדְרָכָה, וְרַחֲמִים. מִי אֵפוֹא חוֹטֵא יוֹתֵר מִזֶּה הַמַּכְחִישׁ בְּאוֹתוֹת אַלְלָה וְסוֹטֶה מֵהֶם. אֲנַחְנוּ נַעֲנִישׁ אֶת הַסּוֹטִים מֵאוֹתוֹתֵינוּ בְּעֹנֶשׁ קָשֶׁה מְאוֹד עַל סְטִיָּתָם.

---

1. הכוונה בספר היא, התורה ואנג'יל.
2. שתי העדות הן, היהודים והנוצרים.
3. אותם = הספרים שקדמו לקוראן, התורה והאנג'יל.

158. הַאִם מְחַכִּים הַכּוֹפְרִים עַד אֲשֶׁר יָבוֹאוּ אֲלֵיהֶם הַמַּלְאָכִים (לְהוֹצִיא אֶת נִשְׁמָתָם), אוֹ יָבוֹא רִבּוֹנְךָ (לִשְׁפֹּט אוֹתָם בְּיוֹם הַדִּין)[1], אוֹ יָבוֹאוּ כַּמָּה מֵאוֹתוֹת רִבּוֹנְךָ (סִימָנֵי יוֹם הַדִּין)? הַיּוֹם שֶׁבּוֹ יָבוֹאוּ כַּמָּה מֵאוֹתוֹת רִבּוֹנְךָ, לֹא תּוֹעִיל לְנֶפֶשׁ אֱמוּנָתָהּ (אָז), אִם הִיא לֹא הֶאֱמִינָה לִפְנֵי כֵן, אוֹ תִּפְעַל טוֹב בֶּאֱמוּנָתָהּ. אֱמֹר, הַמְתִּינוּ, וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ מַמְתִּינִים.

159. אֵלֶּה אֲשֶׁר נֶחְלְקוּ בְּדָתָם וְהָפְכוּ לְסִיעוֹת מְפֻזָּרוֹת, אֵין לְךָ מַה לַּעֲשׂוֹת אִתָּם, אָמְנָם, עִנְיָנָם בִּידֵי אַלְלָה, וְהוּא יוֹדִיעַ לָהֶם אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ.[2]

160. מִי שֶׁיַּעֲשֶׂה מַעֲשֶׂה טוֹב גְּמוּלוֹ יִהְיֶה עֶשֶׂר פְּעָמִים יוֹתֵר, אוּלָם מִי שֶׁיַּעֲשֶׂה מַעֲשֶׂה רַע יֵעָנֵשׁ רַק בְּמַעֲשֵׂהוּ, וְהֵם לֹא יֵעָשְׁקוּ.

161. אֱמֹר, רִבּוֹנִי הִדְרִיךְ אוֹתִי אֶל הַשְּׁבִיל הַיָּשָׁר, הַדָּת הָאֲמִתִּית שֶׁל אֶבְּרַאהִים הֶחָנִיף שֶׁלֹּא הָיָה בַּפַּגָּנִיִּים.

162. אֱמֹר, תְּפִלָּתִי וְקָרְבָּנִי וְחַיַּי וּמוֹתִי לְאַלְלָה רִבּוֹן הָעוֹלָמִים הֵם,

163. שֶׁאֵין שֻׁתָּף לוֹ, וְזֶה הוּא אֲשֶׁר צֻוֵּיתִי, וַאֲנִי רִאשׁוֹן הַמֻּסְלְמִים.

164. אֱמֹר, הַאֲבַקֵּשׁ רִבּוֹן זוּלַת אַלְלָה הֵן הוּא רִבּוֹן כָּל דָּבָר? וְכָל נֶפֶשׁ תַּעֲשֶׂה מַעֲשֶׂה רַע, הִיא אַחְרָאִית לוֹ (בְּיוֹם הַדִּין), וְאֵין נֶפֶשׁ שֶׁתִּשָּׂא אֶת הָעֹל שֶׁל נֶפֶשׁ אַחֶרֶת, כִּי אֶל רִבּוֹנְכֶם תַּחַזְרוּ, וְהוּא יוֹדִיעֲכֶם אֶת דְּבַר כָּל אֲשֶׁר נֶחֱלַקְתֶּם בּוֹ.

165. וְהוּא אֲשֶׁר הֱקִימְכֶם דּוֹר אַחֲרֵי דּוֹר בָּאָרֶץ, וְהֶעֱלָה אֲחָדִים מִכֶּם בַּדְּרָגוֹת (הַפַּרְנָסָה וְהַכֹּחַ) עַל פְּנֵי אֲחֵרִים, לְמַעַן נַסּוֹתְכֶם בַּאֲשֶׁר נָתַן לָכֶם. רִבּוֹנְךָ מְהִיר הָעֹנֶשׁ, וְהוּא סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

---

1. ר׳ סורת אל-בקרה 2 : 210.
2. ר׳ סורת אאל עמראן 3 : 128.

7

סוּרַת אַלְ-אַעְרָאף
הַחוֹמָה הַחוֹצֶצֶת בֵּין גַּן עֵדֶן וְגֵיהִנֹּם

סורה זו קיבלה את שמה מפסוק 46. השם «אַלְ-אַעְרָאף, הַחוֹמָה הַחוֹצֶצֶת בֵּין גַּן עֵדֶן וְגֵיהִנֹּם» איפוא שיחה מתקיימת בין אנשי הגן לבין אנשי האש. הורדה במכה אחרי סורת צאד 38, ופסוקיה מאתים וששה. קיבלה את שמה «הַחוֹמָה הַחוֹצֶצֶת בֵּין גַּן עֵדֶן וְגֵיהִנֹּם» מפסוק ארבעים וששה.

סוּרַת אַלְ-אַעְרָאף 7

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחְמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. א.ל.מ.צ.[1]
2. (הַקּוּרְאָן) הוּא סֵפֶר (עָצוּם) אֲשֶׁר הוּרַד אֵלֶיךָ (מוּחַמַּד) מִן הַשָּׁמַיִם, לָכֵן לֹא יִהְיֶה שׁוּם סָפֵק בְּלִבְּךָ בְּיַחַס אֵלָיו (שֶׁהוּא הוּרַד אֵלֶיךָ מֵאֵת אַלְלָה), כְּדֵי לְהַזְהִיר בּוֹ אֶת הַכּוֹפְרִים, וּלְהַזְכִּיר לַמַּאֲמִינִים,
3. לְכוּ אַחֲרֵי מַה שֶּׁהוּרַד אֲלֵיכֶם מֵרִבּוֹנְכֶם, וְאַל תֵּלְכוּ אַחֲרֵי מַדְרִיכִים זוּלָתוֹ. מַה מְּעַט נִזְכָּרִים אַתֶּם.[2]
4. רַבּוֹת הֵן הֶעָרִים אֲשֶׁר הִשְׁמַדְנוּ. הָעֹנֶשׁ שֶׁלָּנוּ בָּא עֲלֵיהֶן, בַּלַּיְלָה כְּשֶׁהֵם יְשֵׁנִים, אוֹ בִּשְׁעַת מְנוּחַת הַצָּהֳרַיִם,[3]
5. וְאָז כְּשֶׁהָעֹנֶשׁ שֶׁלָּנוּ בָּא עֲלֵיהֶם, קָרְאוּ (בַּחֲרָטָה), בֶּאֱמֶת הָיִינוּ כּוֹפְרִים.[4]
6. (בְּיוֹם הַדִּין) נִשְׁאַל אֶת כָּל הָאֻמּוֹת אֲשֶׁר נִשְׁלְחוּ שְׁלִיחִים אֲלֵיהֶן, אֵיךְ עֲנִיתֶם לַשְּׁלִיחִים? וְנִשְׁאַל אֶת הַשְּׁלִיחִים עַל מַעֲשֵׂיהֶם.[5]
7. בְּכָל זֹאת, אֲנַחְנוּ נוֹדִיעַ לְכָל בְּנֵי אָדָם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם, כִּי מֵעוֹלָם לֹא הָיִינוּ רְחוֹקִים מֵהֶם.[6]
8. בַּיּוֹם הַהוּא מַעֲשֵׂי בְּנֵי הָאָדָם יִשָּׁקְלוּ בְּמֹאזְנֵי צֶדֶק, וְאֵלֶּה שֶׁמִּשְׁקַל הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים שֶׁלָּהֶם יִהְיֶה כָּבֵד, הֵם יִהְיוּ הַמַּצְלִיחִים,[7]
9. אוּלָם אֵלֶּה שֶׁמִּשְׁקַל הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים שֶׁלָּהֶם יִהְיֶה קַל, אֵלֶּה הֵם שֶׁאִבְּדוּ אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם עַל יְדֵי כְּפִירָתָם בְּאוֹתוֹתֵינוּ.[8]
10. אֲנַחְנוּ הוֹשַׁבְנוּ אֶתְכֶם בָּאָרֶץ וְסִפַּקְנוּ לָכֶם בָּהּ מִחְיָה, אַךְ מְעַטָּה הִיא תּוֹדַתְכֶם (לְאַלְלָה).[9]

---

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים. צאד.
2. ר׳ סורת יוסף 12: 103, ופ׳ 106; וסורת אל-אנעאם 6: 146.
3. ר׳ סורת אל-אעראף 7: 97; וסורת אנ-נחל 16: 45 - 47.
4. ר׳ סורת אל-אנביאי 21: 11 - 15.
5. ר׳ סורת אל-מאאידה 5: 109; וסורת אל-קצצ 28: 65.
6. ר׳ סורת אל-אנעאם 6: 59.
7. ר׳ סורת אנ-נסאי 4: 40; וסורת אל-אנביאי 21: 47.
8. ר׳ סורת אל-מואמנון 23: 102 - 103; וסורת אל-קארעה 101: 6 - 11.
9. ר׳ סורת אבראהים 14: 34.

קֶטַע 2

11. אֲנַחְנוּ כְּבָר בָּרָאנוּ אֶתְכֶם וּלְאַחַר מִכֵּן צִיַּרְנוּ אֶתְכֶם (בַּצּוּרָה הַיָּפָה בְּיוֹתֵר), וְצִוִּינוּ לַמַּלְאָכִים, סִגְדוּ לָאָדָם, וְהֵם סָגְדוּ, אֶלָּא אִבְּלִיס שֶׁלֹּא הָיָה בֵּין הַסּוֹגְדִים.[1]

12. אָמַר (אַלְלָה), מַה מָּנַע אוֹתְךָ מִלִּסְגֹּד כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִי אוֹתְךָ? אָמַר, אֲנִי טוֹב מִמֶּנּוּ. אוֹתִי בָּרָאתָ מֵאֵשׁ וְאוֹתוֹ בָּרָאתָ מִטִּין.

13. אָמַר (אַלְלָה), אִם כָּךְ, רֵד מֵהַגַּן, כִּי לֹא מֻתָּר לְךָ לִהְיוֹת שַׁחְצָן בַּגַּן. צֵא! כִּי מִן הַבְּזוּיִים אַתָּה.

14. אָמַר (אִבְּלִיס), תֵּן לִי אַרְכָּה עַד יוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים.

15. אָמַר (אַלְלָה), אַרְכָּה נִתֶּנֶת לְךָ.

16. אוּלָם הוּא (אִבְּלִיס) הוֹסִיף, הוֹאִיל וְגָרַמְתָּ לִי לִתְעוֹת, אֶאֱרֹב לָהֶם (לִבְנֵי אָדָם) בִּשְׁבִיל הַיָּשָׁר שֶׁלְּךָ.

17. וְאָז אַתְקִיף אוֹתָם מִכָּל הַצְּדָדִים, מִפְּנֵיהֶם וְאַחֲרֵיהֶם וּמִימִינָם וּמִשְּׂמֹאלָם, וְאַתָּה תִּרְאֶה מַרְבִּיתָם לֹא יַכִּירוּ לְךָ טוֹבָה.[2]

18. הוּא (אַלְלָה) אָמַר, צֵא מִכָּאן, מְגֻנֶּה וּמוּבָס, אֲנִי אֲמַלֵּא אֶת גֵּיהִנֹּם בְּךָ וּבְכָל אֵלֶּה הַהוֹלְכִים אַחֲרֶיךָ.[3]

19. הוֹי אָדָם! שְׁכֹן אַתָּה וְאִשְׁתְּךָ בַּגַּן, וְאִכְלוּ מִכָּל אֲשֶׁר תִּרְצוּ, אַךְ אַל תִּתְקָרְבוּ מִן הָעֵץ הַזֶּה, וְאָז תִּגְרְמוּ עָוֶל לְעַצְמְכֶם.[4]

20. הַשָּׂטָן פִּתָּה אוֹתָם לְמַעַן שֶׁיַּרְאֶה לָהֶם אֶת מַעֲרֻמֵּיהֶם אֲשֶׁר נִסְתְּרוּ מֵהֶם. וְאָמַר, רִבּוֹנְכֶם אָסַר לָכֶם לִקְרֹב אֶל עֵץ זֶה לְבַל תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ וְתִהְיוּ מַלְאָכִים אוֹ תִּחְיוּ לְעוֹלָם,[5]

21. הוּא נִשְׁבַּע לָהֶם לֵאמֹר, אֲנִי יוֹעֵץ נֶאֱמָן לָכֶם,

22. וְהִכְשִׁילָם בְּעָרְמָתוֹ. וְכַאֲשֶׁר טָעֲמוּ מִן הָעֵץ נִגְלוּ לָהֶם מַעֲרֻמֵּיהֶם, אָז הִתְחִילוּ לְכַסּוֹת אֶת עֶרְוָתָם מֵעֲלֵי הַגַּן. אָז קָרָא אֲלֵיהֶם רִבּוֹנָם, הַאִם לֹא אָסַרְתִּי עֲלֵיכֶם לִקְרֹב אֶל הָעֵץ הַזֶּה? וְלֹא אָמַרְתִּי לָכֶם, כִּי הַשָּׂטָן הוּא לָכֶם אוֹיֵב בָּרוּר?

---

1. ר' סורת אל-חג'ר 15: 28 - 29.
2. ר' סורת סבאּ 34: 20 - 21.
3. ר' סורת אל-אסראּ 17: 63 - 65.
4. ר' סורת אל-בקרה 2: 35.
5. ר' סורת טא. הא 20: 120.

23. אָמְרוּ, רִבּוֹנֵנוּ! חָטָאנוּ לְנַפְשֵׁנוּ, וְאִם לֹא תִּסְלַח לָנוּ וּתְרַחֲמֵנוּ, נִהְיֶה מִן הָאוֹבְדִים.

24. אָמַר (אַלְלָה), רְדוּ (כֻּלְּכֶם אֶל הָאָרֶץ) כְּאוֹיְבִים זֶה לְזֶה, וּבָאָרֶץ יֵשׁ לָכֶם מִשְׁכָּן וְטוֹבַת הֲנָאָה לִזְמַן קָצוּב,

25. וְאָמַר, וּבָהּ תִּחְיוּ וּבָהּ תָּמוּתוּ וּמִמֶּנָּה תּוּצְאוּ (בְּיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים).

קֶטַע 3

26. הוֹי בְּנֵי אָדָם! הוֹרַדְנוּ לָכֶם לְבוּשׁ לְהַסְתִּיר אֶת עֶרְוַתְכֶם, וּבֶגֶד פְּאֵר, אַךְ לְבוּשׁ יִרְאַת אַלְלָה טוֹב מִמֶּנּוּ, זֶה הוּא מֵאוֹתוֹת אַלְלָה, לְמַעַן יִזָּכְרוּ.

27. הוֹי בְּנֵי אָדָם! אַל יְפַתֶּה אֶתְכֶם הַשָּׂטָן כְּפִי שֶׁהוֹצִיא אֶת אֲבוֹתֵיכֶם מִן הַגַּן, בְּהַפְשִׁיטוֹ אוֹתָם מִבִּגְדֵיהֶם לְהַרְאוֹתָם אֶת עֶרְוָתָם. הוּא וַעֲדָתוֹ יִרְאוּ אֶתְכֶם מֵאֵיפֹה שֶׁלֹּא תִּרְאוּ אוֹתָם. אֲנַחְנוּ עָשִׂינוּ אֶת הַשְּׂטָנִים לְמְגִנִּים לְאֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יַאֲמִינוּ.[1]

28. בַּעֲשׂוֹתָם מַעֲשֵׂה תּוֹעֵבָה יֹאמְרוּ הַכּוֹפְרִים, כָּךְ מָצָאנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ עוֹשִׂים, וְאַלְלָה צִוָּה אוֹתָנוּ בָּזֹאת. אֱמֹר, אַלְלָה לֹא יְצַוֶּה עַל מַעֲשֵׂי תּוֹעֵבָה. הֲתֹאמְרוּ עַל אַלְלָה אֶת אֲשֶׁר לֹא תֵּדְעוּ?

29. אֱמֹר, רִבּוֹנִי מְצַוֶּה רַק עַל הַצֶּדֶק, וְהִתְפַּלְּלוּ בְּנֶאֱמָנוּת לְאַלְלָה בְּכָל מְקוֹם תְּפִלָּה (מִסְגָּד), וְקִרְאוּ לוֹ בְּהִתְמַסְּרוּת מְלֵאָה. כְּשֵׁם שֶׁבָּרָא אֶתְכֶם לָרִאשׁוֹנָה, כֵּן תָּשׁוּבוּ (אֵלָיו),

30. (אַלְלָה עָשָׂה אֶת בְּנֵי אָדָם לִשְׁתֵּי קְבוּצוֹת), קְבוּצָה אֲשֶׁר אוֹתָהּ הִדְרִיךְ, וּקְבוּצָה נִגְזְרָה עָלֶיהָ תְּעִיָּה מִשּׁוּם שֶׁחֲבֵרֶיהָ לָקְחוּ אֶת הַשְּׂטָנִים לַאֲדוֹנִים זוּלַת אַלְלָה, וְהֵם חוֹשְׁבִים שֶׁהֵם מֻדְרָכִים.

31. הוֹי בְּנֵי אָדָם! הִתְלַבְּשׁוּ יָפֶה כְּשֶׁאַתֶּם מְבַקְּרִים בְּכָל מִסְגָּד, וְאִכְלוּ וּשְׁתוּ, אַךְ לֹא תַּגְזִימוּ, כִּי אַלְלָה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַמַּגְזִימִים,

32. אֱמֹר, וְכִי מִי אָסַר אֶת הַלְּבוּשׁ הַנָּקִי וְהַיָּפֶה וְהַמָּזוֹן הַטָּעִים וְהַמֻּתָּר אֲשֶׁר הֶעֱנִיק לַעֲבָדָיו? אֱמֹר, רַק אֵלֶּה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ בְּחַיֵּיהֶם בָּעוֹלָם הַזֶּה יִהְיוּ זַכָּאִים לָהֶם, וְהִיא רַק לָהֶם בְּיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים. כָּךְ אֲנַחְנוּ מַבְהִירִים בִּמְפֹרָשׁ אֶת הָאוֹתוֹת לַאֲנָשִׁים יוֹדְעִים.

1. ר' סורת אל-כהף 18 : 50.

קֶטַע 4

33. אֱמֹר, רִבּוֹנִי אָסַר אֶת הַתּוֹעֵבוֹת, הַגְּלוּיוֹת בָּהֶן וְהַנִּסְתָּרוֹת, וְאֶת הַפֶּשַׁע, וְהָעֹשֶׁק, וּלְשַׁתֵּף לְאַלְלָה שֻׁתָּפִים אֲשֶׁר הוּא לֹא הִרְשָׁה, וּלְהַגִּיד עַל אַלְלָה דְּבָרִים שֶׁאֵינְכֶם יוֹדְעִים.[1]

34. לְכָל אֻמָּה מוֹעֵד קָבוּעַ, וּבְהַגִּיעַ מוֹעֲדָם, לֹא יוּכְלוּ לִדְחוֹתוֹ אַף לֹא בְּשָׁעָה, וְלֹא לְהַקְדִּימוֹ.

35. הוֹי בְּנֵי אָדָם! כַּאֲשֶׁר יָבוֹאוּ אֲלֵיכֶם שְׁלִיחִים מִקִּרְבְּכֶם לְמַעַן יִמְסְרוּ לָכֶם אוֹתוֹתַי, כָּל אֵלֶּה אֲשֶׁר יִירְאוּ אֶת אַלְלָה וְיַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, לֹא יִפֹּל עֲלֵיהֶם פַּחַד וְלֹא יִצְטַעֲרוּ.

36. אַךְ אֵלֶּה אֲשֶׁר כִּחֲשׁוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ וְהִתְנַשְּׂאוּ עֲלֵיהֶם, אֵלֶּה בַּעֲלֵי הָאֵשׁ הֵם, וּלְעוֹלָם יִהְיוּ בָּהּ.

37. וּמִי כּוֹפֵר יוֹתֵר מִזֶּה שֶׁבּוֹדֶה שְׁקָרִים עַל אַלְלָה, אוֹ מִתְכַּחֵשׁ לְאוֹתוֹתָיו? כָּל אֵלֶּה יְקַבְּלוּ אֶת עָנְשָׁם כְּכָתוּב בַּלּוּחַ הַשְּׁמֵימִי (הַלּוּחַ הַשָּׁמוּר). כַּאֲשֶׁר יָבוֹאוּ שְׁלִיחֵינוּ (מַלְאֲכֵי הַמָּוֶת) אֲלֵיהֶם לְהוֹצִיא אֶת נִשְׁמָתָם, וְיִשְׁאֲלוּ אוֹתָם, הֵיכָן הֵם אֵלֶּה שֶׁהֱיִיתֶם קוֹרְאִים וּפוֹנִים אֲלֵיהֶם, זוּלַת אַלְלָה? וְהֵם יֹאמְרוּ, הֵם אָבְדוּ לָנוּ. אָז יָעִידוּ עַל עַצְמָם כִּי כָּפְרוּ.[2]

38. אָז יֹאמַר (אַלְלָה לַכּוֹפְרִים), הִכָּנְסוּ לָאֵשׁ וְהִצְטָרְפוּ אֶל אֻמּוֹת שֶׁל גִ'ן (שֵׁדִים) וּבְנֵי אֱנוֹשׁ אֲשֶׁר נִכְנְסוּ אֵלֶיהָ לִפְנֵיכֶם. כָּל אֻמָּה תְּקַלֵּל אֶת אֲחוֹתָהּ בְּהִכָּנְסָהּ,[3] וְכַאֲשֶׁר יִתְאַסְּפוּ כֻּלָּן בְּתוֹכָהּ, תִּפְנֶה הָאַחֲרוֹנָה שֶׁבָּהֶן אֶל הָרִאשׁוֹנָה, וְתַגִּיד, רִבּוֹנֵנוּ! אֵלֶּה הִתְעוּ אוֹתָנוּ, עַל כֵּן הַכְפֵּל לָהֶם אֶת עָנְשָׁם בָּאֵשׁ.[4] יֹאמַר (אַלְלָה), לְכֹל אַחַת בָּכֶם יֻכְפַּל הָעֹנֶשׁ, וְאוּלָם לֹא תֵּדְעוּ.[5]

39. וְיֹאמְרוּ הָרִאשׁוֹנִים שֶׁבָּהֶם לָאַחֲרוֹנִים בָּהֶם, אֵין לָכֶם יִתְרוֹן עָלֵינוּ, טַעֲמוּ אֶת הָעֹנֶשׁ כְּגְמוּל מַעֲשֵׂיכֶם הָרָעִים.[6]

קֶטַע 5

40. אֵלֶּה אֲשֶׁר כִּחֲשׁוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ וְהִתְיַחֲסוּ אֲלֵיהֶם בְּיְהִירוּת, לֹא יִפָּתְחוּ לָהֶם שַׁעֲרֵי שָׁמַיִם וְלֹא יָבוֹאוּ בַּגַּן, עַד אִם יַעֲבֹר הַגָּמָל בְּקוּף הַמַּחַט. כָּךְ נַעֲנִישׁ אֶת הַכּוֹפְרִים.

---

1. ר' סורת אל-אנעאם 6: 151.
2. ר' סורת יונוס 10: 69 - 70; וסורת לוקמאן 31: 23 - 24.
3. ר' סורת אל-בקרה 2: 166 - 167; וסורת אל-ענכבות 29: 25.
4. ר' סורת אל-אחזאב 33: 66 - 68.
5. ר' סורת אנ-נחל 16: 25, ופ' 88; וסורת אל-ענכבות 29: 13.
6. ר' סורת סבא' 34: 31 - 33.

41. גֵּיהִנֹּם יִהְיֶה מְקוֹם מְנוּחָה וּמִכְסֶה לָהֶם, וְכָךְ נַעֲנִישׁ אֶת הַכּוֹפְרִים.

42. אֵלֶּה שֶׁהֶאֱמִינוּ וְעָשׂוּ אֶת הַטּוֹב (לְפִי מֵיטַב יְכָלְתָּם), לֹא נַכְבִּיד עַל נֶפֶשׁ לָשֵׂאת יוֹתֵר מִכְּפִי יְכָלְתָּהּ, אֵלֶּה הֵם שׁוֹכְנֵי הַגַּן לָנֶצַח.

43. וַנַּעֲקֹר כָּל טִינָה מִלְּבוֹתֵיהֶם, בִּזְמַן שֶׁנְּהָרוֹת זוֹרְמִים מִתַּחְתָּם, וְיֹאמְרוּ, הַשֶּׁבַח לְאַלְלָה אֲשֶׁר הִדְרִיכָנוּ לָזֶה, כִּי לֹא הָיִינוּ מוֹצְאִים דַּרְכֵּנוּ הֵנָּה, לוּלֵא הִדְרִיכָנוּ אַלְלָה. עַל יְדֵי שְׁלִיחֵי רִבּוֹנֵנוּ שֶׁהֵבִיאוּ לָנוּ אֶת הָאֱמֶת. אָז יִקָּרְאוּ, זֶהוּ לָכֶם הַגַּן אֲשֶׁר נְחַלְתֶּם עַל מַעֲשֵׂיכֶם הַטּוֹבִים.

44. שׁוֹכְנֵי הַגַּן יִקְרְאוּ אֶל שׁוֹכְנֵי הָאֵשׁ, כְּבָר מָצָאנוּ כִּי כָּל אֲשֶׁר הוֹעִיד לָנוּ רִבּוֹנֵנוּ אֱמֶת הוּא. הַאִם מְצָאתֶם גַּם אַתֶּם אֶת כָּל אֲשֶׁר הוֹעִיד לָכֶם רִבּוֹנְכֶם אֱמֶת הוּא? יֹאמְרוּ, «כֵּן».[1] אָז יַכְרִיז כָּרוֹז בְּתוֹכָם, קִלְלַת אַלְלָה עַל הַכּוֹפְרִים,

45. אֲשֶׁר הִרְחִיקוּ אֲנָשִׁים מֵהַשְּׁבִיל שֶׁל אַלְלָה, וּפָעֲלוּ לְעַקְמוֹ, וְכָפְרוּ בָּעוֹלָם הַבָּא.

46. בֵּין שְׁנֵיהֶם (הַמַּאֲמִינִים וְהַכּוֹפְרִים) קַיֶּמֶת מְחִצָּה עֲצוּמָה, וְעַל הַמְּחִצָּה נִצָּבִים אֲנָשִׁים[2] הַמַּכִּירִים אֶת כֻּלָּם לְפִי סִימָנֵיהֶם. וְהֵם יִקְרְאוּ אֶל הַמְּיֹעָדִים לַגַּן, אֲשֶׁר עֲדַיִן לֹא נִכְנְסוּ אֵלָיו, אָמְנָם הֵם מְקַוִּים, שָׁלוֹם עֲלֵיכֶם.

47. אַךְ כַּאֲשֶׁר יֻפְנֶה מַבָּטָם לְעֻמַּת אַנְשֵׁי הָאֵשׁ, יֹאמְרוּ, רִבּוֹנֵנוּ! אַל תַּכְנִיס אוֹתָנוּ עִם הַכּוֹפְרִים.

קֶטַע 6

48. הָאֲנָשִׁים הַנִּצָּבִים עַל הַמְּחִצָּה יִקְרְאוּ אֶל אֲנָשִׁים שֶׁיַּכִּירוּ לְפִי סִימָנֵיהֶם, מַה הוֹעִיל לָכֶם הַהוֹן שֶׁאֲסַפְתֶּם? וּמַה הוֹעִילָה לָכֶם יְהִירוּתְכֶם?

49. אֶת אֵלֶּה (הָעֲנִיִּים וְהַחֲלוּשִׁים) אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתֶּם כִּי לֹא יִפְרֹשׂ אַלְלָה אֶת רַחֲמָיו עֲלֵיהֶם? יֹאמַר לָהֶם, הִכָּנְסוּ אֶל הַגַּן, לֹא יִפֹּל עֲלֵיכֶם פַּחַד וְלֹא תִּצְטַעֲרוּ.

50. אַנְשֵׁי הָאֵשׁ יִקְרְאוּ אֶל אַנְשֵׁי הַגַּן, תִּשְׁפְּכוּ עָלֵינוּ מִן הַמַּיִם, אוֹ מִמַּה שֶּׁאַלְלָה פִּרְנֵס אֶתְכֶם. יֹאמְרוּ (אַנְשֵׁי הַגַּן), אַלְלָה אָסַר זֹאת עַל הַכּוֹפְרִים,

51. אֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת דָּתָם שַׁעֲשׁוּעַ וּמִשְׂחָק, וַאֲשֶׁר חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה הִתְעוּ אוֹתָם. הַיּוֹם נִשְׁכַּח אוֹתָם כְּפִי שֶׁשָּׁכְחוּ כִּי יוֹמָם זֶה עוֹמֵד לָבוֹא, וּכְשֵׁם שֶׁהִתְכַּחֲשׁוּ לְאוֹתוֹתֵינוּ.[3]

---

1. ר' סורת אצ-צאפאת 27 : 54 - 59 ; וסורת אט-טור 57 : 14 - 16.
2. אנשים אשר מעשיהם הטובים והרעים שווים, והם מקווים להכנס לגן עדן. ר' סורת אל-חדיד 57 : 13.
3. ר' סורת את-תובה 9 : 67 ; וסורת טא. הא. 20 : 126 ; וסורת אל-ג'את'יה 45 : 34.

52. כְּבָר הֵבֵאנוּ לָכֶם סֵפֶר (הַקּוּרְאָן) שֶׁבֵּאַרְנוּ בְּדַעַת,[1] הַדְרָכָה וְרַחֲמִים לַמַּאֲמִינִים.

53. לֹא נוֹתַר לָהֶם אֶלָּא לְצַפּוֹת כִּי תִּתְגַּשֵּׁמְנָה הָאַזְהָרוֹת שֶׁלּוֹ. וּבְיוֹם אֲשֶׁר תִּתְגַּשֵּׁם אַזְהָרוֹתָיו, יַגִּידוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר שָׁכְחוּ אוֹתוֹ, שְׁלִיחֵי רִבּוֹנֵנוּ הֵבִיאוּ אֶת הָאֱמֶת, וְעַתָּה הֲיֵשׁ לָנוּ מִי שֶׁיַּמְלִיץ לְטוֹבָתֵנוּ, אוֹ שֶׁנַּחְזֹר לַחַיִּים כְּדֵי שֶׁנּוּכַל לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים שׁוֹנִים מֵאֲשֶׁר עָשִׂינוּ? הֵם כְּבָר אִבְּדוּ אֶת עַצְמָם (בִּכְפִירָתָם), וּמַה שֶּׁבָּדוּ נָטַשׁ אוֹתָם.

קֶטַע 7

54. רִבּוֹנְכֶם הוּא אַלְלָה אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּשִׁשָּׁה יָמִים, וְאָז עָלָה עַל כֵּס הַמַּלְכוּת, הוּא כִּסָּה אֶת הַיּוֹם בַּלַּיְלָה, כְּשֶׁהוּא רוֹדְפוֹ בִּמְהִירוּת נִמְשֶׁכֶת, וּבָרָא אֶת הַשֶּׁמֶשׁ וְאֶת הַיָּרֵחַ וְאֶת הַכּוֹכָבִים הַנִּכְנָעִים לִרְצוֹנוֹ.[2] לוֹ כָּל הַבְּרִיאָה וְהַשִּׁלְטוֹן. בָּרוּךְ אַלְלָה רִבּוֹן הָעוֹלָמִים.

55. קִרְאוּ לְרִבּוֹנְכֶם בִּכְנִיעָה, וּבְלַחַשׁ.[3] אֵין הוּא אוֹהֵב אֶת הַתּוֹקְפָנִים.

56. אַל תַּשְׁחִיתוּ בָּאָרֶץ אַחֲרֵי שֶׁהֻשְׁכַּן שָׁלוֹם בִּרְחָבֶיהָ, וְקִרְאוּ אֵלָיו (לְאַלְלָה) בְּיִרְאָה וְתִקְוָה, רַחֲמֵי אַלְלָה קְרוֹבִים מֵעוֹשֵׂי הַטּוֹב.[4]

57. הוּא הַשּׁוֹלֵחַ אֶת הָרוּחוֹת בְּשׂוֹרָה טוֹבָה לִפְנֵי רַחֲמָיו (הַגֶּשֶׁם),[5] וְכַאֲשֶׁר יִשְׂאוּ עָנָן כָּבֵד (מְלֵא מַיִם), נוֹבִיל אוֹתוֹ אֶל אֲדָמָה שֶׁהָיְתָה כְּמֵתָה, וְנוֹרִיד עָלֶיהָ אֶת הַמַּיִם, וְנוֹצִיא בָּהֶם מִכָּל פְּרִי,[6] כָּכָה נוֹצִיא אֶת הַמֵּתִים (מִקִּבְרֵיהֶם בְּיוֹם הַדִּין), לְמַעַן תִּזָּכְרוּ.[7]

58. הָאֲדָמָה הַטּוֹבָה, תַּצְמִיחַ צִמְחִיָּה (טוֹבִים וּבְשֶׁפַע) בִּרְשׁוּת רִבּוֹנָם, וְהָאֲדָמָה הָרָעָה לֹא תַּצְמִיחַ צִמְחִיָּה אֶלָּא אֻמְלָלִים. כָּךְ נְבָאֵר אֶת הָאוֹתוֹת לְמַכִּירֵי תּוֹדָה.

קֶטַע 8

59. כְּבָר שָׁלַחְנוּ אֶת נוֹחַ אֶל בְּנֵי עַמּוֹ,[8] וְהוּא אָמַר, הוֹי בְּנֵי עַמִּי! עִבְדוּ אֶת אַלְלָה כִּי אֵין לָכֶם אֱלֹהַּ זוּלָתוֹ. אָכֵן מְפַחֵד אֲנִי שֶׁיָּבוֹא עֲלֵיכֶם עֹנֶשׁ יוֹם עָצוּם (יוֹם הַדִּין).

---

1. ר' סורת הוד 11 : 1 ; וסורת אנ-נסאא' 4 : 166.
2. ר' סורת יא. סין 36 : 37 - 40.
3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 205 ; וסורת מרים 19 : 3.
4. ר' סורת אל-אעראף 7 : 156.
5. ר' סורת אר-רום 30 : 46.
6. ר' סורת אש-שורא 42 : 28.
7. ר' סורת אר-רום 30 : 50.
8. ר' סורת הוד 11 : 23 - 48.

60. אַךְ נִכְבָּדֵי עַמּוֹ אָמְרוּ, אֲנַחְנוּ רוֹאִים שֶׁאַתָּה תּוֹעֶה תְּעִיָּה מֻחְלֶטֶת.

61. אָמַר, בְּנֵי עַמִּי! אֵין אֲנִי תּוֹעֶה, אָמְנָם אֲנִי שְׁלִיחַ רִבּוֹן הָעוֹלָמִים,[1]

62. בָּאתִי לִמְסֹר לָכֶם אֶת שְׁלִיחוּת רִבּוֹנִי, וּלְיַעֵץ לָכֶם, מִשּׁוּם שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ מֵאַלְלָה מַה שֶּׁאַתֶּם אֵינְכֶם יוֹדְעִים.

63. הַאִם תִּתְפַּלְאוּ שֶׁבָּאָה אֲלֵיכֶם תִּזְכֹּרֶת מֵרִבּוֹנְכֶם עַל יְדֵי אִישׁ מִקִּרְבְּכֶם, לְמַעַן יַזְהִירְכֶם וְתִירְאוּ אֶת רִבּוֹנְכֶם וּלְמַעַן תְּרוּחֲמוּ?

64. אַךְ הֵם הִתְכַּחֲשׁוּ לוֹ וְאָז הִצַּלְנוּ אוֹתוֹ וְאֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ עִמּוֹ בַּתֵּבָה,[2] וְהִטְבַּעְנוּ אֶת מַכְחִישֵׁי אוֹתוֹתֵינוּ. כִּי אֲנָשִׁים עִוְרֵי לֵב הָיוּ.[3]

קֶטַע 9

65. וְאֶל בְּנֵי עַאד[4] שָׁלַחְנוּ אֶת אֲחִיהֶם הוּד, וְהוּא אָמַר, בְּנֵי עַמִּי! עִבְדוּ אֶת אַלְלָה, שֶׁאֵין לָכֶם אֱלֹהַּ זוּלָתוֹ. הַאִם לֹא תִּירְאוּ אֶת אַלְלָה?

66. אָמְרוּ נִכְבְּדֵי בְּנֵי עַמּוֹ שֶׁכָּפְרוּ, נִרְאֶה לָנוּ שֶׁיֵּשׁ בְּךָ בַּעֲרוּת, וַאֲנַחְנוּ חוֹשְׁשִׁים כִּי אַתָּה מֵהַמְשַׁקְּרִים.

67. אָמַר, בְּנֵי עַמִּי! אֵין בִּי בַּעֲרוּת, אָמְנָם אֲנִי שְׁלִיחַ רִבּוֹן הָעוֹלָמִים,

68. לִמְסֹר לָכֶם אֶת שְׁלִיחוּת רִבּוֹנִי, וַאֲנִי יוֹעֵץ נֶאֱמָן לָכֶם.

69. הַאִם תִּתְפַּלְאוּ שֶׁבָּאָה אֲלֵיכֶם תִּזְכֹּרֶת מֵרִבּוֹנְכֶם עַל יְדֵי אִישׁ מִקִּרְבְּכֶם, לְמַעַן יַזְהִירְכֶם? זִכְרוּ כִּי אַתֶּם בָּאתֶם אַחֲרֵי עַם נוּחַ, וְעָשָׂה אֶתְכֶם עֲנָקִים. זִכְרוּ חַסְדֵי אַלְלָה לְמַעַן תַּצְלִיחוּ.

70. אָמְרוּ, הַאִם בָּאתָ אֵלֵינוּ לְמַעַן נַעֲבֹד אֶת אַלְלָה לְבַדּוֹ וְנַעֲזֹב אֶת אֲשֶׁר עָבְדוּ אֲבוֹתֵינוּ?[5] אִם כָּךְ הַדָּבָר? הָבֵא עָלֵינוּ אֶת (הָעֹנֶשׁ) שֶׁבּוֹ אַתָּה מְאַיֵּם עָלֵינוּ, אִם אַתָּה צוֹדֵק.

71. וְהוּד אָמַר, כְּבָר נָפַל עֲלֵיכֶם עֹנֶשׁ וְכַעַס מֵרִבּוֹנְכֶם. הַאִם אַתֶּם מִתְוַכְּחִים אִתִּי אוֹדוֹת אֱלִילִים שֶׁאַתֶּם וַאֲבוֹתֵיכֶם קְרָאתֶם אֱלֹהַּ מִבְּלִי שׁוּם רְאָיָה מֵאַלְלָה? לָכֵן חַכּוּ (לָעֹנֶשׁ מֵאַלְלָה) וַאֲנִי מְחַכֶּה עִמָּכֶם .

72. אָז הִצַּלְנוּ בְּרַחֲמֵינוּ אֶת הוּד וְאֶת אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ עִמּוֹ, וְהִשְׁמַדְנוּ אֶת אֵלֶּה שֶׁהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ וְלֹא הֶאֱמִינוּ.[6]

---

1. ר' סורת אל-אחקאף 46 : 11 ; וסורת אל-מוטפפין 83 : 22.
2. ר' סורת אל-ענכבות 29 : 15.
3. ר' סורת נוח 71 : 25.
4. שבטים ערבים קדמונים. ר' סורת הוד 11 : 50 - 60 ; סורת פוצלת 40 : 15 ; וסורת אל-פג'ר 89 : 6 - 8.
5. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 32.
6. ר' סורת אל-חאקה 69 : 6 - 8.

קֶטַע 10

73. וְאֶל עַם תַ'מוּד[1] שָׁלַחְנוּ אֶת צַאלֶח אֲחִיהֶם, וְהוּא אָמַר, בְּנֵי עַמִּי! עִבְדוּ אֶת אַלְלָה לְבַדּוֹ שֶׁאֵין לָכֶם אֵל זוּלָתוֹ.[2] כְּבָר בָּאָה לָכֶם הוֹכָחָה בְּרוּרָה מֵרִבּוֹנְכֶם, זוֹ הַנָּאקָה[3] שֶׁל אַלְלָה לְאוֹת לָכֶם. תְּנוּ לָהּ לִרְעוֹת בְּאַדְמַת אַלְלָה וְאַל תִּפְגְּעוּ בָּהּ לְרָעָה,[4] פֶּן יִפְגַּע בָּכֶם עֹנֶשׁ מַכְאִיב.

74. וְזִכְרוּ כִּי אַתֶּם בָּאתֶם אַחֲרֵי עַם עַאד וְכִי אַלְלָה הוֹשִׁיב אֶתְכֶם בָּאָרֶץ, שֶׁבְּמִישׁוֹרֶיהָ הֲקֵמֹתֶם מְצוּדוֹת וְאַרְמוֹנוֹת, וּבֶהָרֶיהָ חֲצַבְתֶּם בָּתִּים. זִכְרוּ חַסְדֵי אַלְלָה. לָכֵן הִזָּהֲרוּ וְאַל תַּשְׁחִיתוּ בָּאָרֶץ.

75. אָמְרוּ הַשַּׁחְצָנִים מִבֵּין נִכְבְּדֵי עַמּוֹ לַמַּאֲמִינִים הַחַלָּשִׁים אֲשֶׁר בָּהֶם, הַאִם מַאֲמִינִים אַתֶּם שֶׁצַּאלֶח נִשְׁלַח עַל יְדֵי רִבּוֹנוֹ? הַמַּאֲמִינִים הַחַלָּשִׁים אָמְרוּ, בְּוַדַּאי! מַאֲמִינִים אֲנַחְנוּ בִּשְׁלִיחוּתוֹ.

76. אָמְרוּ הַשַּׁחְצָנִים, וַאֲנַחְנוּ כּוֹפְרִים בְּכָל אֲשֶׁר אַתֶּם מַאֲמִינִים בּוֹ.

77. וְעִקְּרוּ אֶת הַנָּאקָה, וּמָרְדוּ עַל צַו רִבּוֹנָם, וְאָמְרוּ, הוֹי צַאלֶח! הָבֵא עָלֵינוּ אֶת אֲשֶׁר הִבְטַחְתָּ (מֵהָעֹנֶשׁ), אִם בֶּאֱמֶת אַתָּה שָׁלִיחַ (מֵאַלְלָה)?[5]

78. אָז תָּקְפָה אוֹתָם רְעִידַת אֲדָמָה וְיִהְיוּ לְמֵתִים מוּטָלִים בְּבָתֵּיהֶם.

79. אָז הִתְרַחֵק מֵהֶם צַאלֶח וְאָמַר, בְּנֵי עַמִּי! כְּבָר מָסַרְתִּי לָכֶם אֶת שְׁלִיחוּת רִבּוֹנִי, וְיָעַצְתִּי לָכֶם בְּכֵנוּת, אַךְ אַתֶּם לֹא אוֹהֲבִים אֶת הַיּוֹעֲצִים הַכֵּנִים.

80. וְגַם לוּט (לוֹט) אָמַר לִבְנֵי עַמּוֹ, אַתֶּם הָרִאשׁוֹנִים מִכָּל בְּנֵי עוֹלָם לַעֲשׂוֹת אֶת הַתּוֹעֵבָה,

81. לָבוֹא בְּתַאֲוָה מִינִית אֶל זְכָרִים בִּמְקוֹם נְקֵבוֹת, וְאַתֶּם אֲנָשִׁים מַגְזִימִים.

82. בְּנֵי עַמּוֹ רַק הֵשִׁיבוּ, גָּרְשׁוּ אוֹתוֹ וּבְנֵי בֵּיתוֹ מֵעִירְכֶם כִּי אֲנָשִׁים מִטַּהֲרִים מִלַּעֲשׂוֹת מַה שֶּׁאַתֶּם עוֹשִׂים.

83. אוּלָם אֲנַחְנוּ הִצַּלְנוּ אוֹתוֹ עִם בְּנֵי בֵּיתוֹ,[6] חוּץ מֵאִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר גּוֹרָלָהּ נֶחְרַץ לְקַבֵּל אֶת הָעֹנֶשׁ.

84. אָז הִמְטַרְנוּ עֲלֵיהֶם מָטָר (שֶׁל אֲבָנִים), וּרְאֵה מֶה הָיָה סוֹפָם שֶׁל הַחוֹטְאִים.[7]

---

1. ערבים קדמונים שהתגוררו בצפון החג'אז.
2. ר' סורת אנ-נחל 16 : 36 ; וסורת אל-אנביאא' 21 : 25.
3. נאקה : נקבת הגמל.
4. ר' סורת אש-שועראא' 26 : 155 ; וסורת אל-קמר 54 : 28.
5. ר' סורת אש-שמס 91 : 14.
6. ר' סורת אד'-ד'אריאת 51 : 35 - 36.
7. ר' סורת הוד 11 : 82 - 83.

קֶטַע 11

85. וְאֶל תּוֹשָׁבֵי מִדְיָן שָׁלַחְנוּ אֶת אֲחִיהֶם שׁוּעַיְבּ, הוּא אָמַר, בְּנֵי עַמִּי! עִבְדוּ אֶת אַלְלָה כִּי אֵין לָכֶם אֱלֹהַּ זוּלָתוֹ, כִּי הִגִּיעָה אֲלֵיכֶם כְּבָר הוֹכָחָה מֵרִבּוֹנְכֶם, עַל כֵּן מִדְדוּ בְּמִדִּידַת הָאֱמֶת וְשִׁמְרוּ עַל מֹאזְנֵי צֶדֶק וְאַל תַּפְחִיתוּ לָאֲנָשִׁים מִן הַמַּגִּיעַ לָהֶם.[1] אַל תְּעוֹרְרוּ שְׁחִיתוּת בָּאָרֶץ אַחֲרֵי שֶׁטֹּהֲרָה מִכְּפִירָה. כִּי לְטוֹבַתְכֶם הוּא אִם תִּהְיוּ מַאֲמִינִים.

86. אַל תֵּשְׁבוּ עַל אֵם הַדֶּרֶךְ לְהַתְעוֹת מַאֲמִינִים מִשְּׁבִיל שֶׁל אַלְלָה, עַל יְדֵי אִיּוּמִים וְסִלּוּפִים, וּבְבַקָּשַׁתְכֶם לְעַקֵּם אוֹתוֹ לְפִי רְצוֹנְכֶם. וְזִכְרוּ שֶׁהֱיִיתֶם מְעַטִּים וְאַלְלָה הִרְבָּה אֶתְכֶם, וּרְאוּ מֶה הָיָה סוֹפָם שֶׁל הַמַּשְׁחִיתִים.

87. אִם חֵלֶק מִכֶּם מַאֲמִין בִּשְׁלִיחוּתִי וְחֵלֶק אֵינוֹ מַאֲמִין, חַכּוּ עַד שֶׁאַלְלָה יִשְׁפֹּט בֵּינֵינוּ, כִּי הוּא הַטּוֹב בַּשּׁוֹפְטִים.

חלק 9

88. אַךְ נִכְבְּדֵי עַמּוֹ הַמִּתְיַהֲרִים אָמְרוּ, הוֹי שׁוּעַיְבּ! אֲנַחְנוּ נוֹצִיא אוֹתְךָ וְאֶת הַמַּאֲמִינִים אִתְּךָ מֵעִירֵנוּ, אֶלָּא אִם תָּשׁוּבוּ אֶל דָּתֵנוּ. אָמַר שׁוּעַיְבּ, הֲנַחֲזֹר לְדַתְכֶם גַּם אִם אֲנַחְנוּ שׂוֹנְאִים אוֹתָהּ?

89. נִהְיֶה בּוֹדִים כָּזָב עַל אַלְלָה אִם נַחְזֹר אֶל דַּתְכֶם לְאַחַר שֶׁאַלְלָה הִצִּיל אוֹתָנוּ מִמֶּנָּה. לֹא נַחְזֹר אֵלֶיהָ אֶלָּא אִם יִרְצֶה אַלְלָה רִבּוֹנֵנוּ, שֶׁהוּא מַקִּיף כָּל דָּבָר בִּידִיעָתוֹ, כִּי עַל אַלְלָה אֲנַחְנוּ סוֹמְכִים. רִבּוֹנֵנוּ! שְׁפֹט בֵּינֵינוּ לְבֵין בְּנֵי עַמֵּנוּ בְּצֶדֶק, כִּי אַתָּה הַטּוֹב שֶׁבַּשּׁוֹפְטִים.

90. אַךְ נִכְבְּדֵי בְּנֵי עַמּוֹ (הַכּוֹפְרִים) אָמְרוּ, אִם תֵּלְכוּ אַחֲרֵי שׁוּעַיְבּ תִּהְיוּ מַפְסִידִים.

91. אָז תָּקְפָה אוֹתָם רְעִידַת אֲדָמָה וְיִהְיוּ לְמֵתִים מוּטָלִים בְּבָתֵּיהֶם.[2]

92. כָּל אֵלֶּה שֶׁלֹּא הֶאֱמִינוּ לְשׁוּעַיְבּ, הֻשְׁמְדוּ כְּמוֹ מֵעוֹלָם לֹא הָיוּ (נִמְצָאִים) שָׁם. כָּל אֵלֶּה שֶׁלֹּא הֶאֱמִינוּ לְשׁוּעַיְבּ, הֵם אֲשֶׁר הִפְסִידוּ.

קֶטַע 12

93. אָז הִתְרַחֵק מֵהֶם שׁוּעַיְבּ, אָמְנָם הוּא אָמַר לָהֶם, בְּנֵי עַמִּי! מָסַרְתִּי לָכֶם אֶת הַזְהָרַת רִבּוֹנִי, וְיָעַצְתִּי לָכֶם, וְכֵיצַד אֶצְטַעֵר עַל אֲנָשִׁים כּוֹפְרִים?

94. כַּאֲשֶׁר הָיִינוּ שׁוֹלְחִים נָבִיא לְעִיר מִן הֶעָרִים (וְהִכְחִישׁוּ אֶת שְׁלִיחוּתוֹ), הָיִינוּ מַכִּים אֶת תּוֹשָׁבֶיהָ בְּאָסוֹן וְצָרָה לְמַעַן יַחְזְרוּ אֶל אַלְלָה וִיבַקְּשׁוּ סְלִיחָה.

---

1. ר' סורת אל-מוטפפין 83 : 1 - 6.
2. ר' סורת הוד 11 : 87, ופ' 94 ; וסורת אש-שועראי 26 : 187 - 189.

95. אַחַר כָּךְ הֶחְלַפְנוּ אֶת הָרָעָה בְּטוֹבָה וּרְוָחָה, וְכַאֲשֶׁר שָׁבוּ לְאֵיתָנָם, אָמְרוּ, גַּם אֲבוֹתֵינוּ פָּקְדוּ אוֹתָם הַמְּצוּקָה וְהָרְוָחָה. עַל כֵּן הִכֵּינוּ בָּהֶם לְפֶתַע, וְלֹא הִרְגִּישׁוּ זֹאת.

96. לוּ הָיוּ תּוֹשָׁבֵי הֶעָרִים הָאֵלֶּה מַאֲמִינִים וִירֵאִים, הָיִינוּ פּוֹתְחִים לָהֶם שַׁעֲרֵי בְּרָכָה מִן הַשָּׁמַיִם וּמִן הָאָרֶץ, וְאוּלָם הֵם הִכְחִישׁוּ אֶת הָאוֹתוֹת, עַל כֵּן הִכֵּינוּ בָּהֶם כִּגְמוּל מַעֲשֵׂיהֶם.

97. הַאִם בְּטוּחִים תּוֹשְׁבֵי הֶעָרִים כִּי הָעֹנֶשׁ שֶׁלָּנוּ לֹא יָבוֹא עֲלֵיהֶם בַּלַּיְלָה כְּשֶׁהֵם יְשֵׁנִים?

98. אוֹ הַאִם בְּטוּחִים תּוֹשְׁבֵי הֶעָרִים כִּי הָעֹנֶשׁ שֶׁלָּנוּ לֹא יָבוֹא עֲלֵיהֶם לְאוֹר הַיּוֹם כְּשֶׁהֵם מִשְׁתַּעַשְׁעִים?

99. אוֹ הַאִם בְּטוּחִים הֵם כִּי לֹא יִפְקְדוּ בָּהֶם תְּכָכֵי אַלְלָה, אֵין בְּטוּחִים מִתְּכָכֵי אַלְלָה מִלְּבַד הַמַּפְסִידִים.

קֶטַע 13

100. הַאִם לֹא הִתְבָּרֵר לְאֵלֶּה הַיּוֹרְשִׁים אֶת הָאָרֶץ אַחֲרֵי תּוֹשָׁבֶיהָ הַקּוֹדְמִים, שֶׁלּוּ רָצִינוּ הָיִינוּ מַעֲנִישִׁים אוֹתָם עַל חֲטָאֵיהֶם? וְהָיִינוּ אוֹטְמִים אֶת לִבּוֹתֵיהֶם וְלֹא הָיוּ שׁוֹמְעִים? [1]

101. אֵלּוּ הֵן הֶעָרִים אֲשֶׁר סִפַּרְנוּ לְךָ עַל קוֹרוֹתֵיהֶן, שֶׁשְּׁלִיחֵיהֶן בָּאוּ אֲלֵיהֶן עִם הוֹכָחוֹת, אַךְ הֵם לֹא רָצוּ לְהַאֲמִין לְמַה שֶּׁהִתְכַּחֲשׁוּ לִפְנֵי זֶה. כָּךְ אוֹטֵם אַלְלָה אֶת לִבּוֹת הַכּוֹפְרִים.

102. וְלֹא מָצָאנוּ אֶת מַרְבִּיתָם קִיְּמוּ בְּרִית, וּמָצָאנוּ כְּמַרְבִּיתָם הָיוּ מֻשְׁחָתִים.

103. אַחַר כָּךְ שָׁלַחְנוּ אֶת מוּסַא (מֹשֶׁה) עִם אוֹתוֹתֵינוּ אֶל פַּרְעֹה וְנִכְבָּדָיו, אָמְנָם הֵם הִכְחִישׁוּ אוֹתָם, וּרְאֵה מֶה הָיָה סוֹפָם שֶׁל הַמַּשְׁחִיתִים.

104. אָמַר מוּסַא, הוֹי פַּרְעֹה! הִנֵּה אֲנִי שָׁלוּחַ מֵאֵת רִבּוֹן הָעוֹלָמִים.

105. וַאֲנִי מִתְחַיֵּב שֶׁלֹּא אֹמַר עַל אַלְלָה דָּבָר זוּלַת הָאֱמֶת. כְּבָר הֵבֵאתִי לָכֶם סִימָן בָּרוּר מֵאֵת רִבּוֹנְכֶם, עַל כֵּן שְׁלַח עִמִּי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

106. אָמַר (פַּרְעֹה), אִם הֵבֵאתָ סִימָן, הַצֵּג אוֹתוֹ, אִם בֶּאֱמֶת אַתָּה צוֹדֵק?

107. אָז הִשְׁלִיךְ (מוּסַא) אֶת מַטֵּהוּ וְהִנֵּה הוּא נָחָשׁ בָּרוּר (חַי),

108. אַחַר כָּךְ הוֹצִיא אֶת יָדוֹ (מֵחֵיקוֹ), וְהִנֵּה לְבָנָה הִיא בְּעֵינֵי הָרוֹאִים.

109. אָמְרוּ הַנִּכְבָּדִים מֵאַנְשֵׁי פַּרְעֹה, זֶהוּ מְכַשֵּׁף מֻמְחֶה,

---

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 6 ; סורת אבראהים 14 : 44 - 45 ; סורת טא. הא 20 : 128 ; וסורת אס-סג'ידה 32 : 29.

קֶטַע 14

110. הוּא רוֹצֶה לְהוֹצִיאֲכֶם מֵאַרְצְכֶם. (אָז פַּרְעֹה אָמַר), אִם כֵּן, בְּמָה אַתֶּם מְיַעֲצִים?

111. אָמְרוּ, הַשְׁהֵה אוֹתוֹ וְאֶת אָחִיו (הָארוֹן), וּשְׁלַח שְׁלִיחִים לְכָל הֶעָרִים לֶאֱסֹף,

112. לְהָבִיא אֵלֶיךָ כָּל מְכַשֵּׁף מֻמְחֶה.

113. הַמְכַשְּׁפִים בָּאוּ אֶל פַּרְעֹה וְאָמְרוּ, הַאִם נְקַבֵּל פְּרָס אִם נְנַצֵּחַ?

114. אָמַר פַּרְעֹה, כֵּן, וְאַתֶּם תִּהְיוּ מִן הַמְּקֹרָבִים.

115. אָמְרוּ הַמְכַשְּׁפִים, הוֹי מוּסַא! הֲבִרְצוֹנְךָ לְהַשְׁלִיךְ מַטְּךָ בָּרִאשׁוֹנָה, אוֹ שֶׁאֲנַחְנוּ נִהְיֶה הַמַּשְׁלִיכִים?

116. אָמַר (מוּסַא), הַשְׁלִיכוּ אַתֶּם! כַּאֲשֶׁר הִשְׁלִיכוּ (אֶת מַטּוֹתֵיהֶם וְחַבְלֵיהֶם), אָחֲזוּ אֶת עֵינֵי הַקָּהָל וְהִפְחִידוּהוּ וְחוֹלְלוּ כִּשּׁוּף עָצוּם.

117. אַךְ אֲנַחְנוּ הִשְׁרֵינוּ לְמוּסַא, הַשְׁלֵךְ אֶת מַטְּךָ, וְיִבְלַע אֶת מִרְמַת הַמְכַשְּׁפִים.

118. אָז נִתְגַּלְּתָה הָאֱמֶת וְנִתְבַּטְּלוּ כָּל מַעֲשֵׂיהֶם (שִׁקְרֵי הַמְכַשְּׁפִים),

119. וְכָךְ נָחֲלוּ הַמְכַשְּׁפִים תְּבוּסָה (וּפַרְעֹה וַאֲנָשָׁיו) הֻשְׁפְּלוּ,

120. וַיִּפְּלוּ הַמְכַשְּׁפִים מִשְׁתַּחֲוִים (לְאַלְלָה רִבּוֹן הָעוֹלָמִים).

121. וְאָמְרוּ, הֶאֱמַנּוּ בְּרִבּוֹן הָעוֹלָמִים,

122. רִבּוֹנָם שֶׁל מוּסַא וְהָארוּן.

123. אָמַר פַּרְעֹה, הַהֶאֱמַנְתֶּם לוֹ בְּלִי רְשׁוּתִי? מְזִמָּה הִיא אֲשֶׁר יְזַמְתֶּם בָּעִיר לְהוֹצִיא מִמֶּנָּה אֶת תּוֹשָׁבֶיהָ, אַךְ אַתֶּם עוֹד תֵּדְעוּ (מָה אֶעֱשֶׂה בָּכֶם?)

124. אֶכְרֹת אֶת יְדֵיכֶם וְאֶת רַגְלֵיכֶם חֲלִיפוֹת (יַד יָמִין עִם רֶגֶל שְׂמֹאל וּלְהֶפֶךְ), וְאַחַר כָּךְ אֶצְלֹב אֶת כֻּלְּכֶם.

125. אָמְרוּ, סוֹפֵנוּ נַחְזֹר אֶל רִבּוֹנֵנוּ.[1]

126. אַתָּה כּוֹעֵס עָלֵינוּ בִּגְלַל שֶׁהֶאֱמַנּוּ בְּאוֹתוֹת רִבּוֹנֵנוּ (אַלְלָה) כְּשֶׁהִגִּיעוּ אֵלֵינוּ. רִבּוֹנֵנוּ! הַעֲנֵק לָנוּ סַבְלָנוּת וְתֵן לָנוּ לָמוּת מִתְמַסְּרִים לְךָ (מֻסְלְמִים).

קֶטַע 15

127. אָמְרוּ נִכְבְּדֵי עַם פַּרְעֹה, הֲתַרְשֶׁה לְמוּסַא וְעַמּוֹ לְהַשְׁחִית בָּאָרֶץ וְלַעֲזֹב אוֹתְךָ וְאֶת אֱלֹהֶיךָ? אָמַר, נַהֲרֹג אֶת בְּנֵיהֶם וְנַשְׁאִיר אֶת נְשׁוֹתֵיהֶם חַיּוֹת, וַאֲנַחְנוּ שׁוֹלְטִים עֲלֵיהֶם.

---

1. ר' סורת טא. הא 20 : 72 - 75.

128. אָז אָמַר מוּסַא לִבְנֵי עַמּוֹ, בַּקְּשׁוּ עֶזְרָה מֵאַלְלָה וֶהֱיוּ סוֹבְלָנִיִּים, כִּי הָאָרֶץ הִיא לְאַלְלָה וְהוּא יוֹרִישׁ אוֹתָהּ לְמִי שֶׁיִּרְצֶה מֵעֲבָדָיו, וְהַנִּצָּחוֹן הַסּוֹפִי יִהְיֶה לִירֵאִים.

129. וְהֵם אָמְרוּ, הוּרַע לָנוּ לִפְנֵי בּוֹאֲךָ, וְאַף אַחֲרֵי בּוֹאֲךָ. אָמַר מוּסַא, יִתָּכֵן שֶׁרִבּוֹנְכֶם רוֹצֶה לְהַשְׁמִיד אֶת אוֹיִבְכֶם וּלְהוֹרִישׁ לָכֶם אֶת הָאָרֶץ, וְיִרְאֶה כֵּיצַד אַתֶּם מִתְנַהֲגִים.

קֶטַע 16

130. הֵן לְפָנִים הֵבֵאנוּ עַל עַם פַּרְעֹה שְׁנוֹת הַבַּצֹּרֶת וּמַחְסוֹר בַּתְּנוּבָה, לְמַעַן יֵרָתְעוּ.

131. כְּשֶׁבָּאָה עֲלֵיהֶם שָׁנָה טוֹבָה אָמְרוּ, זֶה מַגִּיעַ לָנוּ, אוּלָם בְּשָׁנָה רָעָה הָיוּ מְטִילִים עַל מוּסַא וְעַמּוֹ אֶת הָאַחְרָיוּת לְרֹעַ מַזָּלָם, אַף עַל פִּי שֶׁהַמַּזָּל הוּא רַק בִּידֵי אַלְלָה, אֲבָל מַרְבִּיתָם אֵינָם יוֹדְעִים זֹאת.

132. אָמְרוּ (פַּרְעֹה וַאֲנָשָׁיו), אִם גַּם תָּבִיא אֵלֵינוּ כָּל אוֹת לְפַתּוֹת אוֹתָנוּ, לֹא נַאֲמִין לְךָ.

133. אָז שָׁלַחְנוּ עֲלֵיהֶם אֶת הַשִּׁטָּפוֹן, וְאֶת הָאַרְבֶּה, וְאֶת הַכִּנִּים, וְאֶת הַצְּפַרְדְּעִים, וְאֶת הַדָּם, אוֹתוֹת מְפֹרָטִים, אַךְ הֵם הִתְנַשְּׂאוּ וְהָיוּ אֲנָשִׁים פּוֹשְׁעִים.

134. וְכַאֲשֶׁר בָּא עֲלֵיהֶם הָעֹנֶשׁ מִן הַשָּׁמַיִם, אָמְרוּ, הוֹי מוּסַא! קְרָא לְמַעֲנֵנוּ אֶל רִבּוֹנְךָ לְפִי שֶׁהוֹדִיעַ לְךָ, וְאִם תָּסִיר אֶת הָעֹנֶשׁ הַזֶּה מֵעָלֵינוּ, נַאֲמִין לְךָ, וְנִשְׁלַח עִמְּךָ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

135. אַךְ כַּאֲשֶׁר גִּלִּינוּ אֶת הָעֹנֶשׁ מֵעֲלֵיהֶם לִתְקוּפָה מְסֻיֶּמֶת, לֹא קִיְּמוּ אֶת הַבְטָחָתָם.

136. וְאָז נָקַמְנוּ בָּהֶם, וְהִטְבַּעְנוּ אוֹתָם בַּיָּם, כִּי הִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ וְהִסִּיחוּ אֶת דַּעְתָּם מֵהֶם.

137. אַחַר כָּךְ הוֹרַשְׁנוּ לָעָם שֶׁהָיָה מְשֻׁעְבָּד אֶת מִזְרָחָהּ וּמַעֲרָבָהּ שֶׁל הָאָרֶץ אֲשֶׁר בֵּרַכְנוּ,[1] וְהִתְקַיְּמָה בִּמְלוֹאָהּ הַבְטָחָתוֹ שֶׁל רִבּוֹנְךָ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַל אֲשֶׁר חִכּוּ בְּסַבְלָנוּת עַד שֶׁהָרַסְנוּ אֶת כָּל מַה שֶּׁבָּנָה וְזָרַע פַּרְעֹה וְהָאֲנָשִׁים שֶׁלּוֹ.[2]

138. וְאָז הֶעֱבַרְנוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּם, אַחַר כָּךְ הֵם בָּאוּ אֶל עַם שֶׁהָיוּ מִתְמַסְּרִים לָאֱלִילִים שֶׁלָּהֶם. אָז בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָמְרוּ, הוֹי מוּסַא (מֹשֶׁה)! עֲשֵׂה לָנוּ אֵל כְּמוֹ הָאֵלִים שֶׁלָּהֶם. וּמוּסַא אָמַר לָהֶם, אֲנָשִׁים נִבְעָרִים אַתֶּם.

1. ר׳ סורת אל-קצצ 28 : 5 - 6.
2. ר׳ סורת אד-דוח׳אן 44 : 25 - 28.

139. אֱלֶּה, יֶחֱרַב כָּל אֲשֶׁר לָהֶם, וּבֻטַּל כָּל אֲשֶׁר עָשׂוּ.

140. וְהוּא אָמַר, הַאֲבַקֵּשׁ לָכֶם אֱלֹהַּ זוּלַת אַלְלָה אֲשֶׁר בָּחַר בָּכֶם מִבֵּין הָעַמִּים,

141. וְהִצַּלְנוּ אֶתְכֶם מֵאַנְשֵׁי פַּרְעֹה שֶׁהָיוּ מְצִיקִים לָכֶם בְּיִסּוּרִים רָעִים, בַּהֲרִיגַת בְּנֵיכֶם הַזְּכָרִים וְהַשְׁאָרַת נְשׁוֹתֵיכֶם לְחַיֵּי הָעַבְדוּת, וּבָזֹאת הִתְנַסֵּיתֶם בְּמִבְחָן עָצוּם מֵרִבּוֹנְכֶם?

קֶטַע 17

142. אַחַר כָּךְ קָבַעְנוּ לְמוּסַא מוֹעֵד אִתָּנוּ, שְׁלוֹשִׁים לֵילוֹת וְהוֹסַפְנוּ עֲשָׂרָה עֲלֵיהֶם, וְכָךְ מִלְאוּ לוֹ אַרְבָּעִים לֵילוֹת לְהִפָּגֵשׁ עִם רִבּוֹנוֹ. (וְלִפְנֵי שֶׁהָלַךְ לִפְגִישַׁת רִבּוֹנוֹ) אָמַר לְאָחִיו הָארוּן, מַלֵּא אֶת מְקוֹמִי בְּהַנְהָגַת בְּנֵי עַמִּי וּדְאַג לִשְׁלוֹמָם וְאַל תֵּלֵךְ בְּעִקְּבוֹת הַמַּשְׁחִיתִים.

143. כַּאֲשֶׁר בָּא מוּסַא לְעֵת מוֹעֲדֵנוּ, וְרִבּוֹנוֹ דִּבֵּר אִתּוֹ. אָמַר, רִבּוֹנִי! הַרְאֵנִי אֶת פָּנֶיךָ. אָמַר, לֹא תִּרְאֵנִי, וְאוּלָם הַבֵּט אֶל הָהָר, אִם יִשָּׁאֵר יַצִּיב בִּמְקוֹמוֹ אוּלַי תִּרְאֵנִי. כַּאֲשֶׁר הִתְגַּלָּה רִבּוֹנוֹ אֶל הָהָר, הִתְמוֹטֵט הָהָר וְנֶעֱלַם מִמְּקוֹמוֹ, וּמוּסַא נָפַל מֻכֵּה רַעַם. וּכְשֶׁהִתְעוֹרֵר, אָמַר, לְךָ הַשֶּׁבַח! הִנְנִי שָׁב אֵלֶיךָ, וְרִאשׁוֹן אֲנִי בַּמַּאֲמִינִים.

144. אָמַר אַלְלָה, הוֹי מוּסַא! אֲנִי בְּחַרְתִּיךָ מֵעַל הָאֲנָשִׁים בַּעֲשׂוֹתְךָ הַשָּׁלִיחַ שֶׁלִּי וּבְדַבְּרִי אֵלֶיךָ. לָכֵן קַח אֶת מַה שֶּׁנָּתַתִּי לְךָ (הַלּוּחוֹת) וֶהְיֵה מַכִּיר תּוֹדָה.

145. וְכָתַבְנוּ לוֹ בַּלּוּחוֹת עַל כָּל דָּבָר וְהַזְהָרָה וּבֵאוּר לְכָל דָּבָר (עֲשֵׂה וְאַל תַּעֲשֶׂה), (וְצִוִּינוּ עָלָיו), אֱחֹז בָּהֶם בְּכֹחַ, וְצַוֵּה לִבְנֵי עַמְּךָ לְבַצֵּעַ אֶת הַטּוֹב שֶׁבָּהֶם, וַאֲנִי אַרְאֶה לָכֶם אֶת מִשְׁכְּנוֹת הַמַּשְׁחִיתִים.

146. אֲנִי אַרְחִיק מֵאוֹתוֹתַי אֶת אֵלֶּה הַמִּתְנַשְּׂאִים בָּאָרֶץ בְּלִי צֶדֶק, וְאַף אִם יִרְאוּ כָּל אוֹת לֹא יַאֲמִינוּ בּוֹ,[1] וְאַף אִם יִרְאוּ אֶת שְׁבִיל הַיֹּשֶׁר לֹא יֵלְכוּ בּוֹ, אַךְ אִם יִרְאוּ אֶת שְׁבִיל הַשְּׁחִיתוּת יֵלְכוּ בּוֹ,[2] זֹאת בִּגְלַל שֶׁהֵם הִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ וְלֹא שָׂמוּ לֵב לָהֶם.

147. כָּל הַמִּתְכַּחֲשִׁים לְאוֹתוֹתֵינוּ וְאֵינָם מַאֲמִינִים בִּפְגִישַׁת הָעוֹלָם הַבָּא, לֹא יִתְקַבְּלוּ מַעֲשֵׂיהֶם, וּלְפִי מַעֲשֵׂיהֶם יֵעָנְשׁוּ.

---

1. ר' סורת יונוס 10: 96 - 97.
2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 25.

148. בְּנֵי עַמּוֹ שֶׁל מוּסַא עָשׂוּ בְּהֶעְדֵּרוֹ עֵגֶל מֵהַתַּכְשִׁיטִים שֶׁלָּהֶם וְלוֹ קוֹל גּוֹעֶה.[1] הַאִם לֹא רָאוּ שֶׁאֵינוֹ מְדַבֵּר אֲלֵיהֶם וְאֵינוֹ מַדְרִיךְ אוֹתָם בְּדַרְכָּם?[2] בַּעֲשׂוֹתָם אוֹתוֹ עָשׂוּ עָוֶל לְעַצְמָם.

149. וְאָמְנָם הֵם הִתְחָרְטוּ אַחַר כָּךְ כִּי רָאוּ שֶׁתָּעוּ, וְאָמְרוּ, אָכֵן אִם לֹא יְרַחֵם עָלֵינוּ רִבּוֹנֵנוּ וְיִסְלַח לָנוּ, נִהְיֶה מִן הַמַּפְסִידִים (בְּיוֹם הַדִּין).

150. וְכַאֲשֶׁר חָזַר מוּסַא אֶל עַמּוֹ הָיָה כּוֹעֵס וְזוֹעֵף, אָמַר, רַע הוּא אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם אַחֲרַי! כָּל כָּךְ מַהֵר שְׁכַחְתֶּם אֶת עֲבוֹדַת רִבּוֹנְכֶם! אָז הִשְׁלִיךְ אֶת הַלּוּחוֹת, וְאָחַז בְּרֹאשׁ אָחִיו וּמְשָׁכוֹ אֵלָיו. אָמַר (אָחִיו), בֶּן אִמִּי! הָעָם גָּבַר עָלַי וְכִמְעַט הָרַג אוֹתִי, אַל תִּתֵּן לָאוֹיְבִים כִּי יִלְעֲזוּ בִּי, וְאַל תָּשִׂים אוֹתִי עִם הַחוֹטְאִים.

151. אָמַר (מוּסַא), רִבּוֹנִי! סְלַח לִי וּלְאָחִי וְרַחֵם עָלֵינוּ כִּי אַתָּה הַטּוֹב שֶׁבָּרַחְמָנִים.

קֶטַע 18

152. אֵלֶּה אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת הָעֵגֶל, זַעַם רִבּוֹנָם יִגַּע בָּהֶם, וְיֻשְׁפְּלוּ בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, כִּי כָּךְ נַעֲנִישׁ אֶת הַבּוֹדִים אֱלִילִים.

153. אָז לְאֵלֶּה שֶׁעָשׂוּ רָעָה וְאַחַר חָזְרוּ בִּתְשׁוּבָה וְהֶאֱמִינוּ, לְאַחַר כָּל זֹאת, רִבּוֹנְךָ סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

154. וְכַאֲשֶׁר שָׁכַךְ זַעֲמוֹ שֶׁל מוּסַא, לָקַח אֶת הַלּוּחוֹת, שֶׁעֲלֵיהֶם כְּתוּבִים דִּבְרֵי הַדְרָכָה וְרַחֲמִים לְאֵלֶּה הַיְּרֵאִים אֶת רִבּוֹנָם.

155. וְאָז בָּחַר מוּסַא שִׁבְעִים מִבְּנֵי עַמּוֹ לְעֵת מוֹעֲדֵנוּ. וְכַאֲשֶׁר רָעֲדָה הָאֲדָמָה תַּחְתֵּיהֶם, אָמַר (מוּסַא), רִבּוֹנִי! אִלּוּ רָצִיתָ הֶשְׁמַדְתָּ אוֹתָם וְאוֹתִי לִפְנֵי כֵן. הֲתַהֲרֹג אוֹתָנוּ עֲבוּר מַעֲשֵׂי הַשּׁוֹטִים שֶׁבָּנוּ? אֵין זֶה אֶלָּא מִבְחָן מִצִּדְּךָ, תַּתְעֶה בּוֹ אֶת אֲשֶׁר תִּרְצֶה וְתַדְרִיךְ אֶת אֲשֶׁר תִּרְצֶה. אַתָּה מְגִנֵּנוּ, סְלַח לָנוּ וְרַחֲמֵנוּ, כִּי אַתָּה הַטּוֹב בַּסּוֹלְחִים.

156. וּכְתֹב לָנוּ טוֹבָה בָּעוֹלָם הַזֶּה וּבָעוֹלָם הַבָּא, כִּי חָזַרְנוּ בִּתְשׁוּבָה אֵלֶיךָ. אָמַר (אַלְלָה), אָכֵן אֶפְגַּע בְּעָנְשִׁי אֶת מִי אֲשֶׁר אֶרְצֶה, וְאוּלָם הָרַחְמָנוּת שֶׁלִּי מַקִּיפָה הַכֹּל,[3] אֶכְתֹּב אוֹתָהּ לְאֵלֶּה הַיְּרֵאִים אוֹתִי וְנוֹתְנִים זַכַּאת (צְדָקָה) וְהַמַּאֲמִינִים בְּאוֹתוֹתֵינוּ,

---

1. ר׳ סורת טא. הא 20 : 85.
2. ר׳ סורת טא. הא 20 : 88.
3. ר׳ סורת אל-אנעאם 6 : 54 ; וסורת ע׳אפר 40 : 7.

157. הַהוֹלְכִים אַחֲרֵי הַשָּׁלִיחַ (מוּחַמַּד), הַנָּבִיא שֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ לִקְרֹא וְלִכְתֹּב (אֻמִּי), אֲשֶׁר אוֹתוֹ יִמְצְאוּ כָּתוּב בַּתּוֹרָה וְהָאֶנְגְ'יל. הוּא יְצַוֶּה אוֹתָם לַעֲשׂוֹת אֶת הַצֶּדֶק וְיִמְנַע אוֹתָם מִן הָרַע, וְיַתִּיר לָהֶם אֶת הַמַּטְעַמִּים וְיֶאֱסֹר עֲלֵיהֶם אֶת הַתּוֹעֵבוֹת, וְיָסִיר אֶת סִבְלָם וְעֻלָּם מֵעֲלֵיהֶם (שֶׁהֵטִילוּ עַל עַצְמָם) אֲשֶׁר הִכְבִּידוּ עֲלֵיהֶם. רַק אֵלֶּה אֲשֶׁר יַאֲמִינוּ בּוֹ וִיכַבְּדוּ אוֹתוֹ וְיַעַזְרוּ לוֹ וְיֵלְכוּ אַחַר הָאוֹר (הַקּוּרְאָן) אֲשֶׁר הוּרַד לוֹ מִן הַשָּׁמַיִם, אֵלֶּה הֵם הַמַּצְלִיחִים.

קֶטַע 19

158. אֱמֹר (מוּחַמַּד), הוֹי בְּנֵי אָדָם! הִנְנִי שְׁלִיחַ אַלְלָה אֶל כֻּלְּכֶם, אֲשֶׁר לוֹ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, אֵין אֵל זוּלָתוֹ, וְהוּא מְחַיֶּה וּמֵמִית. עַל כֵּן הַאֲמִינוּ בְּאַלְלָה וּבִשְׁלִיחוֹ, הַנָּבִיא הָאֻמִּי (שֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ לִקְרֹא וְלִכְתֹּב), הַמַּאֲמִין בְּאַלְלָה וּבִדְבָרָיו, וּלְכוּ אַחֲרָיו לְמַעַן תֻּדְרְכוּ לְדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.[1]

159. יֵשׁ בִּבְנֵי עַמּוֹ שֶׁל מוּסַא חֲבוּרָה אֲשֶׁר תַּדְרִיךְ בָּאֱמֶת וּבָהּ תִּשְׁפֹּט.[2]

160. וְחִלַּקְנוּ (אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל) לִשְׁנֵים-עָשָׂר שְׁבָטִים. וְכַאֲשֶׁר בִּקֵּשׁ הָעָם מַיִם לִשְׁתּוֹת הוֹרֵינוּ לְמוּסַא, הַכֵּה בְּמַטְּךָ אֶת הַסֶּלַע. וּפָרְצוּ מִמֶּנּוּ שְׁנֵים-עָשָׂר מַעְיָנוֹת, וְכָל שֵׁבֶט יָדַע אֶת מַשְׁקֵהוּ.[3] וַנַּצֵּל עֲלֵיהֶם בֶּעָנָן. וְנוֹרִיד לָהֶם אֶת הַמָּן וְאֶת הַשְּׂלָו. (וְאָמַרְנוּ), אִכְלוּ מִן הַמַּטְעַמִּים שֶׁהֶעֱנַקְנוּ לָכֶם. הֵם לֹא גָּרְמוּ לָנוּ עָוֶל (שֶׁלֹּא הִכִּירוּ טוֹבָה עַל הַחֶסֶד שֶׁהֶעֱנַקְנוּ לָהֶם), כִּי אָמְנָם לְעַצְמָם גָּרְמוּ עָוֶל.[4]

161. וְכַאֲשֶׁר נֶאֱמַר לָהֶם, שִׁכְנוּ בָּעִיר הַזֹּאת, וְאִכְלוּ מִמֶּנָּה מִכָּל אֲשֶׁר תְּאַוֶּה נַפְשְׁכֶם, אַךְ אִמְרוּ, "חִטָּה", וְהִכָּנְסוּ בַּשַּׁעַר מִשְׁתַּחֲוִים,[5] לְמַעַן נִסְלַח לָכֶם אֶת חֲטָאֵיכֶם, וְנַרְבֶּה אֶת שְׂכַר עוֹשֵׂי הַטּוֹב.

162. וְאוּלָם הַכּוֹפְרִים מִבֵּינֵיהֶם אָמְרוּ דָּבָר שׁוֹנֶה מֵאֲשֶׁר נֶאֱמַר לָהֶם לְהַגִּיד, עַל כֵּן שָׁלַחְנוּ עֲלֵיהֶם עֹנֶשׁ מִן הַשָּׁמַיִם, בִּגְלַל כְּפִירָתָם.

---

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 20 ; סורת אל-אנעאם 6 : 19 ; וסורת הוד 11 : 17.
2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 121 ; סורת אאל עמראן 3 : 113, ופ' 199 ; סורת אל-אסרא' 17 : 107 - 109 ; וסורת אל-קצצ 28 : 52 - 54.
3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 60.
4. ר' סורת אל-בקרה 2 : 59.
5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 58.

קֶטַע 20

163. וּשְׁאַל אוֹתָם (הַיְּהוּדִים) עַל אוֹדוֹת הָעִיר אֲשֶׁר שָׁכְנָה עַל חוֹף הַיָּם, הֵם (תּוֹשָׁבֶיהָ) חִלְּלוּ אֶת הַשַּׁבָּת, כִּי דְּגֵי הַיָּם עָלוּ עַל פְּנֵי הַיָּם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת, וְאִלּוּ בְּיָמִים אֲשֶׁר לֹא שָׁבְתוּ הַדָּגִים לֹא בָּאוּ. כִּי כָּכָה הֶעֱמַדְנוּ בְּנִסָּיוֹן אֶת הַמַּשְׁחִיתִים.[1]

164. חֲבוּרָה מִבֵּינֵיהֶם אָמְרָה, לָמָּה אַתֶּם מַטִּיפִים לַאֲנָשִׁים אֲשֶׁר אַלְלָה עוֹמֵד לְהַשְׁמִידָם אוֹ לַעֲנֹשׁ אוֹתָם בְּעֹנֶשׁ גָּדוֹל? אָמְרוּ, לְמִלּוּי חוֹבָתֵנוּ כְּלַפֵּי רִבּוֹנְכֶם, וְיִתָּכֵן שֶׁתִּהְיֶה בָּהֶם יִרְאָה.

165. כַּאֲשֶׁר שָׁכְחוּ אֶת אֲשֶׁר הֻזְכַּר לָהֶם, הִצַּלְנוּ אֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר אָסְרוּ אֶת הָרַע, וְהֶעֱנַשְׁנוּ אֶת הַפּוֹשְׁעִים בְּעֹנֶשׁ קָשֶׁה עַל פִּשְׁעָם.

166. וְכַאֲשֶׁר הִמְשִׁיכוּ לַעֲשׂוֹת אֶת הָאִסּוּר שֶׁהוּטַל עֲלֵיהֶם, אָמַרְנוּ לָהֶם, הֱיוּ קוֹפִים בְּזוּיִים.[2]

167. רִבּוֹנְךָ הִכְרִיז, כִּי עַד יוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים יִשְׁלַח עֲלֵיהֶם אוֹיְבִים שֶׁיָּצִיקוּ לָהֶם בְּיִסּוּרִים קָשִׁים. רִבּוֹנְךָ מָהִיר-בָּעֹנֶשׁ, וְהוּא אַף סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

168. אַחַר כָּךְ חִלַּקְנוּ אוֹתָם (בְּנֵי יִשְׂרָאֵל) בָּאָרֶץ עֵדוֹת, בָּהֶם יֵשׁ הָעוֹשִׂים הַיָּשָׁר, וּבָהֶם יֵשׁ לֹא כֵן (יַעֲשׂוּ), וְנִסִּינוּ אוֹתָם בַּטּוֹבוֹת וּבָרָעוֹת אוּלַי יָשׁוּבוּ.

169. הַדּוֹרוֹת שֶׁבָּאוּ אַחֲרֵיהֶם (חִלּוּפֵי רַע) אָמְנָם יָרְשׁוּ אֶת הַסֵּפֶר, אַךְ יַחַד עִם זֶה הָיוּ לוֹקְחִים הֲנָחוֹת מִמָּה שֶׁהִזְדַּמֵּן לָהֶם מֵחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה (אִם הוּא מֻתָּר אוֹ לֹא),[3] וְאוֹמְרִים, וַדַּאי יִסָּלַח לָנוּ. וְאוּלָם אִם יִמְצְאוּ אוֹתוֹ הַדָּבָר יִקְחוּ אוֹתוֹ.[4] הַאִם לֹא קִבְּלוּ אֶת הַבְּרִית בְּסֵפֶר (הַתּוֹרָה) לֵאמֹר עַל אַלְלָה אֶת הָאֱמֶת לְבַדָּהּ? הֵם אֵלֶּה שֶׁלָּמְדוּ אֶת הַסֵּפֶר וְעָסְקוּ בּוֹ. חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא טוֹבִים יוֹתֵר (מֵחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה) לַיְרֵאִים. הַאִם לֹא תָּבִינוּ?

170. וְאֵלֶּה הַמַּחְזִיקִים בַּסֵּפֶר וְהַמְקַיְּמִים אֶת הַתְּפִלָּה, אֲנַחְנוּ לֹא נְקַפֵּחַ אֶת שְׂכָרָם שֶׁל עוֹשֵׂי הַיָּשָׁר.

171. וּכְשֶׁעָקַרְנוּ אֶת הָהָר וְנָשָׂאנוּ אוֹתוֹ כְּסוֹכֵךְ מֵעֲלֵיהֶם,[5] עַד כִּי חָשְׁבוּ כִּי נוֹפֵל הוּא עֲלֵיהֶם. (צִוִּינוּ עֲלֵיהֶם), אֶחֱזוּ בַּכֹּחַ בַּאֲשֶׁר נָתַנּוּ לָכֶם (הַתּוֹרָה) וְזִכְרוּ אֶת אֲשֶׁר בָּהּ לְמַעַן תִּירְאוּ (אַלְלָה) .

---

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 65.
2. העונש היה רק נגד אלה שחללו את השבת. דור אחד בלבד.
3. ר' סורת מרים 19 : 59.
4. כלומר, אחרי דעתם כי חטאו, ואמרו, «כי יסולח להם», שבו ולקחו עוד כפלים מהאסור.
5. ר' סורת אנ-נסאי 4 : 154.

קֶטַע 21

172. וְכַאֲשֶׁר רִבּוֹנְךָ נָטַל מִבְּנֵי הָאָדָם, מִגַּבֵּיהֶם, אֶת יוֹצְאֵי חֲלָצֵיהֶם,[1] וְהֵעִיד אוֹתָם עַל עַצְמָם, הַמְעִידִים אַתֶּם שֶׁאֲנִי רִבּוֹנְכֶם? וְהֵם עָנוּ, אָמְנָם כֵּן, מְעִידִים אֲנַחְנוּ. (כָּל זֶה עָשִׂיתִי) לְמַעַן שֶׁלֹּא תֹּאמְרוּ בְּיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים, לֹא שַׂמְנוּ לֵב לָזֶה.

173. אוֹ שֶׁלֹּא תֹּאמְרוּ, אֲבוֹתֵינוּ הָיוּ פַּגָּנִיִּים לְפָנֵינוּ, וַאֲנַחְנוּ רַק צֶאֱצָאִים אַחֲרֵיהֶם. הַאִם תַּעֲנִישׁ אוֹתָנוּ עַל הַחֵטְא שֶׁל הַכּוֹפְרִים?

174. כָּךְ נַבְהִיר אֶת הָאוֹתוֹת בִּמְפֹרָט, כְּדֵי שֶׁיַּחְזְרוּ (מֵעֲבוֹדַת הָאֱלִילִים לַעֲבוֹדַת אַלְלָה).

175. קְרָא לָהֶם אֶת הַסִּפּוּר שֶׁל הָאִישׁ אֲשֶׁר נָתַנּוּ לוֹ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ וְאוּלָם הוּא הִסְתַּלֵּק מֵהֶם, וְהַשָּׂטָן רָדַף אוֹתוֹ וְהָיָה מִן הַתּוֹעִים.

176. אִלּוּ רָצִינוּ, הָיִינוּ מְרוֹמְמִים אֶת הַמַּעֲמָד שֶׁלּוֹ בְּהַאֲמִינוֹ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, אַךְ הוּא נָטָה לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה וְלִיצָרָיו. אָדָם כָּזֶה נִמְשַׁל לַכֶּלֶב אֲשֶׁר בֵּין אִם תִּתְקֹף אוֹתוֹ וּבֵין אִם תָּנִיחַ לוֹ יִנְשֹׁם בִּכְבֵדוּת. לְזֹאת נִמְשְׁלוּ מַכְחִישֵׁי אוֹתוֹתֵינוּ. עַל כֵּן סַפֵּר אֶת הַסִּפּוּר לְמַעַן יִזָּכְרוּ.[2]

177. מָה רַע הַמָּשָׁל שֶׁל אֵלֶּה שֶׁהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, וְאוּלָם רַק לְעַצְמָם יִגְרְמוּ עָוֶל.

178. אֶת מִי שֶׁאַלְלָה מַדְרִיךְ הוּא הַמֻּדְרָךְ, וְאֶת מִי שֶׁהוּא מַתְעֶה, אֵלֶּה הֵם הַמַּפְסִידִים.

179. וּכְבָר בָּרָאנוּ לְגֵיהִנֹּם רַבִּים מִבֵּין הַגֶ'ן (הַשֵּׁדִים) וּבְנֵי אֱנוֹשׁ בַּעֲלֵי שֵׂכֶל אָמְנָם הֵם לֹא מְבִינִים, עֵינַיִם לָהֶם אָמְנָם לֹא יִרְאוּ, אָזְנַיִם לָהֶם אָמְנָם לֹא יִשְׁמְעוּ. הֵם דּוֹמִים לַבְּהֵמוֹת, וְהֵם תּוֹעִים אַף יוֹתֵר. אֵלֶּה הֵם הַבִּלְתִּי זְהִירִים.[3]

180. לְאַלְלָה שַׁיָּכִים הַשֵּׁמוֹת הַיָּפִים, עַל כֵּן קִרְאוּ לוֹ בָּהֶם, וְעִזְבוּ אֶת אֵלֶּה הַמְסַלְּפִים בַּשֵּׁמוֹת הַיָּפִים שֶׁלּוֹ. הֵם יְקַבְּלוּ אֶת הָעֹנֶשׁ הַמַּתְאִים לְמַעֲשֵׂיהֶם.

181. בֵּין אֵלֶּה שֶׁבָּרָאנוּ מִן הַגֶ'ן וּבְנֵי אֱנוֹשׁ יֵשׁ חֲבוּרָה נוֹהֲגִים עַל פִּי הָאֱמֶת וְעַל פִּיהָ יַעֲשׂוּ צֶדֶק.

---

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 133, ופ' 165 ; וסורת אנ-נמל 27 : 62.
2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 6 ; וסורת את-תובה 9 : 80.
3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 18, ופ' 171 ; סורת אל-אנפאל 8 : 23 ; סורת אל-חג' 22 : 46 ; סורת אז-זוח'רוף 43 : 36 - 37 ; וסורת אל-אחקאף 46 : 26.

קֶטַע 22

182. אָמְנָם אֵלֶּה שֶׁהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, נָבִיא אוֹתָם בְּהַדְרָגָה לִידֵי עֹנֶשׁ מִבְּלִי לָדַעַת מֵאַיִן בָּא עֲלֵיהֶם הָעֹנֶשׁ.[1]

183. וְלַמְרוֹת שֶׁאֲנִי נוֹתֵן לָהֶם אַרְכָּה, וְאוּלָם מְזִמָּתִי אֵיתָנָה הִיא.

184. הַאִם לֹא חָשְׁבוּ כִּי אֵין בָּאִישׁ שֶׁלָּהֶם (הַנָּבִיא מוּחַמַּד) כָּל שִׁגָּעוֹן, וְאֵין הוּא אֶלָּא מַזְהִיר גָּלוּי?[2]

185. הַאִם לֹא יִרְאוּ אֶת מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל דָּבָר שֶׁבָּרָא אַלְלָה, וְכִי קָרוֹב כְּבָר סוֹפָם? וּלְאַחַר כָּל זֹאת (אַזְהָרַת הַקּוּרְאָן), לְאֵיזוֹ אַזְהָרָה הֵם יַאֲמִינוּ?

186. מִי שֶׁאַלְלָה יַתְעֶה, אֵין לוֹ מַדְרִיךְ, וְהוּא יַשְׁאִיר אוֹתָם תּוֹהִים בִּכְפִירָתָם.[3]

187. (הַכּוֹפְרִים) שׁוֹאֲלִים אוֹתְךָ (מוּחַמַּד) עַל שְׁעַת הַדִּין מָתַי תָּבוֹא?[4] אֱמֹר, רַק רִבּוֹנִי יוֹדֵעַ זֹאת, וְרַק הוּא יְגַלֶּה מוֹעֲדָהּ. הָעָצְמָה שֶׁלָּהּ כְּבֵדָה מְאוֹד בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְלֹא תָּבוֹא עֲלֵיכֶם אֶלָּא לְפֶתַע. הֵם שׁוֹאֲלִים אוֹתְךָ כְּאִלּוּ אַתָּה מְעֻנְיָן לָדַעַת מָתַי תָּבוֹא. אֱמֹר, רַק לְאַלְלָה הַיֶּדַע עָלֶיהָ, וּמַרְבִּית הָאֲנָשִׁים לֹא יוֹדְעִים אֶת הָאֱמֶת הַזּוֹ.

188. אֱמֹר, אֵין בִּיכָלְתִּי לְהָבִיא תּוֹעֶלֶת לְעַצְמִי אוֹ לְהַעֲבִיר רָעָה מֵעָלַי, בְּלִי רְצוֹן אַלְלָה, וְלוּ יָדַעְתִּי אֶת הַנִּסְתָּר הָיִיתִי מַרְבֶּה טוֹבָה לְעַצְמִי וְהָרַע לֹא הָיָה פּוֹגֵעַ בִּי. אֵין אֲנִי אֶלָּא מַזְהִיר וּמְבַשֵּׂר לַאֲנָשִׁים מַאֲמִינִים .

קֶטַע 23

189. הוּא (אַלְלָה) אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם מִנֶּפֶשׁ אַחַת וּמִמֶּנָּה עָשָׂה לוֹ (לָאָדָם) בַּת זוּג לִשְׁכֹּן עִמָּהּ, וְכַאֲשֶׁר הִזְדַּוֵּג אִתָּהּ, וְהִיא נִכְנְסָה לְהֵרָיוֹן, בַּהַתְחָלָה הָיָה קַל מַשָּׂא הֶרְיוֹנָהּ, אַךְ כַּאֲשֶׁר הֶרְיוֹנָהּ נַעֲשָׂה כָּבֵד הַזּוּג הִתְפַּלְּלוּ אֶל אַלְלָה רִבּוֹנָם וְאָמְרוּ, אִם תִּתֵּן לָנוּ בֵּן טוֹב נִהְיֶה מְאוֹד מוֹדִים לְךָ.

190. אוּלָם כַּאֲשֶׁר נָתַן לָהֶם בֵּן טוֹב, שִׁתְּפוּ לוֹ שֻׁתָּפִים, וְיִחֲסוּ לָהֶם חֵלֶק בַּאֲשֶׁר נָתַן לָהֶם. אָכֵן יִתְעַלֶּה אַלְלָה עַל אֲשֶׁר יְשַׁתְּפוּ לוֹ.

191. וְכֵיצַד יְצָרְפוּ לוֹ מַה שֶּׁאֵינוֹ יָכוֹל לִבְרֹא, וַאֲשֶׁר הֵם עַצְמָם נִבְרָאִים?

192. וְאֵינָם יְכוֹלִים לַעֲזֹר לָהֶם, וְאַף לֹא לַעֲזֹר לְעַצְמָם.

---

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 44 - 45.
2. ר' סורת סבא' 34 : 46 ; וסורת את-תכויר 81 : 22.
3. ר' סורת יונוס 10 : 101.
4. ר' סורת אל-אנביאי 21 : 38 ; סורת אל-אחזאב 33 : 63 ; וסורת אש-שורא 42 : 18.

193. וְאִם תִּקְרְאוּ לָהֶם לָבוֹא אֶל דֶּרֶךְ הַיָּשָׁר, לֹא יֵלְכוּ אַחֲרֵיכֶם. אַחַת הִיא לָכֶם אִם תִּקְרְאוּ לָהֶם אוֹ אִם תִּהְיוּ שְׁקֵטִים.

194. אָכֵן אֵלֶּה אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֲלֵיהֶם מִבַּלְעֲדֵי אַלְלָה, עֲבָדִים לְאַלְלָה הֵם כְּמוֹכֶם. קִרְאוּ לָהֶם וּרְאוּ אִם יַעֲנוּ לָכֶם אִם בֶּאֱמֶת אַתֶּם צוֹדְקִים.

195. הַאִם יֵשׁ לָהֶם רַגְלַיִם שֶׁבָּהֶן יֵלְכוּ, אוֹ יָדַיִם שֶׁבָּהֶן יִתְפְּשׂוּ בְּכֹחַ, אוֹ עֵינַיִם לִרְאוֹת בָּהֶן, אוֹ אָזְנַיִם לִשְׁמֹעַ בָּהֶן? אֱמֹר, קִרְאוּ אֶל שֻׁתְּפֵיכֶם, וְהִתְנַכְּלוּ לִי, וְאַל תִּתְּנוּ לִי שְׁהוּת.

196. אַלְלָה הוּא הַמָּגֵן שֶׁלִּי אֲשֶׁר הוֹרִיד אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוּרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם, וְהוּא מָגֵן הַיְשָׁרִים.

197. וְכִי אֵלֶּה אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֲלֵיהֶם זוּלָתוֹ אֵינָם יְכוֹלִים לַעֲזֹר לָכֶם וְלֹא לְעַצְמָם.

198. אִם תִּקְרְאוּ לָהֶם לָבוֹא אֶל דֶּרֶךְ הַיָּשָׁר, לֹא יִשְׁמְעוּ, וְאַתָּה תִּרְאֶה אוֹתָם כְּאִלּוּ הֵם מַבִּיטִים אֵלֶיךָ, אַךְ לֹא יִרְאוּ.

199. קַבֵּל אֶת הַהִתְנַהֲגוּת הַיָּפָה מִן הָאֲנָשִׁים, וְצַוֵּה עַל הַטּוֹב וְהַמְּקֻבָּל, וְהִתְרַחֵק מִן הַבּוּעֲרִים.

200. וְאִם הַשָּׂטָן יְנַסֶּה לְפַתּוֹת אוֹתְךָ, בַּקֵּשׁ עֶזְרָה מֵאַלְלָה הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.

201. הַיְּרֵאִים, אִם הַשָּׂטָן יְנַסֶּה לְפַתּוֹת אוֹתָם, נִזְכָּרִים (בַּעֲבוֹדָתָם לְאַלְלָה), וְהִנֵּה הֵם רוֹאִים אֶת דֶּרֶךְ הַיָּשָׁר.

202. וְאִלּוּ אֲחֵיהֶם (שֶׁל הַשְּׂטָנִים) הוֹשִׁיטוּ עֶזְרָה לַכּוֹפְרִים לְהַמְשִׁיךְ בְּכָפְרָם וְלֹא הִרְפּוּ.

203. אִם לֹא תָּבִיא לָהֶם (לַכּוֹפְרִים) אוֹת, יֹאמְרוּ, מַדּוּעַ לֹא תַּמְצִיאוּהוּ בְּעַצְמְךָ? אֱמֹר, אֲנִי נוֹהֵג לְפִי מַה שֶּׁהֻשְׁרָה אֵלַי מֵעִם רִבּוֹנִי. וְהַקּוּרְאָן הוּא הַשְׁרָאָה מֵרִבּוֹנְכֶם כְּדֵי לְהָאִיר עֵינַיִם, וּלְהָבִיא הַדְרָכָה וְרַחֲמִים לַמַּאֲמִינִים.

204. וּכְשֶׁהַקּוּרְאָן נִקְרָא לִפְנֵיכֶם, הַאֲזִינוּ לוֹ וְהַקְשִׁיבוּ לְמַעַן תְּרֻחֲמוּ.

205. וְהַזְכֵּר בִּלְבָבְךָ אֶת רִבּוֹנְךָ בֹּקֶר וָעֶרֶב בְּיִרְאָה וּפַחַד, וְאַל תִּשָּׂא קוֹלְךָ, וְאַל תִּהְיֶה מִן הַמְּזַלְזְלִים.

206. אֵלֶּה (הַמַּלְאָכִים) הַנִּמְצָאִים עִם רִבּוֹנְךָ לֹא יִתְנַשְּׂאוּ מִלַּעֲבֹד אוֹתוֹ, וְהֵם מְשַׁבְּחִים אוֹתוֹ, וְסוֹגְדִים לוֹ.

8

סוּרַת אַל-אַנְפַאל
שְׁלַל הַמִּלְחָמָה

סורה זו קיבלה את שמה «אַל-אַנְפַאל, שְׁלַל הַמִּלְחָמָה» מפסוק אחד וכו׳. פסוק זה ועוד פסוקים הורדו לסדר את ענייני שלל המלחמה וחלוקתו בין הלוחמים, משום שזו היתה הפעם הראשונה אשר בה המוסלמים נצחו על אויביהם אנשי מכה וקבלו שלל מלחמה. הורדה במדינהה, אחרי סורת אל-בקרה 2, ופסוקיה שבעים וחמישה. קיבלה את שמה «שְׁלַל הַמִּלְחָמָה» מפסוק אחד.

סוּרַת אַל-אַנְפַאל 8

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. (הַמֻּסְלְמִים) שׁוֹאֲלִים אוֹתְךָ (הַנָּבִיא) אוֹדוֹת הַשָּׁלָל. אֱמֹר, הַשָּׁלָל שַׁיָּךְ לְאַלְלָה וּלְשָׁלִיחַ, עַל כֵּן יִרְאוּ אֶת אַלְלָה, וְהַשְׁלִימוּ בֵּינֵיכֶם, וְצַיְּתוּ לְאַלְלָה וְלִשְׁלִיחוֹ אִם מַאֲמִינִים אַתֶּם.

2. אָכֵן הַמַּאֲמִינִים הֵם אֵלֶּה כַּאֲשֶׁר יֻזְכַּר אַלְלָה, יִמְלְאוּ לִבּוֹתֵיהֶם מוֹרָא,[1] וּבְהִקָּרֵא אוֹתוֹתָיו לִפְנֵיהֶם, יוֹסִיפוּ לָהֶם אֱמוּנָה, וְעַל רִבּוֹנָם יִשָּׁעֲנוּ.[2]

3. וַאֲשֶׁר יָקִימוּ אֶת הַתְּפִלָּה וְיוֹצִיאוּ (צְדָקָה) מִמַּה שֶּׁהֶעֱנַקְנוּ לָהֶם.

4. אֵלֶּה הֵם הַמַּאֲמִינִים הָאֲמִתִּיִּים, לָהֶם מַעֲלוֹת אֵצֶל רִבּוֹנָם, וּסְלִיחָה, וּפַרְנָסָה בְּיָד נְדִיבָה (לָעַד בְּגַן עֵדֶן).[3]

5. כְּשֶׁהוֹצִיאֲךָ רִבּוֹנְךָ מִבֵּיתְךָ (בְּמְדִינָה) עִם הָאֱמֶת,[4] קְבוּצָה מִן הַמַּאֲמִינִים לֹא רָצְתָה בְּזֹאת.[5]

6. הֵם מִתְוַכְּחִים אִתְּךָ עַל הָאֱמֶת (שֶׁל הַמִּלְחָמָה) לְאַחַר שֶׁהִתְבָּרְרָה לָהֶם, כְּמוֹ שֶׁהֵם מוּבָלִים לַמָּוֶת כְּאִלּוּ הֵם רוֹאִים אוֹתוֹ.

7. אַךְ כַּאֲשֶׁר אַלְלָה הִבְטִיחַ לָכֶם נִצָּחוֹן בְּאַחַת מֵהַקְּבוּצוֹת, רְצִיתֶם שֶׁתִּהְיֶה זוֹ הָאַחַת הַבִּלְתִּי מְזֻיֶּנֶת, וְאוּלָם אַלְלָה רָצָה לְהָקִים אֶת הָאֱמֶת בִּדְבָרָיו וּלְהָבִיס אֶת הַכּוֹפְרִים,

8. כָּךְ כְּדֵי לְהָקִים אֶת הָאֱמֶת (שֶׁל הָאִסְלָאם) וּלְבַטֵּל אֶת הַהֶבֶל (שֶׁל הַכְּפִירָה), עַל אַף הִתְנַגְּדוּת הַכּוֹפְרִים.

9. וּכְשֶׁקְּרָאתֶם אֶת רִבּוֹנְכֶם לְעֶזְרָה וְהוּא נַעֲנָה לָכֶם,[6] אֲנִי אֶשְׁלַח לְעֶזְרַתְכֶם אֶלֶף מַלְאָכִים אֲשֶׁר יָבוֹאוּ בָּזֶה אַחַר זֶה.

---

1. ר' סורת את-תובה 9 : 124.
2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 135.
3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 163 ; סורת אל-חג' 21 : 50 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 4 - 5.
4. הוציאך ריבונך מביתך במדינה, אל הקרב בבדר. המרחק בין מדינה ובדר הוא בערך 250 קילומטרים. אני נסעתי את המרחק הזה בשנת 2014 במכונית מודרנית ולא על גמל כפי שנסע הנביא (ברכת אללה ושלומו עליו) וחבריו.
5. קבוצה לא רצתה בזאת : לא רצתה לצאת לקרב בבדר. ר' סורת אל-בקרה 2 : 216.
6. אנשי מכה היו אלף והמוסלמים רק שלוש מאות. הנביא מוחמד התפלל אל אללה לתת נצחון למוסלמים.

10. זוֹ הָיְתָה בְּשׂוֹרָה מֵאַלְלָה לְמַעַן יִבְטְחוּ לִבּוֹתֵיכֶם בָּהּ, וְאוּלָם הַנִּצָּחוֹן מֵאֵת אַלְלָה לְבַדּוֹ הוּא. כִּי אַלְלָה עִזּוּז וְחָכָם.

קֶטַע 2

11. הוּא הֵבִיא עֲלֵיכֶם תְּנוּמָה כְּהַרְגָּעָה לָכֶם מֵאִתּוֹ,[1] וְהוֹרִיד עֲלֵיכֶם מַיִם מִן הַשָּׁמַיִם לְמַעַן יְטַהֵר אֶתְכֶם בָּהֶם וּלְמַעַן לְנַקּוֹת אֶתְכֶם מִטֻּמְאַת הַשָּׂטָן, וּכְדֵי שֶׁיְּחַזֵּק אֶת לִבּוֹתֵיכֶם וְיַצִּיב אֵיתָן אֶת רַגְלֵיכֶם.

12. רִבּוֹנְךָ אָמַר לַמַּלְאָכִים, אֲנִי עִמָּכֶם, עַל כֵּן חַזְּקוּ אֶת הַמַּאֲמִינִים. אֲנִי אָטִיל אֵימָה בְּלִבְבוֹת הַכּוֹפְרִים, וְאַתֶּם הַכּוּ מֵעַל לַצַּוָּארִים (רָאשִׁים) וְחִתְכוּ לָהֶם כָּל אֵיבָר.[2]

13. כָּל זֶה קָרָה לַכּוֹפְרִים מִשּׁוּם שֶׁהֵם הִתְנַגְּדוּ לְאַלְלָה וְלִשְׁלִיחוֹ. וְכָל הַמִּתְנַגֵּד לְאַלְלָה וְלִשְׁלִיחוֹ, הִנֵּה אַלְלָה עוֹנֵשׁ קָשׁוֹת (בָּעוֹלָם הַזֶּה וּבָעוֹלָם הַבָּא).

14. זֶהוּ (הָעֹנֶשׁ) בִּשְׁבִילְכֶם, טַעֲמוּ אוֹתוֹ בַּחַיִּים. וְלַכּוֹפְרִים גַּם מְחַכֶּה הָעֹנֶשׁ שֶׁל הָאֵשׁ (בָּעוֹלָם הַבָּא).

15. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! בְּפוֹגְשְׁכֶם אֶת הַכּוֹפְרִים בְּקְרַב פָּנִים אֶל פָּנִים אַל תִּפְנוּ לָהֶם עֹרֶף,

16. כִּי מִי שֶׁיִּפְנֶה לָהֶם עֹרֶף, פְּרָט לְצֹרֶךְ תִּמְרוּן קְרָבִי אוֹ הִצְטָרְפוּת לַגְּדוּד, יַעֲלֶה עַל עַצְמוֹ זַעַם אַלְלָה, וּמְעוֹנוֹ יִהְיֶה הַגֵּיהִנֹּם, וְשָׁם יִהְיֶה סוֹפוֹ הַמַּר.

17. וְלֹא אַתֶּם הֲרַגְתֶּם אוֹתָם (הַכּוֹפְרִים שֶׁל מַכָּה), אֲבָל אַלְלָה הָרַג אוֹתָם, וְאַתָּה (הַנָּבִיא) לֹא הִשְׁלַכְתָּ (אֶת הֶעָפָר בִּפְנֵי הַכּוֹפְרִים), כִּי אִם אַלְלָה הִשְׁלִיךְ, זֹאת לְמַעַן יִתְנַסּוּ הַמַּאֲמִינִים בְּנִסְיוֹן חֶסֶד מֵעִמּוֹ. אַלְלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.[3]

18. כָּל זֶה מֵאַלְלָה וְהוּא מַתִּישׁ אֶת מְזִמּוֹת הַכּוֹפְרִים.

19. (כּוֹפְרֵי מַכָּה!) אִם רְצִיתֶם בְּנִצָּחוֹן (עַל הַמֻּסְלְמִים) הֲרֵי הֵם נִצְּחוּ אֶתְכֶם, וְאִם תַּפְסִיקוּ לְהִלָּחֵם (בַּמֻּסְלְמִים) יִיטַב לָכֶם, כִּי אִם תַּחַזְרוּ לְהִלָּחֵם נִלָּחֵם גַּם אֲנַחְנוּ, וְאָז לֹא יוֹעִילוּ לָכֶם הַגְּדוּדִים שֶׁלָּכֶם גַּם אִם יִרְבֶּה מִסְפָּרָם. כִּי אַלְלָה עִם הַמַּאֲמִינִים.

---

1. אללה הביא התנומה על המוסלמים גם בקרב של אוחוד אשר קרה שנה אחרי הקרב של בדר. ר' סורת אאל עמראן 3 : 154.
2. ר' סורת מוחמד 47 : 4.
3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 123.

קֶטַע 3

20. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! צַיְּתוּ לְאַלְלָה וְלִשְׁלִיחוֹ וְאַל תִּנְטְשׁוּ אוֹתוֹ כָּל עוֹד אַתֶּם שׁוֹמְעִים (אֶת הַקּוּרְאָן נִקְרָא לִפְנֵיכֶם),

21. וְאַל תִּהְיוּ כָּאֵלֶּה (הַכּוֹפְרִים) הָאוֹמְרִים, שָׁמַעְנוּ, וְהֵם בֶּאֱמֶת לֹא שׁוֹמְעִים.

22. הַיְּצוּרִים הָרָעִים בְּיוֹתֵר לִפְנֵי אַלְלָה הֵם הַחֵרְשִׁים וְהָאִלְּמִים אֲשֶׁר לֹא יָבִינוּ.[1]

23. אִלּוּ יָדַע אַלְלָה שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם מַשֶּׁהוּ טוֹב, הָיָה מַרְשֶׁה לָהֶם לִשְׁמֹעַ, אַךְ לוּ גַּם הָיָה מַרְשֶׁה לָהֶם לִשְׁמֹעַ, הָיוּ פּוֹנִים עֹרֶף מִבְּלִי לִשְׁמֹעַ (אֶת דִּבְרֵי הַנָּבִיא).

24. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! הֵעָנוּ לְאַלְלָה וְלַשָּׁלִיחַ בְּקוֹרְאוֹ אֶתְכֶם כְּשֶׁהוּא מַעֲנִיק לָכֶם חַיִּים, וּדְעוּ כִּי אַלְלָה מַפְרִיד בֵּין הָאָדָם וּבֵין לְבָבוֹ,[2] וְכִי אֵלָיו תֵּאָסְפוּ.

25. שִׁמְרוּ עַל עַצְמְכֶם מִפְּנֵי מִבְחָן הַפּוֹגֵעַ לֹא רַק בַּחוֹטְאִים שֶׁבֵּינֵיכֶם (לְבַדָּם), וּדְעוּ כִּי אַלְלָה מַעֲנִישׁ קָשֶׁה.

26. וְזִכְרוּ כְּשֶׁהֱיִיתֶם מְעַטִּים וְנִרְדָּפִים בָּאָרֶץ (בְּמַכָּה) וּמְפַחֲדִים פֶּן יַחְטְפוּ אֶתְכֶם הָאֲנָשִׁים, וְהִנֵּה נָתַן לָכֶם מִקְלָט וְחִזֵּק אֶתְכֶם בְּעֶזְרָתוֹ (בְּבַּדְר), וּפִרְנֵס אֶתְכֶם בְּמַטְעַמִּים לְמַעַן תּוֹדוּ לוֹ.

27. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! אַל תִּבְגְּדוּ בְּאַלְלָה וּבַשָּׁלִיחַ, וְאַל תִּבְגְּדוּ בְּיוֹדְעִין בַּאֲשֶׁר הָפְקַד בִּידֵיכֶם.

28. וּדְעוּ כִּי הַהוֹן שֶׁלָּכֶם וּבְנֵיכֶם הֵם רַק מִבְחָן לָכֶם, וְאֵצֶל אַלְלָה הַשָּׂכָר הֶעָצוּם.

קֶטַע 4

29. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! אִם רַק אַלְלָה תִּירְאוּ, הוּא יִתֵּן לָכֶם פּוּרְקַאן[3] (הַבְחָנָה בֵּין אֱמֶת לַהֶבֶל), וִיכַפֵּר עַל מַעֲשֵׂיכֶם הָרָעִים וְיִסְלַח לָכֶם, כִּי אַלְלָה רַב-חֶסֶד.

30. (זְכֹר מוּחַמַּד!) כְּשֶׁהַכּוֹפְרִים זָמְמוּ לֶאֱסֹר אוֹתְךָ, אוֹ לַהֲרֹג אוֹתְךָ, אוֹ לְהַגְלוֹת אוֹתְךָ. הַכּוֹפְרִים זָמְמוּ וְאַלְלָה זָמַם וְהוּא הַטּוֹב שֶׁבַּזּוֹמְמִים.

---

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 18 , ופ' 171.
2. ר' סורת קאף 50 : 16.
3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 4.

31. כַּאֲשֶׁר אוֹתוֹתֵינוּ נִקְרָאִים לִפְנֵיהֶם (הַכּוֹפְרִים), הֵם אוֹמְרִים, כְּבָר שָׁמַעְנוּ זֹאת, וְלוּ רָצִינוּ הָיִינוּ גַּם אֲנַחְנוּ אוֹמְרִים כְּמוֹתוֹ, כִּי אֵין אֵלֶּה אֶלָּא אַגָּדוֹת הַקַּדְמוֹנִים.[1]

32. וּזְכֹר כַּאֲשֶׁר אָמְרוּ (הַכּוֹפְרִים), הוֹי אַלְלָה! אִם זֹאת הִיא הָאֱמֶת שֶׁלְּךָ, אָז הַמְטֵר עָלֵינוּ אֲבָנִים מִן הַשָּׁמַיִם, אוֹ הָבֵא עָלֵינוּ עֹנֶשׁ מַכְאִיב.[2]

33. אֲבָל אַלְלָה לֹא הָיָה מַעֲנִישׁ אוֹתָם כָּל זְמַן שֶׁהָיִיתָ אַתָּה (מוּחַמַּד) נִמְצָא בֵּינֵיהֶם, וְכֵן לֹא הָיָה מַעֲנִישׁ אוֹתָם כָּל עוֹד הֵם מְבַקְשִׁים סְלִיחָה.

34. וְלָמָּה שֶׁלֹּא יַעֲנִישׁ אוֹתָם אַלְלָה, בִּזְמַן שֶׁהֵם מוֹנְעִים אֶת הַמַּאֲמִינִים מִלְּהִתְפַּלֵּל בַּמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ? הֵם לֹא מְמֻנִּים עָלָיו. הַמְּמֻנִּים עָלָיו בֶּאֱמֶת הֵם הַיְּרֵאִים, אַךְ מַרְבִּיתָם אֵינָם יוֹדְעִים.[3]

35. תְּפִלָּתָם (הַכּוֹפְרִים) לְיַד הַבַּיִת (הַכַּעְבָּה) אֵינָהּ אֶלָּא צִפְצוּף פֶּה וּמְחִיאַת כַּפַּיִם, לָכֵן טַעֲמוּ אֶת הָעֹנֶשׁ עַל כְּפִירַתְכֶם.

36. הַכּוֹפְרִים מוֹצִיאִים אֶת הָעֹשֶׁר שֶׁלָּהֶם כְּדֵי לִמְנֹעַ מֵאֲנָשִׁים לָלֶכֶת בַּשְּׁבִיל שֶׁל אַלְלָה. הֵם יוֹסִיפוּ לְהוֹצִיא אוֹתוֹ, וּלְבַסּוֹף יֵהָפֵךְ לְצַעַר בִּשְׁבִילָם, וּלְאַחַר מִכֵּן הֵם יוּבְסוּ וְהַכּוֹפְרִים יֵאָסְפוּ אֶל גֵּיהִנֹּם.

37. עַל מְנַת שֶׁאַלְלָה יַבְחִין בֵּין הָרַע וּבֵין הַטּוֹב, וְיַעֲרֹם אֶת הָעֹשֶׁר הָרַע וּבְעָלָיו הָרְשָׁעִים בַּעֲרֵמָה גְּדוֹלָה וְיַשְׁלִיךְ אֶת הַכֹּל אֶל תּוֹךְ גֵּיהִנֹּם, כִּי כָּל אֵלֶּה (הַכּוֹפְרִים) הֵם הַמַּפְסִידִים.[4]

קֶטַע 5

38. אֱמֹר לַכּוֹפְרִים, כִּי אִם יֶחְדְּלוּ מִן הַכְּפִירָה, יִסָּלַח לָהֶם כָּל אֲשֶׁר עָשׂוּ בֶּעָבָר (אִם יִתְאַסְלְמוּ), אַךְ אִם יָשׁוּבוּ (לִכְפֹּר), הֲרֵי כְּבָר נֶעֶנְשׁוּ בְּעָבָר כּוֹפְרִים כָּאֵלֶּה,

39. הִלָּחֲמוּ בָּהֶם עַד אֲשֶׁר לֹא תִּהְיֶה כְּפִירָה יוֹתֵר, וְתִהְיֶה הָאֱמוּנָה רַק לְאַלְלָה. וְאִם יַאֲמִינוּ, הֲרֵי אַלְלָה רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיהֶם,[5]

---

1. ר׳ סורת אל-פורקאן 25 : 5 - 6.
2. ר׳ סורת אש-שועראי 26 : 187 ; סורת אל-ענכבות 29 : 53 ; סורת צאד 38 : 16 ; וסורת אל-מעארג׳ 70 : 1 - 3.
3. ר׳ סורת אל-בקרה 2 : 217 ; וסורת את-תובה 9 : 16 - 17.
4. ר׳ סורת אאל עמראן 3 : 142 , ופ׳ 166 - 167 , ופ׳ 179 ; סורת את-תובה 9 : 16 ; סורת יונוס 10 : 28 ; סורת אר-רום 30 : 14 , ופ׳ 43 ; וסורת יא. סין 36 : 59.
5. ר׳ סורת את-תובה 9 : 5 , ופ׳ 11.

40. וְאִם יַמְשִׁיכוּ בִּכְפִירָתָם, דְּעוּ כִּי אַלְלָה הוּא הַמֵּגֵן עֲלֵיכֶם, וְהוּא הַטּוֹב בַּמְּגִנִּים וּבָעוֹזְרִים.

חלק 10

41. דְּעוּ כִּי הַחֹמֶשׁ מִכָּל הַשָּׁלָל אֲשֶׁר יִפֹּל בִּידֵיכֶם מֵהָאוֹיֵב שַׁיָּךְ לְאַלְלָה וּלְשָׁלִיחַ וְלִקְרוֹבָיו (שֶׁל הַשָּׁלִיחַ), וְלַיְתוֹמִים, וּלְמִסְכֵּנִים, וּלְנוֹסְעִים רָחוֹק מִן הַבַּיִת, אִם מַאֲמִינִים אַתֶּם בְּאַלְלָה וּבְמַה שֶּׁהוֹרַדְנוּ לְעַבְדֵּנוּ (מוּחַמַּד) מִן הַשָּׁמַיִם בְּיוֹם הַפּוּרְקַאן (יוֹם בַּדְר), בְּיוֹם אֲשֶׁר נִפְגְּשׁוּ שְׁנֵי הַמַּחֲנוֹת (הַמֻּסְלְמִים וְהַכּוֹפְרִים שֶׁל מַכָּה). וְאַלְלָה הוּא הַכֹּל-יָכֹל.

42. אַתֶּם הֱיִיתֶם בְּצַד הָעֵמֶק הַקָּרוֹב לְמָדִינָה, וְהֵם (כּוֹפְרֵי מַכָּה) הָיוּ בַּצַּד הָרָחוֹק, וְשַׁיֶּרֶת הַסְּחוֹרָה הָיְתָה לְמַטָּה מִכֶּם. אִלּוּ הֱיִיתֶם קוֹבְעִים מֵרֹאשׁ לְהִפָּגֵשׁ עִמָּם לֹא הֱיִיתֶם נִפְגָּשִׁים, וְאוּלָם אַלְלָה רָצָה לְבַצֵּעַ עִנְיָן שֶׁהֻחְלַט מִקֹּדֶם (וְהוּא נִצְחוֹן הַמֻּסְלְמִים עַל הַכּוֹפְרִים), כְּדֵי שֶׁיֵּדַע מִי שֶׁמֵּת שֶׁהוּא מֵת לְפִי הוֹכָחָה בְּרוּרָה מֵאַלְלָה, וּמִי שֶׁנִּשְׁאַר בַּחַיִּים נִשְׁאַר לְפִי הוֹכָחָה בְּרוּרָה מֵאַלְלָה,[1] וְאַלְלָה הוּא שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.

43. אַלְלָה הֶרְאָה אוֹתָם לְךָ בִּשְׁנָתְךָ מְעַטִּים מְאֹד, וְאִלּוּ הָיָה מַרְאֶה אוֹתָם לְךָ רַבִּים הֱיִיתֶם נִכְשָׁלִים, וֶהֱיִיתֶם רָבִים (מִתְוַכְּחִים) בֵּינֵיכֶם אִם לִלְחֹם בָּהֶם אוֹ לֹא. אַלְלָה מָנַע זֹאת מִכֶּם, כִּי הוּא יוֹדֵעַ מַה שֶּׁיֵּשׁ בְּתוֹךְ הַלְּבָבוֹת שֶׁלָּכֶם.

44. וְכַאֲשֶׁר הֶרְאָה אַלְלָה לָכֶם אֶת אוֹיְבֵיכֶם כִּמְעַטִּים וְהִפְחִית אֶת מִסְפַּרְכֶם בְּעֵינֵיהֶם, לְמַעַן יְבַצֵּעַ אַלְלָה דָּבָר שֶׁצָּרִיךְ לְהַשְׁלִים (הַנִּצָּחוֹן שֶׁל הַמֻּסְלְמִים עַל הַכּוֹפְרִים), כִּי אֵלָיו חוֹזְרִים כָּל הָעִנְיָנִים.[2]

קֶטַע 6

45. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! כְּשֶׁתִּפָּגְשׁוּ קְבוּצַת לוֹחֲמִים (כּוֹפְרִים), לַחֲמוּ בְּעֹז וְאַל תִּבְרְחוּ מִן הַקְּרָב, וְהַרְבּוּ לְהַזְכִּיר אֶת אַלְלָה לְמַעַן תַּצְלִיחוּ,

46. וְצַיְּתוּ לְאַלְלָה וְלִשְׁלִיחוֹ, וְאַל תָּרִיבוּ בֵּינֵיכֶם, לְמַעַן שֶׁלֹּא תִּכָּשְׁלוּ וְתַפְסִידוּ, אַךְ הִתְאַזְּרוּ בְּסַבְלָנוּת, כִּי אַלְלָה עִם בַּעֲלֵי הַסַּבְלָנוּת,

47. וְאַל תִּהְיוּ כְּמִי (הַכּוֹפְרִים שֶׁל מַכָּה) שֶׁיָּצְאוּ מִבָּתֵּיהֶם בְּהִתְרַבְרְבוּת וְהִתְפָּאֲרוּת בִּפְנֵי הַבְּרִיּוֹת, וְלִמְנֹעַ אֲנָשִׁים מִלָּלֶכֶת בִּשְׁבִיל שֶׁל אַלְלָה (לְהַאֲמִין), וְאַלְלָה מַקִּיף אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.

---

1. ר׳ סורת אל-אנעאם 6 : 122.
2. ר׳ סורת אאל עמראן 3 : 13.

48. וּכְשֶׁהַשָּׂטָן הֶרְאָה לָהֶם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם בְּאוֹר יָפֶה, וְאָמַר, אֵין הַיּוֹם מִי שֶׁיְּנַצַּח אֶתְכֶם כִּי אֲנִי מָגֵן שֶׁלָּכֶם. וְאוּלָם כַּאֲשֶׁר שְׁנֵי הַמַּחֲנוֹת עָמְדוּ פָּנִים אֶל פָּנִים, חָזַר בּוֹ הַשָּׂטָן, וְאָמַר, אֵין אֲנִי אַחְרָאִי לָכֶם, כִּי רוֹאֶה אֲנִי מַה שֶּׁאַתֶּם לֹא רוֹאִים. וּמְפַחֵד אֲנִי מֵאַלְלָה. וְאַלְלָה מַעֲנִישׁ קָשׁוֹת.[1]

קֶטַע 7

49. הַצְּבוּעִים וְאֵלֶּה אֲשֶׁר יֵשׁ מַחֲלַת כְּפִירָה בְּלִבּוֹתֵיהֶם, אָמְרוּ, דָּתָם שֶׁל אֵלֶּה (הַמֻּסְלְמִים) הוֹלִיכָה אוֹתָם שׁוֹלָל. וְאוּלַם כָּל הַנִּסְמָךְ עַל אַלְלָה, הִנֵּה אַלְלָה עִזּוּז וְחָכָם.

50. לוּ רַק יָכֹלְתָּ לִרְאוֹת כְּשֶׁהַמַּלְאָכִים יוֹצִיאוּ אֶת נִשְׁמוֹת הַכּוֹפְרִים, וְיַחְבְּטוּ עַל פְּנֵיהֶם וְגַבֵּיהֶם, וְיֹאמְרוּ, טַעֲמוּ אֶת עֹנֶשׁ הַבְּעֵרָה.[2]

51. כְּעֹנֶשׁ עַל אֲשֶׁר קִדְּמוּ יְדֵיכֶם, בֶּאֱמֶת, אַלְלָה אֵינוֹ עוֹשֵׁק אֶת עֲבָדָיו.[3]

52. כְּמִנְהַג אַנְשֵׁי פַּרְעֹה וַאֲשֶׁר לִפְנֵיהֶם, כִּחֲשׁוּ בְּאוֹתוֹת אַלְלָה, וְאַלְלָה הֶעֱנִישׁ אוֹתָם בִּגְלַל חֲטָאֵיהֶם. אַלְלָה חָזָק וְעָנְשׁוֹ קָשֶׁה.[4]

53. אוּלַם אַלְלָה לֹא יְשַׁנֶּה (לְרָעָה) אֶת הַטּוֹבָה שֶׁהוּא הֶעֱנִיק לָעָם, עַד אֲשֶׁר יְשַׁנּוּ הֵם (לְרָעָה) אֶת אֲשֶׁר בְּנַפְשׁוֹתֵיהֶם. אַלְלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.[5]

54. דִּינָם בַּזֶּה כְּדִין אַנְשֵׁי פַּרְעֹה וְאֵלֶּה אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיהֶם, הֵם הִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹת רִבּוֹנָם, וְהֶעֱנַשְׁנוּ אוֹתָם בִּגְלַל חֲטָאֵיהֶם, וְהִטְבַּעְנוּ אֶת אַנְשֵׁי פַּרְעֹה, כִּי הָיוּ כֻּלָּם כּוֹפְרִים.

55. הַיְצוּרִים הָרָעִים בְּיוֹתֵר לִפְנֵי אַלְלָה הֵם הַכּוֹפְרִים, אֲשֶׁר הֵם לֹא יַאֲמִינוּ.[6]

56. הֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּרַתָּ אִתָּם בְּרִית, וּבְכָל פַּעַם יָפֵרוּ אוֹתוֹ, וְהֵם לֹא יִירְאוּ (אַלְלָה).

57. אִם תִּפְגֹּשׁ אוֹתָם בַּמִּלְחָמָה, פַּזֵּר אוֹתָם לְכָל רוּחַ כְּדֵי לְהַרְתִּיעַ אֵלֶּה הָעוֹמְדִים אַחֲרֵיהֶם, וּלְמַעַן יִזְכְּרוּ.

58. אִם תַּחְשֹׁשׁ לִבְגִידָה מִצַּד בַּעַל בְּרִית, הַשְׁלֵךְ לָהֶם אֶת בְּרִיתָם כְּפִי שֶׁבָּגְדוּ בְּךָ, כִּי אַלְלָה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַבּוֹגְדִים.

---

1. ר׳ סורת אבראהים 14 : 22 ; וסורת אל-חשר 59 : 16.
2. ר׳ סורת אל-אנעאם 6 : 93 ; וסורת מוחמד 47 : 27.
3. ר׳ סורת אאל עמראן 3 : 182.
4. ר׳ סורת אאל עמראן 3 : 11.
5. ר׳ סורת אר-רעד 13 : 11.
6. ר׳ סורת אל-אנפאל 8 : 22.

קֶטַע 8

59. אַל יַחְשְׁבוּ הַכּוֹפְרִים כִּי הֵם הִסְפִּיקוּ לְהִנָּצֵל, הֵם לֹא יְכוֹלִים לְהִמָּלֵט מֵהָעֹנֶשׁ שֶׁלָּנוּ.[1]

60. הָכִינוּ כּוֹחַ לִקְרָאתָם כְּכָל שֶׁתּוּכְלוּ, וְסוּסִים מוּכָנִים לַקְּרָב,[2] כְּדֵי לְהַפְחִיד וּלְהַרְתִּיעַ אוֹיְבֵי אַלְלָה וְאוֹיְבֵיכֶם, וְאוֹיְבִים אֲחֵרִים מִלְּבַדָּם אֲשֶׁר אֵינְכֶם יוֹדְעִים, אַךְ אַלְלָה יוֹדֵעַ אוֹתָם. כָּל אֲשֶׁר תּוֹצִיאוּ בִּשְׁבִיל שֶׁל אַלְלָה, יוּחְזַר אֲלֵיכֶם בִּמְלוֹאוֹ (בְּיוֹם הַדִּין) וְלֹא תְּקֻפְּחוּ.[3]

61. אַךְ אִם יִטּוּ לְשָׁלוֹם, הַטֵּה גַּם אַתָּה, וּסְמֹךְ עַל אַלְלָה, כִּי הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.

62. וְאִם יִרְצוּ לְרַמּוֹתְךָ, דַּיְּךָ בְּאַלְלָה, הוּא אֲשֶׁר מְחַזֵּק אוֹתְךָ בְּעֶזְרָתוֹ וּבְעֶזְרַת הַמַּאֲמִינִים (הַמְּהַגְּרִים שֶׁל מַכָּה וְהָעוֹזְרִים שֶׁל מָדִינָה),

63. שֶׁהוּא אִחֵד אֶת לְבוֹתֵיהֶם, לוּ גַּם הוֹצֵאתָ אֶת כָּל אוֹצְרוֹת הָאָרֶץ, לֹא הָיִיתָ מַצְלִיחַ לְאַחֵד אֶת לְבוֹתֵיהֶם, אַךְ אַלְלָה אִחֵד אוֹתָם, כִּי הוּא רַב-כֹּחַ וְחָכָם.[4]

64. הוֹי הַנָּבִיא! אַלְלָה מֵגֵן עָלֶיךָ וְעַל הַמַּאֲמִינִים אֲשֶׁר אִתְּךָ.

קֶטַע 9

65. הוֹי הַנָּבִיא! עוֹדֵד אֶת הַמַּאֲמִינִים לַמִּלְחָמָה, אִם עֶשְׂרִים מִכֶּם יַחְזִיקוּ מַעֲמָד בְּסַבְלָנוּת, יִתְגַּבְּרוּ עַל מָאתַיִם (מִן הַכּוֹפְרִים), וְאִם יִהְיוּ בָּכֶם מֵאָה כָּאֵלֶּה, יִתְגַּבְּרוּ עַל אֶלֶף (מִן הַכּוֹפְרִים) שֶׁהֵם חַסְרֵי בִּינָה.

66. וְאוּלָם עַתָּה הֵקֵל אַלְלָה עֲלֵיכֶם, בְּיוֹדְעוֹ כִּי יֵשׁ בָּכֶם חֻלְשָׁה, וְלָכֵן אִם מֵאָה בָּכֶם יַחְזִיקוּ מַעֲמָד בְּסַבְלָנוּת יִתְגַּבְּרוּ עַל מָאתַיִם, וְאִם יִהְיוּ בָּכֶם אֶלֶף כָּאֵלֶּה, יִתְגַּבְּרוּ בִּרְצוֹן אַלְלָה, עַל אַלְפַּיִם, כִּי אַלְלָה עִם בַּעֲלֵי הַסַּבְלָנוּת.

67. אֵינוֹ מֻתָּר לַנָּבִיא לָקַחַת שְׁבוּיִים בְּטֶרֶם יַהֲרֹג מִסְפָּר גָּדוֹל מִן הָאוֹיֵב. אַתֶּם רוֹצִים טוֹבַת הָעוֹלָם הַזֶּה, וְאִלּוּ אַלְלָה רוֹצֶה (לָכֶם) אֶת טוֹבַת הָעוֹלָם הַבָּא, כִּי אַלְלָה רַב-כֹּחַ וְחָכָם.

68. לוּלֵא גָּזַר אַלְלָה מִקֹּדֶם (בְּלְקִיחַת הַשְּׁבוּיִים), הֱיִיתֶם נֶעֱנָשִׁים בְּעֹנֶשׁ עָצוּם עַל (הַשְּׁבוּיִים) שֶׁלְּקַחְתֶּם.

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 196 - 197 ; סורת אנ-נור 24 : 57 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 4.
2. בימינו במקום הסוסים על המוסלמים להכין טנקים, מטוסים, תותחים, וטילים.
3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 261.
4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 103.

69. לָכֵן אִכְלוּ מִן הַשָּׁלָל אֲשֶׁר לְקַחְתֶּם מִן הַמֻּתָּר וְהַטּוֹב, וְיִרְאוּ אֶת אַלְלָה, כִּי אַלְלָה סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

קֶטַע 10

70. הוֹי הַנָּבִיא! אֱמֹר אֶל אֵלֶּה אֲשֶׁר בִּידֵיכֶם מִן הַשְּׁבוּיִים, אִם יֵדַע אַלְלָה כִּי יֵשׁ טוֹב בִּלְבוֹתֵיכֶם, יִתֵּן לָכֶם יוֹתֵר טוֹב מִכָּל אֲשֶׁר נִלְקַח מִכֶּם, וְיִסְלַח לָכֶם, כִּי אַלְלָה סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

71. אִם יִרְצוּ לִבְגֹּד בְּךָ, הֲרֵי גַּם הֵם נִסּוּ לִבְגֹּד בְּאַלְלָה לִפְנֵי כֵן, וְלָכֵן הִשְׁלִיט אֶתְכֶם עֲלֵיהֶם, כִּי אַלְלָה יוֹדֵעַ וְחָכָם.

72. אַךְ אֵלֶּה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וְהִגְּרוּ (מִמַּכָּה לְמָדִינָה), וְלָחֲמוּ וְהִקְרִיבוּ אֶת רְכוּשָׁם וְנַפְשׁוֹתֵיהֶם בִּשְׁבִיל שֶׁל אַלְלָה, וְאֵלֶּה (תּוֹשָׁבֵי מָדִינָה) אֲשֶׁר נָתְנוּ מַחֲסֶה וְעָזְרוּ, כָּל אֵלֶּה מְגִנִּים אִישׁ לְאָחִיו.[1] וְאֵלֶּה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ, אַךְ לֹא הִגְּרוּ, אֵין לָכֶם לַעֲזֹר לָהֶם עַד אֲשֶׁר יְהַגְּרוּ (אֲלֵיכֶם). אַךְ אִם עֶזְרָה לַדָּת יְבַקְּשׁוּ מִכֶּם, עֲלֵיכֶם לַעֲזֹר, בִּלְתִּי אִם כִּי יִהְיֶה זֶה נֶגֶד אֲנָשִׁים אֲשֶׁר יֵשׁ בְּרִית בֵּינְכֶם וּבֵינָם. כִּי אַלְלָה רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.

73. הַכּוֹפְרִים מְגִנִּים זֶה לָזֶה, וְאִם אַתֶּם הַמַּאֲמִינִים לֹא תִּנְהֲגוּ כָּךְ (תִּהְיוּ מְגִנִּים אֶחָד לַשֵּׁנִי), תִּהְיֶה הֲסָתָה וּשְׁחִיתוּת רַבָּה בָּאָרֶץ.

74. אֵלֶּה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וְהִגְּרוּ, וְלָחֲמוּ וְהִקְרִיבוּ אֶת רְכוּשָׁם וְנַפְשׁוֹתֵיהֶם בִּשְׁבִיל שֶׁל אַלְלָה, וְאֵלֶּה אֲשֶׁר נָתְנוּ מַחֲסֶה וְעָזְרוּ, אֵלֶּה הֵם הַמַּאֲמִינִים הָאֲמִתִּיִּים, יִזְכּוּ בִּסְלִיחָה וּפַרְנָסָה בְּיָד נְדִיבָה (לָעַד בְּגַן עֵדֶן).[2]

75. וְכֵן גַּם אֵלֶּה שֶׁהֶאֱמִינוּ אַחַר כָּךְ, וְהִגְּרוּ, וְקָמוּ עִמָּכֶם לְהֵאָבֵק, הֵם נֶחְשָׁבִים כְּחֵלֶק מִכֶּם. קְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה יִהְיוּ רִאשׁוֹנִים לָרֶשֶׁת זֶה אֶת זֶה, לְפִי הַחֹק שֶׁל אַלְלָה, אַלְלָה יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

---

1. ר' סורת את-תובה 9 : 117 ; וסורת אל-חשר 59 : 8 - 9.
2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 163 ; סורת אל-חג' 21 : 50 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 4 - 5. ועיין פ' 4 לעל.

9

סוּרַת אַתְ-תַּוּבָּה
הַחֲזָרָה בִּתְשׁוּבָה

סורה זו קיבלה את שמה «אַתְ-תַּוּבָּה, הַחֲזָרָה בִּתְשׁוּבָה» מן המאורע החשוב , והוא קבלת אללה לחזרת שלושת האנשים שלא השתתפו בפשיטת תבוכ עם הנביא. (ר' פ' 17 - 118)

סורה זו הורדה במדינה אחרי סורת אל-מאאידה 5, ופסוקיה מאה עשרים ותשעה. קיבלה את שמה «הַחֲזָרָה בִּתְשׁוּבָה» מפסוק מאה וארבעה. הסורה הזו היא הסורה היחידה בקוראן אשר «התסמיה» לא נכתבה ולא נקראה בהתחלתה.

סוּרַת אַתְ-תַוּבָּה 9

קֶטַע 1

1. זוהִי מְשִׁיכַת יָד מֵאַלְלָה וּשְׁלִיחוֹ מִן הַפָּגָנִיִּים אֲשֶׁר כְּרַתֶּם אִתָּם בְּרִית,

2. תּוּכְלוּ לָנוּעַ בָּאָרֶץ בְּמֶשֶׁךְ אַרְבָּעָה חֳדָשִׁים לְלֹא הַפְרָעָה,[1] וּדְעוּ כִּי לֹא תִּבְרְחוּ מֵאַלְלָה, וְכִי אַלְלָה מַשְׁפִּיל אֶת הַכּוֹפְרִים.

3. וְזוֹהִי הַצְהָרָה מֵאַלְלָה וּשְׁלִיחוֹ לָאֲנָשִׁים בְּיוֹם הַחַג' הַגָּדוֹל,[2] כִּי אַלְלָה וּשְׁלִיחוֹ אֵינָם מְחֻיָּבִים עוֹד כְּלַפֵּי הַפָּגָנִיִּים. וְאִם תַּחְזְרוּ בִּתְשׁוּבָה, יִהְיֶה טוֹב לָכֶם, וְאוּלָם אִם תִּפְנוּ עֹרֶף, דְּעוּ כִּי לֹא תּוּכְלוּ לִבְרֹחַ מֵאַלְלָה, וּבַשֵּׂר לַכּוֹפְרִים כִּי צָפוּי לָהֶם עֹנֶשׁ מַכְאִיב (בְּיוֹם הַדִּין),

4. פְּרָט לְאֵלֶּה מִבֵּין הַפָּגָנִיִּים שֶׁעֲרַכְתֶּם עִמָּם חוֹזִים, וַאֲשֶׁר לֹא הֶחְסִירוּ דָּבָר מֵהִתְחַיְּבוּתָם כְּלַפֵּיכֶם, וְלֹא עָזְרוּ לְאוֹיְבֵיכֶם. לְאֵלֶּה הַשְׁלִימוּ אֶת חוֹזֵיהֶם עַד שֶׁתִּמָּלֵא תְּקוּפָתָם, כִּי אַלְלָה אוֹהֵב אֶת הַיְּרֵאִים.

5. עִם תֹּם הֶחֳדָשִׁים הַקְּדוֹשִׁים, הִרְגוּ אֶת הַפָּגָנִיִּים בְּכָל מָקוֹם שֶׁתִּמְצְאוּ אוֹתָם. אִסְרוּ אוֹתָם, שִׂימוּ עֲלֵיהֶם מָצוֹר, וְהַמְתִּינוּ לָהֶם בְּכָל מַאֲרָב. אַךְ אִם יַחְזְרוּ בִּתְשׁוּבָה, וִיקַיְּמוּ אֶת הַתְּפִלָּה, וִישַׁלְּמוּ אֶת הַזָּכַּאת, שַׁחְרְרוּ אוֹתָם, כִּי אַלְלָה סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

6. וְאִם אֶחָד מִן הַפָּגָנִיִּים יִשְׁאַל אֶת חָסוּתְךָ,[3] תֵּן לוֹ אֶת חָסוּתְךָ לְמַעַן יִשְׁמַע אֶת דִּבְרֵי אַלְלָה (הַקּוּרְאָן), וְאַחַר כָּךְ הָגֵן עָלָיו עַד אֲשֶׁר יַגִּיעַ לַמָּקוֹם שֶׁבּוֹ הוּא בָּטוּחַ. זֹאת בַּאֲשֶׁר הֵם אֲנָשִׁים שֶׁאֵינָם יוֹדְעִים.

קֶטַע 2

7. לֹא צָרִיךְ לִהְיוֹת לַפָּגָנִיִּים הַבְטָחָה לְשָׁלוֹם אֵצֶל אַלְלָה וְאֵצֶל שְׁלִיחוֹ. הַהַבְטָחָה לְשָׁלוֹם תִּנָּתֵן רַק לְאֵלֶּה אֲשֶׁר עֲרַכְתֶּם עִמָּם הֶסְכֵּם לְיַד הַמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ, כָּל עוֹד שֶׁהֵם מְקַיְּמִים אֶת תְּנָאֵי הַהֶסְכֵּם אִתְּכֶם, קַיְּמוּ גַּם אַתֶּם אֶת הַתְּנָאִים אִתָּם. כִּי אַלְלָה אוֹהֵב אֶת הַיְּרֵאִים אוֹתוֹ.

---

1. הצהרה זו מכוונת לכופרים.
2. החג' אל-אכבר, החג' הגדול, העלייה לרגל שנערכה בעיר מכה בשנה התשיעית להיג'רה (מרס, שנת 631). החג' הזה כונה «החג' הגדול» משום שזה הייה החג' הראשון תחת שלטון האסלאם אחרי שחרור מכה מהכופרים.
3. חסות המוסלם.

8. הֲכֵיצַד (תַּאֲמִינוּ לָהֶם) וְאִם יִגְבְּרוּ עֲלֵיכֶם, לֹא יִתְחַשְּׁבוּ בְּקִרְבַת הַדָּם אֲשֶׁר בֵּינֵיכֶם וְלֹא בְּהִתְחַיְּבוּת שֶׁנָּתְנוּ לָכֶם. הֵם יַרְגִּיעוּ אֶתְכֶם בְּמַה שֶּׁאוֹמְרִים בְּפִיּוֹתֵיהֶם, אָמְנָם בְּלִבּוֹתֵיהֶם הֵם שׂוֹנְאִים אֶתְכֶם, וּמַרְבִּיתָם מֻשְׁחָתִים.

9. הֵם (הַפַּגָּנִיִּים) מָכְרוּ אֶת אוֹתוֹת אַלְלָה בִּמְחִיר מְאֹד זוֹל, וּמָנְעוּ אֲנָשִׁים מִלָּלֶכֶת בִּשְׁבִילוֹ. מָה רָעִים מַעֲשֵׂיהֶם.

10. הֵם לֹא יִתְחַשְּׁבוּ בְּקִרְבַת הַדָּם אֲשֶׁר בֵּינָם לְבֵין הַמַּאֲמִינִים וְלֹא בְּהִתְחַיְּבוּת שֶׁנָּתְנוּ לָהֶם. כָּל אֵלֶּה הֵם אֲנָשִׁים תּוֹקְפָנִיִּים.

11. אוּלָם אִם יַחְזְרוּ בִּתְשׁוּבָה, וִיקַיְּמוּ אֶת הַתְּפִלָּה, וִישַׁלְּמוּ אֶת הַזָּכָּאת, יִהְיוּ אֲחֵיכֶם לָאֱמוּנָה. וְנַבְהִיר אֶת הָאוֹתוֹת לַאֲנָשִׁים יוֹדְעִים.

12. אַךְ אִם (הַכּוֹפְרִים) הֵפֵרוּ אֶת שְׁבוּעוֹתֵיהֶם לְאַחַר שֶׁהִתְחַיְּבוּ לְקַיְּמָן וְהִשְׁמִיצוּ אֶת דָּתְכֶם, כִּי אָז הִלָּחֲמוּ בְּרָאשֵׁי הַכְּפִירָה, כִּי אֵין אֵמוּן לָהֶם, לְמַעַן יִמָּנְעוּ מִמַּעֲשִׂים כָּאֵלֶּה.

13. הֲלֹא תִּלָּחֲמוּ בַּאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הֵפֵרוּ אֶת שְׁבוּעוֹתֵיהֶם, וּפָעֲלוּ לְגָרֵשׁ אֶת הַשָּׁלִיחַ (מוּחַמַּד מִמַּכָּה),[1] וְתָקְפוּ אֶתְכֶם לָרִאשׁוֹנָה? הַיְרֵאִים אַתֶּם מֵהֶם? הֵן אַלְלָה רָאוּי יוֹתֵר שֶׁתִּירְאוּ מִמֶּנּוּ אִם בֶּאֱמֶת אַתֶּם מַאֲמִינִים.

14. הִלָּחֲמוּ אֵפוֹא בָּהֶם, וְאַלְלָה יַעֲנִישׁ אוֹתָם בִּידֵיכֶם וְיַשְׁפִּיל אוֹתָם וְיָבִיא לָכֶם נִצָּחוֹן עֲלֵיהֶם וְיָבִיא הֲנָאָה לְלִבּוֹתֵיהֶם שֶׁל אֲנָשִׁים מַאֲמִינִים,

15. וְיַרְחִיק כַּעַס לִבּוֹתֵיהֶם, וִיקַבֵּל אַלְלָה חֲזָרָתוֹ בִּתְשׁוּבָה לְמִי שֶׁיִּרְצֶה, כִּי אַלְלָה יוֹדֵעַ וְחָכָם.

16. הַאִם חֲשַׁבְתֶּם שֶׁאַלְלָה יָנִיחַ לָכֶם לִפְנֵי שֶׁהוּא יֵדַע מִי מִכֶּם הִשְׁתַּתֵּף בַּגִּ'הַאד (מַאֲבָק בִּשְׁבִיל שֶׁל אַלְלָה) וְלֹא לָקְחוּ לָהֶם יְדִידֵי נֶפֶשׁ זוּלַת אַלְלָה וּשְׁלִיחוֹ וְהַמַּאֲמִינִים? אַלְלָה בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.[2]

קֶטַע 3

17. אָסוּר לַפַּגָּנִיִּים לְבַקֵּר וּלְשָׁרֵת בְּמִסְגְּדֵי אַלְלָה כָּל זְמַן שֶׁהֵם מְעִידִים עַל עַצְמָם שֶׁהֵם כּוֹפְרִים. אֵלֶּה, מַעֲשֵׂיהֶם לֹא יִתְקַבְּלוּ, וּבָאֵשׁ יִשָּׁאֲרוּ לָנֶצַח.

18. בְּמִסְגְּדֵי אַלְלָה רַשַּׁאי לְבַקֵּר וּלְשָׁרֵת רַק הַמַּאֲמִין בְּאַלְלָה וּבְיוֹם הָאַחֲרוֹן, וְהַמְּקַיֵּם אֶת הַתְּפִלָּה, וּמְשַׁלֵּם אֶת הַזָּכָּאת, הַיָּרֵא רַק אֶת אַלְלָה, רַק אֵלֶּה הֵם הַמֻּדְרָכִים.

---

1. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 30.
2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 142, ופ' 179 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 2 - 3.

19. הַאִם אַתֶּם חוֹשְׁבִים שֶׁהַשְׁקָאַת עוֹלִים לָרֶגֶל וְהַשֵּׁרוּת בַּמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ שָׁוִים לְמַעֲשָׂיו שֶׁל הַמַּאֲמִין בְּאַלְלָה וּבְיוֹם הַדִּין וְיָצָא לַגִ׳יהַאד בִּשְׁבִיל שֶׁל אַלְלָה? אֵין הֵם שָׁוִים זֶה לָזֶה אֵצֶל אַלְלָה. וְאַלְלָה אֵינוֹ מַדְרִיךְ אֶת הַכּוֹפְרִים.

20. אֵלֶּה שֶׁהֶאֱמִינוּ וְהִגְּרוּ וְיָצְאוּ לַגִ׳יהַאד בִּשְׁבִיל שֶׁל אַלְלָה בִּרְכוּשָׁם וּבְנַפְשׁוֹתֵיהֶם, דַּרְגָּתָם גְּבוֹהָה יוֹתֵר מִכֹּל אֵצֶל אַלְלָה, וְאֵלֶּה הֵם הַזּוֹכִים.

21. רִבּוֹנָם יְבַשֵּׂר לָהֶם כִּי יַעֲנִיק לָהֶם מֵרַחֲמָיו וּשְׂבִיעַת רָצוֹן וְגַנִּים שֶׁבָּהֶם צָפוּי לָהֶם אֹשֶׁר נִצְחִי,

22. וּבָהֶם יִשָּׁאֲרוּ לְעוֹלָמִים, כִּי אֵצֶל אַלְלָה הַשָּׂכָר הַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר.

23. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! אַל תִּקְחוּ אֶת אֲבוֹתֵיכֶם וַאֲחֵיכֶם לִמְגִנִּים לָכֶם, אִם הֵם בּוֹחֲרִים בַּכְּפִירָה בִּמְקוֹם הָאֱמוּנָה,[1] וְכָל הַלּוֹקֵחַ אוֹתָם כִּמְגִנִּים הוּא מִן הַכּוֹפְרִים.

24. אֱמֹר, אִם אֲבוֹתֵיכֶם וּבְנֵיכֶם וַאֲחֵיכֶם וּנְשׁוֹתֵיכֶם וּקְרוֹבֵי מִשְׁפַּחְתְּכֶם, וּרְכוּשׁ שֶׁרְכַשְׁתֶּם, וּסְחוֹרוֹת שֶׁאַתֶּם חוֹשְׁשִׁים לְאִי מְכִירָתָן, וּמִשְׁכָּנוֹת נְעִימִים לָכֶם, אִם כָּל אֵלֶּה אֲהוּבִים עֲלֵיכֶם יוֹתֵר מֵאַלְלָה וּמִשְּׁלִיחוֹ וּמֵהַיְצִיאָה לַגִ׳יהַאד בִּשְׁבִילוֹ, אָז הַמְתִּינוּ עַד שֶׁיְּבַצֵּעַ אַלְלָה אֶת דְּבָרוֹ, כִּי אַלְלָה לֹא יַדְרִיךְ אֶת הָאֲנָשִׁים הַמֻּשְׁחָתִים.

קֶטַע 4

25. אַלְלָה עָזַר לָכֶם וְהֶעֱנִיק לָכֶם נִצָּחוֹן בִּמְקוֹמוֹת רַבִּים. אָמְנָם בְּיוֹם חוּנַיְן[2] כַּאֲשֶׁר מִסְפַּרְכֶם הַגָּדוֹל נָתַן לָכֶם בִּטָּחוֹן, אֲבָל לֹא הוֹעִיל לָכֶם בִּמְאוּמָה, וּמֶרְחֲבֵי הָאָרֶץ נַעֲשׂוּ צָרִים לָכֶם, וְגַם בְּרַחְתֶּם מִן הַקְּרָב,

26. אָז הוֹרִיד אַלְלָה אֶת שְׁכִינָתוֹ עַל שְׁלִיחוֹ וְעַל הַמַּאֲמִינִים, וְהוֹרִיד חַיָּלִים שֶׁנִּסְתְּרוּ מֵעֵינֵיכֶם, וְהֶעֱנִישׁ אֶת הַכּוֹפְרִים, וְזֶה הָעֹנֶשׁ שֶׁל הַכּוֹפְרִים.

27. וּלְאַחַר מִכֵּן יְקַבֵּל אַלְלָה תְּשׁוּבַת כָּל מִי שֶׁיִּרְצֶה (מִן הַכּוֹפְרִים), כִּי אַלְלָה סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

28. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! הַפָּגָנִיִּים טְמֵאִים הֵם, וְאָסוּר לָהֶם לְהִתְקָרֵב אֶל הַמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ לְאַחַר הַשָּׁנָה הַזֹּאת. וְאִם אַתֶּם חוֹשְׁשִׁים לְמַחְסוֹר (בִּגְלַל הַפְחָתַת הַהַכְנָסוֹת). אַלְלָה בְּחַסְדּוֹ יְמַלֵּא חֶסְרוֹנְכֶם אִם יִרְצֶה, כִּי אַלְלָה יוֹדֵעַ וְחָכָם.

1. ר׳ סורת אל-מוג׳אדלה 58: 22.
2. חונין, עמק בקירבת מכה היה בו קרב חונין בין המוסלמים לכופרים בשנת 8 להג׳רה אחרי שחרור מכה מן הכופרים והנצחון הגדול בהנהגת הנביא מוחמד.

29. הִלָּחֲמוּ (בָּאֵלֶּה הַמִּתְמָרְדִים) מִבֵּין בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר הַלֹּא מַאֲמִינִים בְּאַלְלָה וְלֹא בְּיוֹם הַדִּין וְאֵינָם אוֹסְרִים מַה שֶּׁאָסַר אַלְלָה וּשְׁלִיחוֹ וְאֵינָם נוֹהֲגִים לְפִי הַדָּת הָאֲמִתִּית (דַּת הָאִסְלָאם), עַד שֶׁיַּשְׁלִיכוּ אֶת הַנֶּשֶׁק שֶׁלָּהֶם וְיַשְׁלְמוּ לָכֶם אֶת הַגִ'זְיָה[1] וִיקַבְּלוּ אֶת שִׁלְטוֹנְכֶם עֲלֵיהֶם.

קֶטַע 5

30. הַיְּהוּדִים טוֹעֲנִים שֶׁעוּזַיְר[2] הוּא הַבֵּן שֶׁל אַלְלָה. הַנּוֹצְרִים אוֹמְרִים, הַמָּשִׁיחַ הוּא הַבֵּן שֶׁל אַלְלָה. זֶה דְּבָרָם הֵם אֲשֶׁר בָּדוּ. דְּבָרָם זֶה דּוֹמֶה לְדִבְרֵי אֵלֶּה שֶׁכָּפְרוּ לִפְנֵיהֶם. יְקַלֵּל אוֹתָם אַלְלָה כִּי הֵם סוֹטִים מִן הָאֱמֶת אֶל הַשֶּׁקֶר.

31. הֵם (הַיְּהוּדִים) לָקְחוּ אֶת הָרַבָּנִים שֶׁלָּהֶם,[3] וְ(הַנּוֹצְרִים) לָקְחוּ אֶת הַנְּזִירִים שֶׁלָּהֶם לַאֲדוֹנִים מִבִּלְעֲדֵי אַלְלָה. גַּם (הַנּוֹצְרִים) לָקְחוּ אֶת הַמָּשִׁיחַ עִיסָא בֶּן מַרְיָם לְאָדוֹן מִבִּלְעֲדֵי אַלְלָה, אַף עַל פִּי שֶׁנִּצְטַוּוּ לַעֲבֹד רַק אֱלֹהַּ אֶחָד שֶׁאֵין אֱלֹהַּ זוּלָתוֹ. לוֹ הַשֶּׁבַח מֵעַל כָּל מַה שֶּׁהֵם מְשַׁתְּפִים לוֹ.

32. הֵם (הַכּוֹפְרִים) רוֹצִים לְכַבּוֹת אֶת אוֹר אַלְלָה בְּפִיּוֹתֵיהֶם, אַךְ אַלְלָה יַגְבִּיר וְיַשְׁלִים אֶת אוֹרוֹ עַל כָּרְחָם שֶׁל הַכּוֹפְרִים.

33. הוּא (אַלְלָה) אֲשֶׁר שָׁלַח אֶת שְׁלִיחוֹ (מוּחַמַּד) בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר וּבְדַת הָאֱמֶת (הָאִסְלָאם), כְּדֵי שֶׁיַּעֲלֶה אוֹתָהּ עַל כָּל הַדָּתוֹת, אֲפִלּוּ אִם שָׂנְאוּ זֹאת הַפַּגָּנִיִּים.

34. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! יֵשׁ רַבִּים מֵהָרַבָּנִים שֶׁל הַיְּהוּדִים וְהַנְּזִירִים שֶׁל הַנּוֹצְרִים מְנַצְּלִים אֶת רְכוּשׁ הָאֲנָשִׁים בְּלֹא צֶדֶק, וּמוֹנְעִים אֲנָשִׁים מִלָּלֶכֶת בִּשְׁבִיל שֶׁל אַלְלָה. אַךְ לְאֵלֶּה אֲשֶׁר יִצְבְּרוּ זָהָב וְכֶסֶף, וְלֹא יוֹצִיאוּם בִּשְׁבִיל שֶׁל אַלְלָה, בַּשֵּׂר לָהֶם עַל עֹנֶשׁ מַכְאִיב,

35. בְּיוֹם אֲשֶׁר יַלְהִיטוּ אֶת (מַטְבְּעוֹת הַזָּהָב וְהַכֶּסֶף) בְּאֵשׁ גֵּיהִנֹּם, יֻטְבַּע בִּכְוִיָּה עַל מִצְחֵיהֶם, צִדֵּיהֶם, וְגַבֵּיהֶם, וְנֶאֱמַר לָהֶם, זֶה מַה שֶּׁצְּבַרְתֶּם לְעַצְמְכֶם, טַעֲמוּ אֵפוֹא אֶת אֲשֶׁר צְבַרְתֶּם.

36. הִנֵּה מִסְפַּר הֶחֳדָשִׁים אֵצֶל אַלְלָה שְׁנֵים-עָשָׂר חֹדֶשׁ בַּלּוּחַ הַשְּׁמֵימִי שֶׁל אַלְלָה[4] מִיּוֹם שֶׁבָּרָא אַלְלָה שָׁמַיִם וָאָרֶץ. אַרְבָּעָה מֵהֶם קְדוֹשִׁים. זֹאת הַדָּת הַנְּכוֹנָה. וְלֹא תִּגְרְמוּ בָּהֶם עָוֶל לְעַצְמְכֶם.[5] אַךְ הִלָּחֲמוּ בַּפַּגָּנִיִּים כֻּלָּם, כַּאֲשֶׁר הֵם נִלְחָמִים בָּכֶם כֻּלְּכֶם, וּדְעוּ כִּי אַלְלָה הוּא עִם הַיְּרֵאִים.

---

1. מס מיוחד שהוטל על יהודים ונוצרים תחת שלטון האסלאם.
2. עוזר, הוא עזרא הסופר. לפי התלמוד הוא כתב את התורה אחרי שכמעט ונשכחה.
3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 79 - 80.
4. בערבית אל-לוח אל-מחפוט' = הלוח השמימי הכולל כל מה שגלוי וידוע אצל אללה.
5. ר' סורת אל-חג' 22 : 25.

37. דִּחוּי חֹדֶשׁ קֹדֶשׁ מֵהַשָּׁנָה אֵינוֹ אֶלָּא הוֹסָפָה בַּכְּפִירָה, וְיֵתְעוּ בּוֹ הַכּוֹפְרִים; שָׁנָה אַחַת יְחַלְּלוּ אוֹתוֹ וְשָׁנָה אַחֶרֶת יְקַדְּשׁוּ אוֹתוֹ, כְּדֵי לְהַתְאִים עִם מִסְפַּר הֶחֳדָשִׁים שֶׁאַלְלָה קִדֵּשׁ, וּבַזֶּה הֵם מְחַלְּלִים אֶת מַה שֶּׁאַלְלָה עָשָׂה קָדוֹשׁ. הַמַּעֲשֶׂה הָרַע הַזֶּה שֶׁלָּהֶם נַעֲשָׂה יָפֶה בְּעֵינֵיהֶם. וְאַלְלָה לֹא יַדְרִיךְ אֶת הַכּוֹפְרִים.

קֶטַע 6

38. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! מַה קּוֹרֶה לָכֶם כַּאֲשֶׁר תֻּזְעֲקוּ לַמִּלְחָמָה בִּשְׁבִיל אַלְלָה, אַתֶּם זָזִים בְּאִטִּיּוּת כְּאִלּוּ נִדְבַּקְתֶּם אֶל הָאָרֶץ? הַאִם רְצִיתֶם אֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה בִּמְקוֹם חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא?[1] תַּעֲנוּגוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה מְעַטִּים מְאוֹד בְּהַשְׁוָאָה לְתַעֲנוּגוֹת הָעוֹלָם הַבָּא.

39. אִם לֹא תֵּצְאוּ לְהִלָּחֵם (בְּאוֹיְבֵי אַלְלָה וְאוֹיְבֵיכֶם), אַלְלָה יַעֲנִישׁ אֶתְכֶם עֹנֶשׁ מַכְאִיב, וְיָבִיא בִּמְקוֹמְכֶם אֲנָשִׁים אֲחֵרִים (שֶׁיֵּצְאוּ לְמִלְחָמָה בָּאוֹיֵב בְּלִי הִסּוּסִים), וְלֹא תּוּכְלוּ לְהַזִּיק לוֹ בִּמְאוּמָה, כִּי אַלְלָה כֹּל-יָכוֹל.

40. אִם לֹא תַּעַזְרוּ לוֹ (הַנָּבִיא), אַלְלָה כְּבָר עָזַר לוֹ כַּאֲשֶׁר הוֹצִיאוּ אוֹתוֹ הַכּוֹפְרִים (מִמַּכָּה) כְּשֶׁהוּא הַשֵּׁנִי מִן הַשְּׁנַיִם;[2] כְּשֶׁהָיוּ מִסְתַּתְּרִים בַּמְּעָרָה, וּכְשֶׁהוּא (הַנָּבִיא) אָמַר לַחֲבֵרוֹ, אַל תִּתְעַצֵּב! אַלְלָה הוּא עִמָּנוּ, אָז הוֹרִיד אַלְלָה אֶת שְׁכִינָתוֹ עָלָיו, וְסִיֵּעַ לוֹ בִּגְדוּדִים אֲשֶׁר לֹא רְאִיתֶם, וְהוּא הִשְׁפִּיל אֶת דְּבַר הַכּוֹפְרִים, וּדְבַר אַלְלָה תָּמִיד הָעֶלְיוֹן, כִּי אַלְלָה עִזּוּז וְחָכָם.

41. צְאוּ לְמִלְחָמָה בָּאוֹיֵב, כְּשֶׁקַּל אוֹ כָּבֵד עֲלֵיכֶם, וְלַחֲמוּ בִּשְׁבִיל שֶׁל אַלְלָה בִּרְכוּשְׁכֶם וּבְנַפְשׁוֹתֵיכֶם, כִּי זֶה טוֹב יוֹתֵר לָכֶם, אִם יוֹדְעִים אַתֶּם.

42. לוּ זֶה הָיָה שָׁלָל שֶׁזּוֹכִים בּוֹ לְלֹא מַאֲמָץ וְהַדֶּרֶךְ קְצָרָה וְקַלָּה הָיוּ מִצְטָרְפִים אֵלֶיךָ, אַךְ הַמֶּרְחָק הָיָה אָרֹךְ וְקָשֶׁה יוֹתֵר מִדַּי בִּשְׁבִילָם. וְהֵם יִשָּׁבְעוּ בְּאַלְלָה לוּ יָכֹלְנוּ הָיִינוּ יוֹצְאִים אִתְּכֶם. וּבִשְׁבוּעַת שֶׁקֶר כָּזוֹ יָבִיאוּ כִּלָּיוֹן עַל עַצְמָם, כִּי אַלְלָה יוֹדֵעַ שֶׁהֵם מְשַׁקְּרִים.

קֶטַע 7

43. (וְאַתָּה הַשָּׁלִיחַ) יִסְלַח לְךָ אַלְלָה, מַדּוּעַ הִרְשֵׁיתָ לָהֶם (לְהֵחָלֵץ בְּקַלּוּת), לִפְנֵי שֶׁיִּתְבָּרֵר לְךָ אֵלֶּה הַצּוֹדְקִים, וְתֵדַע מִי הֵם הַמְשַׁקְּרִים.

44. הַמַּאֲמִינִים בְּאַלְלָה וּבְיוֹם הַדִּין אֵינָם מְבַקְשִׁים אֶת רְשׁוּתְךָ שֶׁלֹּא לְהֵאָבֵק בִּשְׁבִיל שֶׁל אַלְלָה בִּרְכוּשָׁם וּבְנַפְשׁוֹתֵיהֶם. וְאַלְלָה יוֹדֵעַ אֶת הַיְרֵאִים.

---

1. ר' סורת את-תובה 9: 41, ופ' 120, ופ' 122; וסורת מוחמד 47: 38.
2. שני מן השניים, המדובר הוא בנביא ובאבו בכר, חברו הקרוב ביותר של הנביא.

45. רַק אֵלֶּה שֶׁאֵינָם מַאֲמִינִים בְּאַלְלָה וּבְיוֹם הַדִּין וְיֵשׁ חֲשָׁד בִּלְבוֹתֵיהֶם שׁוֹאֲלִים אֶת רְשׁוּתְךָ כְּדֵי לֹא לְהֵאָבֵק בַּשְּׁבִיל שֶׁל אַלְלָה, וְהֵם מְבֻלְבָּלִים בַּחֲשָׁד שֶׁלָּהֶם.

46. לוּ רָצוּ לָצֵאת לַגִ'הַאד אִתְּךָ, הָיוּ מִתְכּוֹנְנִים, אוּלָם אַלְלָה לֹא אָהַב אֶת יְצִיאָתָם אִתְּךָ, לָכֵן מָנַע מֵהֶם לָקוּם וְלָצֵאת, וְנֶאֱמַר לָהֶם, הִשָּׁאֲרוּ עִם אֵלֶּה שֶׁאֵינָם יְכוֹלִים לָצֵאת (כְּמוֹ הַנָּשִׁים, וְהַיְלָדִים, וְהַזְּקֵנִים, וְהַחוֹלִים, וְכוּ').

47. אִלּוּ יָצְאוּ אִתְּכֶם, הָיוּ מְפִיצִים בִּלְבּוּל דַּעַת בֵּינֵיכֶם, וְהָיוּ מְמַהֲרִים בֵּינֵיכֶם לְהָסִית אֶחָד נֶגֶד הָאַחֵר לִיצֹר פֵּרוּד בְּקִרְבְּכֶם, וְיֵשׁ אֲחָדִים מִכֶּם הַנּוֹטִים לִשְׁמֹעַ לָהֶם. אַלְלָה מַכִּיר אֶת הַצְּבוּעִים.

48. כְּבָר מִקֹּדֶם זָמְמוּ לִיצֹר מַחֲלֹקֶת בֵּין הַמַּאֲמִינִים, וְנִסּוּ לַהֲפֹךְ לְךָ אֶת הָעִנְיָנִים לְהַכְשִׁילְךָ, עַד אֲשֶׁר הוֹפִיעָה הָאֱמֶת וּדְבַר אַלְלָה נִצַּח, וְהֵם מְלֵאֵי רֹגֶז.

49. וְיֵשׁ בֵּינֵיהֶם מִי שֶׁאוֹמֵר, הַרְשֵׁה לִי לֹא לְהִצְטָרֵף אֵלֶיךָ, וְאַל תַּעֲמִידֵנִי בְּמִבְחָן, וּכְבָר נִכְשְׁלוּ בַּמִּבְחָן, וְגֵיהִנֹּם מַקִּיפָה בַּכּוֹפְרִים מִכָּל הַצְּדָדִים.

50. וְאִם מַה שֶּׁהוּא טוֹב יִקְרֶה לְךָ, יַפְרִיעַ לָהֶם מְאוֹד, וְאִם יִפְגַּע בְּךָ אָסוֹן, יֹאמְרוּ, טוֹב שֶׁדָּאַגְנוּ לְעַצְמֵנוּ וּלְעִנְיָנֵנוּ, וְיִתְרַחֲקוּ מִמְּךָ שְׂמֵחִים לְמַה שֶּׁפָּגַע בְּךָ.

51. אֱמֹר, כְּלוּם לֹא יִפְגַּע בָּנוּ חוּץ מִמַּה שֶּׁאַלְלָה כָּתַב לָנוּ, הוּא הַמָּגֵן עָלֵינוּ, וְעַל אַלְלָה סוֹמְכִים הַמַּאֲמִינִים.

52. אֱמֹר, אַתֶּם (הַכּוֹפְרִים) מְצַפִּים שֶׁיִּקְרֶה לָנוּ אַחַת מִשְּׁתֵּי הַטּוֹבוֹת מֵעִם אַלְלָה, (נִצָּחוֹן אוֹ מוֹת קְדוֹשִׁים), אַךְ אֲנַחְנוּ מְצַפִּים לָכֶם שֶׁאַלְלָה יִפְגַּע בָּכֶם בָּעֹנֶשׁ, מִלְּפָנָיו אוֹ בְּיָדֵינוּ. הַמְתִּינוּ, וְגַם אֲנַחְנוּ מַמְתִּינִים עִמָּכֶם.

53. אֱמֹר (לַצְּבוּעִים), אִם תּוֹצִיאוּ מָמוֹן מֵרָצוֹן אוֹ מִבְּלִי רָצוֹן, לֹא יִתְקַבֵּל מִכֶּם, כִּי אַתֶּם אֲנָשִׁים מֻשְׁחָתִים.

54. הַסִּבָּה שֶׁמָּנְעָה מִן הַהוֹן שֶׁהוֹצִיאוּ לְהִתְקַבֵּל, הִיא, הֱיוֹתָם כּוֹפְרִים בְּאַלְלָה וּבִשְׁלִיחוֹ, וּבַהֲקָמָתָם אֶת הַתְּפִלָּה בְּאִי רָצוֹן, וּבְהוֹצִיאָם מֵהַהוֹן שֶׁלָּהֶם בְּעַל כָּרְחָם.

55. אַל תִּתְפַּעֵל מֵעָצְמַת הוֹנָם וְרֹב בְּנֵיהֶם, כִּי אַלְלָה נָתַן לָהֶם כָּל זֶה כְּעֹנֶשׁ בָּעוֹלָם הַזֶּה עַד שֶׁיָּמוּתוּ כְּכוֹפְרִים.[1]

1. ר' סורת טא. הא 20 : 131 ; וסורת אל-מואמנון 23 : 55 - 56.

56. הֵם (הַצְּבוּעִים) נִשְׁבָּעִים, כִּי הֵם שַׁיָּכִים לָכֶם (לַמַּאֲמִינִים), אֲבָל הֵם לֹא שַׁיָּכִים לָכֶם, וְהֵם עוֹשִׂים זֹאת מִתּוֹךְ פַּחַד,

57. לוּ הָיוּ מוֹצְאִים מַחֲסֶה אוֹ מְעָרָה, אוֹ מָקוֹם אַחֵר שֶׁיּוּכְלוּ לְהִסְתַּתֵּר בּוֹ, הָיוּ נִכְנָסִים אֵלָיו בְּחִפָּזוֹן.

58. יֵשׁ כָּאֵלֶּה מִבֵּינֵיהֶם שֶׁלּוֹעֲגִים לְךָ (הַנָּבִיא) בִּגְלַל חֲלֻקַּת כַּסְפֵּי הַצְּדָקָה, כִּי אִם יְקַבְּלוּ חֵלֶק יִשְׂמְחוּ, וְאִם לֹא יְקַבְּלוּ יִרְגְּזוּ.

59. לוּ רַק הָיוּ מִסְתַּפְּקִים בְּמַה שֶּׁאַלְלָה וּשְׁלִיחוֹ נוֹתְנִים לָהֶם, וְהָיוּ אוֹמְרִים, דַּיֵּנוּ בְּאַלְלָה, הוּא יִתֵּן לָנוּ מֵחַסְדּוֹ, וְגַם שְׁלִיחוֹ יִתֵּן לָנוּ, וְרַק אֶת אַלְלָה לְבַדּוֹ אֲנַחְנוּ שׁוֹאֲלִים.

קֶטַע 8

60. כַּסְפֵּי הַצְּדָקוֹת (הַזַּכַּאת) מְיֹעָדִים לָעֲנִיִּים, לַמִּסְכֵּנִים, וְלַפְּקִידִים הַפּוֹעֲלִים לִגְבּוֹת אֶת הַצְּדָקוֹת, וּלְאֵלֶּה שֶׁאַתֶּם מְקָרְבִים אֶת לִבּוֹתֵיהֶם לָאִסְלָאם, וּלְשִׁחְרוּר עֲבָדִים, לְשְׁקוּעִים בַּחוֹבוֹת, וּלְמַמֵּן (הָעוֹבְדִים) בִּשְׁבִיל שֶׁל אַלְלָה, וּלְנוֹסְעִים רָחוֹק מִן הַבַּיִת שֶׁאָזַל כַּסְפָּם, הַחֲלֻקָּה הַזֹּאת הִיא מִצְוָה מֵאַלְלָה. אַלְלָה יוֹדֵעַ וְחָכָם.

61. יֵשׁ בֵּינֵיהֶם (הַצְּבוּעִים) כָּאֵלֶּה הַמְּצִיקִים לַנָּבִיא, וְאוֹמְרִים, הוּא מַטֶּה אֹזֶן וּמַאֲמִין לְכָל אֶחָד. אֱמֹר, הוּא אֹזֶן הַמַּקְשִׁיבָה לְכָל דָּבָר טוֹב שֶׁאַתֶּם אוֹמְרִים לוֹ, וְהוּא מַאֲמִין בְּאַלְלָה, וּמַאֲמִין לַמַּאֲמִינִים, גַּם הוּא רַב רַחֲמִים לְאֵלֶּה שֶׁהֶאֱמִינוּ מִבֵּינֵיכֶם. אַךְ לְאֵלֶּה הַמְּצִיקִים לִשְׁלִיחַ אַלְלָה צָפוּי עֹנֶשׁ מַכְאִיב.

62. הֵם (הַצְּבוּעִים) נִשְׁבָּעִים לָכֶם בְּאַלְלָה לִרְצוֹתְכֶם, אַךְ מוּטָב לָהֶם כִּי יְרַצּוּ אֶת אַלְלָה וְאֶת שְׁלִיחוֹ אִם בֶּאֱמֶת הֵם מַאֲמִינִים.

63. הַאִם אֵינָם יוֹדְעִים, כִּי הַמִּתְנַגֵּד לְאַלְלָה וְלִשְׁלִיחוֹ מְחַכָּה לוֹ אֵשׁ הַגֵּיהִנֹּם, וּבָהּ יִשָּׁאֵר לָנֶצַח? זוֹ הַחֶרְפָּה הַגְּדוֹלָה.

64. הַצְּבוּעִים מְפַחֲדִים שֶׁמָּא תּוּרַד סוּרָה[1] מִן הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר תּוֹדִיעַ לָהֶם עַל מַה שֶּׁהֵם מַסְתִּירִים בְּלִבּוֹתֵיהֶם (מִן הַכְּפִירָה). אֱמֹר לָהֶם, הַמְשִׁיכוּ לְהַלְעִיג, אַלְלָה מְגַלֶּה אֶת מַה שֶּׁאַתֶּם מְפַחֲדִים מִמֶּנּוּ.

65. אִם תִּשְׁאַל אוֹתָם (אוֹדוֹת מַה שֶּׁהֵם אוֹמְרִים נֶגְדְּךָ), יֹאמְרוּ, הָיִינוּ מִתְלוֹצְצִים. אֱמֹר, הַאִם בְּאַלְלָה, וּבְאוֹתוֹתָיו, וּבִשְׁלִיחוֹ אַתֶּם מִתְלוֹצְצִים?

1. פרשה בקוראן. ר׳ סורת אל-מוג׳אדלה 58 : 8 ; וסורת מוחמד 47 : 29 - 30.

66. אַל תִּתְנַצְּלוּ! כְּבָר חֲזַרְתֶּם לַכְּפִירָה לְאַחַר שֶׁהֶאֱמַנְתֶּם, אִם נִסְלַח לַקְּבוּצָה מִכֶּם (שֶׁחָזְרָה בִּתְשׁוּבָה), נַעֲנִישׁ קְבוּצָה אַחֶרֶת עַל כִּי חָטְאָה.

קֶטַע 9

67. הַצְּבוּעִים וְהַצְּבוּעוֹת הֵם אוֹתוֹ מִין ; מְצַוִּים לַעֲשׂוֹת אֶת הָאָסוּר (הָרַע), וְאוֹסְרִים אֶת הַמֻּתָּר (הַטּוֹב), וְאֵינָם מוֹצִיאִים מֵהוֹנָם בִּצְדָקָה. הֵם שָׁכְחוּ אֶת אַלְלָה, וְהוּא שָׁכַח אוֹתָם (מֵרַחֲמָיו). הַצְּבוּעִים הֵם הַמֻּשְׁחָתִים.[1]

68. אַלְלָה הִבְטִיחַ לַצְּבוּעִים וְלַצְּבוּעוֹת וְלַכּוֹפְרִים אֶת אֵשׁ גֵּיהִנֹּם, לָנֶצַח יִחְיוּ בָּהּ, וְהִיא מְנַת חֶלְקָם, וְאַלְלָה קִלֵּל אוֹתָם, וּמְחַכֶּה לָהֶם עֹנֶשׁ מַתְמִיד.

69. (מַעֲשֵׂיכֶם אַתֶּם הַצְּבוּעִים) דּוֹמִים לְמַעֲשֵׂיהֶם שֶׁל אֵלֶּה שֶׁקָּדְמוּ לָכֶם, אָמְנָם הֵם הָיוּ חֲזָקִים מִכֶּם וַעֲשִׁירִים יוֹתֵר מִכֶּם עִם יוֹתֵר בָּנִים, וְהֵם נֶהֱנוּ מְאוֹד מִמַּה שֶׁנִּתַּן לָהֶם, גַּם אַתֶּם נֶהֱנֵיתֶם בְּחֶלְקְכֶם כְּמוֹ אֵלֶּה שֶׁהָיוּ לִפְנֵיכֶם וְהֵם נֶהֱנוּ מִמַּה שֶׁנִּתַּן לָהֶם, וּשְׁקַעְתֶּם בְּדִבְרֵי שֶׁקֶר עַל אַלְלָה כְּפִי שֶׁשָּׁקְעוּ. אֵלֶּה הָלַךְ עֲמָלָם לְאִבּוּד בָּעוֹלָם הַזֶּה וּבָעוֹלָם הַבָּא יִהְיוּ הַמַּפְסִידִים.

70. הַאִם לֹא קִבְּלוּ אֶת תּוֹלְדוֹת אֵלֶּה שֶׁקָּדְמוּ לָהֶם, הָעַמִּים שֶׁל נוֹחַ, וְעַאד, וְתַ'מוּד, וְהָעָם שֶׁל אֶבְּרָאהִים, וְתוֹשְׁבֵי מַדְיָן, וְהֶעָרִים הַהֲפוּכוֹת (אַנְשֵׁי לוֹט), אֲשֶׁר הַשְּׁלִיחִים שֶׁלָּהֶם הֵבִיאוּ לָהֶם אוֹתוֹת בְּהִירִים. (אָמְנָם הֵם הִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹת אַלְלָה, לָכֵן הוּא הֶעֱנִישׁ אוֹתָם). לָכֵן אַלְלָה לֹא עָשָׂה לָהֶם עָוֶל, הֵם גָּרְמוּ עָוֶל לְעַצְמָם.

71. הַמַּאֲמִינִים וְהַמַּאֲמִינוֹת מְגִנִּים אִישׁ לְרֵעֵהוּ. מְצַוִּים לַעֲשׂוֹת אֶת הַמֻּתָּר (הַטּוֹב), וְאוֹסְרִים אֶת הָאָסוּר (הָרַע),[2] וּמְקַיְּמִים אֶת הַתְּפִלָּה, וּמְשַׁלְּמִים אֶת הַזָּכָּאת, וּמְצַיְּתִים לְאַלְלָה וְלִשְׁלִיחוֹ. אֵלֶּה יְרַחֵם אַלְלָה עֲלֵיהֶם (בְּיוֹם הַדִּין). אַלְלָה עִזּוּז וְחָכָם.

72. אַלְלָה הִבְטִיחַ לַמַּאֲמִינִים וּלְמַאֲמִינוֹת גַּנִּים אֲשֶׁר נְהָרוֹת זוֹרְמִים מִתַּחְתָּם, אֲשֶׁר בָּהֶם יִהְיוּ לְעוֹלָמִים, וּמִשְׁכָּנוֹת נְעִימִים בְּגַנֵּי עֵדֶן, נוֹסָף לְכָל זֶה רָצוֹן מֵאֵת אַלְלָה, זוֹהִי הַזְּכִיָּה הַגְּדוֹלָה בְּיוֹתֵר.

קֶטַע 10

73. הוֹי הַנָּבִיא! צֵא לַגִּ'הָאד נֶגֶד הַכּוֹפְרִים (שֶׁל מַכָּה וּשְׁאַר הַשְּׁבָטִים הָעַרְבִיִּים) וְהַצְּבוּעִים, וְאַל תִּרְפֶּה מֵהֶם, כִּי מְעוֹנָם יִהְיֶה גֵּיהִנֹּם, וְכַמָּה רַע הַמָּעוֹן.

1. ר' סורת אל-ג'אתיה 45 : 34.
2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 104.

74. הֵם (הַצְבוּעִים) נִשְׁבָּעִים בְּאַלְלָה שֶׁלֹּא אָמְרוּ דָּבָר (הַמַּזִּיק לַנָּבִיא וְלַמַּאֲמִינִים). אָמְנָם, הֵם אָמְרוּ אֶת אִמְרַת הַכְּפִירָה, וְכָפְרוּ לְאַחַר שֶׁהָיוּ מֻסְלְמִים, וְזָמְמוּ (לַהֲרֹג אֶת הַשָּׁלִיחַ), אֲבָל הֵם נִכְשְׁלוּ. הִרְגִּיז אוֹתָם שֶׁאַלְלָה וּשְׁלִיחוֹ עָשׂוּ מֵהֶם עֲשִׁירִים בְּבִרְכַּת אַלְלָה שֶׁהֶעֱנִיק לָהֶם עַל יְדֵי שְׁלִיחוֹ. לָכֵן, אִם יַחְזְרוּ בִּתְשׁוּבָה, זֶה יִהְיֶה יוֹתֵר טוֹב בִּשְׁבִילָם, אֲבָל אִם יִתְרַחֲקוּ מִן הָאִסְלָאם, אַלְלָה יַעֲנִישׁ אוֹתָם עֹנֶשׁ מַכְאִיב בָּעוֹלָם הַזֶּה וּבָעוֹלָם הַבָּא. וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם בָּאָרֶץ מָגֵן וְלֹא עוֹזֵר.

75. וְיֵשׁ כָּאֵלֶּה מִבֵּינֵיהֶם שֶׁהִתְחַיְּבוּ לְאַלְלָה, אִם הוּא יִתֵּן לָנוּ מֵחַסְדּוֹ, נִתֵּן צְדָקָה וְנִהְיֶה מִן הַיְשָׁרִים.

76. וְאוּלָם כַּאֲשֶׁר הֶעֱנִיק לָהֶם מֵחַסְדּוֹ, הֵם הֶחְזִיקוּ אוֹתוֹ (וְלֹא נָתְנוּ צְדָקָה), וּפָנוּ עֹרֶף כְּשֶׁהֵם סוֹטִים רָחוֹק מִן הָאִסְלָאם.

77. לָכֵן אַלְלָה הוֹסִיף צְבִיעוּת בְּלִבּוֹתֵיהֶם, עַד לְיוֹם אֲשֶׁר יִפְגְּשׁוּהוּ (יוֹם הַדִּין) בִּגְלַל שֶׁהֵם לֹא מִלְּאוּ הִתְחַיְּבוּתָם לְאַלְלָה, וְשִׁקְּרוּ.

78. הַאִם אֵינָם יוֹדְעִים כִּי אַלְלָה יוֹדֵעַ סוֹדָם וּדְבַר סִתְרָם, וְכִי אַלְלָה יוֹדֵעַ אֶת הַנִּסְתָּרוֹת?

79. אֵלֶּה (הַצְבוּעִים) שֶׁפּוֹגְעִים בַּמַּאֲמִינִים (הָעֲשִׁירִים) הַמִּתְנַדְּבִים לָתֵת צְדָקָה, וְגַם הֵם פּוֹגְעִים בַּמַּאֲמִינִים (הָעֲנִיִּים) שֶׁבְּקֹשִׁי יְכוֹלִים לָתֵת צְדָקָה, הֵם (הַצְבוּעִים) לוֹעֲגִים לָהֶם, אַלְלָה יִלְעַג לָהֶם, וְלָהֶם עֹנֶשׁ מַכְאִיב.

80. לֹא מְשַׁנֶּה אִם תִּתְפַּלֵּל בִּשְׁבִילָם שֶׁאַלְלָה יִסְלַח לָהֶם, אוֹ לֹא תִּתְפַּלֵּל, אֲפִלּוּ אִם תִּתְפַּלֵּל לְמַעֲנָם שִׁבְעִים פַּעַם, אַלְלָה לֹא יִסְלַח לָהֶם בְּשׁוּם אֹפֶן, מִשּׁוּם שֶׁכָּפְרוּ בְּאַלְלָה וּבִשְׁלִיחוֹ, וְאַלְלָה לֹא יַדְרִיךְ אֶת הַמֻּשְׁחָתִים.

קֶטַע 11

81. אֵלֶּה שֶׁנִּשְׁאֲרוּ בְּבָתֵּיהֶם (וְהִשְׁתַּמְּטוּ) וְלֹא הִצְטָרְפוּ לִשְׁלִיחַ אַלְלָה (בְּצֵאתוֹ לְתָבוּכּ)[1] שָׂמְחוּ שֶׁלֹּא יָצְאוּ, בְּאוֹתוֹ זְמַן סֵרְבוּ לְקַיֵּם ג'הַאד בִּרְכוּשָׁם וּבְנַפְשׁוֹתֵיהֶם בִּשְׁבִיל שֶׁל אַלְלָה. וְאָמְרוּ אֶחָד לַשֵּׁנִי, אַל תֵּצְאוּ לַגּ'הַאד בְּחֹם. אֱמֹר, הָאֵשׁ שֶׁל גֵּיהִנֹּם לוֹהֶטֶת יוֹתֵר, לוּ רַק הֵבִינוּ,[2]

1. תבוכ, מקום בצפון החג'אז קרוב לגבולות ממלכת ירדן, שיצא אליו הנביא עם המאמינים ממדינה כדי להלחם ברומים, והיו אחדים מהמוסלמים שהשתמטו מיציאה עם הנביא בגלל הפחד והחום בשנת 9 להג'רה. המוסלמים לא נפגשו באויב ולא נפלה מלחמה.

2. ר' סורת אנ-נסאא' 4 : 56 ; סורת אל-חג' 22 : 19 - 22 ; וסורת אל-מעארג' 70 : 15 - 16.

82. הֵם יִצְחֲקוּ מְעַט (בָּעוֹלָם הַזֶּה), אֲבָל הֵם עוֹמְדִים לִבְכּוֹת הַרְבֵּה (בָּעוֹלָם הַבָּא) כְּעֹנֶשׁ לְמַה שֶּׁעָשׂוּ.

83. וְכַאֲשֶׁר יַחְזִירְךָ אַלְלָּה אֶל אַחַת מִקְּבוּצוֹתֵיהֶם (הַצְּבוּעִים), וְאָז יְבַקְשׁוּ אוֹתְךָ לְהַרְשׁוֹת לָהֶם לָצֵאת אִתְּךָ לַקְּרָב. אֱמֹר, לֹא תֵּצְאוּ אִתִּי לְעוֹלָם, וְלֹא תִּלָּחֲמוּ אִתִּי בָּאוֹיֵב לְעוֹלָם, בַּפַּעַם הָרִאשׁוֹנָה רְצִיתֶם לְהִשָּׁאֵר בַּבַּיִת, וְלָכֵן, הִשָּׁאֲרוּ עִם אֵלֶּה הַנִּשְׁאָרִים בַּבַּיִת, הַחַלָּשִׁים (הַנָּשִׁים וְהַיְלָדִים וְהַזְּקֵנִים וְהַחוֹלִים).[1]

84. וְאַתָּה (הַשָּׁלִיחַ) אַל תִּתְפַּלֵּל לְעוֹלָם עַל גּוּפַת אֶחָד מֵהֶם, וְאַל תַּעֲמֹד לְיַד קִבְרוֹ לְהִתְפַּלֵּל לְמַעֲנוֹ, מִשּׁוּם שֶׁהֵם כָּפְרוּ בְּאַלְלָּה וּבִשְׁלִיחוֹ וּמֵתוּ בְּעוֹדָם מֻשְׁחָתִים.

85. וְאַל תִּתְרַשֵּׁם מֵהוֹנָם הָרַב וְהַמִּסְפָּר הַגָּדוֹל שֶׁל בְּנֵיהֶם. אַלְלָּה רוֹצֶה לָתֵת לָהֶם אֶת זֶה כְּעֹנֶשׁ בִּשְׁבִילָם בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְעַד שֶׁיָּמוּתוּ כְּכוֹפְרִים.[2]

86. וְכַאֲשֶׁר יוֹרֶדֶת סוּרָה מִן הַשָּׁמַיִם הָאוֹמֶרֶת, הַאֲמִינוּ בְּאַלְלָּה וּבִצְעוּ גִ׳הַאד עִם שְׁלִיחוֹ, בַּעֲלֵי הָאֶמְצָעִים מִבֵּינֵיהֶם מִיָּד יִשְׁאֲלוּ אֶת רְשׁוּתְךָ, וְיֹאמְרוּ, הַרְשֵׁה לָנוּ לְהִשָּׁאֵר עִם אֵלֶּה שֶׁנִּשְׁאָרִים בַּבַּיִת (הַנָּשִׁים וְהַיְלָדִים וְהַזְּקֵנִים וְהַחוֹלִים).

87. הֵם (הַצְּבוּעִים) רוֹצִים לְהִשָּׁאֵר עִם הַנָּשִׁים וְהַיְלָדִים וְהַזְּקֵנִים וּבַעֲלֵי הַמּוּם, כִּי נֶאֶטְמוּ לִבּוֹתֵיהֶם, לָכֵן, הֵם לֹא יָבִינוּ.

88. אַךְ הַשָּׁלִיחַ (מוּחַמַּד) וְהַמַּאֲמִינִים עִמּוֹ בִּצְעוּ גִ׳הַאד בִּרְכוּשָׁם וּבְנַפְשׁוֹתֵיהֶם, שָׁמוּר לָהֶם כָּל הַטּוֹב (בָּעוֹלָם הַבָּא) וְהֵם הַמַּצְלִיחִים.

89. אַלְלָּה הֵכִין לָהֶם גַּנִּים אֲשֶׁר נְהָרוֹת זוֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם. לָנֶצַח יִחְיוּ בָּהֶם, וְזוֹ הַזְּכִיָּה הַגְּדוֹלָה.

קֶטַע 12

90. הַמִּתְנַצְּלִים מִבֵּין שׁוֹכְנֵי הַמִּדְבָּר בָּאוּ (אֶל הַשָּׁלִיחַ) לְהִתְנַצֵּל לְפָנָיו עַל הַמַּצָּב הַקָּשֶׁה שֶׁלָּהֶם, לְמַעַן שֶׁיַּרְשֶׁה לָהֶם לֹא לָצֵאת אִתּוֹ לַקְּרָב, וְהַמִּתְכַּחֲשִׁים לְאַלְלָּה וְלִשְׁלִיחוֹ עוֹד לֹא יָצְאוּ עִם הַנָּבִיא. עֹנֶשׁ מַכְאִיב יִפְגַּע בְּאֵלֶּה שֶׁכָּפְרוּ מִבֵּינֵיהֶם.

91. אֵין חֵטְא עַל הַחַלָּשִׁים וְהַחוֹלִים וּלְאֵלֶּה שֶׁאֵין לָהֶם הָאֶמְצָעִים לְהָכִין אֶת עַצְמָם לָצֵאת עִם הַשָּׁלִיחַ לַקְּרָב, אִם הֵם נִשְׁאֲרוּ נֶאֱמָנִים לְאַלְלָּה וְלִשְׁלִיחוֹ, כִּי אֵין סִבָּה לְהַעֲנִישׁ אֶת עוֹשֵׂי הַטּוֹב, וְאַלְלָּה סוֹלֵחַ וְרַחוּם,

---

1. ר׳ סורת אל-פתח 48: 15.
2. ר׳ סורת את-תובה 9: 55.

92. גַּם אֵין חֵטְא עַל אֵלֶּה אֲשֶׁר בָּאוּ אֵלֶיךָ (הַשָּׁלִיחַ) לְמַעַן תַּעֲזֹר לָהֶם בְּאֶמְצָעֵי רְכִיבָה כְּדֵי לָצֵאת אִתְּךָ לַקְּרָב, וְאָמַרְתָּ לָהֶם, אֵין לִי שׁוּם אֶמְצָעִים לָתֵת לָכֶם, וְאָז חָזְרוּ וְעֵינֵיהֶם זוֹלְגוֹת דְּמָעוֹת מִצַּעַר, כִּי אֵין לָהֶם אֶת הָאֶמְצָעִים לָצֵאת אִתְּךָ.

חלק 11

93. הָאַשְׁמָה הִיא עַל הָעֲשִׁירִים הַשּׁוֹאֲלִים אֶת רְשׁוּתְךָ לְהִשָּׁאֵר עִם אֵלֶּה הַנִּשְׁאָרִים בַּבַּיִת (הַנָּשִׁים וְהַיְלָדִים וְהַזְּקֵנִים וְכוּ'), וְאַלְלָה אָטַם אֶת לִבּוֹתֵיהֶם, וְאֵין הֵם יוֹדְעִים (הָעֹנֶשׁ הַמְחַכֶּה לָהֶם עִם אַלְלָה).

94. הֵם מְנַסִּים לְהִתְנַצֵּל אֲלֵיכֶם בְּשׁוּבְכֶם אֲלֵיהֶם. אֱמֹר, אַל תִּתְנַצְּלוּ! לֹא נַאֲמִין לָכֶם בִּכְלָל, מִשּׁוּם שֶׁאַלְלָה גִּלָּה לָנוּ אֶת הָעִנְיָן שֶׁלָּכֶם, אַלְלָה וּשְׁלִיחוֹ יִרְאוּ אֶת מַעֲשֵׂיכֶם, וּבַסּוֹף תֻּחְזְרוּ אֶל יוֹדֵעַ הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנִּגְלוֹת, וְהוּא יוֹדִיעַ לָכֶם אֶת אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם.

95. כַּאֲשֶׁר תַּחְזְרוּ אֲלֵיהֶם (מֵהַמַּסָּע שֶׁלָּכֶם), הֵם (הַצְּבוּעִים שֶׁבָּחֲרוּ לְהִשָּׁאֵר בַּבַּיִת) יִשָּׁבְעוּ לָכֶם בְּאַלְלָה כְּדֵי שֶׁלֹּא תִּשְׁאֲלוּ אוֹתָם אוֹדוֹת מַה שֶּׁעָשׂוּ, עִזְבוּ אוֹתָם לְנַפְשָׁם, כִּי טְמֵאִים הֵם. מְעוֹנָם גֵּיהִנֹּם, כְּעֹנֶשׁ לְמַה שֶּׁעָשׂוּ.

96. הֵם יִשָּׁבְעוּ לָכֶם כְּדֵי שֶׁתִּהְיוּ מְרֻצִּים מֵהֶם, אֲפִלּוּ אִם תִּהְיוּ מְרֻצִּים מֵהֶם, אַלְלָה לֹא יִהְיֶה מְרֻצֶּה מֵהָאֲנָשִׁים הַמֻּשְׁחָתִים.

97. שׁוֹכְנֵי הַמִּדְבָּר הֵם הַכּוֹפְרִים וְהַצְּבוּעִים בְּיוֹתֵר, וּרְאוּיִים יוֹתֵר שֶׁלֹּא יִלְמְדוּ אֶת הַחֻקִּים שֶׁאַלְלָה הוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם עַל שְׁלִיחוֹ. אַלְלָה יוֹדֵעַ וְחָכָם.

98. יֵשׁ בֵּין שׁוֹכְנֵי הַמִּדְבָּר כָּאֵלֶּה הָרוֹאִים כִּקְנָס אֶת מַה שֶּׁהֵם מוֹצִיאִים (בִּשְׁבִיל שֶׁל אַלְלָה), וּמְחַכִּים שֶׁאָסוֹן וְרָעָה יִפְגְּעוּ בָּכֶם, אַךְ הָאָסוֹן וְהָרָעָה יִפְגְּעוּ בָּהֶם. אַלְלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ,

99. אַךְ יֵשׁ בֵּין שׁוֹכְנֵי הַמִּדְבָּר כָּאֵלֶּה הַמַּאֲמִינִים בְּאַלְלָה וּבְיוֹם הַדִּין, הָרוֹאִים בְּמַה שֶּׁהֵם מוֹצִיאִים (בִּשְׁבִיל שֶׁל אַלְלָה) אֶמְצָעֵי הִתְקָרְבוּת לְאַלְלָה וְקַבָּלַת תְּפִלּוֹת הַשָּׁלִיחַ (מוּחַמַּד) בִּשְׁבִילָם, בֶּאֱמֶת הִתְקָרְבוּת הִיא לָהֶם, וְאַלְלָה יַכְנִיסֵם בְּרַחֲמָיו, כִּי אַלְלָה סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

100. אַלְלָה מְאֹד מְרֻצֶּה מֵהָרִאשׁוֹנִים שֶׁל הַמְּהַגְּרִים (הַמַּאֲמִינִים שֶׁל מַכָּה) וְהַתּוֹמְכִים (הַמַּאֲמִינִים שֶׁל מְדִינָה) וְאֵלֶּה אֲשֶׁר הִמְשִׁיכוּ בַּמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים אַחֲרֵיהֶם, וְהֵם מְרֻצִּים מִמֶּנּוּ, וְהוּא הֵכִין לָהֶם גַּנִּים אֲשֶׁר נְהָרוֹת זוֹרְמִים מִתַּחְתָּם, וְיִשְׁכְּנוּ בָּהֶם לָנֶצַח, וְזוֹהִי הַזְּכִיָּה הַגְּדוֹלָה.[1]

---

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 218 ; סורת אאל עמראן 3 : 195 ; סורת אל-אנפאל 8 : 72 - 75 ; סורת את-תובה 9 : 20 ; סורת אנ-נחל 16 : 41, ופ' 110 ; וסורת אל-חג' 22 : 58.

101. יֵשׁ צְבוּעִים מִבֵּין שׁוֹכְנֵי הַמִּדְבָּר אֲשֶׁר סְבִיבְכֶם וּמִשּׁוֹכְנֵי מָדִינָה הִרְחִיקוּ לֶכֶת בִּצְבִיעוּתָם, שֶׁאַתָּה לֹא מַכִּיר אוֹתָם, אָמְנָם אֲנַחְנוּ מַכִּירִים אוֹתָם. נַעֲנִישׁ אוֹתָם פַּעֲמַיִם (בָּעוֹלָם הַזֶּה). וּלְאַחַר מִכֵּן גַּם יוּחְזְרוּ אֶל עֹנֶשׁ עָצוּם (בָּעוֹלָם הַבָּא).

102. וְאָמְנָם יֶשְׁנָם אֲחֵרִים (מֵאַנְשֵׁי מָדִינָה) שֶׁהוֹדוּ בְּחֶטְאָם וְחָזְרוּ בִּתְשׁוּבָה, וְכָךְ עִרְבְּבוּ מַעֲשֶׂה טוֹב בְּמַעֲשֶׂה רַע. יִתָּכֵן שֶׁאַלְלָה יְקַבֵּל חֲזָרָתָם בִּתְשׁוּבָה, כִּי אַלְלָה סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

קֶטַע 13

103. קַבֵּל מֵרְכוּשָׁם צְדָקָה לְטַהֲרָם וּלְזַכּוֹתָם בָּהּ, וְהִתְפַּלֵּל בַּעֲדָם, כִּי תְּפִלָּתְךָ מַרְגִּיעָה אוֹתָם, וְאַלְלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.

104. הַאֵינָם יוֹדְעִים כִּי אַלְלָה מְקַבֵּל אֶת חֲזָרַת עֲבָדָיו בִּתְשׁוּבָה, וּמְקַבֵּל אֶת הַצְּדָקָה שֶׁהֵם נוֹתְנִים. אַלְלָה הוּא הַמְקַבֵּל אֶת חֲזָרַת עֲבָדָיו בִּתְשׁוּבָה וְרַחוּם.

105. אֱמֹר, עֲשׂוּ (מַעֲשִׂים טוֹבִים), וְאַלְלָה יִרְאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם, וְכֵן גַּם שְׁלִיחוֹ, וְגַם הַמַּאֲמִינִים, וּלְאַחַר מִכֵּן תַּחַזְרוּ אֶל יוֹדֵעַ הַנִּסְתָּר וְהַנִּגְלֶה, וְהוּא יוֹדִיעַ לָכֶם עַל אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם.

106. וְיֵשׁ כָּאֵלֶּה שֶׁדִּינָם נִדְחָה, מְחַכִּים לַדִּין שֶׁל אַלְלָה, אוּלַי יַעֲנִישׁ אוֹתָם אוֹ יְקַבֵּל אֶת חֲזָרָתָם בִּתְשׁוּבָה, כִּי אַלְלָה יוֹדֵעַ וְחָכָם.

107. וְאֵלֶּה (מִבֵּין הַצְּבוּעִים) שֶׁהֵקִימוּ מִסְגָּד לְשֵׁם הֲצָקָה (לַמַּאֲמִינִים)[1] וּכְפִירָה, וְלִזְרוֹעַ הַפְרָדָה בֵּין הַמַּאֲמִינִים, וּכְדֵי שֶׁיְּשַׁמֵּשׁ מִקְלָט לְכָל אֵלֶּה שֶׁנִּלְחֲמוּ בְּאַלְלָה וּבִשְׁלִיחוֹ מִלְּפָנִים. הֵם נִשְׁבָּעִים, הִתְכַּוַּנּוּ רַק לְטוֹבָה, וְאוּלָם אַלְלָה יָעִיד כִּי הֵם מְשַׁקְּרִים.

108. לְעוֹלָם לֹא תָּקִים תְּפִלָּה בּוֹ. אֶת הַמִּסְגָּד שֶׁנּוֹסַד מֵהַיּוֹם הָרִאשׁוֹן עַל יִרְאַת אַלְלָה,[2] רָאוּי יוֹתֵר שֶׁתָּקִים בּוֹ תְּפִלָּה. יֵשׁ בּוֹ אֲנָשִׁים שֶׁאוֹהֲבִים לְהִטַּהֵר, וְאַלְלָה אוֹהֵב אֶת הַמִּטַּהֲרִים.

109. הַאִם אֶת מִי שֶׁיִּסֵּד אֶת בִּנְיָנוֹ עַל יִרְאָה וְרָצוֹן מֵאַלְלָה טוֹב יוֹתֵר אוֹ מִי שֶׁיִּסֵּד אֶת בִּנְיָנוֹ עַל שְׂפַת תְּהוֹם שֶׁהִתְמוֹטֵט בּוֹ אֶל אֵשׁ גֵּיהִנֹּם? אַלְלָה לֹא יַדְרִיךְ אֶת הַכּוֹפְרִים.

110. אֶת בִּנְיָנָם (שֶׁל הַצְּבוּעִים) אֲשֶׁר בָּנוּ מַמְשִׁיךְ לִהְיוֹת חֲרָדָה בְּלִבּוֹתֵיהֶם עַד אֲשֶׁר לִבּוֹתֵיהֶם יִקָּרְעוּ. אַלְלָה יוֹדֵעַ וְחָכָם.

---

1. מסג'ד אצ'-צ'ראר שהקימו הצבועים להתקיף המוסלמים במדינה ממנו. אבל הנביא והמוסלמים הרסו אותו לפני שהצבועים יכלו לבצע את מזימתם.
2. מסג'ד קובאי' קרוב למסגד הנביא במדינה.

קֶטַע 14

111. אַלְלָה קָנָה מֵהַמַּאֲמִינִים אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם וְהוֹנָם תְּמוּרַת הַגַּן, אִם יִלָּחֲמוּ בַּשְּׁבִיל שֶׁל אַלְלָה, וְהֵם הוֹרְגִים אוֹ נֶהֱרָגִים. זוֹהִי הַבְטָחָה אֲמִתִּית מִמֶּנּוּ בַּתּוֹרָה וּבָאֶוַנְגֶּ'יל וּבַקּוּרְאָן, וּמִי יוֹתֵר נֶאֱמָן מֵאַלְלָה בְּקִיּוּם הַבְטָחָתוֹ? לָכֵן קַבְּלוּ אֶת הַבְּשׂוֹרָה בָּעִסְקָה אֲשֶׁר כְּרַתֶּם עִם אַלְלָה. זוֹהִי הַזְּכִיָּה הַגְּדוֹלָה.

112. אֵלֶּה הֵם, הַחוֹזְרִים בִּתְשׁוּבָה, וְהָעוֹבְדִים אֶת אַלְלָה, וְהַמְּשַׁבְּחִים אֶת אַלְלָה, וְהַצָּמִים, וְהַכּוֹרְעִים, וְהַסּוֹגְדִים בִּתְפִלָּתָם לְאַלְלָה, וְהַמְּצַוִּים לַעֲשׂוֹת אֶת הַטּוֹב, וְהָאוֹסְרִים אֶת הָרַע, הַמְּקַיְּמִים אֶת דִּינֵי אַלְלָה, וּבַשֵּׂר טוֹבוֹת לַמַּאֲמִינִים.

113. אֵין לַנָּבִיא וְלַמַּאֲמִינִים לִשְׁאֹל מֵאַלְלָה סְלִיחָה עַל הַפַּגָּנִיִּים, אֲפִלּוּ אִם הֵם קְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה, לְאַחַר שֶׁהִתְבָּרֵר לָהֶם כִּי הֵם אַנְשֵׁי גֵּיהִנֹּם.

114. הַסְּלִיחָה שֶׁשָּׁאַל אֶבְּרַאהִים אֶת אַלְלָה לְמַעַן אָבִיו לֹא הָיְתָה אֶלָּא בִּגְלַל הַבְטָחָה שֶׁהִבְטִיחַ לוֹ, וְאוּלָם כַּאֲשֶׁר הִתְבָּרֵר לוֹ כִּי אוֹיֵב הוּא לְאַלְלָה מָשַׁךְ יָדוֹ מִמֶּנּוּ, כִּי אֶבְּרַאהִים הָיָה מַרְבֶּה הִתְחַנְּנוּת אֶל אַלְלָה וּמָתוּן.

115. אַלְלָה לֹא הָיָה מַתְעֶה אֲנָשִׁים לְאַחַר שֶׁהִדְרִיךְ אוֹתָם עַד שֶׁיַּבְהִיר לָהֶם מָה עֲלֵיהֶם לַעֲשׂוֹת כְּדֵי לִשְׁמֹר אֶת עַצְמָם מִזַּעֲמוֹ שֶׁל אַלְלָה. אַלְלָה יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

116. לְאַלְלָה מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְהוּא מְחַיֶּה וּמֵמִית, וְאֵין לָכֶם זוּלָתוֹ מֵגֵן אוֹ עוֹזֵר.

117. אַלְלָה קִבֵּל אֶת תְּשׁוּבַת הַנָּבִיא וְהַמְּהַגְּרִים וְהַתּוֹמְכִים, וְכָל אֵלֶּה שֶׁהִצְטָרְפוּ אֵלָיו בִּזְמַן הַמְּצוּקָה (בִּזְמַן הַמַּסָּע הַקָּשֶׁה לְתָבּוּכּ) לְאַחַר שֶׁהַלְּבָבוֹת שֶׁל חֵלֶק מֵהֶם כִּמְעַט סָרוּ מִדֶּרֶךְ הַיָּשָׁר, וְאָז אַלְלָה קִבֵּל אֶת תְּשׁוּבָתָם, כִּי חַנּוּן וְרַחוּם הוּא לָהֶם.

118. כְּמוֹ כֵן, אַלְלָה קִבֵּל אֶת תְּשׁוּבַת שְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים[1] שֶׁלֹּא הִצְטָרְפוּ לַנָּבִיא, כַּאֲשֶׁר הָאָרֶץ עַל כָּל רָחְבָּהּ נֶעֶשְׂתָה צָרָה לָהֶם, גַּם נַפְשָׁם נֶעֶשְׂתָה צָרָה לָהֶם, וְיָדְעוּ שֶׁאֵין מִפְלָט מֵאַלְלָה אֶלָּא בִּפְנִיָּה אֵלָיו, וְאָז הוּא קִבֵּל אֶת תְּשׁוּבָתָם, כִּי אַלְלָה הוּא הַמְקַבֵּל הַחוֹזְרִים בִּתְשׁוּבָה, וְהָרַחוּם.

קֶטַע 15

119. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! יִרְאוּ אֶת אַלְלָה, וֶהֱיוּ עִם אַנְשֵׁי הָאֱמֶת הַצּוֹדְקִים (בְּכָל מַעֲשֵׂיהֶם).

120. אָסוּר לְתוֹשָׁבֵי מְדִינָה וְתוֹשָׁבֵי הַמִּדְבָּר מִסָּבִיב לָהֶם שֶׁלֹּא לְהִצְטָרֵף אֶל שְׁלִיחַ אַלְלָה (מוּחַמַּד), וּלְהַעֲדִיף אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם עַל נַפְשׁוֹ, מִשּׁוּם שֶׁלֹּא יִפְגַּע

1. שלושת האנשים הם: כעב בן מאלכ, והלאל בן אומייה, ומורארה בן רביעה.

בָּהֶם צָמָא, עֲיֵפוּת, חֹסֶר מָזוֹן בִּשְׁבִיל שֶׁל אַלְלָה, וְכֵן לֹא יִדְרְכוּ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יַרְגִּיז אֶת הַכּוֹפְרִים, וְלֹא יִפְגְּעוּ בָּאוֹיֵב אֵיזוֹ פְּגִיעָה כָּל שֶׁהִיא, אֶלָּא שֶׁיֵּרָשֵׁם לִזְכוּתָם מַעֲשֶׂה טוֹב, כִּי הוּא לֹא יְקַפֵּחַ שְׂכַר עוֹשֵׂי הַטּוֹב,

121. כָּל הוֹצָאָה שֶׁיּוֹצִיאוּ אִם גְּדוֹלָה אוֹ קְטַנָּה, אוֹ כָּל וָאדִי שֶׁיֶּחֱצוּ, יִכָּתֵב לָהֶם (כְּמַעֲשֶׂה טוֹב), עַל מְנַת שֶׁאַלְלָה יִגְמֹל לָהֶם הַגְּמוּל הַטּוֹב בְּיוֹתֵר.

122. אֵין חוֹבָה עַל כָּל הַמַּאֲמִינִים לָצֵאת לְמִלְחָמָה בָּאוֹיֵב, דַּי בְּחֵלֶק מִכָּל קְבוּצָה לָצֵאת, לְמַעַן אֵלֶּה שֶׁלֹּא יָצְאוּ יִלְמְדוּ אֶת דָּתָם, וְכַאֲשֶׁר בְּנֵי קְבוּצָתָם יַחְזְרוּ אֲלֵיהֶם מֵהַמִּלְחָמָה יְלַמְּדוּ אוֹתָם מַה שֶּׁלָּמְדוּ בְּהֶעְדְּרָם (מֵהַנָּבִיא), לְמַעַן שֶׁיִּהְיוּ זְהִירִים.

קֶטַע 16

123. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! הִלָּחֲמוּ בַּכּוֹפְרִים הַשּׁוֹכְנִים קָרוֹב לָכֶם, וֶהֱיוּ קְשׁוּחִים אִתָּם, וּדְעוּ כִּי אַלְלָה עִם הַיְרֵאִים.

124. וְכַאֲשֶׁר סוּרָה יוֹרֶדֶת מִן הַשָּׁמַיִם, אֲחָדִים מֵהֶם (הַצְּבוּעִים) אוֹמְרִים (בְּלַעַג), לְמִי מִכֶּם סוּרָה זוֹ הוֹסִיפָה אֱמוּנָה? אָכֵן לַמַּאֲמִינִים הוֹסִיפָה אֱמוּנָה, וְהֵם (הַמַּאֲמִינִים) שְׂמֵחִים בְּמָה שֶׁאַלְלָה נָתַן לָהֶם מֵהָאֱמוּנָה.

125. אַךְ לְאֵלֶּה שֶׁיֵּשׁ מַחֲלָה בִּלְבָבוֹתֵיהֶם (הַצְּבוּעִים) הוֹסִיפָה טֻמְאָה עַל טֻמְאָתָם, וּמֵתוּ בְּעוֹדָם כּוֹפְרִים.[1]

126. הֲלֹא יִרְאוּ (הַצְּבוּעִים) שֶׁהֵם נִבְחֲנוּ בְּכָל שָׁנָה פַּעַם אוֹ פַּעֲמַיִם? אַךְ הֵם אֵינָם חוֹזְרִים בִּתְשׁוּבָה וְלֹא נִזְכָּרִים.

127. וְכַאֲשֶׁר יוֹרֶדֶת סוּרָה מִן הַשָּׁמַיִם, הֵם (הַצְּבוּעִים) מַבִּיטִים אֶחָד בַּשֵּׁנִי (וְאוֹמְרִים), הַאִם מִישֶׁהוּ רוֹאֶה אֶתְכֶם? וְאַחַר כָּךְ יִסְתַּלְּקוּ (אִם מַרְגִּישִׁים שֶׁלֹּא שָׂמִים לֵב לָהֶם). אַלְלָה הִטָּה אֶת לִבְבוֹתֵיהֶם (מִן הָאֱמוּנָה), וְהֵם אֲנָשִׁים חַסְרֵי בִּינָה.[2]

128. כְּבָר בָּא אֲלֵיכֶם שָׁלִיחַ מִקִּרְבְּכֶם,[3] שֶׁכּוֹאֵב לוֹ כָּל צָרָה שֶׁתִּפְגַּע בָּכֶם, וְדוֹאֵג לָכֶם, וּמִתְיַחֵס לַמַּאֲמִינִים בְּחֶמְלָה וְרַחֲמִים,[4]

129. אַךְ אִם יִתְרַחֲקוּ מִמְּךָ (הַשָּׁלִיחַ), אֱמֹר, דַּיֵּנִי בְּאַלְלָה, שֶׁאֵין אֱלֹהַּ זוּלָתוֹ, עָלָיו סָמַכְתִּי וְהוּא רִבּוֹן כֵּס הַמַּלְכוּת הֶעָצוּם.

---

1. ר' סורת אל-אסראא' 17 : 82; וסורת פוצלת 41 : 44.
2. ר' סורת אל-מודת'ר 74 : 49 - 51; סורת אל-מעארג' 70 : 36 - 37; וסורת אצ-צף 61 : 5.
3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 129; וסורת אאל עמראן 3 : 164.
4. ר' סורת אש-שועראא' 26 : 215 - 217.

10

סוּרַת יוּנוּס

יוֹנָה

סורה זו קיבלה את שמה «יונוס, יוֹנָה» משום שבה לבד נזכר ספור עמו של יונוס שהאמינו אחרי שאיים עליהם יונוס בעונש כבד,
לכן אללה סלח להם. הספור הזה נזכר בקוראן במקומות אחרים. ר' פ' 98, וסורת אל-אנביא' 21 : 87 - 88, וסורת אצ-צאפאת 37 : 139 - 148.
הורדה במכה אחרי סורת אל-אסרא' 17, ופסוקיה מאה ותשעה. קיבלה את שמה «יוֹנָה» מפסוק תשעים ושמונה.

סוּרַת יוּנוּס 10

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. א. ל. ר.[1]

אֵלֶּה הֵם אוֹתוֹת הַסֵּפֶר הֶחָכָם (הַקּוּרְאָן),

2. הַאִם זֶה דָּבָר מוּזָר בְּעֵינֵי אֲנָשִׁים כִּי הִשְׁרֵינוּ אֶל אִישׁ מִקִּרְבָּם (מוּחַמַּד),[2] וְצִוִּינוּ לוֹ, הַזְהֵר אֶת בְּנֵי הָאָדָם (שֶׁעוֹד לֹא הֶאֱמִינוּ), וּבַשֵּׂר לַמַּאֲמִינִים שֶׁיֵּשׁ לָהֶם גְּמוּל טוֹב אֵצֶל רִבּוֹנָם.[3] אַךְ הַכּוֹפְרִים אָמְרוּ, זֶהוּ מְכַשֵּׁף בָּרוּר.

3. רִבּוֹנְכֶם הוּא אַלְלָה אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּשִׁשָּׁה יָמִים, וּלְאַחַר מִכֵּן עָלָה עַל כֵּס הַמַּלְכוּת, מְנַהֵל אֶת עִנְיְנֵי הַבְּרִיּוֹת לְבַדּוֹ,[4] וְאֵין מַמְלִיץ שֶׁמֻּתָּר לוֹ לְהַמְלִיץ בְּפָנָיו עַל מִישֶׁהוּ בְּלִי הַסְכָּמָתוֹ.[5] זֶהוּ אַלְלָה רִבּוֹנְכֶם שֶׁעֲלֵיכֶם לְעָבְדוֹ. הַאִם לֹא תִּזָּכְרוּ?[6]

4. כֻּלְּכֶם תַּחַזְרוּ אֵלָיו (בְּיוֹם הַדִּין), זוֹ הַבְטָחָה אֲמִתִּית שֶׁל אַלְלָה, הוּא בּוֹרֵא אֶת בְּנֵי הָאָדָם בְּרֵאשִׁית, (וְאַחַר שֶׁיָּמִית אוֹתָם) הוּא יִבְרָא אוֹתָם שֵׁנִית,[7] לְמַעַן יִגְמֹל לַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב בְּצֶדֶק, וְלַכּוֹפְרִים יִתֵּן כְּעֹנֶשׁ מַשְׁקֶה רוֹתֵחַ וְעֹנֶשׁ מַכְאִיב עַל כְּפִירָתָם.[8]

5. הוּא שֶׁעָשָׂה אֶת הַשֶּׁמֶשׁ כְּמָקוֹר שֶׁל אוֹר וְאֶת הַיָּרֵחַ כְּאוֹרָה וְקָבַע לוֹ מַסְלוּלִים, לְמַעַן תֵּדְעוּ אֶת מִנְיַן הַיָּמִים וְחֶשְׁבּוֹן הֶחֳדָשִׁים וְהַשָּׁנִים,[9] וְהוּא בָּרָא אֶת כָּל זֶה בֶּאֱמֶת וּלְמַעַן שֶׁיַּבְהִיר אֶת הָאוֹתוֹת לָאֲנָשִׁים יוֹדְעִים.[10]

6. הִנֵּה בְּחִלּוּף הַלַּיְלָה וְהַיּוֹם וּבַאֲשֶׁר בָּרָא אַלְלָה בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ אוֹתוֹת לָאֲנָשִׁים יְרֵאִים.[11]

---

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.
2. ר' סורת אל-אעראף 7: 63; סורת צאד 38: 5; וסורת את-תע'אבון 64: 6.
3. ר' סורת אל-כהף 18: 2 - 3.
4. ר' סורת אל-אנעאם 6: 59; סורת הוד 11: 6; וסורת סבא' 34: 3.
5. ר' סורת אל-בקרה 2: 255; סורת סבא' 34: 23; וסורת אנ-נג'ם 53: 26.
6. ר' סורת אל-מואמנון 23: 115 - 116; וסורת אז-זוח'רוף 43: 87.
7. ר' סורת אר-רום 30: 27.
8. ר' סורת אל-ואקעה 56: 42 - 43; סורת צאד 38: 57 - 58; וסורת אר-רחמאן 55: 43 - 44.
9. ר' סורת אל-אנעאם 6: 96; וסורת יא. סין 36: 40.
10. ר' סורת אל-אעראף 7: 5.
11. ר' סורת יונוס 10: 101; סורת יוסף 12: 105; וסורת סבא' 34: 95.

7. אֵלֶּה אֲשֶׁר אֵינָם חוֹשְׁבִים לִפְגֹּשׁ אוֹתָנוּ, וְהֵם שְׂמֵחִים בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וּבָטְחוּ בָּהֶם, וְשָׁכְחוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ,

8. מְעוֹנָם שֶׁל אֵלֶּה הָאֵשׁ כְּעֹנֶשׁ עַל מַה שֶּׁעָשׂוּ (מֵהַמַּעֲשִׂים הָרָעִים),

9. אוּלָם אֶת הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב, רִבּוֹנָם יַדְרִיךְ אוֹתָם לְמַעַן אֱמוּנָתָם, (וְיַכְנִיסֵם אֶל גַּן עֵדֶן), אֲשֶׁר נְהָרוֹת זוֹרְמִים מִתַּחְתָּם,

10. תְּפִלָּתָם בְּגַן עֵדֶן, «הַשֶּׁבַח לְךָ אַלְלָה», וּבִרְכָּתָם בֵּינֵיהֶם, «שָׁלוֹם»,[1] וְסִיּוּם תְּפִלָּתָם, «הַשֶּׁבַח לְאַלְלָה רִבּוֹן הָעוֹלָמִים».[2]

קֶטַע 2

11. לוּ הֵחִישׁ אַלְלָה אֶת הָרָעָה לִבְנֵי אָדָם כְּשֶׁהֵם מְבַקְשִׁים אוֹתָהּ כְּמוֹ שֶׁהוּא מֵחִישׁ אֶת הַטּוֹב כְּשֶׁמְּבַקְשִׁים אוֹתוֹ, כְּבָר סוֹפָם בָּא אֲלֵיהֶם,[3] אֲבָל אֲנַחְנוּ מְנִיחִים לְאֵלֶּה אֲשֶׁר אֵינָם מְקַוִּים לְהִפָּגֵשׁ עִמָּנוּ (בְּיוֹם הַדִּין) לִתְעוֹת בְּעִוְרוֹנָם.

12. וְכַאֲשֶׁר צָרָה פּוֹגַעַת בָּאָדָם, הוּא יִקְרָא לָנוּ בִּשְׁכִיבָה עַל צִדּוֹ, אוֹ בִּישִׁיבָה, אוֹ בַּעֲמִידָה,[4] וּכְשֶׁנָּסִיר אֶת הַצָּרָה מֵעָלָיו, הוּא מִתְנַהֵג כְּאִלּוּ לֹא קָרָא אֵלֵינוּ לַעֲזֹר לוֹ לְהָסִיר צָרָה שֶׁפָּגְעָה בּוֹ, כָּךְ נִרְאֶה כִּי טוֹב בְּעֵינֵי הַמַּשְׁחִיתִים הָרַע שֶׁהֵם עוֹשִׂים.

13. וּכְבָר הִשְׁמַדְנוּ אֶת הַדּוֹרוֹת אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיכֶם כְּשֶׁהֵם עָשְׁקוּ, לַמְרוֹת שֶׁשְּׁלִיחֵיהֶם הֵבִיאוּ אֲלֵיהֶם אוֹתוֹת בְּהִירִים, אַךְ הֵם לֹא הֶאֱמִינוּ, כָּךְ נַעֲנִישׁ אֶת הַחוֹטְאִים.

14. וְאָז עָשִׂינוּ אֶתְכֶם כְּיוֹרְשֵׁיהֶם בָּאָרֶץ, לְמַעַן נִרְאֶה כֵּיצַד תִּתְנַהֲגוּ.

15. וּבְהִקָּרֵא לִפְנֵיהֶם אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּהִירִים, אָמְרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יַאֲמִינוּ בִּפְגִישָׁה עִמָּנוּ (בְּיוֹם הַדִּין), הָבֵא קוּרְאָן אַחֵר מִזֶּה אוֹ הֲמִירוּהוּ. אֱמֹר, אֵין בִּיכָלְתִּי לְהָמִיר אוֹתוֹ עַל דַּעַת עַצְמִי. אֲנִי אֶתְנַהֵג לְפִי מַה שֶּׁהֻשְׁרָה לִי, וַאֲנִי יָרֵא אִם לֹא אֲצַיֵּת לְרִבּוֹנִי אֲקַבֵּל אֶת הָעֹנֶשׁ שֶׁל יוֹם עָצוּם (יוֹם הַדִּין).

16. אֱמֹר, לוּ רָצָה אַלְלָה, לֹא קָרָאתִי אוֹתוֹ (הַקּוּרְאָן) לִפְנֵיכֶם, וְהוּא לֹא הֵבִיא אוֹתוֹ לִידִיעַתְכֶם, וּכְבָר שָׁהִיתִי בֵּינֵיכֶם חֵלֶק גָּדוֹל מֵחַיַּי לְפָנָיו,[5] הַאִם לֹא תָּבִינוּ?

---

1. ר' סורת אר-רעד 13 : 23 - 24 ; סורת אל-אחזאב 33 :44 ; סורת יא. סין 36 : 58 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 25 - 26.
2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 1 ; וסורת אל-כהף 18 : 2 - 3.
3. ר' סורת אל-אסראי 17 : 11.
4. ר' סורת פוצלת 41 : 51.
5. הנביא מוחמד קבל ההשראה הראשונה כשהוא היה בן ארבעים שנה.

17. ומִי חוֹטֵא יוֹתֵר מִמִּי שֶׁבּוֹדֶה שְׁקָרִים עַל אַלְלָה אוֹ מַכְחִישׁ אֶת אוֹתוֹתָיו? הַפּוֹשְׁעִים לֹא יַצְלִיחוּ,[1]

18. וְהֵם (הַכּוֹפְרִים) עוֹבְדִים מִבַּלְעֲדֵי אַלְלָה (אֱלִילִים) אֲשֶׁר לֹא יַזִּיקוּ לָהֶם אוֹ יוֹעִילוּ לָהֶם, וְאוֹמְרִים, אֵלֶּה יַמְלִיצוּ עָלֵינוּ בִּפְנֵי אַלְלָה. אֱמֹר, הַאִם אַתֶּם מוֹדִיעִים לְאַלְלָה מַה שֶּׁהוּא אֵינוֹ יוֹדֵעַ בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ? יִשְׁתַּבַּח וְיִתְעַלֶּה שְׁמוֹ מֵעַל הַשֻּׁתָּפִים אֲשֶׁר יְשַׁתְּפוּ לוֹ!

19. בְּנֵי אָדָם כֻּלָּם הָיוּ מַאֲמִינִים בְּדָת אַחַת, וְאָז נֶחְלְקוּ בֵּינֵיהֶם (אֲחָדִים כָּפְרוּ וַאֲחֵרִים נִשְׁאֲרוּ מַאֲמִינִים בְּאַלְלָה), וְלוּלֵא הַחְלָטָה קוֹדֶמֶת שֶׁל רִבּוֹנְךָ, הָיָה נִשְׁפָּט בֵּינֵיהֶם אוֹדוֹת מַה שֶּׁנֶּחְלְקוּ בּוֹ.

20. הֵם אוֹמְרִים, לָמָּה לֹא הוּרַד אֵלָיו (הַנָּבִיא) אוֹת (מוּחָשִׁי) מֵרִבּוֹנוֹ? אֱמֹר, הַנִּסְתָּר הוּא רַק בְּיַד אַלְלָה, חַכּוּ (לְהַחְלָטַת אַלְלָה), גַּם אֲנִי אֲחַכֶּה עִמָּכֶם.[2]

קֶטַע 3

21. וְכַאֲשֶׁר נַעֲנִיק לִבְנֵי אָדָם (הַפַּגָּנִיִּים) רַחֲמִים אַחֲרֵי צָרָה אֲשֶׁר פָּגְעָה בָּהֶם, וְזָמְמוּ מְזִמָּה נֶגֶד אוֹתוֹתֵינוּ. אֱמֹר, אַלְלָה מָהִיר יוֹתֵר בִּמְזִמּוֹתָיו נֶגְדְּכֶם, אָכֵן שְׁלִיחֵינוּ (הַמַּלְאָכִים) יִכְתְּבוּ אֶת אֲשֶׁר תָּזֹמּוּ.[3]

22. הוּא הַמַּסִּיעַ אֶתְכֶם בַּיַּבָּשָׁה וּבַיָּם, וְלִפְעָמִים קוֹרֶה כְּשֶׁאַתֶּם נִמְצָאִים בַּסְּפִינוֹת הַשָּׁטוֹת עִם רוּחַ טוֹבָה וֶהֱיִיתֶם שְׂמֵחִים בָּהּ, וְהִנֵּה תָּבוֹא עֲלֵיהֶן רוּחַ סְעָרָה וְהַגַּלִּים יַעֲלוּ אֲלֵיהֶם מִכָּל עֵבֶר וְחָשְׁבוּ כִּי הֵם הוֹלְכִים לְאָבוֹד, הִתְפַּלְּלוּ אֶל אַלְלָה בִּמְסִירוּת אֲמִתִּית, אִם תַּצִּיל אוֹתָנוּ מֵהַצָּרָה הַזֹּאת נִהְיֶה מוֹדִים לְךָ עַל חַסְדְּךָ,[4]

23. וְאוּלָם לְאַחַר שֶׁהִצִּיל אוֹתָם, הִנֵּה הֵם הִתְחִילוּ לַעֲשׂוֹת עָוֶל בָּאָרֶץ בְּלֹא צֶדֶק. הוֹי הָאֲנָשִׁים! תּוֹצְאַת הָעָוֶל שֶׁלָּכֶם תָּחוּל עֲלֵיכֶם (בְּיוֹם הַדִּין), מַה שֶּׁאַתֶּם עוֹשִׂים זֶה רַק תַּעֲנוּג שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה, וּלְבַסּוֹף תַּחַזְרוּ אֵלֵינוּ, וְאָז נוֹדִיעַ לָכֶם מַה שֶּׁעֲשִׂיתֶם.

24. חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה מְשֻׁלָּם לַמַּיִם אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ מוֹרִידִים מִן הַשָּׁמַיִם, וַיַּשְׁקוּ אֶת צֶמַח הָאָרֶץ, אֲשֶׁר יִהְיֶה לְמַאֲכַל הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה. וְכַאֲשֶׁר הָאָרֶץ מִתְקַשֶּׁטֶת בְּגוֹנֵי הַצְּמָחִים, וְיוֹשְׁבֶיהָ חָשְׁבוּ שֶׁהֵם שׁוֹלְטִים עָלֶיהָ, וְאָז בָּאָה

---

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 21, ופ' 93.
2. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 10 - 11 ; סורת אל-אסראי' 17 : 59 ; סורת יונוס 10 : 96 - 97 ; סורת אל-אנעאם 6 : 7 ; סורת אל-חג'ר 15 : 14 - 15 ; וסורת אט-טור 52 : 44.
3. ר' סורת יונוס 10 :12.
4. ר' סורת אל-אסראי' 17 : 17.

פְּקַדְנוּהָ (לְהַשְׁמִיד אוֹתָהּ) בְּחֶשְׁכַת הַלַּיְלָה אוֹ לְאוֹר הַיּוֹם, וְנֶהֶפְכָה לְשָׂדֶה אַחַר קָצִיר, כְּאִלּוּ מֵעוֹלָם לֹא צָמְחָה. כָּךְ נַבְהִיר אֶת הָאוֹתוֹת לַאֲנָשִׁים בַּעֲלֵי מַחְשָׁבָה.[1]

25. אַלְלָה מַזְמִין אֶל מְעוֹן הַשָּׁלוֹם (גַּן עֵדֶן), וּמַדְרִיךְ אֶת מִישֶׁהוּ רוֹצֶה בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.

26. (אַלְלָה מַעֲנִיק אֶת) הַטּוֹב (גַּן עֵדֶן) לְעוֹשֵׂי הַטּוֹב (בָּעוֹלָם הַזֶּה) וְעוֹד יוֹתֵר,[2] וְאֶת פְּנֵיהֶם לֹא יְכַסֶּה אָבָק וְלֹא הַשִּׁפְלָה, אֵלֶּה הֵם אַנְשֵׁי הַגַּן אֲשֶׁר יִשָּׁאֲרוּ בּוֹ לָנֶצַח,

27. וְלָאֵלֶּה אֲשֶׁר עָשׂוּ מַעֲשִׂים רָעִים הָעֹנֶשׁ עַל רָעָה רָעָה כְּמוֹתָהּ, וְהַשִּׁפְלָה תְּכַסֶּה אֶת פְּנֵיהֶם,[3] וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם מָגֵן מִפְּנֵי אַלְלָה, וּפְנֵיהֶם כְּאִלּוּ כֻּסּוּ בְּקִטְעֵי לֵיל אֹפֶל, אֵלֶּה אַנְשֵׁי הָאֵשׁ אֲשֶׁר יִשָּׁאֲרוּ בָּהּ לָנֶצַח.

28. בְּיוֹם (יוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר נֶאֱסֹף אוֹתָם יַחְדָּו,[4] נֹאמַר לַפַּגָּנִיִּים, עִמְדוּ בִּמְקוֹמְכֶם אַתֶּם וְשֻׁתְּפֵיכֶם (שֶׁשִּׁתַּפְתֶּם עִם אַלְלָה)![5] וְנַפְרִיד בֵּינֵיהֶם,[6] וְהַשֻּׁתָּפִים (הָאֱלִילִים שֶׁעָבְדוּ) יֹאמְרוּ, לֹא אוֹתָנוּ עֲבַדְתֶּם,[7]

29. דַּי בְּאַלְלָה לְעֵד בֵּינֵינוּ וּבֵינֵיכֶם, אָכֵן לֹא שַׂמְנוּ לֵב כִּי עֲבַדְתֶּם אוֹתָנוּ,

30. וְאָז תִּשְׁפֹּט כָּל נֶפֶשׁ לְפִי מַעֲשֶׂיהָ הַקּוֹדְמִים (בָּעוֹלָם הַזֶּה), וְאַחַר יוּחְזְרוּ אֶל אַלְלָה, אֲדוֹנָם הָאֲמִתִּי, וְיִתְרַחֲקוּ מֵהֶם הָאֱלִילִים שֶׁבָּדוּ.[8]

קֶטַע 4

31. אֱמֹר, מִי מְפַרְנֵס אֶתְכֶם מִן הַשָּׁמַיִם וּמִן הָאָרֶץ?[9] וּמִי נָתַן לָכֶם אֶת הַשְּׁמִיעָה וְאֶת הָרְאִיָּה?[10] וּמִי מוֹצִיא אֶת הַחַי מִן הַמֵּת וְאֶת הַמֵּת מִן הַחַי?[11] וּמִי מְנַהֵל אֶת הָעִנְיָנִים (בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ)?[12] הֵם יֹאמְרוּ, אַלְלָה. אֱמֹר, לָכֵן, לָמָּה לֹא תִּירְאוּ אוֹתוֹ?

---

1. ר׳ סורת הוד 11 : 94 - 95 ; סורת אל-כהף 18 :45 ; סורת אז-זומר 39 : 21 ; וסורת אל-חדיד 57 : 20.
2. ועוד יותר : להביט אל הפנים של אללה בגן עדן. ר׳ סורת קאף 50 : 35.
3. ר׳ סורת אאל עמראן 3 : 106 - 107 ; סורת אבראהים 14 : 42 - 44 ; סורת אש-שורא 42 : 45 ; סורת אל-קיאמה 75 : 10 - 12 ; וסורת עבס 80 : 38 - 42.
4. ר׳ סורת אל-כהף 18 : 47.
5. ר׳ סורת יא. סין 36 : 59.
6. ר׳ סורת אר-רום 30 : 14, ופ׳ 43.
7. ר׳ סורת מרים 19 : 82 ; וסורת אל-אחקאף 46 : 5 - 6.
8. ר׳ סורת אל-אסראי׳ 17 : 13 - 14 ; סורת אט-טלאק 86 : 9 ; וסורת אל-קיאמה 75 : 13.
9. ר׳ סורת עבס 80 : 27 - 31 ; וסורת אל-מולכ 67 : 21.
10. ר׳ סורת אל-אנעאם 6 : 46 ; וסורת אל-מולכ 67 : 23.
11. ר׳ סורת אאל עמראן 3 : 27.
12. ר׳ סורת אר-רחמאן 55 : 29.

32. וֶאֱמֹר, זֶהוּ אַלְלָה רִבּוֹנְכֶם הָאֲמִתִּי. וְאֵין דָּבָר זוּלַת הָאֱמֶת חוּץ מֵהַתְּעִיָּה. לָכֵן, כֵּיצַד אַתֶּם סוֹטִים מֵעֲבוֹדָתוֹ?

33. וְלָכֵן רִבּוֹנְךָ פָּסַק וּבְצֶדֶק כִּי פּוֹרְקֵי עֹל שָׁמַיִם לֹא יַאֲמִינוּ.[1]

34. אֱמֹר, הַאִם יֵשׁ בֵּין הַשֻּׁתָּפִים שֶׁלָּכֶם (אֱלִילֵיכֶם) מִי שֶׁיּוּכַל לְהַתְחִיל אֶת הַבְּרִיאָה וְאָז יַחְזִירֵם אֵלָיו? אֱמֹר, אַלְלָה יַתְחִיל אֶת הַבְּרוּאִים וְאַחַר כָּךְ (יְמִיתֵם וִיחַיֶּה אוֹתָם) יַחְזִירֵם אֵלָיו (בְּיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים), וְכֵיצַד תִּסְטוּ מִדֶּרֶךְ הָאֱמֶת אֶל דֶּרֶךְ הַתְּעִיָּה?

35. אֱמֹר, הַאִם יֵשׁ בֵּין הַשֻּׁתָּפִים שֶׁלָּכֶם מִי שֶׁיָּכֹל לְהַדְרִיךְ אֶל הָאֱמֶת? אֱמֹר, רַק אַלְלָה מַדְרִיךְ אֶל הָאֱמֶת. לָכֵן מִי שֶׁמַּדְרִיךְ אֶל הָאֱמֶת רָאוּי מִכָּל שֶׁיַּאֲמִינוּ בּוֹ, וְלֹא זֶה שֶׁאֵינוֹ מַדְרִיךְ וְהוּא זָקוּק לְהַדְרָכָה.[2] מַה קָּרָה לָכֶם, כֵּיצַד אַתֶּם שׁוֹפְטִים?

36. מַרְבִּיתָם הוֹלְכִים אַחֲרֵי כָּזָב, וְאוּלָם הַכָּזָב לֹא יוֹעִיל בִּפְנֵי הָאֱמֶת בִּמְאוּמָה. אָכֵן יוֹדֵעַ אַלְלָה אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.

37. אִי אֶפְשָׁר לְהָבִיא אֶת הַקּוּרְאָן מִכָּל מָקוֹר שֶׁהוּא מִלְּבַד אַלְלָה, כִּי אַלְלָה הוֹרִיד אוֹתוֹ מִן הַשָּׁמַיִם לְאַשֵּׁר אֶת הַסְּפָרִים שֶׁקָּדְמוּ לוֹ (הַתּוֹרָה וְהָאֶנְגְּ'יל), וְיֵשׁ בּוֹ הַבְהָרָה לְמַה שֶׁהוּרַד בַּסְּפָרִים שֶׁקָּדְמוּ לוֹ, אֵין סָפֵק בּוֹ שֶׁהוּא מֵעִם רִבּוֹן הָעוֹלָמִים.

38. וְאִם יֹאמְרוּ, הוּא (מוּחַמַּד) הִמְצִיא אוֹתוֹ (הַקּוּרְאָן). אֱמֹר, הָבִיאוּ סוּרָה אַחַת דּוֹמָה לוֹ, וְהַזְמִינוּ (לְעֶזְרַתְכֶם) כָּל מִי שֶׁאַתֶּם יְכוֹלִים מִלְּבַד אַלְלָה, אִם בֶּאֱמֶת אַתֶּם צוֹדְקִים.[3]

39. וְאוּלָם הֵם הִכְחִישׁוּ (אֶת הַקּוּרְאָן) לִפְנֵי שֶׁהֵבִינוּ אֶת תָּכְנוֹ וְלֹא יָדְעוּ אֶת פִּשְׁרוֹ. כְּמוֹ כֵן הִכְחִישׁוּ (אֶת סִפְרֵיהֶם) אֵלֶּה שֶׁהָיוּ לִפְנֵיהֶם, וּרְאֵה מַה הָיָה סוֹפָם שֶׁל הַכּוֹפְרִים.

40. וְיֵשׁ כָּאֵלֶּה מִבֵּינֵיהֶם (בְּנֵי הָעָם שֶׁל הַנָּבִיא) שֶׁהֶאֱמִינוּ בּוֹ (בַּקּוּרְאָן), וְיֵשׁ כָּאֵלֶּה מִבֵּינֵיהֶם שֶׁלֹּא הֶאֱמִינוּ בּוֹ. רִבּוֹנְךָ יוֹדֵעַ טוֹב אֶת הַמַּשְׁחִיתִים.

קֶטַע 5

41. אִם שָׁלְלוּ אֶת דְּבָרֶיךָ. אֱמֹר, לִי מַעֲשַׂי וְלָכֶם מַעֲשֵׂיכֶם, אַתֶּם אֵינְכֶם אַחְרָאִים לְמַה שֶּׁאֲנִי עוֹשֶׂה וַאֲנִי לֹא אַחְרַאי לְמַה שֶּׁאַתֶּם עוֹשִׂים.[4]

1. ר' סורת אז-זומר 39 : 71.
2. ר' סורת מרים 19 : 42; וסורת אצ-צאפאת 37 : 95 - 96.
3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 24; סורת אל-אסרא' 17 : 88; וסורת הוד 11 : 13.
4. ר' סורת אל-מומתחנה 60 : 4; וסורת אל-כאפרון 109 : 106.

42. וְיֵשׁ כָּאֵלֶּה מִבֵּינֵיהֶם שֶׁהֵם שׁוֹמְעִים אוֹתְךָ, (אַךְ לֹא מְבִינִים מַה שֶּׁאַתָּה אוֹמֵר), אוּלָם הֲתוּכַל לְהַשְׁמִיעַ אֶת הַחֵרְשִׁים עַל אַף שֶׁהֵם לֹא יָבִינוּ?

43. וְיֵשׁ כָּאֵלֶּה מִבֵּינֵיהֶם שֶׁהֵם מִסְתַּכְּלִים בְּךָ (אַךְ לֹא רוֹאִים אֶת סִימָנֵי הַנְּבוּאָה שֶׁאַלְלָה נָתַן לְךָ), אוּלָם הֲתוּכַל לְהַדְרִיךְ אֶת הָעִוְרִים עַל אַף שֶׁהֵם אֵינָם רוֹאִים?[1]

44. אַלְלָה אֵינוֹ מְקַפֵּחַ אֶת בְּנֵי אָדָם מְאוּמָה, אַךְ הֵם מְקַפְּחִים אֶת עַצְמָם.

45. וּבְיוֹם שֶׁיֶּאֱסֹף אוֹתָם (כָּל בְּנֵי אָדָם) יַרְגִּישׁוּ כְּאִלּוּ שָׁהוּ (בָּעוֹלָם) רַק שָׁעָה אַחַת,[2] וְיַכִּירוּ זֶה אֶת זֶה (לִזְמַן קָצָר מְאוֹד). אֵלֶּה שֶׁלֹּא הֶאֱמִינוּ בִּפְגִישַׁת אַלְלָה יַפְסִידוּ וְלֹא יִהְיוּ מֻדְרָכִים.

46. אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים לְהַרְאוֹת לְךָ (הַנָּבִיא) חֵלֶק מִן הָעֹנֶשׁ שֶׁהוּעַדְנוּ לָהֶם בַּחַיִּים, אוֹ תָּמוּת לִפְנֵי (בּוֹאוֹ שֶׁל הָעֹנֶשׁ). לְבַסּוֹף יוּחְזְרוּ אֵלֵינוּ, אַחַר אַלְלָה יִהְיֶה עֵד לַאֲשֶׁר יַעֲשׂוּ (בָּעוֹלָם הַזֶּה).

47. לְכָל אֻמָּה שֶׁקָּדְמָה שָׁלַחְנוּ שָׁלִיחַ, וּלְאַחַר בּוֹא שְׁלִיחָם, יִשָּׁפֵט בֵּינֵיהֶם (בְּיוֹם הַדִּין) בְּצֶדֶק וְלֹא יְקֻפְּחוּ.[3]

48. וְהֵם (הַכּוֹפְרִים) אוֹמְרִים, מָתַי יָבוֹא הָאִיּוּם הַזֶּה (יוֹם הַדִּין) אִם בֶּאֱמֶת אַתֶּם צוֹדְקִים (בָּאִיּוּם שֶׁלָּכֶם)?[4]

49. אֱמֹר, אֵין בִּיכָלְתִּי לַעֲזֹר לְעַצְמִי, לְהָסִיר רָעָה מֵעַצְמִי אוֹ לְהָבִיא טוֹבָה לְעַצְמִי בְּלִי רָצוֹן שֶׁל אַלְלָה. לְכָל אֻמָּה נִקְבַּע סוֹף, וּכְשֶׁיַּגִּיעַ זְמַנָּם (לָמוּת) לֹא יוּכְלוּ לִדְחוֹתוֹ אַף בְּשָׁעָה וְלֹא לְהַקְדִּימוֹ.[5]

50. אֱמֹר, אֵיךְ אַתֶּם מַרְגִּישִׁים אִם יָבוֹא אֲלֵיכֶם עָנְשׁוֹ בְּשָׁכְבְּכֶם לַיְלָה אוֹ בְּיוֹם? וּמַה הַכּוֹפְרִים רוֹצִים בַּזֶּה שֶׁהֵם מְבַקְשִׁים לְהָחִישׁוֹ?

51. וְכַאֲשֶׁר (יוֹם הַדִּין) יַגִּיעַ תַּאֲמִינוּ בּוֹ? כָּעֵת אַתֶּם מַאֲמִינִים בּוֹ? לַמְרוֹת שֶׁדְּרַשְׁתֶּם לְהָחִישׁוֹ?[6]

52. וְאָז נֶאֱמַר לַכּוֹפְרִים, טַעֲמוּ אֵפוֹא אֶת הָעֹנֶשׁ הַנִּצְחִי, הַאִם אֵין זֶה הָעֹנֶשׁ הָרָאוּי לָרֶע שֶׁעֲשִׂיתֶם (בָּעוֹלָם)?[7]

---

1. ר׳ סורת אל-פורקאן 25 : 41 - 42.
2. ר׳ סורת טא. הא 20 : 102 - 104 ; סורת אל-מואמנון 23 : 112 - 114 ; סורת אר-רום 30 : 55 - 56 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 46.
3. ר׳ סורת אז-זומר 39 : 69.
4. ר׳ סורת אש-שורא 42 : 18.
5. ר׳ סורת אל-מונאפקון 63 : 11.
6. ר׳ סורת אס-סג׳דה 32 : 12 ; וסורת ע׳אפר 40 : 84 - 85.
7. ר׳ סורת אט-טור 52 : 13 - 16.

53. הַכּוֹפְרִים מְבַקְשִׁים מִמְּךָ יְדִיעָה עָלָיו, הַאִם הוּא אֱמֶת? אֱמֹר, כֵּן, בְּרִבּוֹנִי! אֱמֶת הוּא, וְאַתֶּם לֹא תּוּכְלוּ לְהִמָּלֵט (מֵהָעֹנֶשׁ שֶׁל אַלְלָה).[1]

קֶטַע 6

54. וְלוּ יִהְיֶה לְכָל נֶפֶשׁ כּוֹפֶרֶת כָּל הוֹן הָעוֹלָם תִּהְיֶה מוּכָנָה לְשַׁלְּמוֹ כְּפִדְיוֹן עֲבוּר עַצְמָהּ.[2] וְכַאֲשֶׁר יִרְאוּ אֶת הָעֹנֶשׁ יַרְגִּישׁוּ חֲרָטָה עֲמֻקָּה, וְאָז יִשָּׁפֵט בֵּינֵיהֶם מִשְׁפַּט צֶדֶק וְהֵם לֹא יֵעָשְׁקוּ.

55. לְאַלְלָה כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ. וְהַבְטָחַת אַלְלָה אֱמֶת הִיא, וְאוּלָם מַרְבִּיתָם (הַכּוֹפְרִים) לֹא יוֹדְעִים.

56. הוּא (אַלְלָה) יְחַיֶּה וְיָמִית וְאֵלָיו תֻּחְזְרוּ (בְּיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים).

57. הוֹי בְּנֵי אָדָם! כְּבָר בָּאָה לָכֶם דְּרָשָׁה (הַקּוּרְאָן) מֵרִבּוֹנְכֶם, וּבָהּ רִפּוּי לְמַחֲלוֹת הַלְּבָבוֹת, וְהַדְרָכָה, וְרַחֲמִים לַמַּאֲמִינִים.[3]

58. אֱמֹר, (הַקּוּרְאָן שֶׁבָּא אֲלֵיכֶם) בְּחֶסֶד שֶׁל אַלְלָה וּבְרַחֲמָיו, בָּזֹאת יִשְׂמְחוּ, כִּי הוּא טוֹב יוֹתֵר מִכָּל הַהוֹן אֲשֶׁר יַאַסְפוּ.

59. אֱמֹר, מָה אַתֶּם חוֹשְׁבִים עַל הַמָּזוֹן שֶׁאַלְלָה יָצַר לָכֶם, אוּלָם אַתֶּם עֲשִׂיתֶם חֵלֶק מִמֶּנּוּ אָסוּר וְחֵלֶק מֻתָּר? אֱמֹר, הַאִם אַלְלָה הִרְשָׁה לָכֶם לַעֲשׂוֹת כֵּן, אוֹ תִּבְדּוּ עַל אַלְלָה כָּזָב?[4]

60. וּמַה דַּעְתָּם שֶׁל אֵלֶּה הַבּוֹדִים עַל אַלְלָה הַכָּזָב (כִּי יִקְרֶה) בְּיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים? אַלְלָה מַעֲנִיק חֶסֶד לִבְנֵי אָדָם, אַךְ מַרְבִּיתָם אֵינָם מַכִּירִים תּוֹדָה לְאַלְלָה.

קֶטַע 7

61. אֵין דָּבָר שֶׁתַּעֲסֹק בּוֹ, אוֹ קְרִיאָה שֶׁתִּקְרָא בַּקּוּרְאָן, אוֹ כָּל מַעֲשֶׂה שֶׁתַּעֲשׂוּ, מִבְּלִי שֶׁנִּהְיֶה עֵדִים לוֹ כְּשֶׁתַּתְחִילוּ לַעֲסֹק בּוֹ, אֵין דָּבָר שֶׁיֵּחָבֵא מֵרִבּוֹנְךָ וְלוּ כְּמִשְׁקַל גַּרְעִין, בָּאָרֶץ אוֹ בַּשָּׁמַיִם, אוֹ מַה שֶּׁקָּטָן אוֹ גָּדוֹל מִמֶּנּוּ, וְהַכֹּל נִרְשָׁם בְּפִנְקָס רָשׁוּם בָּרוּר.[5]

62. הַמְקֹרָבִים לְאַלְלָה לֹא יִהְיֶה עֲלֵיהֶם פַּחַד וְלֹא יָגוֹן,

63. אֵלֶּה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וְיִירְאוּ אַלְלָה,

---

1. ר׳ סורת יא. סין 36 : 82 ; סורת סבא׳ 34 : 3 ; וסורת את-תעאבון 64 : 7.
2. ר׳ סורת אל-מאאידה 5 : 36.
3. ר׳ סורת אל-אסראי 17 : 82 ; וסורת פוצלת 41 : 44.
4. ר׳ סורת אל-אנעאם 6 : 136.
5. ר׳ סורת אל-אנעאם 6 : 28, ופ׳ 59 ; סורת הוד 11 : 6 ; וסורת אש-שועראי 26 : 213 - 218.

64. לָהֶם הַבְּשׂוֹרָה בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה וּבָעוֹלָם הַבָּא. אֵין לְשַׁנּוֹת אֶת דִּבְרֵי אַלְלָה, זֶה הוּא הָאֹשֶׁר הַגָּדוֹל.

65. אַל יַעֲצִיבוּ אוֹתְךָ דִּבְרֵיהֶם. הַכּוֹחַ הֶעָצוּם כֻּלּוֹ שַׁיָּךְ לְאַלְלָה, וְהוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.

66. כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וַאֲשֶׁר בָּאָרֶץ שַׁיָּךְ לְאַלְלָה, עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים אֵינָם עוֹבְדִים מַה שֶּׁהוּא אֲמִתִּי, הֵם הוֹלְכִים אַחֲרֵי כָּזָב, וְהֵם מְשַׁקְּרִים אוֹדוֹת מַה שֶּׁהֵם מְיַחֲסִים לְאַלְלָה.

67. הוּא (אַלְלָה) אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם אֶת הַלַּיְלָה (חָשׁוּךְ) לִמְנוּחַתְכֶם, וְאֶת הַיּוֹם (מֵאִיר) לְמַעַן תִּרְאוּ לְאוֹרוֹ, וְיֵשׁ בְּכָל זֶה אוֹתוֹת לַאֲנָשִׁים שׁוֹמְעִים.

68. הֵם (הַנּוֹצְרִים) אוֹמְרִים, הוֹלִיד אַלְלָה וָלָד, לוֹ הַשֶּׁבַח! הוּא הַבִּלְתִּי זָקוּק לְדָבָר, כִּי לוֹ כָּל מַה שֶּׁבַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ, הַאִם יֵשׁ לָכֶם שִׁלְטוֹן (הוֹכָחָה) בַּזֶּה? הֲתֹאמְרוּ עַל אַלְלָה אֶת אֲשֶׁר לֹא תֵדְעוּ?[1]

69. אֱמֹר, אֵלֶּה הַטּוֹפְלִים שְׁקָרִים עַל אַלְלָה לְעוֹלָם לֹא יַצְלִיחוּ.

70. (הַכּוֹפְרִים יֵהָנוּ) הֲנָאָה קְצָרָה בָּעוֹלָם הַזֶּה, וְאָז יוּחְזְרוּ אֵלֵינוּ, וְנַטְעִימֵם אֶת הָעֹנֶשׁ הֶחָזָק עַל כְּפִירָתָם.

קֶטַע 8

71. סַפֵּר לָהֶם (כּוֹפְרֵי מַכָּה) עַל נוּחַ כְּשֶׁאָמַר לִבְנֵי עַמּוֹ, בְּנֵי עַמִּי! אִם נוֹכְחוּתִי בֵּינֵיכֶם וְהַזְכָּרָתִי לָכֶם אֶת אוֹתוֹת אַלְלָה קָשׁוֹת בְּעֵינֵיכֶם! אֲנִי סוֹמֵךְ עַל אַלְלָה. הַחְלִיטוּ בֵּינֵיכֶם מַה יְכוֹלִים לַעֲשׂוֹת אַתֶּם וְשֻׁתְּפֵיכֶם אֲשֶׁר צֵרַפְתֶּם לְאַלְלָה, וְהַכְרִיזוּ אֶת מַה שֶּׁאַתֶּם זוֹמְמִים, וַעֲשׂוּ בִּי מַה שֶּׁאַתֶּם יְכוֹלִים לַעֲשׂוֹת, וְלֹא תְּצַפּוּ לִי,[2]

72. וְאִם לֹא תְּקַבְּלוּ אֶת שְׁלִיחוּתִי אֲלֵיכֶם, אֲנִי לֹא שָׁאַלְתִּי מִכֶּם שָׂכָר, כִּי שְׂכָרִי מֵאַלְלָה, וְצֻוֵּיתִי לִהְיוֹת מִן הַמֻּסְלְמִים (הַמִּתְמַסְּרִים לְאַלְלָה).[3]

73. אַךְ הֵם הִתְנַגְּדוּ לוֹ, וַאֲנַחְנוּ הִצַּלְנוּ אוֹתוֹ וְאֶת כָּל אֲשֶׁר הָיוּ עִמּוֹ בַּתֵּבָה, וְעָשִׂינוּ אוֹתָם לְמַחְלִיפִים לַכּוֹפְרִים שֶׁהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ אֲשֶׁר הִטְבַּעְנוּ. רְאֵה מֶה הָיָה סוֹפָם שֶׁל הַמּוּזְהָרִים.

---

1. ר' סורת מרים 19 : 88 - 95.
2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 59 - 64 ; וסורת הוד 11 : 54 - 56.
3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 131 - 132 ; סורת אל-מאאידה 5 : 44 ; סורת אל-אנעאם 6 : 162 - 163 ; סורת אל-אעראף 7 : 126 ; סורת יונוס 10 : 84 ; סורת יוסף 12 : 101 ; וסורת אנ-נמל 27 : 44 , ופ' 91.

74. אַחֲרָיו (נוּח) שָׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים[1] לִבְנֵי עַמֵּיהֶם, וְהֵם הֵבִיאוּ לָהֶם אוֹתוֹת בְּהִירִים, אַךְ הֵם לֹא הֶאֱמִינוּ בְּמָה שֶׁכָּפְרוּ בּוֹ מִקֹּדֶם.[2] כָּךְ אֲנַחְנוּ אוֹטְמִים אֶת לִבְבוֹת אֵלֶּה שֶׁחָרְגוּ מִגְּבוּלוֹת אַלְלָה.[3]

75. אַחֲרֵיהֶם (הַשְּׁלִיחִים) שָׁלַחְנוּ אֶת מוּסַא וְהָארוּן, עִם אוֹתוֹתֵינוּ אֶל פַּרְעֹה וְנִכְבְּדֵי עַמּוֹ, אַךְ הֵם הִתְיַהֲרוּ וְהָיוּ אֲנָשִׁים כּוֹפְרִים וְחוֹטְאִים,

76. וְכַאֲשֶׁר בָּאָה אֲלֵיהֶם הָאֱמֶת מֵאִתָּנוּ, אָמְרוּ, זֶה כִּשּׁוּף בָּרוּר.[4]

77. אָמַר מוּסַא, הַאוֹמְרִים אַתֶּם לָאֱמֶת כַּאֲשֶׁר בָּאָה אֲלֵיכֶם, כִּשּׁוּף הוּא זֶה? וְהַמְּכַשְּׁפִים לְעוֹלָם לֹא יַצְלִיחוּ.

78. הֵם (פַּרְעֹה וְנִכְבָּדָיו) אָמְרוּ לְמוּסַא, הַאִם בָּאתָ אֵלֵינוּ לְהַעֲבִירֵנוּ מֵהַדָּת שֶׁל אֲבוֹתֵינוּ לְמַעַן שֶׁיִּהְיֶה לָכֶם הַשִּׁלְטוֹן בָּאָרֶץ?[5] וַאֲנַחְנוּ לֹא נַאֲמִין לָכֶם,

79. וְאָז אָמַר פַּרְעֹה, הָבִיאוּ אֵלַי כָּל מְכַשֵּׁף אָמָּן.

80. וְכַאֲשֶׁר בָּאוּ הַמְּכַשְּׁפִים, אָמַר לָהֶם מוּסַא, הַשְׁלִיכוּ אֶת אֲשֶׁר אַתֶּם רוֹצִים לְהַשְׁלִיךְ![6]

81. וְכַאֲשֶׁר הִשְׁלִיכוּ (אֶת מַטּוֹתֵיהֶם וְחַבְלֵיהֶם), אָמַר לָהֶם מוּסַא, מַה שֶּׁעֲשִׂיתֶם הוּא מַעֲשֵׂה כְּשָׁפִים, וְאַלְלָה יְבַטְּלוֹ.[7] אַלְלָה לֹא יִתֵּן לְמַעֲשֵׂה הַמַּשְׁחִיתִים לְהַצְלִיחַ.[8]

82. אַלְלָה מְאַשֵּׁר אֶת הָאֱמֶת בִּדְבָרָיו עַל אַף שִׂנְאַת הַפּוֹשְׁעִים.

קֶטַע 9

83. רַק מְעַטִּים מִבְּנֵי עַמּוֹ שֶׁל מוּסַא הֶאֱמִינוּ בּוֹ, כִּי פָּחֲדוּ מִפַּרְעֹה וְנִכְבָּדָיו לְהַעֲנִישׁ אוֹתָם. וּפַרְעֹה הִתְנַשֵּׂא בָּאָרֶץ וְעָבַר כָּל גְּבוּל בִּכְפִירָתוֹ.

84. וְאָמַר מוּסַא, בְּנֵי עַמִּי! אִם תַּאֲמִינוּ בְּאַלְלָה סִמְכוּ עָלָיו, אִם אַתֶּם מִתְמַסְּרִים לוֹ?[9]

---

1. השליחים אחרי נוח הם: הוד; צאלח; אברהים; לוט; שועיב; יונוס; ואחרים.
2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 110.
3. ר' סורת אל-אסראי' 17: 17.
4. ר' סורת אנ-נמל 27: 14.
5. למוסא והארון.
6. ר' סורת טא. הא 20: 65 - 66.
7. ר' סורת אל-אעראף 7: 116.
8. ר' סורת טא. הא 20: 67 - 69.
9. ר' סורת הוד 11: 123; סורת אז-זומר 39: 36; סורת אל-מולכ 67: 29; סורת אט-טלאק 65: 3; וסורת אל-מוזמל 73: 9.

85. הֵם אָמְרוּ, אֲנַחְנוּ סוֹמְכִים עַל אַלְלָה. רִבּוֹנֵנוּ! אַל תִּתֵּן לַכּוֹפְרִים לִרְדֹּף אוֹתָנוּ וּלְנַצֵּחַ אוֹתָנוּ,

86. וְהַצִּילֵנוּ בְּרַחֲמֶיךָ מִן הַכּוֹפְרִים.

87. וְהִשְׁרֵנוּ אֶל מוּסַא וְאָחִיו (הָארוּן), הָקִימוּ לִבְנֵי עַמְּכֶם בְּמִצְרַיִם בָּתִּים לְמִקְלָט בִּשְׁעַת סַכָּנָה, וְלִמְקוֹמוֹת תְּפִלָּה, וְקַיְּמוּ אֶת הַתְּפִלָּה, וּבַשֵּׂר לַמַּאֲמִינִים.

88. וְאָמַר מוּסַא, רִבּוֹנֵנוּ! אַתָּה הֶעֱנַקְתָּ לְפַרְעֹה וּלְנִכְבָּדָיו רְכוּשׁ וְהוֹן עָצוּם בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה. רִבּוֹנֵנוּ! הֵם מִשְׁתַּמְּשִׁים בּוֹ לְהַתְעוֹת אֲנָשִׁים מִשְּׁבִילְךָ. רִבּוֹנֵנוּ! הַשְׁמֵד אֶת הוֹנָם וֶאֱטֹם אֶת לִבּוֹתֵיהֶם לְבַל יַאֲמִינוּ עַד אֲשֶׁר יִרְאוּ אֶת הָעֹנֶשׁ הַמַּכְאִיב.[1]

89. אַלְלָה אָמַר, תְּפִלַּתְכֶם נֶעֶנְתָה, לָכֵן הַמְשִׁיכוּ לָלֶכֶת בִּשְׁבִיל שֶׁל אַלְלָה, וְלֹא תֵּלְכוּ בִּשְׁבִיל שֶׁל חַסְרֵי הַדַּעַת.

90. וְכַאֲשֶׁר הֶעֱבַרְנוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּיָּם, וּפַרְעֹה וּגְדוּדָיו רָדְפוּ אַחֲרֵיהֶם בְּזָדוֹן וְאֵיבָה, וְכַאֲשֶׁר עָמַד פַּרְעֹה לִטְבֹּעַ, אָמַר, אֲנִי מַאֲמִין שֶׁאֵין אֱלֹהַּ זוּלַת הָאֵל שֶׁבְּנֵי יִשְׂרָאֵל מַאֲמִינִים בּוֹ, וַאֲנִי מִן הַמִּתְמַסְּרִים לוֹ,

91. אָז נֶאֱמַר לוֹ, כָּעֵת! וּכְבָר מָרַדְתָּ מִקֹּדֶם וְהָיִיתָ מִן הַמַּשְׁחִיתִים,

92. אוּלָם הַיּוֹם נַצִּיל אוֹתְךָ בְּגוּפְךָ לְמַעַן תִּהְיֶה לְאוֹת לַבָּאִים אַחֲרֶיךָ. אַךְ מַרְבִּית בְּנֵי הָאָדָם אֵינָם שָׂמִים לֵב לְאוֹתוֹתֵינוּ.

93. וּכְבָר הוֹשַׁבְנוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמוֹשָׁב בָּטוּחַ, וּפִרְנַסְנוּ אוֹתָם בְּמַאֲכָלִים טוֹבִים, וְהֵם לֹא נֶחְלְקוּ בֵּינֵיהֶם אֶלָּא אַחֲרֵי שֶׁהָעָנְקָה לָהֶם הַדַּעַת. רִבּוֹנְךָ יִשְׁפֹּט בֵּינֵיהֶם בְּיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים בְּמַה שֶּׁנֶּחְלְקוּ בּוֹ.

קֶטַע 10

94. אִם יֵשׁ לְךָ סָפֵק כָּל שֶׁהוּא בְּנוֹגֵעַ לְמַה שֶּׁהוּרַד אֵלֶיךָ (מֵהָעִנְיָן הַזֶּה), שְׁאַל אֶת אֵלֶּה הַקּוֹרְאִים אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה וְהָאֶנְגִּ'יל) לְפָנֶיךָ. כְּבָר בָּאָה אֵלֶיךָ הָאֱמֶת מֵרִבּוֹנְךָ, לָכֵן, אַל תִּהְיֶה מִן הַסַּפְקָנִים,

95. וְאַל תִּהְיֶה בְּמַכְחִישִׁים אֶת אוֹתוֹת אַלְלָה, לְבַל תִּהְיֶה מִן הַמַּפְסִידִים.

96. אֵלֶּה אֲשֶׁר אַלְלָה הֶחְלִיט הַחְלָטַת צֶדֶק, לְגָרְשָׁם מֵרַחֲמָיו, לֹא יַאֲמִינוּ,

97. וְלוּ בָּא אֲלֵיהֶם כָּל אוֹת, עַד שֶׁיִּרְאוּ אֶת הָעֹנֶשׁ הַמַּכְאִיב.[2]

---

1. ר' סורת נוח 71: 26 - 27.
2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 111; וסורת יונוס 10: 88.

98. הָאֱמוּנָה לֹא עָזְרָה לְעִיר כָּל שֶׁהִיא כְּמוֹ שֶׁעָזְרָה לִבְנֵי עַמּוֹ שֶׁל יוּנוּס, כַּאֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ, הֵסַרְנוּ מֵעֲלֵיהֶם אֶת עֹנֶשׁ הַקָּלוֹן בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְנָתַנּוּ לָהֶם לִחְיוֹת בַּהֲנָאָה עַד עֵת.[1]

99. וְלוּ רָצָה רִבּוֹנְךָ הָיוּ מַאֲמִינִים כָּל בְּנֵי הָאָדָם הַשּׁוֹכְנִים בָּאָרֶץ, הַאִם אַתָּה כּוֹפֶה עַל הָאֲנָשִׁים לִהְיוֹת מַאֲמִינִים?[2]

100. אֵין נֶפֶשׁ שֶׁתּוּכַל לְהַאֲמִין מִבְּלִי הָרָצוֹן שֶׁל אַלְלָה, וְהוּא יָטִיל אֶת הָעֹנֶשׁ עַל אֵלֶּה שֶׁאֵינָם מְבִינִים.

101. אֱמֹר, הִתְבּוֹנְנוּ בְּכָל מַה שֶּׁיֵּשׁ בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ מֵאוֹתוֹת אַלְלָה, אָמְנָם הָאוֹתוֹת וְהָאַזְהָרוֹת לֹא יַעַזְרוּ לָאֲנָשִׁים שֶׁאֵינָם מַאֲמִינִים.

102. הַאִם הֵם (הַכּוֹפְרִים) מְחַכִּים אֶלָּא לְיָמִים (שֶׁל עֹנֶשׁ) כְּמוֹ הַיָּמִים שֶׁל אֵלֶּה שֶׁעָבְרוּ לִפְנֵיהֶם. אֱמֹר, חַכּוּ! וַאֲנִי מְחַכֶּה בֵּין הַמְּחַכִּים עִמָּכֶם,

103. לְאַחַר מִכֵּן, אֲנַחְנוּ נַצִּיל אֶת שְׁלִיחֵינוּ וְאֶת הַמַּאֲמִינִים, כִּי חוֹבָה עָלֵינוּ לְהַצִּיל אֶת הַמַּאֲמִינִים.

קֶטַע 11

104. אֱמֹר, הוֹי בְּנֵי הָאָדָם! אִם יֵשׁ לָכֶם סָפֵק כָּל שֶׁהוּא בַּדָּת שֶׁלִּי, אֵינִי עוֹבֵד אֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר תַּעַבְדוּ מִבִּלְעֲדֵי אַלְלָה, כִּי רַק אֶת אַלְלָה אֲשֶׁר יְמִיתְכֶם אֲנִי אֶעֱבֹד, וְצֻוֵּיתִי לִהְיוֹת מִן הַמַּאֲמִינִים.

105. וַעֲמֹד יַצִּיב כְּחָנִיף לִשְׁמֹר אֶת הַדָּת (וְלַעֲבֹד אֶת אַלְלָה לְבַדּוֹ), וְאַל תִּהְיֶה מִן הַפַּגָּנִיִּים,

106. וְאַל תִּתְפַּלֵּל מִלְּבַד אַלְלָה לְמִי שֶׁהוּא שֶׁלֹּא יַעֲזֹר וְלֹא יַזִּיק לְךָ. וְאִם תַּעֲשֶׂה זֹאת, הִנְּךָ אֶחָד מִן הַכּוֹפְרִים.

107. וְאִם יָבִיא אַלְלָה עָלֶיךָ צָרָה, אֵין מִי שֶׁהוּא שֶׁיָּכֹל לְהָסִיר אוֹתָהּ מִלְּבַדּוֹ, וְאִם יִרְצֶה לִגְמֹל לְךָ חֶסֶד, לֹא יוּכַל אִישׁ לַעֲצֹר אֶת חַסְדּוֹ, הוּא יַעֲנִיק אֶת חַסְדּוֹ לַאֲשֶׁר יִרְצֶה מִבֵּין עֲבָדָיו. וְהוּא הַסּוֹלֵחַ וְהָרַחוּם.

108. אֱמֹר, הוֹי בְּנֵי אָדָם! בָּאָה לָכֶם הָאֱמֶת (הַקּוּרְאָן) מֵרִבּוֹנְכֶם, לָכֵן, מִי שֶׁמְּקַבֵּל אֶת הַהַדְרָכָה, הוּא מְקַבֵּל אוֹתָהּ בִּשְׁבִיל עַצְמוֹ, וּמִי שֶׁיִּתְעֶה, הוּא יַתְעֶה רַק אֶת עַצְמוֹ. וְאֵין אֲנִי אַחְרָאִי לְמַה שֶּׁיִּקְרֶה לָכֶם .

109. נְהַג לְפִי מַה שֶּׁהָשְׁרָה לְךָ, וְחַכֵּה בְּסַבְלָנוּת לְמִשְׁפַּט אַלְלָה, כִּי הוּא הַטּוֹב שֶׁבַּשּׁוֹפְטִים.

---

1. ר' סורת יא. סין 36 : 30 ; סורת אדי-ד'אריאת 51 : 52 ; וסורת אז-זוח'רוף 43 : 23.
2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 272 ; סורת הוד 11 : 148 - 149 ; סורת אר-רעד 13 : 31, ופ' 40 ; סורת אל-קצצ 28 : 56 ; סורת פאטר 35 : 8 ; וסורת אל-ע'אשיה 88 : 21 - 22.

11

סוּרַת הוּד

הוּד

סורה זו קיבלה את שמה «הוד» משום שהשם של «הוד» נזכר בה חמש פעמים. ר' פ' : 50, 53, 58, 60, 89. השם «הוד» גם נזכר בסורות אחרות, כמו : סורת אל-אעראף 7 : 65 ; וסורת אש-שועראʾ 26 : 124.

הורדה במכה אחרי סורת יונוס 10, ופסוקיה מאה עשרים ושלושה. קיבלה את שמה «הוד» מפסוק חמישים ושלושה.

סוּרַת הוד 11

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. א. ל. ר.[1]

זֶהוּ סֵפֶר (הַקּוּרְאָן) אֲשֶׁר אוֹתוֹתָיו נִשְׁמְרוּ מִפְּנֵי כָּל סִלּוּף וְזִיּוּף,[2] וּפֹרְשׁוּ מֵאֵת הֶחָכָם וְהַבָּקִיא (אַלְלָה),

2. כְּדֵי שֶׁלֹּא תַּעַבְדוּ אֶלָּא אֶת אַלְלָה.[3] אֲנִי (הַנָּבִיא) שֶׁנִּשְׁלַחְתִּי אֲלֵיכֶם כְּמַזְהִיר וְכִמְבַשֵּׂר מֵאִתּוֹ,

3. וּבַקְּשׁוּ סְלִיחָה מֵרִבּוֹנְכֶם וְחִזְרוּ אֵלָיו בִּתְשׁוּבָה, וְהוּא יַעֲנִיק לָכֶם מַנְעַמִּים לִזְמַן מֻגְבָּל, וְיַעֲנִיק חֶסֶד לְמִי שֶׁרָאוּי לוֹ.[4] אַךְ אִם תִּסְטוּ, חוֹשֵׁשׁ אֲנִי לָכֶם מִפְּנֵי הָעֹנֶשׁ שֶׁל יוֹם כַּבִּיר (יוֹם הַדִּין),

4. אֶל אַלְלָה תְּשׁוּבַתְכֶם (בְּיוֹם הַדִּין), וְהוּא הַכֹּל-יָכֹל.

5. הֵם (הַפַּגָּנִיִּים) מִתְאַמְּצִים לְמַעַן שֶׁיַּסְתִּירוּ אֶת כְּפִירָתָם מִמֶּנּוּ, הַאִם אֵינָם יוֹדְעִים כְּשֶׁהֵם מְכַסִּים אֶת עַצְמָם בְּבִגְדֵיהֶם, הוּא יֵדַע אֶת אֲשֶׁר יַסְתִּירוּ אוֹ יְגַלּוּ? כִּי אַלְלָה יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר בַּלְּבָבוֹת.

חלק 12

6. פַּרְנָסַת כָּל נֶפֶשׁ חַיָּה בָּאָרֶץ מֵאֵת אַלְלָה, וְהוּא יוֹדֵעַ אֶת מִשְׁכָּנָהּ כְּשֶׁהִיא חַיָּה, וְיוֹדֵעַ אֶת מְקוֹם מוֹתָהּ, כִּי הַכֹּל כָּתוּב וּמְפֹרָט בַּלּוּחַ הַשְּׁמֵימִי הַבָּרוּר.[5]

7. וְהוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּשִׁשָּׁה יָמִים, כְּשֶׁכֵּס מַלְכוּתוֹ הָיָה עַל פְּנֵי הַמַּיִם, לְמַעַן יִבְחַן אֶתְכֶם מִי בָּכֶם מֵיטִיב לַעֲשׂוֹת.[6] וְאִם תֹּאמַר (הַשָּׁלִיחַ מוּחַמַּד), שֶׁלְּאַחַר הַמָּוֶת תָּקוּמוּ לִתְחִיָּה. הַכּוֹפְרִים יֹאמְרוּ, אֵין זֶה אֶלָּא כִּשּׁוּף בָּרוּר.[7]

---

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.
2. ר' סורת אל-חג' 22 : 52.
3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 36 ; וסורת אל-אנביאי' 21 : 25.
4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 97.
5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 38, ופ' 59.
6. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 115 - 116 ; סורת צאד 38 : 27 ; וסורת אד'-ד'אריאת 51 : 56.
7. ר' סורת אר-רום 30 : 27 ; וסורת לוקמאן 31 : 28.

8. וְאִם אֲנַחְנוּ דּוֹחִים אֶת הָעֹנֶשׁ מֵהֶם עַד לִזְמַן מְסֻיָּם. יֹאמְרוּ, מַה מְּעַכֵּב אוֹתוֹ? אוּלָם בְּיוֹם שֶׁיָּבוֹא עֲלֵיהֶם הָעֹנֶשׁ אֵינוֹ נִדְחֶה מֵעֲלֵיהֶם, וּמַה שֶּׁלָּעֲגוּ לוֹ יַקִּיף אוֹתָם.

קֶטַע 2

9. אִם נַעֲנִיק לָאָדָם מֵרַחֲמֵינוּ, וְאַחַר נְסִירֵם מֵעָלָיו, הוּא מִתְיָאֵשׁ וְכוֹפֵר,

10. אַךְ אִם נַעֲנִיק לוֹ מֵחֲסָדֵינוּ לְאַחַר מְצוּקָה שֶׁפָּגְעָה בּוֹ, הוּא אוֹמֵר, חָלְפוּ הָרָעוֹת מֵעָלַי, וְיִהְיֶה שָׂמֵחַ וּמִתְגָּאֶה בְּעַצְמוֹ,

11. לֹא כֵן בַּעֲלֵי הַסַּבְלָנוּת וְעוֹשֵׂי הַטּוֹב, לָהֶם שְׁמוּרָה סְלִיחָה וְשָׂכָר גָּדוֹל (בְּיוֹם הַדִּין).[1]

12. אוּלַי אַתָּה חוֹשֵׁב לְהַשְׁמִיט חֵלֶק מִמַּה שֶּׁהֻשְׁרָה אֵלֶיךָ, וְצַר לְךָ עַל כָּךְ, שֶׁיֹּאמְרוּ, לָמָּה לֹא הוּרַד לוֹ מִן הַשָּׁמַיִם אוֹצָר, אוֹ לֹא בָּא עִמּוֹ מַלְאָךְ?[2] אַתָּה רַק מַזְהִיר. וְאַלְלָה אַחְרָאִי לְכָל דָּבָר.

13. וְאוּלַי יַגִּידוּ, הוּא בָּדָה אוֹתוֹ (הַקּוּרְאָן). אֱמֹר, הָבִיאוּ עֶשֶׂר סוּרוֹת בְּדוּיוֹת כָּמוֹהוּ, וְהַזְמִינוּ לְעֶזְרַתְכֶם אֶת כָּל אֲשֶׁר תּוּכְלוּ זוּלַת אַלְלָה, אִם אַתֶּם צוֹדְקִים?

14. וְאָז אִם לֹא יָשִׁיבוּ לָכֶם, דְּעוּ, כִּי הוּא (הַקּוּרְאָן) הוּרַד מִן הַשָּׁמַיִם בִּידִיעַת אַלְלָה, וְכִי אֵין אֵל זוּלָתוֹ. אַחֲרֵי כָּל זֶה, הַאִם לֹא תִּהְיוּ מֻסְלְמִים?[3]

15. הַשּׁוֹאֲפִים לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה וְקִשּׁוּטֵיהֶם, נִגְמֹל לָהֶם לְפִי מַעֲשֵׂיהֶם בָּעוֹלָם הַזֶּה, וְלֹא יְקֻפְּחוּ,[4]

16. אֵלֶּה אֲשֶׁר דָּבָר לֹא יִהְיֶה לָהֶם בָּעוֹלָם הַבָּא אֶלָּא הָאֵשׁ, וְכָל מַה שֶּׁעָשׂוּ בָּעוֹלָם הַזֶּה יְסֻכַּל, וְלֹא יִהְיֶה עֵרֶךְ לְמַה שֶּׁפָּעֲלוּ,

17. מִי שֶׁיֵּשׁ בְּיָדוֹ הוֹכָחָה בְּרוּרָה מֵעִם רִבּוֹנוֹ (הַקּוּרְאָן),[5] וּלְצִדּוֹ עוֹמֵד עֵד מֵאִתּוֹ, וּלְפָנָיו סִפְרוֹ שֶׁל מוּסָא כְּמַדְרִיךְ וְרַחֲמִים לְמִי שֶׁהֶאֱמִין בּוֹ, וְכָל הַכּוֹפֵר בּוֹ מִבֵּין הָאֲנָשִׁים שֶׁהִתְקַבְּצוּ (וְהִתְנַגְּדוּ לַנָּבִיא מוּחַמַּד), לוֹ נוֹעֲדָה הָאֵשׁ.[6] אַל תִּהְיֶה בְּסָפֵק בַּדָּבָר הַזֶּה, כִּי הוּא הָאֱמֶת מֵאֵת רִבּוֹנְךָ,[7] וְאוּלָם מַרְבִּית הָאֲנָשִׁים לֹא יַאֲמִינוּ.

---

1. ר' סורת אל-מעארג' 70 : 19 - 22 ; וסורת אל-עצר 103 : 3.
2. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 7 - 8.
3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 112.
4. ר' סורת אל-אסראי' 17 : 18 - 21 ; וסורת אש-שורא 42 : 20.
5. ר' סורת אר-רום 30 : 30.
6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 19 ; וסורת אס-סג'דה 32 : 1 - 2.
7. ר' סורת אל-בקרה 2 : 2 ; וסורת אס-סג'דה 32 : 2.

18. וּמִי יוֹתֵר כּוֹפֵר מִזֶּה הַבּוֹדֶה עַל אַלְלָה כָּזָב? אֵלֶּה יַעַמְדוּ בְּיוֹם הַדִּין בִּפְנֵי רִבּוֹנָם, וְהָעֵדִים יַכְרִיזוּ, הִנֵּה הֵם אֵלֶּה כִּזְּבוּ עַל רִבּוֹנָם. אָכֵן, קִלְלַת אַלְלָה עַל הַכּוֹפְרִים,

19. אֵלֶּה אֲשֶׁר מָנְעוּ אֲנָשִׁים מִלָּלֶכֶת בַּשְּׁבִיל שֶׁל אַלְלָה, וְרָצוּ שֶׁהַשְּׁבִיל יִהְיֶה עָקֹם, וְהֵם כָּפְרוּ בָּעוֹלָם הַבָּא,

20. אֵלֶּה לֹא יוּכְלוּ לְהִתְחַמֵּק מִמֶּנּוּ (אַלְלָה) בָּאָרֶץ, וְאֵין לָהֶם בִּפְנֵי אַלְלָה כָּל מְגִנִּים. וְיוּכְפַּל עָנְשָׁם בְּגֵיהִנֹּם,[1] הֵם לֹא יָכְלוּ לִשְׁמֹעַ (אֶת הַקּוּרְאָן) וְלֹא יָכְלוּ לִרְאוֹת (אוֹתוֹת אַלְלָה),[2]

21. הֵם אֲשֶׁר אִבְּדוּ אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם, וְהָאֱלִילִים שֶׁבָּדוּ זָנְחוּ אוֹתָם,[3]

22. אֵין סָפֵק שֶׁבָּעוֹלָם הַבָּא יִהְיוּ הֵם הַמַּפְסִידִים מִכֹּל.

23. הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב וְהַנִּכְנָעִים בִּפְנֵי רִבּוֹנָם, אֵלֶּה הֵם שׁוֹכְנֵי הַגַּן, וְלָנֶצַח יִהְיוּ בּוֹ.

24. מִשְׁלָם שֶׁל שְׁנֵי הַצְּדָדִים (הַכּוֹפְרִים וְהַמַּאֲמִינִים) כְּמוֹ עִוֵּר וְחֵרֵשׁ מִצַּד, וּלְפִקֵּחַ וּלְשׁוֹמֵעַ מִצַּד אַחֵר. הַאִם הֵם שָׁוִים הָאֶחָד לַשֵּׁנִי? הַאִם לֹא תִּזָּכְרוּ?[4]

קֶטַע 3

25. וּכְבָר שָׁלַחְנוּ אֶת נוּח אֶל בְּנֵי עַמּוֹ. (הוּא אָמַר לָהֶם), אֲנִי מַזְהִיר אֶתְכֶם בְּלָשׁוֹן בְּרוּרָה,

26. אַל תַּעַבְדוּ אֶלָּא אֶת אַלְלָה, (וְאִם לֹא) אֲנִי מְפַחֵד שֶׁתְּקַבְּלוּ עֹנֶשׁ יוֹם מַכְאִיב.

27. הַכּוֹפְרִים מִבֵּין מַנְהִיגֵי בְּנֵי עַמּוֹ אָמְרוּ, אֲנַחְנוּ רוֹאִים שֶׁאַתָּה בֶּן אָדָם כְּמוֹתֵנוּ, וְרוֹאִים אֲנַחְנוּ כִּי רַק הָעֲלוּבִים מִבֵּינֵינוּ הֶאֱמִינוּ בְּךָ, וַאֲנַחְנוּ רוֹאִים שֶׁאֵין לָכֶם יִתְרוֹן עָלֵינוּ מִשּׁוּם שֶׁאֲנַחְנוּ חוֹשְׁבִים שֶׁאַתֶּם מְשַׁקְּרִים.[5]

28. (נוּח) אָמַר, הוֹי בְּנֵי עַמִּי! מָה תֹּאמְרוּ אִם יֵשׁ לִי הוֹכָחָה בְּרוּרָה מֵרִבּוֹנִי, וְהֶעֱנִיק לִי רַחֲמִים מֵאִתּוֹ שֶׁנִּסְתְּרוּ מִכֶּם, הַחוֹשְׁבִים אַתֶּם שֶׁנִּכְפֶּה אוֹתָהּ עֲלֵיכֶם אִם לֹא תִּרְצוּ?

---

1. ר' סורת אנ-נחל 16 : 88.
2. ר' סורת אל-מולכ 67 : 10.
3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 166 ; סורת מרים 19 : 81 - 82 ; סורת אל-ענכבות 29 : 25 ; וסורת אל-אחקאף 46 : 6.
4. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 23 ; סורת אל-חשר 90 : 20 ; וסורת פאטר 35 : 19 - 24.
5. ר' סורת אז-זוח'רוף 43 : 23.

29. (נוח) אָמַר, הוֹי בְּנֵי עַמִּי! אֵינִי דּוֹרֵשׁ מִכֶּם הוֹן בְּעַד שְׁלִיחוּתִי, כִּי שְׂכָרִי מֵאַלְלָה, לָכֵן לֹא אֲגָרֵשׁ מִלְּפָנַי אֶת אֵלֶּה שֶׁהֶאֱמִינוּ שֶׁהֵם עוֹמְדִים לִפְגֹּשׁ אֶת רִבּוֹנָם.[1] אֲנִי רוֹאֶה שֶׁאַתֶּם אֲנָשִׁים בּוּרִים.

30. הוֹי בְּנֵי עַמִּי! מִי יַעֲזֹר לִי בִּפְנֵי אַלְלָה אִם אֲנִי אֲגָרֵשׁ אוֹתָם מִלְּפָנַי? הַאִם לֹא תִּזָּכְרוּ?

31. אֵין אֲנִי אוֹמֵר לָכֶם כִּי בְּיָדַי אוֹצְרוֹת אַלְלָה, וְאֵינֶנִּי יוֹדֵעַ אֶת הַנִּסְתָּר, וְאֵין אֲנִי אוֹמֵר כִּי מַלְאָךְ אֲנִי, וְאֵינִי אוֹמֵר אֶל אֵלֶּה שֶׁאַתֶּם מְזַלְזְלִים בָּהֶם כִּי אַלְלָה לֹא יַעֲנִיק לָהֶם כָּל טוֹבָה. אַלְלָה יוֹדֵעַ מַה שֶּׁבְּנַפְשׁוֹתֵיהֶם. וְאִם זֹאת אֶעֱשֶׂה, אֶגְרֹם עָוֶל לְעַצְמִי.

32. אָמְרוּ, נוּחַ! הִתְוַכַּחְתָּ עִמָּנוּ וְהִרְבֵּיתָ לְהִתְוַכֵּחַ, הָבֵא עָלֵינוּ (אֶת הָעֹנֶשׁ) שֶׁאִיַּמְתָּ בּוֹ אִם בֶּאֱמֶת אַתָּה צוֹדֵק.

33. אָמַר נוּחַ, אַלְלָה יָבִיא אוֹתוֹ עֲלֵיכֶם אִם יִרְצֶה, וְאֵין אַתֶּם יְכוֹלִים לִבְרֹחַ מֵאַלְלָה,

34. לֹא תּוֹעִיל לָכֶם עֲצָתִי, אִם בִּרְצוֹנִי לְיַעֵץ לָכֶם אִם אַלְלָה רוֹצֶה שֶׁתִּשָּׁאֲרוּ בַּתְּעִיָּה, כִּי הוּא רִבּוֹנְכֶם וְאֵלָיו תּוּחְזְרוּ.

35. הַאִם הֵם (הַכּוֹפְרִים) אוֹמְרִים, הוּא בָּדָה אוֹתוֹ. אֱמֹר, אִם בֶּאֱמֶת בָּדִיתִי אוֹתוֹ, הֲרֵי רַק עָלַי הָאַחְרָיוּת לְחֶטְאִי, אַךְ אֲנִי חַף מֵחֲטָאֵיכֶם.

קֶטַע 4

36. וְאַלְלָה הִשְׁרָה לְנוּחַ, מִלְּבַד אֵלֶּה שֶׁכְּבָר הֶאֱמִינוּ, לֹא יַאֲמִין עוֹד אַף אֶחָד מִבְּנֵי עַמְּךָ, לְכָךְ אַל תִּצְטַעֵר עַל מַעֲשֵׂיהֶם.

37. וּבְנֵה אֶת הַתֵּבָה בְּהַשְׁגָּחָתֵנוּ וְהַשְׁרָאָתֵנוּ,[2] וְאַל תִּשְׁאַל אוֹתִי לִסְלֹחַ לַכּוֹפְרִים, כִּי הֵם יוּטְבְּעוּ.

38. וְכַאֲשֶׁר הָיָה נוּחַ בּוֹנֶה אֶת הַתֵּבָה, וּכְשֶׁמַּנְהִיגִים מִבְּנֵי עַמּוֹ עָבְרוּ עַל פָּנָיו הֵם לָעֲגוּ לוֹ. אָמַר, כְּשֵׁם שֶׁאַתֶּם לוֹעֲגִים לָנוּ, גַּם אֲנַחְנוּ נִלְעַג לָכֶם כַּאֲשֶׁר תִּלְעֲגוּ,

39. וְאַתֶּם עוֹמְדִים לָדַעַת עַל מִי יָבוֹא הָעֹנֶשׁ שֶׁיַּשְׁפִּיל אוֹתוֹ, וְעַל מִי יָחוּל הָעֹנֶשׁ הַנִּצְחִי.

---

1. ר׳ סורת אל-אנעאם 6: 52 - 53.
2. ר׳ סורת טא. הא 20: 39.

40. וְכַאֲשֶׁר בָּא הַצַּו שֶׁלָּנוּ (לְהַשְׁמִיד אֶת הַכּוֹפְרִים), וְרָתַח הַתַּנּוּר.[1] אָמַרְנוּ (לְנוּח), קַח אִתְּךָ אֶל הַתֵּבָה זוּג מִכָּל מִין בְּיַחַד עִם בְּנֵי בֵּיתְךָ -פְּרָט לְאֵלֶּה שֶׁכְּבָר נֶחְרַץ גּוֹרָלָם-[2] וְאֶת הַמַּאֲמִינִים, כִּי רַק מְעַטִּים הֶאֱמִינוּ.

41. וְאָמַר נוּח, עֲלוּ בָּהּ, בְּשֵׁם אַלְלָה הַפְלָגָתָהּ וַעֲגִינָתָהּ, כִּי רִבּוֹנִי סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

42. וּבִהְיוֹת הַתֵּבָה מְהַלֶּכֶת בֵּין גַּלִּים גְּבוֹהִים כֶּהָרִים,[3] קָרָא נוּח אֶל אֶחָד מִבָּנָיו, שֶׁלֹּא הִצְטָרֵף אֲלֵיהֶם, בְּנִי! הִצְטָרֵף אֵלֵינוּ וְאַל תִּהְיֶה עִם הַכּוֹפְרִים.

43. אָמַר (הַבֵּן), אֲנִי אֶמְצָא מַחֲסֶה בָּהָר שֶׁיָּגֵן עָלַי מִפְּנֵי הַמַּיִם. אָמַר (נוּח), אֵין מָגֵן הַיּוֹם מִן הַפְּסִיקָה שֶׁל אַלְלָה, אֶלָּא רַק לְמִי שֶׁאַלְלָה יְרַחֵם עָלָיו. וְאָז הִפְרִידוּ בֵּינֵיהֶם הַגַּלִּים, וְהָיָה בְּנוֹ בֵּין הַטּוֹבְעִים.

44. וְאָז נֶאֱמַר, הוֹי אֲדָמָה! בִּלְעִי אֶת מֵימַיִךְ! וְהוֹי שָׁמַיִם! הַפְסִיקוּ! אָז פָּחֲתוּ הַמַּיִם, וְהָעִנְיָן נִגְמַר. (וְהַתֵּבָה) הֵטִילָה אֶת הָעֹגֶן עַל הַר אַלְ-גּ׳וּדִי,[4] וְאָז נֶאֱמַר, הָאֲבַדּוֹן לַכּוֹפְרִים.

45. נוּח קָרָא אֶל רִבּוֹנוֹ, רִבּוֹנִי! בְּנִי הוּא מִבְּנֵי מִשְׁפַּחְתִּי, וְהַבְטָחָתְךָ (לְהַצִּיל אוֹתִי וּבְנֵי מִשְׁפַּחְתִּי) אֱמֶת הִיא, וְאַתָּה הַטּוֹב בֵּין הַשּׁוֹפְטִים.

46. אָמַר (אַלְלָה), נוּח! אֵין הוּא מִבְּנֵי מִשְׁפַּחְתְּךָ, מִשּׁוּם שֶׁהוּא כּוֹפֵר וְחוֹטֵא. לָכֵן אַל תִּשְׁאַל אוֹתִי מַה שֶּׁאֵין לְךָ יְדִיעָה עָלָיו, אֲנִי מַזְהִיר אוֹתְךָ שֶׁלֹּא לִהְיוֹת בַּנִּבְעָרִים.

47. אָמַר (נוּח), רִבּוֹנִי! אֲנִי מְבַקֵּשׁ מַחֲסֶה אֶצְלְךָ מִפְּנֵי שֶׁאֶשְׁאַל אוֹתְךָ עַל אֲשֶׁר לֹא אֵדַע. אִם לֹא תִּסְלַח לִי וּתְרַחֵם עָלַי אֶהְיֶה גַּם אֲנִי מִן הַמַּפְסִידִים.

48. אָז נֶאֱמַר, נוּח! רֵד בְּשָׁלוֹם מֵאִתָּנוּ וּבַבְּרָכוֹת עָלֶיךָ וְעַל הָאֻמּוֹת אֲשֶׁר אִתְּךָ, אַךְ אֻמּוֹת אֲחֵרוֹת (כּוֹפְרוֹת) נַעֲנִיק לָהֶן תַּעֲנוּג זְמַנִּי, וּלְאַחַר מִכֵּן יְקַבְּלוּ עֹנֶשׁ מַכְאִיב מֵאִתָּנוּ.

49. סִפּוּר זֶה אֶחָד מִסִּפּוּרֵי הֶעָבָר הַנִּסְתָּר שֶׁאֲנַחְנוּ מְגַלִּים לְךָ, לֹא יְדַעְתֶּם עָלָיו אַתָּה וּבְנֵי עַמְּךָ לִפְנֵי זֶה, לָכֵן הִתְאַזֵּר בְּסַבְלָנוּת, כִּי הַתּוֹצָאָה הַטּוֹבָה לִירֵאִים.[5]

---

1. ר׳ סורת אל-מואמנון 23 : 27 ; וסורת אל-קמר 54 : 11 - 14.
2. כמו אחד הבנים שלו ואשתו של נוח.
3. ר׳ סורת אל-קמר 54 : 15 ; וסורת אל-חאקה 69 : 11 - 12.
4. יש הקובעים את מקומו של הר אל-ג׳ודי בין תורכיה ועיראק.
5. ר׳ סורת ע׳אפר 40 : 51 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 171 - 172.

קֶטַע 5

50. וְאֶל בְּנֵי עַאד[1] שָׁלַחְנוּ אֶת הוּד אֲחִיהֶם, וְהוּא אָמַר, הוֹי בְּנֵי עַמִּי! עִבְדוּ אֶת אַלְלָה, כִּי אֵין לָכֶם אֱלֹהַּ מִבַּלְעָדָיו, כִּי אַתֶּם רַק מְשַׁקְּרִים (בִּכְפִירַתְכֶם).

51. הוֹי בְּנֵי עַמִּי! אֵין אֲנִי דּוֹרֵשׁ מִכֶּם שָׂכָר עָלָיו (עַל מַה שֶּׁאֲנִי קוֹרֵא אֶתְכֶם לַעֲבֹד אַלְלָה לְבַדּוֹ), שְׂכָרִי עַל מִי שֶׁבָּרָא אוֹתִי, הַאִם לֹא תָּבִינוּ?!

52. הוֹי בְּנֵי עַמִּי! בַּקְּשׁוּ סְלִיחָה מֵרִבּוֹנְכֶם וְחִזְרוּ אֵלָיו בִּתְשׁוּבָה, וְאָז יוֹרִיד לָכֶם מִן הַשָּׁמַיִם גִּשְׁמֵי בְּרָכָה וְיוֹסִיף לָכֶם כּוֹחַ עַל כּוֹחֲכֶם, וְאַל תִּסְטוּ כְּחוֹטְאִים.

53. הֵם אָמְרוּ, הוּד! לֹא הֵבֵאתָ לָנוּ כָּל הוֹכָחָה בְּרוּרָה, לָכֵן אֵינֶנּוּ נוֹטְשִׁים אֶת אֱלֹהֵינוּ לְפִי דְּבָרֶיךָ, וְאֵין אֲנַחְנוּ מַאֲמִינִים לְךָ.

54. אֲנַחְנוּ אוֹמְרִים, יִתָּכֵן שֶׁאֶחָד מֵאֱלֹהֵינוּ גָּרַם לְשִׁגְעוֹנְךָ. הוּא אָמַר, אֲנִי מֵעִיד עָלַי אֶת אַלְלָה, וֶהֱיוּ עֵדִים גַּם אַתֶּם שֶׁאֲנִי מִתְנַעֵר מִמַּה שֶּׁאַתֶּם מְשַׁתְּפִים,

55. עִם אַלְלָה, לָכֵן הִתְנַכְּלוּ לִי כֻּלְּכֶם וְאַל תִּתְּנוּ לִי שְׁהוּת,

56. אֲנִי סוֹמֵךְ עַל אַלְלָה רִבּוֹנִי וְרִבּוֹנְכֶם, שֶׁאֵין בְּרִיָּה בָּעוֹלָם אֶלָּא הוּא שׁוֹלֵט בָּהּ. רִבּוֹנִי מוֹבִיל לְדֶרֶךְ יְשָׁרָה.

57. וְאִם תִּסְטוּ, אֲנִי כְּבָר מָסַרְתִּי לָכֶם אֶת אֲשֶׁר נִשְׁלַחְתִּי לְהָבִיא אֲלֵיכֶם. רִבּוֹנִי יַחְלִיף אֶתְכֶם בַּאֲנָשִׁים אֲחֵרִים מִבְּלִי שֶׁתּוּכְלוּ לְהָצִיק לוֹ בִּמְאוּמָה. רִבּוֹנִי שׁוֹמֵר עַל כָּל דָּבָר (וְהוּא יִשְׁמֹר עָלַי מִכֶּם).

58. וְכַאֲשֶׁר בָּא גְּזַר הַדִּין שֶׁלָּנוּ לְהַעֲנִישׁ אוֹתָם, הִצַּלְנוּ בְּרַחֲמֵינוּ אֶת הוּד וְעִמּוֹ כָּל אֵלֶּה שֶׁהֶאֱמִינוּ לוֹ וְחִלַּצְנוּ אוֹתָם מֵעֹנֶשׁ כָּבֵד.

59. וְהִנֵּה בְּנֵי עַם עַאד כָּפְרוּ בְּאוֹתוֹת רִבּוֹנָם וְלֹא צִיְּתוּ לִשְׁלִיחָיו, וְצִיְּתוּ לְצַוּוֹ שֶׁל כָּל עָרִיץ וּקְשֵׁה עֹרֶף,

60. לָכֵן רָדְפָה אוֹתָם קְלָלָה בָּעוֹלָם הַזֶּה, וּבְיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים (מְחַכֶּה לָהֶם עֹנֶשׁ כָּבֵד), עַל אֲשֶׁר כָּפְרוּ בְּרִבּוֹנָם. הָאֲבַדּוֹן לְאַנְשֵׁי עַאד, עַמּוֹ שֶׁל הוּד.

קֶטַע 6

61. וְאֶל בְּנֵי עַם תָּ'מוּד שָׁלַחְנוּ אֲחִיהֶם צַאלֶח. וְהוּא אָמַר, הוֹי בְּנֵי עַמִּי! עִבְדוּ אֶת אַלְלָה, שֶׁאֵין לָכֶם אֱלֹהַּ מִלְּבַדּוֹ, הוּא בָּרָא אֶתְכֶם מִן הָאֲדָמָה, וְנָתַן לָכֶם לִחְיוֹת בָּהּ. לָכֵן שַׁאֲלוּ אֶת סְלִיחָתוֹ וְשׁוּבוּ אֵלָיו בִּתְשׁוּבָה, כִּי רִבּוֹנִי קָרוֹב וְעוֹנֶה לַשּׁוֹאֲלִים אוֹתוֹ.[2]

---

1. בני עאד: הם אומה ערבית קדומה טרום-אסלאמית שנכחדה הרבה זמן לפני קום האסלאם. ר' סורת אל-אעראף 7: 65 - 71.
2. ר' סורת אל-בקרה 2: 186.

62. הֵם אָמְרוּ, הוֹי צַאלֶח! לִפְנֵי זֶה הָיִיתָ בְּעֵינֵינוּ אִישׁ חָכָם וּמָתוּן, הַאִם אַתָּה אוֹסֵר עָלֵינוּ לַעֲבֹד מַה שֶּׁעָבְדוּ אֲבוֹתֵינוּ? יֵשׁ לָנוּ סָפֵק גָּדוֹל בַּאֲשֶׁר אַתָּה קוֹרֵא לָנוּ לְהַאֲמִין בּוֹ.

63. אָמַר (צַאלֶח), הוֹי בְּנֵי עַמִּי! מָה אַתֶּם אוֹמְרִים, אִם יֵשׁ בְּיָדִי הוֹכָחָה בְּרוּרָה מֵרִבּוֹנִי, וְהוּא הֶעֱנִיק לִי רַחֲמָנוּת מִמֶּנּוּ (הַנְּבוּאָה)? לָכֵן מִי יַצִּיל אוֹתִי מֵאַלְלָה אִם אֲנִי לֹא אֲצַיֵּת לוֹ? אַתֶּם לֹא מוֹסִיפִים לִי אֶלָּא אֲבַדּוֹן.

64. הוֹי בְּנֵי עַמִּי! הִנֵּה נָאקָה שֶׁל אַלְלָה[1] לְאוֹת לָכֶם. תְּנוּ לָהּ לִרְעוֹת כִּרְצוֹנָהּ בְּאַדְמַת אַלְלָה, וְלֹא תִּפְגְּעוּ בָּהּ לְרָעָה, אַחֶרֶת יִפְגַּע בָּכֶם עֹנֶשׁ מָהִיר.[2]

65. אוּלָם הֵם עִקְּרוּ אוֹתָהּ. וְאָז אָמַר לָהֶם צַאלֶח, תֵּהָנוּ מֵהַחַיִּים שֶׁלָּכֶם שְׁלוֹשָׁה יָמִים, זוֹהִי הַתְרָאָה צוֹדֶקֶת.

66. וְכַאֲשֶׁר בָּא גְּזַר הַדִּין שֶׁלָּנוּ (לְהַעֲנִישׁ אוֹתָם), הִצַּלְנוּ אֶת צַאלֶח וְאֶת כָּל אֵלֶּה שֶׁהֶאֱמִינוּ לוֹ בְּרַחֲמֵינוּ מֵהַשְׁפָּלַת אוֹתוֹ יוֹם. וְרִבּוֹנְךָ הוּא הֶחָזָק וְהֶעָזוּז.

67. וְהַצְּעָקָה פָּגְעָה בָּאֵלֶּה שֶׁכָּפְרוּ, כְּתוֹצָאָה נֶהֶפְכוּ לִפְגָרִים מוּטָלִים עַל פְּנֵיהֶם בְּבָתֵּיהֶם,

68. כְּאִלּוּ שֶׁמֵּעוֹלָם לֹא הָיוּ בַּחַיִּים. בְּנֵי תַ'מוּד כָּפְרוּ, הָאֲבַדּוֹן לְאַנְשֵׁי עַם תַ'מוּד.

קֶטַע 7

69. וְאֶת הַשְּׁלִיחִים (הַמַּלְאָכִים) שֶׁלָּנוּ הֵבִיאוּ לְאַבְּרַאהִים אֶת הַבְּשׂוֹרָה. אָמְרוּ, שָׁלוֹם! אָמַר, שָׁלוֹם! וְהוּא חָשׁ וְהֵבִיא לָהֶם עֵגֶל שָׁמֵן צָלוּי (לֶאֱכֹל),[3]

70. (אָמְנָם הֵם לֹא אָכְלוּ) וּכְשֶׁהוּא רָאָה אֶת יְדֵיהֶם לֹא מַגִּיעוֹת אֵלָיו, חָשַׁד בָּהֶם וּפָחַד מֵהֶם.[4] אֲבָל, הֵם אָמְרוּ לוֹ, אַל תִּפְחַד! אֲנַחְנוּ נִשְׁלַחְנוּ אֶל עַם לוּט.

71. אַךְ אִשְׁתּוֹ (שֶׁל אַבְּרַאהִים) שֶׁהָיְתָה עוֹמֶדֶת בְּקִרְבָתָם (וְהִיא שָׁמְעָה מֶה הָיוּ אוֹמְרִים), צָחֲקָה. וְאָז בִּשַּׂרְנוּ לָהּ עַל הֻלֶּדֶת אִסְחַאק (יִצְחָק), וְאַחֲרֵי אִסְחַאק יַעְקוּבּ (יַעֲקֹב),[5]

---

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 73.
2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 73 - 79.
3. ר' סורת אד׳-ד׳אריאת 51 : 26 - 27.
4. לפי מנהגי שוכני המדבר אם האורח מסרב לאכל את אוכל ההארחה שמגישים לו ; התנהגות זו של האורח נחשבת לסימן של איבה.
5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 133.

72. וְאָמְרָה, אוֹי לִי! אֵיךְ אֵלֵד וַאֲנִי זְקֵנָה וּבַעְלִי זֶה גַּם זָקֵן? בֶּאֱמֶת זֶה דָּבָר מוּזָר.[1]

73. אָמְרוּ (הַמַּלְאָכִים), הַאִם אַתְּ מִתְפַּלֵּאת מֵהָעִנְיָן שֶׁל אַלְלָה? רַחֲמֵי אַלְלָה וּבִרְכוֹתָיו עֲלֵיכֶם בְּנֵי הַבַּיִת, כִּי הוּא (אַלְלָה) רַב-תִּפְאֶרֶת וּמְהֻלָּל.

74. וְכַאֲשֶׁר נִרְגַּע אֶבְּרַאהִים וְנִתְּנָה לוֹ הַבְּשׂוֹרָה (עַל הֻלֶּדֶת אִסְחַאק וְיַעֲקוּבּ, הִמְשִׁיךְ לְהִתְוַכֵּחַ עִמָּנוּ עַל אוֹדוֹת בְּנֵי עַמּוֹ שֶׁל לוּט.

75. כִּי אֶבְּרַאהִים הָיָה מָתוּן, וּמַרְבֶּה לְהִתְפַּלֵּל אֶל אַלְלָה, וְחוֹזֵר בִּתְשׁוּבָה.

76. הוֹי אֶבְּרַאהִים! שְׁכַח מִזֶּה, הִנֵּה כְּבָר הִגִּיעָה הַחְלָטַת רִבּוֹנְךָ, וְהָעֹנֶשׁ בָּא אֲלֵיהֶם, וְאֵין לַעֲצֹר אוֹתוֹ.

77. בְּבוֹא שְׁלִיחֵינוּ (הַמַּלְאָכִים) אֶל לוּט, בּוֹאָם הָיָה רַע בְּעֵינָיו, וְהָיָה עָלָיו לְמַעֲמָסָה. וְאָמַר, זֶהוּ יוֹם קָשֶׁה.

78. הָאֲנָשִׁים מִבְּנֵי עַמּוֹ בָּאוּ אֵלָיו בִּמְהִירוּת, וְהֵם הָיוּ עוֹשִׂים מַעֲשֵׂה תּוֹעֵבָה (סְטִיָּה מִינִית) לִפְנֵי זֶה. אָמַר לָהֶם, בְּנֵי עַמִּי! הִנֵּה בְּנוֹתַי[2] (הִתְחַתְּנוּ אִתָּן) הֵן טְהוֹרוֹת לָכֶם יוֹתֵר. יִרְאוּ אֶת אַלְלָה וְאַל תָּבִיאוּ עָלַי חֶרְפָּה בְּהַתְקָפַת אוֹרְחַי, הַאֵין בָּכֶם אִישׁ שֶׁהוּא בַּר דַּעַת?

79. אָמְרוּ, אַתָּה כְּבָר יוֹדֵעַ כִּי אֵין לָנוּ זְכוּת עַל בְּנוֹתֶיךָ, וְאַתָּה יוֹדֵעַ מָה רְצוֹנֵנוּ.

80. וְאָמַר, לוּ הָיָה לִי כּוֹחַ נֶגְדְּכֶם, אוֹ לוּ הָיָה לִי מִשְׁעָן חָזָק לְהִשָּׁעֵן בּוֹ.

81. אָמְרוּ (הָאוֹרְחִים הַמַּלְאָכִים), הוֹי לוּט! אֲנַחְנוּ שְׁלִיחֵי רִבּוֹנְךָ, וְהֵם לֹא יוּכְלוּ לְהַגִּיעַ אֵלֶיךָ. הוֹצֵא אֶת בְּנֵי בֵּיתְךָ בַּלַּיְלָה הַזֶּה, וְאַל יַבִּיט אֶחָד מִכֶּם לְאָחוֹר, פְּרָט לְאִשְׁתְּךָ אֲשֶׁר יִקְרֶה לָהּ מַה שֶּׁיִּקְרֶה לָהֶם. הַמּוֹעֵד שֶׁלָּהֶם הוּא בַּבֹּקֶר, הַאֵין הַבֹּקֶר קָרוֹב?

82. וְכַאֲשֶׁר בֶּצַע הַצַּו שֶׁלָּנוּ נֶגְדָּם, הָפַכְנוּ אוֹתָהּ מִלְמַעְלָה לְמַטָּה,[3] וְהִמְטַרְנוּ עָלֶיהָ אֲבָנִים מִטִּיט יָבֵשׁ (סִגִּ׳יל) בְּלִי הֶרֶף,[4]

83. מְסֻמָּנוֹת בְּסִימָן מְיֻחָד לְפִי הוֹרָאַת רִבּוֹנְךָ, וְאֵין הֵן (הָאֲבָנִים) רְחוֹקוֹת מִן הַכּוֹפְרִים (שֶׁל מַכָּה).

---

1. ר׳ סורת אד׳-ד׳אריאת 51 : 29.
2. הכוונה היא לכל בנות עמו של לוט. ר׳ גם סורת אל-חג׳ר 15 : 71.
3. העיר שלהם היתה סדום בקרבת ים המלח. ר׳ סורת אנ-נג׳ם 53 : 53.
4. ר׳ סורת אד׳-ד׳אריאת 51 : 33.

קֶטַע 8

84. וְאֶל בְּנֵי מִדְיָן שָׁלַחְנוּ אֶת שׁוּעַיְבּ אֲחִיהֶם. וְהוּא אָמַר, הוֹי בְּנֵי עַמִּי! עִבְדוּ אֶת אַלְלָה, כִּי אֵין לָכֶם אֱלֹהַּ מִבִּלְעָדָיו, וְאַל תַּפְחִיתוּ בְּמִדָּה וּבְמִשְׁקָל. הֵן רוֹאֶה אֲנִי כִּי הַמַּצָּב שֶׁלָּכֶם בַּחַיִּים טוֹב הוּא, אַךְ אֲנִי מְפַחֵד כִּי יָבוֹא עֲלֵיכֶם הָעֹנֶשׁ שֶׁל יוֹם מַקִּיף.

85. הוֹי בְּנֵי עַמִּי! הַשְׁלִימוּ אֶת הַמִּדָּה וְהַמִּשְׁקָל, וְאַל תַּפְחִיתוּ לָאֲנָשִׁים מִן הַמַּגִּיעַ לָהֶם, וְאַל תָּפִיצוּ שְׁחִיתוּת בָּאָרֶץ,

86. מַה שֶּׁאַלְלָה הִתִּיר לָכֶם מֵהָרֶוַח שֶׁמַּגִּיעַ לָכֶם, טוֹב לָכֶם זֹאת אִם אַתֶּם מַאֲמִינִים, אוּלָם אֲנִי לֹא יָכֹל לִשְׁמֹר עֲלֵיכֶם.

87. אָמְרוּ, הוֹי שׁוּעַיְבּ! הַאִם תְּפִלָּתְךָ מְצַוָּה עָלֶיךָ (לִדְרֹשׁ מֵאִתָּנוּ) שֶׁנַּעֲזֹב אֶת אֲשֶׁר עָבְדוּ אֲבוֹתֵינוּ, וְכִי נַפְסִיק לַעֲשׂוֹת בִּרְכוּשֵׁינוּ כִּרְצוֹנֵנוּ! (וְהוֹסִיפוּ בְּלַעַג), הַאִם אַתָּה הַיָּחִיד מִבֵּינֵינוּ הַמָּתוּן וְהַהוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר?

88. אָמַר (שׁוּעַיְבּ), הוֹי בְּנֵי עַמִּי! מָה אַתֶּם אוֹמְרִים, אִם יֵשׁ לִי הוֹכָחָה בְּרוּרָה מֵרִבּוֹנִי, וְגַם הֶעֱנִיק לִי פַּרְנָסָה טוֹבָה מֵאִתּוֹ. לָכֵן אֵינֶנִּי רוֹצֶה לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל שֶׁאֲנִי אוֹסֵר עֲלֵיכֶם. בִּרְצוֹנִי לְתַקֵּן כְּכָל יָכָלְתִּי. הַצְלָחָתִי תְּלוּיָה רַק בְּאַלְלָה שֶׁעָלָיו אֲנִי סוֹמֵךְ וְאֵלָיו אֲנִי חוֹזֵר בִּתְשׁוּבָה.

89. הוֹי בְּנֵי עַמִּי! אַל תִּתְּנוּ לְהִתְנַגְּדוּתְכֶם לִי שֶׁתָּבִיא עֲלֵיכֶם אָסוֹן כַּאֲסוֹנָם שֶׁל אַנְשֵׁי נוּח, אוֹ אַנְשֵׁי הוּד, אוֹ אַנְשֵׁי צַאלֶח, נוֹסָף לְכָל זֶה אַנְשֵׁי לוּט אֵינָם רְחוֹקִים מִכֶּם.

90. בַּקְּשׁוּ סְלִיחָה מֵרִבּוֹנְכֶם, וְחִזְרוּ אֵלָיו בִּתְשׁוּבָה, כִּי רִבּוֹנִי רַחוּם וְחוֹמֵל.

91. אָמְרוּ, שׁוּעַיְבּ! אֵין אָנוּ מְבִינִים הַרְבֵּה מִמַּה שֶּׁאַתָּה אוֹמֵר. וַאֲנַחְנוּ רוֹאִים כִּי אַתָּה חֲסַר אוֹנִים (לֹא מִבֵּין הָעִלִּית שֶׁלָּנוּ), וְלוּלֵא בְּנֵי מִשְׁפַּחְתְּךָ הָיִינוּ רוֹגְמִים אוֹתְךָ בָּאֲבָנִים, וְאֵין אַתָּה נִמְנַע מֵאִתָּנוּ.

92. וְאָמַר, הַאִם בְּנֵי מִשְׁפַּחְתִּי יוֹתֵר חֲזָקִים בְּעֵינֵיכֶם מֵאַלְלָה, עַד כְּדֵי כָּךְ שֶׁפְּנִיתֶם עֹרֶף לְמַה שֶּׁהוּא צִוָּה אֶתְכֶם? רִבּוֹנִי מַקִּיף בְּכָל אֲשֶׁר אַתֶּם עוֹשִׂים.

93. בְּנֵי עַמִּי! הַמְשִׁיכוּ לַעֲשׂוֹת מַה שֶּׁאַתֶּם עוֹשִׂים, וְגַם אֲנִי אֶעֱשֶׂה כִּרְצוֹנִי, אַךְ סוֹפְכֶם שֶׁתֵּדְעוּ עַל מִי יָבוֹא עֹנֶשׁ מַשְׁפִּיל וּמִי הוּא הַכּוֹזֵב. חַכּוּ וּרְאוּ מַה יִּקְרֶה לָכֶם, וְגַם אֲנִי מְחַכֶּה אִתְּכֶם.

94. וְכַאֲשֶׁר בָּא עָנְשֵׁנוּ נֶגְדָּם, הִצַּלְנוּ אֶת שׁוּעַיְבּ וְאֶת הַמַּאֲמִינִים אֲשֶׁר עִמּוֹ, בְּרַחְמָנוּת מֵאִתָּנוּ, אָז לַכּוֹפְרִים פָּגַע בָּהֶם קוֹל צְוָחָה וְהֵם נֶהֶפְכוּ לִפְגָרִים מוּטָלִים עַל פְּנֵיהֶם בְּבָתֵּיהֶם,[1]

95. וְהֻשְׁמְדוּ כְּאִלּוּ מֵעוֹלָם לֹא חָיוּ בְּבָתֵּיהֶם. הָאֲבַדּוֹן לְאַנְשֵׁי עַם מִדְיָן כְּפִי שֶׁאָבְדוּ בְּנֵי עַם תָ'מוּד.

קֶטַע 9

96. וּכְבָר שָׁלַחְנוּ אֶת מוּסָא עִם אוֹתוֹתֵינוּ וְהוֹכָחָה בְּרוּרָה,

97. אֶל פַּרְעֹה וְאַנְשֵׁי הַשִּׁלְטוֹן שֶׁלּוֹ, (אֲבָל פַּרְעֹה לֹא הֶאֱמִין) וְהֵם הָלְכוּ בְּעִקְבוֹתָיו, וְאֵין דַּרְכּוֹ שֶׁל פַּרְעֹה יְשָׁרָה,[2]

98. וְלָכֵן יִצְעַד פַּרְעֹה בְּרֹאשׁ בְּנֵי עַמּוֹ בְּיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים וְיוֹבִילֵם אֶל הָאֵשׁ. כַּמָּה רַע הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֵלָיו יִכָּנְסוּ,

99. וּקְלָלָה רָדְפָה אוֹתָם בָּעוֹלָם הַזֶּה, וּבְיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים. כַּמָּה רַע מַה שֶּׁיְּקַבְּלוּ נוֹסָף לְמַה שֶּׁקִּבְּלוּ בָּעוֹלָם הַזֶּה.[3]

100. זֶהוּ רַק חֵלֶק מִיְּדִיעוֹת הֶעָרִים, נְסַפֵּר לְךָ, אֲשֶׁר חֵלֶק מֵהֶן עוֹד קַיָּם וְחֵלֶק הֻשְׁמַד,

101. וְלֹא אֲנַחְנוּ עָשַׁקְנוּ אוֹתָם, אֶלָּא הֵם עָשְׁקוּ אֶת עַצְמָם. הָאֱלִילִים שֶׁאֲלֵיהֶם הִתְפַּלְּלוּ לֹא עָזְרוּ לָהֶם בִּכְלָל כַּאֲשֶׁר בֵּצַע הַצַּו שֶׁל רִבּוֹנְךָ. לְהֶפֶךְ, אַךְ הֵם הוֹסִיפוּ לָהֶם עֹנֶשׁ עַל עָנְשָׁם.

102. וְכָזֶה הוּא הָעֹנֶשׁ שֶׁל רִבּוֹנְךָ כַּאֲשֶׁר הוּא מַעֲנִישׁ אֶת אַנְשֵׁי הֶעָרִים הַכּוֹפְרִים. וְעָנְשׁוֹ מַכְאִיב וְחָזָק,

103. בְּמַעֲשֵׂה רִבּוֹנְךָ זֶה יֵשׁ אוֹת לְמִי שֶׁיִּרָא מֵעֹנֶשׁ הָעוֹלָם הַבָּא, בְּיוֹם שֶׁיֵּאָסְפוּ אֵלָיו כָּל בְּנֵי הָאָדָם לַדִּין. וּבַיּוֹם הַזֶּה כָּל הַבְּרִיּוֹת יִהְיוּ עֵדִים.[4]

104. וַאֲנַחְנוּ דּוֹחִים אוֹתוֹ רַק לְמוֹעֵד מְסֻיָּם,

105. כַּאֲשֶׁר הַיּוֹם הַזֶּה יָבוֹא, לֹא יוּכַל אָדָם לְדַבֵּר בְּלִי רְשׁוּתוֹ (שֶׁל אַלְלָה),[5] מִבֵּינֵיהֶם יִהְיוּ הָאֻמְלָלִים וְהַמְאֻשָּׁרִים,[6]

---

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 91.
2. ר' סורת אל-מוזמל 73: 16; וסורת אנ-נאזעאת 79: 21 - 26.
3. ר' סורת אל-אעראף 7: 38; סורת אל-אחזאב 33: 67; סורת אל-קצצ 28: 42; וסורת ע'אפר 40: 46.
4. ר' סורת אל-כהף 18: 47.
5. ר' סורת טא. הא 20: 109; וסורת אנ-נבא' 78: 38.
6. ר' סורת אש-שורא 42: 7.

106. אֶת הָאֻמְלָלִים, הֵם יִהְיוּ בָּאֵשׁ, שֶׁיִּהְיוּ נֶאֱנָחִים וְנֶאֱנָקִים.

107. לָנֶצַח יִהְיוּ בָּהּ, כָּל עוֹד יִתְקַיְּמוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, אֶלָּא אִם יִרְצֶה רִבּוֹנְךָ אַחֶרֶת.[1] כִּי רִבּוֹנְךָ פָּעֳלוֹ כְּפִי שֶׁהוּא רוֹצֶה.

108. אֲשֶׁר לַמְאֻשָּׁרִים הֵם יִהְיוּ בַּגַּן, וְלָנֶצַח יִהְיוּ בּוֹ, כָּל עוֹד הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ קַיָּמִים, אֶלָּא אִם יִרְצֶה רִבּוֹנְךָ אַחֶרֶת.[2] תִּהְיֶה זוֹ כְּמַתָּנָה בִּלְתִּי נִפְסֶקֶת.

109. לֹא יִהְיֶה בְּךָ סָפֵק אֵפוֹא בְּמָה שֶׁהַכּוֹפְרִים הָאֵלֶּה עוֹבְדִים, הֵם אֵינָם עוֹבְדִים אֶלָּא מַה שֶּׁעָבְדוּ אֲבוֹתֵיהֶם לִפְנֵיהֶם. כִּי אֲנַחְנוּ נוֹתְנִים לָהֶם אֶת כָּל הַמַּגִּיעַ לָהֶם מִן הָעֹנֶשׁ בִּשְׁלֵמוּת.

קֶטַע 10

110. אֲנַחְנוּ נָתַנּוּ לְמוּסָא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה), וְאוּלָם הֵם (הַיְּהוּדִים) נֶחְלְקוּ בּוֹ, וְלוּלֵא הַחְלָטָה קוֹדֶמֶת מֵרִבּוֹנְךָ, הָיָה שׁוֹפֵט בֵּינֵיהֶם (בָּעוֹלָם הַזֶּה). וְהֵם (הַכּוֹפְרִים מִבֵּין הַיְּהוּדִים וְהַפַּגָּנִיִּים) מְפַקְפְּקִים בּוֹ (הַקּוּרְאָן) בְּאֹפֶן חָמוּר.

111. וְאָכֵן לְכֻלָּם (אֵלֶּה שֶׁכָּפְרוּ בַּקּוּרְאָן) יְשַׁלֵּם רִבּוֹנְךָ כְּפָעֳלָם, כִּי הוּא בָּקִיא בְּמָה שֶׁהֵם עוֹשִׂים.

112. וְלָכֵן הַמְשֵׁךְ בְּדַרְכְּךָ כְּפִי שֶׁצֻוֵּיתָ, אַתָּה וְאֵלֶּה שֶׁחָזְרוּ בִּתְשׁוּבָה אִתְּךָ, וְאַל תַּגְזִימוּ, כִּי אַלְלָה רוֹאֶה אֶת כָּל אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ.

113. וְאַל תִּבְטְחוּ בַּכּוֹפְרִים, לְבַל תִּפְגַּע בָּכֶם הָאֵשׁ. אָז לֹא יִהְיֶה לָכֶם מְגִנִּים זוּלַת אַלְלָה, וְלֹא תְּקַבְּלוּ עֶזְרָה כָּל שֶׁהִיא.

114. קַיֵּם אֶת הַתְּפִלָּה בִּשְׁנֵי קְצוֹת הַיּוֹם,[3] וּמֶשֶׁךְ שָׁעוֹת מֵהַלַּיְלָה, כִּי הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים מְכַפְּרִים וּמוֹחִים אֶת הַמַּעֲשִׂים הָרָעִים. וְזוֹ הַזְכָּרָה לְאֵלֶּה שֶׁרוֹצִים לְהִזָּכֵר.

115. וְהִתְאַזֵּר בְּסַבְלָנוּת, כִּי אַלְלָה לֹא יְאַבֵּד אֶת שְׂכָרָם שֶׁל עוֹשֵׂי הַטּוֹב.

116. לוּ הָיוּ בְּקֶרֶב הַדּוֹרוֹת שֶׁקָּדְמוּ לָכֶם אֲנָשִׁים שֶׁהִתְנַגְּדוּ לְמַעֲשִׂים רָעִים, הָיִינוּ מַצִּילִים אוֹתָם. וְהֵם רַק מְעַטִּים מִבֵּינֵיהֶם, אֲבָל הַכּוֹפְרִים הִמְשִׁיכוּ בְּכָפְרָם וּבְתַעֲנוּגוֹתֵיהֶם וְהָיוּ חוֹטְאִים.

117. רִבּוֹנְךָ לֹא הָיָה מַשְׁמִיד עָרִים בְּלִי סִבָּה מֻצְדֶּקֶת, בְּעוֹד תּוֹשָׁבֵיהֶן עוֹשִׂים טוֹב.

---

1. ר' סורת אל-אנעאם 6: 128.
2. להוציא החוטאים מבין המאמינים.
3. הבוקר והערב.

118. לוּ רָצָה רִבּוֹנְךָ, הָיָה עוֹשֶׂה אֶת כָּל בְּנֵי הָאָדָם אֻמָּה אַחַת, אַךְ הֵם יַמְשִׁיכוּ לִהְיוֹת מְפֻלָּגִים (בֵּין אֱמוּנָה וּכְפִירָה),

119. אֶלָּא אֵלֶּה אֲשֶׁר רִחֵם רִבּוֹנְךָ עֲלֵיהֶם (וְהֶאֱמִינוּ), לְשֵׁם כָּךְ (לִהְיוֹת מְפֻלָּגִים) הוּא בָּרָא אוֹתָם. עַל כָּךְ פָּסַק רִבּוֹנְךָ, לְמַלֵּא גֵּיהִנֹּם בְּשֵׁדִים וּבְנֵי הָאָדָם יַחְדָּו (מִן הַכּוֹפְרִים).

120. אֲנַחְנוּ מְסַפְּרִים לְךָ אֶת הַכֹּל עַל קוֹרוֹת שְׁלִיחֵינוּ שֶׁקָּדְמוּ לְךָ אֲשֶׁר יְחַזֵּק אֶת לִבְּךָ. וּבָזֹאת (סוּרָה זוֹ) בָּאָה אֵלֶיךָ הָאֱמֶת וְהָאַזְהָרָה (לַכּוֹפְרִים) וְהַזְכָּרָה לַמַּאֲמִינִים.

121. אֱמֹר לְאֵלֶּה שֶׁלֹּא הֶאֱמִינוּ, עֲשׂוּ כָּל מַה שֶּׁאַתֶּם רוֹצִים, וַאֲנַחְנוּ נַעֲשֶׂה כָּל מַה שֶּׁאֲנַחְנוּ רוֹצִים,

122. וְחַכּוּ גַּם אֲנַחְנוּ מְחַכִּים.

123. לְאַלְלָה שַׁיָּךְ כָּל הַנִּסְתָּר בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְאֵלָיו יוּחְזַר כָּל דָּבָר, וְלָכֵן עֲבֹד אוֹתוֹ וְהִסָּמֵךְ עָלָיו, וְרִבּוֹנְכֶם אֵינוֹ מִתְעַלֵּם מִמַּה שֶּׁאַתֶּם עוֹשִׂים.

12

סוּרַת יוּסוּף

יוֹסֵף

סורה זו קיבלה את שמה «יוסוף, יוֹסֵף» משום שהספור של יוסוף נזכר בה בשלימותו. ספורו של יוסוף לא נזכר במקום אחר בקוראן; רק שמו נזכר בשתי סורות; סורת אל-אנעאם 6 : 84; וסורת ע׳אפר 40 : 34.

הורדה במכה אחרי סורת הוד 11; ופסוקיה מאה ואחד-עשר. קיבלה את שמה «יוֹסֵף» מפסוק ארבעה.

סוּרַת יוּסוּף 12

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. א.ל. ר.[1]

אֵלֶּה אוֹתוֹת הַסֵּפֶר הַבָּהִיר (הַקּוּרְאָן).

2. וַאֲנַחְנוּ הוֹרַדְנוּ אוֹתוֹ מִן הַשָּׁמַיִם קוּרְאָן בַּעֲרָבִית לְמַעַן תָּבִינוּ.

3. אֲנַחְנוּ נְסַפֵּר לְךָ הַסִּפּוּרִים הַטּוֹבִים בְּיוֹתֵר עַל יְדֵי מַה שֶּׁהִשְׁרֵינוּ לְךָ מֵהַקּוּרְאָן הַזֶּה, לִפְנֵי זֶה (הַקּוּרְאָן) לֹא יָדַעְתָּ אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה.

4. כַּאֲשֶׁר יוּסוּף (יוֹסֵף) אָמַר לְאָבִיו, אַבָּא! רָאִיתִי (בַּחֲלוֹם) אַחַד-עָשָׂר כּוֹכָבִים וְאֶת הַשֶּׁמֶשׁ וְאֶת הַיָּרֵחַ, רָאִיתִי אוֹתָם סוֹגְדִים לִי.[2]

5. אָמַר (הָאָב), בְּנִי! אַל תְּסַפֵּר אֶת חֲלוֹמְךָ לְאַחֶיךָ לְבַל יְזַמְּמוּ מְזִמּוֹת נֶגְדְּךָ. כִּי הַשָּׂטָן אוֹיֵב גָּלוּי לְבֶן הָאָדָם.

6. כָּךְ יִבְחַר בְּךָ רִבּוֹנְךָ וִילַמֶּדְךָ לְפָרֵשׁ אֶת הַחֲלוֹמוֹת שֶׁאֲחֵרִים יִרְאוּ, וְיַשְׁלִים אֶת חַסְדּוֹ לְךָ וּלְמִשְׁפַּחַת יַעְקוּב, כְּפִי שֶׁהִשְׁלִים אֶת חַסְדּוֹ לַאֲבוֹתֶיךָ, אֶבְּרַאהִים וְאֶסְחַאק לְפָנֶיךָ. רִבּוֹנְךָ יוֹדֵעַ וְחָכָם.

קֶטַע 2

7. בְּסִפּוּר שֶׁל יוּסוּף וְאֶחָיו יֵשׁ אוֹת וְלֶקַח לַשּׁוֹאֲלִים.

8. וְכַאֲשֶׁר אָמְרוּ (אֶחָיו שֶׁל יוּסוּף), הִנֵּה יוּסוּף וְאָחִיו אֲהוּבִים לְאָבִינוּ יוֹתֵר מֵאוֹתָנוּ, אִם כִּי אֲנַחְנוּ חֲבוּרָה. אָכֵן אָבִינוּ שָׁרוּי בְּטָעוּת גְּמוּרָה.

9. וְהֵם אָמְרוּ, הִרְגוּ אֶת יוּסוּף אוֹ הַשְׁלִיכוּ אוֹתוֹ לְמָקוֹם רָחוֹק בָּאָרֶץ, אָז אַהֲבַת אֲבִיכֶם תֻּפְנֶה רַק אֲלֵיכֶם, וְנִהְיֶה אֲנָשִׁים מַצְלִיחִים בִּלְעָדָיו.

10. וְאָז אָמַר אֶחָד מֵהֶם, אַל תַּהַרְגוּ אֶת יוּסוּף, מוּטָב שֶׁתַּשְׁלִיכוּ אוֹתוֹ לְמַעֲמַקֵּי בּוֹר, יִתָּכֵן וְאַחַת הַשַּׁיָּרוֹת תִּמְצָא אוֹתוֹ, אִם בֶּאֱמֶת אַתֶּם רוֹצִים לַעֲשׂוֹת מַה שֶּׁהוּא.

11. וְאָז אָמְרוּ, אָבִינוּ! לָמָּה אֵינְךָ בּוֹטֵחַ בָּנוּ בְּכָל הַנּוֹגֵעַ לְיוּסוּף? וּלְטוֹבָתוֹ אֲנַחְנוּ דּוֹאֲגִים.

---

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.
2. הסגידה ליוסף מתוך הוקרה ולא פולחן. כמו סגידת המלאכים לאדם. ר' סורת אל-בקרה 2 : 34.

12. שְׁלַח אוֹתוֹ עִמָּנוּ מָחָר יְשַׂחֵק וְיִשְׂמַח וַאֲנַחְנוּ נִשְׁמֹר עָלָיו.

13. אָמַר (יַעְקוּבּ), אֲנִי אֶדְאַג מְאוֹד אִם תִּקְחוּ אוֹתוֹ עִמָּכֶם, וַאֲנִי מְפַחֵד שֶׁהַזְּאֵב יִטְרֹף אוֹתוֹ כְּשֶׁאַתֶּם לֹא שָׂמִים לֵב אֵלָיו.

14. הֵם אָמְרוּ, אִם יֹאכַל אוֹתוֹ הַזְּאֵב בְּעוֹד אֲנַחְנוּ חֲבוּרָה וַחֲזָקִים, נִהְיֶה מְאוֹד נִכְשָׁלִים.

15. וְכַאֲשֶׁר לָקְחוּ אוֹתוֹ, וּלְאַחַר שֶׁזָּמְמוּ לְהַשְׁלִיכוֹ לְתוֹךְ הַבּוֹר, הִשְׁרֵינוּ לוֹ, עוֹד תַּזְכִּיר לָהֶם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם זֶה בְּלִי שֶׁיַּרְגִּישׁוּ.

16. וּכְשֶׁחָזְרוּ אֶל אֲבִיהֶם בָּעֶרֶב בּוֹכִים,

17. הֵם אָמְרוּ, אָבִינוּ! עָרַכְנוּ תַּחֲרוּת מֵרוֹץ בֵּינֵינוּ וְהִשְׁאַרְנוּ אֶת יוֹסוּף עַל כֵּלֵינוּ, וְאָז טָרַף אוֹתוֹ הַזְּאֵב, אַתָּה לֹא תַּאֲמִין לָנוּ אֲפִלּוּ אִם אֲנַחְנוּ הָיִינוּ צוֹדְקִים.

18. וְהֵבִיאוּ אֶת כֻּתָּנְתּוֹ וְעָלֶיהָ דַּם שֶׁקֶר. אָמַר (יַעְקוּבּ), נִתְפַּתֵּיתֶם לַעֲשׂוֹת דְּבַר מָה רַע. עָלַי לְהִתְאַזֵּר יָפֶה בְּסַבְלָנוּת, וְאַלְלָה יַעֲזֹר לִי מִפְּנֵי מַה שֶּׁאַתֶּם מְתָאֲרִים.

19. וְהִנֵּה הִגִּיעָה שַׁיָּרָה, וְהֵם שָׁלְחוּ אֶחָד מֵהֶם לִשְׁאֹב מַיִם. וְכַאֲשֶׁר הוֹרִיד אֶת דָּלְיוֹ, וּלְפֶתַע הוּא קָרָא, הִתְבַּשְּׂרוּ! מָצָאתִי נַעַר בַּבּוֹר, וְהִסְתִּירוּ אוֹתוֹ בְּתוֹךְ הַסְּחוֹרָה שֶׁלָּהֶם, אַךְ אַלְלָה יָדַע מַה שֶּׁהֵם עוֹשִׂים.

20. (וְאֶחָיו) מָכְרוּ אוֹתוֹ בִּמְחִיר זוֹל מְאוֹד, בַּעֲבוּר דֶּרְהָמִים[1] סְפוּרִים, כִּי לֹא הָיָה לָהֶם עִנְיָן בּוֹ.

קֶטַע 3

21. הָאִישׁ מִמִּצְרַיִם אֲשֶׁר קָנָה אוֹתוֹ אָמַר לְאִשְׁתּוֹ, הִתְיַחֲסִי אֵלָיו בְּכָבוֹד, כִּי אוּלַי יוֹעִיל לָנוּ, אוֹ נִקַּח אוֹתוֹ כְּבֵן שֶׁלָּנוּ. וְכָךְ בִּסַּסְנוּ אֶת יוֹסוּף בָּאָרֶץ (מִצְרַיִם), וּכְדֵי לְלַמֵּד אוֹתוֹ לְפָרֵשׁ אֶת הַחֲלוֹמוֹת, וְאַלְלָה שׁוֹלֵט עַל כָּל הָעִנְיָנִים שֶׁלּוֹ, וְאוּלָם מַרְבִּית בְּנֵי הָאָדָם אֵינָם יוֹדְעִים.

22. וְכַאֲשֶׁר הִגִּיעַ יוֹסוּף לְבַגְרוּתוֹ הֶעֱנַקְנוּ לוֹ חָכְמָה וָדַעַת. כָּזֹאת נִגְמֹל לְעוֹשֵׂי הַטּוֹב.

23. הָאִשָּׁה אֲשֶׁר הָיָה בְּבֵיתָהּ נִסְּתָה לְפַתּוֹת אוֹתוֹ, וְנָעֲלָה אֶת הַדְּלָתוֹת, וְאָמְרָה, בּוֹא אֵלַי, אָמַר, יִשְׁמְרֵנִי אַלְלָה! הֵן אֲדוֹנִי כִּבֵּד אֶת שְׁהוּתִי בְּבֵיתוֹ. הַחוֹטְאִים לֹא יַצְלִיחוּ.

---

1. דרהם, מטבע של כסף.

24. וְאָכֵן חָשְׁקָה נַפְשָׁהּ בּוֹ וְאַף הוּא חָשְׁקָה נַפְשׁוֹ בָּהּ לוּלֵי רָאָה אֶת אוֹת רִבּוֹנוֹ.[1] עָשִׂינוּ זֹאת כְּדֵי לְהַרְחִיק אֶת הָרָעָה וְאֶת הַתּוֹעֵבָה מִמֶּנּוּ. כִּי הָיָה מֵעֲבָדֵינוּ הַטְּהוֹרִים אֲשֶׁר הִתְמַסְּרוּ לַעֲבוֹדַת אַלְלָה.

25. וְהוּא רָץ לִקְרַאת הַדֶּלֶת לִבְרֹחַ, אֲבָל הִיא רָצָה אַחֲרָיו לִתְפֹּס אוֹתוֹ, וְאָז הִיא קָרְעָה אֶת כֻּתָּנְתּוֹ מֵאָחוֹר, וְהֵם מָצְאוּ אֶת בַּעְלָהּ לְיַד הַדֶּלֶת. וְאָז אָמְרָה, מַה דִּינוֹ שֶׁל מִי שֶׁרָצָה לַעֲשׂוֹת מַעֲשֵׂה תּוֹעֵבָה עִם אִשְׁתְּךָ, אִם לֹא מַאֲסָר אוֹ עֹנֶשׁ מַכְאִיב?

26. אָמַר יוֹסֵף, הִיא נִסְּתָה לְפַתּוֹת אוֹתִי, וְעֵד מִבְּנֵי בֵּיתָהּ הֵעִיד, אִם כֻּתָּנְתּוֹ קְרוּעָה מִלְּפָנִים, הֲרֵי הִיא צוֹדֶקֶת וְהוּא שַׁקְרָן,

27. אַךְ אִם כֻּתָּנְתּוֹ קְרוּעָה מֵאָחוֹר, הֲרֵי הִיא מְשַׁקֶּרֶת וְהוּא צוֹדֵק.

28. וְכַאֲשֶׁר רָאָה (בַּעְלָהּ) כִּי כֻּתָּנְתּוֹ קְרוּעָה מֵאָחוֹר, אָמַר, אָכֵן זֶה מִמְּזִמַּתְכֶן, כִּי מְזִמַּתְכֶן עֲצוּמָה,

29. אַתָּה יוֹסֵף, סוּר מִזֶּה. וְאַתְּ, בַּקְּשִׁי סְלִיחָה עַל חֶטְאֵךְ, כִּי הָיִית מִן הַחוֹטְאִים.

קֶטַע 4

30. וְנָשִׁים בָּעִיר אָמְרוּ, אֵשֶׁת הַשַּׂר חָשְׁקָה בְּעַבְדָּהּ וְרָצְתָה לְפַתּוֹת אוֹתוֹ, אֲנַחְנוּ רוֹאוֹת שֶׁהִיא בְּתְעִיָּה גְּלוּיָה.

31. וְכַאֲשֶׁר שָׁמְעָה עַל דִּבְרֵי הָרְכִילוּת שֶׁלָּהֶן, הִזְמִינָה אוֹתָן, וְהֵכִינָה לָהֶן מְקוֹם יְשִׁיבָה נוֹחַ וְאֹכֶל לֶאֱכֹל, וְנָתְנָה סַכִּין בְּיַד כָּל אַחַת. וְאָמְרָה לוֹ, צֵא אֲלֵיהֶן. וְכַאֲשֶׁר הַנָּשִׁים רָאוּ אֶת יוֹסֵף נִדְהֲמוּ מִיֹּפִי מַרְאֵהוּ עַד כִּי חָתְכוּ אֶת יְדֵיהֶן,[2] וְאָמְרוּ, יִשְׁמְרֵנוּ אַלְלָה! אֵין זֶה בֶּן אָדָם. אֵין כִּי זֶה אֶלָּא מַלְאָךְ מְכֻבָּד.

32. וְאָז אָמְרָה, הִנֵּה הוּא זֶה אֲשֶׁר גִּנִּיתֶן אוֹתִי בִּגְלָלוֹ. אָמְנָם רָצִיתִי לְפַתּוֹת אוֹתוֹ, אַךְ הוּא כָּבַשׁ אֶת יִצְרוֹ. אִם לֹא יַעֲשֶׂה אֶת מַה שֶּׁאֶדְרֹשׁ מִמֶּנּוּ, יֵאָסֵר וְיִהְיֶה מִן הַנִּכְנָעִים.

33. אָמַר יוֹסֵף, רִבּוֹנִי! הַמַּאֲסָר טוֹב לִי מִמַּה שֶּׁהֵן מַזְמִינוֹת אוֹתִי לַעֲשׂוֹת, וְאִם לֹא תַּרְחִיק מִמֶּנִּי אֶת מְזִמּוֹתֵיהֶן, אֶכָּנַע וְאֶהְיֶה בֵּין הַחוֹטְאִים.

34. וְרִבּוֹנוֹ נַעֲנָה לוֹ, וְהִרְחִיק מִמֶּנּוּ אֶת מְזִמּוֹתֵיהֶן. כִּי הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.

35. אָמְנָם אַחֲרֵי שֶׁרָאוּ שֶׁהוּא חַף מִפֶּשַׁע הֶחְלִיטוּ לֶאֱסֹר אוֹתוֹ לִזְמַן מָה.

1. ראה את אות ריבונו = יש האומרים, שהמלאך ג'בריל נגלה לו, או יעקוב אביו.
2. מתוך התפעלות ביופיו של יוסף חתכו את ידיהן במקום לחתוך את הפרי שנתנה להן לאכול.

קֶטַע 5

36. וּשְׁנֵי נְעָרִים נִכְנְסוּ עִמּוֹ אֶל בֵּית הַסֹּהַר. אָמַר הָאֶחָד, הִנֵּה רָאִיתִי עַצְמִי בַּחֲלוֹם סוֹחֵט עֲנָבִים לַעֲשׂוֹת יַיִן. וְהָאַחֵר אָמַר, הִנֵּה רָאִיתִי עַצְמִי בַּחֲלוֹם נוֹשֵׂא לֶחֶם עַל רָאשִׁי וְהָעוֹף אוֹכֵל מִמֶּנּוּ. (שְׁנֵיהֶם אָמְרוּ), הוֹדַע לָנוּ אֶת פֵּרוּשׁוֹ, כִּי אֲנַחְנוּ רוֹאִים אוֹתְךָ מֵעוֹשֵׂי הַטּוֹב.

37. וְאָז אָמַר יוֹסוּף, כָּל אֹכֶל שֶׁיּוּבָא אֲלֵיכֶם, אֲנִי יָכוֹל לְהוֹדִיעַ לָכֶם עָלָיו לִפְנֵי שֶׁיֻּגַּשׁ לָכֶם. זֶהוּ מַה שֶּׁלִּמְּדָנִי רִבּוֹנִי, כִּי אֲנִי נָטַשְׁתִּי אֶת דָּתָם שֶׁל אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יַאֲמִינוּ בְּאַלְלָה, וְיִכְפְּרוּ בָּעוֹלָם הַבָּא,

38. וְהֶאֱמַנְתִּי בְּדַת אֲבוֹתַי, אֶבְּרַאהִים, אֶסְחַאק, וְיַעְקוּבּ, וְאַל לָנוּ לְשַׁתֵּף עִם אַלְלָה כָּל שֶׁהוּא. זֶה הַחֶסֶד שֶׁל אַלְלָה עָלֵינוּ וְעַל כָּל בְּנֵי הָאָדָם, וְאוּלָם מַרְבִּית הָאֲנָשִׁים לֹא יוֹדוּ (לְאַלְלָה).

39. חֲבֵרַי לְמַאֲסָר! הַאִם (עֲבוֹדַת) רִבּוֹנִים שׁוֹנִים טוֹבָה יוֹתֵר מֵעֲבוֹדַת אַלְלָה, הָאֶחָד וְהַמְּנַצֵּחַ?

40. הָאֱלִילִים שֶׁאַתֶּם עוֹבְדִים מִבַּלְעָדָיו אֵינָם אֶלָּא שֵׁמוֹת שֶׁאַתֶּם וַאֲבוֹתֵיכֶם בְּדִיתֶם בְּלִי כָּל רְשׁוּת מֵאַלְלָה. הַשִּׁלְטוֹן בִּידֵי אַלְלָה לְבַד, וְהוּא צִוָּה כִּי לֹא תַּעַבְדוּ אֶלָּא אוֹתוֹ, זֹאת הִיא הַדָּת הַיְּשָׁרָה, וְאוּלָם מַרְבִּית הָאֲנָשִׁים לֹא יֵדְעוּ.

41. חֲבֵרַי לְמַאֲסָר! וַאֲשֶׁר לְפֵשֶׁר חֲלוֹמוֹתֵיכֶם, אֶחָד מִשְּׁנֵיכֶם יַשְׁקֶה אֶת אֲדוֹנוֹ יַיִן, וְהַשֵּׁנִי יִצָּלֵב וְהָעוֹף תֹּאכַל מֵרֹאשׁוֹ. כְּבָר נֶחְרַץ הַדָּבָר שֶׁשְּׁאַלְתֶּם עָלָיו.

42. אָז אָמַר לְזֶה אֲשֶׁר חָשַׁב שֶׁהוּא יִנָּצֵל, הַזְכֵּר אוֹתִי בִּפְנֵי אֲדוֹנֶיךָ. אַךְ הַשָּׂטָן הִשְׁכִּיחוּהוּ לְהַזְכִּירוֹ בִּפְנֵי אֲדוֹנָיו, וְהוּא (יוֹסוּף) נִשְׁאַר בְּבֵית הַסֹּהַר שָׁנִים מִסְפָּר.

קֶטַע 6

43. וְכַאֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ אָמַר, (בַּחֲלוֹם) רָאִיתִי שֶׁבַע פָּרוֹת שְׁמֵנוֹת, וְהִנֵּה שֶׁבַע פָּרוֹת רָזוֹת אוֹכְלוֹת אוֹתָן, וְשֶׁבַע שִׁבּוֹלִים יְרֻקּוֹת וַאֲחֵרוֹת יְבֵשׁוֹת. הוֹי אֲנָשִׁים נִכְבָּדִים! תְּנוּ דַּעְתְּכֶם עַל חֲלוֹמִי, אִם אַתֶּם יְכוֹלִים לְפָרֵשׁ חֲלוֹמוֹת.

44. הֵם אָמְרוּ, חֲלוֹמוֹת מְבֻלְבָּלִים, וְאֵין אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים לְפָרֵשׁ חֲלוֹמוֹת.

45. וְהִנֵּה זֶה אֲשֶׁר נִצַּל, נִזְכַּר (בְּיוֹסוּף) אַחֲרֵי זְמַן מָה, וְאָמַר, אֲנִי אָבִיא לָכֶם אֶת פִּשְׁרוֹ, הַרְשׁוּ לִי לָלֶכֶת,

46. (וּכְשֶׁהִגִּיעַ אֶל יוֹסוּף בְּבֵית הַסֹּהַר) אָמַר לוֹ, יוֹסוּף הַצַּדִּיק! מַה דַּעְתְּךָ עַל שֶׁבַע פָּרוֹת שְׁמֵנוֹת הַנֶּאֱכָלוֹת עַל יְדֵי שֶׁבַע פָּרוֹת רָזוֹת, וְשֶׁבַע שִׁבּוֹלִים יְרֻקּוֹת וַאֲחֵרוֹת יְבֵשׁוֹת, לְמַעַן אֶחְזֹר לָאֲנָשִׁים כְּדֵי שֶׁיֵּדְעוּ?

.47 אָמַר (יוסוף), שֶׁבַע שָׁנִים תִּזְרְעוּ בִּשְׁקִידָה גְּדוֹלָה, אַךְ אֶת מַה שֶּׁתִּקְצְרוּ הַנִּיחוּ אוֹתוֹ בְּשִׁבֳּלָיו, מִלְּבַד מְעַט אֲשֶׁר מִמֶּנּוּ תֹּאכְלוּ.

.48 אַחַר יָבוֹאוּ שֶׁבַע שָׁנִים קָשׁוֹת שֶׁתֹּאכַלְנָה אֶת כָּל מַה שֶּׁחֲסַכְתֶּם, מִלְּבַד מְעַט אֲשֶׁר אוֹתוֹ תִּשְׁמְרוּ,

.49 אַחַר כָּךְ תָּבוֹא שָׁנָה שֶׁבָּהּ יֵרֵד גֶּשֶׁם, וּבָהּ יִהְיֶה שֶׁפַע בַּפְּרִי.

קֶטַע 7

.50 וְאָז אָמַר הַמֶּלֶךְ, הָבִיאוּ אוֹתוֹ אֵלַי! וְכַאֲשֶׁר בָּא הַשָּׁלִיחַ אֵלָיו, אָמַר (יוסוף), שׁוּב אֶל אֲדוֹנֶיךָ וּשְׁאַל אוֹתוֹ, לְבָרֵר אֶת עִנְיַן הַנָּשִׁים אֲשֶׁר פָּצְעוּ אֶת יְדֵיהֶן. כִּי רִבּוֹנִי יוֹדֵעַ אֶת מְזִמָּתָן.

.51 וְאָמַר הַמֶּלֶךְ, מַה קָּרָה לָכֶן כַּאֲשֶׁר שִׁדַּלְתֶּן אֶת יוֹסֵף? אָמְרוּ, יִשְׁמְרֵנוּ אַלְלָה! אֵין אֲנַחְנוּ יוֹדְעוֹת עָלָיו כָּל רַע. אָז אָמְרָה אֵשֶׁת הַשַּׂר, עַתָּה נְכוֹנָה (נִתְגַּלְּתָה) הָאֱמֶת, אֲנִי נִסִּיתִי לְפַתּוֹת אוֹתוֹ, וְהוּא מֵהַצּוֹדְקִים.

.52 בְּזֹאת יֵדַע (בַּעֲלִי) כִּי לֹא בָּגַדְתִּי בּוֹ בְּסֵתֶר, וְכִי אַלְלָה לֹא יַדְרִיךְ אֶת מְזִמַּת הַבּוֹגְדִים.

חלק 13

.53 וְלֹא אֲזַכֶּה אֶת נַפְשִׁי, כִּי הַיֵּצֶר מֵדִיחַ לְרָעָה, פְּרָט לַאֲשֶׁר עָלָיו יְרַחֵם רִבּוֹנִי. כִּי רִבּוֹנִי סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

.54 וְאָז הַמֶּלֶךְ אָמַר, הָבִיאוּ אוֹתוֹ אֵלַי וְאֶבְחַר בּוֹ לְשֵׁרוּתִי. וְכַאֲשֶׁר בָּא אָמַר לוֹ הַמֶּלֶךְ, אַתָּה אֶצְלֵנוּ נִכְבָּד וְנֶאֱמָן.

.55 אָמַר יוסוף, הַפְקֵד אוֹתִי עַל אוֹצְרוֹת הָאָרֶץ, כִּי אֲנִי שׁוֹמֵר נֶאֱמָן וּבַעַל יֶדַע.

.56 כָּךְ בִּסַּסְנוּ אֶת מַעֲמָדוֹ שֶׁל יוסוף בָּאָרֶץ (מִצְרַיִם), לִשְׁכֹּן בְּכָל מָקוֹם שֶׁיִּרְצֶה, וְכָךְ נַעֲנִיק רַחֲמֵינוּ לְמִי שֶׁנִּרְצֶה, וְלֹא נִגְרַע מִשְּׂכַר עוֹשֵׂי הַטּוֹב,

.57 וְאוּלָם שְׂכַר הָעוֹלָם הַבָּא טוֹב יוֹתֵר לְאֵלֶּה הַמַּאֲמִינִים וְהַיְּרֵאִים (אֶת אַלְלָה).

קֶטַע 8

.58 וְכַאֲשֶׁר אֶחָיו שֶׁל יוסוף בָּאוּ וְנִכְנְסוּ אֵלָיו, וְהוּא הִכִּיר אוֹתָם אַךְ הֵם לֹא הִכִּירוּ אוֹתוֹ.

.59 אוּלָם לְאַחַר שֶׁסִּפֵּק לָהֶם אֶת צָרְכֵיהֶם מִן הַמָּזוֹן, אָמַר, בַּפַּעַם הַבָּאָה הָבִיאוּ אֵלַי אֲחִיכֶם מֵאֲבִיכֶם. הֵן תִּרְאוּ כִּי אֲנִי נוֹתֵן אֶת הַמִּדָּה מְלֵאָה, וְכִי אֲנִי הַטּוֹב שֶׁבַּמְּאָרְחִים,

60. אַךְ אִם לֹא תְּבִיאוּהוּ אֵלַי, לֹא יִהְיֶה לָכֶם עוֹד מָזוֹן אִתִּי, וְלֹא תִּקְרְבוּ אֵלַי.

61. אָמְרוּ, נִשְׁתַּדֵּל לְשַׁכְנֵעַ אֶת אָבִיו לִשְׁלֹחַ אוֹתוֹ אִתָּנוּ. וַאֲנַחְנוּ עוֹמְדִים לַעֲשׂוֹת זֹאת.

62. וְאָמַר יוֹסֵף לְעוֹזְרָיו, שִׂימוּ אֶת כַּסְפָּם בְּאַמְתְּחוֹתֵיהֶם לְמַעַן יִמְצְאוּהוּ בְּשׁוּבָם לְמִשְׁפְּחוֹתֵיהֶם, וְיִתָּכֵן שֶׁיַּחְזְרוּ.

63. וּכְשֶׁחָזְרוּ אֶל אֲבִיהֶם אָמְרוּ, אָבִינוּ! נִמְנַע הָאֹכֶל מֵאִתָּנוּ (אִם לֹא תִּשְׁלַח אֶת אָחִינוּ אִתָּנוּ), עַל כֵּן שְׁלַח עִמָּנוּ אֶת אָחִינוּ לְמַעַן נָבִיא אֹכֶל. וַאֲנַחְנוּ נִשְׁמֹר עָלָיו.

64. אָמַר יַעְקוּב, הַאַאֲמִין לָכֶם שֶׁתִּשְׁמְרוּהוּ כְּשֵׁם שֶׁהֶאֱמַנְתִּי לָכֶם לִשְׁמֹר אֶת אָחִיו מִלְּפָנִים? אַלְלָה הוּא הַשּׁוֹמֵר הַטּוֹב וְהוּא הָרַחוּם בָּרַחְמָנִים.

65. וְכַאֲשֶׁר פָּתְחוּ אֶת אַמְתְּחוֹתֵיהֶם, וְהִנֵּה רָאוּ שֶׁכַּסְפָּם הוּחְזַר אֲלֵיהֶם. וְהֵם אָמְרוּ, אָבִינוּ! מָה עוֹד נְבַקֵּשׁ! הִנֵּה כַּסְפֵּנוּ הֻחְזַר אֵלֵינוּ, וְנוּכַל לְפַרְנֵס אֶת מִשְׁפְּחוֹתֵינוּ. וְנִשְׁמֹר עַל אָחִינוּ, וּנְקַבֵּל מַשָּׂא גָּמָל יוֹתֵר, שֶׁהוּא לֹא כָּל כָּךְ חָשׁוּב בִּשְׁבִילוֹ (הָאָדוֹן הַמִּצְרִי).

66. אָמַר, אֲנִי לֹא אֶשְׁלַח אוֹתוֹ אִתְּכֶם אֶלָּא לְאַחַר שֶׁתִּתְחַיְּבוּ בִּשְׁבוּעָה לִפְנֵי אַלְלָה שֶׁתַּחְזִירוּ אוֹתוֹ אֵלַי, פְּרָט לְמִקְרֶה שֶׁאֵין בִּיכָלְתְּכֶם לְהָגֵן עַל עַצְמְכֶם. וְכַאֲשֶׁר נִשְׁבְּעוּ לוֹ. אָמַר, אַלְלָה מַשְׁגִּיחַ עַל אֲשֶׁר הִסְכַּמְנוּ.

67. וְאָמַר, בָּנַי! אַל תִּכָּנְסוּ מִשַּׁעַר אֶחָד, כִּי אִם הִכָּנְסוּ מִשְּׁעָרִים שׁוֹנִים. וְאוּלָם לֹא אוּכַל לַעֲזֹר לָכֶם בִּפְנֵי אַלְלָה מְאוּמָה. כִּי הַהַחְלָטָה בְּיָדוֹ, וְעָלָיו נִשְׁעַנְתִּי, וְעָלָיו יִשָּׁעֲנוּ הַנִּשְׁעָנִים.

68. וְכַאֲשֶׁר נִכְנְסוּ כְּפִי שֶׁאָמַר לָהֶם אֲבִיהֶם, לֹא הָיָה מוֹעִיל לָהֶם בִּמְאוּמָה אֵצֶל אַלְלָה, אֶלָּא חֵשֶׁק שֶׁהָיָה בְּלֵב יַעְקוּב וְהוּא הִבִּיעַ אוֹתוֹ, וְהוּא הָיָה אִישׁ דַּעַת, כְּפִי שֶׁלִּמַּדְנוּ אוֹתוֹ, וְאוּלָם מַרְבִּית הָאֲנָשִׁים לֹא יֵדְעוּ.

קֶטַע 9

69. וְכַאֲשֶׁר (הָאַחִים) נִכְנְסוּ אֶל יוֹסוּף, אָסַף אֵלָיו אֶת אָחִיו,[1] אָמַר לוֹ, אָחִיךָ אֲנִי, אַל תִּצְטַעֵר עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ (לִי).

70. וּלְאַחַר שֶׁסִּפֵּק צָרְכֵיהֶם בַּמָּזוֹן, שָׂם אֶת הַגָּבִיעַ בְּאַמְתַּחַת אָחִיו. אָז כָּרוֹז קָרָא, הוֹי אַנְשֵׁי הַשַּׁיָּרָה! אָכֵן גַּנָּבִים אַתֶּם.

71. הֵם אָמְרוּ וּפָנוּ אֲלֵיהֶם, וּמָה אָבַד לָכֶם?

---

1. אחיו בן אמו ואביו. האחים האחרים היו רק בני אביו מאם אחרת.

72. אָמְרוּ, אָבַד לָנוּ גְּבִיעַ הַמֶּלֶךְ. וּמִי שֶׁיַּחְזִיר אוֹתוֹ יְקַבֵּל מִטְעַן שֶׁל גָּמָל נוֹסָף, אֲנִי מִתְחַיֵּב בְּזֹאת.

73. אָמְרוּ הָאַחִים, אֲנַחְנוּ נִשְׁבָּעִים בְּאַלְלָה! וְאַתֶּם כְּבָר יוֹדְעִים כִּי לֹא בָּאנוּ לְהַשְׁחִית בָּאָרֶץ. וְכִי אֵין אֲנַחְנוּ גַּנָּבִים.

74. וְאָז אָמְרוּ (אַנְשֵׁי יוּסוּף), וּמַה הוּא עָנְשׁוֹ שֶׁל הַגַּנָּב (אֶצְלְכֶם) אִם אַתֶּם מְשַׁקְּרִים?

75. אָמְרוּ (הָאַחִים), הָעֹנֶשׁ הַמַּגִּיעַ לְזֶה שֶׁבְּאַמְתַּחְתּוֹ (יִמָּצֵא הַגָּבִיעַ)[1] יִהְיֶה הָעֹנֶשׁ הַמַּגִּיעַ לוֹ (שֶׁהָיָה עֶבֶד), כָּךְ אֲנַחְנוּ מַעֲנִישִׁים אֶת הַפּוֹשְׁעִים.

76. וְהוּא הִתְחִיל לְחַפֵּשׂ אֶת אַמְתְּחוֹת הָאַחִים שֶׁלּוֹ לִפְנֵי שֶׁחִפֵּשׂ אֶת אַמְתַּחַת הָאָח שֶׁלּוֹ (מִשְּׁנֵי הוֹרָיו), וּלְבַסּוֹף הוֹצִיא אוֹתוֹ (הַגָּבִיעַ) מֵאַמְתַּחְתּוֹ שֶׁל אָחִיו. וְכָךְ אֲנַחְנוּ הִדְרַכְנוּ אֶת יוּסוּף לַתַּחְבּוּלָה הַזֹּאת, מִשּׁוּם שֶׁלֹּא הָיָה בִּיכָלְתּוֹ לְפִי דִּין הַמֶּלֶךְ לָקַחַת אֶת אָחִיו כְּעֶבֶד בְּלִי סִבָּה חֻקִּית, אֶלָּא אִם יִרְצֶה אַלְלָה. אֲנַחְנוּ מַעֲלִים בַּדְּרָגוֹת אֶת מִי שֶׁנִּרְצֶה, וּמֵעַל כָּל אִישׁ דַּעַת מָצוּי מִי שֶׁהוּא יוֹתֵר בַּעַל דַּעַת מִמֶּנּוּ (אַלְלָה).

77. וְאָז אָמְרוּ הָאַחִים, אִם הוּא גָּנַב הֲרֵי גַּם אָח לוֹ גָּנַב לְפָנִים. יוּסוּף שָׁמַר זֹאת בְּנַפְשׁוֹ, וְלֹא הֵעִיר לָהֶם עַל כָּךְ. וְאָמַר (בְּנַפְשׁוֹ), הַמַּעֲמָד שֶׁלָּכֶם הוּא יוֹתֵר גָּרוּעַ מִמַּה שֶּׁאַתֶּם אוֹמְרִים. וְאַלְלָה יוֹדֵעַ יוֹתֵר אֶת מַה שֶּׁאַתֶּם מְתָאֲרִים.

78. וְאָז אָמְרוּ הָאַחִים, הוֹי כְּבוֹד הַשַּׁלִּיט! יֵשׁ לוֹ אָב זָקֵן מְאוֹד, עַל כֵּן קַח לְךָ אֶחָד מֵאִתָּנוּ בִּמְקוֹמוֹ, רוֹאִים אֲנַחְנוּ כִּי אַתָּה אִישׁ חֶסֶד.

79. אָמַר, יִשְׁמְרֵנִי אַלְלָה! לֹא נִקַּח אֶלָּא אֶת זֶה אֲשֶׁר אֶצְלוֹ מָצָאנוּ אֶת הַחֵפֶץ שֶׁלָּנוּ, אַחֶרֶת אֲנַחְנוּ נִהְיֶה עוֹשְׁקִים .

קֶטַע 10

80. וְכַאֲשֶׁר נוֹאֲשׁוּ מִמֶּנּוּ, הִתְיַעֲצוּ בֵּינֵיהֶם. אָמַר הָאָח הַגָּדוֹל בָּהֶם, אַתֶּם יוֹדְעִים כִּי אֲבִיכֶם לָקַח עֲלֵיכֶם הִתְחַיְּבוּת בְּשֵׁם אַלְלָה, הֵן כְּבָר קֹדֶם לֹא קִיַּמְתֶּם אֶת הַבְטָחַתְכֶם כְּלַפֵּי יוּסוּף. לָכֵן אֲנִי לֹא אֶעֱזֹב אֶת הָאָרֶץ הַזּוֹ עַד שֶׁיַּרְשֶׁה לִי אָבִי, אוֹ עַד אֲשֶׁר יִשְׁפֹּט אוֹתִי אַלְלָה, כִּי הוּא הַטּוֹב שֶׁבַּשּׁוֹפְטִים.

81. וְאַתֶּם שׁוּבוּ אֶל אֲבִיכֶם וְאִמְרוּ לוֹ, הוֹי אָבִינוּ! גָּנַב בִּנְךָ, וְלֹא נָעִיד כִּי אִם אֶת אֲשֶׁר יָדַעְנוּ. וְאֵין אֲנַחְנוּ שׁוֹמְרִים עַל הַנִּסְתָּר.

---

1. העונש הוא שעבוד הגונב לבעל החפץ הנגנב.

82. וּשְׁאַל אֶת אַנְשֵׁי הָעֲיָרָה (בְּמִצְרַיִם) שֶׁהָיִינוּ בָּהּ, וְאֶת אַנְשֵׁי הַשַּׁיָּרָה אֲשֶׁר בָּאנוּ בָּהּ. וְאָכֵן אֱמֶת נְדַבֵּר.

83. אָמַר אֲבִיהֶם, הִתְפַּתְּתָה לָכֶם נַפְשְׁכֶם לְעוֹלֵל דְּבַר מָה. עָלַי לְהִתְאַזֵּר בְּסַבְלָנוּת בְּצוּרָה הוֹגֶנֶת, וְיִתָּכֵן שֶׁאַלְלָה יַחְזִיר אֶת כֻּלָּם אֵלַי, כִּי הוּא הַיּוֹדֵעַ וְהֶחָכָם.

84. וְאָז הִתְרַחֵק מֵהֶם וְאָמַר, יְגוֹנִי מְאוֹד גָּדוֹל לְאָבְדָנוֹ שֶׁל יוֹסוּף. וְכָהוּ עֵינָיו מִן הַצַּעַר, וְהוּא עָצַר אֶת יְגוֹנוֹ.

85. וְאָמְרוּ בְּנֵי בֵּיתוֹ, חֵי אַלְלָה! הַאִם לֹא תֶּחְדַּל לְהַזְכִּיר אֶת יוֹסוּף עַד שֶׁיִּתַּשׁ כּוֹחֲךָ אוֹ תָּמוּת.

86. אָמַר, אֲנִי מִתְאוֹנֵן עַל צַעֲרִי וִיגוֹנִי לְאַלְלָה, כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ (מִן הָרַחְמָנוּת) שֶׁל אַלְלָה אֶת מַה שֶּׁאֵינְכֶם יוֹדְעִים.

87. הוֹי בָּנַי! לְכוּ וּבַקְּשׁוּ לְגַלּוֹת יְדִיעוֹת עַל יוֹסוּף וְאָחִיו, וְאַל תִּתְיָאֲשׁוּ מֵרַחֲמֵי אַלְלָה, כִּי רַק אֲנָשִׁים כּוֹפְרִים יִתְיָאֲשׁוּ מֵרַחֲמֵי אַלְלָה.

88. וְכַאֲשֶׁר נִכְנְסוּ אֵלָיו (יוֹסוּף) אָמְרוּ, הוֹי כְּבוֹד הַשַּׁלִּיט! מְצוּקָה פָּגְעָה בָּנוּ וּבְנֵי בֵּיתֵנוּ, וְהֵבֵאנוּ מְעַט כֶּסֶף, תֵּן לָנוּ בְּבַקָּשָׁה מִדַּת מָזוֹן מְלֵאָה אוֹ עֲשֵׂה צְדָקָה עִמָּנוּ, כִּי אַלְלָה גּוֹמֵל לְנוֹתְנֵי צְדָקָה.

89. אָמַר, הַאִם אַתֶּם זוֹכְרִים מַה שֶּׁעֲשִׂיתֶם בְּיוֹסוּף וְאָחִיו בִּהְיוֹתְכֶם נִבְעָרִים?

90. אָמְרוּ, בֶּאֱמֶת אַתָּה יוֹסוּף! הוּא אָמַר, כֵּן אֲנִי יוֹסוּף וְזֶה אָחִי. אַלְלָה הֶעֱנִיק לָנוּ חֶסֶד, וּמִי שֶׁיָּרֵא אֶת אַלְלָה וְיִסְבֹּל, אַלְלָה לֹא יִגְרַע מִשְּׂכָרוֹ שֶׁל עוֹשֵׂה הַטּוֹב.

91. אָמְרוּ, חֵי אַלְלָה! אַלְלָה הֶעֱדִיף אוֹתְךָ עָלֵינוּ, וַאֲנַחְנוּ הָיִינוּ חוֹטְאִים.

92. וְאָז הוּא אָמַר, אֵין תּוֹכֵחָה עֲלֵיכֶם הַיּוֹם, וְאַלְלָה יִסְלַח לָכֶם, כִּי הוּא הָרַחוּם בָּרַחְמָנִים,

93. קְחוּ אֶת כֻּתָּנְתִּי זֹאת וְהַנִּיחוּהָ עַל פְּנֵי אָבִי וְיָאִירוּ עֵינָיו. וְהָבִיאוּ אֵלַי אֶת כָּל בְּנֵי בֵּיתְכֶם.

קֶטַע 11

94. וְכַאֲשֶׁר יָצְאָה הַשַּׁיָּרָה לְדַרְכָּהּ, אָמַר אֲבִיהֶם, אֲנִי מֵרִיחַ אֶת הָרֵיחַ שֶׁל יוֹסוּף, אִם לֹא תִּלְעֲגוּ לִי.

95. אָמְרוּ, חֵי אַלְלָה! עֲדַיִן אַתָּה שָׁקוּעַ בְּתַעְיָתְךָ הַקּוֹדֶמֶת.

96. וְכַאֲשֶׁר הִגִּיעַ אֵלָיו הַמְּבַשֵּׂר הִנִּיחַ אוֹתָהּ (הַכֻּתֹּנֶת) עַל פָּנָיו וְהוּא חָזַר לִרְאוֹת. וְאָז אָמַר, הֲלֹא אָמַרְתִּי לָכֶם, כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ מֵאַלְלָה אֶת אֲשֶׁר אַתֶּם לֹא יוֹדְעִים.

97. וְאָמְרוּ, הוֹי אָבִינוּ! בַּקֵּשׁ לְמַעֲנֵנוּ סְלִיחָה מֵאַלְלָה עַל חֲטָאֵינוּ, כִּי אֲנַחְנוּ הָיִינוּ חוֹטְאִים.

98. וְהוּא אָמַר, אֶשְׁאַל אֶת רִבּוֹנִי לִסְלֹחַ לָכֶם, כִּי הוּא הַסּוֹלֵחַ וְהָרַחוּם.

99. כַּאֲשֶׁר נִכְנְסוּ אֶל יוֹסוּף, אָסַף אֵלָיו אֶת הוֹרָיו, וְאָמַר לָהֶם, הִכָּנְסוּ לְמִצְרַיִם בִּרְצוֹנוֹ שֶׁל אַלְלָה בְּטוּחִים.

100. וְאָז הֶעֱלָה אֶת הוֹרָיו עַל כֵּס הַכָּבוֹד, וְהֵם סָגְדוּ לוֹ.[1] וְהוּא אָמַר, אַבָּא! זֶה הוּא פִּתְרוֹן חֲלוֹמִי מִלְּפָנִים. רִבּוֹנִי הִגְשִׁים אוֹתוֹ. הוּא הֶעֱנִיק לִי חֶסֶד בְּהוֹצִיאוֹ אוֹתִי מִבֵּית הַסֹּהַר, וּבַהֲבִיאוֹ אֶתְכֶם אֵלַי מִן הַמִּדְבָּר, לְאַחַר שֶׁהַשָּׂטָן גָּרַם פֵּרוּד בֵּינִי לְבֵין אַחַי, כִּי רִבּוֹנִי הַמֵּיטִיב וְהָעוֹשֶׂה חֶסֶד לְמִי שֶׁהוּא רוֹצֶה, וְהוּא הַיּוֹדֵעַ וְהֶחָכָם.

101. רִבּוֹנִי! אַתָּה הֶעֱנַקְתָּ לִי שִׁלְטוֹן וְלִמַּדְתַּנִי אֶת פֵּרוּשׁ הַחֲלוֹמוֹת. אַתָּה בּוֹרֵא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וְהַמָּגֵן עָלַי בָּעוֹלָם הַזֶּה וּבָעוֹלָם הַבָּא. הָמִית אוֹתִי כְּמִתְמַסֵּר לְךָ, וְצָרְפֵנִי אֶל הַיְּשָׁרִים.

102. זֶהוּ אֶחָד מִן הַמִּקְרִים הַנִּסְתָּרִים אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ מְגַלִּים לְךָ, כִּי לֹא הָיִיתָ אִתָּם בִּזְמַן שֶׁהֶחְלִיטוּ לַעֲשׂוֹת מַה שֶּׁעָשׂוּ וְזָמְמוּ מְזִמָּה.

103. מַרְבִּית הָאֲנָשִׁים (מִבְּנֵי עַמְּךָ) לֹא יַאֲמִינוּ (לְךָ) אֲפִלּוּ אִם אַתָּה שׁוֹקֵד עַל כָּךְ.

104. וְאֵין אַתָּה מְבַקֵּשׁ שָׂכָר מֵהֶם עַל כָּךְ, כְּשֶׁהֵבֵאתָ לָהֶם (הַקּוּרְאָן) הוּא אַזְכָּרָה לִבְנֵי הָעוֹלָם,

קֶטַע 12

105. רַבִּים הֵם הָאוֹתוֹת שֶׁבַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ אֲשֶׁר הֵם רוֹאִים כָּל הַזְּמַן אַךְ אֵינָם שָׂמִים לֵב,

106. רַבִּים מֵהֶם לֹא יַאֲמִינוּ בְּאַלְלָה בְּלֹא לְצָרֵף לוֹ שֻׁתָּפִים,

107. הַאִם בְּטוּחִים הֵם שֶׁלֹּא יָבוֹא עֲלֵיהֶם עֹנֶשׁ מַקִּיף מֵהָעֹנֶשׁ שֶׁל אַלְלָה? אוֹ שֶׁלֹּא תָּבוֹא אֲלֵיהֶם שְׁעַת הַדִּין פִּתְאוֹם בְּלִי שֶׁיַּרְגִּישׁוּ?

108. אֱמֹר לָהֶם, זֶהוּ הַשְּׁבִיל שֶׁלִּי! אֲנִי וְהַמַּאֲמִינִים בִּי מַזְמִינִים (לְהַאֲמִין) בְּאַלְלָה בְּהוֹכָחָה בְּרוּרָה. הַשֶּׁבַח לְאַלְלָה! וְאֵין אֲנִי מִבֵּין הַפַּגָּנִיִּים.

1. להשתחוות, או הסגידה: היא מתוך הוקרה ולא פולחן.

109. וְלֹא שָׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים לְפָנֶיךָ אֶלָּא אֲנָשִׁים מִבְּנֵי הֶעָרִים שֶׁהִשְׁרֵינוּ לָהֶם. הַאִם לֹא יִתְהַלְּכוּ בָּאָרֶץ לִרְאוֹת מֶה הָיָה סוֹפָם שֶׁל אֵלֶּה שֶׁקָּדְמוּ לָהֶם? וְהָעוֹלָם הַבָּא טוֹב יוֹתֵר לַיְּרֵאִים. הַאִם לֹא תָּבִינוּ?

110. כַּאֲשֶׁר נוֹאֲשׁוּ הַשְּׁלִיחִים (מֵאֱמוּנַת בְּנֵי עַמָּם) וְחָשְׁבוּ כִּי הֵם הוּכְחֲשׁוּ, נִצְחוֹנֵנוּ בָּא אֲלֵיהֶם (אֶל הַשְּׁלִיחִים) וְהִצַּלְנוּ אֶת כָּל מִי שֶׁרָצִינוּ, וְעָנְשֵׁנוּ לֹא יִמָּנַע מִן הַחוֹטְאִים.

111. בְּסִפּוּרִים שֶׁלָּהֶם טָמוּן לֶקַח לְבַעֲלֵי תְּבוּנָה. אֵין הֵם סִפּוּרִים שֶׁאֶפְשָׁר לִבְדּוֹתָם. אֶלָּא אִשּׁוּר (לַסְּפָרִים) שֶׁקָּדְמוּ לוֹ, וְהַבְהָרַת כָּל הָעִנְיָנִים הַחֲשׁוּבִים לִבְנֵי הָאָדָם, וְהַדְרָכָה, וְרַחֲמִים לָאֲנָשִׁים הַמַּאֲמִינִים.

13

סוּרַת אַרְ-רַעְד

הָרַעַם

סורה זו קיבלה את שמה «אַרְ-רַעְד» בגלל הביטוי «אַרְ-רַעְד, הָרַעַם» שנזכר בה בפעם ראשונה; בגלל שסורה זו הורדה במכה.

השם «אַרְ-רַעְד» נזכר בסורת אל-בקרה 2 : 19. אבן עאשור חשב שזה אחרי סורת אר-רעד משום שסורת אל-בקרה הורדה במדינה.

הורדה במכה אחרי סורת מוחמד 47; ופסוקיה ארבעים ושלושה. קיבלה את שמה «הָרַעַם» מפסוק שלושה-עשר.

סוּרַת אַר-רַעְד 13

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. א.ל.מ.ר.[1]

אֵלֶּה אוֹתוֹת הַסֵּפֶר (הַקּוּרְאָן), אֲשֶׁר הוּרַד אֵלֶיךָ מִן הַשָּׁמַיִם מֵעִם רִבּוֹנְךָ הוּא הָאֱמֶת, אֲבָל רֹב הָאֲנָשִׁים אֵינָם מַאֲמִינִים.

2. אַלְלָה הוּא אֲשֶׁר רוֹמֵם אֶת הַשָּׁמַיִם בְּלִי עַמּוּדִים כְּפִי שֶׁאַתֶּם רוֹאִים אוֹתָם (הַשָּׁמַיִם),[2] לְאַחַר מִכֵּן עָלָה עַל כֵּס הַמַּלְכוּת, וְהִכְנִיעַ אֶת הַשֶּׁמֶשׁ וְאֶת הַיָּרֵחַ, וְכָל אֶחָד מִסְתּוֹבֵב בְּמַסְלוּל שֶׁלּוֹ לִזְמַן קָצוּב.[3] הוּא מְנַהֵל אֶת הָעִנְיָנִים, וּמַבְהִיר לָכֶם אֶת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תִּהְיוּ בְּטוּחִים בִּפְגִישַׁת רִבּוֹנְכֶם (בְּיוֹם הַדִּין).

3. וְהוּא אֲשֶׁר שָׁטַח אֶת הָאָרֶץ וְהִתְקִין בָּהּ הָרִים גְּבוֹהִים, וְהִזְרִים בָּהּ נְהָרוֹת, וּבָרָא לָכֶם אֶת הַפְּרִי מִכָּל מִין זוּג, וְהוּא עָטַף אֶת הַיּוֹם בַּלַּיְלָה. בְּכָל זֶה יֵשׁ אוֹתוֹת לַאֲנָשִׁים מְבִינִים.

4. וּבָאָרֶץ עָשָׂה קְטָעִים סְמוּכִים זֶה לָזֶה (אֲבָל שׁוֹנִים זֶה מִזֶּה). (וְיֵשׁ בָּאָרֶץ) גַּנּוֹת עֲנָבִים, וּצְמָחִים שׁוֹנִים, וּדְקָלִים בְּנֵי שֹׁרֶשׁ אֶחָד, אוֹ בְּנֵי שָׁרָשִׁים נִפְרָדִים שֶׁכֻּלָּם מְקַבְּלִים הַשְׁקָאָה מֵאוֹתָם מַיִם. אָמְנָם אֲנַחְנוּ מַבְדִּילִים בֵּינֵיהֶם בְּטַעַם וְרֵיחַ, וּבָזֶה אוֹתוֹת לַאֲנָשִׁים מְבִינִים.

5. אִם אַתָּה מִתְפַּלֵּא, תִּתְפַּלֵּא עַל מַה שֶּׁהֵם אוֹמְרִים, הַאִם אַחֲרֵי הֱיוֹתֵנוּ לֶעָפָר נִהְיֶה לִבְרִיאָה חֲדָשָׁה?[4] הַשּׁוֹאֲלִים הָאֵלֶּה כּוֹפְרִים בְּרִבּוֹנָם וַאֲשֶׁר כְּבָלִים יֻנְּחוּ עַל צַוְּארֵיהֶם (בְּיוֹם הַדִּין), וַאֲשֶׁר הֵם יִהְיוּ בַּעֲלֵי הָאֵשׁ. לְעוֹלָמִים יִהְיוּ בָּהּ.

6. הֵם (הַכּוֹפְרִים) שׁוֹאֲלִים אוֹתְךָ לְהָחִישׁ (לָהֶם) אֶת הָרָעָה לִפְנֵי הַטּוֹבָה.[5] וּכְבָר הָיוּ לִפְנֵיהֶם עַמִּים שֶׁכָּפְרוּ וְקִבְּלוּ עֹנֶשׁ. רִבּוֹנְךָ סוֹלֵחַ לִבְנֵי אָדָם לַמְרוֹת הֱיוֹתָם עוֹשְׁקִים, אַךְ רִבּוֹנְךָ מַעֲנִישׁ קָשׁוֹת.

---

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים. רא.
2. ר' סורת אט-טלאק 65 : 12 ; וסורת אל-חג' 22 : 65.
3. ר' סורת יא. סין 36 : 38 - 39.
4. ר' סורת אל-אחקאף 46 : 33.
5. ר' סורת אל-ענכבות 29 : 53 - 54 ; סורת אל-מעארג' 70 : 1 ; וסורת אש-שורא 42 : 18.

7. הַכּוֹפְרִים אוֹמְרִים, לָמָּה לֹא הוּרַד לוֹ נֵס מֵרִבּוֹנוֹ?[1] אַתָּה רַק מַזְהִיר, וּלְכָל אֻמָּה יֵשׁ מַדְרִיךְ (שֶׁיַּדְרִיךְ אוֹתָהּ לְדֶרֶךְ הַיָּשָׁר).[2]

קֶטַע 2

8. אַלְלָה הוּא הַיּוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר תִּשָּׂא (בְּרַחְמָהּ) כָּל נְקֵבָה,[3] וּמַה יּוֹצֵא מִן הָרֶחֶם לִפְנֵי תֹּם תְּקוּפַת הַהֵרָיוֹן אוֹ אַחֲרֶיהָ. וְכָל דָּבָר אֶצְלוֹ לְפִי מִדָּה וּזְמַן מְדֻיָּקִים,

9. הוּא יוֹדֵעַ אֶת הַנִּסְתָּרוֹת וְאֶת הַנִּגְלוֹת, וְהוּא הַכַּבִּיר וְהַנַּעֲלֶה.

10. בְּעֵינָיו (שֶׁל אַלְלָה) כֻּלְּכֶם שָׁוִים, מִי שֶׁמַּסְתִּיר סוֹד אוֹ מְגַלֶּה אוֹתוֹ, וְזֶה הַמִּסְתַּתֵּר בְּחֶשְׁכַת הַלַּיְלָה אוֹ מִתְהַלֵּךְ לְאוֹר הַיּוֹם.[4]

11. יֵשׁ לוֹ (לְאַלְלָה) מַלְאָכִים שׁוֹמְרִים אֶת הָאָדָם מִלְּפָנָיו וּמֵאֲחוֹרָיו, וְהֵם מַשְׁגִּיחִים וּמְגִנִּים עָלָיו לְפִי הַצַּו שֶׁל אַלְלָה. אַלְלָה לֹא יְשַׁנֶּה אֶת הַמַּצָּב שֶׁל בְּנֵי אֵיזוֹ קְהִלָּה אֶלָּא אִם יְשַׁנּוּ הֵם אֶת אֲשֶׁר בְּנַפְשׁוֹתֵיהֶם. וְאִם אַלְלָה יִרְצֶה לִפְגֹּעַ בְּאֵיזוֹ קְהִלָּה אֵין מִי שֶׁיָּכֹל לַעֲצֹר אוֹתוֹ, כִּי אֵין לָהֶם (הַכּוֹפְרִים) מָגֵן זוּלָתוֹ.

12. הוּא הַמַּרְאֶה לָכֶם אֶת הַבָּרָק בְּפַחַד (מִן הָעֹנֶשׁ) וּבְתִקְוָה (לַגֶּשֶׁם), וְהוּא יוֹצֵר אֶת הָעֲנָנִים הַכְּבֵדִים הַמְּלֵאִים בַּמַּיִם.

13. הָרַעַם מְשַׁבֵּחַ אוֹתוֹ וּמְהַלְלוֹ,[5] וְכֵן הַמַּלְאָכִים, בְּשֶׁל יִרְאָתָם אוֹתוֹ. הוּא שׁוֹלֵחַ אֶת סוּפוֹת הַבְּרָקִים, לִפְגֹּעַ בְּמִי שֶׁיִּרְצֶה, אוּלָם הַכּוֹפְרִים מִתְוַכְּחִים (עִם הַנָּבִיא מוּחַמַּד) עַל אַלְלָה הֶחָזָק בִּגְבוּרָתוֹ וְעָנְשׁוֹ.[6]

14. הַקְּרִיאָה הָאֲמִתִּית וְהַצּוֹדֶקֶת שַׁיֶּכֶת לוֹ בִּלְבַד, וְאֵלֶּה הַקּוֹרְאִים אֶל אֱלִילִים שׁוֹנִים זוּלַת אַלְלָה, הָאֱלִילִים לֹא יַעֲנוּ לָהֶם בִּכְלָל. דּוֹמִים הֵם לְמִי שֶׁמּוֹשִׁיט אֶת כַּפּוֹת יָדָיו אֶל הַמַּיִם לַהֲבִיאָם אֶל פִּיו, אַךְ הֵם לֹא יַגִּיעוּ אֵלָיו, כִּי קְרִיאַת הַכּוֹפְרִים הִיא רַק תְּעִיָּה.

15. לְאַלְלָה סוֹגְדִים כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ, סוֹגְדִים מֵרָצוֹן אוֹ מִכְּפִיָּה, הֵם וְצִלְלֵיהֶם עֶרֶב וּבֹקֶר.[7]

---

1. ר׳ סורת אל-אסראי׳ 17 : 59.
2. ר׳ סורת אל-בקרה 2 : 272 ; וסורת פאטר 35 : 24.
3. ר׳ סורת אנ-נג׳ם 53 : 32 ; סורת אז-זומר 39 : 6 ; וסורת אל-מואמנון 23 : 12 - 14.
4. ר׳ סורת טא. הא 20 : 7 ; סורת הוד 11 : 5 ; וסורת יונוס 10 : 61.
5. ר׳ סורת אל-אסראי׳ 17 : 44.
6. ר׳ סורת אנ-נמל 27 : 50 - 51.
7. ר׳ סורת אנ-נחל 16 : 48.

16. אֱמֹר (מוּחַמַּד), מִי הוּא רִבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ? אֱמֹר, אַלְלָה, אֱמֹר, וּבְכָל זֹאת לְקַחְתֶּם לָכֶם מְגִנִּים זוּלָתוֹ שֶׁאֵינָם יְכוֹלִים לְהוֹעִיל אוֹ לְהָרַע אֲפִלּוּ לְעַצְמָם. אֱמֹר, הַאִם הָעִוֵּר וְהַפִּקֵּחַ הֵם שָׁוִים? אוֹ הַחֹשֶׁךְ וְהָאוֹר? הַאִם עָשׂוּ שֻׁתָּפִים לְאַלְלָה שֶׁבָּרְאוּ כְּפִי שֶׁהוּא בָּרָא, לָכֵן אֵינָם יְכוֹלִים לְהַבְחִין בֵּין בְּרִיאַת אַלְלָה לִבְרִיאַת אֱלִילֵיהֶם? אֱמֹר, אַלְלָה בּוֹרֵא כָּל דָּבָר וְהוּא הַיָּחִיד וְהָאֶחָד וְהַמְּנַצֵּחַ.

17. הוּא הוֹרִיד מַיִם מִן הַשָּׁמַיִם, וְאָז הַנְּחָלִים זָרְמוּ לְפִי מִדּוֹתֵיהֶם, וְהַזֶּרֶם נָשָׂא קֶצֶף רַב. כְּמוֹ כֵן הַקֶּצֶף הָעוֹלֶה מִמַּתֶּכֶת אֲשֶׁר יַתִּיכוּ בָּאֵשׁ לְמַעַן עֲשׂוֹת תַּכְשִׁיטִים וְכֵלִים. לְזֹאת יַמְשִׁיל אַלְלָה אֶת הָאֱמֶת וְהַשֶּׁקֶר. וְאָכֵן בַּאֲשֶׁר לַקֶּצֶף יֵעָלֵם, אַךְ הַמּוֹעִיל לִבְנֵי אָדָם יִשָּׁאֵר בְּתוֹךְ הָאֲדָמָה. כָּךְ יִמְשֹׁל אַלְלָה מְשָׁלִים.[1]

18. לַאֲשֶׁר נַעֲנוּ לְרִבּוֹנָם צָפוּי כָּל טוּב. אַךְ אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יַעֲנוּ לוֹ, אִם יִהְיֶה לָהֶם כָּל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ וְעוֹד כָּמוֹהוּ אִתּוֹ, הֵם יִהְיוּ מוּכָנִים לִפְדּוֹת אֶת עַצְמָם בְּיוֹם הַדִּין. כִּי חֶשְׁבּוֹנָם יִהְיֶה קָשֶׁה מְאוֹד, וּמְגוּרֵיהֶם גֵּיהִנֹּם. מַה רַע הַיָּצוּעַ![2]

קֶטַע 3

19. הַאִם הָאָדָם הַיּוֹדֵעַ כִּי אֲשֶׁר הוּרַד אֵלֶיךָ (הַקּוּרְאָן) מֵאֵת רִבּוֹנְךָ הוּא הָאֱמֶת,[3] כָּזֶה אֲשֶׁר הוּא עִוֵּר (שֶׁאֵינוֹ רוֹאֶה אֶת הָאֱמֶת)?[4] רַק בַּעֲלֵי בִּינָה יִזְכְּרוּ,

20. הֵם אֵלֶּה הַמְקַיְּמִים אֶת הַבְּרִית עִם אַלְלָה, וְאֵינָם מְפֵרִים אֶת הִתְחַיְּבוּתָם,

21. וְהַמְקַשְּׁרִים אֶת הַקֶּשֶׁר אֲשֶׁר אַלְלָה צִוָּה לְקַשֵּׁר,[5] וְיָרְאוּ אֶת רִבּוֹנָם, וּפָחֲדוּ מִפְּנֵי חֶשְׁבּוֹן סוֹפִי חָמוּר,

22. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר עָמְדוּ בַּנִּסָּיוֹן כְּדֵי לְרַצּוֹת אֶת פְּנֵי רִבּוֹנָם, וְקִיְּמוּ אֶת הַתְּפִלָּה, וְהוֹצִיאוּ מִמַּה שֶּׁהֶעֱנַקְנוּ לָהֶם בְּסֵתֶר וּבְגָלוּי, וְהוֹדְפִים אֶת הָרָעָה בְּטוֹבָה, לְכָל אֵלֶּה הַגְּמוּל וְהָאֹשֶׁר הַסּוֹפִי בָּעוֹלָם הַבָּא,

23. גַּנֵּי עֵדֶן אֲשֶׁר אֲלֵיהֶם יִכָּנְסוּ הֵם וְכָל הַיְשָׁרִים מִבֵּין הוֹרֵיהֶם, וְרַעְיוֹתֵיהֶם, וְיַלְדֵיהֶם,[6] כְּשֶׁהַמַּלְאָכִים יִכָּנְסוּ עֲלֵיהֶם מִכָּל שַׁעַר,

---

1. ר' סורת אל-ענכבות 29 : 43.
2. ר' סורת יונוס 7 : 26 ; וסורת אל-כהף 18 : 87 - 88.
3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 115.
4. ר' סורת אל-חשר 59 : 20.
5. כמו עזרה לקרובים ונזקקים.
6. ר' סורת אט-טור 52 : 21.

24. (מְבָרְכִים אוֹתָם בְּאוֹמְרָם לָהֶם), שָׁלוֹם עֲלֵיכֶם! עַל אֲשֶׁר הֱיִיתֶם בְּחַיֵּיכֶם בַּעֲלֵי סַבְלָנוּת, מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים הַגְּמוּל הַסּוֹפִי שֶׁלָּכֶם.

25. אוּלָם אֵלֶּה הַמְּפֵרִים אֶת הַבְּרִית שֶׁכָּרְתוּ עִם אַלְלָה, וְהַמְנַתְּקִים כָּל קֶשֶׁר אֲשֶׁר צִוָּה אַלְלָה לְקַשֵּׁר, וּמַשְׁחִיתִים בָּאָרֶץ, עֲלֵיהֶם תִּפֹּל הַקְּלָלָה, וְלָהֶם הַמָּעוֹן הַסּוֹפִי הַגָּרוּעַ בְּיוֹתֵר.

26. אַלְלָה מְפַרְנֵס בְּשֶׁפַע אוֹ בְּדַלּוּת אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה.[1] וְהֵם (הַכּוֹפְרִים) שְׂמֵחִים בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה,[2] וְאוּלָם חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה הֵם הֲנָאָה חוֹלֶפֶת לְעֻמַּת חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא.

קֶטַע 4

27. הַכּוֹפְרִים אוֹמְרִים, לָמָּה לֹא הוּרַד לוֹ נֵס מֵרִבּוֹנוֹ? אֱמֹר, אַלְלָה מוֹלִיךְ שׁוֹלָל אֶת מִי שֶׁהוּא רוֹצֶה, וּמַדְרִיךְ אֵלָיו אֶת מִי שֶׁחוֹזֵר בִּתְשׁוּבָה.[3]

28. אֵלֶּה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וְלִבּוֹתֵיהֶם רְגוּעִים בְּזֵכֶר אַלְלָה. כִּי רַק בְּזֵכֶר אַלְלָה יֵרָגְעוּ הַלְּבָבוֹת,

29. הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב, הַטּוֹבָה לָהֶם וְיָשׁוּבוּ אֶל מָקוֹם יָפֶה (גַּן עֵדֶן בְּיוֹם הַדִּין).

30. כְּמוֹ כֵן, שָׁלַחְנוּ אוֹתְךָ (מוּחַמַּד) אֶל אֻמָּה אֲשֶׁר לְפָנֶיהָ חָלְפוּ אֻמּוֹת אֲחֵרוֹת, לְמַעַן תִּקְרָא בִּפְנֵיהֶם אֶת אֲשֶׁר הִשְׁרֵינוּ לְךָ (הַקּוּרְאָן). וְהֵם כּוֹפְרִים בָּרַחְמָן. אֱמֹר, הוּא רִבּוֹנִי, שֶׁאֵין אֱלֹהַּ זוּלָתוֹ, וְעָלָיו אֲנִי סוֹמֵךְ, וְאֵלָיו אֲנִי חוֹזֵר בִּתְשׁוּבָה.[4]

31. לוּ הָיָה קוּרְאָן אֲשֶׁר מִפָּנָיו הָרִים נֶעֱלָמִים מִמְּקוֹמָם, אוֹ נִבְקְעָה בּוֹ הָאָרֶץ, אוֹ מְדַבְּרִים עִם הַמֵּתִים, (יִהְיֶה הַקּוּרְאָן הַזֶּה). אֲבָל כָּל הָעִנְיָנִים בְּיַד אַלְלָה. הַאֵין הַמַּאֲמִינִים יוֹדְעִים כִּי אִלּוּ רָצָה אַלְלָה, הָיָה מַדְרִיךְ אֶת בְּנֵי הָאָדָם כֻּלָּם? אֶת הַכּוֹפְרִים תִּפְגַּע בָּהֶם מַהֲלוּמָה,[5] אוֹ תִּפֹּל בְּקִרְבַת בָּתֵּיהֶם, בִּגְלַל מַעֲשֵׂיהֶם הַנִּבְזִים, עַד אֲשֶׁר תִּתְקַיֵּם הַבְטָחַת אַלְלָה. כִּי לֹא יָפֵר אַלְלָה אֶת הַהַבְטָחָה.[6]

---

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 55 - 56.
2. ר' סורת אנ-נסאי' 4 : 77 ; וסורת אל-אעלא 87 : 16 - 17.
3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 111 ; וסורת יונוס 10 : 96 - 97, ופ' 102.
4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 34 ; וסורת אנ-נחל 16 : 63.
5. מהלומה, בערבית قارعة קארעה. הביטוי הזה נזכר עוד ארבע פעמים בקוראן, בסורת אל-חאקה 69 : 4 ; וסורת אל-קארעה 101 : 1 - 3.
6. ר' סורת אבראהים 14 : 47.

קֶטַע 5

32. כְּבָר לְפָנֶיךָ לָעֲגוּ לַשְּׁלִיחִים, וַאֲנִי דָּחִיתִי אֶת עָנְשָׁם שֶׁל הַכּוֹפְרִים, אַחַר כָּךְ הֶעֱנַשְׁתִּי אוֹתָם. וְעָנְשִׁי הָיָה מְאוֹד קָשֶׁה.[1]

33. (מִי רָאוּי לִהְיוֹת נֶעֱבָד) הַמַּשְׁגִּיחַ עַל מַעֲשֵׂה כָּל נֶפֶשׁ? (אוֹ הַשֻּׁתָּפִים שֶׁבְּנֵי הָאָדָם עוֹשִׂים?)[2] אֱמֹר, קִרְאוּ בִּשְׁמוֹתֵיהֶם. אוֹ אַתֶּם מוֹדִיעִים לְאַלְלָה עַל מַה שֶּׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ בָּאָרֶץ? אוֹ סְתָם אַתֶּם מְדַבְּרִים?[3] לַכּוֹפְרִים נִרְאֶה מַה שֶּׁזָּמְמוּ בְּעַיִן יָפָה,[4] וְנִמְנְעוּ מִלָּלֶכֶת בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר. וּמִי שֶׁאַלְלָה מוֹלִיךְ שׁוֹלָל, אֵין לוֹ מַדְרִיךְ.[5]

34. הֵם יֵעָנְשׁוּ בָּעוֹלָם הַזֶּה, וְהָעֹנֶשׁ שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא עוֹד יוֹתֵר קָשֶׁה,[6] וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם מָגֵן מִפְּנֵי אַלְלָה.

35. זֶה מָשָׁל (תֵּאוּר) הַגִּנָּה אֲשֶׁר נוֹעֲדָה (מֵאַלְלָה) לַיְרֵאִים, זוֹרְמִים מִתַּחְתֶּיהָ הַנְּהָרוֹת, אָכְלָהּ קַיָּם לָעַד וְצִלָּהּ. זֶה שְׂכַר הַיְרֵאִים, וּשְׂכַר הַכּוֹפְרִים הוּא הָאֵשׁ.

קֶטַע 6

36. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר נָתַנּוּ לָהֶם אֶת הַסֵּפֶר (הַנּוֹצְרִים וְהַיְּהוּדִים, אֵלֶּה שֶׁהֶאֱמִינוּ בְּךָ) יִשְׂמְחוּ בַּזֶּה אֲשֶׁר הוּרַד אֵלֶיךָ (הַקּוּרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם,[7] אַךְ הַסִּיעוֹת (שֶׁל הַכּוֹפְרִים וַאֲחָדִים מִבַּעֲלֵי הַסֵּפֶר) הִתְכַּחֲשׁוּ לְחֵלֶק מִמֶּנּוּ. אֱמֹר, אָכֵן צֻוֵּיתִי לַעֲבֹד רַק אֶת אַלְלָה וְלֹא לְשַׁתֵּף בּוֹ, אֵלָיו אֶקְרָא, וְאֵלָיו אֲנִי חוֹזֵר.

37. כְּמוֹ כֵן הוֹרַדְנוּ אוֹתוֹ (הַקּוּרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם אֵלֶיךָ כְּפוּרְקָאן (הַבְחָנָה בֵּין אֱמֶת לְשֶׁקֶר) בַּעֲרָבִית. לָכֵן אִם אַתָּה נוֹהֵג לְפִי נְטִיַּת לִבָּם לְאַחַר כָּל הַדַּעַת שֶׁהָעֲנְקָה לְךָ, לֹא יִהְיֶה לְךָ עוֹזֵר וְלֹא מָגֵן מִפְּנֵי אַלְלָה.

38. וּכְבָר שָׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים לְפָנֶיךָ, וְנָתַנּוּ לָהֶם בְּנוֹת זוּג וְצֶאֱצָאִים.[8] וְאֵין שָׁלִיחַ שֶׁיָּכֹל לְהָבִיא אוֹת בְּלִי רְשׁוּתוֹ שֶׁל אַלְלָה. לְכָל עֵת מוֹעֵד.[9]

1. ר' סורת הוד 11 : 102 ; וסורת אל-חג' 22 : 48.
2. ר' סורת אל-אנעאם 5 : 39 ; סורת יונוס 10 : 61 ; סורת הוד 11 : 6 ; סורת אר-רעד 13 : 10 ; סורת טא. הא 20 : 7 ; וסורת אל-חדיד 57 : 4.
3. ר' סורת אנ-נג'ם 53 : 23.
4. ר' סורת פוצלת 41 : 25.
5. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 41 ; וסורת אנ-נחל 16 : 37.
6. ר' סורת אל-פג'ר 89 : 25 - 26.
7. ר' סורת אל-בקרה 2 : 121 ; סורת אאל עמראן 3 : 199 ; וסורת אנ-נחל 16 : 37.
8. ר' סורת אל-כהף 18 : 110.
9. ר' סורת אאל עמראן 3 : 145 ; וסורת אל-חג' 22 : 70.

39. וְהוּא מוֹחֵק אֶת מַה שֶּׁיִּרְצֶה אוֹ מַשְׁאִיר אֶת מַה שֶּׁיִּרְצֶה מִן הַצַּוִּים וְהַחֻקִּים,[1] כִּי אֶצְלוֹ אֵם הַסֵּפֶר.[2]

40. בֵּין אִם נַרְאֶה לְךָ חֵלֶק מֵהָעֹנֶשׁ אֲשֶׁר הוּעַדְנוּ לַכּוֹפְרִים, וּבֵין אִם תָּמוּת לִפְנֵי שֶׁזֶּה יִקְרֶה, הֲרֵי עָלֶיךָ רַק לְהַכְרִיז (אֶת שְׁלִיחוּתְךָ), וְעָלֵינוּ הַחֶשְׁבּוֹן.[3]

41. הַאִם אֵין הֵם רוֹאִים כִּי אֲנַחְנוּ בָּאִים אֶל הָאָרֶץ וּמַפְחִיתִים אוֹתָהּ מִכָּל קְצוֹתֶיהָ,[4] אַלְלָה שׁוֹפֵט, וְאֵין מִי שֶׁיִּתְנַגֵּד לְמִשְׁפָּטוֹ, וְהוּא מְהִיר חֶשְׁבּוֹן.

42. אֵלֶּה אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיהֶם זָמְמוּ, וְאוּלָם הַשִּׁלְטוֹן בִּידֵי אַלְלָה הוּא.[5] הֲרֵי הוּא יוֹדֵעַ מַה כָּל נֶפֶשׁ תִּרְכֹּשׁ, וְהַכּוֹפְרִים עוֹד יֵדְעוּ לְמִי יִהְיֶה הַשָּׂכָר הַטּוֹב (בְּיוֹם הַדִּין).

43. הַכּוֹפְרִים אוֹמְרִים, אֵין אַתָּה שָׁלִיחַ מֵאֵת אַלְלָה. אֱמֹר, דַּי בְּאַלְלָה כְּעֵד בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם, וּמִי שֶׁיֵּשׁ בְּיָדוֹ דַּעַת מִן הַסֵּפֶר.[6]

---

1. ר׳ סורת אד-דוח׳אן 44 : 4.
2. אם הספר, בערבית أم الكتاب אום אל-כתאב : זה כנוי של אל-לוח אל-מחפוט׳, הלוח הגנוז (ראה סורת אל-בורוג׳ 85 : 22).
3. ר׳ סורת אל-ע׳אשיה 88 : 21 - 26.
4. ר׳ סורת אל-אנביאי 21 : 41.
5. ר׳ סורת אל-אנפאל 8 : 30 ; וסורת אנ-נמל 27 : 50 - 52.
6. ר׳ סורת אל-אעראף 7 : 156 - 157.

14

סוּרַת אֶבְּרַאהִים

אַבְרָהָם

סורה זו קיבלה את שמה «אֶבְּרַאהִים, אַבְרָהָם» מהעובדה שהסורה כוללת הספור של «אֶבְּרַאהִים» בפירוט, וישובו את בנו אסמאעיל בואדי של מכה היבש. גם בשל תודתו לאללה אשר נתן לו שני הבנים, אסמאעיל ואסחאק. ר' פ' 35 - 41. נוסף לזה אבראהים נזכר 69 פעמים בקוראן, ממנה פעם אחת בסורה זו.

הורדה במכה אחרי סורת נוח 71, ופסוקיה חמשים ושניים. קיבלה את שמה «אַבְרָהָם» מפסוק שלושים וארבעה.

סוּרַת אֶבְּרַאהִים 14

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. א. ל. ר.[1]

זֶה סֵפֶר (הַקּוּרְאָן) הוֹרַדְנוּ אֵלֶיךָ (מוּחַמַּד) מִן הַשָּׁמַיִם, לְמַעַן הוֹצִיא אֶת בְּנֵי הָאָדָם מֵאֲפֵלָה לְאוֹר בִּרְצוֹן רִבּוֹנָם, אֶל שְׁבִילוֹ שֶׁל הָעִזּוּז וְרַב-הַתִּפְאֶרֶת,[2]

2. אַלְלָה אֲשֶׁר לוֹ כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ.[3] וְאוֹי לַכּוֹפְרִים מִן הָעֹנֶשׁ הַכָּבֵד,

3. אֵלֶּה הַמַּעֲדִיפִים אֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה עַל חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, וּמוֹנְעִים אֲנָשִׁים מִלָּלֶכֶת בַּשְּׁבִיל שֶׁל אַלְלָה, וְרוֹצִים שֶׁהַדָּת שֶׁל אַלְלָה תִּהְיֶה עֲקֻמָּה, כָּל אֵלֶּה הֵם בִּתְעִיָּה עֲמֻקָּה.

4. וְלֹא שָׁלַחְנוּ שָׁלִיחַ אֶלָּא כַּאֲשֶׁר הוּא מְדַבֵּר לְשׁוֹן בְּנֵי עַמּוֹ לְמַעַן לְהַבְהִיר אֶת שְׁלִיחוּתוֹ לָהֶם. וְאָז, אַלְלָה מַתְעֶה אֶת מִי שֶׁהוּא רוֹצֶה, וּמַדְרִיךְ אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה, כִּי הוּא הָעִזּוּז וְהֶחָכָם.

5. וּכְבָר שָׁלַחְנוּ אֶת מוּסַא עִם הָאוֹתוֹת שֶׁלָּנוּ, (וְצִוִּינוּ לוֹ), הוֹצֵא אֶת עַמְּךָ מֵהַחֲשֵׁכָה אֶל הָאוֹר, וְהַזְכֵּר לָהֶם אֶת יְמֵי אַלְלָה, כִּי בָּהֶם אוֹתוֹת לְכָל הַמִּתְאַזֵּר בְּסַבְלָנוּת וְהַמַּכִּיר תּוֹדָה (לְאַלְלָה).

6. וְכַאֲשֶׁר מוּסַא אָמַר לִבְנֵי עַמּוֹ, זִכְרוּ אֶת הַחֶסֶד אֲשֶׁר הֶעֱנִיק לָכֶם אַלְלָה בְּהַצִּילוֹ אֶתְכֶם מֵאַנְשֵׁי פַּרְעֹה שֶׁהֶעֱנִישׁוּ אֶתְכֶם עֹנֶשׁ קָשֶׁה, וְהָרְגוּ אֶת בְּנֵיכֶם וְהִשְׁאִירוּ בַּחַיִּים אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם,[4] בַּזֶּה אַלְלָה הֶעֱמִיד אֶתְכֶם בְּנִסָּיוֹן גָּדוֹל.

קֶטַע 2

7. וְרִבּוֹנְכֶם הִכְרִיז, אִם תּוֹדוּ לִי, אַרְבֶּה לְהַעֲנִיק לָכֶם חֶסֶד, אַךְ אִם תִּכְפְּרוּ, הִנֵּה עָנְשִׁי קָשֶׁה.

---

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.
2. ר' סורת אל-בקרה 2: 257; וסורת אל-חדיד 57: 9.
3. ר' סורת אל-אעראף 7: 158.
4. ר' סורת אל-אעראף 7: 127, ופ' 141,

8. מוּסַא אָמַר, אִם תִּכְפְּרוּ אַתֶּם וְכָל בְּנֵי הָאָדָם הַחַיִּים בָּאָרֶץ, אֵין אַלְלָה זָקוּק לָכֶם וְהוּא רַב-תִּפְאֶרֶת.[1]

9. הַאִם לֹא שְׁמַעְתֶּם עַל אֵלֶּה שֶׁקָּדְמוּ לָכֶם מֵעַמֵּי נוּח (נֹחַ), עַאד, וְתַ'מוּד, וְכָל אֵלֶּה אֲשֶׁר בָּאוּ אַחֲרֵיהֶם, שֶׁרַק אַלְלָה יוֹדֵעַ עֲלֵיהֶם. הַשְּׁלִיחִים אֲשֶׁר נִשְׁלְחוּ אֲלֵיהֶם הֵבִיאוּ אֲלֵיהֶם אוֹתוֹת בְּהִירִים, וְאוּלָם הֵם נָשְׁכוּ אֶת כַּפּוֹת יְדֵיהֶם (מִתּוֹךְ רֹגֶז)[2] וְאָמְרוּ, אֲנַחְנוּ כּוֹפְרִים בַּאֲשֶׁר נִשְׁלַחְתֶּם לִמְסֹר לָנוּ, וַאֲנַחְנוּ מְטִילִים סָפֵק בְּכָל אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ לָנוּ לְהַאֲמִין בּוֹ.

10. הַשְּׁלִיחִים שֶׁלָּהֶם אָמְרוּ, הֲיֵשׁ סָפֵק בְּאַלְלָה בּוֹרֵא הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ? קוֹרֵא לָכֶם לְמַעַן יִסְלַח לָכֶם עַל חֲטָאֵיכֶם וְיִדְחֶה אֶת עָנְשְׁכֶם לִזְמַן מְסֻיָּם (עַד יוֹם הַדִּין)?[3] אָמְרוּ, אֵין אַתֶּם אֶלָּא בְּנֵי אָדָם כָּמוֹנוּ, וְאַתֶּם רוֹצִים לִמְנֹעַ אוֹתָנוּ מִלַּעֲבֹד אֲשֶׁר עָבְדוּ אֲבוֹתֵינוּ. הָבִיאוּ לָנוּ הוֹכָחָה בְּרוּרָה.

11. הַשְּׁלִיחִים שֶׁלָּהֶם אָמְרוּ, אָמְנָם אֲנַחְנוּ בְּנֵי אָדָם כְּמוֹתְכֶם הִנְנוּ, אַךְ אַלְלָה מַעֲנִיק אֶת חַסְדּוֹ (בִּשְׁלִיחוּת) לְמִי שֶׁיִּרְצֶה מֵעוֹבְדָיו, וְאֵין בְּכוֹחֵנוּ לְהָבִיא לָכֶם הוֹכָחָה אֶלָּא בִּרְשׁוּת אַלְלָה, וְעַל אַלְלָה יִשָּׁעֲנוּ הַמַּאֲמִינִים .

12. וְלָמָּה לֹא נִשָּׁעֵן עַל אַלְלָה שֶׁהִנְחָה אוֹתָנוּ בִּדְרָכֵינוּ? אֲנַחְנוּ נִסְבֹּל אֶת פְּגִיעוֹתֵיכֶם, וְעַל אַלְלָה יִשָּׁעֲנוּ הַנִּשְׁעָנִים.

קֶטַע 3

13. הַכּוֹפְרִים אָמְרוּ לִשְׁלִיחֵיהֶם, אֲנַחְנוּ נְגָרֶשְׁכֶם מֵאַרְצֵנוּ אִם לֹא תַּחַזְרוּ לְדָתֵנוּ.[4] אוּלָם רִבּוֹנָם הִשְׁרָה אֲלֵיהֶם, אֲנַחְנוּ נַשְׁמִיד אֶת הַכּוֹפְרִים,

14. וְנַשְׁכִּין אֶתְכֶם בָּאָרֶץ אַחֲרֵיהֶם,[5] זֶה גְּמוּלוֹ שֶׁל הַיָּרֵא אוֹתִי וְאֶת הַתְרָאָתִי.[6]

15. (הַשְּׁלִיחִים) שָׁאֲלוּ אֶת עֶזְרַת רִבּוֹנָם,[7] וְאָז כָּל עָרִיץ עִקֵּשׁ הָיָה מִתְאַכְזֵב,[8]

16. וּלְפָנָיו (הַכּוֹפֵר) מְחַכֶּה לוֹ גֵּיהִנֹּם, וְשָׁם יֵשְׁקֶה מֻגְלָה,[9]

---

1. ר' סורת אז-זומר 39 : 7 ; וסורת את-תע'אבון 64 : 6.
2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 119.
3. ר' סורת הוד 11 : 3.
4. ר' סורת אל-אעראף 7 : 88 ; סורת אל-אנפאל 8 : 30 ; סורת אל-אסראי' 17 : 76 ; וסורת אנ-נמל 27 : 56.
5. ר' סורת אל-אעראף 7 : 128, ופ' 137 ; סורת אל-אנביאי' 21 : 105 ; סורת אצ-צאפאת 37 : 171 - 173 ; וסורת אל-מוג'אדלה 58 : 21.
6. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 46 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 37 - 41.
7. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 19, ופ' 32.
8. ר' סורת קאף 50 : 24 - 26.
9. ר' סורת צאד 38 : 57 - 58.

17. וְיִלְגֹּם אוֹתוֹ מִבְּלִי שֶׁיּוּכַל לִבְלֹעַ, וְהַמָּוֶת יָבוֹא אֵלָיו מִכָּל עֵבֶר, אַךְ הוּא לֹא יָמוּת,[1] וּמְחַכֶּה לוֹ עֹנֶשׁ קָשֶׁה.[2]

18. מַעֲשֵׂיהֶם שֶׁל הַכּוֹפְרִים בְּרִבּוֹנָם (בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה) דּוֹמִים לְאֵפֶר אֲשֶׁר פָּגְעָה בּוֹ רוּחַ בְּיוֹם סְעָרָה,[3] וְלָכֵן לֹא יוּכְלוּ לְהָפִיק מְאוּמָה מֵאֲשֶׁר רָכְשׁוּ, וְזוֹהִי הַתְּעִיָּה הָרְחוֹקָה מִן הַדֶּרֶךְ.

19. הֲלֹא תִּרְאֶה כִּי אַלְלָה בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ עַל יְסוֹד הָאֱמֶת, וְאִם יִרְצֶה יַשְׁמִידְכֶם וְיָבִיא בְּרִיאָה חֲדָשָׁה (בִּמְקוֹמְכֶם),[4]

20. וְאֵין הַדָּבָר קָשֶׁה עַל אַלְלָה.

21. (וּבְיוֹם הַדִּין) כַּאֲשֶׁר יוֹפִיעוּ כֻּלָּם בִּפְנֵי אַלְלָה, יֹאמְרוּ הַחַלָּשִׁים לְאֵלֶּה שֶׁהִתְנַשְּׂאוּ, אֲנַחְנוּ הָלַכְנוּ אַחֲרֵיכֶם (וְצִיַּתְנוּ לָכֶם), הַאִם אַתֶּם יְכוֹלִים לַעֲזֹר לָנוּ לְהָסִיר מֵעָלֵינוּ מְעַט מֵעָנְשׁוֹ שֶׁל אַלְלָה? (הַמִּתְנַשְּׂאִים) יֹאמְרוּ, לוּ הִנְחָנוּ אַלְלָה, כִּי אָז הָיִינוּ מַנְחִים אֶתְכֶם. אַחַת הִיא לָנוּ אִם תִּקְצַר רוּחֵנוּ וְאִם נַאֲרִיךְ רוּחֵנוּ, אֵין לָנוּ מִפְלָט (מִן הָעֹנֶשׁ).[5]

קֶטַע 4

22. כַּאֲשֶׁר הָעִנְיָן תַּם וְנִשְׁלַם יַגִּיד הַשָּׂטָן, הִנֵּה אַלְלָה הִבְטִיחַ לָכֶם הַבְטָחַת אֱמֶת, וְאִלּוּ אֲנִי הִבְטַחְתִּי לָכֶם וְלֹא קִיַּמְתִּי,[6] וְאֵין לִי עֲלֵיכֶם כָּל שִׁלְטוֹן. אֲנִי קָרָאתִי לָכֶם וְאַתֶּם נַעֲנֵיתֶם לִי, וְלָכֵן אַל תַּאֲשִׁימוּ אוֹתִי אֶלָּא אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם תַּאֲשִׁימוּ, לֹא אוּכַל לַעֲזֹר לָכֶם וְאַתֶּם לֹא תַּעַזְרוּ לִי, וַאֲנִי מַכְחִישׁ אֶת הַשֻּׁתָּפוּת עִם אַלְלָה שֶׁאַתֶּם מְיַחֲסִים לִי.[7] אָכֵן לַכּוֹפְרִים עֹנֶשׁ מַכְאִיב.

23. אֵלֶּה שֶׁהֶאֱמִינוּ וְעָשׂוּ אֶת הַטּוֹב יִכָּנְסוּ אֶל גַּנִּים שֶׁנְּהָרוֹת זוֹרְמִים מִתַּחְתָּם. לְעוֹלָם יִחְיוּ בְּתוֹכָם בִּרְשׁוּת רִבּוֹנָם, וּבִרְכָתָם בְּתוֹכָם «שָׁלוֹם».[8]

---

1. ר׳ סורת פאטר 35 : 36.
2. ר׳ סורת אצ-צאפאת 37 : 64 - 68 ; סורת אר-רחמאן 55 : 43 - 44 ; אד-דוח׳אן 44 : 43 - 50 ; סורת אל-ואקעה 56 : 41 - 44 ; וסורת צאד 38 : 55 - 58.
3. ר׳ סורת אל-בקרה 2 : 264 ; סורת אאל עמראן 3 : 117 ; וסורת אל-פורקאן 25 : 23.
4. ר׳ סורת אנ-נסאׄ 4 : 133 ; סורת אל-מאאידה 5 : 54 ; סורת יא. סין 36 : 77 - 83 ; סורת פאטר 35 : 15 - 17 ; סורת אל-אחקאף 46 : 33 ; וסורת מוחמד 47 : 38.
5. ר׳ סורת אל-אעראף 7 : 38 - 39 ; סורת אל-אחזאב 33 : 66 - 68 ; סורת סבאׄ 34 : 31 - 33 ; וסורת ע׳אפר 40 : 47 - 48.
6. ר׳ סורת אנ-נסאׄ 4 : 120.
7. ר׳ סורת מרים 19 : 82 ; ; וסורת אל-אחקאף 46 : 5 - 6.
8. ר׳ סורת יונוס 10 : 10 ; סורת אר-רעד 13 : 23 - 24 ; סורת אל-פורקאן 25 : 75 ; וסורת אז-זומר 39 : 73.

24. הֲלֹא תִּרְאֶה שֶׁאַלְלָה מְדַמֶּה אֶת הָאִמְרָה הַטּוֹבָה (מִלַּת הָאֱמוּנָה בְּאַלְלָה) לְעֵץ נָאֶה (הַדֶּקֶל) שֶׁשָּׁרָשָׁיו נְטוּעִים עָמֹק בַּאֲדָמָה וַעֲנָפָיו פּוֹנִים לְמַעְלָה לַשָּׁמַיִם,

25. וְאֶת פִּרְיוֹ יִתֵּן כָּל הַזְּמַן בִּרְשׁוּת רִבּוֹנוֹ. וְאַלְלָה מַמְשִׁיל מְשָׁלִים לָאֲנָשִׁים לְמַעַן יִזָּכְרוּ.

26. הָאִמְרָה הָרָעָה (מִלַּת הַכְּפִירָה) נִמְשְׁלָה לְעֵץ רָקוּב עָקוּר מִן הָאֲדָמָה בְּאֵין לוֹ קְבִיעוּת.

27. אַלְלָה מְחַזֵּק אֶת הַמַּאֲמִינִים בְּמִלִּים יַצִּיבוֹת בָּעוֹלָם הַזֶּה[1] וּבָעוֹלָם הַבָּא. אֶת הַכּוֹפְרִים יַתְעֶה אַלְלָה, וְאַלְלָה יַעֲשֶׂה אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה.

קֶטַע 5

28. הֲלֹא תִּרְאֶה אֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר הֶחְלִיפוּ חַסְדֵי אַלְלָה בִּכְפִירָה, וְהוֹשִׁיבוּ אֶת בְּנֵי עַמָּם בְּגֵיהִנֹּם,

29. אֲשֶׁר בּוֹ יִצָּלוּ, וְכַמָּה רַע הוּא הַמָּעוֹן!

30. וְהֵם עָשׂוּ לְאַלְלָה שָׁוִים, לְהַתְעוֹת מִשְּׁבִילוֹ. אֱמֹר, הִתְעַנְּגוּ, אַךְ סוֹפְכֶם אֶל הָאֵשׁ.

31. אֱמֹר לְעוֹבְדַי אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ, שֶׁיְּקַיְּמוּ אֶת הַתְּפִלָּה, וְיוֹצִיאוּ מִמַּה שֶּׁהֶעֱנַקְנוּ לָהֶם בְּסֵתֶר וּבְגָלוּי, בְּטֶרֶם יָבוֹא יוֹם לֹא מִקָּח וּמִמְכָּר בּוֹ, וְלֹא רֵעוּת.[2]

32. אַלְלָה הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וְהוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם מַיִם, וּבָהֶם הִצְמִיחַ פֵּרוֹת שׁוֹנִים לְפַרְנָסַתְכֶם,[3] וְהִכְפִּיף לָכֶם אֶת הַסְּפִינוֹת לָשׁוּט בַּיָּם, וְגַם הִכְפִּיף לָכֶם אֶת הַנְּהָרוֹת.

33. וְהִכְפִּיף לָכֶם אֶת הַשֶּׁמֶשׁ וְאֶת הַיָּרֵחַ אֲשֶׁר יָנוּעוּ בְּמַסְלוּלָם בְּהַתְמָדָה, וְהִכְפִּיף לָכֶם אֶת הַלַּיְלָה וְאֶת הַיּוֹם.[4]

34. וְהוּא שֶׁהֶעֱנִיק לָכֶם מִכָּל מַה שֶּׁבִּקַּשְׁתֶּם. אִם תְּנַסּוּ לְסַפֵּר אֶת חַסְדֵי אַלְלָה לֹא תוּכְלוּ לִמְנוֹת אֶת כֻּלָּם, אַךְ הָאָדָם גּוֹרֵם עָוֶל לְעַצְמוֹ וְכָפְרָן.

---

1. במילים יציבות: דברי אמונה שאותם ישמיעו בכל מצב, כמו העדות, «אני מעיד שאין אלוה זולת אללה, ומעיד שמוחמד שליחו של אללה».
2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 123, ופ' 254 ; וסורת אל-חדיד 57 : 15.
3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 22.
4. ר' סורת אל-אעראף 7 : 54 ; סורת יא. סין 36 : 40 ; וסורת פאטר 35 : 13.

קֶטַע 6

35. וּזְכֹר כַּאֲשֶׁר אֶבְּרַאהִים אָמַר, רִבּוֹנִי! עֲשֵׂה אֶת הָעִיר הַזֹּאת (מַכָּה) בְּטוּחָה,[1] וְהַרְחֵק אוֹתִי וְאֶת בָּנַי מֵעֲבוֹדַת הַפְּסִילִים.

36. רִבּוֹנִי! הֵם הִתְעוּ אֲנָשִׁים רַבִּים, עַל כֵּן, אֲשֶׁר הָלַךְ בְּדַרְכִּי הוּא שַׁיָּךְ לִי, וּמִי הִתְנַגֵּד לִי, הִנֵּה אַתָּה סוֹלֵחַ וְרַחוּם.[2]

37. רִבּוֹנֵנוּ! הִנֵּה הוֹשַׁבְתִּי מִצֶּאֱצָאַי בְּעֵמֶק בִּלְתִּי פּוֹרֶה עַל-יַד בֵּיתְךָ הַקָּדוֹשׁ (הַכַּעְבָּה). רִבּוֹנֵנוּ! לְמַעַן יְקִימוּ אֶת הַתְּפִלָּה. לָכֵן הַטֵּה אֶת לִבּוֹת הָאֲנָשִׁים אֲלֵיהֶם, וּפַרְנֵס אוֹתָם מִכָּל פְּרִי, לְמַעַן יוֹדוּ לְךָ.[3]

38. רִבּוֹנֵנוּ! אַתָּה יוֹדֵעַ אֶת כָּל אֲשֶׁר נַעֲלִים וְאֶת אֲשֶׁר נִגְלֶה, וְלֹא יֵעָלֵם מֵאַלְלָה מְאוּמָה לֹא בָּאָרֶץ וְלֹא בַּשָּׁמַיִם.

39. הַשֶּׁבַח לְאַלְלָה אֲשֶׁר נָתַן לִי לְעֵת זִקְנָה אֶת אֶסְמַאעִיל וְאֶת אֶסְחַאק, כִּי רִבּוֹנִי שׁוֹמֵעַ הַתְּפִלָּה.

40. רִבּוֹנִי! עֲזֹר לִי שֶׁאֲקַיֵּם אֶת הַתְּפִלָּה, וּמִצֶּאֱצָאַי. רִבּוֹנֵנוּ! וְקַבֵּל אֶת תְּפִלָּתִי.

41. רִבּוֹנֵנוּ! וּסְלַח לִי וּלְהוֹרַי וְלַמַּאֲמִינִים בְּיוֹם יָקוּם הַחֶשְׁבּוֹן.

קֶטַע 7

42. אַל תַּחְשֹׁב כִּי אַלְלָה לֹא שָׂם לֵב לְמַעֲשֵׂה הַחוֹטְאִים, הוּא רַק נוֹתֵן לָהֶם אַרְכָּה עַד לְיוֹם אֲשֶׁר בּוֹ תִּהְיֶינָה עֵינֵיהֶם קָמוֹת מִבֶּהָלָה וּפַחַד,

43. וְהֵם יִתְרוֹצְצוּ, וְרָאשֵׁיהֶם מוּרָמִים בְּמַבָּט קָפוּא, וְלִבּוֹתֵיהֶם רֵיקִים (מֵרֹב פַּחַד).[4]

44. הַזְהֵר אֵפוֹא אֶת בְּנֵי הָאָדָם מִפְּנֵי יוֹם יָבוֹא עֲלֵיהֶם הָעֹנֶשׁ, אָז יֹאמְרוּ הַחוֹטְאִים, רִבּוֹנֵנוּ! דְּחֵה אֶת דִּינֵנוּ עַד עֵת קְרוֹבָה, וְנַעֲנֶה לִקְרִיאָתְךָ וְנֵלֵךְ אַחֲרֵי הַשְּׁלִיחִים.[5] (אָז אַלְלָה יֹאמַר), הַאִם לֹא נִשְׁבַּעְתֶּם לִפְנֵי כֵן כִּי אֵין לָכֶם כְּלָיָה?

45. וּשְׁכַנְתֶּם בְּמִשְׁכְּנוֹת אֵלֶּה אֲשֶׁר עָשְׁקוּ אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם. וְהִתְבָּרֵר לָכֶם כֵּיצַד הֶעֱנַשְׁנוּ אוֹתָם, וּמָשַׁלְנוּ לָכֶם מְשָׁלִים.[6]

---

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 126 ; סורת אאל עמראן 3 : 96 - 97 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 67.
2. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 118.
3. ר' סורת אל-קצצ 28 : 57.
4. ר' סורת טא. הא 20 : 108 - 111 ; סורת אל-קמר 54 : 8 ; וסורת אל-מעארג' 70 : 43.
5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 27 - 28 ; סורת אל-מואמנון 23 : 99 - 100 ; סורת אס-סג'דה 32 : 12 ; סורת פאטר 35 : 37 ; וסורת אל-מונאפקון 63 : 9 - 10.
6. ר' סורת אל-קמר 54 : 55.

46. וְהֵם זָמְמוּ מְזִמָּה (לַהֲרֹג אֶת הַנָּבִיא), אַךְ אַלְלָה יָדַע עַל מְזִמָּתָם (וּבִטֵּל אוֹתָהּ), וְאִם גַּם יָכְלוּ לַעֲקֹר הָרִים בִּמְזִמָּתָם.[1]
47. אַל תַּחְשֹׁב כִּי אַלְלָה אֵינוֹ מְקַיֵּם הַבְטָחָתוֹ לִשְׁלִיחָיו. כִּי אַלְלָה עִזּוּז וּבַעַל נְקָמוֹת.
48. בַּיּוֹם הַהוּא (יוֹם הַדִּין) תֻּחְלַף הָאֲדָמָה בַּאֲדָמָה אַחֶרֶת, וְהַשָּׁמַיִם גַּם הֵם,[2] וּבְנֵי אָדָם יִתְיַצְּבוּ לִפְנֵי אַלְלָה הָאֶחָד וְהַמְּנַצֵּחַ.
49. תִּרְאֶה אֶת הַפּוֹשְׁעִים בַּיּוֹם הַהוּא אֲסוּרִים בָּאֲזִיקִים,[3]
50. כְּשֶׁהֵם לְבוּשִׁים כֻּתָּנוֹת שֶׁל זֶפֶת, וְהָאֵשׁ מְלַהֶטֶת אֶת פְּנֵיהֶם,
51. כָּךְ יִגְמֹל אַלְלָה לְכָל נֶפֶשׁ כְּמַעֲשֶׂיהָ, אַלְלָה מְהִיר חֶשְׁבּוֹן.[4]
52. זוֹהִי אַזְהָרָה לִבְנֵי אָדָם לְמַעַן יִזָּהֲרוּ בָּהּ וְיֵדְעוּ כִּי אֱלֹהַּ אֶחָד הוּא, לְמַעַן יִזָּכְרוּ בַּעֲלֵי הַבִּינָה.

---

1. ר׳ סורת מרים 19 : 90.
2. ר׳ סורת אז-זומר 39 : 67.
3. ר׳ סורת אל-פורקאן 25 : 13 ; סורת אצ-צאפאת 37 : 22 ; סורת צאד 38 : 37 - 38 ; וסורת את-תכויר 81 : 7.
4. ר׳ סורת אנ-נג׳ם 53 : 31.

15

סוּרַת אַלְ-חִגְ'ר

אַלְ-חִגְ'ר

סורה זו קיבלה את שמה «אַלְ-חִגְ'ר» מהעובדה שאללה הזכיר בה מה שקרה לת'מוד, בני עמו של הנביא צאלח שהתגוררו באל-חג'ר. מקום אל-חג'ר בדרך המובילה בין אל-חג'אז וסוריה. ר' פ' 80. הורדה במכה אחרי סורת יוסוף 12, ופסוקיה תשעים ותשעה. קבלה את שמה «אַלְ-חִגְ'ר» מפסוק 80.

סוּרַת אַלְ-חִגְ'ר 15

חלק 14

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. א. ל. ר.[1]

אֵלֶּה אוֹתוֹתָיו שֶׁל הַסֵּפֶר וְהַקּוּרְאָן הַגָּלוּי.[2]

2. אֵין סָפֵק שֶׁהַכּוֹפְרִים יְקַווּ (בְּיוֹם הַדִּין) לוּ הָיוּ מֻסְלְמִים,[3]

3. לָכֵן עֲזֹב אוֹתָם יֹאכְלוּ וְיִתְעַנְּגוּ, וְהַתִּקְוָה (שֶׁלֹּא יִהְיֶה יוֹם הַדִּין) תַּסִּיחַ אֶת דַּעְתָּם (מֵהָאֱמוּנָה בְּאַלְלָה). אַךְ סוֹפָם יֵדְעוּ.[4]

4. וְלֹא הִשְׁמַדְנוּ עִיר אֶלָּא לְפִי מוֹעֵד נִקְבַּע בְּסֵפֶר מִקֹּדֶם,

5. אֵין אֻמָּה שֶׁתּוּכַל לְהַקְדִּים אֶת מוֹעֲדָהּ אוֹ לִדְחוֹתוֹ.

6. וְהֵם אָמְרוּ, הוֹי זֶה אֲשֶׁר הוּרַד אֵלָיו הַקּוּרְאָן[5] מִן הַשָּׁמַיִם, אָכֵן מְשֻׁגָּע אַתָּה,

7. לָמָּה לֹא תָּבִיא אֵלֵינוּ אֶת הַמַּלְאָכִים אִם אַתָּה צוֹדֵק?[6]

8. אֲנַחְנוּ לֹא נוֹרִיד אֶת הַמַּלְאָכִים אֶלָּא עִם הָאֱמֶת, אוּלָם אִם יוּרְדוּ מַלְאָכִים אָז לֹא יִהְיֶה לַכּוֹפְרִים אַרְכָּה.

9. אֲנַחְנוּ הוֹרַדְנוּ אֶת הַקּוּרְאָן[7] מִן הַשָּׁמַיִם וַאֲנַחְנוּ שׁוֹמְרִים אוֹתוֹ לָעַד.

10. וּכְבָר מִלְּפָנֶיךָ (מוּחַמַּד) שָׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים לָעֵדוֹת הָרִאשׁוֹנוֹת,

11. אַךְ לֹא בָּא אֲלֵיהֶם שָׁלִיחַ מִבְּלִי שֶׁלָּעֲגוּ לוֹ.

12. וְכָךְ אֲנַחְנוּ מַחְדִּירִים אוֹתָהּ (הַכְּפִירָה בְּאַלְלָה) אֶל לֵב הַכּוֹפְרִים,

13. וְהֵם לֹא יַאֲמִינוּ, וְכָךְ קָרָה גַּם לָאֻמּוֹת קוֹדְמוֹת (לֹא הֶאֱמִינוּ כְּתוֹצָאָה הָעָנְשׁוּ).

---

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.
2. הספר והקוראן שני מונחים לאותו ספר. ר' סורת אנ-נמל 27: 1.
3. ר' סורת אל-אנעאם 6: 27.
4. ר' סורת אנ-נג'ם 53: 30; וסורת אל-מורסלאת 77: 46.
5. המונח המקורי הוא الذِّكْر אד'-ד'כר, ההזהרה, שם לקוראן.
6. ר' סורת אל-פורקאן 25: 21 - 22; וסורת אז-זוח'רוף 43: 53.
7. המונח המקורי הוא الذِّكْر אד'-ד'כר; ר' הערה 5 לעיל.

 סורת אל-חִג'ר 15

14. וְלוּ נִפְתַּח לָהֶם שַׁעַר בָּרָקִיעַ לַעֲלוֹת בּוֹ לַשָּׁמַיִם,

15. כִּי גַּם אָז יֹאמְרוּ, אָכֵן רְאִיָּתֵנוּ מְקֻסֶּמֶת, וַאֲנַחְנוּ כַּאֲנָשִׁים מְכֻשָּׁפִים.

קֶטַע 2

16. וּכְבָר בָּרָאנוּ בַּשָּׁמַיִם כּוֹכָבִים, וְקִשַּׁטְנוּ (אֶת הַשָּׁמַיִם) לָרוֹאִים,[1]

17. וְשָׁמַרְנוּ אוֹתָם מִפְּנֵי כָּל שָׂטָן אָרוּר,

18. אֶלָּא הַמַּאֲזִין בִּגְנֵבָה, מִיָּד יַתְקִיף אוֹתוֹ כּוֹכַב שָׁבִיט מֵאִיר (שֶׁיִּשְׂרֹף אוֹתוֹ).

19. וּכְבָר פָּרַשְׂנוּ אֶת הָאָרֶץ וְקָבַעְנוּ בָּהּ הָרִים נְטוּעִים עָמֹק וְחָזָק, וְהִצְמַחְנוּ בָּהּ מִכָּל הַסּוּגִים בְּמִדָּה וּבְאִזּוּן,

20. וּבָרָאנוּ בָּהּ מְקוֹרוֹת מִחְיָה לָכֶם וּלְכָל אֵלֶּה שֶׁאֵין אַתֶּם מְפַרְנְסִים.[2]

21. אוֹצְרוֹת כָּל דָּבָר הֵם בְּיָדֵינוּ, אַךְ נוֹרִיד אוֹתָם רַק בְּמִדָּה קְצוּבָה.

22. שָׁלַחְנוּ אֶת הָרוּחוֹת לְהַפְרָיַת הָעֲנָנִים וְהַצְּמָחִים, וְהוֹרַדְנוּ מִן הַשָּׁמַיִם מַיִם וְהִשְׁקֵינוּ אֶתְכֶם מֵהֶם,[3] וְלֹא בִּידֵיכֶם אֲגִירָתָם.

23. רַק אֲנַחְנוּ נְחַיֶּה וְנָמִית, וַאֲנַחְנוּ הַיּוֹרְשִׁים.

24. וַאֲנַחְנוּ יוֹדְעִים אֶת אֵלֶּה מִכֶּם שֶׁיַּקְדִּימוּ וְאֶת אֵלֶּה שֶׁיְּאַחֲרוּ (לְהַגִּיעַ אֶל רִבּוֹנָם),

25. וְאֶת כֻּלָּם יֶאֱסֹף רִבּוֹנְךָ, כִּי הוּא הֶחָכָם וְהַיּוֹדֵעַ.

קֶטַע 3

26. אֲנַחְנוּ בָּרָאנוּ אֶת הָאָדָם מִטִּיט יָבֵשׁ שָׁחוֹר,[4]

27. וְאֶת הַשֵּׁדִים בָּרָאנוּ לִפְנֵי כֵן מֵאֵשׁ לוֹהֶטֶת.

28. וְכַאֲשֶׁר רִבּוֹנְךָ אָמַר לַמַּלְאָכִים, עוֹמֵד אֲנִי לִבְרֹא אָדָם מִטִּיט יָבֵשׁ שָׁחוֹר,

29. וְכַאֲשֶׁר אֲעַצְּבֶנּוּ וְאֶפַּח בּוֹ מֵרוּחִי, (כַּבְּדוּ אוֹתוֹ) וְסִגְדוּ לוֹ,

30. הַמַּלְאָכִים סָגְדוּ כֻּלָּם,

31. וְרַק אֶבְּלִיס (הַשָּׂטָן) סֵרֵב לִהְיוֹת בַּסּוֹגְדִים,[5]

32. אָז אָמַר (אַלְלָה), הוֹי אֶבְּלִיס! מַה לְּךָ שֶׁאֵינְךָ בַּסּוֹגְדִים?

---

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 61.
2. ר' סורת הוד 11 : 6 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 60.
3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 10 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 68 - 70.
4. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 14 - 15.
5. אבליס, ר' סורת אל-בקרה 2 : 34.

33. אָמַר (אֶבְּלִיס), אֵין אֲנִי סוֹגֵד לָאָדָם אֲשֶׁר בָּרָאתָ מִטִּיט נֻקְשֶׁה שָׁחוֹר וְרֵיחוֹ מִשְׁתַּנֶּה.

34. אָמַר (אַלְלָה), צֵא מִמֶּנּוּ (גַּן עֵדֶן), כִּי אָרוּר אַתָּה,

35. וְעָלֶיךָ הַקְּלָלָה עַד יוֹם הַדִּין.

36. אָמַר (אֶבְּלִיס), רִבּוֹנִי! תֵּן לִי אַרְכָּה עַד יוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים.

37. אָמַר (אַלְלָה), אַתָּה תִּהְיֶה בֵּין אֵלֶּה שֶׁנִּתְּנָה לָהֶם אַרְכָּה,

38. עַד יוֹם הַמּוֹעֵד הַיָּדוּעַ.

39. אָמַר (אֶבְּלִיס), רִבּוֹנִי! כְּשֵׁם שֶׁגָּרַמְתָּ לִי לִהְיוֹת בַּסּוֹטִים, אֲנִי אֲקַשֵּׁט לָהֶם (בְּנֵי אָדָם) אֶת חֲטָאֵיהֶם בְּאוֹר יָפֶה וְאַתְעֶה אֶת כֻּלָּם,

40. פְּרָט לַעֲבָדֶיךָ הַנִּבְחָרִים אֲשֶׁר בָּהֶם.

41. אָמַר (אַלְלָה), זֶה שְׁבִיל יָשָׁר שֶׁמּוֹבִיל אֵלַי,

42. אַךְ עַל עֲבָדַי אֵין לְךָ כָּל שִׁלְטוֹן, פְּרָט לְאֵלֶּה שֶׁיִּתְעוּ וְיֵלְכוּ אַחֲרֶיךָ,

43. גֵּיהִנֹּם הוּא מְקוֹם הֵאָסְפָם יַחְדָּו,

44. יֵשׁ לוֹ שִׁבְעָה שְׁעָרִים, וּלְכָל שַׁעַר מִקְצֵה חֵלֶק מֵהֶם.

קֶטַע 4

45. אַךְ יִרְאֵי אַלְלָה יִהְיוּ בְּגַנִּים וּמַעְיָנוֹת,

46. בּוֹאוּ בְּתוֹכָם בְּשָׁלוֹם, בּוֹטְחִים,

47. וְהוֹצֵאנוּ מִלִּבּוֹתֵיהֶם אֶת הַטִּינָה, וְהֵם יִהְיוּ אַחִים זֶה לְזֶה, כְּשֶׁהֵם יוֹשְׁבִים עַל יְצוּעִים זֶה לְעֻמַּת זֶה,

48. בְּלִי שֶׁיִּסְבְּלוּ מֵעֲיֵפוּת, וּלְעוֹלָם לֹא יוּצְאוּ מֵהֶם.

49. וְהוֹדַע לַעֲבָדַי כִּי אֲנִי הוּא הַסּוֹלֵחַ וְהָרַחוּם,

50. וְכִי עָנְשִׁי הוּא הָעֹנֶשׁ הַמַּכְאִיב.

51. וְהוֹדַע לָהֶם עַל אוֹרְחָיו שֶׁל אֶבְּרַאהִים,

52. כַּאֲשֶׁר נִכְנְסוּ אֵלָיו וְאָמְרוּ, «שָׁלוֹם». אָמַר, נִבְהָלִים אֲנַחְנוּ מִכֶּם.

53. אָמְרוּ, אַל תִּבָּהֵל, בָּאנוּ לְבַשֵּׂר לְךָ עַל בֵּן בַּר דַּעַת (יִצְחָק).

54. אָמַר, הַאִם תְּבַשְּׂרוּנִי עַל אַף שֶׁהִזְדַּקַּנְתִּי? בְּמָה זֶה תְּבַשְּׂרוּנִי?

55. אָמְרוּ, בִּשַּׂרְנוּ אוֹתְךָ בֶּאֱמֶת, וְאַל תִּהְיֶה מִן הַמִּתְיָאֲשִׁים.

56. אָמַר, וְכִי מִי יִתְיָאֵשׁ מֵרַחֲמֵי רִבּוֹנוֹ מִלְּבַד הַתּוֹעִים.

57. אָמַר, מַה מַּטְרַתְכֶם, אַתֶּם הַשְּׁלִיחִים?

58. אָמְרוּ, נִשְׁלַחְנוּ אֶל עַם שֶׁל פּוֹשְׁעִים (כְּדֵי לְהַשְׁמִיד אוֹתָם),

59. חוּץ מִמִּשְׁפַּחַת לוּט אֲשֶׁר נַצִּיל אֶת כֻּלָּם,

60. חוּץ מֵאִשְׁתּוֹ, גָּזַרְנוּ שֶׁתִּהְיֶה בֵּין אֵלֶּה שֶׁיֻּשְׁמְדוּ.[1]

קֶטַע 5

61. וְכַאֲשֶׁר הִגִּיעוּ הַשְּׁלִיחִים אֶל בֵּיתוֹ שֶׁל לוּט,

62. אָמַר לָהֶם, אֵין אַתֶּם מֻכָּרִים לִי.

63. אַדְרַבָּה, אֲנַחְנוּ בָּאנוּ אֵלֶיךָ עִם (הָעֹנֶשׁ) אֲשֶׁר לֹא הֶאֱמִינוּ בּוֹ,

64. וְהֵבֵאנוּ לְךָ אֶת הָאֱמֶת, וַאֲנַחְנוּ צוֹדְקִים,

65. לָכֵן הוֹצֵא אֶת מִשְׁפַּחְתְּךָ בְּמֶשֶׁךְ הַלַּיְלָה הַזֶּה וְלֵךְ אַחֲרֵיהֶם, וְאַל תִּפְנוּ לַאֲחוֹרֵיכֶם, וְהַמְשִׁיכוּ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר צֻוֵּיתֶם לָלֶכֶת.

66. וְכָךְ הוֹדַעְנוּ לְלוּט עַל הָעִנְיָן הַזֶּה, כִּי אֵלֶּה יֻשְׁמְדוּ עִם בֹּקֶר.[2]

67. אָמְנָם כְּשֶׁאַנְשֵׁי הָעִיר בָּאוּ שְׂמֵחִים.

68. אָמַר לוּט, אֵלֶּה הֵם אוֹרְחַי, וְאַל תָּמִיטוּ חֶרְפָּה עָלַי,

69. יִרְאוּ אַלְלָה וְאַל תַּשְׁפִּילוּ אוֹתִי.

70. הָאֲנָשִׁים אָמְרוּ, הַאִם לֹא אָסַרְנוּ עָלֶיךָ לְאָרֵחַ אֲנָשִׁים זָרִים?

71. אָמַר, הִנֵּה בְּנוֹתַי הִזְדַּוְּגוּ אִתָּן אִם אַתֶּם רוֹצִים לַעֲשׂוֹת מַעֲשֶׂה.

72. בְּחַיֶּיךָ (מוּחַמַּד)! הֵם הָיוּ מְבֻלְבָּלִים מִשִּׁכְרוֹנָם.

73. עִם זְרִיחַת הַשֶּׁמֶשׁ, הָלְמָה בָּהֶם צְוָחַת הָעֹנֶשׁ,

74. וְהָפַכְנוּ אֶת הֶעָרִים עַל רֹאשָׁן, וְהִמְטַרְנוּ עֲלֵיהֶם בִּרְצִיפוּת אַבְנֵי חֹמֶר שְׂרוּפוֹת.

75. בִּקּוֹרוֹת אֵלֶּה, אוֹתוֹת לִבְנֵי אָדָם הַלּוֹמְדִים לֶקַח.

76. כִּי הֶעָרִים הַחֲרֵבוֹת עוֹמְדוֹת עַל-יַד הַדֶּרֶךְ הַקַּיֶּמֶת עֲדַיִן.[3]

77. וְאַף בָּזֶה אוֹת לַמַּאֲמִינִים.

78. וְגַם אֶת אַנְשֵׁי אַל-אַיְכָּה (הַחֳרָשׁוֹת שֶׁל מִדְיָן) הָיוּ חוֹטְאִים,

79. בִּשְׁתֵּיהֶן נָקַמְנוּ,[4] וְהֵן יוֹשְׁבוֹת עַל אֵם הַדֶּרֶךְ הַקַּיֶּמֶת.[5]

---

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 63.
2. ר' סורת הוד 11 : 81.
3. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 137. דרך המסחר של סוחרי מכה בדרכם לסוריה. כך יכולים הם לראות את שרידי העיר וללמוד לקח.
4. שתיהן : אל-איכה ועירו של לוט.
5. ר' סורת הוד 11 : 89.

קֶטַע 6

80. תּוֹשְׁבֵי אַל-חִגְ'ר[1] הִכְחִישׁוּ בַּשְּׁלִיחִים,

81. וְכַאֲשֶׁר נָתַנּוּ לָהֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הִתְנַגְּדוּ לָהֶם.[2]

82. הֵם חָצְבוּ בֶּהָרִים בָּתִּים, וְיָשְׁבוּ בְּטוּחִים,

83. אַךְ עִם בֹּקֶר הָלְמָה בָּהֶם צְוָחַת הָעֹנֶשׁ,

84. לֹא הוֹעִיל לָהֶם כָּל רְכוּשָׁם שֶׁצָּבְרוּ.

85. וַאֲנַחְנוּ בָּרָאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם עַל יְסוֹד הָאֱמֶת.[3] וְאֵין סָפֵק שֶׁשְּׁעַת הַדִּין תָּבוֹא, עַל כֵּן סְלַח לָהֶם סְלִיחָה בְּחֶסֶד.[4]

86. וְאָכֵן רִבּוֹנְךָ הוּא הַבּוֹרֵא וְהַיּוֹדֵעַ.[5]

87. וְאָכֵן נָתַנּוּ לְךָ (הַנָּבִיא מוּחַמַּד) שִׁבְעָה מִן הָאוֹתוֹת הַחוֹזְרִים וְנִשְׁנִים,[6] וְאֶת הַקּוּרְאָן הַנַּעֲלֶה,

88. אַל תִּשָּׂא עֵינֶיךָ אֶל אֲשֶׁר הֶעֱנַקְנוּ זְמַנִּית לִבְנֵי אָדָם שׁוֹנִים, וְאַל תִּצְטַעֵר בִּשְׁבִילָם, וּפְרֹשׂ כְּנָפֶיךָ לַהֲגָנַת הַמַּאֲמִינִים,

89. וֶאֱמֹר, הִנֵּה אֲנִי הַמַּזְהִיר הַגָּלוּי.

90. כָּךְ גַּם הוֹרַדְנוּ עַל הַמְחַלְּקִים,[7]

91. אֲשֶׁר פֵּרְקוּ אֶת הַקּוּרְאָן לַחֲלָקִים.[8]

92. בְּחַיֵּי רִבּוֹנְךָ! נִשְׁפֹּט אֶת כֻּלָּם (בְּיוֹם הַדִּין),

93. עַל מַעֲשֵׂיהֶם.

94. וְאַתָּה (מוּחַמַּד) מַלֵּא אֶת שְׁלִיחוּתְךָ כְּפִי שֶׁנִּצְטַוֵּיתָ וְהִתְרַחֵק מִן הַפַּגָּנִיִּים,

95. אֲנַחְנוּ כְּבָר הֵגַנּוּ עָלֶיךָ מִן הַמַּלְעִיגִים,

96. אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ עִם אַלְלָה אֱלֹהִים אֲחֵרִים, בְּסוֹפָם שֶׁיֵּדְעוּ.

97. אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים כִּי יִכְאַב לְךָ לִשְׁמֹעַ אֶת כָּל אֲשֶׁר יֹאמְרוּ,

98. הַלֵּל וְשַׁבַּח אֶת רִבּוֹנְךָ וֶהֱיֵה בַּמִּשְׁתַּחֲוִים,

99. וַעֲבֹד אֶת רִבּוֹנְךָ עַד בּוֹא אֵלֶיךָ הַוַּדָּאִי (הַמָּוֶת).

---

1. אל-חג'ר, עירם של בני ת'מוד, צפון למדינה.
2. ר' סורת הוד 11 : 65 ; וסורת פוצלת 41 : 17.
3. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 115 - 116 ; סורת צאד 38 : 27 ; וסורת אנ-נג'ם 53 : 31.
4. ר' סורת אז-זוח'רוף 43 : 89.
5. ר' סורת יא. סין 36 : 81 - 83.
6. הכוונה היא לסורת אל-פאתחה, 1.
7. ר' סורת אנ-נמל 27 : 49 ; סורת אנ-נחל 16 : 38 ; וסורת אבראהים 14 : 44.
8. אחדים טענו שהוא כשוף, שירה, וכו' כדי להטעות את האנשים מלהאמין באמיתות הקוראן.

16

סוּרַת אַנְ-נַחְל
הַדְּבוֹרִים

סורה זו נקראת «אַנְ-נַחְל, הַדְּבוֹרִים» בגלל מה שנזכר בה מפלאי הדבורים, והשראת אללה אליהם איך ואיפה לבנות את הבית שלהם, ר' פ' 68 - 69. הדבורים לא נזכרו באזו שהיא סורה אחרת.

הורדה במכה אחרי סורת אל-כהף 18, ופסוקיה מאה עשרים ושמונה. קיבלה את שמה «הַדְּבוֹרִים» מפסוק ששים ושמונה.

סוּרַת אַנְ-נַחְל 16

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. הַמּוֹעֵד שֶׁל (יוֹם הַדִּין) וּגְזַר דִּינוֹ שֶׁל אַלְלָה לְהַעֲנִישׁ אֶתְכֶם (הַכּוֹפְרִים) קָרוֹב מְאוֹד, וְאַל תָּחִישׁוּ בּוֹאוֹ. יִשְׁתַּבַּח וְיִתְעַלֶּה מֵעַל הַשֻּׁתָּפִים אֲשֶׁר יְצָרְפוּ לוֹ.[1]

2. הוּא (אַלְלָה) שׁוֹלֵחַ אֶת הַמַּלְאָכִים עִם הַהַשְׁרָאָה וְהַנְּבוּאָה עַל מִי שֶׁיִּרְצֶה מִבֵּין עוֹבְדָיו,[2] (וּמְצַוֶּה אוֹתָם), הִזָּהֲרוּ, כִּי אֵין אֱלֹהַּ אֶלָּא אֲנִי, וְיִרְאוּ אוֹתִי,[3]

3. בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בֶּאֱמֶת, יִתְעַלֶּה עַל הַשֻּׁתָּפִים אֲשֶׁר יְשַׁתְּפוּ לוֹ.[4]

4. בָּרָא אֶת הָאָדָם מִטִּפָּה, וְהִנֵּה הוּא יָרִיב גָּלוּי (לְבוֹרְאוֹ).[5]

5. וְאֶת הַמִּקְנֶה בְּרָאוֹ לָכֶם, בּוֹ חֹם (מִלְּבוּשׁ מִן הָעוֹר וְהַצֶּמֶר), וּצְרָכִים אֲחֵרִים, וּמִמֶּנּוּ תֹּאכְלוּ,

6. מַרְאֶה בּוֹאָם הַבַּיְתָה שֶׁל עֶדְרֵיכֶם (מִן הַגְּמַלִּים) וְצֵאתָם אֶל הַמִּרְעֶה, מוֹסִיף לָכֶם יְקָרָה וְיֹפִי,

7. וְהֵם נוֹשְׂאִים אֶת מִטְעַנְכֶם הַכָּבֵד אֶל אֶרֶץ שֶׁלֹּא תּוּכְלוּ לְהַגִּיעַ אֵלֶיהָ בְּלִי עָמָל קָשֶׁה. רִבּוֹנְכֶם חַנּוּן וְרַחוּם.[6]

8. וּבָרָא אֶת הַסּוּסִים, הַפְּרָדִים, וְהַחֲמוֹרִים לְמַעַן תִּרְכְּבוּ עֲלֵיהֶם, וּלְתִפְאֶרֶת לָכֶם. וְיִבְרָא גַּם אֶת אֲשֶׁר לֹא תֵּדְעוּ.[7]

9. וְאַלְלָה יַרְאֶה לִבְנֵי אָדָם אֶת הַשְּׁבִיל הַיָּשָׁר, וְאוּלָם יֵשׁ גַּם שְׁבִילִים עֲקֻמִּים אֵינָם מוֹבִילִים אֶל הַיְשׁוּעָה. אִלּוּ רָצָה (אַלְלָה), הָיָה מַדְרִיךְ אֶת כֻּלְּכֶם.[8]

---

1. ר' סורת אל-אנביאי' 21 : 1 ; סורת אל-קמר 54 : 1 ; סורת אל-ענכבות 29 : 53 - 54 ; וסורת אש-שורא 42 : 18.
2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 124 ; סורת אל-חג' 22 : 75 ; וסורת ע'אפר 40 : 15 - 16.
3. ר' סורת אש-שורא 42 : 52.
4. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 54 - 55.
5. ר' סורת יא. סין 36 : 77 - 79.
6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 143 - 144.
7. ר' סורת ע'אפר 40 : 79 - 81 ; סורת יא. סין 36 : 71 - 72 ; וסורת אז-זוח'רוף 43 : 12 - 14.
8. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 153 ; סורת אל-חג'ר 15 : 14 ; סורת יונוס 10 : 99 ; וסורת הוד 11 : 118 - 119.

קֶטַע 2

10. וְהוּא אֲשֶׁר הוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם מַיִם לָכֶם, מֵהֶם לְמַשְׁקֶה, וּמֵהֶם יִצְמְחוּ עֵצִים אֲשֶׁר תִּרְעוּ בָּהֶם (בַּהֲמוֹתֵיכֶם),

11. וְיַצְמִיחַ לָכֶם בָּהֶם תְּבוּאוֹת, וְזֵיתִים, וַעֲצֵי תָּמָר, וּגְפָנִים, וְכָל פְּרִי. בְּכָל אֵלֶּה אוֹתוֹת לַאֲנָשִׁים חוֹשְׁבִים.[1]

12. וְהִכְנִיעַ לְשֵׁרוּתְכֶם אֶת הַלַּיְלָה וְאֶת הַיּוֹם וְאֶת הַשֶּׁמֶשׁ וְאֶת הַיָּרֵחַ, גַּם אֶת הַכּוֹכָבִים הוּא הִכְנִיעַ לְשֵׁרוּתְכֶם בִּפְקֻדָּתוֹ, וּבַזֶּה אוֹתוֹת לְבַעֲלֵי דַּעַת.[2]

13. וְגַם אֶת כָּל אֲשֶׁר בָּרָא וּפִזֵּר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה, בִּצְבָעִים שׁוֹנִים. בְּזֹאת אוֹתוֹת לַאֲנָשִׁים אֲשֶׁר יִזָּכְרוּ.

14. וְהוּא אֲשֶׁר הִכְנִיעַ אֶת הַיָּם לְשֵׁרוּתְכֶם, לְמַעַן תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ בָּשָׂר טָרִי, וְתוֹצִיאוּ מִמֶּנּוּ תַּכְשִׁיטִים שֶׁתִּתְקַשְּׁטוּ בָּהֶם. וְתִרְאוּ אֶת הַסְּפִינוֹת שָׁטוֹת בּוֹ, לְמַעַן תְּבַקְשׁוּ לָכֶם פַּרְנָסָה מֵחַסְדּוֹ (שֶׁל אַלְלָה), וּלְמַעַן תּוֹדוּ לְאַלְלָה.

15. וְהוּא הִתְקִין בָּאָרֶץ הָרִים לְבַל תִּטֶּה בָּכֶם, וְכֵן נְהָרוֹת וּשְׁבִילִים לְמַעַן תֻּדְרְכוּ,[3]

16. וְצִיּוּנֵי דֶּרֶךְ וְגַם לְפִי הַכּוֹכָבִים.

17. הַאִם אַתֶּם מְדַמִּים אֶת מִי שֶׁבּוֹרֵא כָּל זֶה לְמִי שֶׁאֵינוֹ בּוֹרֵא מְאוּמָה? הַאִם לֹא תַּחְשְׁבוּ?

18. וְאִם תְּנַסּוּ לְסַפֵּר חַסְדֵי אַלְלָה הֲרֵי לֹא תִּמְנוּ אוֹתָם.[4] אַלְלָה סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

19. אַלְלָה יוֹדֵעַ מַה שֶּׁתַּסְתִּירוּ וּמַה שֶּׁתְּגַלּוּ.

20. אֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר אֲלֵיהֶם (הַכּוֹפְרִים) קוֹרְאִים מִבַּלְעֲדֵי אַלְלָה לֹא יוּכְלוּ לִבְרֹא דָּבָר, הֵם עַצְמָם בִּידֵי אָדָם נַעֲשׂוּ,[5]

21. חַסְרֵי חַיִּים הֵם, וְאֵינָם מְיֹעָדִים לָקוּם לִתְחִיָּה (בְּיוֹם הַדִּין).

קֶטַע 3

22. אֱלֹהֵיכֶם הוּא יָחִיד וְאֶחָד, וְאָכֵן אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יַאֲמִינוּ בָּאַחֲרִית, לִבּוֹתֵיהֶם כּוֹפְרִים וְהֵם יְהִירִים,[6]

---

1. ר׳ סורת אנ-נמל 27 : 60.
2. ר׳ סורת אל-אעראף 7 : 54.
3. ר׳ סורת אל-אנביאי׳ 21 : 31.
4. ר׳ סורת אבראהים 14 : 34.
5. ר׳ סורת אצ-צאפאת 37 : 95 - 96.
6. ר׳ סורת צאד 38 : 5; סורת אז-זומר 39 : 45; וסורת ע׳אפר 40 : 60.

23. אֵין סָפֵק כִּי אַלְלָה יוֹדֵעַ אֶת מַה שֶּׁיַּסְתִּירוּ וְאֶת מַה שֶּׁיְּגַלּוּ. אָכֵן הוּא לֹא יֹאהַב אֶת הַמִּתְנַשְּׂאִים.

24. וְאִם יִשְׁאֲלוּ, מַה הוֹרִיד רִבּוֹנְכֶם מִן הַשָּׁמַיִם? יֹאמְרוּ, אַגָּדוֹת הַקַּדְמוֹנִים.[1]

25. לָכֵן יִשְׂאוּ בְּיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים אֶת מַשָּׂא חֲטָאֵיהֶם בִּשְׁלֵמוּתוֹ, וְגַם חֵלֶק מִמַּשָּׂאָם שֶׁל אֵלֶּה אֲשֶׁר הִתְעוּ בְּלִי דַּעַת, מַה נּוֹרָא הוּא הַמַּשָּׂא.[2]

קֶטַע 4

26. כְּבָר זָמְמוּ קוֹדְמֵיהֶם (נֶגֶד הַשְּׁלִיחִים שֶׁלָּהֶם),[3] אַךְ אַלְלָה הָרַס אֶת יְסוֹדוֹת בִּנְיָנֵיהֶם וְהַגַּגּוֹת נָפְלוּ עֲלֵיהֶם מִלְמַעְלָה, וּבָא עֲלֵיהֶם הָעֹנֶשׁ בְּלִי שֶׁיַּרְגִּישׁוּ זֹאת.[4]

27. וּבְיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים יַשְׁפִּילֵם אַלְלָה וְיֹאמַר לָהֶם, הֵיכָן הֵם שֻׁתָּפַי שֶׁבִּגְלָלָם הִתְנַגַּדְתֶּם לַשְּׁלִיחִים? וּבַעֲלֵי הַדַּעַת יֹאמְרוּ, אָכֵן, הַחֶרְפָּה וְהַבּוּשָׁה עַל הַכּוֹפְרִים הַיּוֹם,

28. אֵלֶּה אֲשֶׁר לָקְחוּ הַמַּלְאָכִים אֶת נִשְׁמָתָם וּכְשֶׁהֵם מְקַפְּחִים אֶת עַצְמָם, יֹאמְרוּ מִתּוֹךְ כְּנִיעָה, לֹא עָשִׂינוּ כָּל רַע. אָכֵן, אַלְלָה יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם,[5]

29. עַל כֵּן, הִכָּנְסוּ בְּשַׁעֲרֵי גֵּיהִנֹּם, וְהִשָּׁאֲרוּ בּוֹ לָנֶצַח. כַּמָּה נוֹרָא יִהְיֶה מְעוֹן הַיְּהִירִים.[6]

30. אוּלָם כַּאֲשֶׁר יִשְׁאֲלוּ אֶת הַיְּרֵאִים, מַה זֶּה הוֹרִיד רִבּוֹנְכֶם? הֵם יַעֲנוּ, טוֹב. לְעוֹשֵׂי הַטּוֹב תְּשֻׁלַּם טוֹבָה בָּעוֹלָם הַזֶּה, אַךְ בָּעוֹלָם הַבָּא הוּא טוֹב יוֹתֵר. מַה נָּעִים מְעוֹן הַיְּרֵאִים![7]

31. גַּנֵּי עֵדֶן אֲשֶׁר יִכָּנְסוּ אֲלֵיהֶם שֶׁמִּתַּחְתָּם נְהָרוֹת זוֹרְמִים. לָהֶם בְּתוֹכָם כָּל אֲשֶׁר יַחְפְּצוּ, כָּכָה יִגְמֹל אַלְלָה לַיְּרֵאִים (אוֹתוֹ),

32. אֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר הַמַּלְאָכִים לוֹקְחִים אֶת נִשְׁמוֹתֵיהֶם, כְּשֶׁלִּבּוֹתֵיהֶם טְהוֹרִים מִן הַכְּפִירָה יַגִּידוּ לָהֶם, «שָׁלוֹם עֲלֵיכֶם! הִכָּנְסוּ לַגַּן בִּזְכוּת מַעֲשֵׂיכֶם».[8]

---

1. ר׳ סורת אל-פורקאן 25 : 5, ופ׳ 9 ; וסורת אל מודת׳ר 74 : 18 - 24.
2. ר׳ סורת אל-ענכבות 29 : 13.
3. ר׳ סורת אבראהים 14 : 46 ; סורת נוח 71 : 22 ; וסורת סבא׳ 34 : 33.
4. ר׳ סורת אל-מאאידה 5 : 64 ; וסורת אל-חשר 59 : 2.
5. ר׳ סורת אל-אנעאם 6 : 23 ; וסורת אל-מוג׳אדלה 58 : 18.
6. ר׳ סורת פאטר 35 : 36 ; וסורת ע׳אפר 40 : 46.
7. ר׳ סורת אאל עמראן 3 : 198 ; וסורת אן-נחל 16 : 97 ; וסורת אל-קצצ 28 : 80 ; וסורת אל-אעלא 87 : 17 ; וסורת אצ׳-צ׳וחא 93 : 4.
8. ר׳ סורת אבראהים 14 : 27 ; וסורת פוצלת 41 : 30 - 32.

33. אֶת אֵלֶּה (הַכּוֹפְרִים) אֲשֶׁר מְחַכִּים עַד לְהוֹפָעַת מַלְאֲכֵי הַמָּוֶת אֲלֵיהֶם, אוֹ עַד שֶׁיָּבוֹא מוֹעֵד רִבּוֹנְךָ (בְּהַעֲנָשָׁתָם), כְּמוֹהֶם עָשׂוּ הַדּוֹרוֹת שֶׁהָיוּ לִפְנֵיהֶם, וְאַלְלָה לֹא קִפֵּחַ אוֹתָם, אֶלָּא הֵם קִפְּחוּ אֶת עַצְמָם.

34. וְכָךְ פָּגַע בָּהֶם כָּל הָרַע אֲשֶׁר עָשׂוּ, וְהָעֹנֶשׁ שֶׁהָיוּ לוֹעֲגִים לוֹ הִקִּיף אוֹתָם.

קֶטַע 5

35. הַפַּגָּנִיִּים אָמְרוּ, אִלּוּ רָצָה אַלְלָה לֹא עָבַדְנוּ מִבִּלְעָדָיו דָּבָר, לֹא אֲנַחְנוּ וְלֹא אֲבוֹתֵינוּ, וְלֹא אָסַרְנוּ דָּבָר שֶׁהוּא לֹא אָסַר. כָּךְ עָשׂוּ גַּם אֵלֶּה אֲשֶׁר קָדְמוּ לָהֶם. אַךְ אֵין עַל הַשְּׁלִיחִים אֶלָּא לְהַזְהִיר בְּגָלוּי.[1]

36. וַאֲנַחְנוּ שָׁלַחְנוּ אֶל כָּל אֻמָּה שָׁלִיחַ לֵאמֹר, עִבְדוּ אֶת אַלְלָה וְהִתְרַחֲקוּ מִטַּאע'וּת (הַשִּׁקּוּצִים). חֵלֶק מֵהֶם הִדְרִיךְ אַלְלָה, וְעַל אֲחֵרִים נִגְזַר בְּצֶדֶק לִתְעוֹת. סִיְרוּ בָּאָרֶץ וּרְאוּ אֵיךְ הָיְתָה אַחֲרִית הַמְכַחֲשִׁים.

37. (הוֹי הַנָּבִיא!) אִם תִּתְאַמֵּץ לְהַדְרִיךְ אוֹתָם, הִנֵּה אַלְלָה לֹא יַדְרִיךְ אֶת אֲשֶׁר כְּבָר הִתְעָה, וְאֵין לָהֶם כָּל מוֹשִׁיעִים.

38. הֵם נִשְׁבְּעוּ בְּאַלְלָה בְּכָל תֹּקֶף, שֶׁהוּא לֹא יְחַיֶּה אֶת הַמֵּתִים. אָכֵן, זֹאת הַבְטָחָה אֲמִתִּית מֵאֵת אַלְלָה, אָמְנָם רֹב הָאֲנָשִׁים אֵינָם יוֹדְעִים זֹאת,

39. כָּךְ כְּדֵי לְבָאֵר אֶת כָּל אֲשֶׁר נֶחְלְקוּ בּוֹ, וְכָךְ יֵדְעוּ הַכּוֹפְרִים כִּי הָיוּ מְשַׁקְּרִים.

40. כַּאֲשֶׁר אֲנַחְנוּ רוֹצִים לִבְרֹא דָּבָר אֲנַחְנוּ רַק אוֹמְרִים, «הֱיֵה!» וְהָיָה.

קֶטַע 6

41. אֵלֶּה אֲשֶׁר הִגֵּרוּ לְמַעַן אַלְלָה לְאַחַר שֶׁנֶּעֶשְׁקוּ, נַשְׁכִּין הֵיטֵב בָּעוֹלָם הַזֶּה, אַךְ שְׂכַר הָעוֹלָם הַבָּא רַב מִזֶּה, לוּ יָדְעוּ,

42. אֵלֶּה אֲשֶׁר הָיוּ בַּעֲלֵי סַבְלָנוּת וְעַל רִבּוֹנָם סָמְכוּ.

43. לְפָנֶיךָ לֹא שָׁלַחְנוּ אֶלָּא אֲנָשִׁים אֲשֶׁר הִשְׁרֵינוּ לָהֶם. אִם אַתֶּם לֹא יוֹדְעִים זֹאת, שַׁאֲלוּ אֶת בַּעֲלֵי הַחָכְמָה.[2]

44. (וְשָׁלַחְנוּ אוֹתָם) עִם הוֹכָחוֹת וְסִפְרֵי קֹדֶשׁ, וְאֵלֶיךָ (מוּחַמַּד) הוֹרַדְנוּ מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַקּוּרְאָן,[3] לְמַעַן תַּבְהִיר לָאֲנָשִׁים אֶת אֲשֶׁר הוּרַד אֲלֵיהֶם, לְמַעַן יַחְשְׁבוּ וְיֻדְרְכוּ בּוֹ.

---

1. ר' סורת אל-אנביאא' 21 : 25; סורת אז-זוח'רוף 43 : 45; וסורת אל-מולכ 67 : 18.
2. ר' סורת אל-אסראא' 17 : 93 - 94; סורת אל-פורקאן 25 : 20; סורת אל-אנביאא' 21 : 8; וסורת אל-כהף 18 : 110.
3. המונח המקורי הוא الذِّكْر אד'-ד'כר, ההזהרה, שם לקוראן. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 6 , ור' פ' 9.

45. הַאִם בְּטוּחִים זוֹמְמֵי הַשְּׁחִיתוּת וְהָרַע שֶׁאַלְלָה לֹא יִבְקַע אֶת הָאָרֶץ תַּחְתֵּיהֶם, אוֹ שֶׁהָעֹנֶשׁ לֹא יָבוֹא עֲלֵיהֶם בְּלֹא שֶׁיְּצַפּוּ מֵאַיִן,[1]

46. אוֹ שֶׁלֹּא יַעֲצֹר אֶת תְּנוּעָתָם בַּדְּרָכִים, וְלֹא יוּכְלוּ לַחְמֹק מֵעָנְשׁוֹ שֶׁל אַלְלָה,

47. אוֹ שֶׁלֹּא יְעַכְּבֵם עַל יְדֵי הֲטָלַת פַּחַד עֲלֵיהֶם.[2] אוּלָם רִבּוֹנְכֶם הוּא חוֹמֵל וְרַחוּם.

48. הַאִם לֹא יִרְאוּ כִּי כָּל אֲשֶׁר בָּרָא אַלְלָה, יָטִיל אֶת צִלּוֹ יָמִין וּשְׂמֹאל, סוֹגְדִים לְאַלְלָה בְּהַכְנָעָה.

49. וּלְאַלְלָה יִסְגֹּד כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ מִכָּל רֶמֶשׂ עַד הַמַּלְאָכִים וְאֵין הֵם מִתְנַשְּׂאִים.

50. (הַמַּלְאָכִים) יְרֵאִים אֶת רִבּוֹנָם אֲשֶׁר הוּא מֵעַל לָהֶם, וְיַעֲשׂוּ כִּמְצֻוֶּה עֲלֵיהֶם.

קֶטַע 7

51. אַלְלָה אָמַר, אַל תַּעֲשׂוּ לָכֶם שְׁנֵי אֱלֹהִים. יֵשׁ רַק אֱלֹהַּ אֶחָד. וְרַק אוֹתִי תִּירְאוּ,

52. לוֹ כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וַעֲבוֹדָתוֹ הִיא הַמְּמֻשֶּׁכֶת. הַאִם מִישֶּׁהוּ זוּלַת אַלְלָה תִּירְאוּ?

53. וְכָל חֶסֶד אֲשֶׁר לָכֶם מֵאַלְלָה הוּא. וּבִפְגֹעַ בָּכֶם צָרָה אֵלָיו תִּפְנוּ בִּקְרִיאָה.[3]

54. וְאוּלָם כַּאֲשֶׁר הוּא יָסִיר אֶת הַצָּרָה מֵעֲלֵיכֶם, וְהִנֵּה חֵלֶק מִכֶּם מְשַׁתֵּף אֱלִילִים עִם רִבּוֹנָם,

55. וְאֵינָם מוֹדִים עַל הַחֶסֶד שֶׁנָּתַנּוּ לָהֶם. הִתְעַנְּגוּ אֵפוֹא, וְאוּלָם עוֹד תֵּדְעוּ.

56. הֵם נוֹתְנִים חֵלֶק מֵאֲשֶׁר הֶעֱנַקְנוּ לָהֶם[4] לְאֵלֶּה (הָאֱלִילִים) שֶׁאֵינָם יוֹדְעִים דָּבָר (וְלֹא יוּכְלוּ לַעֲזֹר לָהֶם). חֵי אַלְלָה! עוֹד תִּשָּׁאֲלוּ עַל כָּל אֲשֶׁר בְּדִיתֶם.

57. הֵם מְיַחֲסִים לְאַלְלָה בָּנוֹת. יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ! וּמְיַחֲסִים לְעַצְמָם מַה שֶּׁיֶּחְפְּצוּ (מִן הַבָּנִים).[5]

58. וְכַאֲשֶׁר מְבַשְּׂרִים לְאֶחָד מֵהֶם עַל הֻלֶּדֶת בַּת, קוֹדְרוֹת פָּנָיו וְהוּא מִתְמַלֵּא זַעַם,

---

1. ר' סורת אל-אסראי 17 : 68 ; וסורת אל-מולכ 67 : 16 - 17.
2. ר' סורת הוד 11 : 102 ; וסורת אל-חג' 22 : 48.
3. ר' סורת אל-אסראי 17 : 67.
4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 136.
5. ר' סורת אנ-נג'ם 53 : 22 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 151 - 154.

59. וּמִסְתַּתֵּר מֵהָאֲנָשִׁים מֵרֹעַ הַבְּשׂוֹרָה שֶׁקִּבֵּל. וּמְהַרְהֵר, הַאִם יַחְזִיק בָּהּ, עַל אַף הַהַשְׁפָּלָה, אוֹ לִקְבֹּר אוֹתָהּ (חַיָּה) בֶּעָפָר?[1] כַּמָּה רַע מַה שֶּׁהֵם שׁוֹפְטִים!

60. לְאֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יַאֲמִינוּ בָּאַחֲרִית שַׁיָּךְ כָּל דָּבָר נָחוּת, וְאִלּוּ לְאַלְלָה שַׁיָּךְ כָּל דָּבָר נַעֲלֶה, וְהוּא הָעִזּוּז וְהֶחָכָם.

קֶטַע 8

61. לוּ הָיָה אַלְלָה מְקָרֵב אֶת הַדִּין שֶׁל בְּנֵי אָדָם (בָּעוֹלָם הַזֶּה) לְפִי חֲטָאֵיהֶם, לֹא הָיָה מַשְׁאִיר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה רֶמֶשׂ, אַךְ אַלְלָה נוֹתֵן לָהֶם אַרְכָּה לְמוֹעֵד מְסֻיָּם. וּבְהַגִּיעַ הַמּוֹעֵד שֶׁלָּהֶם לֹא יוּכְלוּ לִדְחוֹתוֹ אַף בְּשָׁעָה, וְלֹא לְהַקְדִּימוֹ.

62. הֵם מְיַחֲסִים לְאַלְלָה אֶת מַה שֶּׁהֵם שׂוֹנְאִים לְעַצְמָם (מִן הַבָּנוֹת), וּלְשׁוֹנוֹתֵיהֶם מְסַפְּרוֹת כָּזָב כִּי לָהֶם נוֹעַד כָּל הַטּוֹב. אֵין סָפֵק כִּי שְׁמוּרָה לָהֶם הָאֵשׁ שֶׁבָּהּ הֵם יִהְיוּ מֻזְנָחִים וְנִשְׁכָּחִים.[2]

63. בְּאַלְלָה! כְּבָר שָׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים לָאֻמּוֹת לְפָנֶיךָ, אָמְנָם הַשָּׂטָן הֶרְאָה לָהֶם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים בְּאוֹר יָפֶה. הוּא מָגִנָּם הַיּוֹם (יוֹם הַדִּין), וְלָהֶם עֹנֶשׁ מַכְאִיב.

64. וְלֹא הוֹרַדְנוּ אֵלֶיךָ (מוּחַמַּד) אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוּרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם, אֶלָּא כְּדֵי שֶׁתַּבְהִיר לָהֶם אֶת מַה שֶּׁהֵם מְחֻלָּקִים בּוֹ, וּכְהַדְרָכָה וְרַחֲמִים לָאֲנָשִׁים מַאֲמִינִים.

65. אַלְלָה הוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם מַיִם וְהֶחֱיָה בָּהֶם אֶת הָאֲדָמָה לְאַחַר מוֹתָהּ, וּבָזֹאת אוֹת לַאֲנָשִׁים שׁוֹמְעִים אֶת דִּבְרֵי אַלְלָה.

קֶטַע 9

66. בַּמִּקְנֶה יֵשׁ לֶקַח לָכֶם, אֲנַחְנוּ מַשְׁקִים אֶתְכֶם מִבִּטְנֵיהֶם מִתּוֹכְכֵי הַדָּם וְהַפֶּרֶשׁ חָלָב טָהוֹר נָעִים לַשּׁוֹתִים,

67. וּמִפְּרִי הַתְּמָרִים וְהָעֲנָבִים אַתֶּם מְכִינִים שֵׁכָר וּמָזוֹן טוֹב. וּבָזֹאת אוֹת לְאַנְשֵׁי בִּינָה.[3]

68. רִבּוֹנְךָ הִשְׁרָה לַדְּבוֹרִים, עֲשֶׂינָה לָכֶן בָּתִּים בֶּהָרִים, וּבָעֵצִים, וּבְכָל אֲשֶׁר הָאֲנָשִׁים יִבְנוּ,

---

1. הכוונה כאן למנהג של אחדים מן השבטים הערביים לפני האסלאם לקבור את הבנות חיות מפחד העוני. האסלאם בטל ומנע המנהג הברברי הזה. ר׳ סורת אל-אנעאם 6 : 137 ; וסורת את-תכויר 81 : 8 - 9.
2. ר׳ סורת הוד 11 : 9 - 10 ; סורת אל-כהף 18 : 35 - 36 ; סורת מרים 19 : 77 ; וסורת פוצ-צלת 41 : 50.
3. ר׳ סורת יא. סין 36 : 34 - 36.

69. וֶאֱכֹלְנָה מִכָּל פְּרִי, וְעוּפְנָה בַּמַּסְלוּלִים שֶׁסָּלַל לִפְנֵיכֶן רִבּוֹנְכֶן. מַשְׁקֶה בִּצְבָעִים וּטְעָמִים שׁוֹנִים יֵצֵא, וּבוֹ מַרְפֵּא לִבְנֵי אָדָם. אָכֵן בָּזֶה אוֹת לַאֲנָשִׁים חוֹשְׁבִים.

70. אַלְלָה בָּרָא אֶתְכֶם וְאַחַר כָּךְ יְמִיתְכֶם, וְיֵשׁ בָּכֶם הֶעָתִיד לְהַגִּיעַ אֶל גִּיל הַזִּקְנָה הַמֻּפְלֶגֶת אֲשֶׁר בּוֹ לֹא יֵדַע דָּבָר אַחֲרֵי יָדְעוֹ. אַלְלָה הוּא הַיּוֹדֵעַ וְהַכֹּל-יָכוֹל.[1]

קֶטַע 10

71. אַלְלָה הֶעֱדִיף אֲחָדִים מִכֶּם עַל אֲחֵרִים בְּפַרְנָסָה, אַךְ אֶת אֵלֶּה שֶׁהָעֳדְפוּ אֵינָם נוֹתְנִים לְעַבְדֵיהֶם חֵלֶק מִמֶּנּוּ לְמַעַן יִהְיוּ שָׁוִים, לָכֵן לָמָּה הֵם מַכְחִישִׁים אֶת חַסְדֵי אַלְלָה (בַּעֲשִׂיָּתָם לוֹ שֻׁתָּפִים)?[2]

72. וְאַלְלָה יָצַר לָכֶם מִנַּפְשׁוֹתֵיכֶם בְּנוֹת זוּג, וּמֵהֶן נָתַן לָכֶם יְלָדִים וּנְכָדִים, וְהוּא פִּרְנֵס אֶתְכֶם מִכָּל טוּב. הֲבַהֶבֶל יַאֲמִינוּ וּבְחֶסֶד אַלְלָה יִכְפְּרוּ?

73. וְעָבְדוּ מִבִּלְעֲדֵי אַלְלָה אֶת אֲשֶׁר לֹא יוּכַל לְכַלְכֵּל אוֹתָם מְאוּמָה, לֹא מִן הַשָּׁמַיִם וְלֹא מִן הָאָרֶץ, וּלְעוֹלָם לֹא יוּכְלוּ,

74. לָכֵן אַל תְּדַמּוּ דָּבָר לְאַלְלָה. אַלְלָה יוֹדֵעַ אַךְ אַתֶּם אֵינְכֶם יוֹדְעִים.

75. מָשַׁל אַלְלָה מָשָׁל, עַל עֶבֶד מְשֻׁעְבָּד לַאֲדוֹנוֹ וְאֵין לֹא שְׁלִיטָה עַל שׁוּם דָּבָר, וּלְעֻמָּתוֹ אִישׁ אֲשֶׁר הֶעֱנַקְנוּ לוֹ פַּרְנָסָה בְּשֶׁפַע וְהוּא תּוֹרֵם בְּסֵתֶר וּבְגָלוּי, הַאִם הֵם שָׁוִים? הַשֶּׁבַח לְאַלְלָה! וְאוּלָם מַרְבִּיתָם לֹא יֵדְעוּ.

76. וְעוֹד מוֹשֵׁל אַלְלָה מָשָׁל עַל שְׁנֵי אֲנָשִׁים: הָאֶחָד מֵהֶם אִלֵּם וְחָסֵר כֹּל יְכֹלֶת וְהוּא לְמַעֲמָסָה עַל אֲדוֹנָיו, וְהוּא נִכְשָׁל בְּכָל מַה שֶּׁהֻפְקַד לְיָדָיו. הַאִם הוּא שָׁוֶה לְאָדָם הַמְּמֻנֶּה עַל אֲחֵרִים וְנוֹהֵג בָּהֶם בְּצֶדֶק וְהוּא עַצְמוֹ הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר?

קֶטַע 11

77. לְאַלְלָה תַּעֲלוּמַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. שְׁעַת הַדִּין עֲלוּלָה לָבוֹא כְּהֶרֶף עַיִן אוֹ קָרוֹב מִזֶּה, כִּי אַלְלָה הַכֹּל-יָכֹל.

78. אַלְלָה הוֹצִיאֲכֶם מִבֶּטֶן אִמְּהוֹתֵיכֶם לֹא תֵּדְעוּ דָּבָר, וְנָתַן לָכֶם אֶת חוּשֵׁי הַשְּׁמִיעָה וְהָרְאִיָּה וְאֶת הַלֵּב לַהֲבָנָה, לְמַעַן תּוֹדוּ לוֹ.[3]

---

1. ר׳ סורת אר-רום 30: 54.
2. ר׳ סורת אר-רום 30: 28.
3. ר׳ סורת אל-מולכ 67: 23 - 24.

79. הַאִם לֹא יִרְאוּ אֶת הָעוֹף הַכָּפוּף לִרְצוֹנוֹ שֶׁל אַלְלָה בַּאֲוִיר הַשָּׁמַיִם? לֹא יַחְזִיקֵנוּ בִּלְתִּי אִם אַלְלָה. וְאָכֵן בַּזֶּה אוֹתוֹת לַמַּאֲמִינִים.[1]

80. אַלְלָה עָשָׂה לָכֶם מִשְׁכָּן מִבָּתֵּיכֶם, וְעָשָׂה לָכֶם מֵעוֹרוֹת הַמִּקְנֶה אֹהָלִים אֲשֶׁר יָקֵל עֲלֵיכֶם לָשֵׂאת בִּנְסִיעָה וּבַחֲנָיָה, וּמִצֶּמֶר הַמִּקְנֶה וְשַׂעֲרוֹתֵיהֶם נָתַן לָכֶם רָהִיטִים וּכְלֵי בַּיִת לְשִׁמּוּשְׁכֶם עַד זְמַן מְסֻיָּם.

81. וְגַם עָשָׂה לָכֶם אַלְלָה צְלָלִים מֵאֲשֶׁר בָּרָא, וְנָתַן לָכֶם מַחֲסֶה בֶּהָרִים, וּבְגָדִים לַהֲגָנָה מִפְּנֵי הַחֹם (וְהַקֹּר), וּלְבוּשׁ לְמָגֵן בַּמִּלְחָמָה. כָּךְ הִשְׁלִים חַסְדּוֹ עִמָּכֶם לְמַעַן תִּתְמַסְּרוּ לְאַלְלָה לְבַדּוֹ.

82. וְאִם יִפְנוּ עֹרֶף, עָלֶיךָ רַק לִמְסֹר הוֹדָעָה בְּרוּרָה.

83. הֵם מַכִּירִים בְּחֶסֶד אַלְלָה, אַךְ מִתְכַּחֲשִׁים לוֹ, וּמַרְבִּיתָם כּוֹפְרִים.

קֶטַע 12

84. בַּיּוֹם הַהוּא (יוֹם הַדִּין) נָקִים עֵד (נָבִיא) מִכָּל אֻמָּה, וְלֹא יִנָּתֵן לַכּוֹפְרִים לְדַבֵּר וְלֹא לַחְזֹר בִּתְשׁוּבָה,[2]

85. בִּרְאוֹת הַחוֹטְאִים אֶת הָעֹנֶשׁ, לֹא יוּקַל מֵעֲלֵיהֶם, וְלֹא יְקַבְּלוּ אַרְכָּה.[3]

86. וּבִרְאוֹת הַפַּגָּנִיִּים אֶת הַשֻּׁתָּפִים אֲשֶׁר שִׁתְּפוּ אוֹתָם לְאַלְלָה, יֹאמְרוּ, רִבּוֹנֵנוּ! אֵלֶּה הֵם הַשֻּׁתָּפִים אֲשֶׁר הָיִינוּ קוֹרְאִים אֲלֵיהֶם מִבַּלְעָדֶיךָ. אָז יַעֲנוּ לָהֶם (הַשֻּׁתָּפִים), אַתֶּם מְשַׁקְּרִים (בַּעֲשׂוֹתְכֶם שֻׁתָּפִים לְאַלְלָה).[4]

87. בַּיּוֹם הַהוּא (יוֹם הַדִּין) יִתְמַסְּרוּ לְאַלְלָה, וְכָל מַה שֶּׁבָּדוּ יַחְלֹף מֵהֶם.[5]

88. אֵלֶּה שֶׁכָּפְרוּ וּמָנְעוּ אֲחֵרִים מִלָּלֶכֶת בִּשְׁבִילוֹ שֶׁל אַלְלָה, הוֹסַפְנוּ לָהֶם עֹנֶשׁ עַל הָעֹנֶשׁ בַּאֲשֶׁר הִשְׁחִיתוּ.[6]

89. וּבְיוֹם (הַדִּין) נָקִים עַל כָּל אֻמָּה עֵד (נָבִיא) מִקִּרְבָּהּ לְמַעַן יָעִיד עָלֶיהָ, וְנָבִיא אוֹתְךָ (מוּחַמַּד) עֵד עַל אֵלֶּה (הַמֻּסְלְמִים). וְהוֹרַדְנוּ אֵלֶיךָ אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוּרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם לְהַבְהָרַת כָּל דָּבָר וּכְהַדְרָכָה, וְרַחֲמִים וּבְשׂוֹרָה לַמֻּסְלְמִים.[7]

---

1. ר' סורת אל-מולכ 67 : 19.
2. ר' סורת אל-מורסלאת 77 : 35 - 36.
3. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 12 - 14 ; סורת אל-כהף 18 : 53 ; וסורת אל-אנביאי' 21 : 39 - 40.
4. ר' סורת אל-כהף 18 : 52 ; סורת מרים 19 : 81 - 82 ; סורת אל-ענכבות 29 : 25 ; וסורת אל-אחקאף 46 : 5 - 6.
5. ר' סורת מרים 19 : 38 ; סורת טא. הא 20 : 111 ; וסורת אס-סג'דה 32 : 12.
6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 26 ; וסורת אל-אעראף 7 : 18.
7. ר' סורת אל-אעראף 7 : 6 ; סורת אל-מאאידה 5 : 109 ; סורת אל-חג'ר 15 : 92 - 93 ; וסורת אל-קצצ 28 : 55.

קֶטַע 13

90. אַלְלָה מְצַוֶּה לַעֲשׂוֹת צֶדֶק, וְלִגְמֹל חֶסֶד,[1] וְלַעֲזֹר לִקְרוֹב הַמִּשְׁפָּחָה (הַנִּזְקָק),[2] הוּא אוֹסֵר אֶת הַתּוֹעֵבָה, וְאֶת הַמְּגֻנֶּה, וְהָעֹשֶׁק,[3] וְהוּא מַזְהִירְכֶם לְמַעַן תִּזָּהֲרוּ.

91. קַיְּמוּ אֶת הִתְחַיְּבֻיּוֹתֵיכֶם שֶׁהִתְחַיַּבְתֶּם בְּשֵׁם אַלְלָה, וְאַל תָּפֵרוּ הִתְחַיְּבֻיּוֹתֵיכֶם לְאַחַר שֶׁאִשַּׁרְתֶּם אוֹתָן בִּשְׁבוּעָה בַּעֲשׂוֹתְכֶם אֶת אַלְלָה עָרֵב לָכֶם, כִּי אַלְלָה יוֹדֵעַ אֶת כָּל מַה שֶּׁאַתֶּם עוֹשִׂים.

92. אַל תַּחַזְרוּ בְּהַבְטָחוֹתֵיכֶם וְתִהְיוּ כְּאִשָּׁה הַחוֹזֶרֶת וּמַתִּירָה לַחוּטִים אֶת מַה שֶּׁאָרְגָה וְטָוְתָה בִּשְׁקִידָה, בְּהִשְׁתַּמֶּשְׁכֶם בִּשְׁבוּעוֹתֵיכֶם רַק כְּדֵי לְהוֹנוֹת זֶה אֶת זֶה, בִּהְיוֹת אֻמָּה רַבָּה מֵאֻמָּה. בְּכָל זֶה אַלְלָה מְנַסֶּה אֶתְכֶם. בְּיוֹם הַתְּקוּמָה יְבָאֵר לָכֶם אֶת כָּל אֲשֶׁר נֶחְלַקְתֶּם בּוֹ.

93. לוּ רָצָה אַלְלָה הָיָה עוֹשֶׂה אֶתְכֶם עֵדָה אַחַת.[4] אַךְ אַלְלָה יַשְׁאִיר אֶת מִי שֶׁיִּבְחַר בַּתְּעִיָּה וְיַדְרִיךְ אֶת מִי שֶׁיִּבְחַר בַּהַדְרָכָה. וְאַלְלָה יִשְׁאַל אֶתְכֶם עַל אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם.

94. אַל תִּשְׁתַּמְּשׁוּ בִּשְׁבוּעוֹתֵיכֶם לְהוֹנוֹת זֶה אֶת זֶה, פֶּן תֵּלְכוּ לְאִבּוּד אַחֲרֵי שֶׁהֱיִיתֶם בְּטוּחִים, וְתַרְגִּישׁוּ טַעַם רַע, כִּי מְנַעְתֶּם אֲנָשִׁים מִשְּׁבִיל אַלְלָה, וְצָפוּי לָכֶם עֹנֶשׁ עָצוּם.

95. אַל תִּמְכְּרוּ אֶת בְּרִיתְכֶם עִם אַלְלָה בִּמְחִיר מְעַט. כָּל הַשָּׁמוּר אֵצֶל אַלְלָה טוֹב לָכֶם יוֹתֵר, אִם יוֹדְעִים אַתֶּם.

96. כָּל מַה שֶּׁיֵּשׁ לָכֶם יֶאֱזַל, וְרַק מַה שֶּׁאֵצֶל אַלְלָה לְעוֹלָם יִשָּׁאֵר, וַאֲנַחְנוּ נִגְמֹל לְבַעֲלֵי הַסַּבְלָנוּת אֶת הַשָּׂכָר הַטּוֹב בְּיוֹתֵר עַל מַעֲשֵׂיהֶם.

97. וְלַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב, זָכָר אוֹ נְקֵבָה, נַחֲיֶה אוֹתוֹ חַיִּים טוֹבִים, וְנִתֵּן לָהֶם אֶת שְׂכָרָם עַל כָּל הַטּוֹב אֲשֶׁר עָשׂוּ.

98. בְּקוֹרַאֲךָ בַּקּוּרְאָן בַּקֵּשׁ מַחְסֶה בְּאַלְלָה מִפְּנֵי הַשָּׂטָן הָאָרוּר,

99. כִּי אֵין לוֹ כָּל שִׁלְטוֹן עַל הַמַּאֲמִינִים הַסּוֹמְכִים עַל רִבּוֹנָם,

100. שִׁלְטוֹנוֹ רַק עַל אֵלֶּה שֶׁלּוֹקְחִים אוֹתוֹ לְאָדוֹן, וְעַל אֵלֶּה הַמְּשַׁתְּפִים עִם אַלְלָה שֻׁתָּפִים.

---

1. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 45 ; סורת אן-נחל 16 : 126 ; וסורת אש-שורא 42 : 40.
2. ר' סורת אל-אסראי 17 : 26.
3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 33.
4. ר' סורת יונוס 10 : 99 ; וסורת הוד 11 : 118 - 119.

קֶטַע 14

101. כַּאֲשֶׁר אֲנַחְנוּ מַחְלִיפִים פָּסוּק בְּפָסוּק אַחֵר, וְאַלְלָה יוֹדֵעַ יוֹתֵר מֵהֶם מַה שֶּׁהוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם. הֵם אוֹמְרִים (לַנָּבִיא), אָכֵן אַתָּה בּוֹדֶה כָּזָב. וְאוּלָם מַרְבִּיתָם אֵינָם יוֹדְעִים.

102. אֱמֹר, רוּחַ הַקֹּדֶשׁ (גִ'בְּרִיל) הוֹרִיד אוֹתוֹ מֵעִם רִבּוֹנְךָ עַל יְסוֹד הָאֱמֶת לְחִזּוּק רוּחָם שֶׁל הַמַּאֲמִינִים וּכְהַדְרָכָה וּבְשׂוֹרָה לַמֻּסְלְמִים.

103. אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים שֶׁהֵם אוֹמְרִים, אֱנוֹשׁ מְלַמֵּד אוֹתוֹ (מוּחַמַּד).[1] וְאוּלָם לְשׁוֹנוֹ שֶׁל הָאִישׁ שֶׁעָלָיו הֵם רוֹמְזִים הוּא נָכְרִי וְהַקּוּרְאָן הוּא בְּלָשׁוֹן עֲרָבִי בָּרוּר.

104. אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יַאֲמִינוּ בְּאוֹתוֹת אַלְלָה, אַלְלָה לֹא יַדְרִיךְ אוֹתָם, וְלָהֶם עֹנֶשׁ מַכְאִיב,

105. רַק אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יַאֲמִינוּ, בּוֹדִים שְׁקָרִים וְהֵם הַמְכַזְּבִים.

106. עַל מִי שֶׁכּוֹפֵר בְּאַלְלָה לְאַחַר שֶׁהֶאֱמִין בּוֹ, בִּלְעֲדֵי אֲשֶׁר נִכְפָּה עָלָיו בְּעוֹד לִבּוֹ בָּטוּחַ בֶּאֱמוּנָה, רַק הַפּוֹתְחִים אֶת לִבָּם לַכְּפִירָה, יָחוּל זַעַם אַלְלָה וְעֹנֶשׁ עָצוּם,

107. עַל אֵלֶּה שֶׁהֶעֱדִיפוּ אֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה עַל חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, וְאַלְלָה לֹא יַדְרִיךְ אֶת הַכּוֹפְרִים,

108. הֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר אָטַם אַלְלָה אֶת לִבּוֹתֵיהֶם, שְׁמִיעָתָם וּרְאִיָּתָם וְהֵם אֵלֶּה הַלֹּא שָׂמִים לֵב לְמַה שֶּׁמְּצַפֶּה לָהֶם מִן הָעֹנֶשׁ,

109. אֵין סָפֵק כִּי בָּעוֹלָם הַבָּא יִהְיוּ מִן הַמַּפְסִידִים.

110. לְאֵלֶּה אֲשֶׁר נִרְדְּפוּ וְנִכְנְעוּ בְּאֹפֶן חִיצוֹנִי לְלַחַץ הַכּוֹפְרִים, אוּלָם הִגְרוּ וְנִלְחֲמוּ בְּסַבְלָנוּת, רִבּוֹנְךָ יִתְיַחֵס אֲלֵיהֶם לְאַחַר כָּל זֹאת בִּסְלִיחָה וּבְרַחֲמִים.[2]

קֶטַע 15

111. וּבְיוֹם הַדִּין תָּבוֹא כָּל נֶפֶשׁ לִטְעֹן לְעַצְמָהּ. כָּל נֶפֶשׁ תְּקַבֵּל אֶת הַגְּמוּל בְּעַד מַעֲשֶׂיהָ וְלֹא יֵעָשְׁקוּ.

112. אַלְלָה מוֹשֵׁל מָשָׁל, עִיר[3] הָיְתָה בְּטוּחָה וּשְׁקֵטָה, וְתָבוֹא לָהּ פַּרְנָסָתָהּ מִכָּל מָקוֹם בְּשֶׁפַע. וְתִכְפֹּר בְּחַסְדֵי אַלְלָה, וְהִטְעִימָהּ אַלְלָה אֶת טַעַם הָרָעָב וְהַפַּחַד עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ.[4]

---

1. המדובר הוא בעבד יווני נוצרי היה נפח במכה, הנביא מוחמד לפעמים ישב אליו ודבר אתו.
2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 218.
3. העיר היא מכה בזמנו של הנביא מוחמד, שנהנתה משיירות מסחר שהגיעו אליה מכל עבר.
4. ר' סורת אבראהים 14 : 28 - 29 ; וסורת אל-קצץ 28 : 57.

113. וּכְבָר בָּא אֲלֵיהֶם שָׁלִיחַ מִקִּרְבָּם,[1] אַךְ הֵם לֹא הֶאֱמִינוּ בּוֹ. עַל כָּךְ בָּא הָעֹנֶשׁ עֲלֵיהֶם וְהֵם חוֹטְאִים.

114. אִכְלוּ מִמַּה שֶּׁהֶעֱנִיק לָכֶם אַלְלָה מִן הַמֻּתָּר וְהַטּוֹב, וְהוֹדוּ עַל חֶסֶד אַלְלָה, אִם אוֹתוֹ תַּעַבְדוּ.[2]

115. אַלְלָה אָסַר עֲלֵיכֶם לֶאֱכֹל אֶת הַנְּבֵלָה, וְאֶת הַדָּם, וְאֶת בְּשַׂר הַחֲזִיר, וְאֶת אֲשֶׁר הֻקְרַב לְאֵל זוּלַת אַלְלָה. אַךְ מִי שֶׁאוֹכֵל זֹאת מִצָּרָה וְלֹא מִתַּאֲוָה אוֹ הֶרְגֵּל אֵין בּוֹ חֵטְא, כִּי אַלְלָה סוֹלֵחַ וְרַחוּם.[3]

116. וְאַל תֹּאמְרוּ עַל מַה שֶּׁלְּשׁוֹנוֹתֵיכֶם מְשַׁקְּרוֹת וּמְתָאֲרוֹת, זֶה מֻתָּר וְזֶה אָסוּר, לְמַעַן תְּיַחֲסוּ לְאַלְלָה מַה שֶּׁאֵינוֹ אֱמֶת. כָּל הַבּוֹדִים שֶׁקֶר וּמְיַחֲסִים אוֹתוֹ לְאַלְלָה לֹא יַצְלִיחוּ.

117. הֲנָאָה קְצָרָה לָהֶם בָּעוֹלָם הַזֶּה, וּבָעוֹלָם הַבָּא יְקַבְּלוּ עֹנֶשׁ מַכְאִיב.[4]

118. עַל הַיְּהוּדִים אָסַרְנוּ אֶת אֲשֶׁר הִזְכַּרְנוּ לְךָ מִקֹּדֶם וְלֹא אֲנַחְנוּ שֶׁקִּפַּחְנוּ אוֹתָם, אֶלָּא הֵם קִפְּחוּ אֶת עַצְמָם.[5]

119. וּלְאֵלֶּה אֲשֶׁר חָטְאוּ בִּשְׁגָגָה וְאַחַר כָּךְ חָזְרוּ בִּתְשׁוּבָה וְעָשׂוּ מַעֲשִׂים טוֹבִים, הִנֵּה רִבּוֹנְךָ הוּא סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

קֶטַע 16

120. אֶבְּרַאהִים הָיָה לְמַנְהִיג בַּעֲבוֹדַת אַלְלָה וּמְצַיֵּת לוֹ, חָנִיף, וְלֹא הָיָה בְּעוֹבְדֵי הָאֱלִילִים,

121. וְהוּא הִכִּיר לְאַלְלָה תּוֹדָה עַל חֲסָדָיו, וְהוּא בָּחַר בּוֹ, וְהִדְרִיךְ אוֹתוֹ אֶל הַשְּׁבִיל הַיָּשָׁר,

122. נָתַנּוּ לוֹ בָּעוֹלָם הַזֶּה טוֹבָה, וּבָעוֹלָם הַבָּא הוּא בֵּין הַיְּשָׁרִים.

123. וְהִשְׁרֵינוּ אֵלֶיךָ (מוּחַמַּד), לֵךְ בְּדֶרֶךְ דַּת אֶבְּרַאהִים (הָאִסְלָאם) אֲשֶׁר הָיָה חָנִיף, וְלֹא הָיָה מִן הַפַּגָּנִיִּים.

124. יוֹם הַשַּׁבָּת נִקְבַּע (לַעֲבוֹדַת אַלְלָה) לְאֵלֶּה אֲשֶׁר נֶחְלְקוּ בּוֹ (הַיְּהוּדִים), רִבּוֹנְךָ יִשְׁפֹּט בֵּינֵיהֶם בְּיוֹם הַתְּקוּמָה בָּעִנְיָן אֲשֶׁר נֶחְלְקוּ בּוֹ.

---

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 151 - 152 ; סורת אאל עמראן 3 : 164 ; וסורת אט-טלאק 65 : 10.
2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 172 ; וסורת אל-מאאידה 5 : 88.
3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 173 ; וסורת אל-מאאידה 5 : 3.
4. ר' סורת יונוס 10 : 69 - 70.
5. ר' סורת אנ-נסאי' 4 : 160 ; וסורת אל-אנעאם 6 : 146.

125. קְרָא אֶל שְׁבִיל רִבּוֹנְךָ בְּחָכְמָה וְהַזְהָרָה נָאָה, וְהִתְוַכֵּחַ עִמָּם בְּצוּרָה הוֹגֶנֶת וּנְאוֹתָה בְּיוֹתֵר. רִבּוֹנְךָ יוֹדֵעַ יוֹתֵר מִי תָּעָה מִשְּׁבִילוֹ, וְהוּא יוֹדֵעַ יוֹתֵר מִי הֵם הַמֻּדְרָכִים.

126. וּבְהַעֲנִישְׁכֶם, הָשִׁיבוּ רַק בְּאוֹתָהּ מִדָּה וְצוּרָה שֶׁהָעֳנַשְׁתֶּם בָּהּ, וְאוּלָם אִם תִּסְבְּלוּ וְתִסְלְחוּ, יִהְיֶה יוֹתֵר טוֹב לְבַעֲלֵי סַבְלָנוּת,

127. הִתְאַזֵּר בְּסַבְלָנוּת, וְאַלְלָה הוּא אֲשֶׁר יַעֲזֹר לְךָ לְהִתְאַזֵּר בְּסַבְלָנוּת, וְאַל תִּצְטַעֵר עַל מַה שֶּׁהֵם זוֹמְמִים נֶגְדְּךָ,

128. כִּי אַלְלָה הוּא עִם הַיְּרֵאִים וְעִם עוֹשֵׂי הַטּוֹב.

17

סוּרַת אַלְ-אֶסְרַא'

הַמַּסָּע הַלֵּילִי

סורה זו נקראת «אַלְ-אֶסְרַא', הַמַּסָּע הַלֵּילִי» משום שהפסוק הראשון מדבר על המסע הלילי של הנביא מוחמד שאללה הסיעו במשך הלילה מן המסגד הקדוש (הכעבה) במכה אל אל-מסג'ד אל-אקצא בירושלים, ומשם אל השמים וחזרה למכה.

הורדה במכה אחרי סורת אל-קצצ 28, ופסוקיה מאה ואחד-עשר. קיבלה את שמה «הַמַּסָּע הַלֵּילִי» מפסוק אחד.

סוּרַת אַלְ-אֶסְרַא׳ 17

חלק 15

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. הַשֶּׁבַח לְאַלְלָה אֲשֶׁר הִסִּיעַ אֶת עַבְדּוֹ (מוּחַמַּד) בְּמֶשֶׁךְ הַלַּיְלָה מִן הַמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ (הַכַּעְבָּה) אֶל הַמִּסְגָּד הַקִּיצוֹן (אַל-מַסְגֶ׳ד אַל-אַקְצַא)[1] אֲשֶׁר בֵּרַכְנוּ אֶת סְבִיבָתוֹ, לְמַעַן נַרְאֶה לוֹ מֵאוֹתוֹתֵינוּ. הוּא (אַלְלָה) הַשּׁוֹמֵעַ וְהָרוֹאֶה.
2. וַאֲנַחְנוּ נָתַנּוּ לְמוּסָא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) וְעָשִׂינוּ אוֹתוֹ כְּמַדְרִיךְ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל, אַל תִּקְחוּ לָכֶם מָגֵן זוּלָתִי,
3. הוֹי צֶאֱצָאֵי אֵלֶּה אֲשֶׁר נָשָׂאנוּ עִם נוּחַ (בַּתֵּבָה), וְהוּא הָיָה עֶבֶד מוֹדֶה לְאַלְלָה.
4. וַאֲנַחְנוּ גָּזַרְנוּ עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּסֵּפֶר, פַּעֲמַיִם תַּרְבּוּ שְׁחִיתוּת בָּאָרֶץ (הַקֹּדֶשׁ) לְאַחַר שֶׁתִּהְיוּ שַׁחְצָנִים לְדַרְגָּה גְּדוֹלָה,
5. וְכַאֲשֶׁר הִגִּיעַ מוֹעֵד הַפַּעַם הָרִאשׁוֹנָה, שָׁלַחְנוּ בָּכֶם עֲבָדִים לָנוּ אַנְשֵׁי עֹז חֲזָקִים, וְהֵם הִתְפָּרְצוּ בֵּין הַבָּתִּים, וְכָךְ קֻיְּמָה הַהַבְטָחָה,
6. וּלְאַחַר כָּךְ הֶחְזַרְנוּ לָכֶם אֶת הַשִּׁלְטוֹן עֲלֵיהֶם, וְהֶעֱנַקְנוּ לָכֶם רְכוּשׁ וּבָנִים וְצָבָא רַב מִשֶּׁלָּהֶם,
7. אִם תַּעֲשׂוּ טוֹב לְנַפְשְׁכֶם תֵּיטִיבוּ, אַךְ אִם תַּעֲשׂוּ אֶת הָרַע, לְנַפְשְׁכֶם תָּרֵעוּ. כַּאֲשֶׁר בָּא מוֹעֵד הַפַּעַם הַשְּׁנִיָּה, (שָׁלַחְנוּ בָּכֶם אֶת עֲבָדֵינוּ) כְּדֵי שֶׁיְּנַצְּחוּ אֶתְכֶם וְיַשְׁפִּילוּ אֶתְכֶם, וְיִכָּנְסוּ אֶל הַהֵיכָל (הַמִּסְגָּד), כְּשֵׁם שֶׁנִּכְנְסוּ אֵלָיו בַּפַּעַם הָרִאשׁוֹנָה, וּלְמַעַן לַהֲרֹס כָּל אֲשֶׁר כָּבְשׁוּ עַד הַיְּסוֹד.
8. אוּלַי יְרַחֵם עֲלֵיכֶם רִבּוֹנְכֶם, אַךְ אִם תָּשׁוּבוּ לַעֲשׂוֹת אֶת הָרַע נַעֲנִישְׁכֶם שׁוּב, כִּי עָשִׂינוּ אֶת גֵּיהִנֹּם כְּמִכְלָאָה לַכּוֹפְרִים.
9. הַקּוּרְאָן הַזֶּה מַדְרִיךְ אֶל מַה שֶּׁנָּכוֹן וְיָשָׁר, וְהוּא מְבַשֵּׂר לַמַּאֲמִינִים אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ אֶת הַיָּשָׁר כִּי לָהֶם שָׂכָר גָּדוֹל.
10. אַךְ לְאֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יַאֲמִינוּ בָּעוֹלָם הַבָּא הוֹעַדְנוּ עֹנֶשׁ מַכְאִיב.

---

1. באל-קודס, ירושלים.

קֶטַע 2

11. הָאָדָם (בִּשְׁעַת רֹגֶז) יִתְפַּלֵּל לָרַע (נֶגֶד עַצְמוֹ) כְּשֵׁם שֶׁיִּתְפַּלֵּל לַטּוֹב, וְהָאָדָם הוּא חֲסַר סַבְלָנוּת.

12. עָשִׂינוּ אֶת הַלַּיְלָה וְהַיּוֹם כִּשְׁנֵי אוֹתוֹת: וְהֶחְשַׁכְנוּ אֶת אוֹת הַלַּיְלָה, אוּלָם אוֹת הַיּוֹם הֶאִירוֹנוּ,[1] לְמַעַן תְּבַקְּשׁוּ לָכֶם חֶסֶד מֵעִם רִבּוֹנְכֶם, וּלְמַעַן תֵּדְעוּ אֶת מִנְיַן הַשָּׁנִים וְחֶשְׁבּוֹן (הֶחֳדָשִׁים וְהַיָּמִים), וְכָל דָּבָר בֵּאַרְנוּ בִּמְפֹרָשׁ.[2]

13. כָּל אָדָם אַחְרָאִי לְמַעֲשָׂיו[3] בָּעוֹלָם הַזֶּה, וּבְיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים נוֹצִיא לוֹ רְשִׁימָה פְּתוּחָה בְּכָל מַעֲשָׂיו שֶׁעָשָׂה בָּעוֹלָם הַזֶּה,

14. וְנֹאמַר לוֹ, עַיֵּן בִּרְשִׁימַת מַעֲשֶׂיךָ וּשְׁפֹט אֶת עַצְמְךָ בְּעַצְמְךָ.

15. כָּל הַמַּיְשִׁיר לֶכֶת, רַק לְטוֹבַת נַפְשׁוֹ יַיְשִׁיר לֶכֶת, וְהַהוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ תְּעִיָּה, רַק אֶת נַפְשׁוֹ יַתְעֶה, כִּי לֹא תִּשָּׂא נֶפֶשׁ אֶת מַשָּׂא זוּלָתָהּ. וְלֹא נַעֲנִישׁ (אֻמָּה) לִפְנֵי שֶׁנִּשְׁלַח אֲלֵיהֶם שָׁלִיחַ.

16. וְכַאֲשֶׁר נִרְצֶה לְהַשְׁמִיד עִיר, נְצַוֶּה אֶת עֲשִׁירֶיהָ שְׁטוּפֵי הַשֶּׁפַע (לְהַאֲמִין בְּאַלְלָה וּלְצַיֵּת לוֹ), וְאוּלָם הֵם לֹא יְצַיְּתוּ וְיִסְטוּ מִדֶּרֶךְ הַמּוּסָר, יְקֻיַּם גְּזַר הַדִּין עֲלֵיהֶם בְּצֶדֶק, וְהֶרֶס נַהֲרֹס אוֹתָהּ.

17. מָה רַבִּים הַדּוֹרוֹת שֶׁהִשְׁמַדְנוּ לְאַחַר דּוֹרוֹ שֶׁל נוֹחַ, כִּי רִבּוֹנְךָ בָּקִיא וְרוֹאֶה אֶת חֲטָאֵי עֲבָדָיו.

18. לַבּוֹחֵר בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַחוֹלֵף נַעֲנִיק וְנִתֵּן אֶת מַה שֶּׁנַּחְלִיט לְמִי שֶׁנִּרְצֶה, וְאַחַר כָּךְ נִתֵּן לוֹ אֶת גֵּיהִנֹּם, וּבוֹ יִצָּלֶה מֻשְׁפָּל וּמְגֹרָשׁ מֵרַחֲמֵי אַלְלָה.

19. וְכָל הֶחָפֵץ בָּעוֹלָם הַבָּא וְעוֹשֶׂה לְמַעֲנוֹ בִּהְיוֹתוֹ מַאֲמִין, מַעֲשֵׂי כָּל אֵלֶּה יִזְכּוּ בְּתוֹדָה.

20. לְכֻלָּם, לָאֵלֶּה (הַכּוֹפְרִים) וּלְאֵלֶּה (הַמַּאֲמִינִים), נַעֲנִיק אֶת נְדִיבוּת רִבּוֹנְךָ, כִּי נְדִיבוּת רִבּוֹנְךָ אֵינָהּ מֻגְבֶּלֶת.

21. רְאֵה כֵּיצַד הֶעֱדַפְנוּ אֲחָדִים מֵהֶם עַל אֲחֵרִים (בָּעוֹלָם הַזֶּה), אוּלָם בָּעוֹלָם הַבָּא הַדְּרָגוֹת (לַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב) גְּבוֹהוֹת יוֹתֵר, וְהַהֲעֲדָפָה רַבָּה יוֹתֵר.

22. אַל תִּקַּח לְךָ אֵל אַחֵר עִם אַלְלָה, לְמַעַן לֹא תִּהְיֶה מֻשְׁפָּל וּמֻנְדֶּה.

---

1. ר׳ סורת יונוס 10 : 67.
2. ר׳ סורת יונוס 10 : 5.
3. במקור בערבית طائره في عنقه = עופו תלוי בצווארו. הערבים היו מעוננים, פסמסתים. ולפני נסיעה או מעשה חשוב היו מעיפים עופות. והיה אם יימין העוף והיה לסמן טוב, ואם משמיאיל והיה לסמן רע. אללה והנביא מוחמד בטלו את המנהג הזה. והנה אללה אומר, «כל אדם אחראי למעשיו».

קֶטַע 3

23. רִבּוֹנְךָ צִוָּה שֶׁלֹּא תַּעַבְדוּ אֶלָּא אוֹתוֹ בִּלְבַד, וְתִגְמְלוּ חֶסֶד עִם הַהוֹרִים.[1] אִם יַגִּיעוּ הָאֶחָד מֵהֶם אוֹ שְׁנֵיהֶם לְגִיל זִקְנָה אֶצְלְךָ, אַל תֹּאמַר לָהֶם אֲפִלּוּ «אוּף»[2] וְאַל תִּגְעַר בָּהֶם. דַּבֵּר עִמָּהֶם בַּעֲדִינוּת וּבְכָבוֹד רַב,

24. וּפְרֹשׂ לָהֶם כָּנָף שֶׁל כְּנִיעוּת מִתּוֹךְ רַחֲמִים,[3] וֶאֱמֹר, «רִבּוֹנִי! רַחֵם עֲלֵיהֶם כְּפִי שֶׁרִחֲמוּ עָלַי בְּגַדְּלָם אוֹתִי מִקַּטְנוּת».

25. רִבּוֹנְכֶם יוֹדֵעַ טוֹב אֶת כָּל מַה שֶּׁבְּנַפְשׁוֹתֵיכֶם, כִּי תַּעֲשׂוּ הַיָּשָׁר. וְהוּא סוֹלֵחַ לַחוֹזְרִים בִּתְשׁוּבָה.

26. תֵּן לִקְרוֹב הַמִּשְׁפָּחָה אֶת זְכוּתוֹ מִן הַצְּדָקָה, וְלַמִּסְכֵּן, וּלְעוֹבֵר אֹרַח, אַךְ אַל תְּפַזֵּר בְּלִי חֶשְׁבּוֹן,[4]

27. הַפַּזְרָנִים אֲחֵי הַשְּׂטָנִים הֵם, וְהַשָּׂטָן כּוֹפֵר מֻבְהָק בְּרִבּוֹנוֹ.

28. וְאִם אֵין בִּיכָלְתְּךָ לַעֲזֹר לָהֶם, וּכְשֶׁאַתָּה מְקַוֶּה לְרַחֲמֵי רִבּוֹנְךָ, דַּבֵּר אֲלֵיהֶם בַּעֲדִינוּת.

29. וְאַל תְּכַבֵּל יָדְךָ אֶל צַוָּארְךָ (מִקַּמְּצָנוּת), וְאַל תּוֹשִׁיטֶהָ לְלֹא גְּבוּל (מִפַּזְּרָנוּת), לְמַעַן לֹא תֵּשֵׁב מְגֻנֶּה וַחֲסַר כֹּל.

30. רִבּוֹנְךָ שׁוֹלֵחַ פַּרְנָסָה בְּשֶׁפַע אוֹ בְּדַלִּילוּת לַאֲשֶׁר יִרְצֶה, כִּי הוּא בָּקִיא בַּעֲבָדָיו וְרוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.

קֶטַע 4

31. אַל תַּהַרְגוּ אֶת יַלְדֵיכֶם מִפַּחַד הָעֹנִי,[5] כִּי אֲנַחְנוּ נְפַרְנֵס אוֹתָם וְאֶתְכֶם, כִּי הֲרִיגָתָם הִיא חֵטְא גָּדוֹל.[6]

32. אַל תִּתְקָרְבוּ מִן הַזְּנוּת, כִּי תּוֹעֵבָה הִיא וְנֹהַג רַע.

33. וְלֹא תַּהַרְגוּ אֶת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר אָסַר אַלְלָּה לְהָרְגָהּ, אֶלָּא לְפִי צֶדֶק.[7] וְכָל הַנִּרְצָח בְּחֹסֶר צֶדֶק, הִנֵּה נָתַנּוּ לִקְרוֹב גּוֹאֲלוֹ שִׁלְטוֹן לִגְאֹל אֶת דָּמוֹ, אַךְ לֹא יַעֲבֹר חֹק בַּהֶרֶג,[8] כִּי אַלְלָּה יוֹשִׁיעַ לוֹ.

---

1. ר' סורת לוקמאן 31 : 14.
2. «אוף» קריאת בוז ומיאוס, כלומר שלא תראה להם שהם מעין מעמסה עליך.
3. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 88.
4. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 67.
5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 151.
6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 151.
7. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 151.
8. יהרוג רק את הרוצח עצמו. ולא יהרוג אותו באכזריות. ואסור לו להרוג אף אחד מקרובי הרוצח.

34. וְאַל תְּנַהֲלוּ נִכְסֵי הַיָּתוֹם אֶלָּא בְּצוּרָה הוֹגֶנֶת, עַד שֶׁיַּגִּיעַ לְבַגְרוּתוֹ.[1] וְקַיְּמוּ בְּאַחְרָיוּת כָּל הִתְחַיְּבוּת, כִּי עַל הַהִתְחַיְּבוּת יֵשׁ לָתֵת אֶת הַדִּין בְּיוֹם הַדִּין.

35. וּכְשֶׁאַתֶּם מוֹדְדִים וְשׁוֹקְלִים הַשְׁלִימוּ אֶת הַמִּדָּה וְשִׁקְלוּ בְּמֹאזְנֵי צֶדֶק.[2] טוֹב לָכֶם הַדָּבָר יוֹתֵר בָּעוֹלָם הַזֶּה וּבָעוֹלָם הַבָּא.

36. וְאַל תֵּלֵךְ אַחֲרֵי דָּבָר אֲשֶׁר אַתָּה אֵינְךָ יוֹדֵעַ אוֹתוֹ טוֹב. הַשְּׁמִיעָה, וְהָרְאוּת, וְהַמַּחְשָׁבָה, כָּל אֵלֶּה יָעִידוּ עַל בַּעֲלֵיהֶם בְּיוֹם הַדִּין.[3]

37. וְאַל תֵּלֵךְ בְּיְהִירוּת עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה, כִּי לֹא תִּבְקַע אֶת הָאֲדָמָה וְלֹא תַּשִּׂיג בְּקוֹמָתְךָ אֶת גֹּבַהּ הֶהָרִים,

38. כָּל זֶה רַע וְשָׂנוּא עַל רִבּוֹנְךָ.

39. זֶהוּ חֵלֶק מִן הַחָכְמָה אֲשֶׁר רִבּוֹנְךָ הִשְׁרָה לְךָ. אַל תִּקַּח לְךָ עִם אַלְלָּה אֱלֹהַּ אַחֵר, פֶּן תֻּשְׁלַךְ אֶל גֵּיהִנֹּם מְגֻנֶּה וּמְגֹרָשׁ מֵרַחֲמֵי אַלְלָּה.

40. (הוֹי הַכּוֹפְרִים!) הַאִם אַתֶּם חוֹשְׁבִים שֶׁהֶעֱנִיק לָכֶם רִבּוֹנְכֶם בָּנִים, וּלְעַצְמוֹ לָקַח בָּנוֹת מִבֵּין הַמַּלְאָכִים? דָּבָר מְגֻנֶּה אוֹמְרִים אַתֶּם.

קֶטַע 5

41. וּכְבָר הֵבֵאנוּ כָּל מִינֵי נוֹשְׂאִים בַּקּוּרְאָן הַזֶּה לְמַעַן יִזָּכְרוּ, וְאוּלָם כָּל זֶה לֹא יוֹסִיף לָהֶם אֶלָּא הִתְנַכְּרוּת.

42. אֱמֹר, אִלּוּ הָיוּ לְאַלְלָּה אֵלִים שֻׁתָּפִים זוּלָתוֹ, כְּפִי שֶׁהֵם טוֹעֲנִים, אָז הָיוּ מוֹצְאִים לְעַצְמָם נָתִיב אֶל רִבּוֹן כֵּס הַמַּלְכוּת.

43. יִשְׁתַּבַּח וְיִתְעַלֶּה בְּהַרְבֵּה מֵעַל כָּל מַה שֶּׁהֵם טוֹעֲנִים.

44. יְשַׁבְּחוּהוּ שִׁבְעַת הָרְקִיעִים וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בָּהֶם, וְאֵין דָּבָר אֲשֶׁר לֹא יְשַׁבְּחוֹ וִיהַלְלוֹ, וְאוּלָם לֹא תָּבִינוּ אֶת תִּשְׁבַּחְתָּם. מָתוּן הוּא וְסוֹלֵחַ.

45. בְּקָרְאֲךָ אֶת הַקּוּרְאָן שַׂמְנוּ בֵּינְךָ וּבֵין אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יַאֲמִינוּ בָּעוֹלָם הַבָּא מָסָךְ לְהַסְתִּיר.[4]

46. וְעַל לִבּוֹתֵיהֶם אָטַמְנוּ בְּכִסּוּי, לְבַל יָבִינוּ אוֹתוֹ (הַקּוּרְאָן), וְאֶת אָזְנֵיהֶם הִכְבַּדְנוּ. וְכַאֲשֶׁר אַתָּה מַזְכִּיר בַּקּוּרְאָן אֶת רִבּוֹנְךָ לְבַדּוֹ, פּוֹנִים לְךָ הַכּוֹפְרִים עֹרֶף בְּהִתְנַכְּרוּת.

---

1. ר׳ סורת אל-אנעאם 6: 152.
2. ר׳ סורת אל-אנעאם 6: 152.
3. ר׳ סורת אל-חוג׳וראת 49: 12. יעידו על ההתנהגות הבלתי מוסרית של בעליהם.
4. נסתום את אוזניהם ולבותיהם לשמוע את הקוראן. ר׳ סורת אז-זומר 39: 45.

47. וַאֲנַחְנוּ יוֹדְעִים הֵיטֵב מַה הֵם חוֹשְׁבִים כַּאֲשֶׁר הֵם שׁוֹמְעִים, וְכִי הַכּוֹפְרִים מִתְלַחֲשִׁים בֵּינֵיהֶם, שֶׁאַתֶּם הוֹלְכִים אַחֲרֵי אָדָם מְכֻשָּׁף.[1]

48. רְאֵה לְמָה הִמְשִׁילוּ אוֹתְךָ, כִּי תָּעוּ וְלֹא יוּכְלוּ לִמְצֹא אֶת הַדֶּרֶךְ.

49. וְהֵם אָמְרוּ, הַאִם לְאַחַר שֶׁנִּהְיֶה עֲצָמוֹת וּשְׂרָדֵי גּוּף נָקוּם לִתְחִיָּה כִּבְרִיאָה חֲדָשָׁה?[2]

50. אֱמֹר, אֲפִלּוּ תִּהְיוּ אֲבָנִים אוֹ בַּרְזֶל,

51. אוֹ בְּרִיאָה שֶׁאֵין בִּיכָלְתְּכֶם לַחְשֹׁב עָלֶיהָ. הֵם יֹאמְרוּ, מִי יַחְזִיר אוֹתָנוּ לַחַיִּים? אֱמֹר, זֶה אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם בָּרִאשׁוֹנָה. אָז יָנִידוּ בְּרָאשֵׁיהֶם בְּלַעַג, וְיֹאמְרוּ, מָתַי זֶה? אֱמֹר, אוּלַי בְּקָרוֹב.[3]

52. יוֹם שֶׁיִּקְרָא לָכֶם (לָקוּם מִקִּבְרֵיכֶם), וְתַעֲנוּ לוֹ, יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ.[4] תַּחְשְׁבוּ אָז כִּי רַק זְמַן קָצָר עָבַר עֲלֵיכֶם (בָּעוֹלָם הַזֶּה).

קֶטַע 6

53. וֶאֱמֹר לַעֲבָדַי שֶׁיְּדַבְּרוּ רַק טוֹבוֹת, אַחֶרֶת, הַשָּׂטָן יַכְנִיס פֵּרוּד וְשִׂנְאָה בֵּינֵיהֶם. כִּי הַשָּׂטָן אוֹיֵב גָּלוּי לָאָדָם.

54. רִבּוֹנְכֶם מַכִּיר אֶתְכֶם טוֹב, וְאִם יִרְצֶה יְרַחֶמְכֶם, וְאִם יִרְצֶה יַעֲנִישׁ אֶתְכֶם, וְלֹא שְׁלַחְנוּ אוֹתְךָ (מוּחַמַּד) כְּאַחְרַאי לָהֶם.

55. וְרִבּוֹנְךָ יוֹדֵעַ טוֹב אֶת כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ. וּכְבָר הֶעֱדַפְנוּ אֲחָדִים מִן הַנְּבִיאִים עַל אֲחֵרִים.[5] וְנָתַנּוּ לְדָאווּד אֶת הַזַּבּוּר.[6]

56. אֱמֹר (לְכוֹפְרֵי עִירְךָ), קִרְאוּ לְאֵלֶּה אֲשֶׁר טְעַנְתֶּם שֶׁהֵם קַיָּמִים זוּלַת אַלְלָה לְעֶזְרָה, הֵם לֹא יוּכְלוּ לְהָסִיר כָּל צָרָה מִכֶּם וְלֹא יוּכְלוּ לְהָמִיטָהּ.

57. אֵלֶּה (אֱלִילִים) אֲשֶׁר אֲלֵיהֶם עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים קוֹרְאִים, אַךְ הֵם עַצְמָם מְבַקְשִׁים קֶשֶׁר עִם אַלְלָה, וּמִתְחָרִים בֵּינֵיהֶם, מִי מֵהֶם יוֹתֵר קָרוֹב מֵרִבּוֹנָם, וּמְבַקְשִׁים אֶת רַחֲמָיו, וּמְפַחֲדִים מֵעָנְשׁוֹ. אַךְ יֵשׁ לְהִזָּהֵר מֵעֹנֶשׁ רִבּוֹנְךָ.

---

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 33.
2. ר' סורת יא. סין 36 : 78 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 10.
3. ר' סורת יונוס 10 : 48 ; וסורת אש-שורא 42 : 18.
4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 40, ופ' 77 ; סורת אל-קמר 54 : 50 ; סורת אצ-צאפאת 37 : 19 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 13.
5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 253.
6. הזבור : ר' סורת אנ-נסאי' 4 : 163 ; סורת אל-אחזאב 33 : 7 ; וסורת אש-שורא 42 : 13.

58. אֵין כָּל עִיר חוֹטֵאת שֶׁלֹּא נַשְׁמִיד אוֹתָהּ לִפְנֵי יוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים, אוֹ נַעֲנִישׁ אוֹתָהּ עֹנֶשׁ קָשֶׁה. וְזֶה רָשׁוּם בְּפִנְקַס רִשּׁוּם (אֵצֶל אַלְלָה).[1]

59. לֹא נִמְנַעְנוּ מִשְּׁלֹחַ אֶת הָאוֹתוֹת (לְכוֹפְרֵי מַכָּה), אֶלָּא מִשּׁוּם שֶׁהַדּוֹרוֹת הָרִאשׁוֹנִים הִכְחִישׁוּ אוֹתָם. וּכְבָר נָתַנּוּ לִבְנֵי עַם תַ'מוּד אֶת הַנָּאקָה כְּאוֹת בָּרוּר וְגָלוּי לָעַיִן, אַךְ הֵם כָּפְרוּ בָּהּ, כִּי אֵין אֲנַחְנוּ שׁוֹלְחִים אוֹתוֹת אֶלָּא לְשֵׁם אַזְהָרָה וְהַפְחָדָה.

60. כְּבָר אָמַרְנוּ לְךָ כִּי רִבּוֹנְךָ מַקִּיף אֶת כָּל בְּנֵי הָאָדָם. לֹא עָשִׂינוּ אֶת מַה שֶּׁהֶרְאֵינוּ לְךָ בְּמַסַּע הַלַּיְלָה אֶלָּא לִבְחֹן אֶת בְּנֵי הָאָדָם, וְגַם אֶת הָעֵץ הָאָרוּר[2] הַנִּזְכָּר בַּקּוּרְאָן. אֲנַחְנוּ מַפְחִידִים אוֹתָם, אַךְ הַדָּבָר מְאוֹד מוֹסִיף לְעָרִיצוּתָם.

קֶטַע 7

61. וּבְאָמְרֵנוּ לַמַּלְאָכִים, סִגְדוּ לָאָדָם, וְהֵם סָגְדוּ, רַק אֶבְּלִיס[3] אָמַר, הַאִם אֶסְגֹּד לַאֲשֶׁר בָּרָאתָ מִטִּין?

62. וְאָמַר אֶבְּלִיס (לְרִבּוֹנוֹ), הֲרָאִיתָ אֶת זֶה (אָדָם), אֲשֶׁר כִּבַּדְתָּ יוֹתֵר מִמֶּנִּי, אִם תִּתֵּן לִי אַרְכָּה עַד יוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים, אֶשְׁתַּלֵּט עַל זַרְעוֹ וְאַתְעֶה אוֹתָם אֶלָּא מְעַטִּים מֵהֶם?

63. אַלְלָה אָמַר, לֵךְ וְהִשְׁתַּדֵּל! אַתָּה וְכָל אֵלֶּה שֶׁיֵּלְכוּ אַחֲרֶיךָ תְּקַבְּלוּ אֶת עָנְשְׁכֶם הַמָּלֵא בְּגֵיהִנֹּם.

64. נַסֵּה לְהָסִית מֵהֶם כַּמָּה שֶׁתּוּכַל בְּקוֹלְךָ, וְהַזְעֵק עֲלֵיהֶם אֶת פָּרָשֶׁיךָ וְחַיָּלֶיךָ,[4] וְהִשְׁתַּתֵּף אִתָּם בִּרְכוּשָׁם וּבְיַלְדֵיהֶם,[5] וְתֵן לָהֶם הַבְטָחוֹת, הַשָּׂטָן לֹא יַבְטִיחַ לָהֶם דָּבָר אֶלָּא הַשְׁלָיוֹת.[6]

65. וְאוּלָם עֲבָדַי לֹא תִּהְיֶה לְךָ כָּל שְׁלִיטָה עֲלֵיהֶם. כִּי רִבּוֹנְךָ דַּיּוֹ כְּמָגֵן עֲלֵיהֶם נֶגֶד הַשָּׂטָן וְתַחְבּוּלוֹתָיו.

---

1. ר' סורת הוד 11 : 101 ; סורת אנ-נחל 16 : 118 ; סורת אז-זוח'רוף 43 : 76 ; וסורת את-טלאק 65 : 8.
2. העץ הארור : עץ הזקום הנמצא בגיהינום. ראה סורת אצ-צאפאת 37 : 62. ; סורת אד-דוח'אן 44 : 43 - 46 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 52 - 53.
3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 34.
4. ר' סורת מרים 19 : 83.
5. ינחה אותם להרויח את הונם באמצעים בלתי חוקיים ולהוציא אותו בדרכי הפשע, גם הילדים שלהם יגדלו כפושעים.
6. ר' סורת אנ-נסאי' 4 : 120 ; וסורת אבראהים 14 : 22.

66. רִבּוֹנְכֶם הוּא הַמֵּשִׁיט לָכֶם אֶת הָאֳנִיּוֹת בַּיָּם, לְמַעַן תְּבַקְשׁוּ מֵחַסְדּוֹ. כִּי רַחוּם הוּא עֲלֵיכֶם.

67. אִם תִּפְגַּע בָּכֶם צָרָה בַּיָּם, אַתֶּם תִּשְׁכְּחוּ אֶת כָּל אֵלֶּה שֶׁעֲבַדְתֶּם זוּלָתוֹ, וְרַק נִזְכַּרְתֶּם בְּאַלְלָה לְבַדּוֹ לְהַצִּיל אֶתְכֶם. אַךְ כַּאֲשֶׁר הִצִּיל אֶתְכֶם וֶהֱבִיאֲכֶם אֶל הַיַּבָּשָׁה, מִיָּד רְחַקְתֶּם מֵעָלָיו. הָאָדָם הוּא כּוֹפֵר מֻשְׁבָּע.

68. הַאִם בְּטוּחִים אַתֶּם כִּי אַלְלָה לֹא יִבְקַע בָּכֶם אֶת הָאֲדָמָה, אוֹ לֹא יַמְטִיר עֲלֵיכֶם אַבְנֵי חָצָץ, מִבְּלִי שֶׁתִּמְצְאוּ לָכֶם מָגֵן?

69. אוֹ מַה הַבִּטָּחוֹן אֲשֶׁר בְּטַחְתֶּם כִּי לֹא יַחְזִיר אֶתְכֶם אֶל הַיָּם, וְיִשְׁלַח עֲלֵיכֶם רוּחַ סְעָרָה וְיַטְבִּיעַ אֶתְכֶם כִּי כְּפַרְתֶּם, מִבְּלִי לִהְיוֹת לָכֶם סִבָּה לְהִתְלוֹנֵן נֶגְדֵּנוּ?

70. אָכֵן כְּבָר כִּבַּדְנוּ אֶת בְּנֵי הָאָדָם, וְנָשָׂאנוּ אוֹתָם בַּיַּבָּשָׁה וּבַיָּם, וּפִרְנַסְנוּ אוֹתָם מִן הַמַּטְעַמִּים, וְרוֹמַמְנוּ אוֹתָם מֵעַל רַבִּים מֵאֲשֶׁר יָצַרְנוּ.

קֶטַע 8

71. בְּיוֹם (יוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר נִקְרָא לְכָל קְהִלָּה עִם הַמַּנְהִיג שֶׁלָּהּ,[1] וְכָל אֵלֶּה אֲשֶׁר פִּנְקַס הָרִשּׁוּם שֶׁל מַעֲשֵׂיהֶם יִמָּסֵר לָהֶם בְּיַד יָמִין,[2] יִקְרְאוּ מִמֶּנּוּ שְׂמֵחִים לְמַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים. וְלֹא יְקֻפְּחוּ אֲפִלּוּ בְּשִׁעוּר שֶׁל פְּתִיל.[3]

72. וְכָל אֲשֶׁר הָיָה לִבּוֹ עִוֵּר בָּעוֹלָם הַזֶּה, יִהְיֶה לִבּוֹ עִוֵּר בָּעוֹלָם הַבָּא וְתוֹעֶה בְּדַרְכּוֹ גַּם בָּעוֹלָם הַבָּא.

73. וְאִם הָיָה בִּיכָלְתָּם לְהַדִּיחֲךָ מִמַּה שֶּׁהִשְׁרֵינוּ אֵלֶיךָ לְמַעַן תִּבְדֶּה עָלֵינוּ דָּבָר אַחֵר מִמֶּנּוּ (הַקּוּרְאָן), אָז לָקְחוּ אוֹתְךָ לָהֶם לְיָדִיד.

74. וְלוּלֵא חִזַּקְנוּ אוֹתְךָ, הֲרֵי כִּמְעַט נָטִיתָ אֲלֵיהֶם קְצָת,

75. אָז הָיִינוּ מַטְעִימִים אוֹתְךָ כִּפְלַיִם שֶׁל עֹנֶשׁ בְּחַיֶּיךָ וְכִפְלַיִם בְּמוֹתְךָ, וְלֹא תִּזְכֶּה בְּעֶזְרָה נֶגְדֵּנוּ,

76. הֵם (הַכּוֹפְרִים) הִפְרִיעוּ לְךָ מְאוֹד וְכִמְעַט הוֹצִיאוּ אוֹתְךָ מִן הָאָרֶץ (מַכָּה), אַךְ הֵם לֹא הָיוּ נִשְׁאָרִים אַחֲרֶיךָ אֶלָּא זְמַן קָצָר (בְּלִי שֶׁיְּקַבְּלוּ אֶת הָעֹנֶשׁ).

77. כָּךְ הִיא דַּרְכֵּנוּ עִם הַשְּׁלִיחִים אֲשֶׁר שָׁלַחְנוּ לְפָנֶיךָ, וְלֹא תִּמְצָא כָּל שִׁנּוּי בַּנֹּהַג שֶׁלָּנוּ.

---

1. ר' סורת יונוס 10 : 47 ; וסורת אנ-נחל 16 : 84.
2. ר' סורת אל-חאקה 69 : 19.
3. ר' סורת אנ-נסאי' 4 : 49.

קֶטַע 9

78. קַיֵּם אֶת הַתְּפִלָּה מֵהַתְחָלַת נְטוֹת הַשֶּׁמֶשׁ עַד חֹשֶׁךְ הַלַּיְלָה. וְקַיֵּם תְּפִלַּת הַשַּׁחַר. כִּי לִתְפִלַּת הַשַּׁחַר עֵדִים רַבִּים (מִבֵּין הַמַּלְאָכִים),

79. וּבַלַּיְלָה קוּם לַתְּפִלָּה, תּוֹסֶפֶת הִיא לְךָ. אוּלַי יְקִימְךָ רִבּוֹנְךָ בְּמָקוֹם (מַעֲמָד) מְהֻלָּל (בְּיוֹם הַדִּין),

80. וֶאֱמֹר: רִבּוֹנִי! הַכְנֵס אוֹתִי לְמַה שֶּׁהוּא טוֹב לִי בְּצוּרָה הוֹגֶנֶת, וְהוֹצֵא אוֹתִי מִמַּה שֶּׁהוּא רַע לִי בְּצוּרָה הוֹגֶנֶת. וְתֵן לִי מֵאִתְּךָ סַמְכוּת אֵיתָנָה שֶׁתִּתֵּן לִי נִצָּחוֹן עַל כָּל אֵלֶּה הַמִּתְנַגְּדִים לִי.

81. וֶאֱמֹר, הוֹפִיעָה הָאֱמֶת (דַּת הָאִסְלָאם), וְהַשֶּׁקֶר (הַכְּפִירָה) כָּלָה, אָכֵן הַשֶּׁקֶר יִכְלֶה.[1]

82. אֲנַחְנוּ מוֹרִידִים פְּסוּקִים מִן הַקּוּרְאָן הַנּוֹשְׂאִים מַרְפֵּא וְרַחֲמִים לַמַּאֲמִינִים, אַךְ לַכּוֹפְרִים הוּא יוֹסִיף רַק אֲבַדּוֹן.[2]

83. כְּשֶׁאֲנַחְנוּ נוֹטִים חֶסֶד לָאָדָם הוּא מִשְׁתַּמֵּט וְאֵינוֹ מַכִּיר תּוֹדָה,[3] אַךְ בִּפְגוֹעַ בּוֹ רָעָה, הוּא מִתְיָאֵשׁ מֵרַחֲמֵי רִבּוֹנוֹ.[4]

84. אֱמֹר, כָּל אֶחָד פּוֹעֵל לְפִי הַטֶּבַע שֶׁלּוֹ, אַךְ רִבּוֹנְכֶם יוֹדֵעַ מִי הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.[5]

85. יִשְׁאָלוּךָ עַל הָרוּחַ. אֱמֹר, הָרוּחַ הִיא סוֹד אֱלֹהַי, וְאַתֶּם קִבַּלְתֶּם אַךְ מְעַט מְאוֹד מִן הַיֶּדַע .

קֶטַע 10

86. אִם נִרְצֶה, נוּכַל לִמְחֹק אֶת אֲשֶׁר הִשְׁרֵינוּ לְךָ מִן הַקּוּרְאָן, וְלֹא תִּמְצָא לְךָ מָגֵן מִבַּלְעָדֵינוּ,

87. אֶלָּא כְּאוֹת רַחֲמִים מֵרִבּוֹנְךָ, כִּי רַב חַסְדּוֹ עָלֶיךָ.

88. אֱמֹר, אִם בְּנֵי הָאֱנוֹשׁ וְהַג'ן הִסְכִּימוּ בֵּינֵיהֶם לְהָבִיא סֵפֶר דּוֹמֶה לַקּוּרְאָן הַזֶּה, לֹא יָבִיאוּ כָּמוֹהוּ, וְלוּ גַּם יְסַיְּעוּ זֶה לָזֶה.

89. הֵבֵאנוּ לִבְנֵי אָדָם כָּל מִינֵי מְשָׁלִים בַּקּוּרְאָן הַזֶּה, וְאוּלָם מַרְבִּיתָם בָּחֲרוּ בַּכְּפִירָה,

---

1. ר' סורת אל-אנביאי' 21 : 18.
2. ר' סורת את-תובה 9 : 124 - 125 ; וסורת פוצלת 41 : 44.
3. ר' סורת יונוס 10 : 12 ; וסורת אל-אסראי' 17 : 67.
4. ר' סורת הוד 11 : 9 - 11.
5. ר' סורת הוד 11 : 121 ; וסורת אז-זומר 39 : 39.

90. וְהֵם אָמְרוּ, לֹא נַאֲמִין לְךָ עַד אִם תִּבְקַע לָנוּ מִן הָאָרֶץ מַבּוּעַ (מַעְיָן) מַיִם,

91. אוֹ עַד שֶׁיִּהְיֶה לְךָ גַּן שֶׁל דְּקָלִים וּגְפָנִים וְתִבְקַע בְּתוֹכוֹ נְהָרוֹת,

92. אוֹ תַּפִּיל הַשָּׁמַיִם עָלֵינוּ כַּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ פִּסּוֹת, אוֹ תָּבִיא אֶת אַלְלָה וְהַמַּלְאָכִים פָּנִים אֶל פָּנִים,

93. אוֹ עַד שֶׁיִּהְיֶה לְךָ בַּיִת מִזָּהָב, אוֹ שֶׁתַּעֲלֶה הַשָּׁמַיְמָה, וְלֹא נַאֲמִין כִּי עָלִיתָ עַד אִם תּוֹרִיד לָנוּ מִשָּׁם סֵפֶר וְנִקְרָא בּוֹ. אֱמֹר, יִשְׁתַּבַּח רִבּוֹנִי! אֵינֶנִּי אֶלָּא שָׁלִיחַ בָּשָׂר וָדָם.

קֶטַע 11

94. וְאֵין דָּבָר אֲשֶׁר יִמְנַע מִבְּנֵי אָדָם לְהַאֲמִין כַּאֲשֶׁר בָּאָה לָהֶם הַהַדְרָכָה, אֶלָּא שֶׁהֵם אָמְרוּ, הַאִם שָׁלַח אַלְלָה בֶּן אֱנוֹשׁ כְּשָׁלִיחַ?[1]

95. אֱמֹר, אִלּוּ הָיוּ מַלְאָכִים מִתְהַלְּכִים בָּאָרֶץ בְּטוּחִים, הָיִינוּ מוֹרִידִים לָהֶם מִן הַשָּׁמַיִם מַלְאָךְ שָׁלִיחַ.

96. אֱמֹר, דַּי בְּאַלְלָה לְעֵד בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם, כִּי הוּא רוֹאֶה וּבָקִיא בַּעֲבָדָיו.

97. אֶת מִי שֶׁאַלְלָה מַדְרִיךְ הוּא הַמֻּדְרָךְ, וְכָל אֲשֶׁר יַתְעֶה, לֹא תִּמְצָא לָהֶם מַדְרִיךְ זוּלָתוֹ, וּבְיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים נֶאֱסֹף אוֹתָם (הַכּוֹפְרִים) כְּשֶׁהֵם נִגְרָרִים עַל פְּנֵיהֶם, עִוְרִים, אִלְּמִים, וְחֵרְשִׁים, וּמְעוֹנָם יִהְיֶה בְּגֵיהִנֹּם, וּבְכָל פַּעַם שֶׁהָאֵשׁ תִּכְבֶּה נוֹסִיף עוֹד אֵשׁ וְלֶהָבָה.

98. זֶה יִהְיֶה עָנְשָׁם עַל אֲשֶׁר כָּפְרוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ בְּאוֹמְרָם, הַאִם אַחֲרֵי הֱיוֹתֵנוּ לַעֲצָמוֹת וְאָבָק, נוּקַם לִתְחִיָּה כִּבְרִיאָה חֲדָשָׁה?

99. הֲלֹא יִרְאוּ, כִּי אַלְלָה אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, יָכֹל גַּם לִבְרֹא כִּדְמֻתָם? וְהוּא קָבַע לָהֶם מוֹעֵד אֵין סָפֵק בּוֹ, אַךְ הַכּוֹפְרִים בָּחֲרוּ בַּכְּפִירָה.

100. אֱמֹר, לוּ הָיוּ אוֹצְרוֹת רַחֲמֵי רִבּוֹנִי בִּידֵיכֶם, כִּי אָז הֶחְזַקְתֶּם בָּהֶם, מְפַחֲדִים לְהוֹצִיאָם, כִּי קַמְצָן הוּא הָאָדָם.

קֶטַע 12

101. וּכְבָר נָתַנּוּ לְמוּסָא תִּשְׁעָה אוֹתוֹת בְּרוּרִים. שְׁאַל אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר בָּא אֲלֵיהֶם (אֶל פַּרְעֹה וַאֲנָשָׁיו). וּפַרְעֹה אָמַר לוֹ, מוּסָא! חוֹשֵׁב אֲנִי כִּי מְכַשֵּׁף אַתָּה.

102. אָמַר (מוּסָא), הֵן יוֹדֵעַ אַתָּה, כִּי לֹא הוֹרִיד אֶת הָאוֹתוֹת הָאֵלֶּה אֶלָּא רִבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ כְּהוֹכָחוֹת גְּלוּיוֹת לָעַיִן. וְרוֹאֶה אֲנִי, פַּרְעֹה, כִּי סוֹפְךָ לָאֲבַדּוֹן.

1. ר' סורת יונוס 10 : 2 ; סורת אבראהים 14 : 10 ; סורת אל-מואמנון 23 : 47 ; וסורת את-תע'אבון 64 : 6.

103. (וּפַרְעֹה) רָצָה לְהִתְגָּרוֹת בָּהֶם וּלְהוֹצִיאָם מִן הָאָרֶץ, וְנַטְבִּיעַ אוֹתוֹ וְאֶת אֲשֶׁר אִתּוֹ יַחְדָּו.

104. וְאַחֲרֵי הַשְׁמָדַת (פַּרְעֹה) אָמַרְנוּ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל, שְׁבוּ בָּאָרֶץ, וּבַיּוֹם הָאַחֲרוֹן נָבִיא אֶת כֻּלְּכֶם יַחְדָּו (לַדִּין).

105. וְהוֹרַדְנוּ אוֹתוֹ (הַקּוּרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם בֶּאֱמֶת, וּבֶאֱמֶת יָרַד. וְאוֹתְךָ (מוּחַמַּד) שְׁלַחְנוּ כִּמְבַשֵּׂר וּכְמַזְהִיר.[1]

106. וְקוּרְאָן חִלַּקְנוּ אוֹתוֹ פְּרָקִים פְּרָקִים, לְמַעַן תִּקְרָא אוֹתוֹ לָאֲנָשִׁים בְּהַדְרָגָה, וְהוֹרַדְנוּ אוֹתוֹ חֵלֶק אַחֲרֵי חֵלֶק.

107. אֱמֹר, תַּאֲמִינוּ בּוֹ אוֹ לֹא תַּאֲמִינוּ, הִנֵּה אֵלֶּה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם הַדֵּעַת לְפָנָיו (הַקּוּרְאָן), כַּאֲשֶׁר קוֹרְאִים אוֹתוֹ בִּפְנֵיהֶם יִפְּלוּ עַל פְּנֵיהֶם מִשְׁתַּחֲוִים (מִתּוֹךְ הוֹקָרָה לָאַלְלָה וְהַכָּרַת טוֹבָה),

108. וְיֹאמְרוּ, יִשְׁתַּבַּח רִבּוֹנֵנוּ! הִנֵּה נִתְקַיְּמָה הַבְטָחַת רִבּוֹנֵנוּ,

109. וְנָפְלוּ עַל פְּנֵיהֶם וּבָכוּ, וְהוֹסִיף לָהֶם הַכְנָעָה.

110. אֱמֹר, קִרְאוּ לָאַלְלָה, אוֹ קִרְאוּ לָרַחְמָן, אוֹ בְּאֵיזֶה שֵׁם שֶׁתִּרְצוּ לִקְרֹא לוֹ, כִּי לוֹ שַׁיָּכִים הַשֵּׁמוֹת הַיָּפִים בְּיוֹתֵר. וְאַל תָּרִים אֶת קוֹלְךָ בַּתְּפִלָּה וְאַל תַּסְתִּירוֹ אֶלָּא בְּקוֹל מְאֻזָּן בֵּינֵיהֶם,

111. וֶאֱמֹר, הַשֶּׁבַח לָאַלְלָה אֲשֶׁר לֹא הוֹלִיד וָלָד, וְאֵין לוֹ שֻׁתָּף בַּמְּלוּכָה, וְאֵין לוֹ צֹרֶךְ בְּמָגֵן בִּפְנֵי הַשִּׁפְלָה, וְהַלֵּל אוֹתוֹ תְּהִלָּה.

---

1. ר׳ סורת אל-בקרה 2 : 119.

18

סוּרַת אַלְ-כַּהְף

הַמְּעָרָה

סורה זו קיבלה את שמה «אַלְ-כַּהְף, הַמְּעָרָה» משום שנזכר בה ספורם המלא של «אצחאב אל-כהף, בעלי המערה». הספור הזה מדהים ומראה את גדולתו ויכולתו של אללה לעשות נסים שאין ביכולת בני האדם לעשות. ומראה גם את נכונות הצעירים המאמינים באללה להקריב את חיי הנועם והרווחה כדי לשמור על אמונתם באללה ולחיות בשלום. סורה זו הורדה במכה אחרי סורת אל-ע'אשיה 88, ופסוקיה מאה ועשרה. קיבלה את שמה «הַמְּעָרָה» מפסוק תשעה.

סוּרַת אַל-כַּהְף 18

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. הַשֶּׁבַח לְאַלְלָה אֲשֶׁר הוֹרִיד לְעַבְדּוֹ (מוּחַמַּד) מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוּרְאָן) בְּלִי עִקּוּם,
2. יַצִּיב וְקַיָּם, וּכְדֵי שֶׁיַּזְהִיר מִפְּנֵי עֹנֶשׁ קָשֶׁה שֶׁיָּבוֹא מֵאִתּוֹ (אַלְלָה) לַכּוֹפְרִים, וּלְבַשֵּׂר לַמַּאֲמִינִים הָעוֹשִׂים הַיָּשָׁר כִּי לָהֶם שָׂכָר טוֹב (בְּגַן עֵדֶן),
3. שֶׁבּוֹ יִשָּׁאֲרוּ לָנֶצַח,
4. וּכְדֵי שֶׁיַּזְהִיר אֶת הַטּוֹעֲנִים כִּי אַלְלָה הוֹלִיד וָלָד,[1]
5. אַף עַל פִּי שֶׁאֵין לָהֶם וְלֹא הָיָה לַאֲבוֹתֵיהֶם כָּל יְדִיעָה עַל כָּךְ. מַה נּוֹרָאָה הִיא הַמִּלָּה הַיּוֹצֵאת מִפִּיהֶם. רַק שֶׁקֶר הֵם אוֹמְרִים.
6. וְאָמְנָם אוּלַי אַתָּה (מוּחַמַּד) הוֹרֵג אֶת עַצְמְךָ מִצַּעַר מִשּׁוּם שֶׁלֹּא הֶאֱמִינוּ בַּקּוּרְאָן הַזֶּה?[2]
7. הִנֵּה אֲנַחְנוּ עָשִׂינוּ אֶת כָּל אֲשֶׁר עַל הָאָרֶץ כְּקִשּׁוּט לָהּ, לְמַעַן נַסּוֹתָם מִי מֵהֶם מַעֲשָׂיו טוֹבִים יוֹתֵר.[3]
8. אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל אֲשֶׁר עָלֶיהָ עָפָר שׁוֹמֵם.
9. וְהַאִם חָשַׁבְתָּ כִּי אַנְשֵׁי הַמְּעָרָה וְאַר-רָקִים הָיוּ מֵאוֹתוֹתָיו לַפֶּלֶא? (בְּרִיאַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ יוֹתֵר נִפְלָאָה).
10. כַּאֲשֶׁר הַנְּעָרִים מָצְאוּ מִקְלָט בַּמְּעָרָה, אָמְרוּ, רִבּוֹנֵנוּ! רַחֵם עָלֵינוּ, וְהַדְרִיכֵנוּ אֶל הַדֶּרֶךְ הַיְּשָׁרָה.
11. וּלְאַחַר הִפַּלְנוּ עֲלֵיהֶם תַּרְדֵּמָה עֲמֻקָּה בַּמְּעָרָה שָׁנִים רַבּוֹת,
12. וְאַחַר כָּךְ הֵעַרְנוּ אוֹתָם מִתַּרְדֵּמָתָם לְמַעַן נֵדַע מִי מִשְּׁנֵי הַמַּחֲנוֹת יָדַע אֶת זְמַן שֶׁהוּתָם בַּמְּעָרָה.

קֶטַע 2

13. אֲנַחְנוּ נְסַפֵּר לְךָ עַל עִנְיָנָם בֶּאֱמֶת. אָכֵן הֵם נְעָרִים אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ בְּרִבּוֹנָם, וַאֲנַחְנוּ הוֹסַפְנוּ לָהֶם הַדְרָכָה,[4]

---

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 116.
2. ר' סורת אנ-נחל 16 : 127 ; סורת אש-שועראי' 26 : 3 ; סורת אנ-נמל 27 : 70 ; וסורת פאטר 35 : 8.
3. ר' סורת הוד 11 : 9.
4. ר' סורת את-תובה 9 : 124 ; סורת מוחמד 47 : 17 ; וסורת אל-פתח 48 : 4.

14. וְחִזַּקְנוּ אֶת לְבוֹתֵיהֶם (בֶּאֱמוּנָה), עַד שֶׁהִתְיַצְּבוּ (לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ הַכּוֹפֵר) וְאָמְרוּ, רִבּוֹנֵנוּ הוּא רִבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְלֹא נִתְפַּלֵּל לְאֵל זוּלָתוֹ, כִּי אִם נַצְהִיר אַחֶרֶת יִהְיֶה זֶה שֶׁקֶר רָחוֹק מִן הָאֱמֶת.

15. אֵלֶּה בְּנֵי עַמֵּנוּ אֲשֶׁר לָקְחוּ לָהֶם מִבִּלְעָדָיו אֵלִים, לוּ הָיָה בִּיכָלְתָּם לְהָבִיא הוֹכָחָה בְּרוּרָה לַאֲמִתּוּתָם! וּמִי חוֹטֵא יוֹתֵר מִזֶּה אֲשֶׁר בָּדָה כָּזָב עַל אַלְלָה!

16. (וְנֶאֱמַר לָהֶם), כְּשֶׁתִּפָּרְדוּ מֵהֶם (בְּנֵי עַמְּכֶם הַכּוֹפְרִים) וְאֶת אֲשֶׁר יַעַבְדוּ זוּלַת אַלְלָה, מִצְאוּ מִקְלָט בַּמְּעָרָה, וְאָז יִפְרֹשׂ עֲלֵיכֶם רִבּוֹנְכֶם אֶת רַחֲמָיו, וִיסַפֵּק אֶת כָּל צָרְכֵיכֶם.

17. (וְאַחֲרֵי שֶׁעָשׂוּ זֹאת), יָכֹל הָיִיתָ לִרְאוֹת שֶׁהַשֶּׁמֶשׁ בַּעֲלוֹתָהּ הָיְתָה פּוֹנָה מִן הַמְּעָרָה יָמִינָה, וּבִשְׁקִיעָתָהּ הָיְתָה פּוֹנָה שְׂמֹאלָה, וְאֶת הַנְּעָרִים שׁוֹכְבִים בְּפִרְצָה בְּתוֹךְ הַמְּעָרָה. זֶהוּ אוֹת מֵאוֹתוֹת אַלְלָה. מִי שֶׁאַלְלָה מַדְרִיךְ הוּא מֻדְרָךְ, וּמִי שֶׁיַּתְעֶה, לֹא תִּמְצָא לוֹ מָגֵן וּמַדְרִיךְ.

קֶטַע 3

18. אַתָּה חוֹשֵׁב כִּי עֵרִים הֵם, אַךְ הֵם רְדוּמִים. וַאֲנַחְנוּ הָיִינוּ מְהַפְּכִים אוֹתָם פַּעַם לְצַד יָמִין וּפַעַם לְצַד שְׂמֹאל, וְכַלְבָּם פּוֹשֵׁט אֶת רַגְלָיו בַּמִּפְתָּן. לוּ רָאִיתָ אוֹתָם הָיִיתָ נָס מֵהֶם בְּבֶהָלָה וּפַחַד.

19. לְאַחַר זְמַן מָה הֵעַרְנוּ אוֹתָם כְּדֵי שֶׁיְּבָרְרוּ בֵּינֵיהֶם אֶת זְמַן שְׁהוּתָם בַּמְּעָרָה. אָמַר הָאֶחָד, כַּמָּה זְמַן עָבַר עֲלֵיכֶם כָּאן? אָמְרוּ, שָׁהִינוּ רַק יוֹם אֶחָד אוֹ מִקְצַת הַיּוֹם. אָמְרוּ אֲחֵרִים, רִבּוֹנְכֶם יוֹדֵעַ יוֹתֵר טוֹב מִכֶּם כַּמָּה זְמַן שְׁהִיתֶם. שִׁלְחוּ אֶחָד מִכֶּם עִם מַטְבְּעוֹת הַכֶּסֶף אֶל הָעִיר שֶׁיִּבְחַר לָכֶם אֶת הַמָּזוֹן (הָאֹכֶל) הַטָּהוֹר בְּיוֹתֵר אֲשֶׁר בָּהּ וְיָבִיא לָכֶם פַּרְנָסָה מִמֶּנּוּ, אַךְ עָלָיו לְהִתְנַהֵג בִּזְהִירוּת שֶׁלֹּא יַרְגִּישׁוּ בָּכֶם,

20. אִם יְגַלּוּ אֶתְכֶם יִרְגְּמוּ אֶתְכֶם בָּאֲבָנִים, אוֹ יַחְזִירוּ אֶתְכֶם לֶאֱמוּנָתָם, אָז לְעוֹלָם לֹא תַּצְלִיחוּ.

21. כְּמוֹ כֵן נָתַנּוּ לָאֲנָשִׁים לִמְצֹא אוֹתָם, לְמַעַן יֵדְעוּ כִּי הַבְטָחַת אַלְלָה אֱמֶת, וּשְׁעַת הַדִּין אֵין סָפֵק בָּהּ. הָאֲנָשִׁים (בָּעִיר) נֶחְלְקוּ בְּעִנְיָנָם וְאָמְרוּ, בְּנוּ עֲלֵיהֶם בִּנְיָן, רִבּוֹנָם יוֹדֵעַ מִי הֵם, אַךְ אֵלֶּה שֶׁבְּיָדָם הַהַחְלָטָה אָמְרוּ, נַעֲשֶׂה לָנוּ עֲלֵיהֶם מִסְגָּד.

22. וְיֵשׁ כָּאֵלֶּה שֶׁיֹּאמְרוּ, הָיוּ שְׁלוֹשָׁה וְהָרְבִיעִי הָיָה כַּלְבָּם. וְיֵשׁ אֲחֵרִים שֶׁאָמְרוּ, הָיוּ חֲמִשָּׁה וְהַשִּׁשִּׁי הָיָה כַּלְבָּם . כָּל אֵלֶּה נִחוּשִׁים בְּעָלְמָא. וַאֲחֵרִים אָמְרוּ, הָיוּ שִׁבְעָה וְהַשְּׁמִינִי הָיָה כַּלְבָּם. אֱמֹר, רִבּוֹנִי יוֹדֵעַ אֶת מִסְפָּרָם, וְרַק מְעַטִּים יוֹדְעִים אֶת מִסְפָּרָם הַנָּכוֹן. לָכֵן אַל תִּתְוַכֵּחַ בְּעִנְיָנָם אֶלָּא בְּאֹפֶן גָּלוּי וּבָרוּר, וְאַל תִּשְׁאַל אִישׁ אֶת דַּעְתּוֹ עֲלֵיהֶם.

קֶטַע 4

23. אַל תֹּאמַר לְדָבָר, הִנְנִי עוֹשֶׂה זֹאת מָחָר,

24. (אֶלָּא אִם תּוֹסִיף), אִם יִרְצֶה אַלְלָה. וּזְכֹר אֶת רִבּוֹנְךָ אִם תִּשְׁכַּח. וֶאֱמֹר, אוּלַי יַדְרִיךְ אוֹתִי רִבּוֹנִי לִתְשׁוּבָה הַקְּרוֹבָה יוֹתֵר לָאֱמֶת.

25. וְהֵם נִשְׁאֲרוּ בִּמְעָרָתָם שְׁלוֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה נוֹסָף תֵּשַׁע.

26. אֱמֹר, אַלְלָה יוֹדֵעַ כַּמָּה זְמַן שָׁהוּ בַּמְּעָרָה. כִּי לוֹ תַּעֲלוּמוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֵין שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה כָּמוֹהוּ. לָהֶם אֵין מָגֵן זוּלָתוֹ, וְהוּא לֹא יְשַׁתֵּף אַף אֶחָד בְּשִׁלְטוֹנוֹ.

27. וּקְרָא מַה הֻשְׁרָה לְךָ מִסֵּפֶר רִבּוֹנְךָ (הַקּוּרְאָן), דְּבָרָיו לְעוֹלָם לֹא יִשְׁתַּנּוּ, וְלֹא תִּמְצָא מִבִּלְעָדָיו מָעוֹז.

28. שֵׁב בְּסַבְלָנוּת עִם אֵלֶּה הַקּוֹרְאִים וּמִתְפַּלְּלִים אֶל רִבּוֹנָם, בֹּקֶר וָעֶרֶב בְּבַקְּשָׁם אֶת פָּנָיו, וְאַל תִּשָּׂא עֵינֶיךָ אֶל אֲשֶׁר מֵעֵבֶר לָהֶם (אֶל הַכּוֹפְרִים הָעֲשִׁירִים) כְּדֵי לֵהָנוֹת מִטּוּבוֹת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה,[1] וְאַל תִּשְׁמַע לָאִישׁ אֲשֶׁר הִשְׁמַטְנוּ אֶת זִכְרֵנוּ מִלִּבּוֹ, וְהוּא רָדַף אַחֲרֵי תַּאֲוָתוֹ וְכֻלּוֹ הֶפְקֵרוּת.

29. אֱמֹר, הָאֱמֶת הִיא מֵרִבּוֹנְכֶם. לָכֵן הָרוֹצֶה בָּהּ יַאֲמִין וְהָרוֹצֶה יִכְפֹּר.[2] אֲנַחְנוּ הֵכַנּוּ לַכּוֹפְרִים אֵשׁ אֲשֶׁר הַחוֹמָה שֶׁלָּהּ עוֹטָה אוֹתָם. וְאִם יְבַקְּשׁוּ מַיִם לִשְׁתּוֹת, יוּשְׁקוּ רַק מַיִם לוֹהֲטִים כְּזֵית מֻרְתָּח צוֹלֶה אֶת הַפָּנִים. כַּמָּה רַע הוּא הַמַּשְׁקֶה, וְכַמָּה רַע הוּא מְקוֹם מְנוּחָתָם.

30. אֶת אֵלֶּה שֶׁהֶאֱמִינוּ וְעָשׂוּ אֶת הַטּוֹב, לֹא נְקַפֵּחַ אֶת גְּמוּלָם שֶׁל אֵלֶּה שֶׁעָשׂוּ טוֹב.

31. כִּי לָהֶם מְיֹעָדִים גַּנֵּי עֵדֶן, וּנְהָרוֹת זוֹרְמִים מִתַּחְתָּם, וְהֵם יִהְיוּ מְקֻשָּׁטִים בְּצָמִידֵי זָהָב, וּלְבוּשִׁים בְּגָדִים יְרֻקִּים מִמֶּשִׁי וּקְטִיפָה, וּשְׁכוּבִים עַל סַפּוֹת מֻגְבָּהוֹת. כַּמָּה טוֹב הוּא הַשָּׂכָר וְכַמָּה טוֹב הוּא מְקוֹם מְנוּחָתָם.[3]

קֶטַע 5

32. מְשֹׁל לָהֶם מָשָׁל: שְׁנֵי אֲנָשִׁים[4] אֲשֶׁר לְאֶחָד מֵהֶם (הַכּוֹפֵר) נָתַנּוּ שְׁנֵי גַּנֵּי עֲנָבִים, וַעֲצֵי תָּמָר סָבִיב לָהֶם, וְהִצְמַחְנוּ כָּל מִינֵי זְרָעִים בֵּינֵיהֶם,

---

1. ר׳ סורת טא. הא 20: 131.
2. המובן מן הפסוק הוא התראה.
3. ר׳ סורת אל-פורקאן 25: 65 - 66, ופ׳ 75 - 76.
4. שני אנשים: אחד מהם מאמין והשני אינו מאמין. אללה נתן לכופר מהם שני גנים כדי להעמיד אותו במבחן.

33. כָּל אֶחָד מִשְּׁנֵי הַגַּנִּים נָתַן אָכְלוֹ וְלֹא חָסֵר דָּבָר מִמֶּנּוּ, וְהִבְקַעְנוּ בֵּינֵיהֶם נָהָר,

34. וְהָיָה לוֹ פְּרִי רַב, וְהוּא אָמַר לְרֵעֵהוּ בִּיהִירוּת, יֵשׁ לִי רְכוּשׁ וְעוֹזְרִים יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר לְךָ,

35. וְנִכְנַס אֶל גַּנָּתוֹ, חוֹטֵא לְנַפְשׁוֹ (בְּכוֹפְרוֹ אֶת חַסְדֵי רִבּוֹנוֹ), וְאָמַר, אֵינִי סָבוּר שֶׁהַגִּנָּה הַזּוֹ תֶּחְרַב אֵי פַּעַם,

36. וְאֵין אֲנִי חוֹשֵׁשׁ לִשְׁעַת הַדִּין שֶׁתָּבוֹא, אַךְ אִם אוּחְזַר אֶל רִבּוֹנִי אֶמְצָא לִי שָׁם מָקוֹם עוֹד יוֹתֵר טוֹב מִזֶּה.[1]

37. אוּלָם רֵעֵהוּ אָמַר לוֹ, הֲכוֹפֵר אַתָּה בַּאֲשֶׁר בָּרָא אוֹתְךָ מֵעָפָר, וְאָז מִטִּפָּה, וְאָז עָשָׂה אוֹתְךָ לְאִישׁ?[2]

38. וַאֲשֶׁר לִי, אַלְלָה הוּא רִבּוֹנִי, וְלֹא אֲשַׁתֵּף לְרִבּוֹנִי אֶחָד.

39. וְלוּ בְּהִכָּנֶסְךָ אֶל גַּנְּךָ אָמַרְתָּ, אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה אַלְלָה יִהְיֶה, אֵין עֹז אֶלָּא בְּאַלְלָה? אִם אַתָּה רוֹאֶה אוֹתִי שֶׁיֵּשׁ לִי פָּחוֹת עֹשֶׁר וִילָדִים מִמְּךָ,

40. יִתָּכֵן וְיִתֵּן לִי רִבּוֹנִי גִּנָּה יוֹתֵר טוֹבָה מִגִּנָּתְךָ, וְעַל גִּנָּתְךָ יִשְׁלַח עֹנֶשׁ (אֵשׁ) מִן הַשָּׁמַיִם וְתֵהָפֵךְ לַאֲדָמָה שְׁמָמָה,

41. אוֹ יִגְרֹם שֶׁמֵּימֶיהָ יִשְׁקְעוּ בָּאֲדָמָה וְלֹא תּוּכַל לְמָצְאָם.[3]

42. וְקָרָה שֶׁפִּרְיוֹ הֻשְׁמַד, וְהֵחֵל סוֹפֵק אֶת כַּפָּיו עַל כָּל אֲשֶׁר הוֹצִיא עַל גִּנָּתוֹ שֶׁהָפְכָה לִשְׁמָמָה. וְאָמַר, הַלְוַאי וְלֹא שִׁתַּפְתִּי מִישֶׁהוּ עִם רִבּוֹנִי.

43. לֹא הָיָה מִי שֶׁיַּעֲזֹר לוֹ מִפְּנֵי אַלְלָה, וְהוּא נִשְׁאַר מְחֻסַּר מָגֵן וְעֶזְרָה.

44. בְּמַצָּב כָּזֶה, אַלְלָה אֲשֶׁר הוּא הָאֱמֶת, הוּא הַשּׁוֹלֵט, הוּא הַטּוֹב בַּגּוֹמְלִים וְהָעוֹזֵר הֶחָזָק בְּיוֹתֵר.

קֶטַע 6

45. וּמְשֹׁל לָהֶם מָשָׁל עַל חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁהֵם כְּמַיִם אֲשֶׁר הוֹרַדְנוּ מִן הַשָּׁמַיִם, כְּתוֹצָאָה הַצֶּמַח שֶׁל הָאָרֶץ צָמַח וְהָיָה יָרֹק, אַךְ מִיָּד הוּא מִתְיַבֵּשׁ וְהָרוּחַ מְפַזֶּרֶת אוֹתוֹ לְכָל הָרוּחוֹת. אַלְלָה יָכֹל לַעֲשׂוֹת כָּל דָּבָר.[4]

46. הָרְכוּשׁ וְהַבָּנִים הֵם תִּפְאֶרֶת הָעוֹלָם הַזֶּה,[5] אַךְ הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים נִשְׁאָרִים קַיָּמִים וְעוֹמְדִים, שְׂכָרָם רַב יוֹתֵר אֵצֶל רִבּוֹנְךָ וְתִקְוָתָם גְּדוֹלָה יוֹתֵר.

---

1. ר' סורת מרים 19 : 77 ; וסורת פוצלת 41 : 50.
2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 28.
3. ר' סורת אל-מולכ 67 : 30.
4. ר' סורת יונוס 10 : 24 ; סורת אז-זומר 39 : 21 ; וסורת אל-חדיד 57 : 20.
5. ר' סורת אאל עמראן 3 : 14 ; וסורת אל-אנפאל 8 : 28.

47. בְּיוֹם (הַדִּין) נַעְתִּיק אֶת הֶהָרִים מִמְּקוֹמָם, וְתִרְאֶה אֶת הָאָרֶץ חֲשׂוּפָה,[1] אָז נֶאֱסֹף אוֹתָם וְלֹא נַשְׁאִיר מֵהֶם אֶחָד.

48. וְהֵם יַעַמְדוּ בִּפְנֵי רִבּוֹנְךָ שׁוּרוֹת שׁוּרוֹת, לֵאמֹר, הִנֵּה בָּאתֶם אֵלֵינוּ כַּאֲשֶׁר בָּרָאנוּ אֶתְכֶם בַּפַּעַם הָרִאשׁוֹנָה (עֲרוּמִים),[2] אָכֵן אַתֶּם חֲשַׁבְתֶּם, כִּי לֹא קָבַעְנוּ לָכֶם מוֹעֵד (לְהַחֲיוֹתְכֶם לַחֶשְׁבּוֹן).

49. וּפִנְקַס רִשּׁוּם הַמַּעֲשִׂים שֶׁל כָּל אָדָם נִתַּן לוֹ,[3] וְאָז תִּרְאֶה אֶת הַכּוֹפְרִים חֲרֵדִים מִמָּה שֶׁרָשׁוּם בּוֹ, אוֹמְרִים, אוֹי לָנוּ! מַה לּוֹ לְפִנְקַס הָרִשּׁוּם הַזֶּה אֵינוֹ מַעֲלִים אוֹ מַזְנִיחַ דָּבָר קָטָן אוֹ גָּדוֹל בְּלִי לִרְשֹׁם אוֹתוֹ! וּמָצְאוּ אֶת מַעֲשֵׂיהֶם לִפְנֵיהֶם,[4] וְרִבּוֹנְךָ לֹא יַעֲשֹׁק אַף אֶחָד.[5]

קֶטַע 7

50. וְכַאֲשֶׁר אָמַרְנוּ לַמַּלְאָכִים, סִגְדוּ לְאָדָם, וְהֵם סָגְדוּ, רַק אֶבְּלִיס[6] הָיָה מִן הַגִ'ן, לֹא צִיֵּת לְצַו רִבּוֹנוֹ. הֲתִקְחוּ אוֹתוֹ וְאֶת צֶאֱצָאָיו לִמְגִנִּים לְמִינֵיהֶם לָכֶם מִבַּלְעָדַי? בְּעוֹדָם אוֹיְבִים לָכֶם? אָכֵן, תְּמוּרָה רָעָה הִיא לַכּוֹפְרִים.

51. אֲנִי לֹא הֶרְאֵיתִי לָהֶם אֶת בְּרִיאַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְלֹא אֶת בְּרִיאָתָם הֵם, וְלֹא הָיִיתִי לוֹקֵחַ אֶת הַמַּתְעִים לִהְיוֹת לִי כְּעוֹזְרִים.

52. וּבְיוֹם (יוֹם הַדִּין) יֹאמַר (אַלְלָה לַכּוֹפְרִים), קִרְאוּ אֶת שֻׁתָּפַי אֲשֶׁר טְעַנְתֶּם כִּי שֻׁתָּפַי הֵם. וְיִקְרְאוּ אֲלֵיהֶם, אַךְ הֵם לֹא יַעֲנוּ לָהֶם. וַאֲנַחְנוּ נָשִׂים מְחִצָּה בֵּינֵיהֶם.[7]

53. הַכּוֹפְרִים יִרְאוּ אֶת הָאֵשׁ וְיַחְשְׁבוּ שֶׁהֵם עוֹמְדִים לָבֶטַח לִפֹּל אֶל תּוֹכָהּ, וְלֹא יִמְצְאוּ מִפְלָט מִמֶּנָּה.

קֶטַע 8

54. בַּקּוּרְאָן זֶה הֵבֵאנוּ לִבְנֵי הָאָדָם מְשָׁלִים שׁוֹנִים. אָמְנָם הָאָדָם חוֹלֵק עַל כָּל דָּבָר.

55. וּמַה שֶּׁמָּנַע מִבְּנֵי אָדָם לְהַאֲמִין כְּשֶׁבָּאָה אֲלֵיהֶם הַהַדְרָכָה, וְלִשְׁאֹל אֶת סְלִיחַת רִבּוֹנָם, אֶלָּא הִתְנַגְּדוּתָם לַנָּבִיא וּבַקָּשָׁתָם שֶׁיִּקְרֶה לָהֶם אֶת אֲשֶׁר קָרָה לַקַּדְמוֹנִים מִן הָעֹנֶשׁ, אוֹ שֶׁיָּבוֹא עֲלֵיהֶם עָנְשָׁם מִיָּד.[8]

---

1. ר׳ סורת טא. הא 20 : 105 - 107 ; סורת אנ-נמל 27 : 88 ; וסורת אט-טור 52 : 9 - 10.
2. ר׳ סורת אל-אנעאם 6 : 94.
3. ר׳ סורת אז-זומר 39 : 69.
4. ר׳ סורת אאל עמראן 3 : 30 ; סורת אל-קיאמה 75 : 13 ; וסורת אט-טארק 86 : 9.
5. ר׳ סורת אנ-נסאʼ 4 : 40 ; סורת אל-אנביאʼ 21 : 47 ; וסורת לוקמאן 31 : 16.
6. ר׳ סורת אל-בקרה 2 : 34.
7. ר׳ סורת אל-אנעאם 6 : 94 ; סורת מרים 19 : 81 ; וסורת אל-קצצ 28 : 64.
8. ר׳ סורת אל-אנפאל 8 : 32 ; סורת אל-אסראʼ 17 : 92 ; וסורת אש-שועראʼ 26 : 187.

56. אֵינֶנּוּ שׁוֹלְחִים אֶת הַשְּׁלִיחִים אֶלָּא כִּמְבַשְּׂרִים וּכְמַזְהִירִים, אַךְ הַכּוֹפְרִים רוֹצִים לְבַטֵּל אֶת הָאֱמֶת בְּטַעֲנוֹת שָׁוְא, וְאֶת אוֹתוֹתַי וְאַזְהָרוֹת שֶׁהֻזְהֲרוּ בָּהֶן שָׂמִים לְלַעַג.

57. וּמִי חוֹטֵא יוֹתֵר מִזֶּה אֲשֶׁר אִם יַזְכִּירוּ לוֹ אֶת אוֹתוֹת רִבּוֹנוֹ, יִפְנֶה לָהֶם עֹרֶף וְיִשְׁכַּח אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ יָדָיו זֶה כְּבָר? אֲנַחְנוּ אָטַמְנוּ אֶת לִבּוֹתֵיהֶם לָכֵן לֹא הֵבִינוּ אוֹתוֹ (הַקּוּרְאָן), וְגַם הִכְבַּדְנוּ אֶת אָזְנֵיהֶם, וְלָכֵן אִם תַּזְמִין אוֹתָם לָלֶכֶת בַּדֶּרֶךְ הַיְּשָׁרָה לֹא יֵדְרְכוּ לְעוֹלָם.

58. אַךְ רִבּוֹנְךָ הַסּוֹלֵחַ וּבַעַל הָרַחֲמִים, לוּ רָצָה לַעֲשׂוֹתָם אַחְרָאִים לְמַעֲשֵׂיהֶם הָיָה מְמַהֵר לְהַעֲנִישָׁם, וְאוּלָם לָהֶם מוֹעֵד וְלֹא יוּכְלוּ לִמְצֹא מִפְלָט מִמֶּנּוּ.[1]

59. וְאֵלֶּה הֶעָרִים הִשְׁמַדְנוּ כַּאֲשֶׁר כָּפְרוּ, וּלְהַשְׁמָדָתָן קָבַעְנוּ מוֹעֵד.

קֶטַע 9

60. וְכַאֲשֶׁר אָמַר מוּסָא לְנַעֲרוֹ, לֹא אַפְסִיק בִּדְרָכַי עַד שֶׁאַגִּיעַ אֶל מִפְגַּשׁ שְׁנֵי הַיַּמִּים, גַּם אִם תִּמָּשֵׁךְ דַּרְכִּי זְמַן רַב,

61. וְכַאֲשֶׁר הִגִּיעוּ לִמְקוֹם מִפְגַּשׁ שְׁנֵי הַיַּמִּים, הֵם שָׁכְחוּ אֶת הַדָּג אֲשֶׁר הֵבִיאוּ אִתָּם (לְפַרְנָסָתָם), וְהוּא עָשָׂה דַּרְכּוֹ אֶל הַיָּם וְהִתְחַמֵּק מֵהֶם,

62. וְכַאֲשֶׁר עָבְרוּ שְׁנֵיהֶם מִן הַמָּקוֹם הַמְּסֻיָּם, אָמַר מוּסָא לְנַעֲרוֹ, הָבֵא לָנוּ אֶת אֲרוּחָתֵנוּ, כִּי מְאוֹד הִתְעַיַּפְנוּ מִן הַמַּסָּע הַזֶּה,

63. אָמַר (הַנַּעַר), הַאִם אַתָּה זוֹכֵר, כַּאֲשֶׁר נַחְנוּ לְיַד הַסֶּלַע, שָׁכַחְתִּי אֶת הַדָּג, מִשּׁוּם שֶׁהַשָּׂטָן גָּרַם שֶׁלֹּא אֶזְכְּרֵהוּ, וְהוּא עָשָׂה דַּרְכּוֹ אֶל הַיָּם בְּאֹרַח פֶּלֶא.

64. וְאָמַר (מוּסָא), זֶה מַה שֶּׁרָצִינוּ, וְשָׁבוּ עַל עִקְבוֹתֵיהֶם בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר בָּאוּ בָּהּ.

65. אָז מָצְאוּ עֶבֶד מֵעֲבָדֵינוּ, שֶׁהֶעֱנַקְנוּ לוֹ רַחֲמִים מֵאִתָּנוּ וְלִמַּדְנוּ אוֹתוֹ דַּעַת מִקִּרְבֵּנוּ.

66. אָמַר לוֹ מוּסָא, הַאוּכַל לְהִצְטָרֵף אֵלֶיךָ לְמַעַן תְּלַמְּדֵנִי בִּינָה מֵאֲשֶׁר לָמַדְתָּ?

67. אָמַר הָאִישׁ, לֹא תּוּכַל לִסְבֹּל לִהְיוֹת בְּחֶבְרָתִי.

68. וְאֵיךְ תִּסְבֹּל אֶת מַה שֶּׁאֵין לְךָ בּוֹ יְדִיעָה?

69. וְאָמַר מוּסָא, תִּמְצָאֵנִי אִם יִרְצֶה אַלְלָּה בַּעַל סַבְלָנוּת, וַאֲנִי מוּכָן לְצַיֵּת לְכָל פְּקֻדּוֹתֶיךָ.

70. אָמַר הָאִישׁ, אִם תְּלַוֶּה אוֹתִי אַל תִּשְׁאָלֵנִי דָּבָר, לִפְנֵי שֶׁאֲנִי בְּעַצְמִי אֹמַר לְךָ עָלָיו.

---

1. ר' סורת אר-רעד 13 : 6; וסורת פאטר 35 : 45.

קֶטַע 10

71. וְיָצְאוּ לְדַרְכָּם עַד שֶׁעָלוּ לַסְּפִינָה, וְהָעֶבֶד שֶׁל אַלְלָה נָקַב בָּהּ חוֹר. אָמַר (מוּסָא), הֲנָקַבְתָּ בָּהּ חוֹר לְמַעַן תַּטְבִּיעַ אֶת נוֹסְעֶיהָ? כְּבָר עָשִׂיתָ מַעֲשֶׂה לֹא מְקֻבָּל.

72. אָמַר (הָעֶבֶד שֶׁל אַלְלָה), הַאִם לֹא אָמַרְתִּי שֶׁלֹּא תִּהְיֶה לְךָ סַבְלָנוּת אִתִּי?

73. אָמַר (מוּסָא), אַל תְּגַנֶּה אוֹתִי עַל אֲשֶׁר שָׁכַחְתִּי זֹאת, וְאַל תַּקְשֶׁה עָלַי.

74. וְהִמְשִׁיכוּ בְּדַרְכָּם עַד שֶׁפָּגְשׁוּ עֶלֶם, וְהוּא הָרַג אוֹתוֹ. אָמַר (מוּסָא), הַאִם הָרַגְתָּ נֶפֶשׁ זַכָּה עַל אַף שֶׁהִיא חַפָּה מִפֶּשַׁע?, כְּבָר עָשִׂיתָ מַעֲשֶׂה נוֹרָא וְאָיֹם.

חלק 16

75. אָמַר (הָעֶבֶד שֶׁל אַלְלָה), הַאִם לֹא אָמַרְתִּי שֶׁלֹּא תִּהְיֶה לְךָ סַבְלָנוּת אִתִּי?

76. אָמַר (מוּסָא), אִם שׁוּב אוֹסִיף לִשְׁאֹל אוֹתְךָ עַל דָּבָר, אַתָּה צוֹדֵק אִם לֹא תִּתֵּן לִי לְהוֹסִיף לְלַוּוֹתְךָ,

77. וְהִמְשִׁיכוּ בְּדַרְכָּם וְהִגִּיעוּ אֶל כְּפָר, וּבִקְּשׁוּ אֹכֶל מֵאֲנָשֶׁיהָ, אוּלָם הֵם סֵרְבוּ לְאָרְחָם. אָז מָצְאוּ בּוֹ גָּדֵר שֶׁעוֹמֶדֶת לְהִתְמוֹטֵט, וְהוּא (הָעֶבֶד שֶׁל אַלְלָה) הֵקִים וְתִקֵּן אוֹתָהּ. אָמַר (מוּסָא), לוּ רָצִיתָ, לָקַחַת שָׂכָר עַל כָּךְ.

78. אָמַר (הָעֶבֶד שֶׁל אַלְלָה), הִגִּיעָה שְׁעַת הַפְּרֵדָה בֵּינִי לְבֵינְךָ. וְעַתָּה אֲבָאֵר לְךָ אֶת פֵּשֶׁר הַמַּעֲשִׂים אֲשֶׁר לֹא יָכֹלְתָּ לִסְבֹּל אוֹתָם.

79. בַּאֲשֶׁר לַסְּפִינָה, הָיְתָה שַׁיֶּכֶת לְמִסְכֵּנִים עוֹבְדֵי יָם, וְרָצִיתִי לְחַבֵּל בָּהּ, כִּי הָיָה לִפְנֵיהֶם מֶלֶךְ הַשּׁוֹדֵד כָּל סְפִינָה בְּמַצָּב טוֹב.

80. וּבַאֲשֶׁר לָעֶלֶם שֶׁהָרַגְתִּי, הוֹרָיו הָיוּ מַאֲמִינִים, וְחָשַׁשְׁנוּ (אִם לֹא נַהֲרֹג אוֹתוֹ) שֶׁיִּכְפֶּה עֲלֵיהֶם תְּעִיָּה וּכְפִירָה,

81. וְרָצִינוּ כִּי יִתֵּן לָהֶם רִבּוֹנָם בִּמְקוֹמוֹ בֵּן זַכַּאי וְטָהוֹר יוֹתֵר מִמֶּנּוּ.

82. וּבַאֲשֶׁר לַגָּדֵר שֶׁתִּקַּנְתִּי, בְּעָלֶיהָ הֵם שְׁנֵי נְעָרִים יְתוֹמִים מִבְּנֵי הַכְּפָר, וְתַחְתֶּיהָ טָמוּן אוֹצָר הַשַּׁיָּךְ לָהֶם, וַאֲבִיהֶם הָיָה אִישׁ יָשָׁר, עַל כֵּן רָצָה רִבּוֹנְךָ כִּי הָאוֹצָר יִהְיֶה שָׁמוּר לַנְּעָרִים שֶׁיּוֹצִיאוּהוּ כַּאֲשֶׁר יִתְבַּגְּרוּ בְּרַחְמָנוּת מֵרִבּוֹנְךָ. לֹא עָשִׂיתִי כָּל זֹאת עַל דַּעַת עַצְמִי, זֶהוּ פֵּרוּשׁ הַמַּעֲשִׂים שֶׁלֹּא יָכֹלְתָּ לִסְבֹּל אוֹתָם.

קֶטַע 11

83. יִשְׁאֲלוּ אוֹתְךָ עַל ד'וּ אַל-קַרְנַיְן. אֱמֹר, אֲנִי אֲסַפֵּר לָכֶם דְּבָרִים עָלָיו.

84. אָכֵן אֲנַחְנוּ חִזַּקְנוּ אוֹתוֹ וּפָתַחְנוּ בְּפָנָיו שְׁבִילִים רַבִּים לְכָל קַצְווֹת הָעוֹלָם,

85. וְהוּא יָצָא לַדֶּרֶךְ.

86. (פָּנָה מַעֲרָבָה), וְכַאֲשֶׁר הִגִּיעַ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר בּוֹ כַּנִּרְאֶה שׁוֹקַעַת הַשֶּׁמֶשׁ, וְרָאָה אוֹתָהּ שׁוֹקַעַת אֵצֶל מַעְיַן מַיִם וּבֹץ שָׁחֹר, וּמָצָא שָׁם אֻמָּה (שֶׁאֵינָהּ עוֹבֶדֶת אַלְלָה וְהִשְׁתַּלֵּט עָלֶיהָ). אָמַרְנוּ, הוֹי ד׳וּ אַל-קַרְנַיְן! הַבְּרֵרָה בְּיָדְךָ לְהַעֲנִישָׁם בִּגְלַל כְּפִירָתָם בְּאַלְלָה אוֹ לְהִתְיַחֵס אֲלֵיהֶם בַּעֲדִינוּת.

87. הוּא אָמַר, כָּל הַכּוֹפֵר וְהַחוֹטֵא נַעֲנִישׁ אוֹתוֹ בַּחַיִּים, וְאַחַר יוּחְזַר אֶל רִבּוֹנוֹ, וְהוּא גַּם יַעֲנִישׁ אוֹתוֹ עֹנֶשׁ נוֹרָא,

88. וְאָמְנָם מִי שֶׁמַּאֲמִין וְעוֹשֶׂה טוֹב מַגִּיעַ לוֹ שָׂכָר טוֹב וְנִתְיַחֵס אֵלָיו בַּהֲגִינוּת.

89. וּלְאַחַר כָּךְ הוּא הָלַךְ בְּעִקְבוֹת שְׁבִיל אַחֵר (פָּנָה מִזְרָחָה),

90. עַד שֶׁהִגִּיעַ לִמְקוֹם זְרִיחַת הַשֶּׁמֶשׁ, וּמָצָא אוֹתָהּ זוֹרַחַת עַל אֻמָּה אֲשֶׁר לֹא נָתַנּוּ לָהֶם מִסְתּוֹר מִפְּנֵי הַשֶּׁמֶשׁ,

91. וּכְבָר יָדַעְנוּ אֶת כָּל סוֹדוֹתָיו וּמַעֲשָׂיו.

92. וְאַחַר כָּךְ הוּא הָלַךְ בְּעִקְבוֹת שְׁבִיל אַחֵר (אֲשֶׁר הֶרְאֵינוּ לוֹ),

93. עַד שֶׁהִגִּיעַ אֶל מָקוֹם בֵּין שְׁנֵי רִכְסֵי הָרִים, וּמָצָא שָׁם בְּנֵי עַם שֶׁכִּמְעַט לֹא מְבִינִים שָׂפָה אַחֶרֶת מִלְּבַד שְׂפָתָם,

94. וְהֵם אָמְרוּ, הוֹי ד׳וּ אַל-קַרְנַיְן! בְּנֵי גּוֹג וּמָגוֹג מַרְבִּים שְׁחִיתוּת בָּאָרֶץ. הַאִם תַּסְכִּים שֶׁנְּשַׁלֵּם לְךָ שָׂכָר לְמַעַן תִּבְנֶה גָּדֵר בֵּינֵינוּ לְבֵינָם?

95. הוּא אָמַר, מַה שֶּׁרִבּוֹנִי הֶעֱנִיק לִי מֵהַכֹּחַ וְהַמִּקְנֶה טוֹב יוֹתֵר מִמַּה שֶּׁאַתֶּם עוֹמְדִים לְשַׁלֵּם לִי. לָכֵן עִזְרוּ לִי בְּעֹצֶם יַדְכֶם, וְאָקִים גָּדֵר בֵּינֵיכֶם לְבֵינָם.

96. הָבִיאוּ לִי גּוּשֵׁי בַּרְזֶל, וְכַאֲשֶׁר מִלֵּא אֶת רִכְסֵי הֶהָרִים, אָמַר, נַפְּחוּ! וְכַאֲשֶׁר לָהַט הַבַּרְזֶל כְּאֵשׁ, אָמַר, הָבִיאוּ לִי נְחֹשֶׁת מֻתֶּכֶת לִשְׁפֹּךְ עָלָיו,

97. אָז לֹא יָכְלוּ לַעֲלוֹת עַל (הַגָּדֵר) אוֹ לְנַקְּבָהּ.

98. אָמַר, (הַגָּדֵר הַזּוֹ) הִיא רַחֲמָנוּת מֵרִבּוֹנִי, וְאוּלָם כַּאֲשֶׁר תִּתְקַיֵּם הַבְטָחַת רִבּוֹנִי (בְּצֵאתָם), אָז יְפוֹרֵר רִבּוֹנִי אֶת הַגָּדֵר, הֵן הַבְטָחַת רִבּוֹנִי אֱמֶת הִיא.

99. בַּיּוֹם הַהוּא נַנִּיחַ לָהֶם (גּוֹג וּמָגוֹג וּבְנֵי אָדָם אֲחֵרִים) לְהִסְתַּעֵר זֶה עַל זֶה כְּמוֹ גַּלֵּי הַיָּם, וְיִתָּקַע בַּשּׁוֹפָר, וְנֶאֱסֹף אֶת כֻּלָּם יַחְדָּו לַדִּין.

100. בַּיּוֹם הַהוּא נַעֲרֹךְ אֶת גֵּיהִנֹּם בִּפְנֵי הַכּוֹפְרִים,

101. אֲשֶׁר הָיוּ כְּעִוְרִים וְלֹא רָאוּ אֶת אוֹתוֹת זִכְרִי, וְלֹא יָכְלוּ לִשְׁמֹעַ אֶת הַקְּרִיאָה לָאֱמוּנָה.

קֶטַע 12

102. הֶחָשְׁבוּ הַכּוֹפְרִים כִּי יִקְחוּ לָהֶם אֶת עוֹבְדַי זוּלָתִי לַמְגִנִּים? אֲנַחְנוּ הֵכַנּוּ אֶת גֵּיהִנֹּם לַכּוֹפְרִים כִּמְקוֹם מִרְבָּץ.

103. אֱמֹר, הַאַגִּיד לָכֶם מִי הֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר יֵלֵךְ כָּל עֲמָלָם לָאֲבַדּוֹן?

104. אֵלֶּה הֵם אֲשֶׁר מַאֲמַצֵּיהֶם בָּעוֹלָם הַזֶּה יִהְיוּ לַשָּׁוְא, אֲפִלּוּ שֶׁהֵם חוֹשְׁבִים כִּי הֵם יֵיטִיבוּ לַעֲשׂוֹת,

105. וְהֵם הַכּוֹפְרִים בְּאוֹתוֹת רִבּוֹנָם וּבַפְּגִישָׁה עִמּוֹ, מַעֲשֵׂיהֶם הֵם בְּטֵלִים, וּבְיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים לֹא נְיַחֵס לָהֶם כָּל מִשְׁקָל.

106. זֶה עָנְשָׁם, גֵּיהִנֹּם, בַּאֲשֶׁר כָּפְרוּ, וְשָׂמוּ אֶת אוֹתוֹתַי וְאֶת שְׁלִיחַי לְלַעַג.

107. אַךְ הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב בְּגַן עֵדֶן[1] אֲשֶׁר יִהְיֶה מְקוֹם מְנוּחָתָם,

108. וּבוֹ יִשָּׁאֲרוּ לָנֶצַח וְלֹא יְבַקְשׁוּ תַּחְלִיף.

109. אֱמֹר, אִלּוּ הָיָה הַיַּם דְּיוֹ (לִכְתֹּב) דִּבְרֵי רִבּוֹנִי, כִּי אָז הַיָּם אָזַל בְּטֶרֶם יֶאֶזְלוּ דִּבְרֵי רִבּוֹנִי, וְלוּ גַּם הֵבֵאנוּ עוֹד יַמִּים כָּמוֹהוּ (כִּדְיוֹ).

110. אֱמֹר, אֲנִי רַק בֶּן אָדָם כְּמוֹתְכֶם, אֶלָּא שֶׁהֻשְׁרָה אֵלַי, שֶׁהָאֱלֹהַּ שֶׁלָּכֶם הוּא אֱלֹהַּ אֶחָד, וְלָכֵן כָּל הַמְבַקֵּשׁ פְּגִישָׁה עִם רִבּוֹנוֹ, חַיָּב לַעֲשׂוֹת אֶת הַטּוֹב וְלַעֲבֹד אֶת רִבּוֹנוֹ בְּלֹא לְצָרֵף לוֹ כָּל שֻׁתָּף.

---

1. בערבית: פרדוס.

19
סוּרַת מַרְיָם
מִרְיָם

סורה זו קיבלה את שמה «מַרְיָם, מִרְיָם» מן הספור המענין של מִרְיָם בנת עמראן מלפני שנולדה עד היום שהיא בעצמה הולידה בן בלי אב ברצונו של אללה. ר' הפסוקים 16 - 36. מענין מאוד לקרוא את הפסוקים האלה.
הורדה במכה אחרי סורת פאטר 35, ופסוקיה תשעים ושמונה. קיבלה את שמה «מִרְיָם» מפסוק ששה-עשר.

סוּרַת מַרְיָם 19

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. כ. ה. י. ע. צ.[1]
2. זֶהוּ זֵכֶר רַחֲמֵי רִבּוֹנְךָ לְעַבְדּוֹ זָכָרִיָּא,[2]
3. כַּאֲשֶׁר קָרָא אֶל רִבּוֹנוֹ בִּצְנִעָה,
4. וְהוּא אָמַר, רִבּוֹנִי! כְּבָר נֶחְלְשׁוּ עַצְמוֹתַי (כּוֹחִי אָזַל), וְרֹאשִׁי הִלְבִּין מִשֵּׂיבָה, וּמֵעוֹלָם לֹא הִתְאַכְזַבְתִּי מִפְּנוֹתִי אֵלֶיךָ,
5. וְיָרֵא אֲנִי מִפְּנֵי הַקְּרוֹבִים אֵלֶּה שֶׁיִּירְשׁוּ אוֹתִי אַחֲרַי, (שֶׁלֹּא יַעַבְדוּ אוֹתְךָ כָּרָאוּי), כִּי אִשְׁתִּי עֲקָרָה. עַל כֵּן הַעֲנֵק לִי מִלְּפָנֶיךָ (בֵּן) יוֹרֵשׁ,
6. אֲשֶׁר יִירַשׁ אוֹתִי וְאֶת בֵּית יַעְקוּבּ (יַעֲקֹב) (יִירַשׁ הַנְּבוּאָה). וַעֲשֵׂה אוֹתוֹ רִבּוֹנִי מְקֻבָּל (אֵלֶיךָ וְאֶל עֲבָדֶיךָ!)
7. (רִבּוֹנוֹ אָמַר לוֹ), הוֹי זָכָרִיָּא! הִנֵּה אֲנַחְנוּ מְבַשְּׂרִים לְךָ בְּבֵן, וְיִהְיֶה שְׁמוֹ, יַחְיָא (יוֹחָנָן), שֶׁלֹּא הָיָה לוֹ דּוֹמֶה מִלְּפָנִים.[3]
8. וְהוּא אָמַר, רִבּוֹנִי! אֵיךְ יִהְיֶה לִי בֵּן וְאִשְׁתִּי עֲקָרָה, וַאֲנִי בָּאתִי בְּיָמִים?[4]
9. וְנֶאֱמַר לוֹ, כֹּה אָמַר רִבּוֹנְךָ, זֶה קַל מְאוֹד לִי. וּכְבָר בְּרָאתִיךָ מִלְּפָנִים, בִּהְיוֹתְךָ לֹא כְלוּם.[5]
10. אָמַר (זָכָרִיָּא), רִבּוֹנִי! עֲשֵׂה לִי אוֹת (שֶׁאִשְׁתִּי תִּכָּנֵס לְהֵרָיוֹן), וַיֹּאמַר, הָאוֹת שֶׁלְּךָ יִהְיֶה שֶׁלֹּא תְּדַבֵּר אֶל הָאֲנָשִׁים שְׁלוֹשָׁה לֵילוֹת רְצוּפִים בִּהְיוֹתְךָ בָּרִיא.[6]
11. אָז יָצָא מִבֵּית תְּפִלָּתוֹ אֶל בְּנֵי עַמּוֹ וְאוֹתֵת לָהֶם לְשַׁבֵּחַ אֶת אַלְלָה בֹּקֶר וָעֶרֶב.
12. הוֹי יַחְיָא! לְמַד הַסֵּפֶר[7] בִּרְצִינוּת. וְהֶעֱנַקְנוּ לוֹ מִיַּלְדוּתוֹ חָכְמָה,

---

1. האותיות האלו נקראות בערבית: כאף. הא, יא, עין. צאד.
2. זכריא: אביו של יחיא (יוחנן המטביל). ר' סורת אאל עמראן 3: 38 - 41.
3. ר' סורת אאל עמראן 3: 38 - 39.
4. ר' סורת אאל עמראן 3: 38 - 41.
5. ר' סורת אל-אנסאן 76: 1.
6. ר' סורת אאל עמראן 3: 41.
7. הספר: התורה.

13. וְהֶעֱנַקְנוּ לוֹ רַחְמָנוּת, וְאַהֲבָה, וְטֹהַר מֵאִתָּנוּ. הוּא הָיָה יְרֵא אַלְלָה,
14. וְהָיָה מָסוּר וּמְכַבֵּד אֶת שְׁנֵי הוֹרָיו, וְלֹא הָיָה עָרִיץ סַרְבָן,
15. שָׁלוֹם עָלָיו יוֹם הֻלַּדְתּוֹ וְיוֹם מוֹתוֹ וְיוֹם שֶׁיָּקוּם לַחַיִּים.

קֶטַע 2

16. הַזְכֵּר בַּסֵּפֶר (הַקּוּרְאָן) אַתְּ מַרְיָם (מִרְיָם), אֲשֶׁר הִתְרַחֲקָה מִבְּנֵי מִשְׁפַּחְתָּהּ וּפָנְתָה מִזְרָחָה,
17. וְהִסְתַּתְּרָה מֵהֶם, אָז שָׁלַחְנוּ אֵלֶיהָ אֶת רוּחֵנוּ, וְהוּא הוֹפִיעַ לְפָנֶיהָ כְּגֶבֶר מֻשְׁלָם.
18. וְהִיא אָמְרָה, אֲבַקֵּשׁ מֵהָרַחְמָן מַחֲסֶה מִמְּךָ, אִם יְרֵא אַלְלָה הִנְּךָ!
19. וְאָז הוּא אָמַר, אֲנִי שְׁלִיחַ רִבּוֹנֵךְ לָתֵת לָךְ בֵּן טָהוֹר.
20. הִיא אָמְרָה, כֵּיצַד יִהְיֶה לִי בֵּן, וְאִישׁ לֹא נָגַע בִּי,[1] וַאֲנִי אֵינֶנִּי פְּרוּצָה.
21. הוּא אָמַר, זֶה נָכוֹן. אֲבָל רִבּוֹנֵךְ אָמַר, זֶה קַל מְאוֹד לִי. נַעֲשֶׂה אוֹתוֹ (הַבֵּן) אוֹת לִבְנֵי הָאָדָם, וְרַחֲמִים מֵאִתָּנוּ. וְכָלָה וְנֶחְרַץ הָעִנְיָן.
22. וְהָרְתָה בּוֹ, וּפָרְשָׁה עִמּוֹ אֶל מָקוֹם רָחוֹק מִבְּנֵי אָדָם.
23. חֶבְלֵי לֵדָה אֲחָזוּהָ אֵצֶל גֶּזַע שֶׁל דֶּקֶל, וְאָז אָמְרָה, הַלְוַאי הָיִיתִי מֵתָה לִפְנֵי זֶה וּלְעוֹלָם נִשְׁכַּחַת.
24. וְקָרָא לָהּ (קוֹל) מִתַּחְתֶּיהָ,[2] אַל תִּצְטַעֲרִי! רִבּוֹנֵךְ עָשָׂה לָךְ מִתַּחַת לְרַגְלַיִךְ נַחַל זוֹרֵם,
25. וְאֶת גֶּזַע הַדֶּקֶל הָנִיעִי כְּלַפַּיִךְ וְיִפְּלוּ מִמֶּנּוּ תְּמָרִים בְּשֵׁלִים וּטְרִיִּים,
26. אִכְלִי וּשְׁתִי וְהֵרָגְעִי, וּבִרְאוֹתֵךְ אֶחָד מִבְּנֵי הָאָדָם, אִמְרִי, נָדַרְתִּי צוֹם לָרַחֲמָן, וְלָכֵן לֹא אֲדַבֵּר עִם אָדָם הַיּוֹם .
27. וּתְבִיאֵהוּ (הַתִּינוֹק) אֶל בְּנֵי עַמָּהּ, וְהִיא נוֹשֵׂאת אוֹתוֹ. וְהֵם אָמְרוּ, הוֹי מַרְיָם (מִרְיָם)! כְּבָר עָשִׂית מַעֲשֶׂה מְגֻנֶּה.
28. הוֹי אֲחוֹת הָאָרוֹן![3] אַבָּא שֶׁלָּךְ לֹא הָיָה נוֹאֵף, וְאִמָּא שֶׁלָּךְ לֹא הָיְתָה פְּרוּצָה.
29. הִיא הִצְבִּיעָה עָלָיו, וְאוּלָם הֵם אָמְרוּ, אֵיךְ נְדַבֵּר עִם תִּינוֹק בָּעֲרִיסָה?
30. אָמַר (הַתִּינוֹק), הִנֵּה אֲנִי עֶבֶד אַלְלָה, נָתַן לִי אֶת הַסֵּפֶר וְעָשָׂה אוֹתִי נָבִיא,

1. ואיש לא נגע בי: היא עדיין לא הייתה נשואה.
2. הפרשנים טוענים שהקורא הוא ג'בריל (גבריאל) או התינוק עצמו.
3. הכינוי «אחות של הארון» למרים אמו של עיסא, הוא רק תואר למעמדה בתור כהנת בת למעמד הכהנים שהארון היה בו הכהן הגדול הראשון.

31. וְעָשָׂה אוֹתִי מְבֹרָךְ בְּכָל מָקוֹם שֶׁאֶהְיֶה, וִיצַוֵּנִי עַל הַתְּפִלָּה וְעַל הַצְּדָקָה כָּל עוֹדִי בַּחַיִּים,[1]

32. וּלְכַבֵּד אֶת אִמִּי, וְלֹא עָשָׂה אוֹתִי עָרִיץ פּוֹרֵק חֹק,

33. שָׁלוֹם עָלַי בְּיוֹם הֻלַּדְתִּי, וּבְיוֹם מוֹתִי, וּבְיוֹם שֶׁאָקוּם לִתְחִיָּה.[2]

34. זֶהוּ עִיסַא בֶּן מַרְיָם, דְּבַר הָאֱמֶת אֲשֶׁר הֵם מְטִילִים בּוֹ סָפֵק.

35. אַלְלָה בִּכְלָל לֹא הוֹלִיד בֵּן, יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ! אִם יִרְצֶה דְּבַר מָה, רַק יֹאמַר לוֹ, «הֱיֵה!» וְהָיָה.

36. (וְעִיסַא אָמַר לִבְנֵי עַמּוֹ), וְאָכֵן אַלְלָה הוּא רִבּוֹנִי וְרִבּוֹנְכֶם, עִבְדוּ אוֹתוֹ, כִּי זוֹהִי הַדֶּרֶךְ הַיְּשָׁרָה.[3]

37. נֶחְלְקוּ הַסִּיעוֹת (הַנּוֹצְרִים וְהַיְּהוּדִים) בֵּינֵיהֶן (אוֹדוֹת עִיסַא בֶּן מַרְיָם). אוֹי לַכּוֹפְרִים מִפְּגִישַׁת יוֹם (יוֹם הַדִּין) הָעֹנֶשׁ שֶׁלּוֹ מְאוֹד נוֹרָא.

38. וְאֵין שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה כְּמוֹהֶם בְּאוֹתוֹ יוֹם שֶׁבּוֹ יָבוֹאוּ אֵלֵינוּ,[4] וְאוּלָם הַחוֹטְאִים בִּתְעִיָּה בְּרוּרָה.

39. וְהַזְהֵר אוֹתָם מִפְּנֵי יוֹם הַיָּגוֹן (יוֹם הַדִּין) בְּהֵחָרֵץ הַדָּבָר. אַךְ הֵם לֹא יָשִׂימוּ לֵב וְלֹא יַאֲמִינוּ.

40. אָכֵן אָנוּ נִירַשׁ אֶת הָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר עָלֶיהָ, וְאֵלֵינוּ יוּחְזְרוּ.[5]

קֶטַע 3

41. הַזְכֵּר בַּסֵּפֶר (הַקּוּרְאָן) אֵת אֶבְּרָאהִים. אָכֵן הָיָה צַדִּיק וְנָבִיא,

42. בְּאוֹמְרוֹ לְאָבִיו, אָבִי! לָמָּה תַּעֲבֹד אֶת מַה שֶּׁאֵינוֹ שׁוֹמֵעַ וְאֵינוֹ רוֹאֶה, וְלֹא יוֹעִיל לְךָ בִּדְבַר כָּל שֶׁהוּא?

43. אָבִי! אַלְלָה הֶעֱנִיק לִי מִן הַדַּעַת מַה שֶּׁלֹּא הֶעֱנִיק לְךָ, עַל כֵּן לֵךְ אַחֲרַי וְאַדְרִיךְ אוֹתְךָ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר,

44. אָבִי! אַל תַּעֲבֹד אֶת הַשָּׂטָן, כִּי הַשָּׂטָן מִתְמָרֵד נֶגֶד הָרַחְמָן,

45. אָבִי! אָכֵן יָרֵא אֲנִי פֶּן יִגַּע בְּךָ עֹנֶשׁ מִן הָרַחְמָן, וְאָז תִּהְיֶה רֵעַ לַשָּׂטָן (בְּגֵיהִנֹּם).

1. ר׳ סורת אל-בקרה 2 : 43.
2. ביום הדין. ר׳ פסוק 15 לעיל.
3. ר׳ סורת אאל עמראן 3 : 51.
4. ר׳ סורת אל-כהף 18 : 26.
5. כלומר אללה יהיה אחרי כלות הכל היחיד החי והקיים. هو الأول والآخر، הוא הראשון והאחרון.

46. אוּלָם אָבִיו אָמַר, הַמּוֹאֵס אַתָּה אֶת אֱלֹהַי, אֶבְּרַאהִים? אָכֵן אִם לֹא תֶּחְדַּל אֶרְגֹּם אוֹתְךָ בָּאֲבָנִים. הִתְרַחֵק מִמֶּנִּי לִזְמַן רַב.

47. אֶבְּרַאהִים אָמַר, שָׁלוֹם עָלֶיךָ. אֲנִי אֲבַקֵּשׁ מֵרִבּוֹנִי לִסְלֹחַ לְךָ, כִּי הוּא רַב-חֶסֶד אֵלַי,[1]

48. וְאֶתְרַחֵק מִכֶּם וּמִמַּה שֶּׁאַתֶּם עוֹבְדִים, וְאֶתְפַּלֵּל אֶל רִבּוֹנִי, וַאֲנִי מְקַוֶּה שֶׁהוּא יַעֲנֶה לִתְפִלָּתִי.

49. וְאַחַר שֶׁהִתְרַחֵק מֵהֶם וּמֵאֱלִילֵיהֶם אֲשֶׁר עָבְדוּ מִבַּלְעֲדֵי אַלְלָה, הֶעֱנַקְנוּ לוֹ אֶת אֶסְחַאק (יִצְחָק) וְאֶת יַעְקוּבּ (יַעֲקֹב), וְעָשִׂינוּ אֶת שְׁנֵיהֶם לַנְּבִיאִים,

50. וְהֶעֱנַקְנוּ לָהֶם מֵרַחֲמֵינוּ, לְשׁוֹן צֶדֶק מְרוֹמָם.

קֶטַע 4

51. הַזְכֵּר בַּסֵּפֶר (הַקּוּרְאָן) אֶת מוּסַא, הוּא הָיָה נִבְחָר וְהָיָה שָׁלִיחַ וְנָבִיא.[2]

52. קָרָאנוּ אֵלָיו מִצִּדּוֹ הַיְּמָנִי שֶׁל הַר הַטּוּר, וְקֵרַבְנוּהוּ לְדַבֵּר אֵלֵינוּ בְּאֹפֶן פְּרָטִי,

53. וְהֶעֱנַקְנוּ לוֹ מֵרַחֲמֵנוּ אֶת אָחִיו הָארוּן כְּנָבִיא (לַעֲזֹר לוֹ).[3]

54. הַזְכֵּר בַּסֵּפֶר (הַקּוּרְאָן) אֶת אֶסְמַאעִיל (יִשְׁמָעֵאל), וְהָיָה שָׁלִיחַ וְנָבִיא,

55. וְהָיָה מְצַוֶּה אֶת בְּנֵי בֵּיתוֹ עַל הַתְּפִלָּה וְעַל הַצְּדָקָה, וְהָיָה מְקֻבָּל אֵצֶל רִבּוֹנוֹ.[4]

56. הַזְכֵּר בַּסֵּפֶר (הַקּוּרְאָן) אֶת אֶדְרִיס, שֶׁהָיָה צַדִּיק וְנָבִיא,

57. וְהֶעֱלֵינוּ אוֹתוֹ אֶל מָקוֹם עֶלְיוֹן.

58. אֵלֶּה הֵם אֲשֶׁר נָטָה לָהֶם אַלְלָה חֶסֶד מִן הַנְּבִיאִים מִצֶּאֱצָאֵי אָדָם, וּמֵאֵלֶּה אֲשֶׁר נָשָׂאנוּ עִם נוּח (נֹחַ) (בַּתֵּבָה), וּמִצֶּאֱצָאֵי אֶבְּרַאהִים וְאֶסְרַאאִיל (יִשְׂרָאֵל),[5] וּמֵאֵלֶּה אֲשֶׁר הִדְרַכְנוּ וּבָחַרְנוּ,[6] בְּהִקָּרֵא לִפְנֵיהֶם אוֹתוֹת הָרַחְמָן (פְּסוּקֵי הַקּוּרְאָן) נָפְלוּ עַל פְּנֵיהֶם מִשְׁתַּחֲוִים וּבוֹכִים,

1. ר' סורת אבראהים 14 : 41.
2. ר' סורת אבראהים 14 : 5.
3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 144.
4. ר' סורת אש-שועראי 26 : 13 ; וסורת אל-קצצ 28 : 34.
5. הנביאים משושלת יעקוב (ישראל) הנזכרים בקוראן : יוסף, מוסא, הארון, דאווד (דוד), סולימאן (שלמה), זכריא, יחיא, ועיסא בן מרים.
6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 83 - 90 ; וסורת ע'אפר 40 : 78.

59. וְקָמוּ אַחֲרֵיהֶם דּוֹרוֹת אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא שָׁמְרוּ אֶת הַתְּפִלָּה, וְהָלְכוּ אַחֲרֵי הַתַּאֲווֹת וְסוֹפָם אֲבַדּוֹן (בְּגֵיהִנֹּם),

60. פְּרָט לְמִי שֶׁחָזַר בִּתְשׁוּבָה וְהֶאֱמִין וְעָשָׂה אֶת הַטּוֹב, אֵלֶּה יִכָּנְסוּ אֶל הַגַּן וְלֹא יְקֻפְּחוּ בִּמְאוּמָה,[1]

61. גַּנֵּי עֵדֶן אֲשֶׁר הִבְטִיחַ הָרַחְמָן לַעֲבָדָיו בַּנִּסְתָּר, וְהַבְטָחָתוֹ תִּתְקַיֵּם בְּלִי סָפֵק,

62. וְשָׁם לֹא יִשְׁמְעוּ לְשׁוֹן הָרַע אֶלָּא רַק אִמְרֵי שָׁלוֹם,[2] וּמְזוֹנָם יִהְיֶה עָרוּךְ בֹּקֶר וָעֶרֶב,

63. זֶהוּ הַגַּן אֲשֶׁר נַעֲנִיק לַעֲבָדֵינוּ הַיְּרֵאִים.[3]

64. (מַלְאַךְ ג'בְּרִיל) אָמַר, אֵין אֲנַחְנוּ יוֹרְדִים אֶל הָאָרֶץ מִן הַשָּׁמַיִם אֶלָּא בִּפְקֻדַּת רִבּוֹנְךָ, כִּי הוּא שׁוֹלֵט עַל כָּל אֲשֶׁר לְפָנֵינוּ וְעַל כָּל אֲשֶׁר מֵעֵבֶר לָנוּ, וְכָל אֲשֶׁר בֵּין זֶה לָזֶה, וְרִבּוֹנְךָ אֵינוֹ שׁוֹכֵחַ דָּבָר.

65. רִבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם, עָבְדֵהוּ אֵפוֹא, וְהַתְמֵד בַּעֲבוֹדָתוֹ, הֲתֵדַע מִישֶׁהוּ שֶׁיִּדְמֶה אוֹ יַשְׁוֶה לוֹ?

קֶטַע 5

66. הָאָדָם (הַלֹּא מַאֲמִין) אוֹמֵר, הַאִם אַחַר שֶׁאָמוּת אָקוּם לִתְחִיָּה?

67. הַאִם אֵינוֹ זוֹכֵר כִּי אֲנַחְנוּ בָּרָאנוּ אוֹתוֹ מִלְּפָנִים כַּאֲשֶׁר לֹא הָיָה כְּלוּם?

68. חֵי רִבּוֹנְךָ! כִּי נֶאֱסֹף אוֹתָם וְאֶת הַשְּׂטָנִים, וְאָז נַצִּיגֵם סְבִיב גֵּיהִנֹּם עַל בִּרְכֵּיהֶם.

69. אַחַר כָּךְ נִמְשֹׁךְ מִכָּל קְבוּצָה אֶת אֵלֶּה שֶׁהִרְבּוּ לִמְרֹד כְּנֶגֶד הָרַחְמָן.

70. הֵן אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים טוֹב מִי רָאוּי מִכֻּלָּם לְהִצָּלוֹת בְּגֵיהִנֹּם.

71. אֵין אֶחָד מִכֶּם שֶׁלֹּא יָבוֹא אֶל גֵּיהִנֹּם (כַּאֲשֶׁר יַעֲבֹר עַל הַסִּרַאט),[4] כִּי זֶה הֶכְרֵחַ נֶחְרָץ מֵרִבּוֹנְךָ.

72. אַךְ אֶת הַיְּרֵאִים נַצִּיל, וְאֶת הַחוֹטְאִים נַשְׁאִיר בּוֹ נוֹפְלִים עַל בִּרְכֵּיהֶם.

73. כַּאֲשֶׁר יִקָּרְאוּ בִּפְנֵיהֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּרוּרִים, יֹאמְרוּ הַכּוֹפְרִים לַמַּאֲמִינִים, מִי מִשְּׁתֵּי הַקְּבוּצוֹת מִשְׁכְּנוֹתָיו נָאִים יוֹתֵר, וְעֶמְדָּתוֹ גְּבוֹהָה יוֹתֵר?

---

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 68 - 70 .
2. ר' סורת אל-ואקעה 56 : 26.
3. ר' סורת אל-מואמן 23 : 1 - 11 .
4. הסראט הוא, גשר דק מאוד מושט על פני גיהנם. כל בני האדם יעברו עליו ביום הדין.

74. כַּמָּה דּוֹרוֹת אֲנַחְנוּ הִשְׁמַדְנוּ לִפְנֵיהֶם שֶׁהָיוּ יוֹתֵר עֲשִׁירִים וְיוֹתֵר נָאִים?

75. אֱמֹר, לַתּוֹעִים יִתֵּן הָרַחְמָן אַרְכָּה עַד שֶׁיִּרְאוּ אֶת הָעֹנֶשׁ הַמְּיֹעָד לָהֶם (בָּעוֹלָם הַזֶּה), אוֹ יִרְאוּ בְּבוֹא שְׁעַת הַדִּין. יֵדְעוּ אָז מִי מְקוֹמוֹ הוּא הָרַע יוֹתֵר, וּמִי כּוֹחוֹ וְעוֹזְרָיו הֵם הַחַלָּשִׁים יוֹתֵר.

76. אַךְ לַמֻּדְרָכִים יוֹסִיף אַלְלָּה הַדְרָכָה,[1] וְלַמַּעֲשִׂים הַקַּיָּמִים הַטּוֹבִים גְּמוּל טוֹב וְתוֹצָאוֹת טוֹבוֹת יוֹתֵר אֵצֶל רִבּוֹנְךָ.[2]

77. הֲרָאִיתָ אֶת הַכּוֹפֵר בְּאוֹתוֹתֵינוּ,[3] בְּאוֹמְרוֹ (בְּשַׁחְצָנוּת), אֲנִי בָּטוּחַ שֶׁיִּהְיֶה לִי עוֹד רְכוּשׁ רַב וְיִהְיוּ לִי עוֹד בָּנִים (בָּעוֹלָם הַבָּא).

78. הַאִם רָאָה הוּא אֶת הַנִּסְתָּר? אוֹ קִבֵּל הִתְחַיְּבוּת עַל כָּךְ מִן הָרַחְמָן?

79. בְּוַדַּאי שֶׁלֹּא! אֲנַחְנוּ נִרְשֹׁם אֶת דְּבָרָיו, וְנַגְדִּיל לוֹ אֶת הָעֹנֶשׁ (בְּיוֹם הַדִּין),

80. וְנִירַשׁ מִמֶּנּוּ אֶת כָּל מַה שֶּׁהוּא מִתְפָּאֵר בּוֹ, וְאֵלֵינוּ יָבוֹא יְחִידִי.

81. הֵם (הַכּוֹפְרִים) לָקְחוּ לָהֶם מִבִּלְעֲדֵי אַלְלָּה אֱלִילִים, לִהְיוֹת לָהֶם לְמָעֹז.

82. בְּוַדַּאי שֶׁלֹּא! כִּי בְּסוֹפָם יִתְכַּחֲשׁוּ לָהֶם הָאֱלִילִים הָאֵלֶּה וְיִהְיוּ לְמִתְנַגְּדֵיהֶם.

קֶטַע 6

83. הֲלֹא רָאִיתָ כִּי שָׁלַחְנוּ אֶת הַשְּׂטָנִים אֶל הַכּוֹפְרִים לַהֲסִיתָם הֲסָתָה (לְהַרְחִיקָם מִן הָאֱמוּנָה אֶל הַכְּפִירָה)?

84. לָכֵן אַל תְּבַקֵּשׁ לְהָחִישׁ פְּעֻלָּה נֶגְדָּם, כִּי אֲנַחְנוּ סוֹפְרִים לָהֶם אֶת יְמֵיהֶם וּמַעֲשֵׂיהֶם.

85. וּבַיּוֹם הַהוּא נֶאֱסֹף אֶת הַיְּרֵאִים וְנִשְׁלַח אוֹתָם אֶל הָרַחְמָן בְּכָבוֹד,

86. וְנוֹבִיל אֶת הַחוֹטְאִים צְמֵאִים אֶל גֵּיהִנֹּם,

87. וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם מֵלִיץ אֶלָּא בִּרְשׁוּתוֹ שֶׁל הָרַחְמָן.

88. הֵם (הַכּוֹפְרִים) אָמְרוּ, הוֹלִיד הָרַחְמָן בֵּן,

89. אָכֵן, נוֹרָא הַדָּבָר אֲשֶׁר אֲמַרְתֶּם,

90. הַשָּׁמַיִם כִּמְעַט בָּקְעוּ מִדִּבּוּר זֶה, הָאָרֶץ כִּמְעַט נִבְקְעָה, וְהֶהָרִים כִּמְעַט הִתְמוֹטְטוּ,

91. עַל אֲשֶׁר יִחֲסוּ לָרַחְמָן בֵּן,

---

1. ר' סורת את-תובה 9: 124 - 125.
2. ר' סורת אל-כהף 18: 46.
3. רבים מבין מפרשי הקוראן גורסים שהאיש הזה הוא אל-עאצ אבן ואאיל אחד המנהיגים החזקים ביותר במכה.

92. לֹא יִתָּכֵן וְלֹא יַעֲלֶה עַל הַדַּעַת שֶׁהָרַחְמָן יִהְיֶה לוֹ בֵּן.

93. סוֹף כָּל שׁוֹכְנֵי הַשָּׁמַיִם (הַמַּלְאָכִים) וְהָאָרֶץ (בְּנֵי הָאָדָם וְהַגִ'ן) לָבוֹא אֶל הָרַחְמָן כַּעֲבָדָיו.

94. הוּא מוֹנֶה וְסוֹפֵר אֶת כֻּלָּם.

95. בְּיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים יָבוֹאוּ כָּל אֶחָד בְּעַצְמוֹ וּלְבַדּוֹ (בְּלִי כְּלוּם),

96. וְאוּלָם אֵלֶּה שֶׁהֶאֱמִינוּ וְעָשׂוּ אֶת הַטּוֹב, הָרַחְמָן יַכְנִיס אֶת אַהֲבָתָם (לְלִבְבוֹת עֲבָדָיו).

97. אֶת הַקּוּרְאָן גִּלִּינוּ בִּלְשׁוֹנְךָ (מוּחַמַּד) לְהָקֵל עָלֶיךָ לְבַשֵּׂר טוֹב לַמַּאֲמִינִים וּלְהַזְהִיר אֲנָשִׁים מֻשְׁבָּעִים בַּכְּפִירָה.

98. מָה רַבִּים הַדּוֹרוֹת אֲשֶׁר הִשְׁמַדְנוּ לִפְנֵיהֶם. הַאִם תַּבְחִין בְּאֶחָד מֵהֶם אוֹ תִּשְׁמַע לָהֶם זֵכֶר?

20

סוּרת טָא. הָא.

טָא. הָא.

סורה זו קיבלה את שמה משתי האותיות «ט. ה.» המופיעות בהתחלת הסורה. המוסלמים משתמשים בשתי האותיות האלה כשם פרטי לאנשים, «طه, טאהא, משום שהם חושבים שזה שם משמות הנביא מוחמד, כמו, «יא. סין» ו «מוסטפא».

הורדה במכה אחרי סורת מרים 19, ופסוקיה מאה שלושים וחמישה. קיבלה את שמה «טא. הא.» מפסוק אחד.

סוּרַת טָא. הָא. 20

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. טָ. הָ.[1]
2. לֹא הוֹרַדְנוּ מִן הַשָּׁמַיִם אֵלֶיךָ אֶת הַקּוּרְאָן לְמַעַן תִּתְיַסֵּר,
3. אֶלָּא רַק לְהַזְכָּרַת הַיְּרֵאִים,
4. הוֹרָדָה מִמִּי שֶׁבָּרָא אֶת הָאָרֶץ וְאֶת הַשָּׁמַיִם הָעֶלְיוֹנִים,
5. הָרַחְמָן עָלָה עַל כֵּס הַמַּלְכוּת,
6. לוֹ כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ, וְכָל אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם, וְכָל אֲשֶׁר מִתַּחַת הָאֲדָמָה.
7. אִם תִּשָּׂא אֶת קוֹלְךָ (אוֹ תַּסְתִּיר אוֹתוֹ),[2] הוּא יוֹדֵעַ אֶת הַסּוֹד וְאַף אֶת הַנִּסְתָּר מִכָּל.
8. אַלְלָה, אֵין אֱלֹהַּ מִבַּלְעָדָיו, בַּעַל הַשֵּׁמוֹת הַיָּפִים בְּיוֹתֵר.[3]
9. הַאִם הִגִּיעַ אֵלֶיךָ סִפּוּרוֹ שֶׁל מוּסַא?
10. בִּרְאוֹתוֹ אֵשׁ, וְאָמַר אֶל מִשְׁפַּחְתּוֹ, הִשָּׁאֲרוּ כָּאן, כִּי הִבְחַנְתִּי בָּאֵשׁ, אוּלַי אָבִיא לָכֶם לֶהָבָה מִמֶּנָּה, אוֹ אֶמְצָא לְיַד הָאֵשׁ מִי שֶׁיַּדְרִיךְ אוֹתָנוּ לַדֶּרֶךְ.[4]
11. בְּבוֹאוֹ אֵלֶיהָ קָרָא אֵלָיו (אַלְלָה), הוֹי מוּסַא!
12. אֲנִי רִבּוֹנְךָ! שַׁל נַעֲלֶיךָ, כִּי אַתָּה נִמְצָא בְּוָאדִי הַמְּקֻדָּשׁ, טוּוָא.
13. וַאֲנִי בָּחַרְתִּי בְּךָ, עַל כֵּן הַקְשֵׁב לְמַה שֶׁיֵּשְׁרֶה (מִמֶּנִּי),
14. אֲנִי אַלְלָה, אֵין אֱלֹהַּ מִבַּלְעָדַי, עַל כֵּן עָבְדֵנִי אֵפוֹא, וְקַיֵּם אֶת הַתְּפִלָּה לְזִכְרִי.
15. אָכֵן שְׁעַת הַדִּין בָּאָה, שֶׁאֲנִי מַסְתִּיר בּוֹאָהּ, כְּדֵי שֶׁכָּל נֶפֶשׁ תְּקַבֵּל אֶת גְּמוּלָהּ לְפִי מַעֲשֶׂיהָ.
16. לָכֵן אַל יַטֶּה אוֹתְךָ מִמֶּנָּה מִי שֶׁאֵינוֹ מַאֲמִין בָּהּ, הַהוֹלֵךְ אַחֲרֵי יְצָרָיו, לְמַעַן לֹא תֹּאבַד.

---

1. האותיות האלו נקראות בערבית: טא. הא.
2. ר׳ סורת אל-אסרא׳ 17: 110.
3. ר׳ סורת אל-אעראף 7: 180; וסורת אל-אסרא׳ 17: 110.
4. ר׳ סורת אל-קצצ 28: 29 וכו׳.

17. מַה זֶּה בִּימִינְךָ, מוּסַא!

18. אָמַר מוּסַא, זֶה הַמַּטֶּה שֶׁלִּי שֶׁעָלָיו אֲנִי נִשְׁעָן, וּבוֹ אֲנִי מַכֶּה אֶת הָעֵצִים (לְהַפִּיל אֶת הֶעָלִים) לְהַאֲכִיל אֶת צֹאנִי, וְכֵן אֲנִי מִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ גַּם לִצְרָכִים אֲחֵרִים.

19. אָמַר אַלְלָה, הַשְׁלֵךְ אוֹתוֹ, מוּסַא!

20. הוּא הִשְׁלִיךְ אוֹתוֹ, וְהִנֵּה הוּא נָחָשׁ זוֹחֵל.

21. אַלְלָה אָמַר, אֱחֹז בּוֹ וְאַל תְּפַחֵד, כִּי נָשִׁיב אוֹתוֹ אֶל מַצָּבוֹ הָרִאשׁוֹן.

22. וֶאֱסֹף יָדְךָ אֶל חֵיקְךָ (בֵּית הַשֶּׁחִי), וְהִיא תֵּצֵא לְבָנָה בְּלִי צָרַעַת. זֶה אוֹת נוֹסָף,

23. לְמַעַן לְהַרְאוֹת לְךָ מֵאוֹתוֹתֵינוּ הַגְּדוֹלִים.

24. לֵךְ אֶל פַּרְעֹה כִּי הוּא פָּרַק עֹל שָׁמַיִם.

קֶטַע 2

25. אָמַר מוּסַא, רִבּוֹנִי! הָאֵר אֶת לִבִּי (בְּאוֹר הָאֱמוּנָה וְהַנְּבוּאָה),

26. וְהָקֵל עָלַי אֶת תַּפְקִידִי,

27. וְהַתֵּר כְּבֵדוּת לְשׁוֹנִי,

28. לְמַעַן יָבִינוּ אֶת דְּבָרַי,

29. וְתֵן לִי מִשְׁנֶה מִמִּשְׁפַּחְתִּי,

30. הָארוּן אָחִי,

31. חַזֵּק אוֹתִי בּוֹ,

32. וְשַׁתֵּף אוֹתוֹ בִּשְׁלִיחוּתִי,

33. לְמַעַן נַרְבֶּה לְשַׁבֶּחְךָ,

34. וְנַרְבֶּה לְזָכְרְךָ,

35. כִּי אַתָּה הַמַּשְׁקִיף עָלֵינוּ וְרוֹאֶה אוֹתָנוּ.

36. אָמַר אַלְלָה, הִנֵּה קִבַּלְתָּ אֶת כָּל מַה שֶּׁשָּׁאַלְתָּ, מוּסַא!

37. וּכְבָר גָּמַלְנוּ לְךָ חֶסֶד בְּפַעַם אַחֶרֶת,

38. כַּאֲשֶׁר הִשְׁרֵינוּ לְאִמְּךָ מַה שֶּׁהִשְׁרֵינוּ לָהּ,

39. שִׂימִי אוֹתוֹ (בְּנֵךְ) בַּתֵּבָה, וְהַשְׁלִיכִי אוֹתוֹ לַיָּם, וְהַיָּם יָטִיל אוֹתוֹ לַחוֹף, וְיִקַּח אוֹתוֹ (פַּרְעֹה) אוֹיְבִי וְאוֹיְבוֹ. וְהֶעֱנַקְתִּי לְךָ מֵאַהֲבָתִי, לְמַעַן תְּגֻדַּל תַּחַת הַשְׁגָּחָתִי.

40. (וְכַאֲשֶׁר אַנְשֵׁי פַּרְעֹה מְצָאוּ אוֹתְךָ), אֲחוֹתְךָ הָלְכָה וְאָמְרָה, הַאִם אַרְאֶה לָכֶם בְּנֵי מִשְׁפָּחָה אֲשֶׁר יְטַפְּלוּ בּוֹ? וְכָךְ הֶחְזַרְנוּ אוֹתְךָ אֶל אִמְּךָ, לְמַעַן תֵּרָגַע וְלֹא תִּצְטַעֵר. אַחֲרֵי שֶׁגָּדַלְתָּ הָרַגְתָּ נֶפֶשׁ, וְהִצַּלְנוּ אוֹתְךָ מִן הַצָּרָה, וְהֶעֱמַדְנוּ אוֹתְךָ בְּנִסָּיוֹן, וְשָׁהִיתָ מִסְפַּר שָׁנִים בְּמִדְיָן. אַחַר כָּךְ בָּאתָ לְפִי גְזֵרָה מִשָּׁמַיִם מוּסָא (לַנְּבוּאָה וְלַשְּׁלוּחָה).

41. אֲנִי בָּחַרְתִּי אוֹתְךָ לְעַצְמִי.

42. עַל כֵּן לֵךְ אַתָּה וְאָחִיךָ, עִם אוֹתוֹתַי,[1] וְאַל תֶּחְדְּלוּ לְהִזָּכְרֵנִי.

43. לְכוּ שְׁנֵיכֶם אֶל פַּרְעֹה כִּי הוּא פָּרַק עֹל שָׁמַיִם,

44. אַךְ נַסּוּ לְדַבֵּר אֵלָיו בַּעֲדִינוּת, אוּלַי יִזָּכֵר אוֹ יִירָא (אַלְלָה).

45. אָמְרוּ שְׁנֵיהֶם, רִבּוֹנֵנוּ! פּוֹחֲדִים אֲנַחְנוּ פֶּן יִפְגַּע בָּנוּ לְרָעָה אוֹ שֶׁיִּתְפָּרֵעַ יוֹתֵר.

46. אָמַר אַלְלָה, אַל תְּפַחֲדוּ, כִּי אֲנִי אֶהְיֶה עִמָּכֶם אֶשְׁמַע וְאֶרְאֶה הַכֹּל,

47. לְכוּ אֵלָיו שְׁנֵיכֶם וְאִמְרוּ, אֲנַחְנוּ שְׁלִיחֵי רִבּוֹנְךָ, עַל כֵּן שַׁלַּח אִתָּנוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאַל תַּעֲנִישׁ אוֹתָם. הִנֵּה בָּאנוּ אֵלֶיךָ בְּאוֹת מֵאֵת רִבּוֹנְךָ. וְשָׁלוֹם עַל כָּל אֲשֶׁר הָלַךְ בְּאֹרַח מֵישָׁרִים.

48. (וְרִבּוֹנְךָ הִשְׁרָה לָנוּ), כִּי הָעֹנֶשׁ יָחוּל עַל כָּל אֲשֶׁר כִּחֵשׁ (אֶת אוֹתוֹתֵינוּ) וּפָנָה עֹרֶף.

49. אָמַר פַּרְעֹה, מִי הוּא רִבּוֹנְכֶם, מוּסָא?

50. אָמַר מוּסָא, רִבּוֹנֵנוּ הוּא הַנּוֹתֵן חַיִּים לְכָל בְּרִיּוֹתָיו וְאַחַר כָּךְ הוּא מַדְרִיכָם.

51. אָמַר פַּרְעֹה, וּמַה הוּא גּוֹרַל הַדּוֹרוֹת הָרִאשׁוֹנִים שֶׁקָּדְמוּ (לְהַדְרָכָה)?

52. אָמַר מוּסָא, זֶה רָשׁוּם אֵצֶל רִבּוֹנִי בַּלּוּחַ הַשְּׁמֵימִי. וְרִבּוֹנִי לֹא יִתְעֶה וְלֹא יִשְׁכַּח,

53. הוּא אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם אֶת הָאָרֶץ מוֹשָׁב לָכֶם, וּפָתַח לָכֶם שְׁבִילִים עַל פָּנֶיהָ, וְהוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם מַיִם, וּבָהֶם הִצְמַחְנוּ צְמָחִים מִכָּל מִין.

54. אִכְלוּ וּרְעוּ אֶת מִקְנֵיכֶם, בְּכָל אֵלֶּה אוֹתוֹת לְבַעֲלֵי תְּבוּנָה.

קֶטַע 3

55. מִמֶּנָּה (הָאֲדָמָה) בָּרָאנוּ אֶתְכֶם, וְאֵלֶיהָ נַחְזִירְכֶם, וּמִמֶּנָּה נוֹצִיאֲכֶם פַּעַם אַחֶרֶת.

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 103 - 130.

56. הֶרְאֵנוּ (לְפַרְעֹה) אוֹתוֹתֵינוּ כֻּלָּם, וְאוּלָם הוּא כִּחֵשׁ וְסֵרֵב (לְקַבֵּל אֶת הָאֱמֶת).

57. וְאָמַר (לְמוּסָא), הֲבָאתָ אֵלֵינוּ לְמַעַן תּוֹצִיאֵנוּ מֵאַרְצֵנוּ בִּכְשָׁפֶיךָ, מוּסָא?

58. גַּם אָנוּ נָבִיא לְךָ כְּשָׁפִים כְּמוֹהֶם. קְבַע אֵפוֹא בֵּינֵינוּ לְבֵינְךָ מוֹעֵד לֹא נָפֵרְנוּ לֹא אֲנַחְנוּ וְלֹא אַתָּה, בְּמָקוֹם מַתְאִים לְכֻלָּנוּ.

59. אָמַר מוּסָא, הַמּוֹעֵד הוּא יוֹם הַחַג, וּבוֹ יֵאָסְפוּ הָאֲנָשִׁים בְּשָׁעוֹת שֶׁלִּפְנֵי הַצָּהֳרַיִם.

60. וִיצַוֶּה פַּרְעֹה לֶאֱסֹף אֶת מְכַשְּׁפָיו כֻּלָּם לִמְקוֹם הַפְּגִישָׁה.

61. מוּסָא אָמַר לָהֶם, אוֹי לָכֶם! אַל תִּבְדּוּ שֶׁקֶר עַל אַלְלָה לְבַל יַשְׁמִידְכֶם בְּעָנְשׁוֹ. כִּי כָּל הַבּוֹדֶה שֶׁקֶר עַל אַלְלָה סוֹפוֹ שֶׁיֹּאבַד.

62. אָז הִתְיַעֲצוּ הַמְכַשְּׁפִים וְנוֹעֲצוּ חֶרֶשׁ בֵּינֵיהֶם.

63. וְאָמְרוּ, שְׁנֵי אֵלֶּה הֵם מְכַשְּׁפִים הָרוֹצִים לְהוֹצִיאֲכֶם בִּכְשָׁפֵיהֶם מֵאַרְצְכֶם, וְלָשִׂים קֵץ לְאָרְחוֹת חַיֵּיכֶם הַמֻּשְׁלָמִים.

64. לָכֵן, הִתְאַזְּרוּ בְּכָל תַּחְבּוּלוֹתֵיכֶם וְהִתְיַצְּבוּ שְׁכֶם אֶחָד כִּי הַיּוֹם יְאֻשַּׁר מִי שֶׁיְּנַצֵּחַ.

65. אָמְרוּ הַמְכַשְּׁפִים, מוּסָא! הֲתַשְׁלִיךְ אַתָּה, אוֹ שֶׁנִּהְיֶה אֲנַחְנוּ רִאשׁוֹנִים לְהַשְׁלִיךְ.

66. אָמַר מוּסָא, הַשְׁלִיכוּ אַתֶּם. וּבְהַשְׁלִיכָם, נִדְמֶה לוֹ חַבְלֵיהֶם וּמַטּוֹתֵיהֶם כְּמִתְרוֹצְצִים, בְּשֶׁל הַכִּשּׁוּף שֶׁלָּהֶם.

67. אָז הִרְגִּישׁ מוּסָא פַּחַד בְּלִבּוֹ.

68. אָמַרְנוּ לוֹ, אַל תִּירָא! הֵן יָדְךָ עַל הָעֶלְיוֹנָה,

69. הַשְׁלֵךְ אֶת אֲשֶׁר בִּימִינְךָ וְיִבְלַע אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ, מַה שֶּׁעָשׂוּ הוּא רַק תַּכְסִיס שֶׁל מְכַשֵּׁף, וְהַמְכַשֵּׁף לְעוֹלָם לֹא יַצְלִיחַ לְאָן שֶׁיִּפְנֶה.

70. (וְהִשְׁלִיךְ מוּסָא אֶת מַטֵּהוּ וְיִבְלַע אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשׂוּ), אָז סָגְדוּ הַמְכַשְּׁפִים וְאָמְרוּ, מַאֲמִינִים אֲנַחְנוּ בְּרִבּוֹנָם שֶׁל הָארוּן וּמוּסָא.

71. אָמַר (פַּרְעֹה), הַאֻמְנָם הֶאֱמַנְתֶּם לוֹ בְּלֹא רְשׁוּתִי? כַּנִּרְאֶה, אֲדוֹנְכֶם הוּא (מוּסָא) שֶׁלִּמֵּד אֶתְכֶם כִּשּׁוּפִים. לָכֵן אֲקַטַּע אֶת יְדֵיכֶם וְרַגְלֵיכֶם מִנֶּגֶד, וַאֲצַלֵּב אֶתְכֶם עַל גִּזְעֵי הַדְּקָלִים, לְמַעַן תֵּדְעוּ מִי קָשֶׁה וּמַתְמִיד בַּעֲנָשָׁיו.

72. אָמְרוּ, לֹא נַעֲדִיף אוֹתְךָ עַל פְּנֵי הַהוֹכָחוֹת הַבְּרוּרוֹת שֶׁהִגִּיעוּ אֵלֵינוּ, (וְלֹא נְקַבֵּל אוֹתְךָ כְּאָדוֹן בַּמָּקוֹם) זֶה אֲשֶׁר בָּרָא אוֹתָנוּ. גְּזֹר עָלֵינוּ מַה שֶּׁתִּגְזֹר, כִּי סַמְכוּתְךָ מֻגְבֶּלֶת רַק בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה,

73. וַאֲנַחְנוּ מַאֲמִינִים בְּרִבּוֹנֵנוּ כְּדֵי שֶׁיִּסְלַח לָנוּ עַל חֲטָאֵינוּ, וְעַל הַכְּשָׁפִים אֲשֶׁר הִכְרַחְתָּ אוֹתָנוּ לְבַצֵּעַ (נֶגֶד מוּסַא). כִּי (גְּמוּלוֹ שֶׁל) אַלְלָה טוֹב יוֹתֵר וְקַיָּם לְעוֹלָם.

74. מִי שֶׁיָּבוֹא אֶל רִבּוֹנוֹ כְּחוֹטֵא, הִנֵּה לוֹ גֵּיהִנֹּם. לֹא יָמוּת בּוֹ וְלֹא יִחְיֶה כָּרָאוּי.

75. אַךְ מִי שֶׁיָּבוֹא כְּמַאֲמִין שֶׁעָשָׂה אֶת הַטּוֹב, הִנֵּה אֵלֶּה לָהֶם הַדְּרָגוֹת הָעֶלְיוֹנוֹת,

76. בְּגַנֵּי עֵדֶן אֲשֶׁר נְהָרוֹת זוֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם, וּבָהֶם יִשָּׁאֲרוּ לָנֶצַח, כִּי זֶה שְׂכָרָם שֶׁל הַמְּטֹהָרִים.

קֶטַע 4

77. וְהִשְׁרֵינוּ לְמוּסַא, הוֹצֵא אֶת עֲבָדַי בַּלַּיְלָה וּפְתַח לָהֶם בַּיָּם דֶּרֶךְ יַבָּשָׁה, וְלֹא תִּירָא מִפְּנֵי הָרוֹדְפִים, וְאַל תְּפַחֵד (מִפַּרְעֹה וְחַיָּלָיו) .

78. פַּרְעֹה וְחַיָּלָיו רָדְפוּ אוֹתָם, וְאוּלָם הַיָּם כִּסָּה אוֹתָם,

79. פַּרְעֹה הִתְעָה אֶת בְּנֵי עַמּוֹ וְלֹא הִדְרִיכָם.

80. הוֹי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! כְּבָר הִצַּלְנוּ אֶתְכֶם מֵאוֹיְבֵכֶם, וְנָתַנּוּ לָכֶם מוֹעֵד לְצִדּוֹ הַיְמָנִי שֶׁל הַר הַטּוּר,[1] וְהוֹרַדְנוּ לָכֶם אֶת הַמָּן וְאֶת הַשְּׂלָו.

81. אִכְלוּ מִן הַטּוֹב שֶׁהֶעֱנַקְנוּ לָכֶם, וְאַל תַּגְזִימוּ וְתַעַשְׁקוּ אֶחָד אֶת הַשֵּׁנִי לְמַעַן לֹא יָחוּל עֲלֵיכֶם רָגְזִי, וּמִי יָחוּל עָלָיו רָגְזִי יֵלֵךְ לְאִבּוּד,

82. אוּלָם אֲנִי סוֹלֵחַ לַחוֹזֵר בִּתְשׁוּבָה וּלְמַאֲמִין הָעוֹשֶׂה טוֹב, וְהָלַךְ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.

83. (וְאָמַרְנוּ לְמוּסַא), מוּסַא! מַה הֵאִיץ אוֹתְךָ לַעֲזֹב אֶת בְּנֵי עַמְּךָ?

84. אָמַר מוּסַא, הִנֵּה הֵם בָּאִים בְּעִקְבוֹתַי, וַאֲנִי מִהַרְתִּי אֵלֶיךָ כְּדֵי שֶׁתִּשְׂמַח מִמֶּנִּי רִבּוֹנִי.

85. אָמַר (אַלְלָה), אֲנַחְנוּ נִסִּינוּ אֶת בְּנֵי עַמְּךָ בְּהֶעְדֵּרְךָ, וְהַסָּאמֶרִי[2] (שׁוֹמְרוֹנִי) הִתְעָה אוֹתָם.

86. אָז חָזַר מוּסַא אֶל בְּנֵי עַמּוֹ כּוֹעֵס וְזוֹעֵף,[3] וְאָמַר, בְּנֵי עַמִּי! הַאִם לֹא הִבְטִיחַ לָכֶם רִבּוֹנְכֶם הַבְטָחָה טוֹבָה? הַאִם אָרַךְ לָכֶם הַזְּמַן? הֲרוֹצִים אַתֶּם שֶׁיָּחוּל עֲלֵיכֶם רֹגֶז מֵרִבּוֹנְכֶם, וְלָכֵן הֵפַרְתֶּם אֶת אֲשֶׁר הִבְטַחְתֶּם לִי?

---

1. ר' סורת מרים 19 : 52.
2. הסאמרי, בעברית «שומרוני» לפי המסורת העברית, הוא שהחטיא את בני ישראל ועשה להם העגל. (ר' ריבלין).
3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 150.

87. אָמְרוּ, לֹא הֵפַרְנוּ אֶת הַבְּרִית מֵרְצוֹנֵנוּ, אַךְ הָיִינוּ עֲמוּסִים בְּקִשּׁוּטֵי אַנְשֵׁי פַּרְעֹה אֲשֶׁר לָקַחְנוּ מֵהֶם, וְהִשְׁלַכְנוּ אוֹתָם בָּאֵשׁ, כִּי כֵן עָשָׂה הַסָּאמֶרִי,

88. וְהוֹצִיא (הַסָּאמֶרִי) לָהֶם עֵגֶל בַּעַל גּוּף גּוֹעֶה, וַאֲחָדִים מֵהֶם אָמְרוּ, זֶה אֱלֹהֵיכֶם וֶאֱלֹהֵי מוּסָא,[1] וְאוּלָם הוּא שָׁכַח (אוֹתוֹ).

89. הַאִם לֹא רָאוּ שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל (הָעֵגֶל) לַעֲנוֹת לָהֶם, וְכִי אֵין בְּכוֹחוֹ לְהָרַע אוֹ לְהוֹעִיל לָהֶם?

קֶטַע 5

90. הָארוּן כְּבָר הִזְהִיר אוֹתָם מִקֹּדֶם, בְּנֵי עַמִּי! (הָעֵגֶל) אֵינוֹ אֶלָּא מִבְחָן לָכֶם, וְרִבּוֹנְכֶם הוּא הָרַחְמָן, עַל כֵּן לְכוּ אַחֲרַי וְצַיְּתוּ לְהוֹרָאוֹתַי.

91. הֵם אָמְרוּ, לֹא נַפְסִיק מִלַּעֲבֹד אוֹתוֹ (הָעֵגֶל) עַד שֶׁיַּחֲזֹר אֵלֵינוּ מוּסָא.

92. (וּכְשֶׁחָזַר מוּסָא) אָמַר, הָארוּן! מַה מָּנַע מִמְּךָ בִּרְאוֹתְךָ אוֹתָם תּוֹעִים,

93. שֶׁלֹּא לָבוֹא אַחֲרַי?[2] הַאִם פָּרַקְתָּ עַל הַפְּקֻדּוֹת שֶׁלִּי? (וְהִנֵּה מוּסָא אָחַז בְּרֹאשׁוֹ וּזְקָנוֹ שֶׁל הָארוּן וְהִתְחִיל לִמְשֹׁךְ אֵלָיו).

94. אָמַר (הָארוּן לְמוּסָא בְּתַחֲנוּנִים), בֶּן אִמִּי! אַל תִּמְשֹׁךְ בִּזְקָנִי וְלֹא בְּרֹאשִׁי, כִּי יָרֵאתִי פֶּן תֹּאמַר, הִפְרַדְתָּ בֵּין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא מִלֵּאתָ אֶת דְּבָרִי.

95. אָמַר (מוּסָא), מָה אִתְּךָ סַאמֶרִי?

96. אָמַר, אֲנִי רָאִיתִי מַה שֶּׁהֵם לֹא רָאוּ, וְלָקַחְתִּי חֹפֶן מֵעִקְּבוֹת הַשָּׁלִיחַ (גַּבְרִיאֵל) וְהֵטַלְתִּי אוֹתוֹ (עַל הַתַּכְשִׁיטִים שֶׁעָשִׂיתִי מֵהֶם אֶת הָעֵגֶל), וְזֶה מַה שֶּׁנַּפְשִׁי הִשִּׂיאָה אוֹתִי לַעֲשׂוֹת.

97. אָמַר (מוּסָא), הִסְתַּלֵּק! כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ חַיָּב תִּהְיֶה לֵאמֹר, אֵין לָגַעַת בִּי! וְעָנְשְׁךָ (בְּיוֹם הַדִּין) קָבוּעַ וְלֹא תּוּכַל לְשַׁנּוֹתוֹ. הִסְתַּכֵּל עַל (הָעֵגֶל) אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הָיִיתָ עוֹבֵד אוֹתוֹ כִּי אֲנַחְנוּ נִשְׂרֹף אוֹתוֹ וְאַחַר כָּךְ נְפַזֵּר אוֹתוֹ בַּיָּם.

98. אָכֵן אֱלֹהֵיכֶם הוּא אַלְלָה, אֲשֶׁר אֵין אֱלֹהַּ מִבַּלְעָדָיו, וְהִקִּיף הַכֹּל בְּדַעְתּוֹ.

99. כָּךְ נְסַפֵּר לְךָ (מוּחַמַּד) דִּבְרֵי הֶעָבָר, וּכְבָר נָתַנּוּ לְךָ מֵאִתָּנוּ זֵכֶר (הַקּוּרְאָן),

100. וּמִי פָּנָה לוֹ עֹרֶף, הִנֵּה יִשָּׂא בְּיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים מַשָּׂא (חֵטְא) עָצוּם,

101. לְעוֹלָמִים יִשְׂאוּ אוֹתוֹ (בַּגֵּיהִנֹּם), וְרַע יִהְיֶה לָהֶם הַנֵּטֶל בְּיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים,

102. בְּיוֹם כַּאֲשֶׁר יִתָּקַע בַּשּׁוֹפָר, וְנֶאֱסֹף אֶת הַכּוֹפְרִים כְּשֶׁעֵינֵיהֶם כֵּהוֹת וְעוֹרָם כָּחֹל (מֵחֲמַת הַפַּחַד),

---

1. ר׳ סורת אל-אעראף 7 : 148 וכו׳. שם כל הענין.
2. ר׳ סורת אל-אעראף 7 : 142.

103. וְהֵם מִתְלַחֲשִׁים בֵּינֵיהֶם, שֶׁהֱיִיתֶם בָּעוֹלָם רַק עֲשָׂרָה יָמִים בִּלְבַד.

104. אַךְ אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים הֵיטֵב אֶת אֲשֶׁר יַגִּידוּ, כִּי בַּעַל הַדַּעַת וְהַתְּבוּנָה שֶׁבָּהֶם יֹאמַר, שֶׁהֱיִיתֶם רַק יוֹם אֶחָד.

קֶטַע 6

105. יִשְׁאָלוּךָ עַל דְּבַר הֶהָרִים (בְּיוֹם הַדִּין), אֱמֹר, רִבּוֹנִי יְפַזֵּר אוֹתָם כְּאָבָק פּוֹרֵחַ בָּאֲוִיר,

106. וְיַהֲפֹךְ אוֹתָם לַאֲדָמָה חֲרוּכָה,

107. אֲשֶׁר לֹא תֵּרָאֶה בָּהּ עֶקֶם וְלֹא קִמּוּר.

108. בַּיּוֹם הַהוּא (כָּל הַבְּרִיּוֹת) יֵלְכוּ אַחֲרֵי קוֹל הַקּוֹרֵא לָהֶם, אֵין מָנוֹס מִמֶּנּוּ, וְכָל הַקּוֹלוֹת יֻנְמְכוּ מִיִּרְאַת הָרַחְמָן וְלֹא תִּשְׁמַע אֶלָּא לַחַשׁ.

109. בַּיּוֹם הַהוּא לֹא תּוֹעִיל כָּל הַמְלָצָה אֶלָּא אִם הָרַחְמָן יַרְשֶׁה לַמַּמְלִיץ וְהָיָה מְרֻצֶּה מִן הַמֻּמְלָץ עָלָיו.[1]

110. הוּא יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר לִפְנֵיהֶם וְאֶת אֲשֶׁר אַחֲרֵיהֶם, וְאוּלָם יְדִיעָתָם (שֶׁל בְּנֵי אָדָם) אֵינָהּ יְכוֹלָה לְהַקִּיף אוֹתוֹ (הָרַחְמָן),[2]

111. הַפָּנִים (שֶׁל כָּל הַבְּרִיּוֹת) יֻשְׁפְּלוּ בִּפְנֵי (אַלְלָה) הַחַי וְהַקַּיָּם, וְכָל הַחוֹטְאִים יִתְאַכְזְבוּ,

112. וְאוּלָם הָעוֹשֶׂה אֶת הַטּוֹב וְהוּא מַאֲמִין, לֹא יִהְיֶה לוֹ כָּל חֲשַׁשׁ מִקִּפּוּחַ וְעֹשֶׁק.

113. וְאָכֵן הוֹרַדְנוּ אוֹתוֹ מִן הַשָּׁמַיִם קוּרְאָן עַרְבִי,[3] וּפֵרַטְנוּ בּוֹ מִן הַהַתְרָאוֹת לְמַעַן יִירְאוּ וְיִזָּהֲרוּ.

114. אָכֵן יִתְעַלֶּה אַלְלָה, הַמֶּלֶךְ, הָאֱמֶת. וְאַל תְּמַהֵר (מוּחַמַּד) בִּקְרִיאַת הַקּוּרְאָן בְּטֶרֶם יִתַּם לְהִתְגַּלּוֹת לְךָ,[4] וֶאֱמֹר, רִבּוֹנִי! הוֹסֵף לִי דַּעַת.

115. כְּבָר מִקֹּדֶם הִזְהַרְנוּ אֶת אָדָם (מֵהַשָּׂטָן), וְאוּלָם הוּא שָׁכַח, וְלֹא מָצָאנוּ בּוֹ רָצוֹן אֵיתָן.

---

1. ר׳ סורת אל-בקרה 2 : 255 ; סורת אל-אנביאא׳ 21 : 28 ; סורת סבאא׳ 34 : 23 ; סורת אנ-נג׳ם 53 : 26 ; וסורת אנ-נבאא׳ 78 : 38.
2. ר׳ סורת אל-בקרה 2 : 255.
3. ר׳ סורת יוסף 12 : 2.
4. ר׳ סורת אל-קיאמה 75 : 19.

קֶטַע 7

116. וְכַאֲשֶׁר אָמַרְנוּ לַמַּלְאָכִים, סִגְדוּ לָאָדָם , וְסָגְדוּ, וְרַק אֶבְּלִיס מֵאֵן,[1]
117. אָז אָמַרְנוּ, הוֹי אָדָם! זֶהוּ (אֶבְּלִיס) אוֹיֵב לְךָ וּלְאִשְׁתְּךָ, וְהִזָּהֲרוּ שֶׁלֹּא יוֹצִיאֲכֶם מִן הַגַּן וְתִהְיוּ אֻמְלָלִים.
118. מֻבְטָח לְךָ בַּגַּן שֶׁלֹּא תִּרְעַב, וְלֹא תִּהְיֶה עָרֹם,
119. וְלֹא תִּצְמָא, וְלֹא תַּכֶּה אוֹתְךָ הַשֶּׁמֶשׁ.
120. אַךְ הַשָּׂטָן לָחַשׁ לוֹ, וְאָמַר, אָדָם! בּוֹא וַאֲנִי אַרְאֶה לְךָ אֶת עֵץ חַיֵּי הַנֶּצַח, וּמַלְכוּת נִצְחִית בִּלְתִּי חוֹלֶפֶת.
121. שְׁנֵיהֶם (אָדָם וְאִשְׁתּוֹ) אָכְלוּ מִמֶּנּוּ וְאָז נִגְלוּ לָהֶם מַעֲרֻמֵּיהֶם, וְהִתְחִילוּ לְהִתְכַּסּוֹת בְּעָלִים מִן הַגַּן.[2] כָּךְ לֹא צִיֵּת אָדָם לְרִבּוֹנוֹ וְסָטָה,
122. אוּלָם רִבּוֹנוֹ בָּחַר בּוֹ וְקִבֵּל אֶת חֲזָרָתוֹ בִּתְשׁוּבָה וְהִדְרִיךְ אוֹתוֹ.
123. וְאָמַר (אַלְלָה), רְדוּ מִמֶּנּוּ כֻּלְּכֶם, אוֹיֵב יִהְיֶה הָאֶחָד מִכֶּם לָאַחֵר, וְאוּלָם אִם תָּבוֹא לָכֶם בֶּעָתִיד הַדְרָכָה מִמֶּנִּי, וּמִי שֶׁיִּנְהַג עַל פִּיהָ לֹא יִתְעֶה וְלֹא יִסְבֹּל.
124. אַךְ מִי שֶׁיִּסְטֶה מֵאַזְהָרָתִי יִחְיֶה חַיֵּי מְצוּקָה וְצִמְצוּם. וּבְיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים נֶאֱסֹף אוֹתוֹ עִוֵּר.[3]
125. אָז יִשְׁאַל, רִבּוֹנִי! לָמָּה אָסַפְתָּ אוֹתִי עִוֵּר? הֵן הָיִיתִי (בָּעוֹלָם) פִּקֵּחַ.
126. וַיֹּאמַר (אַלְלָה), כָּךְ הוּא! כְּשֶׁאוֹתוֹתֵינוּ הִגִּיעוּ אֵלֶיךָ, שָׁכַחְתָּ אוֹתָם, לָכֵן תִּשָּׁכַח הַיּוֹם.
127. כָּךְ נַעֲנִישׁ אֶת הַמַּפְרִיז בַּכְּפִירָה וְלֹא הֶאֱמִין בְּאוֹתוֹת רִבּוֹנוֹ, אָכֵן הָעֹנֶשׁ שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא קָשֶׁה וּמַתְמִיד יוֹתֵר.
128. הַאִם לֹא לָמְדוּ (אַנְשֵׁי מַכָּה) מֵהַשְׁמָדָתָם שֶׁל הַדּוֹרוֹת שֶׁקָּדְמוּ לָהֶם שֶׁעַל חָרְבוֹת בָּתֵּיהֶם הֵם עוֹבְרִים כַּיּוֹם? בַּזֶּה יֶשְׁנָם אוֹתוֹת לְאַנְשֵׁי תְּבוּנָה.

קֶטַע 8

129. לוּ לֹא הָיָה קַיָּם צַו קוֹדֵם שֶׁל רִבּוֹנְךָ עִם מוֹעֵד קָבוּעַ (שֶׁלֹּא יַעֲנִישׁ אוֹתָם), הָיָה עָנְשָׁם מֻגְשָׁם מִזְּמַן,

---

1. ר׳ סורת אל-בקרה 2 : 34.
2. ר׳ סורת אל-אעראף 7 : 22.
3. ר׳ סורת אל-אסראי׳ 17 : 97.

סורת טא. הא. 20

130. לָכֵן הֱיֵה סַבְלָן כְּלַפֵּי מַה שֶּׁהֵם אוֹמְרִים, וְשַׁבֵּחַ אֶת רִבּוֹנְךָ לִפְנֵי עֲלוֹת הַשֶּׁמֶשׁ וְלִפְנֵי שְׁקִיעָתָהּ, וְשַׁבֵּחַ אוֹתוֹ בְּמֶשֶׁךְ הַלַּיְלָה וּבִקְצוֹתָיו שֶׁל הַיּוֹם, לְמַעַן תִּהְיֶה שָׂמֵחַ,

131. אַל תִּשָּׂא עֵינֶיךָ אֶל מַה שֶּׁהֶעֱנַקְנוּ מִתַּעֲנוּגוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה לִבְנֵי אָדָם שׁוֹנִים לְנַסּוֹתָם בָּהֶם, כִּי מַעֲנַק רִבּוֹנְךָ טוֹב וְנִצְחִי מִכָּל אֵלֶּה.

132. צַוֵּה אֶת בְּנֵי בֵּיתְךָ עַל הַתְּפִלָּה, וְהַתְמֵד בָּהּ. אֵין אֲנַחְנוּ שׁוֹאֲלִים מִמְּךָ פַּרְנָסָה, אֲנַחְנוּ נְפַרְנֵס אוֹתְךָ, כִּי הַגְּמוּל שָׁמוּר לַיְּרֵאִים.

133. אָמְרוּ (הַכּוֹפְרִים), לָמָּה אֵינוֹ מֵבִיא לָנוּ אוֹת מֵרִבּוֹנוֹ (לְחַזֵּק הֱיוֹתוֹ נָבִיא)? הַאִם לֹא הֵבִיא לָהֶם (הַקּוּרְאָן) אִשּׁוּר מַה שֶּׁנִּזְכַּר בַּסְּפָרִים (הַקְּדוֹשִׁים) הַקּוֹדְמִים?

134. אִלּוּ הָיִינוּ מַעֲנִישִׁים אוֹתָם לִפְנֵי בּוֹאוֹ (שֶׁל הַנָּבִיא מוּחַמַּד), הָיוּ אוֹמְרִים, רִבּוֹנֵנוּ! לוּ הָיִיתָ שׁוֹלֵחַ אֵלֵינוּ שָׁלִיחַ לְמַעַן נֵלֵךְ אַחַר אוֹתוֹתֶיךָ לִפְנֵי שֶׁהָיִינוּ מֻשְׁפָּלִים וּבְזוּיִים בָּעֹנֶשׁ.

135. אֱמֹר (לַכּוֹפְרִים), כֻּלָּנוּ מְחַכִּים, וְחַכּוּ גַּם אַתֶּם, אַךְ לְבַסּוֹף תֵּדְעוּ מִי הֵם הַהוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר וּמִי הֵם הַמֻּדְרָכִים.

21

סוּרַת אַלְ-אַנְבְּיָא'

הַנְּבִיאִים

סורה זו קבלה את שמה «אַלְ-אַנְבְּיָא', הַנְּבִיאִים», משום שנזכר בה מרבית הנביאים ומאבקם עם העמים הכופרים שלהם. נזכר בה שמות של 16 נביאים בנוסף למרים.

סורה זו הורדה במכה אחרי סורת אבראהים 14, ופסוקיה מאה ושנים-עשר. קיבלה את שמה «הנביאים» מהפסוקים 51 - 92 איפה שמות הנביאים מאבראהים עד עיסא נזכרים.

סוּרַת אַלְ-אַנְבִּיָא' 21

חלק 17

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. הִתְקָרֵב יוֹם הַחֶשְׁבּוֹן לִבְנֵי הָאָדָם, וְאוּלָם הֵם (הַכּוֹפְרִים) פּוֹנִים עֹרֶף (לְאֻמַּת זוֹ) בַּאֲדִישׁוּת,
2. וְשׁוֹמְעִים פְּסוּקֵי הַקּוּרְאָן אֲשֶׁר בָּאִים מֵאֵת רִבּוֹנָם בִּצְחוֹק וְלַעַג,
3. מַסִּיחִים אֶת דַּעְתָּם מִמֶּנּוּ, וְהַכּוֹפְרִים מִתְלַחֲשִׁים, הַאִם אֵין הוּא (מוּחַמַּד) אֶלָּא אָדָם כְּמוֹכֶם? הַתְקַבְּלוּ הַכְּשָׁפִים בְּעֵינַיִם פְּתוּחוֹת?
4. אָמַר (הַנָּבִיא), רִבּוֹנִי יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר יְדֻבַּר בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ,[1] וְהוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.
5. אַךְ הֵם אָמְרוּ, (הַקּוּרְאָן הוּא) חֲלוֹמוֹת שָׁוְא,[2] יָתֵר עַל כֵּן, הוּא בָּדָה אוֹתוֹ, יָתֵר עַל כֵּן, הוּא מְשׁוֹרֵר, שֶׁיָּבִיא לָנוּ נֵס כְּפִי שֶׁהֵבִיאוּ הַשְּׁלִיחִים הָרִאשׁוֹנִים.[3]
6. כַּמָּה עָרִים לִפְנֵיהֶם לֹא הֶאֱמִינוּ (כְּשֶׁרָאוּ אֶת הַנֵּס), לָכֵן הִשְׁמַדְנוּ אוֹתָן. הֲיַאֲמִינוּ הֵם (אַנְשֵׁי מַכָּה)?[4]
7. לְפָנֶיךָ שָׁלַחְנוּ רַק אֲנָשִׁים אֲשֶׁר הִשְׁרֵינוּ לָהֶם. שַׁאֲלוּ אֶת אֵלֶּה הַיּוֹדְעִים (אֶת הַסְּפָרִים הַקְּדוֹשִׁים אֲשֶׁר קָדְמוּ לַקּוּרְאָן) אִם אֵינְכֶם יוֹדְעִים.[5]
8. וְלֹא עָשִׂינוּ אוֹתָם גּוּף שֶׁאֵינָם אוֹכְלִים אֶת הַמַּאֲכָל, וְלֹא חָיוּ לְעוֹלָם.[6]
9. תָּמִיד קִיַּמְנוּ אֶת הַבְטָחָתֵנוּ וְהִצַּלְנוּ אוֹתָם (הַשְּׁלִיחִים) וְאֶת אֵלֶּה שֶׁרָצִינוּ (מִן הַמַּאֲמִינִים לָהֶם), וְהִשְׁמַדְנוּ אֶת אֵלֶּה שֶׁהִרְחִיקוּ לֶכֶת בִּכְפִירָתָם.
10. כְּבָר הוֹרַדְנוּ אֲלֵיכֶם מִן הַשָּׁמַיִם סֵפֶר (הַקּוּרְאָן) וּבוֹ הַזְכָּרָה לָכֶם. הַאִם לֹא תַשְׂכִּילוּ?[7]

---

1. ר׳ סורת אל-פורקאן 25 : 6.
2. ר׳ סורת יוסוף 12 : 44.
3. ר׳ סורת אל-אסראי 17 : 48.
4. ר׳ סורת יונוס 10 : 96 - 97.
5. ר׳ סורת יוסוף 12 : 109 ; סורת אנ-נחל 16 : 43 ; וסורת אל-אחקאף 40 : 9 ; וסורת את-תע׳אבון 64 : 6.
6. ר׳ סורת אל-פורקאן 25 : 20.
7. ר׳ סורת אז-זוח׳רוף 43 : 44.

קֶטַע 2

11. וְכַמָּה עָרִים כּוֹפְרוֹת הָרַסְנוּ וְיִשַּׁבְנוּ אוֹתָן בְּעַמִּים אֲחֵרִים.

12. כְּשֶׁהִרְגִּישׁוּ בְּעָנְשֵׁנוּ נְסוּ לִבְרֹחַ בִּמְהִירוּת רַבָּה.

13. אַל תִּבְרְחוּ, תּוּכְלוּ לָשׁוּב אֶל חַיֵּי הָרְוָחָה בְּבָתֵּיכֶם, מִשּׁוּם שֶׁאַתֶּם הוֹלְכִים לַעֲמֹד בַּדִּין.

14. הֵם אָמְרוּ, אוֹי לָנוּ! כִּי חוֹטְאִים אָנוּ.

15. וְלֹא הִפְסִיקוּ לִקְרֹא כָּךְ, עַד שֶׁעָשִׂינוּ אוֹתָם כְּחָצִיר קָצוּר וְיָבֵשׁ.

16. לֹא בָּרָאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם סְתָם לְמִשְׂחָק.

17. כִּי לוּ רָצִינוּ לְשַׂחֵק הָיִינוּ עוֹשִׂים זֹאת מֵאֶצְלֵנוּ, אִם אָכֵן הָיִינוּ עוֹשִׂים.

18. כִּי אִם נַשְׁלִיךְ אֶת הָאֱמֶת עַל הַהֶבֶל, וְהִיא תְּרַסֵּק אוֹתוֹ.[1] וְאוֹי לָכֶם מִמַּה שֶּׁאַתֶּם מְיַחֲסִים לְאַלְלָה.

19. לוֹ כָּל מַה שֶּׁבַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְכָל הַקְּרוֹבִים אֵלָיו (הַמַּלְאָכִים) אֵינָם מִתְנַשְּׂאִים מִכְּדֵי לְעוֹבְדוֹ, וְאֵינָם מִתְעַיְּפִים,

20. מְשַׁבְּחִים אוֹתוֹ בְּלִי הֶפְסֵק יוֹמָם וָלַיְלָה.

21. הַאִם עָשׂוּ לְעַצְמָם אֵלִים מִן הָאָרֶץ אֲשֶׁר יוּכְלוּ לְהַחֲיוֹת מֵתִים?

22. אַךְ לוּ הָיוּ בָּהֶם אֵלִים מִבִּלְעֲדֵי אַלְלָה, כִּי אָז נִשְׁחֲתוּ שְׁנֵיהֶם (הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ). אַלְלָה יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ, רִבּוֹן כֵּס הַמַּלְכוּת, וְיִתְעַלֶּה מֵעַל הַתְּאָרִים אֲשֶׁר בָּהֶם יְתָאֲרוּהוּ,[2]

23. לֹא שׁוֹאֲלִים אוֹתוֹ (אַלְלָה) עַל מַעֲשָׂיו, וְאִלּוּ אוֹתָם יִשְׁאֲלוּ (עַל מַעֲשֵׂיהֶם).[3]

24. הַאֻמְנָם לָקְחוּ לָהֶם אֵלִים מִבִּלְעָדָיו! אֱמֹר, הָבִיאוּ הוֹכָחוֹתֵיכֶם! הִנֵּה בְּסֵפֶר זֶה (הַקּוּרְאָן) זֵכֶר אֵלֶּה אֲשֶׁר אִתִּי, וְזֵכֶר אֵלֶּה שֶׁהָיוּ לְפָנַי, וְאוּלָם מַרְבִּיתָם אֵינָם יוֹדְעִים אֶת הָאֱמֶת, וְהֵם מִתְרַחֲקִים מִמֶּנָּה.

25. וְלֹא שָׁלַחְנוּ לְפָנֶיךָ כָּל שָׁלִיחַ בְּלִי שֶׁגִּלִּינוּ לוֹ לֵאמֹר, אֵין אֱלֹהַּ זוּלָתִי, עִבְדוּנִי אֵפוֹא.

26. אַךְ הֵם (הַפָּגָנִיִּים) אוֹמְרִים, הָרַחְמָן הוֹלִיד בֵּן, יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ! (גַּם הֵם טָעֲנוּ שֶׁהַמַּלְאָכִים הֵם הַבָּנוֹת שֶׁל אַלְלָה). הֵם (הַמַּלְאָכִים) רַק עֲבָדִים מְכֻבָּדִים שֶׁל אַלְלָה,[4]

---

1. ר' סורת אל-אסראי' 17 : 81.
2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 100.
3. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 92 ; וסורת אל-מואמנון 23 : 88.
4. הערבים לפני האסלאם האמינו שהמלאכים הם בנות אללה. ר' סורת אנ-נחל 16 : 57 ; סורת אצ-צאפאת 37 : 149, ופ' 153 ; סורת אז-זוח'רוף 43 : 16 ; וסורת אט-טור 52 : 39.

27. שֶׁאֵינָם מַקְדִּימִים אוֹתוֹ בַּדִּבּוּר, וּפוֹעֲלִים לְפִי פְּקֻדָּתוֹ,

28. הוּא יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר לִפְנֵיהֶם וְאֶת אֲשֶׁר אַחֲרֵיהֶם, וְלֹא יוּכְלוּ לְהַמְלִיץ עַל מִישֶׁהוּ בְּלִי רְצוֹנוֹ, וּמִיִּרְאָתוֹ יִמָּלְאוּ פַּחַד.

29. וּמִי יִטְעַן מֵהֶם וְיֹאמַר, אֲנִי הִנְנִי אֱלֹהַּ מִבִּלְעָדָיו, עָנְשׁוֹ יִהְיֶה גֵּיהִנֹּם. כָּךְ נַעֲנִישׁ אֶת הַכּוֹפְרִים.

קֶטַע 3

30. הַאִם לֹא יִרְאוּ הַכּוֹפְרִים כִּי הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ הָיוּ מְרֻתָּקִים יַחַד, וַאֲנַחְנוּ פֵּרַקְנוּ אוֹתָם, וְיָצַרְנוּ מִן הַמַּיִם כָּל דָּבָר חַי? הַאֵינָם מַאֲמִינִים?

31. וְקָבַעְנוּ עַל הָאָרֶץ הָרִים נְטוּעִים עָמֹק לְבַל תָּנוּעַ בָּהֶם, וּבָהּ מַעֲבָרִים וּשְׁבִילִים לְהַנְחוֹתָם.

32. וְאֶת הַשָּׁמַיִם יִצַּבְנוּ כְּגַג אֵיתָן, וְאַף הֵם פּוֹנִים עֹרֶף לְאוֹתוֹתֵיהֶם (שֶׁל הַשָּׁמַיִם).[1]

33. הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַלַּיְלָה וְאֶת הַיּוֹם, וְאֶת הַשֶּׁמֶשׁ וְאֶת הַיָּרֵחַ, כָּל אֶחָד סָבַב בַּמַּסְלוּל (אֲשֶׁר נִקְבַּע בִּשְׁבִילוֹ).

34. לֹא נָתַנּוּ לָאִישׁ לְפָנֶיךָ נִצְחִיּוּת, וְאִם אַתָּה תָּמוּת הֲיִחְיוּ הֵם לָנֶצַח?[2]

35. כָּל נֶפֶשׁ תִּטְעַם אֶת הַמָּוֶת,[3] וְנַעֲמִידְכֶם בְּנִסְיוֹנוֹת הָרַע וְהַטּוֹב, וְאֵלֵינוּ תּוּשְׁבוּ.

36. כַּאֲשֶׁר רוֹאִים אוֹתְךָ הַכּוֹפְרִים הֵם לוֹעֲגִים לְךָ, הַאִם זֶה הָאִישׁ אֲשֶׁר יְדַבֵּר רָעָה עַל אֱלֹהֵיכֶם?[4] הֵם אוֹמְרִים זֹאת, בְּעֵת שֶׁהֵם כּוֹפְרִים בְּזֵכֶר הָרַחְמָן.

37. הָאָדָם נִבְרָא נֶחְפָּז. אֲנִי אַרְאֶה לָכֶם אֶת עָנְשִׁי, לָכֵן אַל תִּשְׁאֲלוּ אוֹתִי לְמַהֵר בּוֹ.

38. אוּלָם הֵם אוֹמְרִים, מָתַי יִתְגַּשֵּׁם הָאִיּוּם הַזֶּה, אִם בֶּאֱמֶת אַתֶּם צוֹדְקִים?

39. לוּ רַק יֵדְעוּ הַכּוֹפְרִים מַה יִּקְרֶה לָהֶם בְּיוֹם שֶׁבּוֹ לֹא יוּכְלוּ לְהָגֵן עַל פְּנֵיהֶם וְעַל גַּבֵּיהֶם מִלַּהֶבֶת הָאֵשׁ, וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם עוֹזֵר.

40. שְׁעַת הַדִּין תָּבוֹא עֲלֵיהֶם לְפֶתַע וְתַדְהִימֵם מִבְּלִי שֶׁיּוּכְלוּ לִמְנֹעַ אוֹתָהּ אוֹ שֶׁיְּקַבְּלוּ אַרְכָּה.

---

1. ר' סורת יוסוף 12 : 105.
2. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 26.
3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 185.
4. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 41 - 42.

41. כְּבָר הוּשְׂמוּ לְלַעַג שְׁלִיחִים לְפָנֶיךָ, אוּלָם אַךְ רַק בַּלּוֹעֲגִים פָּגַע הָעֹנֶשׁ שֶׁהָיוּ מִתְלוֹצְצִים עָלָיו.

קֶטַע 4

42. אֱמֹר לָהֶם (מוּחַמַּד), מִי יָגֵן עֲלֵיכֶם בַּלַּיְלָה וּבַיּוֹם מֵעָנְשׁוֹ שֶׁל הָרַחְמָן? וְאוּלָם הֵם יִרְחֲקוּ מִזֵּכֶר רִבּוֹנָם.

43. הַאִם יֵשׁ אֵלִים לָהֶם אֲשֶׁר יָגֵנּוּ עֲלֵיהֶם מִבִּלְעָדֵינוּ? הֵן לֹא יוּכְלוּ לַעֲזֹר לְנַפְשָׁם, וְהֵם לֹא יִמְצְאוּ מִי שֶׁיַּעֲזֹר לָהֶם מִפָּנֵינוּ.

44. אָמְנָם הֶעֱנַקְנוּ לְאֵלֶּה (הַכּוֹפְרִים) וְלַאֲבוֹתֵיהֶם הֲנָאָה זְמַנִּית וְאָרְכוּ חַיֵּיהֶם (וְלֹא הֶאֱמִינוּ). הַאִם לֹא יִרְאוּ כִּי נָבוֹא אֶל הָאָרֶץ, וּמַפְחִיתִים אוֹתָהּ מִקְּצוֹתֶיהָ?[1] הַאִם הֵם יִהְיוּ הַמְנַצְּחִים?

45. אֱמֹר, אֲנִי רַק אַזְהִירְכֶם בַּאֲשֶׁר נִגְלָה לִי. אַךְ הַחֵרְשִׁים לֹא יִשְׁמְעוּ אֶת הַקְּרִיאָה כַּאֲשֶׁר יוּזְהָרוּ.

46. אַךְ כַּאֲשֶׁר יֹאחַז בָּהֶם לוּ חֵלֶק מְאוֹד קָטָן מִן הָעֹנֶשׁ שֶׁל רִבּוֹנְךָ, יֹאמְרוּ, אוֹי לָנוּ! כִּי הָיִינוּ חוֹטְאִים.

47. וּבְיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים נָקִים אֶת מֹאזְנֵי הַצֶּדֶק, וְלֹא תֵּעָשֵׁק נֶפֶשׁ בִּמְאוּמָה. אֲפִלּוּ אִם יִהְיֶה מַעֲשֶׂה כְּמִשְׁקַל שֶׁל גַּרְגִּיר הַחַרְדָּל נָבִיא אוֹתוֹ, כִּי אֲנַחְנוּ עוֹשֵׂי הַחֶשְׁבּוֹן הַטּוֹבִים בְּיוֹתֵר.

48. וְאָכֵן, נָתַנּוּ לְמוּסָא וְהָארוּן אֶת הַתּוֹרָה עִם אוֹר וְהַזְכָּרָה לַיְּרֵאִים,

49. אֲשֶׁר יִירְאוּ אֶת רִבּוֹנָם בַּסֵּתֶר, וְהֵם מְלֵאִים פַּחַד מִשְּׁעַת הַדִּין,

50. וְזֶהוּ זֵכֶר (קוּרְאָן) מְבֹרָךְ אֲשֶׁר הוֹרַדְנוּ מִן הַשָּׁמַיִם (כְּאַזְכָּרָה), הַאִם תְּכַחֲשׁוּ אֵפוֹא לוֹ?

קֶטַע 5

51. וּלְאֶבְרַאהִים נָתַנּוּ בִּינָה מִלְּפָנִים, כִּי הִכַּרְנוּ שֶׁהוּא מְסֻגָּל לַשְּׁלִיחוּת,

52. כַּאֲשֶׁר אָמַר לְאָבִיו וְלִבְנֵי עַמּוֹ, מַה הַפְּסָלִים הָאֵלֶּה שֶׁאַתֶּם עוֹבְדִים לָהֶם?

53. וְאָמְרוּ, מָצָאנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ עוֹבְדִים לָהֶם.

54. אָמַר, אָכֵן הֱיִיתֶם אַתֶּם וַאֲבוֹתֵיכֶם בִּתְעִיָּה גְּמוּרָה,

55. אָמְרוּ, הֲבָאתָ אֵלֵינוּ עִם הָאֱמֶת, אוֹ אַתָּה לוֹעֵג לָנוּ?

56. אָמַר, אַדְּרַבָּה! רִבּוֹנְכֶם הוּא רִבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ שֶׁהוּא יְצָרָם, וַאֲנִי מִן הַמְּעִידִים עַל זֶה,

---

1. ר' סורת אר-רעד 13: 41.

57. בְּאַלְלָה! אֲנִי אֶעֱשֶׂה מַשֶּׁהוּ נֶגֶד הָאֱלִילִים שֶׁלָּכֶם אַחֲרֵי שֶׁתַּעַזְבוּ אוֹתָם.

58. אָז שָׁבַר אֶת הַפְּסָלִים לְרְסִיסִים, חוּץ מִן הַגָּדוֹל שֶׁבָּהֶם, לְמַעַן יוּכְלוּ לִפְנוֹת אֵלָיו.

59. אָמְרוּ, מִי עָשָׂה זֹאת לָאֵלִים שֶׁלָּנוּ? בֶּאֱמֶת הוּא אֶחָד מִבֵּין הַחוֹטְאִים.

60. אֲחָדִים מֵהֶם אָמְרוּ, שָׁמַעְנוּ נַעַר אֶחָד מְדַבֵּר רָעָה נֶגְדָּם, וּשְׁמוֹ אֶבְּרַאהִים.

61. אָמְרוּ, הֲבִיאוּהוּ לְעֵינֵי כָּל הָאֲנָשִׁים לְמַעַן יִהְיוּ עֵדִים נֶגְדּוֹ.

62. אָמְרוּ, אֶבְּרַאהִים! הַאִם אַתָּה עָשִׂיתָ זֹאת לָאֵלִים שֶׁלָּנוּ?

63. אָמַר, הַגָּדוֹל שֶׁבָּהֶם עָשָׂה זֹאת. שַׁאֲלוּ אוֹתָם, אִם יוּכְלוּ לַעֲנוֹת לָכֶם!

64. וְהֵם הָיוּ חַסְרֵי אוֹנִים, אָמְנָם הֵם אָמְרוּ, אַתֶּם הִנְּכֶם הַחוֹטְאִים,

65. אָז הוֹדוּ בְּהַרְכִּינָם רָאשֵׁיהֶם, הִנְּךָ כְּבָר יוֹדֵעַ שֶׁאֵין הֵם מְדַבְּרִים.

66. אָמַר, הֲתַעַבְדוּ בִּמְקוֹם אַלְלָה מַה שֶּׁלֹּא יוֹעִיל וְלֹא יַזִּיק לָכֶם בִּמְאוּמָה?

67. «אוּף» לָכֶם וּלְמַה שֶּׁאַתֶּם עוֹבְדִים בִּמְקוֹם אַלְלָה! הַאִם לֹא תָּבִינוּ?

68. אָמְרוּ, שִׂרְפוּ אוֹתוֹ וְעִזְרוּ לְאֵלֵיכֶם, אִם בֶּאֱמֶת אַתֶּם רוֹצִים לַעֲשׂוֹת מַשֶּׁהוּ?

69. אָמַרְנוּ, הוֹי הָאֵשׁ! הֲיִי קָרָה, וְשָׁלוֹם עַל אֶבְּרַאהִים.

70. הֵם זָמְמוּ לְהַזִּיק לוֹ, אַךְ אֲנַחְנוּ הִכְשַׁלְנוּ אוֹתָם.

71. וַאֲנַחְנוּ הִצַּלְנוּ אוֹתוֹ בְּיַחַד עִם לוּט וְהֵבֵאנוּ אוֹתָם אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר בֵּרַכְנוּ לְכָל בְּנֵי הָאָדָם,

72. וְנָתַנּוּ לוֹ אֶת אֶסְחַאק (יִצְחַק), וְאֶת יַעְקוּבּ תּוֹסֶפֶת, וְאֶת שְׁנֵיהֶם עָשִׂינוּ תְּמִימֵי דֶּרֶךְ,

73. וְעָשִׂינוּ אוֹתָם מַנְהִיגִים יְשָׁרִים וּמַדְרִיכִים אֶת הָאֲנָשִׁים בְּפִקֻדָּתֵנוּ, וְהוֹרֵנוּ לָהֶם לַעֲשׂוֹת אֶת הַטּוֹב, לְקַיֵּם אֶת הַתְּפִלּוֹת, לִתְרֹם אֶת הַצְּדָקָה, וַיַּעַבְדוּ אוֹתָנוּ.

74. וְגַם לְלוּט הֶעֱנַקְנוּ חָכְמָה וָדַעַת, וְהִצַּלְנוּ אוֹתוֹ מִן הָעִיר שֶׁאֲנָשֶׁיהָ עָשׂוּ תּוֹעֵבָה. הֵם הָיוּ אַנְשֵׁי רֶשַׁע מֻשְׁחָתִים.

75. וְהִכְנַסְנוּ אוֹתוֹ תַּחַת רַחֲמֵינוּ, וְהוּא מִן הַיְשָׁרִים.

קֶטַע 6

76. וְנוּח כְּשֶׁהוּא קָרָא (אֶל רִבּוֹנוֹ) לִפְנֵי כֵן, וַאֲנַחְנוּ נַעֲנֵינוּ לוֹ, וְהִצַּלְנוּ אוֹתוֹ וּבְנֵי בֵּיתוֹ מִן הַצַּעַר הַגָּדוֹל,

77. וְעָזַרְנוּ לוֹ נֶגֶד הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, הֵם הָיוּ אַנְשֵׁי רֶשַׁע, עַל כֵּן הִטְבַּעְנוּ אֶת כֻּלָּם.

78. וְדַאווּד וְסוּלַיְמַאן אֲשֶׁר פָּסְקוּ בִּדְבַר הַשָּׂדֶה שֶׁנִּשְׁחַת עַל יְדֵי צֹאן (בְּמֶשֶׁךְ הַלַּיְלָה) שֶׁל אֲנָשִׁים אֲחֵרִים. אֲנַחְנוּ הָיִינוּ עֵדִים לְפְסַק דִּינָם.

79. וְהִבְהַרְנוּ אוֹתָהּ לְסוּלַיְמַאן, וּלְכָל אֶחָד מֵהֶם הֶעֱנַקְנוּ חָכְמָה וָדַעַת. וְהִכְפַּפְנוּ אֶת הֶהָרִים לִרְצוֹנוֹ שֶׁל דַּאווּד, וְאֶת הָעוֹפוֹת שֶׁיְּשַׁבְּחוּ אֶת שֵׁם אַלְלָה. וְכָךְ עָשִׂינוּ.

80. וְלִמַּדְנוּ אוֹתוֹ (דַּאווּד) לַעֲשׂוֹת לָכֶם מָגֵן לְהָגֵן עֲלֵיכֶם בְּמִלְחֲמוֹתֵיכֶם. הֲלֹא תַּכִּירוּ טוֹבָה?

81. וְלִרְשׁוּת סוּלַיְמַאן הֶעֱמַדְנוּ הָרוּחַ הַסּוֹעֶרֶת לְהַעֲבָרַת פְּקֻדּוֹתָיו בָּאָרֶץ אֲשֶׁר בֵּרַכְנוּ אוֹתָהּ. וַאֲנַחְנוּ יוֹדְעִים כָּל דָּבָר.[1]

82. וּבֵין הַשְּׂטָנִים הָיוּ צוֹלְלִים בַּיָּם וּמְמַלְּאִים תַּפְקִידִים אֲחֵרִים בִּשְׁבִילוֹ, וַאֲנַחְנוּ הָיִינוּ מְרַסְּנִים אוֹתָם.

83. וְאַיּוּב כַּאֲשֶׁר קָרָא אֶל רִבּוֹנוֹ, פָּגְעָה בִּי הַפְּגִיעָה, וְאַתָּה הָרַחוּם שֶׁבָּרַחְמָנִים,

84. וְעָנִינוּ לוֹ, וְהֵסַרְנוּ אֶת הַפְּגִיעָה מֵעָלָיו, וְהֶחְזַרְנוּ לוֹ אֶת בְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ בְּמִסְפָּר כָּפוּל, בְּרַחֲמֵינוּ וּכְאוֹת הַזְכָּרָה לָעוֹבְדִים אוֹתָנוּ.

85. וְאֶסְמַאעִיל, וְאֶדְרִיס, וְד׳וּ אַל-כִּפְל, כֻּלָּם מִבַּעֲלֵי הַסַּבְלָנוּת,

86. וְהִכְנַסְנוּ אוֹתָם תַּחַת רַחֲמֵינוּ, וְהֵם בִּתְמִימֵי דֶּרֶךְ.

87. וְד׳וּ אַנ-נוּן (יוֹנָה)[2] אֲשֶׁר בָּרַח מְרֻגָּז וְחָשַׁב שֶׁלֹּא נוּכַל לוֹ, לְבַסּוֹף קָרָא מֵהָאֲפֵלָה (שֶׁבְּבֶטֶן הַלִּוְיָתָן), אֵין אֱלֹהַּ זוּלָתְךָ, יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ, וַאֲנִי הָיִיתִי בַּחוֹטְאִים,

88. וְנַעֲנֵינוּ לוֹ וְהִצַּלְנוּ אוֹתוֹ מִן הַצָּרָה, וְכָךְ נַצִּיל אֶת הַמַּאֲמִינִים.

89. וְזָכָרִיָּא כַּאֲשֶׁר קָרָא לְרִבּוֹנוֹ, רִבּוֹנִי! אַל תַּשְׁאִירֵנִי יָחִיד בְּלִי יוֹרֵשׁ, וְאַתָּה הַטּוֹב בַּיּוֹרְשִׁים,

90. וְנַעֲנֵינוּ לוֹ וְהֶעֱנַקְנוּ לוֹ אֶת יַחְיָא, וְעָשִׂינוּ לוֹ אִשְׁתּוֹ אִשָּׁה טוֹבָה וּבְרִיאָה (שֶׁתּוּכַל לְהִכָּנֵס לְהֵרָיוֹן). הֵם הָיוּ זְרִיזִים בְּמַעֲשִׂים טוֹבִים, וּמִתְפַּלְּלִים אֵלֵינוּ בְּרָצוֹן וּבְיִרְאָה, וְהָיוּ נִכְנָעִים לָנוּ.

91. וְזוֹ (מַרְיָם) אֲשֶׁר שָׁמְרָה עַל טָהֳרַת הָרֶחֶם שֶׁלָּהּ, וְנָפַחְנוּ בָּהּ מֵרוּחֵנוּ, וְעָשִׂינוּ אוֹתָהּ וְאֶת בְּנָהּ אוֹת לְכָל בְּנֵי הָאָדָם.

---

1. ר׳ סורת סבא׳ 34 : 12 ; וסורת צאד 38 : 36.
2. ר׳ סורת אצ-צאפאת 37 : 139 - 148 ; וסורת אל-קלם 88 : 48.

92. אַתֶּם בְּנֵי אֻמָּה אַחַת (מֻסְלְמִים) וַאֲנִי רִבּוֹנְכֶם עַל כֵּן עִבְדוּנִי.[1]

93. וְאוּלָם הֵם (בְּנֵי הַדָּתוֹת הָאֲחֵרִים) הִתְפַּלְּגוּ בֵּינֵיהֶם, אַךְ לְבַסּוֹף יָשׁוּבוּ אֵלֵינוּ כֻּלָּם.

קֶטַע 7

94. הָעוֹשֶׂה אֶת הַטּוֹב וְהוּא מַאֲמִין, אַלְלָה יְקַבֵּל וְיַכִּיר אֶת מַעֲשָׂיו וְנִרְשֹׁם אוֹתָם לִזְכוּתוֹ.

95. כָּל עִיר אֲשֶׁר הִשְׁמַדְנוּ, תּוֹשָׁבֶיהָ לֹא יַחְזְרוּ אֵלֶיהָ.

96. כַּאֲשֶׁר יְשֻׁחְרְרוּ (מִן הַגָּדֵר) בְּנֵי גּוֹג וּמָגוֹג, הֵם יָבוֹאוּ בִּמְהִירוּת מִן הָרָמוֹת,

97. אָז הַבְטָחַת הָאֱמֶת (יוֹם הַדִּין) תִּתְקָרֵב, וְהִנֵּה הַכּוֹפְרִים מַבִּיטִים בְּבֶהָלָה וְיֹאמְרוּ, אוֹי לָנוּ! כִּי הִזְנַחְנוּ חוֹבוֹתֵינוּ וְהָיִינוּ חוֹטְאִים.

98. אַתֶּם וְאֵלֶּה אֲשֶׁר אוֹתָם עֲבַדְתֶּם מִבִּלְעֲדֵי אַלְלָה, תְּשַׁמְּשׁוּ חָצָץ שֶׁל הַגֵּיהִנֹּם שֶׁאֵלָיו כֻּלְּכֶם נִכְנָסִים.

99. אִלּוּ הָיוּ הֵם אֵלִים אֲמִתִּיִּים, לֹא הָיוּ נִכְנָסִים אֵלָיו, וְכֻלָּם יִשָּׁאֲרוּ בּוֹ לָנֶצַח.

100. וְיִהְיֶה לָהֶם בְּתוֹכוֹ נְשִׁיפָה, אָמְנָם הֵם אֵינָם שׁוֹמְעִים דָּבָר (מֵעָצְמַת הָעֹנֶשׁ).

101. לֹא כֵן אֵלֶּה אֲשֶׁר הִבְטַחְנוּ לָהֶם אֶת כָּל הַטּוֹב. הֵם יִהְיוּ רְחוֹקִים מְאוֹד מֵהַגֵּיהִנֹּם,

102. וְלֹא יִשְׁמְעוּ כָּל רַחַשׁ מִתּוֹכוֹ, וְיִשְׁכְּנוּ לָנֶצַח בַּגַּן עִם כָּל מַה שֶּׁחָשְׁקָה נַפְשָׁם בּוֹ.

103. הַחֲרָדָה הַגְּדוֹלָה מִיּוֹם הַדִּין לֹא תָּעִיק לָהֶם, כִּי הַמַּלְאָכִים יְקַבְּלוּ אֶת פְּנֵיהֶם וְיֹאמְרוּ, זֶהוּ יוֹמְכֶם שֶׁהֻבְטַח לָכֶם.

104. בַּיּוֹם הַהוּא נְקַפֵּל אֶת הַשָּׁמַיִם כְּפִי שֶׁמְּקַפְּלִים אֶת הַמְּגִלּוֹת. וּכְשֵׁם שֶׁבְּרָאנוּ לָרִאשׁוֹנָה כֵּן נִבְרָא בַּשֵּׁנִית, כַּאֲשֶׁר הִבְטַחְנוּ, כָּךְ נַעֲשֶׂה.

105. כְּבָר כָּתַבְנוּ בְּזַבּוּר (סִפְרֵי הַקֹּדֶשׁ) לְאַחַר שֶׁנִּכְתַּב בַּלּוּחַ הַשְּׁמֵימִי[2] עֲבָדַי הַצַּדִּיקִים יִירְשׁוּ הָאָרֶץ,[3]

106. הִנֵּה בָּזֶה הוֹדָעָה לִבְנֵי אָדָם עוֹבְדִים (אֶת אַלְלָה).

107. לֹא שְׁלַחְנוּ אוֹתְךָ (מוּחַמַּד) אֶלָּא רַחֲמִים לָעוֹלָמִים.

---

1. ר׳ סורת אל-מואמנון 23 : 52.
2. בערבית, אל-לוח אל-מחפוט׳, הלוח השמור בשמים, הכולל כל מה שגלוי וידוע לפני אללה.
3. ר׳ סורת אל-אעראף 7 : 128 ; וסורת אנ-נור 24 : 55.

108. אֱמֹר, כְּבָר הִתְגַּלָּה אֵלַי, אֱלֹהֵיכֶם הוּא רַק אֱלֹהַּ אֶחָד. הֲמִתְמַסְּרִים אַתֶּם לוֹ?

109. וְאִם לֹא יַסְכִּימוּ, אֱמֹר, אֲנִי הִזְהַרְתִּי אֶת כֻּלְּכֶם בְּמִדָּה שָׁוָה, אַךְ אֵינִי יוֹדֵעַ אִם הַצָּפוּי לָכֶם, קָרוֹב הוּא אוֹ רָחוֹק.

110. (אַלְלָה) הוּא הַיּוֹדֵעַ אֶת הַנֶּאֱמָר בְּגָלוּי וְאֶת אֲשֶׁר תַּסְתִּירוּ.

111. אֵין אֲנִי יוֹדֵעַ אִם הַצָּפוּי לָכֶם הוּא מִבְחָן אוֹ הֲנָאָה זְמַנִּית.

112. אֱמֹר, רִבּוֹנִי! שְׁפֹט בֵּינֵינוּ בְּצֶדֶק. רִבּוֹנֵנוּ הוּא הָרַחְמָן, וְהוּא הָעוֹזֵר נֶגֶד כָּל מַה שֶּׁאַתֶּם בּוֹדִים וּמְיַחֲסִים לוֹ.

22

סוּרַת אַלְ-חַגְ'

הָעֲלִיָּה לְרֶגֶל

סורה זו נקראת «אַלְ-חַגְ', הָעֲלִיָּה לְרֶגֶל» משום שקריאת אבראהים לחג' נזכרה בה, ר' פ' 27 וכו', נוסף לפולחני החג'. סורת אל-חג' הסורה היחידה שיש בה שני סוג'וד תלאוה, השתחוויות קריאת הקוראן (אחרי קריאת פסוקים מסוימים מן הקוראן על הקורא לסגוד לאללה), ר' פ' 18 ופ' 77.

הורדה במדינה אחרי סורת אנ-נור 24, ופסוקיה שבעים ושמונה. קיבלה את שמה «הָעֲלִיָּה לְרֶגֶל» מפסוק עשרים ושבעה.

סוּרַת אַל-חַגְ' 22

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. הוֹי בְּנֵי אָדָם! יִרְאוּ אֶת רִבּוֹנְכֶם, כִּי רְעִידַת שְׁעַת הַדִּין הִיא דָּבָר עָצוּם,

2. בְּיוֹם אֲשֶׁר תִּרְאוּ בּוֹ כָּל אֵם מֵינִיקָה תִּבָּהֵל וְתִשְׁכַּח אֶת תִּינוֹקָהּ אֲשֶׁר תֵּינִיק, וְכָל אִשָּׁה הָרָה תַּפִּיל אֶת עֻבָּרָהּ, וְתִרְאֶה אֶת בְּנֵי הָאָדָם שִׁכּוֹרִים, וְאֵין הֵם שִׁכּוֹרִים (מִיַּיִן). כִּי הָעֹנֶשׁ שֶׁל אַלְלָה קָשֶׁה מְאוֹד.

3. יֵשׁ אֲנָשִׁים הַמִּתְוַכְּחִים אוֹדוֹת אַלְלָה בְּלִי דַּעַת, וְהוֹלְכִים אַחֲרֵי כָּל שָׂטָן מוֹרֵד,[1]

4. עָלָיו (הַשָּׂטָן) נִגְזַר כִּי כָּל מִי שֶׁהוֹלֵךְ בְּעִקְבוֹתָיו, הוּא יַתְעֶה אוֹתוֹ וְיוֹבִילוֹ אֶל עֹנֶשׁ הַלֶּהָבָה.

5. הוֹי בְּנֵי אָדָם! אִם יֵשׁ לָכֶם סְפֵקוֹת בִּדְבַר תְּחִיַּת הַמֵּתִים, הִנֵּה אֲנַחְנוּ בָּרָאנוּ אֶתְכֶם מֵעָפָר, אַחַר מִטִּפָּה, אַחַר מִדַּם קָרוּשׁ, אַחַר מִפִּסַּת בָּשָׂר, בֵּין אִם מֻגְמֶרֶת וּבֵין אִם לֹא, כָּךְ לְהַבְהִיר לָכֶם (אֶת יְכָלְתֵּנוּ לִיצֹר). נַשְׁאִיר בָּרֶחֶם אֶת כָּל מַה שֶּׁנִּרְצֶה עַד לְמוֹעֵד קָבוּעַ. אַחַר כָּךְ אֲנַחְנוּ מוֹצִיאִים אֶתְכֶם תִּינוֹקוֹת, וְאַתֶּם גְּדֵלִים וּמִתְבַּגְּרִים וְחַיִּים עַד שֶׁתָּמוּתוּ (אַחֲרֵי זְמַן מְסֻיָּם), וְחֵלֶק מַגִּיעַ לַגִּיל הָאֻמְלָל אֲשֶׁר בּוֹ לֹא יֵדַע דָּבָר אַחֲרֵי דַּעַת. וְאַתָּה רוֹאֶה אֶת הָאֲדָמָה בְּלִי סִימַן חַיִּים, אַךְ כְּשֶׁנּוֹרִיד עָלֶיהָ מַיִם הִיא מַתְחִילָה לָנוּעַ וְלִגְדֹּל וְתַצְמִיחַ סוּגֵי צְמָחִים מְשַׂמְּחֵי עֵינַיִם.

6. זֶה (הָאוֹת), כִּי אַלְלָה הוּא הָאֱמֶת, וְכִי הוּא אָמְנָם יְחַיֶּה הַמֵּתִים, וְכִי הוּא הַכֹּל-יָכֹל,

7. אֵין כָּל סָפֵק שֶׁשְּׁעַת הַדִּין תָּבוֹא, וְאַלְלָה יְחַיֶּה אֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר בַּקְּבָרִים.

8. יֵשׁ בֵּין הָאֲנָשִׁים מִי שֶׁמִּתְוַכֵּחַ עַל אַלְלָה בְּלִי דַּעַת, בְּלִי הַדְרָכָה, וּבְלִי סֵפֶר הַמֵּאִיר לוֹ אֶת הַדֶּרֶךְ,

9. וְהוּא פּוֹנֶה אֶת כְּתֵפוֹ בְּגַאֲוָה (וּמִתְרַחֵק מִן הָאֱמֶת) לְהַתְעוֹת אֲחֵרִים מִשְּׁבִיל אַלְלָה.[2] לְאָדָם כָּזֶה צָפוּי בּוּשָׁה וְחֶרְפָּה בָּעוֹלָם הַזֶּה, וּבְיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים נַטְעִים אוֹתוֹ אֶת עֹנֶשׁ הַבְּעֵרָה,

---

1. ר' סורת אנ-נסאא' 4 : 117.
2. ר' סורת אנ-נסאא' 4 : 61 ; סורת לוקמאן 31 : 7 ; סורת אד'אריאת 51 : 38 - 39 ; וסורת אל-מונאפקון 63 : 5.

10. זֹאת עַל (הָרַע) אֲשֶׁר קִדְּמוּ יָדֶיךָ לַעֲשׂוֹת. וְאַלְלָה לֹא יַעֲשֹׁק אֶת עֲבָדָיו.

קֶטַע 2

11. וְיֵשׁ מִן הָאֲנָשִׁים הָעוֹבֵד אֶת אַלְלָה בִּסְפֵקוּת, אִם יַשִּׂיגֵהוּ טוֹב, הוּא בּוֹטֵחַ בּוֹ, אַךְ אִם יַעֲמֹד בְּנִסָּיוֹן, הוּא נוֹטֵשׁ אֶת אֱמוּנָתוֹ. הוּא יְאַבֵּד אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה וְאֶת הָעוֹלָם הַבָּא, וְזֶהוּ הָאָבְדָן הַגָּלוּי.

12. הוּא קוֹרֵא בִּמְקוֹם אֶל אַלְלָה, לְמַה שֶּׁלֹּא יוֹעִיל לוֹ וְלֹא יַזִּיק לוֹ. תְּעִיָּה זוֹ מַרְחִיקָה לֶכֶת.

13. הוּא קוֹרֵא אֶל אֲשֶׁר רָעָתוֹ קְרוֹבָה מִתּוֹעַלְתּוֹ, אָכֵן רַע הוּא הַמָּגֵן וְרַע הֶחָבֵר.

14. אַלְלָה יַכְנִיס אֶת הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב אֶל גַּנִּים שֶׁנְּהָרוֹת זוֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם. אַלְלָה עוֹשֶׂה מַה שֶּׁהוּא רוֹצֶה.

15. כָּל מִי שֶׁחוֹשֵׁב שֶׁאַלְלָה לֹא יַעֲזֹר לוֹ (לַנָּבִיא מוּחַמַּד) בָּעוֹלָם הַזֶּה וּבָעוֹלָם הַבָּא, יוּכַל לְנַסּוֹת לַעֲלוֹת אֵלָיו בְּחֶבֶל אֶל הַשָּׁמַיִם, וִינַסֶּה לִמְנֹעַ אַלְלָה מִלַּעֲזֹר לוֹ (לַנָּבִיא), וְיִרְאֶה אִם מַאֲמַצּוֹ יַעֲבִיר אֶת חֲרוֹן אַפּוֹ?[1]

16. כָּךְ הוֹרַדְנוּ אוֹתוֹ (הַקּוּרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם אוֹתוֹת בְּרוּרִים. וְאַלְלָה יַדְרִיךְ אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה.

17. הַמַּאֲמִינִים (הַמֻּסְלְמִים), וְהַיְּהוּדִים, וְהַצָּאבְּאִים, וְהַנּוֹצְרִים, וְהָאַמְגּוּשִׁים, וְהַפָּגָנִיִּים. אַלְלָה יִשְׁפֹּט בֵּינֵיהֶם בְּיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים. כִּי אַלְלָה עֵד לְכָל דָּבָר.[2]

18. הַאֵינְךָ רוֹאֶה כִּי לְאַלְלָה סוֹגֵד כָּל מַה שֶּׁבַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְהַשֶּׁמֶשׁ, וְהַיָּרֵחַ, וְהַכּוֹכָבִים, וְהֶהָרִים, וְהָעֵצִים, וְהַחַיּוֹת, וְרַבִּים מִבְּנֵי הָאָדָם. לָכֵן רַבִּים מִבְּנֵי הָאָדָם רְאוּיִים וּבְצֶדֶק לְהֵעָנֵשׁ, וְכָל אֲשֶׁר אַלְלָה מֵבִישׁ, אֵין לוֹ מְכַבֵּד. כִּי אַלְלָה יַעֲשֶׂה אֶת מַה שֶּׁיִּרְצֶה.

19. הִנֵּה שְׁנֵי יְרִיבִים (הַמֻּסְלְמִים וְהַכּוֹפְרִים) רָבוּ בֵּינֵיהֶם בִּדְבַר רִבּוֹנָם: וְאוּלָם אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ, יִגָּזְרוּ לָהֶם בִּגְדֵי אֵשׁ, וְעַל רֹאשָׁם יִשָּׁפְכוּ מַיִם רוֹתְחִים,

20. אֲשֶׁר יָמִיס אֶת אֲשֶׁר בְּבִטְנָם וְהָעוֹרוֹת,

21. וְהוּכְנוּ לְמַעֲנָם פַּטִּישֵׁי בַּרְזֶל כְּבֵדִים,

22. כָּל אֲשֶׁר יְנַסּוּ לָצֵאת מִמֶּנָּה מֵחֲמַת הַצַּעַר, יוּחְזְרוּ אֶל תּוֹכָהּ. (וְיֵאָמֵר לָהֶם), טַעֲמוּ עֹנֶשׁ הַבְּעֵרָה.[3]

1. ר׳ סורת ע׳אפר 40: 51 - 52.
2. ר׳ סורת אל-בקרה 2: 62; ר׳ סורת אל-מאאידה 5: 69.
3. ר׳ סורת אל-אנפאל 8: 50; וסורת אס-סג׳דה 32: 20.

קֶטַע 3

23. אַלְלָה יַכְנִיס אֶת הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב אֶל גַּנִּים שֶׁנְּהָרוֹת זוֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם. שָׁם יְקֻשְּׁטוּ בִּצְמִידִים שֶׁל זָהָב וּפְנִינִים וּלְבוּשָׁם בְּתוֹכָם מֶשִׁי,

24. וְשָׁם יֻדְרְכוּ אֶל הַטּוֹב מִן הַדִּבּוּר, וְהֻדְרְכוּ אֶל הָאֹרַח שֶׁל אַלְלָה רַב-הַתִּפְאֶרֶת.

25. אַךְ אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וּמָנְעוּ אֲנָשִׁים מִלָּלֶכֶת בִּשְׁבִיל אַלְלָה וּמִלְּבַקֵּר בַּמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ (הַכַּעְבָּה) אֲשֶׁר עָשִׂינוּ אוֹתוֹ מְקוֹם עֲבוֹדָה לִבְנֵי אָדָם לַשּׁוֹכְנִים בּוֹ וּלְעוֹבְרֵי דֶּרֶךְ. וְאֶת כָּל מִי שֶׁמְּחַלֵּל אוֹתוֹ בְּמַעֲשֵׂי כְּפִירָה בְּגוֹרְמוֹ פֶּשַׁע בִּגְבוּלוֹתָיו, אֲנַחְנוּ נַטְעִים אוֹתוֹ עֹנֶשׁ מַכְאִיב.

26. (וּזְכֹר) כַּאֲשֶׁר הֶרְאֵנוּ לְאַבְּרַאהִים אֶת מְקוֹם הַבַּיִת (הַקָּדוֹשׁ), (כְּדֵי לִבְנוֹת אוֹתוֹ). וְצִוִּינוּ אוֹתוֹ, אַל תְּשַׁתֵּף לִי דָּבָר, וְטַהֵר אֶת בֵּיתִי לַמַּקִּיפִים אוֹתוֹ, וְלָעוֹמְדִים בִּתְפִלָּה, וְלַכּוֹרְעִים, וְלַסּוֹגְדִים,

27. וּקְרָא לְכָל הָאֲנָשִׁים לָעֲלִיָּה לָרֶגֶל, וְהֵם יָבוֹאוּ אֵלֶיךָ בַּהֲלִיכָה וּבָרְכִיבָה עַל כָּל בְּהֵמָה רָזָה, מִכָּל קַצְוֹות אֶרֶץ,[1]

28. לְמַעַן יָפִיקוּ תּוֹעֶלֶת,[2] וְזִכְרוּ אֶת שֵׁם אַלְלָה בְּיָמִים קְבוּעִים[3] בְּהַקְרִיבָם בַּהֲמוֹת מִקְנֶה[4] מִמַּה שֶּׁהֶעֱנַקְנוּ לָהֶם. אִכְלוּ מִבְּשָׂרָם וְהַאֲכִילוּ אֶת הֶעָנִי הָאֻמְלָל,

29. אַחַר כָּךְ יִתְעַסְּקוּ בְּנִקְיוֹן גּוּפָם, וִימַלְּאוּ נִדְרָם, וְיַקִּיפוּ אֶת הַבַּיִת הָעַתִּיק,

30. כָּכָה (צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת), וְכָל הַמְּכַבֵּד אֶת קָדְשֵׁי אַלְלָה, יִיטַב לוֹ אֵצֶל רִבּוֹנוֹ. כָּל הַמִּקְנֶה מֻתָּר לָכֶם לַאֲכִילָה, חוּץ מִמַּה שֶּׁנִּקְרָא בִּפְנֵיכֶם (בַּקּוּרְאָן).[5] הִתְרַחֲקוּ מִתּוֹעֲבַת הַפְּסָלִים, וְהִמָּנְעוּ מִשֶּׁקֶר.

31. כַּחֲנִיפִים לְשֵׁם אַלְלָה וְלֹא מְשַׁתְּפִים אֱלִילִים עִם אַלְלָה, כִּי מִי שֶׁמְּשַׁתֵּף אֱלֹהַּ אַחֵר עִם אַלְלָה דּוֹמֶה הוּא לְמִי שֶׁנּוֹפֵל מִן הַשָּׁמַיִם כְּשֶׁעוֹפוֹת חוֹטְפִים אוֹתוֹ, אוֹ נָשְׂאָה אוֹתוֹ הָרוּחַ לְמָקוֹם רָחוֹק מְאוֹד.

---

1. ר׳ סורת אבראהים 14 : 37.
2. העולים לרגל נהגו לבוא חודש לפני מועד עונת החג׳ לעשות כל מיני עסקים כדי לעשות כסף לכסות הוצאות הנסיעה למכה וחזרה. ובימינו, אני ראיתי עולים לרגל ממקומות שונים עם סחורה מתוצרת ארצם מוכרים אותה בג׳דה בשנת 1992 כאשר הייתי בעליה לרגל.
3. הימים הקבועים לחג׳ הם עשרת הימים הראשונים של חודש ד׳י אל-חג׳ה. ר׳ סורת אל-בקרה 2 : 196.
4. בהימות ההקרבה בחג׳ : גמלים, בקר, כבשים, ועזים.
5. ר׳ סורת אל-מאאידה 5 : 1.

32. וְאוּלָם כָּל הַמְפֹאָר אֶת מִנְהֲגֵי אַלְלָה הַקְּדוֹשִׁים[1] מְחַזֵּק אֶת יִרְאַת אַלְלָה בַּלְּבָבוֹת,

33. יֵשׁ לָכֶם תּוֹעֶלֶת (מִבֶּהֱמַת הַזֶּבַח) רַק לִזְמַן מְסֻיָּם, עַד שֶׁתַּגִּיעַ לִמְקוֹם הַקְרָבָתָהּ אֵצֶל הַבַּיִת הָעַתִּיק.

קֶטַע 4

34. קָבַעְנוּ לְכָל אֻמָּה טִקְסֵי פֻּלְחָן לְמַעַן יַזְכִּירוּ שֵׁם אַלְלָה עַל הַקָּרְבָּנוֹת מִבַּהֲמוֹת הַמִּקְנֶה שֶׁהֶעֱנַקְנוּ לָהֶם, אָכֵן אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֱלֹהַּ אֶחָד, לָכֵן הִתְמַסְּרוּ לוֹ. בַּשֵּׂר טוֹבוֹת לַצְּנוּעִים,

35. אֲשֶׁר בְּהִזָּכֵר אַלְלָה לִפְנֵיהֶם, פָּחֲדוּ מֵעָנְשׁוֹ, וְהַנּוֹשְׂאִים בְּסַבְלָנוּת כָּל צָרָה שֶׁפּוֹגַעַת בָּהֶם, וְהַמְקַיְּמִים אֶת הַתְּפִלּוֹת, וְהַמּוֹצִיאִים (בִּצְדָקָה) מִמַּה שֶּׁהֶעֱנַקְנוּ לָהֶם.

36. וְעָשִׂינוּ לָכֶם (הַקְרָבַת) הַגְּמַלִּים מִמִּנְהֲגֵי אַלְלָה הַקְּדוֹשִׁים. לָכֶם בָּהֶם תּוֹעֶלֶת, וּזְכַרְתֶּם אֶת שֵׁם אַלְלָה עֲלֵיהֶם לְעֵת שְׁחִיטָתָם, בְּעָמְדָם עַל שָׁלוֹשׁ רַגְלַיִם וְהָרֶגֶל הָרְבִיעִית עֲקוּדָה, וְכַאֲשֶׁר יִפְּלוּ עַל צִדָּם מֵתִים, אִכְלוּ מִבְּשָׂרָם וְהַאֲכִילוּ אֶת הֶעָנִי וְאֶת הַקַּבְּצָן. כָּךְ הִכְפַּפְנוּ אוֹתָם (הַגְּמַלִּים וְהַבְּהֵמוֹת) לָכֶם, לְמַעַן תּוֹדוּ.[2]

37. בְּשָׂרָם וְדָמָם לֹא יַגִּיעוּ אֶל אַלְלָה, וְרַק יִרְאַתְכֶם הִיא שֶׁתַּגִּיעַ אֵלָיו. כָּךְ הִכְפִּיף אוֹתָם לָכֶם לְמַעַן תְּשַׁבְּחוּ אֶת אַלְלָה עַל כִּי הִדְרִיךְ אֶתְכֶם. בַּשֵּׂר אֶת עוֹשֵׂי הַטּוֹב.

38. אַלְלָה מֵגֵן עַל הַמַּאֲמִינִים, כִּי לֹא יֶאֱהַב אַלְלָה כָּל בּוֹגֵד וְכוֹפֵר.

קֶטַע 5

39. מֻתָּר לַמַּאֲמִינִים נִרְדָּפִים וַעֲשׁוּקִים לְהָגֵן עַל עַצְמָם וּלְהִלָּחֵם נֶגֶד רוֹדְפֵיהֶם. אַלְלָה יָכֹל לַעֲזֹר לָהֶם,

40. אֵלֶּה אֲשֶׁר גֹּרְשׁוּ מִבָּתֵּיהֶם בְּלֹא צֶדֶק, רַק עַל אוֹמְרָם, רִבּוֹנֵנוּ הוּא אַלְלָה. לוּלֵא עָצַר אַלְלָה בַּאֲנָשִׁים, אֵלֶּה בִּידֵי אֵלֶּה, נֶהֶרְסוּ מִנְזָרִים, וּכְנֵסִיּוֹת, וּבָתֵּי כְּנֶסֶת, וּמִסְגָּדִים יַזְכִּירוּ בָּהֶם אֶת שֵׁם אַלְלָה הַרְבֵּה. אַלְלָה יַעֲזֹר לְאֵלֶּה הָעוֹזְרִים לְדָתוֹ, כִּי אַלְלָה חָזָק וְעִזּוּז,

---

1. ר׳ סורת אל-מאאידה 5 : 2.
2. ר׳ סורת יא. סין 36 : 71 - 73.

41. הֵם אֵלֶּה, אֲשֶׁר לְאַחַר שֶׁאֲנַחְנוּ מְחַזְּקִים אוֹתָם בָּאָרֶץ, הֵם מְקַיְּמִים אֶת הַתְּפִלָּה, וְיַשְׁלִמוּ זָכַּאת, מְצַוִּים לַעֲשׂוֹת אֶת הַמְּקֻבָּל וְאוֹסְרִים אֶת הַמְּגֻנֶּה. סוֹף כָּל דָּבָר לַחֲזֹר אֶל אַלְלָה.

42. אִם יִתְכַּחֲשׁוּ לְךָ (מוּחַמַּד), הֲרֵי לִפְנֵיהֶם הִתְכַּחֲשׁוּ גַּם עַמֵּי נוּח, עַאד, תַ׳מוּד,

43. וּבְנֵי עַמּוֹ שֶׁל אֶבְּרָאהִים, וּבְנֵי עַמּוֹ שֶׁל לוּט,

44. וְאַנְשֵׁי מִדְיָן, וְגַם לְמוּסַא הִתְכַּחֲשׁוּ, אַךְ אֲנִי נָתַתִּי שְׁהוּת לַכּוֹפְרִים, וְאוּלָם לְבַסּוֹף הֶעֱנַשְׁתִּי אוֹתָם, וְקָשֶׁה הָיָה עָנְשִׁי.

45. וְכַמָּה עָרִים חוֹטְאוֹת הֶחְרַבְנוּ, וְהִנֵּה הֵן עוֹמְדוֹת שְׁמָמוֹת, וְכַמָּה בְּאֵרוֹת וְאַרְמוֹנוֹת גְּבוֹהִים שֶׁהֵם מֻזְנָחִים.

46. הַאִם לֹא נָסְעוּ (הַכּוֹפְרִים) בָּאָרֶץ, וְהָיוּ לָהֶם לְבָבוֹת לְהָבִין, אוֹ אָזְנַיִם לִשְׁמֹעַ? וְאָכֵן לֹא הָעֵינַיִם עִוְּרוֹת, וְאוּלָם עִוְּרִים הַלְּבָבוֹת אֲשֶׁר בֶּחָזוֹת.

47. הֵם (הַכּוֹפְרִים) מְאִיצִים בְּךָ לְהָחִישׁ בּוֹא הָעֹנֶשׁ. אַלְלָה לֹא יָפֵר דְּבָרוֹ, וְאָכֵן יוֹם אֶחָד אֵצֶל רִבּוֹנְךָ כְּאֶלֶף שָׁנָה מֵאֲשֶׁר אַתֶּם סוֹפְרִים.

48. וְכַמָּה מִן הֶעָרִים הֵנַחְתִּי לָהֶן וְהֵן חוֹטְאוֹת. וּלְבַסּוֹף פָּגַעְתִּי בָּהֶן. וְכֻלָּם יַחְזְרוּ אֵלַי.

קֶטַע 6

49. אֱמֹר (מוּחַמַּד), הוֹי בְּנֵי אָדָם! אָכֵן אֲנִי מַזְהִיר בָּרוּר הִנְנִי לָכֶם,

50. וּלְאֵלֶּה שֶׁהֶאֱמִינוּ וְעָשׂוּ אֶת הַטּוֹב מְחִילָה וּפַרְנָסָה בְּיָד נְדִיבָה לָעַד (בְּגַן עֵדֶן).[1]

51. אַךְ אֵלֶּה אֲשֶׁר הִשְׁקִיעוּ כָּל מַאֲמָץ בְּהִתְנַגְּדוּתָם לְאוֹתוֹתֵינוּ, הֵם שׁוֹכְנֵי גֵּיהִנֹּם לָעַד.

52. לֹא הָיָה שָׁלִיחַ אוֹ נָבִיא שֶׁשָּׁלַחְנוּ לְפָנֶיךָ, בְּעֵת שֶׁהוּא קוֹרֵא אֶת דִּבְרֵי אַלְלָה לֹא הֵטִיל הַשָּׂטָן (דְּבָרָיו) בִּקְרִיאָתוֹ. אַךְ אַלְלָה מְבַטֵּל אֶת (הַדְּבָרִים) שֶׁהֵטִיל הַשָּׂטָן,[2] וּמַשְׁלִיט אֶת אוֹתוֹתָיו.[3] כִּי אַלְלָה יוֹדֵעַ וְחָכָם,

53. כְּדֵי שֶׁיַּעֲשֶׂה אֶת אֲשֶׁר הַשָּׂטָן הִגְנִיב מִבְחָן לְאֵלֶּה שֶׁיֵּשׁ מַחֲלָה בִּלְבָבוֹתֵיהֶם, וְאֵלֶּה אֲשֶׁר לִבּוֹתֵיהֶם קָשִׁים. אָכֵן הַחוֹטְאִים הֵם בְּמַחֲלֹקֶת גְּדוֹלָה.

1. ר׳ סורת אל-אנפאל 8 : 4, ופ׳ 74.
2. ר׳ סורת אל-בקרה 2 :102.
3. ר׳ סורת הוד 11 : 1.

54. לְמַעַן יֵדְעוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם הַדַּעַת, כִּי הוּא (הַקּוּרְאָן) הָאֱמֶת מֵאֵת רִבּוֹנְךָ, וְלָכֵן יַאֲמִינוּ בּוֹ, וְיִכָּנְעוּ לוֹ לִבּוֹתֵיהֶם, וְאָכֵן אַלְלָה מַדְרִיךְ אֶת הַמַּאֲמִינִים בּוֹ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר (דַּת הָאִסְלָאם).

55. אַךְ הַכּוֹפְרִים לֹא יַפְסִיקוּ לְהָטִיל בּוֹ (בַּקּוּרְאָן) סָפֵק עַד אֲשֶׁר תְּבוֹאֵם שְׁעַת הַדִּין פִּתְאוֹם, אוֹ יְבוֹאֵם עָנְשׁוֹ שֶׁל יוֹם חֲסַר תִּקְוָה (יוֹם הַדִּין).

56. הַמְּלוּכָה בַּיּוֹם הַהוּא לְאַלְלָה, וְהוּא יִשְׁפֹּט בֵּינֵיהֶם. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וְעָשׂוּ הַטּוֹב יִהְיוּ בְּגַנֵּי נֹעַם,

57. אַךְ אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וְכִחֲשׁוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, לָהֶם עֹנֶשׁ מַשְׁפִּיל בְּגֵיהִנֹּם.

קֶטַע 7

58. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר הִגֵּרוּ (מִמַּכָּה לְמָדִינָה) בִּשְׁבִיל שֶׁל אַלְלָה, וְאַחַר נֶהֶרְגוּ אוֹ מֵתוּ, לָהֶם יַעֲנִיק אַלְלָה (בָּעוֹלָם הַבָּא) מַעֲנָק טוֹב, וְאָכֵן אַלְלָה הוּא הַטּוֹב שֶׁבַּמַּעֲנִיקִים,

59. הוּא יַכְנִיס אוֹתָם אֶל מָקוֹם אֲשֶׁר יַשְׂבִּיעַ אֶת רְצוֹנָם (גַּן עֵדֶן), כִּי אַלְלָה יוֹדֵעַ וּמָתוּן.[1]

60. כָּךְ יִהְיֶה, הֻתַּר לְכָל מַאֲמִין שֶׁהֻתְקַף וְנַעֲשָׂה לוֹ אִי צֶדֶק לְהַעֲנִישׁ אֶת תּוֹקְפָיו בְּאוֹתָהּ מִדָּה. אַךְ אִם אוֹיְבָיו שָׁבִים וּמַתְקִיפִים אוֹתוֹ, אַלְלָה יַעֲזֹר לוֹ, כִּי אַלְלָה חָנוּן וְסוֹלֵחַ.

61. זֹאת כִּי אַלְלָה מַחְדִּיר אֶת הַלַּיְלָה בְּתוֹךְ הַיּוֹם, וּמַחְדִּיר אֶת הַיּוֹם בְּתוֹךְ הַלַּיְלָה, וְאַלְלָה שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה,[2]

62. רַק אַלְלָה הוּא הָאֱמֶת, וְאִלּוּ אֲשֶׁר הֵם קוֹרְאִים אֲלֵיהֶם זוּלָתוֹ הֵם הֶבֶל, כִּי אַלְלָה הוּא הָעֶלְיוֹן וְהַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר.

63. הֲלֹא תִּרְאֶה כִּי אַלְלָה מוֹרִיד מַיִם מִן הַשָּׁמַיִם, וְהָאָרֶץ נַעֲשֵׂית יְרֻקָּה? אַלְלָה מֻמְחֶה וּבָקִיא.

64. לוֹ כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וַאֲשֶׁר בָּאָרֶץ, וְהוּא אֵינוֹ זָקוּק לְשׁוּם דָּבָר וְרַב-תִּפְאֶרֶת.

קֶטַע 8

65. הֲלֹא תִּרְאֶה כִּי אַלְלָה הִכְפִּיף לָכֶם אֶת אֲשֶׁר בָּאָרֶץ, וְאֶת הַסְּפִינוֹת הַשָּׁטוֹת בַּיָּם בְּפִקֻדָּתוֹ, כֵּן הוּא מַחֲזִיק בַּשָּׁמַיִם לְבַל יִפְּלוּ עַל הָאָרֶץ,[3] בְּלִי רְשׁוּתוֹ? אַלְלָה חוֹמֵל וְרַחוּם.

---

1. ר' סורת אן-נסאי' 4 : 31.
2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 27.
3. ר' סורת אל-אנביאי' 21 : 32.

66. וְהוּא אֲשֶׁר הֶעֱנִיק לָכֶם חַיִּים, וְהוּא אֲשֶׁר יָמִית אֶתְכֶם, וְשׁוּב יַחֲיֶה אֶתְכֶם. אוּלַם הָאָדָם הוּא כּוֹפֵר.[1]

67. קָבַעְנוּ לְכָל אֻמָּה סִדְרֵי עֲבוֹדַת אַלְלָה שֶׁלָּהּ לְפִיהֶם הֵם נוֹהֲגִים, וְלָכֵן אַל תַּרְשֶׁה לָהֶם לְהִתְוַכֵּחַ בְּעִנְיָנִים אֵלֶּה, וְהַמְשֵׁךְ לִקְרֹא לָהֶם לַעֲבֹד אֶת רִבּוֹנְךָ, כִּי אַתָּה הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ מֵישָׁרִים.[2]

68. וְאִם יִתְוַכְּחוּ אִתְּךָ, אֱמֹר, אַלְלָה הַיּוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ.[3]

69. אַלְלָה יִשְׁפֹּט בֵּינֵיכֶם (בֵּין הַמֻּסְלְמִים וְהַכּוֹפְרִים) יוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים בְּכָל אֲשֶׁר נֶחְלָקִים בּוֹ.[4]

70. הֲלֹא תֵּדַע כִּי אַלְלָה יוֹדֵעַ אֶת כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ. כָּל זֶה רָשׁוּם בַּלּוּחַ הַשְּׁמֵימִי? אָכֵן נָקֵל הוּא לְאַלְלָה.

71. וּבְכָל זֹאת עוֹבְדִים הַכּוֹפְרִים מִבַּלְעֲדֵי אַלְלָה אֲשֶׁר הוּא לֹא הוֹרִיד לָהֶם כָּל סַמְכוּת,[5] וְאֶת אֲשֶׁר אֵין לָהֶם דַּעַת בּוֹ. וְאוּלָם אֵין מוֹשִׁיעַ לַכּוֹפְרִים.

72. כַּאֲשֶׁר קוֹרְאִים לִפְנֵיהֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ בְּאֹפֶן גָּלוּי, תַּכִּיר בִּפְנֵיהֶם אֶת הִתְנַכְּרוּתָם וְהֵם כִּמְעַט מִתְנַפְּלִים עַל הַקּוֹרְאִים. אֱמֹר לָהֶם, הַאִם אֲגַלֶּה לָכֶם מַה שֶּׁגָּרוּעַ מִמַּעֲשֵׂיכֶם? זוֹהִי אֵשׁ הַגֵּיהִנֹּם שֶׁהוֹעִיד אַלְלָה לַכּוֹפְרִים וּבִישׁ יִהְיֶה סוֹפְכֶם.

קֶטַע 9

73. הוֹי בְּנֵי אָדָם! נִמְשַׁל לָכֶם מָשָׁל. עַל כֵּן הַקְשִׁיבוּ לוֹ. הִנֵּה אֵלֶּה (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר אַתֶּם תִּקְרְאוּ אֲלֵיהֶם בִּמְקוֹם אַלְלָה, לֹא יִבְרְאוּ אֲפִלּוּ זְבוּב, וְאִם יִתְאַסְּפוּ כֻּלָּם לְשֵׁם כָּךְ. וְאִם זְבוּב אֶחָד יִשְׁלֹל מֵהֶם דְּבַר מָה לֹא יוּכְלוּ לְהַצִּילוֹ מִמֶּנּוּ. אָכֵן חַלָּשׁ הוּא הַדּוֹרֵשׁ וְהַנִּדְרָשׁ.

74. הֵם לֹא הֶעֱרִיכוּ אֶת אַלְלָה כְּרָאוּי לוֹ,[6] וְאוּלַם אַלְלָה חָזָק וְעִזּוּז.

75. אַלְלָה יִבְחַר לוֹ מִן הַמַּלְאָכִים שְׁלִיחִים, וּמִבְּנֵי הָאָדָם. אַלְלָה שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה.

76. הוּא יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר לִפְנֵיהֶם וְאֶת אֲשֶׁר אַחֲרֵיהֶם, וְאֶל אַלְלָה חוֹזְרִים הַדְּבָרִים.

---

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 28 ; סורת ע'אפר 40 : 11 ; וסורת אל-ג'את'יה 45 : 26.
2. ר' סורת אל-קצצ 25 : 87.
3. ר' סורת יונוס 10 : 41.
4. ר' סורת אש-שורא 42 : 15.
5. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 117.
6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 91.

77. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! כִּרְעוּ וְסִגְדוּ וְעִבְדוּ אֶת רִבּוֹנְכֶם וַעֲשׂוּ הַטּוֹב לְמַעַן תַּצְלִיחוּ.

78. וְקוּמוּ לְהֵאָבֵק לְשֵׁם אַלְלָה כְּרָאוּי לוֹ. כִּי הוּא בָּחַר בָּכֶם וְלֹא הֵטִיל עֲלֵיכֶם כָּל קֹשִׁי בַּדָּת,[1] דָּתוֹ שֶׁל אֶבְּרַאהִים אֲבִיכֶם. כְּבָר הוּא (אַלְלָה) קָרָא לָכֶם מֻסְלְמִים מִלְּפָנִים, וְגַם בַּזֶּה (הַקּוּרְאָן), לְמַעַן יִהְיֶה הַשָּׁלִיחַ (מוּחַמַּד) עֵד עֲלֵיכֶם, וְאַתֶּם תָּעִידוּ עַל בְּנֵי הָאָדָם.[2] לָכֵן קַיְּמוּ אֶת הַתְּפִלָּה וּתְנוּ זָכַּאת, וּבַקְּשׁוּ מַחְסֶה בְּאַלְלָה. הוּא מָגִנְּכֶם. כַּמָּה טוֹב הַמָּגֵן וְכַמָּה טוֹב הַמּוֹשִׁיעַ.

---

1. ר׳ סורת אל-מאאידה 5 : 6.
2. ר׳ סורת אל-בקרה 2 : 143.

23

סוּרַת אַלְ-מוּאמִנוּן

הַמַּאֲמִינִים

סורה זו נקראת «אַלְ-מוּאמְנוּן, הַמַּאֲמִינִים» משום שהיא פותחת בהצלחת המאמינים, ותיאורם ושכרם בעולם הבא. ר' פ' 1 - 11, וגם ר' פ' 57 - 67.
הורדה במכה אחרי סורת אל-אנביא' 21, ופסוקיה מאה ושמונה-עשר. קיבלה את שמה «הַמַּאֲמִינִים» מפסוק אחד.

סוּרַת אַלְ-מוּאמְנוּן 23

חלק 18

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. כְּבָר הִצְלִיחוּ הַמַּאֲמִינִים,
2. אֲשֶׁר הֵם צְנוּעִים בִּתְפִלָּתָם,
3. וַאֲשֶׁר הֵם מִתְרַחֲקִים מִכָּל דִּבְרֵי הֶבֶל,[1]
4. וַאֲשֶׁר הֵם נוֹתְנִים זָכַּאת (צְדָקָה),
5. וַאֲשֶׁר הֵם לֹא מְקַיְּמִים יַחֲסֵי מִין,
6. אֶלָּא עִם בְּנוֹת זוּגָם, אוֹ עִם שִׁפְחוֹתֵיהֶם אֲשֶׁר בְּבַעֲלוּתָם, וְעַל כָּךְ לֹא יָאְשְׁמוּ,
7. אֲבָל הַחוֹשְׁקִים מֵעֵבֶר לְזֶה, כָּל אֵלֶּה הֵם הָעוֹבְרִים חֹק,[2]
8. וְהַשּׁוֹמְרִים עַל פִּקְדוֹנוֹת וְהַבְטָחוֹת,
9. וְהַמַּקְפִּידִים עַל מוֹעֲדֵי הַתְּפִלּוֹת,
10. הֵם הַיּוֹרְשִׁים,
11. אֲשֶׁר יִירְשׁוּ אֶת הַפִּרְדַּוְס,[3] וְשָׁם יִשָּׁאֲרוּ לָנֶצַח.[4]
12. וּבָרָאנוּ אֶת הָאָדָם מִשּׁוֹשֶׁלֶת שֶׁל טִין (שֶׁנִּלְקַח מִכָּל הָאָרֶץ),[5]
13. וְאָז הֵמַרְנוּ אוֹתוֹ לְטִפַּת זֶרַע אֲשֶׁר שָׁמַרְנוּ בְּמָקוֹם בָּטוּחַ,[6]
14. וְאָז הֵמַרְנוּ אֶת הַטִּפָּה לְדָם קָרוּשׁ, וְאַחַר כָּךְ לְעֻבָּר עִם עֲצָמוֹת, וְאָז כִּסִּינוּ אֶת הָעֲצָמוֹת בָּשָׂר. וְכָךְ נוֹצְרָה בְּרִיָּה חֲדָשָׁה. יִתְבָּרֵךְ אַלְלָה הַבּוֹרֵא הַטּוֹב בְּיוֹתֵר,

---

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 72.
2. ר' סורת אנ-נסאא' 4 : 25.
3. פרדוס, משמות גן עדן. ר' סורת אל-כהף 18 : 107.
4. ר' סורת מרים 19 : 63; וסורת אז-זוח'רוף 43 : 72.
5. ר' סורת אר-רום 30 : 20.
6. ר' סורת אס-סג'דה 32 : 7 - 8; וסורת אל-מורסלאת 77 : 21.

15. וּלְבַסּוֹף תָּמוּתוּ,[1]

16. אוּלָם בְּיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים תּוּקְמוּ לַתְּחִיָּה.

17. בָּרָאנוּ מֵעַל לָכֶם שִׁבְעָה רְקִיעִים, וְאֵין אֲנַחְנוּ נוֹטְשִׁים אֶת מַה שֶּׁבָּרָאנוּ.

18. וְהוֹרַדְנוּ מִן הַשָּׁמַיִם מַיִם בְּמִדָּה קְצוּבָה, וְאָגַרְנוּ אוֹתָם בְּתוֹכְכֵי הָאֲדָמָה, אַךְ אֲנַחְנוּ נוּכַל לִגְרֹם לָהֶם לָלֶכֶת לְאִבּוּד.

19. וְנַצְמִיחַ לָכֶם בָּהֶם גַּנּוֹת עֲצֵי תָּמָר וַעֲנָבִים אֲשֶׁר לָכֶם בָּהֶם פֵּרוֹת רַבִּים, וּמֵהֶם תֹּאכְלוּ.

20. וְגַם עֵץ (עֵץ הַזַּיִת) הַגָּדֵל עַל הַר סִינַי, הַנּוֹתֵן שֶׁמֶן לַמְּשִׁיחָה וְלָאֲכִילָה.[2]

21. וְאָכֵן בַּמִּקְנֶה לָכֶם לֶקַח, נַשְׁקֶה אֶתְכֶם מֵאֲשֶׁר בְּבִטְנָם,[3] וְלָכֶם בּוֹ תּוֹעֶלֶת רַבָּה, וּמִמֶּנּוּ תֹּאכְלוּ,[4]

22. וְעָלָיו וְעַל הָאֳנִיּוֹת תִּנָּשְׂאוּ.[5]

קֶטַע 2

23. אֶת נוּחַ שָׁלַחְנוּ לִבְנֵי עַמּוֹ, וְהוּא אָמַר, הוֹי בְּנֵי עַמִּי! עִבְדוּ אֶת אַלְלָה, אֵין לָכֶם כָּל אֱלֹהַּ זוּלָתוֹ, הַאִם לֹא תִּירְאוּ אֵפוֹא אוֹתוֹ?

24. אַךְ מַנְהִיגֵי בְּנֵי עַמּוֹ אֲשֶׁר כָּפְרוּ אָמְרוּ, אֵין זֶה אֶלָּא אִישׁ כְּמוֹכֶם הָרוֹצֶה לְהִתְנַשֵּׂא עֲלֵיכֶם. וְלוּ רָצָה אַלְלָה, הוֹרִיד מַלְאָכִים מִן הַשָּׁמַיִם. לֹא שָׁמַעְנוּ עַל אוֹדוֹת זֶה בְּקֶרֶב אֲבוֹתֵינוּ הָרִאשׁוֹנִים.

25. אֵין הוּא אֶלָּא אִישׁ שֶׁנִּטְרְפָה עָלָיו דַּעְתּוֹ, עַל כֵּן סִבְלוּ אוֹתוֹ זְמַן מָה (עַד שֶׁתָּנוּחַ וְתִתְיַשֵּׁב עָלָיו דַּעְתּוֹ, אוֹ שֶׁיָּמוּת).

26. אָמַר, רִבּוֹנִי! עֲזֹר לִי נֶגֶד הַמִּתְכַּחֲשִׁים לִי,

27. אָז הִשְׁרֵינוּ לוֹ, עֲשֵׂה אֶת הַתֵּבָה בְּהַשְׁגָּחָתֵנוּ וּלְפִי הַשְׁרָאָתֵנוּ, וְכַאֲשֶׁר תָּבוֹא פְּקֻדָּתֵנוּ, וְיִתְפָּרְצוּ הַמַּיִם הַגּוֹעֲשִׁים מִן הַתַּנּוּר תַּכְנִיס אֶל הַתֵּבָה שְׁנַיִם שְׁנַיִם (זָכָר וּנְקֵבָה) מִכָּל סוּגֵי הַחַי בְּיַחַד עִם בְּנֵי מִשְׁפַּחְתְּךָ, חוּץ מֵהַכּוֹפְרִים שֶׁגָּזַרְנוּ עֲלֵיהֶם טְבִיעָה, וְאַל תְּדַבֵּר אֵלַי עַל אוֹדוֹת הַכּוֹפְרִים, כִּי טוֹבְעִים הֵם,

---

1. ר' סורת אל-אסראי 17 : 44; סורת סבאי 34 : 2; סורת אל-חדיד 57 : 4; סורת אט-טלאק 65 : 12; וסורת אנ-נבאי 78 : 12.
2. ר' סורת את-תין 95 : 1 - 2.
3. חלב.
4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 5 - 6.
5. ר' סורת אנ-נחל 16 : 7; וסורת יא. סין 36 : 71 - 73.

28. וְכַאֲשֶׁר תֵּשֵׁב לָבֶטַח בַּתֵּבָה, אַתָּה וַאֲשֶׁר עִמְּךָ, אֱמֹר, הַשֶּׁבַח לְאַלְלָה אֲשֶׁר הִצִּילָנוּ מִן הָאֲנָשִׁים הַכּוֹפְרִים,

29. וֶאֱמֹר, רִבּוֹנִי! הוֹשִׁיבֵנִי מוֹשָׁב מְבֹרָךְ (בָּאָרֶץ), כִּי אַתָּה הַטּוֹב בְּיוֹתֵר בַּמּוֹשִׁיבִים.

30. הִנֵּה בָּזֶה אוֹתוֹת, וַאֲנַחְנוּ הָיִינוּ בּוֹחֲנִים.

31. אַחֲרֵיהֶם הֲקִימוֹנוּ דּוֹר אַחֵר,[1]

32. וְשָׁלַחְנוּ אֲלֵיהֶם שָׁלִיחַ מִקִּרְבָּם[2] לֵאמֹר, עִבְדוּ אֶת אַלְלָה, כִּי אֵין לָכֶם כָּל אֱלֹהַּ זוּלָתוֹ, הַאִם לֹא תִּירְאוּ?

קֶטַע 3

33. אַךְ מַנְהִיגֵי בְּנֵי עַמּוֹ אֲשֶׁר כָּפְרוּ וְהִכְחִישׁוּ אֶת קִיּוּמוֹ שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא, וַאֲשֶׁר הֶעֱנַקְנוּ לָהֶם רְוָחָה בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, אָמְרוּ, אֵין זֶה אֶלָּא אִישׁ כְּמוֹתְכֶם, הָאוֹכֵל וְשׁוֹתֶה כְּמוֹכֶם,

34. וְאִם תִּשְׁמְעוּ לְאָדָם כְּמוֹתְכֶם תִּהְיוּ אַתֶּם הַמַּפְסִידִים,

35. הַאִם יַבְהִיל אֶתְכֶם, כִּי אַחֲרֵי שֶׁתָּמוּתוּ וְתִהְיוּ עָפָר וַעֲצָמוֹת אַתֶּם מוּצָאִים חַיִּים (מִקִּבְרֵיכֶם)?

36. דָּבָר כָּזֶה מְאוֹד רָחוֹק מִלְּהִתְגַּשֵּׁם!

37. אֵין חַיִּים מִחוּץ לְחַיֵּינוּ בָּעוֹלָם הַזֶּה, כִּי אֲנַחְנוּ חַיִּים וּמֵתִים רַק פַּעַם אַחַת וְלֹא נָקוּם לִתְחִיָּה,

38. אֵין הוּא אֶלָּא אָדָם בָּדָה עַל אַלְלָה שְׁקָרִים, וְאֵין אֲנַחְנוּ מַאֲמִינִים לוֹ.

39. אָמַר (הַשָּׁלִיחַ שֶׁלָּהֶם), רִבּוֹנִי! עֲזֹר לִי נֶגֶד הַמִּתְכַּחֲשִׁים לִי.

40. אָמַר (אַלְלָה), עוֹד מְעַט יִתְחָרְטוּ.

41. וְאָז פָּגַע בָּהֶם וּבְצֶדֶק עֹנֶשׁ הַצְּוָחָה, וְעָשִׂינוּ אוֹתָם כְּקֶצֶף עַל פְּנֵי הַמַּיִם, שֶׁיֵּלְכוּ הַכּוֹפְרִים לַגֵּיהִנֹּם.

42. וּבָרָאנוּ אַחֲרֵיהֶם דּוֹרוֹת אֲחֵרִים.

43. אַךְ שׁוּם אֻמָּה לֹא תַּקְדִּים וְלֹא תְּאַחֵר אֶת מוֹעֲדָהּ הַקָּבוּעַ.[3]

---

1. הם בני עאד.
2. השליח הוא הוד.
3. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 5.

44. אַחֲרֵי כֵן שָׁלַחְנוּ אֶת שְׁלִיחֵינוּ זֶה אַחַר זֶה, וְכָל אֲשֶׁר בָּא שָׁלִיחַ אֶל אַחַת הָאֻמּוֹת, הָיוּ מִתְכַּחֲשִׁים לוֹ,[1] לָכֵן הֶעֱנַשְׁנוּ אוֹתָן וְהֶעֱבַרְנוּ אוֹתָן מִן הָעוֹלָם זוֹ אַחַר זוֹ, וְשַׂמְנוּ אוֹתָן לְשִׂיחָה.[2] שֶׁיֵּלְכוּ הַכּוֹפְרִים לַגֵּיהִנֹּם.

45. אַחַר שָׁלַחְנוּ אֶת מוּסַא וְאֶת הָארוּן אָחִיו עִם אוֹתוֹתֵינוּ, וּבְשִׁלְטוֹן גָּלוּי,

46. אֶל פַּרְעֹה וְנִכְבָּדָיו, וְאוּלָם הֵם הִתְנַשְּׂאוּ, וְהָיוּ שַׁחְצָנִים.

47. וְהֵם אָמְרוּ, הַאִם נַאֲמִין לִשְׁנֵי אֲנָשִׁים כָּמוֹנוּ, וּבְנֵי עַמָּם עֲבָדִים לָנוּ?

48. וְהֵם הִתְכַּחֲשׁוּ לִשְׁנֵיהֶם, עַל כֵּן הֻשְׁמְדוּ (טָבְעוּ בַּיָּם).

49. וּכְבָר נָתַנּוּ לְמוּסַא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) לְמַעַן יֻדְרְכוּ (בְּנֵי עַמּוֹ אֶל הָאֱמֶת).

50. וְעָשִׂינוּ מֵעִיסַא בֶּן מַרְיָם וְאִמּוֹ לְאוֹת, וְנָתַנּוּ לָהֶם מִקְלָט עַל גִּבְעָה בַּעֲלַת דֶּשֶׁא וּמַיִם זוֹרְמִים.

קֶטַע 4

51. הוֹי הַשְּׁלִיחִים! אִכְלוּ מִן הַמַּטְעַמִּים הַמֻּתָּרִים, וַעֲשׂוּ מַעֲשִׂים טוֹבִים, כִּי יוֹדֵעַ אֲנִי עַל מַעֲשֵׂיכֶם.

52. וְהַדָּת שֶׁלָּכֶם הִיא דָּת אַחַת, וַאֲנִי הוּא רִבּוֹנְכֶם, עַל כֵּן יִרְאוּ אוֹתִי.

53. וְאוּלָם (חֲסִידֵי הַנְּבִיאִים) הִתְפַּלְּגוּ לְסִיעוֹת, וְכָל סִיעָה מַחְזִיקָה בְּדֵעוֹתֶיהָ וּמְרֻצָּה מִמַּה שֶּׁיֵּשׁ לָהּ.

54. לָכֵן הַשְׁאִירֵם בְּטָעוּתָם עַד שֶׁיַּגִּיעַ זְמַן (עָנְשָׁם).

55. הַחוֹשְׁבִים הַכּוֹפְרִים שֶׁלְּטוֹבָתָם אֲנַחְנוּ מַעֲנִיקִים לָהֶם רְכוּשׁ וּבָנִים,

56. מְמַהֲרִים אֲנַחְנוּ לְהַעֲנִיק לָהֶם רֹב טוֹבָה? לֹא, אָמְנָם אֵין הֵם מַרְגִּישִׁים בָּזֶה.

57. אוּלָם, אֵלֶּה הָרוֹעֲדִים מִיִּרְאַת רִבּוֹנָם,

58. וְהַמַּאֲמִינִים בְּאוֹתוֹת רִבּוֹנָם,

59. וְאֵינָם מְצָרְפִים שֻׁתָּפִים לְרִבּוֹנָם,

60. הַנּוֹתְנִים מַה שֶּׁהֵם נוֹתְנִים (מִמַּעֲשִׂים טוֹבִים) וְלִבְבוֹתֵיהֶם מְלֵאִים יִרְאָה (שֶׁמַּעֲשֵׂיהֶם לֹא יִתְקַבְּלוּ) כַּאֲשֶׁר יַחַזְרוּ אֶל רִבּוֹנָם בְּיוֹם הַדִּין.

61. כָּל אֵלֶּה מְמַהֲרִים וּמִתְחָרִים לַעֲשׂוֹת אֶת הַטּוֹב.

62. אֲנוּ לֹא נָטִיל עַל נֶפֶשׁ מַשָּׂא אֶלָּא לְפִי יְכָלְתָּהּ לָשֵׂאת, וְאִתָּנוּ פִּנְקַס רִשּׁוּם דּוֹבֵר אֱמֶת, וְהֵם לֹא יֵעָשְׁקוּ,

1. ר׳ סורת יא. סין 36 : 30.
2. כלומר, השמדנו אותם לגמרי.

.63 אֲבָל לִבּוֹתֵיהֶם שְׁקוּעִים עָמֹק בַּתְּעִיָּה וְאֵינָם מַאֲמִינִים בַּקּוּרְאָן, כִּי מַעֲשֵׂיהֶם אֵינָם כְּמַעֲשֵׂי הַיְּרֵאִים,

.64 אוּלָם כַּאֲשֶׁר נִפְגַּע בְּאֵלֶּה מֵהֶם הַחַיִּים בִּרְוָחָה, וְהֵם יִצְעֲקוּ אֵלֵינוּ בַּצַּר לָהֶם.[1]

.65 אַל תִּצְעֲקוּ, הַיּוֹם לֹא תֵּעָזְרוּ עַל יָדֵינוּ,

.66 מִשּׁוּם שֶׁכַּאֲשֶׁר אוֹתוֹתַי נִקְרְאוּ בִּפְנֵיכֶם, אַךְ שַׁבְתֶּם עַל עִקְבוֹתֵיכֶם,

.67 בְּיָהִירוּת וּמְבַלִּים אֶת לֵילוֹתֵיכֶם בְּשִׂיחוֹת בְּטֵלוֹת.

.68 וְכִי לֹא חָשְׁבוּ עַל הַקּוּרְאָן, אוֹ אוּלַי בָּא אֲלֵיהֶם שָׁלִיחַ וְסֵפֶר שֶׁלֹּא בָּא אֶל אֲבוֹתֵיהֶם הָרִאשׁוֹנִים?

.69 אוֹ אוּלַי הַשָּׁלִיחַ אֲשֶׁר בָּא אֲלֵיהֶם אֵינוֹ יָדוּעַ לָהֶם, לָכֵן הֵם מִתְנַכְּרִים לוֹ?

.70 אוֹ אוּלַי אוֹמְרִים הֵם, שֶׁתְּקָפוֹ שִׁגָּעוֹן? זֶה שֶׁקֶר מֻחְלָט! לֹא כִּי אִם הוּא הֵבִיא לָהֶם אֶת הָאֱמֶת, וְאוּלָם מַרְבִּיתָם שׂוֹנְאִים אֶת הָאֱמֶת.

.71 אִלּוּ הָאֱמֶת (אַלְלָה) הִתְנַהֵג לְפִי יִצְרֵיהֶם, הָיוּ נֶחְרָבִים הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וּמְלוֹאָם. אֲנַחְנוּ הֵבֵאנוּ לָהֶם אֶת הָאַזְהָרָה הַמְּיֻעֶדֶת לָהֶם (הַקּוּרְאָן), אַךְ הֵם מִתְעַלְּמִים מִמֶּנָּה.

.72 הַאִם דּוֹרֵשׁ אַתָּה מֵהֶם שָׂכָר? הֲלֹא שְׂכַר רִבּוֹנְךָ טוֹב יוֹתֵר? כִּי הוּא הַמְּפַרְנֵס הַטּוֹב בְּיוֹתֵר.[2]

.73 אַתָּה רַק קוֹרֵא לָהֶם אֶל דֶּרֶךְ הַיָּשָׁר (דֶּרֶךְ הָאִסְלָאם),

.74 וְאוּלָם אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יַאֲמִינוּ בָּעוֹלָם הַבָּא סוֹטִים מִן הַדֶּרֶךְ הַיְּשָׁרָה.

.75 אִלּוּ אִם נְרַחֵם עֲלֵיהֶם וְנָסִיר מֵעֲלֵיהֶם צָרָה שֶׁהֵם נְתוּנִים בָּהּ, יַמְשִׁיכוּ בִּתְעִיָּתָם הַמְעַוֶּרֶת אוֹתָם.[3]

.76 וּכְבָר מִקֹּדֶם פָּגַעְנוּ בָּהֶם בָּעֹנֶשׁ, אַךְ הֵם לֹא נִכְנְעוּ לְרִבּוֹנָם וְלֹא הִשְׁפִּילוּ עַצְמָם לְפָנָיו.[4]

.77 וְאוּלָם כַּאֲשֶׁר נִפְתַּח עֲלֵיהֶם אֶת שַׁעַר הָעֹנֶשׁ הַקָּשֶׁה (בְּיוֹם הַדִּין), אָז יָבוֹאוּ לִידֵי יֵאוּשׁ.

---

1. ר׳ סורת צאד 38 : 3 ; וסורת אל-מוזמל 73 : 11 - 13.
2. ר׳ סורת יונוס 10 : 72 ; סורת צאד 38 : 86 ; וסורת אש-שורא 64 : 21.
3. ר׳ סורת אל-אנעאם 6 : 27 - 30 ; וסורת אל-אנפאל 8 : 23.
4. ר׳ סורת אל-אנעאם 6 : 43.

קֶטַע 5

78. הוּא אֲשֶׁר הֶעֱנִיק לָכֶם חוּשׁ הַשֵּׁמַע, וְחוּשׁ הָרְאִיָּה, וְהַלֵּב לְהָבִין, אַךְ מְעַט הוּא שֶׁתּוֹדוּ (לְאַלְלָה).
79. וְהוּא אֲשֶׁר הֵפִיץ אֶתְכֶם בָּאָרֶץ וַאֲשֶׁר אֵלָיו תֵּאָסְפוּ (בְּיוֹם הַדִּין).
80. וְהוּא הַמְּחַיֶּה וְהַמֵּמִית, וְלוֹ חִלּוּף הַלַּיְלָה וְהַיּוֹם, הַאִם לֹא תַּשְׂכִּילוּ?
81. וְאוּלָם הֵם אָמְרוּ אֶת אֲשֶׁר אָמְרוּ הָרִאשׁוֹנִים.
82. אָמְרוּ, הַאִם לְאַחַר שֶׁנָּמוּת וְנִהְיֶה לְעָפָר וַעֲצָמוֹת, הַאִם נָקוּם לִתְחִיָּה?[1]
83. הַבְטָחוֹת כָּאֵלֶּה כְּבָר שָׁמַעְנוּ, אֲנַחְנוּ וַאֲבוֹתֵינוּ מִקֶּדֶם, וְאֵין הֵן אֶלָּא אַגָּדוֹת הַקַּדְמוֹנִים.
84. אֱמֹר, לְמִי הָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר עָלֶיהָ, אִם יוֹדְעִים אַתֶּם?
85. הֵם יֹאמְרוּ, לְאַלְלָה. אֱמֹר, הַאִם לֹא תִּזָּכְרוּ?
86. אֱמֹר, מִי הוּא רִבּוֹן שִׁבְעַת הַשָּׁמַיִם, וְרִבּוֹן כֵּס הַמַּלְכוּת הֶעָצוּם?
87. יֹאמְרוּ, לְאַלְלָה הֵם. אֱמֹר, הַאִם לֹא תִּירְאוּ (מִן הָעֹנֶשׁ שֶׁלּוֹ אִם לֹא תַּאֲמִינוּ בּוֹ)?
88. אֱמֹר, בְּיַד מִי מַלְכוּת כָּל דָּבָר, וּמִי נוֹתֵן חָסוּת לְמִי שֶׁיְּבַקֵּשׁ אֶת חָסוּתוֹ, אִם יוֹדְעִים אַתֶּם?
89. הֵם יֹאמְרוּ, לְאַלְלָה הֵם. אֱמֹר, אִם כֵּן כֵּיצַד אַתֶּם מְכֻשָּׁפִים?
90. כְּבָר הֵבֵאנוּ לָהֶם אֶת הָאֱמֶת (הַקּוּרְאָן), אוּלָם הֵם כּוֹפְרִים וְכוֹזְבִים.
91. אַלְלָה לֹא עָשָׂה לְעַצְמוֹ כָּל וָלָד, וְאֵין כָּל אֱלֹהַּ אִתּוֹ. אִלּוּ זֶה הָיָה נָכוֹן, כִּי אָז הָיָה כָּל אֱלֹהַּ הוֹלֵךְ לוֹ עִם אֲשֶׁר בָּרָא, וְהָיוּ מִתְחָרִים בֵּינֵיהֶם. יִשְׁתַּבַּח שֵׁם אַלְלָה וְיִתְעַלֶּה מֵעַל מָה שֶׁהֵם מְיַחֲסִים לוֹ.
92. הוּא יוֹדֵעַ הַנִּסְתָּר וְהַנִּגְלֶה, הַנַּעֲלֶה מֵעַל לְכָל מַה שֶּׁהֵם מְשַׁתְּפִים לוֹ.

קֶטַע 6

93. אֱמֹר, רִבּוֹנִי אִם אָמְנָם תַּרְאֵנִי אֶת (הָעֹנֶשׁ) אֲשֶׁר הֻבְטַח לָהֶם,
94. רִבּוֹנִי, כִּי אָז אַל תָּשִׂים אוֹתִי בֵּין קְהַל הַכּוֹפְרִים.
95. אָכֵן אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים לְהַרְאוֹת לְךָ אֶת (הָעֹנֶשׁ) אֲשֶׁר הִבְטַחְנוּ לָהֶם.
96. שַׁלֵּם טוֹבָה תַּחַת רָעָה.[2] אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים טוֹב אֶת אֲשֶׁר יֹאמְרוּ.
97. אֱמֹר, רִבּוֹנִי! בְּךָ אֶחֱסֶה מִלַּחְשׁוּשֵׁי הַשְּׂטָנִים,[3]

---

1. ר' סורת יא. סין 36 : 77 - 79 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 14.
2. ר' סורת אר-רעד 13 : 22.
3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 200 - 201.

98. רִבּוֹנִי! שְׁמְרֵנִי מִפְּנֵי שֶׁיִּהְיוּ אִתִּי.

99. וּבְבוֹא הַמָּוֶת אֶל אֶחָד מֵהֶם (הַכּוֹפְרִים), יֹאמַר, רִבּוֹנִי! הֲשִׁיבוּנִי (לַחַיִּים בָּאָרֶץ),[1]

100. לְמַעַן אֶעֱשֶׂה הַיָּשָׁר אֲשֶׁר נָטַשְׁתִּי. לֹא וָלֹא! אֵלֶּה רַק מִלִּים אֲשֶׁר הוּא אוֹמֵר. יֶשְׁנָהּ מֵאֲחוֹרֵיהֶם מְחִצָּה שֶׁתַּשְׁאִירֵם שָׁם עַד יוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים.

101. וְאָז כַּאֲשֶׁר יִתָּקַע בַּשּׁוֹפָר יִפָּסְקוּ קִשְׁרֵי הַמִּשְׁפָּחָה, וְלֹא יִדְאֲגוּ אֶחָד לַשֵּׁנִי.

102. וּמִי שֶׁמֹּאזְנָיו כְּבֵדִים יִהְיוּ,[2] אֵלֶּה יִהְיוּ הַזּוֹכִים בַּגַּן.

103. וּמִי שֶׁמֹּאזְנָיו קַלִּים יִהְיוּ, אֵלֶּה יְאַבְּדוּ אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם לָנֶצַח בַּגֵּיהִנֹּם,

104. הָאֵשׁ תִּשְׂרֹף אֶת פְּנֵיהֶם עַד שֶׁיִּתְקַדְּרוּ.

105. הַאִם לֹא נִקְרְאוּ בִּפְנֵיכֶם אוֹתוֹתַי, וְאַתֶּם הִתְכַּחַשְׁתֶּם לָהֶם?

106. אָמְרוּ, רִבּוֹנֵנוּ! הָאֻמְלָלוּת שֶׁלָּנוּ גָּבְרָה עָלֵינוּ, וְהָיִינוּ אֲנָשִׁים תּוֹעִים.

107. רִבּוֹנֵנוּ! הוֹצִיאֵנוּ מִכָּאן וְאִם נָשׁוּב לְתָעוּת, נִהְיֶה פּוֹשְׁעִים.

108. אָמַר, הִשָּׁאֲרוּ מֻנָּדִים בְּתוֹכָהּ וְאַל תְּדַבְּרוּ אֵלַי.

109. הָיָה חֵלֶק מֵעֲבָדַי שֶׁהִתְפַּלֵּל, רִבּוֹנֵנוּ! הֶאֱמַנּוּ, סְלַח לָנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ, כִּי אַתָּה הַטּוֹב בָּרַחְמָנִים,

110. וְאוּלָם אַתֶּם לְעַגְתֶּם לָהֶם, עַד כִּי הִשְׁכִּיחוּכֶם זִכְרִי, וּצְחַקְתֶּם מֵהֶם,

111. הַיּוֹם גָּמַלְתִּי לָהֶם עַל סַבְלָנוּתָם וְהֵם הַמַּצְלִיחִים.

112. אָמַר, כַּמָּה שָׁנִים שְׁהִיתֶם בָּאָרֶץ?

113. אָמְרוּ, שָׁהִינוּ רַק יוֹם אוֹ חֵלֶק מִמֶּנּוּ. שְׁאַל אֶת הַמּוֹנִים.

114. אָמַר, אָכֵן שְׁהִיתֶם זְמַן קָצָר, לוּ רַק יְדַעְתֶּם.

115. הַאֻמְנָם חֲשַׁבְתֶּם כִּי בְּרָאנוּ אֶתְכֶם לַשָּׁוְא, וְכִי לֹא תַּחַזְרוּ אֵלֵינוּ?

116. אַלְלָה יִתְעַלֶּה הוּא הַמֶּלֶךְ הָאֲמִתִּי שֶׁאֵין אֱלֹהַּ זוּלָתוֹ, רִבּוֹן כֵּס הַמַּלְכוּת הַמְפֹאָר.

117. כָּל הַמִּתְפַּלֵּל אֶל אֱלֹהַּ אַחֵר זוּלַת אַלְלָה, בְּלִי כָּל הוֹכָחָה עַל כָּךְ, חֶשְׁבּוֹנוֹ הוּא עִם רִבּוֹנוֹ, כִּי הַכּוֹפְרִים לֹא יַצְלִיחוּ.

118. אֱמֹר, רִבּוֹנִי! סְלַח וְרַחֵם, כִּי אַתָּה הַטּוֹב שֶׁבָּרַחְמָנִים.

---

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 53.
2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 8 - 9.

24

סוּרַת אַנְ-נוּר

הָאוֹר

סורה זו נקראת «אַנְ-נוּר, הָאוֹר», משום שהשם «אַנְ-נוּר, הָאוֹר» נזכר בה שבע פעמים בפסוק 35. מדובר בסורה זו על המקור של האור הקדוש, האור של אללה שהוא בעצם האור של השמים והארץ. נוסף לזה, הסורה מדברת על האשמת הכזב נגד עאאישה, אשתו של הנביא, ודינם של אלה שמוציאים דיבתם של נשים חפות מפשע.
הורדה במדינה אחרי סורת אל-חשר 59, ופסוקיה ששים וארבעה. קיבלה את שמה «הָאוֹר» מפסוק שלושים וחמישה.

סוּרַת אַנְ-נוּר 24

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. זוֹ סוּרָה אֲשֶׁר הוֹרַדְנוּ מִשָּׁמַיִם, וְצִוִּינוּ עֲלֵיכֶם לְבַצֵּעַ אֶת פִּקּוּדוֹתֶיהָ, וּבָהּ הוֹרַדְנוּ אוֹתוֹת בְּהִירִים, לְמַעַן תִּזָּכְרוּ.

2. אֶת הָאִשָּׁה הַזּוֹנָה וְהָאִישׁ הַזּוֹנֶה, הַלְקוּ כָּל אֶחָד מֵהֶם מֵאָה מַלְקוֹת, וְאַל תִּהְיֶה בְּלִבְּכֶם חֶמְלָה עֲלֵיהֶם שֶׁלֹּא לְבַצֵּעַ אֶת חֹק אַלְלָה, אִם מַאֲמִינִים אַתֶּם בְּאַלְלָה וּבַיּוֹם הָאַחֲרוֹן. בְּנוֹכְחוּתָם שֶׁל קְהַל מַאֲמִינִים.

3. אִישׁ זוֹנֶה לֹא יִשָּׂא לְאִשָּׁה בִּלְתִּי אִם זוֹנָה אוֹ פַּגָּנִית, וְאִשָּׁה זוֹנָה לֹא תִּנָּשֵׂא בִּלְתִּי אִם לְאִישׁ זוֹנֶה אוֹ לְפַגָּנִי. וְאָסוּר הוּא לַמַּאֲמִינִים.

4. הַמּוֹצִיאִים דִּבָּה עַל נָשִׁים צְנוּעוֹת וְאֵינָם מוֹכִיחִים דִּבָּתָם בְּאַרְבָּעָה עֵדִים, יֵעָנְשׁוּ בִּשְׁמוֹנִים מַלְקוֹת, וְיִהְיוּ פְּסוּלִים לָעֵדוּת לְעוֹלָם, כִּי מֻשְׁחָתִים הֵם.

5. בִּלְעֲדֵי אֵלֶּה אֲשֶׁר חָזְרוּ בִּתְשׁוּבָה לְאַחַר מִכֵּן, וְעָשׂוּ אֶת הַטּוֹב, כִּי אַלְלָה סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

6. הַבְּעָלִים הַמַּאֲשִׁימִים אֶת נְשׁוֹתֵיהֶם בִּבְגִידָה בָּהֶם, וְאֵין לָהֶם עֵדִים מִלְּבַד עַצְמָם. הָעֵדוּת שֶׁל אֶחָד מֵהֶם הִיא שֶׁיִּשָּׁבַע בְּאַלְלָה אַרְבַּע פְּעָמִים כִּי הוּא צוֹדֵק,

7. וְהַשְּׁבוּעָה הַחֲמִישִׁית כִּי קִלְלַת אַלְלָה תָּחוּל עָלָיו אִם הוּא מְשַׁקֵּר,

8. לְמַעַן לְסַלֵּק הָעֹנֶשׁ מֵעָלֶיהָ, תִּשָּׁבַע בְּאַלְלָה אַרְבַּע פְּעָמִים כִּי הוּא מְשַׁקֵּר,

9. וְהַשְּׁבוּעָה הַחֲמִישִׁית כִּי קִלְלַת אַלְלָה תָּחוּל עָלֶיהָ אִם הוּא מְדַבֵּר אֱמֶת.

10. לוּלֵא חַסְדּוֹ שֶׁל אַלְלָה וּבִרְכָתוֹ שֶׁהֶעֱנִיק לָכֶם (הֱיִיתֶם נֶעֱנָשִׁים). אַלְלָה מְקַבֵּל חוֹזְרִים בִּתְשׁוּבָה וְחָכָם.

קֶטַע 2

11. אֵלֶּה אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ אֶת הַכָּזָב (עַל עָאאִישָׁה, אִשְׁתּוֹ שֶׁל הַנָּבִיא) הֵם קְבוּצָה קְטַנָּה מִבֵּינֵיכֶם. אַל תַּחְשְׁבוּ כִּי הַדָּבָר הַזֶּה רַע לָכֶם, כִּי רַק לְטוֹב לָכֶם הוּא. לְכָל אֶחָד מֵהֶם דַּיּוֹ מַה שֶּׁעָשָׂה מִן הַחֵטְא. הָאָשֵׁם הָעִקָּרִי צָפוּי לְעֹנֶשׁ חָמוּר.[1]

1. הכוונה היא לעבד-אללה אבן אבי סלול, הראש של הצבועים במדינה, אשר חתר נגד הנביא, וניסה לגרום לו בעיות כל הזמן.

12. הֲלֹא כַּאֲשֶׁר שְׁמַעְתֶּם אֶת הַדָּבָר הַזֶּה, חָשְׁבוּ הַמַּאֲמִינִים וְהַמַּאֲמִינוֹת טוֹב בְּלִבָּם (עַל אֲחֵיהֶם), וְאָמְרוּ, כָּזָב גָּלוּי הוּא זֶה!

13. לָמָּה לֹא הֵבִיאוּ (מוֹצִיאֵי הַכָּזָב) אַרְבָּעָה עֵדִים עַל הַדָּבָר הַזֶּה? כֵּיוָן שֶׁלֹּא הֵבִיאוּ עֵדִים, מְשַׁקְּרִים הֵם בְּעֵינֵי אַלְלָה.

14. לוּלֵא חֶסֶד אַלְלָה וְרַחֲמָיו עֲלֵיכֶם, בָּעוֹלָם הַזֶּה וּבָעוֹלָם הַבָּא, הָיָה פּוֹגֵעַ בָּכֶם עֹנֶשׁ עָצוּם בִּגְלַל עֲלִילַתְכֶם,

15. הִנֵּה קִבַּלְתֶּם אוֹתוֹ אִישׁ מִלְּשׁוֹן רֵעֵהוּ, וַאֲמַרְתֶּם בְּפִיּוֹתֵיכֶם אֶת אֲשֶׁר לֹא הָיְתָה לָכֶם כָּל יְדִיעָה. אַתֶּם חֲשַׁבְתֶּם כִּי עִנְיָן קַל הוּא, אַךְ בְּעֵינֵי אַלְלָה הוּא עָצוּם.

16. וּמַדּוּעַ, לֹא אֲמַרְתֶּם כַּאֲשֶׁר שְׁמַעְתֶּם עַל כָּךְ, אָסוּר לָנוּ אֲפִלּוּ לְדַבֵּר עַל זֶה. יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ! זוֹהִי עֲלִילַת שָׁוְא עֲצוּמָה .

17. אַלְלָה מַזְהִיר אֶתְכֶם לְבַל תַּחַזְרוּ עַל מַעֲשֶׂה כָּזֶה לְעוֹלָם, אִם מַאֲמִינִים אַתֶּם.

18. וְהוּא מַבְהִיר לָכֶם אֶת הָאוֹתוֹת, כִּי אַלְלָה יוֹדֵעַ וְחָכָם.

19. אֵלֶּה הַמִּשְׁתּוֹקְקִים כִּי שְׁמוּעַת הַתּוֹעֵבָה תִּתְפַּשֵּׁט בֵּין הַמַּאֲמִינִים, לָהֶם צָפוּי עֹנֶשׁ מַכְאִיב בָּעוֹלָם הַזֶּה וּבָעוֹלָם הַבָּא, כִּי אַלְלָה יוֹדֵעַ מַה שֶּׁאֵינְכֶם יוֹדְעִים.

20. לוּלֵא חֶסֶד אַלְלָה עֲלֵיכֶם וְרַחֲמָיו (הֱיִיתֶם נֶעֱנָשִׁים), כִּי אַלְלָה הוּא חַנּוּן וְרַחוּם.

קֶטַע 3

21. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! אַל תֵּלְכוּ בְּעִקְבוֹת הַשָּׂטָן. כִּי כָּל הַהוֹלֵךְ בְּעִקְבוֹת הַשָּׂטָן, הִנֵּה מְצַוֶּה הוּא עַל תּוֹעֵבָה וּמַעֲשִׂים רְאוּיִים לִגְנַאי. לוּלֵא חַסְדֵי אַלְלָה וְרַחֲמָיו עֲלֵיכֶם לֹא הָיָה אַף אֶחָד מִכֶּם נִשְׁאַר טָהוֹר, אוּלָם אַלְלָה מְטַהֵר אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה. וְאַלְלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.

22. וְלֹא יִשָּׁבְעוּ בַּעֲלֵי הַנְּדִיבוּת וְהָאֶמְצָעִים הָרַבִּים (מִבֵּין הַמַּאֲמִינִים),[1] לְהַפְסִיק בְּמַתַּן עֶזְרָה לִקְרוֹבֵי הַמִּשְׁפָּחָה, וּלְנִזְקָקִים, וְלַמְּהַגְּרִים, לְמַעַן אַלְלָה. כִּי מוּטָב לִשְׁכֹּחַ וְלִסְלֹחַ לָהֶם. הַאִם אֵין אַתֶּם רוֹצִים, שֶׁאַלְלָה יִסְלַח לָכֶם? כִּי אַלְלָה סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

---

1. המדובר באבו-בכר הצדיק, אביה של עאאישה, אשר נשבע להפסיק לתמוך בקרוב משפחה עני בשם מסטח, אשר היה בין מפיצי הכזב על בתו עאאישה. אבו-בכר נשמע לאללה והמשיך לתמוך במסטח.

23. הַמּוֹצִיאִים דִּבָּה עַל נָשִׁים טְהוֹרוֹת, תְּמִימוֹת, וּמַאֲמִינוֹת, יְקֻלְּלוּ בָּעוֹלָם הַזֶּה וּבָעוֹלָם הַבָּא, וְיֵעָנְשׁוּ עֹנֶשׁ עָצוּם,

24. בַּיּוֹם שֶׁלְּשׁוֹנוֹתֵיהֶם, יְדֵיהֶם, וְרַגְלֵיהֶם יָעִידוּ עַל אֲשֶׁר (אָמְרוּ) וְעָשׂוּ,

25. בַּיּוֹם הַהוּא יְמַלֵּא לָהֶם אַלְלָה בֶּאֱמֶת אֶת הַמַּגִּיעַ לָהֶם, וְאָז יֵדְעוּ כִּי אַלְלָה הוּא הָאֱמֶת הַגְּלוּיָה.

26. נָשִׁים מֻשְׁחָתוֹת תִּנָּשֶׂאנָה רַק לַאֲנָשִׁים מֻשְׁחָתִים, וַאֲנָשִׁים מֻשְׁחָתִים יִנָּשְׂאוּ רַק לְנָשִׁים מֻשְׁחָתוֹת. וְהַטּוֹבוֹת לַטּוֹבִים, וְהַטּוֹבִים לַטּוֹבוֹת. אֵלֶּה נְקִיִּים מִמַּה שֶׁיְּדַבְּרוּ עֲלֵיהֶם, לָהֶם סְלִיחָה וּפַרְנָסָה בְּיָד נְדִיבָה (בְּגַן עֵדֶן).[1]

קֶטַע 4

27. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! אַל תִּכָּנְסוּ אֶל בָּתִּים זוּלַת בָּתֵּיכֶם לִפְנֵי שֶׁתְּקַבְּלוּ רְשׁוּת, וְתִדְרְשׁוּ בִּשְׁלוֹם תּוֹשָׁבֵיהֶם, זֶה טוֹב יוֹתֵר לָכֶם לְמַעַן תִּזָּכְרוּ.

28. וְאִם לֹא תִּמְצְאוּ בָּהֶם אִישׁ, אַל תִּכָּנְסוּ אֲלֵיהֶם עַד אֲשֶׁר יֻתַּר לָכֶם. וְאִם יֵאָמֵר לָכֶם לַחֲזֹר, עֲשׂוּ כֵּן, זֶה מוּסָרִי וְטוֹב יוֹתֵר לָכֶם, כִּי אַלְלָה יוֹדֵעַ אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.

29. אֲבָל לֹא יֵחָשֵׁב לָכֶם לְחֵטְא אִם תִּכָּנְסוּ אֶל בָּתִּים בִּלְתִּי מְיֻשָּׁבִים, שֶׁאַתֶּם שׁוֹמְרִים רְכוּשׁ שֶׁלָּכֶם, כִּי אַלְלָה יוֹדֵעַ מַה שֶּׁתְּגַלּוּ וּמַה שֶּׁתַּסְתִּירוּ.

30. אֱמֹר לַמַּאֲמִינִים שֶׁיַּשְׁפִּילוּ אֶת עֵינֵיהֶם, וְיִשְׁמְרוּ עֶרְוָתָם, מִשּׁוּם שֶׁזֶּה יוֹתֵר טָהוֹר לָהֶם, כִּי אַלְלָה בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיהֶם.

31. אֱמֹר לַמַּאֲמִינוֹת שֶׁתַּשְׁפֵּלְנָה אֶת עֵינֵיהֶן, וְתִשְׁמֹרְנָה עֶרְוָתָן, וְלֹא תַּחְשֹׂפְנָה אֶת קִשּׁוּטֵיהֶן מִלְּבַד הַנִּגְלֶה מֵהֶם, וְתַעֲטֹפְנָה אֶת חֲזוֹתֵיהֶן בִּצְעִיפֵיהֶן. וְלֹא תַּחְשֹׂפְנָה אֶת קִשּׁוּטֵיהֶן אֶלָּא בִּפְנֵי בַּעֲלֵיהֶן, אוֹ אֲבוֹתֵיהֶן, אוֹ אֲבוֹת בַּעֲלֵיהֶן, אוֹ בְּנֵיהֶן, אוֹ בְּנֵי בַּעֲלֵיהֶן, אוֹ אֲחֵיהֶן, אוֹ בְּנֵי אֲחֵיהֶן, אוֹ בְּנֵי אַחְיוֹתֵיהֶן, אוֹ נְשׁוֹתֵיהֶן (הַמֻּסְלְמִיּוֹת), אוֹ שִׁפְחוֹתֵיהֶן, אוֹ עַבְדֵיהֶן (הַזְּקֵנִים) הַמְחֻסָּרִים כֹּחַ גַּבְרָא, אוֹ יְלָדִים שֶׁאֵינָם מַבְחִינִים בְּעִנְיְנֵי מִין, וְאַל לָהֶן לַחְבֹּט בְּרַגְלֵיהֶן עַל הָאֲדָמָה לְמַעַן יִוָּדַע מַה שֶּׁהֵן מַסְתִּירוֹת מִקִּשּׁוּטֵיהֶן. חִזְרוּ כֻּלְּכֶם בִּתְשׁוּבָה אֶל אַלְלָה, אַתֶּם הַמַּאֲמִינִים, לְמַעַן תִּהְיוּ מַצְלִיחִים.

32. הַשִּׂיאוּ אֶת הַבִּלְתִּי נְשׂוּאִים מִכֶּם, וְאֶת הַיְּשָׁרִים מִבֵּין עַבְדֵיכֶם וְשִׁפְחוֹתֵיכֶם.[2] אִם עֲנִיִּים הֵם, יַעֲשִׁירֵם אַלְלָה מֵחַסְדּוֹ. כִּי אַלְלָה רַב-חֶסֶד וְיוֹדֵעַ.

---

1. ר׳ סורת אל-חג׳ 22 : 50.
2. ר׳ סורת אן-נסאי 4 : 25.

33. אֵלֶּה מִכֶּם אֲשֶׁר אֵין לָהֶם כָּל אֶמְצָעִים לְהִנָּשֵׂא, עֲלֵיהֶם לִכְבֹּשׁ אֶת יִצְרָם עַד שֶׁיַּעֲנִיק לָהֶם אַלְלָה בְּחַסְדּוֹ אֶמְצָעִים. הָעֲבָדִים אֲשֶׁר בְּבַעֲלוּתְכֶם, אִם יִרְצוּ לְשַׁחְרֵר אֶת עַצְמָם, כִּתְבוּ לָהֶם אֶת תְּנָאֵי הַשִּׁחְרוּר, אִם יוֹדְעִים אַתֶּם כִּי הֵם יְשָׁרִים. הַעֲנִיקוּ לָהֶם מֵהוֹן אַלְלָה אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם. אַל תְּאַלְּצוּ שִׁפְחוֹתֵיכֶם לִזְנוּת, אִם יִרְצוּ לְהִשָּׁאֵר צְנוּעוֹת, בְּבַקֶּשְׁכֶם שְׂכַר הָעוֹלָם הַזֶּה. אַךְ אִם הֵן הֻכְרְחוּ לַעֲסֹק בִּזְנוּת, אַלְלָה יִסְלַח לָהֶן (וְלֹא לַאֲדוֹנֵיהֶן אֲשֶׁר כָּפוּ עֲלֵיהֶן אֶת הַזְּנוּת), כִּי הוּא סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

34. אָכֵן הוֹרַדְנוּ לָכֶם מִן הַשָּׁמַיִם אוֹתוֹת בְּרוּרִים, וּבָהֶם לֶקַח מֵאֵלֶּה שֶׁקָּדְמוּ לָכֶם וְהַזְהָרָה לַיְּרֵאִים.[1]

קֶטַע 5

35. אַלְלָה הוּא הָאוֹר שֶׁל הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. אוֹרוֹ נִמְשַׁל לְגֻמְחָה[2] אֲשֶׁר בָּהּ מְנוֹרָה, הַמְּנוֹרָה בְּתוֹךְ כְּלִי זְכוּכִית, וְהַזְּכוּכִית כְּכוֹכָב מַזְהִיר, וְדוֹלֶקֶת בְּשֶׁמֶן עֵץ הַזַּיִת הַמְבֹרָךְ, הָעֵץ אֵינוֹ נוֹטֶה מִזְרָחָה וְלֹא מַעֲרָבָה. הִנֵּה שַׁמְנוֹ יָאִיר וְלוּ לֹא תִּגַּע בּוֹ אֵשׁ. אוֹר עַל אוֹר. יַנְחֶה אַלְלָה אֶל אוֹרוֹ אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה, וְכָךְ אַלְלָה מַמְשִׁיל מְשָׁלִים לִבְנֵי אָדָם, כִּי הוּא יוֹדֵעַ כֹּל.

36. (הַנְחָיַת בְּנֵי אָדָם אֶל הָאוֹר שֶׁל אַלְלָה הִיא) בַּבָּתִּים אֲשֶׁר נָתַן אַלְלָה לְהָקִים וּלְהַזְכִּיר בָּהֶם אֶת שְׁמוֹ, וְשָׁם יְשַׁבְּחוּהוּ בַּבֹּקֶר וּבָעֶרֶב,[3]

37. אֲנָשִׁים אֲשֶׁר מִסְחָר וּמִמְכָּר אֵינָם מַסִּיחִים דַּעְתָּם מִלְּהַזְכִּיר אֶת שֵׁם אַלְלָה, וּמִלְּקַיֵּם אֶת הַתְּפִלָּה, וּמִלְּשַׁלֵּם זָכַאת.[4] וַחֲרֵדִים הֵם מִפְּנֵי הַיּוֹם (יוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר יִתְהַפְּכוּ בּוֹ הַלְּבָבוֹת וְהָעֵינַיִם (מִפַּחַד),[5]

38. לְמַעַן יִגְמֹל לָהֶם אַלְלָה עַל כָּל הַטּוֹב אֲשֶׁר עָשׂוּ, וְיוֹסִיף לָהֶם מֵחַסְדּוֹ. אַלְלָה יְפַרְנֵס אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה בְּלֹא חֶשְׁבּוֹן.[6]

39. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ, מַעֲשֵׂיהֶם כְּמַרְאֵה תַּעְתּוּעִים בַּמִּדְבָּר, יַחְשְׁבֶנּוּ הַצָּמֵא לַמַּיִם, וְאוּלָם בְּהַגִּיעוֹ אֵלָיו, לֹא יִמְצָאֵהוּ מְאוּמָה, אָמְנָם הוּא יִמְצָא (בְּיוֹם הַדִּין) אַלְלָה אֶצְלוֹ, וִישַׁלֵּם לוֹ אֶת מְלוֹא חֶשְׁבּוֹנוֹ, כִּי אַלְלָה מְהִיר חֶשְׁבּוֹן.

---

1. ר' סורת אז-זוח'רוף 43 : 56.
2. גומחה = שקע בקיר לשים בו מנורה.
3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 29 , ופ' 31 ; וסורת אל-ג'ן 72 : 18.
4. ר' סורת אל-ג'ומועה 62 : 9 ; וסורת אל-מונאפקון 63 : 9.
5. ר' סורת אבראהים 14 : 42 ; סורת ע'אפר 40 : 18 ; וסורת אל-אנסאן 76 : 8 - 12.
6. ר' סורת אל-בקרה 2 : 245, ופ' 261 ; סורת אנ-נסאי' 4 : 40 ; סורת אל-אנעאם 6 : 160 ; סורת את-תובה 9 : 121 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 7.

40. אוֹ כַּחֲשֵׁכָה בַּיָּם מְאוֹד עָמֹק אֲשֶׁר הַגַּלִּים מֵעָלָיו גְּבוֹהִים, גַּל מֵעָלָיו גַּל, וּמֵעֲלֵיהֶם עֲנָנִים, שִׁכְבוֹת מַחְשַׁכִּים זוֹ עַל גַּבֵּי זוֹ, אֲשֶׁר אִם יוֹשִׁיט אָדָם אֶת יָדוֹ לֹא יוּכַל לִרְאוֹתָהּ. וּמִי שֶׁלֹּא יִתֵּן לוֹ אַלְלָה אוֹר, אֵין לוֹ כָּל אוֹר.

קֶטַע 6

41. הַאִם לֹא תִּרְאֶה כִּי אַלְלָה יְשַׁבְּחוּ אוֹתוֹ כָּל שׁוֹכְנֵי הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְגַם הַצִּפּוֹרִים פּוֹרְשֵׂי הַכָּנָף, וְכָל אֶחָד יוֹדֵעַ אֶת תְּפִלָּתוֹ וְתִשְׁבַּחְתּוֹ? אַלְלָה יוֹדֵעַ אֶת כָּל אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ.[1]

42. לְאַלְלָה מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֶל אַלְלָה יָשׁוּב הַכֹּל (בְּיוֹם הַדִּין).

43. הַאִם לֹא תִּרְאֶה כִּי אַלְלָה יוֹלִיךְ עֲנָנִים, אַחֲרֵי כֵן יְחַבְּרֵם יַחַד, וְיַעֲשֶׂה אוֹתָם עֲרֵמָה, וְהִנֵּה תִּרְאֶה אֶת הַגֶּשֶׁם יוֹצֵא מִמֶּנָּה, וְיוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם מִתּוֹךְ הַרְרֵי הֶעָנָן בָּרָד, וּמַשְׁקֶה בּוֹ אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה, אוֹ מוֹנֵעַ אוֹתוֹ מִמִּי שֶׁיִּרְצֶה, כִּמְעַט יַחְטֹף נֹגַהּ בְּרָקוֹ אֶת הָרְאוּת.

44. יַהֲפֹךְ אַלְלָה אֶת הַלַּיְלָה וְאֶת הַיּוֹם. אָכֵן בַּזֶּה לֶקַח לְאַנְשֵׁי רְאוּת.[2]

45. וְאַלְלָה בָּרָא כָּל חַיָּה רוֹמֶשֶׂת מִן הַמַּיִם. יֵשׁ בָּהֶם הַזּוֹחֲלִים עַל גְּחוֹנָם, וּמֵהֶן הוֹלֵךְ עַל שְׁתֵּי רַגְלַיִם, וּמֵהֶן הוֹלֵךְ עַל אַרְבַּע רַגְלַיִם, כִּי אַלְלָה בּוֹרֵא מַה שֶּׁהוּא רוֹצֶה. כִּי אַלְלָה הַכֹּל יָכֹל.

46. אֲנַחְנוּ הוֹרַדְנוּ (בַּקּוּרְאָן) אוֹתוֹת בְּרוּרִים מִן הַשָּׁמַיִם, וְאַלְלָה יַדְרִיךְ אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר (הָאִסְלָאם).

47. יֵשׁ (הַצְּבוּעִים) הָאוֹמְרִים, אֲנַחְנוּ מַאֲמִינִים בְּאַלְלָה וּבַשָּׁלִיחַ (מוּחַמַּד) וַאֲנַחְנוּ מְצַיְּתִים לָהֶם, וְאוּלָם אַחַר כָּךְ סוֹטֶה חֵלֶק מֵהֶם מִשּׁוּם שֶׁאֵין הֵם מַאֲמִינִים.

48. כַּאֲשֶׁר קוֹרְאִים לָהֶם לִפְנוֹת אֶל אַלְלָה וּשְׁלִיחוֹ (מוּחַמַּד) לִשְׁפֹּט בֵּינֵיהֶם, גַּם אָז סוֹטֶה חֵלֶק מֵהֶם,

49. אַךְ לוּ הָיָה הַצֶּדֶק אִתָּם, הֵם בָּאִים כְּאִלּוּ בְּהַכְנָעָה אֶל הַשָּׁלִיחַ,

50. הַאִם יֵשׁ מַחֲלָה בִּלְבוֹתֵיהֶם, אוֹ הֵטִילוּ סָפֵק, אוֹ פָּחֲדוּ פֶּן אַלְלָה וּשְׁלִיחוֹ יַעַשְׁקוּ אוֹתָם? הֵם עַצְמָם חוֹטְאִים.

---

1. ר' סורת אל-אסראי 17 : 44.
2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 190.

קֶטַע 7

51. וְאוּלָם אִם הַמַּאֲמִינִים נִקְרָאִים אֶל אַלְלָה וּשְׁלִיחוֹ לִשְׁפֹּט בֵּינֵיהֶם, עֲלֵיהֶם לֵאמֹר, שָׁמַעְנוּ וְעָשִׂינוּ. וְאָכֵן אֵלֶּה הֵם הַמַּצְלִיחִים.

52. וַאֲשֶׁר יִשְׁמַע לְאַלְלָה וְלִשְׁלִיחוֹ וְחוֹשֵׁשׁ מִפְּנֵי אַלְלָה וְיָרֵא אוֹתוֹ, אֵלֶּה הֵם הַזּוֹכִים.

53. הֵם (הַצְּבוּעִים) נִשְׁבְּעוּ לְךָ (הַנָּבִיא) שְׁבוּעַת אֱמוּנִים חֲזָקָה בְּשֵׁם אַלְלָה, כִּי אִם תְּצַוֶּה עֲלֵיהֶם, יֵצְאוּ (אִתְּךָ לַמִּלְחָמָה בָּאוֹיֵב). אֱמֹר, אַל תִּשָּׁבְעוּ, הַצִּיּוּת שֶׁלָּכֶם כְּבָר יָדוּעַ (רַק בַּלָּשׁוֹן), כִּי אַלְלָה בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.[1]

54. אֱמֹר, צַיְּתוּ לְאַלְלָה וְצַיְּתוּ לַשָּׁלִיחַ (מוּחַמַּד), וְאִם תִּסְטוּ, הֲרֵי הוּא אַחְרָאִי רַק לְמַה שֶּׁהוּטַל עָלָיו (לְהַזְמִין אֶתְכֶם לְהַאֲמִין בְּאַלְלָה), וְאַתֶּם אַחְרָאִים לְמַה שֶּׁהוּטַל עֲלֵיכֶם (לְצַיֵּת לוֹ וּלְהַאֲמִין). אוּלָם אִם תְּצַיְּתוּ לוֹ תִּהְיוּ מֻדְרָכִים. כִּי עַל הַשָּׁלִיחַ הוּטַל רַק לְהוֹדִיעַ לָכֶם בְּרוּרוֹת.

55. אַלְלָה הִבְטִיחַ אֶת אֵלֶּה שֶׁהֶאֱמִינוּ וְעָשׂוּ אֶת הַטּוֹב מִכֶּם, שֶׁהֵם יִשְׁלְטוּ בָּאָרֶץ כַּאֲשֶׁר שָׁלְטוּ בָּהּ אֵלֶּה שֶׁקָּדְמוּ לָהֶם. וִיבַסֵּס לָהֶם אֶת הַדָּת (אִסְלָאם) שֶׁבָּחַר בִּשְׁבִילָם, וְיַעֲנִיק לָהֶם בִּטָּחוֹן בִּמְקוֹם פַּחַד. יַעַבְדוּ אוֹתִי, וְלֹא יְשַׁתְּפוּ לִי דָּבָר. וּמִי שֶׁכָּפַר אַחֲרֵי כֵן, אֵלֶּה הֵם הַמֻּשְׁחָתִים.

56. קַיְּמוּ אֶת הַתְּפִלָּה, וְשַׁלְּמוּ אֶת הַזָּכַּאת, וְצַיְּתוּ לַשָּׁלִיחַ לְמַעַן תְּרֻחֲמוּ.

57. אַל תַּחְשֹׁב כִּי הַכּוֹפְרִים יְכוֹלִים לַעֲמֹד מוּל אַלְלָה בָּאָרֶץ, אַדְּרַבָּה, מְעוֹנָם הַקָּבוּעַ יִהְיֶה גֵּיהִנֹּם, שָׁם יִהְיֶה סוֹפָם הָרַע.

קֶטַע 8

58. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! עַל אֵלֶּה שֶׁבִּבַעֲלוּתְכֶם מֵהָעֲבָדִים וְעַל הַיְּלָדִים שֶׁלֹּא בָּגְרוּ לְבַקֵּשׁ רְשׁוּת לְהִכָּנֵס אֲלֵיכֶם שָׁלוֹשׁ פְּעָמִים (לְחַדְרֵיכֶם הַפְּרָטִיִּים): לִפְנֵי תְּפִלַּת הַשַּׁחַר, בִּשְׁעַת הַצָּהֳרַיִם בַּהֲסִירְכֶם אֶת בִּגְדֵיכֶם לִשְׁעַת הַמְּנוּחָה, וּלְאַחַר תְּפִלַּת הַלַּיְלָה. בִּשְׁלֹשֶׁת זְמַנִּים אֵלֶּה שֶׁבָּהֶם אֵינְכֶם לְבוּשִׁים.
אַךְ אֵין בָּזֶה חֵטְא אִם יִכָּנְסוּ אֲלֵיכֶם בְּלִי בַּקָּשַׁת רְשׁוּת בִּשְׁעוֹת אֲחֵרוֹת. וְתִכָּנְסוּ זֶה אֶל זֶה. כָּךְ יַבְהִיר לָכֶם אַלְלָה אֶת אוֹתוֹתָיו, וְאַלְלָה יוֹדֵעַ וְחָכָם.

59. עַל הַתִּינוֹקוֹת אֲשֶׁר בָּגְרוּ לְבַקֵּשׁ רְשׁוּת כַּאֲשֶׁר עָשׂוּ הַמְּבֻגָּרִים מִלִּפְנֵיהֶם. כָּךְ יְבָאֵר לָכֶם אַלְלָה אֶת אוֹתוֹתָיו, וְאַלְלָה יוֹדֵעַ וְחָכָם.

---

1. ר׳ סורת את-תובה 9 : 96; סורת אל-חשר 59 : 11 - 12; וסורת אל-מנאפקון 63 : 2.

60. וּבַאֲשֶׁר לְנָשִׁים זְקֵנוֹת וַאֲשֶׁר תַּאֲוָתָן לַמִּשְׁכָּב חָלְפָה, אֵין עֲלֵיהֶן חֵטְא אִם יָסִירוּ אֶת בִּגְדֵיהֶן מִבְּלִי לְהַבְלִיט אֶת קִשּׁוּטֵיהֶן, וְאוּלָם כְּכָל שֶׁיַּצְנִיעוּ לֶכֶת כֵּן יִיטַב לָהֶן, וְאַלְלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.

61. אֵין עֲבֵרָה עַל הָעִוֵּר, וְעַל הַפִּסֵּחַ, וְעַל הַחוֹלֶה, וְאַף לֹא עֲלֵיכֶם אַתֶּם, כִּי תֹּאכְלוּ מִבָּתֵּיכֶם אוֹ מִבָּתֵּי אֲבוֹתֵיכֶם, אוֹ מִבָּתֵּי אִמּוֹתֵיכֶם, אוֹ מִבָּתֵּי אֲחֵיכֶם, אוֹ מִבָּתֵּי אַחְיוֹתֵיכֶם, אוֹ מִבָּתֵּי דּוֹדֵיכֶם (מִצַּד הָאָב), אוֹ מִבָּתֵּי דּוֹדוֹתֵיכֶם (מִצַּד הָאָב), אוֹ מִבָּתֵּי דּוֹדֵיכֶם (מִצַּד הָאֵם), אוֹ מִבָּתֵּי דּוֹדוֹתֵיכֶם (מִצַּד הָאֵם), אוֹ בַּבָּתִּים אֲשֶׁר מַפְתְּחוֹתֵיהֶם הֻפְקְדוּ בִּידֵיכֶם, אוֹ מִבֵּית יְדִידֵיכֶם. אֵין עֲבֵרָה עֲלֵיכֶם בֵּין אִם תֹּאכְלוּ יַחְדָּו אוֹ לְבַד. אַךְ בְּהִכָּנֶסְכֶם לַבָּתִּים (מְיֻשָּׁבִים בָּרְכוּ לְשָׁלוֹם אֶת הַתּוֹשָׁבִים),[1] אָמְנָם אִם תִּכָּנְסוּ לְבָתִּים בִּלְתִּי מְיֻשָּׁבִים בָּרְכוּ אֶת עַצְמְכֶם,[2] שְׁאֵלַת שָׁלוֹם מֵאֵת אַלְלָה, מְבֹרֶכֶת וְטוֹבָה. כָּזֹאת יְבָאֵר לָכֶם אַלְלָה אֶת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תַּשְׂכִּילוּ.

62. אָכֵן הַמַּאֲמִינִים הֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ בְּאַלְלָה וּבִשְׁלִיחוֹ, הַמִּשְׁתַּתְּפִים אִתּוֹ בָּאֲסֵפָה בְּעִנְיָן צִבּוּרִי, לֹא יֵלְכוּ בְּלִי לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ רִשָּׁיוֹן. אָכֵן אֵלֶּה אֲשֶׁר יְבַקְשׁוּ מֵאִתְּךָ רִשָּׁיוֹן אֵלֶּה הֵם אֲשֶׁר יַאֲמִינוּ בְּאַלְלָה וּבִשְׁלִיחוֹ. אִם יְבַקְשׁוּ רְשׁוּת מִמְּךָ (הַשָּׁלִיחַ מוּחַמַּד) לָלֶכֶת לְכָל עִנְיָן הַנּוֹגֵעַ לָהֶם, הַרְשֵׁה לַאֲשֶׁר תִּרְצֶה, וּבַקֵּשׁ לְמַעֲנָם אֶת סְלִיחַת אַלְלָה, כִּי אַלְלָה סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

63. אַל תִּקְרְאוּ אֶל הַשָּׁלִיחַ כְּשֵׁם שֶׁאַתֶּם קוֹרְאִים אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, אַלְלָה יוֹדֵעַ מִי מִכֶּם מִתְגַּנֵּב לָצֵאת בְּסֵתֶר בְּלִי רְשׁוּתוֹ שֶׁל הַשָּׁלִיחַ. יִזָּהֲרוּ הַמִּתְנַגְּדִים לִדְבָרָיו פֶּן יָעָמְדוּ בְּנִסָּיוֹן קָשֶׁה, אוֹ יִפְגַּע בָּהֶם עֹנֶשׁ מַכְאִיב.

64. אָכֵן לְאַלְלָה כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ. הוּא יוֹדֵעַ אֶת מַצַּבְכֶם וְאֶת הַיּוֹם שֶׁבּוֹ יוּחְזְרוּ הַבְּרִיּוֹת אֵלָיו, וְאָז יוֹדִיעַ לָהֶם מַה צָּפוּי לָהֶם בְּעַד מַעֲשֵׂיהֶם. אַלְלָה יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

1. באומרכם: אס-סלאמו עליכום: שלום עליכם.
2. באומרכם: שלום עלינו ועל עבדי אללה הטובים.

25

סוּרַת אַלְ-פוּרְקַאן
הַקוּרְאָן (הַמַּבְחִין בֵּין אֱמֶת וְשֶׁקֶר)

סורה זו נקראת «אַלְ-פוּרְקַאן» משום ששם זה מופיע בפתיחתה. «אַלְ-פוּרְקַאן» אחד מתיאורי הקוראן, המבחין בין אמת ושקר. השם הזה «אַלְ-פוּרְקַאן» נזכר בקוראן שש פעמים: סורת אל-בקרה 2 : 53, ופ' 185; סורת אאל עמראן 3 : 4; סורת אל-אנפאל 8 : 41; וסורת אל- אנביא' 21 : 48.

הורדה במכה אחרי סורת יא. סין 36. ופסוקיה שבעים ושבעה. קיבלה את שמה «אַלְ-פוּרְקַאן, הַקוּרְאָן הַמַּבְחִין בֵּין אֱמֶת וְשֶׁקֶר» מפסוק אחד.

סוּרַת אַלְ-פּוּרְקַאן 25

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. יִתְבָּרֵךְ (אַלְלָה) אֲשֶׁר הוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַפּוּרְקַאן (הַקּוּרְאָן הַמַּבְחִין בֵּין אֱמֶת וְשֶׁקֶר) אֶל עַבְדּוֹ (מוּחַמַּד)[1] לְמַעַן יִהְיֶה מַזְהִיר לְשׁוֹכְנֵי הָעוֹלָמִים,

2. אֲשֶׁר לוֹ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ,[2] וְלֹא הוֹלִיד וָלָד, וְאֵין לוֹ שֻׁתָּף בַּמְּלוּכָה,[3] וּבָרָא כָּל דָּבָר וְהִשְׁלִים אוֹתוֹ לְפִי מִדָּה מְדֻיֶּקֶת.

3. וַיִּקְחוּ (הַפַּגָּנִיִּים) לָהֶם מִבַּלְעָדָיו אֵלִים אֲחֵרִים, לֹא יִבְרְאוּ דָּבָר, וְהֵם עַצְמָם נִבְרְאוּ,[4] שֶׁאֵין בְּכוֹחָם לְהָרַע אוֹ לְהוֹעִיל אֲפִלּוּ לְעַצְמָם. וְלֹא יִשְׁלְטוּ בַּמָּוֶת וְלֹא בַחַיִּים, וְאֵינָם יְכוֹלִים לְהַחֲיוֹת מֵתִים.[5]

4. וְהַכּוֹפְרִים אָמְרוּ, אֵין זֶה (הַקּוּרְאָן) אֶלָּא שֶׁקֶר שֶׁבָּדָה אוֹתוֹ בְּעֶזְרַת אֲנָשִׁים אֲחֵרִים.[6] וְהֵם כָּפְרוּ וּבָדוּ שֶׁקֶר.

5. וְהֵם אָמְרוּ, אֵין (הַקּוּרְאָן) אֶלָּא לֶקֶט אַגָּדוֹת קַדְמוֹנִיּוֹת שֶׁהוּא רָשַׁם מִפִּי מִישֶׁהוּ אֲשֶׁר הִכְתִּיב לוֹ אוֹתוֹ, בֹּקֶר וָעֶרֶב.

6. אֱמֹר, הוֹרִיד אוֹתוֹ מִן הַשָּׁמַיִם הַיּוֹדֵעַ אֶת סוֹדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְהוּא סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

7. אָמְרוּ, מַה לוֹ לְשָׁלִיחַ זֶה יֹאכַל הַמַּאֲכָל וְיִתְהַלֵּךְ בַּשְּׁוָקִים (כִּשְׁאָר בְּנֵי הָאָדָם)? לָמָּה לֹא הוּרַד אֵלָיו מַלְאָךְ מִן הַשָּׁמַיִם לִהְיוֹת מַזְהִיר אִתּוֹ?

8. אוֹ יֻשְׁלַךְ אֵלָיו אוֹצָר (מִן הַשָּׁמַיִם),[7] אוֹ יִהְיֶה לוֹ גַּן אֲשֶׁר יֹאכַל מִמֶּנּוּ?[8] אָמְרוּ הַכּוֹפְרִים, אַתֶּם הוֹלְכִים אַחֲרֵי אִישׁ מְכֻשָּׁף.[9]

---

1. ר' סורת אל-אסראי' 17 : 1 ; סורת אל-ג'ן 72 : 19 ; וסורת פוצלת 41 : 42.
2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 158.
3. ר' סורת אל-אסראי' 17 : 111.
4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 20.
5. ר' סורת לוקמאן 31 : 28 ; סורת אל-קמר 54 : 50 ; סורת אנ-נאזעאת 79 : 13 - 14 ; סורת אצ-צאפאת 37 : 19 ; וסורת יא. סין 36 : 53.
6. ר' סורת אנ-נחל 16 : 103 - 105.
7. ר' סורת הוד 11 : 12.
8. ר' סורת אל-אסראי' 17 : 91.
9. ר' סורת אל-אסראי' 17 : 47, ופ' 101.

9. רְאֵה לְמַה הֵם מְדַמִּים אוֹתְךָ, כִּי תָּעוּ וְלֹא יוּכְלוּ לִמְצֹא אֶת הַשְּׁבִיל הַיָּשָׁר.[1]

קֶטַע 2

10. יִתְבָּרֵךְ (אַלְלָּה) אֲשֶׁר אִם יִרְצֶה יִתֵּן לְךָ טוֹב מִזֶּה, גַּנּוֹת שֶׁמִּתַּחְתָּן זוֹרְמִים נְהָרוֹת, וְגַם אַרְמוֹנוֹת יַעֲשֶׂה לְךָ.

11. וְאוּלָם הֵם (הַכּוֹפְרִים) כִּחֲשׁוּ בִּשְׁעַת הַדִּין, וּלְמַכְחִישׁ אֶת שְׁעַת הַדִּין הוֹעַדְנוּ אֵשׁ בּוֹעֶרֶת.

12. בִּרְאוֹתָהּ אוֹתָם מִמָּקוֹם רָחוֹק יִשְׁמְעוּ אֶת נַהֲמַת זַעֲמָהּ וּנְשִׁיפָתָהּ,

13. וְכַאֲשֶׁר יֻשְׁלְכוּ כְּבוּלִים אֶל מָקוֹם דָּחוּק וְצַר בַּגֵּיהִנֹּם,[2] וְשָׁם יְקַוּוּ לְעַצְמָם אֶת הַמָּוֶת (כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה קֵץ לַיִּסּוּרִים).

14. אָז נֶאֱמַר לָהֶם, אַל תְּבַקְּשׁוּ הַיּוֹם לָמוּת פַּעַם אַחַת אֶלָּא הַרְבֵּה פְּעָמִים.

15. אֱמֹר לָהֶם, הַאִם מָקוֹם זֶה טוֹב יוֹתֵר, אוֹ גַּן עֵדֶן אֲשֶׁר הֻבְטַח לַיְּרֵאִים? הוּא יִהְיֶה לָהֶם לִגְמוּל וּמִשְׁכָּן לְעוֹלָמִים,

16. וְשָׁם יִנָּתֵן לָהֶם כָּל אֲשֶׁר יִרְצוּ לָנֶצַח. זוֹ הַבְטָחַת רִבּוֹנְךָ שֶׁהוּא הִבְטִיחַ.

17. בְּיוֹם אֲשֶׁר יֶאֱסֹף אוֹתָם וְאֶת (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר עָבְדוּ מִבִּלְעֲדֵי אַלְלָּה, וְיֹאמַר, הַאַתֶּם הִתְעֵיתֶם עֲבָדַי אֵלֶּה, אוֹ הֵם תָּעוּ מִן הַדֶּרֶךְ?[3]

18. וְהֵם יֹאמְרוּ, לְךָ הַשֶּׁבַח! אֵין לָנוּ סַמְכוּת לָקַחַת לָנוּ מְגִנִּים מִבִּלְעָדֶיךָ. אוּלָם אַתָּה נָתַתָּ לְאֵלֶּה (הַכּוֹפְרִים) וְלַאֲבוֹתֵיהֶם לִחְיוֹת חַיֵּי רְוָחָה עַד אֲשֶׁר שָׁכְחוּ לִזְכֹּר אוֹתְךָ, כִּי אֲבוּדִים הָיוּ.[4]

19. הֲרֵי הֵם (הָאֱלִילִים שֶׁעֲבַדְתֶּם) כִּחֲשׁוּ אֶת דִּבְרֵיכֶם, וְאֵינְכֶם יְכוֹלִים לִמְנֹעַ אֶת עָנְשְׁכֶם וְלֹא לַעֲזֹר לְעַצְמְכֶם בִּמְאוּמָה. וְכָל חוֹטֵא מִכֶּם, נִתֵּן לוֹ לָחוּשׁ עֹנֶשׁ עָצוּם.

20. וְלֹא שָׁלַחְנוּ לְפָנֶיךָ מִן הַשְּׁלִיחִים אֶלָּא הָיוּ אוֹכְלִים הַמַּאֲכָל וּמְהַלְּכִים בַּשְּׁוָקִים. כָּךְ אֲנַחְנוּ מַעֲמִידִים אֶתְכֶם בְּנִסָּיוֹן לִרְאוֹת אִם תִּהְיוּ בַּעֲלֵי סַבְלָנוּת, כִּי רִבּוֹנְךָ רוֹאֶה.[5]

---

1. ר׳ סורת אל-אסראי׳ 17 : 48.
2. ר׳ סורת אבראהים 14 : 49; וסורת צאד 38 : 38.
3. ר׳ סורת אל-מאאידה 5 : 116.
4. ר׳ סורת אל-אנביאי׳ 21 : 44.
5. ר׳ סורת אל-אנעאם 6 : 124; סורת יוסף 12 : 109; וסורת אל-אנביאי׳ 21 : 8.

חלק 19

קֶטַע 3

21. אֵלֶּה (עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר אֵינָם מְצַפִּים לִפְגִישָׁתֵנוּ אוֹמְרִים, לוּ הוּרְדוּ אֵלֵינוּ הַמַּלְאָכִים מִן הַשָּׁמַיִם, אוֹ נִרְאֶה אֶת רִבּוֹנֵנוּ?[1] אָכֵן הִתְנַשְּׂאוּ בְּנַפְשָׁם, וְהֵם עָבְרוּ כָּל גְּבוּל בְּיְהִירוּתָם.

22. בְּיוֹם אֲשֶׁר יִרְאוּ אֶת הַמַּלְאָכִים, לֹא יִהְיֶה יוֹם בְּשׂוֹרָה טוֹבָה לַחוֹטְאִים, כִּי הַמַּלְאָכִים יֹאמְרוּ לָהֶם, חָלִילָה אָסוּר עֲלֵיכֶם לְהִכָּנֵס לְגַן עֵדֶן.

23. אָז נִפְנֶה אֶל כָּל מַעֲשֶׂה אֲשֶׁר עָשׂוּ (בָּעוֹלָם הַזֶּה) וְנַעֲשֶׂה אוֹתוֹ אָבָק פּוֹרֵחַ.[2]

24. אוּלָם בַּעֲלֵי גַּן עֵדֶן יִמְצְאוּ בַּיּוֹם הַהוּא מָעוֹן וּמְקוֹם מְנוּחָה טוֹב בְּיוֹתֵר.[3]

25. וּבְיוֹם שֶׁבּוֹ יִבָּקְעוּ הַשָּׁמַיִם עִם הָעֲנָנִים וְהַמַּלְאָכִים יָרוֹד יֵרְדוּ,

26. בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה הַשִּׁלְטוֹן הָאֲמִתִּי לָרַחְמָן, וְיִהְיֶה זֶה יוֹם מְצוּקָה לַכּוֹפְרִים.[4]

27. אוֹתוֹ יוֹם יִשֹּׁךְ הַכּוֹפֵר אֶת כַּפּוֹת יָדָיו וְיֹאמַר, לוּ רַק הָלַכְתִּי בְּדַרְכּוֹ שֶׁל הַשָּׁלִיחַ,

28. אוֹי לִי! לוּ רַק לֹא לָקַחְתִּי אֶת פְּלוֹנִי (הַכּוֹפֵר) לְיָדִיד לִי,[5]

29. הוּא הִתְעַנִי מִן הַקּוּרְאָן שֶׁבָּא אֵלַי. מֵאָז וּמִתָּמִיד הִפְקִיר הַשָּׂטָן אֶת הָאָדָם.

30. אָמַר הַשָּׁלִיחַ (מוּחַמַּד), רִבּוֹנִי! בְּנֵי עַמִּי נָטְשׁוּ אֶת הַקּוּרְאָן הַזֶּה.[6]

31. כָּךְ הֵקַמְנוּ לְכָל נָבִיא לְפָנֶיךָ אוֹיֵב מִבֵּין פּוֹשְׁעֵי בְּנֵי עַמּוֹ, אוּלָם רִבּוֹנְךָ דַּיּוֹ לְךָ כְּמַדְרִיךְ וְתוֹמֵךְ.

32. אָמְרוּ הַכּוֹפְרִים, לָמָּה לֹא הוּרַד אֵלָיו הַקּוּרְאָן מִן הַשָּׁמַיִם בְּבַת אַחַת? הוֹרַדְנוּ אוֹתוֹ כָּךְ בְּהַדְרָגָה לְמַעַן נְחַזֵּק אֶת לִבְּךָ. וְעָשִׂינוּ אוֹתוֹ בָּרוּר וְנִקְרָאֵהוּ מִלָּה בְּמִלָּה.[7]

33. עַל כָּל טַעֲנָה אֲשֶׁר הַכּוֹפְרִים יְבִיאוּ לְךָ, נָבִיא לְךָ בֵּאוּרֵי אֱמֶת מְפֹרָשִׁים הֵיטֵב.

---

1. ר׳ סורת אל-אנעאם 6 : 124 ; וסורת אל-אסראי׳ 17 : 92.
2. ר׳ סורת אל-בקרה 2 : 264 ; וסורת אבראהים 14 : 18.
3. ר׳ סורת אל-אנביאי׳ 21 : 103.
4. ר׳ סורת ע׳אפר 40 : 16 ; וסורת אל-מודת׳ר 74 : 9 - 10.
5. ר׳ סורת אל-אחזאב 33 : 66 - 68.
6. ר׳ סורת אל-אנעאם 6 : 112 ; וסורת פוצלת 41 : 26.
7. ר׳ סורת אל-אסראי׳ 17 : 106.

34. אַךְ הַכּוֹפְרִים יִגָּרְרוּ עַל פְּנֵיהֶם אֶל הַגֵּיהִנֹּם, הֵם הָרָעִים בְּיוֹתֵר מִכָּל הָאֲנָשִׁים, וְהֵם הַתּוֹעִים בְּיוֹתֵר מִכָּל בְּנֵי הָאָדָם מִדֶּרֶךְ הַיָּשָׁר.

קֶטַע 4

35. נָתַנּוּ לְמוּסָא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה), וְעָשִׂינוּ אֶת הָארוּן אָחִיו כְּעוֹזֵר לוֹ.

36. וְאָמַרְנוּ לָהֶם, לְכוּ שְׁנֵיכֶם אֶל הָעָם אֲשֶׁר כִּחֵשׁ בְּאוֹתוֹתֵינוּ , אַחֲרֵי שֶׁהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הַשְׁמֵד הִשְׁמַדְנוּ אוֹתָם.

37. וְאֶת בְּנֵי עַם נוּח (נֹחַ) אֲשֶׁר הִתְכַּחֲשׁוּ לַשְּׁלִיחִים הִטְבַּעְנוּ אוֹתָם (בַּמַּבּוּל), וְעָשִׂינוּ אוֹתָם אוֹת לִבְנֵי אָדָם, וְהֵכַנּוּ עֹנֶשׁ מַכְאִיב לַכּוֹפְרִים.

38. וְאֶת בְּנֵי עַאד וּבְנֵי תַ'מוּד וּבַעֲלֵי אַר-רַס[1] וְדוֹרוֹת רַבִּים בֵּינֵיהֶם,

39. לְכֻלָּם הֵבֵאנוּ מְשָׁלִים (אַסְמַכְתָּאוֹת וְהוֹכָחוֹת), וְאֶת כֻּלָּם הַשְׁמֵד הִשְׁמַדְנוּ.

40. הֵם (כּוֹפְרֵי מַכָּה) עוֹבְרִים עַל יַד הָעִיר שֶׁהֻמְטְרָה הַמָּטָר הָרַע בְּיוֹתֵר,[2] הֲלֹא רָאוּ אוֹתָהּ? אֲבָל הֵם לֹא הֶאֱמִינוּ בִּתְחִיַּת הַמֵּתִים.

41. בִּרְאוֹת הַכּוֹפְרִים אוֹתְךָ הֵם לוֹעֲגִים לְךָ, הֲזֶה הוּא אֲשֶׁר שָׁלַח אַלְלָה לַשָּׁלִיחַ?[3]

42. הוּא כִּמְעַט הִתְעָה אוֹתָנוּ מֵעַל אֱלֹהֵינוּ, לוּלֵא הֶחְזַקְנוּ בָּהֶם, אַךְ סוֹפָם שֶׁיֵּדְעוּ, כַּאֲשֶׁר יִרְאוּ אֶת הָעֹנֶשׁ, מִי הַתּוֹעֶה מִכֹּל בַּדֶּרֶךְ.

43. הֲרָאִיתָ אֶת זֶה הַלּוֹקֵחַ לוֹ אֶת תַּאֲוָתוֹ לָאֵל? הֲתוּכַל לִהְיוֹת אַחְרַאי לוֹ?[4]

44. הַאִם אַתָּה סָבוּר כִּי מַרְבִּיתָם יִשְׁמְעוּ אוֹ יָבִינוּ? לֹא! הֵם רַק כִּבְהֵמוֹת, אֲפִלּוּ תּוֹעִים יוֹתֵר מִן הַדֶּרֶךְ.

קֶטַע 5

45. הַאִם לֹא רָאִיתָ אֵיךְ רִבּוֹנְךָ פּוֹשֵׁט אֶת הַצֵּל, וְלוּ רָצָה הָיָה מַפְסִיק אֶת תְּנוּעָתוֹ,[5] וְאוּלָם צִוִּינוּ אֶת הַשֶּׁמֶשׁ לְהַרְאוֹתוֹ.

46. וְאַחַר כָּךְ אֲנַחְנוּ מוֹשְׁכִים אֶת הַצֵּל בַּחֲזָרָה אֵלֵינוּ לְאַט לְאַט.

---

1. ר' סורת קאף 50 : 12.
2. העיר היא סדום.
3. ר' סורת אר-רעד 13 : 32.
4. ר' סורת פאטר 35 : 8.
5. ר' סורת אל-קצצ 28 : 71 - 72.

47. הוּא אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם אֶת הַלַּיְלָה כִּלְבוּשׁ,[1] וְאֶת הַשֵּׁנָה לִמְנוּחָה, וְעָשָׂה אֶת הַיּוֹם לְהַשִּׂיג מִחְיָה.[2]

48. וְהוּא אֲשֶׁר שָׁלַח אֶת הָרוּחוֹת בְּשׂוֹרָה טוֹבָה מִלִּפְנֵי רַחֲמָיו, וְהוֹרַדְנוּ מִן הַשָּׁמַיִם מַיִם טְהוֹרִים,

49. לְמַעַן לְהַחֲיוֹת בָּהֶם אֲדָמָה שֶׁהָיְתָה מֵתָה[3] וּלְהַשְׁקוֹת הֲמוֹן אָדָם וּבְהֵמָה מִמַּה שֶּׁבָּרָאנוּ.[4]

50. וְהֵפַצְנוּ אוֹתָם (הַמַּיִם) בֵּינֵיהֶם לְמַעַן יִזָּכְרוּ, וְאוּלָם מַרְבִּית הָאֲנָשִׁים סֵרְבוּ לְהִזָּכֵר וְכָפְרוּ.

51. וְלוּ רָצִינוּ, שָׁלַחְנוּ בְּכָל עִיר מַזְהִיר,[5]

52. לָכֵן אַל תִּשְׁמַע לַכּוֹפְרִים, וְהִלָּחֵם בָּהֶם מִלְחָמָה גְדוֹלָה (בְּעֶזְרַת הַקּוּרְאָן הַזֶּה).[6]

53. אַלְלָה הוּא זֶה אֲשֶׁר עִרְבֵּב אֶת שְׁנֵי הַיַּמִּים, הָאֶחָד שֶׁמֵּימָיו מְתוּקִים וַעֲרֵבִים, וְהַשֵּׁנִי שֶׁמֵּימָיו מְלוּחִים וּמָרִים, וְשָׂם מֵצַר בֵּינֵיהֶם וּמַחְסוֹם סָגוּר וּמְסֻגָּר.[7]

54. וְהוּא אֲשֶׁר בָּרָא מִן הַמַּיִם אָדָם, וְנָתַן לוֹ יַחֲסֵי מִשְׁפָּחָה קְרוֹבִים וּרְחוֹקִים, כִּי רִבּוֹנְךָ הַכֹּל יָכֹל.

55. וּבְכָל זֹאת עוֹבְדִים הַכּוֹפְרִים, בִּמְקוֹם אַלְלָה, אֱלִילִים אֲשֶׁר לֹא יוּכְלוּ לְהוֹעִיל אוֹ לְהַזִּיק לָהֶם, וְכָךְ נִלְחַם הַכּוֹפֵר נֶגֶד רִבּוֹנוֹ.[8]

56. אוּלָם אוֹתְךָ (מוּחַמַּד) שָׁלַחְנוּ כִּמְבַשֵּׂר וּמַזְהִיר.

57. אֱמֹר לָהֶם, אֵינִי מְבַקֵּשׁ מִכֶּם שָׂכָר עַל זֶה, אֲנִי רַק עוֹזֵר לָכֶם וּלְכָל מִי שֶׁיִּרְצֶה לִמְצֹא שְׁבִיל אֶל רִבּוֹנוֹ.[9]

58. סְמֹךְ עַל הַחַי אֲשֶׁר לֹא יָמוּת (אַלְלָה), וְשַׁבֵּחַ אֶת תְּהִלָּתוֹ,[10] כִּי הוּא הַבָּקִיא הַטּוֹב בְּיוֹתֵר בַּחֲטָאֵי עֲבָדָיו.

---

1. ר' סורת אש-שמס 91 : 4.
2. ר' סורת אל-קצצ 28 : 73.
3. ר' סורת אל-חג' 22 : 5.
4. ר' סורת אש-שורא 42 : 28 ; וסורת אר-רום 30 : 50.
5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 19, ופ' 92 ; סורת הוד 11 : 17 ; וסורת אל-אעראף 7 : 158.
6. ר' סורת את-תובה 9 : 73.
7. ר' סורת אנ-נמל 27 : 61 ; וסורת אר-רחמאן 55 : 19 - 21.
8. ר' סורת יא. סין 36 : 74 - 75.
9. ר' סורת את-תכויר 81 : 28.
10. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 67 ; סורת הוד 11 : 23 ; סורת אל-חדיד 57 : 3 ; סורת אל-מולכ 57 : 6 ; וסורת אל-מוזמל 73 : 9.

59. הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם בְּשִׁשָּׁה יָמִים, וְאַחַר כָּךְ עָלָה עַל כֵּס הַמַּלְכוּת, הוּא הָרַחְמָן. אִם יֵשׁ לְךָ סְפֵקוֹת שְׁאַל עָלָיו אֶת (הַשָּׁלִיחַ) הַבָּקִיא בִּגְדֻלָּתוֹ.

60. וְאִם אוֹמְרִים לָהֶם, סִגְדוּ לָרַחְמָן! הֵם אוֹמְרִים, מִי הוּא הָרַחְמָן? הַאִם נִסְגֹּד לְמִי שֶׁאַתָּה תְּצַוֶּה לָנוּ? וְזֶה הוֹסִיף לִסְטִיָּתָם וְהִתְרַחֲקוּתָם מִן הָאֱמוּנָה.

קֶטַע 6

61. יִתְבָּרֵךְ מִי שֶׁשָּׂם בַּשָּׁמַיִם מַעַרְכוֹת כּוֹכָבִים עִם מְנוֹרָה (הַשֶּׁמֶשׁ) וְיָרֵחַ מֵאִיר.

62. וְהוּא אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת הַלַּיְלָה וְאֶת הַיּוֹם חֲלִיפוֹת זֶה לָזֶה, לְמַעַן כָּל אֲשֶׁר יִרְצֶה לִזְכֹּר אוֹ לְהַכִּיר טוֹבָה.

63. עוֹבְדֵי הָרַחְמָן הַמְּהַלְּכִים בָּאָרֶץ בַּעֲדִינוּת, וּבְדַבְּרָם אִתָּם הַנִּבְעָרִים בְּגַסּוּת, יֹאמְרוּ, «שָׁלוֹם»,[1]

64. הֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר מְבַלִּים לֵילוֹתֵיהֶם מִתְפַּלְּלִים אֶל רִבּוֹנָם בִּסְגִידָה וּבַעֲמִידָה,[2]

65. וְהֵם אֲשֶׁר מִתְפַּלְּלִים לְרִבּוֹנָם, רִבּוֹנֵנוּ! הַרְחֵק מֵאִתָּנוּ אֶת עֹנֶשׁ גֵּיהִנֹּם, כִּי עָנְשׁוֹ נִצְחִי,

66. מָה רַע לִשְׁכֹּן וְלִחְיוֹת בּוֹ.

67. וְכַאֲשֶׁר הֵם תּוֹרְמִים (מֵהוֹנָם), אֵינָם מְפַזְּרִים וְאֵינָם מְקַמְּצִים, כִּי אִם יִשְׁמְרוּ עַל דֶּרֶךְ בֵּינַיִם,[3]

68. וְהֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר אֵינָם קוֹרְאִים וּמִתְפַּלְּלִים לְאֵל אַחֵר זוּלַת אַלְלָה, וְלֹא יַהַרְגוּ אֶת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר אָסַר אַלְלָה בְּלִי צִדּוּק, וְלֹא יִזְנוּ. וַאֲשֶׁר יַעֲשֶׂה זֹאת יָבוֹא עַל עָנְשׁוֹ,

69. וּבְיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים יֻכְפַּל עָנְשׁוֹ, וְיִשָּׁאֵר מָלֵא חֶרְפָּה בְּגֵיהִנֹּם לָנֶצַח,

70. אוּלָם אֵלֶּה אֲשֶׁר חָזְרוּ בִּתְשׁוּבָה וְהֶאֱמִינוּ וְעָשׂוּ מַעֲשִׂים טוֹבִים, לָהֶם יַחְלִיף אַלְלָה אֶת הָרָעוֹת בַּטּוֹבוֹת, כִּי אַלְלָה סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

71. הַחוֹזְרִים בִּתְשׁוּבָה וְהָעוֹשִׂים אֶת הַטּוֹב וְחוֹזְרִים מִתְחָרְטִים אֶל אַלְלָה,

72. וְאֵלֶּה שֶׁאֵינָם מְעִידִים עֵדוּת שֶׁקֶר, וּבְעָבְרָם עַל יַד דּוֹבְרֵי הֶבֶל, יַמְשִׁיכוּ בְּדַרְכָּם בְּכָבוֹד,

---

1. ר׳ סורת אל-קצץ 28 : 55.
2. ר׳ סורת אס-סג׳דה 32 : 16 ; סורת אז-זומר 39 : 9 ; וסורת אד׳-ד׳אריאת 51 : 17 - 18.
3. ר׳ סורת אל-אסראי׳ 17 : 29.

73. וְהֵם אֲשֶׁר אִם יַזְכִּירוּ לָהֶם אֶת אוֹתוֹת רִבּוֹנָם, אֵינָם שׁוֹמְעִים אוֹתָם בְּחֵרְשׁוּת וְעִוָּרוֹן (אֶלָּא מַקְשִׁיבִים אֲלֵיהֶם בְּעַיִן וּבְאֹזֶן פְּתוּחָה),

74. וְהֵם הָאוֹמְרִים, רִבּוֹנֵנוּ! תֵּן לָנוּ קוֹרַת עַיִן (נַחַת) בִּנְשׁוֹתֵינוּ וִילָדֵינוּ, וַעֲשֵׂה אוֹתָנוּ דֻּגְמַת מוֹפֵת לַיְּרֵאִים,

75. כָּל אֵלֶּה יְקַבְּלוּ כִּגְמוּל עַל סַבְלָנוּתָם הַחֶדֶר הָעֶלְיוֹן (בְּגַן עֵדֶן), וְשָׁם יִתְקַבְּלוּ בִּבְרָכָה וּדְרִישַׁת שָׁלוֹם,

76. וְשָׁם יִשְׁכְּנוּ לָנֶצַח, יָפֶה הוּא לְמָכוֹן וּלְמָקוֹם.

77. אֱמֹר, לֹא הָיָה רִבּוֹנִי שָׂם לֵב אֲלֵיכֶם לוּלֵא קְרִיאַתְכֶם. וְאוּלָם אַתֶּם הִכְחַשְׁתֶּם, וְלָכֵן אֵין לָכֶם מָנוֹס מֵהָעֹנֶשׁ.

26

סוּרַת אַשְׁ-שׁוּעַרָא'

הַמְּשׁוֹרְרִים

סורה זו קבלה את שמה «אַשְׁ-שׁוּעָרָא', הַמְּשׁוֹרְרִים» משום ששם זה ברבוי נזכר בה פעם אחת בלבד. (ר' פ' 224). אללה גינה את המשוררים בגלל שרבים מהם משקרים ואומרים מה שאינם עושים. אומנם הביטוי «שאער» ביחיד הופיע כמה פעמים, ר' סורת אל-אנביא' 21 : 5 ; אצ-צאפאת 37 : 36 ; אט-טור 52 : 30 ; ואל-חאקה 69 : 41. הכוונה מהזכרת המשוררים בסורה זו היא להשוות בין המשוררים המשקרים והנביאים הצודקים. הורדה במכה אחרי סורת אל-ואקעה 56, ופסוקיה מאתים עשרים ושמונה. קיבלה את שמה «הַמְּשׁוֹרְרִים» מפסוק מאתים עשרים וארבעה.

סוּרַת אַשְׁ-שׁוּעַרַא' 26

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. ט. ס. מ[1]
2. אֵלֶּה אוֹתוֹת הַסֵּפֶר הַגָּלוּי.[2]
3. הַאִם אַתָּה מִתְפַּקֵּעַ מִכַּעַס בִּגְלַל (שֶׁאַנְשֵׁי מַכָּה הַכּוֹפְרִים) אֵינָם מַאֲמִינִים?[3]
4. אִם נִרְצֶה נוֹרִיד אֲלֵיהֶם נֵס מִן הַשָּׁמַיִם שֶׁיִּהְיוּ צַוְּארֵיהֶם כְּפוּפִים לוֹ בְּהַכְנָעָה.[4]
5. בְּכָל פַּעַם שֶׁבָּאָה אֲלֵיהֶם אַזְהָרָה חֲדָשָׁה מִן הָרַחְמָן, הֵם פּוֹנִים לָהּ עֹרֶף,[5]
6. וּמִתְכַּחֲשִׁים לָהּ, אוּלָם עוֹד יָבוֹא עֲלֵיהֶם הָעֹנֶשׁ שֶׁהָיוּ לוֹעֲגִים לוֹ.[6]
7. הַאִם אֵינָם רוֹאִים אֶת הָאֲדָמָה, כַּמָּה הִצְמַחְנוּ בָּהּ מִכָּל סוּג מְפֹאָר?
8. בָּזֶה יֵשׁ אוֹת, אַךְ רֻבָּם אֵינָם מַאֲמִינִים.
9. רִבּוֹנְךָ הוּא הָעִזּוּז וְהָרַחוּם.

קֶטַע 2

10. זְכֹר כַּאֲשֶׁר קָרָא רִבּוֹנְךָ אֶל מוּסַא, לֵךְ אֶל הָעָם הַכּוֹפֵר,
11. הָעָם שֶׁל פַּרְעֹה, (וֶאֱמֹר לָהֶם), הַאִם לֹא יִרְאוּ (הָעֹנֶשׁ שֶׁל אַלְלָה)?
12. אָמַר, רִבּוֹנִי! חוֹשֵׁשׁ אֲנִי שֶׁלֹּא יַאֲמִינוּ לִדְבָרַי,
13. וַאַרְגִּישׁ אִי נוֹחִיוּת,[7] וּלְשׁוֹנִי לֹא יְדַבֵּר בִּרְהִיטוּת,[8] לָכֵן שְׁלַח (הַנְּבוּאָה) אֶל הָארוּן,
14. גַּם יֵשׁ לָהֶם תְּבִיעָה נֶגְדִּי, וּמְפַחֵד אֲנִי פֶּן יַהַרְגוּנִי.[9]

---

1. האותיות האלו נקראות בערבית: טא. סין. מים.
2. פתיחה זו נמצאת בראש סורות שונות, כמו: סורת יוסוף 12; סורת אל-קצצ 28; וסורת צאד 38.
3. ר' סורת אל-כהף 18: 6; וסורת פאטר 35: 8.
4. ר' סורת יונוס 10: 99; וסורת הוד 11: 118 - 119.
5. ר' סורת יוסוף 12: 102; וסורת יא. סין 36: 30.
6. ר' סורת אל-מואמנון 23: 44.
7. ר' סורת הוד 11: 12; וסורת אל-חג'ר 15: 97.
8. ר' סורת טא. הא 20: 27 - 28.
9. ר' סורת טא. הא 20: 45.

15. (אַלְלָה) אָמַר, לֹא וָלֹא! לְכוּ שְׁנֵיכֶם עִם אוֹתוֹתֵינוּ, וַאֲנוּ אִתְּכֶם מַקְשִׁיבִים,[1]

16. לְכוּ אֶל פַּרְעֹה וְהַגִּידוּ לוֹ, אֲנַחְנוּ שְׁלִיחֵי רִבּוֹן הָעוֹלָמִים,

17. שְׁלַח אִתָּנוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

18. אָמַר (פַּרְעֹה אֶל מוּסָא), הַאִם לֹא גִּדַּלְנוּ אוֹתְךָ בְּבֵיתֵנוּ מִיַּלְדוּתְךָ וְנִשְׁאַרְתָּ עִמָּנוּ מִסְפַּר שָׁנִים מֵחַיֶּיךָ,

19. וְעָשִׂיתָ מַה שֶּׁעָשִׂיתָ, וְהִנְּךָ לֹא מַכִּיר לִי טוֹבָה?

20. אָמַר (מוּסָא), מַה שֶּׁעָשִׂיתִי אָז הָיָה מִתּוֹךְ תְּעִיָּה,

21. וּבָרַחְתִּי מִפַּחֲדִי מִכֶּם, וְהֶעֱנִיק לִי רִבּוֹנִי חָכְמָה וְעָשָׂה אוֹתִי כְּשָׁלִיחַ,

22. (וְאַתָּה חוֹשֵׁב שֶׁגִּדַּלְתָּ אוֹתִי בְּבֵיתְךָ) חֶסֶד שֶׁעָשִׂיתָ לִי בִּזְמַן שֶׁשִּׁעְבַּדְתָּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל?

23. וְאָמַר פַּרְעֹה, וּמִי הוּא רִבּוֹן הָעוֹלָמִים?[2]

24. וְאָמַר (מוּסָא), הוּא רִבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם, אִם בְּטוּחִים בָּזֶה אַתֶּם, עַל כֵּן הַאֲמִינוּ!

25. וְאָמַר (פַּרְעֹה) לְאֵלֶּה שֶׁהָיוּ מִסָּבִיב לוֹ, הֲלֹא שְׁמַעְתֶּם?

26. (וּמוּסָא) הוֹסִיף, וְהוּא רִבּוֹנְכֶם וְרִבּוֹן אֲבוֹתֵיכֶם הָרִאשׁוֹנִים,

27. וְאָמַר (פַּרְעֹה), אָכֵן שְׁלִיחֲכֶם אֲשֶׁר נִשְׁלַח אֲלֵיכֶם מְשֻׁגָּע,[3]

28. הוֹסִיף (מוּסָא), רִבּוֹן הַמִּזְרָח וְהַמַּעֲרָב, וְכָל אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם, אִם מַשְׂכִּילִים אַתֶּם,[4]

29. אָמַר (פַּרְעֹה), אָכֵן אִם תִּקַּח לְךָ אֱלֹהַּ זוּלָתִי, אֲשִׂימְךָ בַּמַּעֲצָר,

30. אָמַר (מוּסָא), אֲפִלּוּ אִם אָבוֹא אֵלֶיךָ בְּהוֹכָחָה חוֹתֶכֶת?

31. וְאָמַר (פַּרְעֹה), הָבֵא אוֹתָהּ אִם בֶּאֱמֶת אַתָּה צוֹדֵק,[5]

32. אָז הִשְׁלִיךְ מוּסָא אֶת מַטֵּהוּ וַיְהִי לְנָחָשׁ אֲמִתִּי,

33. וְיוֹצֵא אֶת יָדוֹ (מֵחֵיקוֹ), וְהִנֵּה לְבָנָה הִיא לָרוֹאִים (בְּלִי צָרַעַת).[6]

---

1. ר' סורת טא. הא 20 : 46; וסורת אל-קצצ 28 : 35.
2. ר' סורת אל-קצצ 28 : 18; וסורת אז-זוח׳רוף 43 : 54.
3. ר' סורת אל-חג׳ר 15 : 6.
4. ר' סורת אל-בקרה 2 : 258.
5. ר' סורת אל-אעראף 7 : 106.
6. ר' סורת אל-אעראף 7 : 107 - 108.

קֶטַע 3

.34 וְאָמַר (פַּרְעֹה) לַמַּנְהִיגִים אֲשֶׁר סְבִיבוֹתָיו, אָכֵן זֶה הוּא מְכַשֵּׁף אָמָּן,

.35 רוֹצֶה הוּא לְנַשֶּׁלְכֶם מֵאַרְצְכֶם בִּכְשָׁפָיו. מָה עֲצַתְכֶם?

.36 אָמְרוּ, עַכֵּב אוֹתוֹ וְאֶת אָחִיו לִזְמַן מָה, וּשְׁלַח בֶּעָרִים מְאַסְּפִים,

.37 וְיָבִיאוּ לְךָ כָּל מְכַשֵּׁף אָמָּן.[1]

.38 וְהַמְכַשְּׁפִים כֻּנְּסוּ לְמוֹעֵד יוֹם קָבוּעַ.[2]

.39 וְנֶאֱמַר לָאֲנָשִׁים, הַאִם אַתֶּם מִתְאַסְּפִים?

.40 אוּלַי נֵלֵךְ אַחֲרֵי הַמְכַשְּׁפִים אִם הֵם מְנַצְּחִים.

.41 וְכַאֲשֶׁר בָּאוּ הַמְכַשְּׁפִים אָמְרוּ לְפַרְעֹה, הַאִם נְקַבֵּל פְּרָס אִם נְנַצֵּחַ?

.42 וְהוּא עָנָה, אָמְנָם כֵּן, וְגַם תִּהְיוּ מִן הַמְקֹרָבִים לָנוּ.[3]

.43 אָז אָמַר מוּסָא לַמְכַשְּׁפִים, הַשְׁלִיכוּ מַה שֶּׁבִּרְצוֹנְכֶם לְהַשְׁלִיךְ,

.44 וְהֵם הִשְׁלִיכוּ חַבְלֵיהֶם וּמַטּוֹתֵיהֶם בְּהִשָּׁבְעָם, בְּעֹז פַּרְעֹה אָנוּ מְנַצְּחִים.

.45 וְהִנֵּה מוּסָא הִשְׁלִיךְ אֶת מַטֵּהוּ, וְהוּא בָּלַע אֶת אֲחִיזַת הָעֵינַיִם שֶׁלָּהֶם,[4]

.46 וְנָפְלוּ הַמְכַשְּׁפִים מִשְׁתַּחֲוִים,

.47 וְאָמְרוּ, כְּבָר הֶאֱמַנּוּ בְּרִבּוֹן הָעוֹלָמִים,

.48 רִבּוֹן מוּסָא וְהָארוּן.

.49 וְאָמַר (פַּרְעֹה), הֲתַאֲמִינוּ לוֹ לִפְנֵי שֶׁהִרְשֵׁיתִי לָכֶם? אָכֵן, כַּנִּרְאֶה שֶׁהוּא הַגָּדוֹל שֶׁבָּכֶם שֶׁלִּמֵּד אֶתְכֶם אֶת הַכִּשּׁוּף! סוֹפְכֶם לָדַעַת כִּי אֲקַטַּע אֶת יְדֵיכֶם וְרַגְלֵיכֶם חֲלִיפוֹת, וְאַחַר כָּךְ אֶצְלֹב אֶתְכֶם יַחְדָּו,[5]

.50 אָמְרוּ, אֵין רַע. אָכֵן אֲנַחְנוּ חוֹזְרִים אֶל רִבּוֹנֵנוּ,[6]

.51 וַאֲנַחְנוּ מְקַוִּים שֶׁבִּהְיוֹתֵנוּ מֵרִאשׁוֹנֵי הַמַּאֲמִינִים (מִבְּנֵי עַמְּךָ) יִסְלַח לָנוּ רִבּוֹנֵנוּ עַל חֲטָאֵינוּ (אֲשֶׁר עָשִׂינוּ לִפְנֵי שֶׁהֶאֱמַנּוּ).[7]

---

1. ר׳ סורת אל-אעראף 7 : 111 - 112.
2. ר׳ סורת טא. הא 20 : 59.
3. ר׳ סורת אל-אעראף 7 : 113 - 114.
4. ר׳ סורת טא. הא 20 : 118.
5. חליפות, יד ימין ורגל שמאל, ויד שמאל ורגל ימין. ר׳ סורת אל-אעראף 7 : 124.
6. ר׳ סורת אל-אעראף 7 : 125.
7. ר׳ סורת טא. הא 20 : 73.

קֶטַע 4

52. אַחַר כָּךְ הִשְׁרֵינוּ לְמוּסַא, צֵא עִם עֲבָדַי בַּלַּיְלָה, כִּי רוֹדְפִים אַחֲרֵיכֶם.
53. וְשָׁלַח פַּרְעֹה בֶּעָרִים מְאַסְּפִים (לֶאֱסֹף חַיָּלִים).
54. (וְאָמַר פַּרְעֹה), אֵלֶּה הֵם עֵדָה קְטַנָּה,
55. אֲשֶׁר הִרְגִּיזוּ אוֹתָנוּ.
56. וַאֲנַחְנוּ כֻּלָּנוּ מוּכָנִים וְעוֹמְדִים עַל הַמִּשְׁמָר.
57. וְנוֹצִיא אוֹתָם (פַּרְעֹה וַאֲנָשָׁיו) מִגַּנִּים וּמַעְיָנוֹת,
58. וּמֵאוֹצָרוֹת וּמָקוֹם מְפֹאָר,
59. כָּךְ עָשִׂינוּ, וְהוֹרַשְׁנוּ כָּל אֵלֶּה (הָאוֹצָרוֹת) לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל,[1]
60. וְרָדְפוּ אַחֲרֵיהֶם בַּבֹּקֶר (עִם זְרִיחַת הַשֶּׁמֶשׁ),[2]
61. וְכַאֲשֶׁר רָאוּ שְׁנֵי הַמַּחֲנוֹת זֶה אֶת זֶה, אָמְרוּ אַנְשֵׁי מוּסַא, הֵם עוֹמְדִים לְהַשִּׂיג אוֹתָנוּ.
62. אָמַר (מוּסַא), לֹא וָלֹא, כִּי רִבּוֹנִי עִמִּי וְהוּא יַנְחֵנִי מֵישָׁרִים.
63. אָז הִשְׁרֵינוּ לְמוּסַא, הַכֵּה בְּמַטְּךָ אֶת הַיָּם, וְהַיָּם נִקְרַע, וְכָל חֵלֶק (מִן הַיָּם) כְּהַר עָצוּם הַנִּשָּׂא.[3]
64. וְנִמְשַׁךְ שָׁמָּה (אֶל תּוֹךְ הַיָּם) אֶת הָאֲחֵרִים (פַּרְעֹה וַאֲנָשָׁיו),
65. וְהִצַּלְנוּ אֶת מוּסַא וְאֶת אֲשֶׁר אִתּוֹ יַחְדָּו,
66. וְהִטְבַּעְנוּ אֶת הָאֲחֵרִים (פַּרְעֹה וַאֲנָשָׁיו).
67. אָכֵן בַּזֶּה אוֹת, אַךְ מַרְבִּיתָם לֹא יַאֲמִינוּ.
68. רִבּוֹנְךָ הוּא הָעִזּוּז וְהָרַחוּם.

קֶטַע 5

69. וּקְרָא לִפְנֵיהֶם עַל דְּבַר אֶבְּרַאהִים,
70. בְּאוֹמְרוֹ אֶל אָבִיו וּבְנֵי עַמּוֹ, מַה זֶּה אַתֶּם עוֹבְדִים?
71. אָמְרוּ, אָנוּ עוֹבְדִים פְּסָלִים וְנִשָּׁאֵר מְסוּרִים לָהֶם.[4]
72. וְאָמַר, הֲיִשְׁמְעוּ אֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֲלֵיהֶם לְעֶזְרָה?

---

1. ר׳ סורת אל-אעראף 7 : 137 ; סורת אל-קצצ 28 : 5 - 6 ; וסורת אד-דוח׳אן 44 : 23 - 28.
2. ר׳ סורת טא. הא 20 : 77.
3. ר׳ סורת טא. הא 20 : 78.
4. ר׳ סורת אל-אנביאי 21 : 52.

73. אוֹ שֶׁמָּא יוֹעִילוּ לָכֶם אוֹ יַזִּיקוּ?
74. וְאָמְרוּ, (לֹא), כִּי מָצָאנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ עוֹשִׂים כֵּן,[1]
75. אָמַר. רְאוּ אֶת אֲשֶׁר תַּעַבְדוּ,
76. אַתֶּם וַאֲבוֹתֵיכֶם הָרִאשׁוֹנִים,
77. הֵם (הַפְּסִילִים) אוֹיְבִים לִי, בִּלְעֲדֵי רִבּוֹן הָעוֹלָמִים,[2]
78. אֲשֶׁר בָּרָא אוֹתִי. הוּא יַנְחֵנִי לְמֵישָׁרִים,
79. וְהוּא אֲשֶׁר יַאֲכִילֵנִי וְיַשְׁקֵנִי,
80. וּבְמַחֲלָתִי הוּא אֲשֶׁר יְרַפְּאֵנִי,
81. וְהוּא אֲשֶׁר יְמִיתֵנִי, אַחַר יְחַיֵּנִי,
82. וְהוּא אֲשֶׁר אֲקַוֶּה כִּי יִסְלַח לִי חַטָּאתִי בְּיוֹם הַדִּין.
83. רִבּוֹנִי! תֵּן לִי חָכְמָה וְצָרְפֵנִי אֶל הַצַּדִּיקִים,
84. וְתֵן לִי שֵׁם טוֹב לַדּוֹרוֹת הַבָּאִים,[3]
85. וּקְבַע אוֹתִי בֵּין אֵלֶּה שֶׁיִּירְשׁוּ גִּנַּת הַנֹּעַם,
86. וּסְלַח לְאָבִי, כִּי הָיָה מִן הַתּוֹעִים,[4]
87. וְאַל תְּבַיְּשֵׁנִי בְּיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים,
88. בְּיוֹם שֶׁלֹּא יוֹעִילוּ נְכָסִים וּבָנִים,
89. אֶלָּא מִי שֶׁבָּא אֶל אַלְלָה בְּלֵב שָׁלֵם.
90. וִיקֹרַב גַּן עֵדֶן לַיְּרֵאִים,
91. וְנִגְלְתָה גֵּיהִנֹּם לַשּׁוֹגִים,
92. וְנֶאֱמַר אֲלֵיהֶם, אֵיפֹה הֵם (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר הֱיִיתֶם עוֹבְדִים,
93. מִבִּלְעֲדֵי אַלְלָה? הֲיוּכְלוּ לְהָגֵן עֲלֵיכֶם, אוֹ לְהָגֵן עַל עַצְמָם?
94. וְהוּטְלוּ אֶל תּוֹכָהּ (גֵּיהִנֹּם) הֵם וְהַתּוֹעִים,
95. וּגְדוּדֵי אֶבְּלִיס (הַשָּׂטָן) גַּם יַחַד.
96. וְאָמְרוּ, וְהֵם רָבִים בֵּינֵיהֶם בְּתוֹכָהּ,

---

1. ר׳ סורת אל-אנביאי׳ 21 : 53.
2. ר׳ סורת אל-אנעאם 6 : 81 ; סורת יונוס 10 : 71 ; סורת הוד 11 : 54 - 56 ; סורת אז-זוח׳רוף 43 : 26 - 28 ; וסורת אל-מומתחנה 60 : 4.
3. ר׳ סורת אנ-נחל 16 : 122 ; סורת אל-ענכבות 29 : 27 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 108 - 110.
4. ר׳ סורת אבראהים 14 : 41 ; סורת את-תובה 9 : 114 ; וסורת אל-מומתחנה 60 : 4.

97. חַי אַלְלָה! כִּי הָיִינוּ בְּתְעִיָּה בְּרוּרָה,
98. בְּהַשְׁווֹתֵנוּ אֶתְכֶם אֶל רִבּוֹן הָעוֹלָמִים,
99. הַפּוֹשְׁעִים, הֵם אֲשֶׁר הִתְעוּ אוֹתָנוּ,
100. אֵין לָנוּ עַתָּה מְלִיצִים,
101. וְלֹא יָדִיד חַם,
102. לוּ רַק נִתַּן לָנוּ לָשׁוּב (לָעוֹלָם), הָיִינוּ מִן הַמַּאֲמִינִים.
103. אָכֵן בַּזֶּה אוֹת, אַךְ מַרְבִּיתָם לֹא יַאֲמִינוּ,
104. וְרִבּוֹנְךָ הוּא הָעִזּוּז וְהָרַחוּם.

קֶטַע 6

105. וּבְנֵי עַם נוּח גַּם הֵם הִתְכַּחֲשׁוּ לַשְּׁלִיחִים,
106. בֶּאֱמוֹר לָהֶם אֲחִיהֶם נוּח, הַאִם לֹא תִּירְאוּ אֶת אַלְלָה?
107. שָׁלִיחַ נֶאֱמָן אֲנִי לָכֶם,
108. יִרְאוּ אֵפוֹא אֶת אַלְלָה וְשִׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
109. וְלֹא אֶשְׁאַל מִכֶּם כָּל שָׂכָר עַל הַדָּבָר הַזֶּה, כִּי כָּל שְׂכָרִי עַל רִבּוֹן הָעוֹלָמִים,
110. יִרְאוּ אֵפוֹא אֶת אַלְלָה וְשִׁמְעוּ בְּקוֹלִי .
111. אָמְרוּ, כֵּיצַד נַאֲמִין לְךָ, וְרַק הַבְּזוּיִים הָלְכוּ אַחֲרֶיךָ?
112. אָמַר (נוּח), לֹא מְשַׁנֶּה בִּשְׁבִילִי מַה הֵם עוֹשִׂים.
113. כִּי הֵם אַחְרָאִים בִּפְנֵי רִבּוֹנִי בִּלְבַד, לוּ תָּחוּשׁוּ,
114. וְלֹא אֲגָרֵשׁ מֵעַל פָּנַי אֶת הַמַּאֲמִינִים,
115. אֵין אֲנִי אֶלָּא מַזְהִיר גָּלוּי.
116. אָמְרוּ, נוּח! אִם לֹא תַּפְסִיק אֶת זֶה, תִּהְיֶה בֵּין הַנִּרְגָּמִים.
117. אָמַר, רִבּוֹנִי! בְּנֵי עַמִּי מַכְחִישִׁים לִי,
118. שְׁפֹט אַתָּה בֵּינִי לְבֵינָם, וְהַצֵּל אוֹתִי וְאֶת הַמַּאֲמִינִים אֲשֶׁר אִתִּי.
119. וְהִצַּלְנוּ אוֹתוֹ וְאֶת אֲשֶׁר אִתּוֹ בַּתֵּבָה הָעֲמוּסָה,
120. וְהִטְבַּעְנוּ אַחֲרֵי כֵן אֶת הַנִּשְׁאָרִים (הַכּוֹפְרִים),
121. אָכֵן בַּזֶּה אוֹת, אַךְ מַרְבִּיתָם לֹא יַאֲמִינוּ,
122. וְרִבּוֹנְךָ הוּא הָעִזּוּז וְהָרַחוּם.

קֶטַע 7

123. גַּם אַנְשֵׁי עַאד הִתְכַּחֲשׁוּ לַשְּׁלִיחִים (וּבִמְיֻחָד לִשְׁלִיחָם הוּד),
124. בֶּאֱמוֹר לָהֶם אֲחִיהֶם הוּד, הֲלֹא תִּירְאוּ אֶת אַלְלָה!
125. שָׁלִיחַ נֶאֱמָן אֲנִי לָכֶם,
126. יִרְאוּ אֶת אַלְלָה וְשִׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
127. וְלֹא אֶשְׁאַל מִכֶּם כָּל שָׂכָר עַל הַדָּבָר הַזֶּה, כִּי כָּל שְׂכָרִי מֵרִבּוֹן הָעוֹלָמִים,
128. הֲתִבְנוּ לָכֶם עַל כָּל מָקוֹם גָּבוֹהַּ בִּנְיָנִים מְפֹאָרִים לַשַּׁעֲשׁוּעִים?
129. וְתָקִימוּ מִבְצָרִים, כְּאִלּוּ תִּחְיוּ לָנֶצַח?
130. וּבְתָקְפְּכֶם (אֲנָשִׁים) תִּתְקְפוּ (אוֹתָם) כְּעָרִיצִים.
131. יִרְאוּ אֵפוֹא אַלְלָה וְשִׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
132. וְיִרְאוּ אֶת זֶה אֲשֶׁר הֶעֱנִיק לָכֶם אֶת אֲשֶׁר תֵּדְעוּ,
133. הֶעֱנִיק לָכֶם מִקְנֶה, וּבָנִים,
134. וְגִנּוֹת, וּמַעְיָנוֹת.
135. אָכֵן מְפַחֵד אֲנִי פֶּן יָבוֹא עֲלֵיכֶם עֹנֶשׁ יוֹם עָצוּם.
136. אָמְרוּ, אַחַת הִיא לָנוּ אִם תַּזְהִיר אוֹ לֹא תַּזְהִיר אוֹתָנוּ,[1]
137. אֵין זֶה (מַה שֶּׁאֲנַחְנוּ עוֹשִׂים) אֶלָּא מִנְהַג הָרִאשׁוֹנִים,
138. וַאֲנַחְנוּ אֵינֶנּוּ נֶעֱנָשִׁים.
139. הֵם הִתְכַּחֲשׁוּ לוֹ, וַאֲנַחְנוּ הִשְׁמַדְנוּ אוֹתָם. אָכֵן בַּזֶּה אוֹת, אַךְ מַרְבִּיתָם לֹא יַאֲמִינוּ,[2]
140. רִבּוֹנְךָ הוּא הָעִזּוּז וְהָרַחוּם.

קֶטַע 8

141. בְּנֵי תַ'מוּד הִכְחִישׁוּ לַשְּׁלִיחִים,
142. בֶּאֱמוֹר אֲחִיהֶם צַאלֶח, הַאִם לֹא תִּירְאוּ אֶת אַלְלָה?
143. אֲנִי שָׁלִיחַ נֶאֱמָן לָכֶם,
144. יִרְאוּ אֵפוֹא אֶת אַלְלָה וְשִׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
145. אֵין אֲנִי דּוֹרֵשׁ מִכֶּם שָׂכָר, כִּי שְׂכָרִי עַל רִבּוֹן הָעוֹלָמִים.

---

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 6; סורת יונוס 10 : 96 - 97; וסורת הוד 11 : 53.
2. ר' סורת פוצלת 41 : 15; סורת אל-אחקאף 46 : 25; סורת אנ-נג'ם 53 : 50; סורת אל-חאקה 60 : 7; וסורת אל-פג'ר 89 : 6 - 7.

146. הַחוֹשְׁבִים אַתֶּם כִּי תִּשָּׁאֲרוּ כָּאן בְּטוּחִים,
147. בְּגַנּוֹת וּמַעְיָנוֹת,
148. וּשְׂדוֹת תְּבוּאָה וַעֲצֵי תְּמָרִים בְּשֵׁלִים,
149. וְתַחְצְבוּ בָּתִּים בֶּהָרִים בְּכִשָּׁרוֹן,
150. יִרְאוּ אֵפוֹא אֶת אַלְלָה וְשִׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
151. וְאַל תְּצַיְּתוּ לְדִבְרֵי הַמַּשְׁחִיתִים,
152. אֲשֶׁר יַשְׁחִיתוּ עַל הָאָרֶץ וְלֹא יַעֲשׂוּ הַיָּשָׁר.
153. הֵם אָמְרוּ, אָכֵן, אַתָּה מִן הַמְּכֻשָּׁפִים,
154. אֵין אַתָּה בִּלְתִּי אִם אָדָם כָּמוֹנוּ, הָבֵא אֵפוֹא אוֹת אִם אַתָּה צוֹדֵק.
155. אָמַר, הִנֵּה נָאקָה (גְּמַלָּה), לָהּ מַשְׁקֶה וְלָכֶם מַשְׁקֶה יוֹם קָבוּעַ,
156. וְלֹא תִּגְעוּ בָּהּ לְרָעָה, פֶּן יֹאחַז בָּכֶם עֹנֶשׁ יוֹם עָצוּם,
157. וְאוּלָם הֵם הָרְגוּ אוֹתָהּ, אַךְ לְמָחֳרַת הִתְחָרְטוּ,[1]
158. מִשּׁוּם שֶׁבָּא עֲלֵיהֶם הָעֹנֶשׁ. אָכֵן בַּזֶּה אוֹת, אַךְ מַרְבִּיתָם לֹא יַאֲמִינוּ.
159. רִבּוֹנְךָ הוּא הָעִזּוּז וְהָרַחוּם.

קֶטַע 9

160. גַּם בְּנֵי עַם לוּט הִתְכַּחֲשׁוּ לַשְּׁלִיחִים,
161. אָמַר לָהֶם אֲחִיהֶם לוּט, הֲלֹא תִּירְאוּ אֶת אַלְלָה?
162. אָכֵן אֲנִי שָׁלִיחַ נֶאֱמָן לָכֶם,
163. יִרְאוּ אֵפוֹא אַלְלָה וְשִׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
164. אֵין אֲנִי דּוֹרֵשׁ מִכֶּם שָׂכָר, כִּי שְׂכָרִי עַל רִבּוֹן הָעוֹלָמִים.
165. הֲתָבוֹאוּ אֶל הַזְּכָרִים בְּתַאֲוָה מִבְּנֵי אָדָם,
166. וּמַזְנִיחִים אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם שֶׁבָּרָא אַלְלָה עֲבוּרְכֶם? אָכֵן, אֲנָשִׁים עוֹבְרִים חֹק אַתֶּם.
167. אָמְרוּ, לוּט! אִם לֹא תַּפְסִיק, תִּהְיֶה מִן הַמּוּצָאִים (מִן הָעִיר שֶׁלָּנוּ).[2]
168. אָמַר, אֲנִי שׂוֹנֵא מַה שֶּׁאַתֶּם עוֹשִׂים,
169. רִבּוֹנִי! הַצֵּל אוֹתִי עִם בְּנֵי בֵּיתִי מֵאֲשֶׁר יַעֲשׂוּ.

---

1. ר׳ סורת אל-אעראף 7 : 77; וסורת הוד 11 : 65.
2. ר׳ סורת אל-אעראף 7 : 82.

170. וְאָמְנָם הִצַּלְנוּ אוֹתוֹ יַחַד עִם בְּנֵי בֵּיתוֹ,
171. חוּץ מֵאִשָּׁה זְקֵנָה שֶׁהִתְעַכְּבָה.[1]
172. אַחַר הָרַסְנוּ אֶת הָאֲחֵרִים,
173. וְהִמְטַרְנוּ עֲלֵיהֶם מָטָר (שֶׁל אֲבָנִים). וּמָה רַע וְנוֹרָא הַמָּטָר שֶׁל הַמּוּזְהָרִים.
174. אָכֵן בַּזֶּה אוֹת, אַךְ מַרְבִּיתָם לֹא יַאֲמִינוּ.
175. רִבּוֹנְךָ הוּא הָעִזּוּז וְהָרַחוּם.

קֶטַע 10

176. אַנְשֵׁי אַל-אַיְכָּה (הַיַּעַר שֶׁל מִדְיָן)[2] הִתְכַּחֲשׁוּ לַשְּׁלִיחִים.
177. אָמַר לָהֶם שׁוּעַיְב, הֲלֹא תִּירְאוּ אֶת אַלְלָה?
178. אָכֵן שָׁלִיחַ נֶאֱמָן אֲנִי לָכֶם,
179. יִרְאוּ אֵפוֹא אַלְלָה וְשִׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
180. אֵין אֲנִי דּוֹרֵשׁ מִכֶּם שָׂכָר, כִּי שְׂכָרִי עַל רִבּוֹן הָעוֹלָמִים.
181. תְּנוּ אֶת הַמִּדָּה שְׁלֵמָה, וְאַל תִּהְיוּ מִן הַמַּחְסִירִים,
182. וְשִׁקְלוּ בְּמִשְׁקַל צֶדֶק,
183. וְלֹא תַּחְסִירוּ מְאוּמָה מִמָּה שֶׁמַּגִּיעַ לָאֲנָשִׁים, וְאַל תַּרְבּוּ שְׁחִיתוּת בָּאָרֶץ,[3]
184. וְיִרְאוּ אֶת אַלְלָה אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם וְאֶת הַדּוֹרוֹת הָרִאשׁוֹנִים.
185. אָמְרוּ, הִנְּךָ מִן הַמְּכֻשָּׁפִים אַתָּה,
186. וְאֵינְךָ אֶלָּא אָדָם כָּמוֹנוּ, וַאֲנַחְנוּ חוֹשְׁבִים כִּי אַתָּה אִישׁ שַׁקְרָן,
187. הַפֵּל עָלֵינוּ פִּסּוֹת רָקִיעַ אִם אַתָּה צוֹדֵק.[4]
188. אָמַר, רִבּוֹנִי יוֹדֵעַ אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
189. הֵם הִתְכַּחֲשׁוּ לוֹ, וַיֹּאחֲזֵם עֹנֶשׁ יוֹם הַצֵּל (הָעֲנָנִים הַשְּׁחֹרִים).[5] אָכֵן הוּא הָיָה עֹנֶשׁ יוֹם עָצוּם.
190. אָכֵן בַּזֶּה אוֹת, אַךְ מַרְבִּיתָם לֹא יַאֲמִינוּ.
191. רִבּוֹנְךָ הוּא הָעִזּוּז וְהָרַחוּם.

---

1. ר' סורת אל-אנביאי 21 : 75.
2. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 78.
3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 86. האשה הזו היתה אשתו של לוט.
4. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 32 ; וסורת אל-אסראי 17 : 92.
5. יום הצל: באותו יום בא ענן עבה שנפרש עליהם כצל והמטיר אותם מטר של אש ששרפה אותם כליל.

קֶטַע 11

192. וְאָכֵן הוּא (הַקּוּרְאָן) הוּרַד מֵאֵת רִבּוֹן הָעוֹלָמִים,
193. יָרַד בּוֹ (מִן הַשָּׁמַיִם) הָרוּחַ הַנֶּאֱמָן (גִ׳בְּרִיל),
194. עַל לִבְּךָ לְמַעַן תִּהְיֶה מִן הַמַּזְהִירִים,[1]
195. בְּלָשׁוֹן עֲרָבִית בְּרוּרָה,
196. וְהוּא מֻזְכָּר בַּכְּתוּבִים שֶׁקָּדְמוּ.[2]
197. הַאִם אֵין בָּזֶה אוֹת בִּשְׁבִילָם (אַנְשֵׁי מַכָּה) כִּי יֵדְעוּהוּ חַכְמֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.
198. לוּ הוֹרַדְנוּ אוֹתוֹ לַזָּר, לֹא עֲרָבִי,
199. וְהָיָה קוֹרֵא אוֹתוֹ לָהֶם, לֹא הָיוּ מַאֲמִינִים בּוֹ,[3]
200. וְכָךְ אֲנַחְנוּ מַחְדִּירִים אוֹתָהּ (הַכְּפִירָה בְּאַלְלָה) אֶל לֵב הַכּוֹפְרִים,[4]
201. לֹא יַאֲמִינוּ בּוֹ עַד אֲשֶׁר יִרְאוּ אֶת הָעֹנֶשׁ הַמַּכְאִיב,
202. אֲשֶׁר יָבוֹא עֲלֵיהֶם פִּתְאוֹם וְהֵם לֹא יָחוּשׁוּ,
203. וְיֹאמְרוּ, אֶפְשָׁר לָתֵת לָנוּ אַרְכָּה?![5]
204. הֲרוֹצִים הֵם לְהָחִישׁ אֶת עָנְשֵׁנוּ?![6]
205. הֲרָאִיתָ! אִם נַאֲרִיךְ יְמֵיהֶם בִּנְעִימוּת לְמֶשֶׁךְ שָׁנִים,
206. וְאַחַר כָּךְ בָּא עֲלֵיהֶם מַה שֶּׁהֻזְהֲרוּ מִמֶּנּוּ,
207. לֹא יוֹעִיל לָהֶם הַטּוֹב אֲשֶׁר נִתַּן לָהֶם.[7]
208. וְלֹא הִשְׁמַדְנוּ כָּל עִיר מִבְּלִי (שֶׁשָּׁלַחְנוּ) לָהּ מַזְהִירִים,[8]
209. לְהַזְהִיר, וְלֹא עָשַׁקְנוּ אוֹתָם.
210. וְלֹא הוֹרִידוּ אוֹתוֹ (הַקּוּרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם הַשְּׂטָנִים,
211. מִשּׁוּם שֶׁזֶּה אֵינוֹ מֻתָּר לָהֶם, וְלֹא יוּכְלוּ,[9]
212. כִּי הֵם מֻרְחָקִים מִלְּהַאֲזִין.[10]

---

1. ר׳ סורת אל-בקרה 2 : 97.
2. ר׳ סורת אל-אעראף 7 : 157 ; וסורת אצ-צף 61 : 6.
3. ר׳ סורת אל-אנעאם 6 : 111 ; סורת יונוס 10 : 96 - 97 ; וסורת אל-חג׳ר 15 : 14 - 15.
4. ר׳ סורת אל-חג׳ר 15 : 12.
5. ר׳ סורת יונוס 10 : 88 - 90, ופ׳ 90 - 91 ; סורת אבראהים 14 : 44 ; וסורת ע׳אפר 40 : 84 - 85.
6. ר׳ סורת אל-ענכבות 29 : 29, ופ׳ 53.
7. ר׳ סורת אל-בקרה 2 : 96 ; סורת אנ-נאזעאת 79 : 46 ; וסורת אל-ליל 92 : 11.
8. ר׳ סורת אל-אסראי׳ 17 : 15 ; וסורת אל-קצצ 28 : 59.
9. ר׳ סורת אל-חשר 59 : 21.
10. ר׳ סורת אל-ג׳ין 72 : 8 - 10.

213. אַל תַּעֲבֹד אִפוֹא עִם אַלְלָה אֱלֹהַ אַחֵר, פֶּן תִּהְיֶה מִן הַנֶּעֱנָשִׁים,
214. וְהַזְהֵר אֶת בְּנֵי מִשְׁפַּחְתְּךָ הַקְּרוֹבִים אֵלֶיךָ,
215. וְהַטֵּה כְּנָפְךָ לַאֲשֶׁר הָלְכוּ אַחֲרֶיךָ מִן הַמַּאֲמִינִים.[1]
216. וְאוּלָם אִם לֹא יִשְׁמְעוּ לְךָ, אֱמֹר, אֵינִי אַחְרַאי לְמַעֲשֵׂיכֶם,
217. וּסְמֹךְ עַל הָעִזּוּז וְהָרַחוּם,
218. הָרוֹאֶה אוֹתְךָ בְּקוּמְךָ לַתְּפִלָּה,[2]
219. וְהַתְּנוּעוֹת שֶׁלְּךָ (עוֹמֵד וְכוֹרֵעַ וְסוֹגֵד) עִם הַמִּתְפַּלְּלִים לְאַלְלָה,
220. כִּי הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.[3]
221. הַאַגִּיד לָכֶם לְמִי מְשָׁרְתִים הַשְּׂטָנִים?
222. הֵם מְשָׁרְתִים לְכָל דּוֹבֵר שְׁקָרִים פּוֹשֵׁעַ,
223. וּמוֹסְרִים הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמְעוּ, וְאוּלַם מַרְבִּיתָם מְכַזְּבִים.
224. וְהַמְשׁוֹרְרִים, יֵלְכוּ אַחֲרֵיהֶם הַתּוֹעִים (הַשּׁוֹגִים),
225. הַאִם לֹא תִּרְאֶה, כִּי הֵם בְּכָל אָמָּנוּת הַשִּׁירָה יְשׁוֹטְטוּ (לִפְעָמִים מְשַׁבְּחִים וְלִפְעָמִים מְגַנִּים),
226. וְכִי יֹאמְרוּ אֶת אֲשֶׁר לֹא יַעֲשׂוּ,
227. לֹא כֵן אֵלֶּה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וְעָשׂוּ אֶת הַטּוֹב וְהִרְבּוּ לְהַזְכִּיר אֶת אַלְלָה, כִּי הֵם יְנַצְּחוּ אֶת עוֹשְׁקֵיהֶם שֶׁיַּרְגִּישׁוּ בִּמְהֵרָה אֶת תַּהְפּוּכוֹת גּוֹרָלָם.

---

1. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 88.
2. ר' סורת אט-טור 52 : 48.
3. ר' סורת יונוס 10 : 61.

27

סוּרַת אַנְ-נַמְל
הַנְּמָלִים

סורה זו נקראת «אַנְ-נַמְל, הַנְּמָלִים» משום שהספור של הנמלים ופגישתם עם סולימאן (שלומה) וגדודיו, ונמלה אחת הזהירה שאר הנמלים להכנס לבתיהן לפני שהחיילים של סולימאן ירסקו אותן. ר' פ' 18 - 19. השם «אַנְ-נַמְל» אינו נזכר במקום אחר בקוראן.
הורדה במכה אחרי סורת אש-שועראʼ 26, ופסוקיה תשעים ושלושה. קיבלה את שמה «הַנְּמָלִים» מפסוק שמונה-עשר.

סוּרַת אַנְ-נַמְל 27

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. ט. ס.[1]
אֵלֶּה אוֹתוֹת הַקּוּרְאָן, הַסֵּפֶר הַגָּלוּי.[2]
2. הַמַּדְרִיךְ וּמְבַשֵּׂר טוֹבוֹת לַמַּאֲמִינִים,
3. הַמְקַיְּמִים אֶת הַתְּפִלָּה וְהַנּוֹתְנִים זַכַּאת (צְדָקָה), וְהֵם בְּטוּחִים בָּאַחֲרִית.[3]
4. אוּלָם אֵלֶּה שֶׁאֵינָם מַאֲמִינִים בָּעוֹלָם הַבָּא, קִשַּׁטְנוּ בְּעֵינֵיהֶם מַעֲשֵׂיהֶם, וְאֵינָם יוֹדְעִים אֶת דַּרְכָּם,[4]
5. לָהֶם נוֹעַד הָעֹנֶשׁ הֲכִי רַע, וּבָעוֹלָם הַבָּא הֵם הָאוֹבְדִים.
6. וְאָכֵן אַתָּה מְקַבֵּל אֶת הַקּוּרְאָן מֵעִם (אַלְלָה) הֶחָכָם וְהַיּוֹדֵעַ.[5]
7. וְכַאֲשֶׁר מוּסָא אָמַר לִבְנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ, רָאִיתִי אֵשׁ אֲשֶׁר עַל פִּיהָ אָבִיא לָכֶם הוֹדָעָה, אוֹ אָבִיא לָכֶם אוּד בּוֹעֵר, לְמַעַן תִּתְחַמְּמוּ,
8. כַּאֲשֶׁר בָּא אֵלֶיהָ,[6] וְיִקָּרֵא אֵלָיו, יְבֹרַךְ זֶה אֲשֶׁר בָּאֵשׁ וְזֶה אֲשֶׁר סָבִיב לָהּ, וְיִשְׁתַּבַּח אַלְלָה רִבּוֹן הָעוֹלָמִים.
9. הוֹי מוּסָא! אֲנִי אַלְלָה הָעִזּוּז וְהֶחָכָם.
10. הַשְׁלֵךְ אֶת מַטְּךָ! כַּאֲשֶׁר רָאָהוּ כְּמוֹ נָחָשׁ נוֹדֵד, בָּרַח מִן הַמָּקוֹם, וְלֹא שָׁב אֵלָיו. (קָרָא לוֹ אַלְלָה לְהַרְגִּיעַ אוֹתוֹ), הוֹי מוּסָא! אַל תְּפַחֵד, כִּי לֹא יְפַחֲדוּ אִתִּי הַשְּׁלִיחִים.
11. (הַפַּחַד הוּא רַק עַל) אֵלֶּה אֲשֶׁר גָּרְמוּ עָוֶל, אַךְ אִם יַחְזְרוּ בִּתְשׁוּבָה וְיַעֲשׂוּ הַטּוֹב בִּמְקוֹם הָרַע, הִנֵּה אֲנִי סוֹלֵחַ וְרַחוּם.[7]

---

1. האותיות האלו נקראות בערבית: טא. סין.
2. ר׳ סורת אל-חג׳ר 15 : 1 ; ושם כתוב : «אלה אותות הספר וקוראן גלוי».
3. ר׳ סורת מרים 19 : 97 ; וסורת פוצלת 41 : 44.
4. ר׳ סורת אל-אנעאם 6 : 110.
5. ר׳ סורת אל-אנעאם 6 : 114 ; וסורת הוד 11 : 1.
6. ר׳ סורת טא. הא 20 : 11 וכו׳.
7. ר׳ סורת אנ-נסא׳ 4 : 110 ; וסורת טא. הא 20 : 102.

12. וְהַכְנֵס אֶת יָדְךָ אֶל חֵיקְךָ, וְהִיא תֵּצֵא לְבָנָה מִבְּלִי צָרַעַת.[1] זֶה אֶחָד מִתִּשְׁעָה אוֹתוֹת אֲשֶׁר תְּבִיאֵם אֶל פַּרְעֹה וּבְנֵי עַמּוֹ, כִּי מֻשְׁחָתִים הֵם.[2]

13. וַיְהִי בְּבוֹא אֲלֵיהֶם (אֶל פַּרְעֹה וַאֲנָשָׁיו) אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּרוּרִים, אָמְרוּ, זֶהוּ כִּשּׁוּף גָּלוּי,

14. וַיְכַחֲשׁוּ בָּהֶם, וְאוּלָם בְּלִבָּם יָדְעוּ כִּי אֱמֶת הֵם, כִּי הָיוּ חוֹטְאִים וִיהִירִים. וּרְאֵה מֶה הָיָה סוֹף הַמַּשְׁחִיתִים הָאֵלֶּה.

קֶטַע 2

15. וּלְדָאווּד וּלְסוּלַיְמַאן (שְׁלֹמֹה) הֶעֱנַקְנוּ דַּעַת, וְהֵם אָמְרוּ, הַשֶּׁבַח לְאַלְלָה אֲשֶׁר הֶעֱדִיף אוֹתָנוּ בְּהַעֲנָקַת הַיֶּדַע לָנוּ עַל רַבִּים מֵעוֹבְדָיו הַמַּאֲמִינִים.

16. וְיָרַשׁ סוּלַיְמַאן אֶת דָּאווּד, וְאָמַר, הוֹי בְּנֵי הָאָדָם! (אַלְלָה) לִמֵּד אוֹתָנוּ שִׂיחַת הָעוֹפוֹת, וְנָתַן לָנוּ מִכָּל דָּבָר, אָכֵן זֶהוּ הַחֶסֶד הַגָּלוּי .

17. וְנֶאֶסְפוּ לְסוּלַיְמַאן כָּל גְּדוּדָיו, מִן הַשֵּׁדִים וּבְנֵי הָאָדָם וְהָעוֹף, וְהֵם מְצַיְּתִים לִפְקֻדּוֹת מְפַקְּדֵיהֶם.

18. בְּהַגִּיעָם לְוָאדִי הַנְּמָלִים, אָמְרָה נְמָלָה, הוֹי הַנְּמָלִים! הִכָּנְסוּ אֶל בָּתֵּיכֶן[3] לְבַל יְרַסְּקוּ אֶתְכֶן סוּלַיְמַאן וּגְדוּדָיו בְּלִי שֶׁיָּחוּשׁוּ .

19. וְצָחַק סוּלַיְמַאן לְשֵׁמַע דְּבָרֶיהָ, וְאָמַר, רִבּוֹנִי! לַמֵּד אוֹתִי מִלּוֹת תּוֹדָה עַל הַחֶסֶד שֶׁהֶעֱנַקְתָּ לִי וּלְהוֹרַי, וְלַעֲשׂוֹת הַיָּשָׁר שֶׁתִּרְצֶנּוּ, וַהֲבִיאֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ בְּתוֹךְ עוֹבְדֶיךָ הַיְשָׁרִים.

20. אַחַר כָּךְ הוּא עָרַךְ מִפְקָד לִגְדוּד הָעוֹפוֹת וְאָמַר, לָמָּה אֵינִי רוֹאֶה אֶת הַדּוּכִיפַת? אוֹ הִיא מִן הַנֶּעֱדָרִים?

21. אַעֲנִישֶׁהָ קָשֶׁה אוֹ אֶזְבְּחֶנָּה אִם לֹא תָּבִיא לִי הִצְטַדְּקוּת בְּרוּרָה,

22. לֹא עָבַר זְמַן רַב עַד שֶׁהוֹפִיעָה הַדּוּכִיפַת וְאָמְרָה (לְסוּלַיְמַאן), לָמַדְתִּי לָדַעַת דָּבָר שֶׁאַתָּה לֹא יָדַעְתָּ, וְהֵבֵאתִי לְךָ יְדִיעָה מְהֵימָנָה מֵאֶרֶץ שְׁבָא.

23. מָצָאתִי אִשָּׁה מוֹלֶכֶת עֲלֵיהֶם, שֶׁהָעֳנַק לָהּ מִכָּל דָּבָר וְלָהּ כֵּס מַלְכוּת מְפֹאָר.

24. מָצָאתִי אוֹתָהּ וְאֶת בְּנֵי עַמָּהּ סוֹגְדִים לַשֶּׁמֶשׁ וְלֹא לְאַלְלָה, וְהַשָּׂטָן הֶרְאָה לָהֶם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם כְּיָפִים בְּעֵינֵיהֶם, וִיסִירֵם מִן הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה, אֵין הֵם מֻדְרָכִים,[4]

---

1. ר׳ סורת טא. הא 20 : 22.
2. ר׳ סורת אל-אסראי׳ 17 : 101.
3. בתיהן, החורים שלהן בתוך האדמה.
4. ר׳ סורת פוצלת 41 : 37.

25. וְלֹא יִסְגְּדוּ לְאַלְלָה הַמּוֹצִיא אֶת הֶחָבוּי בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְיוֹדֵעַ מַה שֶּׁמַּסְתִּירִים וּמַה שֶּׁמְּגַלִּים,[1]

26. אַלְלָה, אֵין אֱלֹהַּ זוּלָתוֹ, רִבּוֹן כֵּס הַמַּלְכוּת הַמְּפֹאָר.

27. וְאָמַר סוּלַיְמַאן, עוֹד נִרְאֶה, אִם אֱמֶת אוֹ שֶׁקֶר דִּבַּרְתָּ.

28. הוֹלִיכִי מִכְתָּבִי זֶה וְהָטִילִי אוֹתוֹ אֲלֵיהֶם, וְאַחַר רַחֲקִי מֵהֶם וּרְאִי מַה יַּעֲשׂוּ.

29. (הַמַּלְכָּה) אָמְרָה, הוֹי הַנִּכְבָּדִים! הִגִּיעַ אֵלַי מִכְתָּב נִכְבָּד.

30. מִסּוּלַיְמַאן הוּא. וְהוּא, בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחְמָן וְהָרַחוּם,

31. אַל תִּתְנַשְּׂאוּ עָלַי, וּבוֹאוּ אֵלַי מִתְמַסְּרִים לְאַלְלָה.

קֶטַע 3

32. (הַמַּלְכָּה) אָמְרָה, הוֹי נִכְבָּדִים! אֲבַקֵּשׁ אֶת עֲצַתְכֶם בְּעִנְיָנִי זֶה, אֵינִי מַחְלִיטָה בְּלִי שֶׁאֶתְיַעֵץ עִמָּכֶם וְתִהְיוּ עֵדִים לְהַחְלָטָתִי.

33. אָמְרוּ, אֲנַחְנוּ אַנְשֵׁי כּוֹחַ וְאַנְשֵׁי חַיִל רַב, אַךְ בְּיָדַיִךְ הַהַחְלָטָה וּרְאִי מַה תְּצַוִּי לָנוּ.

34. אָמְרָה, הִנֵּה הַמְּלָכִים בְּבוֹאָם אֶל עִיר יַחְרִיבוּ אוֹתָהּ וְיַשְׁפִּילוּ אֶת נִכְבָּדֶיהָ, כִּי כָּךְ מִנְהָגָם,

35. וְהִנֵּה אֲנִי שׁוֹלַחַת לָהֶם מַתָּנָה, וַאֲחַכֶּה לַאֲשֶׁר יַחְזְרוּ הַשְּׁלִיחִים.

36. כַּאֲשֶׁר בָּא (שְׁלִיחַ הַמַּלְכָּה) אֶל סוּלַיְמַאן, וְאָמַר (סוּלַיְמַאן), הֲבִרְצוֹנְכֶם לְהוֹסִיף לִי הוֹן? אֲשֶׁר נָתַן לִי אַלְלָה טוֹב מֵאֲשֶׁר נָתַן לָכֶם, לֹא כִּי אַתֶּם תִּשְׂמְחוּ בְּמַתָּנָה אֲשֶׁר תְּקַבְּלוּ מִמִּי שֶׁהוּא.

37. חֲזֹר אֲלֵיהֶם (שׁוֹלְחֶיךָ), וַאֲנַחְנוּ נִתְקֹף אוֹתָם בִּצְבָאוֹת אֲשֶׁר לֹא יוּכְלוּ לַעֲמֹד בִּפְנֵיהֶם וּנְגָרְשֵׁם מֵאַרְצָם נִכְנָעִים וּמֻשְׁפָּלִים.

38. אַחַר כָּךְ פָּנָה סוּלַיְמַאן אֶל שָׂרָיו וְאָמַר, מִי מִכֶּם יָבִיא אֵלַי אֶת כֵּס מַלְכוּתָהּ לִפְנֵי שֶׁיָּבוֹאוּ אֵלַי מִתְמַסְּרִים?

39. וְאָמַר שֵׁד[2] מֵהַגִ'ן, אֲנִי אָבִיא אוֹתוֹ אֵלֶיךָ עוֹד לִפְנֵי שֶׁתָּקוּם מִמְּקוֹמְךָ. יֵשׁ בְּכוֹחִי לַהֲבִיאוֹ, וְנֶאֱמָן אֲנִי לַעֲשׂוֹתוֹ.

---

1. ר' סורת אר-רעד 13: 10.
2. בערבית, עפרית.

40. אָז אָמַר הָאִישׁ אֲשֶׁר אִתּוֹ דַּעַת מִן הַסֵּפֶר, אֲנִי אֲבִיאֶנּוּ אֵלֶיךָ בְּהֶרֶף עַיִן. וְכַאֲשֶׁר רָאָה אוֹתוֹ (סוּלַיְמַאן) עוֹמֵד אֶצְלוֹ, אָמַר, זֶה מֵחַסְדּוֹ שֶׁל רִבּוֹנִי, לְנַסּוֹתֵנִי, הַאוֹדֶה חַסְדּוֹ אוֹ אֲכַחֵשׁ, וּמִי יוֹדֶה, רַק לְנַפְשׁוֹ יוֹדֶה, וּמִי יְכַחֵשׁ, הִנֵּה רִבּוֹנִי עָשִׁיר וְנָדִיב.[1]

41. וְאָמַר, נַכְּרוּ לְעֵינֶיהָ אֶת כֵּס מַלְכוּתָהּ, וְנִרְאֶה אִם הִיא יְכוֹלָה לְזַהוֹתוֹ אוֹ שֶׁאֵינָהּ יְכוֹלָה.

42. וְכַאֲשֶׁר בָּאָה אָמְרוּ לָהּ, הֲכָזֶה הוּא כֵּס מַלְכוּתֵךְ? אָמְרָה, דּוֹמֶה לוֹ. (אָז אָמַר סוּלַיְמַאן), לָנוּ נִתְּנָה הַדַּעַת לְפָנֶיהָ כִּי הָיִינוּ מְסוּרִים לְאַלְלָה.

43. וְאוּלָם מַה שֶּׁעָבְדָה מִבַּלְעֲדֵי אַלְלָה מָנַע מִמֶּנָּה (מִלַּעֲבֹד אֶת אַלְלָה) הֱיוֹתָהּ מֵעַם כּוֹפְרִים.

44. אָמְרוּ לָהּ, הִכָּנְסִי אֶל הָאַרְמוֹן, וְכַאֲשֶׁר רָאֲתָה אֶת (הֶחָצֵר הַפְּנִימִית שֶׁל הָאַרְמוֹן חָשְׁבָה אוֹתָהּ לִמְצוּלוֹת יָם, עַל כֵּן חָשְׂפָה אֶת שׁוֹקֶיהָ. אָמַר (סוּלַיְמַאן), זוֹ חָצֵר רְצוּפָה מִזְּכוּכִית מְלֻטֶּשֶׁת. אָמְרָה, רִבּוֹנִי! גָּרַמְתִּי עָוֶל לְעַצְמִי (בִּהְיוֹתִי כּוֹפֶרֶת), וְעַתָּה הִשְׁלַמְתִּי עִם סוּלַיְמַאן לְאַלְלָה רִבּוֹן הָעוֹלָמִים.

קֶטַע 4

45. וְשָׁלַחְנוּ אֶל בְּנֵי עַם תַ'מוּד אֶת אֲחִיהֶם צַאלֶח, לֵאמֹר, עִבְדוּ אֶת אַלְלָה, וְהִנֵּה הֵם נֶחְלְקוּ לִשְׁתֵּי קְבוּצוֹת רָבוֹת בֵּינֵיהֶן.[2]

46. וְאָמַר, הוֹי עַמִּי! לָמָּה זֶה תְּבַקְשׁוּ לְהָחִישׁ בּוֹא הָרָעָה לִפְנֵי הַטּוֹבָה? וְלָמָּה לֹא תְּבַקְשׁוּ אֶת סְלִיחַת אַלְלָה לְמַעַן תְּרֻחֲמוּ?

47. אָמְרוּ, אֲנַחְנוּ רוֹאִים שֶׁבָּאָה עָלֵינוּ הָרָעָה בִּגְלָלְךָ וּבִגְלַל אֵלֶּה אֲשֶׁר אִתְּךָ.[3] וְהוּא אָמַר, גּוֹרַלְכֶם אִם רַע אוֹ טוֹב עִם אַלְלָה. כִּי נְתוּנִים אַתֶּם בְּמִבְחָן.

48. וְהָיוּ בָּעִיר[4] חֲבוּרָה מִתִּשְׁעָה אֲנָשִׁים יַשְׁחִיתוּ בָּאָרֶץ וְלֹא יַעֲשׂוּ הַיָּשָׁר.[5]

49. (וְהַתִּשְׁעָה) אָמְרוּ, הִשָּׁבְעוּ אִישׁ לְאָחִיו בְּאַלְלָה, כִּי נָבוֹא בְּאִישׁוֹן לַיְלָה וְנַהֲרֹג אוֹתוֹ וּבְנֵי בֵּיתוֹ, אַחֲרֵי כֵן נַגִּיד לְגוֹאֵל דָּמוֹ, לֹא הִשְׁתַּתַּפְנוּ בַּהֲרִיגַת בְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ, וַאֲנַחְנוּ צוֹדְקִים.

---

1. ר' סורת אבראהים 14 : 8; סורת אר-רום 30 : 44; וסורת פוצלת 41 : 46.
2. שתי קבוצות של מאמינים וכופרים. ר' סורת אל-אעראף 7 : 75 - 76.
3. ר' סורת אנ-נסאי' 4 : 78; סורת אל-אעראף 7 : 131; וסורת יא. סין 36 : 18 - 19.
4. העיר היא אל-חג'ר בצפון-מערב החג'אז בחצי האי ערב.
5. ר' סורת אל-קמר 54 : 29; וסורת אש-שמס 91 : 12.

50. וְזָמְמוּ מְזִמָּה, וְזָמַמְנוּ מְזִמָּה וְהֵם לֹא יָחוּשׁוּ.

51. וּרְאֵה אֵפוֹא אֵיךְ הָיְתָה אַחֲרִית מְזִמָּתָם. הִנֵּה אֲנַחְנוּ הָרַסְנוּ אוֹתָם וְאֶת בְּנֵי עַמָּם כֻּלָּם.

52. הִנֵּה אֵלֶּה בָּתֵּיהֶם שׁוֹמְמִים בַּאֲשֶׁר פָּשְׁעוּ. אָכֵן בָּזֶה אוֹת לַאֲנָשִׁים יוֹדְעִים.

53. וְהִצַּלְנוּ אֶת אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וְיָרְאוּ אֶת אַלְלָה.

54. (וּזְכֹר אֶת) לוּט, אֲשֶׁר אָמַר אֶל בְּנֵי עַמּוֹ, הֲתַעֲשׂוּ אֶת הַתּוֹעֵבָה וְאַתֶּם יוֹדְעִים כִּי תוֹעֵבָה הִיא?

55. הֲתָבוֹאוּ אֶל הַגְּבָרִים בְּתַאֲוָה בְּעָזְבְכֶם הַנָּשִׁים, אָכֵן אֲנָשִׁים בּוּרִים אַתֶּם.

חלק 20

56. וּתְשׁוּבַת בְּנֵי עַמּוֹ הָיְתָה רַק, גָּרְשׁוּ אֶת מִשְׁפַּחַת לוּט מֵעִירְכֶם כִּי אֲנָשִׁים מִטַּהֲרִים הֵם.

57. וְהִצַּלְנוּ אוֹתוֹ וְאֶת מִשְׁפַּחְתּוֹ מִלְּבַד אִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר גָּזַרְנוּ עָלֶיהָ, כִּי תִּהְיֶה בֵּין הַמֻּשְׁמָדִים.

58. וְהִמְטַרְנוּ עֲלֵיהֶם מְטַר אֲבָנִים,[1] וּמָה רַע הָיָה הַמָּטָר אֲשֶׁר הֻמְטְרוּ הַמּוּזְהָרִים (אֲשֶׁר פָּנוּ עֹרֶף לָאַזְהָרוֹת)!

קֶטַע 5

59. אֱמֹר (מוּחַמַּד), הַשֶּׁבַח לְאַלְלָה, וְשָׁלוֹם מִמֶּנּוּ עַל עֲבָדָיו אֲשֶׁר בָּחַר.[2] הַאִם אַלְלָה טוֹב יוֹתֵר אוֹ אֲשֶׁר יְשַׁתְּפוּ לוֹ?!

60. הַאִם לֹא הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וּמוֹרִיד לָכֶם מַיִם מִן הַשָּׁמַיִם וְעַל יְדֵיהֶם צוֹמְחִים גַּנִּים מְפֹאָרִים עִם עֵצִים שֶׁאַתֶּם לְבַדְּכֶם לֹא יְכָלְתֶּם לְגַדֵּל?[3] הֲיֵשׁ עוֹד אֱלֹהַּ עִם אַלְלָה?[4] אַךְ הֵם מְדַמִּים אוֹתוֹ לַאֲחֵרִים.

61. הַאִם לֹא הוּא אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת הָאָרֶץ מָקוֹם מָנוֹחַ לָכֶם וְקָבַע בְּתוֹכָהּ נְהָרוֹת, וְנָתַן בָּהּ הָרִים נְטוּעִים אֵיתָן,[5] וְשָׂם חַיִץ בֵּין שְׁנֵי הַיַּמִּים?[6] וְכִי יֵשׁ אֱלֹהַּ מִלְּבַד אַלְלָה? וְאוּלָם מַרְבִּיתָם אֵינָם יוֹדְעִים.

---

1. ר' סורת הוד 11: 82.
2. ר' סורת אצ-צאפאת 37: 180 - 182.
3. ר' סורת אל-ענכבות 29: 63; וסורת אז-זוח'רוף 43: 87.
4. ר' סורת אנ-נחל 16: 17.
5. ר סורת ע'אפר 60: 64.
6. ר' סורת אל-פורקאן 25: 53.

62. הַאִם לֹא הוּא אֲשֶׁר יַעֲנֶה לָאָדָם צוֹעֵק לְעֶזְרָה בְּקוֹרְאוֹ אֵלָיו וְיַעֲבִיר אֶת הָרָעָה[1] וּמוֹרִישׁ לָכֶם אֶת הָאָרֶץ?[2] הֲיֵשׁ עוֹד אֱלֹהַּ עִם אַלְלָה? מְעַט הוּא אֲשֶׁר תִּזָּכְרוּ.

63. הַאִם לֹא הוּא אֲשֶׁר יַדְרִיךְ אֶתְכֶם בְּחֶשְׁכַת הַיַּבָּשָׁה וְהַיָּם, וַאֲשֶׁר יְשַׁלַּח אֶת הָרוּחוֹת בְּשׂוֹרָה טוֹבָה לִפְנֵי רַחֲמָיו (הַגֶּשֶׁם)? הֲיֵשׁ עוֹד אֱלֹהַּ עִם אַלְלָה? יִתְעַלֶּה אַלְלָה עַל אֲשֶׁר יְשַׁתְּפוּ לוֹ.

64. הַאִם לֹא הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַבְּרִיאָה בְּרֵאשִׁית, וְאַחַר יִבְרָא אוֹתָהּ בַּשֵּׁנִית (בְּיוֹם הַדִּין)?[3] וּמִי יִתֵּן לָכֶם פַּרְנָסָה מִן הַשָּׁמַיִם וּמִן הָאָרֶץ?[4] הֲיֵשׁ אֱלֹהַּ עִם אַלְלָה? אֱמֹר, הָבִיאוּ הוֹכָחוֹתֵיכֶם אִם צוֹדְקִים אַתֶּם.[5]

65. אֱמֹר, אֵין מִי שֶׁבַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ אֲשֶׁר יֵדַע אֶת הַנִּסְתָּר, מִבִּלְעֲדֵי אַלְלָה.[6] וְאֵינָם יוֹדְעִים מָתַי יוּקְמוּ לַתְּחִיָּה,[7]

66. דַּעְתָּם לֹא יָכְלָה לְהַשִּׂיג אֶת הָאַחֲרִית, וְגַם הֵם מְטִילִים בָּהּ סָפֵק, יָתֵר עַל כֵּן, הֵם לֹא יְכוֹלִים לַחֲשֹׁב עָלֶיהָ.

קֶטַע 6

67. וְהַכּוֹפְרִים טוֹעֲנִים, הַאִם לְאַחַר שֶׁנִּהְיֶה לֶעָפָר וְגַם אֲבוֹתֵינוּ, נוּצָא (חַיִּים מִקִּבְרֵינוּ)?

68. אָכֵן כְּבָר הֻבְטַח לָנוּ וְלַאֲבוֹתֵינוּ כָּזֶה לְפָנִים, אֵין זֶה אֶלָּא אַגָּדוֹת הַקַּדְמוֹנִים.

69. אֱמֹר, הִתְהַלְּכוּ בָּאָרֶץ, וּרְאוּ אֵיךְ הָיָה סוֹפָם שֶׁל הַפּוֹשְׁעִים,

70. וְלֹא תֵּעָצֵב בִּגְלָלָם וְלֹא יֵצַר לְךָ עַל הַדָּבָר אֲשֶׁר זָמְמוּ.

71. הֵם אוֹמְרִים, מָתַי יִתְגַּשֵּׁם הָאִיּוּם הַזֶּה, אִם בֶּאֱמֶת אַתֶּם צוֹדְקִים?

72. אֱמֹר, יִתָּכֵן כִּי כְּבָר הִתְקָרֵב אֲלֵיכֶם חֵלֶק מֵאֲשֶׁר בִּקַּשְׁתֶּם לְהָחִישׁ.[8]

73. אָמְנָם, רִבּוֹנְךָ הוּא רַב-חֶסֶד לִבְנֵי אָדָם, וְאוּלָם מַרְבִּיתָם לֹא יוֹדוּ לוֹ.

---

1. ר׳ סורת אן-נחל 16 : 53 ; וסורת אל-אסראי׳ 17 : 67.
2. ר׳ סורת אל-בקרה 2 : 30 ; וסורת אל-אנעאם 6 : 165.
3. ר׳ סורת אר-רום 30 : 23 ; וסורת אל-בורוג׳ 85 : 12 - 13.
4. ר׳ סורת טא. הא 20 : 54 ; סורת אל-חדיד 57 : 4 ; וסורת אט-טארק 86 : 11 - 12.
5. ר׳ סורת אל-מואמנון 23 : 117.
6. ר׳ סורת אל-אנעאם 6 : 59.
7. ר׳ סורת לוקמאן 31 : 34 ; וסורת אל-אעראף 7 : 187.
8. ר׳ סורת אל-אסראי׳ 17 : 51 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 54.

74. אַךְ רִבּוֹנְךָ יוֹדֵעַ מַה שֶּׁתַּסְתִּיר לִבּוֹתֵיהֶם וּמַה שֶּׁיְּגַלּוּ.[1]
75. אֵין דָּבָר נִסְתָּר בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא נִרְשַׁם בְּפִנְקָס רָשׁוּם גָּלוּי.[2]
76. הִנֵּה הַקּוּרְאָן הַזֶּה יְסַפֵּר אֶת הָאֱמֶת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַל מַרְבִּית הַדְּבָרִים אֲשֶׁר נֶחְלְקוּ בָּהֶם,
77. וְאָכֵן הוּא הַדְרָכָה וְרַחֲמִים לַמַּאֲמִינִים בּוֹ.
78. רִבּוֹנְךָ יִשְׁפֹּט בֵּינֵיהֶם בְּמִשְׁפָּטוֹ, וְהוּא הָעִזּוּז וְהַיּוֹדֵעַ.
79. לָכֵן הִסָּמֵךְ עַל אַלְלָה, כִּי אַתָּה עַל (דֶּרֶךְ) הָאֱמֶת הַגְּלוּיָה.
80. אֵין בִּיכָלְתְּךָ לַעֲשׂוֹת אֶת הַמֵּתִים לִשְׁמֹעַ, וְלֹא תַּעֲשֶׂה אֶת הַחֵרְשִׁים לִשְׁמֹעַ אֶת הַקְּרִיאָה כַּאֲשֶׁר יִבְרְחוּ וְיִפְנוּ לְךָ עֹרֶף,
81. וְלֹא תּוּכַל לְהַדְרִיךְ אֶת הָעִוְרִים מִתְּעִיָּתָם. רַק בְּאָזְנֵי הַמַּאֲמִינִים בְּאוֹתוֹתֵינוּ תּוּכַל לְהַשְׁמִיעַ אֶת דְּבָרֶיךָ, שֶׁהֲרֵי מֻסְלְמִים הֵם.
82. בְּיוֹם שֶׁיִּכָּרַע דִּינָם, נוֹצִיא לָהֶם חַיָּה מִן הָאֲדָמָה, תְּדַבֵּר אֲלֵיהֶם, כִּי הָאֲנָשִׁים לֹא בָּטְחוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ.

קֶטַע 7

83. וְיוֹם (הַדִּין) נֶאֱסֹף מִכָּל אֻמָּה חֲבוּרָה מֵאֵלֶּה אֲשֶׁר יְכַחֲשׁוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, וְנַעֲרֹךְ אוֹתָם לַדִּין,[3]
84. וְכַאֲשֶׁר יָבוֹאוּ, יֹאמַר (אַלְלָה), הֲכִחַשְׁתֶּם בְּאוֹתוֹתַי (וְאִם גַּם) לֹא הֲבַנְתֶּם אוֹתָם? אוֹ מָה הַדָּבָר אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם?[4]
85. אָז יוּטַל עֲלֵיהֶם פְּסַק דִּינָם אֲשֶׁר נִגְזַר עֲלֵיהֶם, בַּאֲשֶׁר פָּשְׁעוּ, וְהֵם לֹא יְדַבְּרוּ.
86. הַאִם לֹא יִרְאוּ, כִּי אֲנַחְנוּ עָשִׂינוּ הַלַּיְלָה לִמְנוּחָה בּוֹ, וְאֶת הַיּוֹם לִפְעֻלָּה? הִנֵּה בַּזֶּה אוֹתוֹת לַאֲנָשִׁים מַאֲמִינִים.
87. וּבְיוֹם אֲשֶׁר יִתָּקַע בַּשּׁוֹפָר, וְחָרַד כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ, בִּלְעֲדֵי אֲשֶׁר רָצָה אַלְלָה, וְהַכֹּל יָבוֹאוּ אֵלָיו נִכְנָעִים.
88. וְתִרְאֶה אֶת הֶהָרִים תַּחְשֹׁב כִּי קְפוּאִים הֵם עַל מְקוֹמָם, אַךְ הֵם יַחְלְפוּ כַּחֲלוֹף הָעֲנָנִים,[5] מַעֲשֵׂה אַלְלָה אֲשֶׁר תִּקֵּן כָּל דָּבָר, כִּי הוּא בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

---

1. ר' סורת הוד 11 : 5; סורת אר-רעד 13 : 10; וסורת טא. הא 20 : 7.
2. ר' סורת אל-חג' 22 : 70.
3. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 22; וסורת את-תכויר 81 : 7.
4. ר' סורת אל-מורסלאת 77 : 35 - 37.
5. ר' סורת אל-כהף 18 : 47; סורת טא. הא 20 : 105 - 107; וסורת אט-טור 52 : 9 - 10.

89. אֲשֶׁר יָבִיא מַעֲשֶׂה טוֹב, לוֹ (גְּמוּל) טוֹב מִמֶּנּוּ (מִן הַמַּעֲשֶׂה), וְיִהְיוּ בְּטוּחִים בְּאוֹתוֹ יוֹם מִיָּגוֹן וּפַחַד.

90. וַאֲשֶׁר יָבִיאוּ מַעֲשֶׂה רַע, יוּטְלוּ עַל פְּנֵיהֶם אֶל הָאֵשׁ. יְשֻׁלַּם לָכֶם כְּמַעֲשֵׂיכֶם.

91. אָכֵן צֻוֵּיתִי לַעֲבֹד רִבּוֹן הָעִיר הַזֹּאת (מַכָּה) אֲשֶׁר אוֹתָהּ (אַלְלָה) קִדֵּשׁ, וְלוֹ כָּל דָּבָר. וְצֻוֵּיתִי לִהְיוֹת מִן הַמֻּסְלְמִים,[1]

92. וְלִקְרֹא אֶת הַקּוּרְאָן. כָּל הַמְּקַבֵּל הַדְרָכָה, מֻדְרָךְ רַק לְטוֹבַת עַצְמוֹ, וּלְכָל הַתּוֹעֶה אֱמֹר, אֲנִי רַק מַזְהִיר מִן הַמַּזְהִירִים.[2]

93. וֶאֱמֹר, הַשֶּׁבַח לְאַלְלָה. הוּא יַרְאֶה לָכֶם אֶת אוֹתוֹתָיו, וְתַכִּירוּ אוֹתָם. וְלֹא נֶעְלְמוּ מֵרִבּוֹנְךָ מַעֲשֵׂיכֶם.[3]

---

1. ר׳ סורת יונוס 10 : 104 ; וסורת קוריש 106 : 3 - 4.
2. ר׳ סורת הוד 11 : 12 ; וסורת אר-רעד 13 : 40.
3. ר׳ סורת פוצלת 41 : 53.

28

סוּרַת אַלְ-קָצַץְ

הַסִּפּוּר

סורה זו נקראת «אַלְ-קָצַץְ, הַסִּפּוּר» משום שהמונח הזה הופיע בה. ר׳ פ׳ 25. הספור שהופיע בסורה הוא הספור שספר מוסא לאיש הצדיק במדין שנתן אחת מבנותיו לאשה למוסא אשר שרת אותו עשר שנים. אחר כך חזר למצרים להאבק בפרעה ולשחרר בני ישראל מן השעבוד במצרים.

הורדה במכה אחרי סורת אנ-נמל 27, ופסוקיה שמונים ושמונה. קיבלה את שמה «הַסִּפּוּר» מפסוק עשרים וחמשה.

סוּרַת אַל-קַצַצְ 28

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. ט. ס. מ.[1]

2. אֵלֶּה הֵם אוֹתוֹת הַסֵּפֶר הַבָּרוּר.[2]

3. אָנוּ נְסַפֵּר לְךָ מִן הַסִּפּוּר שֶׁל מוּסַא וּפַרְעֹה בֶּאֱמֶת לָאֲנָשִׁים מַאֲמִינִים (בַּקּוּרְאָן הַזֶּה).

4. הִנֵּה פַּרְעֹה הִתְנַשֵּׂא בָּאָרֶץ וְעָשָׂה אֶת תּוֹשָׁבֶיהָ שְׁכָבוֹת, וְהִשְׁפִּיל שִׁכְבָה אַחַת בָּהֶם (בְּנֵי יִשְׂרָאֵל), אֶת בְּנֵיהֶם שָׁחַט וְאֶת נְשׁוֹתֵיהֶם חִיָּה, כִּי הָיָה מִן הַמַּשְׁחִיתִים.

5. אַךְ אֲנַחְנוּ הֶחְלַטְנוּ לְהַטּוֹת חֶסֶד לַחַלָּשִׁים וְלַעֲשׂוֹתָם לְמַנְהִיגִים וְיוֹרְשִׁים,

6. וּלְכוֹנֵן אוֹתָם בָּאָרֶץ, וּלְהַרְאוֹת אֶת פַּרְעֹה וְאֶת הַאמַאן (הָמָן) וְאֶת גְּדוּדֵיהֶם עַל יָדָם אֶת כָּל אֲשֶׁר חָשְׁשׁוּ פֶּן יִקְרֶה לָהֶם.

7. וְהִשְׁרֵינוּ אֶל אִמּוֹ שֶׁל מוּסַא, הָנִיקִי אוֹתוֹ (מוּסַא), אַךְ אִם אַתְּ דּוֹאֶגֶת לְחַיָּיו, הַשְׁלִיכִי אוֹתוֹ לַיָּם, וְאַל תְּפַחֲדִי וְאַל תִּצְטַעֲרִי. כִּי אֲנַחְנוּ נַחְזִירֵהוּ אֵלַיִךְ וְנַעֲשֶׂה אוֹתוֹ כְּאַחַד הַשְּׁלִיחִים.

8. אֲחָדִים מִבְּנֵי מִשְׁפַּחַת פַּרְעֹה מָשׁוּ אוֹתוֹ לְמַעַן יִהְיֶה אוֹיֵב לָהֶם וּלְהָבִיא עֲלֵיהֶם אֲבַדּוֹן, מִשּׁוּם שֶׁפַּרְעֹה וְהַאמַאן (הָמָן) עִם צִבְאוֹתֵיהֶם הָיוּ חוֹטְאִים.

9. וְאָמְרָה אֵשֶׁת פַּרְעֹה, נַחַת רוּחַ הוּא לִי וּלְךָ, אַל תַּהַרְגוּהוּ, וְאוּלַי יוֹעִיל לָנוּ, אוֹ נְאַמְּצֵהוּ לְבֵן לָנוּ. וְהֵם לֹא יָחוּשׁוּ (שֶׁסּוֹפָם יִהְיֶה עַל יָדָיו).

10. וְלִבָּהּ שֶׁל אִמּוֹ שֶׁל מוּסַא נַעֲשָׂה חָלָל בְּקִרְבָּהּ,[3] וְכִמְעַט שֶׁגִּלְּתָה אֶת סוֹדוֹ, לוּלֵא חִזַּקְנוּ אֶת לִבָּהּ, לְמַעַן תִּהְיֶה מִן הַמַּאֲמִינִים.

11. אָז אָמְרָה לַאֲחוֹתוֹ, לְכִי אַחֲרָיו. וְתַבֵּט בּוֹ מִן הַצַּד, וְהֵם לֹא יָחוּשׁוּ.

12. וְאָסַרְנוּ עָלָיו אֶת הַמֵּינִיקוֹת לִפְנֵי (שֶׁהֶחְזַרְנוּ אוֹתוֹ לְאִמּוֹ), עַל כֵּן אָמְרָה (אֲחוֹת מוּסַא), הַאִם אַרְאֶה לָכֶם בְּנֵי בַּיִת אֲשֶׁר יִהְיוּ אוֹמְנִים לוֹ לְמַעַנְכֶם וִיטַפְּלוּ בּוֹ בְּאַהֲבָה.

---

1. האותיות האלו נקראות בערבית: טא. סין. מים.
2. ר' סורת יוסף 12: 1; וסורת אש-שועראי 26: 2.
3. לבה של אמו של מוסא נהיה ריק מכל דבר רק מעניינו של מוסא.

13. כָּךְ הֶחְזַרְנוּ אוֹתוֹ אֶל אִמּוֹ, לְמַעַן תָּנוּחַ דַּעְתָּהּ וְלֹא תֵּעָצֵב, וּלְמַעַן תֵּדַע, כִּי הַבְטָחָתוֹ שֶׁל אַלְלָה אֱמֶת הִיא. וְאוּלָם מַרְבִּיתָם לֹא יֵדְעוּ.[1]

קֶטַע 2

14. וְכַאֲשֶׁר הִגִּיעַ (מוּסַא) לְבַגְרוּתוֹ וְהָיָה לְאִישׁ חָזָק, הֶעֱנַקְנוּ לוֹ חָכְמָה וָדַעַת, כָּךְ אֲנַחְנוּ גּוֹמְלִים לְעוֹשֵׂי הַיָּשָׁר.

15. וּבָא אֶל הָעִיר בְּעֵת לֹא יָשִׂימוּ יוֹשְׁבֶיהָ לֵב,[2] וּמָצָא בָּהּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים מִתְקוֹטְטִים, אֶחָד מִבְּנֵי עֲדָתוֹ וְהַשֵּׁנִי מִבְּנֵי הָעֵדָה הָאוֹיֶבֶת, וּבֶן עֲדָתוֹ בִּקֵּשׁ אֶת עֶזְרָתוֹ, אָז הִכָּה מוּסַא אֶת הָאִישׁ מִבְּנֵי הָעֵדָה הָאוֹיֶבֶת וְהָרַג אוֹתוֹ. וְאָמַר (מוּסַא), אָכֵן, זֶהוּ מַעֲשֵׂה הַשָּׂטָן, כִּי אוֹיֵב וּמַתְעֶה גָּלוּי הוּא.

16. וְאָמַר (עוֹד), רִבּוֹנִי! חָטָאתִי לְנַפְשִׁי, סְלַח לִי אֵפוֹא, וְהוּא סָלַח לוֹ, כִּי אַלְלָה הוּא סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

17. וְאָמַר (מוּסַא), רִבּוֹנִי! בִּגְלַל הַחֶסֶד אֲשֶׁר גָּמַלְתָּ עִמִּי, כִּי לְעוֹלָם לֹא אֶעֱזֹר לַפּוֹשְׁעִים.

18. אַךְ (מוּסַא) נִשְׁאַר בָּעִיר פּוֹחֵד וְדוֹאֵג, וְהִנֵּה הָאִישׁ שֶׁאֶמֶשׁ קְרָאוֹ לְעֶזְרָה, וְשׁוּב בִּקֵּשׁ אֶת עֶזְרָתוֹ, וְאָז אָמַר לוֹ מוּסַא, אָכֵן, שׁוֹגֶה גָּמוּר הִנְּךָ,

19. וְכַאֲשֶׁר רָצָה (מוּסַא) לִתְקֹף אֶת אֲשֶׁר הוּא אוֹיֵב לִשְׁנֵיהֶם, אָמַר (הָאִישׁ), הוֹי מוּסַא! הֲרוֹצֶה אַתָּה לַהֲרֹג אוֹתִי כַּאֲשֶׁר הָרַגְתָּ נֶפֶשׁ אֶתְמוֹל? אֵין רוֹצֶה אַתָּה אֶלָּא לִהְיוֹת עָרִיץ בָּאָרֶץ, וְלֹא עוֹשֶׂה שָׁלוֹם?

20. אַחַר בָּא אִישׁ מִקְצֵה הָעִיר מְמַהֵר, וְאָמַר, הוֹי מוּסַא! הִנֵּה נִכְבְּדֵי הָעִיר הֶחְלִיטוּ לְהוֹרֶגְךָ, צֵא אֵפוֹא כִּי יוֹעֵץ טוֹב אֲנִי לְךָ,

21. וְיָצָא מוּסַא מִן הָעִיר בְּפַחַד וּזְהִירוּת, וְאָמַר, רִבּוֹנִי! הַצִּילֵנִי מִן הָאֲנָשִׁים הַפּוֹשְׁעִים.

קֶטַע 3

22. וְכַאֲשֶׁר פָּנָה אֶל עֵבֶר מִדְיָן, אָמַר, אוּלַי יַנְחֵנִי רִבּוֹנִי בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.

23. וְכַאֲשֶׁר הִגִּיעַ אֶל מֵי מִדְיָן, מָצָא שָׁם קְהַל אֲנָשִׁים מַשְׁקִים (אֶת עֶדְרֵיהֶם) וְעַל יָדָם שְׁתֵּי נָשִׁים הָעוֹצְרוֹת בְּעַד עֶדְרָן. אָמַר, מָה אִתְּכֶן? אָמְרוּ, לֹא נַשְׁקֶה עַד אִם הָרוֹעִים יִגְמְרוּ לְהַשְׁקוֹת (אֶת עֶדְרֵיהֶם). וְאָבִינוּ זָקֵן מְאֹד.

---

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 216 ; וסורת אנ-נסאי 4 : 19.
2. לא ישימו לב לנעשה ברחובות, והוא באמצע היום בשעת הצהרים והאנשים נחים בבתיהם מן החום.

24. וְהִשְׁקָה לָהֶן (אֶת עֶדְרָן), אַחַר כָּךְ פָּנָה לָנוּחַ בַּצֵּל, וְאָמַר, רִבּוֹנִי! זָקוּק אֲנִי כָּעֵת לְחַסְדְּךָ.

25. אָז בָּאָה אֵלָיו אַחַת מֵהַשְּׁתַּיִם נְבוֹכָה וְהוֹלֶכֶת בְּבַיְשָׁנוּת, וְאָמְרָה, אָבִי מַזְמִין אוֹתְךָ אֵלָיו כְּדֵי לִגְמֹל לְךָ עֲבוּר הַשְׁקָאַת (עֶדְרֵנוּ) בִּשְׁבִילֵנוּ. וּכְשֶׁבָּא אֵלָיו, וְסִפֵּר לוֹ אֶת הַסִּפּוּר (שֶׁלּוֹ עִם פַּרְעֹה וַאֲנָשָׁיו). אָמַר (הָאָב), אַל תִּירָא! כְּבָר נִצַּלְתָּ מִן הָאֲנָשִׁים הַפּוֹשְׁעִים.

26. אָז אָמְרָה אַחַת מִשְּׁתֵּיהֶן, אָבִי! שְׂכֹר אוֹתוֹ, כִּי הַטּוֹב בַּאֲשֶׁר שָׂכַרְתָּ הוּא, הֶחָזָק וְהַנֶּאֱמָן.

27. וְאָמַר (הָאָב), הִנֵּה רוֹצֶה אֲנִי לָתֵת לְךָ לְאִשָּׁה אַחַת מִשְּׁתֵּי בְּנוֹתַי אֵלֶּה, בִּתְנַאי שֶׁתַּעֲבֹד בִּשְׁבִילִי שְׁמוֹנֶה שָׁנִים, וְאִם בִּרְצוֹנְךָ לְהַשְׁלִים עֶשֶׂר שָׁנִים, כִּי לֹא אֶרְצֶה לְהַכְבִּיד עָלֶיךָ. אִם יִרְצֶה אַלְלָה, תִּמְצָא אוֹתִי מֵעוֹשֵׂי הַיָּשָׁר.

28. אָמַר (מוּסַא), דָּבָר זֶה יִהְיֶה בֵּינִי וּבֵינְךָ, וְאֵיזֶה מִשְּׁנֵי הַזְּמַנִּים אֲשֶׁר אֲמַלֵּא לֹא תִּהְיֶה אֵיבָה עָלַי, וְאַלְלָה עָרֵב לִדְבָרֵינוּ.

קֶטַע 4

29. כַּאֲשֶׁר מִלֵּא מוּסַא אֶת תְּקוּפַת שֵׁרוּתוֹ (עֶשֶׂר שָׁנִים) וְלָקַח עִמּוֹ אֶת בְּנֵי בֵּיתוֹ, הִבְחִין בָּאֵשׁ לְצַד הָהָר. אָמַר לִבְנֵי בֵּיתוֹ, חַכּוּ פֹּה. כְּבָר רָאִיתִי אֵשׁ אֲשֶׁר עַל פִּיהָ אָבִיא לָכֶם הוֹדָעָה, אוֹ אָבִיא לָכֶם אוּד בּוֹעֵר, לְמַעַן תִּתְחַמְּמוּ.

30. כַּאֲשֶׁר הִגִּיעַ אֵלֶיהָ, קָרָא אֵלָיו קוֹל מִגְּדַת הָעֵמֶק הַיְּמָנִית, בַּבִּקְעָה הַמְּבֹרֶכֶת מִן הָעֵץ, וְאָמַר, הוֹי מוּסַא! אֲנִי אַלְלָה רִבּוֹן הָעוֹלָמִים.

31. הַשְׁלֵךְ אֶת מַטְּךָ! כַּאֲשֶׁר רָאָהוּ כְּמוֹ נָחָשׁ נוֹדֵד, בָּרַח מִן הַמָּקוֹם, וְלֹא שָׁב אֵלָיו. (קָרָא לוֹ אַלְלָה לְהַרְגִּיעַ אוֹתוֹ), הוֹי מוּסַא! חֲזֹר, וְאַל תְּפַחֵד כִּי אַתָּה מִן הַבְּטוּחִים.

32. הַכְנֵס יָדְךָ אֶל חֵיקְךָ, וְהִיא תֵּצֵא לְבָנָה מִבְּלִי פֶּגַע. וֶאֱסֹף אֵלֶיךָ כְּנָפְךָ (זְרוֹעֲךָ) וְכָךְ לֹא תְּפַחֵד. אֵלֶּה שְׁנֵי אוֹתוֹת מֵאֵת רִבּוֹנְךָ אֶל פַּרְעֹה וְנִכְבָּדָיו, כִּי הֵם אֲנָשִׁים מֻשְׁחָתִים.

33. אָמַר (מוּסַא), רִבּוֹנִי! הִנֵּה אֲנִי הָרַגְתִּי מֵהֶם נֶפֶשׁ, וְיָרֵא אֲנִי לְבַל יַהַרְגוּנִי,

34. וְהָארוּן אָחִי, צַח מִמֶּנִּי לַלָּשׁוֹן, עַל כֵּן שָׁלְחֵהוּ אִתִּי לִתְמֹךְ בִּי, לְמַעַן יְקַיֵּם אֶת דְּבָרַי, כִּי יָרֵא אֲנִי פֶּן יַכְחִישׁוּ אֶת דְּבָרַי.

35. אָמַר (אַלְלָה), נְחַזֵּק אֶת זְרוֹעֲךָ בְּאָחִיךָ, וְנִתֵּן לִשְׁנֵיכֶם שִׁלְטוֹן, אֲשֶׁר לֹא יַגִּיעוּ אֲלֵיכֶם, עַל יְדֵי אוֹתוֹתֵינוּ. אַתֶּם וְהַהוֹלְכִים אַחֲרֵיכֶם תִּהְיוּ הַמְּנַצְּחִים.

36. אוּלָם כַּאֲשֶׁר בָּא מוּסָא עִם אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּרוּרִים אֲלֵיהֶם. אָמְרוּ, אֵין אֵלֶּה כִּי אִם כְּשָׁפִים בְּדוּיִים, וְלֹא שָׁמַעְנוּ עַל זֶה שֶׁאַתָּה מַזְמִין אוֹתָנוּ לְהַאֲמִין בּוֹ בֵּין אֲבוֹתֵינוּ הָרִאשׁוֹנִים.

37. וְאָמַר מוּסָא, רִבּוֹנִי יוֹדֵעַ טוֹב מִי הוּא אֲשֶׁר הֵבִיא הַהַדְרָכָה מֵאִתּוֹ וּמִי סוֹפוֹ לְהַגִּיעַ אֶל הַגַּן (בָּעוֹלָם הַבָּא). אָכֵן לֹא יַצְלִיחוּ הַפּוֹשְׁעִים.

38. וְאָמַר פַּרְעֹה, הוֹי נִכְבָּדִים! לֹא אֵדַע לָכֶם אֱלֹהַּ מִבִּלְעָדַי. הַאמַאן! הָכֵן לְבֵנִים שְׂרוּפוֹת וּבְנֵה לִי מִגְדָּל, לְמַעַן אֶרְאֶה אֶת אֱלֹהָיו שֶׁל מוּסָא. חוֹשֵׁב אֲנִי כִּי הוּא מְשַׁקֵּר.

39. הוּא (פַּרְעֹה) וְחַיָּלָיו הָיוּ יְהִירִים בָּאָרֶץ בְּלֹא צֶדֶק בְּהַאֲמִינָם שֶׁלֹּא יוּחְזְרוּ אֵלֵינוּ.

40. וְלָקַחְנוּ אוֹתוֹ וְחֵילוֹ וְהִשְׁלַכְנוּ אוֹתָם לַיָּם, רְאֵה אֵפוֹא, אֵיךְ הָיְתָה אַחֲרִית הַפּוֹשְׁעִים.

41. וְעָשִׂינוּ מֵהֶם דֻּגְמָא לְאֵלֶּה אֲשֶׁר יִקְרְאוּ לָבוֹא אֶל הָאֵשׁ. בְּיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים לֹא יִהְיֶה לָהֶם עוֹזֵר.

42. כְּבָר שָׁלַחְנוּ אַחֲרֵיהֶם קְלָלָה בָּעוֹלָם הַזֶּה, וּבְיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים יִהְיוּ מִן הַמֻּשְׁפָּלִים וְהַבְּזוּיִים בְּיוֹתֵר.

קֶטַע 5

43. כְּבָר נָתַנּוּ לְמוּסָא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) אַחֲרֵי שֶׁהִשְׁמַדְנוּ אֶת הַדּוֹרוֹת הָרִאשׁוֹנִים, אוֹתוֹת גְּלוּיִים לִבְנֵי אָדָם, וְיָבִיא הַדְרָכָה וְרַחֲמִים וּלְמַעַן יִזָּכְרוּ.

44. וְלֹא הָיִיתָ (מוּחַמַּד) בַּצַּד הַמַּעֲרָבִי (שֶׁל הָהָר) כַּאֲשֶׁר מָסַרְנוּ לְמוּסָא אֶת הַהוֹרָאוֹת, וְלֹא הָיִיתָ מִן הַמְּעִידִים לְכָךְ.

45. כִּי אַחַר כָּךְ הֲקִימוֹנוּ דּוֹרוֹת רַבִּים אֲשֶׁר הֶאֱרִיכוּ יָמִים. וְלֹא גַּרְתָּ בְּתוֹךְ בְּנֵי מִדְיָן אֲשֶׁר תִּקְרָא לִפְנֵיהֶם אוֹתוֹתֵינוּ, וְאוּלָם הִשְׁרֵינוּ אֵלֶיךָ אֶת קוֹרוֹתֵיהֶם.

46. וְלֹא הָיִיתָ בְּצַד הַר הַטּוּר בְּקָרְאֵנוּ (אֶל מוּסָא),[1] וְאוּלָם (שָׁלַחְנוּ אוֹתְךָ) רַחֲמִים מֵאֵת רִבּוֹנְךָ, לְמַעַן תַּזְהִיר עַם[2] לֹא בָּא אֲלֵיהֶם כָּל מַזְהִיר מִלְּפָנֶיךָ, אוּלַי יִזָּכְרוּ.

---

1. ר' סורת מרים 19 : 52; סורת אש-שועראי 26 : 10; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 16.
2. הערבים של מכה וחצי האי ערב.

47. (וְשָׁלַחְנוּ אוֹתְךָ מוּחַמַּד) כְּדֵי אִם יִפְגַּע בָּהֶם עָנְשֵׁנוּ עַל חֲטָאֵיהֶם, כְּדֵי שֶׁלֹּא יֹאמְרוּ אָז, רִבּוֹנֵנוּ! לָמָּה לֹא שָׁלַחְתָּ אֵלֵינוּ שָׁלִיחַ לְמַעַן נֵלֵךְ אַחֲרֵי אוֹתוֹתֶיךָ וְנִהְיֶה מִן הַמַּאֲמִינִים?[1]

48. וְכָעֵת כַּאֲשֶׁר הִגִּיעָה אֲלֵיהֶם הָאֱמֶת (הַנָּבִיא וְהַקּוּרְאָן), אָמְרוּ, לָמָּה לֹא נִתַּן לוֹ כְּפִי שֶׁנִּתַּן לְמוּסָא? הַאִם לֹא הִכְחִישׁוּ אֶת אֲשֶׁר נִתַּן אֶל מוּסָא מִלְּפָנִים? וְאָמְרוּ, שְׁנֵי כִּשּׁוּפִים עוֹזְרִים הָאֶחָד לִשְׁנֵי (הַתּוֹרָה וְהַקּוּרְאָן). וְאָמְרוּ, אָכֵן אֲנַחְנוּ כּוֹפְרִים בַּכֹּל.

49. אֱמֹר (מוּחַמַּד), הָבִיאוּ סֵפֶר מֵאֵת אַלְלָה אֲשֶׁר הוּא מַדְרִיךְ טוֹב מִשְּׁנֵיהֶם (הַקּוּרְאָן וְהַתּוֹרָה), וְאָז אֵלֵךְ בְּדַרְכּוֹ, אִם אַתֶּם צוֹדְקִים.

50. אַךְ אִם לֹא יַעֲנוּ לְךָ, דַּע כִּי רַק אַחֲרֵי בְּדָיוֹתֵיהֶם וְיִצְרֵיהֶם הָרָעִים הֵם הוֹלְכִים, וְאֵין תּוֹעֶה יוֹתֵר מִזֶּה הַהוֹלֵךְ אַחֲרֵי יְצָרָיו הָרָעִים בְּלִי הַדְרָכָה מֵאֵת אַלְלָה! וְאַלְלָה לֹא יַדְרִיךְ אֶת קְהַל הַחוֹטְאִים.

קֶטַע 6

51. וּכְבָר הֵבֵאנוּ לָהֶם אֶת חֶלְקֵי הַקּוּרְאָן הַשּׁוֹנִים בָּזֶה אַחַר זֶה לְמַעַן יִזָּכְרוּ.

52. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר נָתַנּוּ לָהֶם אֶת הַסֵּפֶר לְפָנָיו (הַקּוּרְאָן), מַאֲמִינִים בּוֹ,[2]

53. וְכַאֲשֶׁר קוֹרְאִים אוֹתוֹ בִּפְנֵיהֶם, יֹאמְרוּ, הֶאֱמַנּוּ בּוֹ. אָכֵן הוּא הָאֱמֶת מֵאֵת רִבּוֹנֵנוּ, וּכְבָר לְפָנָיו הָיִינוּ מֻסְלְמִים.

54. אֵלֶּה יִנָּתֵן לָהֶם שְׂכָרָם פַּעֲמַיִם עַל סַבְלָנוּתָם, וְיָשִׁיבוּ בַּטּוֹבָה אֶת הָרָעָה, וְעַל תְּרוּמָתָם מִמַּה שֶּׁהֶעֱנַקְנוּ לָהֶם.

55. וּבְשׁוֹמְעָם לַהֲגֵי הֶבֶל יִתְרַחֲקוּ (מֵהֶם),[3] וְיֹאמְרוּ, לָנוּ מַעֲשֵׂינוּ וְלָכֶם מַעֲשֵׂיכֶם, שָׁלוֹם עֲלֵיכֶם, אֵין אֲנַחְנוּ מְבַקְשִׁים אֶת חֶבְרָתָם שֶׁל פִּרְאֵי אָדָם.

56. אַתָּה אֵינְךָ יָכוֹל לְהַדְרִיךְ אֶת מִי שֶׁתִּרְצֶה, אֲבָל אַלְלָה יַדְרִיךְ אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה, וְהוּא מַכִּיר אֶת הַמֻּדְרָכִים.[4]

57. וְאָמְרוּ,[5] אִם נֵלֵךְ אִתְּךָ לְפִי הַדְרָכָתְךָ, נְנֻשַּׁל מֵאַרְצֵנוּ. הַאִם לֹא קָבַעְנוּ לָהֶם מָחוֹז קָדוֹשׁ וּבָטוּחַ שֶׁאֵלָיו מוּבָאִים פֵּרוֹת מִכָּל סוּג כְּאַסְפָּקָה מִצִּדֵּנוּ? אַךְ רֻבָּם אֵינָם יוֹדְעִים זֹאת.

---

1. ר׳ סורת אנ-נסאי׳ 4: 165; סורת אל-מאאידה 5: 19; וסורת אל-אנעאם 6: 156 - 157.
2. ר׳ סורת אל-בקרה 2: 121; סורת אאל עמראן 3: 199; סורת אל-מאאידה 5: 82 - 83; וסורת אל-אסראי׳ 17: 107 - 108.
3. ר׳ סורת אל-פורקאן 25: 72.
4. ר׳ סורת אל-בקרה 2: 272; וסורת יוסף 12: 103.
5. מנהיגי מכה הכופרים.

58. וְכַמָּה עָרִים הִשְׁמַדְנוּ אֲשֶׁר הִתְעַנְּגוּ עַל רֹב מִחְיָתָן, הִנֵּה אֵלֶּה מִשְׁכְּנוֹתֵיהֶם לֹא יֵשְׁבוּ אַחֲרֵיהֶם, בִּלְתִּי אִם מְעַט, וַאֲנַחְנוּ הָיִינוּ יוֹרְשֵׁיהֶן.

59. רִבּוֹנְךָ לֹא הָיָה מַשְׁמִיד אֶת הֶעָרִים לִפְנֵי שֶׁהָיָה שׁוֹלֵחַ שָׁלִיחַ אֶל הָרָאשִׁית שֶׁבָּהֶן, לִקְרֹא לִפְנֵיהֶן אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, וּלְעוֹלָם לֹא הָיִינוּ מַשְׁמִידִים אֶת הֶעָרִים אִם לֹא הָיוּ תּוֹשָׁבֵיהֶן חוֹטְאִים.

60. כָּל אֲשֶׁר נִתַּן לָכֶם אֵינוֹ אֶלָּא תַּעֲנוּג וְקִשּׁוּט חוֹלֵף שֶׁל חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְאוּלָם כָּל הַשָּׁמוּר אֵצֶל אַלְלָה טוֹב יוֹתֵר וְנִצְחִי. הַאִם לֹא תַּשְׂכִּילוּ?

קֶטַע 7

61. הַאִם דּוֹמֶה מִי שֶׁנָּתַנּוּ לוֹ הַבְטָחָה טוֹבָה שֶׁיִּזְכֶּה לִרְאוֹת בְּקִיּוּמָהּ, לְמִי שֶׁנֶּהֱנֶה זְמַנִּית מֵחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה וּבְיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים יִהְיֶה אֶחָד מֵאֵלֶּה שֶׁיִּתְּנוּ אֶת הַדִּין?

62. בַּיּוֹם הַהוּא יִקְרָא (אַלְלָה) אֲלֵיהֶם, וְיֹאמַר, הֵיכָן שֻׁתָּפַי אֲשֶׁר בְּדִיתֶם?[1]

63. וְיֹאמְרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר נֶחֱרַץ עֲלֵיהֶם בְּצֶדֶק הָעֹנֶשׁ, רִבּוֹנֵנוּ! אֵלּוּ שֶׁהִתְעֵנוּ, הֻתְעוּ עַל יָדֵינוּ, כְּפִי שֶׁאֲנַחְנוּ עַצְמֵינוּ הֻתְעֵינוּ, בָּזֹאת אֲנַחְנוּ מַצְהִירִים בְּפָנֶיךָ כִּי אֵין אֲנַחְנוּ מְחֻיָּבִים לַעֲזֹר לָהֶם, וְלֹא אוֹתָנוּ עָבְדוּ (אָמְנָם עָבְדוּ אֶת הַשְּׂטָנִים).

64. אָז יֵאָמֵר, קִרְאוּ לַשֻּׁתָּפִים אֲשֶׁר עֲבַדְתֶּם זוּלַת אַלְלָה! וְהֵם יִקְרְאוּ וְלֹא יֵעָנוּ וְיִרְאוּ רַק אֶת הָעֹנֶשׁ, וְיֹאמְרוּ, הַלְוַאי וְהָיִינוּ מֻדְרָכִים.

65. בְּיוֹם אֲשֶׁר יִקְרָא (אַלְלָה) אֲלֵיהֶם, וְיֹאמַר, מַה זֶּה עֲנִיתֶם לַשְּׁלִיחִים?

66. בַּיּוֹם הַהוּא יִתְעַרְפְּלוּ הַדְּבָרִים עֲלֵיהֶם, וְאַף לֹא יִשְׁאֲלוּ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ.

67. וְאוּלָם מִי שֶׁחָזַר בִּתְשׁוּבָה מִבֵּינֵיהֶם וְהֶאֱמִין וְעָשָׂה אֶת הַטּוֹב יִהְיֶה מִן הַמַּצְלִיחִים.

68. וְרִבּוֹנְךָ יִבְרָא אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה וְיִבְחַר, וְאֵין לָהֶם בְּחִירָה.[2] יִשְׁתַּבַּח אַלְלָה וְיִתְעַלֶּה עַל אֲשֶׁר יְשַׁתְּפוּ לוֹ.

69. וְרִבּוֹנְךָ יוֹדֵעַ מַה יַּסְתִּירוּ בְּלִבָּם וּמַה יְּגַלּוּ.

70. וְהוּא אַלְלָה, אֵין אֱלֹהַּ זוּלָתוֹ, יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ בָּעוֹלָם הַזֶּה וּבָעוֹלָם הַבָּא, וְלוֹ הַמִּשְׁפָּט וְאֵלָיו תַּחְזְרוּ (בְּיוֹם הַדִּין).

---

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 166 - 167 ; סורת אל-אנעאם 6 : 94 ; סורת אל-כהף 18 : 52 - 53 ; סורת מרים 19 : 81 - 82 ; סורת אל-ענכבות 29 : 25 ; וסורת אל-אחקאף 46 : 5 - 6.
2. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 36.

71. אֱמֹר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל זֶה, שֶׁאִם אַלְלָה יָטִיל עֲלֵיכֶם חֶשְׁכַת עוֹלָמִים עַל יְדֵי לַיְלָה אָרֹךְ עַד יוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים, אֵיזֶה אֱלֹהַּ זוּלָתוֹ יוּכַל לְהָבִיא לָכֶם אוֹר? הַאִם לֹא תִּשְׁמְעוּ?

72. וְהַחֲשַׁבְתֶּם עַל זֶה, שֶׁאִם אַלְלָה יָטִיל עֲלֵיכֶם יוֹם אָרֹךְ עַד יוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים, אֵיזֶה אֱלֹהַּ זוּלָתוֹ יוּכַל לְהָבִיא לָכֶם אֶת הַלַּיְלָה לְמַעַן תָּנוּחוּ בּוֹ? הַאִם לֹא תִּרְאוּ?

73. וּמֵרַחֲמָיו נָתַן לָכֶם אֶת הַלַּיְלָה וְאֶת הַיּוֹם לְמַעַן תָּנוּחוּ בּוֹ וּלְמַעַן תְּבַקְּשׁוּ (לָכֶם פַּרְנָסָה) מֵחַסְדּוֹ, וּלְמַעַן תַּכִּירוּ לוֹ טוֹבָה.[1]

74. בְּיוֹם אֲשֶׁר יִקְרָא אֲלֵיהֶם, יֹאמַר, אֵיפֹה שֻׁתָּפַי אֲשֶׁר טְעַנְתֶּם?

75. וְנוֹצִיא מִכָּל אֻמָּה עֵד (הַנָּבִיא שֶׁלָּהֶם) וְנֹאמַר, הָבִיאוּ אֶת הוֹכָחוֹתֵיכֶם! אָז יָדְעוּ כִּי הַהוֹכָחָה הָאֲמִתִּית הִיא לְאַלְלָה, וְתָעָה מֵהֶם (הַדָּבָר) אֲשֶׁר בָּדוּ בְּלִבָּם.

קֶטַע 8

76. קַארוּן[2] הָיָה מִבְּנֵי עַמּוֹ שֶׁל מוּסַא, אָמְנָם הוּא הֵצִיק לָהֶם. הֶעֱנַקְנוּ לוֹ אוֹצָרוֹת אֲשֶׁר מַפְתְּחוֹתֵיהֶם הָיוּ כְּבֵדִים מִנְּשֹׂא לִקְבוּצַת אֲנָשִׁים חֲזָקִים. אָמְרוּ לוֹ בְּנֵי עַמּוֹ, אַל תִּשְׂמַח בְּגָאוֹן, כִּי אַלְלָה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַשְּׂמֵחִים בְּגָאוֹן.

77. וּבַקֵּשׁ בְּמַה שֶּׁנָּתַן לְךָ אַלְלָה אֶת מְעוֹן הָאַחֲרִית, וְאַל תִּשְׁכַּח אֶת חֶלְקְךָ בָּעוֹלָם הַזֶּה, וַעֲשֵׂה טוֹב כְּשֵׁם שֶׁהֵיטִיב עִמְּךָ אַלְלָה, וְאַל תְּבַקֵּשׁ לְהַשְׁחִית בָּאָרֶץ, כִּי לֹא יֹאהַב אַלְלָה אֶת הַמַּשְׁחִיתִים.

78. אָמַר (קַארוּן), אָכֵן אַךְ בְּדַעְתִּי נִתַּן לִי זֶה. הַאִם אֵינוֹ יוֹדֵעַ כִּי כְּבָר הִשְׁמִיד אַלְלָה לְפָנָיו דּוֹרוֹת רַבִּים שֶׁהָיוּ חֲזָקִים וַעֲשִׁירִים מִמֶּנּוּ? הַחוֹטְאִים לֹא יִשָּׁאֲלוּ עַל חֲטָאֵיהֶם.

79. אָז יָצָא אֶל בְּנֵי עַמּוֹ מְקֻשָּׁט בְּתַכְשִׁיטִים, וְאָמְרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר חָפְצוּ בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, הַלְוַאי וְהָיִינוּ זוֹכִים בַּאֲשֶׁר קִבֵּל קַארוּן. אָכֵן בַּעַל מַזָּל גָּדוֹל הוּא.

80. וְאָמְרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם דַּעַת, אוֹי לָכֶם! גְּמוּל אַלְלָה טוֹב יוֹתֵר לְמַאֲמִין עוֹשֶׂה אֶת הַטּוֹב, אוּלָם יַשִּׂיגוּהוּ רַק בַּעֲלֵי סַבְלָנוּת.

---

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 62.
2. קארון : קרח בן יזהר, ר' במדבר טז ואילך.

81. אָז הִשְׁקַעְנוּ אוֹתוֹ אֶת בֵּיתוֹ בָּאֲדָמָה, וְלֹא יָכְלוּ בְּנֵי עֲדָתוֹ לַעֲזֹר לוֹ מִפְּנֵי אַלְלָה, וְלֹא יָכֹל הָיָה לַעֲזֹר לְעַצְמוֹ.

82. אָז אָמְרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר עוֹד יוֹם לִפְנֵי זֶה הִשְׁתּוֹקְקוּ לִהְיוֹת בִּמְקוֹמוֹ, אָכֵן, אַלְלָה מַרְחִיב וּמְצַמְצֵם אֶת פַּרְנָסָתוֹ שֶׁל מִי שֶׁיִּרְצֶה מֵעֲבָדָיו, וְלוּלֵא חֶסֶד אַלְלָה עָלֵינוּ הָיִינוּ גַּם אֲנַחְנוּ שׁוֹקְעִים בָּאֲדָמָה. דּוֹמֶה כִּי הַכּוֹפְרִים לֹא יַצְלִיחוּ.

קֶטַע 9

83. מְעוֹן הָעוֹלָם הַבָּא אֲנַחְנוּ קוֹבְעִים רַק לְאֵלֶּה שֶׁאֵינָם רוֹצִים לְהִתְנַשֵּׂא עַל פְּנֵי אֲחֵרִים בָּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא לְהַשְׁחִית, וְהָאַחֲרִית לְיִרְאֵי אַלְלָה.

84. אֲשֶׁר יָבִיא מַעֲשֶׂה טוֹב, לוֹ (גְּמוּל) טוֹב מִמֶּנּוּ, וַאֲשֶׁר יָבִיא מַעֲשֶׂה רַע, הִנֵּה לֹא יְשֻׁלְּמוּ עוֹשֵׂי הָרָעוֹת בִּלְתִּי אִם אֲשֶׁר עָשׂוּ.[1]

85. הִנֵּה אֲשֶׁר הֵטִיל עָלֶיךָ לִמְסֹר אֶת הַקּוּרְאָן יְשִׁיבְךָ הָשֵׁב (יַחֲזִירְךָ אֶל מַכָּה).[2] אֱמֹר, רִבּוֹנִי יוֹדֵעַ יוֹתֵר מִי הַמֻּדְרָךְ וּמִי נָתוּן בִּתְעִיָּה גְּמוּרָה.

86. אַתָּה לֹא קִוִּיתָ שֶׁהַסֵּפֶר (הַקּוּרְאָן) יִנָּתֵן עַל יָדְךָ וְרַק רַחֲמָנוּת מֵרִבּוֹנְךָ. עַל כֵּן אַל תְּסַיֵּעַ בְּיַד הַכּוֹפְרִים.

87. וּבַל יַרְחִיקוּךָ (הַכּוֹפְרִים) מֵעַל אוֹתוֹת אַלְלָה לְאַחַר שֶׁהוּרְדוּ אֵלֶיךָ מִן הַשָּׁמַיִם. וּקְרָא אֶל רִבּוֹנְךָ, וְאַל תִּהְיֶה מִן הַמְשַׁתְּפִים (לוֹ),

88. וְאַל תִּפְנֶה בִּתְפִלָּה לֶאֱלֹהַּ אַחֵר זוּלָתוֹ, כִּי אֵין אֱלֹהַּ זוּלָתוֹ. כָּל דָּבָר יַחְלֹף מִבִּלְעֲדֵי פָּנָיו. כִּי רַק לוֹ הַשִּׁלְטוֹן וְאֵלָיו תַּחֲזְרוּ.

---

1. ר' סורת אנ-נמל 27 : 90.
2. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 109 ; סורת אל-אעראף 7 : 6 ; וסורת אז-זומר 39 : 69.

29
סוּרַת אַלְ-עַנְכָּבוּת
הָעַכָּבִישׁ

סורה זו נקראת «אַלְ-עַנְכָּבוּת, הָעַכָּבִישׁ» משום השם «אַלְ-עַנְכָּבוּת» נזכר בה בפעם ראשונה ויחידה. אללה השתמש בקורי העכביש כמשל של חולשה להראות לאלה מבין המוסלמים הלוקחים בני ברית מבין הכופרים להגן עליהם מלבד אללה. ר׳ פ׳ 41.

הורדה במכה אחרי סורת אר-רום 30, ופסוקיה ששים ותשעה. קיבלה את שמה «הָעַכָּבִישׁ» מפסוק ארבעים ואחד.

סוּרַת אַלְ-עַנְכָּבוּת 29

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. א. ל. מ.[1]
2. הַאִם חוֹשְׁבִים בְּנֵי הָאָדָם כִּי יֵעָזְבוּ לֵאמֹר, הֶאֱמַנּוּ, מִבְּלִי שֶׁיַּעַמְדוּ בַּמִּבְחָן?[2]
3. הֲרֵי כְּבָר נִסִּינוּ אֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיהֶם, וְאַלְלָה יוֹדֵעַ מִי הֵם הַצּוֹדְקִים וּמִי הֵם הַכּוֹזְבִים.
4. הַאִם חוֹשְׁבִים עוֹשֵׂי הָרָעוֹת כִּי יוּכְלוּ לַעֲבֹר אוֹתָנוּ, הֲרֵי לָקוּי כּוֹחַ שִׁפּוּטָם.
5. מִי שֶׁמְּקַוֶּה לְהִפָּגֵשׁ עִם אַלְלָה, הִנֵּה עֵת מוֹעֵד אַלְלָה בּוֹא יָבוֹא, וְהוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.
6. מִי שֶׁמַּשְׁקִיעַ מַאֲמָץ עִלָּאִי, הוּא עוֹשֶׂה זֹאת לְמַעַן עַצְמוֹ,[3] כִּי אַלְלָה אֵינוֹ זָקוּק לִבְנֵי אָדָם.
7. וְאֵלֶּה שֶׁהֶאֱמִינוּ וְעָשׂוּ הַיָּשָׁר, לָהֶם נְכַפֵּר עַל חֲטָאֵיהֶם וְנִגְמֹל לָהֶם עַל הַטּוֹב אֲשֶׁר עָשׂוּ.[4]
8. אָמְנָם צִוִּינוּ עַל הָאָדָם לְהִתְנַהֵג בְּנֹעַם וְחֶסֶד עִם הוֹרָיו.[5] אַךְ אִם יִתְאַבְּקוּ אִתְּךָ לְצָרֵף לִי שֻׁתָּפִים אֲשֶׁר אֵינְךָ מַכִּיר, אַל תִּשָּׁמַע לָהֶם. אֵלַי שׁוּבְכֶם, וְאוֹדִיעֲכֶם אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
9. אַךְ אֵלֶּה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וְעָשׂוּ הַטּוֹב, אוֹתָם נַכְנִיס (לַגַּן) עִם הַיְשָׁרִים.
10. בֵּין בְּנֵי הָאָדָם יֵשׁ הָאוֹמְרִים, הֶאֱמַנּוּ בְּאַלְלָה, אַךְ אִם הֵם נִפְגָּעִים בִּשְׁבִיל אַלְלָה, יָשִׂימוּ פְּגִיעַת בְּנֵי הָאָדָם כְּעֹנֶשׁ אַלְלָה.[6] וְאוּלָם בְּבוֹא נִצָּחוֹן (לַמַּאֲמִינִים) מֵעִם רִבּוֹנְךָ, יֹאמְרוּ, עִמָּכֶם הָיִינוּ. הַאֵין אַלְלָה יוֹדֵעַ אֲשֶׁר בְּלִבּוֹת בְּנֵי הָאָדָם?[7]
11. אָכֵן, אַלְלָה יוֹדֵעַ מִי הֵם הַמַּאֲמִינִים, וְהוּא יוֹדֵעַ מִי הֵם הַצְּבוּעִים.

---

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים.
2. ר׳ סורת אל-בקרה 2: 142, ופ׳ 214; וסורת בראאה (את-תובה) 9: 16.
3. ר׳ סורת אל-ג׳את׳יה 45: 15.
4. ר׳ סורת אנ-נסאו 4: 40.
5. ר׳ סורת אל-אסראו 17: 23 - 24.
6. ר׳ סורת אל-חג׳ 22: 11.
7. ר׳ סורת אאל עמראן 3: 179; סורת אנ-נסאו 4: 141; וסורת אל-מאאידה 5: 52.

12. וַיֹּאמְרוּ הַכּוֹפְרִים אֶל הַמַּאֲמִינִים, לְכוּ בְּדַרְכֵּנוּ, וַאֲנַחְנוּ נִשָּׂא אֶת חֲטָאֵיכֶם. אַךְ הֵם לֹא יִשְׂאוּ מֵחֲטָאֵיהֶם בְּדָבָר, וְהֵם רַק מְשַׁקְּרִים.[1]

13. הֵם יִשְׂאוּ אֶת מַשָּׂא הַחֲטָאִים שֶׁל עַצְמָם עִם מַשָּׂאוֹת נוֹסָפִים, וּבְיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים יִשָּׁאֲלוּ עַל אֲשֶׁר בָּדוּ.[2]

קֶטַע 2

14. וּכְבָר שָׁלַחְנוּ אֶת נוּח אֶל עַמּוֹ, וְהוּא שָׁהָה בֵּינֵיהֶם אֶלֶף שָׁנִים פָּחוֹת חֲמִשִּׁים שָׁנָה. וַיֹּאחֲזֵם הַמַּבּוּל עַל הֱיוֹתָם כּוֹפְרִים.[3]

15. וְהִצַּלְנוּ אוֹתוֹ וְאֶת אַנְשֵׁי הַתֵּבָה וְעָשִׂינוּ אוֹתָהּ לְאוֹת לִבְנֵי הָאָדָם.[4]

16. וְאֶת אֶבְרָאהִים כַּאֲשֶׁר אָמַר אֶל בְּנֵי עַמּוֹ, עִבְדוּ אַלְלָה וְיִרְאוּהוּ, זֶה טוֹב לָכֶם יוֹתֵר אִם יְדַעְתֶּם.

17. אָכֵן אֲשֶׁר תַּעַבְדוּ מִבַּלְעֲדֵי אַלְלָה אֱלִילִים הֵם, וְאַתֶּם יוֹצְרִים כָּזָב. הָאֱלִילִים אֲשֶׁר תַּעַבְדוּ מִבַּלְעֲדֵי אַלְלָה אֵין בְּכוֹחָם לְפַרְנֵס אֶתְכֶם, וְלָכֵן בַּקְּשׁוּ אֶת פַּרְנָסַתְכֶם מֵאַלְלָה וְעִבְדוּ אוֹתוֹ וְהוֹדוּ לוֹ. כִּי אֵלָיו תּוּחְזְרוּ (בְּיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים).

18. (הוֹי הַכּוֹפְרִים) אִם תַּכְחִישׁוּ (אֶת הַשְּׁלִיחוּת שֶׁל הַנָּבִיא מוּחַמַּד), הִנֵּה כְּבָר הִכְחִישׁוּ אֻמּוֹת אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיכֶם. עַל הַשָּׁלִיחַ רַק לִמְסֹר הוֹדָעָה בְּרוּרָה.

19. הֲלֹא יִרְאוּ כֵּיצַד יִבְרָא אַלְלָה אֶת הַבְּרִיאָה בַּפַּעַם הָרִאשׁוֹנָה, אַחַר יַחְזִיר אוֹתָהּ (לַחַיִּים אַחֲרֵי מוֹתָהּ). אָכֵן נָקֵל הוּא לְאַלְלָה.[5]

20. אֱמֹר, עִבְרוּ בָּאָרֶץ וּרְאוּ אֵיךְ יָצַר אֶת הַבְּרִיאָה וְכֵיצַד בּוֹרֵא אַלְלָה וּמַצְמִיחַ הַכֹּל מֵחָדָשׁ, הֵן אַלְלָה הוּא הַכֹּל-יָכֹל.[6]

21. וְהוּא מַעֲנִישׁ אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה וִירַחֵם עַל אֲשֶׁר יִרְצֶה, וְאֵלָיו תֻּחְזְרוּ (בְּיוֹם הַדִּין).

22. אֵין בִּיכָלְתְּכֶם לִבְרֹחַ מֵאַלְלָה, לֹא בָּאָרֶץ וְלֹא בַּשָּׁמַיִם, וְאֵין לָכֶם מֵגֵן וּמוֹשִׁיעַ זוּלַת אַלְלָה.

---

1. ר' סורת פאטר 35 : 18 ; וסורת אל-מעארג' 70 : 10 - 11.
2. ר' סורת אנ-נחל 16 : 25.
3. ר' סורת יונוס 10 : 96 - 97.
4. ר' סורת יא. סין 36 : 41 - 44 ; וסורת אל-חאקה 69 : 11 - 12.
5. ר' סורת אר-רום 30 : 27.
6. ר' סורת פוצלת 41 : 53 ; וסורת אט-טור 52 : 35 - 36.

קֶטַע 3

23. הַכּוֹפְרִים בְּאוֹתוֹת אַלְלָּה וּבִפְגִישָׁתוֹ (בְּיוֹם הַדִּין), אֵלֶּה נוֹאֲשׁוּ מֵרַחֲמַי וְצָפוּי לָהֶם עֹנֶשׁ מַכְאִיב.

24. וְלֹא הָיָה מַעֲנֵה בְּנֵי עַמּוֹ (שֶׁל אֶבְּרָאהִים), אֶלָּא הָרְגוּהוּ אוֹ שִׂרְפוּהוּ. אוּלָם אַלְלָּה הִצִּיל אוֹתוֹ מִן הָאֵשׁ.[1] אָכֵן בַּזֶּה אוֹת לִבְנֵי הָעָם שֶׁהֶאֱמִינוּ.

25. וְאָמַר (אֶבְּרָאהִים לִבְנֵי עַמּוֹ), לְקַחְתֶּם לָכֶם פְּסִילִים מִבַּלְעֲדֵי אַלְלָּה, עֲבוֹדָתָם יָצְרָה אַהֲבָה וִידִידוּת בֵּינֵיכֶם בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, אַחֲרֵי כֵן בְּיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים יִתְכַּחֵשׁ אִישׁ מִכֶּם לְרֵעֵהוּ, וִיקַלֵּל אִישׁ מִכֶּם אֶת רֵעֵהוּ, וְגֵיהִנֹּם יִהְיֶה לַמָּעוֹן לָכֶם, וְלֹא יִהְיֶה לָכֶם עוֹזֵר.

26. וְלוּט הֶאֱמִין בּוֹ. וְאָמַר (אֶבְּרָאהִים), מְהַגֵּר אֲנִי (מֵאַרְצְכֶם) אֶל רִבּוֹנִי. הוּא הָעִזּוּז וְהֶחָכָם.

27. וְנָתַנּוּ לוֹ אֶת אֶסְחַאק (יִצְחָק) וְאֶת יַעקוּב , וְנָתַנּוּ לְצֶאֱצָאָיו אֶת הַנְּבוּאָה וְאֶת הַסֵּפֶר, וְנָתַנּוּ לוֹ אֶת שְׂכָרוֹ בָּעוֹלָם הַזֶּה, וְאָכֵן בְּאַחֲרִית הַיָּמִים הוּא בֵּין הַיְשָׁרִים.

28. (וּזְכֹר) אֶת לוּט כְּשֶׁאָמַר לִבְנֵי עַמּוֹ, אַתֶּם עוֹשִׂים תּוֹעֵבוֹת גְּדוֹלוֹת אֲשֶׁר לֹא עָשָׂה כְּמוֹתָן אִישׁ בָּעוֹלָם לִפְנֵיכֶם.

29. כִּי אַתֶּם מְקַיְּמִים יַחֲסֵי מִין עִם הַגְּבָרִים, וְאַתֶּם שׁוֹדְדֵי דְּרָכִים, וְתַעֲשׂוּ מַעֲשִׂים מְגֻנִּים בִּמְקוֹמוֹת הָאֲסֵפָה שֶׁלָּכֶם. וּתְשׁוּבַת בְּנֵי עַמּוֹ הָיְתָה, הָבֵא עָלֵינוּ אֶת הָעֹנֶשׁ שֶׁל אַלְלָּה, אִם אַתָּה צוֹדֵק,

30. וְאָז הוּא אָמַר, רִבּוֹנִי! עֲזֹר לִי נֶגֶד הָאֲנָשִׁים הַמַּשְׁחִיתִים.

קֶטַע 4

31. לְאַחַר שֶׁשְּׁלִיחֵינוּ (הַמַּלְאָכִים) הֵבִיאוּ אֶת הַבְּשׂוֹרָה הַטּוֹבָה לְאֶבְּרָאהִים.[2] הֵם אָמְרוּ, הִנְנוּ מַשְׁמִידִים אֶת תּוֹשָׁבֵי הָעִיר הַזֹּאת, כִּי חוֹטְאִים הֵם.

32. אָמַר (אֶבְּרָאהִים), אֲבָל לוּט חַי בָּהּ. אָמְרוּ, אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים הֵיטֵב מִי חַי בָּהּ, נַצִּיל אוֹתוֹ וְאֶת מִשְׁפַּחְתּוֹ, חוּץ מֵאִשְׁתּוֹ שֶׁהִיא בֵּין הַמֻּשְׁמָדִים.

33. בְּבוֹא שְׁלִיחֵינוּ (הַמַּלְאָכִים) אֶל לוּט,[3] רַע בְּעֵינָיו בּוֹאָם וְהִפְרִיעַ לוֹ. אוּלָם הֵם אָמְרוּ, אַל תְּפַחֵד וְאַל תִּצְטַעֵר, אֲנַחְנוּ מַצִּילִים אוֹתְךָ וְאֶת בְּנֵי מִשְׁפַּחְתְּךָ, חוּץ מֵאִשְׁתְּךָ הִיא תֻּשְׁמַד.

---

1. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 97 - 98.
2. הבשורה : על הולדת הבן אסחאק (יצחק).
3. הם באו כאנשים צעירים מקסימים.

34. הִנֵּה אֲנַחְנוּ מוֹרִידִים עַל יוֹשְׁבֵי הָעִיר הַזֹּאת עֹנֶשׁ מִן הַשָּׁמַיִם עַל מַעֲשֵׂה הַשְּׁחִיתוּת שֶׁעָשׂוּ.

35. וּכְבָר הִשְׁאַרְנוּ מִמֶּנָּה אוֹת גָּלוּי לְמַעַן יַשְׂכִּילוּ.[1]

36. וְאֶל בְּנֵי מִדְיָן (שָׁלַחְנוּ) אֶת אֲחִיהֶם שׁוּעַיְבּ, וְהוּא אָמַר, הוֹי בְּנֵי עַמִּי! עִבְדוּ אַלְלָה, וְצַפּוּ לַיּוֹם הָאַחֲרוֹן, וְאַל תַּשְׁחִיתוּ אֶת דַּרְכְּכֶם בָּאָרֶץ.

37. אַךְ הֵם הִתְכַּחֲשׁוּ לוֹ, וְאָז בָּאָה עֲלֵיהֶם הָרְעִידָה הַחֲזָקָה, וּלְאַחֲרֶיהָ כָּרְעוּ וְנָפְלוּ מֵתִים בְּבָתֵּיהֶם.

38. (וּכְבָר הִשְׁמַדְנוּ אֶת) בְּנֵי עַאד וְתַ'מוּד, הֲרֵי בָּרוּר לָכֶם מֵחָרְבוֹת מִשְׁכְּנוֹתֵיהֶם מַה שֶּׁקָּרָה לָהֶם. וְקִשֵּׁט לָהֶם הַשָּׂטָן בְּעֵינֵיהֶם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם (הָרָעִים), וְהֵסִיר אוֹתָם מִן הַדֶּרֶךְ הַיְּשָׁרָה. אָמְנָם הֵם חָשְׁבוּ שֶׁהֵם עוֹשִׂים אֶת הַנָּכוֹן.

39. (וְכָךְ הִשְׁמַדְנוּ גַּם אֶת) קָארוּן וְאֶת פַּרְעֹה וְאֶת הַאמַאן, כַּאֲשֶׁר מוּסָא בָּא אֲלֵיהֶם עִם הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, אוּלָם הֵם הִתְנַהֲגוּ בִּיהִירוּת בָּאָרֶץ, אַךְ לֹא יָכְלוּ לְהִמָּלֵט מִן הָעֹנֶשׁ.

40. אֶת כָּל הָעַמִּים שֶׁקָּדְמוּ לָכֶם הֶעֱנַשְׁנוּ בִּגְלַל חֲטָאֵיהֶם. וְיֵשׁ מֵהֶם אֲשֶׁר שָׁלַחְנוּ עָלָיו סוּפַת אֲבָנִים, וּמֵהֶם אֲשֶׁר אָחַז אוֹתוֹ הָרַעַשׁ, וּמֵהֶם אֲשֶׁר בָּקַעְנוּ תַּחְתָּיו אֶת הָאֲדָמָה, וְיֵשׁ מֵהֶם אֲשֶׁר הִטְבַּעְנוּ, וְאַלְלָה לֹא עֲשָׁקָם, אֶלָּא הֵם אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם עָשְׁקוּ.

41. אֵלֶּה הַלּוֹקְחִים לָהֶם מְגִנִּים זוּלַת אַלְלָה דּוֹמִים לָעַכָּבִישׁ הָאוֹרֵג לְעַצְמוֹ בַּיִת. בֵּית הָעַכָּבִישׁ הוּא הַבַּיִת הָרוֹפֵף בְּיוֹתֵר, לוּ רַק הָיוּ יוֹדְעִים.

42. אוּלָם אַלְלָה יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר עַל הָאֱלִילִים שֶׁהֵם קוֹרְאִים אֲלֵיהֶם זוּלָתוֹ, כִּי הוּא הָעִזּוּז וְהֶחָכָם.

43. מִן הַמְּשָׁלִים הָאֵלֶּה שֶׁאֲנַחְנוּ נוֹתְנִים לִבְנֵי אָדָם, לוֹמְדִים לֶקַח רַק בְּנֵי דַּעַת.

44. אַלְלָה בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וֶהֱקִימָם עַל אֱמֶת וְצֶדֶק, וּבְזֹאת אוֹת לַמַּאֲמִינִים.

---

1. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 137 - 138.

קֶטַע 5

45. קְרָא אֶת אֲשֶׁר הֻשְׁרָה אֵלֶיךָ מִן הַסֵּפֶר (הַקּוּרְאָן), וְקַיֵּם אֶת הַתְּפִלָּה, כִּי הַתְּפִלָּה מוֹנַעַת הַתּוֹעֵבָה וְהָרָעָה. וְאָכֵן זֵכֶר אַלְלָה גָּדוֹל יוֹתֵר, וְאַלְלָה יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ.

חלק 21

46. אַל תִּתְוַכְּחוּ עִם בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים), אֶלָּא בְּצוּרָה הוֹגֶנֶת,[1] פְּרָט לַחוֹטְאִים שֶׁבָּהֶם. אִמְרוּ, אֲנַחְנוּ מַאֲמִינִים בַּאֲשֶׁר הוּרַד אֵלֵינוּ מִן הַשָּׁמַיִם וּבַאֲשֶׁר הוּרַד אֲלֵיכֶם, כִּי אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵיכֶם הוּא אֶחָד וְלוֹ אֲנַחְנוּ מֻסְלְמִים.

47. וְכָזֹאת הוֹרַדְנוּ אֵלֶיךָ אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוּרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם. וְאָכֵן אֵלֶּה אֲשֶׁר נָתַנּוּ לָהֶם אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה וְהָאֶוַנְגֶּ׳לְיוֹן) יַאֲמִינוּ בּוֹ, וּמֵאֵלֶּה (אַנְשֵׁי מַכָּה) יֵשׁ אֲשֶׁר יַאֲמִינוּ בּוֹ. וְלֹא יְכַחֲשׁוּ בְּאוֹתוֹתָיו אֶלָּא הַכּוֹפְרִים.

48. וְ(אַתָּה מוּחַמַּד) לֹא הָיִיתָ קוֹרֵא לְפָנָיו (הַקּוּרְאָן) כָּל סֵפֶר, וְלֹא כָּתַבְתָּ אֲפִלּוּ אוֹת אַחַת בִּימִינְךָ. כִּי לוּלֵא כֵּן חָשְׁדוּ הַמְּבַטְּלִים.[2]

49. אֲבָל הוּא אוֹתוֹת בְּרוּרִים בְּלִבּוֹת אֵלֶּה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם הַדַּעַת. רַק הַחוֹטְאִים מִתְכַּחֲשִׁים לְאוֹתוֹתֵינוּ.[3]

50. וְאָמְרוּ, לָמָּה זֶה לֹא הוּרְדוּ אֵלָיו אוֹתוֹת (נִסִּים) מֵרִבּוֹנוֹ? אֱמֹר, אָכֵן הָאוֹתוֹת (הַנִּסִּים) עִם אַלְלָה הֵם, וַאֲנִי הִנְנִי רַק מַזְהִיר בָּרוּר.[4]

51. הַאִם לֹא מַסְפִּיק לָהֶם אֲשֶׁר הוֹרַדְנוּ אֵלֶיךָ מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוּרְאָן) לְמַעַן יִקָּרֵא לִפְנֵיהֶם? אָכֵן בָּזֶה רַחֲמִים וְהַזְכָּרָה לְעַם מַאֲמִין.[5]

קֶטַע 6

52. אֱמֹר, אֲנִי מִסְתַּפֵּק בְּאַלְלָה כְּעֵד בֵּינִי לְבֵינֵיכֶם, וְהוּא יוֹדֵעַ מַה שֶּׁבַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ בַּהֶבֶל וְכָפְרוּ בְּאַלְלָה, הֵם יִהְיוּ הַמַּפְסִידִים.

53. (הַכּוֹפְרִים) דּוֹרְשִׁים מִמְּךָ לְהָחִישׁ אֶת עָנְשָׁם,[6] אַךְ לוּלֵא הָיָה קָבוּעַ לְמוֹעֵד מְסֻיָּם, הָיָה כְּבָר בָּא עֲלֵיהֶם הָעֹנֶשׁ, וְאוּלָם הוּא יָבוֹא עֲלֵיהֶם פִּתְאוֹם וְהֵם לֹא יָחוּשׁוּ.

54. יְבַקְשׁוּךָ לְהָחִישׁ בּוֹא הָעֹנֶשׁ, וְאָכֵן גֵּיהִנֹּם מַקִּיף בַּכּוֹפְרִים,

1. ר׳ סורת אנ-נחל 16 : 125 ; וסורת טא. הא 20 : 44.
2. ר׳ סורת אל-אעראף 7 : 157.
3. ר׳ סורת יונוס 10 : 96 - 97.
4. ר׳ סורת אל-בקרה 2 : 272 ; אל-אסראי׳ 17 : 59 ; וסורת אל-כהף 18 : 17.
5. ר׳ סורת טא. הא 20 : 133.
6. ר׳ סורת אל-אנפאל 8 : 32.

55. בְּיוֹם אֲשֶׁר יַעֲטֹף אוֹתָם הָעֹנֶשׁ מֵעֲלֵיהֶם וּמִתַּחַת רַגְלֵיהֶם, אָז יֹאמַר לָהֶם, טַעֲמוּ אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.[1]

56. הוֹי עֲבָדַי הַמַּאֲמִינִים! אַרְצִי רְחָבָה הִיא,[2] עִבְדוּ אֵפוֹא אוֹתִי.

57. כָּל נֶפֶשׁ תִּטְעַם אֶת הַמָּוֶת, וְאֵלֵינוּ תּוּשְׁבוּ.

58. אֵלֶּה שֶׁהֶאֱמִינוּ וְעָשׂוּ אֶת הַטּוֹב, אֵלֶּה נַשְׁכִּנֵם בַּחֲדָרִים מִגַּן עֵדֶן. זוֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם הַנְּהָרוֹת. וּבָהֶם לָנֶצַח יִחְיוּ. מַה טּוֹב שְׂכַר הָעֲמֵלִים,

59. אֲשֶׁר הִתְאַזְּרוּ בְּסַבְלָנוּת וְסָמְכוּ עַל רִבּוֹנָם.

60. מָה רַבִּים הַיְּצוּרִים, שֶׁאֵינָם מְסֻגָּלִים לְפַרְנֵס עַצְמָם, אַלְלָה יְפַרְנֵס אוֹתָם וְאֶתְכֶם, כִּי הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.

61. אִם תִּשְׁאַל אוֹתָם, מִי בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְהֶעֱמִיד אֶת הַשֶּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ לְשֵׁרוּתְכֶם? יֹאמְרוּ, אַלְלָה. אִם כָּךְ, כֵּיצַד הֵם סוֹטִים (מֵעֲבוֹדַת אַלְלָה)?

62. אַלְלָה מַרְחִיב וּמַגְבִּיל אֶת פַּרְנָסָתוֹ שֶׁל מִי שֶׁיִּרְצֶה מֵעֲבָדָיו, כִּי אַלְלָה יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

63. וְאִם תִּשְׁאַל אוֹתָם, מִי הוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם מַיִם וּבָהֶם הֶחֱיָה הָאֲדָמָה אַחֲרֵי הֱיוֹתָהּ כְּמֵתָה? יֹאמְרוּ, אַלְלָה. אֱמֹר, הַשֶּׁבַח לְאַלְלָה. וְאוּלָם מַרְבִּיתָם לֹא יַשְׂכִּילוּ.

קֶטַע 7

64. חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה הֵם רַק שַׁעֲשׁוּעֵי שָׁוְא וּמִשְׂחָק, רַק בָּעוֹלָם הַבָּא הֵם הַחַיִּים הָאֲמִתִּיִּים. לוּ רַק יָדְעוּ זֹאת.

65. בִּרְכִיבָתָם (הַכּוֹפְרִים) עַל סְפִינָה הֵם מִתְפַּלְּלִים אֶל אַלְלָה בִּמְסִירוּת וּמַאֲמִינִים בּוֹ, אַךְ לְאַחַר שֶׁהוּא מַצִּילָם וּמַעֲלֶה אוֹתָם אֶל הַיַּבָּשָׁה, יְצָרְפוּ לוֹ שֻׁתָּפִים,

66. וְיָשׁוּבוּ לִכְפֹּר בַּאֲשֶׁר נָתַנּוּ לָהֶם וּלְמַעַן יֵהָנוּ זְמַנִּית, אַךְ לְבַסּוֹף יֵדְעוּ.

67. הַאִם לֹא יִרְאוּ, כִּי עָשִׂינוּ לָהֶם מִקְדָּשׁ בָּטוּחַ, בְּעוֹד הָאֲנָשִׁים סְבִיבָם מְגֹרָשִׁים מִמְּקוֹמוֹתֵיהֶם? הַאִם רַק בַּהֶבֶל יַאֲמִינוּ וּבְחֶסֶד אַלְלָה יִכְפְּרוּ?

68. וּמִי חוֹטֵא יוֹתֵר מִזֶּה אֲשֶׁר בּוֹדֶה כָּזָב עַל אַלְלָה, אוֹ מִזֶּה אֲשֶׁר מִתְכַּחֵשׁ לָאֱמֶת שֶׁבָּאָה אֵלָיו? הַאֵין בְּגֵיהִנֹּם מוֹשָׁב לַכּוֹפְרִים?

69. אֵלֶּה אֲשֶׁר נֶאֶבְקוּ (בְּכוֹחוֹת הַשָּׂטָן) בִּשְׁבִילֵנוּ, נַנְחֶה אוֹתָם בִּדְרָכֵינוּ, וְאָכֵן אַלְלָה הוּא עִם הָעוֹשִׂים טוֹב.

---

1. ר׳ סורת אט-טור 52 : 13 - 16.
2. ר׳ סורת אנ-נסאׄ 4 : 97.

30

סוּרַת אַרְ-רוּם

הָרוּמִים

סורה זו קיבלה את שמה «אַרְ-רוּם, הָרוּמִים, או הביזנטים» משום שהיא פותחת בהודיעה על תבוסת הרומים הנוצרים על ידי הפרסים הכופרים בסוריה ובפלסטין בין השנים 613 - 614. תבוסה זו גרמה לצער למוסלימים במכה ושמחה את הכופרים בני קוריש, שראו את עצמם בני בריתה של פרס הכופרת.
לאחר תבוסתם ינצחו : זו נבואה על השתנות המצב לטובת הרומים הנוצרים, שהביסו את הפרסים בין השנים 622 - 626.
הורדה במכה אחרי סורת אל-אנשקאק 84, ופסוקיה ששים. קיבלה את שמה «הָרוּמִים» מפסוק שניים.

סוּרַת אַר-רוּם 30

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. א. ל. מ.[1]
2. הָרוּמִים נֻצְּחוּ,
3. בָּאָרֶץ הַקְּרוֹבָה בְּיוֹתֵר,[2] אוּלָם לְאַחַר שֶׁנֻּצְּחוּ הֵם יְנַצְּחוּ,
4. בְּעוֹד שָׁנִים אֲחָדוֹת, הָעִנְיָן שַׁיָּךְ לְאַלְלָה מִלִּפְנֵי וּמֵאֲחוֹרֵי (נִצְחוֹן הָרוּמִים). וּבַיּוֹם הַהוּא יִשְׂמְחוּ הַמַּאֲמִינִים,
5. בְּנִצְחוֹן אַלְלָה. הוּא עוֹזֵר בְּנִצְחוֹנוֹ לְמִי שֶׁיִּרְצֶה, כִּי הוּא הָעִזּוּז וְהָרַחוּם.
6. זוֹ הַבְטָחָתוֹ שֶׁל אַלְלָה, וְאַלְלָה לֹא יָפֵר הַבְטָחָתוֹ, וְאוּלַם מַרְבִּית בְּנֵי הָאָדָם אֵינָם יוֹדְעִים.
7. יוֹדְעִים הֵם רַק אֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה הַנִּרְאִים לָעַיִן, וּמְסִיחִים דַּעְתָּם מִן הָעוֹלָם הַבָּא.
8. הַאִם לֹא חָשְׁבוּ עַל עַצְמָם, אֵיךְ אַלְלָה בָּרָא אוֹתָם? אוּלַם אַלְלָה בָּרָא בֶּאֱמֶת וְלִזְמַן קָצוּב (יוֹם הַדִּין) אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם, מַרְבִּית בְּנֵי הָאָדָם כּוֹפְרִים בִּפְגִישַׁת רִבּוֹנָם.
9. הַאִם (הַכּוֹפְרִים) אֵינָם מְסַיְּרִים בָּאָרֶץ וְרוֹאִים מֶה הָיָה הַסּוֹף שֶׁל קוֹדְמֵיהֶם, שֶׁהָיוּ יוֹתֵר חֲזָקִים מֵהֶם, וְעָבְדוּ וּפִתְּחוּ אֶת הָאָרֶץ יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר פִּתְּחוּהָ הֵם (כּוֹפְרֵי מַכָּה). וּשְׁלִיחֵיהֶם הוֹפִיעוּ אֲלֵיהֶם עִם הוֹכָחוֹת? לָכֵן אַלְלָה מֵעוֹלָם לֹא עָשַׁק אוֹתָם, כִּי הֵם עָשְׁקוּ אֶת עַצְמָם.
10. וְסוֹפָם אֵלֶּה אֲשֶׁר הֵרֵעוּ תִּהְיֶה הָרָעָה בְּיוֹתֵר, כִּי הִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹת אַלְלָה וְלָעֲגוּ לָהֶם.

קֶטַע 2

11. אַלְלָה אֲשֶׁר יִבְרָא אֶת הַבְּרִיאָה בְּרֵאשִׁית, וְהוּא אֲשֶׁר יִבְרָא אוֹתָהּ בַּשֵּׁנִית, וְאַתֶּם תֻּחְזְרוּ אֵלָיו.
12. וּבְיוֹם אֲשֶׁר תָּקוּם שְׁעַת הַדִּין יִתְיָאֲשׁוּ הַכּוֹפְרִים,

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים.
2. בארצות פלסטין וסוריה הקרובות ביותר למכה.

13. וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם מִן הַשֻּׁתָּפִים אֲשֶׁר שִׁתְּפוּ לְאַלְלָה מִתְעָרְבִים לְטוֹבָתָם, וְאָז יִכְפְּרוּ בְּשֻׁתְּפֵיהֶם שֶׁצֵּרְפוּ לְאַלְלָה,

14. וּבַיּוֹם אֲשֶׁר תָּקוּם שְׁעַת הַדִּין, בַּיּוֹם הַהוּא יִפָּרְדוּ (הַמַּאֲמִינִים וְהַכּוֹפְרִים).

15. אֵלֶּה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וְעָשׂוּ הַטּוֹב, הִנֵּה הֵם שְׂמֵחִים וּמְאֻשָּׁרִים בַּגַּן.

16. אַךְ בַּאֲשֶׁר לַכּוֹפְרִים וּמְכַחֲשִׁים בְּאוֹתוֹתֵינוּ וּבִפְגִישַׁת הָאַחֲרִית, הִנֵּה אֵלֶּה יוּבְאוּ לָעֹנֶשׁ.

17. וְשַׁבְּחוּ אֵפוֹא לְאַלְלָה בְּעֵת תַּעֲרִיבוּ וּבְעֵת תַּשְׁכִּימוּ.

18. לוֹ הַשֶּׁבַח בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וּבְעֵת שֶׁיַּחְשִׁיךְ הַיּוֹם וּבִשְׁעַת הַצָּהֳרַיִם.

19. מוֹצִיא אֶת הַחַי מִן הַמֵּת, וּמוֹצִיא אֶת הַמֵּת מִן הַחַי, וּמְחַיֶּה אֶת הָאָרֶץ אַחֲרֵי מוֹתָהּ, וְכָזֹאת אַתֶּם מוּצָאִים (מִן הַקְּבָרוֹת בְּיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים).[1]

קֶטַע 3

20. וּמֵאוֹתוֹתָיו, אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם מֵעָפָר, וְהִנֵּה אַתֶּם בְּנֵי אָדָם מִתְרַבִּים וּנְפוֹצִים עַל פְּנֵי הָאָרֶץ,

21. וּמֵאוֹתוֹתָיו שֶׁיָּצַר בִּשְׁבִילְכֶם בְּנוֹת זוּג מִנַּפְשׁוֹתֵיכֶם, לְמַעַן תִּשְׁכְּנוּ עִמָּהֶן וְקָבַע בֵּינֵיכֶם רִגְשׁוֹת אַהֲבָה וְרַחֲמִים. אָכֵן בַּזֶּה אוֹתוֹת לִבְנֵי אָדָם חוֹשְׁבִים.[2]

22. וּמֵאוֹתוֹתָיו בְּרִיאַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְהֶבְדֵּלֵי לְשׁוֹנוֹתֵיכֶם וְצִבְעֵיכֶם. בַּזֶּה אוֹתוֹת לְאַנְשֵׁי דַּעַת.

23. וּמֵאוֹתוֹתָיו שְׁנַתְכֶם בַּלַּיְלָה וּבַיּוֹם, וּבַקָּשַׁתְכֶם מֵחַסְדּוֹ (בַּיּוֹם). בְּזֹאת אוֹתוֹת לַאֲנָשִׁים שׁוֹמְעִים.

24. וּמֵאוֹתוֹתָיו שֶׁהוּא מַרְאֶה לָכֶם אֶת הַבָּרָק שֶׁמַּעֲלֶה בִּלְבָבוֹתֵיכֶם פַּחַד וְתִקְוָה, וְהוּא מוֹרִיד מַיִם מִן הַשָּׁמַיִם, וַיְחַיֶּה בָּהֶם אֶת הָאָרֶץ אַחֲרֵי מוֹתָהּ. אָכֵן בַּזֶּה אוֹתוֹת לַאֲנָשִׁים יַשְׂכִּילוּ.

25. וּמֵאוֹתוֹתָיו, שֶׁהַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ מִתְקַיְּמִים בִּפְקֻדָּתוֹ.[3] אַחֲרֵי כֵן בְּקָרְאוֹ אֲלֵיכֶם קְרִיאָה, תֵּצְאוּ מִן הָאֲדָמָה (הַקְּבָרִים).[4]

26. וְלוֹ כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְכֻלָּם נִכְנָעִים לוֹ.

---

1. ר׳ סורת אל-אעראף 7 : 57 ; סורת אל-חג׳ 22 : 5 - 7 ; וסורת יא. סין 36 : 33 - 34.
2. ר׳ סורת אל-אעראף 7 : 189.
3. ר׳ סורת אל-חג׳ 22 : 65 ; וסורת פאטר 35 : 41.
4. הכוונה לתחיית המתים ביום הדין. ר׳ סורת אל-אסראי 17 : 52 ; סורת יא. סין 36 : 53 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 13 - 14.

27. וְהוּא אֲשֶׁר בָּרָא בְּרֵאשִׁית וְהוּא אֲשֶׁר יִבְרָא בַּשֵּׁנִית, וְקַל הוּא לוֹ, וְלוֹ הַמָּשָׁל הַנַּעֲלֶה בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְהוּא הָעִזּוּז וְהֶחָכָם.

קֶטַע 4

28. וְהוּא מָשַׁל לָכֶם מָשָׁל מִנַּפְשְׁכֶם, הַאִם עַבְדֵיכֶם שֻׁתָּפִים לָכֶם בְּמָה שֶׁהֶעֱנַקְנוּ לָכֶם? וְאַתֶּם שָׁוִים לָהֶם בִּזְכֻיּוֹתֵיכֶם? אוֹ הֲתִירְאוּ אוֹתָם כְּיִרְאַתְכֶם אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ? כָּזֹאת נְפָרֵשׁ אֶת הָאוֹתוֹת לַאֲנָשִׁים מְבִינִים.

29. אֲבָל הַחוֹטְאִים הָלְכוּ אַחֲרֵי תַּאֲווֹתֵיהֶם מִבְּלִי דַּעַת. וּמִי הוּא אֲשֶׁר יַדְרִיךְ אֶת זֶה שֶׁאַלְלָה גָּזַר שֶׁיִּשָּׁאֵר בַּתְּעִיָּה? לָאֵלֶּה לֹא יִהְיוּ עוֹזְרִים.

30. שָׂא אֶת פָּנֶיךָ לְדָת (הָאִסְלָאם) כְּחָנִיף.[1] בְּרִיאַת אַלְלָה אֲשֶׁר בָּרָא אֶת בְּנֵי הָאָדָם עָלֶיהָ. אֵין לְשַׁנּוֹת אֶת בְּרִיאַת אַלְלָה. זוֹהִי הַדָּת הָאֲמִתִּית, וְאוּלָם מַרְבִּית הָאֲנָשִׁים אֵינָם יוֹדְעִים.

31. שׁוּבוּ אֵלָיו וְיִרְאוּהוּ וְקַיְּמוּ אֶת הַתְּפִלָּה, וְאַל תִּהְיוּ מִן הַפַּגָּנִיִּים,

32. וְלֹא מֵאֵלֶּה שֶׁנִּתְפַּלְּגוּ בֶּאֱמוּנָתָם לְסִיעוֹת וְכָל סִיעָה מֵהֶן שְׂמֵחָה בְּשֶׁלָּהּ.

33. אִם תִּפְגַּע בִּבְנֵי הָאָדָם צָרָה, הֵם מִתְפַּלְּלִים אֶל רִבּוֹנָם, וְחוֹזְרִים אֵלָיו בִּתְשׁוּבָה. וְאוּלָם כְּשֶׁיַּטְעִים אוֹתָם מֵרַחֲמָיו, וְהִנֵּה חֵלֶק מֵהֶם מְצָרְפִים שֻׁתָּפִים לְרִבּוֹנָם,

34. וְהֵם כּוֹפְרִים בְּחֶסֶד אֲשֶׁר הֶעֱנַקְנוּ לָהֶם. הִתְעַנְּגוּ זְמַנִּית, לְבַסּוֹף תֵּדְעוּ.

35. הַאִם הוֹרַדְנוּ לָהֶם הוֹכָחָה מִן הַשָּׁמַיִם, אֲשֶׁר הִיא תְּדַבֵּר בְּעַד הַשֻּׁתָּפִים אֲשֶׁר צֵרְפוּ לוֹ?

36. אִם מַעֲנִיקִים אֲנַחְנוּ לִבְנֵי אָדָם חֶסֶד, הֵם מְקַבְּלִים אוֹתוֹ בְּשִׂמְחָה, אַךְ אִם תִּפְגַּע בָּהֶם צָרָה בְּשֶׁל כָּל שֶׁהִקְדִּימוּ יְדֵיהֶם הֵם מִתְיָאֲשִׁים.

37. הַאִם אֵינָם רוֹאִים כִּי אַלְלָה מַרְחִיב אוֹ מַגְבִּיל אֶת הַפַּרְנָסָה לְמִי שֶׁיִּרְצֶה? אָכֵן בַּזֶּה אוֹתוֹת לַאֲנָשִׁים מַאֲמִינִים.

38. תֵּן לִקְרוֹב מִשְׁפָּחָה אֶת הַחֵלֶק הַמַּגִּיעַ לוֹ (מִן הַצְּדָקָה), וְגַם לַמִּסְכֵּן וּלְנָע וָנָד. זֶה טוֹב יוֹתֵר לָאֵלֶּה הַמְבַקְשִׁים פְּנֵי אַלְלָה. וְאֵלֶּה הֵם הַמַּצְלִיחִים.

39. כָּל אֲשֶׁר תַּלְווּ בְּרִבִּית לְהַגְדָּלַת הוֹנְכֶם מֵרְכוּשׁ אֲחֵרִים, לֹא יוֹסִיף לָכֶם דָּבָר אֵצֶל אַלְלָה, וְרַק הַצְּדָקָה שֶׁאַתֶּם תּוֹרְמִים לִרְצוֹת פְּנֵי אַלְלָה הִיא שֶׁתַּכְפִּיל אֶת גְּמוּלְכֶם.

---

1. ר׳ סורת יונוס 10 : 105.

40. אַלְלָה הוּא אֲשֶׁר בְּרָאֲכֶם וִיפַרְנֵס אֶתְכֶם, וּלְאַחַר מִכֵּן יְמִיתְכֶם, וְאַחַר יַחֲיֶה אֶתְכֶם, הֲיֵשׁ מִשֻּׁתְּפֵיכֶם אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מִכָּל זֶה דָּבָר? יִשְׁתַּבַּח וְיִתְעַלֶּה עַל אֲשֶׁר יְשַׁתְּפוּ לוֹ.

קֶטַע 5

41. הוֹפִיעָה הַשְּׁחִיתוּת בַּיַּבָּשָׁה וּבַיָּם עֵקֶב מַעֲשֵׂה יְדֵי בְּנֵי הָאָדָם, לְמַעַן יִטְעֲמוּ מִפְּרִי מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים וְאוּלַי יַחְזְרוּ בָּהֶם.[1]

42. אֱמֹר, עִבְרוּ בָּאָרֶץ וּרְאוּ אֵיךְ הָיְתָה אַחֲרִית אֵלֶּה אֲשֶׁר הָיוּ לְפָנִים. מַרְבִּיתָם הָיוּ פָּגָנִיִּים.

43. הַטֵּה פָּנֶיךָ אֶל הַדָּת הָאֲמִתִּית (הָאִסְלָאם) בְּטֶרֶם יָבוֹא יוֹם מֵאַלְלָה אֲשֶׁר אֵין לְעַכְּבוֹ. בַּיּוֹם הַהוּא יִפָּלְגוּ.

44. מִי שֶׁכָּפַר יֵעָנֵשׁ עַל כְּפִירָתוֹ, וְאֵלֶּה שֶׁעָשׂוּ אֶת הַיָּשָׁר, הִצִּיעוּ לְעַצְמָם יָצוּעַ טוֹב (בְּגַן עֵדֶן)),

45. כָּךְ יִגְמֹל מֵחַסְדּוֹ לַמַּאֲמִינִים הָעוֹשִׂים אֶת הַטּוֹב. אֵין הוּא אוֹהֵב אֶת הַכּוֹפְרִים.

46. וּמֵאוֹתוֹתָיו, שֶׁהוּא שׁוֹלֵחַ אֶת הָרוּחוֹת כִּמְבַשְּׂרוֹת טוֹב, וְלַמַּעַן יַטְעִימְכֶם מֵרַחֲמָיו, וּלְמַעַן יָשׁוּטוּ הָאֳנִיּוֹת בִּפְקֻדָּתוֹ, וּלְמַעַן תְּבַקְשׁוּ מֵחַסְדּוֹ, וּלְמַעַן תּוֹדוּ לוֹ.

47. כְּבָר לְפָנֶיךָ שָׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים אֶל בְּנֵי עַמָּם, וּבָאוּ אֲלֵיהֶם בַּהוֹכָחוֹת בְּהִירוֹת, וְנָקַמְנוּ בַּחוֹטְאִים, וְחוֹבָה עָלֵינוּ לְהוֹשִׁיעַ אֶת הַמַּאֲמִינִים.

48. אַלְלָה הוּא הַשּׁוֹלֵחַ אֶת הָרוּחוֹת לְהַעֲלוֹת עֲנָנִים, שֶׁהוּא מֵפִיץ עַל פְּנֵי הַשָּׁמַיִם אֵיךְ שֶׁהוּא רוֹצֶה,[2] וְיַעֲשֶׂה אוֹתָם קְטָעִים קְטָעִים, וְאָז אַתָּה רוֹאֶה אֶת הַגֶּשֶׁם יוֹצֵא מִתּוֹכָם, וּבְהַגִּיעוֹ לְאַדְמָתוֹ שֶׁל מִי שֶׁיִּרְצֶה מֵעֲבָדָיו,[3] וַהֲרֵיהוּ מְאֻשָּׁר,

49. לְאַחַר שֶׁהָיוּ מְיֹאָשִׁים לִפְנֵי שֶׁיֵּרֵד עֲלֵיהֶם (הַגֶּשֶׁם).

50. הִתְבּוֹנֵן אֵפוֹא אֶל עִקְבוֹת רַחֲמֵי אַלְלָה, כֵּיצַד יַחֲיֶה אֶת הָאֲדָמָה לְאַחַר שֶׁהָיְתָה כְּמֵתָה. אָכֵן כָּכָה הוּא מַחֲיֶה אֶת הַמֵּתִים, וְהוּא הַכֹּל-יָכֹל.

---

1. ר׳ סורת אל-אעראף 7: 168.
2. ר׳ סורת אל-אעראף 7: 57.
3. ר׳ סורת אנ-נור 24: 43.

51. וְאוּלָם אִם נִשְׁלַח רוּחַ (יְבֵשָׁה עַל זַרְעָם), וְיִרְאוּ הָאֲנָשִׁים כִּי תְּבוּאָתָם מַצְהִיבָה, יִשָּׁאֲרוּ כּוֹפְרִים אַחֲרֵי זֶה.[1]

52. וְאָכֵן אַתָּה לֹא תוּכַל לְהַשְׁמִיעַ אֶת הַמֵּתִים, וְלֹא תוּכַל לְהַשְׁמִיעַ אֶת הַחֵרְשִׁים אֶת הַקְּרִיאָה כַּאֲשֶׁר הֵם פּוֹנִים עֹרֶף.

53. כֵּן לֹא תוּכַל לְהַדְרִיךְ עִוְרִים מִתְּעִיָּתָם, כִּי רַק אֵלֶּה הַמַּאֲמִינִים בְּאוֹתוֹתֵינוּ תּוּכַל לְהַשְׁמִיעַ קוֹלְךָ, מִשּׁוּם שֶׁהֵם מֻסְלָמִים.[2]

קֶטַע 6

54. אַלְלָה הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם מֵחֹמֶר חַלָּשׁ (זֶרַע הָאִישׁ וְהָאִשָּׁה), אַחַר הַחֻלְשָׁה נָתַן כּוֹחַ, אַחַר נָתַן רִפְיוֹן וְשֵׂיבָה לְאַחַר הַכּוֹחַ. הוּא בּוֹרֵא אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה, וְהוּא הַיּוֹדֵעַ וְהַיָּכוֹל.

55. וּבְיוֹם אֲשֶׁר תָּקוּם שְׁעַת הַדִּין יִשָּׁבְעוּ הַכּוֹפְרִים, כִּי נִשְׁאֲרוּ (בְּקִבְרֵיהֶם) רַק שָׁעָה קַלָּה. כָּכָה הָיוּ מְשַׁקְּרִים מִקֹּדֶם.

56. אָז יֹאמְרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר נִתְּנוּ לָהֶם הַיֶּדַע וְהָאֱמוּנָה, נִשְׁאַרְתֶּם בְּהֶתְאֵם לַלּוּחַ הַשְּׁמֵימִי שֶׁל אַלְלָה, (מִיּוֹם פְּטִירַתְכֶם) עַד יוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים. וְהִנֵּה הוּא יוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים, אוּלָם אַתֶּם לֹא יְדַעְתֶּם.

57. בַּיּוֹם הַהוּא לֹא תּוֹעִיל לַכּוֹפְרִים הִתְנַצְּלוּתָם, וְלֹא יֻרְשֶׁה לָהֶם לְבַקֵּשׁ חֲנִינָה.

58. וּכְבָר מָשַׁלְנוּ לִבְנֵי אָדָם בַּקּוּרְאָן הַזֶּה מִכָּל מָשָׁל. אָכֵן אִם תָּבִיא אֲלֵיהֶם אוֹת, יֹאמְרוּ הַכּוֹפְרִים, אֵינְכֶם אֶלָּא שַׁקְרָנִים.

59. כָּךְ חוֹתֵם אַלְלָה אֶת לִבּוֹת אֵלֶּה אֲשֶׁר אֵינָם יוֹדְעִים.

60. לָכֵן הִתְאַזֵּר בְּסַבְלָנוּת כִּי הַבְטָחַת אַלְלָה הִיא הַבְטָחַת אֱמֶת שֶׁתְּקֻיַּם. אַל יַחְלִישׁוּ אוֹתְךָ אֵלֶּה אֲשֶׁר אֵינָם מְשֻׁכְנָעִים.

---

1. ר' סורת אל-ואקעה 56: 63 - 67.
2. ר' סורת יונוס 10: 96 - 97.

31

סוּרַת לוּקְמַאן

לוּקְמַאן

סורה זו נקראת «לוּקְמַאן» משום שהשם «לוּקְמַאן» מופיע בה, ולא בשום מקום אחר בקוראן. «לוּקְמַאן» היה איש חכם שהטיף לבנו חוכמה והתנהגות פרטית וחברתית מעולה.

הורדה במכה אחרי סורת אצ-צאפאת 37, ופסוקיה שלושים וארבעה. קיבלה את שמה «לוּקְמַאן» מפסוק שנים-עשר.

סוּרַת לוּקְמַאן 31

בִּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. א. ל. מ.[1]
2. אֵלֶּה אוֹתוֹת הַסֵּפֶר הֶחָכָם,[2]
3. שֶׁהֵם הַדְרָכָה וְרַחֲמִים לְעוֹשֵׂי הַטּוֹב,
4. הַמְקַיְּמִים אֶת הַתְּפִלָּה וְהַנּוֹתְנִים זָכַּאת (צְדָקָה) וּמַאֲמִינִים בָּעוֹלָם הַבָּא,
5. וְהֵם הַמֻּדְרָכִים מֵרִבּוֹנָם וְהַמַּצְלִיחִים.
6. וְיֵשׁ מִבְּנֵי הָאָדָם אֲשֶׁר יִקְנֶה הִתּוּלֵי הַסִּפּוּרִים, כְּדֵי לְהַתְעוֹת מִדֶּרֶךְ אַלְלָה מִבְּלִי דַּעַת וִיהַתֵּל בָּהּ, לְאֵלֶּה צָפוּי עֹנֶשׁ מַשְׁפִּיל (בְּגֵיהִנּוֹם).
7. כַּאֲשֶׁר קוֹרְאִים לְפָנָיו אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, יִפְנֶה עֹרֶף מִתְנַשֵּׂא, כְּמוֹ מֵעוֹלָם לֹא שָׁמַע אוֹתָם, כְּאִלּוּ הָיָה חֵרֵשׁ. לְפִיכָךְ בַּשֵּׂר לוֹ עֹנֶשׁ מַכְאִיב.[3]
8. אַךְ אֵלֶּה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וְעָשׂוּ טוֹב, לָהֶם גִּנּוֹת הַנֹּעַם,
9. לָנֶצַח יִהְיוּ בָּהֶם. זֹאת הַבְטָחַת הָאֱמֶת שֶׁל אַלְלָה, וְהוּא הָעִזּוּז וְהֶחָכָם.
10. וְהוּא בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם בְּלִי עַמּוּדִים שֶׁנִּרְאִים לָעַיִן, וְקָבַע בָּאָרֶץ הָרִים רָמִים וּנְטוּעִים אֵיתָן לְבַל תָּנוּעַ בָּכֶם, וְהֵפִיץ עַל פָּנֶיהָ מִכָּל רֶמֶשׂ. וְהוֹרַדְנוּ מַיִם מִן הַשָּׁמַיִם, וְהִצְמַחְנוּ כָּל זוּג תַּאֲוָה לָעֵינַיִם.
11. כָּל אֵלֶּה הֵם בְּרִיאָה שֶׁל אַלְלָה, הַרְאוּנִי מַה בָּרְאוּ הָאֲחֵרִים זוּלָתוֹ. וְאוּלָם הַפָּגָנִיִּים שְׁרוּיִים בִּתְעִיָּה גְּלוּיָה וּבְרוּרָה.

קֶטַע 2

12. וּכְבָר נָתַנּוּ לְלוּקְמַאן אֶת הַחָכְמָה, (וְאָמַרְנוּ לוֹ), הוֹדֵה לְאַלְלָה, כִּי כָּל הַמּוֹדֶה, רַק לְנַפְשׁוֹ יוֹדֶה, וּמִי שֶׁאֵינוֹ מַכִּיר תּוֹדָה הֲרֵי אַלְלָה אֵינוֹ זָקוּק לְתוֹדָתוֹ, כִּי הוּא בְּעַצְמוֹ רַב-תְּהִלָּה.
13. וּ(זְכֹר) בֶּאֱמוֹר לוּקְמַאן לִבְנוֹ וְהוּא מַטִּיף לוֹ מוּסָר, בְּנִי! אַל תְּשַׁתֵּף לְאַלְלָה שֻׁתָּפִים, כִּי אָכֵן הַשִּׁתּוּף (לְאַלְלָה) הוּא עָוֶל עָצוּם.

---

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים.
2. ר' סורת יונוס 10: 1.
3. ר' סורת אל-אסראי 17: 82; וסורת פוצלת 41: 44.

14. אָמְנָם צִוִּינוּ עַל הָאָדָם לְכַבֵּד אֶת הוֹרָיו.[1] כִּי אִמּוֹ נָשְׂאָה אוֹתוֹ (בְּרַחְמָהּ) בְּעָמָל וּכְאֵב וְטִפְּלָה בּוֹ שְׁנָתַיִם[2] עַד שֶׁגְּמָלָה אוֹתוֹ. לָכֵן תַּכִּיר טוֹבָה לִי (לְאַלְלָה) וּלְהוֹרֶיךָ.[3] אֵלַי הַדֶּרֶךְ.

15. אַךְ אִם יִתְאַמְּצוּ (הוֹרֶיךָ) לְאַלֵּץ אוֹתְךָ לְשַׁתֵּף אֵלַי שֻׁתָּפִים אֲשֶׁר אֵינְךָ יוֹדֵעַ עֲלֵיהֶם דָּבָר, אַל תִּשְׁמַע לְקוֹלָם, וְהִתְחַבֵּר אֲלֵיהֶם בָּעוֹלָם הַזֶּה בַּהֲגִינוּת. וְאוּלָם לֵךְ בַּנָּתִיב שֶׁל מִי שֶׁחוֹזֵר אֵלַי בִּתְשׁוּבָה, אַחַר אֵלַי חֲזָרַתְכֶם, וְאָז אוֹדִיעֲכֶם אֶת אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם (בָּעוֹלָם הַזֶּה).

16. (לוּקְמַאן הַמְשִׁיךְ לְהַטִּיף לִבְנוֹ), בְּנִי! גַּם אִם (הַטּוֹבָה אוֹ הָרָעָה) תִּהְיֶה כְּמִשְׁקַל גַּרְעִין שֶׁל חַרְדָּל, בְּתוֹךְ סֶלַע, אוֹ בַּשָּׁמַיִם אוֹ בָּאָרֶץ, יְבִיאֶנָּה אַלְלָה (בְּיוֹם הַדִּין).[4] כִּי אַלְלָה מֻמְחֶה וּבָקִיא בְּמַעֲשֵׂי עֲבָדָיו.

17. בְּנִי! קַיֵּם אֶת הַתְּפִלָּה, וְצַוֵּה אֶת הַטּוֹבָה, וֶאֱסֹר אֶת הָרָעָה, וְשָׂא בְּסַבְלָנוּת אֶת כָּל מַה שֶּׁיִּפְגַּע בְּךָ, כִּי אֵלֶּה הֵן הַמִּצְווֹת הַחֲשׁוּבוֹת בְּיוֹתֵר (אֲשֶׁר אַלְלָה צִוָּה).

18. וְאַל תַּפְנֶה אֶת פָּנֶיךָ בְּבוּז לִבְנֵי הָאָדָם, וְאַל תִּתְהַלֵּךְ בְּגַאֲוָה עֲלֵי אֲדָמָה, כִּי אַלְלָה אֵינוֹ אוֹהֵב כָּל יָהִיר וּמִתְהַלֵּל.

19. הַצְנֵעַ לֶכֶת וְהַנְמֵךְ קוֹלְךָ, כִּי אִם הַמְּגֻנֶּה בַּקּוֹלוֹת הוּא קוֹלָם שֶׁל הַחֲמוֹרִים.

קֶטַע 3

20. הַאִם אֵינְכֶם רוֹאִים כִּי אַלְלָה הֶעֱמִיד אֶת כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְשֵׁרוּתְכֶם, וְהֶעֱנִיק לָכֶם מִטּוּבוֹ בְּגָלוּי וּבְסֵתֶר? אַךְ יֵשׁ בְּנֵי אָדָם הַמִּתְוַכְּחִים בִּדְבַר אַלְלָה בְּלִי דַּעַת וּבְלִי הַדְרָכָה וּבְלִי סֵפֶר מֵאִיר.

21. וְאִם אוֹמְרִים לָהֶם, נַהֲגוּ בְּהֶתְאֵם לְמַה שֶּׁאַלְלָה הוֹרִיד (הַקּוּרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם, יַגִּידוּ, לֹא! כִּי נִנְהַג לְפִי מַה שֶּׁמָּצָאנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ נוֹהֲגִים. וְלוּ גַּם הַשָּׂטָן יִקְרָא לָהֶם לָבוֹא אֶל עָנְשָׁהּ שֶׁל שַׁלְהֶבֶת גֵּיהִנֹּם.[5]

22. וְכָל אֲשֶׁר יִתְמַסֵּר אֶל אַלְלָה, וְהוּא עוֹשֶׂה טוֹב, מַחְזִיק בַּקֶּשֶׁר הָאַמִּיץ הַבִּלְתִּי מְנֻתָּק. סוֹף כָּל דָּבָר לָשׁוּב אֶל אַלְלָה.

23. וּמִי שֶׁכָּפַר, אַל תִּצְטַעֵר עַל כְּפִירָתוֹ. כִּי כֻּלָּם יוּחְזְרוּ אֵלֵינוּ, וְאָז נוֹדִיעַ לָהֶם אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ, כִּי אַלְלָה יוֹדֵעַ מַה שֶּׁבַּלְּבָבוֹת.

---

1. ר' סורת אל-אסראי 17 : 23.
2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 233 ; וסורת אל-אחקאף 46 : 15.
3. ר' סורת אל-אסראי 17 : 24.
4. ר' סורת אז-זלזלה 99 : 7 - 8.
5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 170.

24. לְאַחַר שֶׁנִּתַּן לָהֶם לְהִתְעַנֵּג לִזְמַן קָצָר (בָּעוֹלָם הַזֶּה) נַטִּיל עֲלֵיהֶם עֹנֶשׁ קָשֶׁה.[1]

25. אִם תִּשְׁאֲלֵם, מִי בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ? יַגִּידוּ, אַלְלָה. אֱמֹר, הַשֶּׁבַח לְאַלְלָה, אַךְ רֻבָּם אֵינָם יוֹדְעִים,

26. כִּי לְאַלְלָה כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ, אַלְלָה אֵינוֹ זָקוּק לִבְרִיּוֹתָיו, וְהוּא רַב-תִּפְאֶרֶת.

27. אִלּוּ הָיוּ כָּל עֲצֵי הָאָרֶץ לְעֵטִים, וְהַיָּם לִדְיוֹ, וְעוֹד שִׁבְעָה יַמִּים מְסַפְּקִים לוֹ דְּיוֹ (לִכְתֹּב אֶת דִּבְרֵי אַלְלָה), לֹא יֶאֶזְלוּ דִּבְרֵי אַלְלָה, כִּי אַלְלָה עִזּוּז וְחָכָם.[2]

28. אֵין בְּרִיאַתְכֶם וְאֵין תְּקוּמַתְכֶם (בְּיוֹם הַדִּין) אֶלָּא כְּנֶפֶשׁ אַחַת, כִּי אַלְלָה שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה.[3]

29. הַאֵינְךָ רוֹאֶה כֵּיצַד אַלְלָה יַחְדִּיר אֶת הַלַּיְלָה לְתוֹךְ הַיּוֹם וְיַחְדִּיר אֶת הַיּוֹם לְתוֹךְ הַלַּיְלָה? וְהוּא הִכְפִּיף לְפִקּוּדוֹ אֶת הַשֶּׁמֶשׁ וְאֶת הַיָּרֵחַ, כָּל אֶחָד מֵהֶם יָנוּעַ בְּמַסְלוּלוֹ עַד עֵת מוֹעֵד. כִּי אַלְלָה בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.[4]

30. זֹאת כִּי אַלְלָה הוּא הָאֱמֶת, וְאֵלֶּה אֲשֶׁר קוֹרְאִים אֲלֵיהֶם מִבִּלְעָדָיו שֶׁקֶר הֵם, וְאַלְלָה הוּא הָעֶלְיוֹן וְהַכַּבִּיר.

קֶטַע 4

31. הַאִם לֹא תִּרְאֶה, כִּי הָאֳנִיּוֹת יָרוּצוּ בַּיָּם בְּחֶסֶד אַלְלָה, לְמַעַן יַרְאֶה לָכֶם מֵאוֹתוֹתָיו? בָּזֶה אוֹת לְכָל בַּעַל סַבְלָנוּת וּמַכִּיר טוֹבָה.

32. וְאִם יְכַסּוּ אוֹתָם גַּלִּים גְּבוֹהִים (כֶּהָרִים) וְקוֹדְרִים כַּעֲנָנִים, מִתְפַּלְּלִים (הַנּוֹסְעִים הַכּוֹפְרִים) אֶל אַלְלָה תְּמִימִים עִמּוֹ בַּתְּפִלָּה. אַךְ כַּאֲשֶׁר יַצִּילֵם אֶל הַיַּבָּשָׁה, וּכְבָר יֵשׁ בָּהֶם מִתְמַהְמְהִים בֶּאֱמוּנָתָם. אוּלָם אֵין מִי שֶׁכּוֹפֵר בְּאוֹתוֹתֵינוּ חוּץ מִבּוֹגֵד כּוֹפֵר.[5]

33. בְּנֵי אָדָם! יִרְאוּ אֶת רִבּוֹנְכֶם, וְהֵרָתְעוּ מִיּוֹם (יוֹם הַדִּין) בּוֹ לֹא יוֹעִיל אָב לִבְנוֹ, וּבֵן לֹא יוֹעִיל לְאָבִיו בִּמְאוּמָה. אָכֵן הַבְטָחַת אַלְלָה אֱמֶת. וְאַל יַתְעוּ אֶתְכֶם חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְאַל יַתְעֶה אֶתְכֶם (הַשָּׂטָן) הַמַּתְעֶה מִדֶּרֶךְ אַלְלָה.[6]

34. אָכֵן אַלְלָה רַק אֶצְלוֹ יְדִיעַת מוֹעֵד שְׁעַת הַדִּין, וְהוּא מוֹרִיד אֶת הַגֶּשֶׁם מִן הָעֲנָנִים, וְיוֹדֵעַ מַה שֶּׁבָּרֶחֶם (כָּל נְקֵבָה), וְלֹא תֵּדַע נֶפֶשׁ אֶת אֲשֶׁר תִּרְכֹּשׁ לָהּ מָחָר, וְלֹא תֵּדַע נֶפֶשׁ בְּאֵיזוֹ אֶרֶץ תָּמוּת. כִּי אַלְלָה יוֹדֵעַ וּבָקִיא.

---

1. ר׳ סורת יונוס 10 : 70.
2. ר׳ סורת אל-כהף 18 : 109.
3. ר׳ סורת יא. סין 17 : 82 ; סורת אל-קמר 54 : 55 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 12 - 13.
4. ר׳ סורת אל-חג׳ 22 : 70 ; וסורת אט-טלאק 65 : 12.
5. ר׳ סורת אל-אסרא׳ 17 : 67 ; סורת אל-ענכבות 29 : 65 ; וסורת פאטר 35 : 32.
6. ר׳ סורת אנ-נסאי׳ 4 : 120.

32
סוּרַת אַסְ-סַגְ'דָה
הַסְּגִידָה

סורה זו נקראת «אַסְ-סַגְ'דָה, הַסְּגִידָה» בגלל מה שנזכר בה מאופי המאמינים הסוגדים לאללה ומשבחים אותו כשהם שומעים אותות הקוראן נקראים לפניהם. ר' פ' 15.

הורדה במכה אחרי סורת אל-מואמנון 23, ופסוקיה שלושים. קיבלה את שמה «הַסְּגִידָה» מפסוק חמשה-עשר.

סוּרַת אַס-סַגְ׳דָה 32

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. א. ל. מ.[1]

2. אֵין כָּל סָפֵק שֶׁהוּרָדַת הַסֵּפֶר הַזֶּה (הַקּוּרְאָן) הִיא מֵרִבּוֹן הָעוֹלָמִים.

3. אוּלָם (הַפָּגָנִיִּים) אוֹמְרִים, הִמְצִיא אוֹתוֹ (הַנָּבִיא) מִלִּבּוֹ.[2] אַדְּרַבָּה, הוּא (הַקּוּרְאָן) הָאֱמֶת מֵאֵת רִבּוֹנְךָ, כְּדֵי שֶׁתַּזְהִיר עַם שֶׁלֹּא בָּא אֲלֵיהֶם כָּל מַזְהִיר לְפָנֶיךָ לְמַעַן יֵדְרְכוּ.

4. אַלְלָה הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם בְּשִׁשָּׁה יָמִים. וְאָז עָלָה עַל כֵּס הַמַּלְכוּת. וְאֵין לָכֶם מִבַּלְעָדָיו כָּל מֵגֵן וְלֹא מַמְלִיץ. הַאִם לֹא תִּזָּהֲרוּ?[3]

5. הוּא מַנְהִיג אֶת כָּל הָעִנְיָנִים מִן הַשָּׁמַיִם לָאָרֶץ, וְהַכֹּל יַעֲלוּ אֵלָיו בְּיוֹם אֶחָד שֶׁעֶרְכּוֹ כְּאֶלֶף שָׁנָה מֵאֲשֶׁר תִּסְפְּרוּ,[4]

6. הוּא הַיּוֹדֵעַ אֶת הַנִּסְתָּר וְאֶת הַגָּלוּי, וְהוּא הָעִזּוּז וְהָרַחוּם,

7. הוּא אֲשֶׁר עָשָׂה בְּצוּרָה יָפָה כָּל דָּבָר אֲשֶׁר בָּרָא, וּבְרֵאשִׁית בָּרָא אֶת הָאָדָם מִטִּין,

8. וְאָז יָצַר אֶת זַרְעוֹ מִמַּיִם מְאוּסִים,

9. וּלְאַחַר שֶׁהִשְׁלִימוֹ וְנָפַח בּוֹ מֵרוּחוֹ, וְנָתַן לָכֶם אֶת חוּשׁ הַשְּׁמִיעָה, וְהָרְאִיָּה, וְהַלֵּב לְהָבִין, אַךְ מְעַט הוּא אֲשֶׁר תּוֹדוּ לוֹ.[5]

10. וַיֹּאמְרוּ (הַכּוֹפְרִים), הַאִם אַחֲרֵי הֱיוֹתֵנוּ טְמוּנִים בָּאֲדָמָה, נַחֲזֹר לִבְרִיאָה חֲדָשָׁה? וְהֵם כּוֹפְרִים בִּפְגִישָׁה עִם רִבּוֹנָם.[6]

11. אֱמֹר, יְאֶסָפְכֶם מַלְאַךְ הַמָּוֶת אֲשֶׁר הֻפְקַד עֲלֵיכֶם. אַחֲרֵי כֵן תֻּחְזְרוּ אֶל רִבּוֹנְכֶם.[7]

---

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים.
2. ר׳ סורת יונוס 10: 37 - 38; סורת הוד 11: 13, ופ׳ 35; וסורת אל-אחקאף 46: 8.
3. ר׳ סורת אל-אעראף 7: 54; סורת יונוס 10: 3; סורת הוד 11: 7; סורת אר-רעד 13: 2; וסורת אל-פורקאן 25: 59.
4. ר׳ סורת אט-טלאק 65: 12.
5. ר׳ סורת אנ-נחל 16: 78; וסורת אל- מואמנון 23: 78.
6. ר׳ סורת אר-רעד 13: 5.
7. ר׳ סורת אבראהים 14: 27.

קֶטַע 2

12. לוּ תִּרְאֶה אֶת הַכּוֹפְרִים (בְּיוֹם הַדִּין) כְּשֶׁהֵם מַרְכִּינִים רֹאשָׁם בִּפְנֵי רִבּוֹנָם,[1] וְיַגִּידוּ, רִבּוֹנֵנוּ! רָאִינוּ וְשָׁמַעְנוּ.[2] הַחְזֵר אוֹתָנוּ (לַחַיִּים) נַעֲשֶׂה אֶת הַטּוֹב, כִּי כָּעֵת אֲנַחְנוּ מְשֻׁכְנָעִים.

13. אִלּוּ רָצִינוּ, הָיִינוּ מַדְרִיכִים כָּל נֶפֶשׁ, וְאוּלָם בְּצֶדֶק גָּזַרְתִּי, לְמַלֵּא אֶת גֵּיהִנֹּם מִן הַגִ׳ן וְהָאָדָם (הַכּוֹפְרִים) יַחְדָּו.[3]

14. (בְּיוֹם הַדִּין יֵאָמֵר לַכּוֹפְרִים), טַעֲמוּ אֵפוֹא (אֶת הָעֹנֶשׁ), בַּאֲשֶׁר שְׁכַחְתֶּם פְּגִישַׁת יוֹמְכֶם זֶה. הִנֵּה אֲנַחְנוּ שָׁכַחְנוּ אֶתְכֶם,[4] וְטַעֲמוּ עֹנֶשׁ הַנֶּצַח בְּמָה שֶׁעֲשִׂיתֶם.[5]

15. הַמַּאֲמִינִים בְּאוֹתוֹתֵינוּ הֵם רַק אֵלֶּה, אֲשֶׁר בְּהַזְכִּירָם בָּהֶם, יִסְגְּדוּ לְרִבּוֹנָם בִּצְנִיעוּת, וִישַׁבְּחוּ אֶת רִבּוֹנָם, וְאֵינָם מִתְנַשְּׂאִים.

16. יָקוּמוּ מִשְּׁנָתָם, יִקְרְאוּ אֶל רִבּוֹנָם בְּיִרְאָה וְתִקְוָה, וְתוֹרְמִים מִמָּה שֶׁהֶעֱנַקְנוּ לָהֶם.

17. וְכִי אֵין נֶפֶשׁ יוֹדַעַת אֶת הַגְּמוּל הַטּוֹב הַמְּצַפֶּה לָהֶם עַל מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים.

18. הַאִם שָׁוֶה מַאֲמִין לַכּוֹפֵר? לֹא! אֵין הֵם שָׁוִים הָאֶחָד לַשֵּׁנִי.[6]

19. אֲשֶׁר לַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב לָהֶם גִּנּוֹת הַמָּעוֹן לְמִשְׁכָּן (לָנֶצַח) עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ,

20. וְאוּלָם אֵלֶּה אֲשֶׁר סֵרְבוּ לְהַאֲמִין מְעוֹנָם הָאֵשׁ (הַגֵּיהִנֹּם). כְּכָל אֲשֶׁר יְנַסּוּ לָצֵאת מִתּוֹכָהּ, יוּחְזְרוּ אֶל תּוֹכָהּ,[7] וְיֵאָמֵר לָהֶם, טַעֲמוּ עֹנֶשׁ הָאֵשׁ אֲשֶׁר כִּחַשְׁתֶּם בּוֹ.

21. אוּלָם לִפְנֵי הָעֹנֶשׁ הַגָּדוֹל (בְּיוֹם הַדִּין) נַטְעִימֵם עֹנֶשׁ קַל יוֹתֵר (בָּעוֹלָם הַזֶּה), וְאוּלַי יַחְזְרוּ בִּתְשׁוּבָה.

22. הֲיֵשׁ חוֹטֵא גָּדוֹל מִזֶּה אֲשֶׁר הֻזְהַר בְּאוֹתוֹת רִבּוֹנוֹ, וְהוּא סָטָה מֵהֶם? אָנוּ נִנְקֹם בַּכּוֹפְרִים.

---

1. בטוי זה «ناكِسوا رُؤوسهم» נמצא במובן אחר «نُكِسوا على رُؤوسهم» ר׳ סורת אל-אנביאי׳ 21 : 65.
2. ר׳ סורת מרים 19 : 38 ; וסורת אל-מולכ 67 : 10.
3. ר׳ סורת הוד 11 : 119.
4. ר׳ סורת אל-אעראף 7 : 51.
5. ר׳ סורת יונוס 10 : 52.
6. ר׳ סורת אל-ג׳אתִיה 45 : 21 ; סורת צאד 38 : 28 ; וסורת אל-חשר 59 : 20.
7. ר׳ סורת אל-חג׳ 22 : 22.

קֶטַע 3

23. וְאָכֵן, נָתַנּוּ לְמוּסָא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה), לָכֵן אַל תִּהְיֶה (מוּחַמַּד) בְּסָפֵק בִּדְבַר פְּגִישָׁתוֹ[1] כִּי עָשִׂינוּ אוֹתוֹ (הַסֵּפֶר) מְקוֹר הַדְרָכָה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל.

24. וְהֵקַמְנוּ בָּהֶם נְגִידִים, יַדְרִיכוּ בִּפְקֻדָּתֵנוּ כַּאֲשֶׁר הֵם עָמְדוּ בְּסַבְלָנוּת וְהֶאֱמִינוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ.

25. אָכֵן רִבּוֹנְךָ הוּא יִשְׁפֹּט בֵּינֵיהֶם (בֵּין הַכּוֹפְרִים וְהַמַּאֲמִינִים מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲחֵרִים) בְּיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים בַּאֲשֶׁר נֶחְלְקוּ בּוֹ.

26. הַאִם לֹא הִגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁיָּבִינוּ כַּמָּה הִשְׁמַדְנוּ לִפְנֵיהֶם מִן הַדּוֹרוֹת אֲשֶׁר הֵם מִתְהַלְּכִים בְּמִשְׁכְּנוֹתֵיהֶם? אָכֵן בָּזֶה אוֹתוֹת. הַאִם לֹא יִשְׁמְעוּ אֵפוֹא?

27. הֲלֹא יִרְאוּ כֵּיצַד נוֹבִיל מַיִם אֶל אֲדָמָה יְבֵשָׁה, וְנוֹצִיא בָּהֶם (בַּמַּיִם) זֶרַע שֶׁיֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ הֵם וּמִקְנֵיהֶם? הַאִם לֹא יִתְבּוֹנְנוּ?[2]

28. הֵם אוֹמְרִים, מָתַי יָבוֹא הַמִּשְׁפָּט הַזֶּה (בְּהֵעָנְשָׁתָם), אִם אַתֶּם צוֹדְקִים?

29. אֱמֹר, בְּיוֹם הַמִּשְׁפָּט לֹא תּוֹעִיל לַכּוֹפְרִים אֱמוּנָתָם, וְלֹא תִּנָּתֵן לָהֶם אַרְכָּה.

30. לָכֵן סוּר מֵהֶם וְחַכֵּה בְּסַבְלָנוּת, גַּם הֵם מְחַכִּים.

---

1. לפגוש אותו בליל המעראג', כלומר, בזמן עליית הנביא מוחמד לשמים. ר' סורת אל-אסראי' 17 : 1; ור' «את-תפסיר אל-מויסר», ע' 417.
2. ר' סורת יא. סין. 17 : 33 - 35; וסורת עבס 80 : 24 - 31.

33

סוּרַת אַלְ-אַחְזַאבּ

הַקּוּנְפֶדְרַצְיָה שֶׁל עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים

סורה זו נקראת «אַלְ-אַחְזַאבּ, הַקּוּנְפֶדְרַצְיָה שֶׁל עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים», משום שכמה שבטים ערביים בהנהגת קוריש של מכה התאגדו והתקיפו את מדינה לחסל את דת האסלאם. השבטים האלה בעזרת השבט היהודי, בנו קוריט'ה שמו מצור על מדינה למשך חודש. אבל הם נכשלו והסירו את המצור ונסוגו. בסוף, דת האסלאם והמוסלמים התגברו על כל השבטים ובמיוחד אנשי קוריש שנכנעו והתאסלמו. ר' פ' 9 וכו'.

הורדה במדינה אחרי סורת אאל עמראן 3, ופסוקיה שבעים ושלושה. קיבלה את שמה «הַקּוּנְפֶדְרַצְיָה ...» מפסוק עשרים.

סוּרַת אַלְ-אַחְזַאבּ 33

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. הוֹי הַנָּבִיא! יְרָא אֶת אַלְלָה, וְאַל תִּשְׁמַע לַכּוֹפְרִים וְלַצְּבוּעִים. כִּי אַלְלָה יוֹדֵעַ וְחָכָם.

2. וּנְהַג לְפִי מַה שֶּׁהָשְׁרָה אֵלֶיךָ מֵרִבּוֹנְךָ, כִּי אַלְלָה בָּקִיא בְּמָה שֶׁתַּעֲשׂוּ,

3. וְהִשָּׁעֵן עַל אַלְלָה. דַּי לְךָ בְּאַלְלָה לְמִשְׁעָן.

4. לֹא עָשָׂה אַלְלָה לְאִישׁ שְׁנֵי לְבָבוֹת בְּחָזֵהוּ, וְלֹא עָשָׂה נְשׁוֹתֵיכֶם שֶׁאַתֶּם עוֹמְדִים לְגָרֵשׁ כְּאִמָּהוֹת לָכֶם,[1] וְכֵן אֵין בָּנִים מְאֻמָּצִים נֶחְשָׁבִים כְּבָנִים טִבְעִיִּים.[2] זֶה הוּא (רַק) דִּבְרֵיכֶם בְּפִיכֶם, וְאַלְלָה מְדַבֵּר הָאֱמֶת, וְהוּא מוֹרֶה אֶת הַדֶּרֶךְ הַנְּכוֹנָה.

5. קִרְאוּ אוֹתָם (הַבָּנִים הַמְאֻמָּצִים) עַל שֵׁם אֲבוֹתֵיהֶם, כִּי זֶה צוֹדֵק יוֹתֵר בְּעֵינֵי אַלְלָה. אוּלָם אִם אֵין אַתֶּם יוֹדְעִים מִי אֲבוֹתֵיהֶם, אֲחֵיכֶם בַּדָּת הֵם, אוֹ יְדִידֵיכֶם. וְאוּלָם לֹא יֵחָשֵׁב לָכֶם לְחֵטְא אִם תִּטְעוּ בָּזֹאת,[3] וְאוּלָם (חֵטְא הוּא) אִם הִתְכַּוַּנְתֶּם לְכָךְ בְּלִבְּכֶם, כִּי אַלְלָה סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

6. הַנָּבִיא אַחְרָאִי יוֹתֵר לַמַּאֲמִינִים מֵאַחְרָיוּתָם לְעַצְמָם,[4] וּנְשׁוֹתָיו אִמָּהוֹת לָהֶם. וּקְרוֹבֵי דָּם יִהְיוּ רִאשׁוֹנִים לָרֶשֶׁת זֶה אֶת זֶה לְפִי סֵפֶר אַלְלָה (הַלּוּחַ הַשְּׁמֵימִי) לִפְנֵי הַמַּאֲמִינִים וְהַמְּהַגְּרִים (שֶׁל מַכָּה), אֶלָּא אִם תִּבְחֲרוּ לַעֲשׂוֹת טוֹבָה עִם בַּעֲלֵי בְּרִיתְכֶם וִידִידֵיכֶם, כָּזֹאת נִכְתַּב בַּלּוּחַ הַשְּׁמֵימִי.[5]

7. (הוֹי הַנָּבִיא זְכֹר) שֶׁאֲנַחְנוּ כְּבָר כָּרַתְנוּ בְּרִית עִם הַנְּבִיאִים, וְאִתְּךָ (מוּחַמַּד), וְעִם נוּחַ וְאֶבְּרַאהִים וּמוּסַא וְעִיסַא בֶּן מַרְיָם, כָּרַתְנוּ עִמָּם בְּרִית תַּקִּיפָה.

---

1. ולא עשה נשותיכם... : ביטול לנוהג פרי-אסלאמי, מכונה בערבית : «ظهار ט'האר» שעל פיו, בעל שרצה לגרש את אשתו היה מכריז : «את אסורה עלי כמו, ט'הר, הגב של אמי». ר' גם סורת אל-מוג'אדלה 58 : 2 - 4.
2. בנים מאומצים : הסיבה לחקיקה זו של ביטול האימוץ הוא, זיד אבן חארת'ה, הבן המאומץ של הנביא מוחמד. ר' גם פ' 36 - 40.
3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 286.
4. לעצמם : הנביא דורש טובתם ומדריך אותם בדרך הישר. והוא דואג לשלומם יותר מקרוביהם שארי בשרם. הנביא למוסלמים כאב אמיתי. ר' סורת אנ-נסאי' 4 : 80 ; וסורת אל-מאאידה 5 : 81.
5. ר' סורת אל-אסראי' 17 : 58.

8. לְמַעַן יִשְׁאַל (אַלְלָה) אֶת דוֹבְרֵי הָאֱמֶת עַל הָאֱמֶת אֲשֶׁר אִתָּם,[1] וְיָכִין לַכּוֹפְרִים עֹנֶשׁ מַכְאִיב.

קֶטַע 2

9. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! זִכְרוּ אֶת הַחֶסֶד אֲשֶׁר עָשָׂה אַלְלָה אִתְּכֶם בְּבוֹא אֲלֵיכֶם גְּדוּדִים,[2] וְנִשְׁלַח עֲלֵיהֶם רוּחַ וּגְדוּדִים אֲשֶׁר לֹא רְאִיתֶם אוֹתָם,[3] וְיִרְאֶה אַלְלָה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם,

10. עֵת הִסְתַּעֲרוּ נֶגְדְּכֶם, מִלְמַעְלָה וּמִלְמַטָּה, כַּאֲשֶׁר הָעֵינַיִם כָּהוּ, וְהִגִּיעוּ הַלְּבָבוֹת עַד הַגָּרוֹן (מִפַּחַד), וַתַּחְשְׁבוּ עַל אַלְלָה מַחְשָׁבוֹת שְׁלִילִיּוֹת,

11. אָז הָעָמְדוּ הַמַּאֲמִינִים בְּנִסָּיוֹן וְנִבְהֲלוּ מְאוֹד,

12. וְהַצְּבוּעִים וְאֵלֶּה שֶׁחוֹלִי בִּלְבּוֹתֵיהֶם אָמְרוּ, אַלְלָה וּשְׁלִיחוֹ לֹא הִבְטִיחוּ לָנוּ אֶלָּא הַבְטָחַת שָׁוְא.

13. וּקְבוּצָה מֵהֶם אָמְרוּ, הוֹי אַנְשֵׁי יַתְ'רִבּ![4] בִּשְׁבִיל מָה אַתֶּם עוֹמְדִים כָּאן (עַל יַד הַחֲפִירָה) חִזְרוּ (אֶל בָּתֵּיכֶם בְּתוֹךְ הָעִיר). וְאָמְנָם בִּקֵּשׁ חֵלֶק מֵהֶם רְשׁוּת מִן הַנָּבִיא לָסֶגֶת, בַּאֲמַתְלָה, בָּתֵּינוּ חֲשׂוּפִים לְלֹא מָגֵן, וְאוּלָם הֵם אֵינָם חֲשׂוּפִים, רַק לִבְרֹחַ הֵם מְבַקְשִׁים.

14. אוּלָם גַּם אִם הָיוּ הָאוֹיְבִים נִכְנָסִים אֶל הָעִיר (מָדִינָה), מִכָּל עֲבָרֶיהָ וּפִנּוֹתֶיהָ, וּמַצִּיעִים לָהֶם (לַצְּבוּעִים) לְהִתְמָרֵד נֶגְדְּךָ וְלַחְזֹר מֵהָאִסְלָאם, הָיוּ נַעֲנִים לְזֹאת, וְלֹא הָיוּ מִתְמַהְמְהִים אֶלָּא לִזְמַן קָצָר.

15. אַף כִּי כָּרְתוּ בְּרִית עִם אַלְלָה אֲשֶׁר לֹא יִסּוֹגוּ אָחוֹר, עַל הַבְּרִית עִם אַלְלָה יֵשׁ לָתֵת אֶת הַדִּין.

16. אֱמֹר, הַבְּרִיחָה מִן הַמָּוֶת אוֹ הַהֶרֶג בַּמִּלְחָמָה לֹא תּוֹעִיל לָכֶם, וְגַם אָז לֹא תִּתְעַנְּגוּ כִּי אִם מְעַט.[5]

17. אֱמֹר, מִי זֶה אֲשֶׁר יִהְיֶה לָכֶם מַחֲסֶה בִּפְנֵי אַלְלָה, כִּי יִרְצֶה לְהָרַע לָכֶם אוֹ כִּי יִרְצֶה לְרַחֲמְכֶם? וְלֹא יִמְצְאוּ לָהֶם בִּלְעֲדֵי אַלְלָה לֹא מָגֵן וְלֹא מוֹשִׁיעַ.

---

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 143 ; סורת אל-מאאידה 5 : 109 ; וסורת אנ-נחל 16 : 89.
2. גדודים מקוריש ושבט ע'טפאן ושבטים אחרים התקשרו עם שבטי אנ-נציר וקוריט'ה היהודיים במדינה, והיו יחד שנים-עשר אלף איש ושמו מצור על מדינה. מלחמה זו נקראה בשם «מלחמת החפירה, אל-ח'נדק», והיתה בשנה החמישית להג'רה. על פי עצת סלמאן הפרסי צווה הנביא מוחמד לחפור חפירות, כעין חפירות הגנה מסביב חלקים מסוימים של העיר. אולם מחנות עובדי האלילים נכשלו לכבוש את מדינה, ואחר מצור של כחודש נסוגו.
3. מלאכים שאללה שלח מן השמים לעזרת המוסלמים.
4. יתְ'רב, שמה של העיר מדינה לפני ההג'רה של הנביא אליה.
5. ר' סורת אנ-נסאי' 4 : 72.

18. אַלְלָה מַכִּיר אֶת אֵלֶּה הַמְעַכְּבִים אֶת אֲחֵיהֶם מִצֵּאת לַקְּרָב, בְּהַזְמִינָם אוֹתָם אֲלֵיהֶם, מִשּׁוּם שֶׁהֵם עַצְמָם אֵינָם מִשְׁתַּתְּפִים בַּקְּרָבוֹת אֶלָּא מְעַט.

19. וּמְקַמְּצִים בַּסִּיּוּעַ לָכֶם. בְּעֵת סַכָּנָה תִּרְאֶה אוֹתָם מַבִּיטִים אֵלֶיךָ בְּעֵינַיִם שֶׁל אָדָם גּוֹסֵס מִפַּחַד הַמָּוֶת. אוּלָם כַּאֲשֶׁר חוֹלֶפֶת הַסַּכָּנָה יַכּוּ אֶתְכֶם בְּלָשׁוֹן חַדָּה בְּצַר עֵינָם בָּכֶם בִּגְלַל הַטּוֹב. אֵלֶּה לֹא הֶאֱמִינוּ. וְאַלְלָה יַכְשִׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם. אֵין קַל מִזֶּה לְאַלְלָה.

20. הֵם חוֹשְׁבִים כִּי מַחֲנוֹת עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים לֹא עָזְבוּ, וְלוּ בָּאוּ מַחֲנוֹת עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים (שֵׁנִית), רוֹצִים הָיוּ לִהְיוֹת הַרְחֵק בְּמִדְבָּר עִם הַבֶּדְוִים, וְשָׁם לִשְׁאֹל מַה קָּרָה לָכֶם. אֲפִלּוּ הָיוּ נִשְׁאָרִים עִמָּכֶם, לֹא הָיוּ נִלְחָמִים אֶלָּא מְעַט.

21. (הוֹי הַמַּאֲמִינִים!) יֵשׁ לָכֶם בַּשָּׁלִיחַ שֶׁל אַלְלָה דֻּגְמָא טוֹבָה לַאֲשֶׁר תָּלָה אֶת תִּקְווֹתָיו בְּאַלְלָה וְהֶאֱמִין בַּיּוֹם הָאַחֲרוֹן, וּמַזְכִּיר אֶת שֵׁם אַלְלָה הַרְבֵּה.

קֶטַע 3

22. וְכַאֲשֶׁר רָאוּ הַמַּאֲמִינִים אֶת מַחֲנוֹת עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים אָמְרוּ, זֶה הוּא אֲשֶׁר הִבְטִיחָנוּ אַלְלָה וּשְׁלִיחוֹ, אַלְלָה וּשְׁלִיחוֹ יְדַבְּרוּ אֱמֶת. וְהַדָּבָר הוֹסִיף לָהֶם אֱמוּנָה וּמְסִירָה.

23. וְאָכֵן יֵשׁ בֵּין הַמַּאֲמִינִים כָּאֵלֶּה אֲשֶׁר הֵקִימוּ אֶת הִתְחַיְּבוּתָם כְּלַפֵּי אַלְלָה, כַּמָּה מֵהֶם קִיְּמוּ אֶת נִדְרָם וְנָפְלוּ חֲלָלִים בַּקְּרָב לְמַעַן אַלְלָה.[1] וְכַמָּה מֵהֶם עוֹדָם מַמְתִּינִים, וְלֹא שִׁנּוּ מְאוּמָה מֵאֲשֶׁר הִתְחַיְּבוּ לְאַלְלָה.

24. לְמַעַן יִגְמֹל אַלְלָה לְאַנְשֵׁי הָאֱמֶת עַל הָאֱמֶת אֲשֶׁר בְּפִיהֶם, וְיַעֲנִישׁ אֶת הַצְּבוּעִים אִם יִרְצֶה, אוֹ יְקַבֵּל אֶת תְּשׁוּבָתָם, כִּי אַלְלָה סוֹלֵחַ וְרַחוּם.[2]

25. וְאַלְלָה הָדַף אֶת הַכּוֹפְרִים עִם רָגְזָם עַל אֲשֶׁר לֹא הִשִּׂיגוּ טוֹב לְעַצְמָם, וְאַלְלָה חָסַךְ לַמַּאֲמִינִים אֶת הַלְּחִימָה, כִּי אַלְלָה הוּא הֶחָזָק וְהֶעָזוּז.

26. וְהוּא אֲשֶׁר הוֹרִיד מִמִּבְצְרֵיהֶם אֶת אֵלֶּה מִבַּעֲלֵי הַסֵּפֶר (יְהוּדֵי בְּנֵי קוּרַיְטָ'ה) אֲשֶׁר עָזְרוּ לַכּוֹפְרִים וְהִכְנִיס מוֹרָא בִּלְבוֹתֵיהֶם, חֵלֶק מֵהֶם הֲרַגְתֶּם, וְחֵלֶק שְׁבִיתֶם,

27. וְהוֹרִישׁ לָכֶם אֶת אַדְמָתָם וְאֶת בָּתֵּיהֶם וְאֶת נִכְסֵיהֶם, וְגַם אֶרֶץ אֲשֶׁר לֹא דָּרְכָה בָּהּ רַגְלֵיכֶם, כִּי אַלְלָה הַכֹּל-יָכֹל.

---

1. היו חיילים בצבא הנביא ונפלו חללים בקרב עם האויב.
2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 179 ; וסורת מוחמד 47 : 31.

קֶטַע 4

28. הוֹי הַנָּבִיא! אֱמֹר לְנָשׁוֹתֶיךָ, אִם רוֹצוֹת אַתֶּן בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה עַל הֲנָאוֹתָיו, בֹּאנָה וְאַעֲנִיק לָכֶן רְכוּשׁ וְאֶשְׁלַחֲכֶן בְּשִׁלּוּחִין הוֹגְנִים,
29. וְאוּלָם אִם בּוֹחֲרוֹת אַתֶּן בְּאַלְלָה וּבִשְׁלִיחוֹ וּבָעוֹלָם הַבָּא, הִנֵּה הֵכִין אַלְלָה לַמֵּיטִיבוֹת מִכֶּן שָׂכָר כַּבִּיר.[1]
30. הוֹי נְשׁוֹת הַנָּבִיא! אִם יוּכַח שֶׁאַחַת מִכֶּן עָבְרָה עֲבֵרָה, עָנְשָׁהּ יֻכְפַּל. וְנָקֵל זֶה לְאַלְלָה.

חלק 22

31. אֲבָל אִם יוּכַח שֶׁהִיא מְסוּרָה לְאַלְלָה וּשְׁלִיחוֹ וְעוֹשָׂה אֶת הַטּוֹב, שְׂכָרָהּ יִהְיֶה כָּפוּל בָּעוֹלָם הַבָּא, וַהֲכִינוֹנוּ לָהּ מִחְיָה מְכֻבֶּדֶת (בְּגַן עֵדֶן).
32. הוֹי נְשׁוֹת הַנָּבִיא! אֵין אַתֶּן כִּשְׁאָר הַנָּשִׁים, אִם אֶת אַלְלָה אַתֶּן יְרֵאוֹת, אַל תְּדַבֵּרְנָה בְּקַלּוּת דַּעַת, לְבַל יִתְעוֹרֵר חִשְׁקוֹ שֶׁל זֶה אֲשֶׁר חוֹלִי בְּלִבּוֹ, וְדַבֵּרְנָה בְּצוּרָה נְאוֹתָה וּמְקֻבֶּלֶת,
33. וְשֵׁבְנָה בְּבָתֵּיכֶן, וְאַל תִּתְהַדֵּרְנָה כְּהִתְהַדְּרוּת יְמֵי הַבַּעֲרוּת הַקְּדוּמָה. קַיֵּמְנָה אֶת הַתְּפִלָּה וְשַׁלֵּמְנָה זָכָּאת, וְצַיֵּתְנָה לְאַלְלָה וְלִשְׁלִיחוֹ, כִּי אַלְלָה רוֹצֶה לְהַעֲבִיר מֵעֲלֵיכֶן אֶת הַטֻּמְאָה, (אַתֶּן) בְּנֵי הַבַּיִת (מִשְׁפַּחַת הַנָּבִיא) וּלְטַהֶרְכֶן טָהוֹר,
34. וּזְכֹרְנָה אֶת אוֹתוֹת אַלְלָה (הַקּוּרְאָן) וְהַחָכְמָה (הַמָּסֹרֶת שֶׁל הַנָּבִיא) בְּהִקָּרְאָם בְּבָתֵּיכֶן, כִּי אַלְלָה מֵמְחֶה וּבָקִיא.

קֶטַע 5

35. הִנֵּה הַמֻּסְלְמִים וְהַמֻּסְלְמִיּוֹת, וְהַמַּאֲמִינִים וְהַמַּאֲמִינוֹת,[2] וְהָאֲדוּקִים וְהָאֲדוּקוֹת,[3] וְהַדּוֹבְרִים אֱמֶת וְהַדּוֹבְרוֹת אֱמֶת, וּבַעֲלֵי הַסַּבְלָנוּת וּבַעֲלוֹת הַסַּבְלָנוּת, וְהָעֲנָוִים וְהָעֲנָווֹת, וְהַנּוֹתְנִים צְדָקָה וְהַנּוֹתְנוֹת צְדָקָה, וְהַצָּמִים וְהַצָּמוֹת, הַשּׁוֹמְרִים עַל טָהֳרַת עֶרְוָתָם וְהַשּׁוֹמְרוֹת עַל טָהֳרַת עֶרְוָתָן,[4] וְהַמַּרְבִּים לְהַזְכִּיר אֶת אַלְלָה וְהַמַּרְבּוֹת לְהַזְכִּיר אֶת אַלְלָה,[5] לְכֻלָּם הֵכִין אַלְלָה סְלִיחָה וְשָׂכָר רַב וְעָצוּם.

---

1. הן בחרו באללה והשליח והעולם הבא, ונשארו אצל הנביא עד סוף ימיו. כתוצאה ממעשיהן הנכבד הזה, אללה העניק להן תואר הכבוד הנעלה ביותר «אמהות המאמינים». ר' פ' 6 לעל.
2. ר' סורת אל-חוג'וראת 49 : 14 - 15.
3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 238 ; סורת אאל עמראן 3 : 43 ; סורת אר-רום 30 : 26 ; וסורת אז-זומר 39 : 9.
4. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 5 - 7.
5. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 41 - 42.

36. כַּאֲשֶׁר אַלְלָה וּשְׁלִיחוֹ פּוֹסְקִים בְּכָל עִנְיָן שֶׁהוּא, אֵין לְאַף מַאֲמִין אוֹ מַאֲמִינָה הַבְּרֵרָה לְהַחְלִיט בְּעִנְיָנָם. כָּל מִי שֶׁמִּתְנַגֵּד לִפְסַק דִּינוֹ שֶׁל אַלְלָה וּשְׁלִיחוֹ הֲרֵיהוּ תּוֹעֶה תְּעִיָּה בְּרוּרָה.[1]

37. וּכְשֶׁאָמַרְתָּ (לְזַיְד)[2] אֲשֶׁר אַלְלָה נָטָה לוֹ חֶסֶד (הָאִסְלָאם), וַאֲשֶׁר אַף אַתָּה נָטִיתָ לוֹ חֶסֶד (שִׁחְרוּר מֵעַבְדוּת), «הַחְזֵק בְּאִשְׁתְּךָ וִירָא אֶת אַלְלָה».[3] וְאַתָּה (הַנָּבִיא) מַסְתִּיר בְּלִבְּךָ אֶת אֲשֶׁר הָיָה אַלְלָה מְגַלֶּה,[4] וְחוֹשֵׁשׁ מִפְּנֵי הַבְּרִיּוֹת, אֲבָל אַלְלָה הוּא אֲשֶׁר רָאוּי הָיָה יוֹתֵר כִּי תַּחְשֹׁשׁ מִפָּנָיו. כַּאֲשֶׁר זַיְד גֵּרֵשׁ אוֹתָהּ, הִשֵּׂאנוּ אוֹתָהּ לְךָ, לְמַעַן יִהְיֶה בָּרוּר שֶׁלֹּא יֵחָשֵׁב לְחֵטְא לַמַּאֲמִינִים אִם הֵם נוֹשְׂאִים אֶת הַגְּרוּשׁוֹת שֶׁל בְּנֵיהֶם הַמְּאֻמָּצִים. וְכָךְ נִתְקַיֵּם מַה שֶּׁגָּזַר אַלְלָה.

38. לֹא יֵחָשֵׁב לְחֵטְא לַנָּבִיא אִם הוּא מְקַיֵּם אֶת צַוֵּי אַלְלָה, זֶה מִנְהַג אַלְלָה בְּתוֹךְ אֵלֶּה אֲשֶׁר חָלְפוּ לְפָנִים. אֵין לְשַׁנּוֹת אֶת הַמִּשְׁפָּט שֶׁל אַלְלָה.

39. אֵלֶּה אֲשֶׁר יוֹדִיעוּ אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁלַח אַלְלָה (בְּיָדָם), וְיִירְאוּ אוֹתוֹ וְלֹא יִירְאוּ אֶחָד בִּלְעֲדֵי אַלְלָה. אֵין עוֹשֶׂה חֶשְׁבּוֹן כְּאַלְלָה.

40. לֹא הָיָה מוּחַמַּד אֲבִי אִישׁ מֵאַנְשֵׁיכֶם, וְאוּלָם שְׁלִיחַ אַלְלָה הוּא וְחוֹתַם (אַחֲרוֹן) הַנְּבִיאִים. אַלְלָה יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

קֶטַע 6

41. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! זִכְרוּ אֶת אַלְלָה זֵכֶר רַב,

42. וְשַׁבְּחוּהוּ בֹּקֶר וָעֶרֶב,[5]

43. הוּא אֲשֶׁר יְבָרֵךְ אֶתְכֶם, וּמַלְאָכָיו מִתְפַּלְּלִים לְמַעַנְכֶם, לְמַעַן שֶׁיּוֹצִיא אֶתְכֶם מֵחֹשֶׁךְ הַתְּעִיָּה לְאוֹר הָאִסְלָאם, וְרַחוּם הוּא לַמַּאֲמִינִים.[6]

44. בִּרְכָתָם בְּיוֹם אֲשֶׁר יִפְגְּשׁוּהוּ, «שָׁלוֹם»,[7] וְהוּא הֵכִין לָהֶם גְּמוּל נִכְבָּד.

45. הוֹי הַנָּבִיא! הִנֵּה אֲנַחְנוּ שְׁלַחְנוּ אוֹתְךָ לְעֵד וְלִמְבַשֵּׂר טוֹב וּלְמַזְהִיר,

46. וְלִקְרֹא אֶל אַלְלָה בִּרְצוֹנוֹ, וּלְאוֹר מֵאִיר,

47. וּבַשֵּׂר לַמַּאֲמִינִים, כִּי לָהֶם חֶסֶד רַב מֵאֵת אַלְלָה,

---

1. ר׳ סורת אנ-נסא׳ 4 : 65 ; וסורת אנ-נור 24 : 63.
2. זיד בן חארת׳ה : הבן המאומץ של הנביא.
3. אשתו של זיד היתה זַיְנַבּ בנת ג׳חש. היא היתה בת דודה של הנביא מצד אביו.
4. מַה שֶּׁאַלְלָה צִוָּה עָלֶיךָ לְהִנָּשֵׂא לְזַיְנַבּ.
5. ר׳ סורת אר-רום 30 : 17 - 18.
6. ר׳ סורת אל-בקרה 2 : 151 - 152.
7. ר׳ סורת יונוס 10 : 10 ; וסורת יא. סין 36 : 58.

48. וְאַל תִּשְׁמַע בְּקוֹל הַכּוֹפְרִים וְהַצְּבוּעִים, וְהִתְעַלֵּם מִפְּגִיעָתָם, וְהִשָּׁעֵן עַל אַלְלָה. דַּי לְךָ בְּאַלְלָה לְמִשְׁעָן.

49. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! אִם נוֹשְׂאִים אַתֶּם נָשִׁים מַאֲמִינוֹת, וְאַחַר מִתְגָּרְשִׁים מֵהֶן לִפְנֵי הִתְאַחֲדוּת, אַל לָכֶם לְהָטִיל עֲלֵיהֶן תְּקוּפַת הַמְתָּנָה אֲשֶׁר אֶת יָמֶיהָ תִּדְרְשׁוּ לִמְנוֹת,[1] וְלָכֵן תְּנוּ לָהֶן מַתָּנָה[2] וְשִׁלְחוּ אוֹתָן בַּהֲגִינוּת.

50. הוֹי הַנָּבִיא! הִנֵּה הִתַּרְנוּ לְךָ אֶת נְשׁוֹתֶיךָ אֲשֶׁר נָתַתָּ לָהֶן מָהֳרָן, וְהַשְּׁפָחוֹת, שֶׁאַלְלָה נָתַן לְךָ מִשְּׁלַל הַמִּלְחָמוֹת, וְכֵן אֶת בְּנוֹת דּוֹדֶיךָ וְדוֹדוֹתֶיךָ מִצַּד הָאָב וְהָאֵם שֶׁהִגְּרוּ אִתְּךָ (מִמַּכָּה לְמָדִינָה), וְאִשָּׁה מַאֲמִינָה הַמִּתְמַסֶּרֶת לַנָּבִיא בְּרָצוֹן. אִם יִרְצֶה הַנָּבִיא לְשֵׂאתָהּ. זְכוּת זוֹ לְךָ לְבַדְּךָ לֹא לַמַּאֲמִינִים שֶׁאֶת זְכֻיּוֹתֵיהֶם בְּיַחַס לִנְשׁוֹתֵיהֶם וּלְשִׁפְחוֹתֵיהֶם כְּבָר קָבַעְנוּ לָהֶם,[3] כְּדֵי שֶׁלֹּא יָבוֹא מִישֶׁהוּ אֵלֶיךָ בְּטַעֲנוֹת. כִּי אַלְלָה הוּא סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

51. תִּדְחֶה מֵעָלֶיךָ מִי שֶׁתִּרְצֶה מֵהֶן (מֵהַנָּשִׁים), וּתְקָרֵב אֵלֶיךָ מִי שֶׁתִּרְצֶה מֵהֶן, וְכֵן לֹא יֵחָשֵׁב לְךָ לְחֵטְא אִם תְּבַקֵּשׁ אֶת קִרְבָתָהּ שֶׁל אַחַת שֶׁדָּחִיתָ מִקֹּדֶם. כָּל זֶה יַכְנִיס שָׁלוֹם וְשַׁלְוָה בֵּינֵיהֶן וְלֹא יִגְרֹם לָהֶן צַעַר, וְכֻלָּן תִּשְׂבַּעְנָה רָצוֹן בַּאֲשֶׁר תַּחְלֹק לָהֶן. אַלְלָה יוֹדֵעַ מַה שֶּׁבִּלְבּוֹתֵיכֶם כִּי הוּא יוֹדֵעַ וּמָתוּן.

52. אֵין נָשִׁים אֲחֵרוֹת מֻתָּרוֹת לְךָ אַחֲרֵי זֶה, וְלֹא תּוּכַל לְהַחְלִיף בָּהֶן אִשָּׁה מִנְּשׁוֹתֶיךָ אֲפִלּוּ אִם יָפְיָן מָצָא חֵן בְּעֵינֶיךָ, פְּרָט לַשְּׁפָחוֹת אֲשֶׁר בְּבַעֲלוּתְךָ. כִּי אַלְלָה מַשְׁגִּיחַ עַל כָּל דָּבָר.

53. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! אָסוּר לָכֶם לְהִכָּנֵס אֶל בָּתֵּי הַנָּבִיא, אֶלָּא אִם הֻזְמַנְתֶּם לַסְּעוּדָה, וְאַל תָּבוֹאוּ לִפְנֵי הַמּוֹעֵד לְמַעַן לֹא תְּחַכּוּ. רַק כְּשֶׁתִּקָּרְאוּ תִּכָּנְסוּ, וְאַחַר שֶׁתִּסְעֲדוּ הִתְפַּזְּרוּ מִבְּלִי לְהִתְמַהְמֵהַּ לְשֵׁם שִׂיחָה. אָכֵן זֶה יָצִיק לַנָּבִיא, אַךְ הוּא מִתְבַּיֵּשׁ מִפְּנֵיכֶם (לֵאמֹר לָכֶם אֶת זֶה). אַךְ אַלְלָה אֵינוֹ מִתְבַּיֵּשׁ (לֵאמֹר אֶת) הָאֱמֶת. וּבְשָׁאָלְכֶם (מִנְּשׁוֹת הַנָּבִיא) חֵפֶץ כָּלְשֶׁהוּ, עֲשׂוּ זֹאת מֵאֲחוֹרֵי מָסָךְ, זֶה יוֹתֵר טָהוֹר לְלִבּוֹתֵיכֶם וּלְלִבּוֹתֵיהֶן. אָסוּר לָכֶם לְהָצִיק לִשְׁלִיחַ אַלְלָה, וְאַל לָכֶם לָשֵׂאת אֶת נְשׁוֹתָיו אַחֲרָיו, כִּי זֶה חֵטְא גָּדוֹל אֵצֶל אַלְלָה.

---

1. לפי סורת אל-בקרה 2 : 228 אסור לגרושות להנשא לאיש לפני המתנתן שלוש וסתות, כדי שיתברר שאינן הרות לבעליהן הקודמים. כאן אללה מרשה לאישה גרושה שנתגרשה לפני שמומשו הנישואין להנשא מיד בלי לחכות.
2. הסכום והערך של המתנה אינם מוגדרים. כל אחד יתן לפי יכולתו.
3. ר׳ סורת אנ-נסאי׳ 4 : 3, ופ׳ 24 - 25.

קֶטַע 7

54. אִם תְּגַלּוּ דְּבַר מָה אוֹ תַּסְתִּירוּהוּ, הִנֵּה אַלְלָה יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

55. לֹא יֵחָשֵׁב לָהֶן (נְשׁוֹת הַנָּבִיא) לְחֵטְא (לְהֵרָאוֹת אֶת פְּנֵיהֶן לִפְנֵי) אֲבוֹתֵיהֶן וּבְנֵיהֶן, וַאֲחֵיהֶן וּבְנֵי אֲחֵיהֶן וּבְנֵי אַחְיוֹתֵיהֶן, אוֹ נָשִׁים (מַאֲמִינוֹת) וְלַשְּׁפָחוֹת אֲשֶׁר בְּבַעֲלוּתָן. וְיִרְאֶנָה אֶת אַלְלָה, כִּי אַלְלָה עֵד בַּכֹּל.

56. אַלְלָה וּמַלְאָכָיו מְבָרְכִים אֶת הַנָּבִיא. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! הִתְפַּלְּלוּ בַּעֲדוֹ וּבָרְכוּ אוֹתוֹ בְּשָׁלוֹם.[1]

57. אָכֵן אֵלֶּה הַפּוֹגְעִים בְּאַלְלָה וּשְׁלִיחוֹ, אַלְלָה יְקַלֵּל אוֹתָם בָּעוֹלָם הַזֶּה וּבָעוֹלָם הַבָּא. וּבָעוֹלָם הַבָּא צָפוּי לָהֶם עֹנֶשׁ מַשְׁפִּיל.

58. וְאֵלֶּה הַפּוֹגְעִים בַּמַּאֲמִינִים וּבַמַּאֲמִינוֹת בְּלִי כָּל הַצְדָּקָה, יִשְׂאוּ (עָוֹן) מוֹצִיא שֵׁם רַע וְאַשְׁמָה גְּלוּיָה.[2]

קֶטַע 8

59. הוֹי הַנָּבִיא! אֱמֹר לִנְשׁוֹתֶיךָ וְלִבְנוֹתֶיךָ וְלִנְשׁוֹת הַמַּאֲמִינִים, כִּי עֲלֵיהֶן לַעֲטֹף עַצְמָן בִּגְלִימוֹתֵיהֶן (בְּצֵאתָן מִבָּתֵּיהֶן). בַּזֶּה תֻּכַּרְנָה (כְּנָשִׁים צְנוּעוֹת הֵן) יוֹתֵר וְלֹא תִּפָּגַעְנָה. אַלְלָה סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

60. אָכֵן אִם לֹא יֶחְדְּלוּ הַצְּבוּעִים וְאֵלֶּה אֲשֶׁר חוֹלִי בְּלִבָּם וּמְפִיצֵי הַשְּׁמוּעוֹת (הַכּוֹזְבוֹת) בַּמְּדִינָה מִמַּעֲשֵׂיהֶם נְעוֹדֵד אוֹתְךָ לִפְגֹּעַ בָּהֶם. וְאָז לֹא יִשָּׁאֲרוּ בִּשְׁכוּנָתְךָ אֶלָּא זְמַן מוּעָט,

61. מְקֻלָּלִים יִהְיוּ, וּבְכָל מָקוֹם שֶׁיִּמָּצְאוּ, יִתָּפְסוּ וְיֵהָרְגוּ,

62. זֶה נֹהַג אַלְלָה בְּתוֹךְ אֵלֶּה שֶׁקָּדְמוּ לָכֶם, וְלַנֹּהַג שֶׁל אַלְלָה אֵין שִׁנּוּי.

63. יִשְׁאָלוּךָ בְּנֵי הָאָדָם עַל מוֹעֵד שְׁעַת הַדִּין, אֱמֹר, רַק אַלְלָה יוֹדֵעַ אוֹתוֹ.[3] מִי יוֹדֵעַ, אוּלַי קָרוֹב הוּא.

64. אַלְלָה קִלֵּל אֶת הַכּוֹפְרִים וְהֵכִין לָהֶם לֶהָבָה,

65. שֶׁבָּהּ יִשָּׁאֲרוּ לָנֶצַח וְלֹא יִמְצְאוּ לֹא מָגֵן וְלֹא עוֹזֵר.

66. בְּיוֹם אֲשֶׁר יֵהָפְכוּ פְּנֵיהֶם בָּאֵשׁ (הַגֵּיהִנֹּם), יֹאמְרוּ, הַלְוַאי וְצִיַּתְנוּ לְאַלְלָה וְצִיַּתְנוּ לַשָּׁלִיחַ (מוּחַמַּד).

---

1. על יסוד הפסוק הזה, על כל מוסלם בהזכירו את שם הנביא מוחמד להוסיף, «יתפלל עליו אללה וישם לו שלום», או «תפילת אללה ושלומו עליו».
2. ר' סורת אנ-נסאי 4 : 112.
3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 187.

67. וַיֹּאמְרוּ, רִבּוֹנֵנוּ! אֲנַחְנוּ הָלַכְנוּ שׁוֹלָל אַחֲרֵי אֲדוֹנֵינוּ וּמַנְהִיגֵינוּ וְהֵם הִתְעוּ אוֹתָנוּ מִדֶּרֶךְ הַיָּשָׁר,

68. רִבּוֹנֵנוּ! אָנָּא הַכְפֵּל אֶת עָנְשָׁם וְקַלֵּל אוֹתָם קְלָלָה נִמְרֶצֶת.

קֶטַע 9

69. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! אַל תִּהְיוּ כָּאֵלֶּה אֲשֶׁר הֵצִיקוּ לְמוּסָא, וַיְנַקֵּהוּ אַלְלָה מֵאֲשֶׁר דִּבְּרוּ. הוּא הָיָה נִכְבָּד אֵצֶל אַלְלָה.

70. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! יִרְאוּ אֶת אַלְלָה וְדַבְּרוּ דְּבָרִים אֲמִתִּיִּים,

71. וְאָז יַצְלִיחַ לָכֶם אַלְלָה מַעֲשֵׂיכֶם, וְיִסְלַח לָכֶם עַל חֲטָאֵיכֶם. כִּי מִי שֶׁמְּצַיֵּת לְאַלְלָה וְלִשְׁלִיחוֹ יִזְכֶּה זְכִיָּה עֲצוּמָה.

72. הִצַּעְנוּ אֶת הָאֱמוּנָה[1] לַשָּׁמַיִם, לָאָרֶץ, וּלֶהָרִים, אַךְ הֵם סֵרְבוּ לְקַבְּלָהּ וְלָשֵׂאת בְּחוֹבוֹתֶיהָ, וְנִשְׁמְרוּ מִמֶּנָּה. וְרַק הָאָדָם קִבְּלָהּ עַל עַצְמוֹ, אָכֵן הוּא הֵבִיא עָוֶל לְעַצְמוֹ מִתּוֹךְ בַּעֲרוּת,

73. עַל כֵּן יַעֲנִישׁ אַלְלָה אֶת הַצְּבוּעִים וְהַצְּבוּעוֹת וְאֶת הַפָּגָנִיִּים וְהַפָּגָנִיּוֹת, וּמְקַבֵּל תְּשׁוּבַת הַמַּאֲמִינִים וְהַמַּאֲמִינוֹת, כִּי אַלְלָה סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

---

1. האמונה, היכולת להבחין בין הטוב ובין הרע. ולעמוד באחריות לפני אללה.

34

סוּרַת סָבַּא'

שְׁבָא

סורה זו נקראת «סָבַּא', שְׁבָא» משום שהסיפור של אנשי סָבַּא' נזכר בה. ר' פ' 15 וכו'. ביחס לסיפור של סולימאן ומלכת סָבַּא', ר' סורת אנ-נמל 27 : 20 - 44.

הורדה במכה אחרי סורת לוקמאן 31, ופסוקיה חמישים וארבעה. קיבלה את שמה «שְׁבָא» מפסוק חמשה-עשר.

סוּרַת סָבַּא' 34

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. הַשֶּׁבַח לְאַלְלָה אֲשֶׁר לוֹ כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ,[1] וְלוֹ הַשֶּׁבַח בָּעוֹלָם הַבָּא, וְהוּא הֶחָכָם וְהַבָּקִיא,
2. הוּא יוֹדֵעַ מַה שֶּׁחוֹדֵר אֶל תּוֹךְ הָאֲדָמָה וּמַה שֶּׁיּוֹצֵא מִתּוֹכָהּ,[2] וְאֶת אֲשֶׁר יָרַד מִן הַשָּׁמַיִם וְאֶת אֲשֶׁר יַעֲלֶה אֲלֵיהֶם,[3] וְהוּא הָרַחוּם וְהַסּוֹלֵחַ.
3. הַכּוֹפְרִים אָמְרוּ, לֹא תְּבוֹאֵנוּ שְׁעַת הַדִּין. אֱמֹר, אָכֵן חֵי רִבּוֹנִי! כִּי בּוֹא תְּבוֹאֲכֶם.[4] הוּא יוֹדֵעַ בַּנֶּעְלָם, דָּבָר לֹא נִסְתַּר מִמֶּנּוּ, אֲפִלּוּ כְּמִשְׁקַל גַּרְעִין מִמַּה שֶּׁבַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ, אוֹ קָטָן אוֹ גָּדוֹל מִמֶּנּוּ, כִּי הַכֹּל רָשׁוּם בְּפֵרוּשׁ בְּפִנְקָס רָשׁוּם (הַלּוּחַ הַשְּׁמֵימִי),
4. לְמַעַן יִגְמֹל לַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב. אֵלֶּה לָהֶם סְלִיחָה וּפַרְנָסָה בְּשֶׁפַע.
5. אַךְ לְאֵלֶּה אֲשֶׁר הֵסִיתוּ, וְעָרְכוּ הִתְנַגְּדוּת לְאוֹתוֹתֵינוּ, מְחַכֶּה הָעֹנֶשׁ הַמַּכְאִיב בְּיוֹתֵר.[5]
6. וְאַךְ אֵלֶּה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם הַדַּעַת יוֹדְעִים כִּי הַדָּבָר (הַקּוּרְאָן) אֲשֶׁר הוּרַד אֵלֶיךָ מִן הַשָּׁמַיִם מֵרִבּוֹנְךָ הוּא הָאֱמֶת, וּמַדְרִיךְ אֶל דַּרְכּוֹ שֶׁל הָעִזּוּז וְהַמְּשֻׁבָּח.[6]
7. אָמְרוּ הַכּוֹפְרִים (בְּלַעַג), בּוֹאוּ וְנַרְאֶה לָכֶם אָדָם (הַכַּוָּנָה לַנָּבִיא מוּחַמַּד) אֲשֶׁר יַגִּיד, כִּי לְאַחַר שֶׁתִּתְפּוֹרְרוּ לֶעָפָר, תָּקוּמוּ לִתְחִיָּה מֵחָדָשׁ.[7]
8. הַבּוֹדֶה הוּא כְּזָבִים בְּשֵׁם אַלְלָה אוֹ מְטֹרָף הוּא? אַדְּרַבָּה, אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יַאֲמִינוּ בָּאַחֲרִית יָבוֹאוּ עַל עָנְשָׁם (בָּעוֹלָם הַבָּא), וְהֵם נִמְצָאִים בִּתְעִיָּה רְחוֹקָה (בָּעוֹלָם הַזֶּה).

---

1. ר' סורת אל-ליל 92 : 13.
2. חודר באדמה : הגשם, או המתים.
3. יעלה אל השמים : מעשה בני האדם והמלאכים.
4. ר' סורת יונוס 10 : 35 ; וסורת את-תע'אבון 64 : 7.
5. ר' סורת אל-חשר 59 : 20 ; וסורת צאד 38 : 28.
6. ר' סורת אל-אעראף 7 : 43 ; וסורת אר-רום 30 : 56.
7. ר' סורת אר-רעד 13 : 5 ; וסורת אס-סג'דה 32 : 10.

9. הַאִם אֵינָם מִסְתַּכְּלִים וְרוֹאִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ מִלִּפְנֵיהֶם וּמֵאֲחוֹרֵיהֶם?[1] הֲלֹא אִם נִרְצֶה, נִבְקַע תַּחְתֵּיהֶם אֶת הָאֲדָמָה, אוֹ נַפִּיל עֲלֵיהֶם קְטָעִים מִן הַשָּׁמַיִם. בְּזֹאת יֵשׁ אוֹת לְכָל עֶבֶד שֶׁל אַלְלָה אֲשֶׁר חָזַר בִּתְשׁוּבָה.

קֶטַע 2

10. וּכְבָר נָתַנּוּ לְדָאווּד חֶסֶד מֵאִתָּנוּ, הוֹי הָרִים, שַׁבְּחוּ עִמּוֹ (אֶת אַלְלָה), וְגַם הָעוֹפוֹת,[2] וְנִרְכַּךְ לוֹ אֶת הַבַּרְזֶל,

11. עֲשֵׂה לְבוּשֵׁי שִׁרְיוֹן, וְהַתְקֵן הֵיטֵב אֶת חִבּוּרֵי טַבְּעוֹתֵיהֶם,[3] וַעֲשׂוּ (אַתָּה וּמִשְׁפַּחְתְּךָ) אֶת הַטּוֹב, כִּי רוֹאֶה אֲנִי אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.

12. וְלִסוּלַיְמַאן הֶעֱמַדְנוּ אֶת הָרוּחַ שֶׁהָיְתָה מְמַהֶרֶת עִם פְּקֻדּוֹתָיו מַהֲלַךְ חֹדֶשׁ יָמִים בַּבֹּקֶר וּמַהֲלַךְ חֹדֶשׁ יָמִים בָּעֶרֶב, וְהִזְרַמְנוּ לוֹ מַעְיָן שֶׁל נְחֹשֶׁת מֻתֶּכֶת, וְאֶת הַשֵּׁדִים הֶעֱמַדְנוּ לִפְקֻדָּתוֹ לְשָׁרֵת אוֹתוֹ לְפִי צַוֵּי רִבּוֹנוֹ, וְאֵלֶּה מֵהֶם שֶׁהָיוּ מִשְׁתַּמְּטִים אוֹ מְסָרְבִים, הָיוּ טוֹעֲמִים אֶת עֹנֶשׁ הַלֶּהָבָה.

13. יַעֲשׂוּ לוֹ כָּל אֲשֶׁר חָפֵץ מִטִּירוֹת וּצְלָמִים, וּקְעָרוֹת כִּבְרֵכוֹת, וּקְדֵרוֹת קְבוּעוֹת עַל מְכוֹנָן. עֲשׂוּ מִשְׁפַּחַת דָּאווּד הַטּוֹב כְּתוֹדָה לְאַלְלָה. אַךְ מְעַט מֵעֲבָדַי הֵם הַמּוֹדִים.

14. וְכַאֲשֶׁר גָּזַרְנוּ עָלָיו לָמוּת, לֹא הֵעִיד דָּבָר עַל מוֹתוֹ זוּלַת הַטֶּרְמִית אֲשֶׁר אָכְלָה אֶת מִשְׁעַנְתּוֹ. וְכַאֲשֶׁר נָפַל אַרְצָה, הִתְבָּרֵר לַגִּ'ן אֲשֶׁר לוּ יָדְעוּ הַנִּסְתָּר, לֹא הָיוּ מַמְשִׁיכִים לָשֵׂאת הָעֹנֶשׁ הַמַּשְׁפִּיל.

15. וּכְבָר הָיָה לִשְׁבָא[4] בְּמִשְׁכָּנָם אוֹת: שְׁתֵּי גַּנּוֹת מִיָּמִין וּמִשְּׂמֹאל. אִכְלוּ מִפַּרְנָסַת רִבּוֹנְכֶם, וְהוֹדוּ לוֹ, אֶרֶץ טוֹבָה וְרִבּוֹן סוֹלֵחַ.

16. אַךְ הֵם סָטוּ מִדֶּרֶךְ הַיָּשָׁר וְאָז שָׁלַחְנוּ עֲלֵיהֶם נַחְשׁוֹל מַיִם אַדִּיר (שֶׁהֶחְרִיב אֶת הַסֶּכֶר).[5] וּבִמְקוֹם שְׁתֵּי הַגַּנּוֹת נָתַנּוּ לָהֶם שְׁתֵּי גַּנּוֹת נוֹתְנוֹת פְּרִי מַר לְמַאֲכָל, וַעֲצֵי אֵשֶׁל, וּמִקְצָת מֵעֲצֵי הַלּוֹט.

17. כָּךְ הֶעֱנַשְׁנוּ אוֹתָם כִּי כָּפְרוּ. כִּי אֲנַחְנוּ מַעֲנִישִׁים רַק אֶת הַכּוֹפְרִים.

---

1. ר' סורת אדי-ד'אריאת 51: 47 – 48.
2. ר' סורת אל-אנביאי' 21: 79
3. ר' סורת אל-אנביאי' 21: 80.
4. שבא, שם של ממלכה קדמונית בדרום מערב של חצי האי ערב. תימן של היום.
5. סכר מארב בתימן.

18. וְקָבַעְנוּ בֵּינָם לְבֵין הֶעָרִים אֲשֶׁר בֵּרַכְנוּ,[1] עָרִים אֲחֵרוֹת הַנִּרְאוֹת לָעַיִן, בְּתַחֲנוֹת בֵּינַיִם, לְהָקֵל עַל הַשַּׁיָּרוֹת אֶת הַנְּסִיעָה בֵּינֵיהֶן: עִבְרוּ בֵּינֵיהֶן לֵילוֹת וְיָמִים בְּטוּחִים.

19. וְאוּלָם הֵם אָמְרוּ, רִבּוֹנֵנוּ! הַגְדֵּל הַמֶּרְחָק בֵּין תַּחֲנוֹת מַסָּעֵינוּ. כָּךְ חָטְאוּ לְנַפְשָׁם, וּנְשִׂימֵם לַשִּׂיחָה, וְהֵפַצְנוּ אוֹתָם לְכָל רוּחַ וְקָרוֹעַ קָרַעְנוּ אוֹתָם. בְּזֹאת יֵשׁ אוֹתוֹת וְלֶקַח לְכָל בַּעַל סַבְלָנוּת מַכִּיר תּוֹדָה.

20. אָכֵן מָצָא אֶבְּלִיס אֶת מַחְשַׁבְתּוֹ עֲלֵיהֶם אֱמֶת, וְהָלְכוּ אַחֲרָיו, פְּרָט לַחֲבוּרַת מַאֲמִינִים.

21. וְלֹא הָיָה לוֹ עֲלֵיהֶם כָּל שִׁלְטוֹן, כִּי לְמַעַן נֵדַע בֵּין הַמַּאֲמִין בָּאַחֲרִית לַאֲשֶׁר הוּא מֵטִיל בָּהּ סָפֵק. רִבּוֹנְךָ מַשְׁגִּיחַ עַל כָּל דָּבָר.

קֶטַע 3

22. אֱמֹר, קִרְאוּ אֶל אֵלֶּה אֲשֶׁר טְעַנְתֶּם לְקִיּוּמָם זוּלַת אַלְלָה, אֲשֶׁר אֵינָם שׁוֹלְטִים אֲפִלּוּ עַל דְּבַר שֶׁמִּשְׁקָלוֹ כְּגַרְעִין, לֹא בַּשָּׁמַיִם וְלֹא בָּאָרֶץ, וְאֵין לָהֶם כָּל חֵלֶק בָּהֶם,[2] וְאֵין לְאַלְלָה מֵהֶם כָּל עוֹזֵר.

23. (בְּיוֹם הַדִּין) לֹא תּוֹעִיל כָּל הַמְלָצָה בְּלִי רְשׁוּת אַלְלָה.[3] וְעִם חֲלוֹף הַפַּחַד מִלִּבָּם, יֹאמְרוּ, מָה אָמַר רִבּוֹנְכֶם? יַעֲנוּ, הָאֱמֶת, וְהוּא הָעֶלְיוֹן וְהַכַּבִּיר.

24. אֱמֹר, מִי יְפַרְנֶסְכֶם מִן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ? אֱמֹר, אַלְלָה. לָכֵן בָּרוּר שֶׁאֲנַחְנוּ מֻדְרָכִים בַּדֶּרֶךְ הַנְּכוֹנָה, וְאַתֶּם נִמְצָאִים בְּתְעִיָּה בְּרוּרָה.

25. אֱמֹר, אַתֶּם לֹא תִּשָּׁאֲלוּ עַל חֲטָאֵינוּ, וַאֲנַחְנוּ לֹא נִשָּׁאֵל עַל מַעֲשֵׂיכֶם.

26. אֱמֹר, רִבּוֹנֵנוּ יֶאֱסֹף אוֹתָנוּ וְיִשְׁפֹּט בֵּינֵינוּ בְּצֶדֶק, וְהוּא הַשּׁוֹפֵט וְהַיּוֹדֵעַ.

27. אֱמֹר, הַרְאוּ לִי אֶת אֵלֶּה שֶׁצֵּרַפְתֶּם אֵלָיו כְּשֻׁתָּפִים. לְעוֹלָם לֹא תּוּכְלוּ לַעֲשׂוֹת זֹאת, כִּי אַלְלָה הוּא הָעִזּוּז וְהֶחָכָם.

28. אוֹתְךָ (הַנָּבִיא), שְׁלַחְנוּ רַק כִּמְבַשֵּׂר וּמַזְהִיר לְכָל בְּנֵי הָאָדָם, אַךְ רֹב בְּנֵי הָאָדָם אֵינָם יוֹדְעִים,

29. הֵם (הַפָּגָנִיִּים) אוֹמְרִים, מָתַי יָקוּם הָאִיּוּם הַזֶּה, אִם אַתֶּם צוֹדְקִים?[4]

30. אֱמֹר, לָכֶם מוֹעֵד יוֹם לֹא תְּאַחֲרוּ אוֹתוֹ אַף בְּשָׁעָה וְלֹא תַּקְדִּימוּ אוֹתוֹ.[5]

---

1. הערים אשר אללה ברך הן: מכה ואל-קודס (ירושלים).
2. ר' סורת פאטר 35: 13.
3. ר' סורת אל-בקרה 2: 255; סורת אל-אנביאׄ 21: 28; וסורת אנ-נגׄם 53: 26.
4. ר' סורת אש-שורא 42: 18.
5. ר' סורת הוד 11: 104 - 105; וסורת נוח 71: 4.

קֶטַע 4

31. וְהַכּוֹפְרִים אָמְרוּ, לֹא נַאֲמִין בַּקּוּרְאָן הַזֶּה, וְלֹא בַּאֲשֶׁר לְפָנָיו (מִן הַסְּפָרִים הַקְּדוֹשִׁים), וְאוּלָם לוּ תִּרְאֶה כַּאֲשֶׁר יַעַמְדוּ הַכּוֹפְרִים לִפְנֵי רִבּוֹנָם, יָשִׁיב אִישׁ מֵהֶם אֶל רֵעֵהוּ הַדִּבּוּר (מִתְוַכְּחִים בֵּינֵיהֶם). וְהַחַלָּשִׁים יֹאמְרוּ לַמִּתְיַהֲרִים, לוּלֵא אַתֶּם, הָיִינוּ מַאֲמִינִים.

32. וְהַמִּתְיַהֲרִים יֹאמְרוּ לַחַלָּשִׁים, הַאִם אֲנַחְנוּ מָנַעְנוּ מִכֶּם לָלֶכֶת בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר כַּאֲשֶׁר הֶרְאֲתָה לָכֶם? לֹא וָלֹא! אַתֶּם הֱיִיתֶם כּוֹפְרִים.

33. הַחַלָּשִׁים יֹאמְרוּ לַמִּתְיַהֲרִים, אַדְרַבָּה! מְזִמַּת לַיְלָה וְיוֹם, וְצִוִּיתֶם אוֹתָנוּ לְכַחֵשׁ בְּאַלְלָה וְלַעֲשׂוֹת לוֹ יְרִיבִים. וְכַאֲשֶׁר יִרְאוּ אֶת הָעֹנֶשׁ יַסְתִּירוּ אֶת הַחֲרָטָה,[1] כַּאֲשֶׁר נָשִׂים מִסְגְּרוֹת בְּצַוְּארֵי הַכּוֹפְרִים.[2] הֲיִתְגְּמְלוּ אִם לֹא כְּמַעֲשֵׂיהֶם?[3]

34. בְּכָל פַּעַם שֶׁהָיִינוּ שׁוֹלְחִים מַזְהִיר אֶל עִיר, הָיוּ תּוֹשָׁבֶיהָ הָעֲשִׁירִים שְׁטוּפֵי הַשֶּׁפַע אוֹמְרִים, אָכֵן אֲנַחְנוּ מְכַחֲשִׁים בַּדָּבָר אֲשֶׁר נִשְׁלַחְתֶּם בּוֹ.[4]

35. וְאָמְרוּ, יֵשׁ לָנוּ הַרְבֵּה רְכוּשׁ וּבָנִים, וַאֲנַחְנוּ לֹא נֵעָנֵשׁ.[5]

36. אֱמֹר, רִבּוֹנִי יָכוֹל לְהַרְחִיב אוֹ לְצַמְצֵם אֶת הַפַּרְנָסָה לְמִי שֶׁיִּרְצֶה.[6] אַךְ רֹב בְּנֵי הָאָדָם לֹא יֵדְעוּ.

קֶטַע 5

37. וְלֹא הוֹנְכֶם וְלֹא בְּנֵיכֶם הֵם אֲשֶׁר יְקָרְבוּכֶם אֶצְלֵנוּ, וְכִי רַק לַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב, לָהֶם יְשֻׁלַּם כִּפְלַיִם כְּמַעֲשֵׂיהֶם, וְיֵשְׁבוּ לָבֶטַח בְּמָקוֹם נִכְבָּד בַּחֲדָרִים הָעֶלְיוֹנִים (בְּגַן עֵדֶן).

38. אַךְ אֶת אֵלֶּה הַמִּתְאַמְּצִים לְעוֹרֵר הִתְנַגְּדוּת לְאוֹתוֹתֵינוּ, אֵלֶּה יֻצְּגוּ לָעֹנֶשׁ.

39. וֶאֱמֹר, רִבּוֹנִי יָכוֹל לְהַרְחִיב אוֹ לְצַמְצֵם אֶת פַּרְנָסָתָם לְמִי שֶׁיִּרְצֶה מֵעֲבָדָיו.[7] וְכָל דָּבָר אֲשֶׁר תִּתְרְמוּ לִצְדָקָה, יִתֵּן לָכֶם הוּא תְּמוּרָתוֹ, וְהוּא הַטּוֹב שֶׁבַּמְּפַרְנְסִים.

---

1. ר' סורת יונוס 10 : 54.
2. ר' סורת אר-רעד 13 : 5.
3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 147.
4. ר' סורת אבראהים 14 : 9.
5. ר' סורת את-תובה 9 : 55 ; סורת אל-מואמנון 23 : 55 - 56 ; סורת אש-שועראי 26 : 138 ; וסורת אל-מודת'ר 74 : 11 - 17.
6. ר' סורת אר-רום 30 : 37.
7. ר' לעל פסוק 36.

40. בְּיוֹם אֲשֶׁר יֶאֶסְפֵם (אַלְלָה) כֻּלָּם, יֹאמַר לַמַּלְאָכִים, הַאֵלֶּה הֵם אֲשֶׁר הָיוּ עוֹבְדִים אֶתְכֶם?

41. וְהֵם יֹאמְרוּ, לְךָ הַשֶּׁבַח! אַתָּה הָאָדוֹן שֶׁלָּנוּ וְלֹא אָנוּ לָהֶם. לֹא כִּי הֵם הָיוּ עוֹבְדִים אֶת הַגִ'ן. מַרְבִּיתָם הֶאֱמִינוּ בָּהֶם.

42. הַיּוֹם לֹא יוּכְלוּ עוֹד לְהוֹעִיל אוֹ לְהַזִּיק אִישׁ לְרֵעֵהוּ, וְנֹאמַר לַכּוֹפְרִים, טַעֲמוּ אֶת עֹנֶשׁ הָאֵשׁ שֶׁהֱיִיתֶם מַכְחִישִׁים אֶת קִיּוּמוֹ.[1]

43. כַּאֲשֶׁר הָיוּ קוֹרְאִים בִּפְנֵיהֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּרוּרִים, הָיוּ אוֹמְרִים, אֵין הוּא אֶלָּא בֶּן אָדָם הָרוֹצֶה שֶׁתַּזְנִיחוּ אֶת הָאֱלִילִים שֶׁאֲבוֹתֵיכֶם הָיוּ עוֹבְדִים. וְכֵן אָמְרוּ, אֵין זֶה (הַקּוּרְאָן) אֶלָּא שֶׁקֶר בָּדוּי. אָמְרוּ הַכּוֹפְרִים עַל הָאֱמֶת שֶׁבָּאָה אֲלֵיהֶם, שֶׁהִיא כִּשּׁוּף בָּרוּר.

44. וְלֹא נָתַנּוּ לָהֶם (לָעֲרָבִים) כָּל סֵפֶר אֲשֶׁר יִלְמְדוּ מִמֶּנּוּ, וְלֹא שָׁלַחְנוּ אֲלֵיהֶם לְפָנֶיךָ כָּל מַזְהִיר.

45. אוּלָם אֵלֶּה אֲשֶׁר קָדְמוּ לָהֶם גַּם הֵם הִכְחִישׁוּ, וְאוּלָם אֵלֶּה לֹא הִשִּׂיגוּ עֲשִׂירִית מִכָּל אֲשֶׁר נָתַנּוּ לְקוֹדְמֵיהֶם,[2] הֵם הִתְכַּחֲשׁוּ לִשְׁלִיחַי, וּמַה נּוֹרָא הָיָה עָנְשִׁי.

קֶטַע 6

46. אֱמֹר, רַק אַחַת אַטִּיף לָכֶם: הִתְיַצְּבוּ בִּפְנֵי אַלְלָה, שְׁנַיִם שְׁנַיִם וְאֶחָד אֶחָד, וְתַחְשְׁבוּ, כִּי אֵין בְּאִישׁ שֶׁלָּכֶם (הַנָּבִיא מוּחַמַּד) כָּל רוּחַ שִׁגָּעוֹן, אֶלָּא שָׁלִיחַ שֶׁבָּא לְהַזְהִירְכֶם מִפְּנֵי הָעֹנֶשׁ הַכָּבֵד.

47. אֱמֹר, כָּל שָׂכָר שֶׁשָּׁאַלְתִּי מִכֶּם תּוּכְלוּ לִשְׁמֹר אוֹתוֹ לְעַצְמְכֶם, כִּי שְׂכָרִי הוּא אֵצֶל אַלְלָה שֶׁהוּא עֵד לְכָל דָּבָר.

48. אֱמֹר, רִבּוֹנִי מִתְקוֹמֵם בָּאֱמֶת (נֶגֶד הַשֶּׁקֶר), וְהוּא יוֹדֵעַ הַתַּעֲלוּמוֹת.

49. אֱמֹר, הָאֱמֶת בָּאָה, כִּי הַשֶּׁקֶר אֵין לוֹ יְסוֹד וְאֵינוֹ יָכוֹל לְהַחְלִיט דָּבָר.[3]

50. אֱמֹר, אִם אֶתְעֶה, אֶתְעֶה רַק לְנַפְשִׁי. וְאִם אֶדְרַךְ, הֲרֵי הֻדְרַכְתִּי עַל יְדֵי הַשְׁרָאָה מֵרִבּוֹנִי, הוּא שׁוֹמֵעַ וְקָרוֹב.

51. לוּ יָכֹל הָיִיתָ לִרְאוֹתָם כַּאֲשֶׁר יִבָּהֲלוּ, אָז לֹא יִמְצְאוּ מִפְלָט וְנִלְקְחוּ מִמָּקוֹם קָרוֹב.

---

1. ר' סורת אס-סג'ידה 32: 20.
2. ר' סורת ע'אפר 40: 82; וסורת אל-אחקאף 46: 26.
3. ר' סורת אל-אנביאי 21: 8; וסורת ע'אפר 40: 15.

52. וְאָז יֹאמְרוּ, הִנֵּה אֲנַחְנוּ מַאֲמִינִים בּוֹ (בְּאַלְלָה וּסְפָרָיו וּשְׁלִיחָיו).[1] אַךְ אֵיכָה יַשִּׂיגוּ (אֶת הָאֱמוּנָה) מִמָּקוֹם רָחוֹק?

53. הֵן כָּפְרוּ בּוֹ זֶה כְּבָר, וְיָטִילוּ דֹּפִי בַּתַּעֲלוּמָה מִמָּקוֹם רָחוֹק.

54. וְהוּקַם חַיִץ בֵּינֵיהֶם וּבֵין הַדָּבָר אֲשֶׁר יִשְׁתּוֹקְקוּ לוֹ, כַּאֲשֶׁר נַעֲשָׂה לְתוֹמְכֵיהֶם זֶה כְּבָר. כִּי הָיוּ בְּסָפֵק עָמֹק.[2]

---

1. ר׳ סורת אס-סג׳דה 32 : 12.
2. ר׳ סורת ע׳אפר 40 : 84 - 85.

35

סוּרַת פַאטִר

הַבּוֹרֵא

סורה זו נקראת «פַאטִר, הַבּוֹרֵא», משום שהתחילה בתיאור זה לאללה אשר ברא את השמים ואת הארץ. התיאור הזה בא רק בפתיחת סורה זו. ר' פ' 1. אומנם הביטוי «פַאטִר» נזכר שש פעמים בקוראן. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 14 ; סורת יוסף 12 : 101 ; סורת אבראהים 14 : 10 ; סורת פאטר 35 : 1 ; סורת אז-זומר 39 : 46 ; וסורת אש-שורא 42 : 11.

הורדה במכה אחרי סורת אל-פורקאן 25. ופסוקיה ארבעים וחמשה. קיבלה את שמה «הַבּוֹרֵא» מפסוק אחד.

סוּרַת פַּאטִר 35

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחְמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. הַשֶּׁבַח לְאַלְלָה בּוֹרֵא הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְהָעוֹשֶׂה אֶת הַמַּלְאָכִים שְׁלִיחִים בַּעֲלֵי כְּנָפַיִם: שְׁתַּיִם, שָׁלוֹשׁ, וְאַרְבַּע. יוֹסִיף בַּבְּרִיאָה אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה,[1] כִּי אַלְלָה הַכֹּל-יָכֹל.

2. הָרַחֲמִים אֲשֶׁר יִפְתַּח אַלְלָה לִבְנֵי אָדָם, אֵין עוֹצֵר לָהֶם, וְאֶת אֲשֶׁר יַעֲצֹר הוּא, אֵין שׁוֹלֵחַ אוֹתָם אַחֲרָיו, וְהוּא הָעִזּוּז וְהֶחָכָם.

3. הוֹי בְּנֵי אָדָם! זִכְרוּ אֶת חַסְדֵי אַלְלָה לָכֶם. הֲיֵשׁ בּוֹרֵא זוּלַת אַלְלָה, אֲשֶׁר יְפַרְנֶסְכֶם מִן הַשָּׁמַיִם וּמִן הָאָרֶץ? אֵין אֱלֹהַּ בִּלְעָדָיו, וְאֵיךְ תִּרְחֲקוּ מִן הָאֱמֶת?

4. אִם יִתְכַּחֲשׁוּ לְךָ (הַכּוֹפְרִים), הֲרֵי הִכְחֲשׁוּ גַּם שְׁלִיחִים לְפָנֶיךָ, וְאֶל אַלְלָה יוּשְׁבוּ הַדְּבָרִים.

5. הוֹי בְּנֵי אָדָם! אָכֵן דְּבַר אַלְלָה אֱמֶת. אַל יַשְׁלוּ אֶתְכֶם חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְאַל יַתְעֶה אֶתְכֶם בִּדְבַר אַלְלָה הַמַּתְעֶה (הַשָּׂטָן),

6. אָכֵן הַשָּׂטָן אוֹיֵב לָכֶם, עַל כֵּן הִתְיַחֲסוּ אֵלָיו כְּאוֹיֵב, כִּי אָכֵן יִקְרָא אֶת הַנִּשְׁמָעִים לוֹ לִהְיוֹת מִבְּנֵי הַלֶּהָבָה (גֵּיהִנֹּם).

7. אֲשֶׁר כָּפְרוּ, לָהֶם עֹנֶשׁ כָּבֵד, וַאֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וְעָשׂוּ אֶת הַטּוֹב, לָהֶם סְלִיחָה וְשָׂכָר גָּדוֹל (גַּן עֵדֶן).

קֶטַע 2

8. הַאִם יִהְיֶה אֵפוֹא זֶה אֲשֶׁר מַעֲשָׂיו הָרָעִים נִרְאִים לוֹ כְּטוֹבִים (כְּמוֹ מִי שֶׁהוּא מַאֲמִין וְעוֹשֶׂה מַעֲשִׂים טוֹבִים)? אָכֵן אַלְלָה יַתְעֶה אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה, וְאֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה יַדְרִיךְ. לָכֵן אַל תִּצְטַעֵר עֲלֵיהֶם. כִּי יוֹדֵעַ אַלְלָה אֶת אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ.

9. אַלְלָה הוּא אֲשֶׁר יִשְׁלַח אֶת הָרוּחוֹת וְיַעֲלוּ עָנָן,[2] וְנוֹלִיךְ אוֹתוֹ אֶל אֶרֶץ מֵתָה, וְנַחֲיֶה בּוֹ אֶת הָאָרֶץ אַחֲרֵי מוֹתָהּ, כָּזֹאת הַתְּקוּמָה.[3]

---

1. ר׳ סורת אדי-ד׳אריאת 51: 47.
2. ר׳ סורת אר-רום 30: 48.
3. ר׳ סורת אל-חג׳ 22: 5 - 7; וסורת אל-פורקאן 25: 48 - 49.

10. הָרוֹצֶה בְּעֹז, הִנֵּה הָעֹז כֻּלּוֹ לְאַלְלָה.[1] אֵלָיו יַעֲלֶה הַדִּבּוּר הַיָּפֶה, וְהַמַּעֲשֶׂה הַטּוֹב יְרִימֵנוּ עָל. וְהַזּוֹמְמִים רָעוֹת, לָהֶם עֹנֶשׁ כָּבֵד וְכִשְׁלוֹן זְמָמֵיהֶם.

11. אַלְלָה יָצַר אֶתְכֶם מֵעָפָר, אַחֲרֵי כֵן מִטִּפָּה, אַחֲרֵי כֵן עָשָׂה אֶתְכֶם זוּגוֹת (זָכָר וּנְקֵבָה), אֵין נְקֵבָה הָרָה אוֹ יוֹלֶדֶת כִּי אִם בְּדַעְתּוֹ.[2] וְחַיֵּי אָדָם לֹא יַאַרְכוּ וְלֹא יִקָּצְרוּ אֶלָּא כְּבָר הֻחְלַט מִקֹּדֶם וְנִשְׁמַר בַּלּוּחַ הַשְּׁמֵימִי.[3] אָכֵן נָקֵל הוּא לְאַלְלָה.

12. שְׁנֵי הַיַּמִּים אֵינָם שָׁוִים זֶה לָזֶה, כִּי הָאֶחָד מֵימָיו טְעִימִים, מְתוּקִים וּנְעִימִים לַשְּׁתִיָּה, וְהַשֵּׁנִי מֵימָיו מְלוּחִים וּמָרִים. אַךְ מִשְּׁנֵיהֶם תֹּאכְלוּ בָּשָׂר טָרִי (כָּל מִינֵי דָּגִים), וְתוֹצִיאוּ לָכֶם תַּכְשִׁיטִים אֲשֶׁר תַּעַנְדוּ,[4] וְתִרְאֶה אֶת הָאֳנִיּוֹת מַפְלִיגוֹת בָּהֶם לְחַפֵּשׂ פַּרְנָסָה בְּחַסְדּוֹ, וּלְמַעַן תַּכִּירוּ טוֹבָה.

13. אַלְלָה מַחְדִּיר אֶת הַלַּיְלָה בְּתוֹךְ הַיּוֹם וּמַחְדִּיר אֶת הַיּוֹם בְּתוֹךְ הַלַּיְלָה. וְהוּא הִכְפִּיף לְפִקּוּדוֹ אֶת הַשֶּׁמֶשׁ וְאֶת הַיָּרֵחַ, כָּל אֶחָד מֵהֶם יָנוּעַ בִּמְסִלָּתוֹ עַד עֵת מוֹעֵד.[5] זֶה אַלְלָה רִבּוֹנְכֶם, לוֹ הַמַּלְכוּת, וְאוּלָם אֵלֶּה שֶׁאַתֶּם קוֹרְאִים אֲלֵיהֶם, בִּמְקוֹם אַלְלָה אֵין לָהֶם שִׁלְטוֹן, אֲפִלּוּ עַל קְלִפָּה שֶׁל גַּלְעִין תָּמָר.

14. אִם תִּקְרְאוּ לָהֶם לֹא יִשְׁמְעוּ אֶת קְרִיאַתְכֶם, וְלוּ הָיוּ שׁוֹמְעִים לֹא הָיוּ יְכוֹלִים לַעֲנוֹת לָכֶם. וּבְיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים יַכְחִישׁוּ אֶת קִשְׁרֵיהֶם אֶתְכֶם. וְלֹא יוֹדִיעַ לְךָ כְּמוֹ בָּקִיא.[6]

קֶטַע 3

15. הוֹי בְּנֵי אָדָם! אַתֶּם הָעֲנִיִּים הַזְּקוּקִים לְאַלְלָה, וְאַלְלָה הוּא הֶעָשִׁיר וְהַמְשֻׁבָּח.

16. אִם יִרְצֶה יַעֲבִירְכֶם מִן הָעוֹלָם וְיָבִיא בִּמְקוֹמְכֶם בְּרִיאָה חֲדָשָׁה.[7]

17. לֹא יִקְשֶׁה עַל אַלְלָה לַעֲשׂוֹת כֵּן.[8]

18. וְלֹא תִּשָּׂא נֶפֶשׁ נוֹשֵׂאת מַשָּׂא נֶפֶשׁ אַחֶרֶת, וְאִם תִּקְרָא נֶפֶשׁ עֲמוּסָה (לַאֲחֵרִים) לָשֵׂאת אֶת מַשָּׂאָהּ, לֹא יִשְׂאוּ אִתָּהּ מִמֶּנּוּ מְאוּמָה וְלוּ הָיָה קְרוֹב מִשְׁפָּחָה. אָכֵן תַּזְהִיר רַק אֶת הַיְּרֵאִים אֶת רִבּוֹנָם בַּסֵּתֶר וְאֶת הַמְקַיְּמִים אֶת הַתְּפִלָּה. וַאֲשֶׁר יִזְכֶּה, לְנַפְשׁוֹ יִזְכֶּה. וְאֶל אַלְלָה הַדֶּרֶךְ.

---

1. ר' סורת אנ-נסאי 4: 139; סורת יונוס 10: 95; וסורת אל-מונאפקון 63: 8.
2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 59; וסורת אר-רעד 13: 8 - 9.
3. ר' סורת אר-רעד 13: 39.
4. ר' סורת אר-רחמאן 55: 22 - 23.
5. ר' סורת אר-רעד 13: 2.
6. כלומר, אללה הבקיא והיודע כל דבר. ר' סורת מרים 19: 81 - 82; וסורת אל-אחקאף 46: 5 - 6.
7. ר' סורת אבראהים 14: 19.
8. ר' סורת אבראהים 14: 20.

19. וְלֹא יִשְׁווּ הָעִוֵּר וְהַפִּקֵּחַ,[1]
20. וְלֹא הַחֹשֶׁךְ וְהָאוֹר,
21. וְלֹא הַצֵּל וְהָרוּחַ הַחַמָּה (הַשְּׁרָבִית),[2]
22. וְלֹא יִשְׁווּ הַמֵּתִים וְהַחַיִּים. אַלְלָה יָכֹל לְהַשְׁמִיעַ דְּבָרוֹ לְמִי שֶׁיִּרְצֶה, וְאוּלָם אַתָּה לֹא תּוּכַל לְהַשְׁמִיעַ דָּבָר לְאֵלֶּה שֶׁבְּקִבְרֵיהֶם,
23. אֵין אַתָּה אֶלָּא מַזְהִיר.
24. אֲנַחְנוּ שְׁלַחְנוּ אוֹתְךָ עִם הָאֱמֶת כִּמְבַשֵּׂר וּמַזְהִיר. אֵין אֻמָּה שֶׁלֹּא הוֹפִיעַ מִקִּרְבָּהּ שָׁלִיחַ מַזְהִיר.[3]
25. וְאִם יִתְכַּחֲשׁוּ לְךָ, הֲרֵי גַּם הִתְכַּחֲשׁוּ קוֹדְמֵיהֶם לַשְּׁלִיחִים שֶׁבָּאוּ אֲלֵיהֶם עִם אוֹתוֹת בְּהִירִים וּכְתָבִים וְסֵפֶר מֵאִיר.[4]
26. אָז הֶעֱנַשְׁתִּי אֶת הַכּוֹפְרִים, וּמַה נּוֹרָא הָיָה עָנְשִׁי!

קֶטַע 4

27. הַאִם לֹא רָאִיתָ שֶׁאַלְלָה מוֹרִיד מַיִם מִן הַשָּׁמַיִם וְנוֹצִיא בָּהֶם כָּל מִינֵי פֵּרוֹת,[5] וּמִן הֶהָרִים מִשְׁעוֹלִים לְבָנוֹת וַאֲדֻמּוֹת צִבְעֵיהֶם שׁוֹנִים, וּשְׁחֹרִים כְּעוֹרֵב?
28. וּמִן הָאָדָם, וְהַחַיּוֹת וְהַמִּקְנֶה לְסוּגֵיהֶם וְצִבְעֵיהֶם הַשּׁוֹנִים?[6] אָמְנָם הַמְלֻמָּדִים הֵם הַיְּרֵאִים אֶת אַלְלָה מִבֵּין עֲבָדָיו. אַלְלָה הוּא עִזּוּז וְסוֹלֵחַ.
29. אָכֵן, אֵלֶּה הַקּוֹרְאִים בְּסֵפֶר אַלְלָה (הַקּוּרְאָן), וְהַמְקַיְּמִים אֶת הַתְּפִלָּה, וְתוֹרְמִים מִמַּה שֶּׁהֶעֱנַקְנוּ לָהֶם בְּסֵתֶר אוֹ בְּגָלוּי, יְצַפּוּ לַקִּנְיָן לֹא יִתְכַּלֶּה,
30. אֲשֶׁר יְשַׁלֵּם לָהֶם (אַלְלָה) שְׂכָרָם וְיוֹסִיף לָהֶם מֵחַסְדּוֹ, כִּי הוּא סוֹלֵחַ וּמַכִּיר תּוֹדָה.
31. הַסֵּפֶר אֲשֶׁר גִּלִּינוּ לְךָ הוּא הָאֱמֶת, וּמְאַשֵּׁר אֶת מַה שֶּׁקָּדַם לוֹ (מִן הַסְּפָרִים), כִּי אַלְלָה בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂה עֲבָדָיו וּמַשְׁקִיף עֲלֵיהֶם.
32. אַחֲרֵי כֵן הוֹרַשְׁנוּ אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוּרְאָן) לְאֵלֶּה אֲשֶׁר בָּחַרְנוּ מֵעוֹבְדֵינוּ. אַךְ יֵשׁ בָּהֶם הָעוֹשֵׁק אֶת נַפְשׁוֹ, וּבָהֶם הַנּוֹהֵג בְּדֶרֶךְ בֵּינוֹנִית, וּבָהֶם רִאשׁוֹנִים לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים טוֹבִים בִּרְשׁוּת אַלְלָה, זֶה הוּא הַחֶסֶד הַגָּדוֹל.

---

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 121 ; וסורת הוד 11 : 24.
2. ר' סורת אל-ואקעה 56 : 43 - 44.
3. ר' סורת אר-רעד 13 : 7.
4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 26.
5. ר' סורת אר-רעד 13 : 4.
6. ר' סורת אר-רום 30 : 22.

33. גַּנֵּי עֵדֶן יָבוֹאוּ בְּתוֹכָם, וְשָׁם יְקֻשְּׁטוּ בִּצְמִידִים שֶׁל זָהָב וּבִפְנִינִים וּלְבוּשָׁם בְּתוֹכָם מֶשִׁי,[1]

34. וְיֹאמְרוּ, הַשֶּׁבַח לְאַלְלָה אֲשֶׁר הֶעֱבִיר מֵעָלֵינוּ אֶת הַיָּגוֹן, אָכֵן רִבּוֹנֵנוּ סוֹלֵחַ וּמַכִּיר תּוֹדָה,

35. אֲשֶׁר הֵנִיחַ לָנוּ בְּמִשְׁכָּן שֶׁהֵקִים (לָעַד) מֵחַסְדּוֹ. לֹא יַגִּיעַ אֵלֵינוּ עָמָל בְּתוֹכוֹ, וְלֹא תַּגִּיעַ אֵלֵינוּ תְּלָאָה.[2]

36. אַךְ הַכּוֹפְרִים לָהֶם אֵשׁ גֵּיהִנֹּם. לֹא יִגָּזֵר עֲלֵיהֶם אֲשֶׁר לָמוּת, וְגַם לֹא יוּקַל מֵעֲלֵיהֶם עָנְשָׁהּ. כָּךְ נִגְמֹל לְכָל כּוֹפֵר,

37. וְהֵם יִצְעֲקוּ בְּתוֹכָהּ, רִבּוֹנֵנוּ! הוֹצִיאֵנוּ מִתּוֹכָהּ, וְאָז נַעֲשֶׂה הַטּוֹב אַחֶרֶת מֵאֲשֶׁר הָיִינוּ עוֹשִׂים. הַאִם לֹא הֶאֱרַכְנוּ אֶת חַיֵּיכֶם דַּי לְמִי שֶׁרוֹצֶה לְהִזָּכֵר שֶׁיּוּכַל לְהִזָּכֵר? וְגַם בָּא אֲלֵיכֶם הַמַּזְהִיר! לָכֵן טַעֲמוּ (הָעֹנֶשׁ)! אֵין מוֹשִׁיעַ לַכּוֹפְרִים.

38. אַלְלָה יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. אָכֵן יוֹדֵעַ הוּא מַה שֶּׁבַּלְּבָבוֹת,

39. הוּא אֲשֶׁר הֵקִים אֶתְכֶם דּוֹר אַחֲרֵי דּוֹר לִמְשֹׁל בָּאָרֶץ. עַל הַכּוֹפֵר בּוֹ לָשֵׂאת בְּאַחְרָיוּת לִכְפִירָתוֹ הַמּוֹסִיפָה לוֹ שִׂנְאָה וַאֲבַדּוֹן מִידֵי רִבּוֹנוֹ.

40. אֱמֹר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל הָאֱלִילִים שֶׁאַתֶּם קוֹרְאִים אֲלֵיהֶם בִּמְקוֹם אֶל אַלְלָה? הַרְאוּנִי מַה הוּא אֲשֶׁר בָּרְאוּ מִן הָאָרֶץ, אוֹ לָהֶם שֻׁתָּפוּת בַּשָּׁמַיִם, אוֹ אוּלַי נָתַנּוּ לָהֶם סֵפֶר, וְהֵם מַחְזִיקִים בּוֹ כִּרְאָיָה? לֹא כִּי לֹא יַבְטִיחוּ הַכּוֹפְרִים וּמַעֲנִיקִים אִישׁ לְרֵעֵהוּ רַק שֶׁקֶר וּרְמִיָּה.

41. אַלְלָה מַחְזִיק בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְבַל יֶחְדְּלוּ מִלְּהִתְקַיֵּם,[3] וְאִם יֶחְדְּלוּ מִלְּהִתְקַיֵּם, לֹא יַחְזִיק בָּהֶם אֶחָד מֵאַחֲרָיו. אָכֵן מָתוּן הוּא וְסוֹלֵחַ.

42. הֵם (כּוֹפְרֵי מַכָּה) נִשְׁבְּעוּ שְׁבוּעָה חֲמוּרָה בְּאַלְלָה, כִּי אִם יָבוֹא אֲלֵיהֶם מַזְהִיר יְיֻשְּׁרוּ לֶכֶת מֵאֲשֶׁר אֻמּוֹת אֲחֵרוֹת.[4] וְאוּלָם בְּבוֹא אֲלֵיהֶם מַזְהִיר, גָּבְרָה הִתְנַגְּדוּתָם וִיהִירוּתָם.

43. זֹאת כִּי הָיוּ אַנְשֵׁי שַׁחַץ בָּאָרֶץ וְזָמְמוּ לְרָעָה, אַךְ לֹא תַּקִּיף הַמְּזִמָּה הָרָעָה אֶלָּא בִּבְעָלֶיהָ. הֲיוּכְלוּ לְצַפּוֹת שֶׁנִּנְהַג בָּהֶם אַחֶרֶת מֵאֲשֶׁר נָהַגְנוּ עִם קוֹדְמֵיהֶם? אַלְלָה לֹא יַחְלִיף וְלֹא יָמִיר לְעוֹלָם אֶת נְהָגוֹ.

---

1. ר' סורת אל-חג' 22 : 23.
2. ר' סורת אל-חאקה 69 : 24.
3. ר' סורת אל-חג' 22 : 65 ; וסורת אר-רום 30 : 25.
4. הכוונה היא ליהודים ולנוצרים. ר' סורת אאל עמראן 3 : 156 - 157 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 167 - 170.

44. הַאִם לֹא סִיְּרוּ בָּאָרֶץ וְרָאוּ מֶה הָיָה גּוֹרָלָם שֶׁל הַדּוֹרוֹת אֲשֶׁר קָדְמוּ לָהֶם? הֵם הָיוּ חֲזָקִים מֵהֶם, וְאוּלָם אֵין דָּבָר שֶׁאַלְלָה לֹא יָכֹל לְהִתְגַּבֵּר עָלָיו, לֹא בַּשָּׁמַיִם וְלֹא בָּאָרֶץ. הוּא יוֹדֵעַ וְהַכֹּל-יָכוֹל.

45. לוּ הָיָה אַלְלָה מַעֲנִישׁ אֶת בְּנֵי הָאָדָם לְפִי פָּעֳלָם, לֹא הָיָה מַשְׁאִיר כָּל בְּרִיָּה עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה, אַךְ הוּא דּוֹחֶה אֶת עָנְשָׁם עַד לְמוֹעֵד קָבוּעַ, אוּלָם כַּאֲשֶׁר יַגִּיעַ הַמּוֹעֵד הַקָּבוּעַ לָהֶם, הִנֵּה אַלְלָה יוֹדֵעַ אֶת מַעֲשֵׂי עֲבָדָיו.

36
סוּרַת יַא. סִין.
יַא. סִין.

סורה זו נקראת «יא. סין.» משום שאללה פתח אותה בשתי האותיות «י. ס.» יש בקוראן כמה סורות הנקראות אחרי אות או אותיות שפתחו את הסורה. ר׳ סורת «ט. ה. 20» ; סורת «צ 38» ; סורת «ק 50» ; וסורת «נ 64». הורדה במכה אחרי סורת אל-ג׳ן 72, ופסוקיה שמונים ושלושה. המוסלמים משתמשים בשתי האותיות האלה «ياسين יאסין» כשם פרטי לאנשים. קיבלה את שמה «יא. סין.» מפסוק אחד.

סוּרַת יַא. סִין. 36

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. י. ס.[1]
2. וְהַקּוּרְאָן הֶחָכָם![2]
3. כִּי אָכֵן אַתָּה (מוּחַמַּד) מִן הַשְּׁלִיחִים,[3]
4. בְּאֹרַח מֵישָׁרִים.
5. הוּא (הַקּוּרְאָן) הוּרַד מֵעִם הָעִזּוּז וְהָרַחוּם,[4]
6. לְמַעַן תַּזְהִיר בּוֹ בְּנֵי עַם, לֹא הֻזְהֲרוּ אֲבוֹתֵיהֶם, וְהֵם אֵינָם שָׂמִים לֵב,
7. וּכְבָר נֶחְרַץ הַדָּבָר עַל מַרְבִּיתָם בְּצֶדֶק, אַךְ הֵם לֹא יַאֲמִינוּ.
8. וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ שַׂמְנוּ בְּצַוְּארֵיהֶם מִסְגְּרוֹת[5] עַד הַזָּקָן יַגִּיעוּ, עַל כֵּן רָאשֵׁיהֶם מוּרָמִים,
9. וְשַׂמְנוּ מִלִּפְנֵיהֶם חַיִץ, וּמֵאֲחוֹרֵיהֶם חַיִץ, וְעִוַּרְנוּ אֶת עֵינֵיהֶם וְהֵם לֹא יִרְאוּ.
10. לָכֵן אַחַת הִיא לָהֶם אִם תַּזְהִירֵם אוֹ לֹא תַּזְהִירֵם, כִּי הֵם לֹא יַאֲמִינוּ.[6]
11. אַתָּה תַּצְלִיחַ לְהַזְהִיר רַק אֶת אֲשֶׁר הָלַךְ אַחֲרֵי הָהַזְהָרָה, וְיִירָא אֶת הָרַחְמָן בְּסֵתֶר, בַּשֵּׂר לוֹ אֵפוֹא בִּסְלִיחָה וְשָׂכָר נִכְבָּד (גַּן עֵדֶן).[7]
12. אָכֵן אֲנַחְנוּ נְחַיֶּה אֶת הַמֵּתִים, וְנִכְתֹּב אֶת הַמַּעֲשִׂים אֲשֶׁר קָדְמוּ, וְאֶת אֲשֶׁר הִשְׁאִירוּ אַחֲרֵיהֶם. וְכָל דָּבָר מָנִינוּ בַּלּוּחַ הַשְּׁמֵימִי.[8]

קֶטַע 2

13. וּמְשֹׁל לָהֶם מָשָׁל עַל תּוֹשְׁבֵי הָעִיר כַּאֲשֶׁר בָּאוּ אֲלֵיהֶם הַשְּׁלִיחִים,
14. בְּשָׁלְחֵנוּ אֲלֵיהֶם שְׁנַיִם וְהִתְכַּחֲשׁוּ לָהֶם, אָז חִזַּקְנוּ אוֹתָם בַּשְּׁלִישִׁי, וְהֵם אָמְרוּ, הִנֵּה אֲנַחְנוּ שְׁלוּחִים אֲלֵיכֶם.

---

1. האותיות האלו נקראות בערבית: יא. סין.
2. כלומר, אשבע בקוראן המלא חכמה.
3. ר׳ סורת אל-בקרה 2: 252.
4. ר׳ סורת אש-שורא 42: 52 - 53.
5. ר׳ סורת אל-אעראף 7: 157; סורת אר-רעד 13: 5; וסורת סבאׂ 34: 33.
6. ר׳ סורת אל-בקרה 2: 6; וסורת יונוס 10: 96 - 97.
7. ר׳ סורת אל-מולכ 67: 12.
8. ר׳ סורת אל-אסראׂ 17: 71; סורת אל-כהף 18: 46; וסורת אז-זומר 39: 69.

15. אָמְרוּ (תּוֹשָׁבֵי הָעִיר), אֵינְכֶם אֶלָּא בְּנֵי אָדָם כְּמוֹתֵנוּ, וְהָרַחְמָן לֹא הוֹרִיד דָּבָר מִן הַשָּׁמַיִם, אֵין אַתֶּם בִּלְתִּי אִם מְדַבְּרִים שֶׁקֶר.

16. אָמְרוּ (הַשְּׁלִיחִים), רִבּוֹנֵנוּ יוֹדֵעַ, כִּי אָכֵן שְׁלוּחִים אֲנַחְנוּ אֲלֵיכֶם,

17. וְעָלֵינוּ רַק לְהַזְהִיר בְּגָלוּי.

18. אָמְרוּ (אַנְשֵׁי הָעִיר), אַתֶּם הֵבֵאתֶם לָנוּ מַזָּל רַע. אָכֵן אִם לֹא תַּפְסִיקוּ, נִרְגֹּם אֶתְכֶם וְיִפְגַּע בָּכֶם מֵאִתָּנוּ עֹנֶשׁ מַכְאִיב.

19. אָמְרוּ (הַשְּׁלִיחִים), מַזַּלְכֶם הָרַע אִתְּכֶם הוּא. אִם הֻזְכַּרְתֶּם (תִּכְעֲסוּ וּתְאַיְּמוּ עָלֵינוּ?)[1] כִּי עַם מַשְׁחִיתִים אַתֶּם.

20. וְיָבוֹא אִישׁ מִקְצֵה הָעִיר מְמַהֵר, וְאָמַר, בְּנֵי עַמִּי! לְכוּ אַחֲרֵי הַשְּׁלִיחִים,

21. לְכוּ אַחֲרֵי אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יִשְׁאֲלוּ מִכֶּם שָׂכָר, וְהֵם מֻדְרָכִים.

22. וְכִי מַדּוּעַ לֹא אֶעֱבֹד אֶת אֲשֶׁר בְּרָאַנִי, וְאֵלָיו תּוּשְׁבוּ?

23. הַאֶקַּח לִי מִבִּלְעָדָיו אֱלִילִים אֲשֶׁר אִם יִרְצֶה הָרַחְמָן לְהָרַע לִי, לֹא תּוֹעִיל לִי הַמְלָצָתָם בִּמְאוּמָה, כִּי הֵם לֹא יַצִּילוּ אוֹתִי,

24. אִם זֹאת אֲנִי אֶעֱשֶׂה, אֶהְיֶה בִּתְעִיָּה גְּמוּרָה.

25. אָכֵן מַאֲמִין אֲנִי בְּרִבּוֹנְכֶם, שִׁמְעוּ אֵפוֹא לִי.[2]

26. וְאָמַר (אַלְלָּה) אֵלָיו, הִכָּנֵס אֶל הַגַּן. וְהוּא אָמַר, לוּ רַק יָדְעוּ בְּנֵי עַמִּי,

27. אֲשֶׁר סָלַח לִי רִבּוֹנִי וְקָבַע אֶת מְקוֹמִי בֵּין הַמְכֻבָּדִים בְּגַן עֵדֶן.

חלק 23

28. אֲנַחְנוּ לֹא הוֹרַדְנוּ עַל עַמּוֹ צָבָא מִן הַשָּׁמַיִם אַחֲרֵי שֶׁהָרְגוּ אוֹתוֹ, וְלֹא נֶאֱלַצְנוּ לְהוֹרִיד.

29. לֹא הָיְתָה כִּי אִם צְעָקָה אַחַת, וְהִנֵּה הָיוּ כֻּלָּם מֵתִים.[3]

30. מַה חֲבָל עַל בְּנֵי הָאָדָם! בְּכָל פַּעַם שֶׁבָּא אֲלֵיהֶם שָׁלִיחַ לָעֲגוּ לוֹ,

31. הֲלֹא יִרְאוּ כַּמָּה דּוֹרוֹת הִשְׁמַדְנוּ לִפְנֵיהֶם?[4] וְהֵם לֹא יָשׁוּבוּ אֲלֵיהֶם.

32. סוֹפָם שֶׁיּוּבְאוּ אֵלֵינוּ כֻּלָּם (בְּיוֹם הַדִּין).[5]

---

1. ר׳ סורת אל-אעראף 7: 131; סורת אנ-נמל 27: 47; וסורת אנ-נסאי׳ 4: 78.
2. אך הם לא שמעו לו, ורגמו אותו, והמיתוהו, ואללה הכניס אותו לגן עדן.
3. ר׳ סורת אל-אנביאי׳ 21: 15.
4. ר׳ סורת אל-אנעאם 6: 6.
5. ר׳ סורת הוד 11: 111.

קֶטַע 3

33. וְאוֹת הוּא לָהֶם, הָאָרֶץ הַמֵּתָה הֶחֱיֵינוּ אוֹתָהּ וְנוֹצִיא מִמֶּנָּה דְּגָנִים אֲשֶׁר מֵהֶם יֹאכְלוּ,

34. וְנָטַעְנוּ בָּהּ גַּנּוֹת תָּמָר וְעֵנָב, וְהִבְקַעְנוּ בְּתוֹכָהּ מַעְיָנוֹת,

35. לְמַעַן יֹאכְלוּ מִפִּרְיוֹ, אַף כִּי לֹא יְדֵיהֶם עָשׂוּ זֹאת. הַאִם לֹא יַכִּירוּ תּוֹדָה?

36. הַשֶּׁבַח לְאַלְלָּה אֲשֶׁר בָּרָא אֶת כָּל הַמִּינִים מֵאֲשֶׁר תַּצְמִיחַ הָאָרֶץ, וּמֵהֶם עַצְמָם (בָּרָא זְכָרִים וּנְקֵבוֹת), וּמֵאֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ.[1]

37. וְאוֹת הוּא לָהֶם הַלַּיְלָה, נַפְרִיד מִמֶּנּוּ אוֹר הַיּוֹם, וְהִנֵּה חֲשׁוּכִים הֵם.[2]

38. וְהַשֶּׁמֶשׁ הִיא נָעָה בְּמַסְלוּלָהּ עַד מָקוֹם אֲשֶׁר נִקְבַּע לָהּ, לְפִי קְבִיעַת הָעִזּוּז הַיּוֹדֵעַ.[3]

39. לַיָּרֵחַ קָצַבְנוּ תַּחֲנוֹת, עַד שֶׁהוּא חוֹזֵר וְנִרְאֶה כַּעֲנַף דֶּקֶל נוֹשָׁן.[4]

40. הַשֶּׁמֶשׁ לֹא תּוּכַל לְהַדְבִּיק אֶת הַיָּרֵחַ, וְלֹא הַלַּיְלָה עוֹבֵר אֶת הַיּוֹם, כִּי כָּל אֶחָד מֵהֶם מְהַלֵּךְ בְּמַסְלוּלוֹ הַקָּבוּעַ.[5]

41. וְאוֹת לָהֶם אֲשֶׁר נָשָׂאנוּ אֶת צֶאֱצָאֵיהֶם עַל הַסְּפִינָה הָעֲמוּסָה,[6]

42. יָצַרְנוּ לָהֶם עוֹד כִּדְגְמָתָהּ לְמַעַן יִרְכְּבוּ עָלֶיהָ,[7]

43. וְאִם נִרְצֶה נַטְבִּיעֵם וְאֵין עוֹזֵר לָהֶם וְהֵם לֹא יִנָּצְלוּ,

44. אֶלָּא בְּרַחֲמִים מֵאִתָּנוּ וְנִתֵּן לָהֶם לְהִתְעַנֵּג לִזְמַן קָצָר.

45. וְאִם יֵאָמֵר לָהֶם (לַכּוֹפְרִים), יִרְאוּ אֶת אֲשֶׁר לִפְנֵיכֶם וַאֲשֶׁר מֵאֲחוֹרֵיכֶם,[8] לְמַעַן תְּרוּחֲמוּ. (הֵם פּוֹנִים עֹרֶף).

46. וְאָכֵן לֹא בָּא אֲלֵיהֶם אוֹת מֵאוֹתוֹת רִבּוֹנָם, יִפְנוּ לוֹ עֹרֶף.

47. וְאִם יֵאָמֵר לָהֶם, תִּרְמוּ (לַנִּצְרָכִים) מִמַּה שֶּׁהֶעֱנִיק לָכֶם אַלְלָּה. הַכּוֹפְרִים יֹאמְרוּ לַמַּאֲמִינִים, הַאִם נַאֲכִיל אֶת מִי שֶׁאַלְלָּה יָכֹל לְהַאֲכִיל אִם יִרְצֶה? אָכֵן, רַק אַתֶּם (הַמַּאֲמִינִים) נְתוּנִים בִּתְעִיָּה בְּרוּרָה (לִשְׁאֹל מֵאִתָּנוּ לַעֲשׂוֹת כְּדָבָר זֶה).

---

1. ר' סורת אד־ד׳אריאת 51 : 49.
2. ר' סורת אל־ארעאף 7 : 54.
3. ר' סורת אל־אנעאם 6 : 96.
4. ר' סורת אל־בקרה 2 : 189 ; סורת יונוס 10 : 5 ; וסורת אל־אסרא' 17 : 12.
5. ר' סורת אל־אנביאי' 21 : 33.
6. הכוונה היא לתבת נוח.
7. ר' סורת אל־חאקה 69 : 11 - 12.
8. עונש העולם הזה והעולם הבא.

48. וְאָמְרוּ, מָתַי יִתְגַּשֵּׁם הָאִיּוּם הַזֶּה אִם אַתֶּם צוֹדְקִים?[1]
49. לֹא יִרְאוּ בִּלְתִּי אִם צְעָקָה אַחַת אֲשֶׁר תֹּאחֲזֵם בְּעוֹדָם מִתְוַכְּחִים.
50. וְלֹא יוּכְלוּ אֲפִלּוּ לְצַוּוֹת לְאַף אֶחָד, אוֹ לָשׁוּב אֶל מִשְׁפְּחוֹתֵיהֶם.

קֶטַע 4

51. וְיִתָּקַע בַּשּׁוֹפָר, וְהִנֵּה הֵם מִן הַקְּבָרוֹת אֶל רִבּוֹנָם יְמַהֵרוּ.
52. וַיֹּאמְרוּ, אוֹי לָנוּ! מִי הֵקִים אוֹתָנוּ מִמְּקוֹם מְנוּחָתֵנוּ? (יֵעָנוּ), זֶה הוּא אֲשֶׁר הִבְטִיחַ הָרַחְמָן, וְצָדְקוּ הַשְּׁלִיחִים.[2]
53. וְלֹא הָיְתָה אֶלָּא צְעָקָה אַחַת, וְהִנֵּה הֵם כֻּלָּם יוּבְאוּ אֵלֵינוּ.[3]
54. הַיּוֹם לֹא תְּקֻפַּח נֶפֶשׁ בִּמְאוּם, וְלֹא תְּגֻמְלוּ בִּלְתִּי אִם כְּמַעֲשֵׂיכֶם.
55. אוּלָם בַּעֲלֵי הַגַּן, נֶהֱנִים הַיּוֹם מֵהִתְעַנּוּגוֹת,
56. הֵם וּנְשׁוֹתֵיהֶם בַּצְּלָלִים נָחִים עַל עֲרָשׂוֹת,
57. לָהֶם בְּתוֹכוֹ כָּל מִינֵי הַפְּרִי, וְלָהֶם כָּל אֲשֶׁר תִּשְׁאַל נַפְשָׁם,
58. וְאִמְרֵי שָׁלוֹם מֵאֵת רִבּוֹן רַחוּם,[4]
59. וְהִבָּדְלוּ וְהִתְרַחֲקוּ (מִן הַמַּאֲמִינִים) הַיּוֹם אַתֶּם הַכּוֹפְרִים.[5]
60. בְּנֵי אָדָם! הַאִם לֹא צִוִּיתִי אֶתְכֶם, אַל תַּעַבְדוּ אֶת הַשָּׂטָן. כִּי אוֹיֵב גָּלוּי הוּא לָכֶם,
61. וְכִי תַּעַבְדוּנִי אֲנִי? כִּי זוֹהִי הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.[6]
62. אָכֵן, כְּבָר הִתְעָה מִכֶּם הָמוֹן רַב. הַאִם לֹא תַּשְׂכִּילוּ אֵפוֹא?
63. זֶה גֵּיהִנֹּם אֲשֶׁר הֻבְטַח לָכֶם,
64. הִצָּלוּ בּוֹ הַיּוֹם, בַּאֲשֶׁר כְּפַרְתֶּם.[7]
65. הַיּוֹם נַחְתּוֹם אֶת פִּיּוֹתֵיהֶם, וְרַק יְדֵיהֶם יְדַבְּרוּ אֵלֵינוּ, וְרַגְלֵיהֶם יָעִידוּ אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ (מִן הָרַע וְהָאָסוּר).
66. אִם נִרְצֶה נְעַוֵּר אֶת עֵינֵיהֶם, וְיִתְחָרוּ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ לִמְצֹא אֶת הַדֶּרֶךְ. אַךְ כֵּיצַד יִרְאוּ?

---

1. ר׳ סורת אש-שורא 42 : 18.
2. ר׳ סורת אר-רום 30 : 55 - 56 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 20 - 21.
3. ר׳ סורת אנ-נאזעאת 79 : 13 - 14 ; סורת אנ-נחל 16 : 77 ; וסורת אל-אסרא׳ 17 : 52.
4. ר׳ סורת אל-אחזאב 33 : 44.
5. ר׳ סורת יונוס 10 : 28 ; סורת אר-רום 30 : 14 ; ופ׳ 43 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 22 - 23.
6. בשביל הברית הזו, ר׳ סורת אל-אעראף 7 : 172.
7. ר׳ סורת אט-טור 52 : 13 - 15.

67. וְלוּ רָצִינוּ, שִׁנִּינוּ אֶת צוּרָתָם עַל מְקוֹמוֹתֵיהֶם, וְלֹא יָכְלוּ אָז לֹא לְהִתְקַדֵּם וְלֹא לַחְזֹר.

קֶטַע 5

68. כָּל אֲשֶׁר נִתֵּן לוֹ חַיִּים אֲרֻכִּים, נָבִיא עָלָיו שֵׂיבָה רָעָה וְנִפְגַּע בִּבְרִיאוּתוֹ הַגּוּפָנִית וְהַשִּׂכְלִית. הַאִם לֹא יַשְׂכִּילוּ אֵפוֹא?[1]

69. לֹא לִמַּדְנוּ אוֹתוֹ (הַנָּבִיא מוּחַמַּד) שִׁירָה, וְאֵין זֶה מַתְאִים לוֹ, אֵין הוּא בִּלְתִּי אִם הַזְהָרָה וְקוּרְאָן בָּרוּר,

70. לְהַזְהִיר אֶת אֲשֶׁר הוּא חַי (בַּעַל תְּבוּנָה), וְנֶחְרַץ הַדָּבָר (הָעֹנֶשׁ) בְּצֶדֶק עַל הַכּוֹפְרִים.

71. הֲלֹא יִרְאוּ כִּי אֲנַחְנוּ יָצַרְנוּ לְמַעֲנָם מֵאֲשֶׁר עָשׂוּ יָדֵינוּ אֶת הַמִּקְנֶה, וְהֵם אֲדוֹנִים לוֹ?

72. וְשִׁעְבַּדְנוּ אוֹתוֹ לָהֶם, מֵהֶם לָרְכִיבָה, וּמֵהֶם לָאֲכִילָה,[2]

73. וְלָהֶם בּוֹ תּוֹעֶלֶת וּמַשְׁקֶה, הַאִם לֹא יַכִּירוּ תּוֹדָה?

74. אֲבָל הֵם לָקְחוּ לָהֶם אֵלִים מִבִּלְעֲדֵי אַלְלָה אוּלַי יַעַזְרוּ (לָהֶם).

75. אַךְ לֹא יוּכְלוּ הוֹשִׁיעָם וְהֵם (הַכּוֹפְרִים) לָהֶם (לֶאֱלִילֵיהֶם) חַיָּלִים. הֵם וֶאֱלִילֵיהֶם מֻצָּגִים לָעֹנֶשׁ בְּיוֹם הַדִּין.

76. אַל יַעֲצִיבוּךָ אֵפוֹא דִּבְרֵיהֶם, כִּי אָכֵן אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים אֶת אֲשֶׁר יַסְתִּירוּ וְאֶת אֲשֶׁר יוֹדִיעוּ בְּגָלוּי.

77. הַאִם לֹא יִרְאֶה הָאָדָם כִּי אֲנַחְנוּ בָּרָאנוּ אוֹתוֹ מִטִּפָּה, וְהִנֵּה הוּא יָרִיב גָּלוּי (לָנוּ).

78. הוּא שָׁכַח בְּרִיאָתוֹ עַצְמוֹ, וְהֵבִיא לָנוּ מָשָׁל בְּאוֹמְרוֹ, מִי יוּכַל לְהַחֲיוֹת אֶת הָעֲצָמוֹת הָרְקוּבוֹת?

79. אֱמֹר, יְחַיֶּה אוֹתָן מִי שֶׁבָּרָא אוֹתָן לָרִאשׁוֹנָה וְהוּא בָּקִיא בְּכָל הַנִּבְרָא,

80. וְהוּא הַהוֹפֵךְ עֵץ יָרֹק לְלַהֶבֶת אֵשׁ דּוֹלֶקֶת, וְהִנֵּה אַתֶּם מַדְלִיקִים מִמֶּנּוּ.

81. הַאִם אֵין בְּכוֹחוֹ שֶׁל זֶה שֶׁבָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ לִבְרֹא בְּנֵי אָדָם דּוֹמִים לָהֶם? וַדַּאי שֶׁכֵּן! כִּי הוּא הַבּוֹרֵא הַיּוֹדֵעַ,

82. אֲשֶׁר אִם יִרְצֶה דָּבָר הוּא רַק מְצַוֶּה לֵאמֹר, «הֱיֵה!» וְהָיָה,

83. הַשֶּׁבַח לְאַלְלָה אֲשֶׁר בְּיָדוֹ מַלְכוּת כָּל דָּבָר וְאֵלָיו תּוּשְׁבוּ.

---

1. ר' סורת אר-רום 30 : 54 ; וסורת אנ-נחל 16 : 70.
2. ר' סורת אנ-נחל 16 : 5 ; וסורת אל-מואמנון 23 : 21.

37

סוּרַת אַצְ-צַאפַּאת

הַמַּלְאָכִים הָעֲרוּכִים בְּשׁוּרוֹת

סורה זו נקראת «אַצְ-צַאפַּאת» משום שפתחה בשבועת אללה ב«אַצְ-צַאפַּאת, המלאכים העומדים בשורות משבחים את אללה».

הורדה במכה אחרי סורת אל-אנעאם 6, ופסוקיה מאה שמונים ושניים. קיבלה את שמה «המלאכים הערוכים בשורות» מפסוק אחד.

סוּרַת אַצְ-צַאפַאת 37

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. אֶשָּׁבַע (בַּמַּלְאָכִים) הָעֲרוּכִים שׁוּרוֹת שׁוּרוֹת (בַּעֲבוֹדַת אַלְלָה),
2. (וּבַמַּלְאָכִים) הַמַּזְהִירִים אֶת בְּנֵי הָאָדָם לֹא לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים רָעִים,
3. וְהַקּוֹרְאִים דִּבְרֵי אַלְלָה,
4. אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֶחָד וְיָחִיד,
5. הוּא רִבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וַאֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם, וְהוּא רִבּוֹן זְרִיחוֹת (הַשֶּׁמֶשׁ).[1]
6. קִשַּׁטְנוּ אֶת הָרָקִיעַ הָרִאשׁוֹן בַּכּוֹכָבִים מְאִירִים,[2]
7. וּמִשְׁמָר בִּפְנֵי כָּל שָׂטָן מוֹרֵד,
8. לְבַל יַקְשִׁיב בְּסֵתֶר לְסוֹדוֹת הַכֶּנֶס הָעֶלְיוֹן שֶׁל הַמַּלְאָכִים, הֵם (הַשְּׂטָנִים) יֻתְקְפוּ מִכָּל עֵבֶר,
9. כְּדֵי לְגָרְשָׁם מִכָּל צַד וְכִוּוּן, וְצָפוּי לָהֶם עֹנֶשׁ כּוֹאֵב נִצְחִי,
10. בִּלְעֲדֵי זֶה אֲשֶׁר חָטַף חֲטוֹף, מִיָּד יַשִּׂיגֵנוּ כּוֹכַב שָׁבִיט יוֹקֵד.[3]
11. שְׁאַל אֶת (הַכּוֹפְרִים), לְפִי דַּעְתָּם, מַה קָּשֶׁה יוֹתֵר לִבְרֹא, הַאִם אוֹתָם אוֹ אֶת כָּל אֲשֶׁר בָּרָאנוּ?[4] הֵן בָּרָאנוּ אוֹתָם מִטִּין דָּבִיק.
12. אָכֵן, אַתָּה מִתְפַּלֵּא עֲלֵיהֶם וְהֵם לוֹעֲגִים לְךָ,
13. וּבְהַזְכִּיר אוֹתָם, לֹא יִזָּכְרוּ,
14. וּבִרְאוֹתָם אוֹת, יִלְעֲגוּ לוֹ,
15. וַיֹּאמְרוּ, כִּי אֵין זֶה אֶלָּא כִּשּׁוּף גָּלוּי.
16. הַאִם אַחֲרֵי אֲשֶׁר מַתְנוּ וְהָיִינוּ עָפָר וַעֲצָמוֹת, קוֹם נָקוּם לִתְחִיָּה,
17. וְגַם אֲבוֹתֵינוּ הָרִאשׁוֹנִים?
18. אֱמֹר, אָמְנָם כֵּן! וְאַתֶּם מֻשְׁפָּלִים.

---

1. ר׳ סורת אל-מעארג׳ 70 : 40.
2. ר׳ סורת אל-מולכ 67 : 5 ; וסורת אל-חג׳ר 15 : 16 - 18.
3. ר׳ סורת אל-ג׳ן 72 : 8 - 10.
4. ר׳ סורת ע׳אפר 40 : 57.

19. וְאָכֵן רַק תְּרוּעָה אַחַת וְעֵינֵיהֶם יִרְאוּ.
20. וַיֹּאמְרוּ, אוֹי לָנוּ! זֶה הוּא יוֹם הַדִּין.
21. זֶה יוֹם הַפְּסִיקָה אֲשֶׁר הִכְחַשְׁתֶּם.

קֶטַע 2

22. אִסְפוּ אֶת הַחוֹטְאִים וְאֶת בְּנֵי זוּגָם, וְאֶת (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר הָיוּ עוֹבְדִים,
23. מִבִּלְעֲדֵי אַלְלָה, וְהַדְרִיכוּ אוֹתָם בַּדֶּרֶךְ הַמּוֹבִילָה שְׁאוֹלָה,[1]
24. הַעֲמִידוּ אוֹתָם (לִפְנֵי שֶׁיַּגִּיעוּ אֶל הַשְּׁאוֹל) לְמַעַן יִתְּנוּ אֶת הַדִּין.
25. (וְיֵאָמֵר לָהֶם בְּלַעַג), מַה לָּכֶם אֲשֶׁר לֹא תַּעַזְרוּ אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ?
26. אָכֵן, הַיּוֹם הֵם נִכְנָעִים.
27. אָז פָּנוּ אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְשָׁאֲלוּ זֶה אֶת זֶה.[2]
28. וַיֹּאמְרוּ, הִנֵּה אַתֶּם בָּאתֶם אֵלֵינוּ מִיָּמִין.
29. וַיֹּאמְרוּ (הַנֶּעֱבָדִים), לֹא כִּי לֹא הֱיִיתֶם מַאֲמִינִים,
30. וְלֹא הָיָה לָנוּ עֲלֵיכֶם שִׁלְטוֹן, כִּי אֲנָשִׁים פּוֹרְקֵי עֹל הֱיִיתֶם.
31. וְיָבוֹא בְּצֶדֶק עָלֵינוּ מִשְׁפַּט רִבּוֹנֵנוּ, וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ טוֹעֲמִים (אֶת הָעֹנֶשׁ).
32. הִתְעֵינוּ אֶתְכֶם כִּי אֲנַחְנוּ עַצְמֵנוּ הָיִינוּ תּוֹעִים.
33. אוֹתוֹ יוֹם יִשְׁתַּתְּפוּ בָּעֹנֶשׁ (עִם כָּל שְׁאָר הַכּוֹפְרִים).
34. אָמְנָם כָּכָה נַעֲשֶׂה בַּפּוֹשְׁעִים.
35. כִּי כַּאֲשֶׁר נֶאֱמַר לָהֶם, אֵין אֱלֹהַ מִבִּלְעֲדֵי אַלְלָה, הֵם הָיוּ סוֹטִים בִּיהִירוּת,
36. וְאָמְרוּ, הַאִם נַעֲזֹב אֶת אֱלֹהֵינוּ בִּגְלַל מְשׁוֹרֵר מְטֹרָף?[3]
37. אַדְרַבָּא, כִּי הוּא הֵבִיא אֶת הָאֱמֶת, וְאִשֵּׁר אֶת דִּבְרֵי הַשְּׁלִיחִים (אֲשֶׁר בָּאוּ לְפָנָיו).[4]
38. הִנֵּה אַתֶּם טוֹעֲמִים הָעֹנֶשׁ הַמַּכְאִיב.
39. רַק כְּמַעֲשֵׂיכֶם יְשֻׁלַּם לָכֶם.
40. פְּרָט לְעוֹבְדֵי אַלְלָה הַתְּמִימִים,[5]

---

1. ר' סורת אל-אסראי 17 : 97.
2. ר' סורת ע'אפר 40 : 47 - 48.
3. המשורר המשוגע : הכוונה לנביא מוחמד.
4. ר' סורת פוצלת 41 : 43.
5. ר' סורת מרים 19 : 71 - 72 ; סורת אל-עצר 103 : 1 - 3 ; וסורת את-תין 95 : 4 - 6.

41. אֵלֶּה יֻקְצַב לָהֶם מְזוֹנָם בְּשֶׁפַע.

42. פֵּרוֹת וְהֵם מְכֻבָּדִים,

43. בְּגַנּוֹת הַנֹּעַם,

44. נָחִים עַל סַפּוֹת, זֶה לְעֻמַּת זֶה,

45. וְיַגִּישׁוּ לָהֶם גְּבִיעִים מִמַּעְיָן,

46. עִם מַשְׁקֶה לָבָן תַּעֲנוּג לַשּׁוֹתִים,

47. לֹא יִתְעַרְפֵּל רֹאשָׁם מִמֶּנּוּ וְלֹא יִקְרֶה לָהֶם נֶזֶק גּוּפָנִי אוֹ שִׂכְלִי,[1]

48. וְאִתָּם תִּהְיֶינָה נָשִׁים צְנוּעוֹת מַבָּט[2] וּבַעֲלוֹת עֵינַיִם גְּדוֹלוֹת וְיָפוֹת,

49. כְּמוֹ הָיוּ בֵּיצִים מְכֻסּוֹת.

50. וְנִגְּשׁוּ אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְשָׁאֲלוּ זֶה אֶת זֶה.

51. וַיַּגִּיד אֶחָד מֵהֶם, הָיָה לִי פַּעַם עָמִית,

52. אֲשֶׁר נָהַג לוֹמַר, הַאִם אַתָּה מַאֲמִין,

53. כִּי לְאַחַר שֶׁנָּמוּת וְנִהְיֶה לְעָפָר וַעֲצָמוֹת נֵעָמֵד לַדִּין?

54. וַיֹּאמַר, הַאִם אַתֶּם מַבִּיטִים לְמַטָּה?

55. וְהִבִּיט לְמַטָּה וְרָאָהוּ בְּאֶמְצַע שְׁאוֹל.

56. וַיֹּאמַר, חֵי אַלְלָה! כִּמְעַט אִבַּדְתַּנִי.

57. וְלוּלֵא חֶסֶד רִבּוֹנִי הָיִיתִי מִן הַמּוּבָאִים (לְגֵיהִנֹּם).

58. וַיֹּאמַר, אָכֵן, כָּאן לֹא נָמוּת שׁוּב,

59. אֶלָּא הַמָּוֶת הָרִאשׁוֹן, וְאֵין אֲנַחְנוּ נֶעֱנָשִׁים.

60. אָכֵן, זֶה הוּא הָאֹשֶׁר הֶעָצוּם,

61. וּלְגוֹרָל כָּזֶה יַעַמְלוּ הָעֲמֵלִים.

62. הַאִם זֶה טוֹב יוֹתֵר כְּקַבָּלַת פָּנִים אוֹ עֵץ הַזַּקּוּם?[3]

63. שַׂמְנוּ אוֹתוֹ לִהְיוֹת מִבְחָן לַכּוֹפְרִים.[4]

64. וְהוּא עֵץ הָעוֹלֶה מִמַּעֲמַקֵּי הַשְּׁאוֹל,

65. אֶשְׁכּוֹלוֹתָיו כְּאִלּוּ הֵם רָאשֵׁי הַשְּׂטָנִים.

---

1. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 56 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 19.
2. ר' סורת צאד 38 : 52.
3. ר' סורת אד-דוח'אן 44 : 43 - 46 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 52 - 53.
4. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 60.

66. וְאָכֵן הֵם (הַכּוֹפְרִים) אוֹכְלִים מִמֶּנּוּ וִימַלְּאוּ מִמֶּנּוּ הַבֶּטֶן.

67. אַחַר כָּךְ לָהֶם מַשְׁקֶה מְגֹאָל מִמַּיִם רוֹתְחִים,

68. אַחֲרֵי כֵן תְּשׁוּבָתָם אֶל הַשְּׁאוֹל.

69. כִּי אָכֵן מָצְאוּ אֶת אֲבוֹתֵיהֶם תּוֹעִים,

70. וּמִהֲרוּ לָלֶכֶת בְּעִקְבוֹתֵיהֶם.

71. אוּלָם לִפְנֵיהֶם תָּעוּ מַרְבִּית הַקּוֹדְמִים,

72. וּכְבָר שָׁלַחְנוּ בְּתוֹכָם מַזְהִירִים.

73. וּרְאֵה מֶה הָיָה סוֹפָם שֶׁל הַמּוּזְהָרִים,

74. פְּרָט לְעוֹבְדֵי אַלְלָה הַמְּסוּרִים.

קֶטַע 3

75. וּכְבָר נוּח קָרָא אֵלֵינוּ (לַעֲזֹר לוֹ), וּמַה טוֹבִים הָיִינוּ כִּמְשִׁיבִים,

76. וְאָמְנָם הִצַּלְנוּ אוֹתוֹ וְאֶת בְּנֵי בֵּיתוֹ מִן הַיָּגוֹן הֶעָצוּם,

77. וְאֶת זַרְעוֹ הִשְׁאַרְנוּ בַּחַיִּים,

78. וְהִשְׁאַרְנוּ לוֹ זֵכֶר (טוֹב) בְּתוֹךְ הָאַחֲרוֹנִים,

79. שָׁלוֹם עַל נוּח בֵּין בְּנֵי הָאָדָם.

80. כָּךְ נִגְמֹל לְעוֹשֵׂי הַטּוֹב.

81. כִּי הוּא מֵעֲבָדֵינוּ הַמַּאֲמִינִים.

82. אַחֲרֵי כֵן הִטְבַּעְנוּ אֶת הָאֲחֵרִים.

83. וּמִסִּיעָתוֹ (שֶׁל נוּח) הָיָה גַּם אֶבְּרָאהִים,

84. כַּאֲשֶׁר פָּנָה אֶל רִבּוֹנוֹ בְּלֵב שָׁלֵם.

85. וְאָמַר לְאָבִיו וּבְנֵי עַמּוֹ, מַה זֶּה תַּעַבְדוּ!

86. הַאִם אֱלֹהֵי שֶׁקֶר מִבִּלְעֲדֵי אַלְלָה אַתֶּם רוֹצִים לַעֲבֹד?

87. וּמַה תַּחְשְׁבוּ עַל רִבּוֹן הָעוֹלָמִים!

88. אָז הִבִּיט בַּכּוֹכָבִים (כְּאִלּוּ שֶׁהוּא מִתְיַעֵץ עִם הַכּוֹכָבִים לְפִי מִנְהָגָם),

89. וְאָמַר, הִנְנִי חוֹלֶה.

90. אָז פָּנוּ עֹרֶף וְהִתְרַחֲקוּ מִמֶּנּוּ.

91. וְהוּא מִהֵר אֶל הָאֱלִילִים, וְאָמַר לָהֶם, מַדּוּעַ אֵינְכֶם אוֹכְלִים?

92. וּמַה לָּכֶם כִּי לֹא תְּדַבְּרוּ?
93. וּבִמְהֵרָה הוּא הִתְנַפֵּל עֲלֵיהֶם וּשְׁבָרָם.[1]
94. וְיָבוֹאוּ אֵלָיו (בְּנֵי עַמּוֹ) כּוֹעֲסִים.
95. אֲבָל הוּא אָמַר לָהֶם, הֲתַעַבְדוּ אֶת אֲשֶׁר תַּחְרְתוּ,
96. אַף כִּי אַלְלָה בָּרָא אֶתְכֶם וְאֶת מַה שֶּׁאַתֶּם עוֹשִׂים?
97. אָמְרוּ, בְּנוּ לוֹ בִּנְיָן (כִּבְשָׁן) וְהַשְׁלִיכוּהוּ בַּשְּׁאוֹל.
98. וְרָצוּ לְהִתְנַכֵּל לוֹ, אֲבָל אוֹתָם הִשְׁפַּלְנוּ.
99. וְהוּא אָמַר, הִנְנִי הוֹלֵךְ אֶל רִבּוֹנִי וְהוּא יַדְרִיךְ אוֹתִי.
100. (וְהוּא קָרָא), רִבּוֹנִי! הַעֲנֵק לִי בֵּן מֻצְלָח וְיָשָׁר.
101. אָז בִּשַּׂרְנוּ לוֹ עַל בֵּן מָתוּן.[2]
102. וְכַאֲשֶׁר הִגִּיעַ הַבֵּן לַגִּיל שֶׁל יִשּׁוּב הַדַּעַת, אָמַר (לוֹ אָבִיו), הוֹי בְּנִי! רָאִיתִי בִּשְׁנָתִי כִּי עָלַי לִזְבֹּחַ אוֹתְךָ (קָרְבָּן), רְאֵה אֵיפוֹא מַה דַּעְתְּךָ? אָמַר, הוֹי אָבִי! עֲשֵׂה אֲשֶׁר צֻוֵּיתָ, תִּמְצָא אוֹתִי בִּרְצוֹן אַלְלָה מִבַּעֲלֵי הַסַּבְלָנוּת.[3]
103. וְכַאֲשֶׁר שְׁנֵיהֶם הִתְמַסְּרוּ לְאַלְלָה, וְהֵנִיחַ אוֹתוֹ עָרוּךְ עַל צַד פָּנָיו,
104. קָרָאנוּ אֵלָיו, הוֹי אֶבְּרָאהִים!
105. כְּבָר קִיַּמְתָּ אֶת הֶחָזוֹן. כָּךְ נִגְמֹל לְעוֹשֵׂי הַטּוֹב.
106. זֶהוּ הַנִּסָּיוֹן הַקָּשֶׁה.
107. וּפָדִינוּ אוֹתוֹ עַל יְדֵי זֶבַח גָּדוֹל (כֶּבֶשׂ שֶׁשָּׁלַח אַלְלָה מִן הַשָּׁמַיִם).
108. וְהִנְצַחְנוּ אֶת שְׁמוֹ לַדּוֹרוֹת הַבָּאִים,
109. בְּבִרְכַּת «שָׁלוֹם עַל אֶבְּרָאהִים».
110. כָּךְ נִגְמֹל לִישָׁרִים.
111. כִּי הוּא מֵעוֹבְדֵינוּ הַמַּאֲמִינִים.
112. כֵּן בִּשַּׂרְנוּ לוֹ עַל אֶסְחַאק, אֲשֶׁר יִהְיֶה נָבִיא מֵעוֹשֵׂי הַטּוֹב,
113. וּבֵרַכְנוּ אוֹתוֹ וְאֶת אֶסְחַאק, וּמִצֶּאֱצָאֵיהֶם יָצְאוּ מֵיטִיבִים לְעַצְמָם, וְחוֹטְאִים לְנַפְשָׁם בְּאֹפֶן גָּלוּי.

---

1. ר׳ סורת אל-אנביאא׳ 21 : 51 - 73.
2. הבן המתון בערבית حليم, חלים, הוא איסמאעיל (ישמעאל).
3. ר׳ סורת מרים 19 : 54 - 55.

קֶטַע 4

114. וְגַם לְמוּסַא וְהָארוּן נָטִינוּ חֶסֶד,
115. וְהִצַּלְנוּ אֶת שְׁנֵיהֶם וְאֶת בְּנֵי עַמָּם מִן הַצַּעַר הַגָּדוֹל,
116. כִּי חַשְׁנוּ לְעֶזְרָתָם, וְכָךְ הָיוּ הֵם הַמְּנַצְּחִים,
117. וְנָתַנּוּ לִשְׁנֵיהֶם אֶת הַסֵּפֶר הַמְּבֹאָר,[1]
118. וְהִדְרַכְנוּ אוֹתָם בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר,
119. וְהוֹתַרְנוּ לִשְׁנֵיהֶם זֵכֶר בְּתוֹךְ הָאַחֲרוֹנִים,
120. שָׁלוֹם עַל מוּסַא וְהָארוּן,
121. כָּךְ נִגְמֹל לִישָׁרִים.
122. כִּי שְׁנֵיהֶם מֵעוֹבְדֵינוּ הַמַּאֲמִינִים.
123. וְהִנֵּה אֶלְיַאס (אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא) מִן הַשְּׁלִיחִים,
124. וְהוּא אָמַר לִבְנֵי עַמּוֹ, הַאִם לֹא תִּירְאוּ אֶת אַלְלָה?
125. הֲתַעַבְדוּ אֶת הַבַּעַל[2] וְתִטְּשׁוּ אֶת הַטּוֹב בַּיּוֹצְרִים,
126. אַלְלָה, רִבּוֹנְכֶם וְרִבּוֹן אֲבוֹתֵיכֶם הָרִאשׁוֹנִים?
127. וְאָמְנָם הֵם הִתְכַּחֲשׁוּ לוֹ, וְאָכֵן הִנֵּה הֵם מֻצָּגִים (לַדִּין),
128. מִבִּלְעֲדֵי עוֹבְדֵי אַלְלָה הַתְּמִימִים.
129. וְהוֹתַרְנוּ לוֹ זֵכֶר בְּתוֹךְ הָאַחֲרוֹנִים,
130. שָׁלוֹם עַל אֶלְיַאסִין,
131. כָּךְ נִגְמֹל לִישָׁרִים.
132. כִּי הוּא מֵעוֹבְדֵינוּ הַמַּאֲמִינִים.
133. וְהִנֵּה לוּט מִן הַשְּׁלִיחִים,
134. הִצַּלְנוּ אוֹתוֹ וְאֶת בְּנֵי בֵּיתוֹ יַחְדָּו,
135. מִבִּלְעֲדֵי אִשָּׁה זְקֵנָה אֲשֶׁר נִשְׁאֲרָה מֵאָחוֹר.
136. אַחֲרֵי כֵן הָרַסְנוּ אֶת הָאֲחֵרִים,
137. אַתֶּם עוֹבְרִים עֲלֵיהֶם מַשְׁכִּימִים,
138. וּבַלַּיְלָה, הַאִם לֹא תַּשְׂכִּילוּ אֵפוֹא?[3]

1. ר' סורת אל-אנביאי' 21 : 48.
2. הבעל, הוא האליל הראשי של הקדמונים באזור סוריה רבתי. הוא היה אל הגשם.
3. אנשי מכה היו עוברים הלוך וחזור בערים של סדום וגמורה בדרכם למסחר בערי סוריה וחזרה למכה.

קֶטַע 5

139. וְהִנֵּה יוּנוּס (יוֹנָה) מִן הַשְּׁלִיחִים,[1]
140. הוּא בָּרַח (מִלִּפְנֵי אַלְלָה) אֶל הַסְּפִינָה הָעֲמוּסָה,
141. וְהִפִּילוּ גּוֹרָל, וְהָיָה בַּמַּפְסִידִים, (וְהִשְׁלִיכוּ אוֹתוֹ אֶל הַיָּם),
142. וּבְלָעוֹ דָּג גָּדוֹל, כִּי אָשֵׁם הָיָה,
143. וְלוּלֵא הָיָה מִן הַמְשַׁבְּחִים (לְאַלְלָה),
144. כִּי אָז נִשְׁאַר בְּבִטְנוֹ עַד יוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים,
145. (וּלְאַחַר שֶׁהַדָּג הֵקִיא אוֹתוֹ), הִשְׁלַכְנוּ אוֹתוֹ אֶל חוֹף שׁוֹמֵם כְּשֶׁהוּא חַלָּשׁ,
146. וְהִצְמַחְנוּ מֵעָלָיו עֵץ דְּלַעַת.
147. וְאַחַר כָּךְ שָׁלַחְנוּ אוֹתוֹ לְהַזְהִיר עִיר בַּעֲלַת יוֹתֵר מִמֵּאָה אֶלֶף תּוֹשָׁבִים,
148. וְהֵם הֶאֱמִינוּ, לָכֵן נָתַנּוּ לָהֶם טוֹב עַד מוֹעֵד.[2]
149. שְׁאַל אֵפוֹא אֶת (הַכּוֹפְרִים שֶׁל מַכָּה), הַאִם לְרִבּוֹנְךָ הַבָּנוֹת וְלָהֶם הַבָּנִים?[3]
150. הַאִם בָּרָאנוּ אֶת הַמַּלְאָכִים נְקֵבוֹת וְהֵם הָיוּ עֵדִים?[4]
151. הֲלֹא הֵם כְּתוֹצָאָה מִשִּׁקְרָם אוֹמְרִים,
152. יָלַד אַלְלָה, וְהֵם שַׁקְרָנִים בְּטַעֲנָתָם זוֹ.
153. הַאִם אַלְלָה הֶעֱדִיף אֶת הַבָּנוֹת עַל פְּנֵי הַבָּנִים?[5]
154. מַה לָּכֶם אֵיךְ תִּשְׁפְּטוּ?
155. הַאִם לֹא תִּזָּכְרוּ?
156. אוֹ הַאִם לָכֶם שִׁלְטוֹן גָּלוּי?
157. הָבִיאוּ אֶת סִפְרְכֶם אִם אַתֶּם צוֹדְקִים.
158. הֵם (הַכּוֹפְרִים) עָשׂוּ קֶשֶׁר מִשְׁפָּחָה בֵּין אַלְלָה וְהַשֵּׁדִים, אַךְ הַשֵּׁדִים יוֹדְעִים שֶׁיּוּבְאוּ לַדִּין (בִּפְנֵי אַלְלָה).
159. יִשְׁתַּבַּח אַלְלָה וְיִתְעַלֶּה מֵעַל לְמַה שֶּׁמְּיַחֲסִים לוֹ הַכּוֹפְרִים.
160. אַךְ לֹא כֵּן עַבְדֵי אַלְלָה הַנֶּאֱמָנִים.

---

1. ר׳ סורת אל-אנביאי׳ 21 : 87 - 88.
2. ר׳ סורת יונוס 10 : 98
3. ר׳ סורת אנ-נחל 16 : 58 ; וסורת אנ-נג׳ם 53 :21 - 22.
4. ר׳ סורת אז-זוח׳רוף 43 : 19.
5. ר׳ סורת אל-אסראי׳ 17 : 40.

161. אַתֶּם וְהָאֱלִילִים אֲשֶׁר אוֹתָם עוֹבְדִים,
162. לֹא תּוּכְלוּ לְהַתְעוֹת אַף אֶחָד,
163. רַק אֶת זֶה אֲשֶׁר עָתִיד לְהִצָּלוֹת בְּאֵשׁ הַשְּׁאוֹל.[1]
164. (הַמַּלְאָכִים אוֹמְרִים), לְכָל אֶחָד מֵאִתָּנוּ מָקוֹם קָצוּב,
165. וַאֲנַחְנוּ מִתְיַצְּבִים בְּשׁוּרוֹת שׁוּרוֹת,
166. וְאָכֵן אֲנַחְנוּ הַמְשַׁבְּחִים (לְאַלְלָה).[2]
167. (כּוֹפְרֵי מַכָּה) נָהֲגוּ לוֹמַר (לִפְנֵי בּוֹא הַנָּבִיא מוּחַמַּד),
168. לוּ הָיְתָה אִתָּנוּ הַזְהָרָה מִן הָרִאשׁוֹנִים,[3]
169. כִּי אָז הָיִינוּ עוֹבְדֵי אַלְלָה הַתְּמִימִים.[4]
170. (אֲבָל כַּאֲשֶׁר קִבְּלוּ אוֹתוֹ) הֵם כָּפְרוּ בּוֹ, וּלְבַסּוֹף יֵדְעוּ.
171. כְּבָר יָצָא דְּבָרֵנוּ לְפָנִים אֶל עֲבָדֵינוּ הַשְּׁלִיחִים,
172. כִּי הֵם יִהְיוּ הַמְנַצְּחִים,
173. וְכִי גְּדוּדֵינוּ יִהְיוּ הַגּוֹבְרִים (עַל אוֹיְבֵיהֶם).
174. לָכֵן הִתְרַחֵק מֵהֶם לִזְמַן מָה,
175. וְחַכֵּה בְּסַבְלָנוּת וְסוֹפָם שֶׁיִּרְאוּ גַּם הֵם (מַה שֶּׁיִּקְרֶה לָהֶם).
176. הַיְבַקְּשׁוּ אֵפוֹא לְהָחִישׁ בּוֹא עָנְשֵׁנוּ?
177. הֵן אִם יֵרֵד עַל הֶחָצֵר שֶׁלָּהֶם, רַע וָמַר יִהְיֶה יוֹמָם שֶׁל הַמּוּזְהָרִים.
178. לָכֵן הִתְרַחֵק מֵהֶם לִזְמַן מָה,
179. וְחַכֵּה בְּסַבְלָנוּת וְסוֹפָם שֶׁיִּרְאוּ גַּם הֵם.
180. הַשֶּׁבַח לְרִבּוֹנְךָ, רִבּוֹן הָעֹז, הַנַּעֲלֶה מֵעַל לְכָל מַה שֶּׁהֵם מְיַחֲסִים לוֹ,
181. וְשָׁלוֹם עַל הַשְּׁלִיחִים,
182. וְהַשֶּׁבַח לְאַלְלָה רִבּוֹן הָעוֹלָמִים.

---

1. ר׳ סורת אל-אעראף 7 : 197 ; וסורת אד׳-ד׳אריאת 51 : 8 - 9.
2. ר׳ סורת אל-אנביאא׳ 21 : 26 - 29.
3. ר׳ סורת פאטר 35 : 42.
4. ר׳ סורת אל-אנעאם 6 : 156 - 157.

38

סוּרַת «צ»

«צ»

סורה זו נקראת «צ» משום שפתחה באות «צ». וזו הפעם היחידה שהאות הזו הופיעה בפתיחת סורה מן הקוראן.
והיא אחת משלוש הסורות שפתחו באות אחת: צ. 38; ק. 50; נ. 68.
הורדה במכה אחרי סורת אל-קמר 54, ופסוקיה שמונים ושישה. קיבלה את שמה «צאד» מפסוק אחד.

סוּרַת «צ» 38

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. «צ».[1]

אֶשָׁבַע בַּקּוּרְאָן בַּעַל הַהַזְהָרָה.

2. כִּי הַכּוֹפְרִים מַמְשִׁיכִים בְּעַקְשָׁנוּת רַבָּה וּבְמַחֲלֹקֶת.

3. כַּמָּה דּוֹרוֹת לִפְנֵיהֶם הִשְׁמַדְנוּ מֵאֵלֶּה שֶׁקָּרְאוּ אֵלֵינוּ רַק לְאַחַר שֶׁלֹּא הָיָה לָהֶם מוֹצָא אַחֵר.[2]

4. וְהֵם תָּמְהוּ שֶׁבָּא אֲלֵיהֶם מַזְהִיר מִקִּרְבָּם, וְאָמְרוּ הַכּוֹפְרִים, זֶה מְכַשֵּׁף שַׁקְרָן,[3]

5. הָעוֹשֶׂה מִכָּל הָאֵלִים אֱלֹהַּ אֶחָד. אָכֵן מוּזָר הַדָּבָר.

6. וְיָצְאוּ מַנְהִיגֵיהֶם וְאָמְרוּ, הַמְשִׁיכוּ לְהַחְזִיק בֶּאֱלֹהֵיכֶם כִּי דְּבַר כַּוָּנָה הוּא,

7. לֹא שָׁמַעְנוּ כָּזֹאת בַּדָּת הָאַחֲרוֹנָה, וְאֵין זֶה אֶלָּא הַמְצָאָה.

8. הַהוּרְדָה אֵלָיו הַהַזְהָרָה (הַקּוּרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם מִבֵּינֵינוּ? לֹא כִּי בְּסָפֵק הֵם בִּדְבַר הַזְהָרָתִי, לֹא כִּי טֶרֶם טָעֲמוּ אֶת עָנְשִׁי,

9. אוֹ אִם אִתָּם אוֹצְרוֹת רַחֲמֵי רִבּוֹנְךָ הָעִזּוּז וְהַמַּעֲנִיק,[4]

10. אוֹ אִם לָהֶם מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וַאֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם? אִם כֵּן, יַעֲלוּ אֵפוֹא בַּמַּדְרֵגוֹת הַשָּׁמַיְמָה.[5]

11. גְּדוּד הוּא מֵעוֹבְדֵי הָאֱלִילִים מוּבָס שָׁמָּה (כְּמוֹ גְּדוּדֵי הָעַמִּים הַכּוֹפְרִים שֶׁקָּדְמוּ לוֹ).

12. וּכְבָר קָדְמוּ לָהֶם בִּכְפִירָה בְּנֵי עַמּוֹ שֶׁל נוּחַ, וּבְנֵי עַאד, וּפַרְעֹה בַּעַל הַכּוֹחַ הֶעָצוּם,

---

1. האות הזו נקראת בערבית: צאד.
2. ר' סורת אל-אנביא' 21: 12 - 13.
3. ר' סורת יונוס 10: 2. מעניין לדעת שאנשי מכה קראו לנביא מוחמד כל הזמן «אל-אמין: הנאמן, הצודק». אבל אחרי שקבל את הנבואה קראו לו: «כד'אב: שקרן». ובסוף חזרו בהם והכירו בו כנביא צודק.
4. ר' סורת אנ-נסא' 4: 53 - 55; וסורת אל-אסרא' 17: 100.
5. ר' סורת ע'אפר 40: 36 - 37.

13. וּבְנֵי תָ'מוּד, וּבְנֵי עַמּוֹ שֶׁל לוּט, וְאַנְשֵׁי אַל-אַיְכָּה[1]. אֵלֶּה עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים.

14. כָּל אֵלֶּה הִכְחִישׁוּ אֶת הַשְּׁלִיחִים, וְיָבוֹא עֲלֵיהֶם בְּצֶדֶק עָנְשִׁי.

קֶטַע 2

15. לֹא נוֹתַר לְאֵלֶּה אֶלָּא לְצַפּוֹת לִצְוָחָה יְחִידָה שֶׁאֵין לָהּ דְּחִיָּה.[2]

16. וַיֹּאמְרוּ, רִבּוֹנֵנוּ! הָחֵשׁ לָנוּ אֶת חֶלְקֵנוּ מֵהָעֹנֶשׁ בָּעוֹלָם הַזֶּה לִפְנֵי יוֹם הַחֶשְׁבּוֹן.[3]

17. קַבֵּל בְּסַבְלָנוּת אֶת דִּבְרֵיהֶם, וּזְכֹר אֶת עַבְדֵּנוּ דַּאווּד אִישׁ הַחַיִל וּבַעַל הַתְּשׁוּבָה.

18. הִנֵּה אֲנַחְנוּ הִכְפַּפְנוּ אֶת הֶהָרִים לְשַׁבֵּחַ אִתּוֹ בָּעֶרֶב וְעִם זְרִיחַת הַשֶּׁמֶשׁ.[4]

19. וְהָעוֹף אֲסוּפִים, וְכֻלָּם נִשְׁמָעִים לוֹ.

20. וְאֶת מַלְכוּתוֹ חִזַּקְנוּ, וְנָתַנּוּ לוֹ אֶת הַחָכְמָה, וְאֶת כִּשְׁרוֹן הַפְּסִיקָה הַהַבְחָנָה וְהַשִּׁפּוּט בַּדִּין.

21. הַאִם שָׁמַעְתָּ עַל מִקְרֶה שְׁנֵי הַיְּרִיבִים שֶׁטִּפְּסוּ מֵעַל גֶּדֶר מְקוֹם עֲבוֹדָתוֹ (שֶׁל דַּאווּד).

22. וְנִכְנְסוּ אֶל דַּאווּד, וְהוּא נִבְהַל מֵהֶם. אָמְרוּ, אַל תִּירָא! שְׁנֵי יְרִיבִים אֲנַחְנוּ, אֶחָד מֵאִתָּנוּ עָשַׁק אֶת רֵעֵהוּ. שְׁפֹט בֵּינֵינוּ בְּצֶדֶק וְאַל תִּסְטֶה מִן הַצֶּדֶק, וְהַדְרִיכֵנוּ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.

23. הִנֵּה זֶה אָחִי לוֹ תִּשְׁעִים וְתֵשַׁע כְּבָשׂוֹת וְלִי כִּבְשָׂה אַחַת, וְהוּא אָמַר לִי, אֲנִי רוֹצֶה שֶׁתִּתֵּן לִי אוֹתָהּ. וְלָחַץ אוֹתִי מְאוֹד.

24. אָמַר דַּאווּד, אָכֵן הוּא עָשַׁק אוֹתְךָ בְּבַקְּשׁוֹ כִּבְשָׂתְךָ עַל כִּבְשׂוֹתָיו. שֻׁתָּפִים מַרְבִּים לְהִתְנַכֵּל זֶה לָזֶה, אַךְ לֹא הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב, וְאוּלָם הֵם מְעַטִּים. לְבַסּוֹף הֵבִין דַּאווּד כִּי רַק הֶעֱמַדְנוּ אוֹתוֹ בְּמִבְחָן. אָז בִּקֵּשׁ אֶת סְלִיחַת רִבּוֹנוֹ, וְסָגַד, וְחָזַר בִּתְשׁוּבָה.

25. לָכֵן סָלַחְנוּ לוֹ זֹאת, וְהוּא כָּעֵת מְקֹרָב לָנוּ, וְחָזַר חֲזָרָה טוֹבָה אֵלֵינוּ.[5]

---

1. הם יושבי מדין, בני עמו של שועיב. ופירוש אל-איכה, היערה.
2. ר' סורת יא. סין 36 : 49.
3. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 32.
4. ר' סורת סבאי 34 : 10.
5. ר' סורת אאל עמראן 3 : 14 ; וסורת אר-רעד 13 : 29.

סורת «צ» 38

26. הוי דָּאווּד! עָשִׂינוּ אוֹתְךָ מוֹשֵׁל בָּאָרֶץ. שְׁפֹט בֵּין בְּנֵי הָאָדָם בֶּאֱמֶת,[1] וְלֹא תֵּלֵךְ אַחֲרֵי תְּשׁוּקָתְךָ, פֶּן תַּתְעֶה אוֹתְךָ מִן הַשְּׁבִיל שֶׁל אַלְלָה, כִּי אֵלֶּה הַתּוֹעִים מִן הַשְּׁבִיל שֶׁל אַלְלָה לָהֶם עֹנֶשׁ כָּבֵד מִשּׁוּם שֶׁהֵם שָׁכְחוּ אֶת יוֹם הַחֶשְׁבּוֹן.

קֶטַע 3

27. לֹא לַתֹּהוּ בָּרָאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם. זֹאת מַחְשֶׁבֶת הַכּוֹפְרִים, אוֹי לַכּוֹפְרִים מֵעֹנֶשׁ הָאֵשׁ (שֶׁל הַגֵּיהִנֹּם).

28. הַאִם נַשְׁוֶה אֶת הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב לְמַשְׁחִיתִים בָּאָרֶץ? אוֹ אֶת הַיְּרֵאִים לִמְשַׁחֲתִים?

29. זֶהוּ סֵפֶר (הַקּוּרְאָן) אֲשֶׁר הוֹרַדְנוּ אֵלֶיךָ מִן הַשָּׁמַיִם, מְבֹרָךְ, לְמַעַן יִתְבּוֹנְנוּ בְּאוֹתוֹתָיו אַנְשֵׁי תְּבוּנָה וְיִזָּהֲרוּ.

30. וְהֶעֱנַקְנוּ לְדָאווּד אֶת סוּלַיְמַאן, מַה טּוֹב הוּא כְּעֶבֶד (שֶׁל אַלְלָה),[2] הַחוֹזֵר בִּתְשׁוּבָה.

31. לִפְנוֹת עֶרֶב הֻצְּגוּ לוֹ אֲצִילֵי הַסּוּסִים הָאַבִּירִים.

32. וְאָמַר, אָכֵן אָהַבְתִּי הַטּוֹב (הַסּוּסִים) כְּתוֹצָאָה מֵאַהֲבָתִי לְזֵכֶר רִבּוֹנִי עַד אֲשֶׁר הִסְתַּתְּרָה הַשֶּׁמֶשׁ בַּמָּסָךְ.

33. וְהוּא אָמַר, הָשִׁיבוּ אוֹתָם אֵלַי, וְהִתְחִיל לְלַטֵּף אֶת צַוְּארֵיהֶם וְאֶת שׁוֹקֵיהֶם.

34. וּכְבָר הֶעֱמַדְנוּ סוּלַיְמַאן בְּנִסָּיוֹן, בְּהוֹשִׁיבֵנוּ עַל כִּסְאוֹ גּוּף אַחֵר דּוֹמֶה לוֹ (וְהוּא הֵבִין אֶת הָרֶמֶז),[3] אַחֲרֵי כֵן שָׁב בִּתְשׁוּבָה.

35. אָמַר, רִבּוֹנִי! סְלַח לִי וְתֵן לִי מְלוּכָה אֲשֶׁר לֹא תִּהְיֶה (כָּמוֹהָ) לְאִישׁ אַחֲרַי. כִּי אַתָּה הַמַּעֲנִיק רַב-חֶסֶד.

36. וְאָז הֶעֱמַדְנוּ לִרְשׁוּתוֹ אֶת הָרוּחַ לְמַהֵר בְּפִקֻּדָּתוֹ בְּקַלּוּת לְכָל אֲשֶׁר יְצַוֶּה,

37. וְאֶת הַשְּׂטָנִים בַּנָּאִים וְצוֹלְלִים,

38. וַאֲחֵרִים אֲסוּרִים בָּאֲזִקִּים.

39. זֹאת מַתְּנָתֵנוּ. עֲשֵׂה חֶסֶד אוֹ מְנַע בְּלִי חֶשְׁבּוֹן.

40. אָכֵן מֻבְטַחַת לוֹ קִרְבָתֵנוּ, וַחֲזָרָה טוֹבָה אֵלֵינוּ.[4]

---

1. בערבית: بِالْحَقِّ: באל-חק. זאת אומרת, תן לכל אדם מה שמגיע לו מן הזכויות, ואל תקפח אף בן-אדם.
2. הכוונה לסולימאן.
3. יש חלוקי דעות בין מפרשי הקוראן על מהות הגוף הזה.
4. ראה לעל פסוק 25 והערה.

קֶטַע 4

41. הַזְכֵּר אֶת עַבְדֵּנוּ אַיּוּבּ (אִיּוֹב), כַּאֲשֶׁר קָרָא אֶל רִבּוֹנוֹ, וְאָמַר, הַשָּׂטָן פָּגַע בִּי בַּעֲיֵפוּת וְעִנּוּי.[1]
42. (וְנַעֲנָה), הַכֵּה (אֶת הָאֲדָמָה) בְּרַגְלְךָ, הִנֵּה מַיִם קָרִים לְרַחְצָה וְלַשְּׁתִיָּה.
43. וְהֶחְזַרְנוּ לוֹ אֶת בְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ וְהִכְפַּלְנוּ אֶת מִסְפָּרָם כְּחֶסֶד מֵאִתָּנוּ וּכְלֶקַח לְאַנְשֵׁי בִּינָה.
44. קַח בְּיָדְךָ חֲבִילַת עֲשָׂבִים טְרִיִּים וְהַכֵּה (אֶת אִשְׁתְּךָ) בָּהּ,[2] וְאַל תְּחַלֵּל אֶת שְׁבוּעָתְךָ. וּמָצָאנוּ אוֹתוֹ נוֹשֵׂא הַתְּלָאוֹת בְּסַבְלָנוּת, מַה טּוֹב הָעֶבֶד (שֶׁל אַלְלָה), הוּא חָזַר בִּתְשׁוּבָה.
45. הַזְכֵּר אֶת עֲבָדֵינוּ, אֶבְּרָאהִים, אֶסְחַאק, וְיַעְקוּבּ, בַּעֲלֵי הַכּוֹחַ וְהָרְאִיָּה הָעֲמֻקָּה (בַּעֲבוֹדַת אַלְלָה),
46. אָכֵן אֲנַחְנוּ טִהַרְנוּ אוֹתָם עַל זִכְרָם הַמַּתְמִיד לָעוֹלָם הַבָּא,
47. וְאָכֵן הֵם אִתָּנוּ מִן הַבְּחִירִים הַטּוֹבִים.
48. וְהַזְכֵּר אֶת אֶסְמַאעִיל, אֶת אֶלְיָסַע, וְאֶת ד'וּ אַל-כִּפְל, כֻּלָּם מִן הַטּוֹבִים,
49. (הַקּוּרְאָן) הַזֶּה הוּא הַזְהָרָה וְכָבוֹד (לְךָ וְלִבְנֵי עַמְּךָ), וְאָכֵן לְיִרְאֵי אַלְלָה הַחֲזָרָה הַטּוֹבָה,
50. אֶל גַּנֵּי עֵדֶן, פְּתוּחוֹת לִפְנֵיהֶם הַדְּלָתוֹת,
51. נָחִים בְּתוֹכָם, וְשׁוֹאֲלִים פֵּרוֹת רַבִּים וּמַשְׁקֶה,
52. כְּשֶׁלְּצִדָּם עֲלָמוֹת צְנוּעוֹת מַבָּט וּבְנוֹת גִּיל אֶחָד.
53. כָּל זֶה מֻבְטָח לָהֶם לְאַחַר יוֹם הַחֶשְׁבּוֹן.
54. הִנֵּה זֹאת פַּרְנָסָתֵנוּ לֹא תֶּחְדַּל לְעוֹלָם.[3]
55. זֶה הוּא, וְאוּלָם לַכּוֹפְרִים הַשִּׁיבָה הָרָעָה,
56. בַּגֵּיהִנֹּם בּוֹ יִצָּלוּ. מָה רַע הַיָּצוּעַ!
57. אֶת זֹאת יִטְעֲמוּ אֵפוֹא מַשְׁקֶה רוֹתְחִים וְלֵחָה,
58. (וְעָנְשָׁם) אֲחֵרִים כָּמוֹהוּ מִינִים שׁוֹנִים.

---

1. ר' סורת אל-אנביאי 21 : 83.
2. להכות את אשתו. כאשר היה איוב חולה, אשתו הרגיזה אותו, אז הוא נשבע, אם יחלים ממחלתו יתן לה מאה מלקות. מתוך רחמנות על האשה, אללה הנחה איוב איך יתן לה מאת המלקות בלי לגרום לה נזק גופני.
3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 96 ; סורת הוד 11 : 108 ; סורת פוצלת 41 : 8 ; וסורת אר-רעד 13 : 35.

59. הִנֵּה חָבֵר מֵאַנְשֵׁי הָאֵשׁ מְנַסֶּה לָבוֹא עִמָּכֶם, לֹא יְבָרְכוּ אוֹתָם לְשָׁלוֹם, גַּם הֵם יִצָּלוּ בָּאֵשׁ.

60. (הַבָּאִים יַגִּידוּ), אַתֶּם אֵינְכֶם בְּרוּכִים, כִּי אַתֶּם הֵבֵאתֶם אוֹתוֹ (הָעֹנֶשׁ) לָנוּ. רַע אֵפוֹא הַמִּשְׁכָּן.

61. וְיֹאמְרוּ, רִבּוֹנֵנוּ! אֵלֶּה אֲשֶׁר הֵבִיאוּ לָנוּ אֶת זֶה, הַכְפֵּל אֶת עָנְשָׁם בָּאֵשׁ.

62. וְיֹאמְרוּ (שׁוֹכְנֵי גֵּיהִנֹּם), מַה לָּנוּ, לֹא נִרְאֶה אֲנָשִׁים אֲשֶׁר חָשַׁבְנוּ אוֹתָם לָרְשָׁעִים?

63. הַאִם הַשְׁפָּלְתֵּנוּ לָהֶם, אוֹ נֶעֶלְמוּ מִן הָעֵינַיִם?[1]

64. אָכֵן אֱמֶת הִיא, כָּךְ יִתְוַכְּחוּ בַּעֲלֵי הָאֵשׁ.

קֶטַע 5

65. אֱמֹר, אֲנִי רַק מַזְהִיר, אֵין אֱלֹהַּ מִבַּלְעֲדֵי אַלְלָה, הָאֶחָד, הַמְנַצֵּחַ.

66. רִבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וַאֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם, הָעִזּוּז וְהַסּוֹלֵחַ.

67. אֱמֹר, (הַקּוּרְאָן הַזֶּה) דָּבָר עָצוּם הוּא (לָכֶם כֻּלְּכֶם).[2]

68. אַךְ אַתֶּם פּוֹנִים לוֹ עֹרֶף.

69. אֵין לִי כָּל יְדִיעוֹת עַל דִּיּוּנֵי הַיְשִׁיבָה שֶׁל מַעְלָה (אוֹדוֹת אָדָם וּבְרִיאָתוֹ),

70. כִּי אֲנִי רַק מַזְהִיר וּמַטִּיף לְפִי מַה שֶּׁנִּגְלָה לִי.

71. בֶּאֱמוֹר רִבּוֹנְךָ לַמַּלְאָכִים, הִנֵּה אֲנִי יוֹצֵר אָדָם מִטִּיט[3]

72. וְהָיָה בַּעֲשׂוֹתִי אוֹתוֹ וְנָפַחְתִּי בּוֹ מֵרוּחִי, (כַּבְּדוּהוּ) וְסִגְדוּ לוֹ.

73. וְכָל הַמַּלְאָכִים יַחְדָּו סָגְדוּ,

74. חוּץ מֵאֶבְּלִיס שֶׁהִתְיַהֵר וְהָיָה בַּכּוֹפְרִים.

75. אָמַר (אַלְלָה), הוֹי אֶבְּלִיס! מָה עָצַר אוֹתְךָ לִסְגֹּד לַאֲשֶׁר יָצַרְתִּי בְּיָדַי? הִתְנַשֵּׂאתָ, אוֹ מִן הָעֶלְיוֹנִים אַתָּה?

76. וְאָמַר אֶבְּלִיס. טוֹב אֲנִי מִמֶּנּוּ, אוֹתִי יָצַרְתָּ מֵאֵשׁ, וְאוֹתוֹ יָצַרְתָּ מִטִּיט.

77. אָמַר (אַלְלָה), צֵא מִמֶּנּוּ (מִן הַגַּן)! כִּי אָרוּר אַתָּה.

78. וְעָלֶיךָ קִלְלָתִי עַד יוֹם הַדִּין.

---

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 110.
2. ר' סורת אנ- נבאי' 78 : 2. (النبأ العظيم : אנ-נבאי' אל-עצ'ים = הדבר העצום, הקוראן).
3. הבטוי בערבית «بشر» שווה לו בעברית «בשר». ספור בריאת אדם הראשון נזכר בסורת אל-בקרה 2 : 30 - 39 ; סורת אל-אעראף 7 : 11 - 25 ; סורת אל-חג'ר 15 : 26 - 43 ; סורת אל-כהף 18 : 50 ; סורת אל-אסראי' 17 : 61 - 65 ; וסורת טא. הא 20 : 116 - 123.

79. אָמַר (אֶבְּלִיס), רִבּוֹנִי! תֵּן לִי אַרְכָּה עַד יוֹם קוּמָם לַתְּחִיָּה.

80. אָמַר (אַלְלָה), הִנֵּה אַתָּה בֵּין אֵלֶּה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם אַרְכָּה,

81. עַד יוֹם הַמּוֹעֵד הַיָּדוּעַ (יוֹם הַדִּין).

82. אָמַר (אֶבְּלִיס), (אֶשָּׁבַע) בְּעֻזְּךָ! כִּי אַתְעֶה אֶת כָּל בְּנֵי אָדָם,

83. מִלְּבַד עֲבָדֶיךָ הַנֶּאֱמָנִים מִבֵּינֵיהֶם.

84. אָמַר (אַלְלָה), הָאֱמֶת הִיא מִמֶּנִּי, וְאֶת הָאֱמֶת אַגִּיד,

85. וּבְךָ וּבְכָל אֵלֶּה הַהוֹלְכִים אַחֲרֶיךָ מִבֵּינֵיהֶם אֲמַלֵּא אֶת גֵּיהִנֹּם.

86. אֱמֹר (מוּחַמַּד), לֹא אֶשְׁאַל מִכֶּם עָלָיו (עַל הַקּוּרְאָן) שָׂכָר, וְאֵינִי בַּמִּתְיַמְּרִים,

87. אֵין הוּא (הַקּוּרְאָן) אֶלָּא אַזְהָרָה לִבְנֵי הָעוֹלָם (בְּנֵי הָאָדָם וְהַגִ'ן),[1]

88. וּבְעוֹד מוֹעֵד תְּקַבְּלוּ יְדִיעָה עַל מַה מּוֹדִיעַ הוּא.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 19 ; וסורת הוד 11 : 17.

39

סוּרַת אַזְ-זוּמַר

הַחֲבוּרוֹת

סורה זו נקראת «אַזְ-זוּמַר, הַחֲבוּרוֹת» משום שאללה מזכיר בה חבורות המאושרים מאנשי הגן, ר' פ' 73, כמו כן מזכיר חבורות האומללים מאנשי האש, ר' פ' 71. הורדה במכה אחרי סורת סבא' 34, ופסוקיה שבעים וחמשה. קיבלה את שמה «הַחֲבוּרוֹת» מפסוק שבעים ואחד.

סוּרַת אַזְ-זוּמַר 39

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. הוֹרָדַת הַסֵּפֶר (הַקּוּרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם הִיא מֵאֵת אַלְלָה הָעִזּוּז וְהֶחָכָם.[1]

2. הוֹרַדְנוּ אֶת הַסֵּפֶר מִן הַשָּׁמַיִם אֵלֶיךָ (מוּחַמַּד) בֶּאֱמֶת, עַל כֵּן עֲבֹד אֶת אַלְלָה וְהִתְמַסֵּר לוֹ בְּכָל אֱמוּנָתְךָ.

3. הֲלֹא לְאַלְלָה הַדָּת הַצְּרוּפָה! אָכֵן אֵלֶּה אֲשֶׁר לָקְחוּ לָהֶם מִבִּלְעָדָיו מְגִנִּים, (טוֹעֲנִים), אֲנַחְנוּ עוֹבְדִים אוֹתָם רַק לְמַעַן יְקָרְבוּ אוֹתָנוּ יוֹתֵר אֶל אַלְלָה. אַלְלָה יִשְׁפֹּט בֵּינֵיהֶם בְּמָה שֶׁנֶּחְלְקוּ בּוֹ, אוּלָם אַלְלָה לֹא יַדְרִיךְ כָּל כּוֹזֵב כּוֹפֵר.

4. אִלּוּ רָצָה אַלְלָה לָקַחַת לוֹ וָלָד, כִּי אָז בָּחַר לוֹ מֵאֲשֶׁר יִבְרָא אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה. לוֹ הַשֶּׁבַח! הוּא אַלְלָה הָאֶחָד וְהַיָּחִיד וְהַמְּנַצֵּחַ.

5. הוּא בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בֶּאֱמֶת, וְהוּא מְגַלְגֵּל אֶת אוֹר הַיּוֹם בְּחֶשְׁכַת הַלַּיְלָה, וּמְגַלְגֵּל אֶת חֶשְׁכַת הַלַּיְלָה בְּאוֹר הַיּוֹם,[2] וּמְשַׁעְבֵּד אֶת הַשֶּׁמֶשׁ וְאֶת הַיָּרֵחַ. כָּל אֶחָד מֵהֶם נָע בִּמְסִלָּתוֹ עַד לְעֵת מוֹעֵד.[3] הֲלֹא הוּא הָעִזּוּז וְהַסּוֹלֵחַ?

6. בְּרָאֲכֶם מִנֶּפֶשׁ אַחַת וְעָשָׂה מִמֶּנָּה בַּת זוּגָהּ,[4] וְהוֹרִיד לָכֶם מִקְנֶה, זָכָר וּנְקֵבָה, שְׁמוֹנָה.[5] הוּא בּוֹרֵא אֶתְכֶם בְּבֶטֶן אִמְּכֶם, שָׁלָב אַחֲרֵי שָׁלָב, בַּחֲשֵׁכָה מְשֻׁלֶּשֶׁת.[6] זֶהוּ אַלְלָה רִבּוֹנְכֶם וְלוֹ הַמַּלְכוּת וְאֵין אֱלֹהַּ זוּלָתוֹ. וְכֵיצַד אֵפוֹא אַתֶּם סוֹטִים מֵהַדֶּרֶךְ הַיְּשָׁרָה?[7]

7. אִם תִּכְפְּרוּ, הִנֵּה אַלְלָה אֵינוֹ נִזְקָק לָכֶם,[8] וְלֹא יִרְצֶה אַלְלָה לַעֲבָדָיו אֶת הַכְּפִירָה, וְאִם תּוֹדוּ (לוֹ) יִהְיֶה זֶה לְטוֹבַתְכֶם. אַף נֶפֶשׁ לֹא תִּשָּׂא מַשָּׂא נֶפֶשׁ

---

1. ר׳ סורת אש-שועראׁ 26 : 192 - 195 ; סורת ע׳אפר 40 : 2 ; וסורת פוצלת 41 : 42.
2. ר׳ סורת אל-אעראף 7 : 54.
3. ר׳ סורת אר-רעד 13 : 2 ; וסורת פאטר 35 : 13.
4. ר׳ סורת אנ-נסאׁ 4 : 1.
5. שמונה: מדובר בזכר ונקבה מארבעת סוגי מקנה: גמלים, בקר, כבשים, ועזים. ר׳ סורת אל-אנעאם 6 : 143.
6. ר׳ סורת אל-חג׳ 22 : 5.
7. ר׳ סורת יונוס 10 : 32.
8. ר׳ סורת אאל עמראן 3 : 97.

אַחֶרֶת, כִּי בְּסוֹפְכֶם אֶל רִבּוֹנְכֶם תַּחְזְרוּ, וְאָז יוֹדִיעֲכֶם אֶת אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם. כִּי הוּא יוֹדֵעַ חֶבְיוֹנֵי הַלֵּב.

8. כַּאֲשֶׁר תִּפְגַּע בָּאָדָם צָרָה, הוּא יִקְרָא אֶל רִבּוֹנוֹ וְשָׁב אֵלָיו,[1] אַךְ כַּאֲשֶׁר אַלְלָה מַעֲבִירָהּ בְּחַסְדּוֹ מִמֶּנּוּ, הוּא שׁוֹכֵחַ שֶׁקָּרָא אֵלָיו לִפְנֵי כֵן,[2] וּמְצָרֵף לְאַלְלָה אֱלִילִים לְמַעַן הַתְעוֹת מִדַּרְכּוֹ. אֱמֹר, הִתְעַנֵּג לְךָ מְעַט עַל כְּפִירָתְךָ, כִּי אַתָּה בֵּין אַנְשֵׁי הָאֵשׁ.[3]

9. (הַדּוֹמֶה כּוֹפֵר כָּזֶה) לְמִי שֶׁשּׁוֹמֵר עַל מוֹעֲדֵי הַתְּפִלָּה בְּמֶשֶׁךְ הַלַּיְלָה, בִּסְגִידָה אוֹ בַּעֲמִידָה, וְנִזְהַר מִפְּנֵי הָעוֹלָם הַבָּא וּמְקַוֶּה לְרַחֲמֵי רִבּוֹנוֹ? אֱמֹר, הַאִם דּוֹמִים בַּעֲלֵי דַּעַת לְחַסְרֵי דַּעַת? רַק אַנְשֵׁי בִּינָה וְדַעַת יִזָּכְרוּ.

קֶטַע 2

10. אֱמֹר, הוֹי עוֹבְדַי (עוֹבְדֵי אַלְלָה) אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ! יִרְאוּ אֶת רִבּוֹנְכֶם. לְאֵלֶּה אֲשֶׁר עָשׂוּ הַטּוֹב בָּעוֹלָם הַזֶּה יְקַבְּלוּ טוֹבָה (בָּעוֹלָם הַבָּא).[4] וְאֶרֶץ אַלְלָה רְחָבָה הִיא,[5] וּלְבַעֲלֵי הַסַּבְלָנוּת יְשֻׁלַּם שְׂכָרָם בְּלִי חֶשְׁבּוֹן.

11. אֱמֹר, נִצְטַוֵּיתִי לַעֲבֹד אֶת אַלְלָה, תָּמִים עִמּוֹ בַּדָּת,

12. וְנִצְטַוֵּיתִי לִהְיוֹת רִאשׁוֹן הַמֻּסְלְמִים.[6]

13. אֱמֹר, יָרֵא אֲנִי מֵעֹנֶשׁ יוֹם עָצוּם אִם לֹא אֲצַיֵּת לְרִבּוֹנִי.[7]

14. אֱמֹר, אֶת אַלְלָה אֶעֱבֹד תָּמִים עִמּוֹ בְּדָתִי,

15. עִבְדוּ אֵפוֹא אֶת אֲשֶׁר רְצִיתֶם מִבַּלְעָדָיו. אֱמֹר, הָאוֹבְדִים הֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר אִבְּדוּ נַפְשׁוֹתֵיהֶם וּבְנֵי מִשְׁפְּחוֹתֵיהֶם יוֹם הַתְּקוּמָה. בֶּאֱמֶת זֶה הוּא הָאֲבַדּוֹן הַגָּלוּי.[8]

16. לָהֶם מֵעֲלֵיהֶם צְלָלִים שֶׁל הָאֵשׁ וּמִתַּחְתָּם צְלָלִים. זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר בּוֹ יַפְחִיד אַלְלָה אֶת עֲבָדָיו. הוֹי עֲבָדַי! עַל כֵּן יִרְאוּנִי.

17. וְאֵלֶּה שֶׁהִתְרַחֲקוּ מִן הַטַּאע'וּת[9] וְנִמְנְעוּ מִלַּעֲבֹד אוֹתָהּ, וְיָשׁוּבוּ אֶל אַלְלָה, לָהֶם הַבְּשׂוֹרָה הַטּוֹבָה. עַל כֵּן בַּשֵּׂר טוֹבוֹת לְעוֹבְדַי,

---

1. ר' סורת אל-אסראי 17: 67.
2. ר' סורת יונוס 10: 12.
3. ר' סורת אבראהים 14: 30; וסורת לוקמאן 31: 24.
4. ר' סורת אנ-נחל 16: 30.
5. ר' סורת אל-ענכבות 29: 56.
6. ר' סורת אנ-נמל 27: 91.
7. ר' סורת יונוס 10: 15.
8. ר' סורת אל-חג' 22: 11.
9. «טאע'ות» שם כולל לאלילים אשר הערבים עבדו לפני האסלאם. ר' סורת אנ-נחל 16: 36.

18. אֲשֶׁר יַקְשִׁיבוּ לַדָּבָר, וְיֵלְכוּ אַחֲרֵי הַטּוֹב אֲשֶׁר בּוֹ (דִּבְרֵי הַקּוּרְאָן), אֵלֶּה הֵם אֲשֶׁר הִדְרִיךְ אַלְלָה וְאֵלֶּה הֵם הַנְּבוֹנִים.

19. הַאִם אֵלֶּה אֲשֶׁר בָּא עֲלֵיהֶם בְּצֶדֶק דְּבַר הָעֹנֶשׁ, הַאַתָּה תַּצִּיל אֶת אֲשֶׁר בָּאֵשׁ (גֵּיהִנֹּם)?

20. אֲבָל הַיְּרֵאִים אֶת רִבּוֹנָם, שְׁמוּרִים לָהֶם חֲדָרִים עֶלְיוֹנִים בְּנוּיִים עֲלֵיהֶם חֲדָרִים בְּנוּיִים, וְתַחְתָּם זוֹרְמִים נְהָרוֹת. זוֹהִי הַבְטָחַת אַלְלָה שֶׁאֵינוֹ מֵפֵר הַבְטָחָה.

21. הֲלֹא תִרְאֶה כִּי אַלְלָה מוֹרִיד מַיִם מִן הַשָּׁמַיִם וּמַשְׁחִיל אוֹתָם בְּתוֹךְ הָאֲדָמָה וְחוֹסֵךְ אוֹתָם בַּמַּעְיָנוֹת.[1] וְאַחַר כָּךְ יוֹצִיא בָּהֶם צֶמַח מְסוּגִים שׁוֹנִים הַמִּתְיַבֵּשׁ וּמַצְהִיב, וְאָז יַהֲפֹךְ אוֹתוֹ לָרְסִיסִים.[2] בְּזֹאת יֵשׁ אַזְהָרָה לְאַנְשֵׁי בִּינָה.

קֶטַע 3

22. הַאִם זֶה אֲשֶׁר הֵאִיר אַלְלָה אֶת לִבּוֹ בְּאוֹר הָאִסְלָאם, וְהוּא הוֹלֵךְ בְּאוֹר רִבּוֹנוֹ (כְּמוֹ הַפּוֹשְׁעִים)?[3] אָכֵן אוֹי לָהֶם לַאֲשֶׁר קָשׁוּ לִבּוֹתֵיהֶם מִזְּכוֹר אַלְלָה. בִּתְעִיָּה גְּלוּיָה הֵם.

23. אַלְלָה הוֹרִיד (מִן הַשָּׁמַיִם) הַטּוֹב בְּיוֹתֵר בַּדְּבָרִים, סֵפֶר (הַקּוּרְאָן) שֶׁכָּל חֲלָקָיו תּוֹאֲמִים, חוֹזֵר וְנִשְׁנֶה. עוֹרָם שֶׁל הַיְּרֵאִים אֶת רִבּוֹנָם יֵעָשֶׂה חִדּוּדִים חִדּוּדִים, אוּלָם אַחַר כָּךְ יָבִיאוּ הַרְגָּעָה לְעוֹרָם וּלְלִבּוֹתֵיהֶם עַל יְדֵי הַזְכָּרַת שֵׁם אַלְלָה.[4] זוֹהִי הַהַדְרָכָה שֶׁבָּהּ יַדְרִיךְ אַלְלָה אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה, כָּל אֲשֶׁר יַתְעֵהוּ אַלְלָה, אֵין לוֹ מַדְרִיךְ.

24. הַאִם זֶה אֲשֶׁר יָגֵן עַל נַפְשׁוֹ בְּפָנָיו מִפְּנֵי הָעֹנֶשׁ הָאַכְזָרִי בְּיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים, (בִּגְלַל שֶׁיָּדָיו אֲסוּרוֹת, כְּמַאֲמִין אֲשֶׁר יִכָּנֵס לְגַן עֵדֶן?)[5] וְיֵאָמֵר לַכּוֹפְרִים, טַעֲמוּ אֶת (גְּמוּל) מַעֲשֵׂיכֶם הָרָעִים.

25. אֵלֶּה אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיהֶם (הַכּוֹפְרִים שֶׁל מַכָּה) הִכְחִישׁוּ אֶת שְׁלִיחֵיהֶם, וְיָבוֹא עֲלֵיהֶם הָעֹנֶשׁ מִמָּקוֹם שֶׁלֹּא יָחוּשׁוּ,[6]

26. לָכֵן אַלְלָה נָתַן לָהֶם לָחוּשׁ אֶת הַקָּלוֹן בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְאָכֵן עֹנֶשׁ הָעוֹלָם הַבָּא גָּדוֹל מִזֶּה, לוּ יָדְעוּ.

---

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 48.
2. ר' סורת אל-כהף 18 : 45.
3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 122.
4. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 2 - 4 ; וסורת אל-פורקאן 25 : 73.
5. ר' סורת אל-מולכ 67 : 22 ; וסורת אל-קמר 54 : 48.
6. ר' סורת אנ-נחל 16 : 26.

27. הֵבֵאנוּ לִבְנֵי הָאָדָם מְשָׁלִים שׁוֹנִים (מֵהָאֻמּוֹת הַקּוֹדְמוֹת) בַּקּוּרְאָן הַזֶּה לְמַעַן יִזָּכְרוּ,[1]

28. וְהוּא קוּרְאָן עֲרָבִי בָּרוּר בְּלֹא כָּל עֲקֻמּוֹת, לְמַעַן יִירְאוּ אַלְלָה.

29. מָשַׁל אַלְלָה מָשָׁל, אָדָם (עֶבֶד) שַׁיָּךְ לְמִסְפַּר שֻׁתָּפִים וְהֵם תָּמִיד רָבִים בֵּינֵיהֶם, וְאָדָם (עֶבֶד) אֲשֶׁר נָתוּן כֻּלּוֹ לְאִישׁ אֶחָד. הֲיִדָּמֶה הָאֶחָד לַחֲבֵרוֹ? הַשֶּׁבַח לְאַלְלָה, וְאוּלָם מַרְבִּיתָם לֹא יוֹדְעִים.[2]

30. אָכֵן אַתָּה (מוּחַמַּד) מֵת וְהֵם מֵתִים,[3]

31. אַחֲרֵי כֵן בְּיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים תִּתְדַּיְּנוּ בִּפְנֵי רִבּוֹנְכֶם.

חלק 24

קֶטַע 4

32. וּמִי כּוֹפֵר יוֹתֵר מִזֶּה שֶׁדִּבֵּר כָּזָב עַל אַלְלָה וְכִחֵשׁ בָּאֱמֶת שֶׁהִגִּיעָה אֵלָיו? הַאֵין בְּגֵיהִנֹּם מִשְׁכָּן לַכּוֹפְרִים?

33. אֲבָל זֶה אֲשֶׁר הֵבִיא אֶת הָאֱמֶת (מִן הַנְּבִיאִים) וְזֶה אֲשֶׁר הֶאֱמִין בָּהּ, אֵלֶּה הֵם יִרְאֵי אַלְלָה,

34. לָהֶם כָּל אֲשֶׁר יֶחְפְּצוּ אֵצֶל אַלְלָה. זֶה שְׂכַר עוֹשֵׂי הַטּוֹב,

35. כְּדֵי שֶׁיְּכַפֵּר לָהֶם אַלְלָה מִן הָרָעוֹת אֲשֶׁר עָשׂוּ (לִפְנֵי שֶׁהֶאֱמִינוּ בּוֹ) וִישַׁלֵּם לָהֶם אֶת שְׂכָרָם עַל מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים.[4]

36. הַאִם אֵין בְּאַלְלָה מַסְפִּיק מָגֵן לְעַבְדּוֹ (מוּחַמַּד)? הֵם מַפְחִידִים אוֹתְךָ בְּאֵלֶּה (הָאֱלִילִים) מִבִּלְעֲדֵי אַלְלָה. וּמִי שֶׁיַּתְעֶה אוֹתוֹ אַלְלָה אֵין לוֹ מַדְרִיךְ,

37. וַאֲשֶׁר יַדְרִיךְ אוֹתוֹ אַלְלָה, אֵין לוֹ כָּל מַתְעֶה. הַאֵין אַלְלָה עִזּוּז וּבַעַל נְקָמוֹת?

38. וְאָכֵן אִם תִּשְׁאַל אוֹתָם, מִי בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ? יֹאמְרוּ, אַלְלָה. אֱמֹר, מַה תַּחְשְׁבוּ, אֵלֶּה אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֲלֵיהֶם מִבִּלְעֲדֵי אַלְלָה, אִם יִרְצֶה אַלְלָה לִפְגֹּעַ בִּי, הַאִם הֵם יְכוֹלִים לְהַעֲבִיר אֶת פְּגִיעָתוֹ (מֵעָלַי)? אוֹ אִם יִרְצֶה לְרַחֵם עָלַי, הַאִם הֵם יְכוֹלִים לִמְנֹעַ רַחֲמָיו (מִמֶּנִּי)? אֱמֹר, דַּיֵּנִי בְּאַלְלָה, וְעָלָיו יִסָּמְכוּ הַסּוֹמְכִים.[5]

---

1. ר' סורת אר-רום 30 : 28; וסורת אל-ענכבות 29 : 43.
2. ר' סורת הוד 11 : 24.
3. זה הפסוק אשר אבו-בכר, הח'ליף הראשון אחרי מות הנביא מוחמד קרא לפני המוסלמים במדינה אחרי מותו של הנביא כדי להרגיע אותם. ר' סורת אאל עמראן 3 : 144.
4. ר' סורת אל-אחקאף 46 : 16.
5. ר' סורת הוד 11 : 54 - 56.

39. אֱמֹר, הוֹי בְּנֵי עַמִּי! הִתְנַהֲגוּ לְפִי בְּדָיוֹתֵיכֶם, וַאֲנִי אֶנְהַג לְפִי אֱמוּנָתִי בְּאַלְלָה, בֶּעָתִיד תֵּדְעוּ,

40. עַל מִי יָחוּל עֹנֶשׁ מַשְׁפִּיל, וְעַל מִי יָחוּל עֹנֶשׁ נִצְחִי.

41. הוֹרַדְנוּ אֵלֶיךָ מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוּרְאָן) אֶל בְּנֵי אָדָם בֶּאֱמֶת. מִי שֶׁיְּקַבֵּל אֶת הַהַדְרָכָה יֵיטִיב לְעַצְמוֹ, וּמִי שֶׁיִּתְעֶה הֲרֵיהוּ מַתְעֶה רַק אֶת עַצְמוֹ, וְאֵין אַתָּה אַחְרָאִי לָהֶם.[1]

קֶטַע 5

42. אַלְלָה יֶאֱסֹף אֶת הַנְּשָׁמוֹת בְּעֵת מוֹתָן, וְאֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא תָּמוּתְנָה בְּעֵת שְׁנָתָן. וְיַחְזִיק אִתּוֹ אֶת אֲשֶׁר נִגְזַר עֲלֵיהֶן הַמָּוֶת, וְיִשְׁלַח אֶת הָאֲחֵרוֹת עַד לְעֵת מוֹעֵד. אָכֵן בַּזֶּה אוֹתוֹת לַאֲנָשִׁים חוֹשְׁבִים.[2]

43. הַאִם לָקְחוּ לָהֶם מִבִּלְעֲדֵי אַלְלָה מְלִיצִים? אֱמֹר (מוּחַמַּד), אֲפִלּוּ אִם לֹא יִשְׁלְטוּ בִּמְאוּמָה, וְלֹא יָבִינוּ דָּבָר מִמַּה שֶּׁאַתֶּם עוֹשִׂים?

44. אֱמֹר (מוּחַמַּד), לְאַלְלָה שַׁיֶּכֶת הַהַמְלָצָה כֻּלָּהּ,[3] בַּעַל מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֵלָיו תֵּחָזְרוּ (בְּיוֹם הַדִּין) .

45. וּבְהִזָּכֵר אַלְלָה לְבַדּוֹ, סָלְדוּ מִזֶּה לִבּוֹתֵיהֶם שֶׁל אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יַאֲמִינוּ בָּעוֹלָם הַבָּא,[4] וְאוּלָם אִם יַזְכִּירוּ אֶת הָאֵלִים הָאֲחֵרִים זוּלָתוֹ, יִשְׂמְחוּ.

46. אֱמֹר, הוֹי אַלְלָה! בּוֹרֵא הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, אַתָּה הַיּוֹדֵעַ אֶת הַנֶּעְלָם וְהַגָּלוּי, אַתָּה תִּשְׁפֹּט בֵּין עֲבָדֶיךָ בַּאֲשֶׁר נֶחְלְקוּ בּוֹ.

47. לוּ הָיָה לַכּוֹפְרִים כָּל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ וּמִשְׁנֶה כָּמוֹהוּ, הָיוּ נוֹתְנִים אוֹתוֹ לִפְדּוֹת אֶת עַצְמָם מֵרֹעַ הָעֹנֶשׁ בְּיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים. וְנִגְלָה לָהֶם מֵאַלְלָה הַדָּבָר אֲשֶׁר לֹא צִפּוּ לוֹ,

48. וְנִגְלוּ לָהֶם הָרָעוֹת אֲשֶׁר עָשׂוּ, וְהָעֹנֶשׁ אֲשֶׁר לָעֲגוּ לוֹ יַקִּיפֵם.

49. כַּאֲשֶׁר פּוֹגַעַת צָרָה בָּאָדָם הוּא קוֹרֵא אֵלֵינוּ. אַךְ כַּאֲשֶׁר אֲנַחְנוּ מַעֲנִיקִים לוֹ חֶסֶד מֵאִתָּנוּ, הוּא אוֹמֵר, בְּדַעַת (אַלְלָה שֶׁאֲנִי רָאוּי לָזֶה) נָתַן לִי זֶה. אָמְנָם! רַק מִבְחָן הוּא, וְאוּלָם מַרְבִּיתָם אֵינָם יוֹדְעִים.

50. גַּם אֵלֶּה אֲשֶׁר קָדְמוּ לָהֶם אָמְרוּ כְּדִבְרֵיהֶם אֵלֶּה, וְאוּלָם לֹא הוֹעִיל לָהֶם מָה אֲשֶׁר רָכְשׁוּ,

---

1. ר׳ סורת יונוס 10 : 108 ; סורת הוד 11 : 12 ; וסורת אר-רעד 13 : 40.
2. ר׳ סורת אל-אנעאם 6 : 60 - 61.
3. ר׳ סורת אל-בקרה 2 : 255.
4. ר׳ סורת אצ-צאפאת 37 : 35.

51. וּפָגַע בָּהֶם הָעֹנֶשׁ שֶׁהָיוּ רְאוּיִים לוֹ, וְאֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ יִפְגְּעוּ בָּעֹנֶשׁ גַּם הֵם עַל מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים שֶׁצָּבְרוּ, מִבְּלִי שֶׁיּוּכְלוּ לִבְרֹחַ מִפְּנֵי אַלְלָה וְעָנְשׁוֹ.[1]

52. הַאֵינָם יוֹדְעִים, כִּי אַלְלָה מַרְחִיב וּמְצַמְצֵם אֶת הַפַּרְנָסָה לְמִי שֶׁיִּרְצֶה? וְיֵשׁ בַּזֶּה לֶקַח לַאֲנָשִׁים מַאֲמִינִים.

קֶטַע 6

53. אֱמֹר (מוּחַמַּד לָאֲנָשִׁים, שֶׁאַלְלָה אוֹמֵר), הוֹי עֲבָדַי! אֲשֶׁר הִפְרִיזוּ בַּעֲשִׂיַּת מַעֲשִׂים מְגֻנִּים, אַל תִּתְיָאֲשׁוּ מֵרַחֲמֵי אַלְלָה. כִּי אַלְלָה יִסְלַח עַל כָּל הַחֲטָאִים.[2] הֵן הוּא סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

54. וְחִזְרוּ בִּתְשׁוּבָה אֶל רִבּוֹנְכֶם,[3] וֶהֱיוּ תְּמִימִים אִתּוֹ לִפְנֵי שֶׁיִּפְגַּע בָּכֶם הָעֹנֶשׁ, וְאָז לֹא תֵּעָזְרוּ,

55. וּלְכוּ אַחֲרֵי הַטּוֹב (הַקּוּרְאָן) שֶׁהוּרַד אֲלֵיכֶם מֵאֵת רִבּוֹנְכֶם, לִפְנֵי שֶׁיָּבוֹא אֲלֵיכֶם הָעֹנֶשׁ פִּתְאוֹם, וְאַתֶּם לֹא תָּחוּשׁוּ.

56. וְתֹאמַר (אָז) נֶפֶשׁ, אוֹי לִי כִּי הִזְנַחְתִּי אֶת חוֹבוֹתַי כְּלַפֵּי אַלְלָה,[4] וְהָיִיתִי מִן הַלַּעֲגָנִים.

57. אוֹ תֹּאמַר, לוּ הִדְרִיךְ אוֹתִי אַלְלָה, הָיִיתִי בַּיְּרֵאִים,

58. אוֹ תֹּאמַר לְמַרְאֵה הָעֹנֶשׁ, לוּ הָיָה בִּיכָלְתִּי לַחֲזֹר לַחַיִּים, כִּי אָז הָיִיתִי בַּמְּטִיבִים.[5]

59. אוּלָם בָּאוּ אֵלֶיךָ אוֹתוֹתַי, וְאַתָּה הִכְחַשְׁתָּ אוֹתָם בִּיהִירוּת, וְהָיִיתָ מִן הַכּוֹפְרִים.

60. בְּיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים תִּרְאֶה אֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר דִּבְּרוּ שֶׁקֶר עַל אַלְלָה כְּשֶׁפְּנֵיהֶם קוֹדְרוֹת, הַאֵין בְּגֵיהִנֹּם מִשְׁכָּן לַשַּׁחְצָנִים?

61. וְאוּלָם אֶת הַיְּרֵאִים יַצִּיל אַלְלָה בִּגְלַל יִרְאָתָם אֶת אַלְלָה וּמַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים, שֶׁלֹּא תִּגַּע בָּהֶם כָּל צָרָה וְיָגוֹן.

62. אַלְלָה הוּא בּוֹרֵא כָּל דָּבָר, וְהוּא מְמֻנֶּה עַל הַכֹּל,

---

1. ר' סורת אל-קצץ 28: 76 - 78; וסורת סבא' 34: 35.
2. ר' סורת מרים 19: 60.
3. ר' סורת אנ-נסאא' 4: 145; סורת אל-מאאידה 5: 73 - 74; סורת את-תובה 9: 104; סורת אל-בורוג' 85: 10.
4. ר' סורת אל-אנעאם 6: 31.
5. ר' סורת אל-אנעאם 6: 28.

63. וּבְיָדוֹ מַפְתְּחוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֵלֶּה שֶׁהִתְכַּחֲשׁוּ לְאוֹתוֹת אַלְלָה יִהְיוּ הַמַּפְסִידִים.

קֶטַע 7

64. אֱמֹר, הַאִם תְּצַוּוּ עָלַי לַעֲבֹד מִי שֶׁהוּא אַחֵר זוּלַת אַלְלָה, אַתֶּם הַנִּבְעָרִים?

65. כְּבָר נִגְלָה לְךָ (מוּחַמַּד) וּלְאֵלֶּה אֲשֶׁר הָיוּ לְפָנֶיךָ, אִם תְּשַׁתֵּף מִישֶׁהוּ עִם אַלְלָה, עֲמָלְךָ יִהְיֶה לַשָּׁוְא וְתִהְיֶה מִן הַמַּפְסִידִים,

66. וְלָכֵן, עֲבֹד רַק אֶת אַלְלָה וֶהֱיֵה בַּמּוֹדִים.

67. הֵם לֹא הֶעֱרִיכוּ אֶת אַלְלָה כָּרָאוּי לוֹ. בְּיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים יַחְזִיק אֶת כָּל הָאָרֶץ בְּכַף יָדוֹ, וְאֶת הַשָּׁמַיִם מְקֻפָּלִים בִּימִינוֹ. יִשְׁתַּבַּח וְיִתְעַלֶּה עַל אֲשֶׁר יְשַׁתְּפוּ לוֹ.

68. וְיִתָּקַע בַּשּׁוֹפָר וְכָל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ יָמוּתוּ בָּהֶם בַּמָּקוֹם, פְּרָט לְאֵלֶּה שֶׁאַלְלָה יִמְנַע זֹאת מֵהֶם. וְאַחַר כָּךְ יִתָּקַע שׁוּב בַּשּׁוֹפָר וְאָז יָקוּמוּ וְיַבִּיטוּ.

69. אָז תָּאִיר הָאָרֶץ בְּאוֹר רִבּוֹנָהּ, וְיוּשַּׂם פִּנְקַס הָרִשּׁוּם לִפְנֵיהֶם,[1] וְיוּבְאוּ הַנְּבִיאִים וְהָעֵדִים, וְיִשָּׁפְטוּ בֵּינֵיהֶם בְּצֶדֶק וְלֹא יְקֻפְּחוּ,[2]

70. לְכָל נֶפֶשׁ יְשֻׁלַּם מְלוֹא שְׂכָרָהּ עַל מַעֲשֶׂיהָ, וְהוּא יוֹדֵעַ טוֹב אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ.

קֶטַע 8

71. וְהוּבְלוּ הַכּוֹפְרִים אֶל גֵּיהִנֹּם חֲבוּרוֹת,[3] וּבְבוֹאָם אֵלָיו, וְנִפְתְּחוּ שְׁעָרָיו, וְאָמְרוּ אֲלֵיהֶם שׁוֹמְרָיו (מִן הַמַּלְאָכִים), הַאִם לֹא בָּאוּ אֲלֵיכֶם שְׁלִיחִים מִקִּרְבְּכֶם, וְקָרְאוּ לִפְנֵיכֶם אוֹתוֹת רִבּוֹנְכֶם, וְהִזְהִירוּ אֶתְכֶם, כִּי תִּפְגְּשׁוּ אֶת יוֹמְכֶם זֶה?[4] וְיֹאמְרוּ, אָמְנָם כֵּן. אוּלָם יָבוֹא בְּצֶדֶק הָעֹנֶשׁ עַל הַכּוֹפְרִים.

72. וְיֵאָמֵר, הִכָּנְסוּ בְּשַׁעֲרֵי גֵּיהִנֹּם שֶׁבּוֹ תִּשָּׁאֲרוּ לָנֶצַח.[5] כַּמָּה נוֹרָא הוּא מְעוֹן הַכּוֹפְרִים הַיְּהִירִים.

73. וְהוּבְלוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר יָרְאוּ אֶת רִבּוֹנָם אֶל גַּן עֵדֶן חֲבוּרוֹת, בְּבוֹאָם אֵלָיו, יִפָּתְחוּ שְׁעָרָיו, וְיֹאמְרוּ אֲלֵיהֶם שׁוֹמְרָיו, שָׁלוֹם עֲלֵיכֶם, טוֹבִים אַתֶּם. הִכָּנְסוּ וְהִשָּׁאֲרוּ כָּאן לָנֶצַח.

---

1. ר׳ סורת אל-כהף 18 : 49.
2. ר׳ סורת אנ-נסאי׳ 4 : 40 ; וסורת אל-אנביאי׳ 21 : 47.
3. ר׳ סורת אל-אסראי׳ 17 : 97 ; סורת מרים 19 : 85 - 86 ; וסורת אט-טור 52 : 13.
4. ר׳ סורת אל-אנעאם 6 : 130 ; וסורת אל-מולכ 67 : 8 - 10.
5. ר׳ סורת אל-חג׳ר 15 : 44.

74. וְיֹאמְרוּ, הַשֶּׁבַח לְאַלְלָה אֲשֶׁר קִיֵּם אֶת הַבְטָחָתוֹ וְהוֹרִישׁ לָנוּ אֶת אַדְמַת (הַגַּן),[1] נִשְׁכֹּן בְּגַן עֵדֶן בַּאֲשֶׁר נַחְפֹּץ. אָכֵן מַה טּוֹב שְׂכַר הָעֲמֵלִים לַעֲשׂוֹת טוֹב.[2]

75. אָז תִּרְאֶה אֶת הַמַּלְאָכִים סוֹבְבִים אֶת כֵּס הַמַּלְכוּת, מְשַׁבְּחִים וּמְהַלְלִים אֶת רִבּוֹנָם. וְנֶחְרַץ הַדָּבָר בֵּינֵיהֶם בְּצֶדֶק, וְיֵאָמֵר, הַשֶּׁבַח לְאַלְלָה רִבּוֹן הָעוֹלָמִים.

---

1. ר׳ סורת אאל עמראן 3 : 194.
2. ר׳ סורת אאל עמראן 3 : 136.

40

סוּרַת עַ'אפֶר
הַסַלְחָן

סורה זו נקראת גם «אלמואמן, המאמין». ר' פ' 28.
סורה זו נקראת «עַ'אפֶר, הַסַלְחָן» משום שאללה פתח את הסורה בתואר מתוארי הכבוד שלו, והוא «עַ'אפֶר». ר' פ' 3.
הורדה במכה אחרי סורת אז-זומר 39, ופסוקיה שמונים וחמשה, קיבלה את שמה «הַסַלְחָן» מפסוק שלושה.

סוּרַת עַ'אפֶר 40

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. ח. מ.[1]

2. הַסֵּפֶר הַזֶּה (הַקּוּרְאָן) הוּרַד (אֶל הַנָּבִיא מוּחַמַּד) מִן הַשָּׁמַיִם מֵאֵת אַלְלָה הָעִזּוּז וְהַיּוֹדֵעַ,

3. הַסַּלְחָן לַחֲטָאִים, וּמְקַבֵּל הַתְּשׁוּבָה, וְהָעוֹנֵשׁ קָשׁוֹת,[2] וּבַעַל הָאֶמְצָעִים הָרַבִּים,[3] אֵין אֱלֹהַּ בִּלְעָדָיו, וְסוֹף כֻּלָּם לַחְזֹר אֵלָיו.

4. רַק הַכּוֹפְרִים מִתְוַכְּחִים עַל אוֹתוֹת אַלְלָה,[4] לֹא יַשְׁלֶה אוֹתְךָ (מוּחַמַּד) אֵפוֹא הִסְתּוֹבְבוּתָם בָּאֲרָצוֹת לְמִסְחָר וְעֵסֶק.[5]

5. כָּפְרוּ לִפְנֵיהֶם בְּנֵי עַם נוּח וְעוֹבְדֵי אֱלִילִים אֲחֵרִים.[6] כָּל אֻמָּה הִתְכַּוְּנָה לִפְגֹּעַ בִּשְׁלִיחַ שֶׁלָּהּ. הֵם הִתְוַכְּחוּ בַּשָּׁוְא כְּדֵי לְהַפְרִיךְ בּוֹ אֶת הָאֱמֶת, וְאוּלָם אֲנִי הֶעֱנַשְׁתִּי אוֹתָם, וּמַה קָּשֶׁה הָיָה עָנְשִׁי.

6. וְכָךְ נִתְאַמְּתוּ דִּבְרֵי רִבּוֹנְךָ כִּי הַכּוֹפְרִים סוֹפָם הָאֵשׁ.

7. אֵלֶּה (הַמַּלְאָכִים) הַנּוֹשְׂאִים אֶת כֵּס הַמַּלְכוּת, וְאֵלֶּה אֲשֶׁר סְבִיבוֹתָיו, יְשַׁבְּחוּ וִיהַלְלוּ אֶת רִבּוֹנָם וְיַאֲמִינוּ בּוֹ, וִיבַקְשׁוּ סְלִיחָתוֹ לַמַּאֲמִינִים, רִבּוֹנֵנוּ! אַתָּה מַקִּיף כָּל דָּבָר בְּרַחֲמִים וְדַעַת,[7] סְלַח אֵפוֹא לַאֲשֶׁר שָׁבוּ וְיֵלְכוּ בְּדַרְכְּךָ, וּשְׁמֹר עֲלֵיהֶם מֵעֹנֶשׁ שְׁאוֹל.[8]

8. רִבּוֹנֵנוּ! הַכְנֵס אוֹתָם אֶל גַּנֵּי עֵדֶן אֲשֶׁר הִבְטַחְתָּ לָהֶם, וְאֶת אֲשֶׁר עָשָׂה הַטּוֹב מֵאֲבוֹתֵיהֶם וּנְשׁוֹתֵיהֶם וְצֶאֱצָאֵיהֶם, כִּי אַתָּה הָעִזּוּז וְהֶחָכָם,

---

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים. שתי האותיות האלו הופיעו בפתיחת שבע סורות: ע'אפר 40; פוצלת 41; אש-שורא 42; אז-זוח'רוף 43; אד-דוח'אן 44; אל-ג'את'יה 45; אל-אחקאף 46.
2. ר' סורת אל-חג'ר 15: 49 - 50.
3. ר' סורת אבראהים 14: 34.
4. הכוונה פה היא לאנשי מכה שנסעו לכל מקום בשביל המסחר והעסק שלהם. ר' סורת קוריש 106.
5. ר' סורת אאל עמראן 3: 196 - 197; וסורת לוקמאן 31: 24.
6. ר' סורת הוד 11: 17.
7. ר' סורת אל-אנעאם 6: 80; סורת אל-אעראף 7: 89; וסורת טא. הא 20: 98.
8. ר' סורת אל-בקרה 2: 201; וסורת אאל עמראן 3: 16.

9. וּשְׁמֹר אוֹתָם מִן הָרָעוֹת, וַאֲשֶׁר תִּשְׁמֹר אוֹתוֹ בַּיּוֹם הַהוּא (יוֹם הַדִּין) מִן הָרָעוֹת, הִנֵּה רִחַמְתּוֹ, וְזוֹהִי הַזְּכִיָּה הָעֲצוּמָה.

קֶטַע 2

10. יִקָּרְאוּ אֶל הַכּוֹפְרִים (בַּגֵּיהִנֹּם), שִׂנְאָתוֹ שֶׁל אַלְלָה כְּלַפֵּיכֶם גְּדוֹלָה מִשִּׂנְאַתְכֶם אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם בְּהִקָּרַאֲכֶם לְהַאֲמִין וּכְפַרְתֶּם.

11. וְהֵם (הַכּוֹפְרִים) יֹאמְרוּ, רִבּוֹנֵנוּ! הֵמַתָּ אוֹתָנוּ פַּעֲמַיִם, וְהֶחֱיֵיתָ אוֹתָנוּ פַּעֲמַיִם, וַאֲנַחְנוּ מוֹדִים בַּחֲטָאֵינוּ. הַאִם יֵשׁ דֶּרֶךְ לָצֵאת מִכָּאן (מִן הָעֹנֶשׁ הַזֶּה)?[1]

12. (וְאָז יֵאָמֵר לָהֶם, לֹא!) הָעֹנֶשׁ הַזֶּה לָכֶם, כִּי כַּאֲשֶׁר נִקְרָא אַלְלָה לְבַדּוֹ, כְּפַרְתֶּם, וְאוּלָם כַּאֲשֶׁר צֵרְפוּ לוֹ שֻׁתָּפִים הֶאֱמַנְתֶּם (בָּהֶם), אָכֵן הַמִּשְׁפָּט לְאַלְלָה הָעֶלְיוֹן וְהַכַּבִּיר,

13. הוּא הַמַּרְאֶה לָכֶם אֶת אוֹתוֹתָיו, וְהַמּוֹרִיד לָכֶם מִן הַשָּׁמַיִם מָזוֹן, אַךְ רַק הַחוֹזֵר בִּתְשׁוּבָה יִזְכֹּר (אוֹתוֹת וְחֶסֶד רִבּוֹנוֹ).

14. קִרְאוּ רַק אֶל אַלְלָה וֶהֱיוּ מְסוּרִים בֶּאֱמוּנַתְכֶם רַק לוֹ, וְגַם אִם מָאֲסוּ הַכּוֹפְרִים.

15. מְרוֹם הַמַּעֲלוֹת רִבּוֹן כֵּס הַמַּלְכוּת, הַשּׁוֹלֵחַ אֶת הָרוּחַ (הַהַשְׁרָאָה) בְּפִקּוּדוֹ לְמִי שֶׁיִּרְצֶה מֵעֲבָדָיו לְמַעַן יַזְהִיר מִפְּנֵי יוֹם הַמִּפְגָּשׁ (יוֹם הַדִּין),

16. בַּיּוֹם הַהוּא, כְּשֶׁיּוֹפִיעוּ כֻּלָּם לְפָנָיו, לֹא יַסְתִּירוּ דָּבָר מֵאַלְלָה. לְמִי הַמְּלוּכָה הַיּוֹם? לְאַלְלָה הָאֶחָד הַמְּנַצֵּחַ.

17. הַיּוֹם יְשֻׁלַּם לְכָל נֶפֶשׁ עַל מַעֲשֶׂיהָ, אֵין כָּל עֹשֶׁק הַיּוֹם, כִּי אַלְלָה מְהִיר חֶשְׁבּוֹן.

18. וְהַזְהֵר אוֹתָם מִפְּנֵי יוֹם יִקְרַב פִּתְאוֹם (יוֹם הַדִּין), כַּאֲשֶׁר הַלְּבָבוֹת עַד לַגָּרוֹן יַגִּיעוּ,[2] וְהֵם נֶחְנָקִים מִפַּחַד. אֵין לַכּוֹפְרִים כָּל קָרוֹב רַחוּם, וְלֹא מֵלִיץ יֹשֶׁר אֲשֶׁר דְּבָרָיו נִשְׁמָעִים,

19. אַלְלָה יוֹדֵעַ מַבַּט עֵינֵיהֶם לָמָּה הֵם מִתְכַּוְּנִים לַעֲשׂוֹת וּמַה שֶּׁנִּסְתָּר בַּלְּבָבוֹת,

20. וְאַלְלָה יִשְׁפֹּט בֶּאֱמֶת, וְאוּלָם אֵלֶּה (הַשֻּׁתָּפִים) אֲשֶׁר יִקְרְאוּ אֲלֵיהֶם מִבַּלְעָדָיו, לֹא יִשְׁפְּטוּ בִּמְאוּמָה. אָכֵן אַלְלָה הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהָרוֹאֶה.

---

1. ר׳ סורת אל-אנעאם 6 : 27.
2. ר׳ סורת אל-אחזאב 33 : 10.

קֶטַע 3

21. הַאִם לֹא יַעַבְרוּ בָּאָרֶץ וְיִרְאוּ אֵיךְ הָיְתָה הָאַחֲרִית שֶׁל אֵלֶּה אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיהֶם? הֵם הָיוּ חֲזָקִים וּמְבֻסָּסִים יוֹתֵר מֵהֶם בָּאָרֶץ.[1] וְאוּלָם אַלְלָּה הִכָּה בָּהֶם כִּי חָטְאוּ, וְלֹא הָיָה לָהֶם מָגֵן מִפְּנֵי אַלְלָּה,

22. מִשּׁוּם שֶׁשְּׁלִיחֵיהֶם הֵבִיאוּ אֲלֵיהֶם אוֹתוֹת בְּרוּרִים, וְהֵם כָּפְרוּ, לָכֵן אַלְלָּה הֶעֱנִישָׁם, כִּי הוּא חָזָק וְעָנְשׁוֹ קָשֶׁה.

23. וּכְבָר שָׁלַחְנוּ אֶת מוּסָא עִם אוֹתוֹתֵינוּ וְעִם סַמְכוּת בְּרוּרָה,

24. אֶל פַּרְעֹה, הַאמַאן, וְקַארוּן, אַךְ הֵם אָמְרוּ, מְכַשֵּׁף כּוֹזֵב.[2]

25. וְכַאֲשֶׁר בָּא אֲלֵיהֶם בָּאֱמֶת מֵאִתָּנוּ, אָמְרוּ, הָמִיתוּ אֶת בְּנֵי אֵלֶּה שֶׁהֶאֱמִינוּ בּוֹ וְתַשְׁאִירוּ אֶת נְשׁוֹתֵיהֶם בַּחַיִּים (כַּעֲבָדִים לָכֶם). אַךְ אֵין תַּחְבּוּלוֹת הַכּוֹפְרִים וּזְמָמֵיהֶם מַצְלִיחִים.

26. וְאָמַר פַּרְעֹה, הָנִיחוּ לִי וְאֶהֱרֹג אֶת מוּסָא, וְיִקְרָא אֶל רִבּוֹנוֹ (לְהָגֵן עָלָיו), כִּי יָרֵא אֲנִי פֶּן יָמִיר דַּתְכֶם, אוֹ יַשְׁחִית אֶת הָאָרֶץ.

27. וְאָמַר מוּסָא, אֲנִי מְבַקֵּשׁ מָגֵן וּמַחֲסֶה אֵצֶל רִבּוֹנִי וְרִבּוֹנְכֶם, מִפְּנֵי כָּל יָהִיר שֶׁאֵינוֹ מַאֲמִין בְּיוֹם הַחֶשְׁבּוֹן.

קֶטַע 4

28. אָז אָמַר אִישׁ מַאֲמִין מִמִּשְׁפַּחַת פַּרְעֹה, אֲשֶׁר הִסְתִּיר אֶת אֱמוּנָתוֹ, הַאִם תַּהַרְגוּ אָדָם מִשּׁוּם שֶׁהוּא אוֹמֵר, אַלְלָּה הוּא רִבּוֹנִי? וּכְבָר בָּא אֲלֵיכֶם בַּהוֹכָחוֹת מֵרִבּוֹנְכֶם? אִם הוּא כּוֹזֵב, עָלָיו יָחוּל הָעֹנֶשׁ בְּעַד כְּזָבָיו, אַךְ אִם אֱמֶת יְדַבֵּר, הֲרֵי יָחוּל עֲלֵיכֶם חֵלֶק מֵהָעֳנָשִׁים שֶׁהוּא מְאַיֵּם עֲלֵיכֶם, כִּי אַלְלָּה לֹא יַדְרִיךְ אֶת מִי שֶׁהוּא מֻשְׁחָת וְשַׁקְרָן.

29. (וְהוּא הִמְשִׁיךְ לְהַטִּיף), הוֹי בְּנֵי עַמִּי! הַיּוֹם בְּיַדְכֶם הַמַּלְכוּת, וְאַתֶּם הַשּׁוֹלְטִים בָּאָרֶץ, אַךְ מִי יַצִּילֵנוּ מִפְּגִיעָתוֹ שֶׁל אַלְלָּה כַּאֲשֶׁר תָּבוֹא? אָז אָמַר פַּרְעֹה, לֹא מַרְאֶה לָכֶם אֶלָּא מַה שֶּׁאֲנִי רוֹאֶה כְּנָכוֹן, וְלֹא אַדְרִיךְ אֶתְכֶם אֶלָּא בַּדֶּרֶךְ הַנְּכוֹנָה.[3]

30. אָז אָמַר הַמַּאֲמִין, הוֹי בְּנֵי עַמִּי! אֲנִי יָרֵא פֶּן יָבוֹא עֲלֵיכֶם יוֹם כַּיּוֹם אֲשֶׁר בָּא עַל מַחֲנוֹת עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים (אֲשֶׁר הִתְנַגְּדוּ לִנְבִיאֵיהֶם),

---

1. ר' סורת אר-רום 30 : 10.
2. ר' סורת אד'-ד'אריאת 51 : 52 - 53.
3. ר' סורת טא. הא 20 : 79.

31. כְּמִנְהָג עִם נוּח וְעַאד וְתַ'מוּד, וְאֵלֶּה אֲשֶׁר מֵאֲחוֹרֵיהֶם.[1] אַלְלָה אֵינוֹ רוֹצֶה לִגְרֹם עָוֶל לַעֲבָדָיו.

32. הוֹי בְּנֵי עַמִּי! יָרֵא אֲנִי לְגוֹרַלְכֶם בְּיוֹם הַקְּרִיאוֹת (יוֹם הַדִּין),

33. יוֹם בּוֹ תְּנַסּוּ לִבְרֹחַ (מֵהָעֹנֶשׁ), אֲבָל לֹא יִהְיֶה לָכֶם מְגוֹנֵן מִפְּנֵי אַלְלָה, וּמִי שֶׁיַּתְעֶה (אוֹתוֹ) אַלְלָה אֵין לוֹ מַדְרִיךְ.

34. וּכְבָר בָּא אֲלֵיכֶם יוּסוּף מִלְּפָנִים בָּאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, אַךְ אַתֶּם לֹא הִפְסַקְתֶּם לְהָטִיל סָפֵק בַּאֲשֶׁר הֵבִיא, וְכַאֲשֶׁר מֵת אֲמַרְתֶּם, אַלְלָה לֹא יִשְׁלַח אַחֲרָיו שָׁלִיחַ. כָּךְ מַתְעֶה אַלְלָה אֶת כָּל מַשְׁחִית וּמְפַקְפֵּק.

35. אֵלֶּה אֲשֶׁר יִתְוַכְּחוּ בִּדְבַר אוֹתוֹת אַלְלָה בְּלֹא הוֹכָחָה שֶׁבָּאָה אֲלֵיהֶם, הִתְנַהֲגוּת כָּזוֹ מְאוֹד שְׂנוּאָה עַל אַלְלָה וְהַמַּאֲמִינִים, וְכָךְ יַחְתֹּם אַלְלָה לִבּוֹ שֶׁל כָּל שַׁחְצָן וְעָרִיץ.

36. וְאָמַר פַּרְעֹה, הַאמַאן (הָמָן)! בְּנֵה לִי מִגְדָּל לְמַעַן אַגִּיעַ אֶל הַשְּׁעָרִים,[2]

37. שַׁעֲרֵי הַשָּׁמַיִם, וְאֶעֱלֶה אֶל רִבּוֹנוֹ שֶׁל מוּסַא, וַאֲנִי חוֹשֵׁב אוֹתוֹ לְשַׁקְרָן. וְכָךְ קֻשְּׁטוּ בְּעֵינֵי פַּרְעֹה רֹעַ מַעֲשָׂיו, וְהֻרְחַק מִן הַנָּתִיב שֶׁל אַלְלָה, אַךְ הַמְּזִמָּה שֶׁלּוֹ הֵבִיאָה לוֹ רַק אֲבַדּוֹן.

קֶטַע 5

38. אָז אָמַר הַמַּאֲמִין, הוֹי בְּנֵי עַמִּי! לְכוּ אַחֲרַי וְאַדְרִיךְ אֶתְכֶם בַּדֶּרֶךְ הַנְּכוֹנָה.

39. הוֹי בְּנֵי עַמִּי! חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה הֵם רַק הֲנָאָה זְמַנִּית, אַךְ הָעוֹלָם הַבָּא הוּא מְעוֹן הַנֶּצַח.

40. עוֹשֵׂה הָרָעָה יְקַבֵּל רָעָה כְּרָעָתוֹ, וְעוֹשֵׂה הַטּוֹב, זָכָר אוֹ נְקֵבָה וְהוּא מַאֲמִין, אֵלֶּה יִכָּנְסוּ אֶל הַגַּן יְפֻרְנְסוּ בּוֹ בְּלִי חֶשְׁבּוֹן.

41. הוֹי בְּנֵי עַמִּי! מַה לִּי, אֲשֶׁר אַזְמִין אֶתְכֶם לָבוֹא אֶל הַיְשׁוּעָה, וְאִלּוּ אַתֶּם תַּזְמִינוּ אוֹתִי אֶל הָאֵשׁ?

42. אַתֶּם מַזְמִינִים אוֹתִי לִכְפֹּר בְּאַלְלָה וּלְשַׁתֵּף בּוֹ אֶת אֲשֶׁר אֵין לִי דַּעַת בּוֹ, וַאֲנִי מַזְמִין אֶתְכֶם אֶל הָעִזּוּז וְהַסּוֹלֵחַ.

43. אֵין סָפֵק כִּי זֶה אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אוֹתִי אֵלָיו (עֲבוֹדַת הָאֱלִילִים) אֵינוֹ רָאוּי שֶׁיִּקְרְאוּ לוֹ לֹא בָּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא בָּעוֹלָם הַבָּא,[3] וְרַק אֶל אַלְלָה סוֹפֵנוּ לָשׁוּב, וְכִי הַמַּשְׁחִיתִים הֵם בַּעֲלֵי הָאֵשׁ.

---

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 11 ; וסורת אל-אנפאל 8 : 54.
2. ר' סורת אל-קצצ 28 : 38.
3. ר' סורת אל-אחקאף 46 : 5 - 6 ; וסורת פאטר 35 : 14.

44. וְאָכֵן עוֹד תִּזְכְּרוּ אֶת אֲשֶׁר אָמַרְתִּי לָכֶם, וַאֲנִי מַפְקִיד אֶת גּוֹרָלִי בִּידֵי אַלְלָה, כִּי אַלְלָה רוֹאֶה טוֹב אֶת עֲבָדָיו,

45. וְאָכֵן הִצִּיל אוֹתוֹ אַלְלָה מֵהַתְּחְבּוּלוֹת שֶׁזָּמְמוּ עָלָיו, וְאַנְשֵׁי פַּרְעֹה נֶעֶנְשׁוּ קָשׁוֹת,

46. הֵם יֻצְּגוּ עַל הָאֵשׁ בֹּקֶר וָעֶרֶב,[1] וּבַיּוֹם אֲשֶׁר תָּקוּם שְׁעַת הַדִּין יֵאָמֵר, הַכְנִיסוּ אֶת בֵּית פַּרְעֹה אֶל הָעֹנֶשׁ הַקָּשֶׁה בְּיוֹתֵר.

47. וְכַאֲשֶׁר יִתְוַכְּחוּ בָּאֵשׁ, יֹאמְרוּ הַחַלָּשִׁים אֶל אֵלֶּה שֶׁהִתְנַשְּׂאוּ עֲלֵיהֶם, בְּחַיֵּינוּ הָיִינוּ הוֹלְכִים אַחֲרֵיכֶם, אוּלַי תָּסִירוּ מֵעָלֵינוּ חֵלֶק מִן הָעֹנֶשׁ?

48. וְיֹאמְרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר הִתְנַשְּׂאוּ, אָכֵן אֲנַחְנוּ כֻּלָּנוּ בְּתוֹכָהּ, כִּי אַלְלָה כְּבָר שָׁפַט בֵּין הָעֲבָדִים שֶׁלּוֹ.

49. שׁוֹכְנֵי הָאֵשׁ יֹאמְרוּ לְשׁוֹמְרֵי גֵּיהִנֹּם, קִרְאוּ אֶל רִבּוֹנְכֶם וְיָקֵל מֵעָלֵינוּ רַק לְיוֹם אֶחָד אֶת הָעֹנֶשׁ.

50. וְיֹאמְרוּ (הַמַּלְאָכִים הַשּׁוֹמְרִים), הַאִם לֹא הָיוּ בָּאִים אֲלֵיכֶם שְׁלִיחֵיכֶם בְּאוֹתוֹת בְּהִירִים? וְיֹאמְרוּ, אָמְנָם כֵּן, וְיֹאמְרוּ, קִרְאוּ (אַתֶּם) אֵפוֹא לְאַלְלָה, אַךְ אֵין קְרִיאַת הַכּוֹפְרִים אֶלָּא לַשָּׁוְא.

קֶטַע 6

51. אָכֵן אֲנַחְנוּ נוֹשִׁיעַ אֶת שְׁלִיחֵינוּ וְאֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה וּבְיוֹם שֶׁיָּקוּמוּ בּוֹ הָעֵדִים (יוֹם הַדִּין),

52. בְּיוֹם לֹא תּוֹעִיל לַכּוֹפְרִים כָּל הִצְטַדְּקוּת, וְהַקְּלָלָה תִּהְיֶה מְנַת חֶלְקָם, וִיקַבְּלוּ אֶת הַמָּעוֹן הַגָּרוּעַ בְּיוֹתֵר.

53. אֲנַחְנוּ הֶעֱנַקְנוּ לְמוּסָא הַדְרָכָה וְהוֹרַשְׁנוּ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה),

54. כִּמְקוֹר הַדְרָכָה וְאוֹת הַזְכָּרָה לְבַעֲלֵי הַבִּינָה.

55. וְאַתָּה (הַנָּבִיא) הִתְאַזֵּר בְּסַבְלָנוּת, כִּי הַבְטָחַת אַלְלָה אֱמֶת הִיא,[2] בַּקֵּשׁ סְלִיחָה עַל חֶטְאֲךָ, וְשַׁבַּח וְהַלֵּל אֶת רִבּוֹנְךָ עֶרֶב וּבֹקֶר.

56. אָכֵן אֵלֶּה אֲשֶׁר יִתְוַכְּחוּ בִּדְבַר אוֹתוֹת אַלְלָה בְּלֹא סַמְכוּת, אֵינָם רוֹצִים אֶלָּא לְהַשִּׂיג לְעַצְמָם גְּדֻלָּה, שֶׁלְּעוֹלָם לֹא יַשִּׂיגוּהָ. וּבַקֵּשׁ מַחֲסֶה בְּאַלְלָה, כִּי הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהָרוֹאֶה.

---

1. המקום הזה נקרא «אל-ברזח'» והוא מעין מחיצה בין העולם הזה והעולם הבא.
2. ההבטחה לנביא היא, שהוא ינצח על כל אויביו, ודת האסלאם תתפשט בכל העולם. כל זה התגשם כבר.

57. אָכֵן בְּרִיאַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ גְּדוֹלָה יוֹתֵר מִבְּרִיאַת הָאָדָם,[1] וְאוּלָם מַרְבִּית בְּנֵי הָאָדָם לֹא יֵדְעוּ.

58. וְלֹא יִשְׁווּ הָעִוֵּר וְהַפִּקֵּחַ, וְלֹא אֵלֶּה שֶׁהֶאֱמִינוּ וְעָשׂוּ אֶת הַטּוֹב לְעוֹשֵׂי הָרָעָה. מְעַט מְאוֹד אַתֶּם שָׂמִים לֵב לָאַזְהָרָה.

59. שְׁעַת הַדִּין תָּבוֹא לְלֹא כָּל סָפֵק, אֲבָל רֹב בְּנֵי הָאָדָם אֵינָם מַאֲמִינִים בַּזֶּה.

60. רִבּוֹנְכֶם אוֹמֵר, קִרְאוּ לִי וְאֶעֱנֶה לָכֶם, אַךְ הַשַּׁחְצָנִים הָרוֹאִים עַצְמָם גְּדוֹלִים וַחֲשׁוּבִים מִדַּי לַעֲבֹד אוֹתִי, יִכָּנְסוּ מֻשְׁפָּלִים לַגֵּיהִנֹּם.

קֶטַע 7

61. אַלְלָה אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם אֶת הַלַּיְלָה לִמְנוּחַתְכֶם וְאֶת הַיּוֹם לִרְאִיָּה, כִּי הוּא נוֹטֶה חֶסֶד לִבְנֵי הָאָדָם, אַךְ רֹב בְּנֵי הָאָדָם אֵינָם מוֹדִים לוֹ,

62. זֶה אַלְלָה רִבּוֹנְכֶם בּוֹרֵא כָּל דָּבָר, אֵין אֱלֹהַּ מִבַּלְעָדָיו. כֵּיצַד אֵפוֹא תִּסְטוּ מִן הָאֱמוּנָה בּוֹ?

63. וְאָמְנָם רַק הַמִּתְכַּחֲשִׁים לְאוֹתוֹת אַלְלָה סוֹטִים הֵם.

64. אַלְלָה אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם אֶת הָאָרֶץ לְמִשְׁכָּן וְאֶת הַשָּׁמַיִם כִּתְקְרָה, וְיָצַר אֶתְכֶם בְּצוּרוֹת וּדְמֻיּוֹת יָפוֹת, וְהֶעֱנִיק לָכֶם מִכָּל טוּב (לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת).[2] זֶהוּ אַלְלָה רִבּוֹנְכֶם, יִתְבָּרֵךְ אַלְלָה רִבּוֹן הָעוֹלָמִים.

65. הוּא הַחַי, וְאֵין אֱלֹהַּ זוּלָתוֹ. קִרְאוּ אֵלָיו בִּמְסִירוּת לֶאֱמוּנָתוֹ. הַשֶּׁבַח לְאַלְלָה רִבּוֹן הָעוֹלָמִים.

66. אֱמֹר, נֶאֱסַר עָלַי לַעֲבֹד אֶת אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֲלֵיהֶם בִּמְקוֹם אַלְלָה, לְאַחַר שֶׁבָּאוּ אֵלַי הָאוֹתוֹת הַבְּרוּרִים מֵאֵת רִבּוֹנִי, וְצֻוֵּיתִי לְהִתְמַסֵּר לְרִבּוֹן הָעוֹלָמִים.

67. הוּא אֲשֶׁר יָצַר אֶתְכֶם מֵעָפָר, וְאַחֲרֵי כֵן מִטִּפָּה, וְאַחֲרֵי כֵן מִדָּם מְעֻבֶּה, אַחֲרֵי כֵן יוֹצִיאֲכֶם כְּתִינוֹקוֹת עַד שֶׁתִּתְבַּגְּרוּ, וְאַחֲרֵי כֵן תִּזְדַּקְּנוּ, וְיֵשׁ מִכֶּם אֲשֶׁר יָמוּת לִפְנֵי כֵן, וְיֵעָשֶׂה שֶׁתַּגִּיעוּ לְגִיל מְסֻיָּם, וּלְמַעַן תַּשְׂכִּילוּ.[3]

68. הוּא הַמְּחַיֶּה וְהַמֵּמִית, וְאִם יַחְלִיט לִבְרֹא דָּבָר, יֹאמַר לוֹ, «הֱיֵה!» וְהָיָה.[4]

---

1. ר׳ סורת אל-אחקאף 46 : 33.
2. ר׳ סורת אל-בקרה 2 : 20 - 21.
3. ר׳ סורת אל-חג׳ 22 : 5.
4. ר׳ סורת אל-בקרה 2 : 117 ; סורת אאל עמראן 3 : 47 ; וסורת מרים 19 : 35.

קֶטַע 8

69. הַאִם אֵינְךָ רוֹאֶה אֶת הַמִּתְוַכְּחִים בִּדְבַר אוֹתוֹת אַלְלָה כֵּיצַד יִסְטוּ (מִן הָאֱמֶת)?[1]

70. אֵלֶּה שֶׁכִּחֲשׁוּ בְּסֵפֶר (הַקּוּרְאָן) וּבַאֲשֶׁר שָׁלַחְנוּ אֶת שְׁלִיחֵינוּ, סוֹפָם שֶׁיַּכִּירוּ בְּטָעוּתָם.

71. כַּאֲשֶׁר הַכְּבָלִים בְּצַוְּארֵיהֶם וְהַשַּׁלְשְׁלָאוֹת (בְּרַגְלֵיהֶם), אָז יְגֹּרְרוּ,

72. אֶל תּוֹךְ הַמַּיִם הָרוֹתְחִים, וּבָאֵשׁ יִשָּׂרְפוּ,

73. אָז יֵאָמֵר לָהֶם, אֵיפֹה הֵם אֲשֶׁר הֱיִיתֶם מְשַׁתְּפִים

74. לַאַלְלָה? הֵם יֹאמְרוּ, תָּעוּ מֵאִתָּנוּ,[2] אַךְ אֲנַחְנוּ לֹא קָרָאנוּ לִפְנֵי כֵן אֶל דָּבָר, כָּזֹאת יַתְעֶה אַלְלָה אֶת הַכּוֹפְרִים.

75. זֶה לָכֶם עֵקֶב אֲשֶׁר חֲטָאתֶם וֶהֱיִיתֶם שְׂמֵחִים בָּאָרֶץ בְּלִי צֶדֶק, וְעֵקֶב אֲשֶׁר הֱיִיתֶם גֵּאִים בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

76. הִכָּנְסוּ מִשַּׁעֲרֵי גֵּיהִנֹּם לְהִשָּׁאֵר בּוֹ לָנֶצַח. אָכֵן רַע מוֹשַׁב הַשַּׁחְצָנִים.

77. (וְאַתָּה הַנָּבִיא) הִתְאַזֵּר בְּסַבְלָנוּת כִּי הַבְטָחַת אַלְלָה אֱמֶת הִיא. בֵּין אִם נַרְאֶה לְךָ חֵלֶק מֵהָעֹנֶשׁ שֶׁהִבְטַחְנוּ לָהֶם, אוֹ נַחְזִיר אוֹתְךָ אֵלֵינוּ (תָּמוּת לִפְנֵי בּוֹאוֹ), סוֹפָם שֶׁכֻּלָּם יוּחְזְרוּ אֵלֵינוּ.

78. לְפָנֶיךָ שָׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים, מֵהֶם אֲשֶׁר סִפַּרְנוּ לְךָ, וּמֵהֶם לֹא סִפַּרְנוּ לְךָ. וְאֵין לוֹ לַשָּׁלִיחַ לְהָבִיא אוֹת אֶלָּא בִּרְשׁוּת אַלְלָה. לָכֵן, כַּאֲשֶׁר תָּבוֹא פְּקֻדַּת אַלְלָה, יִתְקַיֵּם מִשְׁפָּט צֶדֶק, וְעוֹבְדֵי הַשָּׁוְא יִהְיוּ הַמַּפְסִידִים.

קֶטַע 9

79. אַלְלָה הוּא אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם אֶת הַמִּקְנִים, מֵהֶם אֲשֶׁר תִּרְכְּבוּ (עֲלֵיהֶם) וּמֵהֶם אֲשֶׁר תֹּאכְלוּ,[3]

80. וְכֵן לַצְּרָכִים אֲחֵרִים כְּחֵפֶץ לִבְּכֶם, וּלְמַעַן תַּגִּיעוּ עֲלֵיהֶם אֶל חֵפֶץ אֲשֶׁר בִּלְבוֹתֵיכֶם. וַעֲלֵיהֶם וְעַל הָאֳנִיּוֹת תִּסְעוּ.

81. כָּךְ מַרְאֶה לָכֶם אַלְלָה אֶת אוֹתוֹתָיו, לְאֵיזֶה מֵאוֹתוֹת אַלְלָה תְּכַחֲשׁוּ?

---

1. ר׳ סורת יונוס 10 : 32 ; וסורת אז-זומר 39 : 6.
2. ר׳ סורת אל-אעראף 7 : 37.
3. ר׳ סורת יא. סין 36 : 72.

82. הַאִם לֹא נָסְעוּ (הַכּוֹפְרִים) בָּאָרֶץ וְרָאוּ מֶה הָיָה סוֹפָם שֶׁל אֵלֶּה אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיהֶם? הֵם הָיוּ רַבִּים וַחֲזָקִים מֵהֶם וּמְבֻסָּסִים בָּאָרֶץ יוֹתֵר מֵהֶם,[1] וְלֹא הוֹעִיל לָהֶם אֲשֶׁר רָכְשׁוּ.

83. וְכַאֲשֶׁר בָּאוּ אֲלֵיהֶם שְׁלִיחֵיהֶם בְּאוֹתוֹת בְּהִירִים שָׂמְחוּ בְּמַה שֶּׁבִּרְשׁוּתָם מִן הַדַּעַת, אַךְ לְבַסּוֹף הִקִּיף אוֹתָם הָעֹנֶשׁ אֲשֶׁר לָעֲגוּ לוֹ.

84. כַּאֲשֶׁר רָאוּ אֶת עָנְשֵׁנוּ, אָמְרוּ, אֲנַחְנוּ מַאֲמִינִים בְּאַלְלָה לְבַדּוֹ, וְכוֹפְרִים בְּמַה שֶּׁהָיִינוּ מְשַׁתְּפִים עִמּוֹ.

85. אַךְ לֹא תּוֹעִיל לָהֶם אֱמוּנָתָם כַּאֲשֶׁר רָאוּ אֶת הָעֹנֶשׁ שֶׁלָּנוּ, דַּרְכּוֹ שֶׁל אַלְלָה בַּעֲבָדָיו בְּצֶדֶק, לָכֵן הַכּוֹפְרִים הֵם הַמַּפְסִידִים.

---

1. רבים יותר מאנשי מכה.

41

סוּרַת פוּצֶּלַת

הָאוֹתוֹת הַמְבֹאָרִים

סורה זו נקראת «פוּצֶּלַת, הָאוֹתוֹת הַמְבֹאָרִים» משום שהמונח «פוּצֶּלַת» בא בהתחלתה כתיאור לפסוקי הקוראן. אותו מונח מוזכר פעם אחרת בפסוק 44 באותו מובן. המונח הזה נזכר בהתחלת סורת הוד 11 : 1.
הורדה במכה אחרי סורת ע׳אפר 40, ופסוקיה חמישים וארבעה. קיבלה את שמה «הָאוֹתוֹת הַמְבֹאָרִים» מפסוק שלושה.

סוּרַת פוּצְּלַת 41

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. ח. מ.[1]

2. (הַקּוּרְאָן הַזֶּה) הוּרַד מִן הַשָּׁמַיִם מֵאֵת הָרַחְמָן וְהָרַחוּם,[2]

3. (הוּא) סֵפֶר שֶׁבֵּאֲרוּ אוֹתוֹתָיו מְפֹרָשִׁים, קוּרְאָן עֲרָבִי לִבְנֵי אָדָם יוֹדְעִים,[3]

4. מְבַשֵּׂר וּמַזְהִיר, אֲבָל מַרְבִּיתָם פָּנוּ עֹרֶף וְלֹא רָצוּ לִשְׁמֹעַ לוֹ.

5. וְאָמְרוּ, לִבּוֹתֵינוּ מְכֻסִּים בְּכִסּוּי עָבֶה אֲשֶׁר מוֹנֵעַ אוֹתָנוּ לְהָבִין אֶת אֲשֶׁר אַתָּה מַזְמִין אוֹתָנוּ אֵלָיו, וְאָזְנֵינוּ כְּבֵדוֹת מִשְּׁמוֹעַ אֲשֶׁר אַתָּה אוֹמֵר,[4] וּבֵינֵנוּ וּבֵינְךָ יֵשׁ מְחִיצָה. עֲשֵׂה אֵיפוֹא, וְאַף אֲנַחְנוּ עוֹשִׂים.

6. אֱמֹר, אָכֵן אֲנִי אָדָם וַאֲנִי כְּמוֹכֶם, אַךְ מִן הַשָּׁמַיִם הוּשְׁרָה לִי כִּי אַלְלָה הוּא אֱלֹהַּ אֶחָד,[5] הֱיוּ אֵיפוֹא נְכוֹנִים עִמּוֹ וּבַקְּשׁוּ אֶת סְלִיחָתוֹ. אוֹי לַפַּגָּנִיִּים,

7. אֲשֶׁר אֵינָם נוֹתְנִים אֶת הַצְּדָקָה, וּבָעוֹלָם הַבָּא הֵם כּוֹפְרִים.[6]

8. אֵלֶּה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וְיַעֲשׂוּ הַטּוֹב לָהֶם שָׂכָר בִּלְתִּי מֻגְבָּל.

קֶטַע 2

9. אֱמֹר, הַאִם אַתֶּם כּוֹפְרִים בּוֹ אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הָאָרֶץ בְּיוֹמַיִם,[7] וְתַעֲשׂוּ לוֹ שָׁוִים? (הַבּוֹרֵא) הַזֶּה הוּא רִבּוֹן הָעוֹלָמִים,

10. וְקָבַע בָּהּ הָרִים יַצִּיבִים,[8] וּבֵרַךְ אוֹתָהּ, וְקָצַב בָּהּ מְזוֹנוֹתֶיהָ בְּאַרְבָּעָה יָמִים, לְמִי שֶׁבִּרְצוֹנוֹ לִלְמוֹד עַל כָּךְ.[9]

11. אַחֲרֵי כֵן הִתְנַשֵּׂא אֶל הַשָּׁמַיִם, וְהֵם עָשָׁן, וְאָמַר אֲלֵיהֶם וְאֶל הָאָרֶץ, בּוֹאוּ בְּרָצוֹן אוֹ בְּהֶכְרֵחַ, אָמְרוּ, נָבוֹא מֵרְצוֹנֵנוּ הַטּוֹב.[10]

---

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים.
2. ר' סורת אנ-נחל 16: 102; וסורת אש-שועראי' 26: 192 - 194.
3. ר' סורת הוד 11: 1.
4. ר' סורת אל-אנעאם 6: 25; סורת אל-אסראי' 17: 46; וסורת אל-כהף 18: 57.
5. ר' סורת אל-כהף 18: 110.
6. ר' סורת הוד 11: 19; וסורת יוסוף 12: 37.
7. ארבעת הימים: מספר הכולל בריאת האדמה והקצבת המזון.
8. ר' סורת אנ-נחל 16: 15.
9. ר' סורת אברהים 14: 34.
10. ר' סורת אאל עמראן 3: 83.

12. אָז הוּא יָצַר אֶת שִׁבְעַת הָרְקִיעִים תּוֹךְ שְׁנֵי יָמִים.[1] וְכָל רָקִיעַ קָבַע אֶת עִנְיָנוֹ הַמְּיֻחָד, וְאֶת רְקִיעַ הַשָּׁמַיִם הַתַּחְתּוֹנִים קִשֵּׁט בַּמְּאוֹרוֹת וּבַמִּשְׁמָר, לְפִי פְּקֻדָּתוֹ שֶׁל הָעִזּוּז וְהַיּוֹדֵעַ.

13. אִם יָסוּרוּ (הַכּוֹפְרִים), אֱמֹר לָהֶם, בְּזֹאת הִזְהַרְתִּי אֶתְכֶם מִפְּנֵי סַעַר, כְּמוֹ הַסַּעַר שֶׁל בְּנֵי עַאד וְתַ'מוּד,

14. כַּאֲשֶׁר בָּאוּ אֲלֵיהֶם הַשְּׁלִיחִים, הָאֶחָד אַחֲרֵי הַשֵּׁנִי, וְאָמְרוּ לָהֶם, עִבְדוּ אֶת אַלְלָה לְבַדּוֹ, וְהֵם אָמְרוּ, לוּ רָצָה רִבּוֹנֵנוּ, הָיָה שׁוֹלֵחַ מַלְאָכִים מִן הַשָּׁמַיִם, לָכֵן אֲנַחְנוּ לֹא מַאֲמִינִים בַּדָּבָר אֲשֶׁר נִשְׁלַחְתֶּם בּוֹ.

15. אֲשֶׁר לִבְנֵי עַאד, הֵם הִתְנַשְּׂאוּ בָּאָרֶץ בְּלֹא צֶדֶק, וְאָמְרוּ, הֲיֵשׁ מִי שֶׁהוּא יוֹתֵר חָזָק מֵאִתָּנוּ? הַאִם לֹא רָאוּ כִּי אַלְלָה אֲשֶׁר יָצַר אוֹתָם יוֹתֵר חָזָק מֵהֶם? וְיִהְיוּ מְכַחֲשִׁים בְּאוֹתוֹתֵינוּ.

16. אָז שָׁלַחְנוּ בָּהֶם רוּחַ רַעְשָׁנִית עַזָּה[2] בְּיָמִים שֶׁל קְלָלָה,[3] לְמַעַן יִטְעֲמוּ מֵעֹנֶשׁ הַהַשְׁפָּלָה עוֹד בָּעוֹלָם הַזֶּה, אַךְ הָעֹנֶשׁ בָּעוֹלָם הַבָּא הוּא מַשְׁפִּיל יוֹתֵר, וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם מוֹשִׁיעַ.

17. וְאָז לִבְנֵי עַם תַ'מוּד הִדְרַכְנוּ אוֹתָם, וְהֵם בָּחֲרוּ בְּעִוָּרוֹן בִּמְקוֹם הַדְרָכָה, וְתֹאחֲזֵם סַעֲרַת הָעֹנֶשׁ הַמַּשְׁפִּיל בַּאֲשֶׁר עָשׂוּ.

18. וְהִצַּלְנוּ אֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וְיִירְאוּ אֶת אַלְלָה.

קֶטַע 3

19. וּבַיּוֹם שֶׁאוֹיְבֵי אַלְלָה יְקֻבְּצוּ וְיָעָרְכוּ לִקְרַאת הָאֵשׁ,[4]

20. וּבְהַגִּיעָם אֵלֶיהָ יָעִידוּ נֶגְדָּם עֵינֵיהֶם וְאָזְנֵיהֶם וְעוֹרוֹתֵיהֶם בַּאֲשֶׁר עָשׂוּ.

21. אָז יֹאמְרוּ לְעוֹרוֹתֵיהֶם, לָמָּה הֲעִידֹתֶם נֶגְדֵּנוּ? יֹאמְרוּ, אַלְלָה הַמַּדְרִיךְ כָּל דָּבָר הוֹרָה לָנוּ לְהָעִיד, כִּי הוּא בָּרָא אֶתְכֶם בָּרִאשׁוֹנָה וְאֵלָיו תֵּחָזְרוּ,

22. וְלֹא הֱיִיתֶם מִסְתַּתְּרִים אֲשֶׁר לֹא יָעִידוּ נֶגְדְּכֶם אָזְנֵיכֶם וְעֵינֵיכֶם וְעוֹרוֹתֵיכֶם, וְאוּלָם חֲשַׁבְתֶּם כִּי אַלְלָה לֹא יָדַע הַרְבֵּה מֵאֲשֶׁר אַתֶּם עוֹשִׂים?

23. מַחְשָׁבָה זוֹ אֲשֶׁר חֲשַׁבְתֶּם עַל רִבּוֹנְכֶם הָרְסָה אֶתְכֶם וֶהֱיִיתֶם מִן הַמַּפְסִידִים.

---

1. יום אצל הערבים הקדמונים אינו תקופה זמנית מוגדרת במובנים של זמננו אשר היום מוגדר ב 24 שעות.
2. ר' סורת אל-חאקה 69 : 6.
3. ר' סורת אל-חאקה 69 : 7 ; וסורת אל-קמר 54 : 19.
4. ר' סורת מרים 19 : 86 ; וסורת אל-פורקאן 25 : 17.

24. אִם יִתְאַזְּרוּ בְּסַבְלָנוּת, תִּהְיֶה הָאֵשׁ מָעוֹן לָהֶם, וְאִם יְבַקְשׁוּ חֶסֶד לֹא יִהְיוּ מִן הַנַּעֲנִים,

25. וְצֵרַפְנוּ לָהֶם בְּנֵי לְוָיָה אֶת הַשְּׂטָנִים שֶׁקִּשְּׁטוּ לָהֶם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים אֲשֶׁר לִפְנֵיהֶם וְאֶת אֲשֶׁר מֵאֲחוֹרֵיהֶם. בְּצֶדֶק נִגְזוֹר דִּינָם יַחַד עִם אֻמּוֹת שֶׁל שֵׁדִים וּבְנֵי אֱנוֹשׁ אֲשֶׁר קָדְמוּ לָהֶם. הֵם הָיוּ נִפְסָדִים.

קֶטַע 4

26. הַכּוֹפְרִים אָמְרוּ, אַל תַּקְשִׁיבוּ לַקּוּרְאָן הַזֶּה, הָקִימוּ רַעַשׁ תּוֹךְ כְּדֵי קְרִיאָתוֹ, אוּלַי תִּגְבְּרוּ (עַל הַקּוֹרֵא וְלֹא יִשְׁמְעוּ דְּבָרָיו).

27. (עַל דְּבָרָם זֶה) נַטְעִים אֶת הַכּוֹפְרִים עֹנֶשׁ כָּבֵד, וְנַעֲנִישׁ אוֹתָם עַל מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים,

28. זֶה הוּא עֹנֶשׁ אוֹיְבֵי אַלְלָה, הָאֵשׁ. לָהֶם בָּהּ מְגוּרֵי נֶצַח. זֶה עָנְשָׁם עַל הִתְכַּחֲשׁוּתָם לְאוֹתוֹתֵינוּ.

29. וְהַכּוֹפְרִים יֹאמְרוּ, רִבּוֹנֵנוּ! הַרְאֵה לָנוּ אֶת הַשֵּׁדִים וּבְנֵי הָאֱנוֹשׁ אֲשֶׁר הִתְעוּ אוֹתָנוּ, לְמַעַן נָשִׂים אוֹתָם תַּחַת רַגְלֵינוּ וְנַשְׁפִּילֵם.

30. אוּלָם אֵלֶּה אֲשֶׁר תָּמִיד אָמְרוּ, כִּי אַלְלָה הוּא רִבּוֹנֵנוּ, וְהָיוּ יְשָׁרִים, אֲלֵיהֶם יֵרְדוּ הַמַּלְאָכִים (בִּשְׁעַת מוֹתָם) וְיֹאמְרוּ לָהֶם, אַל תִּירְאוּ וְאַל תִּתְעַצְּבוּ וְהִתְבַּשְּׂרוּ בַּגַּן שֶׁהֻבְטַח לָכֶם,

31. אֲנַחְנוּ הַמְּגִנִּים שֶׁלָּכֶם בָּעוֹלָם הַזֶּה, וּבָעוֹלָם הַבָּא. וּבַגַּן יִהְיֶה לָכֶם כָּל מַה שֶּׁתְּאַוֶּה נַפְשׁוֹתֵיכֶם וְכָל מַה שֶּׁתִּרְצוּ,

32. קַבָּלַת פָּנִים וְכָבוֹד מֵאֵת הַסּוֹלֵחַ וְהָרַחוּם.

קֶטַע 5

33. וּמַה טּוֹב יוֹתֵר מִדְּבָרָיו שֶׁל אָדָם הַמַּזְמִין אֲחֵרִים אֶל אַלְלָה וְעוֹשֶׂה טוֹב וְאוֹמֵר, אֲנִי מִן הַמֻּסְלְמִים.

34. לֹא יִשְׁווּ הַטּוֹבָה וְהָרָעָה, שַׁלֵּם טוֹבָה תַּחַת רָעָה,[1] וְאָז יֵהָפֵךְ אוֹיִבְךָ לְיָדִיד מְקוֹרָב לְךָ וְאִישׁ אֱמוּנִים.

35. אוּלָם אֵין מִדָּה זֹאת מֻשֶּׂגֶת אֶלָּא עַל יְדֵי בַּעֲלֵי סַבְלָנוּת וְעֵרֶךְ גָּדוֹל,

36. וְאִם יִתְקֹף אוֹתְךָ פִּתּוּי מִן הַשָּׂטָן (לֹא לַעֲשׂוֹת אֶת הַדְּבָרִים הַטּוֹבִים הָאֵלֶּה)? בַּקֵּשׁ מַחֲסֶה בְּאַלְלָה, כִּי הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.[2]

---

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 96.
2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 199 - 200 ; וסורת אל-מואמנון 23 : 97 - 98.

37. וּמֵאוֹתוֹתָיו, הַלַּיְלָה וְהַיּוֹם וְהַשֶּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ. אַל תִּסְגְּדוּ לֹא לַשֶּׁמֶשׁ וְלֹא לַיָּרֵחַ וְסִגְדוּ לְאַלְלָּה אֲשֶׁר יָצַר אוֹתָם. אִם אַתֶּם עוֹבְדִים אוֹתוֹ.

38. וְאִם יִתְנַשְּׂאוּ (מֵעָבְדוֹ), הִנֵּה אֵלֶּה (הַמַּלְאָכִים) אֲשֶׁר אֶת רִבּוֹנְךָ מְשַׁבְּחִים אוֹתוֹ לַיְלָה וְיוֹם וְלֹא יִמְאֲסוּ.

39. וּמֵאוֹתוֹתָיו, הִנְּךָ רוֹאֶה אֶת הָאֲדָמָה צְחִיחָה. וְכַאֲשֶׁר נוֹרִיד עָלֶיהָ אֶת הַמַּיִם הִיא חַיָּה וּמִתְפַּתַּחַת (וּמַצְמִיחָה גְּדוּלִים). אַלְלָּה הַמְּחַיֶּה אֲדָמָה כָּזוֹ יְחַיֶּה גַּם אֶת הַמֵּתִים כִּי הוּא הַכֹּל-יָכוֹל.

40. אָכֵן אֵלֶּה אֲשֶׁר יִכְפְּרוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ לֹא יֵעָלְמוּ מֵעֵינֵינוּ. מִי יוֹתֵר טוֹב? זֶה אֲשֶׁר יֻשְׁלַךְ אֶל הָאֵשׁ, אוֹ זֶה אֲשֶׁר יָבוֹא בְּבִטְחָה בְּיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים? עֲשׂוּ כִּרְצוֹנְכֶם כִּי הוּא רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.

41. אָכֵן אֵלֶּה אֲשֶׁר כִּחֲשׁוּ לְאַזְהָרָה (הַקּוּרְאָן) כַּאֲשֶׁר בָּאָה אֲלֵיהֶם (יֵעָנְשׁוּ בְּיוֹם הַדִּין). וְאָכֵן הוּא סֵפֶר רַב-עָצְמָה,

42. לֹא יָבוֹא בּוֹ הַשֶּׁקֶר לֹא מִלְּפָנָיו וְלֹא מֵאַחֲרָיו, הוּא הוּרַד מִן הַשָּׁמַיִם מֵאֵת הֶחָכָם וְרַב-תִּפְאֶרֶת.

43. כָּל אֲשֶׁר יֹאמְרוּ לְךָ, כְּבָר נֶאֱמַר לַשְּׁלִיחִים אֲשֶׁר הָיוּ לְפָנֶיךָ, רִבּוֹנְךָ הוּא אָמְנָם רַב-סְלִיחָה אוּלָם גַּם רַב-עֹנֶשׁ מַכְאִיב.

44. לוּ הוֹרַדְנוּ אֶת הַקּוּרְאָן בְּשָׂפָה זָרָה,[1] הָיוּ אוֹמְרִים, לָמָּה לֹא פּוֹרְשׁוּ אוֹתוֹתָיו (בַּעֲרָבִית)? (סֵפֶר) בְּשָׂפָה זָרָה (וְנָבִיא) עֲרָבִי? אֱמֹר, לַמַּאֲמִינִים הוּא הַדְרָכָה וּמַרְפֵּא, וְאֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יַאֲמִינוּ כָּבְדוּ אָזְנֵיהֶם מִשְּׁמוֹעַ, עִוָּרוֹן הוּא עֲלֵיהֶם.[2] אֵלֶּה כְּמִי שֶׁקּוֹרְאִים אֲלֵיהֶם מִמָּקוֹם רָחוֹק.

קֶטַע 6

45. כְּבָר נָתַנּוּ אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) לְמוּסָא, וְאוּלָם נֶחְלְקוּ בּוֹ. וְלוּלֵא הַחְלָטָה קוֹדֶמֶת מֵרִבּוֹנְךָ הָיָה כְּבָר פּוֹסֵק בְּחִלּוּקֵי הַדֵּעוֹת שֶׁבֵּינֵיהֶם. הֵם אָכֵן מְעוֹרְרִים בּוֹ (בַּקּוּרְאָן) סְפֵקוֹת.

46. הָעוֹשֶׂה טוֹב מֵיטִיב לְעַצְמוֹ וְהָעוֹשֶׂה רַע מַזִּיק לְעַצְמוֹ, וְאֵין רִבּוֹנְךָ מְקַפֵּחַ אֶת עֲבָדָיו.

---

1. ר' סורת אנ-נחל 16 : 103 ; וסורת אש-שועראי 26 : 198 - 199.
2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 171 ; וסורת אל-אסראי 17 : 82.

חלק 25

47. אֵלָיו תָּשׁוּב דַּעַת «שְׁעַת הַדִּין».[1] אֵין פְּרִי אֲשֶׁר יֵצֵא מֵעֲטִיפָיו,[2] וְאֵין נְקֵבָה הֶרָה אוֹ יוֹלֶדֶת אִם לֹא בְּדַעְתּוֹ.[3] בְּיוֹם אֲשֶׁר יִקְרָא (אַלְלָה) אֲלֵיהֶם (לַפַּגָנִיִּים), «הֵיכָן שֻׁתָּפַי?» יֹאמְרוּ, «מוֹדִיעִים אֲנַחְנוּ אוֹתְךָ, אֵין בֵּינֵינוּ מִי שֶׁיָּעִיד».

48. וְזָנְחוּ אוֹתָם (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר הָיוּ קוֹרְאִים אֲלֵיהֶם לִפְנֵי כֵן, וְרָאוּ כִּי אֵין לָהֶם מִפְלָט.

49. אֵין בֶּן אָדָם מִתְעַיֵּף לְבַקֵּשׁ טוֹב לְעַצְמוֹ, אַךְ כְּשֶׁפּוֹגַעַת בּוֹ רָעָה הוּא מְמַהֵר לְהִתְיָאֵשׁ וּלְאַבֵּד תִּקְוָה.

50. וְאִם נַטְעִים אוֹתוֹ מֵרַחֲמֵינוּ אַחֲרֵי שֶׁפָּגְעָה בּוֹ צָרָה, יֹאמַר, זוֹ לִי, וְאֵינִי חוֹשֵׁב כִּי «שְׁעַת הַדִּין» תָּקוּם, אִם אֲנִי אָשׁוּב אֶל רִבּוֹנִי, תִּהְיֶה לִי אֶצְלוֹ הַטּוֹבָה בְּיוֹתֵר. אַךְ אֲנַחְנוּ נוֹדִיעַ לַכּוֹפְרִים עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ, וְנַטְעִים אוֹתָם עֹנֶשׁ קָשֶׁה.

51. כְּשֶׁאֲנַחְנוּ נוֹטִים חֶסֶד לְאָדָם הוּא סוֹטֶה, אַךְ כְּשֶׁהַצָּרָה פּוֹגַעַת בּוֹ הוּא בַּעַל תְּפִלָּה רַבָּה.[4]

52. אֱמֹר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל זֶה שֶׁאִם הַקּוּרְאָן הוּא מֵאַלְלָה וְאַתֶּם כְּפַרְתֶּם בּוֹ, הֲיֵשׁ תּוֹעֶה גָּדוֹל יוֹתֵר מִן הַמַּפְלִיגִים בַּמַּחְלוֹקֶת?

53. אָנוּ נַרְאֶה לַכּוֹפְרִים אֶת אוֹתוֹתֵינוּ בְּכָל פִּנּוֹת הָאָרֶץ וּבָהֶם עַצְמָם, עַד שֶׁתִּתְבָּרֵר לָהֶם הָאֱמֶת. הַאִם לֹא מַסְפִּיק לָהֶם שֶׁאַלְלָה עֵד לְכָל דָּבָר?[5]

54. הֵם מַטִּילִים סָפֵק בַּפְּגִישָׁה עִם רִבּוֹנָם, אַךְ הוּא מַקִּיף (שׁוֹלֵט) בְּכָל דָּבָר.

---

1. שעת הדין מתי תבוא.
2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 59.
3. ר' סורת אר-רעד 13: 8.
4. ר' סורת יונוס 10: 12.
5. ר' סורת אנ-נסאי 4: 166.

42

סוּרַת אַשְּ-שׁוּרָא
הַהִתְיַיעֲצוּת בֵּין הַמּוּסְלְמִים

סורה זו נקראת «אַשְּ-שׁוּרָא, הַהִתְיַיעֲצוּת» משום שאללה תאר את המאמינים בתוארי כבוד מעולים, מביניהם «אַשְּ-שׁוּרָא, הַהִתְיַיעֲצוּת» בכל ענייניהם הצבוריים. ר' פ' 38. זו הפעם היחידה שהמונח «שׁוּרָא» נזכר בקוראן, אבל הפועל «ושאורהום פי אל-אמר, והתיעץ אתם בעניין», נזכר בסורת אאל עמראן 3 : 159. והביטוי «תשאור, התיעצות» נזכר בסורת אל-בקרה 2 : 233. הורדה במכה אחרי סורת פוצלת 41, ופסוקיה חמישים ושלושה. קיבלה את שמה «הַהִתְיַיעֲצוּת» מפסוק שלושים ושמונה.

סוּרַת אַשְׁ-שׁוּרָא 42

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. ח. מ.
2. ע. ס. ק.[1]
3. כְּפִי שֶׁאַלְלָה הָעִזּוּז וְהֶחָכָם הוֹרִיד אֵלֶיךָ (הַקּוּרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם, הוּא הוֹרִיד (סְפָרִים וּמְגִלּוֹת) לַנְּבִיאִים שֶׁקָּדְמוּ לְךָ.
4. לוֹ כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ וְהוּא הָעֶלְיוֹן וְהֶעָצוּם.
5. כִּמְעַט יִקָּרְעוּ הַשָּׁמַיִם מֵעֲלֵיהֶם (מֵעָצְמַת אַלְלָה), וְהַמַּלְאָכִים יְשַׁבְּחוּ בִּתְהִלַּת אַלְלָה וּמְבַקְשִׁים סְלִיחָה עַל כָּל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ. אָכֵן אַלְלָה סוֹלֵחַ וְרַחוּם.
6. אַךְ אֵלֶּה אֲשֶׁר לָקְחוּ לָהֶם מְגִנִּים מִבַּלְעָדָיו, אַלְלָה מַשְׁגִּיחַ עֲלֵיהֶם. וְלֹא עָלֶיךָ לִשְׁמֹר עֲלֵיהֶם.
7. וְכָךְ גִּלִּינוּ לְךָ קוּרְאָן עֲרָבִי, כְּדֵי שֶׁתַּזְהִיר אֶת אֵם הֶעָרִים (מַכָּה) וְאֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר מִסָּבִיב לָהּ, וְתַזְהִיר מִפְּנֵי יוֹם הָאֲסֵפָה (יוֹם הַדִּין) שֶׁאֵין סָפֵק בּוֹ. חֵלֶק בַּגַּן וְחֵלֶק בְּאֵשׁ הַתַּבְעֵרָה.
8. וְלוּ רָצָה אַלְלָה הָיָה עוֹשֶׂה אוֹתָם אֻמָּה אַחַת,[2] וְאוּלָם הוּא מַכְנִיס לְרַחֲמָיו אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה, וְהַכּוֹפְרִים אֵין לָהֶם כָּל מָגֵן וְכָל מוֹשִׁיעַ.

קֶטַע 2

9. אוֹ לָקְחוּ לָהֶם מִבַּלְעָדָיו מְגִנִּים? הֵן אַלְלָה הוּא הַמָּגֵן, וְהוּא הַמְּחַיֶּה אֶת הַמֵּתִים, וְהוּא הַכֹּל-יָכֹל.
10. וְכָל דָּבָר אֲשֶׁר נֶחְלַקְתֶּם בּוֹ, הִנֵּה דִּינוֹ לְאַלְלָה. זֶה אַלְלָה רִבּוֹנִי, עָלָיו סָמַכְתִּי וְאֵלָיו אָשׁוּב (בְּכָל עִנְיְנֵי חַיַּי),
11. בּוֹרֵא הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, הוּא עָשָׂה לָכֶם בְּנוֹת זוּג מִנַּפְשׁוֹתֵיכֶם, וּמִן הַמִּקְנֶה זוּגוֹת (זָכָר וּנְקֵבָה). יַרְבֶּה אֶתְכֶם עַל יְדֵי (הִזְדַּוְּגוּת אִתָּן). אֵין כָּמוֹהוּ דָּבָר, וְהוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהָרוֹאֶה,

---

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים. עין. סין. קאף.
2. ר׳ סורת אל-מאאידה 5: 48; וסורת הוד 11: 118.

12. אֲשֶׁר בְּיָדוֹ מַפְתְּחוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְהוּא יִתֵּן פַּרְנָסָה בְּשֶׁפַע אוֹ בְּהַגְבָּלָה לַאֲשֶׁר יִרְצֶה.[1] וְהוּא יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

13. חָקַק לָכֶם לַדָּת לְפִי מַה שֶּׁצִּוָּה לְנוּחַ (נֹחַ), וּמַה שֶּׁגִּלִּינוּ לְךָ, וְאֵת אֲשֶׁר צִוִּינוּ אֶת אַבְּרַאהִים וְאֶת מוּסַא וְאֶת עִיסַא. לֵאמֹר, קַיְּמוּ אֶת הַדָּת וְלֹא תִּתְחַלְּקוּ בָּהּ, לַפַּגָּנִיִּים קָשֶׁה לְקַבֵּל אֶת מַה שֶּׁאַתָּה מַצִּיעַ לָהֶם. אַלְלָה יִבְחַר לְקָרֵב אֵלָיו אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה מֵעֲבָדָיו, וּמַדְרִיךְ אֵלָיו אֶת הַחוֹזֵר בִּתְשׁוּבָה.

14. וְלֹא נֶחְלְקוּ (הַפַּגָּנִיִּים) אֶלָּא כַּאֲשֶׁר בָּאָה אֲלֵיהֶם הַדַּעַת מִתּוֹךְ קִנְאָה בֵּינֵיהֶם,[2] וְלוּלֵא הַחְלָטָה קוֹדֶמֶת מֵרִבּוֹנְךָ עַל מוֹעֵד מְסֻיָּם, כְּבָר הָיָה פּוֹסֵק בֵּינֵיהֶם, אֲבָל אֵלֶּה שֶׁיָּרְשׁוּ אֶת הַסֵּפֶר[3] מֵאַחוֹרֵיהֶם קַיָּמוֹת סְפֵקוֹת וַחֲשָׁדוֹת בְּיַחַס אֵלָיו (הָאִסְלָאם).

15. וּלְזֹאת קְרָא אֵפוֹא (לַעֲבוֹדַת אַלְלָה) וַעֲמֹד הָכֵן כַּאֲשֶׁר צֻוֵּיתָ,[4] וְאַל תֵּלֵךְ אַחֲרֵי נְטִיּוֹתֵיהֶם. וֶאֱמֹר, מַאֲמִין אֲנִי בְּכָל סֵפֶר אֲשֶׁר הוֹרִיד אַלְלָה מִן הַשָּׁמַיִם, וְנִצְטַוֵּיתִי לִנְהֹג בְּצֶדֶק בֵּינֵיכֶם. אַלְלָה רִבּוֹנֵנוּ וְרִבּוֹנְכֶם, לָנוּ מַעֲשֵׂינוּ וְלָכֶם מַעֲשֵׂיכֶם.[5] וְאֵין כָּל תּוֹכָחוֹת בֵּינֵינוּ וּבֵינֵיכֶם. אַלְלָה יֶאֱסֹף אוֹתָנוּ יַחְדָּו, כִּי סוֹף כֻּלָּם לָשׁוּב אֵלָיו.

16. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר יִתְוַכְּחוּ בִּדְבַר אַלְלָה אַחֲרֵי שֶׁנַּעֲנוּ לוֹ, טַעֲנָתָם בְּטֵלָה אֵצֶל רִבּוֹנָם. עֲלֵיהֶם הַזַּעַם שֶׁל אַלְלָה, וְצָפוּי לָהֶם עֹנֶשׁ כָּבֵד.

17. אַלְלָה הוּא אֲשֶׁר הוֹרִיד אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוּרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם בֶּאֱמֶת, וְהוֹרִיד אֶת הַמֹּאזְנַיִם,[6] וּמִנַּיִן לְךָ לָדַעַת שֶׁשְּׁעַת הַדִּין קְרוֹבָה?

18. אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא מַאֲמִינִים בָּהּ (שְׁעַת הַדִּין) יְבַקְשׁוּ לְהָחִישָׁהּ, וְאוּלָם הַמַּאֲמִינִים בָּהּ מְלֵאִים פַּחַד מִמֶּנָּה וְיוֹדְעִים כִּי הִיא אֱמֶת. אֲבָל אֵלֶּה הַמִּתְוַכְּחִים בִּדְבַר שְׁעַת הַדִּין אָכֵן הֵם בִּתְעִיָּה רְחוֹקָה מְאוֹד (מִן הָאֱמֶת).

קֶטַע 3

19. אַלְלָה רַב-חֶסֶד לַעֲבָדָיו וְהוּא מְפַרְנֵס אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה וְהוּא הֶחָזָק וְהָעִזּוּז.

20. כָּל הֶחָפֵץ בַּזֶּרַע שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא, נַרְבֶּה לוֹ אֶת זַרְעוֹ, וְכָל הֶחָפֵץ בְּזֶרַע הָעוֹלָם הַזֶּה, נִתֵּן לוֹ אוֹתוֹ, וְאֵין לוֹ חֵלֶק בָּעוֹלָם הַבָּא.

---

1. ר' סורת אז-זומר 39 : 52.
2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 19.
3. הכוונה היא ליהודים ולנוצרים.
4. ר' סורת הוד 11 : 112.
5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 139.
6. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 5 - 7 ; וסורת אל-חדיד 57 : 25.

21. הַאֻמְנָם יֵשׁ לָהֶם שֻׁתָּפִים אֲשֶׁר חָקְקוּ לָהֶם מִן הַדָּת מַה שֶּׁלֹּא הִרְשָׁה אַלְלָה? לוּלֵא דְּבַר הַפְּסִיקָה (שֶׁפָּסַק אַלְלָה לִדְחוֹת אֶת עָנְשָׁם), אָז הָיָה נֶחְרַץ הַדָּבָר בֵּינֵיהֶם, וְהַכּוֹפְרִים מְחַכֶּה לָהֶם עֹנֶשׁ מַכְאִיב.

22. עוֹד תִּרְאֶה אֶת הַכּוֹפְרִים מְלֵאִים פַּחַד מִפְּנֵי מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, בְּבוֹא הָעֹנֶשׁ עֲלֵיהֶם, וְהוּא יִפֹּל עֲלֵיהֶם. אֲבָל הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב בְּגַנֵּי עֵדֶן, כָּל מַה שֶּׁיִּרְצוּ שָׁמוּר לָהֶם אֵצֶל רִבּוֹנָם. זֶה הַחֶסֶד הַגָּדוֹל.

23. זֶה הוּא אֲשֶׁר יְבַשֵּׂר בּוֹ אַלְלָה לְעוֹבְדָיו אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וְיַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב. אֱמֹר, לֹא אֶשְׁאַל מֵאִתְּכֶם שָׂכָר עַל זֶה, אֶלָּא יַחֲסֵי יְדִידוּת שֶׁל קִרְבַת מִשְׁפָּחָה. וּמִי שֶׁיַּעֲשֶׂה מַעֲשֶׂה טוֹב נַכְפִּיל לוֹ אוֹתוֹ. כִּי אַלְלָה סוֹלֵחַ וּמַכִּיר לַעֲבָדָיו טוֹבָה.

24. הַאִם (הַכּוֹפְרִים) אוֹמְרִים, הוּא מַמְצִיא שְׁקָרִים עַל אַלְלָה? אִם יִרְצֶה אַלְלָה, יַחְתֹּם עַל לִבְּךָ. אַלְלָה מוֹחֶה אֶת הַשֶּׁקֶר וּמְקַיֵּם אֶת הָאֱמֶת בִּדְבָרָיו, כִּי הוּא יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר בַּלְּבָבוֹת,

25. וְהוּא מְקַבֵּל אֶת הַחוֹזְרִים בִּתְשׁוּבָה מֵעֲבָדָיו וְסוֹלֵחַ עַל הַמַּעֲשִׂים הָרָעִים, וְיוֹדֵעַ אֶת כָּל אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ,

קֶטַע 4

26. וְהוּא נַעֲנֶה לְבַקָּשׁוֹת הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב וְיַעֲנִיק לָהֶם מֵחַסְדּוֹ, וְאוּלָם לַכּוֹפְרִים צָפוּי עֹנֶשׁ קָשֶׁה.

27. אִלּוּ הָיָה אַלְלָה מְפַרְנֵס אֶת עֲבָדָיו בְּשֶׁפַע, אָז הָיוּ נוֹהֲגִים בְּעַזּוּת בָּאָרֶץ וְעוֹשְׁקִים זֶה אֶת זֶה, וְאוּלָם יוֹרִיד בְּמִדָּה קְצוּבָה אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה, כִּי הוּא בָּקִיא וּמַבְחִין בַּעֲבָדָיו.

28. וְהוּא הַמּוֹרִיד גִּשְׁמֵי בְּרָכָה אַחֲרֵי שֶׁהֵם נוֹאֲשׁוּ, וּמֵפִיץ אֶת רַחֲמָיו, וְהוּא הַמֵּגֵן וְרַב-הַתִּפְאֶרֶת.

29. וּמֵאוֹתוֹתָיו בְּרִיאַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְהַיְּצוּרִים אֲשֶׁר הֵפִיץ בָּהֶם מִכָּל חַי. וְהוּא יָכֹל לְאָסְפָם כֻּלָּם אֵלָיו אִם יִרְצֶה.

30. כָּל אָסוֹן אֲשֶׁר יִפְגַּע בָּכֶם, הוּא כְּתוֹצָאָה מִמַּעֲשֵׂה יְדֵיכֶם, וְיִסְלַח עַל מַעֲשִׂים רַבִּים.

31. אֵין בְּכוֹחֲכֶם לְהִתְנַגֵּד (לְאַלְלָה) בָּאָרֶץ, וְאֵין לָכֶם זוּלָתוֹ מֵגֵן אוֹ עוֹזֵר.

32. וּמֵאוֹתוֹתָיו הָאֳנִיּוֹת הַשָּׁטוֹת בַּיָּם כֶּהָרִים,

קֶטַע 5

33. אִם יִרְצֶה, יַשְׁבִּית אֶת הָרוּחַ וְאָז תִּשָּׁאַרְנָה בְּלֹא תְּנוּעָה עַל פְּנֵי הַיָּם, וּבָזֶה לֶקַח לְבַעֲלֵי סַבְלָנוּת מַכִּירֵי תּוֹדָה.

34. אוֹ יַטְבִּיעַ אוֹתָן עֵקֶב מַעֲשֵׂי בַּעֲלֵיהֶם (הָרָעִים) וְיִסְלַח לְרַבִּים.

35. לְמַעַן יֵדְעוּ הַמִּתְוַכְּחִים נֶגֶד אוֹתוֹתֵינוּ כִּי אֵין לָהֶם מִפְלָט.

36. כָּל מַה שֶּׁהֳעֲנַק לָכֶם הוּא תַּעֲנוּג מֵחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, אַךְ מַה שֶּׁאֵצֶל אַלְלָה הוּא טוֹב וְנִצְחִי לַמַּאֲמִינִים הַסּוֹמְכִים עַל רִבּוֹנָם,

37. וְאֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר יִתְרַחֲקוּ מִן הַחֲטָאִים הַגְּדוֹלִים וְהַתּוֹעֵבוֹת, וַאֲשֶׁר בְּכַעֲסָם יִסְלְחוּ,

38. וַאֲשֶׁר נַעֲנִים לְרִבּוֹנָם, וּמְקַיְּמִים אֶת הַתְּפִלָּה, וּמַחְלִיטִים עַל עִנְיְנֵיהֶם לְפִי הִתְיַעֲצוּת בֵּינֵיהֶם וּמוֹצִיאִים מִמַּה שֶּׁהֶעֱנַקְנוּ לָהֶם (כִּצְדָקָה),

39. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר אִם פּוֹגְעִים בָּהֶם לְרָעָה, יוֹשִׁיעוּ לְעַצְמָם,

40. וּגְמוּל רָעָה רָעָה כָּמוֹהָ.[1] אַךְ מִי שֶׁיִּסְלַח וְיַשְׁלִים, שְׂכָרוֹ עַל אַלְלָה, כִּי הוּא אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הָעוֹשְׁקִים.

41. אַךְ מִי שֶׁמּוֹשִׁיעַ לְנַפְשׁוֹ בַּכֹּחַ נֶגֶד עוֹשְׁקוֹ אֵין אַחְרָיוּת עָלָיו,

42. אָכֵן הָאַחְרָיוּת רַק עַל אֵלֶּה אֲשֶׁר יַעַשְׁקוּ אֶת בְּנֵי הָאָדָם וְיַשְׁחִיתוּ עַל הָאָרֶץ בְּלִי צֶדֶק, אֵלֶּה צָפוּי לָהֶם עֹנֶשׁ מַכְאִיב,

43. וּמִי שֶׁיִּתְאַזֵּר בְּסַבְלָנוּת וְיִסְלַח עַל פְּגִיעָה בּוֹ, אָכֵן זֶה הוּא מִן הַמַּעֲשִׂים הַמְּעֻלִּים וְהַמְּקֻבָּלִים אֵצֶל אַלְלָה.

44. כָּל מִי שֶׁיַּתְעֵהוּ אַלְלָה, לֹא יִהְיֶה לוֹ מוֹשִׁיעַ. וְתִרְאֶה אֶת הַפּוֹשְׁעִים כַּאֲשֶׁר יִרְאוּ אֶת הָעֹנֶשׁ יֹאמְרוּ, הַאִם יֵשׁ דֶּרֶךְ כָּל שֶׁהִיא לָשׁוּב (לָעוֹלָם הַזֶּה)?[2]

קֶטַע 6

45. וְתִרְאֶה אוֹתָם מֻצָּגִים לִקְרַאת (הַגֵּיהִנֹּם), וְהֵם נִכְנָעִים מִן הַהַשְׁפָּלָה וּמַבִּיטִים אֵלֶיהָ מִן הַצַּד בְּסֵתֶר. אַךְ הַמַּאֲמִינִים אוֹמְרִים, אֵלֶּה הֵם הַמַּפְסִידִים שֶׁאִבְּדוּ אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם וּמִשְׁפְּחוֹתֵיהֶם בְּיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים. הַכּוֹפְרִים יִהְיוּ נְתוּנִים בְּעֹנֶשׁ נִצְחִי.

46. וְלֹא יָקוּמוּ לָהֶם מְגִנִּים אֲשֶׁר יְסַיְּעוּ לָהֶם מִפְּנֵי אַלְלָה. וַאֲשֶׁר יַתְעֶה אַלְלָה אֵין לוֹ כָּל שְׁבִיל (לְהַגִּיעַ אֶל הָאֱמֶת בָּעוֹלָם הַזֶּה).

---

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 160.
2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 27 - 28.

47. (הוֹי הַכּוֹפְרִים), הֵעָנוּ לְרִבּוֹנְכֶם לִפְנֵי שֶׁיָּבוֹא יוֹם מֵאֵת אַלְלָה שֶׁאִי אֶפְשָׁר לִמְנֹעַ בּוֹאוֹ. אֵין לָכֶם כָּל מִקְלָט בַּיּוֹם הַהוּא, וְלֹא תּוּכְלוּ לְהִסְתַּתֵּר.[1]

48. וְאִם יִפְנוּ עֹרֶף, הִנֵּה לֹא שְׁלַחְנוּ אוֹתְךָ לִשְׁמֹר עֲלֵיהֶם.[2] אֵין עָלֶיךָ אֶלָּא לְהַזְהִיר אוֹתָם.[3] כְּכָל שֶׁנַּטְעִים אֶת הָאָדָם מֵרַחֲמֵינוּ, כֵּן יִשְׂמַח, אַךְ אִם אַחַר כָּךְ תִּפְגַּע בָּהֶם רָעָה בַּאֲשֶׁר קִדְּמוּ יְדֵיהֶם לַעֲשׂוֹת, אָז הָאָדָם כּוֹפֵר בּוֹ.

49. לְאַלְלָה מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, יִבְרָא אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה, וּמַעֲנִיק לְמִי שֶׁיִּרְצֶה נְקֵבוֹת, וּמַעֲנִיק לְמִי שֶׁיִּרְצֶה זְכָרִים,

50. אוֹ יִתֵּן לָהֶם מִשְּׁנֵי הַמִּינִים, זְכָרִים וּנְקֵבוֹת, וִיעַקֵּר אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה, כִּי הוּא יוֹדֵעַ וְיָכוֹל.

51. אַלְלָה לֹא יְדַבֵּר לָאָדָם אֶלָּא בְּהִתְגַּלּוּת אוֹ מֵאֲחוֹרֵי מָסָךְ, אוֹ יִשְׁלַח שָׁלִיחַ (מַלְאָךְ כְּמוֹ גִ'בְּרִיל) יְגַלֶּה בִּרְשׁוּתוֹ שֶׁל אַלְלָה (אֶת מַה שֶּׁאַלְלָה רוֹצֶה לְגַלּוֹת), כִּי הוּא עֶלְיוֹן וְחָכָם.

52. כָּךְ גִּלִּינוּ לְךָ רוּחַ מֵאִתָּנוּ (הַקּוּרְאָן). לֹא הָיִיתָ יוֹדֵעַ (לִפְנֵי כֵן) מַה הוּא הַסֵּפֶר וּמַה הִיא הָאֱמוּנָה, וְאוּלָם עָשִׂינוּ אוֹתוֹ לְאוֹר אֲשֶׁר בּוֹ נַדְרִיךְ אֶת אֲשֶׁר נִרְצֶה מִבֵּין עֲבָדֵינוּ, וְאַתָּה תַּדְרִיךְ בּוֹ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר,

53. דַּרְכּוֹ שֶׁל אַלְלָה אֲשֶׁר לוֹ כָּל מַה שֶּׁבַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ. וְאֶל אַלְלָה חוֹזְרִים כָּל הַדְּבָרִים.

---

1. ר' סורת אל-קיאמה 75: 10 - 12.
2. ר' סורת אל-בקרה 2: 272.
3. ר' סורת אר-רעד 13: 40.

43

סוּרַת אַזְ-זוּחְ'רוּף

הַקִּשּׁוּטִים

סורה זו נקראת «אַזְ-זוּחְ'רוּף, הַקִּשּׁוּטִים» משום שמונח זה נזכר בה. ר' פ' 35. אומנם המונח הזה נזכר בעוד סורות.

ר' למשל סורת אל-אנעאם 6 : 112, וסורת יונוס 10 : 24, וסורת אל-אסראי 17 : 93. הסיבה היא, המושג «זוח'רוף» בסורה זו בא כדי להשוות בין קישוטי חיי העולם הזה הארעיים וקישוטי העולם הבא הנצחיים.

הורדה במכה אחרי סורת אש-שורא 42, ופסוקיה שמונים ותשעה. קיבלה את שמה «הַקִּשּׁוּטִים» מפסוק שלושים וחמשה.

סוּרַת אַזְ-זוּחְ׳רוּף 43

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. ח. מ.[1]
2. אֶשָּׁבַע בַּסֵּפֶר (הַקּוּרְאָן) הַגָּלוּי!
3. אָכֵן הוֹרַדְנוּ אוֹתוֹ מִן הַשָּׁמַיִם קוּרְאָן עֲרָבִי לְמַעַן תַּשְׂכִּילוּ,[2]
4. וְאָכֵן הוּא בְּאֵם הַסֵּפֶר[3] אֶצְלֵנוּ עֶלְיוֹן וְחָכָם (כֻּלּוֹ חָכְמָה).
5. הַאִם תַּחְשְׁבוּ שֶׁנַּפְסִיק לְהוֹרִיד אֶת הַהַזְהָרָה (הַקּוּרְאָן) עֲלֵיכֶם מִן הַשָּׁמַיִם, וְנִמְנַע מִכֶּם, כֵּיוָן הֱיוֹתְכֶם עַם מַגְזִימִים (בְּאִי אֱמוּנָה)?
6. וְכַמָּה רַבִּים הַנְּבִיאִים שֶׁשָּׁלַחְנוּ אַל (הָעַמִּים) הָרִאשׁוֹנִים,
7. אַךְ לֹא בָּא אֲלֵיהֶם נָבִיא אֶלָּא שֶׁלָּעֲגוּ לוֹ,
8. וְלָכֵן הִשְׁמַדְנוּ עַמִּים חֲזָקִים מֵהֶם (מֵאַנְשֵׁי מַכָּה), וּכְבָר עָבַר מְשָׁלָם שֶׁל הָרִאשׁוֹנִים.
9. וְאִם תִּשְׁאַל אוֹתָם, מִי בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ? יֹאמְרוּ, בָּרָא אוֹתָם הָעִזּוּז וְהַיּוֹדֵעַ,
10. אֲשֶׁר בָּרָא לָכֶם אֶת הָאָרֶץ לְמִשְׁכָּן, וְסָלַל לָכֶם בָּהּ מְסִלּוֹת לְמַעַן תֵּלְכוּ בַּדֶּרֶךְ נְכוֹנָה,[4]
11. וְהוּא אֲשֶׁר הוֹרִיד אֶת הַמַּיִם מִן הַשָּׁמַיִם בְּמִדָּה קְצוּבָה וְנַחֲיֶה בָּהֶם אֲדָמָה מֵתָה, כָּזֹאת תּוּצְאוּ (מִן הַקְּבָרִים בְּיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים),
12. וְהוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַמִּינִים כֻּלָּם, וְעָשָׂה לָכֶם מִן הָאֳנִיּוֹת וְהַבְּהֵמוֹת אֲשֶׁר תִּרְכְּבוּ עֲלֵיהֶם,
13. כְּדֵי שֶׁתִּרְכְּבוּ עֲלֵיהֶם וְתִזְכְּרוּ אֶת חֶסֶד רִבּוֹנְכֶם בְּשָׁעָה שֶׁתִּרְכְּבוּ עֲלֵיהֶם וְתֹאמְרוּ, הַשֶּׁבַח לְאַלְלָה אֲשֶׁר הִכְנִיעַ לָנוּ אֶת זֶה, כִּי אֲנַחְנוּ לֹא הָיִינוּ מַצְלִיחִים בַּזֶּה (בְּכוֹחֵנוּ),

---

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים.
2. ר׳ סורת אש-שועראי 26: 195.
3. אום אל-כתאב = אם הספר שבשמים. ר׳ סורת אר-רעד 13: 39.
4. ר׳ סורת טא. הא 20: 53.

14. וְאָכֵן אֲנַחְנוּ נָשׁוּב אֶל רִבּוֹנֵנוּ.[1]

15. הֵם (הַכּוֹפְרִים) עָשׂוּ לוֹ מֵעֲבָדָיו חֵלֶק (בְּאוֹמְרָם שֶׁהַמַּלְאָכִים הֵם בְּנוֹת אַלְלָה), אָכֵן הָאָדָם כּוֹפֵר גָּלוּי.[2]

קֶטַע 2

16. הַאִם לָקַח לוֹ מֵאֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַבָּנוֹת, וּבֵרֵךְ אֶתְכֶם בַּבָּנִים?[3]

17. וְאָכֵן בְּהִתְבַּשֵּׂר אִישׁ מֵהֶם בַּזֶּה אֲשֶׁר טָעֲנוּ לְרַחְמָן (הַבָּנוֹת), קוֹדְרוֹת פָּנָיו וְהִתְמַלֵּא בְּכַעַס.[4]

18. מֵהַסּוּג שֶׁמְּגַדְּלִים אוֹתָן בַּקִּשּׁוּטִים בַּעֲדִינוּת שֶׁאֵינָהּ מוֹעִילָה לְעַצְמָהּ בָּרִיב.

19. הֵם טָעֲנוּ שֶׁהַמַּלְאָכִים עוֹבְדֵי הָרַחְמָן הֵם נְקֵבוֹת. הַאִם הָיוּ עֵדֵי רְאִיָּה בִּבְרִיאָתָם? עֵדוּתָם תֵּרָשֵׁם, וְהֵם עוֹד יִשָּׁאֲלוּ (עַל זֶה בְּיוֹם הַדִּין).

20. וְעוֹד הֵם אוֹמְרִים, לוּ רָצָה הָרַחְמָן לֹא עָבַדְנוּ אוֹתָם (הָאֱלִילִים). אוּלָם אֵין לָהֶם כָּל דַּעַת בַּדָּבָר הַזֶּה, וְהֵם רַק מְנַחֲשִׁים.

21. הַאִם נָתַנּוּ לָהֶם לִפְנֵי כֵן סֵפֶר אֲשֶׁר בּוֹ הֵם מַחְזִיקִים?

22. אַדְּרַבָּא, כִּי הֵם אָמְרוּ, מָצָאנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ נוֹהֲגִים לְפִי מִנְהָג מְסֻיָּם וַאֲנַחְנוּ נוֹהֲגִים בְּעִקְבוֹתֵיהֶם.

23. אָכֵן לֹא שָׁלַחְנוּ לְפָנֶיךָ כָּל מַזְהִיר בָּעִיר, אֶלָּא אָמְרוּ מַנְהִיגֶיהָ, מָצָאנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ נוֹהֲגִים לְפִי מִנְהָג מְסֻיָּם וַאֲנַחְנוּ הוֹלְכִים בְּעִקְבוֹתֵיהֶם.

24. אֱמֹר, וַאֲפִלּוּ אִם אָבִיא לָכֶם (מֵרִבּוֹנְכֶם) דֶּרֶךְ יְשָׁרָה מִדֶּרֶךְ אֲבוֹתֵיכֶם? אָמְרוּ, כּוֹפְרִים אֲנַחְנוּ בַּאֲשֶׁר נִשְׁלַחְתֶּם בּוֹ.

25. לָכֵן, הִתְנַקַּמְנוּ בָּהֶם, וּרְאֵה מֶה הָיָה סוֹף הַמִּתְכַּחֲשִׁים.

קֶטַע 3

26. בֶּאֱמוֹר אֶבְּרַאהִים לְאָבִיו וּבְנֵי עַמּוֹ, אֲנִי מִתְנַעֵר וּפָטוּר מִמַּה שֶּׁאַתֶּם עוֹבְדִים,

27. (אֲנִי עוֹבֵד) רַק אֶת זֶה אֲשֶׁר בְּרָאַנִי וְהוּא יַדְרִיכֵנִי.

28. וְהִשְׁאִיר זֹאת (אֶבְּרַאהִים) כְּאִמְרָה קַיֶּמֶת בְּתוֹךְ צֶאֱצָאָיו לְמַעַן יָשׁוּבוּ (אֶל עֲבוֹדַת רִבּוֹנָם).

29. אֲנִי הֶעֱנַקְתִּי לָהֶם וְלַאֲבוֹתֵיהֶם הֲנָאָה מֵחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, עַד שֶׁבָּאָה אֲלֵיהֶם הָאֱמֶת (דַּת הָאִסְלָאם) וְשָׁלִיחַ (מוּחַמַּד) גָּלוּי.

---

1. ר׳ סורת אל-אעראף 7 : 125 ; וסורת אש-שועראׁ 26 : 50.
2. ר׳ סורת אן-נחל 16 : 57. הכופרים מבין הערבים טענו שהמלאכים הם הבנות של אללה.
3. ר׳ סורת אל-אסראׁ 17 : 40.
4. ר׳ סורת אן-נחל 16 : 58.

30. וְכַאֲשֶׁר בָּאָה אֲלֵיהֶם הָאֱמֶת, אָמְרוּ, זֶהוּ כִּשּׁוּף וַאֲנַחְנוּ כּוֹפְרִים בּוֹ.

31. וְאָמְרוּ, לָמָּה לֹא הוּרַד הַקּוּרְאָן הַזֶּה מִן הַשָּׁמַיִם אֶל אִישׁ נִכְבָּד מִשְּׁתֵּי הֶעָרִים?[1]

32. הַאִם הֵם יְחַלְּקוּ רַחֲמֵי רִבּוֹנְךָ (הַנְּבוּאָה)? אֲנַחְנוּ חִלַּקְנוּ בֵּינֵיהֶם אֶת מִחְיָתָם בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְרוֹמַמְנוּ אֲחָדִים מֵהֶם בְּמַעֲלוֹת עַל זוּלָתָם,[2] כְּדֵי שֶׁיְּקַבֵּל כָּל אֶחָד אֶת הַשֵּׁרוּת שֶׁל הָאֲחֵרִים, וְאוּלָם רַחֲמֵי רִבּוֹנְךָ טוֹבִים יוֹתֵר מִכָּל אֲשֶׁר יַאַסְפוּ.

33. וְלוּלֵא שֶׁיִּהְיוּ בְּנֵי הָאָדָם לְאֻמָּה אַחַת (כֻּלָּם כּוֹפְרִים), הָיִינוּ עוֹשִׂים לַמְכַחֲשִׁים בְּרַחְמָן גַּגּוֹת כֶּסֶף לְבָתֵּיהֶם, וְסֻלָּמוֹת יַעֲלוּ בָּהֶם,

34. וּלְבָתֵּיהֶם שְׁעָרִים, וְסַפּוֹת לְנוֹחִיּוֹתֵיהֶם,

35. וְהַכֹּל עִם קִשּׁוּטֵי זָהָב, לַהֲנָאָה זְמַנִּית בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, אַךְ הָעוֹלָם הַבָּא אֵצֶל רִבּוֹנְךָ לַיְּרֵאִים (אוֹתוֹ).

קֶטַע 4

36. לְכָל הַמִּתְעַלֵּם מִזִּכְרוֹ שֶׁל הָרַחְמָן, נַצְמִיד שָׂטָן,

37. הֵם (הַשְּׂטָנִים) מַרְחִיקִים אוֹתָם מִן הַדֶּרֶךְ הַיְּשָׁרָה וְיַחְשְׁבוּ כִּי הֵם מֻדְרָכִים.

38. אוּלָם כַּאֲשֶׁר יַגִּיעַ אֵלֵינוּ יַגִּיד (הַכּוֹפֵר) לַשָּׂטָן הַצָּמוּד לוֹ, הַלְוַאי וְהָיָה הַמֶּרְחָק בֵּינִי לְבֵינְךָ כְּמֶרְחַק מִזְרָח מִמַּעֲרָב, כִּי חָבֵר בִּישׁ וָרַע הָיִיתָ לִי.

39. וְלֹא יוֹעִיל לָכֶם הַיּוֹם בַּאֲשֶׁר כְּפַרְתֶּם, כִּי שֻׁתָּפִים אַתֶּם בָּעֹנֶשׁ.

40. הַאִם תּוּכַל לְהַשְׁמִיעַ אֶת הַחֵרְשִׁים, אוֹ לְהַדְרִיךְ אֶת הָעִוְרִים, וְאֶת זֶה הַשּׁוֹקֵעַ בְּתְעִיָּה מֻחְלֶטֶת?

41. אֲפִלּוּ אִם נֶאֱסֹף אוֹתְךָ אֵלֵינוּ (מוּחַמַּד), אֲנַחְנוּ נִנְקֹם מֵהֶם (מִן הַכּוֹפְרִים),

42. אוֹ נַרְאֶה לְךָ בַּחַיִּים אֶת (הָעֹנֶשׁ) אֲשֶׁר הוֹעַדְנוּ לָהֶם כִּי חֲזָקִים אֲנַחְנוּ מֵהֶם.

43. לָכֵן הַחְזֵק בַּאֲשֶׁר נִגְלָה לְךָ, כִּי אַתָּה הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר,

44. וְאָכֵן הַזְהָרָה טוֹבָה הוּא (הַקּוּרְאָן) לְךָ וְלִבְנֵי עַמְּךָ, וַעֲתִידִים אַתֶּם לְהִשָּׁאֵל (אֵיךְ הִתְיַחַסְתֶּם אֵלָיו?).

45. תִּבְדֹּק בִּקְּרוֹת הַשְּׁלִיחִים שֶׁשָּׁלַחְנוּ לְפָנֶיךָ, הַאִם עָשִׂינוּ אֵלִים אֲשֶׁר מֻתָּר לְעָבְדָם מִבִּלְעֲדֵי הָרַחְמָן?

---

1. שתי הערים: מכה ואט-טאאיף. ואיש נכבד, הכוונה היא לאל-וליד בן אל-מועירה מנכבדי מכה, או ערוה בן מסעוד התיקפי, מנכבדי אט-טאאיף.
2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 165.

קֶטַע 5

46. וּכְבָר שָׁלַחְנוּ אֶת מוּסַא עִם אוֹתוֹתֵינוּ אֶל פַּרְעֹה וְנִכְבָּדָיו, וְהוּא אָמַר, הִנֵּה אֲנִי שְׁלִיחַ רִבּוֹן הָעוֹלָמִים.
47. וְכַאֲשֶׁר בָּא אֲלֵיהֶם בְּאוֹתוֹתֵינוּ, וְהִנֵּה הֵם צוֹחֲקִים עָלֶיהָ.
48. אַךְ כָּל אוֹת שֶׁהֶרְאֵינוּ לָהֶם הָיָה גָּדוֹל יוֹתֵר מִקּוֹדְמוֹ, וְהֶעֱנַשְׁנוּ אוֹתָם (בַּמַּכּוֹת) לְמַעַן יַחְזְרוּ מִכְּפִירָתָם בְּאַלְלָה.
49. וְאָמְרוּ, הוֹי מְכַשֵּׁף! קְרָא לָנוּ אֶל רִבּוֹנְךָ בַּבְּרִית אֲשֶׁר כָּרַת אִתְּךָ, כִּי הִנֵּה אֲנַחְנוּ רוֹצִים לְהַאֲמִין.
50. וְאוּלָם כַּאֲשֶׁר הֵסַרְנוּ מֵעֲלֵיהֶם אֶת הָעֹנֶשׁ, הֵפֵרוּ אֶת הַבְטָחָתָם.[1]
51. וְקָרָא פַּרְעֹה בְּתוֹךְ עַמּוֹ, הוֹי בְּנֵי עַמִּי! הַאִם לֹא לִי הַמַּלְכוּת שֶׁל מִצְרַיִם, וְהַנְּהָרוֹת הָאֵלֶּה יִזְרְמוּ מִתַּחְתַּי? הַאִם לֹא תִּרְאוּ?[2]
52. הַאֵין אֲנִי טוֹב יוֹתֵר מֵאָדָם עָלוּב זֶה (מוּסַא) אֲשֶׁר גַּם לְדַבֵּר בְּרוּרוֹת לֹא יָכֹל?
53. מַדּוּעַ לֹא קֻשַּׁט בִּצְמִידֵי זָהָב מִן הַשָּׁמַיִם, וְלֹא בָּאוּ עִמּוֹ הַמַּלְאָכִים (לְהָעִיד לוֹ שֶׁהוּא שָׁלִיחַ)?
54. וְכָךְ הוּא זִלְזֵל בִּבְנֵי עַמּוֹ וְיִשְׁמְעוּ לְקוֹלוֹ כִּי הָיוּ מֻשְׁחָתִים.
55. וְכַאֲשֶׁר הִרְגִּיזוּ אוֹתָנוּ, נָקַמְנוּ בָּהֶם, וְהִטְבַּעְנוּ אֶת כֻּלָּם,
56. וְעָשִׂינוּ אוֹתָם לְמָשָׁל וְלֶקַח לַדּוֹרוֹת הַבָּאִים.

קֶטַע 6

57. וְכַאֲשֶׁר הוּבָא (עִיסַא) בֶּן מַרְיָם כְּמָשָׁל, פָּנוּ בְּנֵי עַמְּךָ[3] עֹרֶף,
58. וְאָמְרוּ, הַאִם אֱלִילֵינוּ יוֹתֵר טוֹבִים אוֹ הוּא? לֹא נָתְנוּ אוֹתוֹ כְּמָשָׁל לְךָ אֶלָּא לְהִתְוַכֵּחַ. אָכֵן עַם שֶׁל מִתְוַכְּחִים הֵם.
59. אֵין הוּא אֶלָּא עֶבֶד אֲשֶׁר גָּמַלְנוּ לוֹ חֶסֶד, וְעָשִׂינוּ אוֹתוֹ מָשָׁל לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל.
60. כִּי לוּ רָצִינוּ, הָיִינוּ שָׂמִים בִּמְקוֹמְכֶם מַלְאָכִים אֲשֶׁר יַמְשִׁיכוּ לִחְיוֹת עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה.
61. אָכֵן הוּא (חֲזָרַת עִיסַא בֶּן מַרְיָם לָאָרֶץ) אוֹת לִידִיעַת זְמַן שְׁעַת הַדִּין.[4] אַל תְּפַקְפְּקוּ אֵפוֹא בָּהּ וּלְכוּ אַחֲרַי בַּדֶּרֶךְ הַיְּשָׁרָה,

---

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 133 - 135.
2. ר' סורת אנ-נאזעאת 79: 23 - 25.
3. בני עמך: בני עמו של הנביא מוחמד, אנשי מכה.
4. משום שהוא יחזור לארץ לפני יום הדין. ר' סורת אנ-נסאי' 4: 159.

62. וְלֹא יִמְנַע אֶתְכֶם הַשָּׂטָן (לְצַיֵּת לִי) הֵן הוּא אוֹיֵב גָּלוּי לָכֶם.

63. וְכַאֲשֶׁר בָּא עִיסַא בָּאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, אָמַר, הֵבֵאתִי אֲלֵיכֶם אֶת הַחָכְמָה, וּלְמַעַן אֲבָרֵר לָכֶם אֶת אֲשֶׁר נֶחְלַקְתֶּם בּוֹ. לָכֵן יִרְאוּ אֶת אַלְלָה וְצַיְּתוּ לִי.

64. כִּי אַלְלָה הוּא רִבּוֹנִי וְרִבּוֹנְכֶם לָכֵן עִבְדוּהוּ כִּי זוֹהִי הַדֶּרֶךְ הַיְּשָׁרָה.

65. וְנֶחְלְקוּ הַסִּיעוֹת הַשּׁוֹנוֹת בֵּינֵיהֶן. אוֹי לַכּוֹפְרִים אֵלֶּה מִיּוֹם הָעֹנֶשׁ הַמַּכְאִיב.

66. הַמְחַכִּים הֵם כִּי שְׁעַת הַדִּין תָּבוֹא עֲלֵיהֶם לְפֶתַע מִבְּלִי שֶׁאֲפִלּוּ יַרְגִּישׁוּ זֹאת?

67. הָאֲהוּבִים יִהְיוּ בַּיּוֹם הַהוּא זֶה לָזֶה כְּאוֹיְבִים, חוּץ מִן הַיְּרֵאִים.

קֶטַע 7

68. הוֹי עוֹבְדַי! לֹא פַּחַד עֲלֵיכֶם הַיּוֹם וְלֹא יָגוֹן,

69. אֵלֶּה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ וְהָיוּ מֻסְלְמִים.

70. הִכָּנְסוּ לְגַן עֵדֶן, אַתֶּם וּבְנוֹת זוּגְכֶם, מְאֻשָּׁרִים תִּהְיוּ.

71. יַגִּישׁוּ לָהֶם כֵּלִים וּגְבִיעִים שֶׁל זָהָב, וּבָהֶם כָּל אֲשֶׁר תִּתְאַוֶּינָה הַנְּפָשׁוֹת וְכָל אֲשֶׁר יִתְעַנְּגוּ הָעֵינַיִם עָלָיו, שָׁם תִּשָּׁאֲרוּ לָנֶצַח.

72. זֶהוּ הַגַּן אֲשֶׁר נְחַלְתֶּם בִּזְכוּת מַעֲשֵׂיכֶם.

73. לָכֶם בְּתוֹכוֹ פְּרִי רַב אֲשֶׁר מִמֶּנּוּ תֹּאכְלוּ.

74. אוּלָם הַכּוֹפְרִים יִהְיוּ בָּעֹנֶשׁ בַּגֵּיהִנֹּם לָנֶצַח,

75. וְלֹא יוּקַל (הָעֹנֶשׁ) מֵעֲלֵיהֶם וְיִהְיוּ אֻמְלָלִים וּמְיֹאָשִׁים לְעוֹלָמִים.

76. לֹא קִפַּחְנוּ אוֹתָם, כִּי הֵם קִפְּחוּ אֶת עַצְמָם.

77. וְיִקְרְאוּ, הוֹי מַאלִכְּ![1] שֶׁיָּשִׂים רִבּוֹנְךָ קֵץ לָנוּ. יֹאמַר, אָכֵן אַתֶּם נִשְׁאָרִים (לָנֶצַח בַּיִּסּוּרִים).

78. כְּבָר הֵבֵאנוּ לָכֶם אֶת הָאֱמֶת, וְאוּלָם רֻבְּכֶם הָיוּ שׂוֹנְאֵי אֱמֶת.

79. אִם הֵם חָרְצוּ דָּבָר (רַע נֶגְדְּךָ)? הִנֵּה אֲנַחְנוּ חוֹרְצִים (מְכִינִים לָהֶם עֹנֶשׁ).

80. אוֹ אִם הֵם חוֹשְׁבִים שֶׁלֹּא נִשְׁמַע אֶת סוֹדָם וְדִבְרֵי לְחִישָׁתָם? לֹא כֵן, וּשְׁלִיחֵינוּ (הַמַּלְאָכִים) נִצָּבִים לְיָדָם וְרוֹשְׁמִים.

81. אֱמֹר, אִלּוּ הָיָה לָרַחְמָן בֵּן, הָיִיתִי אֲנִי רִאשׁוֹן הָעוֹבְדִים (אוֹתוֹ),

82. יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ, רִבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, רִבּוֹן כֵּס הַמַּלְכוּת, הוּא נַעֲלֶה מֵעַל לְמַה שֶּׁהֵם מְיַחֲסִים לוֹ.

---

1. מאלכ, שמו של המלאך העומד בראש המלאכים השומרים גהינם.

83. הַנַּח לָהֶם אֵפוֹא לְהָשִׂיחַ וּלְשַׂחֵק עַד אֲשֶׁר יִפְגְּשׁוּ אֶת יוֹמָם אֲשֶׁר הֻבְטַח לָהֶם.

84. הוּא הָאֱלֹהַּ אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם, וְהָאֱלֹהַּ אֲשֶׁר בָּאָרֶץ (אֲשֶׁר עוֹבְדִים אוֹתוֹ), וְהוּא הֶחָכָם וְהַיּוֹדֵעַ.

85. וְיִתְבָּרֵךְ אַלְלָה אֲשֶׁר לוֹ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם, וְלוֹ רַק יְדִיעַת שְׁעַת הַדִּין וְאֵלָיו תַּחְזְרוּ.

86. אֵלֶּה (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר אֲלֵיהֶם יִתְפַּלְּלוּ מִבַּלְעָדָיו לֹא יוּכְלוּ לְהַמְלִיץ לִפְנֵי אַלְלָה, רַק הַמְּעִידִים עַל הָאֱמֶת בְּיוֹדְעִין.

87. אִם תִּשְׁאַל אוֹתָם, מִי בָּרָא אוֹתָם? יֹאמְרוּ, אַלְלָה. וְלָמָּה אֵפוֹא הֵם סוֹטִים?

88. וְאוֹמְרוֹ (שֶׁל הַנָּבִיא), רִבּוֹנִי! אֵלֶּה עַם אֲשֶׁר לֹא יַאֲמִינוּ,

89. סוּר מֵהֶם אֵפוֹא וֶאֱמֹר, שָׁלוֹם, לְבַסּוֹף יֵדְעוּ אֶת הָאֱמֶת.

44

סוּרַת אַדְ-דוּחָ'אן

הֶעָשָׁן

סורה זו נקראת «אַדְ-דוּחָ'אן, הֶעָשָׁן» משום שמונח זה מוזכר בה בצורת איום על הכופרים של מכה בגלל התנגדותם לנביא מוחמד ושליחותו. ר' פ' 10. המונח «דוּחָ'אן, עָשָׁן» נזכר בסורת פוצלת 41 : 11.
הורדה במכה אחרי סורת אז-זוח'רוף 43, ופסוקיה חמישים ותשעה. קיבלה את שמה «הֶעָשָׁן» מפסוק עשרה.

סוּרַת אַדְ-דוּחָ'אן 44

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. ח. מ.[1]
2. אֶשָּׁבַע בַּסֵּפֶר הַבָּרוּר (הַקּוּרְאָן)!
3. הוֹרַדְנוּ אוֹתוֹ מִשָּׁמַיִם בַּלַּיְלָה הַמְּבֹרָךְ,[2] כִּי אָמְנָם הָיִינוּ מַזְהִירִים.
4. בּוֹ (בְּאוֹתוֹ לַיְלָה) מַעֲבִירִים מֵהַלּוּחַ הַשְּׁמֵימִי לַמַּלְאָכִים לְבַצֵּעַ כָּל עִנְיָן אֲשֶׁר נִגְזַר,
5. צַו מֵאִתָּנוּ, מֵאָז וּמִתָּמִיד שָׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים,
6. בְּרַחֲמִים מֵרִבּוֹנְךָ, כִּי הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ,
7. רִבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם, אִם בְּטוּחִים בֶּאֱמוּנַתְכֶם אַתֶּם.
8. אֵין אֱלֹהַּ זוּלָתוֹ, הַמְּחַיֶּה וְהַמֵּמִית, וְהוּא רִבּוֹנְכֶם וְרִבּוֹן אֲבוֹתֵיכֶם הָרִאשׁוֹנִים.[3]
9. וְאוּלָם הֵם (הַכּוֹפְרִים) מִשְׁתַּעַשְׁעִים בַּהֲטָלַת סָפֵק בָּאֱמֶת.
10. לָכֵן חַכֵּה לְיוֹם בּוֹ יָבִיאוּ הַשָּׁמַיִם עָשָׁן גָּלוּי,
11. יְכַסֶּה אֶת בְּנֵי הָאָדָם. זֶה עֹנֶשׁ מַכְאִיב.
12. רִבּוֹנֵנוּ! הָסֵר מֵעָלֵינוּ אֶת הָעֹנֶשׁ, כִּי מַאֲמִינִים אֲנַחְנוּ.
13. אוּלָם בַּיּוֹם הַהוּא לֹא יוֹעִיל לָהֶם, אִם הֵם יִזָּכְרוּ לְאַחַר שֶׁכְּבָר בָּא אֲלֵיהֶם שָׁלִיחַ (מוּחַמַּד) שֶׁהִזְהִיר בְּרוּרוֹת,
14. אֲבָל הֵם פָּנוּ לוֹ עֹרֶף וְאָמְרוּ, מְלֻמָּד (מִישֶׁהוּ לִמֵּד אוֹתוֹ) וְהוּא מְשֻׁגָּע.
15. אוּלָם אִם יִדָּחֶה הָעֹנֶשׁ לִזְמַן מָה, אַתֶּם תַּחְזְרוּ לַכְּפִירָה.
16. בְּיוֹם (הַהוּא) וְנַעֲנִישׁ (אֶת כָּל הַכּוֹפְרִים) אֶת הָעֹנֶשׁ הַגָּדוֹל, כִּי אֲנַחְנוּ נוֹקְמִים בָּהֶם.
17. וּכְבָר נִסִּינוּ לִפְנֵיהֶם (אַנְשֵׁי מַכָּה) אֶת בְּנֵי עַמּוֹ שֶׁל פַּרְעֹה, כַּאֲשֶׁר בָּא אֲלֵיהֶם שָׁלִיחַ נִכְבָּד (מוּסָא),

---

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים.
2. לילת אל-קדר, לילה הנופל בעשרת הלילות האחרונים בחודש רמצ'אן. ראה סורה 97 : 1.
3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 158.

18. כְּשֶׁאָמַר לָהֶם, מִסְרוּ לִי עַבְדֵי אַלְלָּה (בְּנֵי יִשְׂרָאֵל), כִּי שָׁלִיחַ נֶאֱמָן אֲנִי לָכֶם.
19. וְאַל תִּתְנַשְּׂאוּ עַל אַלְלָּה, כִּי הִנֵּה בָּאתִי אֲלֵיכֶם בְּהוֹכָחָה בְּרוּרָה.
20. וַאֲנִי בִּקַּשְׁתִּי מַחֲסֶה אֵצֶל רִבּוֹנִי וְרִבּוֹנְכֶם שֶׁלֹּא תִּרְגְּמוּ אוֹתִי בָּאֲבָנִים,
21. וְאִם אֵינְכֶם מַאֲמִינִים לִי, הַרְפּוּ מִמֶּנִּי.
22. אָז קָרָא אֶל רִבּוֹנוֹ, אֵלֶּה עַם שֶׁל כּוֹפְרִים.
23. (וְהִשְׁרָה לוֹ רִבּוֹנוֹ), הוֹצֵא אֶת עֲבָדַי בַּלַּיְלָה, כִּי רוֹדְפִים אַחֲרֵיכֶם,
24. וַעֲבֹר אֶת הַיָּם כְּשֶׁהוּא קָרוּעַ וּפָתוּחַ, כִּי הֵם גְּדוּדִים טוֹבְעִים.
25. הֵם הִשְׁאִירוּ אַחֲרֵיהֶם הַרְבֵּה גַּנִּים וּמַעְיָנוֹת,
26. שְׂדוֹת תְּבוּאָה וּמָקוֹם נִכְבָּד,
27. וְחַיֵּי רְוָחָה אֲשֶׁר הָיוּ מִתְעַנְּגִים בָּהֶם,
28. כָּךְ הָיָה, וַאֲנַחְנוּ הוֹרַשְׁנוּ כָּל זֹאת לְעַמִּים אֲחֵרִים.
29. וְלֹא בָּכוּ עֲלֵיהֶם הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְלֹא נִתְּנָה לָהֶם אַרְכָּה (לִפְנֵי הָעֹנֶשׁ).

קֶטַע 2

30. וּכְבָר הִצַּלְנוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵעֹנֶשׁ מַשְׁפִּיל,
31. מִידֵי פַּרְעֹה כִּי הָיָה גֵּאֶה וּמִן הַמַּשְׁחִיתִים.[1]
32. וּכְבָר בָּחַרְנוּ בָּהֶם מִדַּעַת מִבֵּין כָּל הָעַמִּים (בְּנֵי זְמַנָּם),
33. וְנָתַנּוּ לָהֶם מִן הָאוֹתוֹת אֲשֶׁר מִבְחָן בָּרוּר בּוֹ לָהֶם.
34. הִנֵּה אֵלֶּה (בְּנֵי עַמְּךָ) אוֹמְרִים,
35. אֲנַחְנוּ נָמוּת פַּעַם אַחַת וְלֹא נָקוּם לִתְחִיָּה,
36. הָבִיאוּ נָא אֶת אֲבוֹתֵינוּ (שֶׁכְּבָר מֵתוּ מִזְּמַן) אִם אַתֶּם צוֹדְקִים.
37. הַאִם טוֹבִים הֵם מִבְּנֵי עַם תֻּבַּע,[2] אוֹ מֵאֵלֶּה אֲשֶׁר הָיוּ מִלִּפְנֵיהֶם, אֲשֶׁר הִשְׁמַדְנוּ אוֹתָם כִּי הָיוּ כּוֹפְרִים?
38. לֹא בָּרָאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם לְשֵׁם מְשַׂחֲקִים,[3]
39. לֹא בָּרָאנוּ אוֹתָם אֶלָּא בֶּאֱמֶת וְאוּלָם מַרְבִּיתָם לֹא יֵדְעוּ.
40. יוֹם הַדִּין הוּא הַמּוֹעֵד לְכֻלָּם.

---

1. ר' סורת אל-קצצ 28 : 4.
2. תֻּבַּע : תואר של מלכי חמיר הקדומים בתימן.
3. ר' סורת צאד 38 : 27 ; וסורת אל-מואמנון 23 : 115 - 116.

41. יוֹם לֹא יוֹעִיל בּוֹ אִישׁ לְרֵעֵהוּ בִּמְאוּמָה,[1] וְהֵם לֹא יוּכְלוּ לְהִנָּצֵל,
42. אֶלָּא מִי שֶׁיְּרַחֵם עָלָיו אַלְלָה, כִּי הוּא הָעִזּוּז וְהָרַחוּם.

קֶטַע 3

43. הִנֵּה עֵץ הַזַּקּוּם,[2]
44. מַאֲכָל לַכּוֹפֵר,
45. רוֹתֵחַ בְּבִטְנוֹ שֶׁל הַכּוֹפֵר כְּמַתֶּכֶת יְצוּקָה,
46. כִּרְתִיחַת הַמַּיִם הַחַמִּים מְאוֹד.
47. קְחוּ אוֹתוֹ וְאֶל אֶמְצַע גֵּיהִנֹּם הַשְׁלִיכוּהוּ,
48. אַחַר שִׁפְכוּ עַל רֹאשׁוֹ אֶת עֹנֶשׁ הַמַּיִם הָרוֹתְחִים.
49. טְעַם (אֶת הָעֹנֶשׁ), הֵן אַתָּה הָעִזּוּז וְהַנִּכְבָּד.[3]
50. הִנֵּה זֶה הוּא אֲשֶׁר הֲטַלְתֶּם סָפֵק בּוֹ.[4]
51. אַךְ יִרְאֵי אַלְלָה יִהְיוּ בִּמְקוֹם מִבְטַחִים,
52. בַּגַּנּוֹת וּמַעְיָנוֹת,
53. יִלְבְּשׁוּ מֶשִׁי וּקְטִיפָה (נָחִים) זֶה מוּל זֶה,
54. נוֹסָף לְכָל זֶה, נַשִּׂיא אוֹתָם עֲלָמוֹת צְחוֹרוֹת עוֹר וִיפוֹת עַיִן,[5]
55. וְיַזְמִינוּ בָּהֶן (בְּגַנּוֹת עֵדֶן) כָּל מִינֵי פֵּרוֹת, וְהֵם בְּטוּחִים.
56. לֹא יִטְעֲמוּ בָּהֶן אֶת הַמָּוֶת מִלְּבַד הַמָּוֶת הָרִאשׁוֹן, וְהוּא יִשְׁמֹר אוֹתָם מִפְּנֵי עֹנֶשׁ הַשְּׁאוֹל,
57. כְּחֶסֶד מֵרִבּוֹנְךָ, וְזוֹהִי הַזְּכִיָּה הָעֲצוּמָה.
58. אָכֵן הוֹרַדְנוּ אֵלֶיךָ (מוּחַמַּד) אוֹתוֹ (הַקּוּרְאָן בִּלְשׁוֹנְךָ בַּעֲרָבִית), כְּדֵי שֶׁיִּזָּכְרוּ.
59. לָכֵן הַמְתֵּן כִּי הֵם מַמְתִּינִים.[6]

---

1. ר׳ סורת אל-מואמנון 23 : 101 ; וסורת אל-מעארג׳ 70 : 10 - 11.
2. עץ הצומח בגיהינום ופריו מר מאוד והוא המאכל של הכופרים והחוטאים. ר׳ סורת אצ-צאפאת 37 : 62 - 66.
3. לשון לעג לכופרים.
4. ר׳ סורת אט-טור 52 : 13 - 15.
5. ר׳ סורת אר-רחמאן 55 : 56, ופ׳ 58, ופ׳ 60.
6. ר׳ סורת אל-מוג׳אדלה 58 : 21 ; וסורת ע׳אפר 40 : 51 - 52.

45

סוּרַת אַלְ-גַ'אתֶ'יָה
הַכּוֹרְעִים בֶּרֶךְ

סורה זו נקראת «אַלְ-גַ'אתֶ'יָה, הַכּוֹרְעִים בֶּרֶךְ», בגלל שהאנשים ביום הדין יכרעו על ברכיהם מעוצמת הפחד של היום ההוא. ר' פ' 28.

הביטוי «גַ'אתֶ'יָה» לא נזכר בסורה אחרת. אמנם הביטוי «ג'ת'י» נזכר בשני מקומות, בסורת מרים 19 : 68, ופ' 72.

הורדה במכה אחרי סורת אד-דוח'אן 44, ופסוקיה שלושים ושבעה. קיבלה את שמה «הַכּוֹרְעִים בֶּרֶךְ» מפסוק עשרים ושמונה.

סוּרַת אַלְ-גַ'אתְ'יָה 45

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. ח. מ.[1]
2. זֶהוּ סֵפֶר (הַקּוּרְאָן) הוּרַד מִן הַשָּׁמַיִם מֵאֵת אַלְלָה הָעִזּוּז וְהֶחָכָם.
3. אָכֵן בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ אוֹתוֹת לַמַּאֲמִינִים,
4. וּבִבְרִיאַתְכֶם וְכָל אֲשֶׁר הֵפִיץ אַלְלָה מִן הַחַיָּה הָרוֹמֶשֶׂת עַל הָאָרֶץ אוֹתוֹת לַמַּאֲמִינִים.
5. וּבַחֲלִיפוֹת הַלַּיְלָה וְהַיּוֹם וְהַגֶּשֶׁם אֲשֶׁר מוֹרִיד אַלְלָה מִן הַשָּׁמַיִם, אֲשֶׁר יַחֲיֶה בּוֹ הָאָרֶץ אַחֲרֵי מוֹתָהּ, וּבְכִוּוּן מַשַּׁב הָרוּחוֹת, אוֹתוֹת לָעָם מַשְׂכִּיל.
6. אֵלֶּה אוֹתוֹת אַלְלָה נִקְרָא אוֹתָם לְפָנֶיךָ בֶּאֱמֶת אָכֵן בְּאֵיזֶה דִּבּוּר אַחֲרֵי אַלְלָה וְאוֹתוֹתָיו יַאֲמִינוּ.
7. אוֹי לְכָל כַּזְבָן מַרְבֶּה חֵטְא,
8. הַשּׁוֹמֵעַ אֶת אוֹתוֹת אַלְלָה נִקְרָאִים בְּפָנָיו וּמַמְשִׁיךְ בִּיהִירוּתוֹ כְּאִלּוּ לֹא שָׁמַע אוֹתָם, בַּשֵּׂר לוֹ עַל עֹנֶשׁ מַכְאִיב.
9. כַּאֲשֶׁר נוֹדַע לוֹ דְּבַר מָה מֵאוֹתוֹתֵינוּ, הוּא שָׂם אוֹתָם לְלַעַג. אֵלֶּה לָהֶם עֹנֶשׁ מַחְפִּיר.
10. מֵאַחֲרֵיהֶם גֵּיהִנֹּם, וְלֹא יוֹעִילוּ לָהֶם מַעֲשֵׂיהֶם בִּמְאוּמָה, וְאַף לֹא הָאֱלִילִים אֲשֶׁר עָבְדוּ זוּלַת אַלְלָה. צָפוּי לָהֶם עֹנֶשׁ עָצוּם.
11. זֶהוּ (הַקּוּרְאָן) מַדְרִיךְ מִן הַתְּעִיָּה, אֲבָל הַכּוֹפְרִים בְּאוֹתוֹת רִבּוֹנָם יֵעָנְשׁוּ עֹנֶשׁ מַכְאִיב מִן הַשָּׁמַיִם.

קֶטַע 2

12. אַלְלָה הוּא אֲשֶׁר הִכְפִּיף לָכֶם אֶת הַיָּם, לְמַעַן יָשׁוּטוּ בּוֹ הַסְּפִינוֹת עַל פִּי פְּקֻדָּתוֹ, וּלְמַעַן תְּבַקְּשׁוּ לָכֶם פַּרְנָסָה בְּחַסְדּוֹ, וּלְמַעַן תּוֹדוּ לוֹ,
13. וְהוּא אֲשֶׁר הִכְפִּיף לָכֶם אֶת כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ כְּחֶסֶד מִמֶּנּוּ, וּבָזֶה אוֹתוֹת לַאֲנָשִׁים חוֹשְׁבִים.

---

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים.

14. אֱמֹר (מוּחַמַּד) לַמַּאֲמִינִים לִסְלֹחַ לְאֵלֶּה שֶׁאֵינָם מַאֲמִינִים בְּיוֹם הַדִּין שֶׁבּוֹ יִגְמֹל אַלְלָה לַאֲנָשִׁים כָּרָאוּי לָהֶם.

15. הָעוֹשֶׂה טוֹב מֵיטִיב לְעַצְמוֹ, וְהָעוֹשֶׂה רַע מַזִּיק לְעַצְמוֹ, וּבְסוֹף כֻּלְּכֶם אֶל רִבּוֹנְכֶם תַּחְזְרוּ.

16. וּכְבָר נָתַנּוּ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) וְהַחָכְמָה וְהַנְּבוּאָה, וּפִרְנַסְנוּ אוֹתָם מִן הַמַּטְעַמִּים הַטּוֹבִים, וְרוֹמַמְנוּ אוֹתָם עַל פְּנֵי הָעַמִּים (בְּנֵי זְמַנָּם).

17. כֵּן נָתַנּוּ לָהֶם הַבְהָרוֹת עַל כָּל דָּבָר, וְלֹא נֶחְלְקוּ בֵּינֵיהֶם אֶלָּא לְאַחַר שֶׁהָעֳנְקָה לָהֶם הַדַּעַת מִתּוֹךְ קִנְאָה זֶה בָּזֶה. אָכֵן רִבּוֹנְךָ יִשְׁפֹּט בֵּינֵיהֶם בְּיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים בַּאֲשֶׁר נֶחְלְקוּ בּוֹ.

18. אֲנַחְנוּ קָבַעְנוּ לְךָ (מוּחַמַּד) דֶּרֶךְ יְשָׁרָה בֶּאֱמוּנָה, נְהַג עַל פִּיהָ וְאַל תִּטֶּה אַחַר תַּאֲווֹת אֵלֶּה אֲשֶׁר אֵינָם יוֹדְעִים,

19. כִּי הֵם לֹא יוֹעִילוּ לְךָ בִּפְנֵי אַלְלָה מְאוּמָה, וְאָכֵן הַכּוֹפְרִים הֵם מְגִנִּים זֶה לָזֶה, וְאַלְלָה הוּא מָגֵן הַיְּרֵאִים.

20. (הַקּוּרְאָן) הַזֶּה, הוּא אוֹר לִבְנֵי אָדָם וְהַדְרָכָה וְרַחֲמִים לָאֲנָשִׁים הַבְּטוּחִים בֶּאֱמוּנָתָם.

21. הַאִם חוֹשְׁבִים אֵלֶּה שֶׁבָּחֲרוּ בַּכְּפִירָה, כִּי דִּינָם אֶצְלֵנוּ כְּדִין הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב? כִּי בְּחַיֵּיהֶם וּבְמוֹתָם יִהְיוּ שָׁוִים זֶה לָזֶה? הֲרֵי מָה רַע מִשְׁפָּטָם.

קֶטַע 3

22. וְאַלְלָה בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בֶּאֱמֶת, וּבִכְדֵי שֶׁיְּשַׁלֵּם לְכָל נֶפֶשׁ כְּמַעֲשֶׂיהָ, וְהֵם (בְּנֵי הָאָדָם) לֹא יְקֻפְּחוּ.

23. הֲרָאִיתָ אֶת זֶה אֲשֶׁר לָקַח לוֹ לֶאֱלֹהָיו אֶת תַּאֲוָתוֹ? הִתְעָהוּ אַלְלָה בְּיוֹדְעִין וַיַּחְתֹּם אֶת אָזְנָיו וְלִבּוֹ, וְעָשָׂה עַל עֵינָיו כְּסוּת. מִי יוּכַל לְהַדְרִיךְ אוֹתוֹ אֶל דֶּרֶךְ הַיֹּשֶׁר אַחֲרֵי אַלְלָה? הַאִם לֹא תִּזָּכְרוּ?

24. הֵם (הַכּוֹפְרִים) אָמְרוּ, אֵין חַיִּים אֶלָּא הַחַיִּים שֶׁלָּנוּ בָּעוֹלָם הַזֶּה, נָמוּת וְנִחְיֶה בְּחַיִּים אֵלֶּה, וְרַק הַזְּמַן הוּא אֲשֶׁר יָמִית אוֹתָנוּ. אֵין הֵם יוֹדְעִים דָּבָר עַל זֹאת, וְהֵם רַק מְשַׁעֲרִים.

25. כַּאֲשֶׁר קוֹרְאִים בִּפְנֵיהֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּהִירִים, טַעֲנָתָם הִיא, הָשִׁיבוּ אֲבוֹתֵינוּ הַמֵּתִים לַתְּחִיָּה, אִם אַתֶּם צוֹדְקִים.

26. אֱמֹר, אַלְלָה יְחַיֶּה אֶתְכֶם, אַחַר כָּךְ יְמִיתְכֶם, אַחַר יְאַסְפְכֶם בְּיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים אֵין סָפֵק בּוֹ, וְאוּלָם מַרְבִּית בְּנֵי הָאָדָם לֹא יוֹדְעִים.

27. וּלְאַלְלָה מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וּבְיוֹם אֲשֶׁר תָּקוּם שְׁעַת הַדִּין, הַמִּתְכַּחֲשִׁים יִהְיוּ מַפְסִידִים.

28. אָז תִּרְאֶה וְהִנֵּה כָּל אֻמָּה כּוֹרַעַת, וְכָל אֻמָּה תֻּזְמַן אֶל פִּנְקַס הָרִשּׁוּם שֶׁלָּהּ, לֵאמֹר, הַיּוֹם תֻּגְמְלוּ כְּמַעֲשֵׂיכֶם.

29. זֶה פִּנְקַס הָרִשּׁוּם שֶׁלָּנוּ יָעִיד נֶגְדְּכֶם בֶּאֱמֶת, כִּי אֲנַחְנוּ הָיִינוּ רוֹשְׁמִים אֶת כָּל מַעֲשֵׂיכֶם.

30. וְאוּלָם אֵלֶּה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וְעָשׂוּ טוֹב, יַכְנִיס אוֹתָם רִבּוֹנָם (אֶל גַּן עֵדֶן) בְּרַחֲמָיו, זוֹ הַזְּכִיָּה הַמֻּבְהֶקֶת.

31. בַּאֲשֶׁר לַכּוֹפְרִים יִשָּׁאֲלוּ, הַאִם לֹא נִקְרְאוּ בִּפְנֵיכֶם אוֹתוֹתַי? אוּלָם אַתֶּם הִתְנַשֵּׂאתֶם וֶהֱיִיתֶם כּוֹפְרִים.

32. וְכַאֲשֶׁר אָמְרוּ לָכֶם, שֶׁהַבְטָחַת אַלְלָה תְּקֻיַּם, וְאֵין סָפֵק בְּבוֹא שְׁעַת הַדִּין. אֲמַרְתֶּם, אֵין אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים מַה הִיא שְׁעַת הַדִּין, כִּי לְפִי דַּעְתֵּנוּ הִיא רַק דִּמְיוֹן שָׁוְא וְאֵין אָנוּ מַאֲמִינִים בְּבוֹאָהּ.

33. וְאָז נִתְגַּלּוּ לָהֶם מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים וְיַקִּיף אוֹתָם הָעֹנֶשׁ שֶׁהָיוּ לוֹעֲגִים לוֹ.

34. אָז נֶאֱמַר לָהֶם, הַיּוֹם נִשְׁכַּח אֶתְכֶם כְּשֵׁם שֶׁאַתֶּם שְׁכַחְתֶּם אֶת הַפְּגִישָׁה שֶׁל הַיּוֹם הַזֶּה. לָכֵן מְעוֹנְכֶם יִהְיֶה גֵּיהִנֹּם וְאֵין מִי שֶׁיַּעֲזֹר לָכֶם,

35. מִשּׁוּם שֶׁשַּׂמְתֶּם אוֹתוֹת אַלְלָה לְלַעַג, וְחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה הִתְעוּ אֶתְכֶם. הַיּוֹם לֹא יוּצְאוּ מִן הַגֵּיהִנֹּם לְעוֹלָם וְלֹא יֻתַּר לָהֶם לְבַקֵּשׁ חֲנִינָה.

36. עַל כֵּן הַשֶּׁבַח לְאַלְלָה רִבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְרִבּוֹן הָאָרֶץ, רִבּוֹן הָעוֹלָמִים.

37. לוֹ הַהִתְנַשְּׂאוּת בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְהוּא הָעִזּוּז וְהֶחָכָם.

46

סוּרַת אַלְ-אַחְקַאף
גִּבְעוֹת הַחוֹל

סורה זו נקראת «אַלְ-אַחְקַאף, גִּבְעוֹת הַחוֹל» משום שביטוי זה מוזכר בה, ואינו מוזכר במקום אחר בקוראן. «אַלְ-אַחְקַאף» היה מקום מגורם של בני עאד אשר אללה הכחיד אותם בגלל כפירתם וחטאיהם הרבים.
הורדה במכה אחרי סורת אל-ג׳את׳יה 45, ופסוקיה שלושים וחמשה. קיבלה את שמה «גִּבְעוֹת הַחוֹל» מפסוק עשרים ואחד.

סוּרַת אַלְ-אַחְקַאף 46

חלק 26

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. ח. מ.[1]
2. הַסֵּפֶר הַזֶּה (הַקּוּרְאָן) הוּרַד מִן הַשָּׁמַיִם מֵעִם אַלְלָה הָעִזּוּז וְהֶחָכָם.[2]
3. לֹא בָּרָאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת כָּל אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם כִּי אִם בָּאֱמֶת וּלְמוֹעֵד מְסֻיָּם,[3] אַךְ הַכּוֹפְרִים מִתְעַלְּמִים מִמַּה שֶּׁהֻזְהֲרוּ מִמֶּנּוּ (מִן הָעֹנֶשׁ שֶׁל יוֹם הַדִּין).
4. אֱמֹר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל אֵלֶּה אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֲלֵיהֶם מִבַּלְעֲדֵי אַלְלָה? הַרְאוּ לִי מַה הוּא אֲשֶׁר בָּרְאוּ מִן הָאָרֶץ? אוֹ אוּלַי יֵשׁ לָהֶם שֻׁתָּפוּת בַּשָּׁמַיִם? הָבִיאוּ לִי סֵפֶר לִפְנֵי זֶה (הַקּוּרְאָן),[4] אוֹ שְׁאֵרִית מִדַּעַת, אִם אַתֶּם צוֹדְקִים.
5. וּמִי תּוֹעֶה יוֹתֵר מֵאָדָם אֲשֶׁר בִּמְקוֹם אַלְלָה קוֹרֵא אֶל אֲשֶׁר לֹא יַעֲנֶה לוֹ עַד יוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים, וְהֵם (הָאֱלִילִים) לֹא שָׂמִים לֵב אֶל הַקּוֹרְאִים אֲלֵיהֶם?
6. וְכַאֲשֶׁר יֵאָסְפוּ בְּנֵי הָאָדָם (בְּיוֹם הַדִּין) יִהְיוּ (הָאֱלִילִים) לָהֶם לְאוֹיְבִים, וְיַכְחִישׁוּ בַּעֲבוֹדָתָם.
7. כַּאֲשֶׁר קוֹרְאִים בִּפְנֵיהֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּרוּרִים, אָמְרוּ הַכּוֹפְרִים לָאֱמֶת בְּבוֹאָהּ אֲלֵיהֶם, זֶהוּ כִּשּׁוּף בָּרוּר,[5]
8. אוֹ יֹאמְרוּ, הוּא בָּדָה אוֹתוֹ (הַקּוּרְאָן). אֱמֹר, אִם אָמְנָם בָּדִיתִי אוֹתוֹ, לֹא תוּכְלוּ לְהָגֵן עָלַי בִּפְנֵי אַלְלָה בִּמְאוּמָה. הוּא הַיּוֹדֵעַ בְּמָה אַתֶּם מַרְחִיבִים הַדִּבּוּר. אֵין כָּמוֹהוּ עֵד בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם, הוּא הַסּוֹלֵחַ וְהָרַחוּם.

---

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים.
2. ר' סורת אל-ג'אתִיה 45: 2.
3. ר' סורת אל-חג'ר 15: 85; ר' סורת אר-רום 30: 8.
4. ספר אשר נגלה מן אללה שיעיד על אמיתות האלילים ושותפותם לאללה. בטוח, ספר כזה לא נמצא. ר' סורת פאטר 35: 40.
5. ר' סורת סבא' 34: 43.

9. אֱמֹר, אֵינֶנִּי הָרִאשׁוֹן שֶׁנִּשְׁלַח כְּשָׁלִיחַ, וְאֵין אֲנִי יוֹדֵעַ מַה יֵּעָשֶׂה בִּי וְלֹא בָּכֶם. אֵין אֲנִי הוֹלֵךְ אֶלָּא אַחֲרֵי הַדָּבָר אֲשֶׁר יְגֻלֶּה אֵלַי,[1] וְאֵין אֲנִי אֶלָּא מַזְהִיר גָּלוּי.

10. אֱמֹר, מָה אַתֶּם חוֹשְׁבִים, אִם מֵאַלְלָה הוּא (הַקּוּרְאָן) וְאַתֶּם תְּכַחֲשׁוּ בּוֹ, וְיִבָּרֵר לָכֶם עַל יְדֵי עֵדוּת אֶחָד מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַמַּאֲמִין בַּאֲמִתּוּתוֹ וְאַתֶּם כּוֹפְרִים בּוֹ בִּיהִירוּתְכֶם? אַלְלָה אֵינוֹ מַדְרִיךְ אֶת הַכּוֹפְרִים.

קֶטַע 2

11. וְאָמְרוּ הַכּוֹפְרִים לַמַּאֲמִינִים, לוּ הָיָה טוֹב (בֶּאֱמוּנָה בַּקּוּרְאָן), לֹא הָיוּ מַקְדִּימִים אוֹתָנוּ לְהַאֲמִין בּוֹ, מִכֵּיוָן שֶׁהֵם לֹא הֻדְרְכוּ בּוֹ, הֲרֵיהֶם אוֹמְרִים שֶׁהוּא שֶׁקֶר שֶׁל הַקַּדְמוֹנִים.

12. לְפָנָיו הָיָה סִפְרוֹ שֶׁל מוּסָא מוֹרֵה דֶּרֶךְ וְרַחֲמִים, וְסֵפֶר זֶה (הַקּוּרְאָן) מַצְדִּיק אוֹתוֹ בַּשָּׂפָה הָעֲרָבִית כְּדֵי לְהַזְהִיר אֶת הַכּוֹפְרִים וּבְשׂוֹרָה טוֹבָה לַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב.

13. אָכֵן אֵלֶּה אֲשֶׁר אָמְרוּ, רִבּוֹנֵנוּ הוּא אַלְלָה, וְדָבְקוּ בֶּאֱמוּנָתָם בְּאַלְלָה,[2] לֹא עֲלֵיהֶם פַּחַד וְלֹא עֲלֵיהֶם יָגוֹן,

14. אֵלֶּה הֵם שׁוֹכְנֵי גַּן עֵדֶן יִהְיוּ בְּתוֹכוֹ לָנֶצַח, גְּמוּל עַל מַה שֶּׁעָשׂוּ.

15. אֲנַחְנוּ צִוִּינוּ עַל הָאָדָם לְהֵיטִיב לְהוֹרָיו, אִמּוֹ נָשְׂאָה אוֹתוֹ בְּעֶצֶב וְיָלְדָה אוֹתוֹ בְּעֶצֶב. תְּקוּפַת הֵרְיוֹנוֹ וּגְמִילָתוֹ הִיא שְׁלוֹשִׁים חֳדָשִׁים. וּבְהַגִּיעוֹ לְפִרְקוֹ וּבִמְלֹאת לוֹ אַרְבָּעִים שָׁנָה אָמַר, רִבּוֹנִי! לַמְּדֵנִי וְהַדְרֵךְ אוֹתִי לְמַעַן אוֹדֶה לְךָ עַל הַחֲסָדִים שֶׁגָּמַלְתָּ לִי וּלְהוֹרַי,[3] וּמַעֲשִׂים טוֹבִים אֲשֶׁר יִהְיוּ לְרָצוֹן לְךָ. וּבָרְכֵנִי בַּאֲשֶׁר לְצֶאֱצָאַי, כִּי שַׁבְתִּי אֵלֶיךָ וַאֲנִי מִן הַמִּתְמַסְּרִים לְךָ (הַמֻּסְלְמִים).

16. מֵאֵלֶּה נְקַבֵּל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים וְנִסְלַח עַל מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים. בְּתוֹךְ שׁוֹכְנֵי גַּן עֵדֶן הֵם, הַבְטָחַת הָאֱמֶת אֲשֶׁר הֻבְטְחָה לָהֶם.

17. (לֹא כֵן) הָאִישׁ אֲשֶׁר אָמַר לְהוֹרָיו, אוֹי לָכֶם![4] כֵּיצַד אַתֶּם מַפְחִידִים אוֹתִי שֶׁאָקוּם (מִקִּבְרִי) עִם כָּל הַדּוֹרוֹת שֶׁחָלְפוּ לְפָנַי (וְלֹא קָם אִישׁ לַתְּחִיָּה)? וְהֵם מְבַקְשִׁים עֶזְרָה מֵאַלְלָה, אוֹי לְךָ! הַאֲמֵן! הֵן הַבְטָחַת אַלְלָה אֱמֶת הִיא. אַךְ הוּא אוֹמֵר, אֵין זֶה אֶלָּא מַעֲשִׂיּוֹת שֶׁל הַקַּדְמוֹנִים.

---

1. ר׳ סורת אל-אנעאם 6 : 50 ; ר׳ סורת אל-אעראף 7 : 203 ; ר׳ סורת יונוס 10 : 15.
2. ר׳ סורת פוצלת 41 : 30.
3. ר׳ סורת אנ-נמל 27 : 18 ; וסורת לוקמאן 31 : 14.
4. ר׳ סורת אל-אסראׁ 17 : 23 ; וסורת אל-אנביאׁ 21 : 67.

18. אֵלֶּה הֵם אֲשֶׁר בְּצֶדֶק נֶחֱרַץ עֲלֵיהֶם הַדָּבָר יַחַד עִם אֻמּוֹת מִן הַגִּ'ן וְהָאָדָם אֲשֶׁר חָלְפוּ לִפְנֵיהֶם, הֵם הָיוּ מִן הַמַּפְסִידִים.[1]

19. וּלְכֹל דְּרָגוֹת לְפִי מַעֲשֵׂיהֶם,[2] (וְאַלְלָה) יְשַׁלֵּם לָהֶם אֶת שְׂכַר מַעֲשֵׂיהֶם, וְהֵם לֹא יֵעָשְׁקוּ.

20. וּבְיוֹם אֲשֶׁר יֻצְּגוּ הַכּוֹפְרִים עַל הָאֵשׁ. (אָז יֵאָמֵר לָהֶם), כִּלִּיתֶם טוּבְכֶם בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה וְהִתְעַנַּגְתֶּם בּוֹ, וְהִנֵּה הַיּוֹם תְּשֻׁלְּמוּ בְּעֹנֶשׁ מַחְפִּיר עַל הִתְנַשְּׂאוּתְכֶם בָּאָרֶץ בְּלִי צֶדֶק, וְעַל פִּשְׁעֵיכֶם.

קֶטַע 3

21. וּזְכֹר אֶת אֲחִי עַאד[3] בְּהַזְהִירוֹ אֶת עַמּוֹ בְּאַל-אַחְקַאף.[4] וּכְבָר חָלְפוּ הַמַּזְהִירִים לְפָנָיו וְאַחֲרָיו, לֵאמֹר, עִבְדוּ רַק אֶת אַלְלָה, כִּי יָרֵא אֲנִי (פֶּן יָבוֹא) עֲלֵיכֶם עֹנֶשׁ יוֹם גָּדוֹל.

22. וְאָמְרוּ, הַאִם בָּאתָ לְהַעֲבִירֵנוּ מֵעֲבוֹדַת אֱלֹהֵינוּ? הָבֵא עָלֵינוּ אֶת הָעֹנֶשׁ שֶׁאַתָּה מַפְחִידֵנוּ בּוֹ, אִם אַתָּה צוֹדֵק.

23. וְאָז אָמַר לָהֶם, רַק אַלְלָה יוֹדֵעַ זֹאת, וַאֲנִי רַק מוֹסֵר לָכֶם אֶת הַדָּבָר אֲשֶׁר נִשְׁלַחְתִּי בּוֹ,[5] אוּלָם רוֹאֶה אֲנִי כִּי אֲנָשִׁים נִבְעָרִים אַתֶּם.

24. כַּאֲשֶׁר רָאוּ אוֹתוֹ (הָעֹנֶשׁ שֶׁשָּׁאֲלוּ הוּד לְהָבִיא עֲלֵיהֶם) כַּעֲנָנַת מָטָר מִתְקָרֶבֶת וּפוֹנָה אֶל עִמְקֵיהֶם, אָמְרוּ, זֶהוּ עֲנַן מָטָר שֶׁמֵּבִיא לָנוּ גֶּשֶׁם. וְלֹא הוּא! זֶהוּ הַדָּבָר אֲשֶׁר בִּקַּשְׁתֶּם לְהָחִישׁוֹ, רוּחַ הַנּוֹשֵׂאת עֹנֶשׁ מַכְאִיב,

25. שֶׁהִשְׁמִידָה כָּל דָּבָר לְפִי פְּקֻדַּת רִבּוֹנָהּ, וְלֹא נִרְאָה מֵהֶם עוֹד דָּבָר זוּלַת מִשְׁכְּנוֹתֵיהֶם (הַשּׁוֹמְמִים). כָּךְ נִגְמֹל לְעַם הַפּוֹשְׁעִים.

26. וּכְבָר בִּסַּסְנוּ אוֹתָם בְּצוּרָה שֶׁלֹּא בִּסַּסְנוּ אֶתְכֶם כְּמוֹתָם, וְנָתַנּוּ לָהֶם אָזְנַיִם לִשְׁמֹעַ, וְעֵינַיִם לִרְאוֹת, וּלְבָבוֹת לְהָבִין. אַךְ אָזְנֵיהֶם וְעֵינֵיהֶם וְלִבְבוֹתֵיהֶם לֹא הוֹעִילוּ לָהֶם בִּמְאוּמָה, כִּי הֵם הִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹת אַלְלָה, וְאָז הִקִּיפָם הָעֹנֶשׁ שֶׁלָּעֲגוּ לוֹ.

---

1. ר' סורת פוצלת 41: 25.
2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 132.
3. הכוונה היא לנביא הוד.
4. אל-אחקאף: גבעות החול. המונח אל-אחקאף השתרש כשם המקום בתימן שבו שכנו בני עאד.
5. ר' סורת אל-אעראף 7: 68.

קֶטַע 4

27. וּכְבָר הִשְׁמַדְנוּ אֶת אֲשֶׁר סְבִיבְכֶם מִן הֶעָרִים (כְּמוֹ עַאד וְתַ'מוּד וּבְנֵי עַם לוּט), וּנְבָאֵר (לָהֶם) הָאוֹתוֹת בְּתִקְוָה שֶׁיַּחְזְרוּ בִּתְשׁוּבָה.

28. וְלָמָּה לֹא עָזְרוּ לָהֶם הָאֱלִילִים אֲשֶׁר לָקְחוּ לָהֶם מִבִּלְעֲדֵי אַלְלָּה לְמַעַן יְקָרְבוּ אוֹתָם לְאַלְלָה? לֹא, כִּי זָנְחוּ אוֹתָם. זֶה הַשֶּׁקֶר אֲשֶׁר שָׁגוּ בּוֹ וַאֲשֶׁר בָּדוּ אוֹתוֹ.

29. כַּאֲשֶׁר שָׁלַחְנוּ אֵלֶיךָ חֲבוּרָה מִן הַגִּ'ן (הַשֵּׁדִים), לְהַקְשִׁיב לַקּוּרְאָן. וְכַאֲשֶׁר בָּאוּהוּ, אָמְרוּ, הַקְשִׁיבוּ בְּהִתְרַכְּזוּת. וְכַאֲשֶׁר תַּמָּה קְרִיאָתוֹ, פָּנוּ וְהָלְכוּ אֶל בְּנֵי עַמָּם מַזְהִירִים אוֹתָם.[1]

30. אָמְרוּ, הוֹי בְּנֵי עַמֵּנוּ! הִנֵּה אֲנַחְנוּ שָׁמַעְנוּ סֵפֶר אֲשֶׁר הוּרַד מִן הַשָּׁמַיִם אַחֲרֵי מוּסָא מַצְדִּיק אֶת אֲשֶׁר לְפָנָיו, וּמַדְרִיךְ אֶל הָאֱמֶת וְאֶל הַדֶּרֶךְ הַיְּשָׁרָה.

31. הוֹי בְּנֵי עַמֵּנוּ! הֱעָנוּ לַקּוֹרֵא אֶל אַלְלָה (מוּחַמַּד) וְהַאֲמִינוּ בּוֹ, כְּדֵי שֶׁיִּסְלַח לָכֶם עַל חֲטָאֵיכֶם וְיָגֵן עֲלֵיכֶם מִפְּנֵי עֹנֶשׁ מַכְאִיב.

32. וַאֲשֶׁר לֹא יַעֲנֶה לַקּוֹרֵא אֶל אַלְלָה, לֹא יַעֲלֶה בְּיָדוֹ לַחְמֹק בָּאָרֶץ, וְאֵין לוֹ מִבִּלְעָדָיו מְגִנִּים. אֵלֶּה הֵם בִּתְעִיָּה בְּרוּרָה.

33. הַאִם לֹא יִרְאוּ כִּי אַלְלָה אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְלֹא הִתְעַיֵּף בִּבְרִיאָתָם, יָכֹל לְהַחֲיוֹת אֶת הַמֵּתִים? אָכֵן הוּא הַכֹּל-יָכֹל.

34. וּבְיוֹם אֲשֶׁר יֻצְּגוּ הַכּוֹפְרִים עַל הָאֵשׁ, (יֵאָמֵר לָהֶם), הַאֵין זֹאת אֱמֶת? וְיֹאמְרוּ, אָמְנָם כֵּן, חֵי רִבּוֹנֵנוּ. וְיֹאמַר, טַעֲמוּ אֵפוֹא אֶת הָעֹנֶשׁ, עֵקֶב אֲשֶׁר כְּפַרְתֶּם.[2]

35. לָכֵן, הַמְתֵּן בְּסַבְלָנוּת כַּאֲשֶׁר הִמְתִּינוּ הַשְּׁלִיחִים הַיַּצִּיבִים בְּרוּחָם, וְאַל תְּבַקֵּשׁ לְהָחִישׁ לָהֶם (לַכּוֹפְרִים הָעֹנֶשׁ), כִּי בְּיוֹם שֶׁיִּרְאוּ מַה שֶּׁנּוֹעַד לָהֶם (מֵהָעֹנֶשׁ), יַחְשְׁבוּ כִּי נִשְׁאֲרוּ בַּחַיִּים רַק שָׁעָה אַחַת מִן הַיּוֹם. כִּי בְּסוֹפוֹ שֶׁל דָּבָר! לֹא יֻשְׁמְדוּ אֵפוֹא (זוֹ הַזְהָרָה לָהֶם) אֶלָּא הַמְשַׁחֲתִים.

---

1. ר' סורת אל-ג'ין 72 : 1 - 16.
2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 106 ; וסורת אל-אנפאל 8 : 35.

47

סוּרַת מוּחַמַּד

מוּחַמַּד

סורה זו נקראת «מוּחַמַּד» משום ששם הנביא מוזכר בה בפסוק 2. השם «מוּחַמַּד» מוזכר ארבע פעמים בקוראן. ר׳ סורת אאל עמראן 3 : 144 ; סורת אל-אחזאב 33 : 40 ; סורת מוחמד 47 : 2 ; וסורת אל-פתח 48 : 29.
ופעם אחת מוזכר בשם «אחמד», ר׳ סורת אצ-צף 61 : 6.
הורדה במדינה אחרי סורת אל-חדיד 57, ופסוקיה שלושים ושמונה. קיבלה את שמה «מוּחַמַּד» מפסוק שניים.

סוּרַת מוּחַמַּד 47

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וְהִרְחִיקוּ (אֲנָשִׁים) מִן הַשְּׁבִיל שֶׁל אַלְלָה, הוּא הִכְשִׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.[1]
2. אַךְ אֵלֶּה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וְעָשׂוּ הַטּוֹב, וְהֶאֱמִינוּ בַּאֲשֶׁר הוּרַד אֶל מוּחַמַּד מִן הַשָּׁמַיִם שֶׁהוּא הָאֱמֶת מֵאֵת רִבּוֹנָם, יְכַפֵּר לָהֶם מֵרָעוֹתֵיהֶם וְיֵיטִיב לָהֶם.
3. אָכֵן הַכּוֹפְרִים הוֹלְכִים אַחֲרֵי הַשֶּׁקֶר, וְהַמַּאֲמִינִים הוֹלְכִים אַחֲרֵי הָאֱמֶת מֵאֵת רִבּוֹנָם. כָּכָה יִמְשֹׁל אַלְלָה לִבְנֵי אָדָם אֶת מְשָׁלֵיהֶם.
4. בְּפָגְשְׁכֶם בַּקְּרָב אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ, הַכּוּ בָּהֶם עַל כָּל צַוָּאר[2] עַד שֶׁתִּתְגַּבְּרוּ עֲלֵיהֶם וְשִׁמְרוּ הֵיטֵב עַל הַשְּׁבוּיִים,[3] וְאוּלָם אַחֲרֵי כֵן תְּשַׁחְרְרוּ אוֹתָם מִתּוֹךְ חֲנִינָה אוֹ תְּמוּרַת פִּדְיוֹן עַד אֲשֶׁר תַּפְסִיק הַמִּלְחָמָה. כָּזֹאת, וְלוּ רָצָה אַלְלָה הָיָה בְּעַצְמוֹ מַכְנִיעַ אוֹתָם, אַךְ הוּא רָצָה לְהַעֲמִידְכֶם בְּמִבְחָן זֶה מוּל זֶה. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר נָפְלוּ בַּמִּלְחָמָה בַּשְּׁבִיל שֶׁל אַלְלָה, הוּא לֹא יַכְשִׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
5. כִּי הוּא יַדְרִיךְ אוֹתָם וִישַׁפֵּר אֶת מַצָּבָם (בָּעוֹלָם הַבָּא),
6. וְיַכְנִיס אוֹתָם לְגַן עֵדֶן, אֲשֶׁר הוּא כְּבָר הוֹדִיעַ לָהֶם עָלָיו.
7. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! אִם תַּעַזְרוּ לַדָּת שֶׁל אַלְלָה הוּא יַעֲזֹר לָכֶם וְיִתֵּן לָכֶם כּוֹחַ בַּקְּרָב (נִצָּחוֹן).
8. אַךְ הַכּוֹפְרִים כִּלָּיוֹן לָהֶם, וְהוּא יַכְשִׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
9. זֹאת בַּאֲשֶׁר מָאֲסוּ אֶת אֲשֶׁר הוֹרִיד אַלְלָה (הַקּוּרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם, לָכֵן הִכְשִׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
10. הַאִם לֹא סִיְּרוּ בָּאָרֶץ וְרָאוּ מֶה הָיְתָה אַחֲרִית קוֹדְמֵיהֶם? אַלְלָה הִשְׁמִיד אוֹתָם, כָּךְ תִּהְיֶה גַּם אַחֲרִית הַכּוֹפְרִים,
11. מִשּׁוּם שֶׁאַלְלָה מָגֵן עַל הַמַּאֲמִינִים, וּבַאֲשֶׁר לַכּוֹפְרִים אֵין כָּל מָגֵן לָהֶם.

---

1. ר' סורת אנ-נסאי 4: 167; וסורת אנ-נחל 16: 88.
2. ר' סורת אל-אנפאל 8: 12.
3. ר' סורת אל-אנפאל 8: 67.

קֶטַע 2

12. אַלְלָה יַכְנִיס אֶת הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב לַגַּנּוֹת זוֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם הַנְּהָרוֹת. אַךְ הַכּוֹפְרִים יִתְעַנְּגוּ וְיֹאכְלוּ (בָּעוֹלָם הַזֶּה) כְּמוֹ שֶׁאוֹכְלוֹת הַבְּהֵמוֹת, (וּבָעוֹלָם הַבָּא) הָאֵשׁ תִּהְיֶה מִשְׁכָּן לָהֶם.

13. וְכַמָּה עָרִים חֲזָקוֹת יוֹתֵר מֵעִירְךָ (מַכָּה) שֶׁהוֹצִיאָה אוֹתְךָ הִשְׁמַדְנוּ וְלֹא הָיָה לָהֶם כָּל עוֹזֵר.

14. הֲדוֹמֶה מִי שֶׁבְּיָדוֹ הוֹכָחָה מֵרִבּוֹנוֹ לְזֶה שֶׁמַּעֲשָׂיו יָפִים וְטוֹבִים רַק בְּעֵינֵי עַצְמוֹ וְהוּא הָלַךְ רַק אַחֲרֵי יְצָרָיו?

15. הַמָּשָׁל שֶׁל הַגַּן אֲשֶׁר הֻבְטַח לַיְּרֵאִים,[1] תּוֹכוֹ נְהָרוֹת שֶׁל מַיִם אֲשֶׁר לֹא יַסְרִיחוּ, וְנַהֲרוֹת חָלָב אֲשֶׁר לֹא שׁוֹנֶה טַעֲמוֹ, וְנַהֲרוֹת יַיִן נָעִים לַשּׁוֹתִים, וְנַהֲרוֹת דְּבַשׁ מְזֻכָּךְ. וְלָהֶם בְּתוֹכוֹ מִכָּל פְּרִי, וּסְלִיחָה מֵאֵת רִבּוֹנָם. הַאִם זֶה דּוֹמֶה לָאֵלֶּה הַשּׁוֹהִים לָנֶצַח בָּאֵשׁ, וַאֲשֶׁר יֵשְׁקוּ בָּהּ מַיִם רוֹתְחִים אֲשֶׁר יִכְרְתוּ מְעֵיהֶם?

16. וְיֵשׁ בָּהֶם אֲשֶׁר יַאֲזִין אֵלֶיךָ, וְאוּלָם בְּצֵאתָם מֵאֶצְלְךָ, יֹאמְרוּ אֶל מִי שֶׁנִּתְּנָה לָהֶם הַדַּעַת, מַה זֶּה אָמַר זֶה עַתָּה? הֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר אָטַם אַלְלָה אֶת לִבּוֹתֵיהֶם וְהֵם הוֹלְכִים אַחֲרֵי יִצְרֵיהֶם.

17. אַךְ אֵלֶּה אֲשֶׁר קִבְּלוּ אֶת הַהַדְרָכָה, אוֹתָם יוֹסִיף אַלְלָה לְהַדְרִיךְ וְיִתֵּן יִרְאָתָם אֶת אַלְלָה.

18. הַמְחַכִּים הֵם לִשְׁעַת הַדִּין שֶׁתָּבוֹא עֲלֵיהֶם לְפֶתַע? הֲלֹא כְּבָר בָּאוּ סִימָנֶיהָ, וּמַה יּוֹעִיל לָהֶם אִם תָּבוֹא לְהִזָּכֵר?

19. (הוֹי הַנָּבִיא!) דַּע כִּי אֵין אֵל זוּלַת אַלְלָה, וּבַקֵּשׁ סְלִיחָה עַל חֲטָאֶיךָ וַחֲטָאֵי הַמַּאֲמִינִים וְהַמַּאֲמִינוֹת, אַלְלָה יוֹדֵעַ אֶת כָּל הִסְתּוֹבְבוּתְכֶם בְּצֵאתְכֶם בְּמֶשֶׁךְ הַיּוֹם וּבְבוֹאֲכֶם בַּלַּיְלָה.

קֶטַע 3

20. הַמַּאֲמִינִים אוֹמְרִים, הַלְוַאי וְהוּרְדָה סוּרָה מִן הַשָּׁמַיִם (הַמִּצְוָה לְהִלָּחֵם בַּכּוֹפְרִים)! וְכַאֲשֶׁר הוּרְדָה סוּרָה בְּרוּרָה וְנִזְכַּר בָּהּ דְּבַר הַמִּלְחָמָה, תִּרְאֶה אֵלֶּה אֲשֶׁר יֵשׁ מַחֲלָה בְּלִבּוֹתֵיהֶם מַבִּיטִים עָלֶיךָ כְּמִתְעַלְּפִים מִפַּחַד הַמָּוֶת.[2] הֵן רָאוּי יוֹתֵר הָיָה לָהֶם,

---

1. ר' סורת אר-רעד 13: 35.
2. ר' סורת את-תובה 8: 86.

21. לְצַיֵּת וּלְדַבֵּר בְּכֵנוּת, וְכַאֲשֶׁר נֶחְרַץ הַדָּבָר וַעֲלֵיהֶם לָצֵאת לְמִלְחָמָה, לוּ הָיוּ כֵּנִים עִם אַלְלָה, הָיָה טוֹב יוֹתֵר לָהֶם.

22. הֲיִתָּכֵן כִּי כָּל פַּעַם שֶׁפְּנִיתֶם עֹרֶף תַּשְׁחִיתוּ בָּאָרֶץ וְתִתְנַכְּלוּ לִקְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה שֶׁלָּכֶם?

23. אֵלֶּה הֵם אֲשֶׁר קִלֵּל אוֹתָם אַלְלָה, וְיַעֲשֵׂם חֵרְשִׁים, וִיעַוֵּר עֵינֵיהֶם.

24. לָמָּה לֹא יַעֲמִיקוּ הֲבָנָה בַּקּוּרְאָן? אוֹ הַאִם נְעוּלִים לִבּוֹתֵיהֶם?

25. אֵלֶּה שֶׁנָּטְשׁוּ אֶת הַהַדְרָכָה וְהָאֱמוּנָה לְאַחַר שֶׁכְּבָר הִתְבָּרְרָה לָהֶם הַהַדְרָכָה, הַשָּׂטָן הוּא שֶׁהֱסִיתָם וְעוֹדְדָם,

26. זֹאת בִּגְלַל שֶׁאָמְרוּ (הַכּוֹפְרִים) לְאֵלֶּה שֶׁשָּׂנְאוּ אֶת מַה שֶּׁהוֹרִיד אַלְלָה (הַיְּהוּדִים), נִשְׁמַע לָכֶם בְּמִקְצַת הַדְּבָרִים, וְאוּלָם אַלְלָה יוֹדֵעַ סוֹדוֹתֵיהֶם.

27. אֵיךְ יִהְיֶה הַמַּצָּב שֶׁלָּהֶם כַּאֲשֶׁר יוֹצִיאוּ הַמַּלְאָכִים אֶת נִשְׁמוֹתֵיהֶם וְיַכּוּ עַל פְּנֵיהֶם וַאֲחוֹרֵיהֶם?

28. מִשּׁוּם שֶׁהָלְכוּ אַחֲרֵי מַה שֶּׁמַּרְגִּיז אֶת אַלְלָה וְדָחוּ אֶת מַה שֶּׁמַּשְׂבִּיעַ אֶת רְצוֹנוֹ, וְלָכֵן יִתְבַּטֵּל עֲמָלָם.

29. הַאִם חָשְׁבוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר חֹלִי בְּלִבְבוֹתֵיהֶם, שֶׁלֹּא יְגַלֶּה אַלְלָה אֶת מַשְׂטֵמָתָם?

קֶטַע 4

30. לוּ רָצִינוּ הֶרְאֵינוּ אוֹתָם לְךָ, וְהָיִיתָ מַכִּיר אוֹתָם בְּאוֹתוֹתֵיהֶם וּבְנִימַת דִּבּוּרָם הַמְּיֻחֶדֶת. כִּי אַלְלָה יוֹדֵעַ מַעֲשֵׂיכֶם.

31. אֲנַחְנוּ נִבְחַן אֶתְכֶם לְמַעַן נֵדַע הַמּוּגַ'אהֶדִין (הַנֶּאֱבָקִים בַּשְּׁבִיל שֶׁל אַלְלָה) מִכֶּם וְאֶת הַמִּתְאַזְּרִים בְּסַבְלָנוּת וְנִבְחַן אֶת דִּבְרְכֶם.

32. אָכֵן, אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וּמָנְעוּ אֲחֵרִים מִלֶּכֶת בַּשְּׁבִיל שֶׁל אַלְלָה, וְהִתְנַגְּדוּ לַשָּׁלִיחַ לְאַחַר שֶׁהֻדְרְכוּ, לֹא יַזִּיקוּ לְאַלְלָה בִּמְאוּמָה, וְהוּא יַכְשִׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.

33. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! צַיְּתוּ לְאַלְלָה וְצַיְּתוּ לַשָּׁלִיחַ (מוּחַמַּד), וְאַל תְּבַטְּלוּ אֶת (גְּמוּל) מַעֲשֵׂיכֶם (בַּכְּפִירָה).

34. אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וְהִרְחִיקוּ אֲחֵרִים מֵעַל הַשְּׁבִיל שֶׁל אַלְלָה וּמֵתוּ בְּעוֹדָם כּוֹפְרִים, לֹא יִסְלַח לָהֶם אַלְלָה.

35. לֹא תַּשְׁפִּילוּ אֶת עַצְמְכֶם, וְאַל תַּזְמִינוּ אֶת הָאוֹיֵב לְשָׁלוֹם (לְהַפְסָקַת הַמִּלְחָמָה), כִּי אַתֶּם הָעֶלְיוֹנִים (הַמְנַצְּחִים), וְאַלְלָה עִמָּכֶם וְלֹא יַפְחִית אֶת שְׂכַר מַעֲשֵׂיכֶם.

36. אָכֵן חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה רַק מִשְׂחָק וְשַׁעֲשׁוּעֵי שָׁוְא.[1] אִם תַּאֲמִינוּ וְתִירְאוּ אֶת אַלְלָה, יִתֵּן לָכֶם אֶת שְׂכַרְכֶם וְלֹא יִשְׁאַל מִכֶּם הוֹנְכֶם.

37. אָכֵן אִם יִשְׁאַלְכֶם אוֹתוֹ וְיִלְחַץ אֶתְכֶם, הֱיִיתֶם מְקַמְּצִים וִיגַלֶּה מַשְׂטֵמַתְכֶם.

38. הִנֵּה אַתֶּם נִקְרָאִים לְהוֹצִיא הוֹנְכֶם בִּשְׁבִיל שֶׁל אַלְלָה, וְאוּלָם יֵשׁ בָּכֶם מְקַמְּצִים. כָּל הַמְּקַמֵּץ, מְקַמֵּץ רַק עַל עַצְמוֹ. אַלְלָה הוּא הֶעָשִׁיר וְאַתֶּם הָעֲנִיִּים. אִם תִּפְנוּ עֹרֶף יְמִירְכֶם בַּאֲחֵרִים וְהֵם לֹא יִהְיוּ כְּמוֹכֶם.

---

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 32.

48

סוּרַת אַלְ-פַתְחְ

הַנִּצָּחוֹן הַמַּזְהִיר

סורה זו נקראת «אַלְ-פַתְחְ, הַנִּצָּחוֹן הַמַּזְהִיר» משום שהיא פותחת בבשורה טובה למאמינים בנצחון מזהיר בכיבוש ח'יבר ושחרור מכה מן הכופרים והחזרתה אל חיק האסלאם לעולם.
הורדה במדינה אחרי החזרה מאל-חודיביה, ואחרי סורת אל-ג'ומועה 62, ופסוקיה עשרים ותשעה. קיבלה את שמה «אַלְ-פַתְחְ» מפסוק אחד.

סוּרַת אַלְ-פַתְחְ 48

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. אֲנַחְנוּ הִנְחַלְנוּ לְךָ (מוּחַמַד) נִצָּחוֹן מַזְהִיר,[1]
2. לְמַעַן יִסְלַח לְךָ אַלְלָה לָרִאשׁוֹנִים מֵרָעוֹתֶיךָ וּלְאַחֲרוֹנִים, וְיַשְׁלִים אֶת חַסְדּוֹ עָלֶיךָ, וְיַדְרִיךְ אוֹתְךָ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר,
3. וְהוּא יַעֲנִיק לְךָ נִצָּחוֹן אֵיתָן.
4. הוּא אֲשֶׁר הוֹרִיד אֶת הַשְּׁכִינָה בְּלִבּוֹת הַמַּאֲמִינִים,[2] לְמַעַן יוֹסִיפוּ אֱמוּנָה עִם אֱמוּנָתָם. לְאַלְלָה גְּדוּדֵי הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאַלְלָה יוֹדֵעַ וְחָכָם.
5. לְמַעַן יַכְנִיס אֶת הַמַּאֲמִינִים וְהַמַּאֲמִינוֹת אֶל גַּנּוֹת זוֹרְמִים תַּחְתֵּיהֶן הַנְּהָרוֹת, לָעוֹלָמִים יִשָּׁאֲרוּ בָּהֶן, וִיכַפֵּר לָהֶם מֵרָעוֹתֵיהֶם. וְזוֹהִי זְכִיָּה עֲצוּמָה אֵצֶל אַלְלָה.
6. וְהוּא יַעֲנִישׁ אֶת הַצְּבוּעִים וְאֶת הַצְּבוּעוֹת, וְאֶת הַפַּגָּנִיִּים וְאֶת הַפַּגָּנִיּוֹת הַחוֹשְׁבִים עַל אַלְלָה מַחְשָׁבָה רָעָה, וְיָשִׁיב רָעָתָם בְּרֹאשָׁם. אַלְלָה כָּעַס עֲלֵיהֶם וְקִלֵּל אוֹתָם, וְהֵכִין לָהֶם אֶת גֵּיהִנֹּם, הַמָּעוֹן הַגָּרוּעַ בְּיוֹתֵר.
7. לְאַלְלָה גְּדוּדֵי הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאַלְלָה עִזּוּז וְחָכָם.
8. (הוֹי הַנָּבִיא) אֲנַחְנוּ שְׁלַחְנוּ אוֹתְךָ לְעֵד, וְלִמְבַשֵּׂר, וּלְמַזְהִיר,[3]
9. לְמַעַן תַּאֲמִינוּ בְּאַלְלָה וּבִשְׁלִיחוֹ וְתַעַזְרוּ לוֹ וְתוֹקִירוּ אוֹתוֹ, וּתְשַׁבְּחוּ אוֹתוֹ (אַלְלָה) בֹּקֶר וָעֶרֶב.
10. הַנִּשְׁבָּעִים לְךָ אֱמוּנִים, אָכֵן לְאַלְלָה יִשָּׁבְעוּ אֱמוּנִים. יַד אַלְלָה עֶלְיוֹנָה עַל יְדֵיהֶם. כָּל הַמֵּפֵר הִתְחַיְּבוּתוֹ לְאַלְלָה בְּעֶצֶם עוֹשֶׂה זֹאת לְרָעַת עַצְמוֹ. וְכָל הַמְקַיֵּם אֶת אֲשֶׁר הִתְחַיֵּב לְאַלְלָה, יִתֵּן לוֹ שָׂכָר עָצוּם.

קֶטַע 2

11. הַשְּׁבָטִים שׁוֹכְנֵי הַמִּדְבָּר שֶׁנִּשְׁאֲרוּ בְּבָתֵּיהֶם וְלֹא הִצְטָרְפוּ אֵלֶיךָ (בְּצֵאתְךָ לַמַּעֲרָכָה) יֹאמְרוּ לְךָ, עֲסוּקִים הָיִינוּ בִּרְכוּשֵׁנוּ וּבְמִשְׁפְּחוֹתֵינוּ, לָכֵן בַּקֵּשׁ סְלִיחָה עֲבוּרֵנוּ, הֵם אוֹמְרִים בְּפִיהֶם אֶת אֲשֶׁר אֵין בְּלִבּוֹתֵיהֶם. אֱמֹר, לְמִי

1. הנצחון המזהיר, הוא חוזה חודיביה שנערך בשנת 6 / 628, בין הנביא מוחמד וכופרי קוריש.
2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 248 ; וסורת את-תובה 9 : 26, ופי' 40.
3. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 45.

תַּעֲמֹד זְכוּת לְמַעַנְכֶם אֵצֶל אַלְלָה, אִם יִרְצֶה לְהַזִּיק לָכֶם אוֹ יִרְצֶה לְהוֹעִיל לָכֶם? אָכֵן, אַלְלָה בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

12. חֲשַׁבְתֶּם כִּי הַשָּׁלִיחַ וְהַמַּאֲמִינִים לֹא יַחְזְרוּ אֶל בְּנֵי בֵּיתָם לְעוֹלָם, וִיהְיֶה הַדָּבָר יָפֶה בְּלִבּוֹתֵיכֶם. וַתַּחְשְׁבוּ מַחְשָׁבָה רָעָה וִתִהְיוּ עַם אָבוּד.[1]

13. לְכָל מִי שֶׁאֵינוֹ מַאֲמִין בְּאַלְלָה וּבִשְׁלִיחוֹ, הִנֵּה הוֹעַדְנוּ לַכּוֹפְרִים לֶהָבָה.

14. לְאַלְלָה מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, סוֹלֵחַ לַאֲשֶׁר יִרְצֶה, וּמַעֲנִישׁ אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה, כִּי אַלְלָה סוֹלֵחַ וְרַחוּם.[2]

15. כַּאֲשֶׁר תֵּצְאוּ לִקְרַאת שָׁלָל, יַגִּידוּ הַנִּשְׁאָרִים בְּבָתֵּיהֶם, הַרְשׁוּ לָנוּ לְהִצְטָרֵף אֲלֵיכֶם. הֵם רוֹצִים לְשַׁנּוֹת אֶת הַבְטָחַת אַלְלָה לָכֶם. אֱמֹר לָהֶם, לֹא תִּצְטָרְפוּ אֵלֵינוּ כִּי כָּךְ אָמַר אַלְלָה מִקֹּדֶם. וְהֵם יֹאמְרוּ, לֹא כִּי מְקַנְּאִים אַתֶּם בָּנוּ (שֶׁנִּקַּח חֵלֶק מִן הַשָּׁלָל). כִּי מְעַט הוּא אֲשֶׁר יָבִינוּ (מֵהַחְלָטוֹת אַלְלָה).

16. אֱמֹר לַשְּׁבָטִים שׁוֹכְנֵי הַמִּדְבָּר שֶׁנִּשְׁאֲרוּ בְּבָתֵּיהֶם וְלֹא הִצְטָרְפוּ לַקְּרָב (בְּמִקְרִים קוֹדְמִים), אַתֶּם תִּקָּרְאוּ לְהִלָּחֵם בְּאַנְשֵׁי עֹז חֲזָקִים,[3] אֶלָּא אִם יְקַבְּלוּ דַּת הָאִסְלָאם בְּלִי מִלְחָמָה. אִם תְּצַיְּתוּ וְתִלָּחֲמוּ לְמַעַן אַלְלָה, הוּא יַעֲנִיק לָכֶם שָׂכָר טוֹב, וְאִם תִּפְנוּ עֹרֶף כְּמוֹ שֶׁפְּנִיתֶם עֹרֶף לְפָנִים, יַעֲנִישְׁכֶם עֹנֶשׁ מַכְאִיב.

17. אֵין עַל הָעִוֵּר חֵטְא, וְאֵין עַל הַפִּסֵּחַ חֵטְא, וְאֵין עַל הַחוֹלֶה חֵטְא[4] (אִם לֹא יָצְאוּ לְמִלְחָמָה). וּמִי שֶׁמְּצַיֵּת לְאַלְלָה וְלִשְׁלִיחוֹ אוֹתוֹ יַכְנִיס אַלְלָה לַגַּנִּים שֶׁמִּתַּחְתָּם נְהָרוֹת זוֹרְמִים. אָמְנָם, הָאָדָם הַבָּרִיא הַמִּשְׁתַּמֵּט הוּא יַעֲנִישׁ אוֹתוֹ בְּעֹנֶשׁ מַכְאִיב.

קֶטַע 3

18. אַלְלָה מְרֻצֶּה מֵהַמַּאֲמִינִים אֲשֶׁר נִשְׁבְּעוּ לְךָ (מוּחַמַּד) שְׁבוּעַת אֱמוּנִים תַּחַת הָעֵץ,[5] וְהוּא יָדַע אֶת אֲשֶׁר בְּלִבּוֹתֵיהֶם וְהוֹרִיד אֶת הַשְּׁכִינָה עֲלֵיהֶם[6] וְגָמַל לָהֶם בְּנִצָּחוֹן מָהִיר (קָרוֹב),

19. וּבִלְקִיחַת שָׁלָל רַב, כִּי אַלְלָה הוּא עִזּוּז וְחָכָם.

---

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 18.
2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 284 ; וסורת אל-מאאידה 5 : 40.
3. ר' סורת אל-אסראי 17 : 5 ; וסורת אנ-נמל 27 : 33.
4. ר' סורת אנ-נור 24 : 61.
5. המוסלמים נשבעו לנביא תחת העץ באל-חודיביה להילחם נגד קוריש במכה. השבועה הזו לנביא נקראת «שבועת שביעות הרצון».
6. ראה לעל פסוק 4 והערה שם.

20. אַלְלָה הִבְטִיחַ לָכֶם כִּי תְּקַבְּלוּ שָׁלָל רַב, וְהֵחִישׁ לָכֶם אֶת זֶה,[1] וְעָצַר בְּעַד הָאֲנָשִׁים לְהִלָּחֵם בָּכֶם. זֹאת כְּאוֹת לַמַּאֲמִינִים, וּלְמַעַן יַדְרִיךְ אֶתְכֶם בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.

21. (וּזְכִיָּה) אַחֶרֶת אֲשֶׁר לֹא יְכָלְתֶּם לְהַשִּׂיג אוֹתָהּ, הִשִּׂיג אוֹתָהּ אַלְלָה (לָכֶם). וְאַלְלָה הוּא הַכֹּל-יָכֹל.

22. אִלּוּ נִלְחֲמוּ בָּכֶם הַכּוֹפְרִים (תּוֹשָׁבֵי מַכָּה) הָיוּ מַפְסִידִים וּבוֹרְחִים, וְלֹא הָיוּ מוֹצְאִים כָּל מָגֵן אוֹ עוֹזֵר.

23. כָּךְ הָיָה מֵאָז וּמִתָּמִיד מִנְהָגוֹ שֶׁל אַלְלָה, וְאֵין לְשַׁנּוֹת אֶת מִנְהָגוֹ שֶׁל אַלְלָה.[2]

24. וְהוּא אֲשֶׁר הִשְׁעָה אוֹתָם מִכֶּם וְהִשְׁעָה אֶתְכֶם מֵהֶם בְּעֵמֶק מַכָּה,[3] לְאַחַר שֶׁהִגְבִּיר אֶתְכֶם, כִּי אַלְלָה רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.

25. הֵם אֲשֶׁר כָּפְרוּ וּמָנְעוּ מִכֶּם לְהַגִּיעַ אֶל הַמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ (הַכַּעְבָּה), וְעָצְרוּ אֶת הַקָּרְבָּן וּמָנְעוּ מִמֶּנּוּ לְהַגִּיעַ אֶל מְקוֹם הַקְרָבָתוֹ (בַּמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ), וְלוּלֵא אֲנָשִׁים מַאֲמִינִים וְנָשִׁים מַאֲמִינוֹת (בְּמַכָּה) לֹא יְדַעְתֶּם אוֹתָם, וֶהֱיִיתֶם עֲלוּלִים לִפְגֹּעַ בָּהֶם, וְעַל יְדֵי כָּךְ לְהָבִיא עַל עַצְמְכֶם אַשְׁמָה בְּלִי שֶׁתֵּדְעוּ, לְמַעַן יַכְנִיס אַלְלָה מִי שֶׁיִּרְצֶה תַּחַת רַחֲמָיו, וְלוּ הַמַּאֲמִינִים הָאֵלֶּה הִבְחִינוּ אֶת עַצְמָם מֵהַכּוֹפְרִים, אָז הָיִינוּ מַעֲנִישִׁים קָשׁוֹת אֶת הַכּוֹפְרִים.

26. הַכּוֹפְרִים מִלְּאוּ אֶת לְבָבוֹתֵיהֶם הִתְלַהֲבוּת, הַהִתְלַהֲבוּת שֶׁל הַגָ'אהִלִיָּה,[4] וְאָז הוֹרִיד אַלְלָה אֶת הַשְּׁכִינָה[5] שֶׁלּוֹ עַל שְׁלִיחוֹ וְעַל הַמַּאֲמִינִים, וְהֵטִיל עֲלֵיהֶם אֶת חוֹבַת הַיִּרְאָה שֶׁהֵם זַכָּאִים וּרְאוּיִים לָהּ בְּיוֹתֵר, כִּי אַלְלָה יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

קֶטַע 4

27. אָכֵן מִלֵּא אַלְלָה לִשְׁלִיחוֹ אֶת הֶחָזוֹן בֶּאֱמֶת, לֵאמֹר, עוֹד תִּכָּנְסוּ לַמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ, אִם יִרְצֶה אַלְלָה, בְּבִטָּחוֹן, מְגֻלָּחִים רָאשֵׁיכֶם אוֹ גְּזוּזִים,[6] וּלְלֹא פַּחַד. הוּא יָדַע אֶת אֲשֶׁר לֹא יְדַעְתֶּם, וּמֵעֵבֶר לְזֹאת נָתַן לָכֶם נִצָּחוֹן קָרוֹב וּמַכְרִיעַ.[7]

---

1. השלל של חייבר.
2. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 62.
3. בעמק מכה : המדובר הוא בחודיביה הנמצאת במבואות מכה. שם נחתם החוזה שמנע את המוסלמים ואנשי קוריש מפגוע אלה באלה, וזאת אחרי שרבים מבני קוריש נפלו כשבויים בידי המוסלמים.
4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 154.
5. ראה לעל פ' 4, ופ' 18 והערה שם.
6. מגולח או גזוז : העולים לרגל למכה נוהגים לגלח או לקצר את שער ראשם.
7. נצחון קרוב ומכריע : כיבוש חייבר ושחרור מכה מן הכופרים.

28. הוּא אֲשֶׁר שָׁלַח אֶת שְׁלִיחוֹ עִם הַהַדְרָכָה וְעִם הַדָּת הָאֲמִתִּית (הָאִסְלָאם) לְמַעַן יַשְׁלִיטָהּ עַל כָּל הַדָּתוֹת,[1] וְאַלְלָה מַסְפִּיק כְּעֵד (כִּי מוּחַמַּד הוּא שְׁלִיחַ אַלְלָה).

29. מוּחַמַּד הַשָּׁלִיחַ שֶׁל אַלְלָה וְאֵלֶּה אֲשֶׁר אִתּוֹ קְשׁוּחִים כְּנֶגֶד הַכּוֹפְרִים, אַךְ רַחוּמִים בֵּינֵיהֶם לְבֵין עַצְמָם, תִּרְאֶה אוֹתָם כּוֹרְעִים וְסוֹגְדִים מְבַקְשִׁים חֶסֶד מֵאַלְלָה וְרָצוֹן. סִימָנֵיהֶם בִּפְנֵיהֶם מֵרִשְׁמֵי הַסְּגִידָה. לְזֹאת נִמְשְׁלוּ בַּתּוֹרָה וּמְשָׁלָם בָּאֶנְגִ׳יל כְּזֶרַע אֲשֶׁר הוֹצִיא גִּבְעוֹלוֹ וּמִתְחַזֵּק עַד שֶׁהוּא מֻשְׁלָם וְנִשָּׂא עַל קָנֵהוּ וְהִפְלִיא אֶת הַזּוֹרְעִים, לְהַרְגִּיז אֶת הַכּוֹפְרִים עַל יָדָם. אַלְלָה הִבְטִיחַ לַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב סְלִיחָה וְשָׂכָר רַב.

---

1. ר׳ סורת את-תובה 9: 33.

49

סוּרַת אַלְ-חוּגֻ'וּרַאתְ
הַחֲדָרִים הַפְּרָטִיִּים

סורה זו נקראת «אַלְ-חוּגֻ'וּרַאתְ, הַחֲדָרִים הַפְּרָטִיִּים» של נשות הנביא. החדרים האלה מוזכרים בהקשר של אנשי בני שבט תמים שבאו מאחורי החדרים והתחילו לקרוא אל הנביא בקול רם ובאופן גס לצאת אליהם מביעים חוסר כבוד לנביא.

הורדה במדינה אחרי סורת אל-מוג'אדלה 58, ופסוקיה שמונה-עשר. קיבלה את שמה «הַחֲדָרִים הַפְּרָטִיִּים» מפסוק ארבעה.

סוּרַת אַלְ-חוּג'וּרַאתְ 49

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! אַל תְּמַהֲרוּ לְהַחְלִיט בְּעִנְיָן שֶׁהַהַחְלָטָה בּוֹ הִיא רַק בִּידֵי אַלְלָה וּשְׁלִיחוֹ, וְיִרְאוּ אֶת אַלְלָה, כִּי הוּא שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.
2. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! אַל תָּרִימוּ קוֹלְכֶם מֵעַל קוֹלוֹ שֶׁל הַנָּבִיא (מוּחַמַּד), וְאַל תְּדַבְּרוּ אֵלָיו בְּקוֹל רָם כַּהֲרָמַתְכֶם קוֹלְכֶם אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, פֶּן יְבֻטְּלוּ מַעֲשֵׂיכֶם מִבְּלִי שֶׁתַּרְגִּישׁוּ.
3. אָכֵן, אֵלֶּה הַמַּנְמִיכִים אֶת קוֹלוֹתֵיהֶם בִּפְנֵי שְׁלִיחַ אַלְלָה הֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר בָּחַן אַלְלָה אֶת לִבּוֹתֵיהֶם בְּיִרְאָתוֹ, לָהֶם סְלִיחָה וְשָׂכָר עָצוּם.
4. הִנֵּה אֵלֶּה הַקּוֹרְאִים אֵלֶיךָ מֵאֲחוֹרֵי הַחֲדָרִים רֻבָּם חַסְרֵי בִּינָה הֵם.
5. לוּ הָיוּ מְחַכִּים בְּסַבְלָנוּת עַד שֶׁתֵּצֵא אֲלֵיהֶם הָיָה טוֹב לָהֶם יוֹתֵר, אַךְ אַלְלָה הוּא סוֹלֵחַ וְרַחוּם.
6. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! בְּבוֹא אֲלֵיכֶם אָדָם מֻשְׁחָת לִמְסֹר לָכֶם יְדִיעָה עַל מִישֶׁהוּ, עֲלֵיכֶם לַחְקֹר הֵיטֵב אֶת אֲמִתּוּתָהּ לְבַל תִּפְגְּעוּ בְּשׁוֹגֵג בַּאֲנָשִׁים חַפִּים מִפֶּשַׁע, וְתִתְחָרְטוּ עַל כָּל שֶׁעֲשִׂיתֶם.
7. וּדְעוּ כִּי שְׁלִיחַ אַלְלָה (מוּחַמַּד) בְּקִרְבְּכֶם, וְלוּ נִשְׁמַע לָכֶם בְּמַרְבִּית הָעִנְיָנִים, הֱיִיתֶם סוֹבְלִים הַרְבֵּה. אַלְלָה חִבֵּב עֲלֵיכֶם אֶת הָאֱמוּנָה, וְעָשָׂה אוֹתָהּ יְקָרָה לְלִבְבוֹתֵיכֶם וְהִמְאִיס עֲלֵיכֶם אֶת הַכְּפִירָה וְאֶת הַשְּׁחִיתוּת וְאֶת הַמֶּרִי. וְאֵלֶּה הֵם הַמֻּדְרָכִים.
8. (וְהַטּוֹב שֶׁזָּכוּ בּוֹ הוּא) חֶסֶד מֵאַלְלָה וּבְרָכָה. אַלְלָה יוֹדֵעַ וְחָכָם.
9. וְכִי יָרִיבוּ שְׁתֵּי קְבוּצוֹת מִן הַמַּאֲמִינִים עֲשׂוּ שָׁלוֹם בֵּינֵיהֶם, וְאִם תִּתְנַכֵּל הָאַחַת לָאַחֶרֶת, קַיְּמוּ עָלֶיהָ לַחַץ עַד שֶׁתַּסְכִּים לְצַיֵּת לַמִּשְׁפָּט שֶׁל אַלְלָה, וְכַאֲשֶׁר תַּסְכִּים, פַּיְּסוּ בֵּינֵיהֶן בְּיֹשֶׁר וַעֲשׂוּ צֶדֶק. אַלְלָה אוֹהֵב אֶת הַשּׁוֹמְרִים צֶדֶק.
10. הַמַּאֲמִינִים אַחִים הֵם, עַל כֵּן הַשְׁלִימוּ אֵפוֹא בֵּין אֲחֵיכֶם, וְיִרְאוּ אֶת אַלְלָה כְּדֵי שֶׁיְּרַחֵם עֲלֵיכֶם.

קֶטַע 2

11. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! אַל יִלְעֲגוּ אֲנָשִׁים לַאֲנָשִׁים, כִּי אוּלַי טוֹבִים הָאֲחֵרִים מֵהֶם. וְלֹא נָשִׁים לַנָּשִׁים, כִּי אוּלַי טוֹבוֹת הָאֲחֵרוֹת מֵהֶן. וְאַל תּוֹצִיאוּ דִּבָּה אִישׁ עַל רֵעֵהוּ, וְלֹא תְּכַנּוּ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ בְּשֵׁמוֹת גְּנַאי. מָה רַע לִקְרֹא מֻשְׁחָת לְאָדָם מַאֲמִין. אֲשֶׁר לֹא יַחְזְרוּ בִּתְשׁוּבָה הֵם הָעוֹשִׂים עָוֶל לְעַצְמָם.

12. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! אַל תַּרְבּוּ לַחְשֹׁד, כִּי מִקְצָת חַשְׁדָנוּת הִיא חֵטְא. אֶל תְּרַגְּלוּ וְאַל תַּשְׁמִיצוּ בְּסֵתֶר אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ. הַאִם אוֹהֵב אִישׁ מִכֶּם לֶאֱכֹל אֶת בְּשַׂר אָחִיו הַמֵּת? הֵן תִּמְאֲסוּ זֹאת. וְיִרְאוּ אֶת אַלְלָה, כִּי אַלְלָה מְקַבֵּל שָׁבִים בִּתְשׁוּבָה וְרַחוּם.

13. הוֹי בְּנֵי הָאָדָם! בָּרָאנוּ אֶתְכֶם מִזָּכָר וּנְקֵבָה וַעֲשִׂינוּ אֶתְכֶם לְאֻמּוֹת וּשְׁבָטִים לְמַעַן תַּכִּירוּ אָדָם אֶת רֵעֵהוּ. אוּלָם הַנִּכְבָּד בְּיוֹתֵר מִבֵּינֵיכֶם בְּעֵינֵי אַלְלָה, הוּא הַיָּרֵא אַלְלָה בְּיוֹתֵר, כִּי אַלְלָה יוֹדֵעַ וּבָקִיא.

14. שׁוֹכְנֵי הַמִּדְבָּר אָמְרוּ, כְּבָר הֶאֱמַנּוּ. אֱמֹר לָהֶם, עוֹד לֹא הֶאֱמַנְתֶּם, אָמְנָם אִמְרוּ, הִתְאַסְלַמְנוּ, מִשּׁוּם שֶׁהָאֱמוּנָה לֹא חָדְרָה אֶל לִבּוֹתֵיכֶם, אַךְ אִם תְּצַיְּתוּ לְאַלְלָה וְלִשְׁלִיחוֹ, לֹא יְקַפֵּחַ אַלְלָה אֶת הַגְּמוּל עֲבוּר עֲמַלְכֶם, כִּי הוּא סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

15. אָכֵן הַמַּאֲמִינִים הֵם רַק אֵלֶּה שֶׁהֶאֱמִינוּ בְּאַלְלָה וּבִשְׁלִיחוֹ (מוּחַמַּד) וְלֹא יְפַקְפְּקוּ, וְהַמּוּכָנִים לְהֵאָבֵק בְּהַקְרִיבָם אֶת הוֹנָם וְאֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם לְמַעַן אַלְלָה. אֵלֶּה הֵם הַמְדַבְּרִים אֱמֶת.

16. אֱמֹר (לְשׁוֹכְנֵי הַמִּדְבָּר), הַתְלַמְּדוּ אֶת אַלְלָה בִּדְבַר דַּתְכֶם? הֵן אַלְלָה יוֹדֵעַ אֶת כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ, אַלְלָה יוֹדֵעַ כֹּל.

17. הֵם מִתְנַהֲגִים כְּאִלּוּ עָשׂוּ לְךָ חֶסֶד שֶׁקִּבְּלוּ אֶת הָאִסְלָאם. אֱמֹר, אֵין אַתֶּם עוֹשִׂים לִי חֶסֶד שֶׁקִּבַּלְתֶּם אֶת הָאִסְלָאם, אֶלָּא אַלְלָה הוּא שֶׁעָשָׂה חֶסֶד עִמָּכֶם בְּהַדְרִיכוֹ אֶתְכֶם לֶאֱמוּנָה, אִם הֱיִיתֶם מַאֲמִינִים בֶּאֱמֶת.

18. אָכֵן אַלְלָה יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאַלְלָה רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.

50

סוּרַת «ק»

«ק»

סורה זו קיבלה את שמה מן האות «ק» שפתחה בה. והיא אחת מהסורות הנקראות אחרי האותיות שפתחו בהן. כמו: טא. הא 20, צאד 38, יא. סין 36, נ 68. והיא אחת משלוש הסורות שפתחו באות אחת: צ. 38, ק. 50, נ. 68.

הורדה במכה אחרי סורת אל-מורסלאת 77, ופסוקיה ארבעים וחמשה. קיבלה את שמה «ק» מפסוק אחד.

סוּרַת «ק» 50

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. «ק».[1]

אֶשָּׁבַע בַּקּוּרְאָן הַנֶּעֱרָץ![2]

2. אָכֵן תָּמְהוּ בְּבוֹא אֲלֵיהֶם מַזְהִיר מִקִּרְבָּם, וְהַכּוֹפְרִים אָמְרוּ, הֵן דְּבַר פֶּלֶא הוּא,[3]

3. שֶׁנַּחְזֹר לַחַיִּים לְאַחַר שֶׁמַּתְנוּ וְהָיִינוּ לֶעָפָר?[4] (נָשׁוּב לַתְּחִיָּה?) זֹאת שִׁיבָה רְחוֹקָה!

4. כְּבָר יָדַעְנוּ כַּמָּה תַּפְחִית מֵהֶם הָאָרֶץ. וְאוּלָם אִתָּנוּ פִּנְקָס רָשׁוּם מְדֻיָּק, הַכֹּל רָשׁוּם בּוֹ.

5. אַךְ הֵם כִּחֲשׁוּ בָּאֱמֶת בְּבוֹאָהּ אֲלֵיהֶם, הֵם אוֹבְדֵי עֵצוֹת וּנְבוֹכִים.

6. הַאֵינָם רוֹאִים אֶת הַשָּׁמַיִם אֵיךְ בָּנִינוּ אוֹתָם מִמַּעַל לָהֶם וְקִשַּׁטְנוּ אוֹתָם, וְאֵין בָּהֶם בְּקִיעִים?

7. וְאֶת הָאָרֶץ שָׁטַחְנוּ וְקָבַעְנוּ בָּהּ הָרִים וְגִדַּלְנוּ בָּהּ צְמָחִים מִכָּל זוּג תַּאֲוָה לָעֵינַיִם,

8. לְהִתְבּוֹנֵן וּלְזִכָּרוֹן לְכָל עֶבֶד (בֶּן אָדָם) שָׁב בִּתְשׁוּבָה.

9. וְהוֹרַדְנוּ מִן הַשָּׁמַיִם מַיִם לַבְּרָכָה, וְהִצְמַחְנוּ בָּהֶם גַּנִּים וְגַרְעִינֵי הַקָּצִיר,

10. עִם עֲצֵי תָּמָר גְּבוֹהִים עֲמוּסֵי אֶשְׁכּוֹלוֹת שֶׁל תָּמָר,

11. כְּמָזוֹן לְעַבְדֵי אַלְלָה, וְהֶחֱיֵינוּ בְּאֶמְצָעוּתָם אֲדָמָה מֵתָה,[5] כָּזֹאת הַיְּצִיאָה (מִן הַקְּבָרוֹת בְּיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים).

---

1. אות זו נקראת בערבית: קאף.
2. בשביל תוארי הכבוד של הקוראן, ר׳ סורת אל-בורוג׳ 85 : 21 «بل هو قرآن مجيد في لوح محفوظ»; סורת יא. סין 36 : 2, «والقرآن الحكيم»; וסורת צאד 38 : 2 «والقرآن ذي الذكر»; וסורת אל-ואקעה 56 : 77, «إنه لقرآن كريم».
3. ר׳ סורת צאד 38 : 5.
4. ר׳ סורת אל-מואמנון 23 : 82.
5. ר׳ סורת אל-פורקאן 25 : 48.

12. לִפְנֵיהֶם[1] כְּבָר לֹא הֶאֱמִינוּ בְּנֵי עַמּוֹ שֶׁל נוּחַ (נֹחַ), בַּעֲלֵי אַר־רַס (הַבְּאֵר), עַם תַ'מוּד,[2]
13. עַם עַאד,[3] פַּרְעֹה וּבְנֵי עַמּוֹ, בְּנֵי עַם לוּט,
14. שׁוֹכְנֵי הַחֳרָשׁוֹת (אַל־אַיְכָּה),[4] וּבְנֵי עַם תֻּבַּע.[5] כֻּלָּם הִתְכַּחֲשׁוּ לַשְּׁלִיחִים, וְיָבוֹא בְּצֶדֶק עָנְשִׁי שֶׁהִזְהַרְתִּי אוֹתָם מִמֶּנּוּ.
15. הַאִם הִתְעַיַּפְנוּ מִן הַבְּרִיאָה הָרִאשׁוֹנָה? וְלָמָּה הֵם מְפַקְפְּקִים אִם נוּכַל לְבוֹרְאָם מֵחָדָשׁ (בְּיוֹם הַדִּין)?

קֶטַע 2

16. אֲנַחְנוּ יָצַרְנוּ אֶת הָאָדָם, וְנֵדַע מַה שֶּׁהוּא מַסְתִּיר בְּלִבּוֹ, כִּי אָנוּ קְרוֹבִים לוֹ יוֹתֵר מֵחֶבֶל הַוְּרִיד,[6]
17. כַּאֲשֶׁר יִרְשְׁמוּ שְׁנֵי הַמַּלְאָכִים הַיּוֹשְׁבִים אֶחָד מִימִינוֹ וְאֶחָד מִשְּׂמֹאלוֹ אֶת כָּל מַעֲשָׂיו (הַטּוֹבִים וְהָרָעִים).
18. לֹא יוֹצֵא הֶגֶה מִבְּלִי אֲשֶׁר יִהְיֶה אֶצְלוֹ מַשְׁגִּיחַ מוּכָן (מַלְאָךְ מוּכָן לִרְשֹׁם אֶת כָּל דְּבָרָיו).
19. וּבָא שִׁכְרוֹן הַמָּוֶת בֶּאֱמֶת: זֶה אֲשֶׁר הָיִיתָ מְנַסֶּה לְהִמָּלֵט מִפָּנָיו.
20. וְאָז יִתָּקַע בַּשּׁוֹפָר,[7] זֶה הוּא יוֹם הָאַזְהָרָה.
21. וְכָל נֶפֶשׁ תּוֹפִיעַ עִם הַמַּלְאָךְ הַמּוֹבִיל וְהַמַּלְאָךְ הָעֵד,
22. (וְיֹאמְרוּ לוֹ), כְּבָר שָׁכַחְתָּ אֶת כָּל זֶה, אַךְ הַיּוֹם גִּלִּינוּ אֶת עֵינֶיךָ וּרְאִיָּתְךָ חַדָּה.
23. וּבֶן לְוָיָתוֹ יֹאמַר, זוֹהִי הָעֵדוּת שֶׁהֵכַנְתִּי נֶגְדְּךָ.
24. (וְיֹאמַר לִשְׁנֵי הַמַּלְאָכִים), הָטִילוּ שְׁנֵיכֶם אֶל תּוֹךְ גֵּיהִנֹּם כָּל כּוֹפֵר קְשֵׁה עֹרֶף,
25. שֶׁהָיָה מְסָרֵב לַעֲשׂוֹת טוֹב, תּוֹקְפָן, וּמְפַקְפֵּק (בֶּאֱמוּנָתוֹ בְּאַלְלָּה),
26. אֲשֶׁר עָשָׂה עִם אַלְלָּה אֱלֹהַּ אַחֵר, הָטִילוּ אוֹתוֹ אֶל תּוֹךְ הָעֹנֶשׁ הַכָּבֵד.

---

1. לפניהם: לפני הכופרים של מכה.
2. ר' סורת אל־אעראף 7: 73.
3. עאד: ר' סורת אל־אעראף 7: 65.
4. אל־איכה: ר' סורת אל־חגיר 15: 78.
5. תובע, ריבוי תבאבעה: זהו כינוי של מלכי תימן הקדומים. מסופר שאחד מהם התאסלם.
6. חבל הוריד, נמצא בצוארו של האדם.
7. התקיעה בשופר: ר' סורת אל־אנעאם 6: 73.

27. וְהַשָּׂטָן בֶּן לְוָיָתוֹ שֶׁל הַכּוֹפֵר יֹאמַר, רִבּוֹנֵנוּ! אֲנִי לֹא הִתְעֵיתִי אוֹתוֹ, וְאוּלָם הוּא בְּעַצְמוֹ נָטָה לַתְּעִיָּה מַרְחִיקַת לֶכֶת.

28. וַיֹּאמַר, אַל תָּרִיבוּ בֵּינֵיכֶם לְפָנַי, כִּי אֲנִי הִקְדַּמְתִּי לְהַזְהִירְכֶם בָּעֹנֶשׁ,

29. אֶת אֲשֶׁר אָמַרְתִּי לֹא יִשְׁתַּנֶּה, אוּלָם אֵין אֲנִי מְקַפֵּחַ אֶת עֲבָדַי.

קֶטַע 3

30. בַּיּוֹם הַהוּא נֶאֱמַר לְגֵיהִנֹּם, הַאִם נִמְלֵאתְ וְהוּא יֹאמַר, הֲיֵשׁ עוֹד?

31. וִיקֹרַב גַּן הָעֵדֶן לְיִרְאֵי אַלְלָּה וְלֹא יִרְחַק מֵהֶם.

32. וְיֵאָמֵר לָהֶם, הִנֵּה אֲשֶׁר הֻבְטַח לְכָל הַחוֹזֵר בִּתְשׁוּבָה וְהַשּׁוֹמֵר אֶת גְּבוּלוֹת רִבּוֹנוֹ,

33. אֲשֶׁר יָרֵא אֶת הָרַחְמָן בְּסֵתֶר, וְיָבוֹא בְּלֵב שָׁב בִּתְשׁוּבָה.

34. הִכָּנְסוּ אֵלָיו בְּשָׁלוֹם. זֶה יוֹם הַנֶּצַח.

35. לָהֶם בְּתוֹכוֹ כָּל אֲשֶׁר יִרְצוּ וְיוֹתֵר מִזֶּה יִהְיֶה שָׁמוּר שָׁם לְמַעֲנָם.

36. וְכַמָּה דּוֹרוֹת הִשְׁמַדְנוּ לִפְנֵיהֶם, הָיוּ בְּהַרְבֵּה חֲזָקִים מֵהֶם, שׁוֹטְטוּ בָּאֲרָצוֹת וְרָאוּ אִם מָצְאוּ לָהֶם מִפְלָט וּמָנוֹס (מִן הָעֹנֶשׁ).

37. זֶהוּ[1] אוֹת הַזְּכָּרָה לְכָל בַּעֲלֵי לֵב וְאֹזֶן שׁוֹמַעַת וְאֵלֶּה הָרוֹאִים אֶת הַמִּתְרַחֵשׁ סְבִיבָם.

38. בָּרָאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם בְּשִׁשָּׁה יָמִים וְלֹא הִתְעַיַּפְנוּ מִבְּרִיאָתָם.

39. שְׁמַע בְּסַבְלָנוּת אֶת אֲשֶׁר יְדַבְּרוּ הַכּוֹפְרִים, וְשַׁבֵּחַ אֶת רִבּוֹנְךָ לִפְנֵי עֲלוֹת הַשֶּׁמֶשׁ וְלִפְנֵי הַשְּׁקִיעָה,

40. וְשַׁבֵּחַ אוֹתוֹ בְּמֶשֶׁךְ הַלַּיְלָה וְאַחֲרֵי הַשְׁלָמַת כָּל הַתְּפִלּוֹת.

41. וְהַאֲזֵן לְיוֹם יִקְרָא הַקּוֹרֵא מִמָּקוֹם קָרוֹב,

42. יוֹם יִשְׁמְעוּ הַצְּעָקָה בֶּאֱמֶת. זֶה הוּא יוֹם הַיְּצִיאָה (יוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים).

43. הִנֵּה אֲנַחְנוּ נְחַיֶּה וְנָמִית וְאֵלֵינוּ כֻּלָּם יָשׁוּבוּ.

44. בְּיוֹם אֲשֶׁר תִּבָּקַע הָאָרֶץ מֵעֲלֵיהֶם, וִימַהֲרוּ (לָצֵאת מִקִּבְרֵיהֶם). אֲסֵפָה זֹאת הִיא נְקַלָּה עָלֵינוּ.

45. אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים טוֹב אֶת אֲשֶׁר יֹאמְרוּ, אַךְ אֵין זֶה תַּפְקִידְךָ לְהַכְרִיחָם לְהַאֲמִין. הַזְכֵּר בַּקּוּרְאָן אֶת אֲשֶׁר יִירָא אַזְהָרָתִי.

---

1. בזה: השמדת הדורות הקודמים בשל כפירתם.

51

סוּרַת אַדְ'-דַ'ארִיָאת

הָרוּחוֹת הַמְפַזְּרוֹת

סורה זו נקראת בשם «אד'-ד'אריאת, הָרוּחוֹת הַמְפַזְּרוֹת» משום שהיא פותחת בשבועה «ואד'-ד'אריאת ד'רוא», אשבע ברוחות המפזרות (כל דבר). ביטוי זה לא נזכר בשום סורה אחרת.

הורדה במכה אחרי סורת אל-אחקאף 46, ופסוקיה ששים. קיבלה את שמה «הָרוּחוֹת הַמְפַזְּרוֹת» מפסוק אחד.

סוּרַת אַדְ׳-דַ׳אריָאת 51

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. אֶשָּׁבַע[1] בָּרוּחוֹת הַמְפַזְּרוֹת (אֶת הָעֲנָנִים),
2. הַטְּעוּנִים בְּמַיִם רַבִּים,
3. (וְהַסְּפִינוֹת) הַשָּׁטוֹת בְּקַלּוּת עַל פְּנֵי הַמַּיִם,
4. וּבְ(הַמַּלְאָכִים) הַמְחַלְּקִים פְּקֻדּוֹת.
5. כָּל מַה שֶּׁהֻזְהַרְתֶּם בּוֹ הוּא אֱמֶת,
6. וְהַדִּין (הַחֶשְׁבּוֹן) יִתְקַיֵּם.
7. אֶשָּׁבַע בַּשָּׁמַיִם הַמְּתֻכְנָנִים הֵיטֵב.
8. אָכֵן אַתֶּם נֶחְלָקִים בַּדָּבָר (הַקּוּרְאָן וּשְׁלִיחוּת הַנָּבִיא מוּחַמַּד),
9. אֲשֶׁר מֵהֶם יֵרָחֲקוּ הַמֻּרְחָקִים (מִן הָאֱמוּנָה).
10. הַקְּלָלָה עַל הַכּוֹזְבִים,
11. הַשְּׁקוּעִים בִּמְעַרְבֹּלֶת הַכְּפִירָה.
12. יִשְׁאֲלוּ, מָתַי יוֹם הַדִּין?
13. יוֹם אֲשֶׁר בּוֹ יֵעָנְשׁוּ בָּאֵשׁ.
14. וְיֵאָמֵר לָהֶם, טַעֲמוּ אֶת עָנְשְׁכֶם אֲשֶׁר בִּקַּשְׁתֶּם לְהָחִישׁ.[2]
15. אַךְ הַיְּרֵאִים יִשְׁכְּנוּ בַּגַּנִּים עַל יַד מַעְיְנוֹת מַיִם,
16. וִיקַבְּלוּ מַה שֶּׁרִבּוֹנָם הֶעֱנִיק לָהֶם עַל הֱיוֹתָם לְפָנִים עוֹשִׂים טוֹב,
17. וְיָשְׁנוּ רַק מְעַט מִן הַלַּיְלָה.[3]
18. וּבַשַּׁחַר הִתְפַּלְּלוּ לִסְלִיחָה (מֵאַלְלָה),[4]
19. וְעַל אֲשֶׁר נָתְנוּ זְכוּת בִּרְכוּשָׁם לַקַּבְּצָן וְלַמְּחֻסָּר כֹּל.

---

1. אללה פתח כמה סורות בשבועתו באחד מברואיו להראות לבני אדם את חשיבות הברוא הזה. אומנם אסור לבני אדם להשבע בדבר מה זולת אללה.
2. ר׳ סורת יונוס 10 : 50 - 51.
3. בגלל שהם בלו את החלק הגדול של הלילה מתפללים אל אללה וקוראים הקוראן.
4. ר׳ סורת אאל עמראן 3 : 17.

20. וּבָאָרֶץ אוֹתוֹת לַבְּטוּחִים בֶּאֱמוּנָתָם,
21. וּבָכֶם בְּעַצְמְכֶם, הַאִם לֹא תִּתְבּוֹנְנוּ אֵפוֹא?
22. בַּשָּׁמַיִם פַּרְנָסַתְכֶם וְכָל אֲשֶׁר הֻבְטַח לָכֶם (טוֹב אוֹ רַע).
23. נִשְׁבַּעְתִּי בְּרִבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ! כִּי אָכֵן אֱמֶת הִיא כְּמוֹ זֶה שֶׁאַתֶּם יְכוֹלִים לְדַבֵּר.

קֶטַע 2

24. הַאִם שָׁמַעְתָּ עַל סִפּוּר אוֹרְחֵי אֶבְּרַאהִים הַנִּכְבָּדִים?
25. שֶׁבָּאוּ אֵלָיו וְאָמְרוּ לוֹ, «שָׁלוֹם!» אָמַר, «שָׁלוֹם לַאֲנָשִׁים נָכְרִיִּים».
26. אָז סָר אֶל בְּנֵי בֵּיתוֹ וְהֵבִיא עֵגֶל שָׁמֵן וְצָלוּי,[1]
27. וְהִגִּישׁוֹ לָהֶם, וְאָמַר, הַאִם לֹא תֹּאכְלוּ?
28. אָז יָרֵא מִפְּנֵיהֶם. אָמְרוּ, אַל תִּירָא! וּבִשְּׂרוּ לוֹ עַל בֵּן יַדְעָן.[2]
29. וְתִגַּשׁ אִשְׁתּוֹ בִּצְוָחָה, וּתְטַפֵּחַ עַל פָּנֶיהָ, וְאָמְרָה, זְקֵנָה וַעֲקָרָה אֲנִי!
30. אָמְרוּ, כֹּה אָמַר רִבּוֹנֵךְ, אָכֵן הוּא הֶחָכָם וְהַיּוֹדֵעַ.

חלק 27

31. וְאָמַר (אֶבְּרַאהִים לַמַּלְאָכִים), וּמָה אִתְּכֶם, הוֹי הַשְּׁלִיחִים?
32. אָמְרוּ, נִשְׁלַחְנוּ אֶל עַם שֶׁל פּוֹשְׁעִים,
33. לְמַעַן נִשְׁלַח עֲלֵיהֶם אַבְנֵי חֵמָר,
34. הַמְיֻעָדוֹת עַל יְדֵי רִבּוֹנְךָ לְאֵלֶּה הָעוֹבְרִים כָּל גְּבוּל בִּכְפִירָתָם,[3]
35. וְנוֹצִיא אֶת הַמַּאֲמִינִים שֶׁהֵם בְּתוֹכָהּ (בְּתוֹךְ הָעִיר),
36. וְלֹא מָצָאנוּ בָּהּ אֶלָּא מִשְׁפָּחָה אַחַת שֶׁל מְסוּרִים (מֻסְלְמִים),
37. וַנַּעֲזֹב בָּהּ אוֹת לַאֲשֶׁר יִירְאוּ מִפְּנֵי הָעֹנֶשׁ הַמַּכְאִיב.
38. וְיֵשׁ בְּמוּסָא (אוֹת) כַּאֲשֶׁר שָׁלַחְנוּ אוֹתוֹ אֶל פַּרְעֹה עִם סַמְכוּת בְּרוּרָה,
39. וְאוּלָם (פַּרְעֹה) פָּנָה עֹרֶף וְהִתְיַעֵץ עִם יוֹעֲצָיו, וְאָמַר, הוּא מְכַשֵּׁף אוֹ מְשֻׁגָּע.
40. וְנֹאחֵז בּוֹ וּבְחֵילוֹ וַנַּשְׁלִיךְ אוֹתָם בַּיָּם, וְהוּא אָשֵׁם (לְכָל מַה שֶּׁקָּרָה לוֹ וְלַאֲנָשָׁיו).

---

1. ר' סורת הוד 11: 69 וכו'; וסורת אל-חג'ר 15: 51 וכו'.
2. הבן הוא אסחאק (יצחק).
3. ר' סורת הוד 11: 83.

41. וְיֵשׁ בִּבְנֵי עַאד (אוֹת) כַּאֲשֶׁר שָׁלַחְנוּ אֲלֵיהֶם רוּחַ נוֹרָאָה,
42. אֲשֶׁר שָׁחֲקָה אֶת כָּל אֲשֶׁר בָּאָה עָלָיו.
43. גַּם לִבְנֵי עַם תְ'מוּד נֶאֱמַר אֲלֵיהֶם, הִתְעַנְּגוּ עַד עֵת מוֹעֵד.
44. וְאוּלָם הֵם לֹא צִיְּתוּ לְצַו רִבּוֹנָם, וְתֹאחֲזֵם סוּפַת הַבְּרָקִים וְהֵם רוֹאִים,
45. וְלֹא יָכְלוּ לָקוּם וְלִבְרֹחַ, וְלֹא יָכְלוּ לַעֲזֹר לְנַפְשָׁם.
46. וְעַם נוּח (נֹחַ) לִפְנֵיהֶם (הִטְבַּעְנוּ) כִּי הָיוּ עַם שֶׁל מֻשְׁחָתִים.

קֶטַע 3

47. וְאֶת הַשָּׁמַיִם בָּנִינוּ בְּעֹז, וַאֲנַחְנוּ מַמְשִׁיכִים לְהַרְחִיב אוֹתָם.
48. וְאֶת הָאָרֶץ פָּרַשְׂנוּ, וּמַה טוֹבִים אֲנַחְנוּ כְּסוֹלְלִים.
49. וּמִכָּל דָּבָר בָּרָאנוּ זוּגוֹת שְׁנַיִם, לְמַעַן תִּזָּכְרוּ.
50. לָכֵן, בַּקְּשׁוּ מַחֲסֶה אֵצֶל אַלְלָה, כִּי אֲנִי הִנְנִי מַזְהִיר גָּלוּי לָכֶם מֵאִתּוֹ.
51. וְאַל תַּעֲשׂוּ עִם אַלְלָה אֱלֹהַּ אַחֵר, כִּי אֲנִי הִנְנִי מַזְהִיר גָּלוּי לָכֶם מֵאִתּוֹ.
52. כָּךְ הָיָה תָּמִיד, לֹא בָּא אֶל אֵלֶּה אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיהֶם שָׁלִיחַ, מִבְּלִי שֶׁאָמְרוּ, זֶהוּ מְכַשֵּׁף אוֹ מְשֻׁגָּע.
53. הַאִם צִוּוּ זֶה לָזֶה עַל הַדָּבָר הַזֶּה? אָכֵן אֲנָשִׁים פּוֹרְקֵי עֹל שָׁמַיִם הֵם!
54. לָכֵן הִתְרַחֵק מֵהֶם, וְאֵין תְּלוּנָה עָלֶיךָ.
55. אַךְ הוֹסֵף לְהַזְכִּיר, כִּי הָאַזְכָּרָה תּוֹעִיל לַמַּאֲמִינִים.
56. וְלֹא בָּרָאתִי אֶת הַג'ין וְאֶת הָאָדָם כִּי אִם לְמַעַן יַעַבְדוּ אוֹתִי,
57. אֵינִי רוֹצֶה מֵהֶם כָּל פַּרְנָסָה, וְאֵינִי רוֹצֶה כִּי יַאֲכִילוּ אוֹתִי.
58. אָכֵן אַלְלָה הוּא הַמְפַרְנֵס, בַּעַל הַכּוֹחַ וְהָאֵיתָן.
59. אַךְ לְאֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ (בִּשְׁלִיחוּתוֹ שֶׁל מוּחַמַד) חֲטָאִים כַּחֲטָאֵי קוֹדְמֵיהֶם מֵהַכּוֹפְרִים, לָכֵן אַל יָאִיצוּ בִּי (לְהָחִישׁ אֶת הָעֹנֶשׁ).
60. אוֹי לַכּוֹפְרִים מִיּוֹם הָעֹנֶשׁ שֶׁהֻזְהֲרוּ מִמֶּנּוּ.

52

סוּרַת אַטְ-טוּר

הַר הַטּוּר

סורה זו נקראת בשם זה משום שהיא פותחת בשבועה של אללה «ואַטְ-טור, אֶשָּׁבַע בְּהַר הַטּוּר», השם הזה נזכר בכמה סורות בקוראן, אומנם בלי שבועה. ר׳ סורת אל-בקרה 2 : 63, ופ׳ 93 ; סורת אנ-נסאʼ 4 : 154 ; סורת מרים 19 : 52 ; סורת טא. הא 20 : 80 ; סורת אל-מואמנון 23 : 20 ; סורת אל-קצצ 28 : 29, ופ׳ 46 ; וסורת את-תין 95 : 2. הורדה במכה אחרי סורת אס-סג׳דה 32, ופסוקיה ארבעים ותשעה. קיבלה את שמה «הַר הַטּוּר» מפסוק אחד.

סוּרַת אַטְ-טוּר 52

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. אֶשָּׁבַע בְּהַר הַטּוּר,
2. וּבַסֵּפֶר (הַקּוּרְאָן) הָרָשׁוּם,[1]
3. עַל קְלַף פָּרוּשׂ.
4. וּבַבַּיִת אֲשֶׁר תָּמִיד מְבֻקָּר.[2]
5. וּבַשָּׁמַיִם הַמּוּרָמִים.
6. וּבַיָּם הַגּוֹאֶה.
7. כִּי עֹנֶשׁ רִבּוֹנְךָ יִקְרֶה,
8. וְאֵין לִמְנֹעַ אוֹתוֹ.
9. בְּיוֹם (יוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר בּוֹ הַשָּׁמַיִם יָנוּעוּ וְיָזוּעוּ,
10. וְהֶהָרִים מוֹט יִתְמוֹטְטוּ.
11. אוֹי לָהֶם בַּיּוֹם הַהוּא לַמַּכְחִישִׁים,
12. הַמִּשְׁתַּעַשְׁעִים בְּתִקְוַת שָׁוְא.
13. בַּיּוֹם הַהוּא יִדָּחֲפוּ בְּאַכְזָרִיּוּת אֶל אֵשׁ הַגֵּיהִנֹּם,
14. זוֹהִי הָאֵשׁ אֲשֶׁר הֱיִיתֶם מְכַחֲשִׁים בָּהּ.
15. הַאֻמְנָם כְּשָׁפִים הֵם אֵלֶּה? אוֹ אַתֶּם לֹא תִּרְאוּ?
16. הִצָּלוּ בָּהּ. אִם תִּסְבְּלוּ וְאִם לֹא תִּסְבְּלוּ אַחַת הִיא לָכֶם. כִּי כָּךְ אַתֶּם נֶעֱנָשִׁים עַל מַעֲשֵׂיכֶם.
17. אַךְ הַיְּרֵאִים בְּגַנִּים וְנֹעַם,
18. מִתְעַנְּגִים עַל אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם רִבּוֹנָם, וְשָׁמַר אוֹתָם רִבּוֹנָם מִפְּנֵי עֹנֶשׁ הַשְּׁאוֹל.
19. אִכְלוּ וּשְׁתוּ לַעֲנֻגָּה בַּאֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם,

---

1. ר' סורת אל-אסראי 17 : 58 ; וסורת אל-אחזאב 33 : 6.
2. הבית המבוקר, בערבית «البيت المعمور אל-בית אל-מעמור» המבוקר כל הזמן על ידי המלאכים בשמים.

20. נִשְׁעָנִים עַל סַפּוֹת עֲרוּכוֹת, וְהִשֵּׂאנוּ אוֹתָם חוּרִיּוֹת[1] יְפוֹת עֵינַיִם.

21. אֵלֶּה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וְיֵלְכוּ צֶאֱצָאֵיהֶם בְּדַרְכָּם לָאֱמוּנָה, נְצָרֵף אֶת צֶאֱצָאֵיהֶם אֲלֵיהֶם. וְלֹא נִגְרַע מֵהֶם מִמַּעֲשֵׂיהֶם מְאוּם. וְכָל אָדָם עָרֵב לְמַעֲשָׂיו.

22. וּנְסַפֵּק לָהֶם פֵּרוֹת וּבָשָׂר מֵאֲשֶׁר תִּתְאַוֶּה נַפְשָׁם.

23. וּמַגִּישׁ הָאֶחָד לַשֵּׁנִי כּוֹס מַשְׁקֶה שֶׁאֵינוֹ מֵבִיא לְדַבֵּר לַהַג וְחֵטְא.[2]

24. וִישָׁרְתוּ אוֹתָם עֲלָמִים, כִּפְנִינִים חֲבוּיוֹת (בִּצְדָפֵיהֶן).

25. וּפָנוּ זֶה אֶל זֶה וְשָׁאֲלוּ זֶה אֶת זֶה.

26. וְאָמְרוּ, הָיִינוּ בְּמִשְׁפְּחוֹתֵינוּ מְלֵאִים פַּחַד,

27. וְהִנֵּה נָטָה אַלְלָה חַסְדּוֹ לָנוּ, וְשָׁמַר עָלֵינוּ מִפְּנֵי עֹנֶשׁ אֵשׁ לוֹהֶטֶת.

28. כִּי הָיִינוּ לִפְנֵי זֶה קוֹרְאִים אֵלָיו, כִּי הוּא הַחוֹמֵל וְהָרַחוּם.

קֶטַע 2

29. הַזְהֵר אוֹתָם אֵפוֹא, כִּי אֵין אַתָּה בְּחֶסֶד רִבּוֹנְךָ, לֹא כֹּהֵן וְלֹא מְשֻׁגָּע.

30. אוֹ יֹאמְרוּ, מְשׁוֹרֵר וּמוּטָב שֶׁנְּחַכֶּה לְמוֹתוֹ.

31. אֱמֹר, חַכּוּ (לְמוֹתִי), וְגַם אֲנִי מְחַכֶּה עִמָּכֶם (לָעֹנֶשׁ אֲשֶׁר יִפְגַּע בָּכֶם).[3]

32. הַאִם הֶגְיוֹנָם מְצַוֶּה אוֹתָם לֵאמֹר דָּבָר בִּלְתִּי הֶגְיוֹנִי זֶה? אוֹ אֲנָשִׁים חַסְרֵי הִגָּיוֹן הֵם?

33. אוֹ יֹאמְרוּ, הוּא בָּדָה אוֹתוֹ (הַקּוּרְאָן). לֹא, כִּי לֹא יַאֲמִינוּ.

34. יָבִיאוּ דְּבָרִים כָּמוֹהוּ, אִם צוֹדְקִים הֵם.

35. הַאִם נִבְרְאוּ מִלֹּא דָּבָר, אוֹ הֵם הַבּוֹרְאִים?

36. הַאִם יָצְרוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ? לֹא, כִּי אֵינָם מַאֲמִינִים (בָּעֹנֶשׁ שֶׁל אַלְלָה).

37. הַאִם אִתָּם אוֹצְרוֹת רִבּוֹנְךָ, אוֹ הֵם הַשַּׁלִּיטִים (עַל הַכֹּל)?

38. הַאִם יֵשׁ לָהֶם סֻלָּם שֶׁבּוֹ הֵם עוֹלִים הַשָּׁמַיְמָה וּמַקְשִׁיבִים בַּסֵּתֶר לַיְּשִׁיבוֹת שֶׁל מַעְלָה? יָבִיא מַקְשִׁיבָם אַסְמַכְתָּא בְּרוּרָה מִשָּׁם.

---

1. חוריות: יחיד חוריה או חוראי, אישה יפהפיה עם עור צחור ועיניים גדולות ושחורות, נמצאות בגן עדן. מיועדות לצדיקים, ולמאמינים עושי הטוב בחיי העולם הזה.
2. ר' סורת מרים 19: 62.
3. ר' סורת את-תובה 9: 52.

39. הַאִם לוֹ הַבָּנוֹת וְלָכֶם הַבָּנִים?[1]
40. הַאִם דָּרַשְׁתָּ מֵהֶם שָׂכָר וְנַעֲשׂוּ עֲמוּסֵי חוֹבוֹת?
41. הַאִם אִתָּם סוֹדוֹת הַנִּסְתָּר, וְהֵם יִכְתְּבוּ (אוֹתָם לִבְנֵי הָאָדָם)?
42. אוֹ חוֹרְשִׁים הֵם נֶגְדְּךָ מְזִמּוֹת וְתַחְבּוּלוֹת? אָז רַק הֵם יִפְּלוּ בַּפַּחִים שֶׁהֵם טוֹמְנִים.
43. אוֹ לָהֶם אֱלֹהַּ מִבִּלְעֲדֵי אַלְלָה? יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ, נַעֲלֶה מֵעַל כָּל מַה שֶּׁהֵם מְשַׁתְּפִים אֵלָיו.
44. וְאִם יִרְאוּ חֲלָקִים מִן הַשָּׁמַיִם נוֹפְלִים עֲלֵיהֶם יֹאמְרוּ, אֵלֶּה רַק עֲנָנִים מִצְטַבְּרִים.
45. עֲזֹב אוֹתָם אֵפוֹא עַד אֲשֶׁר יִפְגְּשׁוּ אֶת יוֹמָם אֲשֶׁר יֻכּוּ בַּהֶלֶם (יוֹם הַדִּין).
46. בַּיּוֹם הַהוּא לֹא תּוֹעִיל לָהֶם מְזִמָּתָם בִּמְאוּמָה, וְלֹא יִמְצְאוּ כָּל עֶזְרָה.
47. וְאָכֵן, לַכּוֹפְרִים צָפוּי עוֹד עֹנֶשׁ בָּעוֹלָם הַזֶּה, אַךְ רֻבָּם אֵינָם יוֹדְעִים זֹאת.
48. וְאַתָּה (הַשָּׁלִיחַ) חַכֵּה בְּסַבְלָנוּת לִגְזַר הַדִּין שֶׁל רִבּוֹנְךָ, אָז אַתָּה תַּחַת הַשְׁגָּחָתֵנוּ, וּבְקוּמְךָ (מֵהַשֵּׁנָה לַתְּפִלָּה) שַׁבַּח וְהַלֵּל אֶת רִבּוֹנְךָ,
49. וְשַׁבְּחֵהוּ בְּמֶשֶׁךְ הַלַּיְלָה, וּבִשְׁקִיעַת הַכּוֹכָבִים (עִם עֲלִיַּת הַשַּׁחַר).

1. ר׳ סורת אנ-נחל 16 : 57.

53

סוּרַת אַנְ-נַגְ'ם

הַכּוֹכָב

סורה זו נקראת בשם זה משום שהיא פותחת בשבועה של אללה, «ואנ-נג'ם אד'א האוא, אֶשָּׁבַע בַּכּוֹכָב בִּשְׁקִיעָתוֹ!».
הביטוי «אַנְ-נַגְ'ם» הופיע בלי שבועה בכמה סורות בקוראן, כמו, סורת אנ-נחל 16 : 16 ; סורת אר-רחמאן 55 : 6 ; וסורת אט-טארק 86 : 3.
הורדה במכה אחרי סורת אל-אח'לאצ 112, ופסוקיה ששים ושניים. קיבלה את שמה «הַכּוֹכָב» מפסוק אחד.

סוּרַת אַנְ-נַגְ'ם 53

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. אֶשָּׁבַע בַּכּוֹכָב בְּשְׁקִיעָתוֹ!
2. הָאִישׁ שֶׁלָּכֶם (מוּחַמַּד) לֹא תָּעָה וְלֹא שָׁגָה,[1]
3. וְאֵין הוּא דּוֹבֵר מִתּוֹךְ תְּשׁוּקָה,
4. אֵין (דִּבּוּרוֹ) אֶלָּא הַשְׁרָאָה אֲשֶׁר הֻשְׁרְתָה לוֹ,
5. לִמֵּד אוֹתוֹ אַמִּיץ כּוֹחַ (הַמַּלְאָךְ גַּבְרִיאֵל),
6. בַּעַל תּוּבָנוֹת, וְהִתְגַּלָּה (לַנָּבִיא בְּצוּרָתוֹ כְּמַלְאָךְ),
7. וְהוּא בָּאֹפֶק הָעֶלְיוֹן,
8. אַחַר קָרַב וְנִגַּשׁ,
9. עַד שֶׁהָיָה כְּמֶרְחַק שְׁתֵּי קְשָׁתוֹת[2] אוֹ קָרוֹב מִזֶּה,
10. אָז גִּלָּה (אַלְלָה) לְעַבְדּוֹ מַה שֶּׁגִּלָּה.
11. לֹא כִּזֵּב הַלֵּב אֶת אֲשֶׁר רָאָה.
12. הֲתִתְוַכְּחוּ עִמּוֹ בַּאֲשֶׁר רָאָה?
13. הֵן כְּבָר רָאָהוּ[3] בְּפַעַם אַחֶרֶת,[4]
14. אֵצֶל עֵץ הַשֵּׁיזָף אֲשֶׁר עוֹמֵד עַל הַגְּבוּל הַסּוֹפִי,
15. אֶצְלוֹ גִּנַּת הַמָּעוֹן,
16. כַּאֲשֶׁר עָטַף אֶת עֵץ הַשֵּׁיזָף אֲשֶׁר עָטַף,
17. לֹא נָטָה הַמַּבָּט הַצִּדָּה וְלֹא סָטָה,
18. אָכֵן כְּבָר רָאָה מֵאוֹתוֹת רִבּוֹנוֹ הַגְּדוֹלִים.
19. מָה אַתֶּם חוֹשְׁבִים עַל אַל-לַאת,[5] וְאַל-עוּזָּא,[6]

---

1. הפניה פה היא לאנשי מכה הכופרים, בני עירו ובני שבטו של הנביא מוחמד שלא האמינו לו ולא קבלו את שליחותו בהתחלה.
2. הערבים הקדמונים השתמשו בקשת כמידה למרחק הקצר ביותר.
3. ראה המלאך גבריאל בצורתו המלאכית האמתית.
4. הפעם האחרת שהנביא ראה גבריאל בצורתו המלאכית היתה במשך המסע השמימי של הנביא «המעראג'». ר' סורת את-תכויר 81: 23.
5. אל-לאת: אלילה אשר עבדו בני שבט ת'קיף באט-טאאיף.
6. אל-עוזזא: אלילה אשר עבדו בני שבט ע'טפאן.

20. וּמָנַאתְ[1] הַשְּׁלִישִׁית הָאַחֶרֶת?

21. הֲלָכֶם הַזָּכָר וְלוֹ (לְאַלְלָה) הַנְּקֵבָה?

22. זוֹהִי חֲלֻקָּה בִּלְתִּי צוֹדֶקֶת.

23. (אֵין הָאֱלִילוֹת הָאֵלֶּה) אֶלָּא רַק שֵׁמוֹת, שֶׁאַתֶּם וַאֲבוֹתֵיכֶם בְּדִיתֶם בְּלִי כָּל סַמְכוּת שֶׁהוּרְדָה מֵאַלְלָה. אֵין הֵם הוֹלְכִים אֶלָּא אַחֲרֵי הַשְׁעָרָה, וְאַוַּת נַפְשָׁם. כְּבָר בָּאָה אֲלֵיהֶם הַהַדְרָכָה אֶל דֶּרֶךְ הַיָּשָׁר מֵאֵת רִבּוֹנָם.

24. הַאִם יְקַבֵּל הָאָדָם אֶת אֲשֶׁר יִשְׁאַל לְנַפְשׁוֹ (מֵהִשְׁתַּדְּלוּת הָאֱלִילִים לְמַעֲנוֹ אֵצֶל אַלְלָה)?

25. הֵן רַק לְאַלְלָה הָאַחֲרִית וְהָרֵאשִׁית.

קֶטַע 2

26. וְכַמָּה מְרֻבִּים הַמַּלְאָכִים בַּשָּׁמַיִם אֲשֶׁר לֹא תּוֹעִיל הַמְלָצָתָם בִּמְאוּמָה, בְּלִי שֶׁאַלְלָה יַרְשֶׁה זֹאת לְמִי שֶׁיִּרְצֶה וְיֶחְפָּץ.

27. אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יַאֲמִינוּ בָּעוֹלָם הַבָּא קוֹרְאִים לַמַּלְאָכִים בִּשְׁמוֹת הַנְּקֵבוֹת.

28. אַךְ אֵין לָהֶם כָּל דַּעַת בְּזֹאת, וְנוֹטִים אַחֲרֵי הַהַשְׁעָרָה, וְאוּלָם הַהַשְׁעָרָה לֹא תּוֹעִיל בִּפְנֵי הָאֱמֶת בִּמְאוּמָה.

29. הִתְרַחֵק מִמִּי שֶׁסּוֹטֶה מֵאַזְהָרָתֵנוּ, וְהָרוֹצֶה רַק בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה.

30. זֶה כָּל אֲשֶׁר יָדְעוּ, וְאוּלָם רִבּוֹנְךָ יוֹדֵעַ מִי תָּעָה מִשְּׁבִילוֹ, וְהוּא יוֹדֵעַ מִי מֻדְרָךְ.

31. כִּי לְאַלְלָה כָּל מַה שֶּׁבַּשָּׁמַיִם וּמַה שֶּׁבָּאָרֶץ וְהוּא יְשַׁלֵּם לְעוֹשֵׂי הָרָעָה כְּמַעֲשֵׂיהֶם, וְיִגְמֹל לְעוֹשֵׂי הַטּוֹב כְּטוֹבָתָם,

32. אֵלֶּה אֲשֶׁר יִרְחֲקוּ מִן הַחֲטָאִים הַגְּדוֹלִים[2] וְהַתּוֹעֵבוֹת פְּרָט לַעֲבֵרוֹת קַלּוֹת, הִנֵּה רִבּוֹנְךָ הוּא רַב-סְלִיחוֹת. הוּא מַכִּיר אֶתְכֶם הֵיטֵב, כִּי הוּא בָּרָא אֶתְכֶם מִן הָאֲדָמָה וּבְבֶטֶן אִמּוֹתֵיכֶם. לָכֵן, אַל תְּנַסּוּ לְזַכּוֹת אֶת עַצְמְכֶם, כִּי הוּא יוֹדֵעַ מִי הַיָּרֵא אוֹתוֹ.

קֶטַע 3

33. מָה אַתָּה חוֹשֵׁב עַל זֶה הַפּוֹנֶה עֹרֶף,

34. אֲשֶׁר נָתַן מְעַט אֲבָל הוּא הִפְסִיק מִלָּתֵת?

35. הֲיוֹדֵעַ וְרוֹאֶה הוּא בַּנֶּעֱלָם?

---

1. מנאת: אלילה אשר עבדו בני שבט חיזאעה והודייל. אל-לאת ואל-עוזא ומנאת: שלוש אלילות שחשבו אותן עובדי האלילים בערב לשלוש בנות אללה. עובדי האלילים האמינו שהן כעין מלאכים, ושיש ביכולתן להתערב אצל אללה למען הסוגדים להן.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 152 - 153.

36. הַאִם לֹא נוֹדַע לוֹ עַל הַכָּתוּב בִּמְגִלּוֹת מוּסַא,
37. וְשֶׁל אֶבְּרַאהִים אֲשֶׁר מִלֵּא אֶת כָּל מַה שֶּׁאַלְלָה הֵטִיל עָלָיו לַעֲשׂוֹת?
38. שֶׁלֹּא תִּשָּׂא נֶפֶשׁ מַשָּׂא נֶפֶשׁ אַחֶרֶת,
39. וְהָאָדָם לֹא יְקַבֵּל שׁוּם תַּגְמוּל אֶלָּא לְפִי עֲמָלוֹ,
40. וּלְבַסּוֹף עֲמָלוֹ יֵרָאֶה (בְּיוֹם הַדִּין),
41. וְאָז יְקַבֵּל עָלָיו גְּמוּל מָלֵא,
42. וְכִי אֶל רִבּוֹנְךָ הַקֵּץ שֶׁל כֻּלָּם,
43. וְכִי הוּא אֲשֶׁר הִצְחִיק וּבִכָּה,
44. וְכִי הוּא אֲשֶׁר הֵמִית וְהֶחֱיָה,
45. וְכִי הוּא אֲשֶׁר בָּרָא שְׁנֵי הַמִּינִים אֶת הַזָּכָר וְאֶת הַנְּקֵבָה,
46. מִטִּפָּה שֶׁל זֶרַע נִפְלָט,
47. וְכִי הוּא הָאַחְרַאִי לִתְחִיַּת הַמֵּתִים (בְּיוֹם הַדִּין).
48. וְכִי הוּא אֲשֶׁר הֶעֱשִׁיר וְהִקְנָה.
49. וְכִי הוּא רִבּוֹנוֹ שֶׁל אַבְרֵק (כּוֹכַב הַכֶּלֶב).[1]
50. וְכִי הוּא הִשְׁמִיד אֶת בְּנֵי עַאד הָרִאשׁוֹנִים,
51. וּבְנֵי תַ'מוּד לֹא הִשְׁאִיר,
52. וְעַם נוּח (נֹחַ) מִלְּפָנִים, כִּי כֻּלָּם הָיוּ מִן הַחוֹטְאִים וְהַמַּמְרִים בְּיוֹתֵר.
53. וְאֶת הֶעָרִים הַהֲפוּכוֹת (הָעָם שֶׁל לוּט) הָפַךְ מִן הַיְסוֹד,
54. וְכִסָּה אוֹתָן בְּמַה שֶּׁכִּסָּה.
55. בְּאֵיזֶה מֵחַסְדֵי רִבּוֹנְךָ אַתָּה כּוֹפֵר אֵפוֹא?
56. זֶה הוּא (מוּחַמַּד) מַזְהִיר מִן הַמַּזְהִירִים הָרִאשׁוֹנִים.
57. קָרוֹב יוֹם הַדִּין,
58. רַק אַלְלָה יָכֹל לְגַלּוֹת אֶת מוֹעֲדוֹ.
59. הַאִם תִּתְפַּלְּאוּ עַל הַדָּבָר הַזֶּה (הַקּוּרְאָן)?
60. וְתִצְחֲקוּ וְלֹא תִּבְכּוּ?
61. הַעוֹדְכֶם מִתְלוֹצְצִים?
62. סִגְדוּ לְאַלְלָה וְעִבְדוּהוּ.

---

1. אברק: בערבית אש-שערא, ובלטינית סיריוס, כוכב בהיר מאוד בקבוצת הדוב הגדול. הערבים לפני האסלאם נהגו לסגוד לו.

54
סוּרַת אַלְ-קָמַר
הַיָּרֵחַ

סורה זו נקראת «אַלְ-קָמַר, הַיָּרֵחַ» משום שהיא פותחת בדיבור על «בקיעת הירח» וזה אחד מהנסים אשר אללה בצע כהוכחה וכדי לשכנע כופרי מכה באמיתות שליחותו של הנביא מוחמד.
הורדה במכה אחרי סורת אט-טארק 86, ופסוקיה חמישים וחמשה. קיבלה את שמה «הַיָּרֵחַ» מפסוק אחד.

סוּרַת אַלְ-קָמַר 54

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. קָרְבָה שְׁעַת הַדִּין וְנִבְקַע הַיָּרֵחַ.
2. וְכַאֲשֶׁר יִרְאוּ אוֹת יִפְנוּ עֹרֶף וְיֹאמְרוּ, כְּשָׁפִים מְמֻשָּׁכִים,
3. וַיַּכְחִישׁוּ וְיֵלְכוּ אַחֲרֵי תַּאֲווֹתֵיהֶם, אַף עַל פִּי שֶׁהַכֹּל כְּבָר נִקְבַּע,
4. כְּבָר בָּאוּ אֲלֵיהֶם יְדִיעוֹת (עַל הָעַמִּים שֶׁקָּדְמוּ לָהֶם) שֶׁיֵּשׁ בָּהֶן הַרְתָּעָה.
5. (הַקּוּרְאָן שֶׁבָּא אֲלֵיהֶם הוּא) חָכְמָה עֲצוּמָה, אַךְ לֹא תּוֹעִיל הַהַזְהָרָה.
6. לָכֵן עֲזֹב אוֹתָם, וְחַכֵּה לְיוֹם אֲשֶׁר יִקְרָא הַקּוֹרֵא אֶל דָּבָר אָיֹם (הַחֶשְׁבּוֹן בְּיוֹם הַדִּין).
7. (תִּהְיֶינָה) עֵינֵיהֶם מֻשְׁפָּלוֹת, יוֹצְאוּ מִן הַקְּבָרִים כְּאִלּוּ הֵם אַרְבֶּה מְפֻזָּר (עָף לְכָל הָרוּחוֹת),
8. חָשִׁים לָבוֹא אֶל הַקּוֹרֵא. יֹאמְרוּ הַכּוֹפְרִים, זֶהוּ יוֹם קָשֶׁה וְנוֹרָא.
9. כִּחֲשׁוּ לִפְנֵיהֶם (אַנְשֵׁי מַכָּה) בְּנֵי עַם נוּחַ, הִתְכַּחֲשׁוּ לְעַבְדֵּנוּ וְאָמְרוּ, מְשֻׁגָּע, וְנִסּוּ לְגָרֵשׁ אוֹתוֹ מֵעֲלֵיהֶם.
10. אָז קָרָא אֶל רִבּוֹנוֹ, הִנֵּה הֵם גּוֹבְרִים עָלַי, עֲזָרֵנִי נָא![1]
11. וְנִפְתְּחוּ שַׁעֲרֵי הַשָּׁמַיִם וְהוֹרַדְנוּ גֶּשֶׁם חָזָק בְּלִי הֶרֶף,
12. וּבָקַעְנוּ אֶת מַעְיְנוֹת הָאָרֶץ וְנִפְגְּשׁוּ הַמַּיִם לְפִי פְּקֻדָּה אֲשֶׁר נִגְזְרָה.
13. וְנָשָׂאנוּ אוֹתוֹ (עַל תֵּבָה) בַּעֲלַת לוּחוֹת וּמַסְמְרִים,
14. אֲשֶׁר שָׁטָה בְּהַשְׁגָּחָתֵנוּ,[2] כְּעֹנֶשׁ לְאֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ, וְעֶזְרָה לָאִישׁ (נוּחַ) אֲשֶׁר לֹא הֶאֱמִינוּ לוֹ.
15. וּכְבָר הִשְׁאַרְנוּ אוֹתָהּ כְּאוֹת, אַךְ הֲיֵשׁ זוֹכֵר?
16. וְאֵיךְ הָיָה עָנְשִׁי לְאַחַר הַזְהָרָתִי?
17. וְהַקּוּרְאָן כְּבָר הִבְהַרְנוּ לְמַעַן הָאַזְהָרָה,[3] אוּלָם הֲיֵשׁ מִי שֶׁיְּקַבֵּל הַזְהָרָה?

---

1. ר' סורת אש-שועראי' 26 : 116 וכו'.
2. ר' סורת הוד 11 : 37 ; וראה הספור המלא של נוח בסורת הוד 11 : 25 - 49.
3. ר' סורת מרים 19 : 97 ; וסורת אד-דוח'אן 44 : 58.

18. בְּנֵי עַאד הִכְחִישׁוּ אֶת הָאַזְהָרוֹת, וְאֵיךְ הָיָה עָנְשִׁי וְהַזְהָרָתִי!
19. וּכְבָר שָׁלַחְנוּ עֲלֵיהֶם רוּחַ קָרָה עַזָּה בְּלִי הֶרֶף בְּיוֹם שֶׁאֵין בּוֹ טוֹב,
20. שֶׁתָּלְשָׁה אֶת בְּנֵי הָאָדָם מִמְּקוֹמוֹתֵיהֶם (וְהִשְׁלִיכָה אוֹתָם עַל הָאֲדָמָה מֵתִים) כְּגִזְעֵי דְּקָלִים עֲקוּרִים.
21. וְאֵיךְ הָיָה עָנְשִׁי וְהַזְהָרָתִי!
22. וְהַקּוּרְאָן כְּבָר הִבְהַרְנוּ לְמַעַן הָאַזְהָרָה, אוּלָם הֲיֵשׁ מִי שֶׁיְּקַבֵּל הַזְהָרָה!

קֶטַע 2

23. בְּנֵי תַ׳מוּד הִכְחִישׁוּ אֶת הָאַזְהָרוֹת,
24. וְאָמְרוּ, הַאִם נֵלֵךְ אַחֲרֵי אִישׁ אֶחָד מֵאִתָּנוּ?[1] זוֹ תְּעִיָּה וְשִׁגָּעוֹן.
25. הַאִם רַק לוֹ מִבֵּינֵינוּ שֶׁהוּרְדָה עָלָיו הַהַשְׁרָאָה? לֹא כִּי שַׁקְרָן וְעָרִיץ הוּא.
26. בְּקָרוֹב יִוָּדַע לָהֶם מִי הַשַּׁקְרָן וְהֶעָרִיץ.
27. כִּי אֲנַחְנוּ שׁוֹלְחִים אֲלֵיהֶם אֶת הַנָּאקָה[2] כְּמִבְחָן לָהֶם, וְאַתָּה (צַאלֶח), חַכֵּה (לְמַה שֶּׁיִּקְרֶה לָהֶם) וְהִמָּתֵן.
28. וְהַגֵּד אֲלֵיהֶם, כִּי הַמַּיִם חֵלֶק כְּחֵלֶק בֵּינֵיהֶם, יוֹם לַנָּאקָה וְיוֹם לָהֶם לִשְׁתּוֹת.
29. אַךְ הֵם קָרְאוּ לָאִישׁ שֶׁלָּהֶם (לְהָרְגָהּ), וְהוּא אָחַז בָּהּ וַעֲקָרָהּ.
30. וְאֵיךְ הָיָה עָנְשִׁי וְהַזְהָרָתִי!
31. וְלָכֵן הֵטַלְנוּ עֲלֵיהֶם זְעָקָה גְּדוֹלָה אַחַת, וּמִיָּד הָיוּ כְּקַשׁ יָבֵשׁ אֲשֶׁר נֶאֱכַל בְּתוֹךְ הַמִּכְלָאָה.
32. וְהַקּוּרְאָן כְּבָר הִבְהַרְנוּ לְמַעַן הָאַזְהָרָה, אוּלָם הֲיֵשׁ מִי שֶׁיְּקַבֵּל הַזְהָרָה!
33. בְּנֵי עַמּוֹ שֶׁל לוּט הִתְכַּחֲשׁוּ לָאַזְהָרוֹת.
34. וְלָכֵן שָׁלַחְנוּ לָהֶם סוּפַת חָצָץ (שֶׁהִשְׁמִידָה אוֹתָם) וְרַק אֶת מִשְׁפַּחַת לוּט הִצַּלְנוּ עִם שַׁחַר.
35. חֶסֶד מֵאִתָּנוּ. כָּזֹאת נִגְמֹל לְמַכִּיר תּוֹדָה.
36. וּכְבָר הִזְהִיר אוֹתָם (לוּט) מִפְּנֵי הַתְקָפָתֵנוּ, אַךְ הֵם הֵטִילוּ סָפֵק בְּאַזְהָרָתוֹ.
37. וְשִׁדְּלוּ אוֹתוֹ לִמְסֹר לָהֶם אֶת אוֹרְחָיו (לְבַצֵּעַ אֶת זְמָמָם בָּהֶם), וְאָנוּ כִּבִּינוּ אֶת מְאוֹר עֵינֵיהֶם, וְנֶאֱמַר לָהֶם, טַעֲמוּ אֵפוֹא עָנְשִׁי וְהַזְהָרָתִי.

---

1. היינו השליח צאלח אשר אללה שלח להם.
2. ר׳ סורת אל-אעראף 7 : 73.

38. עִם בֹּקֶר, פָּקַד אוֹתָם עֹנֶשׁ מְמֻשָּׁךְ,

39. טַעֲמוּ אֵפוֹא עָנְשִׁי וְהַזְהָרָתִי.

40. וְהַקּוּרְאָן כְּבָר הִבְהַרְנוּ לְמַעַן הָאַזְהָרָה, אוּלָם הֲיֵשׁ מִי שֶׁיְּקַבֵּל הַזְהָרָה?

קֶטַע 3

41. וּכְבָר בָּאוּ אֶל בֵּית פַּרְעֹה הָאַזְהָרוֹת.

42. וְאוּלָם הֵם כִּחֲשׁוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, וְאָז פָּגַעְנוּ בָּהֶם בְּמַכּוֹתָיו שֶׁל הָעִזּוּז הַכֹּל-יָכֹל.

43. הַאִם הַכּוֹפְרִים שֶׁלָּכֶם (אַנְשֵׁי מַכָּה) טוֹבִים מֵאֵלֶּה (שֶׁקָּדְמוּ), אוֹ שֶׁמָּא יֵשׁ לָכֶם פְּטוֹר מִן הַזּוּבוּר?[1]

44. וְאוּלַי יֹאמְרוּ, אֲנַחְנוּ קָהָל בִּלְתִּי מְנֻצָּח.

45. אוּלָם, בְּקָרוֹב יֻתְקְפוּ וְהֵם יִבְרְחוּ.

46. לֹא כִּי שְׁעַת הַדִּין מוֹעֵד, וּשְׁעַת הַדִּין קָשָׁה יוֹתֵר וּמָרָה יוֹתֵר.

47. אָכֵן הַפּוֹשְׁעִים שְׁרוּיִים בִּתְעִיָּה וְשִׁגָּעוֹן,

48. בַּיּוֹם אֲשֶׁר יִגָּרְרוּ בְּתוֹךְ הָאֵשׁ (גֵּיהִנֹּם) עַל פְּנֵיהֶם, (וְיֵאָמֵר לָהֶם), טַעֲמוּ מַגַּע הָאֵשׁ הַלּוֹהֶטֶת שֶׁל גֵּיהִנֹּם.

49. אָכֵן כָּל דָּבָר בָּרָאנוּ לְפִי חֹק נֶחְרָץ.

50. וַאֲנַחְנוּ מְצַוִּים רַק פַּעַם אַחַת וְהַצַּו מִתְגַּשֵּׁם בְּהֶרֶף עַיִן.[2]

51. וּכְבָר הִשְׁמַדְנוּ אֶת הַדּוֹמִים לָכֶם,[3] הַאִם יֵשׁ אֲשֶׁר יִקַּח מוּסָר?

52. כָּל דָּבָר אֲשֶׁר עָשׂוּ מָצוּי בְּפִנְקְסֵי הָרִשּׁוּם (שֶׁכָּתְבוּ הַמַּלְאָכִים).

53. וְכָל קְטַנָּה וּגְדוֹלָה רְשׁוּמָה.

54. וְאוּלָם הַיְּרֵאִים (אֶת אַלְלָה) בַּגַּנּוֹת וּנְהָרוֹת,

55. בְּמוֹשַׁב אֱמֶת אֵצֶל הַמֶּלֶךְ הַכֹּל-יָכֹל.

---

1. הכוונה בזובור היא לכל כתבי הקודש שקדמו לאסלאם ולקוראן.
2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 117.
3. ר' סורת סבא' 34 : 54.

55
סוּרַת אַרְ-רַחְמָאן
הָרַחְמָן

סורה זו נקראת «אַרְ-רַחְמָאן, הָרַחְמָן» משום שהיא פותחת בשם זה שהוא אחד השמות היפים של אללה, ובסורה זו מוזכרים הרבה מן המעשים שרק אללה יכול לבצע.
הורדה במכה אחרי סורת אר-רעד 13, ופסוקיה שבעים ושמונה. קיבלה את שמה «הָרַחְמָן» מפסוק אחד.

סוּרַת אַר-רַחְמָאן 55

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. הָרַחְמָן,
2. הוֹרָה אֶת הַקּוּרְאָן,
3. וּבָרָא אֶת הָאָדָם,
4. וְלִמְּדוֹ לְהַבְחִין וּלְהַבִּיעַ עַל מַה שֶׁבְּלִבּוֹ.
5. הַשֶּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ נָעִים לְפִי חֶשְׁבּוֹן מְאוֹד מְדֻיָּק.[1]
6. וְהַצֶּמַח וְהָעֵץ סוֹגְדִים (לְאַלְלָה).[2]
7. וְאֶת הַשָּׁמַיִם הֵרִים,[3] וְיִצֵּב אֶת הַמֹּאזְנַיִם (הַצֶּדֶק),
8. כְּדֵי שֶׁלֹּא תִּפְרְקוּ עֹל שָׁמַיִם בְּנוֹגֵעַ לַמֹּאזְנַיִם,[4]
9. שִׁקְלוּ בְּצֶדֶק, וְאַל תַּפְחִיתוּ בַּמִּשְׁקָל.
10. אֶת הָאָרֶץ קָבַע לְמִשְׁכַּן הַבְּרִיּוֹת,
11. וּבָהּ פֵּרוֹת שׁוֹנִים וּדְקָלִים בַּעֲלֵי עֲטִיפִים שֶׁל תָּמָר,
12. וּתְבוּאוֹת בִּקְלִפּוֹת וְגַם עִשְׂבֵי בֹּשֶׂם.
13. בְּאֵיזֶה מֵחַסְדֵי רִבּוֹנְכֶם תְּכַחֲשׁוּ?[5]
14. בָּרָא אֶת אָדָם הָרִאשׁוֹן מִטִּין יָבֵשׁ כַּחֶרֶס,[6]
15. וּבָרָא אֶת הַגִּ'ן מִתַּעֲרֹבֶת שֶׁל לַהֶבֶת אֵשׁ.[7]
16. בְּאֵיזֶה מֵחַסְדֵי רִבּוֹנְכֶם תְּכַחֲשׁוּ?

---

1. ר' סורת אל-אנעאם 6: 96.
2. ר' סורת אר-רעד 13: 15.
3. ר' סורת אר-רעד 13: 2.
4. ר' סורת אל-אנעאם 6: 152; וסורת הוד 11: 84 - 85.
5. פסוק זה נזכר 21 פעמים בסורה זו. הפניה במקור הערבי היא לזוגי «فبأيِّ آلاء ربِّكما تكذبان» משום שהפניה היא לבני האדם ולג'ין (השדים). ר' פסוק 33 לעל.
6. ר' סורת אל-חג'ר 15: 26, ופ' 28, ופ' 33.
7. ר' סורת אל-חג'ר 15: 27.

17. רִבּוֹן שְׁנֵי הַמִּזְרָחִים וְרִבּוֹן שְׁנֵי הַמַּעֲרָבִים.[1]
18. בְּאֵיזֶה מֵחַסְדֵי רִבּוֹנְכֶם תְּכַחֲשׁוּ?
19. הוּא הִפְגִּישׁ אֶת שְׁנֵי הַיַּמִּים (הַמַּר וְהַמָּתוֹק),[2]
20. וְשָׂם בֵּינֵיהֶם מֵצַר, לֹא יַעַבְרוּ גְּבוּלָם (וּמֵימֵיהֶם לֹא יִתְעָרְבְּבוּ).
21. בְּאֵיזֶה מֵחַסְדֵי רִבּוֹנְכֶם תְּכַחֲשׁוּ?
22. וּמִתּוֹךְ שְׁנֵיהֶם יָצְאוּ הַפְּנִינִים וְהָאַלְמֻגִּים.
23. בְּאֵיזֶה מֵחַסְדֵי רִבּוֹנְכֶם תְּכַחֲשׁוּ?
24. לְפִי פְּקֻדָּתוֹ (שֶׁל אַלְלָה) הַסְּפִינוֹת שָׁטוֹת בַּיָּם, כֶּהָרִים נִשָּׂאִים.
25. בְּאֵיזֶה מֵחַסְדֵי רִבּוֹנְכֶם תְּכַחֲשׁוּ?

קֶטַע 2

26. כָּל אֲשֶׁר עָלֶיהָ (הָאָרֶץ) עוֹבֵר וְחוֹלֵף,
27. וְיִשָּׁאֲרוּ רַק פְּנֵי רִבּוֹנְךָ בַּעַל הַהוֹד וְהַכָּבוֹד הָרַב.
28. בְּאֵיזֶה מֵחַסְדֵי רִבּוֹנְכֶם תְּכַחֲשׁוּ?
29. כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ קוֹרְאִים אֵלָיו לְעֶזְרָה, וְהוּא בְּכָל יוֹם מְבַצֵּעַ עִנְיָן.
30. בְּאֵיזֶה מֵחַסְדֵי רִבּוֹנְכֶם תְּכַחֲשׁוּ?
31. עוֹד נִתְפַּנֶּה אֲלֵיכֶם, הוֹי אַתֶּם שְׁתֵּי הַבְּרִיּוֹת (הַגִ'ן וּבְנֵי הָאֱנוֹשׁ).
32. בְּאֵיזֶה מֵחַסְדֵי רִבּוֹנְכֶם תְּכַחֲשׁוּ?
33. הוֹי חֶבְרַת הַגִ'ן וּבְנֵי הָאֱנוֹשׁ! אִם יְכוֹלִים אַתֶּם לְהִתְחַמֵּק מִשִּׁלְטוֹן אַלְלָה בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ, חִמְקוּ אֵפוֹא. אַךְ לֹא תִּתְחַמְּקוּ בְּלִי רְשׁוּת (מֵאַלְלָה).
34. בְּאֵיזֶה מֵחַסְדֵי רִבּוֹנְכֶם תְּכַחֲשׁוּ?
35. יְשֻׁלְּחוּ עַל שְׁנֵיכֶם לֶהָבוֹת אֵשׁ וּנְחֹשֶׁת נִתֶּכֶת, וְלֹא תוּכְלוּ לַעֲזֹר הָאֶחָד לַשֵּׁנִי.
36. בְּאֵיזֶה מֵחַסְדֵי רִבּוֹנְכֶם תְּכַחֲשׁוּ?
37. וְכַאֲשֶׁר יִבָּקְעוּ הַשָּׁמַיִם וְיִהְיוּ אֲדֻמִּים כְּוֶרֶד.
38. בְּאֵיזֶה מֵחַסְדֵי רִבּוֹנְכֶם תְּכַחֲשׁוּ?
39. בַּיּוֹם הַהוּא לֹא יִשָּׁאֵל עַל חֶטְאוֹ לֹא הָאָדָם וְלֹא הַגִ'ן.

---

1. שתי הזריחות ושתי השקיעות: שני המקומות המשתנים של הזריחה והשקיעה בקיץ ובחורף. ר' סורת אצ-צאפאת 37: 5.
2. ר' סורת אל-פורקאן 25: 53.

40. בְּאֵיזֶה מֵחַסְדֵי רִבּוֹנְכֶם תְּכַחֲשׁוּ?

41. הַפּוֹשְׁעִים יֻכְּרוּ בְּסִימָנֵיהֶם וְיִגְרְרוּ אוֹתָם בְּצִיצִיּוֹת רָאשֵׁיהֶם וּבְרַגְלֵיהֶם (וְיֻשְׁלְכוּ בְּתוֹךְ הָאֵשׁ).

42. בְּאֵיזֶה מֵחַסְדֵי רִבּוֹנְכֶם תְּכַחֲשׁוּ?

43. זֶה גֵּיהִנֹּם אֲשֶׁר לֹא יַאֲמִינוּ בְּקִיּוּמוֹ הַפּוֹשְׁעִים,

44. יְשׁוֹטְטוּ בֵּינוֹ לְבֵין הַמַּיִם הָרוֹתְחִים.

45. בְּאֵיזֶה מֵחַסְדֵי רִבּוֹנְכֶם תְּכַחֲשׁוּ?

קֶטַע 3

46. וְאוּלָם לַאֲשֶׁר יִרָא מְקוֹם רִבּוֹנוֹ מְיֻעָדִים שְׁנֵי גַּנִּים.

47. בְּאֵיזֶה מֵחַסְדֵי רִבּוֹנְכֶם תְּכַחֲשׁוּ?

48. (שְׁנֵי הַגַּנִּים הֵם) בַּעֲלֵי עֵצִים עֲנֵפִים.

49. בְּאֵיזֶה מֵחַסְדֵי רִבּוֹנְכֶם תְּכַחֲשׁוּ?

50. וּבָהֶם שְׁנֵי מַעְיָנוֹת זוֹרְמִים.

51. בְּאֵיזֶה מֵחַסְדֵי רִבּוֹנְכֶם תְּכַחֲשׁוּ?

52. וּבָהֶם מִכָּל הַפֵּרוֹת שְׁנֵי מִינִים.[1]

53. בְּאֵיזֶה מֵחַסְדֵי רִבּוֹנְכֶם תְּכַחֲשׁוּ?

54. נִשְׁעָנִים עַל יְצוּעִים מְרֻפָּדִים רִקְמָה, וּפְרִי שְׁנֵי הַגַּנִּים נָמוּךְ (קַל לִקְטֹף).

55. בְּאֵיזֶה מֵחַסְדֵי רִבּוֹנְכֶם תְּכַחֲשׁוּ?

56. תּוֹכָם עֲלָמוֹת קִצְרוֹת מַבָּט,[2] שֶׁלֹּא נָגַע בָּהֶן עֲדַיִן אָדָם אוֹ גִ'ן.

57. בְּאֵיזֶה מֵחַסְדֵי רִבּוֹנְכֶם תְּכַחֲשׁוּ?

58. דּוֹמוֹת כְּמוֹ הָיוּ אַבְנֵי חֵן וְאַלְמֻגִּים.

59. בְּאֵיזֶה מֵחַסְדֵי רִבּוֹנְכֶם תְּכַחֲשׁוּ?

60. הֲלֹא גְּמוּל הַטּוֹב אֵינֶנּוּ אֶלָּא הַטּוֹב?

61. בְּאֵיזֶה מֵחַסְדֵי רִבּוֹנְכֶם תְּכַחֲשׁוּ?

62. וְנוֹסָף לִשְׁנֵי הַגַּנִּים עוֹד שְׁנֵי גַּנִּים.

63. בְּאֵיזֶה מֵחַסְדֵי רִבּוֹנְכֶם תְּכַחֲשׁוּ?

---

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 25.
2. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 48.

64. שְׁנֵיהֶם יְרֻקִּים כֵּהִים.
65. בְּאֵיזֶה מֵחַסְדֵי רִבּוֹנְכֶם תְּכַחֲשׁוּ?
66. וּבָהֶם שְׁנֵי מַעְיָנוֹת שׁוֹפְעִים מַיִם.
67. בְּאֵיזֶה מֵחַסְדֵי רִבּוֹנְכֶם תְּכַחֲשׁוּ?
68. בִּשְׁנֵיהֶם פֵּרוֹת וּדְקָלִים וְרִמּוֹנִים.
69. בְּאֵיזֶה מֵחַסְדֵי רִבּוֹנְכֶם תְּכַחֲשׁוּ?
70. בָּהֶם בְּנוֹת זוּג מְנֻמָּסוֹת וְיָפוֹת.
71. בְּאֵיזֶה מֵחַסְדֵי רִבּוֹנְכֶם תְּכַחֲשׁוּ?
72. בַּעֲלוֹת עֵינַיִם יָפוֹת חֲבוּיוֹת בָּאֹהָלִים.
73. בְּאֵיזֶה מֵחַסְדֵי רִבּוֹנְכֶם תְּכַחֲשׁוּ?
74. שֶׁלֹּא נָגַע בָּהֶן לִפְנֵיהֶם אָדָם אוֹ גִ'ן.
75. בְּאֵיזֶה מֵחַסְדֵי רִבּוֹנְכֶם תְּכַחֲשׁוּ?
76. נִשְׁעָנִים עַל כָּרִים יְרֻקִּים וּשְׁטִיחִים מְפֹאָרִים.
77. בְּאֵיזֶה מֵחַסְדֵי רִבּוֹנְכֶם תְּכַחֲשׁוּ?
78. יִתְבָּרֵךְ שֵׁם רִבּוֹנְךָ בַּעַל הַהוֹד וְהַכָּבוֹד הָרַב.

56

סוּרַת אַלְ-וָאקֶעָה
הַמְּאוֹרָע (יוֹם הַדִּין)

סורה זו נקראת «אַלְ-וָאקֶעָה, הַמְּאוֹרָע (יוֹם הַדִּין)» משום שהיא פותחת בבוא יום הדין והארועים שיקרו באותו יום אשר יעלו את מעמדו של המאמין וישפילו את מעמדו של הכופר.
הורדה במכה אחרי סורת טא. הא 20, ופסוקיה תשעים וששה. קיבלה את שמה «הַמְּאוֹרָע (יוֹם הַדִּין)» מפסוק אחד.

סוּרַת אַלְ-וָאקֶעָה 56

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. כַּאֲשֶׁר יֶאֱרַע הַמְּאֹרָע (יוֹם הַדִּין),[1]
2. שֶׁאֵין סָפֵק שֶׁיֶּאֱרַע,
3. הוּא יַשְׁפִּיל (אֶת הַכּוֹפְרִים) וִירוֹמֵם (אֶת הַמַּאֲמִינִים).
4. וְכַאֲשֶׁר הָאָרֶץ בְּזַעֲזוּעַ תָּזוּעַ,
5. וּבְהִנָּפֵץ הֶהָרִים,
6. כַּאֲשֶׁר יִהְיוּ כְּאָבָק מְפֻזָּר.
7. אָז שָׁלוֹשׁ שְׁכָבוֹת תִּהְיוּ,
8. בַּעֲלֵי הַיָּמִין כַּמָּה (מְאֻשָּׁרִים) בַּעֲלֵי הַיָּמִין!
9. וּבַעֲלֵי הַשְּׂמֹאל כַּמָּה (אֻמְלָלִים) בַּעֲלֵי הַשְּׂמֹאל![2]
10. וְהַמַּקְדִּימִים הַמַּקְדִּימִים (הַחֲלוּצִים בְּקַבָּלַת הָאֱמוּנָה בְּאַלְלָה),
11. אֵלֶּה הֵם הַמְּקֹרָבִים,
12. בְּגִנּוֹת הַנֹּעַם.
13. רַבִּים מִן הָרִאשׁוֹנִים,
14. וּמְעַטִּים מִן הָאַחֲרוֹנִים.
15. עַל עֲרָשׂוֹת רְקוּמוֹת זָהָב,
16. נִשְׁעָנִים עֲלֵיהֶם זֶה לְעֻמַּת זֶה,[3]
17. וִישָׁרְתוּ אוֹתָם עַלְמֵי נֶצַח,[4]
18. וְיַגִּישׁוּ לָהֶם בַּסְּפָלִים[5] וְקַנְקַנִּים וְכוֹס מִמַּעְיָן (שֶׁל יַיִן),[6]

---

1. ר' סורת אד-ד'אריאת 51 : 6.
2. ביום הדין יעמדו המאמינים לימין המאזנים והכופרים לשמאלו. ואולם גם לאושר ואסון משמשים ימין ושמאל.
3. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 47; סורת אצ-צאפאת 37 : 44; וסורת אד-דוח'אן 44 : 53.
4. שאינם מזדקנים או מתים.
5. ר' סורת אז-זוח'רוף 43 : 71.
6. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 45.

19. שֶׁמִּמֶּנּוּ לֹא יִכְאַב רֹאשָׁם, וְלֹא יִשְׁתַּכְּרוּ.[1]
20. וּפֵרוֹת מֵאֲשֶׁר יִבְחֲרוּ,
21. וּבְשַׂר עוֹפוֹת מֵאֲשֶׁר יִתְאַוּוּ.
22. וּבְנוֹת זוּג בַּעֲלוֹת עֵינַיִם שְׁחֹרוֹת וְיָפוֹת,[2]
23. הַדּוֹמוֹת לִפְנִינִים חֲבוּיוֹת (בְּתוֹךְ צִדְפֵיהֶן),[3]
24. (כָּל זֶה) כִּגְמוּל עַל מַעֲשֵׂיהֶם (הַטּוֹבִים).[4]
25. שָׁם לֹא יִשְׁמְעוּ דִּבְרֵי הֶבֶל וְחֵטְא,[5]
26. אֶלָּא אִמְרֵי, שָׁלוֹם, שָׁלוֹם.
27. וּבַעֲלֵי הַיָּמִין, מִי הֵם בַּעֲלֵי הַיָּמִין?
28. (מִתְעַנְּגִים) תַּחַת עֲצֵי לוֹט שֶׁאֵין לָהֶם קוֹצִים,
29. וַעֲצֵי מוֹז עֲמוּסִים פְּרִי,
30. בְּצֵל מִמֻשָּׁךְ וְהוֹלֵךְ,
31. וּמַיִם שׁוֹטְפִים,
32. וּפְרִי רַב,
33. בְּלֹא הֶפְסֵק וּלְלֹא הַגְבָּלָה,
34. וְעַל סַפּוֹת מִשְׁכָּב מוּרָמוֹת,
35. אֲנַחְנוּ יְצַרְנוּ אוֹתָן (נְשׁוֹת הַגַּן) בְּאֹפֶן מְיֻחָד,
36. וְעָשִׂינוּ אוֹתָן בְּתוּלוֹת,
37. נְעִימוֹת, בְּנוֹת גִּיל אֶחָד (נְעָרוֹת),[6]
38. לְבַעֲלֵי הַיָּמִין,

קֶטַע 2

39. חֲבוּרָה גְּדוֹלָה מִן הָרִאשׁוֹנִים,
40. וַחֲבוּרָה גְּדוֹלָה מִן הָאַחֲרוֹנִים.[7]
41. וּבַעֲלֵי הַשְּׂמֹאל. מָה רַע גּוֹרָלָם שֶׁל בַּעֲלֵי הַשְּׂמֹאל.

---

1. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 48.
2. ר' סורת אד-דוח'אן 44 : 54 ; וסורת אט-טור 52 : 20.
3. ר' סורת אט-טור 52 : 24.
4. ר' סורת אס-סג'ידה 32 : 17 ; וסורת אל-אחקאף 46 : 14.
5. ר' סורת מרים 19 : 62 ; וסורת אט-טור 52 : 23.
6. ר' סורת צאד 38 : 52.
7. ר' לעיל פסוק 13 - 14.

42. (סוֹבְלִים) מִשְּׁרָב לוֹהֵט וּמַיִם רוֹתְחִים,[1]
43. וְצֵל עָשָׁן קוֹדֵר,
44. לֹא מְצַנֵּן וְלֹא מְרַעֲנֵן.
45. הֵם הָיוּ לִפְנֵי כֵן מִתְעַנְּגִים עַל כָּל אִסּוּר,[2]
46. וְהָיוּ מַמְשִׁיכִים בִּכְפִירָתָם,
47. וְהָיוּ אוֹמְרִים, הַאִם אַחֲרֵי שֶׁנָּמוּת וְנִהְיֶה עָפָר וַעֲצָמוֹת, קוּם נָקוּם לִתְחִיָּה,
48. אֲנַחְנוּ וְגַם אֲבוֹתֵינוּ הָרִאשׁוֹנִים?[3]
49. אֱמֹר לָהֶם, אָמְנָם כֵּן! אַתֶּם וְכָל בְּנֵי הָאָדָם הָרִאשׁוֹנִים וְהָאַחֲרוֹנִים,
50. תֵּאָסְפוּ לַפְּגִישָׁה בְּיוֹם קָבוּעַ (יוֹם הַדִּין),
51. וְאָז הִנֵּה אַתֶּם הַתּוֹעִים וְהַמַּכְחִישִׁים,
52. תֹּאכְלוּ מֵעֵץ הַזַּקּוּם,[4]
53. שֶׁבּוֹ תְּמַלְּאוּ אֶת בִּטְנֵיכֶם,[5]
54. וְתִשְׁתּוּ עָלָיו מִן הַמַּיִם הָרוֹתְחִים,[6]
55. וְתִשְׁתּוּ כִּשְׁתִיַּת הַגְּמַלִּים מֻכֵּי צָמָא.
56. זוֹ קַבָּלַת הַפָּנִים שֶׁתּוּכַן לָהֶם בְּיוֹם הַדִּין.
57. אֲנַחְנוּ בְּרָאנוּ אֶתְכֶם, וְלָמָּה זֶה לֹא תַּאֲמִינוּ (בַּתְּקוּמָה בְּיוֹם הַדִּין)?
58. הַחֲשַׁבְתֶּם עַל טִפַּת הַזֶּרַע שֶׁאַתֶּם שׁוֹפְכִים?
59. הַאַתֶּם יְצַרְתֶּם אֶת הָאָדָם מִמֶּנָּה אוֹ אֲנַחְנוּ הַיּוֹצְרִים?
60. אֲנַחְנוּ כָּפִינוּ עֲלֵיכֶם אֶת הַמָּוֶת, וְאֵין מִי שֶׁיַּעֲצֹר אוֹתָנוּ,
61. מִלְּהַחְלִיפְכֶם בַּדּוֹמִים לָכֶם, אוֹ לִבְרֹא אֶתְכֶם מֵחָדָשׁ בַּצּוּרָה שֶׁאֵינָהּ יְדוּעָה לָכֶם,
62. וּכְבָר יְדַעְתֶּם אֶת הַבְּרִיאָה הָרִאשׁוֹנָה וְלָמָּה לֹא תַּאֲמִינוּ (שֶׁנּוּכַל לִבְרֹא אֶתְכֶם מֵחָדָשׁ וְנָבִיא אֶתְכֶם בְּיוֹם הַדִּין)?

---

1. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 44.
2. ר' סורת אל-אסראי 17 : 16 ; סורת אל-מואמנון 23 : 64 - 65 ; סורת סבאי 34 : 34 ; וסורת אז-זוח'רוף 43 : 23.
3. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 17.
4. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 62 ; וסורת אד-דוח'אן 44 : 43.
5. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 66.
6. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 67.

63. הַחֲשַׁבְתֶּם עַל הַזֶּרַע שֶׁאַתֶּם זוֹרְעִים?
64. הַאַתֶּם מַצְמִיחִים אֶת הַזְּרָעִים, אוֹ אֲנַחְנוּ הַמַּצְמִיחִים?
65. אִם נִרְצֶה, נַשְׁמִיד אוֹתוֹ, וְנִשְׁאַרְתֶּם תּוֹהִים וְאוֹמְרִים,
66. אָכֵן אֲנַחְנוּ מְחֻסָּרִים מִכֹּל,
67. וְנִשְׁאַרְנוּ חַסְרֵי פַּרְנָסָה.
68. הַרְאִיתֶם אֶת הַמַּיִם אֲשֶׁר תִּשְׁתּוּ?
69. הַאַתֶּם הוֹרַדְתֶּם אוֹתָם מִן הָעֲנָנִים, אוֹ אֲנַחְנוּ הַמּוֹרִידִים?
70. לוּ רָצִינוּ, נַהֲפֹךְ אוֹתָם לַמְּלוּחִים, וְלָמָּה לֹא תַּכִּירוּ תּוֹדָה?
71. הַרְאִיתֶם אֶת הָאֵשׁ אֲשֶׁר אַתֶּם מַדְלִיקִים?
72. הַאִם יְצַרְתֶּם אֶת הָעֵצִים לְהַדְלָקָתָהּ, אוֹ אֲנַחְנוּ הַיּוֹצְרִים?[1]
73. אֲנַחְנוּ עָשִׂינוּ אוֹתָהּ לְאוֹת הַזְּכָּרָה (עַל אֵשׁ הַגֵּיהִנֹּם), וּלְסִפּוּק צָרְכֵי הַנּוֹסְעִים.
74. לָכֵן שַׁבֵּחַ אֶת שֵׁם רִבּוֹנְךָ הֶעָצוּם.

קֶטַע 3

75. אֶשָּׁבַע בִּמְקוֹמוֹת הַשְּׁקִיעָה שֶׁל הַכּוֹכָבִים,
76. שֶׁהִיא אִם יוֹדְעִים אַתֶּם שְׁבוּעָה עֲצוּמָה.
77. זֶהוּ קוּרְאָן מְפֹאָר,
78. גָּנוּז בְּסֵפֶר (בַּשָּׁמַיִם),[2]
79. שֶׁאֵין נוֹגְעִים בּוֹ אֶלָּא הַמְּטֹהָרִים (הַמַּלְאָכִים),
80. וְהוּא הוּרַד מִן הַשָּׁמַיִם מֵרִבּוֹן הָעוֹלָמִים.
81. וְעִם דִּבּוּר (קוּרְאָן) זֶה אַתֶּם נוֹהֲגִים בִּצְבִיעוּת?
82. הַאִם תּוֹדוּ לְאַלְלָה עַל חֲסָדָיו עַל יְדֵי כְּפִירָה וְהִתְכַּחֲשׁוּת?
83. הַאִם כַּאֲשֶׁר (נִשְׁמָתוֹ שֶׁל הָאֶחָד מִכֶּם יוֹצֵאת) וּמַגִּיעָה אֶל הַלֹּעַ (תּוּכְלוּ לִמְנֹעַ מִמֶּנָּה לָצֵאת)?
84. וּבְאוֹתוֹ רֶגַע אַתֶּם מַבִּיטִים?
85. וַאֲנַחְנוּ (מַלְאֲכֵי הַמָּוֶת) קְרוֹבִים אֵלָיו מִכֶּם, וְאוּלָם אֵין אַתֶּם רוֹאִים (אוֹתָם).

---

1. ר׳ סורת יא. סין 26 : 80.
2. הספר השמימי הוא, אל-לוח אל-מחפוט׳ : הלוח השמימי השמור.

86. לָמָּה אִם אֵין זֶה גְּזַר דִּינְכֶם,
87. אֵין אַתֶּם מַחְזִירִים אֶת הַנְּשָׁמָה לִמְקוֹמָהּ (בַּגּוּף) אִם אַתֶּם צוֹדְקִים?
88. וְאוּלָם אִם יִהְיֶה (הַמֵּת) מִן הַמְּקֹרָבִים (לְאַלְלָה),
89. צְפוּיִים לוֹ רְוָחָה וְרַחֲמִים וְגִנַּת נֹעַם.
90. וְאוּלָם אִם מִבַּעֲלֵי הַיָּמִין הוּא,
91. הִנֵּה שָׁלוֹם לְךָ מֵאֵת בַּעֲלֵי הַיָּמִין.
92. וְאוּלָם אִם מִן הַמִּתְכַּחֲשִׁים הַתּוֹעִים הוּא,
93. צְפוּיָה לוֹ קַבָּלַת פָּנִים שֶׁל מַיִם רוֹתְחִים,
94. וּצְלִיָּה בַּשְּׁאוֹל.
95. אָכֵן זֹאת הִיא הָאֱמֶת הַוַּדָּאִית,
96. שַׁבֵּחַ אֶת שֵׁם רִבּוֹנְךָ הָעָצוּם.

57
סוּרַת אַלְ-חָדִיד
הַבַּרְזֶל

סורה זו נקראת «אַלְ-חָדִיד, הַבַּרְזֶל» משום המונח הזה נזכר ביחד עם מונחים אחרים, כמו ספרי הקודש והמאזניים כמכשירים לנהול צדק ובצועו בין בני האדם בעולם הזה. ר׳ פ׳ 25.
הורדה במדינה אחרי סורת אז-זלזלה 99, ופסוקיה עשרים ותשעה. קיבלה את שמה «הַבַּרְזֶל» מפסוק עשרים וחמשה.

סוּרַת אַלְ-חָדִיד 57

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ מְשַׁבֵּחַ אֶת אַלְלָה, וְהוּא הָעִזּוּז וְהֶחָכָם,
2. לוֹ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, הוּא יַחֲיֶה וְיָמִית וְהוּא הַכֹּל-יָכֹל.
3. הוּא הָרִאשׁוֹן (הוּא נִמְצָא לִפְנֵי כָּל דָּבָר) וְהָאַחֲרוֹן (הוּא יִשָּׁאֵר אַחֲרֵי כָּל דָּבָר), וְהַנִּגְלֶה (אֵין דָּבָר שֶׁיַּסְתִּיר אוֹתוֹ), וְהַפְּנִימִי (אֵין דָּבָר נִסְתָּר מִמֶּנּוּ), וְהוּא יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.
4. הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּשִׁשָּׁה יָמִים, אַחֲרֵי כֵן עָלָה עַל כֵּס הַמַּלְכוּת, יוֹדֵעַ אֶת מַה שֶּׁחוֹדֵר בְּתוֹךְ הָאָרֶץ וְאֶת מַה שֶּׁיּוֹצֵא מִתּוֹכָהּ, וְאֶת אֲשֶׁר יֵרֵד מִן הַשָּׁמַיִם, וְאֶת אֲשֶׁר יַעֲלֶה אֲלֵיהֶם, וְהוּא עִמָּכֶם בְּכָל מָקוֹם שֶׁתִּהְיוּ, וְאַלְלָה רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
5. לוֹ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֶל אַלְלָה יוּחְזְרוּ כָּל הָעִנְיָנִים (שֶׁל בְּנֵי הָאָדָם).
6. הוּא אֲשֶׁר יַחְדִּיר אֶת הַלַּיְלָה בְּתוֹךְ הַיּוֹם, וְיַחְדִּיר אֶת הַיּוֹם בְּתוֹךְ הַלַּיְלָה, וְהוּא יוֹדֵעַ מַה שֶּׁבַּלְּבָבוֹת.
7. הַאֲמִינוּ בְּאַלְלָה וּבִשְׁלִיחוֹ (מוּחַמַּד) וְהוֹצִיאוּ (לִצְדָקָה) מֵאֲשֶׁר אַלְלָה הִפְקִיד בִּידֵיכֶם. כִּי אָכֵן אֵלֶּה מִבֵּינֵיכֶם אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וְיוֹצִיאוּ (מֵהוֹנָם), לָהֶם שָׂכָר רַב (בָּעוֹלָם הַבָּא).
8. וְלָמָּה לֹא תַּאֲמִינוּ בְּאַלְלָה כַּאֲשֶׁר שְׁלִיחוֹ (מוּחַמַּד) קוֹרֵא לָכֶם לְהַאֲמִין בְּרִבּוֹנְכֶם שֶׁעִמּוֹ בָּאתֶם בִּבְרִית[1] אִם מַאֲמִינִים אַתֶּם?
9. הוּא הַמּוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם עַל עַבְדּוֹ (מוּחַמַּד) אוֹתוֹת בְּרוּרִים, לְהוֹצִיא אֶתְכֶם מֵאֲפֵלַת הַכְּפִירָה אֶל אוֹר הָאֱמוּנָה,[2] כִּי אַלְלָה אִתְּכֶם חַנּוּן וְרַחוּם.
10. וְלָמָּה לֹא תִּתְרְמוּ בִּשְׁבִיל שֶׁל אַלְלָה?[3] הֵן לְאַלְלָה מוֹרֶשֶׁת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. אֵלֶּה מִבֵּינֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מָמוֹן וְנִלְחֲמוּ לִפְנֵי הַשִּׁחְרוּר (שֶׁל מַכָּה), אֵין שָׁוֶה לָהֶם. הֵם בְּמַעֲלָה רָמָה יוֹתֵר מֵאֵלֶּה אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מָמוֹן

---

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 105.
2. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 15 ; וסורת אבראהים 14 : 1.
3. ר' סורת את-תובה 9 : 20 ; וסורת מוחמד 47 : 38.

וְנִלְחֲמוּ אַחֲרָיו.[1] וְאוּלָם אַלְלָה הִבְטִיחַ אֶת הַטּוֹב (גַּן עֵדֶן) לִשְׁנֵיהֶם. כִּי אַלְלָה בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

קֶטַע 2

11. מִי הוּא אֲשֶׁר יִגְמֹל לְאַלְלָה גְּמִילוּת חֶסֶד, וְהוּא יַכְפִּיל לוֹ אֶת גְּמוּלוֹ?[2] וְלוֹ שָׂכָר נָדִיב (בָּעוֹלָם הַבָּא).

12. בְּיוֹם תִּרְאֶה אֶת הַמַּאֲמִינִים וְהַמַּאֲמִינוֹת אוֹרָם יָאִיר לִפְנֵיהֶם וְלִימִינָם (כְּשֶׁהֵם חוֹצִים אֶת הַצִּרָאט.[3] וְיֵאָמֵר לָהֶם), בְּשׂוֹרָה טוֹבָה לָכֶם הַיּוֹם, גַּנִּים אֲשֶׁר נְהָרוֹת זוֹרְמִים תַּחְתֵּיהֶם. לָנֶצַח תִּהְיוּ בְּתוֹכָם. זוֹ הַזְּכִיָּה הָעֲצוּמָה.

13. וּבַיּוֹם הַהוּא יֹאמְרוּ הַצְּבוּעִים וְהַצְּבוּעוֹת לַמַּאֲמִינִים, הַמְתִּינוּ לָנוּ, וְנָאִיר לָנוּ מֵאוֹרְכֶם. וְיֵאָמֵר אֲלֵיהֶם, שׁוּבוּ לַאֲחוֹרֵיכֶם וּבַקְּשׁוּ לָכֶם אוֹר. וְאָז תּוּקַם מְחִיצָה בֵּינֵיהֶם, שֶׁיֵּשׁ לָהּ שַׁעַר. מִתּוֹכָהּ (מִצַּד הַמַּאֲמִינִים) הָרַחֲמִים, וּמִחוּצָה לָהּ (מִצַּד הַצְּבוּעִים) הָעֹנֶשׁ.

14. וְהַצְּבוּעִים יִקְרְאוּ אֶל הַמַּאֲמִינִים, הַאִם לֹא הָיִינוּ אִתְּכֶם? וְהַמַּאֲמִינִים יֹאמְרוּ, אָמְנָם כֵּן, אַךְ לֹא הֱיִיתֶם צוֹדְקִים בֶּאֱמוּנַתְכֶם, כִּי צִפִּיתֶם (לָאָסוֹן אֲשֶׁר יִפְגַּע בַּנָּבִיא וּבַמַּאֲמִינִים), וּפִקְפַּקְתֶּם, וְהִתְעֵיתֶם עַל יְדֵי תַּאֲווֹתֵיכֶם עַד בּוֹא יוֹם הַפְּקֻדָּה שֶׁל אַלְלָה (הַמָּוֶת). הִתְעָה אֶתְכֶם הַמַּתְעֶה (הַשָּׂטָן) מֵעַל אַלְלָה.

15. הִנֵּה הַיּוֹם לֹא יִלָּקַח מִכֶּם כּוֹפֶר, וְלֹא מֵאֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ, מְגוּרֵיכֶם כֻּלְּכֶם הָאֵשׁ, וְהִיא מַתְאִימָה לָכֶם, וְשָׁם יִהְיֶה סוֹפְכֶם הַבִּישׁ.

16. הַאִם לֹא בָּא הַזְּמַן לַמַּאֲמִינִים אֲשֶׁר יִכָּנְעוּ לְבּוֹתֵיהֶם לְזֵכֶר אַלְלָה וְלָאֱמֶת שֶׁהוּרְדָה מִן הַשָּׁמַיִם? וְלֹא יִהְיוּ כָּאֵלֶּה אֲשֶׁר נִתַּן לָהֶם הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים) לְפָנִים, וְיֶאֱרַךְ לָהֶם הַזְּמַן וְיִקְשׁוּ לְבּוֹתֵיהֶם, וְרַבִּים מֵהֶם מֻשְׁחָתִים.

17. דְּעוּ כִּי אַלְלָה יְחַיֶּה אֶת הָאָרֶץ אַחֲרֵי מוֹתָהּ. כְּבָר הִבְהַרְנוּ לָכֶם אֶת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תַּשְׂכִּילוּ.

18. אָכֵן הַנּוֹתְנִים צְדָקָה וְהַנּוֹתְנוֹת וְיִגְמְלוּ לְאַלְלָה גְּמִילוּת חֶסֶד, מֻבְטָח לָהֶם גְּמוּל כָּפוּל, בְּנוֹסָף לְשָׂכָר נָדִיב (גַּן עֵדֶן).

---

1. ר׳ סורת את-תובה 9 : 2.
2. ר׳ סורת אל-בקרה 2 : 245 ; וסורת אנ-נסאׄ 4 : 40.
3. הצראט : גשר דק מאוד מונח על פני גיהנם, ועל כל בני האדם לעבור עליו ביום הדין. הכופר יפול מעליו לתוך גיהנם, והמאמין יעבור בשלום אל גן עדן.

19. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ בְּאַלְלָה וּבִשְׁלִיחָיו, הֵם נֶחְשָׁבִים בְּעֵינֵי רִבּוֹנָם צַדִּיקִים, וְהַחֲלָלִים שֶׁנָּפְלוּ בַּקְּרָב בִּשְׁבִיל אַלְלָה, לָהֶם שְׂכָרָם וְאוֹרָם.[1] אַךְ אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וְהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, הֵם בַּעֲלֵי הַשְּׁאוֹל.

קֶטַע 3

20. דְּעוּ כִּי חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה רַק מִשְׂחָק וְשַׁעֲשׁוּעֵי שָׁוְא הֵם,[2] וְקִשּׁוּטִים,[3] וְהִתְגַּדְּלוּת בֵּינֵיכֶם, וְהִתְהוֹלְלוּת בַּהוֹן הָעָצוּם וּבְבָנִים, כְּגֶשֶׁם אֲשֶׁר הִפְלִיא אֶת הַזּוֹרְעִים צִמְחוֹ, אַחֲרֵי כֵן יִיבַשׁ וְתִרְאֶה אוֹתוֹ מֻצְהָב, וְאַחֲרֵי כֵן יִהְיֶה רְסִיסִים.[4] וּבָעוֹלָם הַבָּא צָפוּי עֹנֶשׁ כָּבֵד (לַכּוֹפְרִים), וּסְלִיחָה מֵעִם אַלְלָה וְרָצוֹן (לַמַּאֲמִינִים), כִּי אֵין חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה אֶלָּא תַּעֲנוּג שֶׁל הַשְׁלָיָה.[5]

21. הִזְדָּרְזוּ אֵפוֹא לִזְכּוֹת בִּסְלִיחָה מֵרִבּוֹנְכֶם, וּבְגַן רָחְבּוֹ כְּרֹחַב הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. הוּכַן לְאֵלֶּה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ בְּאַלְלָה וּבִשְׁלִיחָיו. זֶה הוּא חֶסֶד מֵאַלְלָה, שֶׁהוּא מַעֲנִיק לְמִי שֶׁיִּרְצֶה,[6] כִּי אַלְלָה רַב-חֶסֶד.[7]

22. לֹא יַכֶּה אֶתְכֶם כָּל אָסוֹן לֹא בָּאָרֶץ וְלֹא בָּכֶם בְּעַצְמְכֶם אֲשֶׁר אֵינֶנּוּ רָשׁוּם בַּלּוּחַ הַשְּׁמֵימִי לִפְנֵי שֶׁבָּרָאנוּ אֶת הַבְּרִיָּה. אָכֵן קַל הוּא לְאַלְלָה.[8]

23. בִּכְדֵי שֶׁלֹּא תִּצְטַעֲרוּ עַל אֲשֶׁר לֹא הִשַּׂגְתֶּם (מֵחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה),[9] וְלֹא תִּשְׂמְחוּ בַּאֲשֶׁר הִשַּׂגְתֶּם,[10] כִּי אַלְלָה אֵינוֹ אוֹהֵב כָּל מִתְנַשֵּׂא וּמִתְגָּאֶה.[11]

24. וְכֵן אֶת הַקַּמְצָנִים וְאֶת הַמְּצַוִּים עַל אֲחֵרִים לְקַמֵּץ. כָּל הַפּוֹנֶה עֹרֶף, הִנֵּה אַלְלָה הוּא הֶעָשִׁיר וְרַב-הַשֶּׁבַח.[12]

25. אָכֵן כְּבָר שָׁלַחְנוּ אֶת שְׁלִיחֵינוּ בְּאוֹתוֹת בְּהִירִים, וְהוֹרַדְנוּ לָהֶם מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַסֵּפֶר (הַחֹק) וְאֶת הַמֹּאזְנַיִם, לְמַעַן יְבַצְּעוּ בְּנֵי הָאָדָם אֶת הַצֶּדֶק, וְהוֹרַדְנוּ אֶת הַבַּרְזֶל בּוֹ עֹז רַב וְתוֹעֶלֶת לִבְנֵי אָדָם, וְכָךְ אַלְלָה מְגַלֶּה מִי עוֹזֵר בַּסֵּתֶר לְדָתוֹ וְלִשְׁלִיחָיו, כִּי אַלְלָה חָזָק וְעִזּוּז.

---

1. ר' סורת אנ-נסאא' 4 : 74.
2. ר' סורת מוחמד 47 : 36.
3. ר' סורת יונוס 10 : 88; סורת הוד 11 : 15; וסורת אל-כהף 18 : 28, ופ' 46.
4. ר' סורת אז-זומר 39 : 21.
5. ר' סורת אאל עמראן 3 : 185.
6. ר' סורת אאל עמראן 3 : 72; וסורת אל-מאאידה 5 : 54.
7. ר' סורת אל-בקרה 2 : 105; סורת אאל עמראן 3 : 72; וסורת אל-אנפאל 8 : 29.
8. ר' סורת אל-חג' 22 : 70; וסורת פאטר 25 : 11.
9. ר' סורת אאל עמראן 3 : 153.
10. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 44.
11. ר' סורת אנ-נסאא' 4 : 36; וסורת לוקמאן 31 : 18.
12. ר' סורת לוקמאן 31 : 26.

קֶטַע 4

26. וּכְבָר שָׁלַחְנוּ אֶת נוּח (נֹחַ) וְאֶת אֶבְּרַאהִים, וְנָתַנּוּ לְצֶאֱצָאֵיהֶם אֶת הַנְּבוּאָה וְאֶת הַסֵּפֶר, וּמֵהֶם יֵשׁ מֻדְרָכִים, וְאוּלָם רַבִּים מֵהֶם מֻשְׁחָתִים.

27. אַחֲרֵיהֶם שָׁלַחְנוּ אֶת שְׁלִיחֵינוּ, וְשָׁלַחְנוּ עִיסַא בֶּן מַרְיָם אַחֲרֵיהֶם, נָתַנּוּ לוֹ אֶת הָאֶנְגְ'יל, וְנָטַעְנוּ בִּלְבָבוֹת אֵלֶּה שֶׁהֶאֱמִינוּ בּוֹ חֶמְלָה וְרַחֲמִים. הֵם הִמְצִיאוּ נְזִירוּת אֲשֶׁר לֹא צִוִּינוּ אוֹתָהּ עֲלֵיהֶם, רַק לְבַקֵּשׁ אֶת חַסְדּוֹ וּרְצוֹנוֹ שֶׁל אַלְלָה, וְהֵם לֹא קִיְּמוּ אוֹתָהּ כָּרָאוּי. לַמַּאֲמִינִים שֶׁבֵּינֵיהֶם הֶעֱנַקְנוּ אֶת גְּמוּלָם, אַךְ רַבִּים מֵהֶם מֻשְׁחָתִים.

28. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! יִרְאוּ אֶת אַלְלָה וְהַאֲמִינוּ בִּשְׁלִיחוֹ (מוּחַמַּד), יִתֵּן לָכֶם כִּפְלַיִם מֵרַחֲמָיו, וְיַעֲשֶׂה לָכֶם אוֹר אֲשֶׁר תֵּלְכוּ בּוֹ וְיִסְלַח לָכֶם, כִּי אַלְלָה סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

29. לְמַעַן יֵדְעוּ בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר כִּי לֹא יִשְׁלְטוּ בִּמְאוּמָה עַל חַסְדֵי אַלְלָה, וְכִי הַחֶסֶד בְּיַד אַלְלָה הוּא, וְאוֹתוֹ יַעֲנִיק לְמִי שֶׁיִּרְצֶה, כִּי אַלְלָה בַּעַל הַחֶסֶד הָרַב.

58

סוּרַת אַלְ-מוּגַ׳אדֶלָה
הַמִּתְוַכַּחַת (עִם הַנָּבִיא)

סורה זו נקראת «אַלְ-מוּגַ׳אדֶלָה, הַמִּתְוַכַּחַת (עִם הַנָּבִיא)» אחרי מקרה שקרה עם אשה במדינה אשר בעלה אסר על עצמו להתקרב אליה, והיא באה בתלונה נגד בעלה אל הנביא. ואחרי דיון בינה לבין הנביא, אללה חש לעזרתה כנגד בעלה ושמר לה את זכויותיה. העמדה האיתנה של אשה זו הביאה לשחרור כל הנשים מן הקפריזות של האנשים לעד.

הורדה במדינה אחרי סורת אל-מונאפקון 63, ופסוקיה עשרים ושניים. קיבלה את שמה «הַמִּתְוַכַּחַת (עִם הַנָּבִיא)» מפסוק אחד.

סוּרַת אַל-מוּגַ׳אדֶלָה 58

חלק 28

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. כְּבָר שָׁמַע אַלְלָה אֶת דִּבְרֵי הָאִשָּׁה[1] אֲשֶׁר הִתְוַכְּחָה אִתְּךָ (הַנָּבִיא) נֶגֶד בַּעֲלָהּ, בְּהַגִּישָׁהּ תְּלוּנָתָהּ אֶל אַלְלָה. אַלְלָה כְּבָר שָׁמַע אֶת חִלּוּפֵי הַדְּבָרִים בֵּינֵיכֶם, כִּי אַלְלָה שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה.

2. אֵלֶּה מִכֶּם הַמְגָרְשִׁים אֶת נְשׁוֹתֵיהֶם בְּאָמְרָם לָהֶן, «הֲרֵי אַתְּ אֲסוּרָה עָלַי כְּגַב אִמִּי», אֵין הֵן אִמְּהוֹתֵיהֶם, כִּי אִמְּהוֹתֵיהֶם,[2] הֵן רַק אֵלּוּ שֶׁיָּלְדוּ אוֹתָם, הֵם אוֹמְרִים אִמְרָה נוֹרָאָה וּדְבַר שֶׁקֶר, וְאוּלָם אַלְלָה חַנּוּן וְסוֹלֵחַ.

3. הָאוֹמְרִים לִנְשׁוֹתֵיהֶם כִּי גּוּפָן אָסוּר עֲלֵיהֶם כְּגַב אִמְּהוֹתֵיהֶם, וְאַחַר יַחְזְרוּ עַל דִּבְרֵיהֶם שֵׁנִית, חַיָּבִים לְשַׁחְרֵר עֶבֶד לִפְנֵי שֶׁיִּגְּעוּ זֶה בְּזוֹ. זֹאת (הַמִּצְוָה) לְהַזְהִיר אֶתְכֶם בָּהּ.[3] וְאַלְלָה בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

4. אַךְ מִי שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לְשַׁחְרֵר עֶבֶד, עָלָיו לָצוּם שְׁנֵי חֳדָשִׁים רְצוּפִים[4] בְּטֶרֶם יִגְּעוּ זֶה בְּזוֹ, וְאִם אֵינוֹ יָכוֹל לְקַיֵּם גַּם זֹאת, עָלָיו לְהַאֲכִיל שִׁשִּׁים מִסְכֵּנִים.[5] זֶה לְמַעַן תַּאֲמִינוּ בְּאַלְלָה וּשְׁלִיחוֹ (מוּחַמַּד). אֵלֶּה חֻקּוֹת אַלְלָה, וְלַכּוֹפְרִים עֹנֶשׁ מַכְאִיב.

5. אֵלֶּה אֲשֶׁר יִתְנַגְּדוּ לְאַלְלָה וְלִשְׁלִיחוֹ, יֻשְׁפְּלוּ כַּאֲשֶׁר הֻשְׁפְּלוּ קוֹדְמֵיהֶם.[6] וּכְבָר הוֹרַדְנוּ מִן הַשָּׁמַיִם אוֹתוֹת בְּרוּרִים, וְלַכּוֹפְרִים עֹנֶשׁ מַשְׁפִּיל.

6. בְּיוֹם שֶׁאַלְלָה יָקִים אֶת כֻּלָּם לַתְּחִיָּה, וְיוֹדִיעַ לָהֶם אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ, אַלְלָה רָשַׁם אוֹתוֹ אַךְ הֵם שְׁכָחוּהוּ,[7] וְאַלְלָה עֵד לְכָל דָּבָר.

---

1. האשה היא: חוּולה בנת ת׳עלבה. ובעלה הוא: אוס בן אצ-צאמת.
2. זה היה נוהג ישן טרום אסלאמי, והידוע בשם «טיהאר», הבעל המגרש את אשתו היה מכריז: «אנתי חראמון עליי כט׳הר אומי, את אסורה עלי כמו הגב של אמי». אללה אסר ובטל את המנהג הזה. ר׳ סורת אל-אחזאב 33 : 4.
3. ר׳ סורת אל-בקרה 2 : 231.
4. ר׳ סורת אנ-נסאׁ 4 : 92.
5. ר׳ סורת אל-מאאידה 5 : 89, ופ׳ 95.
6. ר׳ סורת את-תובה 9 : 63.
7. ר׳ סורת אל-כהף 18 : 48, ופ׳ 57.

קֶטַע 2

7. הַאֵינְךָ רוֹאֶה שֶׁאַלְלָה יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וְאֶת אֲשֶׁר בָּאָרֶץ, וְלֹא יָשִׂיחוּ שְׁלוֹשָׁה סוֹד בְּלִי שֶׁיִּהְיֶה הוּא רְבִיעִי עִמָּם, וְלֹא חֲמִשָּׁה בְּלִי שֶׁיִּהְיֶה הוּא שִׁשִּׁי עִמָּם, וְלֹא מְעַט מִזֶּה וְלֹא רַב מִזֶּה בְּלִי שֶׁהוּא עִמָּם (בִּידִיעָתוֹ) בְּכָל אֲשֶׁר הָיוּ. אַחַר כָּךְ יוֹדִיעַ לָהֶם בְּיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ, כִּי אַלְלָה יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

8. הַאֵין אַתָּה רוֹאֶה אֶת אֵלֶּה שֶׁנֶּאֱסַר עֲלֵיהֶם לְהִסְתּוֹדֵד, שֶׁהֵם חוֹזְרִים אֶל אֲשֶׁר נֶאֱסַר עֲלֵיהֶם, וּמִסְתּוֹדְדִים כְּדֵי לִפְשֹׁעַ וּלְהִתְנַכֵּל וּלְהַמְרוֹת אֶת הַשָּׁלִיחַ (מוּחַמַּד). אַךְ בְּבוֹאָם אֵלֶיךָ הֵם מְבָרְכִים אוֹתְךָ, לֹא כְּפִי שֶׁאַלְלָה צִוָּה לְבָרֶכְךָ, וּבְלִבָּם הֵם חוֹשְׁבִים, הַאִם אַלְלָה יַעֲנִישֵׁנוּ עַל הַדָּבָר אֲשֶׁר נָגִיד? אוּלָם עֹנֶשׁ הַגֵּיהִנֹּם יַסְפִּיק לָהֶם וּבוֹ יִצָּלוּ וְסוֹפָם יִהְיֶה בִּישׁ.

9. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! כַּאֲשֶׁר תָּשִׂיחוּ בְּסוֹדְכֶם אַל תָּשִׂיחוּ בְּסוֹדְכֶם בְּרֶשַׁע וּבְאֵיבָה וַהֲפָרַת דְּבַר הַשָּׁלִיחַ (מוּחַמַּד). אוּלָם, כְּשֶׁתְּשׂוֹחֲחוּ בְּסוֹדְכֶם, שׂוֹחֲחוּ בְּצֶדֶק וּבְיִרְאַת אַלְלָה, וְיִרְאוּ אֶת אַלְלָה אֲשֶׁר אֵלָיו תֵּאָסְפוּ.

10. אָכֵן שִׂיחַ הַסֵּתֶר מִן הַשָּׂטָן הוּא, כְּדֵי לְהַעֲצִיב אֶת הַמַּאֲמִינִים, אַךְ הוּא לֹא יַזִּיק לָהֶם בִּמְאוּמָה בְּלִי רְשׁוּת מֵאַלְלָה.[1] עַל אַלְלָה יִסָּמְכוּ הַמַּאֲמִינִים.

11. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! כַּאֲשֶׁר יְבַקְשׁוּ מִכֶּם (בַּיְּשִׁיבוֹת עִם הַנָּבִיא), לָתֵת מֶרְחָב (לַאֲחֵרִים לָשֶׁבֶת), הַרְחִיבוּ מָקוֹם. וְאַלְלָה יַרְחִיב לָכֶם (מָקוֹם בְּגַן עֵדֶן). וְאִם יְבַקְשׁוּ מִכֶּם לָקוּם, קוּמוּ, וְאַלְלָה יָרִים אֶת הַמַּאֲמִינִים מִכֶּם וְאֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם הַדַּעַת בַּמַּעֲלוֹת, כִּי אַלְלָה בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

12. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! אִם בִּרְצוֹנְכֶם לְשׂוֹחֵחַ בְּאֹפֶן פְּרָטִי עִם הַשָּׁלִיחַ, הַקְדִּימוּ בְּמַתַּן צְדָקָה לִפְנֵי הַפְּגִישָׁה, כִּי זֶה טוֹב וְטָהוֹר יוֹתֵר בִּשְׁבִילְכֶם. וְאִם לֹא תַּשִּׂיג יֶדְכֶם, הִנֵּה אַלְלָה סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

13. וְאִם חוֹשְׁשִׁים אַתֶּם שֶׁתִּתְרוֹשְׁשׁוּ אִם תַּקְדִּימוּ בְּמַתַּן צְדָקָה לִפְנֵי הַשִּׂיחָה הַפְּרָטִית עִם הַנָּבִיא? יִסְלַח לָכֶם אַלְלָה אִם תַּקְפִּידוּ לְקַיֵּם אֶת הַתְּפִלָּה, וְשַׁלְּמוּ אֶת הַזָּכָּאת, וְצַיְּתוּ לְאַלְלָה וְלִשְׁלִיחוֹ, כִּי אַלְלָה בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

---

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 102.

קֶטַע 3

14. הֲלֹא רָאִיתָ אֶת אֵלֶּה (הַצְּבוּעִים) שֶׁכָּרְתוּ בְּרִית עִם אֲנָשִׁים שֶׁכָּעַס אַלְלָה עֲלֵיהֶם (הַיְּהוּדִים),[1] אֵין הֵם לֹא מִכֶּם וְלֹא מֵהֶם,[2] וְיִשָּׁבְעוּ שֶׁקֶר (שֶׁהֵם מֻסְלְמִים) וְהֵם יוֹדְעִים (שֶׁהֵם מְשַׁקְּרִים).

15. אַלְלָה הֵכִין לָהֶם עֹנֶשׁ כָּבֵד, כִּי רַע הוּא הַמַּעֲשֶׂה שֶׁהֵם עוֹשִׂים.

16. לָקְחוּ לָהֶם אֶת שְׁבוּעָתָם לְמַחֲסֶה, וְיָסִירוּ אֲנָשִׁים מִן הַשְּׁבִיל שֶׁל אַלְלָה, לָכֵן לָהֶם עֹנֶשׁ מַשְׁפִּיל.

17. לֹא יוֹעִיל לָהֶם לֹא הוֹנָם וְלֹא יַלְדֵיהֶם בִּמְאוּמָה בִּפְנֵי אַלְלָה. בַּעֲלֵי הָאֵשׁ הֵם וְלָנֶצַח יִהְיוּ בָּהּ.

18. בְּיוֹם אֲשֶׁר יַחֲיֶה אַלְלָה אֶת כֻּלָּם, יִשָּׁבְעוּ לוֹ (הַצְּבוּעִים) כְּפִי שֶׁהֵם נִשְׁבָּעִים לָכֶם, וְיַחְשְׁבוּ שֶׁהִשִּׂיגוּ דְּבַר מָה, הֲלֹא מְשַׁקְּרִים הֵם.

19. הַשָּׂטָן גָּבַר עֲלֵיהֶם וְהִשְׁכִּיחָם אֶת זֵכֶר אַלְלָה, אֵלֶּה הֵם מִפְלֶגֶת הַשָּׂטָן. הֲלֹא מִפְלֶגֶת הַשָּׂטָן הֵם הַמַּפְסִידִים!

20. הַמִּתְנַגְּדִים לְאַלְלָה וְלִשְׁלִיחוֹ הֵם הָעֲלוּבִים (בָּעוֹלָם הַזֶּה וּבָעוֹלָם הַבָּא).

21. אַלְלָה גָּזַר, הֵן אֲנִי וּשְׁלִיחַי נִהְיֶה הַמְּנַצְּחִים, כִּי אַלְלָה חָזָק וְעִזּוּז.

22. וְלָכֵן לֹא תִּמְצָא בֵּין הַמַּאֲמִינִים בְּאַלְלָה וּבַיּוֹם הָאַחֲרוֹן כָּאֵלֶּה שֶׁמִּתְיַדְּדִים עִם הַמִּתְנַגְּדִים לְאַלְלָה וְלִשְׁלִיחוֹ, וְלוּ גַּם יִהְיוּ אֵלֶּה אֲבוֹתֵיהֶם אוֹ בְּנֵיהֶם אוֹ אַחֵיהֶם אוֹ בְּנֵי שִׁבְטָם. אַלְלָה בִּסֵּס בְּלִבָּם אֶת הָאֱמוּנָה, וְסִיַּע לָהֶם בְּרוּחַ מֵאִתּוֹ. הוּא יַכְנִיס אוֹתָם אֶל גַּנִּים אֲשֶׁר נְהָרוֹת זוֹרְמִים מִתַּחְתָּם, וּלְעוֹלָמִים יִהְיוּ בָּהֶם. אַלְלָה מְרֻצֶּה מֵהֶם וְהֵם מְרֻצִּים מֵחֲסָדָיו. אֵלֶּה הֵם מִפְלֶגֶת אַלְלָה.[3] הֲלֹא מִפְלֶגֶת אַלְלָה הִיא הַמַּצְלִיחָה!

---

1. ר׳ סורת אל-בקרה 2 : 58 - 59 ; וסורת אאל עמראן 3 : 112.
2. היינו הערבים הצבועים במדינה אשר היו מעין גיס חמישי.
3. הכוונה פה לא ל«חזב אללה» אשר בדרום לבנון, אנשי איראן וחסן נצר-אללה. הכוונה היא לכל המאמינים באללה.

59

סוּרַת אַלְ-חַשְׁרְ

הַגָּלוּת

סורה זו קבלה את שמה מן הבטוי «אַלְ-חַשְׁרְ, הַגָּלוּת». הגלית בני אנ-נצ׳יר, אחד השבטים היהודים החזקים והעשירים ביותר במדינה שהכריזו מלחמה נגד הנביא מאז בואו למדינה ממכה. בסוף הנביא התגבר עליהם והגלה אותם מן העיר מדינה. הסכסוך בין בני אנ-נצ׳יר לבין הנביא היה סכסוך פוליטי כלכלי ולא דתי.

הורדה במדינה אחרי סורת אל-ביינה 98, ופסוקיה עשרים וארבעה. קיבלה את שמה «הַגָּלוּת» מפסוק שניים.

סוּרַת אַלְ-חַשְׁרְ 59

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ מְשַׁבֵּחַ אֶת אַלְלָה, כִּי הוּא הָעִזּוּז וְהֶחָכָם.[1]

2. הוּא אֲשֶׁר הוֹצִיא אֵלֶּה שֶׁכָּפְרוּ מִבַּעֲלֵי הַסֵּפֶר[2] מִבָּתֵּיהֶם, בַּהַגְלָיָה הָרִאשׁוֹנָה. אַתֶּם לֹא חֲשַׁבְתֶּם כִּי יֵצְאוּ, וְהֵם חָשְׁבוּ כִּי יָגֵנּוּ עֲלֵיהֶם מִבְצָרֵיהֶם נֶגֶד אַלְלָה. אַךְ הוּא בָּא אֲלֵיהֶם מֵאֲשֶׁר לֹא חָשְׁבוּ כִּי יָבוֹא, וְהֵטִיל פַּחַד בְּלִבּוֹתֵיהֶם[3] עַד שֶׁהֶחְרִיבוּ אֶת בָּתֵּיהֶם בִּידֵיהֶם וּבִידֵי הַמַּאֲמִינִים. הוֹי בַּעֲלֵי בִינָה! לִמְדוּ לֶקַח.

3. כִּי לוּלֵא הֵטִיל אַלְלָה עֲלֵיהֶם גָּלוּת הָיָה מַעֲנִישָׁם בָּעוֹלָם הַזֶּה, וּבָעוֹלָם הַבָּא מְחַכֶּה לָהֶם עֹנֶשׁ הָאֵשׁ,

4. מִשּׁוּם שֶׁהִתְנַגְּדוּ לְאַלְלָה וְלִשְׁלִיחוֹ (מוּחַמַּד), וְאַלְלָה מַעֲנִישׁ קָשׁוֹת אֶת הַמִּתְנַגְּדִים לוֹ.

5. כָּל עֵץ תָּמָר אֲשֶׁר כְּרַתֶּם אוֹ הִשְׁאַרְתֶּם אוֹתוֹ עוֹמֵד עַל גִּזְעוֹ בִּרְצוֹן אַלְלָה הוּא, וּלְמַעַן יָמִיט בּוּשָׁה עַל הַמַּשְׁחִתִים.

6. כָּל אֲשֶׁר הֶעֱנִיק אַלְלָה לִשְׁלִיחוֹ מֵרְכוּשָׁם, אַתֶּם לֹא שְׁלַחְתֶּם אֵלָיו לֹא סוּסִים וְלֹא גְּמַלִּים. אַלְלָה הוּא הַמַּשְׁלִיט אֶת שְׁלִיחָיו עַל אֲשֶׁר יִרְצֶה. אַלְלָה הַכֹּל-יָכֹל.

7. כָּל אֲשֶׁר הֶעֱנִיק אַלְלָה לִשְׁלִיחוֹ מֵ(רְכוּשׁ) אַנְשֵׁי הַיִּשּׁוּבִים, הוּא לְאַלְלָה, וְלַשָּׁלִיחַ, וְלַקְּרוֹבִים (שֶׁל הַשָּׁלִיחַ), וִיתוֹמִים, וַעֲנִיִּים, וּלְנָעִים וְנָדִים, לְמַעַן לֹא יִהְיֶה לְמַחְזוֹר בֵּין הָעֲשִׁירִים בָּכֶם. כָּל אֲשֶׁר יִתֵּן לָכֶם הַשָּׁלִיחַ, קְחוּ אוֹתוֹ, וַאֲשֶׁר יִמְנַע אֶתְכֶם מִמֶּנּוּ תִּמָּנְעוּ. וְיִרְאוּ אֶת אַלְלָה, כִּי עֹנֶשׁ אַלְלָה קָשֶׁה מְאוֹד.

8. (הַשָּׁלָל גַּם מְיֹעָד) לַעֲנִיִּים הַמְּהַגְּרִים (מִמַּכָּה) אֲשֶׁר גֹּרְשׁוּ מִבָּתֵּיהֶם וְנֻשְּׁלוּ מֵרְכוּשָׁם, הַמְּבַקְשִׁים אֶת חַסְדּוֹ וּרְצוֹנוֹ שֶׁל אַלְלָה, וְהָעוֹזְרִים לַדָּת שֶׁל אַלְלָה וְלִשְׁלִיחוֹ. אֵלֶּה הֵם הַצּוֹדְקִים.

---

1. ר' סורת אצ-צף 61 : 1.
2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 101, ופ' 105.
3. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 26. המדובר פה על שבט בָּנוּ אַנְ-נַצִ'יר.

9. וַאֲשֶׁר לְאֵלֶּה שֶׁגָּרוּ בְּמְדִינָה וְרָכְשׁוּ הָאֱמוּנָה לִפְנֵי הֲגִירָתָם (שֶׁל אַנְשֵׁי מַכָּה), הָאוֹהֲבִים אֶת אֵלֶּה שֶׁהִגְּרוּ אֲלֵיהֶם וְאֵינָם חָשִׁים צֹרֶךְ בְּלִבָּם לְקַבֵּל (מִן הַשָּׁלָל) אֶת אֲשֶׁר קִבְּלוּ (הַמְּהַגְּרִים), וְיַעֲדִיפוּ אוֹתָם עַל עַצְמָם אַף עַל פִּי שֶׁהֵם עַצְמָם נִצְרָכִים. וּמִי שֶׁיִּשְׁמֹר אֶת נַפְשׁוֹ מִקַּמְצָנוּתָהּ, אֵלֶּה הֵם הַמַּצְלִיחִים.

10. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר בָּאוּ אַחֲרֵיהֶם יֹאמְרוּ, רִבּוֹנֵנוּ! סְלַח לָנוּ וּלְאַחֵינוּ אֲשֶׁר קָדְמוּ לָנוּ לָאֱמוּנָה, וְאַל תָּשִׂים טִינָה בְּלִבֵּנוּ נֶגֶד הַמַּאֲמִינִים. רִבּוֹנֵנוּ! אַתָּה חַנּוּן וְרַחוּם.

קֶטַע 2

11. הַאִם לֹא רָאִיתָ אֶת הַצְּבוּעִים הָאוֹמְרִים לַאֲחֵיהֶם הַכּוֹפְרִים מִבַּעֲלֵי הַסֵּפֶר, אִם תְּגֻלּוּ נִצְטָרֵף אֲלֵיכֶם וּלְעוֹלָם לֹא נִשְׁמַע לְאִישׁ בַּאֲשֶׁר לָכֶם. וְאִם תֻּתְקְפוּ נַעֲזֹר לָכֶם. אַלְלָה עֵד שֶׁהֵם כּוֹזְבִים,

12. כִּי אִם יְגֻלּוּ (הַכּוֹפְרִים מֵהַיְּהוּדִים), הֵם (הַצְּבוּעִים) לֹא יִצְטָרְפוּ אֲלֵיהֶם, וְאִם יֻתְקְפוּ הֵם לֹא יַעַזְרוּ לָהֶם. גַּם אִם הָיוּ רוֹצִים לַעֲזֹר לָהֶם בַּקְּרָבוֹת הָיוּ פּוֹנִים עֹרֶף וְעֶזְרָתָם הָיְתָה בְּטֵלָה.[1]

13. הַיִּרְאָה בְּלִבָּם (שֶׁל כּוֹפְרֵי הַיְּהוּדִים וְהַצְּבוּעִים) מִפְּנֵיכֶם גְּדוֹלָה מִיִּרְאָתָם אֶת אַלְלָה, כִּי הֵם אֲנָשִׁים חַסְרֵי בִּינָה.

14. אֵינָם נִלְחָמִים בְּמְאֻחָד וּבְגָלוּי נֶגְדְּכֶם אֶלָּא רַק בְּתוֹךְ מִבְצָרִים אוֹ מֵאֲחוֹרֵי חוֹמוֹת. הָאֵיבָה בֵּינֵיהֶם לְבֵין עַצְמָם מְאוֹד חֲזָקָה, הֵם נִרְאִים לְךָ מְאֻחָדִים, אַךְ לְבּוֹתֵיהֶם מְפֻזָּרִים, כִּי הֵם אֲנָשִׁים שֶׁאֵינָם מְבִינִים.

15. הֵם דּוֹמִים לְאֵלֶּה אֲשֶׁר לִפְנֵיהֶם[2] אֲשֶׁר טָעֲמוּ אֶת כֹּבֶד הָעֹנֶשׁ עַל מַעֲשֵׂיהֶם (נֶגֶד אַלְלָה וּשְׁלִיחוֹ). וְלָהֶם עֹנֶשׁ מַכְאִיב (בְּיוֹם הַדִּין).

16. (מְשָׁלָם שֶׁל הַצְּבוּעִים) כְּמוֹ הַשָּׂטָן בְּאוֹמְרוֹ לְבֶן הָאָדָם, כְּפֹר! וְכַאֲשֶׁר (הָאָדָם) כָּפַר, אָמַר, אֵינֶנִּי אַחְרַאי לְמַה שֶּׁעָשִׂיתָ, כִּי יָרֵא אֲנִי אֶת אַלְלָה רִבּוֹן הָעוֹלָמִים.

17. וְתִהְיֶה אַחֲרִית שְׁנֵיהֶם לָנֶצַח בָּאֵשׁ. זֶה עָנְשָׁם שֶׁל הַחוֹטְאִים.

18. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! יִרְאוּ אֶת אַלְלָה! עַל כָּל נֶפֶשׁ לִבְחֹן וְלִבְדֹּק מַה הִקְדִּימָה לֶעָתִיד שֶׁלָּהּ (יוֹם הַדִּין), וְיִרְאוּ אֶת אַלְלָה (בְּכָל אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ), כִּי אַלְלָה בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

---

1. ר׳ סורת אאל עמראן 3 : 111.
2. אשר היו לפניהם, הכונה לכופרי מכה שנלחמו נגד הנביא והובסו בקרב בדר לא רחוק ממה שקרה לבני אנ-נציר .

19. וְאַל תִּהְיוּ כָּאֵלֶּה אֲשֶׁר שָׁכְחוּ אֶת אַלְלָה וַיַּשְׁכִּיחֵם אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם, אֵלֶּה הֵם הַמֻּשְׁחָתִים.

20. בַּעֲלֵי הָאֵשׁ וּבַעֲלֵי הַגַּן אֵינָם שָׁוִים אֵלֶּה לְאֵלֶּה. בַּעֲלֵי הַגַּן הֵם הַמַּצְלִיחִים.

21. לוּ הוֹרַדְנוּ אֶת הַקּוּרְאָן הַזֶּה מִן הַשָּׁמַיִם עַל הַר, הָיִיתָ רוֹאֶה אוֹתוֹ נִכְנָע וְנִבְקַע לָרְסִיסִים מִיִּרְאַת אַלְלָה. וְאֶת הַמְּשָׁלִים הָאֵלֶּה נִמְשֹׁל לִבְנֵי אָדָם, לְמַעַן יַחְשְׁבוּ.

22. הוּא אַלְלָה אֲשֶׁר אֵין אֱלֹהַּ אֶלָּא הוּא, הַיּוֹדֵעַ אֶת הַנֶּעֱלָם וְהַנִּגְלֶה, הוּא הָרַחְמָן וְהָרַחוּם,

23. הוּא אַלְלָה אֲשֶׁר אֵין אֱלֹהַּ אֶלָּא הוּא, הַמֶּלֶךְ, הַקָּדוֹשׁ, הַשָּׁלוֹם, הַנֶּאֱמָן, הַמְּהֵימָן, הָעִזּוּז, הַגִּבּוֹר, וְהַנַּעֲלֶה. יִשְׁתַּבַּח אַלְלָה וְיִתְנַשֵּׂא מֵעַל הַשֻּׁתָּפִים אֲשֶׁר יְשַׁתְּפוּ לוֹ,

24. הוּא אַלְלָה הַיּוֹצֵר, וְהַבּוֹרֵא, וְנוֹתֵן הַצּוּרָה, לוֹ הַיָּפִים בַּשֵּׁמוֹת, יְשַׁבֵּחַ אוֹתוֹ כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְהוּא הָעִזּוּז וְהֶחָכָם.

60

סוּרַת אַלְ-מוּמְתַחָנָה
הַנִּבְחֶנֶת

סורה זו נקראת «אַלְ-מוּמְתַחָנָה, הַנִּבְחֶנֶת» משום שאללה צווה על המוסלמים במדינה לא להחזיר נשים מאמינות שהיגרו ממכה אל מדינה להצטרף אל הנביא ושאר המוסלמים בלי האישור של משפחותיהן. ולפני שיקבלו אותן כמוסלמיות על המוסלמים לבחון אותן אם באמת הן מוסלמיות או ברחו אל מדינה לסיבה אחרת. ר' פ' 10 וכו'.

הורדה במדינה אחרי סורת אל-אחזאב 33, ופסוקיה שלושה-עשר, קיבלה את שמה «הַנִּבְחֶנֶת» מפסוק עשרה.

סוּרַת אַל-מוּמְתַּחָנָה 60

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! אַל תִּקְחוּ אֶת אוֹיְבַי[1] וְאוֹיְבֵיכֶם לִידִידִים מְקֹרָבִים לָכֶם, בְּהַרְאוֹתְכֶם לָהֶם יְדִידוּת.[2] הֵם כְּבָר כָּפְרוּ בָּאֱמֶת[3] שֶׁבָּאָה אֲלֵיכֶם וְהוֹצִיאוּ אֶת הַשָּׁלִיחַ (מוּחַמַּד) וְאֶתְכֶם (מִמַּכָּה), בִּגְלַל שֶׁהֶאֱמַנְתֶּם בְּאַלְלָה רִבּוֹנְכֶם. (אַךְ) כִּי תֵּחָלְצוּ לְהֵאָבֵק בִּשְׁבִילִי וּלְבַקֵּשׁ רְצוֹנִי וְהֶרְאֵיתֶם לָהֶם יְדִידוּת בְּסֵתֶר, הִנֵּה אֲנִי יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר תַּסְתִּירוּ וְאֶת אֲשֶׁר תְּגַלּוּ, וַאֲשֶׁר יַעֲשֶׂה זֹאת מִכֶּם, תָּעָה מִן הַדֶּרֶךְ הַיְּשָׁרָה.
2. אִם יִתְפְּשׂוּ אֶתְכֶם יִהְיוּ לָכֶם אוֹיְבִים וְיִשְׁלְחוּ בָּכֶם יְדֵיהֶם וּלְשׁוֹנוֹתֵיהֶם בְּרָעָה, מִשּׁוּם שֶׁהֵם רוֹצִים שֶׁתִּהְיוּ כּוֹפְרִים.[4]
3. לֹא יוֹעִילוּ לָכֶם שְׁאֵרֵי בְּשַׂרְכֶם וְלֹא יַלְדֵיכֶם, בְּיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים יַפְרִיד (אַלְלָה) בֵּינֵיכֶם, כִּי אַלְלָה רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
4. כְּבָר הָיָה לָכֶם דֻּגְמָה טוֹבָה[5] בְּאֶבְּרָאהִים וּבַאֲשֶׁר אִתּוֹ, בְּאוֹמְרָם לִבְנֵי עַמָּם, נְקִיִּים אֲנַחְנוּ מִכֶּם וּמֵאֲשֶׁר תַּעַבְדוּ מִבִּלְעֲדֵי אַלְלָה, כִּחַשְׁנוּ בָּכֶם, וְנִגְלְתָה בֵּינֵינוּ וּבֵינֵיכֶם הָאֵיבָה וְהַשִּׂנְאָה לְעוֹלָם, עַד שֶׁתַּאֲמִינוּ בְּאַלְלָה לְבַדּוֹ. מִלְּבַד אֲשֶׁר אָמַר אֶבְּרָאהִים לְאָבִיו, אֲנִי אֲנַסֶּה לְבַקֵּשׁ מֵאַלְלָה סְלִיחָה לְךָ, אַךְ אֵין בְּכוֹחִי לְהַבְטִיחַ לְךָ דָּבָר בִּפְנֵי אַלְלָה. רִבּוֹנֵנוּ! עָלֶיךָ סָמַכְנוּ וְאֵלֶיךָ חָזַרְנוּ בִּתְשׁוּבָה וְאֵלֶיךָ סוֹפֵנוּ לַחֲזֹר.
5. רִבּוֹנֵנוּ! אַל תִּתֵּן לַכּוֹפְרִים לְהִשְׁתַּלֵּט עָלֵינוּ,[6] וּסְלַח לָנוּ רִבּוֹנֵנוּ. הֵן אַתָּה הָעִזּוּז וְהֶחָכָם.

---

1. המדבר הוא אללה.
2. בגלותכם להם ידידות: הפסוק הזה הורד מן השמים להזהיר את המאמינים החיים במדינה לבל ימסרו לקרובי משפחתם שיש ביניהם יחסי ידידות וקירבה שנשארו במכה ככופרים את פרטי תוכניות המלחמה של הנביא נגדם. הפרשנים מצביעים על אדם מסוים מבין חברי הנביא בשם: חאטב אבן אבי בלתעה, ששלח בסתר אגרת אל ידידים נאמנים שלו שנשארו כופרים במכה, ובה אזהרה מפני התקפת הנביא הקרובה למכה בשנת 8 להגירה. הענין נגלה לנביא והוא מנע מן האגרת להגיע למכה.
3. באמת: בקוראן.
4. ר' סורת אנ-נסאי' 4: 89.
5. ר' סורת אל-אחזאב 33: 21.
6. ר' סורת יונוס 10: 85.

6. אָכֵן כְּבָר הָיָה לָכֶם בָּהֶם דֻּגְמָה טוֹבָה לְאֵלֶּה הַחוֹשְׁבִים עַל אַלְלָה וְהַיּוֹם הָאַחֲרוֹן.[1] וְכָל הַפּוֹנֶה עֹרֶף, הִנֵּה אַלְלָה הוּא הֶעָשִׁיר וְרַב-הַשֶּׁבַח.[2]

קֶטַע 2

7. אוּלַי יַעֲשֶׂה אַלְלָה יְדִידוּת בֵּינֵיכֶם לְבֵין אוֹיְבֵיכֶם מִבֵּינֵיהֶם (הַקְּרוֹבִים שֶׁלָּכֶם). הֵן אַלְלָה הַכֹּל-יָכֹל, וְאַלְלָה סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

8. אֵין אַלְלָה אוֹסֵר עֲלֵיכֶם לְהִתְנַהֵג בַּהֲגִינוּת וּבְצֶדֶק עִם אֵלֶּה שֶׁלֹּא נִלְחֲמוּ בָּכֶם בִּגְלַל דַּתְכֶם וְלֹא גֵּרְשׁוּ אֶתְכֶם מִבָּתֵּיכֶם. אַלְלָה אוֹהֵב אֶת הַנּוֹהֲגִים בְּצֶדֶק.[3]

9. אַךְ אַלְלָה אוֹסֵר עֲלֵיכֶם לְהִתְיַדֵּד עִם אֵלֶּה שֶׁנִּלְחֲמוּ בָּכֶם בִּגְלַל דַּתְכֶם וְגֵרְשׁוּ אֶתְכֶם מִבָּתֵּיכֶם, אוֹ אֵלֶּה אֲשֶׁר תָּמְכוּ בַּכּוֹפְרִים שֶׁהוֹצִיאוּ אֶתְכֶם מִבָּתֵּיכֶם, כִּי הַמִּתְיַדֵּד עִם אֵלֶּה הוּא מִבֵּין אֵלֶּה הַגּוֹרְמִים עָוֶל לְעַצְמָם.

10. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! בְּבוֹא אֲלֵיכֶם הַמַּאֲמִינוֹת כִּמְהַגְּרוֹת, תִּבְחֲנוּ אוֹתָן. אַלְלָה יוֹדֵעַ טוֹב אֶת אֱמוּנָתָן. וְאִם תֵּדְעוּ כִּי מַאֲמִינוֹת הֵן, אַל תַּחְזִירוּ אוֹתָן אֶל הַכּוֹפְרִים. אֵין הֵן מֻתָּרוֹת לָהֶם יוֹתֵר (לַנִּשּׂוּאִין), וְאֵין הֵם (הָאֲנָשִׁים הַכּוֹפְרִים) מֻתָּרִים לָהֶן, וְשַׁלְּמוּ לָהֶם (הַבְּעָלִים הַכּוֹפְרִים) אֶת כָּל שֶׁהוֹצִיאוּ (כְּמֹהַר), וְלֹא יִהְיֶה כָּל חֵטְא בָּכֶם אִם תִּתְחַתְּנוּ אִתָּן לְאַחַר שֶׁתְּשַׁלְּמוּ אֶת הַמַּגִּיעַ לָהֶן (הַמֹּהַר). אַל תַּמְשִׁיכוּ לְהִנָּשֵׂא לִנְשׁוֹתֵיכֶם הַכּוֹפְרוֹת, וְדִרְשׁוּ בַּחֲזָרָה אֶת (הַמֹּהַר) שֶׁהוֹצֵאתֶם עֲלֵיהֶן, כְּשֵׁם שֶׁהַכּוֹפְרִים זַכָּאִים לִדְרֹשׁ אֶת הַמֹּהַר שֶׁהוֹצִיאוּ עַל נְשׁוֹתֵיהֶם הַמַּאֲמִינוֹת שֶׁעָזְבוּ אוֹתָם. זֶהוּ מִשְׁפַּט אַלְלָה. הוּא יִשְׁפֹּט בֵּינֵיכֶם, כִּי אַלְלָה יוֹדֵעַ וְחָכָם.

11. אִם יִבְרְחוּ אֲחָדוֹת מִנְּשׁוֹתֵיכֶם אֶל הַכּוֹפְרִים, וְאִם תְּנַצְּחוּ אוֹתָם בַּקְּרָב, שַׁלְּמוּ לְכָל אֵלֶּה (מִן הַמֻּסְלְמִים) אֲשֶׁר בָּרְחוּ נְשׁוֹתֵיהֶם (מִן הַשָּׁלָל) אֶת מְלוֹא הַסְּכוּם שֶׁהוֹצִיאוּ (כְּמֹהַר). וְיִרְאוּ אֶת אַלְלָה אֲשֶׁר בּוֹ אַתֶּם מַאֲמִינִים.

---

1. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 21.
2. ר' סורת אל-חדיד 57 : 24.
3. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 42.

12. הוֹי הַנָּבִיא! כִּי תָּבֹאנָה אֵלֶיךָ הַמַּאֲמִינוֹת לְהִשָּׁבַע אֵלֶיךָ אֱמוּנִים, כִּי לֹא תְּשַׁתֵּפְנָה לְאַלְלָה דָּבָר, וְלֹא תִּגְנֹבְנָה, וְלֹא תִּנְאַפְנָה, וְלֹא תַּהֲרֹגְנָה אֶת יַלְדֵיהֶן, וְלֹא תַּעֲשֶׂינָה מַעֲשֵׂה תַּרְמִית כָּל שֶׁהוּא, וְלֹא תְּסָרֵבְנָה לִנְהֹג בַּנֹּהַג הַמְּקֻבָּל לְפִי שֶׁאַתָּה מְצַוֶּה אוֹתָן. קַבֵּל אֶת שְׁבוּעַת הָאֱמוּנִים שֶׁלָּהֶן, וּבַקֵּשׁ מֵאַלְלָה לִסְלֹחַ לָהֶן, כִּי אַלְלָה הוּא סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

13. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! אַל תִּקְחוּ לָכֶם לְרֵעִים אֲנָשִׁים אֲשֶׁר אַלְלָה רוֹגֵז עֲלֵיהֶם, הֵם כְּבָר נוֹאֲשׁוּ מִן (חֶסֶד אַלְלָה) בָּעוֹלָם הַבָּא כְּפִי שֶׁכְּבָר נוֹאֲשׁוּ הַכּוֹפְרִים מֵחֲזָרַת שׁוֹכְנֵי הַקְּבָרִים.

61

סוּרַת אַצְ-צַף

הָעוֹמְדִים בַּשּׁוּרָה כְּאִלּוּ הֵם בִּנְיָן מְלֻכָּד

סורה זו נקראת «אַצְ-צַף, הָעוֹמְדִים בַּשּׁוּרָה», הכוונה בשורה היא שורת הלוחמים בקרב בשביל של אללה. ר' פ' 4.

הורדה במדינה אחרי סורת את-תע'אבון 64, ופסוקיה ארבעה-עשר. קיבלה את שמה «הָעוֹמְדִים בַּשּׁוּרָה» מפסוק ארבעה.

סוּרַת אַצְ-צַף 61

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ מְשַׁבֵּחַ אֶת אַלְלָה, כִּי הוּא הָעִזּוּז וְהֶחָכָם.[1]
2. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! לָמָּה תֹּאמְרוּ אֶת אֲשֶׁר לֹא תַּעֲשׂוּ?[2]
3. אַלְלָה שׂוֹנֵא מְאוֹד אֶת הַמְּדַבְּרִים וְלֹא מְקַיְּמִים.
4. אַלְלָה אוֹהֵב אֶת הַלּוֹחֲמִים בִּשְׁבִילוֹ, וְהֵם עוֹמְדִים בְּשׁוּרָה כְּאִלּוּ הֵם בִּנְיָן מְלֻכָּד.
5. בֶּאֱמוֹר מוּסָא לִבְנֵי עַמּוֹ, בְּנֵי עַמִּי! לָמָּה תְּצִיקוּ לִי?[3] אַתֶּם יוֹדְעִים כִּי שְׁלִיחַ אַלְלָה אֲנִי אֲלֵיכֶם. וְכַאֲשֶׁר סָטוּ, הִטָּה אַלְלָה אֶת לִבּוֹתֵיהֶם, כִּי אַלְלָה אֵינוֹ מַדְרִיךְ אֶת הָאֲנָשִׁים הַמֻּשְׁחָתִים.
6. וּבֶאֱמוֹר עִיסָא בֶּן מַרְיָם, הוֹי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! הִנֵּה אֲנִי שְׁלִיחַ אַלְלָה אֲלֵיכֶם מַאֲמִין בַּתּוֹרָה אֲשֶׁר נִגְלְתָה לְפָנַי, וּלְבַשֵּׂר עַל שָׁלִיחַ שֶׁיָּבוֹא אַחֲרַי וּשְׁמוֹ «אַחְמַד»,[4] וְאוּלָם כַּאֲשֶׁר הֵבִיא לָהֶם אֶת הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, אָמְרוּ, זֶהוּ כִּשּׁוּף בָּרוּר.
7. וּמִי חוֹטֵא יוֹתֵר מִזֶּה הַבּוֹדֶה עַל אַלְלָה כְּזָבִים בְּהִקָּרְאוֹ אֶל דַּת הָאִסְלָאם? אָכֵן אַלְלָה לֹא יַדְרִיךְ הַכּוֹפְרִים,
8. הֵם רוֹצִים לְכַבּוֹת אֶת אוֹר אַלְלָה בְּפִיּוֹתֵיהֶם, אַךְ אַלְלָה מַשְׁלִים אוֹרוֹ וְאִם גַּם מָאֲסוּ הַכּוֹפְרִים.
9. הוּא אֲשֶׁר שָׁלַח אֶת שְׁלִיחוֹ (מוּחַמַּד) עִם הַהַדְרָכָה אֶל דֶּרֶךְ הַיָּשָׁר (הַקּוּרְאָן) וְעִם דַּת הָאֱמֶת (הָאִסְלָאם) כְּדֵי לְהַשְׁלִיטָהּ עַל כָּל הַדָּתוֹת, וְאִם גַּם מָאֲסוּ הַפַּגָּנִיִּים.[5]

---

1. ר׳ סורת אל-חשר 59 : 1.
2. ר׳ סורת אש-שועראי 26 : 226.
3. ר׳ סורת אל-אחזאב 33 : 69.
4. השם «אחמד» מקורו בשורש «חמד» שמובנו להלל, לשבח. «מוחמד» לפי זה פירושו, «המהולל, המשובח», ו«אחמד, מהולל ביותר».
5. ר׳ סורת את-תובה 9 : 33.

קֶטַע 2

10. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! הַאִם אוֹבִילְכֶם אֶל סַחַר אֲשֶׁר יַצִּילְכֶם מֵעֹנֶשׁ מַכְאִיב?

11. תַּאֲמִינוּ בְּאַלְלָה וּבִשְׁלִיחוֹ, וְקוּמוּ לְהֵאָבֵק לְמַעַן אַלְלָה, בִּרְכוּשְׁכֶם וּבְנַפְשׁוֹתֵיכֶם, כִּי זֶהוּ לְטוֹבַתְכֶם אִם רַק יוֹדְעִים אַתֶּם.

12. הוּא יִסְלַח לָכֶם עַל חֲטָאֵיכֶם וְיַכְנִיסְכֶם אֶל גַּנִּים אֲשֶׁר נְהָרוֹת זוֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם, וְאֶל מִשְׁכָּנוֹת נְעִימִים בְּגַן עֵדֶן, זוֹהִי הַהַצְלָחָה הַגְּדוֹלָה.[1]

13. וְעוֹד חֶסֶד אֲשֶׁר תֹּאהֲבוּ, עֶזְרָה מֵאַלְלָה וְנִצָּחוֹן קָרוֹב (עַל אוֹיְבֵיכֶם). בַּשֵּׂר זֹאת לַמַּאֲמִינִים.

14. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! הֱיוּ עוֹזְרֵי דַּת אַלְלָה! כְּפִי שֶׁקָּרָא עִיסַא בֶּן מַרְיָם אֶל תַּלְמִידָיו, מִי יִהְיוּ עוֹזְרַי לְמַעַן אַלְלָה? אָמְרוּ הַתַּלְמִידִים, אֲנַחְנוּ נִהְיֶה הָעוֹזְרִים לְדַת אַלְלָה.[2] וְתַאֲמִין קְבוּצָה מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתִכְפֹּר קְבוּצָה, וַאֲנַחְנוּ עָזַרְנוּ לַמַּאֲמִינִים לְנַצֵּחַ אֶת אֵלֶּה שֶׁלֹּא הֶאֱמִינוּ, וְהֵם נִצְּחוּ.

---

1. ר' סורת את-תובה 9 : 72.
2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 52.

62

סוּרַת אַלְ-גּ'ומוּעָה

יוֹם הַכִּנּוּס

סורה זו נקראת «אַלְ-גּ'ומוּעָה, שפירושו הוא, יוֹם הַכִּנּוּס, או יום התפילה בציבור», משום השם הזה של יום ששי נזכר בה. ר' פ' 9.

בסורה זו תפילת הצהרים של יום ששי נעשתה למצווה דתית אשר על כל מוסלם מבוגר להשתתף בה. יום ששי אינו שווה ליום שבת של היהודים. הפסקת העבודה ביום ששי רק בזמן התפילה הצבורית בצהרים.

הורדה במדינה אחרי סורת אצ-צף 61, ופסוקיה אחד-עשר. קיבלה את שמה «יוֹם הַכִּנּוּס» מפסוק תשעה.

סוּרַת אַלְ-ג'וּמוּעָה 62

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ מְשַׁבֵּחַ אֶת אַלְלָה, הַמֶּלֶךְ, הַקָּדוֹשׁ, הָעִזּוּז, וְהֶחָכָם.
2. הוּא אֲשֶׁר שָׁלַח אֶל (הָעֲרָבִים) הֲלֹא קוֹרְאִים וְלֹא כּוֹתְבִים שָׁלִיחַ מִקִּרְבָּם יִקְרָא לִפְנֵיהֶם אֶת אוֹתוֹתָיו, וִיטַהֵר אוֹתָם, וִילַמְּדֵם אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוּרְאָן) וְאֶת הַחָכְמָה (הַמָּסֹרֶת שֶׁל הַנָּבִיא),[1] אַחֲרֵי שֶׁהָיוּ לִפְנֵי כֵן בִּתְעִיָּה גְּמוּרָה.
3. וְאֶל עַמִּים אֲחֵרִים שֶׁעוֹדָם לֹא בָּאוּ, כִּי אַלְלָה הוּא הָעִזּוּז וְהֶחָכָם.
4. וְזֶהוּ חַסְדּוֹ שֶׁל אַלְלָה אֲשֶׁר הוּא מַעֲנִיק לְמִי שֶׁיִּרְצֶה, כִּי אַלְלָה רַב-חֶסֶד עָצוּם.
5. אֵלֶּה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם הַתּוֹרָה וְלֹא נָהֲגוּ לְפִיהָ, דּוֹמִים לַחֲמוֹר נוֹשֵׂא סְפָרִים. רַע הוּא מָשָׁל אֵלֶּה אֲשֶׁר כִּחֲשׁוּ בְּאוֹתוֹת אַלְלָה, אַלְלָה לֹא יַדְרִיךְ אֶת עַם הַחוֹטְאִים.
6. וֶאֱמֹר, הוֹי הַמִּתְיַהֲדִים! אִם טוֹעֲנִים אַתֶּם כִּי רַק אַתֶּם מִכָּל בְּנֵי הָאָדָם יְדִידָיו שֶׁל אַלְלָה, כִּי אָז שַׁאֲפוּ לָמוּת, אִם צוֹדְקִים אַתֶּם.
7. אַךְ הֵם לְעוֹלָם לֹא יִשְׁאֲפוּ לְכָךְ, בַּאֲשֶׁר קִדְּמוּ יְדֵיהֶם לַעֲשׂוֹת, וְאַלְלָה יוֹדֵעַ מִי הֵם הַכּוֹפְרִים.
8. אֱמֹר, הִנֵּה הַמָּוֶת אֲשֶׁר תְּנַסּוּ לִבְרֹחַ מִמֶּנּוּ הוּא מְחַכֶּה לָכֶם. אַחֲרֵי כֵן תֻּחְזְרוּ אֶל יוֹדֵעַ הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנִּגְלוֹת, וְהוּא יוֹדִיעֲכֶם אֶת אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם.

קֶטַע 2

9. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! כַּאֲשֶׁר יִקָּרֵא לַתְּפִלָּה בְּיוֹם הַכִּנּוּס,[2] מַהֲרוּ אֶל זֵכֶר אַלְלָה (לַתְּפִלָּה), וְעִזְבוּ אֶת עִסְקֵיכֶם, זֶה טוֹב לָכֶם אִם יוֹדְעִים אַתֶּם.
10. וְעִם תֹּם הַתְּפִלָּה הִתְפַּזְּרוּ בָּאָרֶץ וּבַקְּשׁוּ אֶת חֶסֶד אַלְלָה, וְהַרְבּוּ לִזְכֹּר אֶת אַלְלָה לְמַעַן תַּצְלִיחוּ.
11. וְכַאֲשֶׁר יִרְאוּ (אֲחָדִים מִן הַמֻּסְלְמִים) סַחַר אוֹ שַׁעֲשׁוּעִים, נָפוֹצוּ (מֵעָלֶיךָ) אֲלֵיהֶם וְהִשְׁאִירוּךָ עוֹמֵד. אֱמֹר, זֶה אֲשֶׁר אֶת אַלְלָה טוֹב יוֹתֵר מִן הַשַּׁעֲשׁוּעִים וּמִן הַסַּחַר, כִּי אַלְלָה הוּא הַטּוֹב בַּמְפַרְנְסִים.

---

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 129, ופ' 151.
2. יום ששי.

63

סוּרַת אַלְ-מוּנָאפֶקוּן
הַצְּבוּעִים

סורה זו נקראת «אַלְ-מוּנָאפֶקוּן, הַצְּבוּעִים». משום שמונח זה נזכר בה להזהיר את המאמינים מצביעות ומזימות הצבועים נגד הנביא והמאמינים. ר' פ' 1 וכו'. הורדה במדינה אחרי סורת אל-חג' 22, ופסוקיה אחד-עשר. קיבלה את שמה «הַצְּבוּעִים» מפסוק אחד.

סוּרַת אַלְ-מוּנָאפְקוּן 63

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. כַּאֲשֶׁר בָּאִים אֵלֶיךָ הַצְּבוּעִים, הֵם אוֹמְרִים, מְעִידִים אֲנַחְנוּ כִּי אַתָּה שְׁלִיחַ אַלְלָה. וְאַלְלָה יוֹדֵעַ כִּי אָכֵן שְׁלִיחוֹ אַתָּה, וְאַלְלָה יָעִיד כִּי הַצְּבוּעִים מְשַׁקְּרִים.

2. לָקְחוּ לָהֶם אֶת שְׁבוּעָתָם לְמָגֵן,[1] וְכָךְ הִרְחִיקוּ אֲנָשִׁים מֵעַל שְׁבִיל אַלְלָה. רַע הַמַּעֲשֶׂה שֶׁהֵם עוֹשִׂים,

3. זֹאת עֵקֶב אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ אַחֲרֵי כֵן כָּפְרוּ. אַלְלָה אָטַם אֶת לִבּוֹתֵיהֶם וְחָדְלוּ לְהָבִין.[2]

4. בִּרְאוֹתְךָ אוֹתָם, יַפְלִיאוּ אוֹתְךָ גּוּפֵיהֶם, וּבְדַבְּרָם תִּשְׁמַע לְדִבְרֵיהֶם, וְאוּלָם הֵם כִּקְרָשִׁים נִשְׁעָנִים אֶל קִיר.[3] יַחְשְׁבוּ כָּל צְעָקָה נֶגְדָּם הִיא. הֵם הָאוֹיֵב, הִשָּׁמֵר אֵפוֹא מִפְּנֵיהֶם. אַלְלָה יַשְׁפִּיל אוֹתָם וִיגָרֵשׁ אוֹתָם מֵרַחֲמָיו, עַד מָתַי הֵם מִתְרַחֲקִים מִן הָאֱמֶת?![4]

5. כַּאֲשֶׁר יֵאָמֵר לָהֶם, בּוֹאוּ לְמַעַן יִתְפַּלֵּל שְׁלִיחַ אַלְלָה כִּי יִסְלַח (אַלְלָה) לָכֶם, הֵם מַפְנִים אֶת רָאשֵׁיהֶם, וְתִרְאֶה אוֹתָם מִתְרַחֲקִים בְּיְהִירוּת.

6. אֵין הֶבְדֵּל, אִם תִּשְׁאַל אַלְלָה לִסְלֹחַ לָהֶם, אוֹ לֹא תִּשְׁאַל אוֹתוֹ, אַלְלָה לֹא יִסְלַח לָהֶם. כִּי אֵינוֹ מַדְרִיךְ אֲנָשִׁים מֻשְׁחָתִים.

7. הֵם הָאוֹמְרִים, אַל תְּסַיְּעוּ לְאֵלֶּה (הַמְּהַגְּרִים הַנִּזְקָקִים) אֲשֶׁר עִם שְׁלִיחַ אַלְלָה, לְמַעַן יַעַזְבוּהוּ. הֵן לְאַלְלָה אוֹצְרוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, אֲבָל הַצְּבוּעִים אֵינָם מְבִינִים זֹאת.

8. הֵם אוֹמְרִים, כַּאֲשֶׁר נַחְזֹר לְמְדִינָה יוֹצִיא הָעִזּוּז אֶת הַשָּׁפָל מִמֶּנָּה,[5] הֵן לְאַלְלָה הָעֹז וְלִשְׁלִיחוֹ וְלַמַּאֲמִינִים, וְאוּלָם הַצְּבוּעִים לֹא יֵדְעוּ.

---

1. ר׳ סורת אל-מוג׳אדלה 58 : 16.
2. ר׳ סורת את-תובה 9 : 87.
3. ריקים מכל תבונה.
4. ר׳ סורת את-תובה 9 : 30.
5. התנגדות הצבועים לנביא ולמוסלמים התעוררה בצורה בולטת בעת מסע צבאי נגד שבטים כופרים, שבדרך חזרה אל מדינה פרץ סכסוך בין הצבועים לבין אחדים מן המוסלמים. אז אימו הצבועים בפומבי, שכאשר יגיעו למדינה ינשלו את המוסלמים מנכסיהם ויאלצו אותם לעזוב את העיר.

קֶטַע 2

9. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! אַל יָסִיחַ הוֹנְכֶם וּבְנֵיכֶם אֶת דַּעְתְּכֶם מִזֵּכֶר אַלְלָה.[1] אֲשֶׁר כָּךְ יַעֲשׂוּ, אֵלֶּה הֵם הַמַּפְסִידִים.

10. תִּרְמוּ מִמַּה שֶּׁהֶעֱנַקְנוּ לָכֶם לִפְנֵי שֶׁיַּשִּׂיגְכֶם הַמָּוֶת,[2] לְבַל תֹּאמְרוּ אָז, רִבּוֹנִי! תֵּן לִי אַרְכָּה לְמַעַן אֶתֵּן צְדָקָה וְאֶהְיֶה מִתְּמִימֵי הַדֶּרֶךְ.

11. אוּלָם אַלְלָה לֹא יִתֵּן אַרְכָּה לְאַף נֶפֶשׁ בְּהַגִּיעַ מוֹעֲדָהּ (לָמוּת), כִּי אַלְלָה בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

---

1. ר׳ סורת אנ-נור 24 : 37.
2. ר׳ סורת אל-בקרה 2 : 195.

64

סוּרַת אַתְ-תַעַ'אבֻּן

הָרֶוַח וְהַהֶפְסֵד (בְּיוֹם הַדִּין)

סורה זו נקראת «אַתְ-תַעַ'אבֻּן, הָרֶוַח וְהַהֶפְסֵד» ביום הדין היום שבו המאמין ירוויח ויכנס לגן עדן, והכופר יפסיד ויכנס לגיהנם.

הורדה במדינה אחרי סורת את-תחרים 66, ופסוקיה שמונה-עשר. קיבלה את שמה «הָרֶוַח וְהַהֶפְסֵד» מפסוק תשעה.

סוּרַת אַתְ-תַעַ'אבֻּן 64

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. כֹּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ מְשַׁבֵּחַ אֶת אַלְלָה,[1] לוֹ הַמַּלְכוּת וְלוֹ הַשֶּׁבַח, וְהוּא הַכֹּל-יָכֹל.

2. הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם. וּמִכֶּם יֵשׁ כּוֹפֵר וּמִכֶּם יֵשׁ מַאֲמִין, וְאַלְלָה רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.

3. בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בֶּאֱמֶת,[2] וְצִיֵּרְכֶם וְהֵיטִיב צוּרַתְכֶם, וְאֵלָיו הַכֹּל יַחְזֹר.

4. הוּא יוֹדֵעַ מַה שֶּׁבַּשָּׁמַיִם וּמַה שֶּׁבָּאָרֶץ, וְאֶת אֲשֶׁר אַתֶּם מַסְתִּירִים וְאֶת אֲשֶׁר אַתֶּם מְגַלִּים,[3] כִּי הוּא יוֹדֵעַ מַה שֶּׁבַּלְּבָבוֹת.

5. הַאִם לֹא נוֹדַע לָכֶם עַל מַה שֶּׁקָּרָה לְאֵלֶּה שֶׁכָּפְרוּ לְפָנִים? הֵם טָעֲמוּ כֹּבֶד מַעֲשֵׂיהֶם, וְלָהֶם עֹנֶשׁ מַכְאִיב (בְּיוֹם הַדִּין).[4]

6. כָּזֹאת שֶׁהָיוּ שְׁלִיחֵיהֶם מְבִיאִים לָהֶם אוֹתוֹת בְּהִירִים, וְאוּלָם הֵם אָמְרוּ, הַאִם בְּנֵי אָדָם יַדְרִיכוּ אוֹתָנוּ? וְכָפְרוּ וּפָנוּ עֹרֶף. אַךְ אֵין אַלְלָה זָקוּק לְאָדָם, כִּי אַלְלָה אֵינוֹ זָקוּק לְדָבָר וְהוּא רַב-שֶׁבַח.

7. הַכּוֹפְרִים אָמְרוּ, כִּי לֹא יוּקְמוּ לַתְּחִיָּה. אֱמֹר, אָמְנָם כֵּן, בְּחַיֵּי רִבּוֹנִי! אַתֶּם תָּקוּמוּ לִתְחִיָּה, וְאָז יִוָּדַע לָכֶם אֶת כָּל אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם, וְנָקֵל הוּא לְאַלְלָה.

8. לָכֵן הַאֲמִינוּ בְּאַלְלָה וּבִשְׁלִיחוֹ וּבָאוֹר (הַקּוּרְאָן) אֲשֶׁר הוֹרַדְנוּ מִן הַשָּׁמַיִם. אַלְלָה בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

9. הַיּוֹם אֲשֶׁר אַלְלָה יֶאֱסֹף אֶתְכֶם לְיוֹם הָאִסּוּף יִהְיֶה יוֹם הָרֶוַח וְהַהֶפְסֵד (בֵּין הַכּוֹפְרִים וְהַמַּאֲמִינִים), אֲשֶׁר יַאֲמִין בְּרִבּוֹנוֹ וְיַעֲשֶׂה אֶת הַטּוֹב, הוּא יְכַפֵּר לוֹ עַל מַעֲשָׂיו הָרָעִים וְיַכְנִיס אוֹתוֹ אֶל גַּנִּים שֶׁנְּהָרוֹת זוֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם לְהִשָּׁאֵר שָׁם לָנֶצַח, וְזוֹהִי הַזְּכִיָּה הָעֲצוּמָה.[5]

---

1. ר' סורת אצ-צף 61: 1; וסורת אל-גיומועה 62: 1.
2. ר' סורת אנ-נחל 16: 3.
3. ר' סורת אנ-נחל 16: 19, ופ' 23.
4. ר' סורת אל-חשר 59: 15.
5. ר' סורת אנ-נסאי 4: 13.

10. אַךְ אֵלֶּה שֶׁכָּפְרוּ וְהִתְכַּחֲשׁוּ לְאוֹתוֹתֵינוּ הֵם בַּעֲלֵי הָאֵשׁ, לָנֶצַח יִהְיוּ שָׁם, וּמָה רַע הַמָּדוֹר.

קֶטַע 2

11. לֹא יִפְגַּע כָּל פֶּגַע אֶלָּא בִּרְצוֹן אַלְלָה, וּמִי שֶׁמַּאֲמִין בְּאַלְלָה, הוּא יַדְרִיךְ אֶת לִבּוֹ, וְאַלְלָה יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

12. צַיְּתוּ לְאַלְלָה וְצַיְּתוּ לַשָּׁלִיחַ, וְאִם תִּפְנוּ עֹרֶף, עַל שְׁלִיחֵנוּ רַק לִמְסֹר הוֹדָעָה בְּרוּרָה.

13. אַלְלָה, אֵין אֱלֹהַּ אֶלָּא הוּא, וּבְאַלְלָה יִבְטְחוּ הַמַּאֲמִינִים.

14. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! הִנֵּה מִנְּשׁוֹתֵיכֶם וּמִבְּנֵיכֶם אוֹיְבִים לָכֶם, הִשָּׁמְרוּ אֵפוֹא מִפְּנֵיהֶם. אַךְ מוּטָב שֶׁתִּסְלְחוּ וּתְוַתְּרוּ וְתִמְחֲלוּ, כִּי אַלְלָה סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

15. אָכֵן הוֹנְכֶם וּבְנֵיכֶם אֵינָם אֶלָּא מִבְחָן לָכֶם, וְאַלְלָה אִתּוֹ שָׂכָר עָצוּם.

16. יִרְאוּ אֵפוֹא אֶת אַלְלָה כְּכָל אֲשֶׁר תּוּכְלוּ, וְשִׁמְעוּ, וְצַיְּתוּ, וְהוֹצִיאוּ מָמוֹן (לִצְדָקָה) טוֹב לְנַפְשְׁכֶם. וְהַמַּצְלִיחִים הֵם אֵלֶּה הַמִּתְגַּבְּרִים עַל יֵצֶר הַקַּמְצָנוּת.

17. אִם תִּגְמְלוּ גְּמִילוּת חֶסֶד לְאַלְלָה, יַחְזִיר לָכֶם אַלְלָה כִּפְלַיִם וְיִסְלַח לָכֶם, כִּי אַלְלָה מַכִּיר תּוֹדָה וּמָתוּן.

18. וְהוּא הַיּוֹדֵעַ בַּנִּסְתָּר וּבְגָּלוּי, הָעִזּוּז וְהֶחָכָם.

65

סוּרַת אַטְ-טָלַאק
הַגֵּרוּשִׁין

סורה זו נקראת «אַטְ-טָלַאק, הַגֵּרוּשִׁין» משום שדיני גירושין נזכרו בה בפירוש. ר' פ' 1 וכו'.
הורדה במדינה אחרי סורת אל-אנסאן 76, ופסוקיה שנים-עשר. קיבלה את שמה «הַגֵּרוּשִׁין» מפסוק אחד.

סוּרַת אַטְ-טָלַאק 65

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. הוֹי הַנָּבִיא! אִם תְּגָרְשׁוּ הַנָּשִׁים, גָּרְשׁוּ אוֹתָן כַּאֲשֶׁר הֵן טְהוֹרוֹת מִן הַוֶּסֶת, דַּיְּקוּ אֵפוֹא בְּחִשּׁוּב הָ«עִדָּה»,[1] וְיִרְאוּ אֶת אַלְלָה רִבּוֹנְכֶם. אַל תּוֹצִיאוּ אוֹתָן מִבָּתֵּיהֶן, וְלֹא יֵצְאוּ אֶלָּא אִם תַּעֲשֶׂינָה מַעֲשֶׂה זְנוּת בָּרוּר. אֵלֶּה חֻקּוֹת אַלְלָה, וַאֲשֶׁר יַעֲבֹר חֻקּוֹת אַלְלָה,[2] יִגְרֹם עָוֶל לְעַצְמוֹ. לֹא תֵּדַע, אוּלַי אַחֲרֵי כֵן יַעֲשֶׂה אַלְלָה דְּבַר מָה.[3]

2. וְכַאֲשֶׁר יִמַּלְאוּ יְמֵיהֶן, עֲלֵיכֶם לְהַחְלִיט אִם לְהַחְזִיק בָּהֶן בְּחֶסֶד אוֹ לְהִפָּרֵד מֵהֶן בְּחֶסֶד,[4] וְהָקִימוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים יְשָׁרִים מִכֶּם כְּעֵדִים, וְעִרְכוּ הָעֵדוּת לְאַלְלָה. עַל זֹאת מֻזְהָר כָּל מִי שֶׁמַּאֲמִין בְּאַלְלָה וְהַיּוֹם הָאַחֲרוֹן.[5] כָּל הַיָּרֵא אֶת אַלְלָה, יַעֲשֶׂה לוֹ אַלְלָה מוֹצָא,

3. וִיפַרְנֵס אוֹתוֹ מִבְּלִי שֶׁיַּחְשֹׁב מֵאַיִן. כָּל הַבּוֹטֵחַ בְּאַלְלָה, הִנֵּה הוּא חֶלְקוֹ. הֵן אַלְלָה מְבַצֵּעַ אֶת כָּל פְּקֻדּוֹתָיו, וּלְכָל דָּבָר קָבַע אַלְלָה מִדָּה קְצוּבָה.

4. וְאֵלֶּה מִנְּשׁוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר הִתְיָאֲשׁוּ מִן הַנִּדָּה, כִּי תִּהְיוּ בְּסָפֵק (בְּנוֹגֵעַ לִתְקוּפַת הַמְתָּנָתָן), תְּקוּפַת הַהַמְתָּנָה תִּהְיֶה שְׁלוֹשָׁה חֳדָשִׁים, וְגַם אֵלֶּה אֲשֶׁר עוֹד לֹא הָיְתָה לָהֶן נִדָּה. אַךְ הַנָּשִׁים הֶהָרוֹת תִּמָּשֵׁךְ תְּקוּפָתָן עַד שֶׁתֵּלֵדְנָה. וַאֲשֶׁר יִירָא אֶת אַלְלָה, הוּא יָקֵל עָלָיו אֶת עִנְיָנָיו.

5. זֶהוּ הַדִּין שֶׁל אַלְלָה אֲשֶׁר הוֹרִידוֹ אֲלֵיכֶם מִן הַשָּׁמַיִם, וַאֲשֶׁר יִירָא אֶת אַלְלָה, הוּא יְכַפֵּר לוֹ מֵרְעוֹתָיו וְיִתֵּן לוֹ שָׂכָר עָצוּם (בְּיוֹם הַדִּין).

6. (בְּמֶשֶׁךְ תְּקוּפַת הַהַמְתָּנָה עֲלֵיכֶם) לְהַשְׁכִּין אוֹתָן בַּאֲשֶׁר תִּשְׁכְּנוּ אַתֶּם, וּפַרְנְסוּ אוֹתָן כְּפִי שֶׁיַּעֲלֶה בְּיֶדְכֶם, וְלֹא תָּצִיקוּ לָהֶן בַּמִּשְׁכָּן. וְאִם הָרוֹת הֵן. עֲלֵיכֶם לָתֵת לָהֶן דְּמֵי מְזוֹנוֹת עַד אֲשֶׁר תֵּלֵדְנָה. אִם יָנִיקוּ אֶת יַלְדְּכֶם, שַׁלְּמוּ לָהֶן אֶת שְׂכָרָן לְפִי הֶסְכֵּם וְהִתְיַעֲצוּת הֲדָדִית בְּצֶדֶק, אַךְ בְּהֶעְדֵּר הֶסְכֵּם כָּזֶה תֵּינִיק לוֹ (הָאָב) אִשָּׁה אַחֶרֶת.

---

1. הכוונה היא לא לשלוח אותן חפשיות גם אחרי הגרושין עד אם תעבורנה שלוש וסתות, למען יתברר אם הרות הן מבעליהן. ואז לא תנשאנה עד שתלדנה. אך אם אינן הרות תוכלנה להנשא לאחר מליאתן פרק זמנן.
2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 229.
3. היינו במשך שלושת חודשים אלה ישלימו ביניהם ולא ישלחנה.
4. ר' סורת אל-בקרה 2 : 231.
5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 232.

7. עַל בַּעַל הָאֶמְצָעִים לְהוֹצִיא לְפִי אֶמְצָעָיו, וּמְחֻסַּר אֶמְצָעִים, יוֹצִיא מֵאֲשֶׁר נָתַן לוֹ אַלְלָה. לֹא יַכְבִּיד אַלְלָה עַל נֶפֶשׁ יוֹתֵר מִמַּה שֶּׁנָּתַן לָהּ, וּלְאַחַר מְצוּקָה יָבִיא אַלְלָה רְוָחָה.

קֶטַע 2

8. כַּמָּה עָרִים אֲשֶׁר הֵפֵרוּ אֶת חֻקֵּי רִבּוֹנָן וּשְׁלִיחָיו, עַל כֵּן עָרַכְנוּ חֶשְׁבּוֹן קַפְּדָנִי עִמָּן וְהֶעֱנַשְׁנוּ אוֹתָן בְּעֳנָשִׁים קָשִׁים.

9. הֵן טָעֲמוּ אֶת כֹּבֶד מַעֲשֵׂיהֶן וְתִהְיֶה אַחֲרִית עִנְיָנָן אֲבַדּוֹן.

10. אַלְלָה הֵכִין לָהֶן (הֶעָרִים) עֹנֶשׁ כָּבֵד. לָכֵן יִרְאוּ אֶת אַלְלָה אַתֶּם אַנְשֵׁי תְּבוּנָה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ, אַלְלָה הוֹרִיד אֲלֵיכֶם מִן הַשָּׁמַיִם אַזְכָּרָה,

11. שָׁלִיחַ אֲשֶׁר יִקְרָא לִפְנֵיכֶם אוֹתוֹת אַלְלָה גְּלוּיִים, כְּדֵי לְהוֹצִיא אֶת הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב מִן הָאֲפֵלָה אֶל הָאוֹר. אֲשֶׁר יַאֲמִין בְּאַלְלָה וְיַעֲשֶׂה אֶת הַטּוֹב, יַכְנִיס אוֹתוֹ אֶל גַּנִּים אֲשֶׁר נְהָרוֹת זוֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם. וְשָׁם יִשָּׁאֵר לָנֶצַח, וְהוּא (אַלְלָה) יְפַרְנְסוֹ בְּשֶׁפַע.

12. אַלְלָה הוּא אֲשֶׁר בָּרָא שִׁבְעָה רְקִיעִים, וּמִן הָאָרֶץ כְּמוֹהֶם. תֵּרֵד הַפְּקֻדָּה בֵּינֵיהֶם, לְמַעַן תֵּדְעוּ כִּי אַלְלָה הַכֹּל-יָכֹל, וְכִי אַלְלָה מַקִּיף בְּדַעְתּוֹ כָּל דָּבָר.

66

סוּרַת אַתְ-תַחְרִים

הָאִסוּר

סורה זו נקראת «אַתְ-תַחְרִים, הָאִסוּר», משום שהנביא אסר על עצמו דברים שהוא אוהב כדי לפייס אחדות מנשותיו.

הורדה במדינה אחרי סורת אל-חוג׳וראת 49, ופסוקיה שנים-עשר. קיבלה את שמה «הָאִסוּר» מפסוק אחד.

סוּרַת אַתְ-תַחְרִים 66

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. הוֹי הַנָּבִיא! לָמָּה תֶּאֱסֹר (עַל עַצְמְךָ) אֶת אֲשֶׁר אַלְלָה הִרְשָׁה לְךָ, בְּבַקֶּשְׁךָ לְפַיֵּס אֶת נְשׁוֹתֶיךָ? אַלְלָה סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

2. כְּבָר צִוָּה לָכֶם אַלְלָה הַתָּרַת שְׁבוּעוֹתֵיכֶם, וְאַלְלָה הוּא הַמֵּגֵן עֲלֵיכֶם, וְהוּא הַיּוֹדֵעַ וְהֶחָכָם.

3. וְכַאֲשֶׁר לָחַשׁ הַנָּבִיא לְאַחַת מִנְּשׁוֹתָיו דְּבַר סֵתֶר, אַךְ הִיא גִּלְּתָה אוֹתוֹ (לְאִשָּׁה אַחֶרֶת מִנְּשׁוֹת הַנָּבִיא), וְאַלְלָה הוֹדִיעַ לוֹ עַל כָּךְ, (הַנָּבִיא) הוֹדִיעַ לָהּ מִקְצָתוֹ וְנִמְנַע מֵהוֹדִיעָהּ מִקְצָתוֹ. וְכַאֲשֶׁר הִגִּיד לָהּ הַדָּבָר, אָמְרָה, מִי הִגִּיד לְךָ זֹאת? וְהוּא אָמַר, הִגִּיד לִי הַיּוֹדֵעַ וְהַבָּקִיא בְּכָל דָּבָר.

4. אִם תַּחְזְרוּ שְׁתֵּיכֶן בִּתְשׁוּבָה אֶל אַלְלָה, הֵן תָּעוּ לִבּוֹתֵיכֶן. אַךְ אִם תַּעֲזֹרְנָה אִשָּׁה אֶת אֲחוֹתָהּ לָקוּם עָלָיו, הִנֵּה אַלְלָה הוּא מָגִנּוֹ, וְגִ'בְּרִיל (גַּבְרִיאֵל), וְהַיְּשָׁרִים בַּמַּאֲמִינִים, וְהַמַּלְאָכִים יַעַזְרוּ לוֹ.

5. יִתָּכֵן שֶׁאִם יְתָגָרֵשׁ מִכֶּן, יִתֵּן לוֹ רִבּוֹנוֹ בִּמְקוֹמְכֶן בְּנוֹת זוּג טוֹבוֹת מִכֶּן, מֻסְלְמִיּוֹת, מַאֲמִינוֹת, אֲדוּקוֹת, בַּעֲלוֹת תְּשׁוּבָה, עוֹבְדוֹת לְאַלְלָה, צָמוֹת, לֹא בְּתוּלוֹת (גְּרוּשׁוֹת אוֹ אַלְמָנוֹת), וּבְתוּלוֹת.

6. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! שִׁמְרוּ עַל נַפְשְׁכֶם וְעַל בְּנֵי מִשְׁפַּחְתְּכֶם מֵאֵשׁ אֲשֶׁר הַדֶּלֶק שֶׁלָּהּ הֵם הָאֲנָשִׁים (הַכּוֹפְרִים וְהַחוֹטְאִים) וְהָאֲבָנִים. מֻפְקָדִים עָלֶיהָ מַלְאָכִים אַלִּימִים וְאֵיתָנִים, אֲשֶׁר לֹא יַמְרוּ אֶת פְּקֻדַּת אַלְלָה, וְיַעֲשׂוּ אֶת אֲשֶׁר יְצֻוּוּ.

7. הוֹי הַכּוֹפְרִים! אַל תִּתְנַצְּלוּ הַיּוֹם (יוֹם הַדִּין), אָכֵן יִגְמֹל לָכֶם אַלְלָה כְּמַעֲשֵׂיכֶם.

קֶטַע 2

8. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! שׁוּבוּ אֶל אַלְלָה בִּתְשׁוּבָה כֵּנָה, אוּלַי יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם רִבּוֹנְכֶם מֵרָעוֹתֵיכֶם וְיַכְנִיסְכֶם אֶל גַּנִּים שֶׁנְּהָרוֹת זוֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם, בַּיּוֹם הַהוּא (יוֹם הַדִּין) לֹא יַכְלִים אַלְלָה אֶת הַנָּבִיא וְאֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ אִתּוֹ, אוֹרָם מֵאִיר לִפְנֵיהֶם וְלִימִינָם, וְיֹאמְרוּ, רִבּוֹנֵנוּ! הַשְׁלֵם לָנוּ אֶת אוֹרֵנוּ וּסְלַח לָנוּ, כִּי אַתָּה הַכֹּל-יָכֹל.

9. הוי הַנָּבִיא! הִלָּחֵם בַּכּוֹפְרִים וּבַצְּבוּעִים וּנְהַג בָּהֶם בְּחֻמְרָה, כִּי מְעוֹנָם הַגֵּיהִנֹּם וְסוֹפָם בִּישׁ.

10. אַלְלָה נָתַן כְּמָשָׁל לַכּוֹפְרִים אֶת אֵשֶׁת נוּח (נֹחַ) וְאֵשֶׁת לוּט, שְׁתֵּיהֶן הָיוּ נָשִׁים לִשְׁנַיִם מֵעֲבָדֵינוּ הַיְשָׁרִים, אַךְ הֵן בָּגְדוּ בָּהֶם, וְלָכֵן לֹא יָכְלוּ בַּעֲלֵיהֶן לַעֲזֹר לָהֶן בִּמְאוּמָה אֵצֶל אַלְלָה, וּלְבַסּוֹף יֹאמַר לָהֶן, הִכָּנְסוּ שְׁתֵּיכֶן אֶל הָאֵשׁ עִם הַנִּכְנָסִים אֵלֶיהָ.

11. אוּלָם כְּמָשָׁל לַמַּאֲמִינִים הֵבִיא אַלְלָה אֶת אֵשֶׁת פַּרְעֹה, שֶׁאָמְרָה, רִבּוֹנִי! בְּנֵה לִי אֶצְלְךָ בַּיִת בַּגַּן, וְהַצִּילֵנִי מִפַּרְעֹה וּמִמַּעֲשָׂיו וּמִן הָאֲנָשִׁים הַחוֹטְאִים.

12. וְאֶת מַרְיָם בַּת עִמְרַאן אֲשֶׁר שָׁמְרָה טָהֳרַת רַחְמָהּ, וַאֲנַחְנוּ נָפַחְנוּ בּוֹ (בְּרַחְמָהּ) מֵרוּחֵנוּ,[1] וְהִיא הֶאֱמִינָה בְּדִבְרֵי רִבּוֹנָהּ וּבִסְפָרָיו וְהָיְתָה מִן הַמְּצַיְּתִים לְאַלְלָה.

1. ר׳ סורת אל-אנביאׂ 21 : 91.

67

סוּרַת אַלְ-מֻלְכְ
הַמְּלוּכָה

סורה זו נקראת «אַלְ-מֻלְכְ, הַמְּלוּכָה» משום שהיא פותחת בשבחון אללה את עצמו כבעל המלוכה האדיר שביכולתו לעשות ולבצע כל מיני מעשים שאין מישהוא אחר שיוכל לעשות.
הורדה במכה אחרי סורת אט-טור 52, ופסוקיה שלושים.
קיבלה את שמה «הַמְּלוּכָה» מפסוק אחד.

סוּרַת אַלְ-מֻלְכְּ 67

חלק 29

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. יִתְבָּרֵךְ (אַלְלָה) אֲשֶׁר בְּיָדוֹ הַמְּלוּכָה, וְהוּא הַכֹּל-יָכֹל,
2. הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַמָּוֶת וְאֶת הַחַיִּים לְנַסּוֹתְכֶם מִי מִכֶּם מַעֲשָׂיו טוֹבִים יוֹתֵר מֵאֲחֵרִים.[1] הוּא הָעִזּוּז וְהַסּוֹלֵחַ,
3. אֲשֶׁר בָּרָא שִׁבְעָה רְקִיעִים דּוֹמִים בְּדִיּוּק וַעֲרוּכִים זֶה מֵעַל זֶה, וְלֹא תִּרְאֶה בִּבְרִיאַת הָרַחְמָן כָּל חֹסֶר שְׁלֵמוּת, וְלֹא תִּמְצָא בַּשָּׁמַיִם בְּקִיעִים, הִסְתַּכֵּל עוֹד וָעוֹד וּרְאֵה, הַאִם תִּרְאֶה שָׁם כָּל סֶדֶק?
4. הַבֵּט שׁוּב וָשׁוּב, עֵינֶיךָ יָשׁוּבוּ מֻשְׁפָּלוֹת, תְּשׁוּשׁוֹת.
5. וְאֶת רְקִיעַ הַשָּׁמַיִם הַתַּחְתּוֹן קִשַּׁטְנוּ בִּמְאוֹרוֹת, וְעָשִׂינוּ מֵהֶם מַרְגֵּמוֹת כְּנֶגֶד הַשְּׂטָנִים,[2] וְהוֹעַדְנוּ לָהֶם (לַשְּׂטָנִים) אֶת עֹנֶשׁ הַשְּׂרֵפָה (בְּגֵיהִנֹּם).
6. וְכֵן הוֹעַדְנוּ אֶת הַגֵּיהִנֹּם לַכּוֹפְרִים בְּרִבּוֹנָם, וְרָעָה שְׁהִיָּתָם שָׁם.
7. כַּאֲשֶׁר יֻשְׁלְכוּ אֶל תּוֹכוֹ יִשְׁמְעוּ נְעִירָתוֹ וְהוּא רוֹתֵחַ.
8. וְכִמְעַט מִתְפּוֹצֵץ מִזַּעַם, וּבְכָל פַּעַם שֶׁתֻּשְׁלַךְ אֵלָיו קְבוּצָה מִן הַכּוֹפְרִים, יִשְׁאֲלוּ אוֹתָם שׁוֹמְרָיו, הַאִם לֹא בָּא אֲלֵיכֶם שָׁלִיחַ מַזְהִיר?
9. יֹאמְרוּ, אָמְנָם כֵּן, בָּא אֵלֵינוּ שָׁלִיחַ מַזְהִיר, אַךְ אָנוּ הִכְחַשְׁנוּ, וְאָמַרְנוּ, לֹא הוֹרִיד אַלְלָה מְאוּמָה מִן הַשָּׁמַיִם, אֵין אַתֶּם (הַשְּׁלִיחִים) אֶלָּא בְּתְעִיָּה גְּדוֹלָה.[3]
10. וְיֹאמְרוּ, לוּ הָיִינוּ שׁוֹמְעִים אוֹ מְבִינִים לֹא הָיִינוּ מִבַּעֲלֵי הַלֶּהָבָה.
11. הֵם הוֹדוּ אֵפוֹא בַּחֲטָאֵיהֶם, וְכָךְ יָבוֹא הָאֲבַדּוֹן עַל בַּעֲלֵי אֵשׁ הַתַּבְעֵרָה.
12. הַיְּרֵאִים אֶת רִבּוֹנָם בַּסֵּתֶר, מְיֹעָדִים לָהֶם סְלִיחָה וְשָׂכָר גָּדוֹל.
13. דַּבְּרוּ דִּבְרֵיכֶם בְּסֵתֶר אוֹ דַּבְּרוּ בְּגָלוּי,[4] יוֹדֵעַ הוּא אֶת אֲשֶׁר בַּלְּבָבוֹת.
14. הַאִם אֵינֶנּוּ יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר בָּרָא? וְהוּא הַלָּטִיף[5] וְהַבָּקִיא.

---

1. ר' סורת הוד 11 : 7.
2. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 6 - 10 ; וסורת פוצלת 41 : 12.
3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 130.
4. ר' סורת אל-אנביאי 21 : 110.
5. הלטיף : המיטיב ועושה חסד עם מאמיניו ; היודע צפונות ומבחין בדקיות. (ר' מלון איילון-שנער).

קֶטַע 2

15. הוּא אֲשֶׁר עָשָׂה מִן הָאָרֶץ מְקוֹם מְנוּחָה לָכֶם, עַל כֵּן הִתְהַלְּכוּ בְּמֶרְחָבֶיהָ, וְאִכְלוּ מֵאֲשֶׁר יִתֵּן לְפַרְנָסַתְכֶם, וְאֵלָיו תְּחִיַּת הַמֵּתִים (בְּיוֹם הַדִּין).[1]

16. הַאִם בְּטוּחִים אַתֶּם שֶׁאַלְלָה שֶׁבַּשָּׁמַיִם לֹא יַשְׁקִיעַ אֶתְכֶם בָּאֲדָמָה? וְאָז תַּתְחִיל לְהִתְגַּעֵשׁ (עַד שֶׁתָּמוּתוּ כֻּלְּכֶם).

17. הַאִם בְּטוּחִים אַתֶּם שֶׁאַלְלָה שֶׁבַּשָּׁמַיִם לֹא יִשְׁלַח עֲלֵיכֶם סוּפַת חוֹל? וְאָז תָּבִינוּ אֶת אַזְהָרָתִי.

18. כְּבָר הִכְחִישׁוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר קָדְמוּ לָהֶם, וּמַה קָּשֶׁה הָיָה עָנְשִׁי!

19. הַאִם אֵינָם רוֹאִים אֶת הָעוֹפוֹת מֵעֲלֵיהֶם פּוֹרְשִׂים כְּנָפַיִם וּמְאַסְּפִים כְּנָפַיִם? רַק הָרַחְמָן יַחְזִיקֵם (בָּאֲוִיר), כִּי הוּא רוֹאֶה כָּל דָּבָר.

20. אוֹ מִי זֶה אֲשֶׁר הוּא גְּדוּד לָכֶם לַעֲזֹר לָכֶם מִפְּנֵי הָרַחְמָן? הַכּוֹפְרִים חַיִּים בְּאַשְׁלָיָה.

21. וּמִי יְפַרְנֵס אֶתְכֶם אִם הוּא יִמְנַע מִכֶּם אֶת פַּרְנָסָתוֹ? אוּלָם הֵם מַמְשִׁיכִים בְּמִרְיָם וּסְטִיָּתָם.

22. הַאִם זֶה הַהוֹלֵךְ מִתְהַפֵּךְ עַל פָּנָיו מֵדְרָךְ יוֹתֵר מִזֶּה הַהוֹלֵךְ בָּרִיא בְּקוֹמָה זְקוּפָה?

23. אֱמֹר, הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם וְנָתַן לָכֶם אֶת הַשֵּׁמַע וְאֶת הָרְאוּת וְהַלֵּב (לְהָבִין). אַךְ מְעַט הוּא אֲשֶׁר תּוֹדוּ (לוֹ).

24. אֱמֹר, הוּא אֲשֶׁר פִּזֵּרְכֶם בָּאָרֶץ וְאֵלָיו תֵּאָסְפוּ (בְּיוֹם הַדִּין).

25. אוּלָם הֵם אָמְרוּ, מָתַי יָקוּם הָאִיּוּם הַזֶּה (יוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים), אִם אַתֶּם צוֹדְקִים?

26. אֱמֹר, הַדַּעַת (בְּקִיּוּם יוֹם הַדִּין) רַק אֵצֶל אַלְלָה הִיא, כִּי אֲנִי רַק מַזְהִיר בָּרוּר.

27. וְאוּלָם כַּאֲשֶׁר יִרְאוּהוּ (עֹנֶשׁ אַלְלָה) קָרוֹב, יִתְקַדְּרוּ פְּנֵי הַכּוֹפְרִים, וְאָז נֶאֱמַר לָהֶם, זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר בִּקַּשְׁתֶּם (לְהָחִישׁ).

28. אֱמֹר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל כָּךְ, בֵּין אִם יָמִית אַלְלָה אוֹתִי וְאֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר אִתִּי, וּבֵין אִם יְרַחֵם עָלֵינוּ, מִי יָגֵן עַל הַכּוֹפְרִים מֵעֹנֶשׁ מַכְאִיב?

29. אֱמֹר, הוּא הָרַחְמָן, הֶאֱמַנּוּ בּוֹ וְעָלָיו סָמַכְנוּ. עוֹד תֵּדְעוּ מִי הוּא בַּתְּעִיָּה גְלוּיָה.

30. אֱמֹר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל כָּךְ, אִם יְחַלְחֵל מֵימֵיכֶם בָּאֲדָמָה, מִי (מִלְּבַד אַלְלָה) יָבִיא לָכֶם מֵי מַעְיָן (זוֹרְמִים עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה)?

---

1. ר' סורת פאטר 35 : 9.

68

סוּרַת אַלְ-קָלַם

הָעֵט

סורה זו נקראת «אַלְ-קָלַם, הָעֵט». אללה נשבע בעט ומה שנכתב בו. והיא אחת משלוש הסורות שפותחות רק באות אחת: צ. 38; ק. 50; נ. 68. הורדה במכה אחרי סורת אל-עלק 96, הפותחת בצוו, «אקרא', קרא» אל הנביא מוחמד, ופסוקיה חמישים ושניים. קיבלה את שמה «הָעֵט» מפסוק אחד.

סוּרַת אַלְ-קָלַם 68

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. «נ».[1] אֶשָּׁבַע בָּעֵט וּבַאֲשֶׁר הֵם (הַמַּלְאָכִים) כּוֹתְבִים.
2. אֵין אַתָּה (מוּחַמַּד), בְּחֶסֶד רִבּוֹנְךָ, מְשֻׁגָּע,
3. וְאָכֵן יֵשׁ לְךָ שָׂכָר (מֵאַלְלָה) אֲשֶׁר לֹא יִפָּסֵק,
4. וְכִי אַתָּה בַּעַל אֹפִי וּתְכוּנוֹת נַעֲלוֹת.
5. תִּרְאֶה אֵפוֹא, וְיִרְאוּ,
6. מִי הָאָחוּז בְּחַבְלֵי הַשָּׂטָן?
7. כִּי רִבּוֹנְךָ יוֹדֵעַ טוֹב מִי סוֹטֶה מִשְּׁבִילוֹ, וּמִי הֵם הַמֻּדְרָכִים.
8. לָכֵן אַל תְּצַיֵּת לַמַּכְחִישִׁים,
9. הֵם רוֹצִים כִּי תִּנְהַג בִּצְבִיעוּת, וְהֵם יִנְהֲגוּ בִּצְבִיעוּת.
10. אַךְ, אַל תְּצַיֵּת לַנִּשְׁבָּע לַשָּׁוְא, נִבְזֶה,
11. מוֹצִיא דִּבָּה וְהוֹלֵךְ רָכִיל,
12. מוֹנֵעַ טוֹבָה וְתוֹקְפָן וְחוֹטֵא,
13. אַכְזָרִי וּמִלְּבַד לְכָל זֶה הוּא, בֶּן בְּלִיַּעַל,
14. מִשּׁוּם שֶׁהוּא בַּעַל הוֹן וְיֵשׁ לוֹ בָּנִים רַבִּים,
15. בְּהִקָּרֵא לְפָנָיו אוֹתוֹתֵינוּ, אָמַר, אַגָּדוֹת קַדְמוֹנִים.
16. עַל כָּךְ עוֹד נַטְבִּיעַ לוֹ סִימַן הֶכֵּר עַל הַחֹטֶם.
17. נִסִּינוּ אוֹתָם (כּוֹפְרֵי מַכָּה) כְּפִי שֶׁנִּסִּינוּ אֶת בַּעֲלֵי הַגַּן, שֶׁזָּמְמוּ לֶאֱסֹף אֶת פֵּרוֹתָיו לִפְנוֹת בֹּקֶר (כְּדֵי לִמְנֹעַ מֵהָעֲנִיִּים אֶת חֶלְקָם בַּלֶּקֶט),
18. וְלֹא אָמְרוּ, אִם יִרְצֶה אַלְלָה.
19. וְאוּלָם בַּלַּיְלָה בִּהְיוֹתָם יְשֵׁנִים פָּגְעָה בַּגַּן שֶׁלָּהֶם אֵשׁ מֵרִבּוֹנְךָ,
20. וְהָפְכָה אוֹתוֹ לִשְׁמָמָה.
21. וְקָרְאוּ אִישׁ אֶל אָחִיו כַּאֲשֶׁר הִשְׁכִּימוּ בַּבֹּקֶר,

---

1. האות הזו נקראת בערבית: נוּן.

22. הַשְׁכִּימוּ אֶל הַגַּן אִם בִּרְצוֹנְכֶם לִקְטֹף.
23. וְיָצְאוּ לְדַרְכָּם מִתְלַחֲשִׁים בֵּינֵיהֶם,
24. אַל יָבוֹא לִפְנֵיכֶם הַיּוֹם אֶל תּוֹכוֹ עָנִי,
25. וְיָצְאוּ מֻקְדָּם בְּכַוָּנָה קְבוּעָה שֶׁתַּצְלִיחַ מְזִמָּתָם.
26. וְאוּלָם כַּאֲשֶׁר רָאוּ אוֹתוֹ קָרְאוּ, אָבַדְנוּ!
27. אַדְּרַבָּה, אֲנַחְנוּ מְחֻסְּרֵי כֹּל!
28. אָמַר הַמָּתוּן שֶׁבָּהֶם, הַאִם לֹא אָמַרְתִּי לָכֶם, לָמָּה לֹא תְּשַׁבְּחוּ אֶת אַלְלָה?
29. וְאָמְרוּ, יִשְׁתַּבַּח שֵׁם רִבּוֹנֵנוּ, אָכֵן חוֹטְאִים הָיִינוּ.
30. אַחַר כָּךְ, הוֹכִיחוּ זֶה אֶת זֶה,
31. וְאָמְרוּ, אֲבוֹי לָנוּ כִּי הָיִינוּ עָרִיצִים.
32. מִי יִתֵּן וְיִתֵּן לָנוּ רִבּוֹנֵנוּ טוֹב מִמֶּנּוּ בִּמְקוֹמוֹ. מֵרִבּוֹנֵנוּ אֲנַחְנוּ מְבַקְּשִׁים.
33. כָּזֶה הָיָה הָעֹנֶשׁ (בָּעוֹלָם הַזֶּה) אַךְ הָעֹנֶשׁ שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא עוֹד יוֹתֵר גָּדוֹל. לוּ רַק יֵדְעוּ.

קֶטַע 2

34. אָכֵן, לַיִּרְאִים אֵצֶל רִבּוֹנָם גִּנּוֹת הַנֹּעַם.
35. הַאִם אֶפְשָׁר לְדַמּוֹת אֶת הַמֻּסְלְמִים לַכּוֹפְרִים?
36. מַה לָּכֶם, אֵיךְ תִּשְׁפְּטוּ?
37. הַאִם יֵשׁ לָכֶם סֵפֶר (מִן הַשָּׁמַיִם) אֲשֶׁר מִמֶּנּוּ אַתֶּם לוֹמְדִים?
38. שֶׁיֵּשׁ לָכֶם בּוֹ אֲשֶׁר תְּבַקְשׁוּ?
39. אוֹ שְׁבוּעָה מֻפְלֶגֶת לָכֶם עָלֵינוּ עַד לְיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים, שֶׁלְּפִיהָ אֲנַחְנוּ נְקַבֵּל עָלֵינוּ אֶת כָּל מַה שֶּׁאַתֶּם דּוֹרְשִׁים עַל פִּי שִׁפּוּטְכֶם?
40. שְׁאַל אוֹתָם, מִי מֵהֶם עָרֵב לְכָךְ?
41. אוֹ שֻׁתָּפִים לָהֶם? יָבִיאוּ נָא אֶת שֻׁתְּפֵיהֶם אִם הֵם צוֹדְקִים?
42. בְּיוֹם אֲשֶׁר תֶּחָשֵׂף שׁוֹק וְיֻזְמְנוּ לִסְגֹּד וְלֹא יוּכְלוּ.
43. כְּשֶׁעֵינֵיהֶם מֻשְׁפָּלוֹת תְּכַסֶּה אוֹתָן כְּנִיעוּת, הֵן לְפָנִים (בָּעוֹלָם הַזֶּה) נִקְרְאוּ לִסְגֹּד וְהֵם שְׁלֵמִים (אֲבָל הֵם סֵרְבוּ),
44. הַנַּח לִי אֵפוֹא לְטַפֵּל בַּמִּתְכַּחֲשִׁים בְּאַזְהָרָה זוֹ. אֲנַחְנוּ נוֹלִיךְ אוֹתָם שׁוֹלָל בְּלִי שֶׁיֵּדְעוּ אֵיךְ נַעֲשָׂה אֶת זֶה.

45. וְאֶתֵּן לָהֶם שְׁהוּת, כִּי הִתְנַכְּלוּתִי חֲזָקָה.

46. אוֹ תִּשְׁאַל מֵהֶם שָׂכָר וְהֵם עֲמוּסִים חוֹבוֹת?

47. הַאִם מַחְזִיקִים הֵם בְּסוֹדוֹת הַנִּסְתָּר, וּמֵהֶם הֵם כּוֹתְבִים?

48. לָכֵן, חַכֵּה בְּסַבְלָנוּת לְמִשְׁפַּט רִבּוֹנְךָ, וְאַל תִּהְיֶה כְּבַעַל הַלִּוְיָתָן (יוּנוּס, יוֹנָה) בְּקָרְאוֹ (אֶל רִבּוֹנוֹ) כְּשֶׁהוּא עָצוּב.

49. וְלוּלֵא הִשִּׂיג אוֹתוֹ חֶסֶד מֵאֵת רִבּוֹנוֹ, הָיָה מוּטָל אֶל הַיַּבָּשָׁה הַחֲשׂוּפָה וְהוּא מְגֻנֶּה,

50. וּבָחַר בּוֹ רִבּוֹנוֹ וְעָשָׂה אוֹתוֹ מִן הַיְּשָׁרִים.

51. הַכּוֹפְרִים כִּמְעַט שֶׁפָּגְעוּ בְּךָ בְּמַבְּטֵיהֶם, כַּאֲשֶׁר שָׁמְעוּ אֶת הַקּוּרְאָן, וְאָמְרוּ, הוּא מְשֻׁגָּע,

52. הִנֵּה אֵין הוּא (הַקּוּרְאָן) אֶלָּא הַזְהָרָה אֶל הָעוֹלָמִים (מִבְּנֵי הָאָדָם וְהַגִ'ן).

69

סוּרַת אַלְ-חַאקָּה

יוֹם חֲקִיקַת הָאֱמֶת (יוֹם הַדִּין)

סורה זו נקראת «אַלְ-חַאקָּה, יוֹם חֲקִיקַת הָאֱמֶת», בגלל שהיא פותחת בשם זה אשר אללה מזכיר אותו שלוש פעמים.

בעצם זה תואר של יום הדין : היום שבו נחרץ הדין, וכל אדם יקבל את פסק דינו באמת מוחלטת.

הורדה במכה אחרי סורת אל-מולכ 67, ופסוקיה חמישים ושניים. קיבלה את שמה «יוֹם חֲקִיקַת הָאֱמֶת» מפסוק אחד.

סוּרַת אַלְ-חַאקָּה 69

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. יוֹם חֲקִיקַת הָאֱמֶת (יוֹם הַדִּין).
2. וּמַה הוּא יוֹם חֲקִיקַת הָאֱמֶת?
3. וּמָה תֵּדַע עַל יוֹם חֲקִיקַת הָאֱמֶת?
4. עַמֵּי תָ׳מוּד וְעַאד לֹא הֶאֱמִינוּ בַּמַּהֲלוּמָה שֶׁל יוֹם הַדִּין.
5. אַךְ בַּאֲשֶׁר לְתָ׳מוּד הִנֵּה הֻשְׁמְדוּ בָּרַעַשׁ (שֶׁעָבַר כָּל גְּבוּל בְּעָצְמָתוֹ).
6. וּבְנֵי עַאד הֻשְׁמְדוּ בְּרוּחַ רַעֲשָׁנִית עַזָּה וּמְאוֹד קָרָה,
7. שֶׁשִּׁלֵּחַ בָּהֶם אַלְלָה בְּמֶשֶׁךְ שִׁבְעָה לֵילוֹת וּשְׁמוֹנָה יָמִים רְצוּפִים. וְרָאִיתָ אָז אֶת בְּנֵי הָאָדָם מוּטָלִים מֵתִים כְּמוֹ גִּזְעֵי דְּקָלִים עֲקוּרִים,
8. וְהַאִם תִּרְאֶה לָהֶם כָּל שְׁאֵרִית?
9. חָטְאוּ פַּרְעֹה וַאֲשֶׁר הָיוּ לְפָנָיו וְהֶעָרִים הַהֲפוּכוֹת (עָרֵי בְּנֵי עַמּוֹ שֶׁל לוּט),
10. הֵם הִתְנַגְּדוּ לִשְׁלִיחַ רִבּוֹנָם! שֶׁנִּשְׁלַח לָהֶם, וְהוּא (אַלְלָה) הִכָּה בָּהֶם מַכָּה עֲצוּמָה.
11. כַּאֲשֶׁר גָּאוּ הַמַּיִם, נָשָׂאנוּ אֶתְכֶם[1] בַּתֵּבָה הַשָּׁטָה,
12. לְמַעַן תְּשַׁמֵּשׁ לָכֶם הַזְּכָּרָה, וּלְמַעַן תָּבִין זֹאת אֹזֶן עֵרָנִית.
13. וּבְהִתָּקַע בַּשּׁוֹפָר תְּקִיעָה אַחַת,
14. וְהָאָרֶץ וְהֶהָרִים יִנָּשְׂאוּ וְיֵהָרְסוּ עַד יְסוֹד,
15. אוֹתוֹ יוֹם יֶאֱרַע הַמְּאֹרָע (יוֹם הַדִּין),
16. בַּיּוֹם הַהוּא יִבָּקְעוּ הַשָּׁמַיִם וְיִתְרוֹפְפוּ,[2]
17. וְהַמַּלְאָכִים עַל קְצוֹתֵיהֶם, וְנָשְׂאוּ כֵּס הַמַּלְכוּת שֶׁל רִבּוֹנְךָ מֵעַל לְרָאשֵׁיהֶם בַּיּוֹם הַהוּא שְׁמוֹנָה (מַלְאָכִים).
18. בַּיּוֹם הַהוּא תָּעָמְדוּ (לַדִּין), לֹא תֵּעָלֵם מִכֶּם תַּעֲלוּמָה.[3]

---

1. הכוונה לצאצאי נוח והמאמינים אתו.
2. ר׳ סורת אנ-נבאּ׳ 78 : 9.
3. כל סודותיכם ותעלומותיכם יהיו גלויים.

19. אַךְ בַּאֲשֶׁר לְזֶה אֲשֶׁר נִתַּן פִּנְקַס הָרִשּׁוּם שֶׁל מַעֲשָׂיו בִּימִינוֹ יֹאמַר, הִנֵּה הוּא! קִרְאוּ אֶת פִּנְקַס הָרִשּׁוּם שֶׁלִּי,

20. כִּי יָדַעְתִּי שֶׁעָלַי לָתֵת דִּין וְחֶשְׁבּוֹן (לָכֵן הֵכַנְתִּי אֶת עַצְמִי בֶּאֱמוּנָה וּבַעֲשִׂיַּת הַטּוֹב).

21. וְאָכֵן הוּא יִתְעַנֵּג בְּחַיִּים מַשְׂבִּיעִים רָצוֹן,

22. בַּגַּן הָעֶלְיוֹן,

23. שֶׁפֵּרוֹתָיו מְרֻבִּים וּקְרוֹבִים,

24. וְיֵאָמֵר לָהֶם, אִכְלוּ וּשְׁתוּ לַעֲנֶגָה בַּאֲשֶׁר קִדַּמְתֶּם לַעֲשׂוֹת טוֹב בְּיָמִים שֶׁעָבְרוּ.

25. וְאוּלָם אֲשֶׁר יִמָּסֵר לוֹ פִּנְקַס הָרִשּׁוּם שֶׁלּוֹ בְּיַד שְׂמֹאלוֹ יֹאמַר, הַלְוַאי וְלֹא נִתַּן לִי פִּנְקָסִי,

26. וְלֹא הָיִיתִי יוֹדֵעַ מַה הוּא חֶשְׁבּוֹנִי זֶה,

27. לוּ רַק הָיָה מוֹתִי גַּם סוֹפִי,

28. כִּי רְכוּשִׁי לֹא עָזַר לִי,

29. וְאָבַד לִי שִׁלְטוֹנִי.

30. (אָז יֵאָמֵר), תִּפְסוּ אוֹתוֹ וְכִבְלוּ אֶת יָדָיו אֶל צַוָּארוֹ,

31. אַחַר כָּךְ בַּשְּׁאוֹל צְלוּהוּ,

32. וְהַכְנִיסוּהוּ בַּשַּׁלְשֶׁלֶת שֶׁאָרְכָּהּ שִׁבְעִים אַמָּה.

33. כִּי לֹא הֶאֱמִין בְּאַלְלָה הָאַדִּיר,

34. וְלֹא הֵאִיץ אֲחֵרִים לְהַאֲכִיל אֶת הַדַּל וְהַמִּסְכֵּן,

35. לְפִיכָךְ אֵין לוֹ כָּאן הַיּוֹם יְדִיד נֶפֶשׁ (שֶׁיַּעֲזֹר לוֹ).

36. וּמְזוֹנוֹ יִהְיֶה רַק מֻגְלָה שֶׁל אַנְשֵׁי הָאֵשׁ,

37. שֶׁהִיא הַמַּאֲכָל הַמְּיֹעָד לַחוֹטְאִים.

קֶטַע 2

38. אֶשָּׁבַע בְּמָה שֶׁאַתֶּם רוֹאִים,

39. וּבְמַה שֶּׁאֵינְכֶם רוֹאִים,

40. זֶהוּ (הַקּוּרְאָן) דְּבָרוֹ שֶׁל שָׁלִיחַ נִכְבָּד,

41. וְלֹא דְּבַר מְשׁוֹרֵר.[1] אַךְ מְעַט הוּא אֲשֶׁר תַּאֲמִינוּ,

42. וְלֹא דְּבַר מַגִּיד עֲתִידוֹת.[2] מַה מְּעַט זוֹכְרִים אַתֶּם.

43. (הַקּוּרְאָן הוּא) גִּלּוּי אֲמִתִּי מֵרִבּוֹן הָעוֹלָמִים.

44. אִלּוּ הָיָה (הַנָּבִיא מוּחַמַּד) בּוֹדֶה וְלוּ דָּבָר אֶחָד בִּשְׁמֵנוּ,

45. הָיִינוּ אוֹחֲזִים בּוֹ בְּכוֹחַ,

46. וְכוֹרְתִים אֶת עוֹרֶק לִבּוֹ,

47. לֹא יוּכַל אִישׁ מִכֶּם לִמְנֹעַ בַּעֲדֵנוּ מִפְּגוֹעַ בּוֹ.

48. זֶהוּ (הַקּוּרְאָן) אוֹת הַזְכָּרָה לַיְּרֵאִים.

49. וְיוֹדְעִים אֲנַחְנוּ כִּי יֵשׁ בָּכֶם מַכְחִישִׁים.

50. אַךְ יָגוֹן הוּא (הַקּוּרְאָן) לַכּוֹפְרִים,

51. וְהוּא הָאֱמֶת הַבְּרוּרָה.

52. לָכֵן שַׁבֵּחַ אֶת שֵׁם רִבּוֹנְךָ הָאַדִּיר.

---

1. ר' סורת אל-אנביאא' 21 : 5.
2. ר' סורת אט-טור 52 : 29.

70

סוּרַת אַלְ-מָעַארֶג'
מַעֲלוֹת הַשָּׁמַיִם

סורה זו נקראת «אַלְ-מָעַארֶג'», מַעֲלוֹת הַשָּׁמַיִם», השם בשלמותו הוא «אללה ד'ו אל-מעארג', אללה בעל הכבוד הרם והמעלות ביום הדין באמצעותן המלאכים יעלו אליו ביום הדין».

הורדה במכה אחרי סורת אל-חאקה 69, ופסוקיה ארבעים וארבעה. קיבלה את שמה «מַעֲלוֹת הַשָּׁמַיִם» מפסוק שלושה.

סוּרַת אַלְ-מָעַארֶג' 70

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. שָׁאַל שׁוֹאֵל עַל דְּבַר הָעֹנֶשׁ הַנּוֹפֵל,
2. עַל הַכּוֹפְרִים, וְאֵין מִי שֶׁיָּכֹל לִמְנֹעַ נְפִילָתוֹ,
3. מֵאֵת אַלְלָה בַּעַל הַמַּעֲלוֹת,
4. יַעֲלוּ אֵלָיו הַמַּלְאָכִים וְהָרוּחַ (גִ'בְּרִיל, גַּבְרִיאֵל) בְּיוֹם אֲשֶׁר עֶרְכּוֹ חֲמִשִּׁים אֶלֶף שָׁנָה (מִשְּׁנוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה).
5. לָכֵן, הִתְאַזֵּר בְּסַבְלָנוּת בְּאֹפֶן יָפֶה.
6. הֵם יִרְאוּהוּ (הָעֹנֶשׁ) רָחוֹק,
7. וַאֲנַחְנוּ נִרְאֵהוּ קָרוֹב.
8. בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיוּ הַשָּׁמַיִם כִּנְחֹשֶׁת מֻתֶּכֶת,
9. וְהֶהָרִים רַכִּים כְּצֶמֶר מְנֻפָּץ.
10. וְלֹא יִשְׁאַל יְדִיד נֶפֶשׁ לִשְׁלוֹם יְדִידוֹ,
11. וְיִרְאוּ אִישׁ אֶת אָחִיו, אוּלָם הַכּוֹפֵר יְבַקֵּשׁ לִפְדּוֹת עַצְמוֹ מִן הָעֹנֶשׁ שֶׁל הַיּוֹם הַהוּא תְּמוּרַת בָּנָיו,
12. וְאִשְׁתּוֹ וְאָחִיו,
13. וּבְנֵי שִׁבְטוֹ אֲשֶׁר הִשְׁתַּיֵּךְ אֲלֵיהֶם,
14. וּבְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ יַחְדָּו לְמַעַן יִנָּצֵל,
15. אַךְ לֹא וָלֹא! כִּי הִיא אֵשׁ לוֹהֶטֶת,
16. תְּתַלֵּשׁ בְּכוֹחַ אֶת עוֹר הַקַּרְקֶפֶת,
17. תִּקְרָא אֶת אֲשֶׁר נָסוֹג אָחוֹר וּפָנָה עֹרֶף,
18. וְצָבַר (הוֹן) וְאָגַר אוֹתוֹ (וְלֹא נָתַן צְדָקָה מִמֶּנּוּ).
19. אָכֵן, מוּג לֵב נִבְרָא הָאָדָם,
20. בִּפְגוֹעַ צָרָה הוּא חָרֵד,
21. אַךְ בְּהַגִּיעַ אֵלָיו טוֹב, הוּא מוֹנֵעַ מֵאֲחֵרִים,

22. אַךְ לֹא כֵן הַמִּתְפַּלְּלִים,
23. הַמַּתְמִידִים בִּתְפִלָּתָם,
24. שֶׁמֵּרְכוּשָׁם מְיֹעָד חֵלֶק יָדוּעַ,
25. לַקַּבְּצָן וְלַנִּצְרָךְ,

קֶטַע 2

26. הַמַּאֲמִינִים בְּיוֹם הַדִּין,
27. וַאֲשֶׁר הֵם מֵעֹנֶשׁ רִבּוֹנָם מְלֵאִים פַּחַד,
28. אָכֵן עֹנֶשׁ רִבּוֹנָם הַבִּלְתִּי נִמְנָע,
29. וַאֲשֶׁר הֵם לֹא מְקַיְּמִים יַחֲסֵי מִין,
30. אֶלָּא עִם בְּנוֹת זוּגָם אוֹ עִם שִׁפְחוֹתֵיהֶם אֲשֶׁר בְּבַעֲלוּתָם, וְעַל כָּךְ לֹא יְגֻנּוּ.
31. אֲבָל הַחוֹשְׁקִים מֵעֵבֶר לָזֶה, כָּל אֵלֶּה הֵם הָעוֹבְרִים חֹק,
32. אֲשֶׁר לַנֶּאֱמָנִים לְהִתְחַיְּבוּתָם וְלִבְרִיתָם,
33. וְהַמְּעִידִים עֵדוּת אֱמֶת,
34. וְהַשּׁוֹמְרִים עַל תְּפִלּוֹתֵיהֶם,
35. כָּל אֵלֶּה בְּגַנִּים מְכֻבָּדִים.
36. מַה קָּרָה לַכּוֹפְרִים הַמְמַהֲרִים לִקְרָאתְךָ,
37. בַּהֲמוֹנֵיהֶם מִיָּמִין וּמִשְּׂמֹאל?
38. הַמִּשְׁתּוֹקֵק כָּל אֶחָד מֵהֶם לְהִכָּנֵס לְגַן נֹעַם?
39. לֹא וָלֹא! הֵם יוֹדְעִים מִמָּה בְּרָאנוּ אוֹתָם.
40. לָכֵן נִשְׁבַּעְתִּי בְּרִבּוֹן הַמִּזְרָח וְהַמַּעֲרָב,[1] כִּי נוּכַל,
41. לְהַחְלִיף אוֹתָם בַּטּוֹבִים מֵהֶם, וְהֵם לֹא יִמָּלְטוּ מֵעָנְשֵׁנוּ,
42. הַנַּח לָהֶם אֵפוֹא לְפַטְפֵּט וּלְהִשְׁתַּעֲשֵׁעַ עַד אֲשֶׁר יִפְגְּשׁוּ אֶת יוֹמָם אֲשֶׁר הֻבְטַח לָהֶם,
43. יוֹם יֵצְאוּ מִן הַקְּבָרִים בְּחִפָּזוֹן, כְּנִדְחָקִים אֶל אֱלִילֵיהֶם,
44. מֻשְׁפָּלוֹת עֵינֵיהֶם, תְּכַסֶּה אוֹתָם הַשִּׁפְלָה. זֶה הוּא הַיּוֹם אֲשֶׁר הֻבְטַח לָהֶם.

---

1. הנה אללה נשבע בעצמו כ«רִבּוֹן הַמִּזְרָח וְהַמַּעֲרָב».

71

סוּרַת נוּחְ
נֹחַ

סורה זו נקראת «נוּחְ, נֹחַ» משום שפותחת ומסיימת בספור של נוּחְ ושליחותו אל בני עמו שרובם לא האמינו לו, לכן אללה הטביע אותם עם המבול.
הורדה במכה אחרי סורת אנ-נחל 16, ופסוקיה עשרים ושמונה. קיבלה את שמה «נֹחַ» מפסוק אחד.

סוּרַת נוּחַ 71

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. אָכֵן שָׁלַחְנוּ אֶת נוּחַ (נֹחַ) אֶל בְּנֵי עַמּוֹ (וְאָמַרְנוּ לוֹ), הַזְהֵר אֶת בְּנֵי עַמְּךָ לִפְנֵי שֶׁיָּבוֹא עֲלֵיהֶם עֹנֶשׁ מַכְאִיב.
2. וְהוּא אָמַר, הוֹי בְּנֵי עַמִּי! הִנְנִי מַזְהִיר גָּלוּי לָכֶם,
3. עִבְדוּ אֶת אַלְלָה וְיִרְאוּ אוֹתוֹ וְשִׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
4. לְמַעַן יִסְלַח לָכֶם מֵחַטָּאֵיכֶם וְיִתֵּן לָכֶם אַרְכָּה לְמוֹעֵד קָבוּעַ, אוּלָם כַּאֲשֶׁר מַגִּיעַ הַמּוֹעֵד שֶׁל אַלְלָה אֵין הוּא נִדְחֶה עוֹד, לוּ יְדַעְתֶּם.
5. אָמַר, רִבּוֹנִי! אֲנִי קָרָאתִי לִבְנֵי עַמִּי בַּלַּיְלָה וּבַיּוֹם,
6. אַךְ קְרִיאָתִי רַק הוֹסִיפָה לָהֶם רָצוֹן לִבְרֹחַ מִמֶּנִּי.
7. וְאָכֵן כְּכָל אֲשֶׁר אֶקְרָא לָהֶם לְמַעַן תִּסְלַח לָהֶם, שָׂמוּ אֶצְבְּעוֹתֵיהֶם בְּאָזְנֵיהֶם וְהִתְעַטְּפוּ בְּבִגְדֵיהֶם וְהִמְשִׁיכוּ בִּסְטִיָּתָם וּמָלְאוּ יְהִירוּת.
8. וְקָרָאתִי לָהֶם בָּרַבִּים,
9. וְהִזְהַרְתִּי אוֹתָם בְּגָלוּי וּבַסֵּתֶר,
10. וְאָמַרְתִּי, בַּקְּשׁוּ מֵרִבּוֹנְכֶם סְלִיחָה, כִּי הוּא מַרְבֶּה לִסְלֹחַ.
11. וְיִשְׁלַח לָכֶם מִן הַשָּׁמַיִם גְּשָׁמִים בְּשֶׁפַע,
12. וְיַעֲנִיק לָכֶם רְכוּשׁ וּבָנִים עִם גַּנִּים וּנְהָרוֹת.
13. לָמָּה אֵינְכֶם מוֹקִירִים אֶת אַלְלָה כָּרָאוּי לוֹ,
14. אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם בִּשְׁלַבִּים שׁוֹנִים.[1]
15. הֲלֹא תִּרְאוּ כֵּיצַד בָּרָא אַלְלָה שִׁבְעָה שָׁמַיִם, עֲרוּכִים זֶה מֵעַל לָזֶה (בְּלִי עַמּוּדִים בֵּינֵיהֶם)?[2]
16. וְעָשָׂה בָּהֶם אֶת הַיָּרֵחַ לְהָאִיר וְאֶת הַשֶּׁמֶשׁ כְּמָקוֹר לָאוֹר?
17. וְאַלְלָה יָצַר אֶתְכֶם מִן הָאֲדָמָה כְּצֶמַח,
18. וְאֵלֶיהָ יַחְזִירְכֶם, וְאָז יוֹצִיאֲכֶם שׁוּב מִמֶּנָּה.

---

1. בשביל השלבים האלה, ר' סורת אל-מואמנון 23 : 12 - 14.
2. ר' סורת אר-רעד 13 : 2 ; וסורת לוקמאן 31 : 10.

19. וְאַלְלָה פָּרַשׂ לָכֶם אֶת הָאָרֶץ כְּשָׁטִיחַ,

20. לְמַעַן תַּעַבְרוּ בָּהּ בַּשְּׁבִילִים רְחָבִים.

קֶטַע 2

21. וְאָמַר נוּחְ (נֹחַ), רִבּוֹנִי! הֵם לֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹלִי, וְהָלְכוּ אַחֲרֵי אֵלֶּה שֶׁרְכוּשָׁם וּבְנֵיהֶם הוֹסִיפוּ רַק עַל אָבְדָנָם.

22. וְזָמְמוּ מְזִמָּה עֲצוּמָה,

23. וְאָמְרוּ, אַל תַּעַזְבוּ אֶת אֱלִילֵיכֶם, וְאַל תַּעַזְבוּ אֶת «וַד» וְלֹא אֶת «סֻוָאע» וְלֹא אֶת «יָעֻ'וּת'» וְלֹא אֶת «יָעוּק» וְלֹא אֶת «נַסְר»,[1]

24. הֵם הִתְעוּ רַבִּים, אַל תּוֹסִיף לַכּוֹפְרִים אֶלָּא תְּעִיָּה.

25. וּמִפְּנֵי חֲטָאֵיהֶם הֻטְבְּעוּ, וּבַסּוֹף יֻכְנְסוּ אֶל הָאֵשׁ, וְלֹא יִמְצְאוּ לָהֶם עוֹזְרִים כְּנֶגֶד אַלְלָה.

26. וְאָמַר נוּחְ, רִבּוֹנִי! אַל תַּשְׁאִיר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה אֲפִלּוּ אֶחָד מִן הַכּוֹפְרִים הָאֵלֶּה.

27. כִּי אִם תַּשְׁאִירֵם, יַתְעוּ אֶת עֲבָדֶיךָ וְלֹא יוֹלִידוּ אֶלָּא מֻשְׁחָת וְכוֹפֵר.

28. רִבּוֹנִי! סְלַח לִי וּלְהוֹרַי וּלְכָל אֲשֶׁר בָּא אֶל בֵּיתִי וְהוּא מַאֲמִין, וְלַמַּאֲמִינִים וְלַמַּאֲמִינוֹת, אַךְ לַכּוֹפְרִים אַל תּוֹסִיף אֶלָּא כְּלָיָה.

---

1. וד, סואע, יעיות', יעוק, ונסר: חמישה אלילים מתקופת נוח, אבל שבטי ערב המשיכו לעבוד אותם בתקופה שלפני האסלאם.

72

סוּרַת אַלְ-גֶ'ן

הַשֵּׁדִים

סורה זו קיבלה את שמה מן הספור של «אַלְ-גֶ'ן, הַשֵּׁדִים» אשר שמעו את הקוראן והתפלאו מאוד ממנו לדרגה גבוהה עד כדי כך שהאמינו בו. גם מדובר בסורה זו על היחס בין הג'ן לבין בני אנוש.

הורדה במכה אחרי סורת אל-אעראף 7, ופסוקיה עשרים ושמונה, קיבלה את שמה «הַשֵּׁדִים» מפסוק אחד.

סוּרַת אַלְ-גֶ'ן 72

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. (הוֹי מוּחַמַּד) אֱמֹר, נִתְגַּלָּה לִי שֶׁקְּבוּצַת שֵׁדִים הֶאֱזִינָה (לִקְרִיאָתִי הַקּוּרְאָן) וְאָמְרוּ, אָכֵן שָׁמַעְנוּ קוּרְאָן מֻפְלָא,
2. הַמַּדְרִיךְ אֶל דֶּרֶךְ הַיֹּשֶׁר וְהָאֱמֶת, וַאֲנַחְנוּ הֶאֱמַנּוּ בּוֹ, מֵעַתָּה לֹא נְשַׁתֵּף אַף אֶחָד עִם רִבּוֹנֵנוּ,
3. וְאָכֵן הוּא יִתְעַלֶּה הוֹד אֱלֹהֵינוּ לֹא לָקַח לוֹ אִשָּׁה וְלֹא וָלָד.
4. הָאֱוִיל שֶׁבֵּינֵינוּ (אִבְּלִיס) אוֹמֵר דְּבָרִים לֹא אֲמִתִּיִּים עַל אַלְלָה.
5. וְאָכֵן חָשַׁבְנוּ שֶׁלֹּא יְדַבְּרוּ אֲנָשִׁים וְשֵׁדִים כְּזָבִים עַל אַלְלָה.
6. אֲחָדִים מִבְּנֵי אֱנוֹשׁ הָיוּ מְחַפְּשִׂים עֶזְרָה מֵאֲחָדִים מִן הַשֵּׁדִים, וְכָךְ הֵם הוֹסִיפוּ לָהֶם חֲטָאִים,
7. גַּם הֵם חָשְׁבוּ כְּמוֹתְכֶם כִּי אַלְלָה לְעוֹלָם לֹא יָקִים לִתְחִיָּה אַף אֶחָד.
8. וְאָכֵן גִּשַּׁשְׁנוּ בַּשָּׁמַיִם וְהִנֵּה הֵם מְלֵאִים שׁוֹמְרִים עַזִּים וְשַׁלְהָבוֹת,
9. וְאָכֵן הָיִינוּ יוֹשְׁבִים עַל מוֹשָׁבִים בָּהֶם לִשְׁמֹעַ. אַךְ מִי שֶׁיְּבַקֵּשׁ לִשְׁמֹעַ עַתָּה יִמְצָא לוֹ שַׁלְהֶבֶת אוֹרֶבֶת,
10. לָכֵן, אֵין אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים אִם רַע לְנֶגֶד אֵלֶּה אֲשֶׁר בָּאָרֶץ, אוֹ אוּלַי רוֹצֶה רִבּוֹנָם לְהַדְרִיכָם אֶל הַיֹּשֶׁר.
11. כִּי גַּם בֵּינֵינוּ יֵשׁ יְשָׁרִים וְיֵשׁ גַּם פְּחוּתִים מֵהֶם, כִּי כְּבָר הִתְפַּלַּגְנוּ לְכִתּוֹת שׁוֹנוֹת.
12. אוּלָם בְּזֹאת בְּטוּחִים אֲנַחְנוּ כִּי לֹא נוּכַל לְהִתְנַגֵּד לְאַלְלָה בָּאָרֶץ, וְלֹא נוּכַל לִבְרֹחַ מִמֶּנּוּ,
13. לָכֵן, כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ אֶת הַהַדְרָכָה (מִן הַקּוּרְאָן) הֶאֱמַנּוּ בָּהּ, כִּי הַמַּאֲמִין בְּרִבּוֹנוֹ אֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ מִקִּפּוּחַ וּמֵעֹשֶׁק.
14. אָמְנָם יֵשׁ בֵּינֵינוּ כָּאֵלֶּה הַמֻּסְלְמִים, וְאֵלֶּה הַמֻּשְׁחָתִים, הַמֻּסְלְמִים הָלְכוּ בַּדֶּרֶךְ הַיְּשָׁרָה,
15. אַךְ הַסּוֹטִים יְשַׁמְּשׁוּ חֹמֶר הַסָּקָה לְגֵיהִנֹּם,
16. אִלּוּ (הַכּוֹפְרִים) הָלְכוּ בִּנְתִיב הַיָּשָׁר, הָיִינוּ מַמְטִירִים לָהֶם מַיִם בְּשֶׁפַע,

17. לְנַסּוֹתָם בְּזֹאת, וְכָל מִי שֶׁיִּרְחַק מֵהַזְכָּרַת רִבּוֹנוֹ, הוּא יוֹלִיכוֹ אֶל עֹנֶשׁ חָזָק וְקָשֶׁה.

18. הַמִּסְגָּדִים מְיֹעָדִים רַק לַעֲבוֹדַת אַלְלָה. אַל תִּקְרְאוּ עִם אַלְלָה אַחֵר.

19. כַּאֲשֶׁר קָם עֶבֶד אַלְלָה (מוּחַמַּד) וּפָנָה אֶל רִבּוֹנוֹ בַּתְּפִלָּה, כִּמְעַט הִצְטוֹפְפוּ עָלָיו.

קֶטַע 2

20. אֱמֹר, אֲנִי אֶקְרָא רַק אֶל רִבּוֹנִי וְלֹא אֲשַׁתֵּף בּוֹ אַחֵר.

21. אֱמֹר, אֲנִי בְּעַצְמִי אֵין בְּכוֹחִי לְהַזִּיק אוֹ לְהוֹעִיל לָכֶם.

22. אֱמֹר, לֹא יָגֵן עָלַי אִישׁ מִפְּנֵי עָנְשׁוֹ שֶׁל אַלְלָה, וְלֹא אֶמְצָא מַחֲסֶה מִפָּנָיו,

23. לֹא אוּכַל אֶלָּא לְהוֹדִיעַ אֶת דִּבְרֵי אַלְלָה וְאֶת שְׁלִיחוּתוֹ שֶׁהֵטִיל עָלַי. וּמִי שֶׁאֵינוֹ מְצַיֵּת לְאַלְלָה וּשְׁלִיחוֹ, הִנֵּה לוֹ אֵשׁ גֵּיהִנֹּם, וְיִהְיֶה בָּהּ לָנֶצַח.

24. כַּאֲשֶׁר יִרְאוּ אֶת אֲשֶׁר הֻבְטַח לָהֶם (מִן הָעֹנֶשׁ), יֵדְעוּ אָז מִי הוּא הַחַלָּשׁ לַעֲזֹר, וּמִי הוּא הַמְּעַט לְמִסְפָּר.

25. אֱמֹר, אֵינִי יוֹדֵעַ אִם הָעֹנֶשׁ שֶׁנּוֹעַד לַכּוֹפְרִים קָרוֹב הוּא, אוֹ שֶׁרִבּוֹנִי יִתֵּן לַכּוֹפְרִים אַרְכָּה?

26. הוּא יוֹדֵעַ הַנִּסְתָּר, וְלֹא יְגַלֶּה סוֹדוֹתָיו הַנִּסְתָּרִים לְאַף אֶחָד,

27. אֶלָּא לְמִי שֶׁרָצָה בּוֹ כְּשָׁלִיחַ, אֲשֶׁר יַפְקִיד עָלָיו שׁוֹמְרִים (מַלְאָכִים) מִלְּפָנָיו וּמֵאֲחוֹרָיו,

28. לְמַעַן יֵדַע כִּי הוֹדִיעוּ אֶת שְׁלִיחוּת רִבּוֹנָם. וְהוּא הִקִּיף אֶת אֲשֶׁר בִּרְשׁוּתָם, וְהוּא הִקִּיף וְיָדַע אֶת מִסְפָּרָם שֶׁל כָּל הַדְּבָרִים.

73

סוּרַת אַלְ-מוּזַּמֶּל
הַמִּתְעַטֵּף

סורה זו נקראת «אַלְ-מוּזַּמֶּל, הַמִּתְעַטֵּף» בגלל התיאור של הנביא שקרא לו בו אללה אחרי שקבל את הפסוקים הראשונים של הקוראן במערת חרא', אחרי כן הנביא חזר הביתה והתעטף במעילו והלך לישון, אז אללה קרא לו לקום ולהתפלל.
הורדה במכה אחרי סורת אל-קלם 68, ופסוקיה עשרים. קיבלה את שמה «הַמִּתְעַטֵּף» מפסוק אחד.

סוּרַת אַלְ-מוּזַּמֶּל 73

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. הוֹי הַמִּתְעַטֵּף![1]
2. עֲמֹד בַּתְּפִלָּה בַּלַּיְלָה מִבִּלְתִּי מְעַט,
3. אוֹ חֶצְיוֹ אוֹ פָּחוֹת מִמֶּנּוּ קְצָת,
4. אוֹ הוֹסֵף עָלָיו, וּקְרָא אֶת הַקּוּרְאָן בָּרוּר מִלָּה בְּמִלָּה,
5. הֵן אֲנַחְנוּ נָטִיל עָלֶיךָ דִּבּוּר עָצוּם (הַקּוּרְאָן).
6. הָעֲבוֹדָה הַמִּתְקַיֶּמֶת בְּאֶמְצַע הַלַּיְלָה מַשְׁפִּיעָה יוֹתֵר עַל הַלֵּב, וְהַקְּרִיאָה יוֹתֵר בְּרוּרָה.
7. אוּלָם בְּמֶשֶׁךְ הַיּוֹם אַתָּה מְאוֹד עָסוּק בְּכָל מִינֵי עֲסָקִים,
8. וּזְכֹר אֶת שֵׁם רִבּוֹנְךָ, וְהִתְמַסֵּר לַעֲבוֹדָתוֹ, וּסְמֹךְ עָלָיו.
9. כִּי הוּא רִבּוֹן הַמִּזְרָח וְהַמַּעֲרָב, וְאֵין אֱלֹהַּ זוּלָתוֹ, קַח אוֹתוֹ אֵפוֹא לְךָ לְמִשְׁעָן.
10. הִתְיַחֵס לְדִבְרֵי הַכּוֹפְרִים בְּסַבְלָנוּת, וְהִתְרַחֵק מֵהֶם בְּצוּרָה נְאוֹתָה,
11. הַנִּיחֵנִי וְאֶת הַמַּכְחִישִׁים, עֲתִירֵי הַנְּכָסִים, וְתֵן לָהֶם אַרְכָּה קְצָרָה.
12. כִּי אֶצְלֵנוּ יֵשׁ לָהֶם שַׁלְשְׁלָאוֹת כְּבֵדוֹת וְאֵשׁ הַשְּׁאוֹל,
13. וּמַאֲכָל מַחֲנָק בּוֹ וְעֹנֶשׁ מַכְאִיב.
14. בְּיוֹם שֶׁתִּרְעַד הָאָרֶץ וְהֶהָרִים, וְהֶהָרִים יִהְיוּ רַכִּים כַּעֲרֵמַת חוֹל.
15. אָכֵן שָׁלַחְנוּ אֲלֵיכֶם (אַנְשֵׁי מַכָּה) שָׁלִיחַ אֲשֶׁר יָעִיד עֲלֵיכֶם, כַּאֲשֶׁר שָׁלַחְנוּ אֶל פַּרְעֹה שָׁלִיחַ,
16. אוּלָם פַּרְעֹה הִתְנַגֵּד לַשָּׁלִיחַ, וַאֲנַחְנוּ הִשְׁמַדְנוּ אוֹתוֹ הַשְׁמָדָה מוּחֶצֶת.
17. וְאֵיךְ תִּבְטְחוּ אֵפוֹא, וּכְבָר כְּפַרְתֶּם, מִפְּנֵי יוֹם שֶׁיַּעֲשֶׂה אֶת הַיְלָדִים לְשֵׂיבָה (יוֹם הַדִּין),
18. הַשָּׁמַיִם נִבְקָעִים בּוֹ, וְיִתְגַּשֵּׁם אִיּוּמוֹ (שֶׁל אַלְלָה)!
19. אָכֵן זֹאת הִיא הַזְהָרָה, הֶחָפֵץ לְהִזָּהֵר יִקַּח לוֹ שְׁבִיל אֶל רִבּוֹנוֹ.

---

1. הוֹי הַמִּתְעַטֵּף: קריאה מכוונת לנביא מוחמד.

קֶטַע 2

20. אָכֵן רִבּוֹנְךָ יוֹדֵעַ כִּי אַתָּה קָם לַתְּפִלָּה קָרוֹב לִשְׁנֵי שְׁלִישֵׁי הַלַּיְלָה וְחֶצְיוֹ וּשְׁלִישׁוֹ, עִם קְבוּצָה מֵאֵלֶּה אֲשֶׁר אִתְּךָ. וְאַלְלָה הוּא הָעוֹרֵךְ מִדַּת הַלַּיְלָה וְהַיּוֹם. יוֹדֵעַ הוּא כִּי לֹא תּוּכְלוּ לִמְנוֹתוֹ, וְלָכֵן הוּא הֵקֵל עֲלֵיכֶם, עַל כֵּן קִרְאוּ בַּקּוּרְאָן כְּכָל שֶׁתּוּכְלוּ. יוֹדֵעַ הוּא כִּי יִהְיוּ מִכֶּם חוֹלִים, וַאֲחֵרִים הַמִּתְהַלְּכִים בָּאָרֶץ לְהַשִּׂיג פַּרְנָסָה מֵחֶסֶד אַלְלָה, וַאֲחֵרִים הַלּוֹחֲמִים בִּשְׁבִיל שֶׁל אַלְלָה. עַל כֵּן קִרְאוּ בּוֹ (הַקּוּרְאָן) כְּכָל שֶׁתּוּכְלוּ, וְקַיְּמוּ אֶת הַתְּפִלָּה וּתְנוּ זָכָּאת (צְדָקָה),[1] וְתִגְמְלוּ לְאַלְלָה גְּמִילוּת חֶסֶד,[2] וְכָל טוֹב אֲשֶׁר תַּקְדִּימוּ לְנַפְשׁוֹתֵיכֶם תִּמְצְאוּ אֵצֶל אַלְלָה טוֹב יוֹתֵר מִמֶּנּוּ בְּתוֹסֶפֶת שָׂכָר עָצוּם. בַּקְּשׁוּ אֵפוֹא אֶת סְלִיחַת אַלְלָה. כִּי הוּא סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

---

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 43.
2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 245.

74

סוּרַת אַלְ-מוּדַּתְּ'ר
הַמִּתְכַּסֶּה

סורה זו נקראת «אַלְ-מוּדַּתְּ'ר, הַמִּתְכַּסֶּה» בגלל התיאור של הנביא שקרא לו בו אללה אחרי שקבל את הפסוקים הראשונים של הקוראן. בסורה זו אללה מאיץ בנביא מוחמד לקום ולהזהיר, משום שדיו לישון ולהרגיש חולשה.

והנביא קם והזהיר והצליח הצלחה שאין כמותה בהסטוריה של האנושות.

הורדה במכה אחרי סורת אל-מוזמל 73, ופסוקיה חמישים וששה. קיבלה את שמה «הַמִּתְכַּסֶּה» מפסוק אחד.

סוּרַת אַלְ-מוּדַּתֶ'ר 74

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. הוֹי הַמִּתְכַּסֶּה!
2. קוּם וְהַזְהֵר,
3. וְאֶת שֵׁם רִבּוֹנְךָ רוֹמֵם,
4. וְאֶת בְּגָדֶיךָ טַהֵר,
5. וּמִן עֲבוֹדַת הָאֱלִילִים לְעוֹלָם הַרְחֵק,
6. וְאַל תַּרְבֶּה לְהִתְלוֹנֵן מֵחֹסֶר אוֹן,[1]
7. וְחַכֵּה בְּסַבְלָנוּת לְשֵׁם רִבּוֹנְךָ.
8. וְכַאֲשֶׁר יִתָּקַע בַּשּׁוֹפָר (בְּיוֹם הַדִּין),[2]
9. הִנֵּה הַיּוֹם הַהוּא יוֹם חָמוּר,
10. לַכּוֹפְרִים לֹא קַל.
11. עֲזֹב אוֹתִי עִם זֶה אֲשֶׁר בָּרָאתִי יַחְדָּו (עָרוֹם וּבְלִי כְּלוּם),[3]
12. וְהֶעֱנַקְתִּי לוֹ רְכוּשׁ רַב,
13. וּבָנִים הַמְלַוִּים אוֹתוֹ כָּל הַזְּמַן,
14. וְאֶת דְּרָכָיו יִשַּׁרְתִּי,
15. וְהוּא מִשְׁתּוֹקֵק שֶׁאוֹסִיף לוֹ יוֹתֵר.
16. לֹא וָלֹא! הוּא הִתְנַגֵּד לְאוֹתוֹתֵינוּ,[4]
17. לָכֵן אַכְבִּיד עָנְשׁוֹ עָלָיו,
18. הוּא חִשֵּׁב וְתִכְנֵן (הִתְנַגְּדוּתוֹ לַנָּבִיא),
19. אָרוּר הוּא אֵיךְ תִּכְנֵן,

---

1. אבן כת'יר, תפסיר אל-קוראן אל-עט'ים, תפסיר סורת אל-מודת'ר 74 : 6, כרך 8, ע. 290.
2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 73.
3. הכוונה היא לאל-וליד אבן אל-מועירה, אחד מנכבדי ומנהיגי מכה אשר התנגד באכזריות לנביא ולשליחותו.
4. סורת אל-בקרה 2 : 39.

20. וְשׁוּב אָרוּר הוּא אֵיךְ תִּכְנֵן,
21. אַחֲרֵי כֵן הוּא הִתְבּוֹנֵן (בַּאֲשֶׁר הוּא תִּכְנֵן),
22. וְקִמֵּט מִצְחוֹ וְזָעַף פָּנָיו,
23. פָּנָה עֹרֶף וְנִמְלָא יְהִירוּת,
24. וְאָז אָמַר, זֶהוּ רַק הַכִּשּׁוּף שֶׁל הַקַּדְמוֹנִים,
25. וְאֵין דְּבָרָיו (שֶׁל הַנָּבִיא) אֶלָּא דִּבְרֵי אָדָם (אֲשֶׁר הוּא לָמַד).
26. וְעַל כָּךְ צְלֹה אֶצְלֶה אוֹתוֹ אֵשׁ לוֹהֶטֶת (סָקַר),
27. הֲתֵדַע מַה הִיא הָאֵשׁ הַלּוֹהֶטֶת (סָקַר)?
28. מְכַלָּה אֶת הַכֹּל,
29. חוֹרֶכֶת הַבָּשָׂר,
30. מֻפְקָדִים עָלֶיהָ תִּשְׁעָה-עָשָׂר (מַלְאָכִים חֲזָקִים).
31. אֶת מִסְפָּרָם קָבַעְנוּ לְמַעַן נִבְחַן אֶת הַכּוֹפְרִים, וּלְמַעַן יְשַׁמֵּשׁ הוֹכָחָה לְאַנְשֵׁי בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר וְתִגְבַּר אֱמוּנָתָם שֶׁל הַמַּאֲמִינִים (הַמֻּסְלְמִים) וְלֹא יְפַקְפְּקוּ. וְכֵן לְמַעַן יֹאמְרוּ אֵלֶּה שֶׁחֳלִי בְּלִבָּם וְהַכּוֹפְרִים,[1] מָה רָצָה אַלְלָה לְמְשֹׁל מָשָׁל כָּזֶה? כָּךְ יַתְעֶה אַלְלָה אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה וְיַדְרִיךְ אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה. רַק הוּא (אַלְלָה) מַכִּיר אֶת גְּדוּדֵי רִבּוֹנְךָ, רַק אוֹת הַכָּרָה הוּא לִבְנֵי אָדָם.

קֶטַע 2

32. אָכֵן אֶשָּׁבַע בַּיָּרֵחַ,
33. וּבַלַּיְלָה עֵת יִסּוֹג,
34. וּבַבֹּקֶר עֵת יַפְצִיעַ,
35. כִּי הִיא (הָאֵשׁ הַלּוֹהֶטֶת) אַחַת מֵהָאֲסוֹנוֹת הַגְּדוֹלִים,
36. וְהִיא אַזְהָרָה לִבְנֵי הָאָדָם,
37. לְכָל אֶחָד מִכֶּם אֲשֶׁר יִרְצֶה לְהִתְקָרֵב (מֵרִבּוֹנוֹ בְּמַעֲשִׂים טוֹבִים) אוֹ לְהִתְרַחֵק (מֵרִבּוֹנוֹ בַּעֲשִׂיַּת מַעֲשִׂים רָעִים).
38. כָּל נֶפֶשׁ תְּלוּיָה בְּפָעֳלָהּ.
39. אֲבָל לֹא בַּעֲלֵי הַיָּמִין,
40. הֵם בַּגַּנִּים יִשְׁאֲלוּ זֶה אֶת זֶה,

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 10.

41. בִּדְבַר הַכּוֹפְרִים,
42. מַה הוֹבִילְכֶם לְתוֹךְ אֵשׁ לוֹהֶטֶת?
43. (הַכּוֹפְרִים) יֹאמְרוּ, לֹא הָיִינוּ מִן הַמִּתְפַּלְּלִים,
44. וְלֹא הָיִינוּ מַאֲכִילִים אֶת הַמִּסְכֵּן,
45. וְהָיִינוּ עוֹסְקִים בִּדְבָרִים בְּטֵלִים,
46. וְהָיִינוּ מַכְחִישִׁים בְּיוֹם הַדִּין,
47. עַד אֲשֶׁר בָּא עָלֵינוּ הַמָּוֶת.
48. לְאֵלֶּה לֹא תּוֹעִיל הַמְלָצַת הַמְּלִיצִים,
49. מַה לָּהֶם אֵפוֹא מִתְרַחֲקִים מִן הַהַזְכָּרָה (הַקּוּרְאָן),
50. כְּאִלּוּ הֵם עֲרוֹדִים בְּהוּלִים,
51. אֲשֶׁר בָּרְחוּ מִפְּנֵי אַרְיֵה.
52. אֲבָל כָּל אֶחָד מֵהֶם (הַכּוֹפְרִים) רוֹצֶה כִּי תִּנָּתֵנָּה לוֹ מְגִלּוֹת פְּרוּשׂוֹת (מִן הַשָּׁמַיִם כְּמוֹ שֶׁנִּתַּן לְמוּחַמַּד).
53. אֱמֶת הַדָּבָר הִיא, הֵם (הַכּוֹפְרִים) אֵינָם מְפַחֲדִים מִן הָעֹנֶשׁ בָּעוֹלָם הַבָּא (מִשּׁוּם שֶׁהֵם אֵינָם מַאֲמִינִים בְּקִיּוּמוֹ).
54. לֹא וָלֹא! הוּא (הַקּוּרְאָן) אוֹת אַזְהָרָה,
55. וּמִי שֶׁיִּרְצֶה יִזְכְּרֶנּוּ,
56. אַךְ לֹא יִזְכְּרוּ אֶלָּא אִם יִרְצֶה אַלְלָה. כִּי רַק הוּא רָאוּי לַיִּרְאָה וְרַק הוּא בַּעַל הַסְּלִיחָה.

75

סוּרַת אַלְ-קִיָאמָה
תְּחִיַּת הַמֵּתִים

סורה זו נקראת «אַלְ-קִיָאמָה, תְּחִיַּת הַמֵּתִים» משום שהיא פותחת בשבועת אללה ב«יוֹם אַלְ-קִיָאמָה», ויכולת אללה לאסוף את העצמות של האדם ולהחיותו פעם שניה ולהביאו לדין על כל מה שעשה בחיי העולם הזה.

הורדה במכה אחרי סורת אל-קארעה 101, ופסוקיה ארבעים. קיבלה את שמה «תְּחִיַּת הַמֵּתִים» מפסוק אחד.

סוּרַת אַל-קִיָאמָה 75

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. אֶשָּׁבַע בְּיוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים!
2. וְאֶשָּׁבַע בַּנֶּפֶשׁ הַמְּיַסֶּרֶת אֶת עַצְמָהּ!
3. הַאִם הָאָדָם חוֹשֵׁב כִּי לֹא נוּכַל לֶאֱסֹף אֶת עַצְמוֹתָיו (וְנַחֲיֶה אוֹתָן)?
4. אָכֵן כֵּן! יְכוֹלִים אֲנַחְנוּ לְעַצֵּב מֵחָדָשׁ אֶת פִּרְקֵי אֶצְבְּעוֹתָיו.
5. וְאוּלָם הָאָדָם מִתְעַקֵּשׁ וּמַמְשִׁיךְ לְכַפֵּר,
6. וְשׁוֹאֵל, מָתַי יוֹם תְּחִיַּת הַמֵּתִים?
7. אַךְ כַּאֲשֶׁר יִתְמַהּ הַמַּבָּט וְיִדָּהֵם (מִמַּה שֶּׁיֵּרָאֶה בְּיוֹם הַדִּין),
8. וְיִלְקֶה הַיָּרֵחַ,
9. וְיֵאָסְפוּ הַשֶּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ יַחְדָּו,
10. וְיֹאמַר הָאָדָם בַּיּוֹם הַהוּא, אֵיפֹה הַמִּפְלָט?
11. לֹא וָלֹא! אֵין כָּל מִקְלָט,
12. כִּי רַק אֵצֶל רִבּוֹנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה הַמָּעוֹן הַקָּבוּעַ.
13. יֵאָמֵר לָאָדָם בַּיּוֹם הַהוּא אֶת מַה שֶּׁהִקְדִּים לַעֲשׂוֹת וְאֶת מַה שֶּׁאִחֵר לַעֲשׂוֹת.
14. אָכֵן הָאָדָם יִהְיֶה בַּיּוֹם הַהוּא עֵדוּת בּוֹ בְּעַצְמוֹ,
15. וְלוּ גַּם יָבִיא כָּל תֵּרוּץ שֶׁיּוּכַל.
16. (הוֹי הַנָּבִיא!) אַל תָּנִיעַ אֶת לְשׁוֹנְךָ לִקְרֹא אוֹתוֹ (הַקּוּרְאָן בִּזְמַן הִתְגַּלּוּתוֹ לְךָ), לְמַעַן מַהֵר בּוֹ,[1]
17. אָכֵן עָלֵינוּ אֲסֵפָתוֹ (בְּלִבְּךָ) וּקְרִיאָתוֹ (בִּלְשׁוֹנְךָ),
18. אַךְ בְּקוֹרְאֵנוּ אוֹתוֹ (לְפָנֶיךָ בְּאֶמְצָעוּת הַמַּלְאָךְ גִ׳יבְּרִיל), עֲקֹב אַחַר קְרִיאָתוֹ (מֵאִתָּנוּ),
19. אַחֲרֵי כֵן עָלֵינוּ בֵּאוּרוֹ.

---

1. ההוראה הזו מכוונת לנביא מוחמד.

20. אָכֵן, אוֹהֲבִים אַתֶּם אֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה וְקִשּׁוּטֵיהֶם,
21. וְתָנִיחוּ אֶת הָעוֹלָם הַבָּא.
22. (וּבְיוֹם הַדִּין) יִהְיוּ פָּנִים מַזְהִירוֹת,
23. מַבִּיטוֹת אֶל רִבּוֹנָן,
24. וּפָנִים קוֹדְרוֹת,
25. חוֹשְׁשׁוֹת מִמַּהֲלוּמָה אֲשֶׁר תִּשְׁבֹּר לָהֶן אֶת עַמּוּד הַשִּׁדְרָה.
26. לֹא וָלֹא! כַּאֲשֶׁר תַּגִּיעַ הַנְּשָׁמָה עַד הַגָּרוֹן,
27. וְיֵאָמֵר, הֲיֵשׁ רוֹפֵא?
28. ו(הַגּוֹסֵס) הָיָה בָּטוּחַ כִּי זֶה הוּא הַפֵּרוּד (מֵחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה),
29. וְשׁוֹק אֶל שׁוֹק תִּלָּפֵת, (מְצוּקַת סוֹף חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה הִתְקַשְּׁרָה עִם מְצוּקַת חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא).
30. אֶל רִבּוֹנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא הַהוֹבָלָה.

קֶטַע 2

31. הֵן (הַכּוֹפֵר) לֹא הֶאֱמִין וְלֹא הִתְפַּלֵּל,
32. רַק הִכְחִישׁ וּפָנָה עֹרֶף,
33. וַיַּחֲזֹר אֶל בְּנֵי בֵּיתוֹ מִתְיַהֵר.
34. עָנְשְׁךָ בָּא וְהִתְקָרֵב,
35. וְשׁוּב, עָנְשְׁךָ בָּא וְהִתְקָרֵב.
36. הֶחָשַׁב הָאָדָם כִּי יֵעָזֵב חָפְשִׁי לְנַפְשׁוֹ?
37. הֲלֹא הָיָה רַק טִפָּה מִזֶּרַע אֲשֶׁר נִפְלַט,
38. וְאַחַר כָּךְ הָיָה דַּם מְעֻבֶּה, וְכָךְ בְּרָאוֹ אַלְלָה וְעִצְּבוֹ,
39. וַיַּעֲשֶׂה מִמֶּנּוּ אֶת שְׁנֵי הַמִּינִים הַזָּכָר וְהַנְּקֵבָה.
40. הַאִם אֵין הָעוֹשֶׂה אֶת כָּל זֶה יָכֹל לְהַחֲיוֹת הַמֵּתִים?

76

סוּרַת אַלְ-אִנְסָאן

הָאָדָם

סורה זו נקראת «אַלְ-אִנְסָאן, הָאָדָם» משום שמונח זה מוזכר בפתיחתה. בסורה זו אללה מודיע לנו על בריאת האדם והדרכתו לדרך הטוב ודרך הרע, ואחריות האדם ללכת באזו דרך הוא יבחר.

הורדה במכה אחרי סורת אר-רחמאן 55, ופסוקיה שלושים ואחד. קיבלה את שמה «הָאָדָם» מפסוק אחד.

סוּרַת אַלְ-אִנְסָאן 76

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. כְּבָר עָבַר פֶּרֶק זְמַן עַל הָאָדָם אֲשֶׁר בּוֹ אֵין הוּא עֲדַיִן דָּבָר רָאוּי לְצִיּוּן.
2. אֲנַחְנוּ יָצַרְנוּ אֶת הָאָדָם מִטִּפָּה מְעֹרֶבֶת, וּלְמַעַן נַסּוֹתוֹ, עָשִׂינוּ אוֹתוֹ שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה.
3. אָכֵן אֲנַחְנוּ הִדְרַכְנוּ אוֹתוֹ לְדֶרֶךְ הַחַיִּים, אִם יִהְיֶה (מַאֲמִין) מַכִּיר טוֹבָה אוֹ כּוֹפֵר (כְּפוּי טוֹבָה).
4. לַכּוֹפְרִים הוֹעַדְנוּ שַׁרְשְׁרָאוֹת עִם אֲזִיקִים וְאֵשׁ הַגֵּיהִנֹּם.
5. אַךְ תְּמִימֵי הַדֶּרֶךְ יִשְׁתּוּ מִכּוֹס (יַיִן) אֲשֶׁר נִמְהֲלָה בְּקַמְפוֹר,
6. מִמַּעְיָן אֲשֶׁר מִמֶּנּוּ יִשְׁתּוּ עוֹבְדֵי אַלְלָה, יְפַלְּגוּהוּ לַפְּלָגִים (כִּרְצוֹנָם),
7. הֵם מְקַיְּמִים אֶת הַנֶּדֶר וִירֵאִים מִפְּנֵי יוֹם שֶׁעָנְשׁוֹ מַקִּיף,
8. וְהֶאֱכִילוּ אֶת הַמַּאֲכָל לַמְרוֹת אַהֲבָתָם לוֹ, לֶעָנִי, לְיָתוֹם, וּלְאָסִיר,
9. בְּאוֹמְרָם, הִנֵּה אֲנַחְנוּ מַאֲכִילִים אֶתְכֶם לְשֵׁם אַלְלָה. לֹא נִרְצֶה מִכֶּם גְּמוּל וְלֹא תּוֹדוֹת,
10. כִּי אָכֵן יְרֵאִים אֲנַחְנוּ מֵאֵת רִבּוֹנֵנוּ יוֹם עָצוּב הֲרֵה אָסוֹן.
11. אַלְלָה יִשְׁמֹר אוֹתָם מִפְּנֵי רָעַת הַיּוֹם הַהוּא וְיִתֵּן לָהֶם יֹפִי וְאוֹר בִּפְנֵיהֶם, וְאֹשֶׁר וְשִׂמְחָה בִּלְבוֹתֵיהֶם,
12. וְיִגְמֹל לָהֶם גַּן עֵדֶן וּמֶשִׁי עַל סַבְלָנוּתָם.
13. וְשָׁם יִהְיוּ מְסֻבִּים עַל סַפּוֹת מֻגְבָּהוֹת, וְלֹא יִסְבְּלוּ מִלַּהַט הַשֶּׁמֶשׁ וְלֹא מִקֹּר מַקְפִּיא,
14. וּקְרוֹבִים עֲלֵיהֶם צְלָלָיו, וְאֶשְׁכּוֹלוֹתָיו הֵם בְּהֶשֵּׂג הַיָּד,
15. וְיִסְתּוֹבְבוּ בֵּינֵיהֶם בַּכֵּלִים מִכֶּסֶף וּבִגְבִיעֵי זְכוּכִית,
16. זְכוּכִית מִכֶּסֶף עֲשׂוּיָה לְפִי מִדָּה,
17. שֶׁמִּמֶּנָּה יִשְׁתּוּ מַשְׁקֶה נִמְהַל עִם זַנְגְּבִיל,

18. מִמַּעְיָן הַזּוֹרֵם שָׁם וּשְׁמוֹ «סַלְסַבִּיל».[1]
19. וְיִסְתּוֹבְבוּ בֵּינֵיהֶם נְעָרִים עַלְמֵי עַד, בִּרְאוּתְךָ אוֹתָם תַּחְשְׁבֵם פְּנִינִים מְפֻזָּרוֹת.
20. וְכַאֲשֶׁר תִּתְבּוֹנֵן תִּרְאֶה נְעִימוּת וּמַלְכוּת גְּדוֹלָה.
21. עֲלֵיהֶם בִּגְדֵי מֶשִׁי יְרֻקִּים וּקְטִיפָה, וּמְקֻשָּׁטִים בִּצְמִידֵי כֶּסֶף, וְיַשְׁקֶה אוֹתָם רִבּוֹנָם מַשְׁקֶה טָהוֹר.
22. זֶה יִהְיֶה גְּמוּלְכֶם, וּמַעֲשֵׂיכֶם יִהְיוּ מְקֻבָּלִים.

קֶטַע 2

23. הֵן אֲנַחְנוּ הוֹרַדְנוּ אֵלֶיךָ מִשָּׁמַיִם אֶת הַקּוּרְאָן בְּהֶמְשֵׁךְ,
24. וְלָכֵן חַכֵּה בְּסַבְלָנוּת לְמִשְׁפַּט רִבּוֹנְךָ, וְאַל תִּשְׁמַע לְשׁוּם חוֹטֵא מֵהֶם אוֹ כּוֹפֵר.
25. וּזְכֹר אֶת שֵׁם רִבּוֹנְךָ הַשְׁכֵּם וְהַעֲרֵב,
26. וּמִן הַלַּיְלָה סְגֹד לוֹ, וְשַׁבְּחֵהוּ לְאֹרֶךְ הַלַּיְלָה.
27. אֵלֶּה (הַכּוֹפְרִים) אוֹהֲבִים אֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה הַמְּמַהֲרִים לַחֲלֹף, וּמִתְעַלְּמִים מִיּוֹם כָּבֵד (יוֹם הַדִּין).
28. אֲנַחְנוּ בָּרָאנוּ אוֹתָם, וְחִזַּקְנוּ אוֹתָם. אִם נִרְצֶה, נוּכַל לְהַחְלִיפָם בַּאֲחֵרִים שֶׁכְּמוֹתָם.
29. זוֹהִי אַזְכָּרָה! הֶחָפֵץ אֵפוֹא, יִקַּח לוֹ אֶל רִבּוֹנוֹ שְׁבִיל.
30. אַךְ לֹא תֶּחְפְּצוּ אֶלָּא אִם יֶחְפַּץ אַלְלָה. כִּי אַלְלָה יוֹדֵעַ וְחָכָם.
31. יַכְנִיס תַּחַת רַחֲמָיו אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה, אַךְ לַכּוֹפְרִים הוֹעִיד עֹנֶשׁ מַכְאִיב.

---

1. סלסביל: משקה ערב; מים זכים וערבים (מתוקים). (ר' מלון שגיב).

77

סוּרַת אַלְ-מוּרְסָלַאת
הָרוּחוֹת הַנִּשְׁלָחוֹת

סורה זו קיבלה את שמה «אַלְ-מוּרְסָלַאת, הָרוּחוֹת הַנִּשְׁלָחוֹת» או «המלאכים הנשלחים מן השמים אל הארץ נושאים את פקודות אללה לבני האדם». הורדה במכה אחרי סורת אל-הומזה 104, ופסוקיה חמישים. קיבלה את שמה «הָרוּחוֹת הַנִּשְׁלָחוֹת» מפסוק אחד.

סוּרַת אַלְ-מוּרְסָלַאת 77

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. אֶשָּׁבַע בָּרוּחוֹת הַנִּשְׁלָחוֹת זוֹ אַחֲרֵי זוֹ,
2. וּבַסּוֹעֲרוֹת סָעוֹר,
3. וּבַמְּפִיצוֹת הָפֵץ,
4. וּבַמַּפְרִידוֹת הַפְרֵד,
5. (וּבַמַּלְאָכִים) הַמּוֹדִיעִים הַהַזְכָּרָה,
6. לְהַצְדִּיק אֶת הָעֹנֶשׁ אוֹ לְהַזְהִיר מִמֶּנּוּ.
7. כִּי אֶת אֲשֶׁר הֻזְהַרְתֶּם מִמֶּנּוּ (יוֹם הַדִּין) בּוֹא יָבוֹא.
8. וְכַאֲשֶׁר יִכְבֶּה אוֹר הַכּוֹכָבִים,
9. וְהַשָּׁמַיִם מִתְבַּקְּעִים,
10. וְהֶהָרִים נֶהֱרָסִים,
11. וְלַשְּׁלִיחִים נִקְבַּע מוֹעֵד.
12. עַד לְאֵיזֶה יוֹם אֻחַר הַמּוֹעֵד?
13. אֶל יוֹם הַפְּסִיקָה (הַדִּין),
14. הֲתֵדַע מַה יּוֹם הַפְּסִיקָה?
15. אוֹי בְּאוֹתוֹ יוֹם לַמִּתְכַּחֲשִׁים.
16. הַאִם לֹא הִשְׁמַדְנוּ אֶת הָרִאשׁוֹנִים?
17. אַחֲרֵי כֵן נִשְׁלַח אַחֲרֵיהֶם אֶת הָאַחֲרוֹנִים?
18. כִּי כָּךְ אֲנַחְנוּ מַעֲנִישִׁים אֶת הַכּוֹפְרִים.
19. אוֹי בְּאוֹתוֹ יוֹם לַמִּתְכַּחֲשִׁים.
20. הַאִם לֹא בָּרָאנוּ אֶתְכֶם מִמַּיִם עֲלוּבִים?
21. וְשָׁמַרְנוּ אוֹתָם בְּמָקוֹם בָּטוּחַ וּמוּגָן,
22. עַד לְמוֹעֵד קָבוּעַ.
23. וְיָכֹלְנוּ לִבְרֹא אוֹתוֹ (לָאָדָם), וּמַה טּוֹב הוּא הַיָּכוֹל (אַלְלָה).

24. אוֹי וַאֲבוֹי בְּאוֹתוֹ יוֹם לַמִּתְכַּחֲשִׁים.
25. הַאִם לֹא עָשִׂינוּ אֶת הָאָרֶץ כְּמִיכָל,
26. מְכִילָה חַיִּים וּמֵתִים.
27. וְהִצַּבְנוּ עָלֶיהָ הָרִים גְּבוֹהִים, וְהִשְׁקֵינוּ אֶתְכֶם מַיִם מְתוּקִים.
28. אוֹי בְּאוֹתוֹ יוֹם לַמִּתְכַּחֲשִׁים.
29. לְכוּ אֶל זֶה (הָעֹנֶשׁ) אֲשֶׁר הֱיִיתֶם מְכַחֲשִׁים בּוֹ.
30. לְכוּ אֶל צֵל בַּעַל שְׁלוֹשָׁה סְעִיפִים,
31. שֶׁאֵינוֹ מֵצֵל וְאֵינוֹ מֵגֵן מִלֶּהָבָה.
32. כִּי אִם יִירוּ נִצִּים כְּמִגְדָּלִים,
33. כְּמוֹ הָיוּ גְּמַלִּים צְהֻבִּים.
34. אוֹי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחֲשִׁים.
35. בַּיּוֹם הַזֶּה לֹא יוּכְלוּ לְדַבֵּר,
36. וְלֹא יֻרְשׁוּ לְהִצְטַדֵּק.
37. אוֹי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחֲשִׁים.
38. זֶהוּ יוֹם הַפְּסִיקָה, עִם הָרִאשׁוֹנִים נֶאֱסֹף אֶתְכֶם.
39. וְאִם בְּיַדְכֶם תַּחְבּוּלָה נֶגְדִּי, נַסּוּהָ.
40. אוֹי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחֲשִׁים.

קֶטַע 2

41. אַךְ יִרְאֵי אַלְלָה בִּצְלָלִים וּמַעְיָנוֹת,
42. וּפֵרוֹת לָהֶם כִּרְצוֹנָם.
43. אִכְלוּ וּשְׁתוּ וְהִתְעַנְּגוּ כִּגְמוּל עַל מַעֲשֵׂיכֶם,
44. כִּי כָּךְ נִגְמֹל לְעוֹשֵׂי הַטּוֹב.
45. אוֹי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחֲשִׁים.
46. אִכְלוּ וְהִתְעַנְּגוּ מְעַט, כִּי כּוֹפְרִים אַתֶּם.
47. אוֹי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחֲשִׁים.
48. וּבְהֵאָמֵר לָהֶם, כִּרְעוּ בַּתְּפִלָּה, לֹא יִכְרְעוּ.
49. אוֹי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחֲשִׁים.
50. לְאֵיזֶה אֹמֶר אַחֲרֵי זֶה (הַקּוּרְאָן) יַאֲמִינוּ?

78

סוּרַת אַנְ-נָבַּא'

הָאֵרוּעַ הֶעָצוּם

סורה זו נקראת «אַנְ-נָבַּא'», הָאֵרוּעַ הֶעָצוּם». הארוע העצום הוא שאנשי מכה שאלו זה את זה מה הוא «הקוראן» המודיע על יום הדין אשר הם לא האמינו בבואו.

הורדה במכה אחרי סורת אל-מעארג' 70, ופסוקיה ארבעים וחמישה. קיבלה את שמה «הָאֵרוּעַ הֶעָצוּם» מפסוק שניים.

סוּרַת אַנְ-נָבַּא' 78

חלק 30

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. אודוֹת מַה הֵם (הַכּוֹפְרִים) מִתְוַכְּחִים?
2. אודוֹת הָאֵרוּעַ הֶעָצוּם,[1]
3. אֲשֶׁר אוֹדוֹתָיו הֵם רָבִים.
4. לֹא וָלֹא! מַהֵר יִוָּדַע לָהֶם.
5. וְשׁוּב, לֹא וָלֹא! עוֹד יִוָּדַע לָהֶם.
6. הַאִם לֹא עָשִׂינוּ אֶת הָאָרֶץ מְקוֹם מְנוּחָה?
7. וְאֶת הֶהָרִים כִּיתֵדוֹת?[2]
8. וּבָרָאנוּ אֶתְכֶם זוּגוֹת (זָכָר וּנְקֵבָה),[3]
9. וְעָשִׂינוּ אֶת שְׁנַתְכֶם לִמְנוּחָה,[4]
10. וְעָשִׂינוּ אֶת הַלַּיְלָה כִּלְבוּשׁ הַמְּכַסֶּה אֶתְכֶם,
11. וְעָשִׂינוּ אֶת הַיּוֹם לְמִחְיָה,
12. וּבָנִינוּ מֵעֲלֵיכֶם שִׁבְעָה (רְקִיעִים) מוּצָקִים,[5]
13. וְיָצַרְנוּ (בָּהֶם) מְנוֹרָה נוֹצֶצֶת (הַשֶּׁמֶשׁ).
14. וְהוֹרַדְנוּ מִן הָעֲנָנִים מַיִם בְּשֶׁפַע,[6]
15. לְהַצְמִיחַ בָּהֶם תְּבוּאוֹת וְכָל סוּגֵי צְמָחִים,
16. וְגַנּוֹת צְפוּפוֹת.[7]

---

1. הארוע העצום: הקוראן המפואר שהודיע להם על בואו של יום הדין אשר אנשי מכה לא האמינו בשניהם.
2. ר' סורת אנ-נחל 16: 15.
3. ר' סורת אנ-נסאי 4: 1; סורת אל-אעראף 7: 119; סורת אר-רום 30: 31; וסורת אז-זומר 39: 6.
4. ר' סורת אל-פורקאן 35: 47.
5. ר' סורת אש-שמס 91: 5.
6. ר' סורת אנ-נור 24: 43; וסורת אר-רום 30: 48.
7. ר' סורת אר-רעד 13: 4.

17. אָכֵן, יוֹם גְּזַר הַדִּין הוּא הַמּוֹעֵד,
18. הוּא יוֹם אֲשֶׁר בּוֹ יִתָּקַע בַּשּׁוֹפָר, וְתָבוֹאוּ בִּקְבוּצוֹת,[1]
19. וְלַשָּׁמַיִם יִפָּתְחוּ שְׁעָרִים רַבִּים,
20. וְהֶהָרִים יֻפְצְצוּ וְיִהְיוּ כְּמִקְסַם שָׁוְא.[2]
21. גֵּיהִנֹּם תִּהְיֶה מַאֲרָב,
22. אֵלֶיהָ יָשׁוּבוּ הַכּוֹפְרִים,
23. שָׁם יִשָּׁאֲרוּ לְדוֹרוֹת רַבִּים,
24. לֹא יִטְעֲמוּ בָּהּ קְרִירוּת וְלֹא מַשְׁקֶה צָחוּחַ,
25. אֶלָּא מַיִם רוֹתְחִים וְלֵחָה,[3]
26. כְּתַגְמוּל מַתְאִים לָהֶם.
27. מִשּׁוּם שֶׁהֵם לֹא הֶאֱמִינוּ בְּיוֹם הַדִּין,
28. וְכַחֵשׁ כִּחֲשׁוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ,
29. וְאוּלָם אֲנַחְנוּ רָשַׁמְנוּ כָּל דָּבָר בְּפִנְקַס מַעֲשֵׂיהֶם.
30. טַעֲמוּ מֵעֹנֶשׁ זֶה וַאֲנַחְנוּ נוֹסִיף לָכֶם עוֹד עֳנָשִׁים.[4]

קֶטַע 2

31. אוּלָם לַיְּרֵאִים יֵשׁ זְכִיָּה,
32. גַּנִּים וְכַרְמֵי עֲנָבִים,
33. וּבְנוֹת זוּג צְעִירוֹת חֲטוּבוֹת שָׁדַיִם,[5]
34. וּגְבִיעִים מְלֵאִים מַשְׁקֶה טָעִים,
35. וְשָׁם לֹא יִשְׁמְעוּ דִּבְרֵי הֶבֶל וָרִיק.
36. זֶה הַגְּמוּל מֵרִבּוֹנְךָ, וּמַתָּת לְפִי מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים,
37. מֵרִבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וַאֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם, הָרַחְמָן, שֶׁאֵין לְדַבֵּר אֵלָיו אֶלָּא בִּרְשׁוּתוֹ.[6]

---

1. ר' סורת אנ-נמל 27 : 87.
2. ר' סורת אנ-נמל 27 : 88 ; סורת טא. הא 20 : 105 – 107 ; וסורת אל-קארעה 101 : 5.
3. ר' סורת «צ» 38 : 57.
4. ר' סורת «צ» 38 : 58.
5. ר' סורת אד-דוח'אן 44 : 54 ; סורת אט-טור 52 : 20 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 35 - 37.
6. ר' סורת אל-בקרה 2 : 255 ; וסורת הוד 11 : 105.

38. בְּיוֹם אֲשֶׁר יָקוּמוּ הָרוּחַ (גִ'בְּרִיל)[1] וְהַמַּלְאָכִים שׁוּרוֹת שׁוּרוֹת. אַף אֶחָד לֹא יוּכַל לְדַבֵּר זוּלַת מִי שֶׁיַּרְשֶׁה לוֹ הָרַחְמָן,[2] וַאֲשֶׁר יְדַבֵּר אֶת הָאֱמֶת,

39. וְזֶה יִהְיֶה יוֹם הַצֶּדֶק, וְכָל מִי שֶׁיִּרְצֶה לָשׁוּב אֶל רִבּוֹנוֹ יִמְצָא לוֹ שְׁבִיל.

40. בָּזֹאת הִזְהַרְנוּ אֶתְכֶם מִפְּנֵי עֹנֶשׁ קָרוֹב, יוֹם אֲשֶׁר בּוֹ יִרְאֶה הָאָדָם אֶת כָּל מַה שֶּׁעָשָׂה (בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה), אָז הַכּוֹפֵר יֹאמַר (בְּיָגוֹן), הַלְוַאי וְנִשְׁאַרְתִּי עָפָר.

---

1. ר' סורת אש-שועראי 26 : 193 - 194.
2. ר' סורת הוד 11 : 105.

79
סוּרַת אַנְ-נָאזִעָאת
מַלְאֲכֵי הַמָּוֶת

סורה זו נקראת «אַנְ-נָאזִעָאת, מַלְאֲכֵי הַמָּוֶת», משום שאללה נשבע בהם ובמלאכים המפרידים (נשמות המאמינים) בעדינות.

הביטוי הזה אינו נזכר במקום אחר בקוראן.

הורדה במכה אחרי סורת אנ-נבא׳ 78, ופסוקיה ארבעים וששה. קיבלה את שמה «מַלְאֲכֵי הַמָּוֶת» מפסוק אחד.

סוּרַת אַנְ-נָאזִעָאת 79

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קֶטַע 1

1. אֶשָּׁבַע בַּמַּלְאָכִים הַמּוֹשְׁכִים נִשְׁמוֹת הַכּוֹפְרִים בְּאוֹן,
2. וּבַמַּפְרִידִים (נִשְׁמוֹת הַמַּאֲמִינִים) בַּעֲדִינוּת,
3. וּבַמַּלְאָכִים הַמְּחִישִׁים לָרֶדֶת מִן הַשָּׁמַיִם אֶל הָאָרֶץ,
4. הַמְּמַהֲרִים לְמַלֵּא פְּקֻדּוֹת רִבּוֹנָם,
5. וְהַמְכַוְּנִים אֶת הָעִנְיָנִים.
6. בְּיוֹם אֲשֶׁר תִּרְעַד הָאֲדָמָה,[1]
7. וְעוֹד רְעִידָה אַחֲרֶיהָ.
8. לְבָבוֹת (הַכּוֹפְרִים) בַּיּוֹם הַהוּא רוֹטְטִים,
9. וּמַבְּטֵיהֶם מֻשְׁפָּלִים.
10. (הַכּוֹפְרִים) יֹאמְרוּ, הַאִם שָׁבִים אֲנַחְנוּ לַחַיִּים כַּאֲשֶׁר הָיִינוּ?
11. הַאִם אַחֲרֵי שֶׁהָיִינוּ עֲצָמוֹת נִרְקָבוֹת?
12. וְהוֹסִיפוּ (בְּיָגוֹן), זוֹ חֲזָרָה לָאֲבַדּוֹן.
13. וְאוּלָם צְוָחָה אַחַת הִיא,[2]
14. וְהִנֵּה הֵם עֵרִים עַל פְּנֵי הָאָרֶץ.[3]
15. הַאִם בָּא אֵלֶיךָ סִפּוּרוֹ שֶׁל מוּסָא?
16. כַּאֲשֶׁר קָרָא אֵלָיו רִבּוֹנוֹ בָּעֵמֶק הַמְּקֻדָּשׁ טֻוָא,[4]
17. לֵךְ אֶל פַּרְעֹה כִּי הוּא פָּרַק עֹל שָׁמַיִם.
18. וֶאֱמֹר לוֹ, הַאִם אַתָּה מוּכָן לְהִזְדַּכֵּךְ?
19. וְאַדְרִיכְךָ אוֹתְךָ אֶל רִבּוֹנְךָ וְתִירָא אוֹתוֹ.

---

1. ר' סורת אל-חאקה 69 : 14 ; סורת אל-מוזמל 73 : 14 ; וסורת אל-פג'ר 89 : 21.
2. ר' סורת אנ-נחל 16 : 77 ; סורת אל-אסראי' 17 : 52 ; וסורת אל-קמר 54 : 50.
3. ר' סורת אבראהים 14 : 21, ופ' 48 ; סורת אל-כהף 18 : 47 ; וסורת טא. הא 20 : 105.
4. ר' סורת טא. הא 20 : 12.

20. אָז הֶרְאָה לוֹ (מוּסָא) אֶת הָאוֹת הַגָּדוֹל,[1]

21. אַךְ הוּא כִּחֵשׁ וְהִמְרָה.

22. וּמִהֵר לִפְנוֹת עֹרֶף,

23. הוּא אָסַף אֶת בְּנֵי עַמּוֹ, וְהִכְרִיז,

24. בְּאוֹמְרוֹ לָהֶם, אֲנִי רִבּוֹנְכֶם הָעֶלְיוֹן![2]

25. אָז הִכָּה אוֹתוֹ אַלְלָה בְּעֹנֶשׁ קָשֶׁה בָּעוֹלָם הַזֶּה וּבָעֳנָשִׁים כְּבֵדִים בָּעוֹלָם הַבָּא,[3]

26. וּבַזֶּה מָשָׁל וּמוּסָר לַיִּרְאִים.

קֶטַע 2

27. הַאִם קָשִׁים אַתֶּם לִבְרִיאָה מֵחָדָשׁ יוֹתֵר מִן הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר אַלְלָה בָּנָה?![4]

28. וְאֶת רְקִיעֵיהֶם רוֹמֵם וְאִזֵּן!

29. אֶת לֵילָם הֶחְשִׁיךְ וְאֶת יוֹמָם הֵאִיר!

30. וְאַחֲרֵי כֵן שָׁטַח אֶת הָאָרֶץ,

31. הוֹצִיא מִתּוֹכָהּ מֵימֶיהָ וּמִרְעֶיהָ!

32. וְאֶת הֶהָרִים הוּא יִצֵּב,

33. לַהֲנָאַתְכֶם וַהֲנָאַת מִקְנֵיכֶם.

34. כַּאֲשֶׁר יָבוֹא הָאָסוֹן הַכָּבֵד (יוֹם הַדִּין),[5]

35. יוֹם בּוֹ יִזָּכֵר הָאָדָם אֶת אֲשֶׁר עָמַל,[6]

36. וְנִגְלְתָה שְׁאוֹל לְכָל אֲשֶׁר יִרְאֶה.

37. וְאָז מִי שֶׁפָּרַק עֹל שָׁמַיִם,

38. וּבָחַר בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה,

39. הִנֵּה שְׁאוֹל הִיא הַמָּעוֹן.

40. וְאוּלָם לְמִי אֲשֶׁר יָרֵא לַעֲמֹד בִּפְנֵי רִבּוֹנוֹ לַדִּין, וּמָנַע מִנַּפְשׁוֹ אֶת תַּאֲווֹתֶיהָ,

41. גַּן עֵדֶן יִהְיֶה הַמָּעוֹן.

---

1. רבים מבין מפרשי הקוראן גורסים שמוסא הראה לו את המטה אשר נהפך לנחש.
2. ר' סורת אל-קצצ 28 : 38.
3. ר' סורת הוד 11 : 99 ; וסורת אל-קצצ 28 : 41.
4. ר' סורת יא. סין 36 : 81 ; וסורת ע'אפר 40 : 57.
5. ר' סורת אל-קמר 54 : 46.
6. ר' סורת אל-פג'ר 89 : 23.

42. יִשְׁאֲלוּךָ עַל שְׁעַת הַדִּין, מָתַי עֵת בּוֹאָהּ?
43. מָה אַתָּה יוֹדֵעַ עָלֶיהָ?
44. רַק רִבּוֹנְךָ יוֹדֵעַ אֶת מוֹעֲדָהּ.[1]
45. וְאַתָּה רַק מַזְהִיר אֶת הַיָּרֵא מִפָּנֶיהָ.
46. בְּיוֹם אֲשֶׁר יִרְאוּהָ, יַחְשְׁבוּ כְּאִלּוּ נִשְׁאֲרוּ בַּחַיִּים רַק עֶרֶב אוֹ בֹּקֶר.

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 187.

80

סוּרַת עַבָּסָ

קִמֵּט אֶת מִצְחוֹ

סורה זו נקראת «עַבָּסָ, קִמֵּט אֶת מִצְחוֹ», משום שהיא פותחת בפועל זה אשר אללה תאר בו את התנהגות נביאו כאשר בא אליו עבד-אללה אבן אם מכתום, האיש העוור, ושאל אותו להדריך אותו בזמן שהנביא היה עסוק עם נכבדי קוריש קורא אותם אל האסלאם. הנביא לא אהב מה שעשה אבן אם מכתום וקמט את מצחו ופנה לו את גבו. אללה לא אשר את התנהגות הנביא, לכן הטיף לו שלא לעשות מה שעשה פעם אחרת.

הורדה במכה אחרי סורת אנ-נג'ם 53, ופסוקיה ארבעים ושניים. קיבלה את שמה «קִמֵּט אֶת מִצְחוֹ» מפסוק אחד.

סוּרַת עַבָּסָ 80

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. קָמֵט אֶת מִצְחוֹ וּפָנָה עֹרֶף,
2. בְּבוֹא אֵלָיו הָעִוֵּר,[1]
3. וּמִי יוֹדֵעַ, אוּלַי יִזְדַּכֵּךְ?
4. אוֹ לְהִזָּכֵר, וְהַזִּכָּרוֹן יוֹעִיל לוֹ.[2]
5. וְאוּלָם אֶת אֲשֶׁר הִתְעַשֵּׁר,
6. אַתָּה מִתְפַּנֶּה לוֹ.
7. וְאֵין אַתָּה אַחְרָאִי אִם לֹא יִזְדַּכֵּךְ.
8. וְאוּלָם זֶה אֲשֶׁר מְהֵר לָבוֹא אֵלֶיךָ,
9. וְהוּא יִירָא אֶת אַלְלָה,
10. אֵינְךָ שָׂם לֵב אֵלָיו.
11. לֹא וָלֹא! זֶהוּ (הַקּוּרְאָן) אוֹת הַזְכָּרָה,
12. כָּל הָרוֹצֶה יִזְכֹּר,
13. בַּמְגִלּוֹת נִכְבָּדוֹת,
14. נַעֲלוֹת וּמְטֹהָרוֹת (שֶׁל הַקּוּרְאָן),
15. בִּידֵי סוֹפְרִים (מַלְאָכִים),
16. נִכְבָּדִים וִישָׁרִים.
17. אֲבַדּוֹן לָאָדָם! כַּמָּה שֶׁהוּא כּוֹפֵר!
18. מִמַּה בָּרָא אוֹתוֹ אַלְלָה?
19. בָּרָא אוֹתוֹ מִטִּפַּת זֶרַע לְפִי תָּכְנִית וּמִדָּה,

---

1. האיש העוור הוא עבד-אללה אבן אם מכתום שבא אל הנביא ללמדו קוראן ואסלאם, ובשל עוורונו לא ראה שהנביא היה עסוק בהטפה לנכבדי קוריש. הנביא לא מצא לנכון להתפנות אליו, והחליט להמשיך להטיף לנכבדי קוריש בתקוה להביאם אל האסלאם. הפסוקים האלה נועדו להזכיר לנביא ולמוסלמים על חשיבותו של כל בן אדם על אף מעמדו החברתי. אחרי המקרה הזה היה הנביא מוחמד נוהג בכבוד רב באותו עוור, באמרו: «ברוך הבא, אתה האיש אשר בגללו הוכיח אותי ריבוני». ופעם כשהנביא נסע מן אל-מדינה לזמן ארוך מנה אותו למושל של אל-מדינה.
2. בארבעת הפסוקים האלה, אללה מדגיש את חשיבותו של האדם על אף מעמדו החברתי. ר׳ סורת אל-כהף 18: 28.

20. וְהֶרְאָה לוֹ אֶת שְׁבִיל הַטּוֹב וְהָרַע,[1]
21. אַחַר הֱמִיתוֹ וְקָבַר אוֹתוֹ,
22. וְשׁוּב יְקִימֵהוּ (אַלְלָה) לִתְחִיָּה אִם יִרְצֶה.[2]
23. וְאוּלָם הָאָדָם אֵינוֹ מִתְנַהֵג לְפִי מִצְוַת רִבּוֹנוֹ.
24. שֶׁיִּתְבּוֹנֵן הָאָדָם אֶל מַאֲכָלוֹ.
25. אֲנַחְנוּ מוֹרִידִים מַיִם מִן הַשָּׁמַיִם בְּשֶׁטֶף,
26. אַחֲרֵי כֵן בָּקוֹעַ נִבְקַע אֶת הָאָרֶץ,
27. וְנַצְמִיחַ בָּהּ גַּרְעִין,
28. וַעֲנָבִים וְתִלְתָּן,
29. וַעֲצֵי זֵיתִים וּדְקָלִים,
30. וְגַנִּים עֲבֻתִּים,
31. וּפְרִי וּמִרְעֶה,
32. לַהֲנָאַתְכֶם וְלַהֲנָאַת מִקְנֵיכֶם.
33. וְכַאֲשֶׁר יָבוֹא קוֹל הַשָּׁאוֹן,
34. יוֹם בּוֹ יִבְרַח הָאָדָם מֵאָחִיו,
35. וּמֵאִמּוֹ וּמֵאָבִיו,
36. וּמֵאִשְׁתּוֹ וּמִבָּנָיו,
37. אָז יִהְיֶה כָּל אֶחָד דּוֹאֵג לְהַצָּלַת נַפְשׁוֹ.
38. בַּיּוֹם הַהוּא פָּנִים מְאִירוֹת,
39. צוֹחֲקוֹת שְׂמֵחוֹת
40. וְיֵשׁ פָּנִים עֲלֵיהֶן אָבָק,
41. תְּכַסֶּה אוֹתָן אֲפֵלָה,
42. אֵלֶּה הֵם הַכּוֹפְרִים הַמֻּשְׁחָתִים.

---

1. ר׳ סורת אל-אנסאן 76 : 3.
2. ר׳ סורת אל-בקרה 2 : 259 ; וסורת אר-רום 30 : 20.

81

סוּרַת אַתְ-תַּכְּוִיר

הַאֲפָלַת הַשֶּׁמֶשׁ

סורה זו נקראת «אַתְ-תַּכְּוִיר, הַאֲפָלַת הַשֶּׁמֶשׁ» משום שפותחת בבטוי זה המתאר האפלת השמש ביום הדין.
הביטוי הזה לא מופיע בסורה אחרת.
הורדה במכה אחרי סורת אל-מסד 111, ופסוקיה עשרים ותשעה. קיבלה את שמה «הַאֲפָלַת הַשֶּׁמֶשׁ» מפסוק אחד.

סוּרַת אַתְּ-תַכְּוִיר 81

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. כַּאֲשֶׁר הַשֶּׁמֶשׁ תְּקֻפַּל וְתָאֳפַל,
2. וְכַאֲשֶׁר יִשְּׁרוּ הַכּוֹכָבִים,[1]
3. וְהֶהָרִים נַעֲשׂוּ לְאָבָק,
4. וְכַאֲשֶׁר תִּנָּטַשְׁנָה הַנָּאקוֹת בַּחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי לַהֵרָיוֹן,[2]
5. וְתֵאָסַפְנָה חַיּוֹת הַבָּר (יָמוּתוּ),[3]
6. וְיַעֲלוּ מֵי הַיַּמִּים בָּאֵשׁ,[4]
7. וְהַנְּפָשׁוֹת לַסּוּגִים תְּחֻלַּקְנָה (הַמַּאֲמִין עִם הַמַּאֲמִין וְהַכּוֹפֵר עִם הַכּוֹפֵר),[5]
8. וְכַאֲשֶׁר הַיַּלְדָּה שֶׁנִּקְבְּרָה בַּחַיִּים תִּשָּׁאֵל,
9. בְּאֵיזֶה חֵטְא הוּמְתָה?[6]
10. וְכַאֲשֶׁר הַמְּגִלּוֹת תִּפָּרַשְׂנָה,
11. וְכַאֲשֶׁר הַשָּׁמַיִם יֵחָשְׂפוּ,
12. וְכַאֲשֶׁר הַשְּׁאוֹל תֻּדְלַק,
13. וְגַן עֵדֶן יְקֹרַב (לַמַּאֲמִינִים),
14. אָז תֵּדַע כָּל נֶפֶשׁ אֶת אֲשֶׁר הֵבִיאָה אִתָּהּ.[7]
15. אָכֵן אֶשָּׁבַע בַּכּוֹכָבִים הַנֶּחְבָּאִים,
16. הַנָּעִים וּמִסְתַּתְּרִים,
17. וּבַלַּיְלָה כְּשֶׁהוּא מַחְשִׁיךְ,

---

1. ר' סורת אל-אנפטאר 82 : 2.
2. הנאקות בחודש העשירי בהריון נזכרות כאן, בגלל חשיבותן הגדולה לבעליהן. אללה מודיע לנו כי ביום הדין, בן אדם יהייה מוכן לותר על כל מה שהוא חשוב ויקר לו כדי להציל את עצמו.
3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 38.
4. ר' סורת אט-טור 52 : 9.
5. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 22 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 7 - 10.
6. רמז למנהג בין אחדים מהשבטים הערביים בתקופה שקדמה לאיסלאם להמית ילדות קטנות בעתות מצוקה ורעב. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 137 ; וסורת אנ-נחל 16 : 58 - 59.
7. ר' סורת אאל עמראן 3 : 30 ; וסורת אל-קיאמה 73 : 13.

18. וּבַבֹּקֶר בְּעֵת יָאִיר,[1]
19. כִּי הוּא (הַקּוּרְאָן) דָּבָר (שֶׁנִּמְסַר לַנָּבִיא מוּחַמַּד) עַל יְדֵי שָׁלִיחַ נִכְבָּד (מַלְאַךְ ג'בְּרִיל),
20. בַּעַל כּוֹחַ מְכֻבָּד[2] אֵצֶל רִבּוֹן כֵּס הַמַּלְכוּת,
21. (הַמַּלְאָכִים) יִשְׁמְעוּ לְקוֹלוֹ, וְהוּא נֶאֱמָן.
22. אֵין הָאִישׁ שֶׁלָּכֶם (מוּחַמַּד) מְשֻׁגָּע,
23. וּכְבָר רָאָהוּ (הַמַּלְאָךְ גַּבְרִיאֵל בְּצוּרָתוֹ הַמַּלְאָכִית הָאֲמִתִּית בְּפַעַם אַחֶרֶת), בָּאֹפֶק הַבָּהִיר,[3]
24. וְלֹא צַר עַיִן מְלַגְּלוֹת לָכֶם אֶת הַהִתְגַּלּוּת שֶׁהוּא מְקַבֵּל מִשָּׁמַיִם.
25. וְאֵין הוּא (הַקּוּרְאָן) דִּבְרֵי שָׂטָן אָרוּר.
26. לְאָן אֵפוֹא אַתֶּם הוֹלְכִים?
27. אֵין הוּא (הַקּוּרְאָן) אֶלָּא הַזְהָרָה לִבְנֵי אָדָם,
28. אֶל אֵלֶּה מִכֶּם הָרוֹצִים לְהַיְשִׁיר דַּרְכָּם (לְפִי הַדְרָכַת אַלְלָה).
29. וְאוּלָם לֹא תִּרְצוּ אֶלָּא אִם יִרְצֶה אַלְלָה רִבּוֹן הָעוֹלָמִים.[4]

---

1. ר' סורת אל-ליל 92 : 1 - 2 ; סורת אצ'-צ'וחא 93 : 1 - 2 ; וסורת אל-אנעאם 6 : 96.
2. ר' סורת אנ-נג'ם 53 : 5 - 6.
3. ר' סורת אנ-נג'ם 53 : 6 - 10.
4. ר' סורת אל-אנסאן 76 : 30 ; וסורת את-תכויר 81 : 29.

82

סוּרַת אַלְ-אֶנְפִטָאר

הַהִבָּקְעוּת שֶׁל הַשָּׁמַיִם

סורה זו נקראת «אַלְ-אֶנְפִטָאר, הַהִבָּקְעוּת שֶׁל הַשָּׁמַיִם» משום פתיחתה בבטוי זה המתאר הבקעות השמים ביום הדין.

הורדה במכה אחרי סורת אנ-נאזעאת 79, ופסוקיה תשעה-עשר. קיבלה את שמה «הַהִבָּקְעוּת שֶׁל הַשָּׁמַיִם» מפסוק אחד.

סוּרַת אַלְ-אֶנְפִטָאר 82

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. כַּאֲשֶׁר הַשָּׁמַיִם יִתְבַּקְעוּ,[1]
2. וְכַאֲשֶׁר הַכּוֹכָבִים יְפֻזְּרוּ,
3. וְכַאֲשֶׁר הַיַּמִּים יִתְפָּרְצוּ,
4. וְכַאֲשֶׁר הַקְּבָרִים יֵהָפְכוּ,
5. אָז תֵּדַע כָּל נֶפֶשׁ אֶת אֲשֶׁר הִקְדִּימָה (מִן הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים וְהָרָעִים) וּמָה אִחֲרָה.
6. הוֹי בֶּן אָדָם! מַה הִתְעָה אוֹתְךָ בְּנוֹגֵעַ לְרִבּוֹנְךָ הַנָּדִיב,
7. אֲשֶׁר בָּרָא אוֹתְךָ וְיָצַר אוֹתְךָ לְפִי מִדָּה,
8. וּבְכָל צוּרָה אֲשֶׁר רָצָה הִרְכִּיבְךָ.
9. לֹא וָלֹא! אַתֶּם תְּכַחֲשׁוּ בְּיוֹם הַדִּין,
10. וְאָמְנָם שׁוֹמְרִים מֻפְקָדִים עֲלֵיכֶם,
11. נִכְבָּדִים כּוֹתְבִים,
12. וְהֵם יוֹדְעִים אֶת אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ.
13. אָכֵן הַיְּשָׁרִים בַּנְּעִימוֹת (בְּגַן עֵדֶן),
14. וְאוּלָם הַכּוֹפְרִים בַּגֵּיהִנֹּם,
15. יִצָּלוּ בָּהּ בְּיוֹם הַדִּין,
16. וְהֵם אֵינָם נֶעְדָּרִים מִן הָעֹנֶשׁ.
17. וּמִנַּיִן לְךָ לָדַעַת אֶת עָצְמַת יוֹם הַדִּין?
18. וְשׁוּב מִנַּיִן לְךָ לָדַעַת אֶת עָצְמַת יוֹם הַדִּין?
19. זֶהוּ הַיּוֹם בּוֹ לֹא תִּהְיֶה לְנֶפֶשׁ אַחַת כָּל הַשְׁפָּעָה שֶׁהִיא לְטוֹבַת נֶפֶשׁ אַחֶרֶת, וְהַהַחְלָטָה תִּהְיֶה אוֹתוֹ יוֹם לְאַלְלָה.[2]

---

1. ר׳ סורת אל-מוזמל 73 : 18.
2. ר׳ סורת אל-פאתחה 1 : 4; סורת אל-פורקאן 25 : 16; וסורת ע׳אפר 40 : 16.

83

סוּרַת אַלְ-מוּטָפֶפִין

הַמַּחְסִירִים בַּמִּשְׁקָל וּבַמִּדָּה

סורה זו נקראת «אַלְ-מוּטָפֶפִין, הַמַּחְסִירִים בַּמִּשְׁקָל וּבַמִּדָּה» משום היא פותחת באיום מן אללה בעונש קשה לאלה שמחסרים במשקל.
הביטוי «אַלְ-מוּטָפֶפִין» לא נזכר בסורה אחרת.
הורדה במכה אחרי סורת אל-ענכבות 29, ופסוקיה שלושים ותשעה. קיבלה את שמה «הַמַּחְסִירִים בַּמִּשְׁקָל וּבַמִּדָּה» מפסוק אחד.

סוּרַת אַלְ-מוּטַפְּפִין 83

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. אוֹי לַמַּחְסִירִים בַּמִּשְׁקָל וּבַמִּדָּה,
2. הַנּוֹטְלִים לְעַצְמָם בִּקְנוֹתָם מֵאֲחֵרִים מִדָּה מְלֵאָה,
3. וְאוּלָם בְּמוֹכְרָם לָהֶם, יַחְסִירוּ בַּמִּשְׁקָל וּבַמִּדָּה,[1]
4. הַאִם לֹא יַחְשְׁבוּ כִּי יָקוּמוּ לִתְחִיָּה,
5. לְיוֹם עָצוּם (יוֹם הַדִּין),
6. יוֹם יַעַמְדוּ בְּנֵי הָאָדָם לִפְנֵי רִבּוֹן הָעוֹלָמִים?
7. לֹא וָלֹא! אוּלָם פִּנְקַס הָרִשּׁוּם שֶׁל הָרְשָׁעִים הוּא בְּ«סִגִּ'ין»,[2]
8. הֲתֵדַע מַהוּ «סִגִּ'ין»?
9. זֶהוּ פִּנְקַס רִשּׁוּם מֻשְׁלָם.
10. אוֹי בַּיּוֹם הַהוּא לַמַּכְחִישִׁים,
11. אֲשֶׁר יְכַחֲשׁוּ בְּיוֹם הַדִּין,
12. וְאֵין כּוֹפֵר בּוֹ אֶלָּא עוֹשֵׁק וּפוֹשֵׁעַ.
13. אֲשֶׁר בְּהִקָּרֵא לְפָנָיו אוֹתוֹתֵינוּ, יֹאמַר, אַגָּדוֹת הָרִאשׁוֹנִים.
14. לֹא וָלֹא! מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים שֶׁצָּבְרוּ הֶעֱכִירוּ אֶת לִבּוֹתֵיהֶם.
15. לֹא וָלֹא! בַּיּוֹם הַהוּא יִמָּנְעוּ (הַכּוֹפְרִים) מֵ(רְאוֹת) רִבּוֹנָם,
16. וּבַגֵּיהִנֹּם יִצָּלוּ.
17. אָז יֵאָמֵר לָהֶם, זֶהוּ הָעֹנֶשׁ שֶׁבּוֹ כְּפַרְתֶּם.
18. לֹא וָלֹא! אָכֵן פִּנְקַס הָרִשּׁוּם שֶׁל הַיְּשָׁרִים הוּא בְּ«עִלְיוֹן»,
19. הֲתֵדַע מַהוּ «עִלְיוֹן»?
20. זֶהוּ פִּנְקַס רִשּׁוּם מֻשְׁלָם,
21. רַק הַמְּקֹרָבִים (מִבֵּין הַמַּלְאָכִים) יִרְאוּהוּ.
22. אָכֵן הַיְּשָׁרִים בְּתוֹךְ נְעִימוֹת,

---

1. ר׳ סורת אל-אנעאם 6 : 152 ; סורת אל-אסראי׳ 17 : 35 ; וסורת אר-רחמאן 55 : 9.
2. ר׳ סורת אל-פורקאן 25 : 13.

23. עַל הַכֵּרְסוֹת יוֹשְׁבִים וּמַבִּיטִים (לִרְאוֹת אֶת רִבּוֹנָם),
24. תַּכִּיר בִּפְנֵיהֶם זֹהַר הַנְּעִימוֹת,
25. וְהֵם יֻשְׁקוּ יַיִן צָלוּל מְשֻׁמָּר וְחָתוּם,
26. בְּחוֹתָם מוּשְׁק. וּלְזֶה יִשְׁתּוֹקְקוּ הַמִּשְׁתּוֹקְקִים.
27. אֲשֶׁר נִמְהַל בְּמֵי «תַּסְנִים»,[1]
28. מַעְיָן יִשְׁתּוּ מִמֶּנּוּ הַמְקֹרָבִים (לְאַלְלָה).
29. אָכֵן אֵלֶּה אֲשֶׁר פָּשְׁעוּ הָיוּ צוֹחֲקִים עַל הַמַּאֲמִינִים,
30. וּבְעוֹבְרָם עַל פְּנֵיהֶם הָיוּ רוֹמְזִים אִישׁ לְרֵעֵהוּ,
31. וְהֵם הָיוּ מִתְלוֹצְצִים עֲלֵיהֶם בְּחוֹזְרָם לְבָתֵּיהֶם,
32. וּבִרְאוֹתָם אָמְרוּ, אֵלֶּה הֵם הַתּוֹעִים.
33. וְאוּלָם הֵם לֹא נִשְׁלְחוּ לַשּׁוֹמְרִים עֲלֵיהֶם.[2]
34. וְאָמְנָם הַיּוֹם יִצְחֲקוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ עַל הַכּוֹפְרִים.
35. מֵעַל הַכֵּרְסוֹת הֵם מַבִּיטִים,
36. לִרְאוֹת הַאִם שֻׁלַּם לַכּוֹפְרִים כַּאֲשֶׁר הָיוּ עוֹשִׂים?

---

1. משקה עדנים; מי גן עדן.
2. ר' סורת אל-מואמנון 23: 108 - 111.

84

סוּרַת אַלְ-אִנְשְׁקָאק
קְרִיעַת הָרָקִיעַ

סורה זו נקראת «אַלְ-אִנְשְׁקָאק, קְרִיעַת הָרָקִיעַ» משום שהיא פותחת בבטוי «כַּאֲשֶׁר יִקָּרְעוּ הַשָּׁמַיִם» ביום הדין. באותו יום האדם יקבל את פנקס רישומו מן אללה על כל מה שעשה בחיי העולם הזה. הורדה במכה אחרי סורת אל-אנפטאר 82, ופסוקיה עשרים וחמשה. קיבלה את שמה «קְרִיעַת הָרָקִיעַ» מפסוק אחד.

סוּרַת אַלְ-אִנְשְׁקָאק 84

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. כַּאֲשֶׁר יִקָּרְעוּ הַשָּׁמַיִם (בְּיוֹם הַדִּין),
2. וּלְרִבּוֹנָם יְצַיְּתוּ כְּפִי שֶׁצֻּוּוּ לַעֲשׂוֹת,
3. וְהָאָרֶץ תְּשֻׁטַּח,
4. וְתוֹצִיא אֶת אֲשֶׁר בְּקִרְבָּהּ וְתִתְרוֹקֵן,
5. וּלְרִבּוֹנָהּ תְּצַיֵּת כְּפִי שֶׁצֻּוְּתָה לַעֲשׂוֹת.
6. הוֹי בֶּן הָאָדָם! אַתָּה עוֹבֵד קָשֶׁה לְהַגִּיעַ אֶל רִבּוֹנְךָ, וְאָמְנָם תִּפְגֹּשׁ אוֹתוֹ (בְּיוֹם הַדִּין).
7. כָּל אָדָם אֲשֶׁר יִמָּסֵר לוֹ פִּנְקַס רִשּׁוּם מַעֲשָׂיו בְּיַד יְמִינוֹ,
8. יְחֻשְּׁבוּ עִמּוֹ חֶשְׁבּוֹן קַל,
9. וְיַחְזֹר אֶל בְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ שָׂמֵחַ.
10. וְכָל אָדָם אֲשֶׁר יִמָּסֵר לוֹ פִּנְקַס רִשּׁוּם מַעֲשָׂיו מֵאֲחוֹרֵי גַּבּוֹ,
11. יִקְרָא (בְּיָגוֹן), טוֹב מוֹתִי מֵחַיַּי,
12. וּבְאֵשׁ גֵּיהִנֹּם יִצָּלֶה,
13. כִּי (בִּהְיוֹתוֹ בַּחַיִּים) הוּא הָיָה שָׂמֵחַ בְּבֵיתוֹ,
14. וְהָיָה בָּטוּחַ שֶׁהוּא לֹא יַחְזֹר אֶל רִבּוֹנוֹ לַחֶשְׁבּוֹן.
15. אוּלָם רִבּוֹנוֹ יָדַע הַכֹּל עָלָיו.
16. אֶשָּׁבַע בָּאוֹר בֵּין הָעַרְבַּיִם,
17. וּבַלַּיְלָה וּבְכָל אֲשֶׁר יַסְתִּיר (מִן הַיְּצוּר),
18. וּבַיָּרֵחַ הַמָּלֵא,
19. הֵן אַתֶּם תַּעַבְרוּ מִשָּׁלָב לְשָׁלָב,
20. אָז מַה לָּהֶם, לֹא יַאֲמִינוּ,
21. וּבְהִקָּרֵא הַקּוּרְאָן לִפְנֵיהֶם לֹא יִסְגְּדוּ?
22. אֲבָל אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ יְכַחֲשׁוּ.
23. אַךְ אַלְלָה יוֹדֵעַ הֵיטֵב מַה שֶּׁהֵם מַסְתִּירִים,
24. לָכֵן, בַּשֵּׂר לָהֶם עַל עֹנֶשׁ מַכְאִיב,
25. בִּלְעֲדֵי אֵלֶּה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וְעָשׂוּ הַטּוֹב אֲשֶׁר לָהֶם שָׂכָר בִּלְתִּי מֻגְבָּל.[1]

---

1. ר' סורת הוד 11: 108.

85

סוּרַת אַלְ-בּוּרוּג'

תַּחֲנוֹת הַשֶּׁמֶשׁ, הַיָּרֵחַ, וְהַכּוֹכָבִים

סורה זו נקראת «אַלְ-בּוּרוּג', תַּחֲנוֹת הַכּוֹכָבִים», משום שאללה נשבע בשמים בעלי התחנות שבהם השמש והירח והכוכבים עוברים.
הורדה במכה אחרי סורת אש-שמס 91, ופסוקיה עשרים ושניים. קיבלה את שמה « תַּחֲנוֹת הַכּוֹכָבִים» מפסוק אחד.

סוּרַת אַלְ-בּוּרוּג' 85

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. אֶשָּׁבַע בַּשָּׁמַיִם הַמְּלֵאִים תַּחֲנוֹת כּוֹכָבִים,[1]
2. וּבַיּוֹם הֶעָתִיד לָבוֹא (יוֹם הַדִּין),
3. וּבָעֵד יָעִיד (בְּיוֹם הַדִּין) בְּמָה שֶׁרָאָה,[2]
4. קְלָלָה עַל בַּעֲלֵי הַחֲפִירָה,[3]
5. אֲשֶׁר הִדְלִיקוּ אֵשׁ עִם הַרְבֵּה דֶּלֶק,
6. כַּאֲשֶׁר הֵם יָשְׁבוּ סְבִיבָהּ,
7. וְהֵם עֵדִים בַּאֲשֶׁר עָשׂוּ בַּמַּאֲמִינִים.
8. הֵם הִתְרַגְּזוּ עֲלֵיהֶם בִּגְלַל שֶׁהֶאֱמִינוּ בְּאַלְלָה הָעִזּוּז וְרַב-הַתְּהִלָּה,
9. אֲשֶׁר לוֹ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאַלְלָה עֵד בַּכֹּל.
10. לְאֵלֶּה אֲשֶׁר רָדְפוּ הַמַּאֲמִינִים וְהַמַּאֲמִינוֹת וְלֹא חָזְרוּ בָּהֶם בִּתְשׁוּבָה, לָהֶם נוֹעַד הָעֹנֶשׁ שֶׁל הַגֵּיהִנֹּם וְלָהֶם עֹנֶשׁ הַשְּׂרֵפָה.
11. אוּלָם לַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב מְיֹעָד גַּן עֵדֶן שֶׁמִּתַּחְתָּיו זוֹרְמִים הַנְּהָרוֹת. זֶה הוּא הָאֹשֶׁר הַכַּבִּיר.
12. תּוֹקֶף רִבּוֹנְךָ חָזָק.
13. הוּא אֲשֶׁר יִבְרָא (וְיָמִית), וְיָשִׁיב לַתְּחִיָּה (בְּיוֹם הַדִּין).
14. וְהוּא הַסּוֹלֵחַ וְהָאוֹהֵב,
15. רִבּוֹן כֵּס הַמַּלְכוּת וְהַמְּהֻלָּל.
16. וְהוּא יַעֲשֶׂה אֶת כָּל אֲשֶׁר יִרְצֶה.
17. הַאִם הִגִּיעַ אֵלֶיךָ סִפּוּר הַגְּדוּדִים?
18. (גְּדוּדֵי) פַּרְעֹה וְתָ'מוּד.

---

1. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 16 ; וסורת אל-פורקאן 25 : 61.
2. ר' סורת אנ-נסאי' 4 : 41 ; סורת אנ-נחל 16 : 89 ; וסורת אל-חג' 22 : 78.
3. בעלי החפירה : הם יוסף ד'ו נוואס, המלך היהודי בתימן, הוא ואנשיו רדפו את הנוצרים בני נג'ראן והוציאום להורג בשרפה בחפירה.

19. אַךְ הַכּוֹפְרִים מַמְשִׁיכִים לְהַכְחִישׁ.

20. אַךְ אַלְלָה מַקִּיף בָּהֶם.

21. זֶהוּ קוּרְאָן מְהֻלָּל,

22. שָׁמוּר בַּלּוּחַ הַשְּׁמֵימִי.

86

סוּרַת אַטְ-טָארִק
הַכּוֹכָב הַנּוֹצֵץ

סורה זו נקראת «אַטְ-טָארִק, הַכּוֹכָב הַנּוֹצֵץ» משום שאללה נשבע בו בפתיחת הסורה. המונח הזה לא נזכר בסורה אחרת.

הורדה במכה אחרי סורת אל-בלד 90, ופסוקיה שבעה-עשר. קיבלה את שמה «הַכּוֹכָב הַנּוֹצֵץ» מפסוק אחד.

סוּרַת אַטְ-טָארִק 86

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. אֶשָּׁבַע בַּשָּׁמַיִם וּבְאַטְ-טָארִק!
2. הֲתֵדַע מַהוּ אַטְ-טָארִק?
3. הוּא הַכּוֹכָב הַנּוֹצֵץ.
4. עַל כָּל נֶפֶשׁ יֵשׁ מַשְׁגִּיחַ.[1]
5. לָכֵן עַל הָאָדָם לִזְכֹּר מִמַּה שֶּׁנִּבְרָא.
6. נִבְרָא מִמַּיִם נִשְׁפָּכִים בָּרֶחֶם,
7. הַיּוֹצְאִים מִבֵּין הַחֲלָצַיִם וְעַצְמוֹת הֶחָזֶה.
8. וְ(אַלְלָה) יָכֹל לַהֲשִׁיבוֹ (הָאָדָם לַחַיִּים),[2]
9. בַּיּוֹם אֲשֶׁר יִבָּחֲנוּ הַנִּסְתָּרוֹת (יוֹם הַדִּין),
10. וְלֹא יִהְיֶה לוֹ (לָאָדָם) כֹּחַ וְלֹא עוֹזֵר.
11. אֶשָּׁבַע בַּשָּׁמַיִם וּבְגִשְׁמֵיהֶם הָעוֹבְרִים וְהַחוֹזְרִים,
12. וְהָאָרֶץ הַנִּבְקַעַת.
13. זֶהוּ (הַקּוּרְאָן) דִּבּוּר הַמַּכְרִיעַ בֵּין אֱמֶת וְהֶבֶל,
14. וְאֵין הוּא מַהֲתַלּוֹת.
15. אָכֵן הֵם (הַכּוֹפְרִים) חוֹרְשִׁים מְזִמּוֹת,
16. וַאֲנִי אֶזְמֹם מְזִמּוֹת.
17. תֵּן אַרְכָּה לַכּוֹפְרִים, הַאֲרֵךְ לָהֶם אֶת הַזְּמַן קְצָת.[3]

---

1. ר' סורת אר-רעד 13: 11.
2. ר' סורת אר-רום 30: 27.
3. ר' סורת לוקמאן 31: 24.

87

סוּרַת אַלְ-אַעְלָא
אַלְלָה הָעֶלְיוֹן

סורה זו נקראת «אַלְ-אַעְלָא, אַלְלָה הָעֶלְיוֹן» משום שפתחה בצוו מן אללה לאדם לשבח את רבונו העליון ביותר, אשר ברא את הבריות ותקן את בריאתן.
הורדה במכה אחרי סורת את-תכויר 81, ופסוקיה תשעה-עשר. קיבלה את שמה «אַלְלָה הָעֶלְיוֹן» מפסוק אחד.

סוּרַת אַלְ-אַעְלָא 87

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. שַׁבֵּחַ אֶת שֵׁם רִבּוֹנְךָ הָעֶלְיוֹן,
2. אֲשֶׁר בָּרָא וְהִשְׁלִים,
3. חָרַץ וְהִדְרִיךְ,[1]
4. וַאֲשֶׁר הוֹצִיא הָעֵשֶׂב הַיָּרֹק,
5. וְאַחַר עָשָׂהוּ קַשׁ יָבֵשׁ כֵּהֶה.
6. אֲנַחְנוּ נַקְרִיא אוֹתְךָ (מוּחַמַּד) וְלֹא תִּשְׁכַּח,
7. אֶלָּא מַה שֶּׁאַלְלָה יִרְצֶה, כִּי הוּא יוֹדֵעַ אֶת הַנִּגְלֶה וְהַנִּסְתָּר.
8. וְנַעֲשֶׂה לְךָ כָּל עִנְיָנֶיךָ קַלִּים.
9. הַזְהֵר אֵפוֹא כִּי הָאַזְהָרָה תּוֹעִיל,
10. רַק הַיָּרֵא יִזָּכֵר,
11. אַךְ הָאֻמְלָל מִכֹּל יִתְרַחֵק מִמֶּנָּה,
12. אֲשֶׁר יִצָּלֶה בָּאֵשׁ הַגְּדוֹלָה מִכֹּל,
13. שֶׁבָּהּ לֹא יָמוּת וְלֹא יִחְיֶה.[2]
14. הִנֵּה הִצְלִיחַ זֶה אֲשֶׁר יְטַהֵר אֶת נַפְשׁוֹ,
15. וְיִזְכֹּר אֶת שֵׁם רִבּוֹנוֹ וְיִתְפַּלֵּל.
16. וְאוּלָם אַתֶּם מַעֲדִיפִים אֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה,
17. אַךְ הָעוֹלָם הַבָּא טוֹב יוֹתֵר וְנִצְחִי.
18. כָּךְ רָשׁוּם בַּמְּגִלּוֹת הַקַּדְמוֹנִיּוֹת,
19. מְגִלּוֹת שֶׁל אֶבְרַאהִים וּמוּסָא.[3]

---

1. ר׳ סורת טא. הא 20 : 50.
2. ר׳ סורת אז-זוח׳רוף 43 : 77; וסורת פאטר 35 : 36.
3. ר׳ סורת אנ-נג׳ם 53 : 36 - 42.

88

סוּרַת אַלְ-עָ'אשֶׁיָה
יוֹם הַדִּין הָאוֹפֵף

סורה זו נקראת «אַלְ-עָ'אשֶׁיָה, יוֹם הַדִּין הָאוֹפֵף» את הבריות בפחד עצום, משום פתיחתה במונח זה.
המונח ,«עָ'אשֶׁיָה » נזכר בסורת יוסוף 12 : 107.
הורדה במכה אחרי סורת אד'-ד'אריאת 51, ופסוקיה עשרים וששה. קיבלה את שמה «יוֹם הַדִּין הָאוֹפֵף» מפסוק אחד.

סוּרַת אַלְ-עָ׳אשִׁיָה 88

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

.1 הַאִם הִגִּיעַ אֵלֶיךָ דְּבַר יוֹם הַדִּין הָאוֹפֵף?

.2 בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיוּ הַפָּנִים (שֶׁל הַכּוֹפְרִים) מֻשְׁפָּלִים,

.3 עֲמֵלִים מִתְעַיְּפִים,

.4 יִצָּלוּ בְּאֵשׁ לוֹהֶטֶת,

.5 יֻשְׁקוּ מִמַּעְיַן רוֹתֵחַ,[1]

.6 וְאֵין לָהֶם מַאֲכָל אֶלָּא מִן הַקּוֹץ,

.7 לֹא יַשְׁמִין וְלֹא יוֹעִיל בִּפְנֵי רָעָב.

.8 אוּלָם אוֹתוֹ יוֹם יִהְיוּ פָּנִים מִתְעַנְּגִים,

.9 מְרֻצִּים מִמַּה שֶּׁהֵם עוֹשִׂים,

.10 בְּגַן נַעֲלֶה,

.11 וּבוֹ לֹא יִשְׁמְעוּ דִּבְרֵי הֶבֶל וָרִיק,[2]

.12 בְּתוֹכוֹ מַעְיָן שׁוֹטֵף,

.13 עִם עֲרָשׂוֹת מוּרָמוֹת,

.14 וּגְבִיעִים מְלֵאִים וּמוּכָנִים לַשְּׁתִיָּה,

.15 וְכָרִים עֲרוּכִים,

.16 וּשְׁטִיחִים פְּרוּשִׂים.

.17 הַאִם לֹא יַבִּיטוּ אֶל הַגְּמַלִּים אֵיךְ נִבְרְאוּ?

.18 וְאֶל הַשָּׁמַיִם אֵיךְ הוּרְמוּ?[3]

.19 וְאֶל הֶהָרִים אֵיךְ הֻצְּבוּ?

.20 וְאֶל הָאָרֶץ אֵיךְ שֻׁטְּחָה?

.21 הַזְהֵר אֵפוֹא כִּי אַתָּה מַזְהִיר הַנְּךָ.

.1 ר׳ סורת אר-רחמאן 55 : 44.

.2 ר׳ סורת מרים 19 : 62 ; סורת אט-טור 52 : 23 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 25 - 26.

.3 ר׳ סורת קאף 50 : 6.

22. אֵין אַתָּה שַׁלִּיט עֲלֵיהֶם,[1]

23. וַאֲשֶׁר לְאֵלֶּה שֶׁפָּנוּ עֹרֶף וְכָפְרוּ,[2]

24. אוֹתָם יַעֲנִישׁ אַלְלָה בָּעֹנֶשׁ הַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר,

25. אָכֵן אֵלֵינוּ תְּשׁוּבָתָם,

26. וְאָז נַעֲשָׂה לָהֶם אֶת חֶשְׁבּוֹנָם, (וּנְשַׁלֵּם לָהֶם אֶת הַמַּגִּיעַ לָהֶם).

---

1. ר׳ סורת קאף 50 : 45.
2. ר׳ סורת אל-קיאמה 75 : 31 - 32.

89

סוּרַת אַלְ-פַגְ'רְ
עַמּוּד הַשַּׁחַר

סורה זו נקראת «אַלְ-פַגְ'רְ, עַמּוּד הַשַּׁחַר», משום שהיא פותחת בשבועת אללה בעמוד השחר. הביטוי «אל-פג'ר» נזכר בסורת אל-בקרה 2 : 187 ; סורת אל-אסרא' 17 : 78 פעמיים ; סורת אנ-נור 24 : 58 ; וסורת אל-קדר 97 : 5. הורדה במכה אחרי סורת אל-ליל 92, ופסוקיה שלושים. קיבלה את שמה «עַמּוּד הַשַּׁחַר» מפסוק אחד.

סוּרַת אַלְ-פַגְ׳רְ 89

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. אֶשָׁבַע בְּעַמּוּד הַשַּׁחַר,
2. וּבַעֲשֶׂרֶת הַלֵּילוֹת,[1]
3. וּבַכֶּפֶל וּבַיָּחִיד,[2]
4. וּבַלַּיְלָה כַּאֲשֶׁר יַחְשִׁיךְ!
5. הַאִם אֵין בְּכָל זֶה שְׁבוּעָה לְבַעַל תְּבוּנָה?
6. הַאִם לֹא רָאִיתָ אֵיךְ עָשָׂה רִבּוֹנְךָ בִּבְנֵי עַאד,[3]
7. וּבְאֶרַם בַּעֲלַת הָעַמּוּדִים,[4]
8. אֲשֶׁר לֹא נִבְנָה בָּאָרֶץ כָּמוֹהָ.
9. וּבִבְנֵי תַ׳מוּד אֲשֶׁר חָצְבוּ בַּסְּלָעִים בָּעֵמֶק,[5]
10. וּפַרְעֹה בַּעַל הַיְּתֵדוֹת (הַגְּדוּדִים).
11. אֲשֶׁר פָּרְקוּ עֹל שָׁמַיִם בָּאָרֶץ,
12. וּמִלְּאוּהָ שְׁחִיתוּת,
13. וְהִשְׁלִיט עֲלֵיהֶם רִבּוֹנְךָ שׁוֹט שֶׁל עֹנֶשׁ.
14. כִּי רִבּוֹנְךָ עוֹמֵד עַל הַמִּשְׁמָר תָּמִיד.
15. אֲשֶׁר לְבֶן אָדָם, אִם יְנַסֶּה אוֹתוֹ רִבּוֹנוֹ וְכִבֵּד אוֹתוֹ וְנָטָה לוֹ חֶסֶד, יֹאמַר, רִבּוֹנִי כִּבֵּד אוֹתִי,[6]
16. אַךְ אִם יְנַסֶּה אוֹתוֹ רִבּוֹנוֹ וְחָסַךְ מִמֶּנּוּ מְזוֹנוֹ, הוּא יֹאמַר, רִבּוֹנִי הִשְׁפִּיל אוֹתִי.

---

1. אלה עשרת הימים הראשונים של החודש ד׳ו אל-חג׳ה, עונת העליה לרגל למכה. ישנה גירסה האומרת, הם עשרת הימים האחרונים בחודש רמצ׳אן.
2. הכפל והיחיד, היחיד הוא יום ערפה התשיעי של ד׳ו אל-חג׳ה, והכפל הוא יום הקרבת הקורבנות העשירי של ד׳ו אל-חג׳ה. ר׳ סורת אל-בקרה 2 : 203.
3. עאד : ר׳ סורת אל-אעראף 7 : 65.
4. יש שגורסים כי «אֶרַם» הוא שבט מבני עאד, ואולם אחרים חושבים כי זה שם עיר בחצ׳רמות. ר׳ סורת אל-חאקה 69 : 7 - 10 ; סורת אל-אעראף 7 : 69 ; וסורת פוצלת 41 : 15.
5. ר׳ סורת אש-שועראי 26 : 149.
6. ר׳ סורת אל-מואמנון 23 : 55 - 56.

17. לֹא וָלֹא! וְאוּלָם אַתֶּם לֹא תְּכַבְּדוּ אֶת הַיָּתוֹם,
18. וְלֹא תֶּחֶרְדוּ לְהַאֲכִיל אֶת הַמִּסְכֵּן,
19. וְתֹאכְלוּ אֶת הַיְּרֻשָּׁה לְלֹא גְּבוּל,
20. וְתֹאהֲבוּ אֶת הַהוֹן אַהֲבָה עַזָּה,
21. לֹא וָלֹא! כַּאֲשֶׁר הָאָרֶץ תֵּהָרֵס עַד הַיְּסוֹד,
22. וְיָבוֹא רִבּוֹנְךָ וְהַמַּלְאָכִים עוֹמְדִים שׁוּרוֹת שׁוּרוֹת (כְּדֵי לִשְׁפֹּט בֵּין בְּנֵי אֱנוֹשׁ),
23. וְיוּבָא בַּיּוֹם הַהוּא גֵּיהִנֹּם, וּבַיּוֹם הַהוּא יִלְמַד הָאָדָם לֶקַח, וִינַסֶּה לַחְזֹר בִּתְשׁוּבָה, אַךְ כָּל זֶה לֹא יוֹעִיל לוֹ.
24. אָז יֹאמַר, מִי יִתֵּן וְהִקְדַּמְתִּי מַעֲשִׂים טוֹבִים לְחַיַּי (בָּעוֹלָם הַבָּא).
25. אָכֵן, אוֹתוֹ יוֹם לֹא יִהְיֶה עֹנֶשׁ קָשֶׁה כְּעָנְשׁוֹ (שֶׁל אַלְלָה),
26. וְלֹא יוּכַל אִישׁ לֶאֱסֹר בַּכְּבָלִים כְּפִי שֶׁהוּא כּוֹבֵל.
27. הוֹי הַנֶּפֶשׁ הַשְּׁלֵוָה!
28. שׁוּבִי אֶל רִבּוֹנֵךְ שְׂבֵעַת רָצוֹן וּרְצוּיָה (לְאַלְלָה),
29. וְהִצְטָרְפִי אֶל עוֹבְדַי,
30. וְהִכָּנְסִי אֶל גַּנִּי.

90

סוּרַת אַלְ-בָּלַד
הָעִיר (מַכָּה)

סורה זו נקראת «אַלְ-בָּלַד, הָעִיר (מַכָּה)», משום שהיא פותחת בשבועת אללה בעיר הקודש מכה. הביטוי «אַלְ-בָּלַד» נזכר בסורת אל-בקרה 2 : 126 ; סורת אבראהים 14 : 35 ; סורת אנ-נמל 27 : 91 ; וסורת את-תין 95 : 3. הורדה במכה אחרי סורת קאף 50, ופסוקיה עשרים. קיבלה את שמה «הָעִיר» מפסוק אחד.

סוּרַת אַלְ-בָּלַד 90

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. אֶשָּׁבַע בָּעִיר הַזּוֹ (מַכָּה),
2. וּכְשֶׁאַתָּה (מוּחַמַּד) תִּהְיֶה חָפְשִׁי לַעֲשׂוֹת כְּאַוַּת נַפְשְׁךָ בָּעִיר זוֹ.[1]
3. וּבַמּוֹלִיד וְהַנּוֹלָד.[2]
4. וּכְבָר בָּרָאנוּ אֶת הָאָדָם בֶּעָמָל (וְלֶעָמָל).
5. הַחוֹשֵׁב הוּא שֶׁלֹּא יוּכַל לוֹ אַף אֶחָד.
6. הוּא אוֹמֵר, כְּבָר הוֹצֵאתִי הוֹן רַב.
7. הַחוֹשֵׁב הוּא שֶׁלֹּא רָאָה אוֹתוֹ אַף אֶחָד?
8. הַאִם לֹא עָשִׂינוּ לוֹ עֵינַיִם,
9. וְלָשׁוֹן וּשְׂפָתַיִם,
10. וְהִנְחֵינוּ אוֹתוֹ לִשְׁנֵי הַשְּׁבִילִים? (שְׁבִיל הַטּוֹב וּשְׁבִיל הָרַע).[3]
11. וְאוּלָם הוּא לֹא הִתְאַמֵּץ לַעֲבֹר אֶת הַמִּכְשׁוֹל,
12. הֲתֵדַע מַה הוּא הַמִּכְשׁוֹל?
13. שִׁחְרוּר עֶבֶד,
14. אוֹ הַאֲכָלָה בִּזְמַן שֶׁל רָעָב,
15. יָתוֹם בַּעַל קִרְבָה,
16. אוֹ מִסְכֵּן שֶׁאֵין לוֹ כְּלוּם.
17. נוֹסָף לְכָל הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים הָאֵלֶּה, הָיָה מֵאֵלֶּה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וְיָעֲצוּ אָדָם לְרֵעֵהוּ סַבְלָנוּת וְרַחֲמִים,[4]
18. וְאֵלֶּה הֵם אַנְשֵׁי הַיָּמִין (בָּרֵי מַזָּל אֲשֶׁר יִכָּנְסוּ אֶל הַגַּן),
19. וְאֵלּוּ אֲשֶׁר כָּפְרוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ הֵם אַנְשֵׁי הַשְּׂמֹאל (רָעֵי מַזָּל),
20. (עָנְשָׁם יִהְיֶה) אֵשׁ נְעוּלָה עֲלֵיהֶם.

---

1. אללה עשה ממכה עיר קדושה ומובטחת. אומנם הפסוק מבשר שאללה יתיר לנביא מוחמד להוציא להורג כמה מאויביו בתחומי מכה הקדושה כאשר ישחרר אותה בעתיד. השחרור קרה בשנת 8\ 630.
2. הכוונה לאדם והבנים שלו.
3. ר' סורת אל-אנסאן 76 : 2 - 3.
4. ר' סורת אל-אסראא' 17 : 19 ; וסורת אנ-נחל 16 : 97.

91
סוּרַת אַשׁ-שַׁמְס
הַשֶּׁמֶשׁ

סורה זו נקראת «אַשׁ-שַׁמְס, הַשֶּׁמֶשׁ», משום שהיא פותחת בשבועת אללה בשמש והאור שלה בשעות הבוקר הבהירות והירח המופיע אחרי שקיעת השמש.
הורדה במכה אחרי סורת אל-קדר 97, ופסוקיה חמשה-עשר. קיבלה את שמה «הַשֶּׁמֶשׁ» מפסוק אחד.

סוּרַת אַשׁ-שַׁמְס 91

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. אֶשָּׁבַע בְּשֶׁמֶשׁ וְאוֹרָהּ בִּשְׁעַת הַבֹּקֶר הַמְּאֻחֶרֶת,
2. וּבַיָּרֵחַ כַּאֲשֶׁר יָבוֹא בְּעִקְבוֹתֶיהָ,
3. וּבַיּוֹם בְּגַלּוֹתוֹ אוֹתָהּ,
4. וּבַלַּיְלָה בְּכַסּוֹתוֹ אוֹתָהּ.
5. וּבַשָּׁמַיִם וּבוֹרְאָם,[1]
6. וּבָאָרֶץ וְשׁוֹטְחָהּ,
7. וּבַנֶּפֶשׁ וּבְמִי שֶׁהִשְׁלִים אֶת בְּרִיאָתָהּ,[2]
8. וְגִלָּה לָהּ אֶת שְׁבִיל הַכְּפִירָה וְאֶת שְׁבִיל הָאֱמוּנָה!
9. אָכֵן הִצְלִיחַ זֶה אֲשֶׁר זִכָּה אוֹתָהּ,[3]
10. וְכָשַׁל זֶה אֲשֶׁר הִשְׁחִית אוֹתָהּ.
11. כִּחֲשׁוּ בְּנֵי עַם תַ'מוּד וְהָיוּ מְאוֹד רְשָׁעִים,
12. כַּאֲשֶׁר קָם מִתּוֹכָם הָאֻמְלָל בְּיוֹתֵר.[4]
13. אָז אָמַר לָהֶם שְׁלִיחַ אַלְלָה (צַאלֶח), הָנִיחוּ לַנָּאקָה שֶׁל אַלְלָה לִשְׁתּוֹת אֶת מְנַת חֶלְקָהּ.
14. אַךְ הֵם לֹא צִיְּתוּ לוֹ וְעִקְּרוּהָ. רִבּוֹנָם כָּעַס עֲלֵיהֶם וְהֵמִיט עָנְשׁוֹ עֲלֵיהֶם כִּי חָטְאוּ, וְהִשְׁמִיד אֶת כֻּלָּם.
15. לְלֹא דְּאָגָה לְאַחֲרִיתָם.

---

1. ר' סורת אד׳-ד׳אריאת 51 : 47 - 48.
2. ר' סורת אר-רום 30 : 30.
3. ר' סורת אל-אעלא 87 : 14 - 15.
4. ר' סורת אל-קמר 54 : 29.

92
סוּרַת אַלְ-לַיְל
הַלַּיְלָה

סורה זו נקראת «אַלְ-לַיְל, הַלַּיְלָה», משום שהיא פותחת בשבועת אללה בלילה כשהוא מכסה את העולם מסביב. הורדה במכה אחרי סורת אל-אעלא 87, ופסוקיה עשרים ואחד. קיבלה את שמה « הַלַּיְלָה» מפסוק אחד.

סוּרַת אַל-לַיְל 92

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. אֶשָּׁבַע בְּחֹשֶׁךְ הַלַּיְלָה כַּאֲשֶׁר יְכַסֶּה אֶת הָעוֹלָם,
2. וּבְאוֹר הַיּוֹם כַּאֲשֶׁר יָאִיר אֶת הָעוֹלָם,
3. וּבַבּוֹרֵא אֶת הַזָּכָר וְאֶת הַנְּקֵבָה.[1]
4. כִּי אָכֵן שׁוֹנִים מַאֲמַצֵּיכֶם.
5. אֲשֶׁר לְמִי שֶׁתּוֹרֵם וְיָרֵא אֶת אַלְלָה,
6. וּמַאֲמִין בְּיִחוּד אַלְלָה וְהַשְּׁלִיחוּת שֶׁל הַנָּבִיא מוּחַמַּד,
7. נַדְרִיךְ אוֹתוֹ לַשְּׁבִיל הַטּוֹב שֶׁל גַּן הָעֵדֶן.
8. אַךְ לֶעָשִׁיר הַקַּמְצָן,
9. וְהַמַּכְחִישׁ בְּיִחוּד אַלְלָה וְהַשְּׁלִיחוּת שֶׁל הַנָּבִיא מוּחַמַּד,
10. נַדְרִיךְ אוֹתוֹ לַשְּׁבִיל הָרַע שֶׁל הָאֵשׁ.[2]
11. וְלֹא יוֹעִיל לוֹ הוֹנוֹ כַּאֲשֶׁר יֻשְׁלַךְ לַגֵּיהִנֹּם.
12. אָכֵן עָלֵינוּ הַהַדְרָכָה (לַדֶּרֶךְ הַיָּשָׁר).[3]
13. כִּי לָנוּ הָעוֹלָם הַבָּא וְהָעוֹלָם הַזֶּה.
14. הִנְנִי מַזְהִיר אֶתְכֶם אֵפוֹא מִפְּנֵי אֵשׁ לוֹהֶטֶת,
15. יִצָּלֶה בָּהּ רַק הָאֻמְלָל מִכֹּל,
16. אֲשֶׁר הִכְחִישׁ וּפָנָה עֹרֶף,
17. אוּלָם יֻרְחַק מִמֶּנָּה יְרֵא אַלְלָה,
18. אֲשֶׁר יִתֵּן הוֹנוֹ לְמַעַן יִזְדַּכֵּךְ,
19. לֹא כִּגְמִילוּת חֶסֶד לְמִי שֶׁהוּא עָשָׂה לוֹ חֶסֶד מִקֹּדֶם,
20. רַק לְמַעַן בַּקְּשׁוֹ פְּנֵי אַלְלָה הָעֶלְיוֹן,
21. לְבַסּוֹף יִשְׂבַּע רָצוֹן.[4]

---

1. ר' סורת אד׳-ד׳אריאת 51 : 49; וסורת אנ-נבא׳ 78 : 8.
2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 110.
3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 9.
4. הפסוקים 17 - 21 הורדו בגלל אבו-בקר אצ-צדיק אשר הוציא הונו העצום למען שחרור העבדים שקבלו את האסלאם במכה, אמנם סבלו מאוד על ידי אדוניהם הכופרים, וגם לפרנסת עניי המוסלמים. הוא עשה כל זה ועוד יותר לשם שמים.

93

סוּרַת אַצְ'-צ'וּחָא

שְׁעַת הַבֹּקֶר הַמְּאֻחֶרֶת

סורה זו נקראת «אַצְ'-צ'וּחָא, שְׁעַת הַבֹּקֶר הַמְּאֻחֶרֶת», משום היא פותחת בשבועת אללה ב«אַצְ'-צ'וּחָא». הורדה במכה אחרי סורת אל-פג'ר 89, ופסוקיה אחד-עשר. קיבלה את שמה «שְׁעַת הַבֹּקֶר הַמְּאֻחֶרֶת» מפסוק אחד.

סוּרַת אַצְ׳-צ׳וּחָא 93

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. אֶשָּׁבַע בִּשְׁעַת הַבֹּקֶר הַמְּאֻחֶרֶת,
2. וּבַלַּיְלָה אֲשֶׁר יַחְשִׁיךְ וְיִשְׁקֹט.[1]
3. כִּי רִבּוֹנְךָ לֹא זָנַח אוֹתְךָ (מוּחַמַּד) וְלֹא שָׂנֵא אוֹתְךָ,
4. וְהָאַחֲרִית תֵּיטִיב לְךָ מֵהָרֵאשִׁית,[2]
5. וְרִבּוֹנְךָ יַעֲנִיק לְךָ עַד שֶׁתִּהְיֶה מְרֻצֶּה.[3]
6. הֲלֹא מְצָאֲךָ יָתוֹם וְהֶחֱסָה אוֹתְךָ?[4]
7. וּמָצָא אוֹתְךָ שֶׁאֵינְךָ יוֹדֵעַ אֶת הַקּוּרְאָן וְהָאֱמוּנָה בְּאַלְלָה וְהִדְרִיךְ אוֹתְךָ אֲלֵיהֶם?[5]
8. וּמָצָא אוֹתְךָ עָנִי וְהֶעֱשִׁירְךָ?
9. לָכֵן אֶת הַיָּתוֹם אַל תְּדַכֵּא,
10. וְאֶת הַקַּבְּצָן אַל תְּגָרֵשׁ,
11. וַאֲשֶׁר לְחַסְדֵי רִבּוֹנְךָ הַרְבֵּה לְדַבֵּר.

---

1. ר׳ סורת אל-אנעאם 6 : 96 ; וסורת אל-ליל 92 : 1 - 2.
2. בעולם הבא ייטב לך מאשר בעולם הזה. ר׳ סורת אל-ליל 92 : 13.
3. ר׳ סורת אל-אסרא׳ 17 : 79.
4. אביו של הנביא נפטר כחודשים לפני שהנביא נולד, ואמו נפטרה כשהוא היה בן שש שנים. ובסוף אסף אותו אל בני משפחתו הדוד שלו, אבו טאלב.
5. ר׳ סורת אש-שורא 42 : 52.

94

סוּרַת אַשְׁ-שַּׁרְחְ
הַאֲרַת הַלֵּב

סורה זו נקראת «אַשְׁ-שַּׁרְחְ», או «שרח אצ-צדר, הַאֲרַת הַלֵּב» של הנביא באור האמונה והאסלאם. אללה פותח את הסורה בהזכירו לנביאו מוחמד חסדי אללה אשר נטה לו. החסד החשוב ביותר הוא הארת לבו של הנביא באור האמונה והאסלאם.

הורדה במכה אחרי סורת אצ׳-צ׳וחא 93, ופסוקיה שמונה. קיבלה את שמה «הַאֲרַת הַלֵּב» מפסוק אחד.

סוּרַת אַשְׁ-שַׁרְחְ 94

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. הֲלֹא הֵאַרְנוּ[1] לְךָ אֶת לִבְּךָ,[2]
2. וְנָסֵר מֵעָלֶיךָ אֶת מַעֲמָסָתְךָ,
3. אֲשֶׁר הֶעֱמִיסָה לַעֲיֵפָה עַל גַּבְּךָ,
4. וְהֶעֱלֵינוּ לְךָ אֶת זִכְרְךָ?
5. אָכֵן עִם הַכָּבֵד יָבוֹא הַקַּל.
6. אָכֵן עִם הַכָּבֵד יָבוֹא הַקַּל.
7. וְכַאֲשֶׁר תִּתְפַּנֶּה נִצָּב לַעֲבֹד רִבּוֹנְךָ,
8. וְאֶל רִבּוֹנְךָ תִּפְנֶה.

1. אללה מלא את לבו של הנביא, אימונה, נבואה, חוכמה, וידע.
2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 125.

95

סוּרַת אַתְ-תִּין

הַתְּאֵנִים

סורה זו נקראת «אַתְ-תִּין, הַתְּאֵנִים», משום שהיא פותחת בשבועת אללה בתאנים ובזיתים נוסף לשני מקומות קדושים : ליהודים «טוּר סִינִין» ולמוסלמים «עִיר מִבְטַחִים מַכָּה».

הורדה במכה אחרי סורת אל-בורוג׳ 85, ופסוקיה שמונה. קיבלה את שמה «הַתְּאֵנִים» מפסוק אחד.

סוּרַת אַתְ-תִין 95

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. אֶשָּׁבַע (בָּאָרֶץ) הַתְּאֵנִים וְהַזֵּיתִים,[1]
2. וּ(בְהַר) טוּר סִינִין,[2]
3. וּבְעִיר מִבְטַחִים זוֹ (מַכָּה),[3]
4. כְּבָר בָּרָאנוּ אֶת הָאָדָם בְּצוּרָה מֻשְׁלֶמֶת,
5. אַךְ נוּכַל לְהוֹפְכוֹ לַדַּרְגָּה הַנְּחוּתָה בְּיוֹתֵר (לִשְׁלֹחַ אוֹתוֹ לַגֵּיהִנֹּם בִּגְלַל כְּפִירָתוֹ בְּאַלְלָה),
6. בִּלְעֲדֵי אֵלֶּה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וְיַעֲשׂוּ אֶת הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים, לָהֶם שָׁמוּר שָׂכָר בִּלְתִּי מֻגְבָּל.
7. מָה עוֹד יְנִיעֲךָ לְכַחֵשׁ בַּדִּין?
8. הַאִם אֵין אַלְלָה הַשּׁוֹפֵט בַּשּׁוֹפְטִים?

---

1. ארץ התאנים והזיתים, היא ארץ פלסטין ובית אל-מקדס שבה נולד המסיח עיסא בן מרים (המשיח הנוצרי) והורד אליו האנג'יל.
2. טור סינין הוא המקום אשר בו אללה הוריד התורה אל מוסא (משה).
3. הכוונה היא לעיר מכה, שכל באי שעריה יהיו בטוחים גם מפני אויב שלא יגע בהם בהיותה עיר המקדש הערבי. ומעל לכל זה היא עיר המולדת של הנביא מוחמד והאסלאם, והמקום שבו הורד הקוראן מן השמים אל הנביא מוחמד. בשלושת הפסוקים האלה, אללה מראה את הקשר הרוחני בין שלוש הדתות שגלה לאנושות כולה. היינו, היהדות, הנצרות, והאסלאם.

96

סוּרַת אַלְ-עָלַק
טִפַּת הַדָּם

סורה זו נקראת «אַלְ-עָלַק, טִפַּת הַדָּם» משום שאללה הודיע לנו על החומר שממנו ברא את האדם. נוסף לזאת הסורה פותחת בצוו לנביאו מוחמד לקרוא בשם ריבונו. לקרוא קוראן ולקרוא לאנשים לקבל את האסלאם.

חמשת הפסוקים הראשונים הורדו אל הנביא מוחמד מן השמים במערת הר חרא' בקרבת מכה. הורדה במכה, ופסוקיה תשעה-עשר.

קיבלה את שמה «טִפַּת הַדָּם» מפסוק שניים.

סוּרַת אַלְ-עָלַק 96

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. קְרָא בְּשֵׁם רִבּוֹנְךָ אֲשֶׁר בָּרָא!
2. בָּרָא אֶת הָאָדָם מִטִּפַּת דָּם קָרוּשׁ.[1]
3. קְרָא! וְרִבּוֹנְךָ הוּא הַנָּדִיב מִכֹּל.
4. אֲשֶׁר לִמֵּד (אֶת הָאָדָם) לִכְתֹּב בָּעֵט.
5. לִמֵּד אֶת הָאָדָם אֶת אֲשֶׁר מֵעוֹלָם לֹא יָדַע.
6. לֹא וָלֹא! הָאָדָם יִפְרֹק עֹל שָׁמַיִם,
7. בִּרְאוֹתוֹ כִּי הוּא מְאוֹד עָשִׁיר.
8. אָכֵן אֶל רִבּוֹנְךָ הַשִּׁיבָה (בְּיוֹם הַדִּין).
9. מַה דַּעְתְּךָ עַל הָאִישׁ הַמּוֹנֵעַ,[2]
10. עֶבֶד (שֶׁל אַלְלָה) מִלְּהִתְפַּלֵּל.
11. אוֹ אִם הוּא מַזְמִין אֲחֵרִים לְאֹרַח מֵישָׁרִים,
12. אוֹ אִם צִוָּה עַל יִרְאַת אַלְלָה?
13. מַה תַּחְשֹׁב אִם (הַמּוֹנֵעַ) הוּא כּוֹזֵב וְסוֹטֶה?
14. הַאֵינוֹ יוֹדֵעַ כִּי אַלְלָה רוֹאֶה?
15. אָכֵן, אִם לֹא יַפְסִיק, נִתְפֹּשׂ אוֹתוֹ בְּצִיצִית רֹאשׁוֹ,
16. צִיצִית רֹאשׁ כּוֹזֶבֶת וְחוֹטֵאת.
17. וְאָז יוּכַל לְהַזְעִיק לְעֶזְרָתוֹ אֶת אֲנָשָׁיו,
18. נַזְעִיק אָנוּ אֶת מַלְאֲכֵי הַחַבָּלָה (שׁוֹעֲרֵי גֵּיהִנֹּם).
19. לֹא וָלֹא! אַל תִּשְׁמַע לְקוֹלוֹ וּסְגֹד וְהִתְקָרֵב (אֶל רִבּוֹנְךָ).

---

1. ר' סורת אל-חג' 22 : 5.
2. הפסוקים מפה ועד סוף הסורה הם התראה ונזיפה באבו ג'הל, האויב המובהק של הנביא מוחמד. אבו ג'הל נהרג בקרב בדר בשנה שתים להג'רה אל מדינה.

97

סוּרַת אַלְ-קַדְרְ
לֵיל הַכָּבוֹד

סורה זו נקראת «אַלְ-קַדְרְ, הַכָּבוֹד», משום שהיא פותחת בבטוי זה שמופיע שלוש פעמים בקוראן. הלילה הזה נחשב ללילת כבוד משום שהקוראן הורד מן השמים אל הנביא מוחמד באותו לילה. הביטוי הזה במובן «הַכָּבוֹד» נזכר שלוש פעמים בקוראן. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 91, סורת אל-חג' 22 : 74, וסורת אז-זומר 39 : 67.
הורדה במכה אחרי סורת עבס 80, ופסוקיה חמשה.
קיבלה את שמה «לֵיל הַכָּבוֹד» מפסוק אחד.

סוּרַת אַלְ-קַדְרְ 97

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. אָנוּ הוֹרַדְנוּ אוֹתוֹ (הַקּוּרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם בְּלַיְלַת אַל-קַדְרְ (לֵיל הַכָּבוֹד),[1]
2. וּמָה אַתָּה יוֹדֵעַ עַל לַיְלַת אַל-קַדְרְ?
3. לַיְלַת אַל-קַדְרְ יוֹתֵר טוֹב מְאֶלֶף חֳדָשִׁים, (וְהַמַּעֲשֶׂה הַטּוֹב בְּאוֹתוֹ לַיְלָה יוֹתֵר טוֹב מֵעֲבוֹדַת אֶלֶף חֳדָשִׁים בְּלִי לַיְלַת אַל-קַדְרְ).
4. הַמַּלְאָכִים וְהָרוּחַ (מַלְאַךְ ג'בְּרִיל) יוֹרְדִים בּוֹ מִן הַשָּׁמַיִם בִּרְשׁוּת רִבּוֹנָם לְכָל פְּקֻדָּה.
5. שָׁלוֹם הוּא עַד עֲלוֹת הַשַּׁחַר.

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 185, וסורת אד-דוח'אן 44 : 3.

98

סוּרַת אַלְ-בַּיְּנָה

הַהוֹכָחָה

סורה זו נקראת «אַלְ-בַּיְּנָה, הַהוֹכָחָה» משום שהיא פותחת בביטוי זה בפסוק אחד.
הורדה במדינה אחרי סורת אט-טלאק 65, ופסוקיה שמונה. קיבלה את שמה « הַהוֹכָחָה» מפסוק אחד.

סוּרַת אַלְ-בַּיֶּנָה 98

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. הַכּוֹפְרִים מִבֵּין בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר וְהַפָּגָנִיִּים אֵינָם נוֹטְשִׁים אֶת כְּפִירָתָם עַד בּוֹא אֲלֵיהֶם הַהוֹכָחָה,[1]
2. (הַהוֹכָחָה הִיא), שָׁלִיחַ מֵעִם אַלְלָה יִקְרָא לִפְנֵיהֶם מְגִלּוֹת מְטֹהָרוֹת (הַקּוּרְאָן),
3. וּבָהֶן כְּתָבִים נְכוֹחִים.
4. וְלֹא נֶחְלְקוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר נִתַּן לָהֶם הַסֵּפֶר[2] אֶלָּא אַחֲרֵי בּוֹא הַהוֹכָחָה (הַנָּבִיא מוּחַמַּד) אֲלֵיהֶם.
5. אוּלָם הֵם נִצְטַווּ רַק לַעֲבֹד אֶת אַלְלָה בִּמְסִירוּת שְׁלֵמָה כַּחֲנִיפִים,[3] וּלְקַיֵּם אֶת הַתְּפִלָּה וְלָתֵת זַכַּאת (צְדָקָה).[4] זֹאת הִיא הַדָּת הָאֲמִתִּית (דַּת הָאִסְלָאם).
6. אָכֵן אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ מִבַּעֲלֵי הַסֵּפֶר וְהַפָּגָנִיִּים בְּאֵשׁ גֵּיהִנֹּם. הֵם יִשָּׁאֲרוּ בְּתוֹכָהּ לָנֶצַח, כִּי הֵם הָרָעִים שֶׁבַּבְּרִיאָה.
7. אַךְ הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב הֵם הַטּוֹבִים שֶׁבַּבְּרִיאָה,
8. גְּמוּלָם אֵצֶל רִבּוֹנָם גַּנֵּי עֵדֶן אֲשֶׁר נְהָרוֹת זוֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם, שָׁם יִשָּׁאֲרוּ לָנֶצַח. אַלְלָה מְרֻצֶּה מֵהֶם, וְהֵם שְׂמֵחִים אִתּוֹ. זֶה (הַגְּמוּל הַיָּפֶה) לַיָּרֵא אֶת רִבּוֹנוֹ.

---

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 105 ; וסורת עבס 80 : 13 - 16.
2. התורה והאנג'יל.
3. חניפים : ראה סורת אל-בקרה 2 : 135.
4. זכאת : ראה סורת אל-בקרה 2 : 43.

99

סוּרַת אַזְ-זַלְזָלָה
רְעִידַת הָאֲדָמָה

סורה זו נקראת «אַזְ-זַלְזָלָה, רְעִידַת הָאֲדָמָה» משום שהיא פותחת בהודעה על רעידת אדמה שתקרה לפני יום תחיית המתים.
הביטוי «אַזְ-זַלְזָלָה» נזכר בסורת אל-חג׳ 22 : 1.
הורדה במדינה אחרי סורת אנ-נסא׳ 4, ופסוקיה שמונה.
קיבלה את שמה «רְעִידַת הָאֲדָמָה» מפסוק אחד.

סוּרַת אַזְ-זַלְזָלָה 99

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. כַּאֲשֶׁר תִּרְעַד הָאֲדָמָה אֶת רְעִידָתָהּ (בְּיוֹם הַדִּין),[1]
2. וְתוֹצִיא הָאֲדָמָה אֶת נֵטֶל מַשָּׂאֶיהָ,[2]
3. וַיֹּאמַר הָאָדָם, מַה קָּרָה לָהּ?
4. בַּיּוֹם הַהוּא הִיא (הָאֲדָמָה) תּוֹדִיעַ עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּנֵי הָאָדָם עָלֶיהָ,
5. כִּי כָּךְ הוֹרָה לָהּ רִבּוֹנְךָ.[3]
6. בַּיּוֹם הַהוּא יֵעָרְכוּ בְּנֵי הָאָדָם לְפִי סוּגִים שׁוֹנִים, לְמַעַן יִרְאוּ אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
7. וְכָל מִי שֶׁיַּעֲשֶׂה טוֹב אֲפִלּוּ כְּמִשְׁקַל גַּרְעִין יִרְאֶנּוּ,
8. וְכָל מִי שֶׁיַּעֲשֶׂה רַע אֲפִלּוּ כְּמִשְׁקַל גַּרְעִין יִרְאֶנּוּ.

---

1. ר' סורת אל-חג' 22 : 1 ; וסורת אל-אנשקאק 84 : 3 - 4.
2. נטל משאיה : המתים אשר נקברים בתוכה.
3. ר' סורת אל-ע'אשיה 84 : 5.

100
סוּרַת אַלְ-עָאדִיָאת
הַסּוּסִים הַשּׁוֹעֲטִים

סורה זו נקראת «אַלְ-עָאדִיָאת, הַסּוּסִים הַשּׁוֹעֲטִים» משום אללה נשבע בסוסים השועטים במלחמה נגד הכופרים.

הביטוי הזה לא הופיע במקום אחר בקוראן.

הורדה במכה אחרי סורת אל-עצר 103, ופסוקיה אחד-עשר. קיבלה את שמה «הַסּוּסִים הַשּׁוֹעֲטִים» מפסוק אחד.

סוּרַת אַלְ-עָאדִיָאת 100

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. אֶשָּׁבַע בַּסּוּסִים הַשּׁוֹעֲטִים וְהַנּוֹשְׁמִים קָשֶׁה,
2. הַקּוֹדְחִים אֵשׁ בְּדַהֲרָם,
3. הַמַּתְקִיפִים בַּבֹּקֶר,
4. מַעֲלִים (בְּשַׁעֲטָתָם) אָבָק,
5. וּפוֹרְצִים אֶל אֶמְצַע גְּדוּד (הָאוֹיֵב).
6. אָכֵן הָאָדָם כּוֹפֵר בְּחֶסֶד רִבּוֹנוֹ,
7. וְאָכֵן הוּא עַצְמוֹ יָעִיד עַל זֹאת,
8. וְאָכֵן הוּא אוֹהֵב אַהֲבָה גְּדוֹלָה אֶת הַטּוֹב (שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה).
9. הַאִם לֹא יֵדַע, כַּאֲשֶׁר יוֹצִיא אַלְלָה אֶת אֲשֶׁר בַּקְּבָרִים,
10. וְיִתְגַּלֶּה מַה שֶּׁבַּלְּבָבוֹת,
11. כִּי רִבּוֹנָם בַּיּוֹם הַהוּא (יוֹם הַדִּין) בָּקִיא בָּהֶם וּבְכָל מַעֲשֵׂיהֶם.

101

סוּרַת אַלְ-קָארִעָה
הַהוֹלֶמֶת (יוֹם הַדִּין)

סורה זו נקראת «אַלְ-קָארִעָה, הַהוֹלֶמֶת» משום שהיא פותחת באחד משמות שעת הדין שנזכר שלוש פעמים להפחיד את הכופרים. הביטוי «אַלְ-קָארִעָה» נזכר בסורת אל-חאקה 69 : 4 ; וסורת אר-רעד 13 : 31.

הורדה במכה אחרי סורת קוריש 106, ופסוקיה אחד-עשר. קיבלה את שמה «הַהוֹלֶמֶת (יום הדין)» מפסוק אחד.

סוּרַת אַלְ-קָארִעָה 101

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. הַהוֹלֶמֶת!
2. מַה הִיא הַהוֹלֶמֶת?
3. הַאִם אַתָּה יוֹדֵעַ מַהִי הַהוֹלֶמֶת?
4. יוֹם אֲשֶׁר יִהְיוּ בְּנֵי אֱנוֹשׁ כְּפַרְפָּרִים מְפֻזָּרִים לְכָל עֵבֶר,[1]
5. וְהֶהָרִים יִהְיוּ כַּצֶּמֶר הַסָּרוּק.
6. כָּל אֲשֶׁר יִהְיוּ מֹאזְנָיו כְּבֵדִים (מִמַּעֲשִׂים טוֹבִים),
7. הוּא יִתְעַנֵּג בְּחַיֵּי נֹעַם (בְּגַן עֵדֶן).
8. וְכָל אֲשֶׁר יִהְיוּ מֹאזְנָיו קַלִּים (מִמַּעֲשִׂים טוֹבִים),
9. תְּהוֹם תִּהְיֶה מְנַת חֶלְקוֹ,
10. הֲיָדַעְתָּ מַה הִיא (תְּהוֹם)?
11. הִיא אֵשׁ מְאוֹד לוֹהֶטֶת (בְּגֵיהִנֹּם).

---

1. ר' סורת אל-קמר 54 : 7.

102

סוּרַת אַתְ-תָּכַּאת'וּר
הַהִתְעַצְּמוּת בְּגֹדֶל הַהוֹן

סורה זו נקראת «אַתְ-תָּכַּאת'וּר, ההתעצמות בגודל ההון», משום הבטוי המופיע בתחילת הסורה בצורת גנאי לאנשים האוגרים הון לעצמם ונמנעים מלעשות מעשים טובים עם ההון הזה.

הורדה במכה אחרי סורת אל-כות'ר 108, ופסוקיה שמונה. קיבלה את שמה «ההתעצמות בגודל ההון» מפסוק אחד.

סוּרַת אַתְ-תָכַּאתֻ׳וּר 102

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. הַהִתְעַצְּמוּת בְּגֹדֶל הַהוֹן הִסִּיחָה אֶת דַּעְתְּכֶם (מִלַּעֲבֹד אֶת אַלְלָה וּלְצַיֵּת לוֹ),
2. עַד שֶׁיְּרַדְתֶּם אֶל הַקְּבָרִים,
3. אַךְ סוֹפְכֶם שֶׁתֵּדְעוּ,
4. וְשׁוּב, סוֹפְכֶם שֶׁתֵּדְעוּ.
5. לֹא וָלֹא! לוּ יְדַעְתֶּם הַיְדִיעָה הַבְּרוּרָה (לֹא הִתְנַהַגְתֶּם בְּצוּרָה זוֹ),
6. (וּלְבַסּוֹף) תִּרְאוּ אֶת גֵּיהִנֹּם,
7. וְשׁוּב, בְּמוֹ עֵינֵיכֶם תִּרְאוּהָ!
8. וְאָז תִּשָּׁאֲלוּ אוֹתוֹ יוֹם עַל הַתַּעֲנוּגוֹת (אֲשֶׁר רְדַפְתֶּם אַחֲרֵיהֶם בָּעוֹלָם הַזֶּה).

103

סוּרַת אַלְ-עַצְרְ

הַזְּמַן

סורה זו נקראת «אַלְ-עַצְרְ, הַזְּמַן» משום שאללה נשבע בזמן בפתיחת הסורה. הביטוי «אַלְ-עַצְרְ» לא הופיע במקום אחר בקוראן.

הורדה במכה אחרי סורת אש-שרח 94, ופסוקיה שלושה. קיבלה את שמה «הַזְּמַן» מפסוק אחד.

סוּרַת אַלְ-עַצְרְ 103

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחְמָן וְהָרַחוּם

1. אֶשָּׁבַע בַּזְּמַן,
2. אָכֵן הָאָדָם סוֹפוֹ לָאֲבַדּוֹן,
3. חוּץ מֵאֵלֶּה אֲשֶׁר יַאֲמִינוּ וְיַעֲשׂוּ הַטּוֹב, וִיצַוּוּ אָדָם אֶת רֵעֵהוּ עַל הָאֱמֶת, וִיצַוּוּ אָדָם אֶת רֵעֵהוּ עַל הַסַּבְלָנוּת.

104
סוּרַת אַלְ-הוּמָזָה
הַמַּשְׁמִיץ

סורה זו נקראת «אַלְ-הוּמָזָה, הַמַּשְׁמִיץ» משום שאללה איים על «אַלְ-הוּמָזָה» בעונש קשה. הביטוי «המאז» נזכר בסורת אל-קלם 68 : 11. הורדה במכה אחרי סורת אל-קיאמה 75, ופסוקיה תשעה. קיבלה את שמה «הַמַּשְׁמִיץ» מפסוק אחד.

סוּרַת אַל-הוּמָזָה 104

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. אוֹי לְכָל מַשְׁמִיץ וְעוֹקְצָנִי,[1]
2. אֲשֶׁר צָבַר הוֹן וְאָגַר אוֹתוֹ.[2]
3. יַחְשֹׁב כִּי הוֹנוֹ יְחַיֵּהוּ לְעוֹלָם.
4. לֹא וָלֹא! הוּא יֻשְׁלַךְ לְתוֹךְ אַל-חֻטָמָה (הַמְּרַסֶּקֶת וּמְמָעֶכֶת),
5. וְכִי מָה אַתָּה יוֹדֵעַ עַל אֶל-חֻטָמָה?
6. הִיא הָאֵשׁ שֶׁל אַלְלָה הַבּוֹעֶרֶת,
7. אֲשֶׁר תִּכָּנֵס אֶל הַלְּבָבוֹת,
8. עֲלֵיהֶם (עַל הַכּוֹפְרִים) הִיא נְעוּלָה,
9. בְּעַמּוּדִים וְשַׁלְשְׁלָאוֹת מִתְמַשְּׁכִים וְהוֹלְכִים (כְּדֵי שֶׁלֹּא יוּכְלוּ לָצֵאת מִמֶּנָּה).

---

1. ר' סורת אל-קלם 68 : 11.
2. ר' סורת אל-מעארג' 70 : 18.

105
סוּרַת אַלְ-פִיל
הַפִּיל

סורה זו נקראת «אַלְ-פִיל, הַפִּיל» משום שאללה הודיע בה לנביאו על מה שעשה באנשי הפיל שהובילו צבא אדיר עם פילים להרוס את הכעבה, אומנם אללה הביס הצבא עם הפילים שלו והציל את הכעבה. הביטוי «אַלְ-פִיל» לא נזכר במקום אחר בקוראן.

הורדה במכה אחרי סורת אל-כאפרון 109, ופסוקיה חמשה. קיבלה את שמה «הַפִּיל» מפסוק אחד.

סוּרַת אַלְ-פִּיל 105

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. הַאִם לֹא רָאִיתָ כֵּיצַד טִפֵּל רִבּוֹנְךָ בְּבַעֲלֵי הַפִּיל?[1]
2. הַאִם לֹא הִכְשִׁיל אֶת מְזִמָּתָם (לַהֲרֹס אֶת הַכַּעְבָּה)?
3. בְּשׁוֹלְחוֹ נֶגְדָּם לַהֲקוֹת עוֹף,
4. יִידּוּ עֲלֵיהֶם אַבְנֵי חֵמָר שְׂרוּפוֹת,
5. וְעָשָׂה אוֹתָם כְּמוֹץ אָכוּל.

1. בעלי הפיל: צבאו של אברהה, המצביא החבשי שעלה מתימן להתקיף את מכה כדי להרוס את הכעבה בסיוע פילים בשנת 570, כדי להעביר את החג׳ מן הכעבה לכניסיה שהוא בנה בצנעאי בירת תימן. באותה שנה נולד הנביא מוחמד במכה.

106

סוּרַת קוּרַיְשׁ

קוּרַיְשׁ

סורה זו נקראת «קוּרַיְשׁ» משום אללה מודיע לשליחו מוחמד על הסכם בטחון מעבר ששבט קוריש כרת עם השבטים השוכנים על דרך שיירות המסחר של קוריש בין מכה וארץ אש-שאם (סוריה רבתי) ובין מכה וימן (תימן). הורדה במכה אחרי סורת את-תין 95, ופסוקיה ארבעה. קיבלה את שמה «קוּרַיְשׁ» מפסוק אחד.

סוּרַת קוּרַיְשׁ 106

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. בְּשֶׁל הֶסְכֵּם בִּטְחוֹן מַעֲבַר הַמִּסְחָר שֶׁל שֵׁבֶט קוּרַיְשׁ,[1]
2. הַבְטָחָתָם הַמַּסָּע בַּחֹרֶף וּבַקַּיִץ,[2]
3. בְּשֶׁל כָּךְ עֲלֵיהֶם לַעֲבֹד לְרִבּוֹן הַבַּיִת הַזֶּה (הַכַּעְבָּה),[3]
4. אֲשֶׁר הֶאֱכִילָם מֵרָעָב, וְהִבְטִיחָם מִפְּנֵי כָּל אִיּוּם.[4]

1. הסכם בטחון: בערבית: אילאף, הסדר שאפשר לשבט קוריש לכונן מערכת בריתות עם שבטי ערב לנהל בבטחה מסעות מסחר סדירים שהביאו להם שגשוג וכבוד. לפי סורה זו, האילאף הוא חסד של אללה שהעניק לשבט קוריש.
2. מסע החורף והקיץ: מסעות המסחר של קוריש: בקיץ לסוריה ובחורף לתימן. כל זה בגלל הגמלים (ספינות המדבר) שהובילו את הסחורה ממכה ואליה, משום שהגמלים אינם יכולים ללכת באופן יציב בטין ובשלג. מזג האויר בסוריה יבש בקיץ, ומזג האויר יבש בחורף בתימן.
3. ר׳ סורת אנ-נמל 27: 91.
4. ר׳ סורת אנ-נחל 16: 112 - 113; וסורת אל-ענכבות 29: 67.

107

סוּרַת אַלְ-מָאעוּן

כְּלֵי הַבַּיִת

סורה זו נקראת «אַלְ-מָאעוּן, כְּלֵי הַבַּיִת» בגלל הופעת מונח זה בסופה, ר' פ' 7. המונח «אַלְ-מָאעוּן» לא נזכר במקום אחר בקוראן.

הורדה במכה אחרי סורת את-תכאת'ור 102, ופסוקיה שבעה. קיבלה את שמה «כְּלֵי הַבַּיִת» מפסוק שבעה.

סוּרַת אַלְ-מָאעוּן 107

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. הֲרָאִיתָ אֶת הַכּוֹפֵר בַּדִּין?
2. הַדּוֹחֶה מֵעָלָיו (בְּאַכְזָרִיּוּת) אֶת הַיָּתוֹם,[1]
3. וְלֹא הֵאִיץ אֶת הָאֲנָשִׁים לְהַאֲכָלַת הַמִּסְכֵּן.
4. אוֹי לָהֶם לַמִּתְפַּלְּלִים,
5. אֲשֶׁר הֵם לִתְפִלָּתָם מִתְרַשְּׁלִים,
6. אֲשֶׁר הֵם עוֹשִׂים מַעֲשֵׂי טוֹב רַק לְהַרְאוֹת לִבְנֵי אָדָם,[2]
7. וּמוֹנְעִים מֵהַנִּזְקָקִים לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּמַכְשִׁירֵיהֶם וּבִכְלֵי בֵּיתָם.[3]

---

1. ר' סורת אל-פג'ר 89 : 17 - 18.
2. ר' סורת אנ-נסאא' 4 : 142.
3. ובהתנהגותם המגונה זאת, הם לא עבדו ריבונם טוב ולא התיחסו בצורה הוגנת לעבדיו הנזקקים לעזרתם.

108

סוּרַת אַלְ-כַּוְּתַ'ר

נְהַר אַלְ-כַּוְּתַ'ר בְּגַן עֵדֶן

סורה זו נקראת «אַלְ-כַּוְּתַ'ר, נְהַר אַלְ-כַּוְּתַ'ר בְּגַן עֵדֶן» בגלל הופעת המונח הזה בפתיחתה. יש לאַלְ-כַּוְּתַ'ר מובן אחר, והוא: השפע הרב שניתן לנביא בעולם הזה ובעולם הבא. המונח הזה לא נזכר במקום אחר בקוראן.

הורדה במכה אחרי סורת אל-עאדיאת 100, ופסוקיה שלושה. קיבלה את שמה «אַלְ-כַּוְּתַ'ר» מפסוק אחד.

סוּרַת אַלְ-כַּוְּתַ'ר 108

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחְמָן וְהָרַחוּם

1. אָכֵן נָתַנּוּ לְךָ אֶת (נְהַר) אַל-כַּוְּתַ'ר (בְּגַן עֵדֶן),
2. לָכֵן הִתְפַּלֵּל לְרִבּוֹנְךָ וְהַקְרֵב לוֹ זֶבַח,[1]
3. אָכֵן, שׂוֹנַאֲךָ יִהְיֶה מְבֻתָּר וְנִכְרָת מִזֶּרַע[2]

---

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 161 - 162.
2. הכוונה פה היא לאל-עאצ בן ואאיל. אשר לעג לנביא מוחמד משום שלא היה לו בנים זכרים להמשיך את זכרו. אל-עאצ זה היו לו שבעה-עשר בנים. לכן הוא חשב שזכרו ימשיך לעד, וזכר הנביא מוחמד ימות במותו. כמה הוא היה טועה, כי מוחמד אחד האנשים החשובים והידועים ביותר בעולם.

سورة الكافرون

109
סוּרַת אַלְ-כַּאפֶרוּן
הַכּוֹפְרִים

סורה זו נקראת «אַלְ-כַּאפֶרוּן, הַכּוֹפְרִים» בגלל הופעת המונח הזה בתחילת הסורה. אללה מנחה את שליחו מוחמד איך להתיחס אל הכופרים של מכה.
הורדה במכה אחרי סורת אל-מאעון 107, ופסוקיה ששה. קיבלה את שמה «הַכּוֹפְרִים» מפסוק אחד.

סוּרַת אַלְ-כַּאפֶרוּן 109

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. אֱמֹר, הוֹי הַכּוֹפְרִים!
2. לֹא אֶעֱבֹד אֶת אֲשֶׁר תַּעַבְדוּ,
3. וְלֹא אַתֶּם עוֹבְדִים אֶת אֲשֶׁר אֶעֱבֹד,
4. וְלֹא אֲנִי עוֹבֵד אֶת אֲשֶׁר עֲבַדְתֶּם,
5. וְלֹא אַתֶּם[1] עוֹבְדִים אֶת אֲשֶׁר אֶעֱבֹד.
6. לָכֶם דַּתְכֶם וְלִי דָתִי.[2]

---

1. ולא אתם: הכוונה היא לאנשים מסויימים שאללה ידע כי הם בכלל לא יאמינו, והם נהרגו בבדר, או מתו ככופרים.
2. ר' סורת אל-בקרה 2: 139; סורת יונוס 10: 44; סורת אל-קצץ 28: 55; וסורת אש-שורא 42: 15.

110

סוּרַת אַנְ-נַצְרְ
הַנִּצָּחוֹן

סורה זו נקראת «אַנְ-נַצְרְ, הַנִּצָּחוֹן» בגלל הופעת מונח זה בתחילת הסורה שמבשר לנביא מוחמד על נצחון מבהיק על אויבי האסלאם, ועל שחרור מכה מן הכופרים והחזרתה אל חיק האסלאם לעד.
הורדה במדינה אחרי סורת את-תובה 9, ופסוקיה שלושה. קיבלה את שמה «הַנִּצָּחוֹן» מפסוק אחד.

סוּרַת אַנְ-נַצְר 110

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. כַּאֲשֶׁר יָבוֹא הַנִּצָּחוֹן מֵעִם אַלְלָה וְהַשִּׁחְרוּר (שֶׁל מַכָּה מִן הַכּוֹפְרִים),
2. וְרָאִיתָ אֶת בְּנֵי הָאֱנוֹשׁ נִכְנָסִים בַּהֲמוֹנֵיהֶם בְּדָתוֹ שֶׁל אַלְלָה (אִסְלָאם),
3. אָז שַׁבֵּחַ וְהַלֵּל אֶת רִבּוֹנְךָ וּבַקֵּשׁ אֶת סְלִיחָתוֹ, כִּי הוּא מְקַבֵּל חוֹזְרִים בִּתְשׁוּבָה.[1]

---

1. הכוונה פה לנביא מוחמד שאללה הכין אותו למוות באומרו לו: «אָז שַׁבֵּחַ וְהַלֵּל אֶת רִבּוֹנְךָ וּבַקֵּשׁ אֶת סְלִיחָתוֹ». זמן קצר אחרי ירידת סורה זו מן השמים, הנביא שבק חיים לכל חי.

111

סוּרַת אַלְ-מָסַד
סִיבֵי הַדֶּקֶל

סורה זו נקראת «אַלְ-מָסַד, סִיבֵי הַדֶּקֶל» בגלל הופעת מונח זה בסופה, ר' פ' 5. המונח «אַלְ-מָסַד» לא נזכר במקום אחר בקוראן.
הורדה במכה אחרי סורת אל-פאתחה 1, ופסוקיה חמשה.
קיבלה את שמה «סִיבֵי הַדֶּקֶל» מפסוק חמשה.

סוּרַת אַלְ-מָסַד 111

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. תִּכָּרַתְנָה יְדֵי[1] אַבִּי לָהַבְּ[2] וְיֵלֵךְ הוּא לַעֲזָאזֵל,
2. לֹא יוֹעִיל לוֹ הוֹנוֹ וְכָל אֲשֶׁר רָכַשׁ,
3. וְהוּא יִצָּלֶה בְּאֵשׁ לֶהָבָה,
4. וְאִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר נָשְׂאָה עֲצֵי הַקּוֹץ (וְהִשְׁלִיכָה אוֹתָם בְּדַרְכּוֹ שֶׁל הַנָּבִיא),
5. בְּצַוָּארָהּ יִהְיֶה חֶבֶל מִסִּיבֵי הַדֶּקֶל (בְּגֵיהִנֹּם).

---

1. יד, סמל של כוח ועושר.
2. אבו להב היה הדוד מצד האב של הנביא מוחמד. והוא היה האויב מספר אחד של הנביא. הוא לא האמין בנביא מוחמד ומת ככופר.

112

סוּרַת אַלְ-אֶחְ'לָאצְ
טָהֳרַת הָאֱמוּנָה

סורה זו נקראת «אַלְ-אֶחְ'לָאצְ, טָהֳרַת הָאֱמוּנָה» משום שהיא דנה בתוארי הכבוד של האלוה האחד, אללה, שלא נולד ולא הוליד.

הורדה במכה אחרי סורת אנ-נאס 114, ופסוקיה ארבעה, קיבלה את שמה «טָהֳרַת הָאֱמוּנָה» מפסוק אחד.

סוּרַת אַלְ-אֶחְ'לָאצְ 112

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. אֱמֹר, הוּא אַלְלָה אֶחָד,
2. אַלְלָה הוּא בַּעַל הַתְּאָרִים הַיָּפִים הַנִּצְחִיִּים,
3. הוּא לֹא הוֹלִיד וְלֹא נוֹלַד,
4. וְאֵין שָׁוֶה לוֹ אַף לֹא אֶחָד.

113

סוּרַת אַלְ-פָלַק

הַבֹּקֶר

סורה זו נקראת «אַלְ-פָלַק, הַבֹּקֶר» בגלל הופעת מונח זה בתחילתה. בסורה זו אללה מנחה את שליחו מוחמד והמאמינים לשאול את חסותו נגד כוחות הרע.

הורדה במכה אחרי סורת אל-פיל 105, ופסוקיה חמשה.

קיבלה את שמה «הַבֹּקֶר» מפסוק אחד.

סוּרַת אַלְ-פָלַקְ 113

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. אֱמֹר, אֲבַקֵּשׁ מַחֲסֶה בְּרִבּוֹן הַבֹּקֶר,
2. מִפְּנֵי רָעָתָם שֶׁל כָּל אֲשֶׁר בָּרָא,
3. מֵהַסַּכָּנָה שֶׁבַּחֹשֶׁךְ בְּהַחְשִׁיכוֹ,
4. וּמִפְּנֵי הָרַע שֶׁל הַמְכַשְּׁפוֹת הַנּוֹפְחוֹת בַּקְּשָׁרִים,
5. וּמִפְּנֵי רָעָתוֹ שֶׁל קַנַּאי בְּקַנְּאוֹ.

114

סוּרַת אַנְ-נָאסְ

בְּנֵי אֱנוֹשׁ

סורה זו נקראת «אַנְ-נָאסְ, בְּנֵי אֱנוֹשׁ» בגלל הופעת מונח זה בהתחלתה. בפסוק זה אללה מנחה את שליחו מוחמד והמאמינים לשאול את חסותו נגד כוחות הרע.

הורדה במכה אחרי סורת אל-פלק 113, ופסוקיה ששה. קיבלה את שמה «בְּנֵי אֱנוֹשׁ» מפסוק אחד.

סוּרַת אַנְ-נָאסְ 114

בְּשֵׁם אַלְלָה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. אֱמֹר, אֲבַקֵּשׁ מַחֲסֶה בְּרִבּוֹן בְּנֵי אֱנוֹשׁ,
2. מֶלֶךְ בְּנֵי אֱנוֹשׁ,
3. אֱלֹהַּ בְּנֵי אֱנוֹשׁ,
4. מִפְּנֵי רָעָתוֹ שֶׁל הַמְלַחֵשׁ וְנָסוֹג לְאָחוֹר,
5. הַלּוֹחֵשׁ בְּלִבּוֹת בְּנֵי אֱנוֹשׁ,
6. מִן הַשֵּׁדִים וּבְנֵי אֱנוֹשׁ.[1]

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 112.

תעתיק עברי לאותיות הערביות
כפי שהופיעו בתרגום

יש בשפה הערבית 28 אותיות. שמונה מהן אין להן מקביל בעברית. לכן עשינו תעתיק מיוחד לאותיות אלו. להלן רשימה באותיות הערביות עם המקביל להן בעברית:

ا	א	د	ד	ض	צ'	ك	כּ
ب	בּ	ذ	ד'	ط	ט	ل	ל
ت	ת	ر	ר	ظ	ט'	م	מ
ث	ת'	ز	ז	ع	ע	ن	נ
ج	ג'	س	ס	غ	ע'	ه	ה
ح	ח	ش	ש	ف	פ	و	ו
خ	ח'	ص	צ	ق	ק	ي	י

שמות הנביאים והשליחים בקוראן
לפי סדר אלפא-ביתי ערבי

השם בערבית	השם בעברית
אבראהים	אברהם
אדריס	אדריס
אדם	אדם
אסחאק	יצחק
אסמאעיל	ישמעאל
אליאס	אליהו
אליסע	אלישע
איוב	איוב
דאווד	דויד
ד'ו אל-כפל	----
ד'ו אנ-נון (ר' יונוס)	----
זכריא	זכריה
סולימאן	שלמה
שועיב	יתרו
צאלח	----
עוזיר	עזרא
עיסא אל-מסיח	יהושוע המשיח
לוט	לט
מוסא	משה
נוח	נח
הארון	אהרון
הוד	----
יחיא	יוחנן
יעקוב	יעקוב
יוסוף	יוסף
יונוס	יונה

מפתח העניינים

ההפניות ערוכות על-פי מספר הסורה והפסוק, ויש לקרוא המספרים מימין לשמאל, למשל: **4**: 34 פירושו, סורה **4** פס' 34. סימנתי שמות העניינים ומספר הסורות בצבע אדום. "אל" הידיעה בערבית או איך מתבטאת מבחינה פונטית, למשל: אר-רחמאן, הסימן "אר" לא הובאו בחשבון בסידור האלפאביתי. המפתח מסודר לפי הסדר האלפאביתי הערבי. שמות הנביאים ושמות פרטיים אחרים נרשמו בערבית אחר כך בעברית. למשל: מוסא (משה).

א أ; ב ب; ת ت; ת' ث; ג' ج; ח ح; ח' خ; ד د; ד' ذ; ר ر; ז ز; ס س; ש ش; צ ص; צ' ض; ט ط; ט' ظ; ע ع; ע' غ; פ ف; ק ق; כ ك; ל ل; מ م; נ ن; ה ه; ו و; י ي.

ב

נ

ה

فهرس بأسماء السور وبيان المكي والمدني منها

רשימת סורות הקוראן ומקום התגלותן

מספר ושם הסורה		السورة	מקום ההתגלות	העמוד
28	הַסִּפּוּר – אל-קצץ	سورة القصص	במכה	339
29	הָעַכָּבִישׁ – אל-ענכבות	سورة العنكبوت	במכה	349
30	הָרוֹמִים – אר-רום	سورة الروم	במכה	357
31	לוּקְמַאן – לוקמאן	سورة لقمان	במכה	363
32	הַהִשְׁתַּחֲוָיָה – אס-סג'ידה	سورة السجدة	במכה	367
33	הַקּוֹנְפֶדֶרַצְיָה שֶׁל עוֹבְדֵי-הָאֱלִילִים – אל-אחזאב	سورة الأحزاب	במדינה	371
34	שְׁבָא – סבא'	سورة سبإ	במכה	381
35	הַבּוֹקֵעַ, הַבּוֹרֵא – פאטר	سورة فاطر	במכה	389
36	י.ס. – יא. סין	سورة يس	במכה	395
37	הַמַּלְאָכִים הָעֲרוּכִים בְּשׁוּרוֹת – אצ-צאפאת	سورة الصافات	במכה	401
38	צ. – צאד	سورة ص	במכה	411
39	הַחֲבוּרוֹת – אז-זומר	سورة الزمر	במכה	419
40	הַסּוֹלֵחַ – ע'אפר	سورة غافر	במכה	429
41	הָאוֹתוֹת הַמְּבֹאָרִים – פוצלת	سورة فصلت	במכה	439
42	הַהִתְיַעֲצוּת – אש-שורא	سورة الشورى	במכה	445
43	הַקִּשּׁוּטִים – אז-זוח'רוף	سورة الزخرف	במכה	451
44	הֶעָשָׁן – אד-דוח'אן	سورة الدخان	במכה	459
45	הַכּוֹרְעִים בֶּרֶךְ – אל-ג'אתיה	سورة الجاثية	במכה	463
46	גִּבְעוֹת הַחוֹל – אל-אחקאף	سورة الأحقاف	במכה	467
47	מֻחַמַּד – מוחמד	سورة محمد	במדינה	473
48	הַנִּצָּחוֹן הַמַּזְהִיר – אל-פתח	سورة الفتح	במדינה	479
49	הַחֲדָרִים הַפְּרָטִיִּים – אל-חוג'וראת	سورة الحجرات	במדינה	485
50	ק. – קאף	سورة ق	במכה	489
51	הָרוּחוֹת הַמְּפַזְּרוֹת- אד-ד'אריאת	سورة الذاريات	במכה	493
52	הַר הַטּוּר – אט-טור	سورة الطور	במכה	497
53	הַכּוֹכָב – אן-נג'ם	سورة النجم	במכה	501
54	הַיָּרֵחַ – אל-קמר	سورة القمر	במכה	505
55	הָרַחְמָן – אר-רחמאן	سورة الرحمن	במדינה	509
56	הַמְּאֹרָע (יוֹם הַדִּין) – אל-ואקעה	سورة الواقعة	במכה	515

מספר ושם הסורה	السورة	מקום ההתגלות	העמוד
57 הַבַּרְזֶל – אל-חדיד	سورة الحديد	במדינה	521
58 הַמִּתְוַכַּחַת עִם הַנָּבִיא – אל-מוג'אדלה	سورة المجادلة	במדינה	527
59 הַהַגְלָיָה – אל-חשר	سورة الحشر	במדינה	531
60 הַנִּבְחֶנֶת – אל-מומתחנה	سورة الممتحنة	במדינה	535
61 שׁוּרוֹת הַמַּעֲרָכָה – אצ-צף	سورة الصف	במדינה	539
62 יוֹם הכינוס – אל-ג'ומועה	سورة الجمعة	במדינה	543
63 הַצְּבוּעִים – אל-מונאפקון	سورة المنافقون	במדינה	545
64 הָרֶוַח וְהֶהֶפְסֵד (בְּיוֹם הַדִּין) – את-תע'אבון	سورة التغابن	במדינה	549
65 הַגֵּרוּשִׁין – אט-טלאק	سورة الطلاق	במדינה	553
66 הָאִסּוּר – את-תחרים	سورة التحريم	במדינה	557
67 הַמַּלְכוּת – אל-מולכ	سورة الملك	במכה	561
68 הָעֵט – אל-קלם	سورة القلم	במכה	565
69 חֲקִיקַת הָאֱמֶת (יוֹם-הַדִּין) – אל-חאקה	سورة الحاقة	במכה	569
70 הַמַּעֲלוֹת – אל-מעארג'	سورة المعارج	במכה	573
71 נֹחַ – נוח	سورة نوح	במכה	577
72 הַשֵּׁדִים – אל-ג'ין	سورة الجن	במכה	581
73 הַמִּתְעַטֵּף – אל-מוזמל	سورة المزمل	במכה	585
74 הַמִּתְכַּסֶּה – אל-מודת'ר	سورة المدثر	במכה	589
75 תְּחִיַּת-הַמֵּתִים – אל-קיאמה	سورة القيامة	במכה	593
76 הָאָדָם – אל-אנסאן	سورة الإنسان	במדינה	597
77 הָרוּחוֹת הַשְּׁלוּחוֹת – אל-מורסלאת	سورة المرسلات	במכה	601
78 הָאֵרוּעַ הָעָצוּם – אנ-נבאי	سورة النبإ	במכה	605
79 מַלְאֲכֵי הַמָּוֶת – אנ-נאזעאת	سورة النازعات	במכה	609
80 קִמֵּט אֶת מִצְחוֹ – עבס	سورة عبس	במכה	613
81 אֲפֵלַת הַשֶּׁמֶשׁ – את-תכויר	سورة التكوير	במכה	617
82 הַהִבָּקְעוּת שֶׁל הַשָּׁמַיִם – אל-אנפטאר	سورة الانفطار	במכה	621
83 הַמַּחְסִירִים בַּמִּשְׁקָל – אל-מוטפפין	سورة المطففين	במכה	623
84 קְרִיעַת הָרָקִיעַ – אל-אנשקאק	سورة الانشقاق	במכה	627
85 תַּחֲנוֹת הַשֶּׁמֶשׁ, הַיָּרֵחַ, וְהַכּוֹכָבִים – אל-בורוג'	سورة البروج	במכה	629

מספר	ושם הסורה	السورة	מקום ההתגלות	העמוד
86	הַכּוֹכָב הַנּוֹצֵץ – אט-טארק	سورة الطارق	במכה	633
87	הָעֶלְיוֹן (אֱלֹהָה) – אל-אעלא	سورة الأعلى	במכה	635
88	יוֹם הַדִּין הַמַּקִּיף – אל-ע׳אשיה	سورة الغاشية	במכה	637
89	הַשַּׁחַר – אל-פג׳ר	سورة الفجر	במכה	641
90	הָעִיר – אל-בלד	سورة البلد	במכה	645
91	הַשֶּׁמֶשׁ – אש-שמס	سورة الشمس	במכה	647
92	הַלַּיְלָה – אל-ליל	سورة الليل	במכה	649
93	שְׁעוֹת הַבֹּקֶר הַמְּאֻחָרוֹת – אצ׳-צ׳וחא	سورة الضحى	במכה	651
94	הֶאָרַת הַלֵּב – אש-שרח	سورة الشرح	במכה	653
95	הַתְּאֵנִים – את-תין	سورة التين	במכה	655
96	טִפַּת הַדָּם – אל-עלק	سورة العلق	במכה	657
97	לֵיל הַכָּבוֹד – לילת אל-קדר	سورة القدر	במכה	659
98	הַהוֹכָחָה – אל-ביינה	سورة البينة	במדינה	661
99	רְעִידַת הָאֲדָמָה – אז-זלזלה	سورة الزلزلة	במדינה	663
100	הַשּׁוֹעֲטִים – אל-עאדיאת	سورة العاديات	במכה	665
101	הַהוֹלֶמֶת (יוֹם-הַדִּין) – אל-קארעה	سورة القارعة	במכה	667
102	הַהִתְעַצְּמוּת בְּגֹדֶל הַהוֹן – את-תכאת׳ור	سورة التكاثر	במכה	669
103	הַזְּמַן – אל-עצר	سورة العصر	במכה	671
104	הַמַּשְׁמִיץ – אל-הומזה	سورة الهمزة	במכה	673
105	הַפִּיל – אל-פיל	سورة الفيل	במכה	675
106	קוּרַיְשׁ – קוריש	سورة قريش	במכה	677
107	כְּלֵי הַבַּיִת – אל-מאעון	سورة الماعون	במכה	679
108	נְהַר אַל-כַּוְתַ׳ר בְּגַן עֵדֶן – אל-כות׳ר	سورة الكوثر	במכה	681
109	הַכּוֹפְרִים – אל-כאפרון	سورة الكافرون	במכה	683
110	הַנִּצָּחוֹן – אנ-נצר	سورة النصر	במדינה	685
111	סִיבֵי הַדֶּקֶל – אל-מסד	سورة المسد	במכה	687
112	טָהֳרַת הָאֱמוּנָה – אל-אח׳לאצ	سورة الإخلاص	במכה	689
113	הַבֹּקֶר – אל-פלק	سورة الفلق	במכה	691
114	בְּנֵי אֱנוֹשׁ – אנ-נאס	سورة الناس	במכה	693

إنّ وزارة الشّؤون الإسلاميّة والدّعوة والإرشاد

في المملكة العربيّة السّعوديّة

المشرفة على

مجمّع الملك فهد لطباعة المصحف الشّريف

في المدينة المنوّرة

إذ يسرّها أن يصدر المجمّع هذه الطّبعة من

ترجمة معاني القرآن الكريم

إلى اللّغة العبريّة

تسأل الله أن ينفع بها النّاس

وأن يجزي

خادم الحرمين الشّريفين الملك سلمان بن عبد العزيز آل سعود

أحسن الجزاء على جهوده العظيمة في نشر كتاب الله الكريم

والله وليّ التّوفيق

הַמִּשְׂרָד לְעִנְיְנֵי הָאִסְלָאם וְהַהַסְבָּרָה וְהֶכְוֵן

בַּמַּמְלָכָה הַסָּעוּדִית

המפקח על

מרכז המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר

באל-מדינה אל-מנוורה

שמח שהמרכז מוציא לאור את

תרגום מובני הקוראן המפואר

לשפה העברית.

מתפללים אנו אל אללה שתרגום זה יביא תועלת לבני אנוש,

ויגמוֹל מחסדיו לשָׁרֵת שְׁנֵי הַמִּסְגָּדִים הַקְּדוֹשִׁים,

הוֹד מַלְכוּתוֹ הַמֶּלֶךְ סַלְמָאן בֶּן עַבְּד אַלְ-עָזִיז אַאל סוּעוּד

על מאמציו האדירים להפצת ספר אללה המפואר.

אללה יברך הצלחה.

ص.ب ٦٢٦٢ - المدينة المنوّرة

www.qurancomplex.gov.sa
contact@qurancomplex.gov.sa

ת.ד. 6262 אל-מדינה אל-מונוורה

www.qurancomplex.gov.sa
contact@qurancomplex.gov.sa

فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر

مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف
ترجمة معاني القرآن الكريم إلى اللغة العبرية بدون نص قرآني. / مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف - المدينة المنورة، ١٤٤٠هـ

٧٣٦ص؛ ١٤×٢١سم

ردمك: ٥-٥٥-٨١٨٧-٦٠٣-٩٧٨

١- القرآن - ترجمة - اللغة العبرية أ. العنوان
ديوي ٢٢١,٤٩٢٤ ١٤٣٩/١٠٣٨٣

رقم الإيداع: ١٤٣٩/١٠٣٨٣

ردمك: ٥-٥٥-٨١٨٧-٦٠٣-٩٧٨

(٤٠٠٠/د ٦٨) (٠١) (٠١)

ردمك: ٥-٥٥-٨١٨٧-٦٠٣-٩٧٨